CE

concursuri şi examene

Ioan-Paul Chiș
Cristinel Ghigheci
Victor Văduva

Culegere de teste-grilă

pentru admiterea în magistratură și avocatură

cu explicații ale variantelor de răspuns

2 DREPT PENAL • DREPT PROCESUAL PENAL

• Admitere INM • Admitere în magistratură • Primire în profesie – avocat stagiar • Primire în profesie – avocat definitiv

Ediția a 4-a, revizuită şi adăugită

Editura Hamangiu
2023

CUPRINS

I. DREPT PENAL

II. DREPT PROCESUAL PENAL

A. TESTE-GRILĂ

CAPITOLUL I. PARTEA GENERALĂ

§1. Aplicarea legii penale în timp

1. Dispozițiile privind legea penală mai favorabilă intervenită până la judecarea definitivă a cauzei:

A. nu pot fi aplicate ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament;

B. pot fi aplicate actelor normative declarate neconstituționale;

C. nu pot fi aplicate incriminărilor din legi speciale.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, august 2019)

2. Sunt incidente dispozițiile privind aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei atunci când:

A. limita maximă a pedepsei prevăzute de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită este mai mică decât cuantumul pedepsei pe care o execută condamnatul;

B. legea nouă nu mai incriminează fapta în modalitatea concretă în care a fost comisă;

C. legea nouă prevede obligativitatea introducerii plângerii prealabile drept condiție pentru tragerea la răspundere penală a persoanei care a săvârșit infracțiunea sub imperiul legii vechi.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

3. În situația în care inculpatul a săvârșit 3 infracțiuni sub imperiul Codului penal de la 1969 și două infracțiuni sub imperiul noului Cod penal:

A. instanța va aplica legea penală mai favorabilă în mod global, atât cu privire la fiecare infracțiune, cât și cu privire la operațiunea de contopire a pedepselor;

B. instanța va determina legea mai favorabilă cu privire la infracțiunile săvârșite sub legea veche și cu privire la operațiunea de contopire a pedepselor, iar pentru infracțiunile comise ulterior datei de 01.02.2014 va aplica noul Cod penal;

C. instanța va determina legea mai favorabilă pentru infracțiunile comise sub imperiul legii vechi (identificată ca fiind legea nouă sau legea veche), în timp ce pentru infracțiunile comise după 01.02.2014 și pentru operațiunea de contopire a pedepselor va aplica noul Cod penal.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

4. În cazul aplicării legii penale mai favorabile:

A. nu este permisă combinarea prevederilor mai favorabile din legi penale succesive;

B. pedepsele complementare se aplică potrivit legii care a fost identificată ca fiind mai favorabilă în raport cu infracțiunea comisă;

C. este posibilă aplicarea facultativă a legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

5. Dispozițiile art. 5 CP privind aplicarea legii penale mai favorabile:

A. sunt aplicabile și în cazul unui act normativ declarat neconstituțional, dacă în timpul când acesta s-a aflat în vigoare a cuprins dispoziții penale mai favorabile;

B. sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile;

C. sunt constituționale în măsura în care permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

6. X a fost condamnat la o pedeapsă de 3 ani închisoare pentru comiterea, asupra unei victime majore, a unei infracțiuni intenționate pentru care legea prevedea pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani. În cursul executării a intrat în vigoare o lege nouă, care prevede pentru infracțiunea respectivă pedeapsa închisorii de la 6 luni la 3 ani sau amendă. În acest caz:

A. dacă pe lângă pedeapsa aplicată s-a luat și măsura de siguranță a confiscării extinse, aceasta va fi înlăturată, nemaifiind îndeplinite condițiile pentru dispunerea ei;

B. pedeapsa aplicată poate fi înlocuită cu amenda, dacă instanța apreciază că această pedeapsă este suficientă pentru reeducarea condamnatului, ținând seama și de partea executată din pedeapsa închisorii;

C. dacă legea nouă prevede că fapta constituie infracțiune doar dacă a fost comisă asupra unui minor, pedeapsa de 3 ani aplicată nu mai poate constitui prim termen al unei recidive.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

7. În timpul executării unei pedepse de 2 ani închisoare, aplicată pentru o infracțiune pentru care legea prevedea ca sancțiune unică pedeapsa închisorii de la 6 luni la 3 ani, intervine o lege nouă care prevede pentru infracțiunea respectivă pedeapsa închisorii de la 3 luni la un an alternativ cu amenda. În acest caz, este legală hotărârea prin care instanța:

A. dispune aplicarea maximului special al amenzii din legea nouă în locul pedepsei cu închisoarea;

B. reduce pedeapsa de 2 ani închisoare la o treime din aceasta, proporțional cu reducerea maximului special prin legea nouă;

[redacted]

(admitere INM și în magistratură, 2021)

8. În cazul în care, după judecata definitivă pentru un concurs de infracțiuni, intervine o lege penală nouă:

A. instanța poate, în aplicarea art. 6 CP, să reducă potrivit noii legi una dintre pedepsele supuse contopirii, dar să mențină pedeapsa rezultantă în cuantumul stabilit în temeiul legii vechi;

B. atunci când observă că pedeapsa rezultantă potrivit noii legi este mai mare decât cea aplicată potrivit legii vechi, constată că nu poate face aplicarea art. 6 CP, nici pentru pedepsele individuale;

C. ia act de faptul că art. 6 CP se referă la pedepse individuale și nu poate fi aplicat pedepselor rezultante.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

9. Condamnarea inculpatului, printr-o hotărâre rămasă definitivă la 30.01.2014, la o pedeapsă de 12 ani închisoare, orientată spre mediul prevăzut de lege, pentru infracțiunea de tâlhărie săvârșită în timpul nopții:

A. este nelegală, deoarece tâlhăria săvârșită în timpul nopții se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani, conform actualului Cod penal;

B. impune aplicarea dispozițiilor legale privind aplicarea legii penale în timp, în ceea ce privește cuantumul pedepsei;

C. poate fi reexaminată în calea ordinară de atac exercitată împotriva hotărârii de condamnare, astfel încât pedeapsa să fie redusă la 10 ani închisoare.

(admitere în magistratură, mai 2016)

10. În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 CP:

A. în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximul prevăzut de lege pentru forma tentată (maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei);

B. în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximul prevăzut de lege pentru forma consumată (maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, fără a fi redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei);

C. în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită" se înțelege maximul special prevăzut de lege pentru infracțiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracțiunea continuată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

11. În aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei:

A. dacă legea nouă este mai favorabilă numai sub aspectul pedepselor complementare sau măsurilor de siguranță, acestea se execută în conținutul și limitele prevăzute de legea nouă;

B. în cazul infracțiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită" se înțelege

maximul special prevăzut de lege pentru infracțiune, cu luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracțiunea continuată;

C. pentru ipoteza unei infracțiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a Codului penal din anul 2014, pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracțiunea săvârșită prin luarea în considerare a dispozițiilor legale care prevăd majorarea cu jumătate a limitelor speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune comisă în stare de recidivă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

12. În cazul în care, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei cu închisoarea aplicate pentru o infracțiune unică, a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară:

A. dacă legea nouă prevede un maxim special al pedepsei cu închisoarea mai mic decât sancțiunea aplicată, aceasta din urmă se reduce la acel maxim;

B. în cazul în care pedeapsa a fost aplicată pentru o tentativă, limita maximă a pedepsei prevăzute de legea nouă ce trebuie avută în vedere este maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată, fără ca acesta să fie redus sau înlocuit conform dispozițiilor privind tratamentul sancționator al tentativei;

C. dacă legea nouă prevede doar pedeapsa amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amenda, fără a se putea depăși maximul special prevăzut în legea nouă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

13. În cazul în care, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei cu închisoarea de 7 ani, a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară:

A. pedeapsa se reduce la 5 ani, dacă legea nouă prevede pedeapsa cu închisoarea de la unu la 5 ani;

B. pedeapsa aplicată nu se modifică;

C. pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amenda, fără a se putea depăși maximul special prevăzut în legea nouă, dacă această lege prevede doar pedeapsa amenzii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

14. Înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal, inculpatul a comis două infracțiuni. Pentru una dintre ele a fost condamnat definitiv la detențiune pe viață. Pentru această faptă noul cod prevede numai pedeapsa închisorii. Cu privire la cea de-a doua faptă, judecată după intrarea în vigoare a noului cod, se constată că limita minimă a pedepsei este mai mică în legea veche, dar limita maximă este aceeași. În această situație sunt incidente dispozițiile privind:

A. aplicarea legii penale de dezincriminare;

B. aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei;

C. aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

15. Inculpatul a comis două infracțiuni înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal. Pentru una dintre ele a fost condamnat sub incidența vechiului Cod penal. Se constată că această infracțiune nu a mai fost prevăzută de legea nouă. Cu prilejul judecării cauzei, după intrarea în vigoare a noului Cod penal, pentru cea de-a doua infracțiune se constată că cele două acte normative prevăd pedepse diferite. În acest caz vor fi incidente dispozițiile privind:

A. concursul de infracțiuni;

B. aplicarea legii penale de dezincriminare;

C. aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

16. În cazul succesiunii de legi penale în timp intervenite până la judecarea definitivă a cauzei:

A. pedepsele accesorii și complementare se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege penală mai favorabilă în raport cu infracțiunea comisă;

B. tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi, indiferent dacă este sau nu mai favorabilă, chiar dacă infracțiunile au fost comise toate sub imperiul legii vechi;

C. prevederile din legile succesive nu pot fi combinate în scopul creării unei situații mai favorabile inculpatului.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

17. În situația succesiunii de legi penale:

A. dacă atât legea nouă, cât și legea veche prevăd aceleași limite ale pedepsei închisorii, se va aplica întotdeauna legea veche sub imperiul căreia a fost săvârșită fapta;

B. este mai favorabilă legea care prevede existența unor condiții la punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale;

C. este mai favorabilă legea care limitează sfera de aplicare a unei cauze de nepedepsire.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

18. Pot retroactiva:

A. legile penale de dezincriminare;

B. legile penale noi mai favorabile;

C. legile extrapenale cu dispoziții penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

19. Vom fi în prezența unei legi de dezincriminare și atunci când fapta se regăsește, sub aceeași denumire, atât în legea veche, cât și în legea nouă, dar legea nouă:

A. consacră o cauză de nepedepsire neprevăzută în legea veche și care este incidentă în speță;

B. coboară limita de vârstă a subiectului pasiv în raport de care fapta constituie infracțiune, iar victima depășise, la momentul comiterii infracțiunii, respectiva limită;

C. prevede că fapta, care anterior se urmărea din oficiu, va fi urmărită doar la plângere prealabilă, iar persoana vătămată declară că nu dorește să formuleze o astfel de plângere.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

20. Dezincriminarea faptei:

A. în cazul în care inculpatul a fost condamnat prin hotărâre definitivă, determină restituirea bunurilor confiscate, dacă acestea au fost confiscate din cauza naturii lor;

B. se va reține în ipoteza în care legea nouă instituie o cauză de neimputabilitate neprevăzută de legea veche și incidentă în cazul inculpatului;

C. nu operează în situația în care fapta este incriminată de o lege nouă sub o altă denumire.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

21. Vom fi în prezența unei legi de dezincriminare atunci când în cursul procesului penal intră în vigoare o lege nouă care:

A. prevede că fapta pentru care inculpatul minor a fost trimis în judecată este tipică doar dacă a fost comisă de un major;

B. prevede o cauză de nepedepsire incidentă în speță, care nu era reglementată de legea veche;

C. extinde sfera de aplicare a unei cauze justificative generale, astfel încât aceasta devine incidentă cu privire la fapta comisă de inculpat.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

§2. Aplicarea legii penale în spațiu

22. În cazul principiilor care guvernează aplicarea legii penale în spațiu:

A. personalitatea legii penale presupune și că legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detențiunea pe viață ori închisoarea mai mare de 10 ani;

B. universalitatea legii penale presupune că legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României;

C. realitatea legii penale presupune că legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean străin sau o persoană fără cetățenie, contra statului român, contra unui cetățean român ori a unei persoane juridice române.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

23. Legea penală română nu se aplică în baza principiului teritorialității dacă:

A. infracțiunea a fost comisă la bordul unei nave comerciale sub pavilion străin care tranzitează marea teritorială a României, ca regulă generală;

B. rezultatul infracțiunii s-a produs în totalitate în străinătate, dar actele de executare s-au comis pe teritoriul României;

C. deși infracțiunea a fost comisă pe teritoriul României, se dispune altfel printr-un tratat internațional la care România este parte.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

24. AB, cetățean român, este tras la răspundere penală de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor pentru săvârșirea pe teritoriul Republicii Ungare a infracțiunii de omor (art. 188 CP român) în forma tentativei. Apărarea lui AB poate fi considerată admisibilă în următoarele situații:

A. fiind comisă în forma tentativei, pedeapsa prevăzută de legea română pentru fapta săvârșită nu este închisoarea mai mare de 10 ani și nu s-a verificat îndeplinirea condiției dublei incriminări (incriminarea faptei și de către legea ungară);

B. punerea în mișcarea a acțiunii penale nu are autorizarea prealabilă a procurorului general competent, emisă în timp util;

C. competența de tragere a sa la răspundere penală aparține exclusiv autorităților judiciare maghiare, potrivit principiului teritorialității legii penale.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

25. Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de un cetățean român:

A. dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detențiunea pe viață ori închisoarea mai mare de 10 ani;

B. dacă, indiferent de pedeapsa din legea română, există o convenție între statul român și statul în care a fost săvârșită infracțiunea, pentru aplicarea legii române;

C. dacă, indiferent de pedeapsa prevăzută de legea română, cel care a săvârșit fapta în afara țării se află de bunăvoie în țară la momentul judecății.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

26. În ceea ce privește aplicarea legii penale în spațiu, pentru aplicarea principiului personalității legii penale:

A. infracțiunea poate fi comisă și de o persoană juridică română;

B. dubla incriminare este întotdeauna necesară, indiferent de pedeapsa prevăzută de legea română pentru infracțiunea comisă în afara teritoriului țării;

C. punerea în mișcare a acțiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat sau, după caz, a procurorului general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

27. Legea penală română nu poate fi aplicată în baza principiului realității:

A. dacă pedeapsa prevăzută de legea română pentru infracțiunea săvârșită de un cetățean român în afara teritoriului țării este închisoarea mai mare de 10 ani sau detențiunea pe viață;

B. dacă infracțiunea săvârșită în afara teritoriului țării a fost comisă contra unui cetățean străin;

C. dacă infracțiunea săvârșită în afara teritoriului țării a fost comisă de un cetățean străin sau fără cetățenie, împotriva unui cetățean român.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

28. Un cetățean somalez care este suspectat de săvârșirea infracțiunii de piraterie în afara apelor teritoriale ale Somaliei, în apele internaționale din apropierea acestora, poate fi tras la răspundere penală în România:

A. dacă fapta este săvârșită contra statului român, contra unui cetățean român ori a unei persoane juridice române, iar punerea în mișcare a acțiunii penale este autorizată conform legii;

B. dacă fapta este incriminată și de legea penală somaleză;

C. dacă se dispune astfel printr-un tratat internațional la care România este parte.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

§3. Infracțiunea

3.1. Dispoziții generale

29. Fapta prevăzută de legea penală:

A. comisă din culpă constituie infracțiune întotdeauna dacă se comite prin acțiune;

B. nu este suficient a fi comisă, pentru a justifica luarea unei măsuri de siguranță, fiind obligatoriu și ca fapta să fie imputabilă persoanei care a săvârșit-o;

C. care a fost dezincriminată nu poate constitui prim termen al recidivei.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

30. Fapta prevăzută de legea penală:
A. comisă din culpă constituie infracțiune întotdeauna dacă se comite prin omisiune;
B. nu este suficient a fi comisă, pentru a justifica luarea unei măsuri de siguranță, fiind obligatoriu și ca fapta să fie imputabilă persoanei care a săvârșit-o;
C. care a fost dezincriminată nu poate constitui prim termen al recidivei.
(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

31. Infracțiunea comisivă prin omisiune:
A. nu permite niciodată reținerea cauzei de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului;
B. poate îmbrăca forma infracțiunii complexe;
C. se comite cu intenție depășită (praeterintenție) ori de câte ori acțiunea anterioară, ce a creat starea de pericol care a înlesnit producerea rezultatului, este intenționată.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

32. Obiectul material al infracțiunii:
A. este întotdeauna supus confiscării speciale;
B. poate exista și în cazul tentativei;
C. nu poate exista în cazul infracțiunilor comisive prin omisiune.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

33. În dreptul penal român infracțiunea comisivă prin omisiune:
A. poate fi o infracțiune de pericol sau de rezultat;
B. se consumă la momentul la care ar fi trebuit comisă acțiunea la care agentul era obligat;
C. poate îmbrăca forma unei infracțiuni progresive.
(admitere INM și în magistratură, 2016)

34. Infracțiunea comisivă prin omisiune:
A. exclude existența tentativei;
B. permite participația penală sub forma complicității;
C. are întotdeauna subiect activ calificat.
(admitere în magistratură, iunie 2019)

35. În cazul infracțiunii comisive prin omisiune, obligația de a acționa:
A. nu poate reveni unei persoane care nu are capacitate deplină de exercițiu;
B. poate fi doar o obligație legală în cazul în care subiectul activ este un minor care răspunde penal;
C. poate privi și protecția unei valori sociale ce nu aparține unei persoane fizice.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

36. Constituie infracțiune:
A. comiterea unei fapte constând într-o acțiune, cu intenție, dacă legea care incriminează fapta respectivă nu specifică în mod expres forma de vinovăție cu care trebuie comisă fapta;
B. comiterea unei fapte constând într-o acțiune, din culpă, dacă legea care incriminează fapta respectivă nu specifică în mod expres forma de vinovăție cu care trebuie comisă fapta;
C. comiterea unei fapte constând într-o inacțiune, din culpă, dacă legea care incriminează fapta respectivă nu specifică în mod expres forma de vinovăție cu care trebuie comisă fapta.
(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

37. Lipsește una dintre trăsăturile esențiale ale infracțiunii, atunci când:
A. persoana majoră care l-a ajutat pe un minor cu vârsta sub 14 ani să sustragă bunuri dintr-o locuință, prin asigurarea pazei locului, cunoștea vârsta acestuia;
B. persoana majoră a ajutat pe un minor cu vârsta sub 14 ani să scape de agresiunea unor adolescenți, prin aplicarea unei lovituri cu o rangă peste brațul celui care se pregătea să îi aplice o lovitură cu cuțitul;
C. persoana majoră l-a închis mai multe ore într-un beci pe un minor cu vârsta sub 14 ani, bolnav psihic, pentru a-i verifica, la cererea acestuia, capacitatea de a se adapta mediului în condiții de frig, lipsă de apă și hrană.
(admitere în magistratură, mai 2018)

38. Există culpă cu prevedere:
A. în cazul în care agentul comite fapta prevăzând producerea rezultatului, dar neacceptând producerea acestuia, întrucât a socotit fără temei că acesta nu se va produce;
B. în cazul în care agentul comite fapta al cărei rezultat, deși prevăzut și acceptat în mod indiferent, apare ca inevitabil;
C. în cazul în care agentul comite fapta, urmărind producerea unui rezultat, dar în fapt

se produce un rezultat mai grav, care, deși a fost prevăzut de către acesta, nu a fost și acceptat.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

39. Fapta se comite cu intenție atunci când:
A. făptuitorul prevede rezultatul faptei sale și, deși nu îl urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui;
B. făptuitorul prevede rezultatul faptei sale, dar nu îl acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;
C. făptuitorul prevede rezultatul faptei sale și acceptă posibilitatea producerii lui, dar, în realitate, se produce un rezultat mai grav.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

40. Fapta se comite din culpă atunci când:
A. făptuitorul prevede rezultatul faptei sale și, deși nu îl urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui;
B. făptuitorul prevede rezultatul faptei sale, dar nu îl acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce;
C. făptuitorul prevede rezultatul faptei sale și acceptă posibilitatea producerii lui, dar, în realitate, se produce un rezultat mai grav.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

41. Fapta comisă din culpă:
A. constituie infracțiune numai când legea o prevede în mod expres;
B. presupune că făptuitorul nu prevede rezultatul faptei sale, întrucât nu trebuia și nu putea să îl prevadă;
C. atunci când este pedepsită de legea penală, nu constituie infracțiune dacă este săvârșită de o persoană care, în momentul comiterii acesteia, nu cunoștea existența unei stări, situații ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei, iar necunoașterea stării, situației ori împrejurării respective nu este ea însăși rezultatul culpei.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

3.2. Cauzele justificative

42. În materia cauzei justificative a legitimei apărări:
A. atacul poate consta într-o faptă comisivă prin omisiune;
B. apărarea nu poate fi exercitată niciodată ulterior consumării infracțiunii simple care constituie atacul;
C. atacul poate consta într-o faptă care intră ea însăși sub incidența unei cauze justificative a legitimei apărări.
(admitere INM și în magistratură, 2016)

43. Poate reprezenta o cauză justificativă:
A. consimțământul persoanei vătămate;
B. excesul neimputabil;
C. cazul fortuit.
(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

44. Constituie cauză justificativă:
A. constrângerea fizică;
B. starea de necesitate;
C. cazul fortuit.
(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

45. Este justificată:
A. fapta persoanei care, după ce constată că i-a fost sustras portofelul, îl imobilizează pe autorului furtului pentru a-i împiedica să fugă;
B. fapta persoanei care sustrage căruța unui vecin pentru a-și duce fiul la gară, aflat în real pericol de a pierde trenul spre Iași și de a nu ajunge la timp la examenul de drept penal, partea generală;
C. fapta persoanei care, la cererea explicită, serioasă, conștientă și repetată a victimei, care suferea de o boală incurabilă, cauzatoare de suferințe greu de suportat, îi administrează o substanță letală.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

46. În cazul inculpatului care, fiind atacat cu coasa de către victimă, a apucat cu mâinile de coada coasei și, în încercarea de a-l dezarma pe agresor, a provocat, în timpul împingerii-tragerii și răsucirii coasei, rănirea gravă a victimei cu lama acelei coase:
A. fapta a fost săvârșită în stare de legitimă apărare;
B. urmează a fi reținută circumstanța atenuantă legală privind depășirea legitimei apărări;
C. nu poate fi reținută scuza provocării.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

47. În cazul legitimei apărări prezumate:
A. prezumția operează doar în favoarea autorului faptei comise în apărare, nu și în favoarea participanților;
B. nu se poate lua față de autorul faptei comise în apărare măsura de siguranță a obligării la tratament medical, chiar dacă s-a constatat că suferă de o boală care îl face periculos pentru societate;
C. atacul poate consta și în pătrunderea, în timpul nopții, în locuința altei persoane, profitând de faptul că aceasta a uitat deschisă ușa de acces în locuință.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

48. În situația în care este incidentă legitima apărare:
A. se înlătură răspunderea civilă;
B. se poate aplica o măsură de siguranță;
C. nu se poate aplica o pedeapsă.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

49. În ipoteza cauzei justificative a legitimei apărări, atacul poate consta:
A. doar într-o infracțiune consumată;
B. și într-o tentativă neincriminată;
C. și într-o tentativă neidonee (absolut improprie).
(admitere INM, noiembrie 2019)

50. Este necesar ca subiectul pasiv al faptei tipice să fi comis un act cu caracter injust pentru a putea reține în cazul respectivei fapte:
A. cauza justificativă a legitimei apărări;
B. circumstanța atenuantă a depășirii limitelor stării de necesitate;
C. cazul fortuit.
(admitere INM și în magistratură, 2021)

51. Consimțământul persoanei vătămate:
A. nu produce efecte atunci când legea exclude efectul justificativ al acestuia;
B. reprezintă o cauză de neimputabilitate doar dacă persoana vătămată putea să dispună în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol;
C. nu produce niciodată efecte în cazul infracțiunilor contra integrității corporale sau sănătății.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

52. Consimțământul persoanei vătămate poate fi reținut drept cauză justificativă în cazul faptei de:
A. incest;
B. violare de domiciliu;
C. distrugere în forma de bază.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

53. Indicați răspunsul/răspunsurile corect/e în legătură cu cauza justificativă a consimțământului:
A. se produce efectul justificativ chiar dacă persoana vătămată nu și-a dat consimțământul anterior comiterii faptei, existând și posibilitatea ratificării ulterioare a acțiunii sau inacțiunii tipice a făptuitorului;
B. consimțământul produce efect justificativ în cazul în care numitul X solicită unui minor de 4 ani să îi remită o brățară de aur în schimbul unei ciocolate, iar minorul consimte acest lucru;
C. consimțământul poate fi exprimat și prin mijloace tehnice de comunicare la distanță.
(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

54. Cauza justificativă a consimțământului persoanei vătămate:
A. poate opera chiar dacă persoana vătămată nu cunoaște identitatea celui care va comite fapta prevăzută de legea penală la care consimte;
B. nu poate opera niciodată în cazul în care persoana vătămată este un minor cu vârsta sub 14 ani sau o persoană majoră pusă sub interdicție;
C. poate opera în cazul oricărei infracțiuni, cu excepția celor contra vieții.
(admitere INM, noiembrie 2019)

55. Poate fi în legitimă apărare persoana care comite fapta:
A. pentru a înlătura o amenințare privind săvârșirea unei infracțiuni contra unei alte persoane;
B. pentru a înlătura răspândirea unor zvonuri ce îi afectează dreptul la propria imagine;
C. pentru a înlătura violențele ce sunt exercitate asupra unei alte persoane în vederea sustragerii unui bun care nu aparține acesteia.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

56. Este în legitimă apărare sau se prezumă a fi în legitimă apărare:
A. cel care săvârșește fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat și injust, care pune în pericol persoana altuia, iar apărarea este proporțională cu gravitatea atacului;
B. cel care săvârșește fapta pentru a salva de la un pericol imediat și care nu putea fi înlăturat altfel, viața altei persoane;
C. cel care comite fapta pentru a respinge pătrunderea unei persoane într-o locuință, fără drept, în timpul nopții.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

57. Un cetățean străin comite pe teritoriul României, împreună cu un minor care nu îndeplinește condițiile legale pentru a răspunde penal, o infracțiune pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea mai mare de 10 ani. Se constată că cetățeanul străin a acționat în condiții de legitimă apărare. În cauză vor fi incidente dispozițiile privind:
A. cauzele justificative;
B. cauzele de neimputabilitate;
C. personalitatea legii penale.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

58. În cazul stării de necesitate:
A. atacul trebuie să fie întotdeauna injust;
B. acțiunea de salvare trebuie să se îndrepte împotriva celui care a provocat pericolul, și nu împotriva altei persoane sau a bunurilor acesteia;
C. nu are ca efect înlăturarea răspunderii civile dacă, pentru a salva viața unicului său fiu, autorul distruge un perete al casei fratelui său.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

59. Acționează în condițiile stării de necesitate:
A. mama care amenință medicul de la spital pentru că acesta i-a lovit copilul în timp ce îl examina;
B. turistul care, fiind atacat de un urs, intră prin efracție în cabana unui pădurar, în încercarea de a scăpa;
C. tatăl care comite furtul la care a fost obligat de cel care îi răpise copilul și care amenința că va ucide copilul dacă furtul nu va fi săvârșit.
(admitere în magistratură, iunie 2019)

60. În situația cauzei justificative a stării de necesitate:
A. pericolul poate viza integritatea corporală a altei persoane decât autorul faptei prevăzute de legea penală comise într-o astfel de stare;
B. se va reține această cauză justificativă chiar dacă urmările faptei sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat;
C. pericolul poate să nu fie imediat.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

61. În ipoteza cauzei justificative a stării de necesitate:
A. este necesar ca acțiunea de salvare să se îndrepte împotriva persoanei care a cauzat starea de pericol;
B. fapta tipică săvârșită pentru salvarea valorii sociale nu poate fi comisă de o persoană juridică;
C. starea de pericol poate fi cauzată de comportamentul spontan al unui animal domestic.
(admitere INM și în magistratură, 2021)

3.3. Cauzele de neimputabilitate

62. Poate reprezenta cauză de neimputabilitate:
A. consimțământul persoanei vătămate de a-i fi excizate, în scop estetic, mai multe fâșii de piele pentru a dobândi astfel un aspect dungat, rănile fiind colorate ulterior prin impregnare cu o vopsea permanentă;
B. constrângerea morală în urma căreia făptuitorul a sustras dintr-un magazin cu autoservire și a consumat pe loc o pâine caldă întrucât era flămând, iar mirosul era deosebit de ispititor;
C. fapta prevăzută de legea penală a fost comisă printr-o acțiune ce nu putea fi controlată din cauza intoxicării involuntare acute a făptuitorului cu ciuperci halucinogene.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

63. Depășirea, din cauza tulburării sau a temerii, a limitelor unei apărări proporționale cu gravitatea atacului constituie:
A. cauză justificativă;
B. cauză de neimputabilitate;
C. circumstanță atenuantă legală (obligatorie).
(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

64. Soțul inculpatei a venit seara acasă în stare avansată de ebrietate și a amenințat-o pe aceasta că a doua zi o va pedepsi, pentru că nu a făcut curățenie în casă. După ce soțul a adormit, inculpata i-a aplicat acestuia mai multe lovituri cu un corp contondent, provocându-i o infirmitate. În apărare, inculpata a susținut că se temea pentru viața ei, deoarece victima o agresase anterior în repetate rânduri, fiind o persoană foarte violentă. În cauză:

A. sunt incidente dispozițiile privind legitima apărare;

B. sunt incidente dispozițiile privind excesul neimputabil;

C. nu sunt incidente nici dispozițiile privind legitima apărare, nici cele privind excesul neimputabil.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

65. Constrângerea fizică se aseamănă cu starea de necesitate prin aceea că:

A. înlătură aceeași trăsătură generală a infracțiunii;

B. ambele au aceeași sferă a cauzelor aflate la originea lor (fenomen natural, acțiune umană etc.);

C. ambele presupun o proporționalitate între urmarea produsă și cea care s-ar fi produs în absența intervenției autorului faptei.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

66. Starea de temere ce caracterizează cauza de neimputabilitate a constrângerii morale:

A. trebuie să se mențină pe toată durata acțiunii sau inacțiunii comise de cel constrâns;

B. poate fi determinată de comportamentul spontan al unui animal sălbatic;

C. face ca fapta comisă sub imperiul ei să fie săvârșită întotdeauna cu intenție repentină (spontană).

(admitere INM, noiembrie 2019)

67. Fapta inculpatului care a săvârșit acte de complicitate la infracțiunea de delapidare sub amenințarea autorului faptei că va dezvălui antecedentele sale penale și îl va îndepărta din serviciu:

A. nu este infracțiune, fiind săvârșită în condițiile constrângerii morale;

B. nu este infracțiune, fiind săvârșită în condițiile stării de necesitate;

C. este infracțiune.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

68. Iresponsabilitatea autorului la săvârșirea infracțiunii de furt:

A. produce efecte și cu privire la fratele său, care l-a instigat să săvârșească fapta, știind că nu va putea fi tras la răspundere penală;

B. nu poate fi reținută, dacă s-a stabilit că acesta avea discernământul diminuat la momentul săvârșirii faptei;

C. înlătură răspunderea penală, chiar dacă lipsa discernământului a survenit ulterior săvârșirii faptei.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

69. În măsura în care instanța constată incidența cauzei de neimputabilitate a intoxicației:

A. va lua act că aceasta produce efecte *in rem* și va dispune în consecință;

B. poate dispune obligarea făptuitorului la tratament medical, chiar dacă acesta învederează că nu se consideră bolnav;

C. nu poate aplica o pedeapsă, dar poate lua oricare dintre măsurile de siguranță prevăzute de lege.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

70. Pentru a înlătura imputabilitatea faptei, intoxicația:

A. este suficient să existe la momentul comiterii acțiunii, în cazul unei infracțiuni progresive;

B. este suficient să existe la momentul epuizării, în cazul infracțiunii continue;

C. trebuie să fie rezultatul unei acțiuni intenționate a altei persoane decât autorul faptei.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

71. Eroarea constituie o cauză de neimputabilitate atunci când:

A. făptuitorul, în momentul comiterii faptei, nu și-a dat seama că subiectul pasiv vizat de acțiunea sa nu este cel pe care dorea să îl vatăme;

B. necunoașterea stării, situației ori împrejurării respective este ea însăși rezultatul culpei făptuitorului;

C. fapta prevăzută de legea penală a fost săvârșită ca urmare a necunoașterii sau cunoașterii greșite a caracterului ilicit al acesteia din cauza unei împrejurări care nu putea fi în niciun fel evitată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

3.4. Formele infracțiunii

72. Potrivit actualului Cod penal, actele preparatorii:

A. nu se sancționează în nicio situație;

B. se sancționează doar când sunt asimilate tentativei;

C. se sancționează când sunt incriminate ca infracțiuni de sine stătătoare.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

73. Actele de pregătire nu sunt posibile în cazul infracțiunilor:

A. de pericol;

B. din culpă;

C. de executare promptă (imediată).

(admitere INM și în magistratură, 2021)

74. Tentativa nu este posibilă la infracțiunile:

A. săvârșite din culpă cu prevedere;

B. de obicei;

C. care au obiect material.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

75. În cazul tentativei:

A. limitele speciale ale pedepsei complementare a interzicerii [exercitării – n.n.] unor drepturi se reduc la jumătate;

B. forma de vinovăție poate fi diferită de cea care ar fi caracterizat infracțiunea respectivă în formă consumată;

C. se rețin aceleași circumstanțe agravante legale generale ce s-ar fi reținut dacă infracțiunea s-ar fi consumat.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

76. Tentativa constă în:

A. punerea în executare a hotărârii infracționale;

B. punerea în executare a intenției de a săvârși infracțiunea, executare care nu și-a produs efectul sau a fost întreruptă;

C. efectuarea de acte de pregătire în vederea comiterii infracțiunii.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

77. În ceea ce privește tentativa:

A. aceasta nu este niciodată posibilă la infracțiunile comise cu intenție indirectă;

B. ori de câte ori legea penală folosește sintagma „săvârșirea unei infracțiuni" sau „comiterea unei infracțiuni", aceasta nu se referă și la tentativă, ci doar la infracțiunea consumată;

C. când pentru infracțiunea consumată legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, iar instanța s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancționează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

78. În ceea ce privește tentativa:

A. aceasta nu este niciodată posibilă la infracțiunile continue;

B. ori de câte ori legea penală folosește sintagma „săvârșirea unei infracțiuni" sau „comiterea unei infracțiuni", aceasta nu se referă și la tentativă, ci doar la infracțiunea consumată;

C. când pentru infracțiunea consumată legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, iar instanța s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancționează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

79. Infracțiunea se săvârșește în forma tentativei, atunci când:

A. făptuitorul țintește pieptul victimei cu o armă, dar din cauza emoției nu o nimerește în momentul în care execută focul;

B. studentul promite unui profesor că îi va da o sumă de bani pentru promovarea unui examen, dar ulterior nu îi mai remite banii, considerând că răspunsul dat la examinare era suficient de argumentat pentru obținerea unei note de trecere;

C. făptuitorul amenință victima că o să o lovească, dar nu a mai reușit, fiindcă victima a fugit.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

80. Indicați răspunsul/răspunsurile corect/e în ceea ce privește tentativa:

A. nu există posibilitatea desistării voluntare când tentativa este perfectă;

B. tentativa este imperfectă atunci când infractorul împinge victima pe geamul apartamentului situat la etajul III al unui bloc, cu intenția de a o ucide, dar aceasta nu decedează deoarece cade pe prelata unei terase;

C. tentativa se pedepsește în cazul infracțiunii de nedenunțare atunci când a fost săvârșită de o persoană care nu este membru de familie.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

81. Tentativa proprie terminată:

A. există atunci când executarea a fost dusă până la capăt, dar rezultatul nu s-a produs;

B. presupune mijloace care nu sunt apte să conducă la producerea rezultatului;

C. este posibilă numai la infracțiunile materiale.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

82. Există tentativă idonee:

A. când infractorul îi toarnă victimei în paharul cu apă o substanță letală, iar lichidul se evaporă înainte de a fi consumat;

B. când autorul pătrunde în sediul unei bănci, dar constată că seiful acesteia fusese mutat în urmă cu 5 zile;

C. când infractorul încurajează victima să meargă cu avionul, în speranța că motorul acestuia se va defecta și avionul se va prăbuși.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

83. Nu există tentativă atunci când:

A. intenția de a săvârși infracțiunea a fost pusă în executare, dar consumarea infracțiunii nu a avut loc;

B. intenția de a săvârși infracțiunea a fost pusă în executare, dar executarea a fost întreruptă de victimă;

C. intenția de a săvârși infracțiunea a fost pusă în executare, dar imposibilitatea de consumare a infracțiunii a fost consecința modului cum a fost concepută executarea.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

84. Tentativa:

A. în cazul infracțiunii de omor se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea consumată;

B. se pedepsește în cazul infracțiunilor comise din culpă cu prevedere doar atunci când legea o prevede în mod expres;

C. nu există atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este consecința modului cum a fost concepută executarea.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

85. Desistarea:

A. nu se poate realiza prin acțiune;

B. poate interveni oricând din momentul începerii actelor de executare și până în momentul consumării infracțiunii;

C. nu este posibilă în cazul infracțiunii de luare de mită.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

86. Desistarea ori împiedicarea producerii rezultatului constituie cauze de nepedepsire dacă făptuitorul:

A. a acționat din culpă;

B. a acționat mai înainte de descoperirea faptei;

C. a acționat sub imperiul unei constrângeri.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

3.5. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni

87. Există unitate legală de infracțiune în cazul:

A. infracțiunii continue;

B. infracțiunii complexe;

C. infracțiunii continuate.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

88. Inculpatul LM a pătruns prin escaladare și efracție în locuința persoanei vătămate FR, a adunat mai multe bunuri, însă, din cauza volumului lor mare, le-a transportat în trei rânduri, fără pauze, la locuința unchiului său. Corecta încadrare juridică este:

A. o singură de infracțiune de furt calificat;

B. trei infracțiuni de furt calificat aflate în concurs;

C. o infracțiune de furt calificat în formă continuată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

89. Infracțiunea continuată:

A. este posibilă în cazul infracțiunilor săvârșite atât din culpă, cât și cu intenție;

B. nu este posibilă în cazul infracțiunilor săvârșite cu intenție indirectă;

C. este posibilă în cazul infracțiunilor așa-zise de pericol.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

90. Nu pot fi săvârșite în formă continuată:

A. infracțiunile praeterintenționate;

B. infracțiunile săvârșite din culpă;

C. infracțiunile săvârșite împotriva unor subiecți pasivi diferiți.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

91. În cazul infracțiunii continuate:

A. data epuizării este cea de la care curge termenul de prescripție a răspunderii penale;

B. este obligatoriu ca actele de executare să fie comise împotriva aceluiași subiect pasiv;

C. descoperirea ulterioară a altor acte de executare atrage stabilirea unei pedepse corespunzătoare care poate fi egală cu pedeapsa anterioară.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

92. Infracțiunea complexă:

A. al cărei obiect juridic este alcătuit din două valori sociale identice are întotdeauna o pluralitate de subiecți pasivi;

B. în structura căreia se regăsesc două acte de executare presupune întotdeauna o conexitate etiologică sau consecvențională între acestea;

C. nu poate îmbrăca forma unei infracțiuni progresive.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

93. Reprezintă exemplu de infracțiune complexă:

A. tâlhăria care a avut ca urmare moartea victimei;

B. dezastrul (distrugerea calificată);

C. loviriie sau vătămările cauzatoare de moarte.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

94. Inculpatul a luat hotărârea de a lovi victima ori de câte ori o va întâlni. Astfel, timp de mai multe zile, inculpatul a exercitat acte de violență asupra victimei. Ultima dată inculpatul a aplicat lovituri și altei persoane care a intervenit în sprijinul victimei. În cauză sunt incidente dispozițiile privind:

A. infracțiunea complexă;

B. infracțiunea continuată;

C. concursul de infracțiuni.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

95. Suntem în prezența infracțiunii continuate atunci când actele materiale se săvârșesc în următoarele circumstanțe:

A. la interval de câteva zile, inculpatul, șofer profesionist, din cauza neacordării priorității la trecerea de pietoni, a produs două accidente de circulație, soldate cu vătămarea a trei persoane (una în primul accident și alte două în cel de-al doilea accident);

B. în cursul aceleiași zile, inculpatul a pătruns și a sustras bunuri din două apartamente situate în blocuri de pe aceeași stradă, după ce s-a asigurat că proprietarii nu sunt acasă, dar nu a mai reușit să ajungă la cea de-a treia locuință vizată, deoarece, la părăsirea celui de-al doilea apartament, a fost surprins de un vecin, care a reușit să îl imobilizeze, deși inculpatul l-a lovit de mai multe ori pentru a-și asigura scăparea;

C. casiera unui magazin și-a propus să sustragă din casa de marcat, la închiderea magazinului, orice sumă de bani care era în plus, ceea ce face timp de o săptămână, sustrăgând de 4 ori sume de bani până când a fost surprinsă de un alt angajat al magazinului.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

96. În cazul infracțiunii progresive:

A. forma de vinovăție este întotdeauna intenția depășită (praeterintenția);

B. nu este posibil niciodată coautoratul;

C. elementul material poate consta și într-o omisiune.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

97. O infracțiune continuă:

A. nu poate fi comisă în coautorat;

B. poate fi omisivă;

C. consumată în termenul de reabilitare de drept pentru o infracțiune anterioară și epuizată ulterior împlinirii acestui termen se poate afla în stare de recidivă în raport de infracțiunea anterioară.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

98. În cazul infracțiunii continue:

A. este posibil ca aceasta să îmbrace forma unei infracțiuni complexe;

B. aceasta poate face obiectul unei amnistii antecondamnatorii dacă este consumată anterior intrării în vigoare a legii de amnistie, dar epuizată ulterior;

C. orice întrerupere va conduce în mod necesar la apariția unei pluralități de infracțiuni.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

99. În cazul infracțiunilor continue:

A. nu este niciodată posibilă complicitatea concomitentă;

B. pedeapsa prevăzută de lege poate fi sporită cu 1/3, chiar dacă nu se rețin circumstanțe agravante și nu există alte cauze de agravare;

C. termenul de prescripție a răspunderii penale curge de la data încetării acțiunii sau inacțiunii care constituie elementul material al infracțiunii.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

100. În cazul unui concurs caracterizat cu conexitate etiologică:

A. un act de procedură îndeplinit cu privire la infracțiunea scop întrerupe întotdeauna și cursul prescripției răspunderii penale în cazul infracțiunii mijloc;

B. dacă infracțiunea mijloc este expres exceptată de la aplicabilitatea unei legi de amnistie, legea respectivă nu va putea fi aplicată nici în cazul infracțiunii scop;

C. nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei în cazul infracțiunii mijloc dacă infracțiunea scop, judecată în aceeași cauză, nu îndeplinește condițiile de aplicare a renunțării.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

101. În ceea ce privește aplicarea pedepsei:

A. în cazul infracțiunii complexe, se va aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, la care se poate adăuga un spor de până la 3 ani în cazul închisorii;

B. în cazul infracțiunii continuate, se va aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, la care se poate adăuga un spor de cel mult o treime din maximul special în cazul amenzii;

C. în cazul concursului de infracțiuni, dacă s-au stabilit doar pedepse cu închisoarea, se va aplica pedeapsa cea mai grea, cu posibilitatea adăugării unui spor de până la o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

102. Există concurs de infracțiuni:

A. când o infracțiune a fost săvârșită pentru a ascunde comiterea de către aceeași persoană a unei infracțiuni săvârșite din culpă;

B. când o infracțiune de omor a fost săvârșită pentru a înlesni comiterea unei infracțiuni de tâlhărie;

C. când se săvârșesc mai multe acte de sustragere, la scurte intervale de timp, cu aceeași ocazie, în realizarea aceleiași hotărâri infracționale, din locuința comună a lui X și Y.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

103. Spre deosebire de concursul real de infracțiuni, în cazul concursului formal:

A. toate infracțiunile din structura sa se consumă la același moment;

B. toate infracțiunile din structura sa se comit cu aceeași formă de vinovăție;

C. o infracțiune nu poate fi săvârșită pentru a ascunde cealaltă infracțiune din structura concursului, deja comisă.

(admitere INM, noiembrie 2019)

104. Pentru a exista concurs ideal de infracțiuni este necesar ca:

A. infracțiunile comise să fie săvârșite doar cu intenție sau doar din culpă;

B. infracțiunile să fie săvârșite de aceeași persoană, chiar și cu forme de vinovăție diferite;

C. să existe unitate de subiect pasiv secundar.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

105. În structura unui concurs formal (ideal):

A. nu pot intra o tentativă și o altă infracțiune în formă consumată;

B. nu pot intra două infracțiuni progresive;

C. pot intra două infracțiuni, comise fiecare în formă continuată.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

106. În materia concursului de infracțiuni, noul Cod penal consacră principiul:

A. sporului variabil și facultativ;

B. cumulului aritmetic;

C. sporului obligatoriu și fix.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

107. În baza aceleiași rezoluții infracționale, timp de o săptămână, în fiecare noapte, inculpatul a sustras diverse bunuri din locuința aceleiași persoane. Anterior acestor fapte, inculpatul fusese condamnat definitiv pentru o faptă comisă cu intenție la pedeapsa de un an închisoare. În cauză:

A. nu sunt incidente dispozițiile privind recidiva;

B. sunt incidente dispozițiile privind unitatea infracțiunii continuate;

C. sunt incidente dispozițiile privind concursul de infracțiuni.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

108. Pedeapsa rezultantă a unui concurs de infracțiuni pentru care instanța a stabilit doar pedepse cu închisoarea:

A. poate fi, în anumite condiții, detențiunea pe viață, chiar dacă legea nu prevede pentru niciuna dintre infracțiunile concurente această pedeapsă;

B. poate ajunge până la totalul aritmetic al pedepselor stabilite pentru infracțiunile concurente;

C. poate face obiectul renunțării la aplicarea pedepsei.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

109. Dacă pentru două infracțiuni aflate în concurs instanța a stabilit o pedeapsă cu închisoarea și o pedeapsă cu amenda, pedeapsa ce se va aplica inculpatului (pedeapsa rezultantă) va fi:

A. pedeapsa cea mai grea, respectiv pedeapsa cu închisoarea;

B. pedeapsa cu închisoarea, la care se adaugă o treime din pedeapsa amenzii;

C. pedeapsa cu închisoarea, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

110. Inculpatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă comisă cu intenție la pedeapsa de un an închisoare. Înainte de executarea pedepsei, în baza unor rezoluții infracționale distincte, timp de o lună, în zile diferite, inculpatul a sustras diverse bunuri din locuințele mai multor persoane. În cauză:

A. sunt incidente dispozițiile privind recidiva;

B. sunt incidente dispozițiile privind unitatea infracțiunii continuate;

C. sunt incidente dispozițiile privind pluralitatea intermediară.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

111. Inculpatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă comisă cu intenție la pedeapsa de un an închisoare. Ulterior, dar înainte de a avea loc reabilitarea, în baza aceleiași rezoluții infracționale, timp de o săptămână, în fiecare noapte, inculpatul a sustras diverse bunuri din locuința aceleiași persoane. În cauză:

A. sunt incidente dispozițiile privind recidiva;

B. sunt incidente dispozițiile privind unitatea infracțiunii continuate;

C. sunt incidente dispozițiile privind concursul de infracțiuni.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

112. Dacă infractorul condamnat definitiv la pedeapsa închisorii este judecat ulterior pentru o infracțiune concurentă, instanța:

A. va deduce din durata pedepsei rezultante perioada executată;

B. nu va putea aplica acestuia pedeapsa alternativă a amenzii, întrucât contopirea trebuie să vizeze pedepse de același fel;

C. nu va aplica obligatoriu un spor de pedeapsă, întrucât infracțiunea anterioară s-a judecat înainte de 01.02.2014, chiar dacă infracțiunea dedusă judecății a fost comisă după această dată.

(admitere în magistratură, mai 2018)

113. Nu poate opera niciodată cumulul aritmetic a două pedepse cu închisoarea în caz de:

A. anulare a renunțării la aplicarea pedepsei;

B. comitere a unei noi infracțiuni în cursul termenului de prescripție a răspunderii penale pentru o altă infracțiune;

C. revocare a amânării aplicării pedepsei.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

114. Inculpatul X a comis trei infracțiuni aflate în concurs, pentru care au fost stabilite: o pedeapsă cu închisoarea de 4 ani pentru prima infracțiune, o pedeapsă cu închisoarea de 2 ani pentru a doua infracțiune și o pedeapsă cu amenda pentru a treia infracțiune. În acest caz, pedeapsa ce se va aplica inculpatului X (pedeapsa rezultantă) va fi:

A. pedeapsa cu închisoarea de 4 ani (cea mai grea), la care se adaugă o treime din pedeapsa amenzii;

B. pedeapsa de 4 ani și 8 luni, la care se adaugă o treime din pedeapsa amenzii;

C. pedeapsa de 4 ani și 8 luni, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

129. Există o pluralitate intermediară de infracțiuni atunci când se săvârșește o infracțiune intenționată pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 3 ani:

A. în termenul de supraveghere al suspendării executării unei pedepse de un an închisoare stabilite pentru o infracțiune de vătămare corporală din culpă;

B. după o condamnare la pedeapsa amenzii, neexecutată încă, pentru o infracțiune intenționată;

C. în termenul de prescripție a executării unei pedepse mai mari de un an închisoare aplicate pentru o infracțiune de furt.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

130. X, în vârstă de 17 ani, a comis împreună cu Y și Z o infracțiune praeterintenționată pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 8 ani. Știind că Y a comis infracțiunea fiind în termenul de supraveghere al grațierii condiționate a unei pedepse cu închisoarea de 5 ani pentru o infracțiune intenționată, iar Z se află în faza de judecată a apelului pentru o infracțiune din culpă pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 3 ani, arătați care dintre enunțurile următoare sunt adevărate:

A. inculpatul Z nu a comis noua infracțiune în stare de pluralitate intermediară;

B. inculpatul Y nu a comis noua infracțiune în stare de recidivă postcondamnatorie;

C. pentru noua infracțiune, față de Y și Z nu se poate reține circumstanța agravantă a comiterii faptei de 3 sau mai multe persoane împreună, deoarece X este minor.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

131. Este adevărat următorul enunț:

A. măsurile de siguranță de natură diferită sau chiar de aceeași natură, dar cu un conținut diferit, luate în cazul infracțiunilor săvârșite în concurs, se cumulează;

B. dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeași natură și cu același conținut, în caz de concurs de infracțiuni sau de pluralitate intermediară se aplică cea mai grea dintre acestea;

C. în cazul concursului de infracțiuni, dacă s-au luat mai multe măsuri de siguranță de aceeași natură și cu același conținut, dar pe durate diferite, se aplică măsura de siguranță cu durata cea mai mare, la care se adaugă o treime din totalul duratelor celorlalte măsuri.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

3.6. Autorul și participanții

132. X l-a convins pe Y să îl ucidă pe Z, iar apoi i-a dat un topor cu care să comită fapta. Două zile mai târziu, Y l-a ucis pe Z, dar nu cu toporul primit, ci lovindu-l intenționat cu autoturismul pe care el îl avea în proprietate, în timp ce victima traversa strada. În acest caz:

A. dacă, după comiterea faptei, Y a închiriat autoturismul unei firme de taximetrie, se confiscă și sumele de bani încasate de Y din închiriere până la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare;

B. remiterea toporului de către X este un act de complicitate intelectuală (morală), absorbit de instigare;

C. autoturismul lui Y nu va fi supus confiscării speciale, întrucât autovehiculele implicate în accidente rutiere nu se confiscă.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

133. Coautoratul nu este posibil în cazul:

A. tentativei;

B. infracțiunilor săvârșite din culpă;

C. infracțiunilor complexe.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

134. Participația improprie:

A. nu există atunci când coautor la comiterea unei infracțiuni de șantaj este un minor de 13 ani;

B. există atunci când o persoană, la rugămintea unui necunoscut care îi spune că se mută, ține deschisă ușa de la intrarea în bloc cât timp acesta transportă un frigider și un pian, cu scopul de a și le însuși pe nedrept;

C. presupune ca instigatorul să acționeze cu intenție.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

135. Participația improprie:

A. se reține și atunci când X major participă cu acte de complicitate concomitentă la comiterea unei infracțiuni intenționate de către Y, minor în vârstă de 17 ani;

B. se poate reține și în cazul infracțiunilor caracterizate de pluralitate naturală;

C. determină întotdeauna reținerea agravantei generale a săvârșirii faptei de un major împreună cu un minor.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

136. Suntem în prezența unei participații improprii reglementate de Codul penal:

A. dacă autorul acționează din culpă, iar complicele se află într-o eroare culpabilă cu privire la caracterul ilicit al faptei;

B. dacă instigatorul acționează cu intenție, iar instigatul este un minor în vârstă de 17 ani care comite o infracțiune intenționată;

C. dacă autorul comite infracțiunea cu intenție, iar cel care înlesnește săvârșirea acesteia acționează sub imperiul unei erori culpabile (vincibile) asupra unui element constitutiv al infracțiunii.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

137. Participația penală este improprie când:

A. toți participanții contribuie din culpă la săvârșirea faptei prevăzute de legea penală;

B. autorul acționează cu intenție și complicele fără vinovăție;

C. complicele acționează cu intenție, iar autorul fără vinovăție.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

138. Înlesnirea sau ajutorul dat, cu intenție, la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, la care o altă persoană comite acte de executare directă din culpă:

A. nu constituie nicio formă de participație penală;

B. constituie participație improprie;

C. constituie participație proprie.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

139. Înlesnirea sau ajutorul dat, cu intenție, la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, la care o altă persoană comite acte de executare directă, fără vinovăție:

A. nu constituie nicio formă de participație penală;

B. constituie participație improprie;

C. constituie participație proprie.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

140. Numiții A și B, în baza unei înțelegeri anterioare, îl determină împreună pe C (minor în vârstă de 15 ani) să sustragă împreună cu ei o sumă de bani din casa lui D, știind că D este plecat în concediu. În continuare, A și B stau de pază, iar C pătrunde prin forțarea încuietorii în casa lui D și caută banii în locul indicat, dar nu găsește nimic. Este surprins de E, o amică a lui D, care venise să ude florile, pe care o lovește pentru a putea să scape. Numita E a suferit doar leziuni ușoare în urma loviturii primite. Indicați răspunsurile corecte:

A. numitul A va răspunde penal în calitate de coautor al infracțiunii de furt calificat în forma tentativei;

B. numitul B va răspunde penal în calitate de instigator al infracțiunii de furt calificat;

C. în speță este incidentă participația improprie, dacă C nu răspunde penal.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

141. Fapta inculpatului care a strigat către alți inculpați care loveau cu bâtele o persoană căzută la pământ că „aceasta trebuie omorâtă", iar, în urma loviturilor primite, victima a încetat din viață, constituie:

A. o contribuție de instigator la infracțiunea de omor;

B. o contribuție de complice la infracțiunea de omor;

C. o faptă fără semnificație penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

142. Complicele la săvârșirea unei infracțiuni de omor:

A. se pedepsește între limite de pedeapsă mai reduse decât cele ale instigatorului, deoarece complicitatea este o formă de participație mai puțin gravă în raport cu instigarea;

B. nu se pedepsește, dacă se constată că X, căruia i-a dat un pistol ca să își ucidă vecinul, nu a mai comis fapta, deoarece X a pierdut pistolul înainte de a începe comiterea ei;

C. poate primi o pedeapsă mai mică decât autorul, chiar și în cazul în care complicele este și recidivist.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

143. Inculpatul X a comis mai multe acte de înlesnire a unor infracțiuni distincte, comise de autori diferiți. Inculpatul X va răspunde penal pentru:

A. un singur act de complicitate;

B. mai multe acte de complicitate continuată;
C. mai multe acte de complicitate comise în concurs.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

144. Este complice persoana care:
A. promite în timpul comiterii faptei că va tăinui bunurile provenite din aceasta;
B. promite înainte de comiterea faptei că îl va favoriza pe făptuitor;
C. ajută cu intenție, în orice mod, pe făptuitor, după comiterea faptei.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

145. Complicitatea materială:
A. este posibilă doar în cazul infracțiunilor materiale;
B. poate fi realizată și prin omisiune;
C. poate fi reținută și în sarcina unei persoane juridice.
(admitere INM și în magistratură, 2021)

146. În cazul complicității intelectuale (morale):
A. legătura subiectivă dintre autor și complice se poate stabili și ulterior consumării infracțiunii progresive, dar înainte de epuizarea acesteia;
B. dacă autorul se desistă, complicele nu va mai fi sancționat, afară de cazul în care actele îndeplinite de autor până în momentul desistării constituie o altă infracțiune;
C. dacă complicele împiedică consumarea infracțiunii, instigatorul va răspunde pentru o tentativă în măsura în care aceasta este incriminată.
(admitere INM și în magistratură, 2016)

147. Persoana care, anterior actelor de executare, promite autorului infracțiunii de furt că va tăinui bunurile ce urmează a fi furate are calitatea de complice:
A. numai dacă, după săvârșirea furtului, își respectă promisiunea de tăinuire;
B. numai dacă valorifică ulterior bunurile furate de către autor;
C. chiar dacă, după săvârșirea furtului, promisiunea de tăinuire nu este respectată.
(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

148. În cazul complicității intelectuale (morale):
A. contribuția complicelui poate consta într-o omisiune;
B. răspunderea complicelui este exclusă atunci când, cu privire la autor, s-a reținut excesul neimputabil în legitimă apărare;
C. nu se poate dispune măsura de siguranță a confiscării speciale a unor bunuri aparținând complicelui, destinate a fi folosite la comiterea faptei.
(admitere INM, noiembrie 2019)

149. Instigarea la comiterea unei fapte prevăzute de legea penală:
A. se realizează doar cu intenție;
B. nu este condiționată de o anumită conduită a autorului;
C. presupune o contribuție a autorului ce realizează cel puțin o tentativă pedepsibilă.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

150. Instigarea:
A. se reține în cazul lui X care, aflând că Y a decis să comită un furt simplu, îl sfătuiește că ar fi mai bine să comită fapta în timpul nopții și, în consecință, Y comite un furt calificat;
B. se poate comite cu intenție spontană (repentină);
C. atrage reținerea în sarcina instigatorului a unei tentative de omor atunci când, deși el instigase la uciderea victimei, a fost informat de către autor că victima a supraviețuit tentativei, cu toate că, în realitate, victima decedase pe loc.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

151. Circumstanțele reale:
A. spre deosebire de circumstanțele personale, se răsfrâng atât asupra autorului, cât și asupra participanților, numai dacă le-au cunoscut sau prevăzut;
B. pot duce la o încadrare juridică pentru o infracțiune mai gravă, atunci când sunt prevăzute ca element constitutiv al acesteia;
C. nu au niciun efect, dacă puteau fi prevăzute de către făptuitor, dar acesta a ales să le ignore.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

152. Circumstanțele reale se răsfrâng asupra autorului și a participanților:
A. în toate situațiile;
B. numai în măsura în care aceștia le-au cunoscut;
C. numai în măsura în care aceștia le-au prevăzut.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

153. X îl determină pe Y să îl ucidă pe Z. Văzând că Y nu reușește, X îl torturează pe Z, iar Y îi aplică o lovitură care provoacă decesul victimei:
A. X este instigator la omor, iar Y autor;
B. X este coautor la omor;
C. Y este coautor la omor.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

154. X i-a înmânat o substanță, despre care știa că este otrăvitoare, lui Y, asigurându-l că este un energizant miraculos și determinându-l să i-o ofere unui prieten comun care era interesat de astfel de energizante. Y, convins că este vorba despre un energizant, i-a oferit substanța lui Z, care a ingerat-o și a decedat. În cauză sunt incidente dispozițiile privind:
A. coautoratul;
B. participația improprie;
C. infracțiunea de omor.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

155. În cazul în care un minor în vârstă de 13 ani îl determină pe un major să comită un furt simplu, însă acesta comite doar o tentativă de furt simplu:
A. majorului nu i se poate reține circumstanța agravantă a săvârșirii infracțiunii împreună cu un minor;
B. nu suntem în prezența unei forme de participație improprie reglementate de Codul penal;
C. răspunderea penală a minorului va fi înlăturată dacă intervine împăcarea între persoana vătămată și reprezentantul legal al minorului.
(admitere INM, noiembrie 2019)

156. În urma unei înțelegeri anterioare, X și Y hotărăsc ca primul să pătrundă în sediul unui magazin cu scopul de a sustrage mărfuri, iar al doilea să asigure paza. Imediat după pătrunderea lui X în magazin, Y s-a speriat și a părăsit locul de unde trebuia să asigure paza, fapt sesizat de X doar după ce a părăsit locul cu bunurile sustrase. În această situație, Y:
A. nu va răspunde penal deoarece s-a desistat;
B. va răspunde pentru complicitate la tentativă la furt;
C. va răspunde pentru complicitate la infracțiunea consumată de furt.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

§4. Pedepsele

4.1. Categoriile pedepselor

157. X a comis o infracțiune pentru care legea prevede exclusiv pedeapsa închisorii de la 1 la 5 ani și interzicerea [exercitării – n.n.] unor drepturi. În acest caz:
A. instanța nu este obligată să aplice pedeapsa accesorie;
B. instanța poate aplica pedeapsa amenzii dacă reține față de X circumstanțe atenuante legale;
C. instanța este obligată să aplice pedeapsa complementară a interzicerii [exercitării – n.n.] unor drepturi.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

158. Pedeapsa detențiunii pe viață nu poate fi aplicată celor care:
A. au împlinit vârsta de 60 de ani la data pronunțării hotărârii;
B. aveau vârsta de 65 de ani la data săvârșirii infracțiunii;
C. aveau vârsta de 70 de ani la data pronunțării hotărârii de condamnare.
(admitere INM și în magistratură, 2017)

159. În cazul pedepsei amenzii:
A. cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se stabilește întotdeauna ținând seama și de situația materială a condamnatului;
B. dacă prin infracțiune s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, limitele speciale ale zilelor-amendă se majorează cu o treime;
C. amânarea aplicării pedepsei închisorii conduce și la amânarea aplicării pedepsei amenzii care o însoțește.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

160. În cazul pedepsei amenzii aplicabile persoanei fizice:
A. numărul zilelor-amendă se stabilește potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei;
B. dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, iar pedeapsa prevăzută de lege este numai amenda ori instanța optează pentru

aplicarea acestei pedepse, limitele speciale ale zilelor-amendă se pot majora cu o treime;

C. dacă persoana condamnată, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, cu consimțământul acesteia, instanța înlocuiește obligația de plată a amenzii neexecutate cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana condamnată nu poate presta această muncă.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

161. Indicați răspunsul care conține o aserțiune adevărată:

A. în cazul unei infracțiuni pentru care inculpatul este judecat în România în baza principiului personalității legii penale, durata măsurilor preventive executate în afara teritoriului țării pentru acea infracțiune comisă în străinătate de cetățeanul român se scade din durata pedepsei aplicate de instanța română;

B. permisiunile de ieșire din penitenciar acordate condamnatului conform legii de executare a pedepselor nu intră în durata executării pedepsei aplicate de instanță;

C. durata măsurilor preventive privative de libertate se poate deduce fie din durata pedepsei închisorii, fie din amendă, în cazul în care instanța aplică, pe lângă pedeapsa închisorii, și pedeapsa amenzii.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

4.2. Pedepsele principale

162. Înlocuirea pentru persoana fizică a pedepsei detențiunii pe viață cu pedeapsa închisorii este obligatorie:

A. dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la pedeapsa detențiunii pe viață și pe parcursul executării ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeași faptă numai pedeapsa închisorii;

B. în cazul în care condamnatul la pedeapsa detențiunii pe viață a împlinit 65 de ani în timpul executării pedepsei, a avut o bună conduită pe durata executării pedepsei, a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, și a făcut progrese constante și evidente în vederea reintegrării sociale;

C. în cazul în care condamnatul la pedeapsa detențiunii pe viață a executat efectiv 20 de ani de detențiune.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

163. La stabilirea cuantumului unei zile-amendă ca pedeapsă unică pentru persoana fizică se ține seama de:

A. situația materială a condamnatului;

B. obligațiile legale ale condamnatului față de persoanele aflate în întreținerea sa;

C. valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

164. Amenda care însoțește pedeapsa închisorii:

A. nu poate fi executată prin muncă neremunerată în folosul comunității;

B. se poate aplica chiar dacă folosul material obținut de infractor din comiterea faptei face obiectul confiscării speciale dispuse prin aceeași hotărâre;

C. se prescrie întotdeauna în termen de 3 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

165. Pedeapsa amenzii se înlocuiește cu închisoarea dacă persoana condamnată:

A. nu o execută cu rea-credință în tot sau în parte;

B. nu îndeplinește cu rea-credință obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare;

C. săvârșește o nouă infracțiune cu intenție, anterior începerii executării sau înainte de executarea în întregime a acesteia.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

166. Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii are loc în cazul:

A. neexecutării pedepsei amenzii, în întregime;

B. neexecutării pedepsei amenzii, în tot sau doar în parte;

C. neexecutării pedepsei amenzii, în tot sau în parte, cu rea-credință.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

167. Dacă condamnatul nu execută cu rea-credință pedeapsa amenzii:

A. se consideră că acesta are un antecedent penal, caz în care, dacă va mai săvârși o faptă, aceasta va fi comisă în stare de recidivă;

B. numărul zilelor-amendă se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile de închisoare;

C. unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare doar dacă s-a dispus condamnarea la un minim de 15 zile-amendă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

168. Până la înlocuirea amenzii cu pedeapsa închisorii în cazul condamnatului care cu rea-credință nu execută pedeapsa amenzii:

A. curge termenul prescripției răspunderii penale pentru acea infracțiune;

B. se execută pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi, dacă a fost aplicată prin hotărârea de condamnare;

C. comiterea unei noi infracțiuni conduce la reținerea stării de recidivă postcondamnatorie.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

4.3. Pedeapsa accesorie și pedepsele complementare

169. Interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României ca pedeapsă complementară:

A. nu se aplică dacă s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere;

B. se execută de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare în toate cazurile;

C. nu se aplică pe lângă pedeapsa închisorii.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

170. Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi încetează la:

A. împlinirea termenului de supraveghere al suspendării executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă durata ei nu se împlinise la acel moment;

B. împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei principale, chiar dacă durata ei nu se împlinise la acel moment;

C. momentul intervenirii reabilitării de drept, chiar dacă durata ei nu se împlinise la acel moment.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

171. Pedeapsa complementară a publicării hotărârii de condamnare:

A. se poate dispune de către instanță numai în cazul în care soluția va fi aceea de suspendare a executării pedepsei sub supraveghere;

B. se poate dispune de către instanță numai dacă aceasta apreciază că publicarea va contribui la prevenirea săvârșirii altor asemenea infracțiuni;

C. se poate dispune de către instanță și în cazul aplicării pedepsei amenzii în orice cuantum stabilit potrivit limitelor speciale prevăzute de către dispozițiile legii penale.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

172. Interzicerea ocupării unei funcții:

A. poate fi măsură de siguranță care se poate lua și în situația în care făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă;

B. poate fi o pedeapsă complementară care se poate aplica atunci când făptuitorul a săvârșit fapta folosindu-se de funcția respectivă;

C. poate fi pedeapsă accesorie care se execută după ce pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

173. Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării dreptului de a ocupa funcția, de a exercita profesia sau de a desfășura activitatea de care inculpatul s-a folosit pentru comiterea infracțiunii:

A. este întotdeauna facultativă pentru instanță;

B. poate fi stabilită și în cazul unei infracțiuni comise în timpul minorității dacă, la momentul săvârșirii faptei, minorul se afla în desfășurarea unei activități;

C. se execută și pe durata termenului de prescripție a executării pedepsei amenzii sau, după caz, pe o parte din această durată.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

174. Interzicerea exercitării dreptului de a se afla în anumite localități stabilite de instanță constituie:

A. o măsură educativă;

B. o pedeapsă complementară;

C. o măsură de siguranță.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

175. În cazul unei infracțiuni consumate pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării unor drepturi este legal aplicată:
A. pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi pe o durată de 9 luni, dacă instanța a reținut circumstanțe atenuante generale;
B. măsura educativă a internării într-un centru educativ, dacă infracțiunea a fost comisă de un minor față de care anterior s-a luat, pentru o altă infracțiune, prin hotărâre definitivă, o măsură educativă neprivativă de libertate ce nu fusese pusă în executare anterior comiterii noii infracțiuni;
C. o pedeapsă accesorie în conținutul căreia nu se regăsește dreptul străinului de a se afla pe teritoriul țării, deși această interdicție a fost aplicată de instanță ca pedeapsă complementară.
(admitere INM și în magistratură, 2016)

176. Pedeapsa accesorie a interzicerii [exercitării – n.n.] unor drepturi se execută:
A. din momentul începerii executării pedepsei principale privative de libertate;
B. de la data la care pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau este considerată ca executată;
C. din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate este executată sau considerată ca executată.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

177. Publicarea hotărârii definitive de condamnare:
A. este o pedeapsă complementară ce poate fi aplicată și condamnatului persoană fizică;
B. se execută prin publicarea integrală a hotărârii prin intermediul presei scrise sau audiovizuale;
C. este o pedeapsă principală aplicabilă persoanei juridice care poate răspunde din punct de vedere penal.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

178. Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi începe:
A. de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii;
B. de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere;
C. de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la pedeapsa închisorii.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

179. Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioada de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi:
A. dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României;
B. dreptul de a părăsi o anumită localitate stabilită de instanță;
C. dreptul de a părăsi teritoriul României.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

4.4. Calculul duratei pedepselor

180. Perioada în care o persoană fizică a fost supusă măsurii preventive privative de libertate a reținerii:
A. se scade din durata pedepsei rezultante a închisorii stabilite pentru infracțiunile concurente dintre care una este cea care a determinat luarea măsurii reținerii;
B. se scade din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi;
C. se scade din pedeapsa amenzii prin înlăturarea în parte a zilelor-amendă.
(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

181. Durata măsurii preventive privative de libertate se deduce din:
A. durata pedepsei închisorii pronunțate;
B. pedeapsa amenzii pronunțate ca pedeapsă unică;
C. se poate deduce la alegere, fie din durata pedepsei închisorii, fie din pedeapsa amenzii, în cazul amenzii care însoțește pedeapsa închisorii.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

4.5. Individualizarea pedepselor

4.5.1. Circumstanțele atenuante

182. Constituie circumstanțe atenuante legale:
A. eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii;
B. împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracțiunii;
C. depășirea limitelor stării de necesitate.
(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

183. Constituie circumstanță atenuantă legală:
A. depășirea limitelor stării de necesitate;
B. eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii;
C. excesul neimputabil de legitimă apărare.
(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

184. Constituie circumstanță atenuantă legală:
A. depășirea limitelor stării de necesitate;
B. eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii;
C. excesul neimputabil.
(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

185. Circumstanța atenuantă a depășirii limitelor legitimei apărări:
A. se va reține și în ipotezele în care ar fi operat legitima apărare prezumată, ori de către ori prezumția legală a fost răsturnată de către organele de urmărire penală;
B. nu poate fi reținută în favoarea făptuitorului concomitent cu circumstanța atenuantă a stării de provocare în cazul infracțiunii simple;
C. exclude aplicarea concomitentă în cazul aceleiași infracțiuni a circumstanței agravante a comiterii faptei în stare de intoxicație provocată în vederea comiterii de infracțiuni.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

186. Următoarele împrejurări constituie circumstanțe atenuante legale:
A. depășirea limitelor legitimei apărări;
B. depășirea limitelor stării de necesitate;
C. excesul neimputabil.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

187. Constituie circumstanțe atenuante legale următoarele împrejurări:
A. dolul repentin (provocarea);
B. depășirea limitelor legitimei apărări;
C. excesul neimputabil.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

188. În cauză, instanța constată că în legătură cu infracțiunea comisă de inculpat există două circumstanțe atenuante legale și o circumstanță atenuantă judiciară. În acest caz:
A. limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă se reduc cu o treime;
B. limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă se reduc cu o treime ca efect al circumstanțelor atenuante legale și cu încă o treime ca efect al circumstanței atenuante judiciare;
C. limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă se reduc în mod succesiv cu câte o treime, ca efect al fiecărei circumstanțe atenuante, fie ea legală ori judiciară.
(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

189. În cazul în care în cauză sunt incidente două circumstanțe atenuante, una legală și cealaltă judiciară:
A. maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduce cu o treime;
B. limitele de pedeapsă pentru infracțiunea săvârșită se reduc cu o treime;
C. limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită se pot reduce cu câte o treime în mod succesiv, ca efect al fiecărei circumstanțe.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

190. În cazul circumstanței atenuante a provocării:
A. actul provocator este întotdeauna o faptă prevăzută de legea penală;
B. infracțiunea provocată (riposta) poate fi comisă cu orice formă de vinovăție;
C. dacă instanța se oprește asupra pedepsei amenzii, circumstanța nu produce

efecte asupra sumei corespunzătoare unei zile-amendă.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

191. Când în cazul aceleiași infracțiuni sunt incidente două sau mai multe dispoziții care au ca efect reducerea pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc prin aplicarea succesivă a dispozițiilor legale în următoarea ordine:
A. circumstanțe atenuante, tentativă și cazuri speciale de reducere a pedepsei;
B. cazuri speciale de reducere a pedepsei, circumstanțe atenuante și tentativă;
C. tentativă, circumstanțe atenuante și cazuri speciale de reducerea pedepsei.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

192. În caz de concurs între cauzele de atenuare și de agravare, stabilirea limitelor pedepsei între care urmează a se realiza individualizarea judiciară se face aplicându-se, succesiv, dispozițiile privitoare la:
A. infracțiunea continuată, recidiva postexecutorie și art. 396 alin. (10) CPP (reducerea limitelor de pedeapsă cu 1/3 în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu 1/4 în cazul pedepsei amenzii penale);
B. circumstanțe atenuante, recidivă postcondamnatorie și concurs de infracțiuni;
C. tentativă, circumstanțe agravante și recidivă postcondamnatorie.
(admitere în magistratură, mai 2018)

193. Eroarea cu privire la caracterul ilicit al faptei prevăzute de legea penală:
A. înlătură caracterul nejustificat al faptei;
B. poate conduce la reținerea unei circumstanțe atenuante judiciare;
C. produce aceleași efecte ca eroarea asupra elementelor constitutive.
(admitere în magistratură, iunie 2019)

4.5.2. Circumstanțele agravante

194. Constituie circumstanțe agravante generale săvârșirea infracțiunii:
A. în timpul nopții;
B. de două sau mai multe persoane împreună;
C. prin cruzimi.
(admitere INM și în magistratură, 2017)

195. Următoarele împrejurări constituie circumstanțe agravante:
A. săvârșirea infracțiunii prin cruzimi;
B. săvârșirea infracțiunii prin violențe asupra membrilor familiei;
C. săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de orientare sexuală.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

196. Constituie circumstanță agravantă:
A. săvârșirea infracțiunii în stare de intoxicație parțială accidentală cu alcool;
B. săvârșirea infracțiunii de către trei sau mai multe persoane în cazul în care autorul comite infracțiunea de tăinuire a bunurilor sustrase de alte două persoane, la două săptămâni după consumarea infracțiunii de furt comise de acestea din urmă;
C. săvârșirea infracțiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor, chiar dacă minorul avea 12 ani.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

197. X, care fusese concediat recent de la școala unde lucra ca profesor, aflat în stare de ebrietate, l-a instigat pe fiul său Y, în vârstă de 13 ani, să pătrundă noaptea în sediul școlii și să sustragă mai multe bunuri. În timp ce Y sustrăgea bunurile, X, aflat la ușa școlii, s-a asigurat că nu vor fi surprinși de vreo persoană. Pentru infracțiunea astfel săvârșită, în sarcina lui X se va putea reține circumstanța agravantă constând în:
A. săvârșirea infracțiunii în stare de intoxicație voluntară cu alcool, chiar dacă aceasta nu a fost provocată în vederea comiterii infracțiunii;
B. săvârșirea infracțiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze, având în vedere vârsta fiului său;
C. săvârșirea infracțiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

198. Circumstanța agravantă a săvârșirii infracțiunii de către un infractor major împreună cu un minor:
A. determină întotdeauna reținerea participației improprii;
B. este o circumstanță personală subiectivă

C. în procesul de individualizare a pedepsei se valorifică după starea de recidivă postexecutorie incidentă în cazul aceleiași fapte.
(admitere INM și în magistratură, 2021)

199. Circumstanța săvârșirii infracțiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor:
A. este o circumstanță reală;
B. se va reține și în sarcina minorilor care răspund penal, dacă aceștia au cunoscut sau au prevăzut minoritatea altor participanți;
C. nu se reține în cazul în care chiar minorul instigă majorul să comită infracțiunea.
(admitere în magistratură, iunie 2019)

200. În cazul reținerii circumstanțelor agravante:
A. limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă se majorează cu jumătate;
B. limita minimă a pedepsei prevăzute pentru infracțiunea săvârșită nu se modifică;
C. limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă se majorează cu o treime.
(admitere INM și în magistratură, 2017)

201. În cazul în care cu privire la aceeași infracțiune sunt incidente mai multe cauze de atenuare a pedepsei și mai multe cauze de agravare a pedepsei, limitele speciale ale pedepsei pentru infracțiunea respectivă:
A. se reduc conform dispozițiilor privind cauzele de atenuare, după care limitele de pedeapsă rezultate se majorează conform dispozițiilor privind cauzele de agravare;
B. se majorează conform dispozițiilor privind cauzele de agravare, după care limitele de pedeapsă rezultate se reduc conform dispozițiilor privind cauzele de atenuare;
C. rămân neschimbate, deoarece cauzele de atenuare și cele de agravare a pedepsei se anihilează reciproc.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

202. X, minor, și Y, major, au săvârșit împreună, în calitate de coautori, infracțiunea de tâlhărie calificată împotriva lui Z, persoană în vârstă de 88 de ani, despre care știau că este paralizată, constând în aceea că, în seara zilei de 18.01.2021, în jurul orei 20:30, au pătruns în casa victimei și, amenințând-o, i-au sustras toate economiile și câteva bijuterii de aur. În această situație:
A. în sarcina lui Y se va reține circumstanța agravantă generală constând în săvârșirea infracțiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze;
B. lui Y i se va putea aplica o pedeapsă către maximul special, iar dacă acest maxim nu este îndestulător, instanța va putea spori maximul cu până la 2 ani închisoare;
C. în sarcina lui Y se va reține circumstanța agravantă constând în săvârșirea infracțiunii de către un infractor major împreună cu un infractor minor, chiar dacă nu a cunoscut și nici nu a prevăzut starea de minoritate a lui X la data săvârșirii infracțiunii.
(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

203. Inculpatul a comis o tentativă la infracțiunea de omor prin depășirea limitelor stării de necesitate și se află în stare de recidivă. În cauză, limitele speciale ale pedepsei pentru infracțiunea de omor:
A. se reduc prin aplicarea succesivă, în ordine, a dispozițiilor privitoare la circumstanțele atenuante și tentativă, după care limitele rezultate se majorează prin aplicarea dispozițiilor privind pedeapsa în caz de recidivă;
B. se reduc prin aplicarea succesivă, în ordine, a dispozițiilor privitoare la tentativă și circumstanțele atenuante, după care limitele rezultate se majorează prin aplicarea dispozițiilor privind pedeapsa în caz de recidivă;
C. se majorează prin aplicarea dispozițiilor privind pedeapsa în caz de recidivă, după care limitele rezultate se reduc prin aplicarea succesivă, în ordine, a dispozițiilor privitoare la circumstanțele atenuante și tentativă.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

204. În cazul în care o infracțiune sancționată de lege cu închisoarea de la unu la 5 ani este comisă în condițiile unei circumstanțe agravante legale generale și rămâne în forma tentativei (incriminate), este legal aplicată o pedeapsă cu închisoarea de:
A. 6 luni;
B. 4 ani;
C. 4 ani și 6 luni.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

4.6. Renunțarea la aplicarea pedepsei

205. Renunțarea la aplicarea pedepsei:
A. nu permite luarea vreunei măsuri de siguranță, deoarece în acest caz instanța nu individualizează nicio sancțiune;
B. nu poate fi dispusă dacă infracțiunea comisă se află în stare de recidivă postcondamnatorie, dar se poate dispune atunci când ea se află în stare de recidivă postexecutorie;
C. se poate dispune cu privire la autorul unei infracțiuni, chiar dacă instigatorului și complicilor li s-au aplicat pedepse.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

206. Renunțarea la aplicarea pedepsei nu se poate dispune:
A. în cazul săvârșirii unui concurs de infracțiuni;
B. dacă inculpatul a fost anterior condamnat la o pedeapsă de 3 ani închisoare pentru infracțiunea de furt calificat, pentru care se împlinise termenul de reabilitare la data săvârșirii faptei;
C. dacă inculpatul fusese condamnat în urmă cu doi ani la o pedeapsă de 3 ani închisoare pentru infracțiunea de ucidere din culpă.
(admitere INM și în magistratură, 2017)

4.7. Amânarea aplicării pedepsei

207. Amânarea aplicării pedepsei nu se poate dispune niciodată cu privire la:
A. o pedeapsă principală pe lângă care s-a stabilit și pedeapsa complementară a degradării militare;
B. pedeapsa amenzii pentru care s-a dispus executarea prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității;
C. o persoană care a mai fost anterior condamnată pentru o altă infracțiune, comisă din culpă.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

208. Amânarea aplicării pedepsei:
A. se poate dispune dacă pedeapsa stabilită este amenda;
B. se poate dispune dacă pedeapsa rezultantă stabilită pentru infracțiuni concurente este închisoarea de cel mult 2 ani;
C. se poate dispune chiar dacă infractorul a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, pentru care nu s-a împlinit termenul de reabilitare.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

209. În cazul amânării aplicării pedepsei:
A. este necesar ca pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă din culpă să nu depășească 5 ani;
B. este necesar ca infractorul să își manifeste acordul de a presta o muncă remunerată în folosul comunității;
C. instanța poate impune infractorului obligația de a nu conduce anumite vehicule.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

210. Amânarea aplicării pedepsei:
A. nu poate fi dispusă niciodată în cazul pedepsei amenzii;
B. nu va fi dispusă în cazul persoanei care comite infracțiunea în timpul minorității, dar este judecată pentru aceasta ulterior împlinirii vârstei de 18 ani;
C. permite dispunerea măsurii de siguranță a confiscării extinse față de inculpat.
(admitere în magistratură, iunie 2019)

211. În termenul de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse de 2 ani închisoare, dispusă pentru comiterea unei infracțiuni sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani, intervine o lege nouă care prevede, pentru acea faptă, pedeapsa închisorii de la 3 luni la un an sau amenda. În acest caz, în aplicarea legii penale mai favorabile:
A. se poate stabili pedeapsa amenzii în locul pedepsei închisorii;
B. pedeapsa stabilită se va reduce în mod obligatoriu la un an închisoare;
C. vor fi incidente dispozițiile referitoare la aplicarea legii penale mai favorabile intervenite anterior judecării definitive.
(admitere INM, noiembrie 2019)

212. Amânarea aplicării pedepsei închisorii:
A. nu se poate dispune niciodată, dacă pe lângă pedeapsa închisorii s-a aplicat și pedeapsa amenzii penale;
B. se poate dispune, dacă inculpatul a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii pentru o infracțiune amnistiată;
C. se poate dispune, dacă inculpatul a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii pentru o infracțiune din culpă.
(admitere în magistratură, mai 2018)

213. Prin hotărârea prin care instanța dispune amânarea aplicării pedepsei închisorii stabilite pentru o infracțiune:
A. nu poate dispune măsura de siguranță a confiscării extinse;
B. poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei pentru o altă infracțiune, concurentă cu cea pentru care a dispus amânarea aplicării pedepsei;
C. poate stabili și pedeapsa complementară a degradării militare pentru respectiva infracțiune.
(admitere INM, noiembrie 2019)

4.8. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere

214. Când se dispune condamnarea la amendă penală:
A. instanța poate decide amânarea aplicării acesteia, dacă fapta a fost comisă din culpă;
B. soluția de suspendare a executării acesteia sub supraveghere este nelegală;
C. pedeapsa complementară dispusă se execută după executarea pedepsei principale.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

215. Cu respectarea tuturor celorlalte condiții prevăzute de lege, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi dispusă dacă:
A. pedeapsa aplicată inculpatului este numai amenda;
B. pedeapsa aplicată inculpatului este închisoarea de cel mult trei ani, indiferent de limitele prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă;
C. pedeapsa aplicată inculpatului este închisoarea de cel mult trei ani, dar numai în condițiile în care pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă este mai mică de 7 ani.
(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

216. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere se poate dispune în cazul unei hotărâri de condamnare la pedeapsa:
A. închisorii de 3 ani;
B. amenzii;
C. închisorii de 2 ani, însoțită de pedeapsa amenzii.
(admitere INM și în magistratură, 2017)

217. Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere se dispune dacă:
A. pe parcursul termenului de supraveghere cel condamnat a comis o infracțiune pentru care s-a pronunțat o condamnare, indiferent de pedeapsă;
B. pe parcursul termenului de supraveghere cel condamnat a comis o nouă infracțiune pentru care s-a pronunțat o condamnare la pedeapsa închisorii;
C. pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că cel condamnat mai comisese o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii.
(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

218. În cazul în care executarea pedepsei a fost suspendată sub supraveghere:
A. reabilitarea de drept se produce automat la împlinirea termenului de supraveghere dacă nu s-a dispus anularea sau revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere;
B. este suspendată și executarea măsurilor de siguranță;
C. revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere este facultativă în cazul în care s-a comis o infracțiune din culpă în termenul de supraveghere.
(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

219. În cazul în care instanța pronunță o soluție de condamnare la pedeapsa închisorii, a cărei executare este suspendată sub supraveghere:
A. este obligatorie aplicarea unei pedepse accesorii;
B. este obligatorie impunerea în sarcina inculpatului a unor obligații dintre cele prevăzute de art. 93 alin. (2) CP;
C. pedepsele complementare urmează să fie executate după împlinirea termenului de supraveghere.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

220. Revocarea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei este facultativă:
A. dacă în termenul de supraveghere se săvârșește o infracțiune intenționată, desco-

perită în același termen, pentru care s-a pronunțat o condamnare definitivă la pedeapsa amenzii;

B. dacă în termenul de supraveghere se săvârșește o infracțiune din culpă, descoperită în același termen, pentru care s-a pronunțat o condamnare definitivă, indiferent de natura pedepsei;

C. dacă infracțiunea săvârșită în termenul de supraveghere este descoperită ulterior expirării acestuia.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

221. X a fost condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni la pedeapsa închisorii de 2 ani, a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere. În termenul de supraveghere comite o infracțiune din culpă pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani. În acest caz:

A. noua infracțiune este comisă în stare de recidivă;

B. este obligatorie revocarea suspendării sub supraveghere;

C. nu poate fi dispusă anularea suspendării sub supraveghere în această situație.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

222. Prin sentința penală nr. 441/2014 a Judecătoriei B, rămasă definitivă prin neapelare în data de 25.04.2014, inculpatul CD a fost condamnat la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, instanța dispunând suspendarea executării sub supraveghere. Pe parcursul termenului de supraveghere s-a descoperit că persoana condamnată mai săvârșise anterior condamnării o infracțiune de amenințare pentru care i s-a aplicat, după împlinirea termenului de supraveghere, pedeapsa de 6 luni închisoare. Sesizându-se din oficiu, instanța care a judecat cea de-a doua infracțiune va dispune:

A. menținerea suspendării executării pedepsei închisorii sub supraveghere;

B. anularea pedepsei suspendării executării pedepsei închisorii sub supraveghere;

C. revocarea suspendării pedepsei închisorii sub supraveghere.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

223. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere:

A. nu produce efecte asupra măsurilor de siguranță și a obligațiilor civile prevăzute în hotărârea judecătorească;

B. are loc pe durata unui termen de supraveghere cuprins între 2 și 4 ani, care se calculează de la data când hotărârea prin care s-a pronunțat suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a rămas definitivă;

C. se poate dispune indiferent de durata pedepsei stabilite, dacă infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

224. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere:

A. poate fi dispusă și în cazul unui infractor condamnat anterior la o pedeapsă de 3 ani închisoare pentru o infracțiune de ucidere din culpă;

B. nu poate fi dispusă în cazul unui infractor care a mai fost condamnat anterior la o pedeapsă de 1 an pentru o infracțiune săvârșită cu intenție;

C. poate fi revocată de instanță chiar dacă pe parcursul termenului de supraveghere condamnatul săvârșește o infracțiune din culpă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

225. Instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiții:

A. pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult trei ani;

B. pedeapsa aplicată este numai amenda;

C. aplicarea pedepsei a fost inițial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

226. Instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiții:

A. infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității;

B. pedeapsa aplicată este numai amenda;

C. aplicarea pedepsei a fost inițial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

227. X a comis o infracțiune de amenințare, pentru care legea prevede închisoarea de la 3 luni la un an sau amenda, iar instanța a aplicat pedeapsa amenzii. Cunoscând că această infracțiune a fost săvârșită în termenul:

A. de supraveghere al suspendării sub supraveghere a executării unei pedepse, se va revoca suspendarea;

B. prescripției răspunderii penale pentru o infracțiune de ucidere din culpă, se va reține pluralitatea intermediară;

C. de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse, amânarea se revocă numai dacă infracțiunea a fost descoperită în termenul de supraveghere.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

4.9. Liberarea condiționată

228. La data liberării condiționate, cel condamnat:

A. este supus unor măsuri de supraveghere și respectării unor obligații, dacă pedeapsa aplicată este de doi ani închisoare;

B. este considerat că a executat pedeapsa principală;

C. execută pedeapsa complementară a interzicerii străinului de a se afla pe teritoriul României, aplicată prin hotărârea de condamnare.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

229. În cazul liberării condiționate:

A. condițiile pentru acordarea liberării condiționate se verifică de către instanța de judecată raportat la momentul introducerii cererii de liberare;

B. fracțiunea de pedeapsă necesară a fi executată efectiv pentru a avea vocație la liberare este de jumătate din durata pedepsei, în cazul condamnatului care a împlinit vârsta de 60 de ani și care a prestat și muncă pe parcursul executării, dacă pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare este închisoarea mai mare de 10 ani;

C. obligația de a urma un curs de calificare profesională nu poate fi impusă de către instanța de judecată dacă persoana condamnată mai avea de executat la data liberării condiționate 1 an și 6 luni de închisoare.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

230. În cazul liberării condiționate:

A. măsurile de supraveghere se dispun obligatoriu de către instanță, indiferent de durata restului de pedeapsă rămas neexecutat;

B. în cazul detențiunii pe viață, liberarea condiționată nu poate fi niciodată dispusă;

C. în cazul închisorii, una dintre condițiile prevăzute de lege pentru ca liberarea condiționată să poată fi dispusă este ca persoana condamnată să se afle în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2021)

231. Munca neremunerată în folosul comunității nu se poate dispune:

A. ca modalitate de executare a pedepsei amenzii după ce condamnatul a plătit o parte din aceasta;

B. ca obligație a condamnatului, pe durata termenului de supraveghere al liberării condiționate;

C. ca obligație în conținutul pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi.

(admitere INM, noiembrie 2019)

232. Instanța dispune revocarea liberării condiționate în cazul în care, pe durata termenului de supraveghere, persoana condamnată:

A. nu respectă cu rea-credință măsurile de supraveghere impuse;

B. nu execută obligațiile civile impuse prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească;

C. a săvârșit o infracțiune de distrugere din culpă, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen.

(admitere în magistratură, mai 2018)

233. Revocarea liberării condiționate din executarea pedepsei detențiunii pe viață:

A. se dispune obligatoriu ori de câte ori infracțiunea comisă și descoperită în termenul de supraveghere este intenționată;

B. are ca efect aplicarea unei pedepse rezultante compuse din pedeapsa pentru infracțiunea ce a atras revocarea liberării plus un rest de pedeapsă egal cu durata termenului de supraveghere (10 ani);

C. nu se dispune chiar dacă persoana condamnată nu a îndeplinit, cu rea-credință,

obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

234. În cazul revocării liberării condiționate din executarea pedepsei detențiunii pe viață ca urmare a comiterii, de către condamnatul în vârstă de 50 de ani, a unei noi infracțiuni în termenul de supraveghere, infracțiune pentru care instanța aplică pedeapsa închisorii:

A. revocarea este facultativă dacă noua infracțiune este din culpă;

B. pedeapsa rezultantă se determină prin cumul juridic între noua pedeapsă și termenul de supraveghere al liberării condiționate (10 ani);

C. pedeapsa principală rezultantă nu se stabilește potrivit sistemului cumulului aritmetic.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

235. În cazul în care, fiind liberat condiționat, X comite o infracțiune în termenul de supraveghere al liberării condiționate:

A. se va dispune revocarea liberării condiționate doar dacă noua infracțiune a fost descoperită în termenul de supraveghere și s-a pronunțat pedeapsa închisorii pentru aceasta;

B. revocarea liberării condiționate este facultativă dacă noua infracțiune este comisă din culpă;

C. se anulează liberarea condiționată, iar restul de pedeapsă rămas neexecutat se cumulează aritmetic cu pedeapsa pentru noua infracțiune.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

236. În cazul anulării liberării condiționate din executarea pedepsei închisorii în urma condamnării pentru o infracțiune concurentă cu cea pentru care s-a aplicat pedeapsa din executarea căreia condamnatul a fost liberat:

A. instanța poate dispune suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei rezultate din efectuarea contopirii, dacă aceasta nu depășește 3 ani;

B. dacă până la rămânerea definitivă a hotărârii de anulare se împlinise termenul de supraveghere al liberării, se va executa doar pedeapsa pentru infracțiunea nou-descoperită;

C. dacă instanța care a pronunțat anularea dispune din nou liberarea condiționată, termenul de supraveghere se calculează de la data acordării primei liberări.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

237. Reprezintă o măsură de individualizare a pedepsei închisorii ori detențiunii pe viață în faza executării (*post iudicium*):

A. grațierea care are ca efect înlăturarea parțială a executării pedepsei;

B. liberarea condiționată;

C. reabilitarea judecătorească.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

§5. Măsurile de siguranță

238. Măsura de siguranță a interzicerii unei funcții sau a exercitării unei profesii:

A. poate fi revocată la cerere după cel puțin un an;

B. se ia pe o durată cuprinsă între 1 și 5 ani;

C. nu reprezintă o sancțiune pentru cel care s-a folosit de funcția sau profesia respectivă pentru a comite fapta.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

239. Măsura de siguranță a confiscării speciale nu poate fi dispusă:

A. prin echivalent în bani, cu privire la bunurile produse prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală;

B. dacă terțul dobânditor de rea-credință al bunului dobândit prin săvârșirea infracțiunii s-a constituit parte civilă în procesul penal cu privire la suma plătită inculpatului;

C. cu privire la bunurile a căror deținere este interzisă de legea penală, dacă fapta nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege.

(admitere în magistratură, mai 2018)

240. Măsura de siguranță a confiscării speciale poate fi luată:

A. doar dacă instanța constată existența unei stări de pericol pentru făptuitor;

B. doar dacă făptuitorului i se aplică o pedeapsă;

C. față de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

241. În cazul măsurii de siguranță a confiscării speciale:

A. potrivit prevederilor exprese ale Codului penal în materia infracțiunii de luare de mită, confiscarea specială vizează și bunurile pretinse de autorul acestei infracțiuni;

B. confiscarea specială nu poate viza bunurile produse printr-o infracțiune dacă autorul acesteia este condamnat la pedeapsa închisorii a cărei executare este suspendată sub supraveghere;

C. în cazul bunurilor făptuitorului care au fost folosite, imediat după săvârșirea faptei, pentru a asigura scăparea acestuia, dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporționată față de natura și gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce și de contribuția bunului la aceasta.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

242. Dacă X a comis o infracțiune de trafic de influență, se poate dispune măsura de siguranță a confiscării speciale cu privire la:

A. bunurile pretinse de X;

B. bunurile primite de X;

C. echivalentul bunurilor primite de X, dacă acestea nu se mai găsesc.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

243. Potrivit Codului penal, sunt supuse măsurii de siguranță a confiscării speciale:

A. bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;

B. bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia;

C. toate metalele și pietrele prețioase deținute de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

244. Sunt supuse confiscării speciale:

A. bunurile dobândite de persoana condamnată într-o perioadă de 5 ani înaintea săvârșirii infracțiunii, dacă valoarea lor depășește în mod vădit veniturile obținute de aceasta în mod licit;

B. bunurile a căror deținere este interzisă de legea penală;

C. bunurile produse prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

245. Bunurile care au fost folosite la comiterea faptei prevăzute de legea penală:

A. se confiscă în parte, prin echivalent bănesc, dacă au o valoare vădit disproporționată față de natura și gravitatea faptei;

B. se pot confisca și în cazul faptelor săvârșite prin presă;

C. se confiscă prin echivalent dacă nu pot fi găsite.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

246. În ipoteza în care un bun a fost modificat în scopul comiterii unei infracțiuni:

A. bunul respectiv nu va putea fi confiscat dacă nu a fost folosit efectiv la comiterea faptei;

B. dacă bunul aparține unui terț care nu a cunoscut scopul folosirii, se va confisca de la făptuitor echivalentul în bani al bunului, fără a interesa disproporția vădită între valoarea sa și natura și gravitatea faptei;

C. acesta va face obiectul confiscării doar dacă nu servește la despăgubirea persoanei vătămate prin comiterea faptei la care a fost folosit.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

247. Confiscarea specială se poate dispune în parte, prin echivalent, în cazul bunurilor:

A. folosite la săvârșirea unei infracțiuni prin presă;

B. a căror deținere este interzisă de legea penală;

C. aparținând unui complice, folosite imediat după comiterea infracțiunii pentru a asigura scăparea autorului.

(admitere INM, noiembrie 2019)

248. Măsura de siguranță a confiscării speciale:

A. poate fi luată chiar dacă făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă;

B. presupune în toate situațiile săvârșirea unei infracțiuni;

C. poate viza, în condițiile legii, și bunurile folosite, în orice mod, la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, care aparțin altei persoane – iar nu făptuitorului –, dacă aceasta a cunoscut scopul folosirii lor.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

§6. Minoritatea

249. Față de minorul care răspunde penal se poate lua una dintre următoarele măsuri educative neprivative de libertate:

A. consemnarea la sfârșit de săptămână;

B. asistarea zilnică;

C. amenda.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

250. În materia răspunderii penale a minorilor:

A. minorul cu vârsta între 14 și 16 ani beneficiază de o prezumție relativă de discernământ;

B. minorul cu vârsta între 16 și 18 ani beneficiază de o prezumție absolută de discernământ;

C. față de minorul cu vârsta între 14 și 16 ani poate fi luată, după caz, o măsură educativă neprivativă de libertate sau o măsură educativă privativă de libertate, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

251. În materia răspunderii penale a minorilor:

A. constituie măsură educativă privativă de libertate consemnarea la sfârșit de săptămână;

B. în cazul infracțiunilor săvârșite în timpul minorității, cauzele de atenuare și de agravare sunt avute în vedere la alegerea măsurii educative și produc efecte între limitele prevăzute de lege pentru fiecare măsură educativă;

C. în caz de concurs de infracțiuni săvârșite în timpul minorității, care se judecă împreună, se pot stabili și lua mai multe măsuri educative neprivative de libertate, care vor fi executate una după alta, în funcție de natura lor.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, aprilie 2022)

252. Măsura educativă a consemnării la sfârșit de săptămână:

A. nu poate fi luată față de minorul care, anterior comiterii infracțiunii pentru care este judecat în prezent, a comis o altă infracțiune, pentru care s-a dispus măsura educativă a stagiului de formare civică, pe care a executat-o;

B. se poate executa într-un penitenciar, dacă după dispunerea ei infractorul a devenit major și are un comportament necorespunzător;

C. este absorbită de pedeapsa amenzii stabilită pentru o infracțiune concurentă comisă de infractorul devenit între timp major.

(admitere INM, noiembrie 2019)

253. Asistarea zilnică:

A. este o măsură educativă privativă de libertate și constă în obligația minorului de a respecta un program stabilit de serviciul de probațiune;

B. constituie o măsură preventivă ce se poate dispune față de inculpatul minor;

C. poate fi înlocuită cu o măsură educativă privativă de libertate, dacă minorul săvârșește o nouă infracțiune.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

254. Măsura educativă a internării într-un centru educativ:

A. se poate dispune pe o perioadă de 3 ani;

B. se poate dispune atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă este închisoarea de 7 ani;

C. va fi în mod obligatoriu înlocuită cu măsura internării într-un centru de detenție, dacă în perioada internării în centrul educativ minorul comite o nouă infracțiune.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

255. Măsura educativă a internării într-un centru educativ:

A. se aplică în limite reduse la jumătate, dacă infracțiunea a rămas în forma tentativei pedepsibile;

B. atrage revocarea suspendării sub supraveghere a executării unei pedepse aplicate pentru o infracțiune comisă de aceeași persoană după majorat, dacă infracțiunea care a atras luarea măsurii educative a fost descoperită în termenul de supraveghere al suspendării;

C. luată de instanță pe o perioadă de un an și 6 luni se prescrie într-un termen de 2 ani.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

256. Măsura internării într-un centru de detenție:

A. poate fi dispusă pe o perioadă de 15 ani în cazul unui minor care a săvârșit o infracțiune de omor calificat;

B. se dispune în mod obligatoriu față de minorul care a săvârșit o nouă infracțiune cu intenție în perioada în care se află internat într-un centru educativ;

C. poate fi dispusă atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă este de 7 ani.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

257. În cazul măsurii educative a internării într-un centru de detenție:

A. instanța poate dispune, în anumite condiții, ca executarea să se realizeze de la început într-un penitenciar;

B. se poate dispune înlocuirea măsurii educative cu pedeapsa închisorii pe durata rămasă neexecutată dacă minorul față de care s-a luat măsura are un comportament necorespunzător în centrul de detenție;

C. executarea se prescrie într-un termen egal cu jumătatea termenului de prescripție prevăzut de lege pentru pedeapsa închisorii cu aceeași durată.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

258. Dacă se comite o infracțiune de ucidere din culpă în formă agravată pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de la 2 la 7 ani:

A. de către un infractor major în timpul executării măsurii internării într-un centru educativ, se va reține pluralitatea intermediară;

B. de către un infractor minor, instanța va putea lua măsura internării într-un centru de detenție pe o durată de cel mult 5 ani;

C. pedeapsa de un an închisoare aplicată de instanța sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției este legală.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

259. Inculpatul AB a săvârșit două infracțiuni în concurs real, dintre care una în timpul minorității și una după majorat. Tratamentul sancționator este cel corect atunci când:

A. dacă măsura educativă dispusă pentru infracțiunea comisă în timpul minorității este neprivativă de libertate, se execută numai pedeapsa aplicată infracțiunii comise după majorat;

B. dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este amenda, se execută măsura educativă, a cărei durată se majorează cu cel mult 3 luni, fără a depăși maximul prevăzut de lege pentru aceasta;

C. dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este închisoarea, se aplică pedeapsa închisorii, care se majorează cu o durată egală cu cel puțin o treime din durata măsurii educative ori din restul rămas neexecutat din aceasta la data săvârșirii infracțiunii comise după majorat, scăzându-se din durata pedepsei aplicate ceea ce s-a executat din momentul săvârșirii infracțiunii comise după majorat până la data judecării, dar nu se poate dispune suspendarea executării sub supraveghere.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

§7. Răspunderea penală a persoanei juridice

260. Dacă o instituție publică săvârșește o infracțiune:

A. nu răspunde niciodată penal, în măsura în care respectiva instituție publică poate desfășura și activități care nu fac obiectul domeniului privat;

B. nu este aplicabilă dispoziția referitoare la majorarea limitelor speciale ale zilelor-amendă în cazul în care instituția publică a urmărit obținerea unui folos patrimonial;

C. nu i se pot aplica pedepse accesorii.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

261. Persoana juridică răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite:

A. indiferent de activitatea desfășurată;

B. în realizarea obiectului de activitate;

C. în interesul ori în numele persoanei juridice.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

262. Persoana juridică:

A. poate răspunde pentru complicitate la infracțiunea de înșelăciune;

B. nu poate răspunde în nicio calitate pentru infracțiunea de nerespectare a măsurilor privind încredințarea minorului;

C. poate răspunde doar pentru infracțiuni comise cu intenție.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

263. În cazul răspunderii penale a persoanelor juridice:

A. infracțiunea trebuie comisă în realizarea

obiectului lor de activitate, în interesul ori în numele acestora;

B. coautoratul este întotdeauna exclus pentru persoanele juridice;

C. nu este exclusă răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârșirea aceleiași fapte.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

264. Societatea Z SRL este trimisă în judecată pentru o infracțiune de evaziune fiscală constând în ascunderea bunului ori a sursei impozabile sau taxabile, faptă comisă în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale. În această situație:

A. pentru a se putea angaja răspunderea penală a societății Z, trebuie să se demonstreze, printre altele, că fapta a fost comisă în realizarea obiectului său de activitate, în interesul ori în numele acesteia;

B. societatea nu poate răspunde în calitate de autor al infracțiunii respective, ci doar de complice;

C. nu este exclusă răspunderea penală a administratorului societății trimis în judecată odată cu aceasta, în cazul în care se demonstrează că a contribuit la săvârșirea aceleiași fapte.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

265. Persoanele juridice:

A. potrivit dispozițiilor exprese ale Codului penal, răspund doar pentru faptele comise de organele sau reprezentanții lor;

B. pot răspunde doar pentru infracțiunile în cazul cărora Codul penal prevede în mod expres că pot fi reținute în sarcina lor;

C. pot răspunde atât pentru infracțiuni intenționate, cât și pentru infracțiuni comise din culpă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

266. În cazul răspunderii penale a persoanei juridice:

A. este posibil ca elementele constitutive ale infracțiunii să fie întrunite în cazul acesteia, dar să nu fie întrunite în cazul persoanei fizice (autorul material);

B. aceasta poate fi angajată și în cazul autorităților publice;

C. aceasta nu se aplică în niciun caz instituțiilor publice.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

267. Nu răspund penal niciodată:

A. partidele politice;

B. autoritățile publice;

C. Guvernul României.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

268. În materia răspunderii penale a persoanei juridice:

A. instituțiile publice nu răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat;

B. cuantumul amenzii se stabilește prin sistemul zilelor-amendă;

C. pot fi aplicate pedepse accesorii.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

269. În cazul persoanei juridice:

A. este posibil ca, în raport de același rezultat prevăzut de legea penală, să se rețină culpa în cazul persoanei fizice și intenția în cazul persoanei juridice;

B. nu este posibilă angajarea răspunderii penale fără tragerea la răspundere penală a vreunei persoane fizice;

C. o instituție publică de învățământ superior nu poate răspunde penal niciodată.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

270. Pedepsele principale aplicabile persoanei juridice sunt:

A. dizolvarea persoanei juridice;

B. amenda;

C. închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

271. În materia răspunderii penale a persoanei juridice:

A. pedeapsa principală este dizolvarea;

B. răspunderea penală a persoanei juridice exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la comiterea aceleiași fapte;

C. autoritățile publice nu răspund penal, indiferent de fapta comisă.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

272. Individualizarea pedepsei amenzii aplicate pentru o infracțiune comisă de o persoană juridică se realizează astfel:

A. numărul zilelor-amendă se stabilește în funcție de cifra de afaceri sau valoarea activului

patrimonial, în funcție de tipul persoanei juridice;

B. cuantumul unei zile-amendă se stabilește în funcție de criteriile generale de individualizare a pedepsei;

C. instanța poate dispune majorarea limitelor speciale ale zilelor-amendă dacă, prin comiterea infracțiunii, persoana juridică a urmărit obținerea unui folos patrimonial.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

273. În speță, persoana juridică nu a retras din folosință un utilaj care nu mai corespundea normelor referitoare la securitatea muncii și din această cauză s-a produs decesul unei persoane fizice, chiar dacă salariatul care a manevrat utilajul l-a acționat în mod corect. În cauză:

A. va putea fi angajată răspunderea penală a persoanei juridice și a organului care a adoptat decizia de a nu retrage din folosință utilajul, chiar dacă autorul material (salariatul) nu a acționat cu vinovăție;

B. nu va putea fi angajată răspunderea penală a persoanei juridice, deoarece autorul material (salariatul) nu a acționat cu vinovăție;

C. vor putea fi angajate atât răspunderea penală a persoanei juridice, cât și cea a autorului material (salariatul), chiar dacă acesta din urmă nu a acționat cu vinovăție.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

274. În data de 24.07.2014, ca urmare a neluării măsurilor de protecția muncii, victima TA – angajată în calitate de electrician la societatea Y și aflată în subordinea maistrului FT – a fost electrocutată mortal. În această situație vor răspunde penal:

A. numai conducătorul echipei de lucru (maistrul FT);

B. numai persoana juridică (societatea Y), întrucât răspunderea acesteia exclude răspunderea persoanei fizice;

C. persoana juridică (societatea Y) și persoana fizică (maistrul FT).

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

275. Pedeapsa complementară a suspendării activității persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani:

A. poate fi aplicată unei instituții publice pentru săvârșirea unei infracțiuni în exercitarea unei activități care face obiectul domeniului public;

B. poate fi aplicată și în cazul în care se angajează doar răspunderea penală a asociatului persoană fizică fără atribuții de administrare, persoana juridică fiind achitată pentru comiterea aceleiași fapte;

C. poate fi aplicată doar dacă se aplică și pedeapsa principală.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

276. Reprezintă pedeapsă complementară care se aplică persoanelor juridice:

A. plasarea sub supraveghere judiciară;

B. amenda;

C. dizolvarea persoanei juridice.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

§8. Cauzele care înlătură răspunderea penală

277. Amnistia antecondamnatorie intervenită în cursul judecății împiedică luarea:

A. măsurii de siguranță a confiscării bunurilor produse prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală;

B. măsurii de siguranță a confiscării extinse;

C. măsurii educative a asistării zilnice.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

278. Amnistia:

A. nu are efecte asupra drepturilor persoanei vătămate;

B. are efecte asupra măsurilor de siguranță;

C. conduce la restituirea amenzii încasate anterior.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

279. În materia cauzelor care înlătură răspunderea penală:

A. amnistia postcondamnatorie înlătură și executarea pedepsei pronunțate, precum și celelalte consecințe ale condamnării;

B. prescripția înlătură răspunderea penală în cazul infracțiunii de act sexual cu un minor în varianta tip;

C. retragerea plângerii prealabile poate interveni doar până la momentul trimiterii în judecată a inculpatului, în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, aprilie 2022)

280. În cazul prescripției răspunderii penale:

A. aceasta poate interveni chiar dacă în cauză procurorul nu și-a însușit declarația de retragere a plângerii prealabile făcută de persoana vătămată minoră, în condițiile legii;

B. aceasta poate curge în paralel cu prescripția executării pedepsei închisorii aplicate pentru acea faptă;

C. termenul de prescripție în cazul unei infracțiuni de viol curge de la data decesului persoanei vătămate minore, dacă acesta intervine înainte de majorat.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

281. Prescripția răspunderii penale:

A. stinge acțiunea civilă;

B. începe să curgă în cazul infracțiunilor continuate de la data săvârșirii ultimei inacțiuni;

C. începe să curgă în cazul infracțiunii de act sexual cu un minor de la data decesului victimei, dacă aceasta a decedat înainte de a împlini vârsta de 18 ani.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

282. Prescripția răspunderii penale:

A. este o cauză care înlătură răspunderea penală, pentru toate infracțiunile, indiferent de forma de vinovăție;

B. începe să curgă de la data săvârșirii infracțiunii, iar în cazul infracțiunii continuate de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni;

C. înlătură răspunderea penală, oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție este depășit cu încă o dată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

283. Termenul de prescripție a răspunderii penale:

A. se întrerupe prin depunerea plângerii prealabile de către victima unei infracțiuni de viol simplu;

B. nu mai poate fi întrerupt, dacă a fost depășit cu încă o dată de la data săvârșirii faptei de violare de domiciliu;

C. își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

(admitere INM și magistratură, septembrie 2018)

284. În materia prescripției răspunderii penale:

A. în cazul infracțiunilor progresive, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii acțiunii sau inacțiunii și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs;

B. răspunderea penală pentru infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal urmată de moartea victimei nu se prescrie;

C. în cazul întreruperii cursului termenului de prescripție, aceasta își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de întrerupere.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

285. În materia prescripției răspunderii penale:

A. aceasta nu operează în cazul infracțiunii de viol;

B. în cazul suspendării cursului prescripției, aceasta își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare;

C. în cazul infracțiunii de abandon de familie comise prin neplata, cu rea-credință, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere stabilite pe cale judecătorească, termenul de prescripție curge întotdeauna de la data consumării infracțiunii și niciodată de la cea a epuizării acesteia.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

286. În cazul prescripției răspunderii penale:

A. termenul de prescripție are aceeași durată indiferent dacă infracțiunea s-a consumat sau a rămas în forma tentativei;

B. se poate dispune măsura de siguranță a confiscării extinse în cazul infracțiunii pentru care a intervenit prescripția;

C. termenul prescripției speciale se calculează de la momentul ultimei întreruperi a cursului prescripției.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

287. În materia prescripției răspunderii penale:

A. în cazul infracțiunilor de obicei, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii ultimului act;

B. răspunderea penală pentru infracțiunea de tâlhărie urmată de moartea victimei nu se prescrie;

C. după fiecare suspendare a cursului termenului de prescripție, începe să curgă un nou termen de prescripție.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

288. Retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală:

A. a persoanei cu privire la care a fost retrasă, în cazul în care plângerea a vizat mai mulți participanți la aceeași infracțiune;

B. în cazul în care două persoane vătămate, dintre cele trei care au formulat plângerea împreună, și-au retras plângerea;

C. numai dacă a fost însușită de procuror, în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea plângerii prealabile, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

289. Retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală, dacă aceasta:

A. este făcută personal de persoana vătămată care are capacitate de exercițiu restrânsă;

B. este făcută personal de persoana vătămată și este însușită de procuror, atunci când acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu;

C. este făcută personal de persoana cu capacitate de exercițiu restrânsă cu încuviințarea reprezentantului legal.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

290. Retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală:

A. numai cu privire la persoana la care a fost retrasă;

B. numai dacă retragerea a intervenit până la pronunțarea unei hotărâri definitive;

C. a tuturor participanților.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

291. Instanța va lua act de retragerea plângerii prealabile, dacă persoana vătămată și-a manifestat intenția în acest sens, în cazul în care s-a comis o infracțiune pentru care:

A. legea prevede în mod expres că punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, iar retragerea plângerii prealabile a intervenit până la pronunțarea unei hotărâri definitive;

B. legea prevede în mod expres că punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu în condițiile legii, iar retragerea plângerii a fost însușită de către procuror;

C. legea prevede în mod expres că lipsa plângerii prealabile înlătură răspunderea penală și stinge acțiunea civilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

292. În data de 01.05.2014, pe raza localității M s-a produs un accident de circulație în urma căruia a rezultat vătămarea corporală a persoanelor vătămate AB, BB și CB. În cursul cercetărilor efectuate de organele de poliție, persoana vătămată CB a formulat plângere prealabilă în data de 03.06.2014 împotriva autorului accidentului pentru infracțiunea de vătămare corporală din culpă. Persoana vătămată BB nu a formulat plângere prealabilă, iar în data de 05.06.2015 persoana vătămată AB a declarat că solicită tragerea la răspundere penală a conducătorului auto vinovat de producerea accidentului. În această situație:

A. autorul nu va răspunde penal pentru vătămarea lui AB, deoarece acesta nu a formulat plângere prealabilă în termen de 3 luni de la data săvârșirii faptei;

B. autorul nu va răspunde penal pentru vătămarea lui BB, deoarece lipsește plângerea prealabilă;

C. autorul va răspunde pentru vătămarea tuturor persoanelor, întrucât CB a făcut plângere prealabilă în termen.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

293. În cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile:

A. acțiunea penală nu poate fi niciodată pusă în mișcare din oficiu;

B. acțiunea penală poate fi pusă în mișcare din oficiu dacă persoana vătămată a decedat înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii;

C. dacă acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu, retragerea acesteia produce efecte numai dacă este însușită de procuror.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

294. Împăcarea părților nu este posibilă în cazul infracțiunii de:
A. gestiune frauduloasă;
B. însușire a bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor;
C. abuz de încredere.
(admitere în magistratură, mai 2018)

295. Împăcarea:
A. împiedică luarea măsurii de siguranță a confiscării extinse în raport de infracțiunea în privința căreia a intervenit;
B. nu mai poate interveni în cursul urmăririi penale dacă anterior a intrat în vigoare o lege care grațiază total și necondiționat pedepsele cel mult egale cu maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă de inculpat;
C. în cazul în care persoana vătămată este un minor, produce efecte doar dacă este însușită de procuror.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

296. Împăcarea înlătură răspunderea penală atunci când:
A. acordul de voință al inculpatului X și al persoanei vătămate Y se exprimă în fața procurorului care cercetează furtul telefonului lui Y săvârșit de X în timp ce se afla în vizită la persoana vătămată Y, invitat de aceasta la cină;
B. persoana vătămată a unei infracțiuni de distrugere arată că nu mai are nicio pretenție de la inculpat, deoarece a despăgubit-o pentru spargerea geamurilor casei sale;
C. inculpatul prezintă instanței un înscris autentic din care rezultă că el și partea civilă s-au împăcat atât pe latură penală, cât și pe latură civilă, pentru infracțiunea de șantaj pe care o comisese.
(admitere INM și magistratură, septembrie 2018)

297. Împăcarea:
A. poate interveni și poate produce efecte în orice moment al procesului penal;
B. produce efecte numai dacă a fost însușită de către procuror în situația în care infracțiunea a fost comisă de reprezentantul persoanei juridice vătămate;
C. poate interveni și poate înlătura răspunderea penală în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

298. Împăcarea:
A. intervenită între persoana juridică ce a săvârșit infracțiunea și persoana vătămată produce efecte față de persoanele fizice care au participat la comiterea aceleiași fapte;
B. intervenită în condițiile legii stinge acțiunea civilă;
C. poate opera în cazul tuturor infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

§9. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei

299. Grațierea:
A. are efecte asupra obligației de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, impusă persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei;
B. nu are efecte asupra măsurilor educative privative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de grațiere;
C. nu are efect asupra pedepselor executate integral.
(admitere în magistratură, mai 2018)

300. Grațierea:
A. înlătură răspunderea penală;
B. înlătură, în totul sau în parte, executarea pedepsei;
C. are efect asupra drepturilor persoanei vătămate.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

301. Potrivit dispozițiilor Codului penal, grațierea în cazul persoanei fizice:
A. nu are efecte asupra pedepselor complementare, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de grațiere;
B. are efecte asupra drepturilor persoanei vătămate;
C. nu are efecte asupra pedepselor a căror executare este suspendată sub supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de grațiere.
(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

302. Termenul de prescripție a executării pedepsei:
A. în cazul concursului de infracțiuni se calculează în raport cu pedeapsa rezultantă;
B. curge de la data pronunțării sentinței de condamnare la pedeapsa închisorii, dacă aceasta nu a fost atacată cu apel;
C. se calculează, în cazul grațierii parțiale, în raport cu restul de pedeapsă ce a mai rămas de executat.
(admitere în magistratură, mai 2018)

303. Termenele de prescripție a executării pedepsei încep să curgă:
A. de la data pronunțării hotărârii de revocare a suspendării executării pedepsei sub supraveghere, dacă inițial instanța a aplicat persoanei o pedeapsă cu suspendarea sub supraveghere și în urma conduitei acesteia s-a impus revocarea;
B. de la data pronunțării hotărârii prin care s-a dispus înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, dacă, fiind dispusă inițial pedeapsa amenzii, condamnatul nu a plătit-o cu rea-credință;
C. de la data rămânerii definitive a hotărârii de revocare a liberării condiționate, dacă instanța a dispus inițial liberarea condiționată, dar în urma conduitei condamnatului s-a impus revocarea.
(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

304. Termenul de prescripție a executării pedepsei:
A. în cazul amenzii, se întrerupe prin înlocuirea obligației de plată cu prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității;
B. curge în paralel cu termenul de reabilitare în cazul pedepsei amenzii;
C. în cazul unei pedepse grațiate cu jumătate, antecondamnatoriu și necondiționat, se calculează în raport de partea negrațiată din pedeapsă.
(admitere INM, noiembrie 2019)

305. Termenul de prescripție a executării unei pedepse principale aplicate persoanei fizice începe să curgă concomitent cu:
A. termenul de supraveghere în cazul în care s-a dispus condamnarea la o pedeapsă cu închisoarea a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere;
B. executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi, atunci când pedeapsa principală este amenda;
C. termenul de încercare (definitivare) al grațierii totale și condiționate a pedepsei principale.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

306. Dacă o pedeapsă de 2 ani închisoare aplicată pentru o infracțiune de furt a fost grațiată condiționat cu 1/2 printr-o lege intrată în vigoare ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, dar înainte de începerea executării:
A. pedeapsa respectivă nu mai poate constitui prim termen al unei recidive;
B. în caz de sustragere de la executarea părții negrațiate din pedeapsa aplicată, termenul de prescripție a executării pedepsei se va calcula în raport de durata acestei părți;
C. termenul de definitivare (încercare) al grațierii condiționate începe să curgă după executarea părții negrațiate din pedeapsă.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

§10. Cauzele care înlătură consecințele condamnării

307. Reabilitarea de drept:
A. poate interveni și în cazul unei pedepse principale pe lângă care s-a luat măsura de siguranță a confiscării extinse;
B. intervine, în cazul unei pedepse de un an și 6 luni închisoare pentru care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, la 2 ani de la împlinirea termenului de supraveghere al amânării;
C. poate opera și în cazul unei condamnări la o pedeapsă de 4 ani închisoare, pedeapsă care a fost însă grațiată necondiționat cu jumătate, prin efectul unei legi de grațiere.
(admitere INM și în magistratură, 2016)

308. Reabilitarea de drept:
A. poate interveni după expirarea termenului de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, dacă nu s-a dispus anularea sau revocarea amânării aplicării pedepsei;
B. poate interveni în cazul condamnării la pedeapsa de 3 ani închisoare a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere;

C. nu poate interveni în cazul neachitării obligațiilor civile de către cel condamnat la pedeapsa de 2 ani închisoare.

(admitere în magistratură, mai 2018)

309. Reabilitarea de drept:

A. nu operează în cazul unei condamnări la pedeapsa închisorii pe lângă care s-a aplicat și pedeapsa complementară a degradării militare;

B. intervine la împlinirea unui termen de 5 ani de la momentul hotărârii definitive prin care s-a stabilit o pedeapsă de un an închisoare și s-a dispus amânarea aplicării acesteia, iar amânarea nu a fost ulterior revocată sau anulată;

C. nu poate opera în cazul unei pedepse care a făcut obiectul unei grațieri antecondamnatorii, totale și necondiționate.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

310. Reabilitarea de drept nu poate interveni dacă o persoană a executat o pedeapsă cu închisoarea:

A. din care a fost liberată condiționat și s-au împlinit termenul de supraveghere de 2 ani al liberării condiționate, precum și termenul de reabilitare de drept;

B. dacă pentru aceeași faptă s-a luat și măsura de siguranță a confiscării extinse;

C. care a înlocuit o pedeapsă de 200 de zile-amendă ca urmare a neplății cu rea-credință a acestei amenzi.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

311. Termenul de reabilitare de drept începe să curgă de la data:

A. rămânerii definitive a hotărârii de condamnare la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere;

B. executării pedepsei de 1 an închisoare pentru infracțiunea de uz de fals;

C. la care executarea pedepsei amenzii s-a prescris.

(admitere INM și magistratură, septembrie 2018)

312. În cazul în care s-a dispus condamnarea pentru un concurs de infracțiuni la o pedeapsă privativă de libertate:

A. termenul de reabilitare va curge de la data liberării condiționate și se va determina în funcție de pedeapsa rezultantă;

B. termenul de reabilitare va curge de la data executării sau considerării ca executată a pedepsei rezultante și se va determina în funcție de pedeapsa rezultantă;

C. termenul de reabilitare va curge de la data executării sau considerării ca executată a pedepsei rezultante și se va determina în funcție de pedeapsa cea mai grea aplicată oricăreia dintre infracțiunile concurente.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

313. Termenul de reabilitare începe să curgă de la momentul:

A. rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, dacă pedeapsa cu executare aplicată este egală cu durata arestării preventive executate de inculpat anterior condamnării;

B. împlinirii termenului de încercare (definitivare) al grațierii totale și condiționate, intervenită ulterior condamnării;

C. rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

314. Reabilitarea în cazul condamnării la pedeapsa amenzii are loc:

A. de drept, la împlinirea a 3 ani de la data când amenda a fost achitată integral sau executarea ei s-a stins în orice alt mod;

B. de drept, la împlinirea a 3 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii;

C. de drept, la împlinirea a 3 ani de la data săvârșirii faptei, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii care nu depășește un an sau amenda.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

315. În materia reabilitării:

A. pentru cei condamnați la pedeapsa amenzii, termenul de reabilitare curge din momentul în care amenda a fost achitată integral sau executarea ei s-a stins în orice alt mod;

B. cererea de reabilitare judecătorească nu poate fi niciodată admisă dacă cel condamnat nu și-a îndeplinit obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, nici măcar atunci când partea civilă a renunțat la despăgubiri;

C. reabilitarea de drept are efecte asupra măsurilor de siguranță.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

316. Reabilitarea judecătorească:

A. se anulează doar dacă infracțiunea care atrage anularea este descoperită în termenul de reabilitare;

B. poate fi acordată și celor condamnați la detențiune pe viață;

C. poate fi acordată și post-mortem, însă numai dacă cel condamnat a trăit până la împlinirea termenului de reabilitare.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

317. Reabilitarea judecătorească:

A. nu poate fi dispusă niciodată în cazul condamnării pentru o infracțiune intenționată urmată de moartea victimei;

B. va fi anulată dacă în termenul reabilitării se consumă o infracțiune continuată, descoperită și epuizată ulterior acordării reabilitării;

C. poate interveni în cazul concursului formal din infracțiuni pentru care s-au aplicat doar pedepse cu închisoarea, după împlinirea unui termen de reabilitare calculat în raport de durata pedepsei rezultante.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

318. Reabilitarea:

A. poate fi solicitată pe cale judecătorească dacă a trecut un termen cuprins între 4 și 10 ani, calculat de la data comiterii infracțiunii;

B. are loc de drept în cazul condamnării la pedeapsa amenzii, la pedeapsa închisorii care nu depășește 2 ani sau la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere, dacă în decurs de 3 ani calculați potrivit legii condamnatul nu a săvârșit o altă infracțiune;

C. poate interveni pe cale judecătorească în cazul condamnatului decedat până la împlinirea termenului de reabilitare dacă instanța, evaluând comportarea condamnatului până la deces, apreciază că merită acest beneficiu.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

319. În cazul condamnării unei persoane la pedeapsa închisorii:

A. reabilitarea poate fi solicitată pe cale judecătorească dacă a trecut un termen cuprins între 4 și 10 ani, calculat de la data comiterii infracțiunii;

B. reabilitarea intervine de drept în cazul în care pedeapsa aplicată a fost de un an, dacă, în decurs de 3 ani calculați potrivit legii, condamnatul nu a săvârșit o altă infracțiune;

C. pentru condamnatul decedat până la împlinirea termenului de reabilitare, nu poate interveni reabilitarea pe cale judecătorească în nicio situație.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

§11. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală

320. În sensul legii penale, are întotdeauna calitatea de funcționar public:

A. medicul, inclusiv cu ocazia realizării unui control ocular de rutină;

B. expertul tehnic judiciar chemat să realizeze un raport de expertiză într-o cauză civilă;

C. procurorul, necompetent teritorial, care realizează acte de urmărire penală cu privire la comiterea unei infracțiuni de abandon de familie.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

321. Față de autorul unei infracțiuni, are calitatea de membru de familie potrivit legii penale:

A. soția fratelui mamei;

B. copilul adoptat al surorii;

C. străbunica.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

CAPITOLUL AL II-LEA. PARTEA SPECIALĂ

§1. Infracţiuni contra persoanei

1.1. Infracţiuni contra vieţii

1. Fapta de a aplica o lovitură cu un cuţit în zona gâtului ce a avut drept consecinţă producerea unei plăgi penetrante constituie:

A. infracţiunea de lovire sau alte violenţe, dacă gravitatea a fost evaluată la 25 de zile de îngrijiri medicale;

B. tentativă la omor, chiar dacă gravitatea a fost evaluată la 25 de zile de îngrijiri medicale;

C. vătămare corporală, dacă leziunile traumatice au necesitat 25 de zile de îngrijiri medicale, dar prin raportul de expertiză medico-legală s-a constatat că fapta a pus în pericol viaţa victimei.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

2. Se va reţine săvârşirea unei infracţiuni de omor în formă consumată:

A. în cazul în care un conducător auto a accidentat din neatenţie victima, care se deplasa legal cu bicicleta pe carosabil, iar apoi, constatând că aceasta se află în stare de inconştienţă în şanţ, a abandonat-o şi a părăsit locul accidentului, raportul de expertiză arătând că suferise leziuni incompatibile cu viaţa, iar decesul a survenit la câteva minute după impact;

B. în cazul în care, dorind să facă o glumă, inculpatul, care nu ştia să înoate, a împins victima în apa adâncă a unui râu, într-o zonă în care nu se aflau alte persoane, deşi cunoştea că nici aceasta nu ştie să înoate, dacă victima a decedat prin înec;

C. în sarcina medicului care a prescris un tratament medicamentos victimei, peste doza de administrare normală, dacă prospectul medicamentului nu prevedea reacţii severe în caz de supradozaj, iar în trecut această modalitate de tratament s-a dovedit eficientă, dacă victima a decedat din această cauză.

(admitere INM, noiembrie 2019)

3. Inculpatul ZM şi-a asmuţit câinele asupra victimei MR şi, ca urmare a multiplelor plăgi muşcate, aceasta a decedat:

A. fapta reprezintă infracţiunea de ucidere din culpă, întrucât inculpatul nu a prevăzut rezultatul acţiunii sale;

B. fapta constituie infracţiunea de omor, fiind comisă cu intenţie indirectă;

C. fapta reprezintă infracţiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, fiind săvârşită cu intenţie depăşită.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

4. Omorul săvârşit cu premeditare:

A. se poate reţine şi în cazul erorii asupra identităţii persoanei;

B. nu se poate reţine în cazul devierii acţiunii;

C. nu se poate reţine atunci când făptuitorul a urmărit un interes material.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

5. X a fost condamnat definitiv pentru comiterea infracţiunii de viol care a avut ca urmare moartea victimei. La scurtă vreme după ce X a fost reabilitat, acesta comite o infracţiune de omor pentru care este judecat. În cauză:

A. nu sunt incidente dispoziţiile privind omorul calificat prevăzute de art. 189 alin. (1) lit. e) CP (omorul comis de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor sau o tentativă la infracţiunea de omor);

B. sunt incidente dispoziţiile privind omorul calificat prevăzute de art. 189 alin. (1) lit. e) CP, dar nu şi cele privind recidiva;

C. sunt incidente atât dispoziţiile privind omorul calificat prevăzute de art. 189 alin. (1) lit. e) CP, cât şi cele privind recidiva.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

6. X a fost condamnat definitiv pentru comiterea infracţiunii de omor. La scurtă vreme după ce a fost reabilitat, X comite o nouă infracţiune de omor pentru care este judecat. În cauză:

A. nu sunt incidente dispoziţiile privind omorul calificat prevăzute de art. 189 alin. (1) lit. e) CP (omorul comis de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor sau o tentativă la infracţiunea de omor);

B. sunt incidente dispoziţiile privind omorul calificat prevăzute de art. 189 alin. (1) lit. e) CP, dar nu şi cele privind recidiva;

C. sunt incidente atât dispoziţiile privind omorul calificat, cât şi cele privind recidiva.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

7. Constituie infracţiunea de omor calificat de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor:

A. uciderea unei persoane de către X, condamnat anterior definitiv pentru o infracţiune de tentativă de omor pentru care a ispăşit pedeapsa şi a intervenit reabilitarea;

B. uciderea unei persoane de către X care, în aceeaşi împrejurare, a mai ucis alte două persoane;

C. uciderea unei persoane de către X, care a comis în trecut o infracţiune de ucidere din culpă în varianta agravată, rezultând moartea a două sau mai multor persoane.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

8. Tribunalul Suceava l-a condamnat pe inculpat pentru săvârşirea infracţiunii de omor calificat [art. 188 raportat la art. 189 alin. (1) lit. e) CP – omorul săvârşit de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor sau o tentativă la infracţiunea de omor, cu aplicarea art. 43 alin. (5) CP privind starea de recidivă], reţinându-se că acesta, după executarea unei pedepse pentru tentativă de omor, şi-a lovit violent mama, cu pumnii şi cu picioarele, până ce aceasta a decedat. Împotriva hotărârii a declarat apel procurorul, pe motiv că încadrarea juridică a faptei este incorectă. Ce va hotărî instanţa de apel?

A. va respinge apelul parchetului şi va menţine sentinţa apelată;

B. va admite apelul parchetului şi va schimba încadrarea juridică a faptei în omor calificat [art. 188 raportat la art. 189 alin. (1) lit. e), cu aplicarea art. 43 alin. (5) şi art. 199 CP – privind violenţa în familie];

C. va admite apelul parchetului şi va schimba încadrarea juridică a faptei în omor calificat [art. 188 raportat la art. 189 alin. (1) lit. e), cu aplicarea art. 199 CP – privind violenţa în familie], fără a mai reţine art. 43 alin. (5) CP, considerând că omorul calificat în varianta de la art. 189 alin. (1) lit. e) CP înlătură aplicarea regulilor de majorare a limitelor pedepsei prevăzute de lege în caz de recidivă postexecutorie.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

9. Ce infracţiune se va reţine în sarcina făptuitorului care ucide o femeie, având în vedere că acesta fusese anterior condamnat definitiv pentru o infracţiune de viol urmat de moartea victimei:

A. infracţiunea de omor;

B. infracţiunea de omor calificat, comis pentru a ascunde săvârşirea altei infracţiuni;

C. infracţiunea de omor calificat, comis de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor sau o tentativă la infracţiunea de omor.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

10. Inculpatul AB a fost trimis în judecată reţinându-se că, în timp ce se afla în barul din localitate şi consuma băuturi alcoolice, a declanşat un conflict cu victima AG, căreia i-a reproşat că şi-a lăsat întreaga avere unui nepot, în timp ce soţiei lui care îi este şi ea nepoată nu intenţionează să îi lase nimic. După ce victima i-a atras atenţia că nu este treaba lui, inculpatul i-a aplicat mai multe lovituri de cuţit, iar la scurt timp victima a decedat. Din certificatul de cazier al inculpatului a rezultat că acesta a fost anterior condamnat pentru săvârşirea infracţiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte. Faţă de starea de fapt, inculpatul va răspunde:

A. pentru infracţiunea de omor;

B. pentru infracţiunea de omor calificat săvârşit din interes material;

C. pentru infracţiunea de omor calificat săvârşit de o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor sau o tentativă la infracţiunea de omor.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

11. Inculpatul AB a pătruns într-o după-amiază, prin efracție, în locuința fostei concubine (CD), cu care avea un copil minor, și a găsit-o pe aceasta dormind împreună cu cei 3 copii minori, cu vârste cuprinse între 1 și 5 ani, dintre care doi copii pe care concubina îi avea din relații anterioare. AB a turnat peste așternuturile cu care erau înveliți cei 4, pe covorul și mobilierul din cameră conținutul unei canistre de 20 l pline cu benzină pe care și-o procurase și o adusese special în acest scop, aprinzând apoi focul și părăsind în grabă locul faptei. Trezită de focul izbucnit, CD a reușit să scoată copiii din cameră, suferind arsuri de gradele 2 și 3 pe 20% din suprafața corporală și intoxicație cu fum (vătămări pentru care a avut nevoie de 60 de zile de îngrijiri medicale), iar cei 3 copii au suferit intoxicații cu fum (pentru care au avut nevoie de câte 3 zile de îngrijiri medicale), viețile celor 4 victime fiind puse în pericol. Încadrări juridice corecte, chiar dacă incomplete, sunt:

A. violare de domiciliu, tentativă de omor calificat (cu premeditare, asupra a două sau mai multor persoane, cu cruzimi), loviri sau alte violențe (asupra copiilor), vătămare corporală (asupra lui CD, arsurile suferite fiind nevindecabile complet și cauzând un prejudiciu estetic grav și permanent), distrugere agravată, cu reținerea următoarelor circumstanțe agravante: săvârșirea infracțiunii prin cruzimi, prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri și profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze;

B. violare de domiciliu, tentativă de omor calificat (cu premeditare, asupra a două sau mai multor persoane, cu cruzimi, reținându-se săvârșirea faptei asupra unui membru de familie), distrugere agravată, cu reținerea următoarelor circumstanțe agravante: săvârșirea infracțiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri și profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze;

C. tentativă de omor calificat (asupra a două sau mai multor persoane), loviri sau alte violențe (asupra copiilor), vătămare corporală (asupra lui CD, arsurile suferite fiind nevindecabile complet și cauzând un prejudiciu estetic grav și permanent), distrugere agravată, cu reținerea următoarelor circumstanțe agravante: săvârșirea infracțiunii prin cruzimi, prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri și profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmității sau altor cauze, de către un major asupra unui minor.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

12. Tribunalul Neamț a condamnat inculpatul BI la 15 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de omor calificat, prevăzută de art. 188 raportat la art. 189 alin. (1) lit. f) CP – asupra a două sau mai multor persoane. S-a reținut că inculpatul, după ce a consumat băuturi alcoolice împreună cu victimele MA, MV și BF în locuința acestuia din urmă, datorită unor neînțelegeri ce s-au ivit, l-a lovit de mai multe ori pe MV cu un cuțit, provocându-i un „politraumatism cu multiple plăgi abdominale și hemotorax", care l-au adus pe acesta în stare de inconștiență. Inculpatul l-a târât pe MV în fața porții, unde l-a abandonat, fiind o seară caldă. La întoarcerea în locuință, MA și BF i-au reproșat inculpatului atitudinea sa violentă, motiv pentru care acesta i-a luat la bătaie și i-a lovit pe rând cu un cuțit, provocându-le mai multe plăgi toracice, secționarea unor coaste și plăgi ale coapselor, leziuni care au impus internarea lor de urgență în spital. În dimineața zilei următoare, victima MV a fost găsită moartă, în timp ce pentru MA și BF au fost necesare 15 și, respectiv, 8 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare, rapoartele medico-legale menționând că viața nu le-a fost pusă în pericol. Încadrarea juridică a faptelor:

A. este corectă, făptuitorul acționând cu intenția de a ucide mai multe persoane și reușind să suprime viața uneia dintre victime, tentativa de omor calificat față de victimele MA și BF fiind astfel absorbită în faptul consumat;

B. este greșită, fiind suprimată viața unei singure persoane, nu s-a consumat infracțiunea de omor calificat în varianta comiterii ei asupra a două sau mai multor persoane, astfel că trebuie reținută infracțiunea de omor (art. 188 CP) asupra lui MV în concurs cu infracțiunea de omor calificat [art. 188 raportat la art. 189 alin. (1) lit. f) CP] în forma tentativei față de victimele MA și BF;

C. este greșită, fiind suprimată viața unei singure persoane, nu s-a consumat infracțiunea de omor calificat în varianta comiterii ei asupra a două sau mai multor persoane, ci doar infracțiunea de omor (art. 188 CP), astfel că trebuia reținută infracțiunea de omor (art. 188 CP) asupra lui MV în concurs cu două infracțiuni de loviri sau alte violențe [art. 193 alin. (2) CP] față de victimele MA și BF, cărora, potrivit rapoartelor medico-legale, nu li s-a pus în concret viața în primejdie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

13. În noaptea de 15/16.05.2014, inculpatul BC a intrat în incinta unui magazin, de unde a încercat să sustragă suma de bani rezultată din încasările zilei respective, și a amenințat-o pe vânzătoare cu un cuțit. Întrucât vânzătoarea a refuzat să îi dea banii și a început să strige după ajutor, inculpatul i-a aplicat o lovitură de cuțit în zona gâtului, după care a părăsit în grabă magazinul, lăsând banii în sertarul casei de marcat. Ca urmare a leziunii suferite, victima a decedat. Inculpatul a săvârșit:

A. infracțiunea de omor calificat și tentativă la infracțiunea de tâlhărie;

B. infracțiunea de omor calificat;

C. infracțiunile de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte și infracțiunea de tentativă la tâlhărie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

14. După un plan bine stabilit, inculpații VL, SH și DR s-au înarmat în prealabil cu bâte, au invitat-o pe victimă într-un loc izolat și i-au aplicat multiple lovituri în urma cărora aceasta a decedat. Faptele inculpaților constituie:

A. infracțiunea de lovituri sau vătămări cauzatoare de moarte;

B. infracțiunea de omor;

C. infracțiunea de omor calificat.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

15. Infracțiunea de omor calificat:

A. se reține întotdeauna când omorul a fost comis asupra unui polițist aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

B. îmbracă întotdeauna forma unității naturale de infracțiune;

C. în modalitatea săvârșirii pentru a înlesni comiterea altei infracțiuni, se reține indiferent dacă autorul respectivei infracțiuni este chiar autorul omorului sau o altă persoană.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

16. Pentru a obliga victima să îi cedeze, inculpatul o lovește de mai multe ori, cu putere, în zona capului, cu o lopată, după care întreține cu victima un raport sexual. Loviturile primite i-au produs victimei multiple fracturi craniene în urma cărora aceasta a decedat la câteva săptămâni după agresiune. Fapta inculpatului reprezintă:

A. infracțiunea de omor (art. 188 CP), în concurs cu infracțiunea de viol (art. 218 CP);

B. infracțiunea de omor calificat, comis pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea unei alte infracțiuni [art. 189 alin. (1) lit. d) CP] în concurs cu infracțiunea de viol (art. 218 CP);

C. infracțiunea de viol urmat de moartea victimei [art. 218 alin. (4) CP].

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

17. Infracțiunea de omor calificat:

A. se va reține întotdeauna atunci când X administrează o substanță victimei pentru a o pune în imposibilitatea de a se apăra, în scopul realizării unui raport sexual cu aceasta, iar victima decedează din cauza unei reacții alergice la substanța administrată;

B. se poate reține în formă de tentativă în concurs cu infracțiunea de viol în formă consumată, chiar dacă cele două infracțiuni sunt comise asupra aceluiași subiect pasiv și în aceeași împrejurare;

C. în varianta omorului comis de o persoană care a mai comis un omor, se reține și atunci când prima fapta constă într-o tâlhărie care a avut ca urmare moartea victimei.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

18. I a participat la o petrecere, unde, profitând de un moment de neatenție, a sustras de pe o masă un telefon mobil aparținând lui V. După aproximativ două ore, între I și V s-a iscat un conflict determinat de faptul că lui I nu I plăcea muzica pusă de V. În acest context I i-a aplicat lui V o lovitură cu o statuetă de bronz în cap, iar

acesta din urmă a decedat. Încadrarea juridică exactă a faptelor ce se vor reține în sarcina lui I este:

A. infracțiunea de omor calificat comisă pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea altei infracțiuni;

B. infracțiunea de omor calificat comisă pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea altei infracțiuni în concurs cu infracțiunea de furt;

C. infracțiunea de furt în concurs cu infracțiunea de omor.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

19. X îl convinge pe Y, prin oferirea unei sume de bani, să îi ucidă soția, pretinzând în mod neadevărat că aceasta este însărcinată și el nu mai dorește un copil. În realitate, X urmărea să încaseze polița de asigurare a victimei. Pentru realizarea omorului X îi pune la dispoziție lui Y o armă, iar acesta ucide victima. În speță:

A. fapta lui X va fi încadrată în complicitate la omor calificat din interes material;

B. fapta lui Y nu va fi încadrată în omor calificat asupra unei femei gravide;

C. fapta lui X va fi încadrată în instigare la omor calificat din interes material.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

20. Săvârșește infracțiunea de omor calificat cel care ucide o persoană cu intenție, anterior fiind condamnat pentru o infracțiune de:

A. ultraj, în varianta uciderii unui funcționar public;

B. loviri sau vătămări cauzatoare de moarte;

C. uciderea la cererea victimei.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

21. X i-a smuls din mână lui V telefonul mobil, în timp ce acesta din urmă vorbea la telefon. Pentru că V a început să țipe după ajutor, X i-a aplicat o lovitură de cuțit în zona abdominală și a fugit cu telefonul sustras. V a decedat la scurt timp din cauza hemoragiei masive. În sarcina lui X se va reține:

A. omor în concurs cu infracțiunea de furt, având în vedere faptul că la momentul săvârșirii omorului infracțiunea de furt era deja consumată;

B. omor calificat comis pentru a ascunde săvârșirea unei infracțiuni în concurs cu infracțiunea de furt;

C. omor calificat comis pentru a ascunde săvârșirea unei infracțiuni în concurs cu infracțiunea de tâlhărie.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

22. Infracțiunea de omor calificat:

A. din interes material se va reține în sarcina lui X care, pentru a-l determina pe Y să îi dea motocicleta, îl lovește pe acesta cu o bară de fier, Y decedând ca urmare a leziunilor cauzate;

B. pentru a înlesni săvârșirea unei alte infracțiuni se poate reține în concurs cu tentativa la infracțiunea de agresiune sexuală;

C. cu premeditare nu se poate reține niciodată în concurs cu infracțiunea de ucidere din culpă.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

23. X urmărea să îl ucidă pe Y prin otrăvire, întrucât dorea să intre în posesia averii acestuia prin moștenire. În acest sens, i-a trimis lui Y o sticlă de suc în care turnase otravă. Z, aflându-se în vizită la Y, a băut din sticla cu otravă și a decedat. În această situație, X:

A. va răspunde pentru infracțiunea de omor (simplu) prevăzută de art. 188 CP;

B. va răspunde pentru infracțiunea de omor calificat din interes material;

C. nu va răspunde pentru infracțiunea de ucidere din culpă.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

24. În cazul infracțiunii de omor calificat:

A. se va reține premeditarea ori de câte ori există acte de pregătire pentru comiterea omorului, fără a fi necesară îndeplinirea altor condiții;

B. se va reține elementul circumstanțial agravant constând în comiterea infracțiunii din interes material dacă făptuitorul înjunghie victima, cu consecința decesului acesteia, pentru a-i putea sustrage telefonul mobil și portofelul pe care victima le avea asupra sa;

C. se va reține elementul circumstanțial agravant constând în comiterea faptei de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor chiar dacă a intervenit reabilitarea ori împlinirea termenului de reabilitare cu privire

la persoana condamnată definitiv care a comis anterior respectiva infracțiune.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

25. În cazul infracțiunii de omor calificat:

A. se va reține elementul circumstanțial constând în săvârșirea faptei asupra unei femei gravide chiar dacă făptuitorul nu a cunoscut și nu putea cunoaște că victima este însărcinată;

B. se va reține elementul circumstanțial agravant constând în comiterea infracțiunii din interes material dacă făptuitorul înjunghie victima, cu consecința decesului acesteia, pentru a-i putea sustrage telefonul mobil și portofelul pe care victima le avea asupra sa;

C. se va reține elementul circumstanțial agravant constând în comiterea faptei de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor chiar dacă a intervenit reabilitarea ori împlinirea termenului de reabilitare cu privire la persoana condamnată definitiv care a comis anterior respectiva infracțiune.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

26. Constituie infracțiunea de omor calificat omorul comis în situația în care:

A. X s-a gândit să o ucidă pe Y, colega sa de serviciu, din răzbunare pentru că aceasta fusese promovată înaintea lui, motiv pentru care X s-a documentat timp de câteva zile cu privire la diverse substanțe letale, iar apoi a cumpărat o astfel de substanță pe care a administrat-o timp de o săptămână în cafeaua lui Y, până ce substanța și-a făcut efectul, Y decedând, raportul de expertiză medico-legală arătând că Y era însărcinată în 10 săptămâni, aspect necunoscut de X;

B. T, care executase anterior o pedeapsă cu închisoarea de 2 ani pentru infracțiunea de ucidere la cererea victimei, a ucis-o pe W, persoană minoră de sex feminin, iar ulterior, pentru ca fapta să nu fie descoperită, a secționat cadavrul și a incendiat părțile astfel rezultate, cenușa fiind ascunsă într-un recipient amplasat într-o groapă din pădure;

C. la ora 20:30, Z a aflat că vecinul său V a retras de la bancomat o sumă importantă de bani, astfel încât a luat un cuțit din casă și a mers să îl aștepte pe V la un colț de stradă, pentru a-i lua banii, iar la ora 20:40, văzând că se apropie o persoană despre care a crezut că este V, a înjunghiat-o cu putere, de mai multe ori, în zona inimii, cu consecința decesului acesteia, luându-i portofelul, ulterior descoperindu-se că persoana înjunghiată nu era, în realitate, V.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

27. Infracțiunea de ucidere la cererea victimei:

A. se poate comite și prin inacțiune;

B. este imprescriptibilă, fiind o formă atenuată de omor;

C. se comite întotdeauna cu intenție repentină (spontană), caracterizată de starea de tulburare pricinuită autorului de suferințele victimei.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

28. În urma unei altercații avute cu victima, inculpatul a constrâns-o pe aceasta să se arunce din trenul aflat în mișcare. În urma impactului cu solul, victima a suferit leziuni care i-au pus în primejdie viața. În sarcina inculpatului se va reține:

A. infracțiunea de determinare sau înlesnire a sinuciderii, în varianta atenuată – când actele de determinare au fost urmate de o încercare de sinucidere;

B. infracțiunea de vătămare corporală în varianta punerii în primejdie a vieții persoanei;

C. tentativă la infracțiunea de omor comisă prin folosirea energiei fizice a victimei.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

29. În ziua de 10.03.2018, A și B, în vârstă de 17 ani, colegi de clasă, s-au întâlnit la domiciliul celui din urmă, unde au consumat alcool. B i-a mărturisit lui A că vrea să se sinucidă, pentru că existența lui i se pare plictisitoare. A i-a spus că nu îl crede, dar dacă vrea să îi demonstreze că este în stare să își ia viața, atunci să se arunce de la etaj. Impulsionat de atitudinea lui A, B s-a așezat pe pervazul ferestrei de la cameră, dar i s-a făcut frică și a ezitat să sară. Văzând aceasta, A l-a împins și B a căzut de la etajul 3 al imobilului, suferind leziuni traumatice corporale ce au necesitat 80 de zile de îngrijiri medicale, fără să îi pună viața în pericol. Fapta săvârșită de A constituie:

A. tentativă de omor;

B. determinarea sau înlesnirea sinuciderii;
C. lovire sau alte violențe.
(admitere în magistratură, mai 2018)

30. În cazul infracțiunii de determinare sau înlesnire a sinuciderii prevăzute de art. 191 CP:
A. tentativa nu este posibilă;
B. tentativa nu se pedepsește;
C. forma de vinovăție nu poate fi culpa cu prevedere.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

31. Conducând un autovehicul pe un drum public cu depășirea vitezei legale, inculpatul a produs un accident de circulație în urma căruia au fost ucise două persoane. Prin expertiză tehnică s-a stabilit că accidentul s-a produs din cauza vitezei excesive, neadaptată la carosabilul acoperit pe alocuri cu polei. În cauză:
A. se va reține o singură infracțiune de ucidere din culpă în variantă agravată;
B. se vor reține două infracțiuni de ucidere din culpă aflate în concurs;
C. se va reține cauza de neimputabilitate prevăzută de art. 31 CP (cazul fortuit).
(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

32. Inculpatul, aflat la volanul autoturismului, a condus cu viteză excesivă, iar într-o curbă a pătruns pe contrasens și a intrat în impact frontal cu autoturismul care circula din sens opus. În urma impactului au rezultat decesul a două persoane și vătămarea altor două, dintre care una a avut nevoie de peste 110 zile de îngrijiri medicale, cealaltă a avut nevoie de 50 de zile de îngrijiri medicale. În această situație:
A. inculpatul va răspunde pentru o infracțiune de ucidere din culpă și o infracțiune de vătămare corporală din culpă;
B. inculpatul va răspunde pentru două infracțiuni de ucidere din culpă și două infracțiuni de vătămare corporală din culpă;
C. inculpatul va răspunde pentru două infracțiuni de ucidere din culpă și o infracțiune de vătămare corporală din culpă.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

33. Infracțiunea de ucidere din culpă:
A. se va reține în formă agravată în sarcina medicului X care, cu prilejul efectuării unei intervenții chirurgicale, pentru a se răzbuna pe Y, fosta sa amantă, lasă în corpul acesteia un pansament, Y decedând o săptămână mai târziu ca urmare a infecției generate de pansament;
B. este imprescriptibilă, deoarece este o infracțiune care are ca urmare moartea victimei;
C. se poate reține, chiar dacă victima a contribuit alături de autor la producerea decesului său.
(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

34. Infracțiunea de ucidere din culpă:
A. nu se poate reține în concurs formal cu o altă infracțiune de ucidere din culpă;
B. în forma de bază nu se poate reține niciodată în sarcina unei persoane care are calitatea de medic salariat la un spital;
C. comisă ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale ori măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii se reține întotdeauna în concurs formal cu infracțiunea de neglijență în serviciu.
(admitere în magistratură, iunie 2019)

35. Infracțiunea de omor în formă consumată și cea de ucidere din culpă:
A. au același obiect juridic;
B. nu pot fi comise niciodată prin inacțiune;
C. au o urmare imediată diferită.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

36. Infracțiunea de omor în formă consumată și cea de ucidere din culpă:
A. se comit întotdeauna cu forme de vinovăție diferite;
B. nu pot fi comise niciodată prin inacțiune;
C. au o urmare imediată diferită.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

37. În data de 15.03.2014, inculpata A SRL, persoană juridică română, având de executat contractul de lucrări nr. 1/2014, încheiat cu un consiliu local, a executat groapa pentru fosa septică a unei școli cu nerespectarea contractului încheiat de părți și a proiectului care a stat la baza emiterii autorizației de construcție. Astfel, deși potrivit acestor documente, pe toată durata de execuție a lucrării, perimetrul de lucru trebuia închis printr-un gard metalic înalt de 2 m, din neglijența persoanei juridice, acest gard nu a fost niciodată instalat. Această împrejurare a făcut ca victima minoră X să cadă în groapa săpată și să decedeze în urma căderii. În acest caz:

A. încadrarea juridică a faptei comise de A SRL este de ucidere din culpă;
B. în sarcina persoanei juridice se va reține infracțiunea de omor comis cu intenție indirectă;
C. infracțiunea comisă de persoana juridică este una comisivă săvârșită prin omisiune.
(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

1.2. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății

38. În cazul infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 CP:
A. subiect activ poate fi și persoana ce asigură paza unei instituții, aflată în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
B. subiectul activ nu este circumstanțiat (calificat);
C. subiect pasiv poate fi și fratele făptuitorului.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

39. După ce a consumat băuturi alcoolice într-un bar, ajungând într-o stare avansată de ebrietate, inculpatul a intrat într-o altercație cu două persoane cărora le-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii. În cauză:
A. se va reține o singură infracțiune de lovire sau alte violențe în formă continuată;
B. se vor reține două infracțiuni de lovire sau alte violențe în concurs;
C. va fi incidentă cauza de neimputabilitate prevăzută de art. 29 CP (intoxicația), deoarece inculpatul a acționat din cauza intoxicării cu alcool.
(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

40. X a încercat să facă o glumă pentru a-și distra invitații la o petrecere și i-a oferit unuia dintre ei un scaun căruia îi slăbise în prealabil îmbinările, astfel încât modificarea să nu fie vizibilă, iar cel care se așeza pe scaun să cadă. V, căruia X i-a oferit scaunul, s-a răsturnat, s-a lovit cu capul de piciorul mesei și a suferit un traumatism cranio-cerebral ușor. Din cauza unor complicații intervenite, la 3 săptămâni de la producerea faptei, V a decedat. În sarcina lui X:
A. se va reține infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte;
B. se va reține infracțiunea de ucidere din culpă;
C. nu se poate reține nicio infracțiune, pentru că lui V îi aparține culpa de a nu fi verificat dacă scaunul era solid sau șubred.
(admitere INM și în magistratură, 2016)

41. Aflat într-o stare conflictuală veche cu persoana vătămată AI, inculpatul BN a pândit-o într-un loc dosnic și i-a aplicat mai multe lovituri cu un cuțit cu intenția de a o omorî. Cuprins de milă și remușcare, inculpatul a pus capăt acțiunii sale, i-a acordat persoanei vătămate primul ajutor și a anunțat serviciul de ambulanță. Persoanei vătămate nu i s-a pus viața în primejdie, leziunile suferite necesitând 110-120 de zile de îngrijiri medicale. Fapta inculpatului BN:
A. constituie tentativă la infracțiunea de omor;
B. nu constituie infracțiune, întrucât a intervenit desistarea autorului;
C. constituie infracțiunea de vătămare corporală.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

42. Infracțiunea de vătămare corporală:
A. în oricare dintre formele sale, poate fi comisă și prin inacțiune;
B. poate fi reținută în concurs formal (ideal) cu infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte comisă asupra aceleiași victime;
C. săvârșită în modalitatea punerii în primejdie a vieții victimei, este o infracțiune continuă.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

43. Fapta inculpatului de a-i aplica victimei o lovitură cu piciorul în zona abdominală, lovitură ce i-a pus în pericol viața și care a produs leziuni ce au necesitat 10 zile de îngrijiri medicale, reprezintă:
A. tentativă la omor;
B. infracțiunea de loviri sau alte violențe;
C. infracțiunea de vătămare corporală.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

44. În data 01.05.2014, în urma unui conflict spontan, inculpatul VM a lovit-o în zona

feței pe victima DB, care a încercat să părăsească locul altercației și a coborât în fugă scările de la etajul 3 spre parter. Inculpatul a ajuns-o pe victimă din urmă, a încercat să o imobilizeze și a bruscat-o, iar victima a căzut pe scări. În urma căderii, victima a suferit o leziune gravă la nivelul capului, în urma căreia, la câteva zile, a intervenit decesul acesteia. În această situație:

A. inculpatul a săvârșit infracțiunea de omor cu intenție indirectă;

B. inculpatul s-a aflat în legitimă apărare;

C. inculpatul a săvârșit infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

45. X i-a aplicat cu intenție o lovitură de cuțit lui Y în brațul drept, provocându-i o leziune ce a necesitat inițial pentru vindecare 12 zile de îngrijiri medicale. Din cauza unor complicații generate de vătămare, victima a decedat după 20 de zile. Fapta reprezintă infracțiunea de:

A. ucidere din culpă;

B. loviri sau vătămări cauzatoare de moarte;

C. omor.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

46. Infracțiunea de vătămare corporală din culpă este fapta de lovire sau alte violențe, săvârșită din culpă, dacă prin aceasta s-au produs leziuni traumatice a căror gravitate a fost evaluată prin zile de îngrijiri medicale:

A. între 11 și 90, indiferent de circumstanțele de săvârșire;

B. chiar sub 10 zile, dacă fapta a fost săvârșită de către o persoană aflată sub influența unei substanțe psihoactive;

C. de 90 de zile, indiferent de circumstanțele de săvârșire.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

47. Dacă în urma unui accident rutier se constată că autorul a depășit viteza legală, fără a i se reține o altă împrejurare imputabilă, iar victima necesită pentru vindecare 90 de zile de îngrijiri medicale:

A. fapta reprezintă vătămarea corporală din culpă (art. 196 CP);

B. fapta reprezintă lovirea sau alte violențe (art. 193 CP);

C. fapta nu reprezintă infracțiune.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

48. Dacă, în urma unui accident de circulație produs din cauza depășirii vitezei legale de către conducătorul unui autovehicul, o altă persoană suferă leziuni corporale ce necesită pentru vindecare 10 zile de îngrijiri medicale:

A. se va reține infracțiunea de vătămare corporală din culpă dacă conducătorul autovehiculului se afla în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune;

B. se va reține infracțiunea de vătămare corporală din culpă dacă conducătorul autovehiculului se afla sub influența băuturilor alcoolice, indiferent de alcoolemia acestuia;

C. se va reține infracțiunea de lovire sau alte violențe în varianta agravată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

49. Dacă s-a provocat vătămarea corporală din culpă a mai multor persoane, încadrarea juridică va fi:

A. o singură infracțiune de vătămare corporală din culpă în varianta tip;

B. o singură infracțiune de vătămare corporală din culpă în varianta agravată;

C. un concurs de infracțiuni de vătămare corporală din culpă (atâtea infracțiuni câte persoane au fost vătămate).

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

50. Numitul X, conducând neatent un autovehicul, încălcând mai multe reguli de circulație, a produs un accident de circulație în urma căruia o persoană a suferit leziuni traumatice care au necesitat pentru vindecare 80 de zile de îngrijiri medicale, iar o alta și-a pierdut vederea la un ochi. În această situație:

A. numitul X va răspunde pentru un concurs real de infracțiuni;

B. numitul X va răspunde pentru o infracțiune unică de vătămare corporală din culpă în variantă agravată;

C. acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

51. Infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului:

A. se poate comite în coautorat și atunci când fapta se săvârșește prin inacțiune;

B. se reține în forma tentativei pedepsibile în cazul în care inculpatul încearcă să o violeze pe fiica sa minoră, fugărind-o în acest scop prin casă, dacă aceasta reușește să se salveze ieșind pe geam;

C. se reține în concurs formal cu infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, atunci când se comite de către mamă asupra fiului său în vârstă de 8 ani, prin izolarea lui într-o pivniță întunecată timp de 5 zile, având la dispoziție hrană și apă.

(admitere INM, noiembrie 2019)

52. În cazul infracțiunii de încăierare:

A. suntem în prezența unei pluralități constituite de infractori;

B. suntem în prezența unei pluralități naturale de infractori;

C. în situația în care lui A, participant la săvârșirea faptelor, i s-a cauzat o vătămare corporală constând într-un prejudiciu estetic grav și permanent, fără a se cunoaște cine a aplicat lovitura, A nu răspunde penal pentru comiterea infracțiunii de încăierare.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

53. Producerea unui prejudiciu estetic grav și permanent poate constitui urmare imediată în cazul infracțiunii de:

A. încăierare;

B. purtare abuzivă;

C. act sexual cu un minor.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

1.3. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie

54. Pedepsirea în mod repetat prin lovire și privare de hrană a copilului minor în vârstă de 5 ani, de către părintele acestuia, pentru corectarea comportamentului minorului, fapt ce i-a provocat atât leziuni corporale pentru a căror vindecare a avut nevoie de 5-6 zile de îngrijiri medicale, cât și stări puternice de anxietate și agresivitate deosebită față de alți copii de vârste mai mici, constatate prin raportul psihologic depus la dosar, constituie:

A. infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului;

B. infracțiunea de violență în familie în formă continuată și infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului, în concurs;

C. infracțiunea de violență în familie în formă continuată.

(admitere în magistratură, mai 2018)

55. A, în calitate de soț al victimei B, pe fondul consumului de alcool, o agresează pe aceasta cauzându-i leziuni pentru vindecarea cărora au fost necesare 20 de zile de îngrijiri medicale. În aceeași zi, după ce consumă noi cantități de alcool, prin constrângere fizică, A întreține un raport sexual cu B. Calificarea corectă a faptei este:

A. viol;

B. viol în concurs cu violența în familie;

C. numai infracțiunea de violență în familie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

56. În cazul infracțiunii de ucidere a nou-născutului comisă de mamă:

A. instanța trebuie să rețină și circumstanța agravantă a comiterii faptei profitând de starea de vădită vulnerabilitate a victimei;

B. starea de tulburare poate fi determinată de împrejurarea că copilul s-a născut cu malformații fizice grave;

C. dacă actele de executare au loc în termenul de 24 de ore de la naștere, dar moartea nou-născutului intervine după acest termen, se va reține în sarcina mamei un omor calificat.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

57. Fapta inculpatei X care i-a aplicat fiului său Z, în vârstă de 2 luni, lovituri repetate pe toată suprafața corpului care au determinat contuzii cerebrale, hematom epicranian, leziuni ischemice cerebrale și au pus în primejdie viața victimei, fiind necesare circa 80 de zile de îngrijiri medicale, întrunește elementele constitutive:

A. ale infracțiunii de vătămare corporală prevăzute de art. 194 alin. (1) lit. e) CP (prin punerea în primejdie a vieții persoanei) raportat la art. 199 alin. (1) CP (referitor la comiterea faptei asupra unui membru de familie);

B. ale tentativei la infracțiunea de omor prevăzute de art. 32 alin. (1) CP raportat la art. 188 CP, cu aplicarea art. 199 alin. (1) CP (referitor la omorul comis asupra unui membru de familie);

C. ale tentativei la infracțiunea de ucidere a nou-născutului prevăzute de art. 32 alin. (1) CP raportat la art. 200 alin. (1) CP.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

58. Infracțiunea de violență în familie se va reține:

A. în sarcina lui X, în vârstă de 17 ani, care îl ucide pe Y, cu care locuia de când s-a născut și despre care credea că este tatăl lui, chiar dacă în timpul procesului se descoperă că nu era de fapt tatăl său biologic;

B. în cazul inculpatului care, din cauza geloziei, și-a înjunghiat soția în piept, dar apoi, cuprins de remușcări, a transportat-o imediat la spital, unde viața i-a fost salvată, victima având nevoie de 50 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare;

C. în sarcina lui Z care, din cauza neatenției la volan, produce un accident de circulație soldat cu decesul fiului său în vârstă de un an, care se afla în mașină cu acesta.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

59. Se va reține infracțiunea de violență în familie raportată la lovire sau alte violențe dacă fapta este comisă de autor cu privire la:

A. soția fratelui mamei sale;

B. copilul adoptat al surorii sale;

C. sora soției sale.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

1.4. Infracțiuni contra libertății persoanei

60. Infracțiunea de lipsire de libertate:

A. poate fi comisă în formă continuată de o persoană juridică în calitate de autor;

B. se va reține în concurs cu infracțiunea de vătămare corporală, în ipoteza în care, urmare a condițiilor în care a fost ținută victima, viața acesteia este pusă în pericol, fără a se produce și alte urmări;

C. nu se va putea absorbi în conținutul infracțiunii de tâlhărie, deoarece cele două infracțiuni protejează valori sociale diferite.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

61. Lipsirea de libertate în mod ilegal:

A. nu este infracțiune complexă dacă persoanei vătămate i-au fost cauzate leziuni traumatice care au necesitat pentru vindecare 95 de zile de îngrijiri medicale;

B. este mai gravă atunci când constă în răpirea unei persoane aflate în imposibilitate de a-și exprima voința ori de a se apăra;

C. nu poate fi comisă sub forma participației improprii.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

62. Inculpatul a fost trimis în judecată, reținându-se că a luat „la ocazie" persoana vătămată, pe care a transportat-o aproximativ 40 km. Fiind nemulțumit de suma de 7 lei oferită la destinație de persoana vătămată, inculpatul a blocat ușile autoturismului și a transportat-o împotriva voinței sale încă aproximativ 30 km până în satul unde domicilia inculpatul. Aici inculpatul a forțat persoana vătămată, căreia i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele, să intre într-o pivniță, spunându-i că în zilele următoare o să îi păzească oile, până o să considere că și-a plătit transportul. După mai mult de 6 ore, persoana vătămată a fost eliberată prin intervenția organelor de poliție, alertate de vecinii care au auzit strigătele de ajutor ale acesteia. Din certificatul medico-legal a rezultat că persoana vătămată a suferit leziuni vindecabile în 30-35 de zile de îngrijiri medicale. Față de această stare de fapt, inculpatul va răspunde pentru:

A. infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, șantaj și lovire sau alte violențe;

B. infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal și lovire sau alte violențe;

C. infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal în formă agravată și lovire sau alte violențe.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

63. În cursul unui conflict derulat în locuința sa, inculpatul a aplicat mai multe lovituri victimei CD, prieten de mai mulți ani, care s-a dezechilibrat și a căzut. În cădere CD s-a lovit la cap de muchia de lemn a patului și a leșinat. Când și-a revenit, l-a amenințat pe inculpat că îl va reclama la poliție, iar inculpatul a închis victima în cameră pentru a o împiedica să îl reclame. După 2 zile inculpatul a eliberat victima, care i-a promis să nu îl reclame. La câteva zile după eliberare, victima a decedat, decesul fiind consecința leziunii craniene produse prin cădere. În această situație:

A. inculpatul va răspunde pentru lipsire de libertate în mod ilegal și loviri sau vătămări cauzatoare de moarte;

B. inculpatul va răspunde pentru lipsire de libertate în mod ilegal urmată de moartea victimei;

C. inculpatul va răspunde pentru lipsire de libertate în mod ilegal și ucidere din culpă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

64. Urmărind să obțină o răscumpărare, X l-a răpit pe minorul Y și l-a închis într-un beci, deși știa că minorul suferă de astm într-o formă severă. Y a decedat după trei zile de suferințe, pe fondul unor complicații apărute la nivelul aparatului respirator, nefiindu-i administrat un medicament pe care îl lua în mod regulat. Care dintre următoarele infracțiuni se vor reține în sarcina lui X:

A. infracțiunea de omor calificat;

B. infracțiunea de lipsire de libertate urmată de moartea victimei;

C. infracțiunea de lipsire de libertate.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

65. Inculpatul lovește victima peste picioare, în scopul imobilizării, însă victima cade lovindu-se cu capul de muchia unui dulap. Ulterior, inculpatul închide victima în cameră, timp de 2 zile, pentru a o împiedica să participe la un concurs. La scurt timp după eliberare, victima a decedat, din cauza leziunii craniene provocate prin căderea și lovirea de muchia dulapului. Ce încadrare juridică se va reține în sarcina inculpatului:

A. infracțiunea de omor în concurs cu infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal;

B. infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte și infracțiunea de lipsire de libertate;

C. infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal urmată de moartea victimei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

66. Fapta de a ține victima sechestrată într-un garaj timp de 3 zile și violarea acesteia în cea de a 4-a zi, prilej cu care victimei i-au fost create leziuni ce necesită 7 zile de îngrijiri medicale, reprezintă:

A. infracțiunea de lipsire de libertate în concurs cu cea de viol;

B. doar infracțiunea de viol;

C. infracțiunea de lipsire de libertate în concurs cu cea de viol și cu cea de lovire sau alte violențe.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

67. Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal:

A. se reține în cazul inculpatei care pătrunde în sediul unei maternități și, fără drept, ia un nou-născut pe care îl ascunde într-o sacoșă și părăsește spitalul cu el;

B. se reține în formă agravată ori de câte ori a fost comisă prin folosire de calități mincinoase;

C. se consumă în momentul în care victima își redobândește libertatea.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

68. Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal:

A. se va reține în concurs cu infracțiunea de ultraj judiciar atunci când X, din răzbunare pentru trimiterea sa în judecată de către un procuror, l-a legat pe acesta de un scaun, victima fiind descoperită o oră mai târziu;

B. se poate comite prin răpire chiar și atunci când victima are posibilitatea de a se deplasa singură;

C. nu se poate comite în coautorat dacă fapta se săvârșește de către o persoană înarmată și asupra unui minor.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

69. Dacă inculpatul X răpește o persoană aflată în imposibilitatea de a-și exprima voința, infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se va reține în variantă agravată dacă X comite fapta:

A. fiind înarmat;

B. punând în pericol sănătatea victimei;

C. prin violare de domiciliu sau de sediu profesional.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

70. Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se va reține în variantă agravată:

A. dacă făptuitorul răpește o victimă care se afla în stare de somn profund, cauzată de consumul excesiv de băuturi alcoolice;

B. în sarcina profesorului de sport care, pentru a pedepsi mai mulți elevi minori pentru că se stropeau cu apă, i-a încuiat pe durata orei de sport în vestiar;

C. dacă făptuitorul avea în rucsac o bară metalică pe care a luat-o pentru a se asigura că poate înfrânge rezistența victimei, însă nu a folosit-o la săvârșirea infracțiunii.

(admitere INM, noiembrie 2019)

71. Inculpatul a sechestrat victima mai multe zile, într-un apartament situat la etajul 8 al unui bloc, timp în care a exercitat asupra acesteia violențe fizice și psihice de mare intensitate. În ultima zi violențele au continuat, iar inculpatul a amenințat-o cu moartea pe victimă, împrejurare în care aceasta a fost constrânsă să se arunce de la etaj, suferind leziuni care i-au cauzat decesul. În speță, încadrarea juridică va fi:

A. infracțiunea de lipsire de libertate în concurs cu infracțiunea de determinarea sau înlesnirea sinuciderii;

B. infracțiunea de lipsire de libertate în concurs cu infracțiunea de omor;

C. doar infracțiunea de omor (care va absorbi lipsirea de libertate).

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

72. Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal:

A. se reține în concurs cu infracțiunea de viol în varianta agravată, dacă victima minoră a fost închisă timp de mai multe zile într-un beci și supusă unui act de penetrare anală cu gâtul unei sticle;

B. se poate comite și sub forma răpirii unei persoane aflate în imposibilitatea de a se apăra;

C. are întotdeauna ca subiect activ o persoană fizică.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

73. Inculpatul a fost trimis în judecată reținându-se că a organizat o petrecere la domiciliul său, în timpul căreia unul dintre invitați a trântit din greșeală televizorul la pământ. Inculpatul s-a enervat și a poftit afară toți invitații, mai puțin pe cel care a stricat televizorul, pe care l-a obligat să intre într-o cameră unde l-a legat de mâini și de picioare, spunându-i că îl va ține până îi va face rost de 3.000 de lei, contravaloarea televizorului. După mai mult de 3 ore inculpatul s-a întors în cameră la persoana vătămată în vârstă de 17 ani și l-a pus să ia legătura cu fratele său și să îi aducă banii. Persoana vătămată a vorbit cu fratele său la telefonul pus la dispoziție de inculpat și l-a rugat să vină cu banii, spunându-i ce s-a întâmplat. Organele de poliție au intervenit în scurt timp, eliberând persoana vătămată. Față de această stare de fapt, inculpatul va răspunde:

A. pentru săvârșirea infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal în formă agravată, loviri sau alte violențe și șantaj în formă agravată;

B. pentru săvârșirea infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal în formă agravată și șantaj în forma agravată;

C. pentru săvârșirea infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal în formă agravată și loviri sau alte violențe.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

74. În situația în care făptuitorul, pentru a se răzbuna pe o persoană care îl pălmuise într-un supermarket, urmărind să o ucidă prin înfometare, știind că aceasta este gravidă, o răpește și o închide într-un beci izolat, fără apă și fără mâncare, părăsind țara imediat după momentul răpirii:

A. se va putea reține și infracțiunea de omor calificat dacă victima moare după 7 zile ca urmare a lipsei apei și a mâncării;

B. se va putea reține și infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal în varianta agravată dacă victima era minoră, iar făptuitorul cunoștea vârsta victimei;

C. se va putea reține și infracțiunea de ucidere din culpă în varianta agravată dacă victima, disperată că nu poate părăsi beciul respectiv, își pune capăt zilelor prin spânzurare.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

75. În situația în care făptuitorul, pentru a se răzbuna pe o persoană care îl pălmuise într-un supermarket, urmărind să o ucidă prin înfometare, fără a ști că aceasta este gravidă în cinci săptămâni, o răpește și o închide într-un beci izolat, fără apă și fără mâncare, părăsind țara imediat după momentul răpirii:

A. se va putea reține și infracțiunea de omor calificat asupra unei femei gravide dacă victima moare după 7 zile ca urmare a lipsei apei și a mâncării;

B. se va putea reține și infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal în varianta agravată dacă făptuitorul, în momentul răpirii, i-a arătat victimei un cuțit de dimensiuni mari pentru a o obliga să se urce în mașina cu care a transportat-o la beciul respectiv;

C. nu se va putea reține infracțiunea de ucidere din culpă în varianta agravată dacă victima, disperată că nu poate părăsi beciul respectiv, își pune capăt zilelor prin spânzurare.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

76. Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal:

A. se va reține în concurs cu infracțiunea de tâlhărie dacă, în urma unei înțelegeri anterioare, X imobilizează victima, ținându-i mâinile strânse la spate, cât timp Y îi caută în geantă banii și telefonul, pe care Y le sustrage;

B. este absorbită în infracțiunea de omor calificat dacă făptuitorul răpește victima pentru a o transporta într-o pădure aflată la 8 ore distanță, unde o ucide;

C. se reține în variantă agravată dacă, pentru a răpi victima, făptuitorul o amenință cu un cuțit de bucătărie.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

77. Amenințarea:

A. este infracțiune doar dacă îi produce victimei o stare de temere;

B. cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromițătoare pentru persoana amenințată ori pentru un membru de familie al acesteia, reprezintă întotdeauna șantaj;

C. atunci când constituie infracțiune, presupune că pedeapsa aplicată autorului nu poate depăși sancțiunea prevăzută de lege pentru infracțiunea care a format obiectul amenințării, dacă amenințarea a fost comisă în această modalitate.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

78. Dacă făptuitorul amenință o persoană cu care se certase că îi va tăia frânele de la mașină, spunându-i că îi dorește să moară într-un accident de circulație:

A. fapta reprezintă infracțiune doar dacă îi produce persoanei vătămate o stare de temere;

B. fapta reprezintă infracțiune chiar dacă făptuitorul nu își pune în aplicare intenția de a tăia frânele;

C. acțiunea penală pentru infracțiunea astfel comisă se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

79. Infracțiunea de șantaj:

A. nu se poate reține atunci când folosul a cărui obținere se urmărește era datorat autorului de către persoana vătămată;

B. se consumă în momentul în care subiectul pasiv cedează constrângerii exercitate, autorul obținând satisfacerea interesului urmărit;

C. se reține în concurs cu infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal când în schimbul eliberării victimei se cere un folos patrimonial sau nepatrimonial.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

80. Infracțiunea de șantaj:

A. se poate reține în concurs cu infracțiunea de viol, comisă asupra aceluiași subiect pasiv;

B. nu se poate reține decât atunci când autorul urmărește obținerea în mod injust a unui folos patrimonial;

C. se consumă în momentul în care X îi trimite o scrisoare lui Y în care îi scrie că îi va ucide familia dacă nu renunță la acțiunea civilă îndreptată împotriva sa, chiar dacă scrisoarea nu mai ajunge la Y.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

81. Dacă X îi cere lui Y să îi dea o sumă de bani cel târziu peste 5 zile, amenințându-l că, în caz contrar, fiul lui Y va fi răpit și supus unor bătăi crunte:

A. fapta reprezintă infracțiune chiar dacă Y decide să nu remită suma de bani respectivă;

B. fiul lui Y este subiect pasiv al infracțiunii de tentativă la lipsire de libertate;

C. în sarcina lui X nu se poate reține infracțiunea de tâlhărie, chiar dacă Y face rost de bani și îi remite în aceeași zi, la câteva ore după solicitare.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

82. În cazul infracțiunii de șantaj:

A. constituie variantă agravată amenințarea cu darea în vileag a unei fapte imaginare, compromițătoare pentru un membru de familie al persoanei amenințate, comisă în scopul de a dobândi în mod injust un folos nepatrimonial;

B. împăcarea înlătură răspunderea penală;

C. mobilul nu prezintă relevanță pentru existența infracțiunii.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

83. Infracțiunea de hărțuire:

A. nu se poate reține atunci când este comisă între soți;

B. se poate reține în concurs cu infracțiunea de violare de domiciliu, cu privire la același subiect pasiv;

C. se poate reține în sarcina făptuitorului, chiar și atunci când acțiunile sale sunt de natură a cauza o stare de temere persoanei urmărite în mod repetat, lucru care nu s-a produs, deoarece victima este o persoană care nu se teme de nimic.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

84. Cauzarea unei stări de temere victimei trebuie să se producă în mod obligatoriu pentru a putea fi în prezența infracțiunii de:

A. amenințare;

B. hărțuire în modalitatea supravegherii locuinței victimei;

C. violare de domiciliu.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

1.5. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale

85. Infracțiunea de viol:

A. se poate reține în sarcina autorului, chiar și atunci când actul de penetrare vaginală nu s-a realizat prin constrângerea victimei;

B. se va reține întotdeauna în concurs cu infracțiunea de șantaj, atunci când X o amenință pe victimă să întrețină un raport sexual firesc;

C. se va reține întotdeauna, atunci când consimțământul victimei cu privire la raportul sexual este viciat din orice motiv.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

86. Prin constrângere fizică, inculpatul a întreținut un raport sexual cu victima. În urma violențelor aplicate victimei, în scopul întreținerii raportului sexual, aceasta a suferit leziuni pentru vindecarea cărora au fost necesare 90 de zile de îngrijiri medicale. În cauză se va reține:

A. o infracțiune de viol în varianta tip, prevăzută de art. 218 alin. (1) CP, în concurs cu infracțiunea de lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 CP;

B. o infracțiune de viol în varianta agravată prevăzută de art. 218 alin. (3) lit. e) CP (fapta a avut ca urmare vătămarea corporală);

C. o infracțiune de viol în varianta tip prevăzută de art. 218 alin. (1) CP.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

87. Prin constrângere fizică, inculpatul a întreținut un raport sexual cu victima. În urma violențelor aplicate victimei, în scopul întreținerii raportului sexual, aceasta a suferit pierderea unui ochi și alte leziuni pentru vindecarea cărora au fost necesare mai puțin de 90 de zile de îngrijiri medicale. În cauză se va reține:

A. o infracțiune de viol în varianta tip, prevăzută de art. 218 alin. (1) CP, în concurs cu infracțiunea de lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 CP;

B. o infracțiune de viol în variantă agravată prevăzută de art. 218 alin. (3) lit. e) CP (fapta a avut ca urmare vătămarea corporală);

C. o infracțiune de viol în varianta tip prevăzută de art. 218 alin. (1) CP, în concurs cu infracțiunea de vătămare corporală (art. 194 CP).

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

88. Infracțiunea de viol se reține în formă agravată întotdeauna când:

A. autorul pretinde, în mod nereal, că este noul director al liceului și că o va exmatricula pe victimă, elevă în vârstă de 17 ani, dacă nu întreține cu el un raport sexual, victima fiind astfel constrânsă să accepte cererea;

B. victima era însărcinată, fapt cunoscut de autor, iar comiterea violului a avut ca urmare pierderea sarcinii;

C. victima este un membru de familie al autorului.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

89. În cazul infracțiunii de viol:

A. este exclusă reținerea de circumstanțe atenuante;

B. dacă elementul material constă în alte acte de penetrare vaginală decât raportul sexual, se va reține o variantă atenuată;

C. acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu dacă fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

90. În cazul infracțiunii de viol:

A. este exclusă reținerea de circumstanțe agravante generale;

B. dacă elementul material constă în acte sexuale orale, se va reține o variantă atenuată;

C. acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu dacă fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

91. X și Y au văzut-o pe V pe stradă, au imobilizat-o și au dus-o la apartamentul lui X. Numitul X a târât-o pe V într-o cameră, unde a încercat să întrețină un act sexual normal, dar nu a reușit. Atunci l-a strigat pe Y, neștiind ce să facă. Numitul Y i-a spus că ar fi mai bine să înceapă cu un act sexual oral. Văzând că X nu reușește nici în acest mod, l-a strigat lui X să o țină pe V, că îi arată el cum se face. Apoi, sub ochii acestuia, a întreținut cu V un act sexual normal. Văzând că V sângerează puternic în zona vaginală, i-a spus lui X că e cazul să pună capăt acțiunii. Au luat-o apoi pe V și au abandonat-o într-o stație de taxi. Ca urmare a faptului că V era însărcinată în luna a III-a, hemoragia declanșată i-a fost fatală, în ciuda intervenției medicilor:

A. X și Y sunt coautori la infracțiunea de viol în variantă agravată comis de două sau mai multe persoane împreună și urmat de moartea victimei, comisă în formă continuată;

B. Y nu este autor al unei infracțiuni de viol în variantă agravată comis de două sau mai multe persoane împreună, în concurs cu infracțiunea de ucidere din culpă;

C. Y va răspunde pentru săvârșirea infracțiunii de viol în variantă agravată comis de două sau mai multe persoane împreună și urmat de moartea victimei.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

92. Inculpații AB și CD au determinat victima să îi însoțească la apartamentul unuia dintre ei, după care au întreținut fiecare raporturi sexuale cu victima prin constrângere, în sensul că fiecare a imobilizat victima pentru ca celălalt inculpat să întrețină raporturi sexuale cu aceasta. În această situație:

A. fiecare inculpat va răspunde pentru o infracțiune de viol în formă agravată și o infracțiune de complicitate la viol în formă agravată;

B. fiecare inculpat va răspunde pentru o infracțiune de viol în formă agravată;

C. fiecare inculpat va răspunde pentru o infracțiune de viol în formă agravată și lipsire de libertate în mod ilegal.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

93. Inculpatul a determinat victima să îl însoțească în apartamentul său, după care, prin constrângere, a întreținut cu aceasta raporturi sexuale. Pentru a nu fi reclamat la poliție și a ascunde fapta, inculpatul a ucis victima. În această situație:

A. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de viol în concurs cu cea de omor calificat;

B. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de viol urmat de moartea victimei;

C. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de omor calificat.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

94. Tribunalul București, Secția I penală, a condamnat inculpatul la 10 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de viol [art. 218 alin. (3) lit. a) CP – victima se află în îngrijirea făptuitorului, lit. b) – asupra unei rude în linie directă – și lit. c) – asupra unui minor] și la 5 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de incest (art. 377 CP), urmând să execute pedeapsa de 11 ani și 8 luni, întrucât inculpatul a întreținut în repetate rânduri, prin violență și amenințări, relații sexuale normale și anale cu fiica sa în vârstă de 13 ani. Curtea de Apel București, Secția I penală, a admis apelul declarat de parchet și a schimbat încadrarea juridică a faptelor în viol [art. 218 alin. (3) lit. a), b) și c) CP]. Este corectă această decizie?

A. da, infracțiunea de incest este absorbită în infracțiunea de viol în varianta agravată prevăzută de art. 218 alin. (3) lit. b) CP, atunci când se comite, cu același prilej, elementul material comun ambelor fapte prevăzute de legea penală;

B. da, infracțiunea de incest fiind absorbită în infracțiunea de viol în varianta prevăzută de art. 218 alin. (3) lit. b) CP, atunci când violul se săvârșește în modalitatea raportului sexual cu o rudă în linie directă;

C. nu, infracțiunea de viol, fiind o infracțiune contra libertății și integrității sexuale, intră în concurs formal cu infracțiunea de incest, care este o infracțiune contra familiei, cele două

infracţiuni având obiect juridic diferit, astfel că trebuia reţinut concursul de infracţiuni, astfel cum a fost fapta încadrată prin rechizitoriul parchetului şi inculpatul a fost condamnat de tribunal.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

95. X o obligă pe Y, sora sa, să întreţină un raport sexual ameninţând-o cu cuţitul. X a comis infracţiunea de:

A. viol în varianta agravată;

B. viol în concurs cu incest;

C. incest.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

96. Fapta tatălui de a întreţine raporturi sexuale cu fiica sa în vârstă de 5 ani reprezintă:

A. infracţiunea de viol în varianta agravată;

B. infracţiunea de act sexual cu un minor;

C. infracţiunea de viol în concurs cu infracţiunea de incest.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

97. X şi Y constrâng o tânără să îi urmeze în apartamentul unuia dintre ei şi, în timp ce X imobilizează victima, Y are cu aceasta un raport sexual. În speţă:

A. se va reţine în sarcina lui Y infracţiunea de viol în variantă agravată, fapta fiind comisă de două sau mai multe persoane împreună;

B. se va reţine în sarcina lui X complicitate la infracţiunea de viol în variantă agravată, fapta fiind comisă de două sau mai multe persoane împreună;

C. se va reţine în sarcina ambilor făptuitori infracţiunea de viol, în forma coautoratului, în variantă agravată, fapta fiind comisă de două sau mai multe persoane împreună.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

98. Infracţiunea de viol se va reţine:

A. în varianta tip atunci când făptuitorul o violează pe sora mamei sale, victima fiind majoră;

B. în concurs cu infracţiunea de vătămare corporală, atunci când făptuitorul, pentru a înfrânge rezistenţa victimei, în timpul raportului sexual, o crestează cu lama unui cuţit pe frunte şi pe obraji;

C. şi atunci când victima este constrânsă de inculpat să săvârşească acte de penetrare orală cu un obiect.

(admitere INM, noiembrie 2019)

99. Dacă numitul X o violează pe Y, minoră în vârstă de 17 ani:

A. acţiunea penală se pune în mişcare doar la plângerea prealabilă a reprezentantului lui Y;

B. infracţiunea de viol se va reţine în varianta agravată;

C. împăcarea nu înlătură răspunderea penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

100. În cazul infracţiunii de viol:

A. dacă victima este un minor, acţiunea penală se pune în mişcare doar la plângerea prealabilă a reprezentantului persoanei vătămate;

B. la varianta tip tentativa se pedepseşte;

C. împăcarea nu înlătură răspunderea penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

101. Infracţiunile de viol şi agresiune sexuală:

A. au acelaşi element material;

B. pot fi reţinute în concurs real, chiar dacă sunt comise împotriva aceluiaşi subiect pasiv;

C. se reţin în variantă agravată atunci când au fost comise faţă de un minor, chiar dacă autorul nu are antecedente penale.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

102. În cazul infracţiunii de act sexual cu un minor nu este posibilă reţinerea:

A. circumstanţei agravante a comiterii infracţiunii de un major împreună cu un minor;

B. tentativei perfecte;

C. participaţiei improprii.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

103. Fapta minorului A în vârstă de 16 ani de a întreţine raport sexual cu prietena sa în vârstă de 14 ani:

A. nu se pedepseşte;

B. se pedepseşte ca infracţiunea de act sexual cu un minor;

C. se pedepseşte ca infracţiunea de viol în formă calificată.

(admitere în magistratură, mai 2018)

104. În cazul infracţiunii de corupere sexuală a minorilor:

A. elementul material al infracţiunii poate consta şi în punerea la dispoziţia oricărui minor de materiale cu caracter pornografic;

B. pluralitatea de subiecţi pasivi atrage reţinerea unui concurs de infracţiuni;

C. în niciuna dintre variante nu interesează mobilul sau scopul săvârşirii infracţiunii.

(admitere în magistratură, mai 2018)

105. Infracţiunea de corupere sexuală a minorilor se poate reţine:

A. şi atunci când persoana vătămată a împlinit vârsta de 13 ani şi făptuitorul are vârsta de 17 ani;

B. şi atunci când un major îl constrânge pe un minor în vârstă de 13 ani să asiste la acte cu caracter exhibiţionist;

C. în concurs cu infracţiunea de racolare a minorilor în scop sexual.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

106. Infracţiunea de hărţuire sexuală:

A. face parte dintre infracţiunile pentru care împăcarea înlătură răspunderea penală;

B. nu poate fi comisă în coautorat;

C. are ca situaţie-premisă un raport de autoritate între subiecţii infracţiunii.

(admitere în magistratură, mai 2018)

1.6. Infracţiuni ce aduc atingere domiciliului şi vieţii private

107. Infracţiunea de violare de domiciliu:

A. poate îmbrăca forma unei infracţiuni continue comise în formă continuată;

B. poate avea ca subiect activ chiar pe proprietarul imobilului;

C. este întotdeauna absorbită de furtul calificat comis prin efracţie.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

108. La infracţiunea de violare de domiciliu:

A. elementul material se poate realiza prin pătrunderea fără drept într-o cameră dintr-un apartament locuit de mai multe persoane;

B. obiectul juridic este reprezentat de relaţiile sociale privind patrimoniul unei persoane;

C. elementul material se poate realiza prin refuzul de a părăsi o locuinţă, chiar dacă cererea de a părăsi locuinţa nu este făcută de proprietar, ci de o altă persoană care locuieşte în locuinţa respectivă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

109. Infracţiunea de violare de domiciliu:

A. permite reţinerea circumstanţei agravante generale a săvârşirii faptei de trei sau mai multe persoane împreună;

B. se reţine şi în cazul pătrunderii în domiciliu atunci când are loc cu consimţământul persoanei care locuieşte acolo;

C. se reţine şi atunci când X pătrunde într-o livadă la intrarea căreia se găseşte un panou de atenţionare prin care se interzice accesul.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

110. A i-a determinat pe B şi C să comită un furt din casa victimei, profitând de absenţa acesteia. B a pătruns în curte, iar C a rămas de pază în stradă. Pe când B încerca să deschidă uşa locuinţei, a fost imobilizat de poliţie, chemată de C, care a fost cuprins de remuşcări. În acest caz:

A. B va răspunde penal doar pentru infracţiunea de violare de domiciliu;

B. pentru C va fi incidentă cauza de nepedepsire a împiedicării săvârşirii infracţiunii;

C. cauza de nepedepsire se va răsfrânge şi asupra lui A, în măsura în care acesta a cunoscut-o sau a prevăzut-o.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

111. Dacă X pătrunde fără drept în domiciliul lui Y:

A. acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a lui Y;

B. se va reţine infracţiunea de violare de domiciliu în varianta agravată dacă fapta este comisă prin folosirea de calităţi mincinoase;

C. se vor reţine două infracţiuni de violare de domiciliu aflate în concurs dacă, ulterior pătrunderii, X refuză să părăsească domiciliul la cererea lui Y care se afla acasă în momentul pătrunderii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

112. Dacă X pătrunde fără drept, noaptea, în domiciliul lui Y pentru a-l speria pe acesta, însă Y nu este acasă, astfel încât X decide să îi distrugă cu un ciocan mai multe bunuri din casă (un televizor, un laptop şi o cafetieră) şi procedează astfel, în sarcina lui X se poate reţine, printre altele:

A. infracţiunea de violare de domiciliu în varianta tip;

B. infracţiunea de violare de domiciliu în varianta agravată;

C. infracțiunea de distrugere în varianta tip.
(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

113. Atât infracțiunea de violare de domiciliu, cât și cea de violare a sediului profesional:
A. se rețin în variantă agravată dacă sunt comise prin folosire de calități mincinoase;
B. se absorb în mod natural în infracțiunea de tâlhărie calificată comisă în aceste modalități;
C. pot fi comise și prin refuzul de părăsire a spațiului în care a avut loc, cu drept, pătrunderea, manifestat ca urmare a cererii adresate în acest sens de către orice persoană.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

114. Va putea fi condamnat pentru infracțiunea de violare a sediului profesional cel care:
A. este invitat la sediul unei persoane juridice pentru un interviu, dar refuză părăsirea spațiului respectiv la terminarea interviului, în ciuda solicitărilor repetate ale reprezentanților societății și ale paznicilor;
B. pătrunde noaptea în sediul unui centru comercial, pentru a sustrage mai multe bunuri, dar, în timp ce le căuta, este surprins de paznic, astfel încât îl lovește pe acesta pentru a-și asigura scăparea și fuge fără a mai lua bunurile;
C. pătrunde fără drept, în timpul nopții, în sediul unui cabinet individual al unui avocat, unde acesta își desfășura activitatea profesională, pentru a vedea cum și-a organizat spațiul.
(admitere INM și în magistratură, 2021)

115. În cazul infracțiunii de violare a sediului profesional:
A. acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate;
B. se va reține varianta agravată dacă fapta este comisă prin folosirea de calități mincinoase;
C. elementul material nu poate consta decât în pătrunderea fără drept în oricare dintre sediile unde o persoană juridică sau fizică își desfășoară activitatea profesională.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

§2. Infracțiuni contra patrimoniului

2.1. Furtul

116. X intră într-un magazin de încălțăminte și, sub pretextul că vrea să cumpere o pereche de pantofi, probează mai multe modele. La un moment dat, profitând de neatenția vânzătoarei, X a fugit din magazin cu perechea de pantofi pe care o proba. În speță se va reține:
A. infracțiunea de abuz de încredere;
B. infracțiunea de înșelăciune;
C. infracțiunea de furt.
(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

117. Infracțiunea de furt:
A. se reține atunci când X, bijutier, după ce primește de la Y o pereche de cercei din aur pentru a fi reparați, îi restituie ulterior lui Y o pereche de cercei aparent identici, care însă erau doar placați cu aur;
B. nu se poate reține niciodată în sarcina unui funcționar bancar care sustrage bani din seiful băncii;
C. se reține atunci când clientul unui hotel pleacă acasă cu 50 de sticluțe sigilate cu săpun lichid pe care le ia din magazia hotelului.
(admitere în magistratură, iunie 2019)

118. Inculpatul FG a hotărât împreună cu inculpatul AD să sustragă o motocicletă, după care a păzit intrarea în garaj pentru ca inculpatul AD să nu fie surprins în timpul săvârșirii faptei, iar ulterior a transformat motocicleta sustrasă prin revopsirea ei și schimbarea unor piese. Fapta lui FG constituie:
A. infracțiunea de tăinuire;
B. complicitate la infracțiunea de furt;
C. infracțiunea de furt în concurs cu infracțiunea de tăinuire.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

119. În cazul infracțiunii de furt calificat, săvârșit de către o persoană având asupra sa o armă:
A. aceasta trebuie să fie o armă propriu-zisă, nu și o armă asimilată;
B. arma nu trebuie să fie vizibilă, în caz contrar fiind în prezența infracțiunii de tâlhărie;

C. nu se poate reține această variantă de săvârșire dacă făptuitorul avea arma asupra sa întâmplător, fără vreo legătură cu săvârșirea infracțiunii de furt.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

120. Infracțiunea de furt calificat:
A. se va reține în sarcina inculpatului care, observând că vecinul său a uitat descuiată mașina în care știa că acesta dormea de o lună de zile, de când rămăsese fără casă, în urma unui incendiu, a pătruns în interiorul autoturismului, de unde a sustras mai multe bunuri de valoare;
B. se va reține în sarcina inculpatului care, aflându-se în sediul unei bănci la ora prânzului pentru o operațiune de schimb valutar, profitând de neatenția unui angajat al băncii, îi sustrage acestuia telefonul mobil aflat pe birou;
C. nu se va reține în sarcina angajatului unui hotel care, într-o după-amiază, primind de la un client cheia mașinii acestuia pentru a o parca, în timp ce conducea spre garaj, a sustras bunuri din respectivul autoturism.
(admitere INM, noiembrie 2019)

121. Constituie întotdeauna furt calificat:
A. furtul care a produs o pagubă materială mai mare de 2.000.000 de lei;
B. furtul săvârșit de 3 persoane împreună;
C. furtul comis prin folosirea cheii pe care autorul a sustras-o cu o zi înainte din buzunarul persoanei vătămate.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

122. Constituie furt calificat:
A. sustragerea unei tablete și a unui telefon mobil de pe terasa unui apartament situat la etajul I al unui bloc de locuințe de către X, care locuia alături, la același etaj, și care a intrat pe terasa respectivă când vecinul său nu era acasă;
B. sustragerea a 5 canistre de benzină din depozitele unei persoane juridice care are ca obiect de activitate vânzarea de combustibili;
C. sustragerea unui portofel de la o persoană prin amenințarea acesteia cu un cuțit.
(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

123. X a sustras din curtea lui Y, unde a pătruns fără drept, un alambic pentru făcut țuică, pe care l-a ținut două zile, cât timp a preparat țuica, iar apoi l-a dus înapoi, înainte ca proprietarul să observe lipsa acestuia. În acest caz, în sarcina lui X se poate reține:
A. infracțiunea de abuz de încredere, dacă cei doi erau vecini și între ei exista o relație de încredere;
B. infracțiunea de furt în scop de folosință;
C. infracțiunea de furt calificat.
(admitere INM și în magistratură, 2016)

124. Inculpatul a pătruns fără drept într-o locuință, de unde a sustras mai multe bunuri. S-a constatat ulterior că unele bunuri aparțineau proprietarului locuinței, iar altele unei alte persoane ce locuia acolo cu chirie. În speță, încadrarea corectă va fi:
A. o infracțiune de furt calificat;
B. două infracțiuni de furt calificat;
C. o infracțiune de furt și o infracțiune de violare de domiciliu.
(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

125. Luarea unui autovehicul vândut anterior, prin folosirea celei de-a doua chei, neînstrăinată, de către o persoană care fusese rugată de fostul proprietar să îi aducă din locul în care era parcat la locuința sa:
A. nu atrage nicio sancțiune penală pentru persoana care a condus autovehiculul până la locuința fostului proprietar, întrucât nu cunoștea că autovehiculul fusese înstrăinat anterior;
B. atrage sancționarea penală a acesteia pentru distrugerea mașinii, deoarece, pe drumul de întoarcere, a fost implicată într-un accident de circulație, intrând cu mașina într-un parapet de pe marginea drumului;
C. atrage sancționarea fostului proprietar între aceleași limite ale pedepsei care i-ar fi fost aplicabile în cazul în care ar fi deplasat el însuși autovehiculul, chiar dacă în acel moment se afla în străinătate.
(admitere în magistratură, mai 2018)

126. Profitând de faptul că victima îi lăsase cheile de la casă, pentru a face curățenie, inculpatul s-a deplasat cu un camion la locuința acesteia, de unde a sustras mai multe bunuri de valoare. Pentru încărcarea bunurilor, inculpatul a fost nevoit să facă mai multe drumuri între casă și camion. În speță se va reține:
A. o infracțiune de furt calificat (prin violare de domiciliu);

B. o infracțiune de furt în formă continuată;
C. o infracțiune de furt.
(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

127. Fapta directorului unui magazin prin intermediul căruia ANAF valorifică în regim de consignație bunurile confiscate sau intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, de a sustrage din cutia de valori a magazinului alăturat, în mod repetat, pe timp de noapte, prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă și prin folosirea unor chei mincinoase pe care le deține, diverse sume de bani, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de:
A. furt calificat în formă continuată;
B. delapidare în formă continuată;
C. abuz de încredere în formă continuată.
(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

128. La data de 04.12.2015, în intervalul orar 03:40-05:50, inculpatul X, având pe față o cagulă, s-a cățărat pe acoperișul clădirii constituind sediul societății AIT care se ocupă de producerea și comercializarea de produse electronice, apoi, pătrunzând în clădire printr-o ușă uitată deschisă de pe acoperiș, a tăiat peretele de rigips al magazinului de prezentare aflat în incinta clădirii și a pătruns în interiorul magazinului, de unde a sustras aparatură electronică, laptopuri și telefoane mobile. Încadrarea juridică corectă a faptelor comise de inculpat este:
A. furt calificat comis de o persoană mascată, prin efracție și escaladare și distrugere, în concurs;
B. furt calificat comis în timpul nopții, de o persoană mascată, prin efracție și escaladare, prin violare de sediu profesional;
C. furt calificat comis în timpul nopții, de o persoană mascată, prin efracție, fără a se putea reține și varianta comiterii prin violarea sediului profesional, deoarece la momentul comiterii actelor de sustragere nu se desfășura efectiv vreo activitate profesională.
(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

129. Inculpatul AB a fost trimis în judecată, reținându-se că, în calitate de paznic la o societate având ca obiect comerțul cu materiale de construcție, a acceptat oferta lui CD de a-i permite ca pe timp de noapte să sustragă diferite materiale, urmând să îi remită jumătate din banii obținuți din valorificarea lor. Ca urmare a înțelegerii, în noaptea următoare inculpatul i-a permis accesul lui CD în incinta societății cu o autoutilitară. Văzând că durează prea mult timp și fiindu-i frică să nu fie surprinși, inculpatul l-a ajutat să încarce mai repede autoutilitara cu diferite materiale, după care CD a părăsit incinta societății cu materialele sustrase. În zilele următoare CD a vândut materialele și a remis inculpatului jumătate din banii obținuți. Față de această stare de fapt, inculpatul AB va răspunde:
A. pentru infracțiunea de complicitate la furt calificat;
B. pentru infracțiunea de complicitate la furt calificat și luare de mită, aflate în concurs;
C. pentru infracțiunea de furt calificat și luare de mită, aflate în concurs.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

130. Infracțiunea de furt calificat se săvârșește în forma tentativei dacă:
A. X a pătruns prin efracție în curtea lui Y, a luat mai multe bunuri de valoare din casă, apoi le-a îngropat în curte în așa fel încât să nu fie găsite de Y, cu intenția de a se întoarce după ele ulterior;
B. X a pătruns în locuința lui Y cu intenția de a sustrage bunuri, dar, întrucât nu a găsit nimic de valoare, a plecat;
C. X a pătruns în curtea unui depozit prin escaladare, a sustras o bormașină, dar, când încerca să sară gardul pentru a pleca, este oprit de paznic și predat autorităților.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

131. Inculpatul s-a deplasat la locuința persoanei vătămate, unde s-a prezentat ca fiind reprezentantul firmei de distribuție a gazelor naturale și trebuie să verifice siguranța instalațiilor. După ce i s-a permis accesul în locuință, a solicitat un pahar cu apă și, profitând de faptul că a rămas singur în încăpere, a sustras un portmoneu cu bani aflat pe mobilier, iar apoi a părăsit în fugă locuința persoanei vătămate. În această situație, inculpatul:
A. va răspunde pentru fals privind identitatea, violare de domiciliu și furt calificat;
B. va răspunde pentru violare de domiciliu în formă agravată și furt simplu;
C. va răspunde pentru furt calificat.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

132. Inculpatul A, cu sprijinul inculpatului B, care i-a deschis ușa blocului prevăzută cu interfon, a pătruns fără drept, împreună cu inculpatul C, prin distrugerea sistemului de închidere a ușii de acces, în apartamentul lui X și a răvășit bunurile lui X împreună cu ceilalți doi inculpați, în vederea sustragerii unor obiecte sau înscrisuri, părăsind însă imobilul fără a sustrage niciun bun, negăsind niciun bun de valoare. Fapta lui A constituie:
A. tentativă la infracțiunea de furt calificat comisă prin efracție și violare de domiciliu, de trei persoane împreună, prevăzută de art. 32 alin. (1) CP raportat la art. 228 alin. (1) CP - art. 229 alin. (1) lit. d), alin. (2) lit. b) CP, cu aplicarea art. 77 lit. a) CP;
B. tentativă la infracțiunea de furt calificat comisă prin efracție și violare de domiciliu, de trei persoane împreună, prevăzută de art. 32 alin. (1) CP raportat la art. 228 alin. (1) CP - art. 229 alin. (1) lit. d), alin. (2) lit. b) CP, cu aplicarea art. 77 lit. a) CP, în concurs cu infracțiunea distrugere comisă de trei persoane împreună, prevăzută de art. 253 alin. (1) CP, cu aplicarea art. 77 lit. a) CP;
C. doar infracțiunea de distrugere, comisă de trei persoane împreună, prevăzută de art. 253 alin. (1) CP, cu aplicarea art. 77 lit. a) CP, întrucât făptuitorii s-au desistat, nesustrăgând niciun bun.
(admitere INM și în magistratură, 2017)

133. Dacă X sustrage bunuri din domiciliul unui vecin, unde a pătruns prin efracție, profitând de faptul că acesta era plecat în concediu, fiind ajutat de Y care păzea intrarea în bloc, având asupra sa o armă despre existența căreia X nu știa:
A. X este autor al infracțiunii de furt simplu;
B. X este autor al infracțiunii de furt calificat;
C. Y este complice la infracțiunea de furt calificat.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

134. X și Y se decid să sustragă bunuri dintr-un autoturism. Ambii forțează încuietoarea portierei și reușesc să o deschidă, dar, văzând că au fost reperați de un echipaj de poliție, cei doi fug de la locul faptei. După un timp, X se întoarce singur la autoturism, fără ca Y să știe, reușește să deschidă din nou portiera, sustrage bunuri din interiorul autoturismului, dar este surprins imediat, lângă mașină, cu bunurile asupra sa, de același echipaj de poliție. În speță:
A. în sarcina lui Y se va reține o tentativă la infracțiunea de furt;
B. în sarcina lui X se va reține o tentativă la infracțiunea de furt;
C. în sarcina lui X se va reține o infracțiune de furt în formă consumată.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

135. Dacă făptuitorul, aflat într-un parc, sustrage un bun din posesia unui minor cu care nu era rudă și pe care nu îl cunoștea, fără consimțământul acestuia din urmă, în scopul însușirii pe nedrept:
A. se va reține infracțiunea de tâlhărie dacă o altă persoană, prietenă cu făptuitorul, îl ține de vorbă pe minor în timp ce bunul era sustras;
B. acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu;
C. se va reține infracțiunea de furt calificat dacă, în timpul comiterii faptei, făptuitorul avea în rucsac un pistol adevărat, încărcat.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

136. Dacă X, aflat într-un parc, sustrage un bun din posesia unui minor cu care nu era rudă și pe care nu îl cunoștea, fără consimțământul acestuia din urmă, în scopul însușirii pe nedrept:
A. în sarcina lui X se va reține infracțiunea de tâlhărie dacă o altă persoană, prietenă cu X, potrivit unei înțelegeri anterioare, îl lovește pe minor în timp ce bunul era sustras;
B. acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a reprezentanților legali ai minorului;
C. în sarcina lui X se va reține infracțiunea de furt calificat dacă acesta a purtat în timpul comiterii faptei o mască reprezentând un personaj de desene animate, care îi acoperea toată fața și nu au fost aplicate violențe.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

137. Inculpatul X l-a vizitat pe prietenul său A, tinichigiu auto, pe care l-a rugat să îl transporte la discoteca din satul

vecin. Întrucât A l-a refuzat, X a sustras de pe o masă din garajul acestuia cheia autoturismului ce aparținea lui B, autoturism care îi fusese încredințat lui A pentru a fi vopsit. La sfârșitul vizitei, inculpatul X, folosind cheia sustrasă, s-a urcat la volan și a condus autoturismul lui B, pe care l-a abandonat ulterior în fața discotecii din satul vecin. X a săvârșit:

A. infracțiunea de furt simplu și infracțiunea de furt în scop de folosință, în concurs;

B. o singură infracțiune de furt în scop de folosință;

C. infracțiunea de abuz de încredere.

(admitere în magistratură, mai 2018)

138. În noaptea de 13/14.05.2015, inculpatul KM, aflat sub influența băuturilor alcoolice, a intrat în parcarea unui hotel din orașul C pentru a sustrage un autovehicul cu care să se deplaseze într-o localitate învecinată. A forțat portiera față-stânga și a încercat să pornească autoturismul prin legătură directă, însă nu a reușit. Prin urmare, a deplasat autoturismul prin împingere până la ieșirea din parcare, moment în care a fost surprins de organele de poliție. Fapta inculpatului KM constituie:

A. tentativă la infracțiunea de furt în scop de folosință;

B. act de pregătire (preparator);

C. infracțiunea de furt în scop de folosință.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

139. Inculpații X și Y au fost opriți și legitimați de o patrulă de poliție în jurul orelor 3:00 dimineața pe o stradă din Timișoara. În timp ce își căuta cartea de identitate, X a scăpat din mână o sacoșă pe care o avea asupra sa, din care au ieșit mai multe bare metalice și șurubelnițe. Chestionați în legătură cu aceste obiecte, X și Y au recunoscut că mergeau să comită o spargere la un magazin de bijuterii aflat la circa 500 m pe aceeași stradă. În acest caz:

A. în sarcina lui X și Y se va reține o tentativă întreruptă la infracțiunea de furt calificat;

B. se va dispune confiscarea bunurilor aflate în sacoșă, ca fiind bunuri destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală;

C. instanța nu va putea dispune pentru fapta comisă de X și Y renunțarea la aplicarea pedepsei.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

140. Constituie infracțiunea de furt care se pedepsește la plângerea prealabilă:

A. luarea prin amenințare a unui autovehicul, în scopul de a merge la o petrecere, de către minorul de 16 ani de la tutorele său;

B. sustragerea de către gazdă a unui ceas de la un student pe care îl găzduiește temporar, pe perioada examenelor de la facultate;

C. sustragerea unor bijuterii de către nepotul de frate venit în vizită la mătușa sa.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

141. Sunt aplicabile dispozițiile art. 231 alin. (1) CP privind pedepsirea unor furturi la plângerea prealabilă în cazul în care subiectul activ este:

A. o persoană care locuiește cu victima;

B. găzduitorul care săvârșește furtul în paguba celui pe care îl găzduiește;

C. găzduitul care sustrage bunuri de la persoana care îl găzduiește.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

142. Inculpatul a fost trimis în judecată, reținându-se că, în urma unei vizite la un văr primar, a aflat că acesta venise recent din Italia, de unde și-a adus mai multe obiecte de îmbrăcăminte, pe care, de altfel, chiar i le-a arătat. În zilele următoare, s-a dus din nou în vizită la vărul său și a intrat în casă pe ușa deschisă, constatând că înăuntru nu se afla nimeni. Inculpatul a sustras blugi, tricouri, 3 perechi de pantofi și un telefon mobil, pe care le-a dus la domiciliul său. Dându-și seama că va fi suspectat, inculpatul a aruncat toate bunurile în foc, pentru a șterge orice urmă. Față de această stare de fapt:

A. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de furt;

B. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de furt și distrugere, aflate în concurs;

C. se va dispune încetarea procesului penal dacă lipsește plângerea prealabilă necesară.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

2.2. Tâlhăria și pirateria

143. Nu se poate reține comiterea infracțiunii de tâlhărie:

A. în privința făptuitorului care folosește violențe pentru a recupera un bun mobil proprietatea sa, sustras cu o zi înainte de către persoana vătămată;

B. atunci când făptuitorul întrebuințează amenințări, în scopul de a dobândi un folos nepatrimonial injust;

C. în condițiile în care făptuitorul lovește persoana vătămată pentru a intra în posesia unui autoturism proprietatea sa, bun pe care persoana vătămată îl deținea în temeiul unui contract de închiriere încheiat cu făptuitorul.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

144. X și Y se înțeleg să o deposedeze pe victimă de geanta pe care o ținea în mână. În acest sens, X încearcă să smulgă geanta victimei, dar, nereușind, începe să o lovească pe aceasta cu pumnii. În urma loviturilor primite victima scapă geanta din mână, iar Y și-o însușește și ambii făptuitori părăsesc împreună, în fugă, locul faptei. În cauză se va reține:

A. coautorat la infracțiunea de tâlhărie, în sarcina ambilor făptuitori;

B. tentativă la infracțiunea de tâlhărie pentru X și infracțiunea de furt pentru Y;

C. infracțiunea de lovire și alte violențe pentru X și infracțiunea de furt pentru Y.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

145. Călătorind în același compartiment de tren, inculpatul intră în dialog cu victima, câștigându-i acesteia încrederea. După un timp, inculpatul îi oferă victimei o cană cu cafea, în care pusese un somnifer. După ce victima a adormit, ca efect al somniferului, inculpatul i-a sustras acesteia valiza și, la prima stație, a coborât din tren. În speță se va reține:

A. infracțiunea de tâlhărie calificată;

B. infracțiunea de furt calificat;

C. infracțiunea de abuz de încredere.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

146. Infracțiunea de tâlhărie:

A. nu are în mod necesar două obiecte materiale;

B. este comisă în coautorat atunci când numitul X distrage atenția victimei cerându-i indicații cu privire la o adresă, iar numitul Y îmbrâncește victima sustrăgându-i telefonul mobil;

C. poate avea ca subiect pasiv principal aceeași persoană care are și calitatea de subiect pasiv secundar.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

147. În situația în care făptuitorul a aplicat mai multe lovituri victimei în scopul de a-i sustrage o sumă de bani, acțiune ce nu a reușit ca urmare a intervenției altor persoane, iar victima a încetat din viață în urma loviturilor primite:

A. se reține comiterea infracțiunii de tentativă de tâlhărie urmată de moartea victimei;

B. se reține comiterea infracțiunii de tâlhărie urmată de moartea victimei;

C. infracțiunea se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea complexă consumată.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

148. Aflat într-un loc public, inculpatul X a exercitat amenințări cu moartea asupra persoanelor vătămate AA și AB, soț și soție, însușindu-și, astfel, ceasul de la mâna persoanei vătămate AA și cerceii din urechile persoanei vătămate AB. Față de X se vor reține:

A. două infracțiuni de tâlhărie, în concurs;

B. o singură infracțiune de tâlhărie, având în vedere calitatea de soți a persoanelor vătămate AA și AB;

C. două infracțiuni de tâlhărie calificată, dacă X avea asupra sa, în buzunar, un cuțit, chiar dacă AA și AB nu au cunoscut această împrejurare.

(admitere în magistratură, mai 2018)

149. Inculpatul a fost trimis în judecată, reținându-se că pe timp de noapte a pătruns fără drept în apartamentul lui X. În timp ce sustrăgea bunuri pe care le punea într-o geantă, a fost surprins de X, pe care l-a amenințat cu un cuțit, reușind astfel să fugă cu bunurile sustrase. Pe casa scărilor urca Y,

locatar în acelaşi imobil, care şi-a dat seama că ceva nu este în regulă şi a încercat să îl oprească pe inculpat, cerându-i explicaţii, context în care inculpatul i-a aplicat lui Y o lovitură cu pumnul în faţă, acesta s-a dezechilibrat şi a căzut lovindu-se la cap, apoi decedând. Faţă de această stare de fapt, inculpatul va răspunde pentru:

A. o infracţiune de tâlhărie agravată în concurs cu o infracţiune de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte;

B. o infracţiune de tâlhărie în formă agravată;

C. două infracţiuni de tâlhărie în formă agravată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

150. În speţă, inculpatul a pătruns în locuinţa persoanei vătămate, de unde a sustras diferite bunuri, dar, fiind surprins de organele de poliţie, acesta a încercat să îşi asigure scăparea lovind doi poliţişti. Prima instanţă l-a condamnat pe inculpat pentru săvârşirea a două infracţiuni de tâlhărie şi două infracţiuni de ultraj. Împotriva soluţiei sus-menţionate, inculpatul a declarat apel, susţinând că s-a reţinut greşit săvârşirea a două infracţiuni de tâlhărie, întrucât prin acţiunea de sustragere a fost vizat un singur patrimoniu, dar şi parchetul a declarat apel, întrucât încadrarea juridică nu este completă. Decizia corectă a instanţei de apel va fi:

A. admite ambele apeluri, schimbă încadrarea juridică a faptelor în infracţiunile de: tâlhărie calificată [art. 234 alin. (1) lit. f) CP – prin violare de domiciliu], două infracţiuni de ultraj [art. 257 alin. (1) şi (4) CP], toate în concurs, şi îl condamnă pe inculpat;

B. respinge ambele apeluri şi menţine sentinţa apelată;

C. admite doar apelul inculpatului şi schimbă încadrarea juridică a faptelor în infracţiunile de: tâlhărie (art. 233 CP), două infracţiuni de ultraj [art. 257 alin. (1) şi (4) CP], toate în concurs, şi îl condamnă pe inculpat.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

151. Arătaţi care dintre următoarele împrejurări califică atât infracţiunea de furt calificat, cât şi pe cea de tâlhărie calificată:

A. simularea, de către făptuitor, a unor calităţi oficiale;

B. comiterea faptelor prin efracţie;

C. comiterea faptelor într-un tramvai.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

152. Infracţiunea de tâlhărie:

A. se va reţine în sarcina lui X care, după ce a furat un frigider, revine a doua zi şi şterge urmele infracţiunii de furt şi, fiind surprins de persoana vătămată, o îmbrânceşte şi fuge;

B. se va reţine în forma complicităţii în sarcina lui X, care îi aplică o lovitură lui Y, pentru a-l ajuta astfel pe Z să îi sustragă lui Y telefonul mobil;

C. săvârşită în modalitatea tâlhăriei calificate de către o persoană travestită se poate reţine în formă continuată.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

153. Există infracţiunea de tâlhărie în cazul în care:

A. furtul este urmat de întrebuinţarea de ameninţări pentru păstrarea bunului furat;

B. furtul este săvârşit prin ameninţarea victimei cu o armă anterior luării bunului;

C. furtul este săvârşit asupra unei persoane care se afla în stare de inconştienţă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

154. În timp ce victima se afla în autoturismul staţionat la semafor, X sparge brusc şi violent geamul de la portiera din faţă, de pe partea dreaptă, şi sustrage de acolo o geantă de damă, în care se afla, printre altele, un laptop. Ulterior, X îi vinde lui Y laptopul, împreună cu geanta în care se află, contra unei sume derizorii. Din cauza sumei solicitate şi a faptului că laptopul se afla într-o geantă de damă, Y a prevăzut că bunurile au o provenienţă infracţională. În speţă:

A. în sarcina lui X se va reţine doar infracţiunea de tâlhărie;

B. în sarcina lui X se va reţine infracţiunea de tâlhărie în concurs cu cea de distrugere;

C. în sarcina lui Y se va reţine infracţiunea de tăinuire.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

155. Infracţiunea de tâlhărie:

A. este o infracţiune complexă;

B. presupune ca, întotdeauna, violenţa să fie anterioară sustragerii unui bun;

C. absoarbe infracţiunea de lovire sau alte violenţe.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

156. X a sustras un telefon mobil de la Y, în scopul de a efectua două convorbiri telefonice scurte. Observând actul de sustragere, Y l-a urmărit pe X câţiva metri şi a încercat să îşi ia înapoi telefonul mobil din buzunarul lui X. Acesta a ripostat cu o lovitură de pumn în zona feţei, moment în care Y s-a dezechilibrat, s-a lovit la cap şi a decedat. X va răspunde pentru:

A. un concurs între infracţiunea de furt de folosinţă şi infracţiunea de tâlhărie urmată de moartea victimei;

B. un concurs între infracţiunea de furt de folosinţă şi loviri sau vătămări cauzatoare de moarte;

C. pentru infracţiunea de tâlhărie urmată de moartea victimei.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

157. Infracţiunea de tâlhărie:

A. se poate reţine în concurs formal cu infracţiunea de furt, cu privire la acelaşi obiect material;

B. se reţine în concurs cu infracţiunea de loviri şi alte violenţe în sarcina lui X care, găsindu-l pe Y adormit, i-a sustras telefonul din buzunar, iar când Z, aflat în apropiere, a încercat să îl împiedice să plece cu telefonul, i-a aplicat lui Z un pumn;

C. se va reţine în formă calificată în sarcina lui X, care pătrunde fără drept în sediul unei persoane juridice, de unde, prin exercitarea de violenţe asupra paznicului, sustrage mai multe bunuri.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

158. Se va reţine în sarcina inculpatului infracţiunea de tâlhărie calificată:

A. atunci când, pretinzând că este procuror şi prezentând o legitimaţie falsă, îi cere persoanei vătămate să îi predea telefonul mobil, spunându-i că îi este necesar soluţionării unei cauze, iar aceasta remite imediat bunul;

B. atunci când, pretinzând că este procuror, îi spune unui vânzător din piaţă că, dacă nu îi dă pe loc o parte din profitul obţinut în acea zi, va dispune împotriva sa măsura preventivă a reţinerii, iar vânzătorul îi remite imediat respectiva sumă de bani;

C. atunci când inculpatul este procuror şi îi cere persoanei vătămate să îi dea o sumă de bani, spunându-i că altfel va începe urmărirea penală pentru o faptă pe care aceasta o comisese, dacă suma de bani este remisă imediat.

(admitere INM, noiembrie 2019)

159. Infracţiunea de tâlhărie calificată:

A. se va reţine în situaţia în care furtul ce intră în conţinutul infracţiunii are ca obiect cabluri, linii, echipamente sau instalaţii de telecomunicaţii, radiocomunicaţii ori componente de comunicaţii, chiar dacă, în momentul sustragerii, acestea nu erau efectiv integrate într-o reţea sau într-un sistem de comunicaţii;

B. dacă se comite prin violarea sediului profesional, se reţine în concurs formal cu această infracţiune;

C. se va reţine în situaţia în care făptuitorul sustrage un scaun dintr-un autobuz aflat în staţie dacă, în timp ce cobora din autobuz cu scaunul în mână, pentru a-şi asigura scăparea, loveşte cu pumnul o persoană care l-a apucat de braţ şi i-a spus că va chema poliţia.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

160. Infracţiunea de tâlhărie calificată:

A. se va reţine în situaţia în care furtul ce intră în conţinutul infracţiunii are ca obiect cabluri, linii, echipamente sau instalaţii de telecomunicaţii, radiocomunicaţii ori componente de comunicaţii, chiar dacă, în momentul sustragerii, acestea nu erau efectiv integrate într-o reţea sau într-un sistem de comunicaţii;

B. dacă se comite prin violare de domiciliu, se reţine în concurs formal cu această infracţiune;

C. se va reţine în situaţia în care făptuitorul sustrage un scaun dintr-un autobuz aflat în staţie dacă, în timp ce cobora din autobuz cu scaunul în mână, pentru a-şi asigura scăparea, loveşte cu pumnul o persoană care l-a apucat de braţ şi i-a spus că va chema poliţia.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

161. Numitul X îl îmbrânceşte cu putere pe Y pentru a-i sustrage telefonul mobil pe care acesta îl avea asupra lui, fugind apoi cu bunul. În această situaţie, se va reţine

infracțiunea de tâlhărie calificată dacă fapta a fost comisă:

A. într-un tren de călători, în timp ce acesta se apropia de stație;

B. în timpul nopții;

C. în timp ce un prieten al lui X stătea de pază pentru a se asigura că acesta nu este surprins de o altă persoană în timpul comiterii faptei.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

162. Infracțiunea de tâlhărie calificată se reține atunci când fapta este comisă:

A. prin simularea de calități oficiale;

B. în timpul nopții;

C. de două sau mai multe persoane împreună.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

163. Inculpatul H a pătruns într-o clădire dezafectată, loc în care știa că se află persoana vătămată F, și a încercat să întrețină raporturi sexuale cu aceasta prin constrângere, însă nereușind, i-a smuls acesteia telefonul din mână, pentru a nu o lăsa să anunțe organele de poliție, și l-a aruncat pe geamul clădirii, telefonul mobil spărgându-se, după care inculpatul a fugit de la fața locului. În sarcina inculpatului se vor reține în concurs:

A. tentativă la infracțiunea de viol și infracțiunea de tâlhărie;

B. tentativă la infracțiunea de viol și tentativă la infracțiunea de tâlhărie;

C. tentativă la infracțiunea de viol și infracțiunea de distrugere.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

164. În materia tentativei:

A. va răspunde pentru tentativă la infracțiunea de tâlhărie cel care lovește victima pentru a-i putea lua geanta, însă nu reușește să o sustragă, întrucât victima i-a opus rezistență;

B. nu va răspunde pentru tentativă la infracțiunea de omor cel care încearcă să ucidă victima dându-i un pahar cu apă și spunând o formulă pe care o consideră magică pentru ca victima să moară;

C. va răspunde pentru tentativă la infracțiunea de furt cel care sustrage un portofel, însă, în timp ce fugea cu acesta de la locul săvârșirii faptei, îl aruncă pe jos, păstrând doar banii pe care i-a găsit în portofel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

165. În materia tentativei:

A. va răspunde pentru tentativă la infracțiunea de furt calificat cel care lovește victima pentru a-i putea lua geanta, însă nu reușește să o sustragă, întrucât victima i-a opus rezistență;

B. nu va răspunde pentru tentativă la infracțiunea de omor cel care încearcă să ucidă victima dându-i un pahar cu apă și spunându-i că îi dorește să moară înecată;

C. va răspunde pentru tentativă la infracțiunea de furt calificat cel care încearcă să sustragă un portofel din geanta unei persoane care călătorea într-un tramvai, dar este surprins de victimă în timp ce căuta portofelul în geantă și nu mai reușește să îl ia.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

2.3. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii

166. În cazul infracțiunii de abuz de încredere:

A. bunul remis în baza titlului poate proveni din comiterea unei infracțiuni;

B. actul de executare poate consta în folosirea pe nedrept a bunului mobil;

C. forma de vinovăție este întotdeauna intenția directă, datorită scopului special.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

167. Inculpatul a primit de la persoana vătămată o sumă de bani pentru a o depune la bancă în contul acesteia din urmă. Intrat în posesia banilor, inculpatul și-a cumpărat o serie de bunuri pentru propria folosință. În speță, în sarcina inculpatului:

A. nu se poate reține nicio infracțiune, fapta având caracterul unui litigiu civil;

B. se poate reține infracțiunea de abuz de încredere;

C. se poate reține infracțiunea de înșelăciune.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

168. Infracțiunea de abuz de încredere:

A. se va reține în concurs cu infracțiunea de fals în declarații în sarcina lui X care, după ce a vândut unui terț un autoturism pe care îl deținea

în baza unui contract de leasing, a declarat în scris în fața societății de leasing cu capital privat că autoturismul a fost, de fapt, furat;

B. se poate reține în concurs ideal cu infracțiunea de distrugere;

C. se va reține întotdeauna în concurs cu infracțiunea de înșelăciune, atunci când fapta este comisă în modalitatea dispunerii pe nedrept de un bun mobil.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

169. Inculpatul a fost trimis în judecată reținându-se că a purtat discuții cu verișoara sa care i-a spus că intenționează să divorțeze deoarece soțul său consumă alcool și a început să vândă bunuri din casă pentru a-și procura băutura, iar cu această ocazie inculpatul a fost rugat să primească spre păstrare bijuteriile verișoarei sale. Inculpatul a fost de acord, dar imediat ce a primit bijuteriile spre păstrare le-a vândut pentru a-și plăti un credit bancar, aceasta fiindu-i intenția încă de la început. Față de starea de fapt:

A. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de abuz de încredere;

B. se va dispune încetarea procesului penal în situația în care este retrasă plângerea prealabilă;

C. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de gestiune frauduloasă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

170. Inculpatul a fost trimis în judecată, reținându-se că a încheiat cu persoana vătămată AB un contract prin care AB îi punea la dispoziție sumele de bani necesare achiziționării lunare a cel puțin 200 de capete ovine de pe tot cuprinsul țării, inculpatul urmând a fi plătit cu o sumă fixă lunară și un comision în funcție de realizări. După 5 luni în care inculpatul și-a îndeplinit obligațiile asumate prin contractul de prestări servicii, acesta a primit de la AB suma de 50.000 de lei pentru achizițiile preconizate, bani pe care inculpatul și i-a însușit și cheltuit în interes personal. Față de această stare de fapt, inculpatul va răspunde pentru:

A. infracțiunea de abuz de încredere;

B. infracțiunea de înșelăciune;

C. infracțiunea de delapidare.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

171. Poate exista infracțiunea de abuz de încredere (art. 238 CP) în cazul în care făptuitorul își însușește:

A. o sumă de bani pe care avea obligația să o depună la o instituție bancară pe numele proprietarului;

B. o sumă de bani care îi fusese dată cu titlu de împrumut;

C. o sumă de bani care îi fusese înmânată pentru a procura plătitorului anumite servicii (o excursie, un bilet la spectacol etc.).

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

172. X își duce autoturismul la o spălătorie auto și îl încredințează lui Y, angajat al spălătoriei, pentru a fi curățat, urmând ca X să revină după două ore pentru a-l recupera. În acest timp, Y ia autoturismul și se deplasează împreună cu prietena sa într-o localitate aflată la 30 km, iar când se întoarce îi spune lui X că mașina a stat tot timpul la spălătorie, dar nu a putut fi spălată încă din cauza unei pene de curent. În acest caz, Y poate răspunde pentru:

A. un furt de folosință;

B. un abuz de încredere;

C. o înșelăciune.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

173. X i-a dat cu împrumut lui Y un autoturism timp de o săptămână. La împlinirea termenului, Y a refuzat să îi restituie bunul lui X, deși acesta i-a solicitat în repetate rânduri. Fapta lui Y reprezintă infracțiunea de:

A. furt;

B. abuz de încredere;

C. înșelăciune.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

174. Fapta inculpatului X, mecanic auto, care a primit un motoscuter de la A, cu scopul de a-l repara, iar după ce a efectuat reparația l-a închiriat pentru o zi lui B, contra sumei de 100 de lei, plătită de către acesta din urmă, restituindu-l apoi lui A:

A. nu este prevăzută de legea penală;

B. constituie infracțiunea de abuz de încredere, întrucât motoscuterul a fost folosit fără acordul lui A;

C. constituie infracțiunea de gestiune frauduloasă, întrucât X nu i-a înmânat lui A suma de 100 de lei obținută din închirierea motoscuterului.

(admitere în magistratură, mai 2018)

175. Fapta mecanicului auto care, în perioada în care autoturismul persoanei vătămate se afla în atelierul său pentru reparaţie, s-a deplasat cu el la munte într-un weekend, iar proprietarului i-a spus că reparaţia nu este încă realizată, constituie infracţiunea de:

A. înşelăciune;

B. furt de folosinţă;

C. abuz de încredere.

(admitere INM, noiembrie 2019)

176. În cazul infracţiunilor de abuz de încredere şi gestiune frauduloasă:

A. obiectul material constă doar în bunuri mobile corporale;

B. persoana juridică nu poate fi subiect activ;

C. acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

177. Potrivit Codului penal, refuzul de restituire a unui bun constituie element material în cazul infracţiunii de:

A. înşelăciune;

B. însuşirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor;

C. abuz de încredere.

(primire în profesie – avocat stagiar/ definitiv, septembrie 2022)

178. Dacă X îşi însuşeşte cu intenţie un bun care nu îi aparţine, se poate reţine, după caz, infracţiunea de:

A. distrugere;

B. abuz de încredere;

C. însuşire a bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

179. Potrivit Codului penal, producerea unor consecinţe deosebit de grave:

A. presupune o pagubă materială mai mare de 2.000.000 de lei ori moartea sau vătămarea corporală a două sau mai multor persoane;

B. determină majorarea limitelor pedepsei pentru infracţiunea de gestiune frauduloasă care a avut o astfel de urmare;

C. nu determină majorarea limitelor de pedeapsă în cazul infracţiunii de delapidare.

(admitere INM şi în magistratură, 2021)

180. X a încheiat cu Y un contract de împrumut pentru o bicicletă care îi aparţinea lui Y, pentru o durată de 3 luni, cu obligaţia de a-i plăti acestuia din urmă 200 de lei lunar pentru folosinţa bicicletei. În a doua lună, X a decis să nu mai plătească suma respectivă. La expirarea celor 3 luni, la cererile repetate ale lui Y, X a refuzat să restituie bicicleta, minţind că aceasta i-a fost furată. În această situaţie, în sarcina lui X:

A. se va reţine infracţiunea de abuz de încredere;

B. nu se va reţine infracţiunea de înşelăciune;

C. nu se va reţine nicio infracţiune, fapta reprezentând un litigiu civil.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

181. Spre deosebire de infracţiunea de abuz de încredere, în cazul infracţiunii de însuşire a bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor:

A. făptuitorul nu are un titlu asupra bunului;

B. obiectul material poate fi numai un bun mobil;

C. acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

182. În cazul infracţiunii de însuşire a bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor:

A. forma de vinovăţie poate fi şi culpa;

B. împăcarea înlătură răspunderea penală;

C. elementul material poate consta şi în însuşirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparţine altuia, ajuns din eroare sau în mod fortuit în posesia făptuitorului.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

183. Avocatul X a virat prin transfer bancar în conturile personale o sumă de bani transferată din greşeală de către o societate în contul cabinetului de avocatură al avocatului X, unitatea bancară comunicând acestuia faptul că suma de bani a fost virată din eroare în contul cabinetului de avocatură. Avocatul X nu a restituit suma de bani, apreciind că este vorba despre un litigiu civil, ce urmează a fi soluţionat de instanţa civilă. În sarcina inculpatului (avocatul X):

A. se va reţine infracţiunea de însuşire a bunului găsit, prevăzută de art. 243 alin. (2) CP;

B. se va reţine infracţiunea de furt, prevăzută de art. 228 alin. (1) CP;

C. nu se poate reţine nicio infracţiune, fiind vorba despre un litigiu civil având ca obiect o plată nedatorată.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

184. A lucrează în primărie ca femeie de serviciu şi a aflat că B a depus o cerere la primărie pentru eliberarea unei autorizaţii de funcţionare, intenţionând să îşi deschidă un bar. Întrucât A a aflat de la funcţionarul competent că autorizaţia lui B fusese eliberată şi urma să îi fie comunicată prin poştă, s-a deplasat la domiciliul acestuia din urmă şi i-a spus că, dacă vrea să îl ajute să i se elibereze autorizaţia de funcţionare, să îi dea ei suma de 300 de lei, pentru a interveni pe lângă funcţionarul competent. Neştiind că autorizaţia sa a fost deja emisă, B a acceptat să îi dea lui A suma respectivă, însă i-a spus că o să îi remită banii peste 3 zile, când va încasa pensia. Cum în ziua următoare B a primit prin poştă autorizaţia de funcţionare, acesta nu i-a mai dat lui A suma de 300 de lei. Fapta lui A:

A. constituie tentativă la infracţiunea de înşelăciune;

B. nu constituie nicio infracţiune;

C. constituie infracţiunea de trafic de influenţă.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

185. Inculpata A a încheiat un contract de împrumut cu partea civilă B, prin care inculpata A a împrumutat de la partea civilă B suma de 36.000 de lei pentru un an. La momentul încheierii contractului de împrumut, inculpata A a prezentat părţii civile B un contract de vânzare-cumpărare ce atesta dreptul de proprietate al inculpatei A asupra unui imobil, care a constituit garanţia contractului de împrumut, deşi, anterior momentului încheierii contractului de împrumut şi al constituirii garanţiei, inculpata A transmisese către un terţ dreptul de proprietate asupra imobilului printr-un alt contract de vânzare-cumpărare. Fapta inculpatei A constituie:

A. infracţiunea de înşelăciune în varianta tip prevăzută de art. 244 alin. (1) CP;

B. infracţiunea de înşelăciune comisă prin folosirea de mijloace frauduloase, prevăzută de art. 244 alin. (1) şi (2) CP;

C. infracţiunea de înşelăciune în varianta tip prevăzută de art. 244 alin. (1) CP în concurs cu infracţiunea de uz de fals prevăzută de art. 323 CP.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

186. În cazul infracţiunii de înşelăciune:

A. nu este necesar ca prin fapta săvârşită să se producă un prejudiciu material;

B. retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală;

C. împăcarea înlătură răspunderea penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

187. Obiectul material al infracţiunii de înşelăciune poate fi reprezentat:

A. de un bun imobil;

B. de un bun mobil;

C. numai de un bun mobil.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

2.4. Distrugerea şi tulburarea de posesie

188. Infracţiunea de distrugere poate avea ca obiect material:

A. doar un bun care aparţine altei persoane;

B. un bun ce aparţine făptuitorului, în anumite variante normative;

C. un înscris sub semnătură privată.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

189. Aruncarea de pe stradă cu tomate stricate în curtea unei persoane, din răzbunare, fapt care a determinat murdărirea autoturismului şi a pavajului de beton:

A. constituie infracţiunea de distrugere în concurs cu violare de domiciliu;

B. nu constituie infracţiune;

C. constituie infracţiunea de distrugere cu reţinerea circumstanţei agravante generale a supunerii victimei la tratamente degradante.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

190. Tentativa la infracţiunea de distrugere:

A. este posibilă şi, după caz, incriminată;

B. este întotdeauna incriminată;

C. nu este posibilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

191. Infracțiunea de distrugere:
A. poate avea ca subiect activ și pe proprietarul bunului în anumite modalități normative;
B. nu poate avea ca subiect activ o persoană juridică;
C. poate fi absorbită de o infracțiune de furt în scop de folosință.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

192. Infracțiunea de distrugere:
A. poate avea ca obiect material un înscris sub semnătură privată care aparține altei persoane și servește la dovedirea unui drept de natură patrimonială, chiar dacă prin distrugerea respectivului înscris nu s-a produs o pagubă;
B. se va reține în variantă agravată dacă are ca obiect material un dispozitiv electronic de supraveghere folosit pentru monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare sau execuțional penale;
C. nu poate fi reținută dacă are ca obiect material un bun al făptuitorului, chiar dacă bunul face parte din patrimoniul cultural.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

193. Dacă numitul X, din ură față de vecinul său, care avea o altă religie decât el, sparge parbrizul mașinii acestuia:
A. numitul X răspunde pentru infracțiunea de distrugere în varianta tip;
B. numitul X răspunde pentru infracțiunea de distrugere calificată;
C. în sarcina numitului X se va reține o circumstanță agravantă.
(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

194. Dacă numitul X, din ură față de vecinul său de o altă etnie, zgârie cu cheia mașina acestuia, pe toate cele patru portiere:
A. numitul X răspunde pentru infracțiunea de distrugere în varianta tip;
B. numitul X răspunde pentru infracțiunea de distrugere calificată;
C. în sarcina numitului X se va reține o circumstanță agravantă.
(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

195. Potrivit Codului penal, producerea unei pagube este necesară pentru a se putea reține infracțiunea de:
A. distrugere, în varianta constând în distrugerea unui înscris sub semnătură privată, care aparține în tot sau în parte altei persoane și servește la dovedirea unui drept de natură patrimonială;
B. furt în scop de folosință, în varianta folosirii unui terminal de comunicații racordat fără drept la o rețea;
C. tăinuire, în modalitatea înlesnirii valorificării unui bun.
(admitere INM și în magistratură, 2021)

196. Inculpatul D, pe fondul unei dispute cu persoana vătămată E, având ca obiect dreptul de folosință a unui teren (niciuna dintre părți neavând un titlu valabil cu privire la dreptul de folosință a terenului), a executat discuirea suprafeței menționate, distrugând în totalitate cultura de floarea-soarelui înființată de persoana vătămată E pe terenul respectiv, după care a semănat aceeași suprafață cu porumb, invocând faptul că în zonă terenurile negrănițuite sunt lucrate în blocuri compacte, conform înțelegerilor dintre persoane, ignorându-se delimitările din titlurile de proprietate, aspecte cunoscute atât de către inculpat, cât și de către partea civilă. Raportat la situația prezentată, fapta inculpatului D:
A. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de distrugere în varianta tip, prevăzută de art. 253 alin. (1) CP;
B. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tulburare de posesie prevăzute de art. 256 alin. (1) CP;
C. nu constituie infracțiune, niciuna dintre părți neavând titlu valabil cu privire la dreptul de folosință a terenului.
(admitere INM și în magistratură, 2017)

197. Constituie infracțiunea de distrugere calificată:
A. incendierea unei locuințe, eveniment ce a avut ca urmare decesul a două persoane;
B. distrugerea ce a produs consecințe deosebit de grave;
C. provocarea exploziei unui autotren, comisă de 4 persoane împreună, eveniment ce a avut ca urmare vătămarea corporală a unei persoane.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

198. Într-o seară, înainte de a pleca acasă, un bucătar, angajat la un restaurant, a uitat să stingă toate focurile în bucătăria unde lucra, deși avea această obligație, iar fapta sa a avut drept consecință declanșarea unui incendiu puternic, care a distrus restaurantul și a condus la decesul unei persoane, angajată a restaurantului care se ocupa întotdeauna de curățenie după ce pleca bucătarul. În sarcina bucătarului se va reține:
A. infracțiunea de distrugere calificată;
B. infracțiunea de distrugere din culpă în varianta tip, în concurs cu infracțiunea de ucidere din culpă;
C. infracțiunea de distrugere din culpă care a avut ca urmare un dezastru.
(admitere INM, noiembrie 2019)

199. În cazul infracțiunii de tulburare de posesie:
A. autor poate fi și proprietarul bunului imobil, dacă acesta se află în posesia legitimă a altei persoane;
B. subiect activ al infracțiunii poate fi coproprietarul neposesor, dacă săvârșește fapta față de coproprietarul posesor;
C. elementul material poate consta și în refuzul persoanei care exercită o posesie nelegitimă de a părăsi imobilul la solicitarea expresă a proprietarului acestuia.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

200. Infracțiunea de tulburare de posesie:
A. poate fi comisă de către cel care deține în fapt imobilul, dar nu este proprietar;
B. are ca obiect material un bun mobil sau imobil;
C. poate fi reținută în concurs cu infracțiunea de violare de domiciliu și atunci când este vorba despre aceeași locuință.
(admitere INM și în magistratură, 2016)

201. Infracțiunea de tulburare de posesie:
A. poate constitui o modalitate concretă de comitere a infracțiunii de ultraj;
B. se reține în concurs cu infracțiunea de tâlhărie calificată prin violare de domiciliu, atunci când X îi amenință pe Y că, dacă nu îi plătește pe loc datoria, nu va mai pleca de pe terenul agricol cultivat cu cartofi al acestuia;
C. nu se poate reține niciodată în concurs cu infracțiunea de distrugere.
(admitere în magistratură, iunie 2019)

202. Infracțiunea de tulburare de posesie săvârșită de o persoană fizică în dauna altei persoane fizice nu absoarbe în conținutul ei:
A. infracțiunea de lovire ori alte violențe prevăzută de art. 193 alin. (2) CP;
B. infracțiunea de amenințare prevăzută de art. 206 CP;
C. demolarea unui stâlp de susținere de la rețeaua electrică aflat pe linia de hotar.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

203. Constituie infracțiunea de tulburare de posesie:
A. ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, a unui imobil aflat în posesia altuia;
B. ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, prin violență sau amenințare, a unui imobil aflat în posesia altuia;
C. ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, prin desființarea sau strămutarea semnelor de hotar, a unui imobil aflat în posesia altuia.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

§3. Infracțiuni contra autorității

204. Infracțiunea de ultraj:
A. se poate reține în concurs formal (ideal) cu o infracțiune de ultraj judiciar;
B. se poate comite și printr-o faptă cu efect vădit intimidant care nu este prevăzută de legea penală;
C. se reține și atunci când autorul exercită violențe asupra unei persoane ce nu are calitatea de funcționar public sau vreo legătură cu acesta, pe care o confundă însă cu funcționarul pe care dorea să se răzbune.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

205. Infracțiunea de ultraj și cea de ultraj judiciar:
A. au același subiect pasiv secundar;
B. pot fi comise și din culpă;
C. pot fi comise și prin loviri sau vătămări cauzatoare de moarte.
(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

206. Inculpatul X a fost solicitat de către agentul de poliție A, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, să participe în calitate de martor asistent la încheierea unui proces-verbal de contravenție. Întrucât X

a refuzat, agentul A i-a dat o palmă, pentru a se conforma solicitării, context în care inculpatul a adresat agentului de poliție A amenințări cu moartea. Fapta inculpatului X constituie:

A. infracțiunea de ultraj;

B. infracțiunea de ultraj și infracțiunea de amenințare, în concurs;

C. infracțiunea de amenințare.

(admitere în magistratură, mai 2018)

207. Inculpatul AB a fost trimis în judecată reținându-se că a sustras un portmoneu din buzunarul de la spate al persoanei vătămate MN, pe care l-a ascuns rapid sub haine. A fost însă observat de polițistul RF aflat în uniforma de serviciu, care l-a somat să se oprească și să îi arate ce a ascuns sub haine. Inculpatul însă l-a lovit cu pumnul în față și a încercat să fugă, dar a fost imobilizat de polițist. Față de această stare de fapt, inculpatul AB va răspunde:

A. pentru săvârșirea infracțiunilor de furt și ultraj, aflate în concurs;

B. pentru săvârșirea infracțiunilor de furt calificat și ultraj, aflate în concurs;

C. pentru săvârșirea infracțiunilor de tâlhărie și ultraj, aflate în concurs.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

208. Lovirea, în aceleași împrejurări, a doi funcționari publici aflați în exercițiul funcțiunii reprezintă:

A. o singură infracțiune de ultraj în variantă agravată;

B. două infracțiuni de ultraj, aflate în concurs cu două infracțiuni de lovire sau alte violențe;

C. două infracțiuni de ultraj aflate în concurs.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

209. În cazul infracțiunii de ultraj (art. 257 CP):

A. amenințarea ca modalitate a elementului material în varianta tip trebuie săvârșită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă;

B. fapta se poate comite și prin lovire îndreptată asupra unui membru de familie al funcționarului public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu ale funcționarului public;

C. polițistul sau jandarmul nu poate fi subiect pasiv secundar.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

210. Spre deosebire de infracțiunea de ultraj, cea de ultraj judiciar:

A. poate avea ca subiect pasiv un polițist sau jandarm, aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu;

B. absoarbe infracțiunea de loviri sau alte violențe comisă împotriva victimei aflate în exercițiul atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții;

C. poate fi comisă împotriva unui avocat în legătură cu exercitarea profesiei.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

211. Dacă X lovește cu intenție o persoană, se poate reține infracțiunea de ultraj dacă persoana lovită este:

A. un polițist local aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, aspecte cunoscute de X;

B. fiul unui jandarm, fapta fiind comisă de X în scop de răzbunare pe respectivul jandarm, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu ale acestuia;

C. soția sa, de profesie avocat, fapta fiind comisă în timp ce se aflau în vacanță, pe fondul unei neînțelegeri privitoare la locul unde urmau să ia masa de prânz.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

212. Infracțiunea de ultraj:

A. poate avea ca subiect pasiv secundar un polițist local;

B. poate fi comisă prin lovirea fiului unui jandarm, dacă fapta este comisă în scop de răzbunare pe respectivul jandarm, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu ale acestuia;

C. nu poate fi comisă prin amenințare.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

213. Infracțiunea de uzurpare de calități oficiale:

A. poate fi comisă doar de un funcționar;

B. nu se reține în cazul avocatului care continuă să acorde consultații juridice, deși i-a fost suspendat dreptul de a profesa;

C. este mai gravă dacă este comisă de un funcționar public.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

214. Infracțiunea de uzurpare de calități oficiale se va reține:

A. în concurs real cu infracțiunea de înșelăciune în variantă agravată dacă autorul, pretinzând că este funcționar la primărie, îi solicită unei persoane suma de 500 de lei pentru a nu o amenda pentru încălcarea autorizației de construire a unei case;

B. în variantă agravată dacă un funcționar public continuă să exercite o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, după ce a pierdut acest drept conform legii;

C. în variantă agravată în cazul în care X, șomer, de plictiseală, îmbracă o uniformă de polițist de la Brigada Rutieră și dirijează circulația într-o intersecție din oraș.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

§4. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției

215. Nu este posibilă tentativa la:

A. infracțiunea de omor comisă prin omisiune;

B. infracțiunea de mărturie mincinoasă comisă de martor;

C. infracțiunea de nedenunțare a unor infracțiuni.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

216. În cazul infracțiunii de nedenunțare:

A. fapta prevăzută de legea penală despre care ia cunoștință făptuitorul, care dă naștere obligației de înștiințare a autorităților, nu poate fi agresiunea sexuală;

B. pentru a fi incidentă cauza de nepedepsire determinată de existența calității de membru de familie, această calitate a autorului se apreciază în raport de cel care a comis fapta prevăzută de legea penală despre care autorul a luat cunoștință, iar nu în raport de victima acestei fapte;

C. nu poate fi subiect activ complicele la o infracțiune de ucidere la cererea victimei, în cazul în care nu înștiințează autoritățile despre respectiva infracțiune.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

217. Pentru existența infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare, sesizarea făcută prin denunț sau plângere:

A. trebuie să se refere exclusiv la existența unei fapte prevăzute de legea penală ori la săvârșirea unei asemenea fapte de către o anumită persoană;

B. se poate referi și la comiterea unui delict civil;

C. se poate referi și la săvârșirea unei contravenții.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

218. La infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare, una dintre cerințele esențiale ale laturii obiective se poate realiza și atunci când învinuirea mincinoasă se referă la:

A. o faptă ce nu mai este prevăzută de legea penală;

B. o faptă penală rămasă în forma tentativei;

C. o faptă penală comisă de un alt participant, iar nu de autorul propriu-zis.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

219. Poate constitui infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare:

A. formularea de către o persoană fizică, îndreptățită la întreținere ca urmare a unei hotărâri judecătorești definitive de stabilire a obligației și cuantumului pensiei de întreținere, a unei plângeri penale împotriva fostului soț pentru săvârșirea infracțiunii de abandon de familie, cu scopul de a-l determina pe acesta să achite lunar o sumă de bani într-un cuantum sporit față de cel stabilit prin hotărârea menționată;

B. denunțul formulat de către creditorul persoană fizică cu privire la deținerea de droguri de mare risc de către un debitor rău-platnic în situația în care, în prealabil, în torpedoul autoturismului persoanei denunțate denunțătorul a introdus un flacon din plastic conținând heroină;

C. formularea de către promitentul-cumpărător al unui autoturism a unei plângeri penale pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune de către promitentul-vânzător care a dispărut cu avansul din preț achitat și nici nu se prezintă să îi predea mașina la data convenită în antecontract.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

220. Infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare:

A. săvârșită în modalitatea ticluirii sau producerii de probe nereale în scopul de

a dovedi existența infracțiunii pentru care inculpatul este cercetat, poate fi reținută în sarcina procurorului care efectuează urmărirea penală în cauză;

B. se va reține în variantă agravată, dacă legea prevede pentru infracțiunea la care se referă sesizarea pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani sau detențiunea pe viață;

C. poate fi pedepsită chiar dacă față de persoana la care se referă sesizarea nu s-a dispus o măsură preventivă sau punerea în mișcare a acțiunii penale.

(admitere INM, noiembrie 2019)

221. În sarcina inculpatului BG s-a reținut că a adresat o scrisoare primului-ministru în care a arătat mai multe fapte comise de numitul CG, care, dacă ar fi fost adevărate, ar fi intrat sub incidența prevederilor art. 297 CP (abuz în serviciu). În acest memoriu, inculpatul a prezentat date generale despre activitatea unui funcționar public, dintre care unele au o tentă penală, și a solicitat în mod expres ca problematica invocată să fie verificată, indicând și numele unei persoane care deținea probe cu privire la faptele sesizate. În această situație:

A. fapta constituie infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare [art. 268 alin. (1) CP] și autorul va răspunde penal pentru ea;

B. fapta nu constituie infracțiune;

C. fapta este prevăzută de legea penală [inducerea în eroare a organelor judiciare, art. 268 alin. (1) CP], dar nu este săvârșită cu forma de vinovăție cerută de lege.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

222. Infracțiunea de omisiune a sesizării:

A. se va reține în concurs formal cu infracțiunea de abuz în serviciu dacă obligația de sesizare este o atribuție de serviciu prevăzută de lege în cazul subiectului activ;

B. nu poate fi comisă în forma tentativei;

C. presupune în mod obligatoriu luarea la cunoștință de către autor a comiterii unei infracțiuni de serviciu.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

223. Infracțiunea de omisiune a sesizării:

A. are un subiect activ necircumstanțiat (general);

B. poate fi comisă doar de către o persoană care a luat cunoștință de o faptă prevăzută de legea penală contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane;

C. poate avea ca formă de vinovăție intenția sau culpa.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

224. Numitul A, inspector fiscal, aflat în control la societatea X, având ca asociat unic și administrator pe B, fost coleg de școală, a constatat existența unor facturi false pentru achiziții de bunuri și servicii care nu s-au livrat, respectiv prestat în realitate. La rugămințile lui B, numitul A nu anunță organul de urmărire penală cu privire la cele constatate. Fapta lui A:

A. constituie infracțiunea de tăinuire;

B. constituie infracțiunea de nedenunțare;

C. constituie infracțiunea de omisiune a sesizării.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

225. În cazul infracțiunii de mărturie mincinoasă:

A. nu este posibil coautoratul în ceea ce îi privește pe martori;

B. nu este posibil coautoratul în cazul experților ce întocmesc împreună un raport de expertiză;

C. vinovăția poate exista și sub forma culpei cu prevedere.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

226. În cazul infracțiunii de mărturie mincinoasă:

A. subiectul activ nu poate fi persoana care întocmește un raport de expertiză;

B. coautoratul nu este posibil în ceea ce îi privește pe martori;

C. vinovăția poate avea și forma culpei cu prevedere.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

227. Autorul infracțiunii de mărturie mincinoasă nu se pedepsește dacă își retrage mărturia:

A. în cauzele penale înainte de citirea actului de sesizare a instanței;

B. în cauzele civile înainte de se fi pronunțat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluție, ca urmare a mărturiei mincinoase;

C. în cauzele penale înainte de reținere, arestare sau de punerea în mișcare a acțiunii penale, ca urmare a mărturiei mincinoase.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

228. Infracțiunea de mărturie mincinoasă:

A. se va reține atunci când partea responsabilă civilmente refuză să dea o declarație într-o cauză penală, cu scopul de a-l favoriza pe inculpat;

B. se va reține întotdeauna atunci când martorul, pentru a nu se autoincrimina, refuză să răspundă la una dintre întrebările adresate acestuia de către procuror;

C. se poate reține în sarcina unui expert judiciar dintr-o cauză civilă.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

229. Fiind audiat într-o cauză penală privindu-l pe inculpatul A care a provocat un accident de circulație, martorul B, care se aflase în mașină cu A, a făcut declarații contrare realității, arătând că autoturismul în care se aflau staționa în momentul producerii accidentului. Acest fapt a fost dezmințit de martorii C și D, precum și de înregistrarea video a camerei montate pe un stâlp din intersecție. B nu a întreprins și alte acțiuni concrete de ajutorare a lui A. Fapta comisă de B:

A. constituie infracțiunea de mărturie mincinoasă;

B. constituie infracțiunea de favorizare a făptuitorului;

C. nu se va reține în concurs cu infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

230. În cazul infracțiunii de favorizare a făptuitorului:

A. subiect activ nu poate fi avocatul suspectului sau inculpatului;

B. este necesar ca cel favorizat să fie tras la răspundere penală pentru infracțiunea săvârșită;

C. ajutorul dat nu trebuie să fie urmarea unei înțelegeri prealabile săvârșirii infracțiunii.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

231. Infracțiunea de favorizare a făptuitorului:

A. se poate reține în concurs cu infracțiunea de omor calificat săvârșit în scopul sustragerii pe altul de la tragerea la răspundere penală;

B. se poate comite cu intenție depășită;

C. nu se poate reține niciodată în concurs cu o altă infracțiune de favorizare a făptuitorului, atunci când X favorizează în repetate rânduri aceeași persoană.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

232. Inculpatul AB a fost trimis în judecată reținându-se că, fiind arestat preventiv în altă cauză, a formulat un autodenunț în care afirmă că el este autorul furtului dintr-o bijuterie, știind că acesta a fost săvârșit în realitate de numitul PP care îi era rudă. Ulterior, a fost audiat în calitate de suspect de către organele de poliție, ocazie cu care a recunoscut furtul bijuteriilor și a descris fapta. Datorită unor neconcordanțe evidente, organele de poliție și-au dat seama că inculpatul nu declară adevărul. Față de această stare de fapt, inculpatul va răspunde pentru:

A. fals în declarații și favorizare a infractorului, aflate în concurs;

B. favorizarea infractorului și inducerea în eroare a organelor judiciare, aflate în concurs;

C. favorizarea infractorului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

233. Victima infracțiunii, care, în calitate de persoană vătămată în procesul penal declanșat în urma sesizării din oficiu a organelor de urmărire penală, face declarații necorespunzătoare adevărului, în scopul exonerării de răspundere a inculpatului, săvârșește infracțiunea de:

A. favorizare a făptuitorului;

B. mărturie mincinoasă;

C. inducere în eroare a organelor judiciare.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

234. Infracțiunea de favorizare a făptuitorului:

A. poate fi comisă de către participanții la infracțiunea principală;

B. se poate reține în sarcina persoanei care sesizează organele de urmărire penală afirmând că este autorul unei infracțiuni, pe care nu o comisese, cunoscând cine este adevăratul autor;

C. nu se pedepsește atunci când favorizatorul are calitatea de soț sau rudă apropiată cu unul dintre coautorii infracțiunii principale.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

235. În cazul infracțiunii de favorizare a făptuitorului:

A. situația-premisă constă în mod obligatoriu în comiterea unei infracțiuni de către o altă persoană;

B. pedeapsa aplicată favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autorul faptei ce constituie situație-premisă;

C. favorizarea săvârșită de un membru de familie reprezintă o cauză de reducere a pedepsei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

236. Inculpatul a fost trimis în judecată reținându-se că în luna mai 2015 l-a primit în locuința sa, i-a oferit găzduire și l-a ascuns timp de peste o lună pe KG, cunoscând că este autorul furtului de la un magazin de bijuterii din localitate, pentru a nu fi depistat de organele de poliție. În această perioadă, inculpatul a acceptat să valorifice o parte din bijuteriile sustrase, banii obținuți fiind împărțiți. Față de această stare de fapt, inculpatul va răspunde:

A. pentru infracțiunea de favorizare a infractorului;

B. pentru infracțiunea de tăinuire;

C. pentru infracțiunea de favorizare a infractorului în concurs cu infracțiunea de tăinuire.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

237. Cu ocazia efectuării unei percheziții domiciliare, LR – în calitate de fiu al lui LN – a ascuns în buzunarele hainei sale bijuteriile care fuseseră sustrase de către LN de la o vecină. Fapta numitului LR constituie:

A. infracțiunea de tăinuire;

B. complicitate la infracțiunea de furt;

C. infracțiunea de favorizare a făptuitorului, însă făptuitorul nu se pedepsește, fiind rudă cu LN.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

238. Infracțiunea de nedenunțare:

A. se poate reține în sarcina celui care nu denunță o infracțiune de ucidere la cererea victimei;

B. se va reține întotdeauna în concurs ideal cu infracțiunea de favorizare a făptuitorului, întrucât orice nedenunțare este un act de favorizare;

C. se poate reține în sarcina celui care nu denunță o infracțiune de tâlhărie calificată.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

239. Infracțiunea de tăinuire:

A. nu poate îmbrăca forma continuată de săvârșire, dacă multiplele acte de ajutor se referă la autori ai unor infracțiuni distincte;

B. este o infracțiune autonomă față de infracțiunea din care provin bunurile ce constituie obiectul său material;

C. este comisă în formă continuată atunci când tăinuitorul primește un autoturism furat, îl vopsește și îl înstrăinează unui terț.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

240. Maria a primit de la soțul său, Alexandru, un inel de aur despre care acesta i-a spus că l-a luat din casa fratelui său, pe care îl ajuta la zugrăvit, profitând de faptul că la un moment dat se afla singur în locuință. Maria i-a spus să îl returneze, dar acesta nu a fost de acord, afirmând că bijuteria reprezintă echivalentul muncii depuse, fiind sigur că fratele nu îi va da niciun ban. În aceste condiții, Maria a amanetat inelul, iar banii obținuți i-a folosit pentru plata întreținerii. Fapta Mariei:

A. se pedepsește ca infracțiunea de tăinuire;

B. se pedepsește ca infracțiunea de favorizare a făptuitorului;

C. nu se pedepsește.

(admitere în magistratură, mai 2018)

241. Situația-premisă la infracțiunea de tăinuire poate fi realizată și atunci când:

A. fapta anterioară, din care provine bunul, a fost comisă în condiții de neimputabilitate (minoritate, iresponsabilitate);

B. fapta anterioară din care provine bunul nu este o infracțiune contra patrimoniului;

C. fapta anterioară, din care provine bunul, a fost dezincriminată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

242. Este necesară o situație-premisă constând în săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală pentru existența:

A. infracțiunii de favorizare a infractorului;

B. infracțiunii de tăinuire;

C. infracțiunii de abuz de încredere.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

243. Fapta de a avea o înțelegere prealabilă cu autorul unui furt de a-i depozita bunurile sustrase poate constitui infracțiunea de:

A. tăinuire;

B. complicitate la furt;

C. favorizare a infractorului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

244. X, Y și Z au avut o dispută verbală cu A. Peste două zile, X și Y, înarmați cu bâte, l-au urmărit pe A timp de două ore, fiind înțeleși să îi aplice acestuia o corecție fizică pentru insultele proferate. X l-a prins pe A, l-a imobilizat, în timp ce Y i-a aplicat mai multe lovituri puternice cu bâta în zona toracelui, lăsându-l în stare de inconștiență. Cei doi au plecat de la locul faptei și s-au întâlnit întâmplător cu Z, căruia i-au povestit cele întâmplate. Z s-a deplasat pentru a verifica gravitatea loviturilor. L-a găsit pe A în stare de inconștiență și, pentru că a constatat că acesta avea bunuri asupra sa (ceas, telefon, portofel), și le-a însușit, iar seara, când s-a întâlnit cu X și Y, le-a împărțit cu aceștia. Pentru însănătoșire, X a necesitat 40 de zile de îngrijiri medicale. În acest caz:

A. în sarcina lui Y se va reține infracțiunea de tăinuire;

B. în sarcina lui Z se va reține infracțiunea de tâlhărie;

C. în cazul lui X, Y și Z se va reține circumstanța agravantă a comiterii faptei de trei sau mai multe persoane împreună.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

245. X a pătruns noaptea într-un depozit de materiale de construcții cu intenția de a sustrage 3 cutii de faianță pentru a-și renova bucătăria. După ce a pătruns în interior, a realizat că i-ar fi utile și alte materiale de construcție (nisip, ciment, adeziv etc.), dar și-a dat seama că, dacă le-ar sustrage și pe acestea, nu ar avea unde să le depoziteze. De aceea, l-a sunat pe prietenul său P, i-a spus în ce situație se află și l-a întrebat dacă ar fi de acord ca materialele sustrase să fie depozitate la el, pentru că altfel nu ar avea rost să le sustragă. P a fost de acord să depoziteze bunurile în garajul său până ce X va avea nevoie de ele. După ce a descărcat bunurile sustrase în garaj, X a fost prins de poliție. În cauză:

A. nu se va putea reține infracțiunea de tăinuire în sarcina lui P;

B. în sarcina lui X se va reține infracțiunea de furt calificat în concurs cu instigare la infracțiunea de tăinuire;

C. se va putea reține infracțiunea de favorizare a făptuitorului în sarcina lui P, dar nu se va putea reține instigare la favorizarea făptuitorului în sarcina lui X.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

246. La data de 02.03.2020, un bijutier a cumpărat de la un prieten mai multe bijuterii de aur, știind că acesta le furase dintr-un magazin. La data de 15.03.2020, bijutierul a topit produsele respective și a creat alte bijuterii, iar la 20.03.2020 a vândut aceste din urmă bijuterii unor persoane care nu cunoșteau proveniența lor. În această situație:

A. în sarcina bijutierului se va reține o singură infracțiune de tăinuire;

B. în sarcina bijutierului se vor reține trei infracțiuni de tăinuire;

C. în sarcina autorului furtului nu se va reține instigare la infracțiunea de tăinuire.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

247. X a obținut un telefon mobil în urma unei infracțiuni de înșelăciune a cărei victimă este Y. În această situație:

A. în sarcina lui Z nu se poate reține infracțiunea de tăinuire dacă a fost instigator la înșelăciunea comisă de X, iar apoi primește bunul cadou de la acesta;

B. dacă soția lui X îl ajută pe acesta să vândă telefonul mobil, aceasta nu poate fi pedepsită pentru infracțiunea de tăinuire;

C. Y va răspunde pentru infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare dacă formulează plângere penală împotriva lui X, indicând în mod corect ceea ce s-a întâmplat, dar menționând în mod eronat încadrarea juridică în infracțiunea de furt, întrucât nu avea cunoștințe de specialitate.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

248. În cazul în care, cu prilejul întocmirii unui raport de expertiză judiciară, expertul inserează în cuprinsul acestuia aspecte care nu corespund adevărului, cu scopul

de a determina achitarea inculpatului, la rugămintea acestuia din urmă:

A. în sarcina expertului se va reține infracțiunea de mărturie mincinoasă;

B. în sarcina inculpatului se va reține infracțiunea de influențare a declarațiilor;

C. în sarcina expertului se va reține infracțiunea de favorizare a făptuitorului în concurs cu infracțiunea de fals intelectual.

(admitere INM, noiembrie 2019)

249. Infracțiunea de influențare a declarațiilor:

A. are subiect activ special;

B. nu se pedepsește atunci când este comisă de un membru de familie al inculpatului;

C. nu se va reține în sarcina lui X care o amenință pe Y că o va ucide dacă nu va spune adevărul în fața instanței atunci când va fi audiată în calitate de martor, X având cunoștință de faptul că Y fusese plătită cu două ore înainte de către Z să dea o declarație mincinoasă în acea cauză.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

250. În materia influențării declarațiilor:

A. nu constituie infracțiune înțelegerea patrimonială dintre persoana vătămată și autorul unei tentative la infracțiunea de omor;

B. se va reține infracțiunea și dacă B îi oferă o sumă de bani lui C, pârât într-o cauză civilă în care fratele lui B era reclamant, pentru ca C să nu prezinte probe, chiar dacă acesta refuză respectiva sumă și nu dă curs rugăminții lui B;

C. infracțiunea se va reține în concurs cu cea de hărțuire, dacă autorul, pentru a determina victima să dea declarații mincinoase într-o cauză penală, o urmărește în mod repetat, fără drept sau interes legitim, cauzându-i astfel o stare de temere.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

251. Inculpatul AB a fost arestat preventiv pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie calificată [art. 234 alin. (1) CP], constatându-se că mai avea un rest neexecutat de 1.073 de zile de închisoare dintr-o pedeapsă anterioară. AB evadează din starea de arest preventiv și săvârșește o infracțiune de furt, fiind prins apoi la scurt timp. Presupunând că AB va fi găsit, în faza de judecată, vinovat atât pentru tâlhărie, cât și pentru evadare și furt, pedeapsa ce îi va putea fi aplicată va fi:

A. pedeapsa pentru infracțiunile concurente de tâlhărie, evadare și furt, ale căror limite speciale de pedeapsă au fost majorate cu jumătate, care se adaugă la restul neexecutat de 1.073 de zile de închisoare;

B. pedeapsa rezultantă aplicată pentru infracțiunile concurente de tâlhărie, evadare și furt, care se adaugă la restul neexecutat de 1.073 de zile de închisoare;

C. pedeapsa rezultantă aplicată pentru infracțiunile concurente de tâlhărie și furt, care se adaugă la restul neexecutat de 1.073 de zile de închisoare din pedeapsa anterioară și apoi se adaugă pedeapsa pentru evadare.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

252. Infracțiunea de ultraj judiciar:

A. se poate comite de către un magistrat;

B. nu se poate reține niciodată atunci când victima este un judecător care este lovit în timp ce se afla în vacanță pe pârtia de schi;

C. se sancționează între aceleași limite de pedeapsă indiferent dacă infracțiunea absorbită este omorul simplu sau omorul calificat.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

253. Dacă X lovește un procuror în timp ce acesta se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în sarcina acestuia:

A. se va reține infracțiunea de ultraj judiciar;

B. se va reține un concurs de infracțiuni;

C. nu se va reține infracțiunea de ultraj.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

254. În condițiile prevăzute de lege, lovirea unei persoane poate întruni elementele constitutive ale infracțiunii de:

A. ultraj judiciar;

B. purtare abuzivă;

C. tăinuire.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

255. X îi spune fiului unui judecător că îl va împușca dacă tatăl lui nu pronunță o soluție de achitare în dosarul în care X era judecat pentru o infracțiune de abuz de încredere. În sarcina lui X:

A. se va reține infracțiunea de ultraj judiciar;

B. nu se poate reține infracțiunea de ultraj judiciar, întrucât amenințarea nu este directă;

C. nu se va reține infracțiunea de ultraj.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

256. Dacă X, inculpat într-un dosar penal, îl amenință cu moartea pe avocatul persoanei vătămate în timp ce acesta punea concluzii prin care solicita condamnarea inculpatului la o pedeapsă cu executare:

A. X răspunde pentru infracțiunea de ultraj;

B. X răspunde pentru infracțiunea de ultraj judiciar;

C. X nu răspunde pentru tentativă la infracțiunea de omor.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

257. Lovirea unei persoane întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de:

A. ultraj judiciar, dacă persoana lovită este avocat, iar fapta este comisă în legătură cu exercitarea profesiei;

B. purtare abuzivă, dacă persoana care aplică loviturile este un casier la supermarket supărat pe un client care număra banii prea încet;

C. vătămare corporală, dacă victima are nevoie de 60 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecarea leziunilor cauzate de făptuitor.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

258. Fapta procurorului de a amenința persoana care are calitatea de suspect cu întocmirea unui nou dosar penal, pentru o faptă necomisă de aceasta, pentru a o determina să dea o declarație de recunoaștere, reprezintă:

A. șantaj în concurs cu cercetare abuzivă;

B. cercetare abuzivă;

C. represiune nedreaptă.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

259. În cazul infracțiunii de cercetare abuzivă:

A. nu este posibilă tentativa;

B. se poate reține forma continuată;

C. este posibilă reținerea acestei infracțiuni în concurs cu infracțiunea de favorizare a făptuitorului.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

260. Asemănător cu infracțiunea de represiune nedreaptă, infracțiunea de cercetare abuzivă:

A. poate fi comisă numai de către un organ de cercetare penală, un procuror ori un judecător;

B. poate fi comisă doar în desfășurarea unor cauze penale;

C. presupune ca subiectul activ să știe că persoana urmărită sau judecată este nevinovată.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

261. Procurorul poate fi subiect activ al infracțiunii de:

A. ultraj judiciar;

B. cercetare abuzivă în ambele variante;

C. represiune nedreaptă în oricare dintre modalitățile elementului material.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

262. În cazul infracțiunii de represiune nedreaptă:

A. coautoratul este posibil;

B. acțiunea ilicită poate consta și în continuarea urmăririi penale *in personam*, știind că persoana față de care s-a început urmărirea penală este nevinovată;

C. sub aspectul laturii subiective, există cerința ca fapta să fie săvârșită cu un anumit scop.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

§5. Infracțiuni de corupție și de serviciu

5.1. Infracțiuni de corupție

263. Nu poate fi autor al infracțiunii de luare de mită:

A. medicul angajat cu contract de muncă într-o clinică privată;

B. expertul tehnic judiciar;

C. avocatul.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

264. Are calitatea de funcționar public în conformitate cu dispozițiile art. 175 CP și, prin urmare, poate fi subiect activ al infracțiunii de luare de mită:

A. avocatul;

B. expertul tehnic judiciar;
C. medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

265. Infracțiunea de luare de mită:
A. se reține în sarcina notarului public care solicită o sumă de bani pentru a îndeplini în regim de urgență un act care intră în atribuțiile sale;
B. poate avea ca subiect activ o persoană care nu are calitatea de funcționar public;
C. presupune că înțelegerea între mituitor și mituit trebuie să intervină doar înainte de îndeplinirea actului de către funcționarul public.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

266. Inculpatul a fost trimis în judecată reținându-se că în calitate de polițist l-a oprit în trafic pe IM pentru săvârșirea unei contravenții. La rugămințile și promisiunile lui IM de a nu îi fi suspendat permisul de conducere în schimbul unei sume de bani, inculpatul a reținut permisul de conducere, dar nu a întocmit niciun act și l-a invitat pe IM pentru a doua zi la biroul său. A doua zi, inculpatul i-a restituit permisul de conducere fără ca IM să îi fi remis vreo sumă de bani, dar acesta a reluat promisiunile că în zilele următoare o să îl recompenseze. Față de această stare de fapt:
A. inculpatul va răspunde pentru luare de mită, iar IM va răspunde pentru dare de mită;
B. inculpatul va răspunde pentru luare de mită și abuz în serviciu, iar IM nu va răspunde pentru nicio infracțiune, dacă a denunțat faptele anterior sesizării organelor de urmărire penală;
C. inculpatul va răspunde pentru luare de mită și abuz în serviciu, iar IM nu va răspunde pentru nicio infracțiune dacă nu a avut intenția de a remite o sumă de bani inculpatului;
(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

267. Inculpatul X, în calitate de șef al Poliției Municipiului Y, s-a întâlnit cu martorul-denunțător Z într-o parcare. Z a urcat în autoturismul inculpatului, aducându-i un costum de haine și o sacoșă în care se aflau 5 sticle de vin. Bunurile au fost pretinse și primite de inculpat ca să își încalce atribuțiile de serviciu și să permită lui Z, proxenet, să amplaseze două prostituate care să presteze servicii sexuale remunerate la marginea pădurii din localitate. De asemenea, inculpatul urma să își folosească influența pe care lăsa să se creadă că ar avea-o asupra conducerii Penitenciarului B, precum și a Comisiei de liberare condiționată, în scopul de a-l transfera pe fratele lui Z în alt penitenciar. Care va fi încadrarea juridică a faptelor inculpatului X?
A. abuz în serviciu (art. 297 CP), luare de mită (art. 189 CP), trafic de influență (art. 291 CP);
B. luare de mită (art. 189 CP), trafic de influență (art. 291 CP);
C. luare de mită (art. 189 CP), trafic de influență (art. 291 CP), înșelăciune (art. 244 CP).
(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

268. Există infracțiunea de luare de mită (art. 289 CP) și atunci când:
A. bunurile au fost primite de funcționarul public după ce a îndeplinit un act în virtutea funcției sale, în baza unei înțelegeri anterioare;
B. bunurile oferite de mituitor au fost refuzate de funcționarul public;
C. bunurile au fost primite de funcționar după ce a îndeplinit un act în virtutea funcției sale, fără o înțelegere prealabilă.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

269. X, funcționar la primărie, i-a solicitat lui Y 5.000 de lei, pentru eliberarea unei autorizații de construcție. Y a promis că îi va da banii, dar nu și-a îndeplinit promisiunea, ci a denunțat imediat fapta organelor de urmărire penală. În speță:
A. va răspunde pentru tentativă la infracțiunea de luare de mită;
B. X va răspunde pentru infracțiunea de luare de mită;
C. va răspunde pentru infracțiunea de dare de mită.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

270. Infracțiunea de luare de mită (art. 289 CP):
A. presupune întotdeauna săvârșirea corelativă a unei infracțiuni de dare de mită;
B. se pedepsește și în forma tentativei;
C. are un subiect activ calificat (circumstanțiat).
(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

271. Dacă o persoană primește de la un prieten o sumă de bani în legătură cu urgentarea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale respectivei persoane:
A. fapta reprezintă întotdeauna infracțiunea de luare de mită dacă persoana care primește banii este funcționar public în sensul legii penale;
B. fapta reprezintă infracțiunea de luare de mită dacă persoana care primește banii este judecător;
C. fapta nu reprezintă infracțiunea de luare de mită dacă persoana care primește banii este notarul titular al unui birou individual notarial, iar suma respectivă reprezintă taxa de urgență practicată de acesta pentru prestarea serviciului respectiv.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

272. Dacă X, judecător, pretinde și apoi primește o sumă de bani de la o persoană pentru a pronunța o soluție favorabilă acesteia, într-un dosar pe care îl judecă:
A. limitele de pedeapsă prevăzute de Codul penal pentru infracțiunea comisă de X se majorează cu o treime, potrivit prevederilor Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție;
B. fapta constituie infracțiune chiar dacă X nu folosește banii pentru sine, ci îi oferă cadou fiicei sale;
C. dacă X denunță fapta în maximum 6 luni de la primirea banilor, beneficiază de o cauză de nepedepsire.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

273. În cazul infracțiunilor de luare de mită și trafic de influență:
A. elementul material poate consta și în acceptarea promisiunii unor foloase materiale, indirect, pentru o altă persoană decât autorul;
B. subiectul activ este necircumstanțiat (general);
C. nu se poate dispune confiscarea bunurilor pretinse de autor, dacă ulterior acestea nu au fost primite.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

274. Fiind oprit în trafic de un echipaj al poliției rutiere, X i-a solicitat polițistului Y să nu întocmească proces-verbal de contravenție cu privire la neregulile constatate, promițând că îi va remite o sumă de bani dacă va proceda în acest mod. Y a refuzat și a întocmit proces-verbal de contravenție, sancționându-l pe X pentru neregulile constatate. Y nu a înștiințat nicio persoană cu privire la cele întâmplate. În această situație:
A. în sarcina lui X se va reține comiterea infracțiunii de dare de mită, iar în privința lui Y se va reține că fapta nu este prevăzută de legea penală;
B. în sarcina lui X se va reține comiterea infracțiunii de tentativă la dare de mită, iar în privința lui Y se va reține că fapta nu este prevăzută de legea penală;
C. în sarcina lui X se va reține comiterea infracțiunii de dare de mită, iar în sarcina lui Y se va reține comiterea infracțiunii de omisiune a sesizării.
(admitere în magistratură, aprilie 2017)

275. Inculpatul a fost trimis în judecată, reținându-se că, fiind angajat ca șofer al unei societăți, a fost trimis de patronul societății angajatoare la primarul localității, urmând să îi predea acestuia suma de 5.000 de euro, pentru ca primarul să emită o autorizație de construire conform unei înțelegeri prealabile între primar și patronul societății. Din probele administrate a rezultat că documentația pentru eliberarea autorizației nu era completă, dar primarul era dispus să treacă cu vederea acest lucru contra unor foloase, discuțiile fiind purtate în prezența inculpatului. Inculpatul a remis suma de bani, iar la întoarcere a fost reținut de organele de poliție care au supravegheat întreaga derulare a faptelor. Față de această stare de fapt:
A. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de dare de mită;
B. inculpatul va răspunde pentru infracțiunea de complicitate la dare de mită;
C. inculpatul nu va răspunde pentru nicio infracțiune, fiind apărat de cauza justificativă reglementată de art. 21 CP.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

276. Fapta persoanei care a dat unui expert tehnic suma de 1.000 de euro pentru ca acesta să participe ca expert-parte la efectuarea unei expertize în dosarul în care a fost trimis în judecată pentru infracțiunea

de ucidere din culpă, opinia favorabilă a acestuia fiind ataşată la dosarul cauzei:

A. constituie infracţiunea de dare de mită;

B. nu constituie infracţiunea de dare de mită;

C. constituie infracţiunea de complicitate la luare de mită.

(admitere în magistratură, mai 2018)

277. Fapta unei persoane de a oferi o sumă de bani la trei funcţionari publici pentru ca aceştia din urmă să întârzie acordarea unei autorizaţii de construcţie, sumă de bani pe care funcţionarii nu au primit-o, sesizând organele judiciare, reprezintă:

A. o infracţiune de dare de mită;

B. trei infracţiuni de dare de mită aflate în concurs;

C. tentativă la infracţiunea de dare de mită.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

278. În cazul infracţiunii de dare de mită:

A. un funcţionar public poate fi autor;

B. bunurile promise de mituitor funcţionarului public sunt supuse confiscării speciale, prin echivalent, dacă acestea nu se mai găsesc;

C. constrângerea mituitorului reprezintă o cauză de nepedepsire şi atunci când este exercitată de un intermediar al funcţionarului public autor al infracţiunii de luare de mită.

(admitere INM, noiembrie 2019)

279. X, medic la un spital de stat, a efectuat asupra lui Y o intervenţie chirurgicală. La scurt timp după această intervenţie chirurgicală, X a ieşit la pensie. Pentru a-l recompensa pentru modul în care l-a tratat ca pacient, Y i-a remis lui X suma de 1.000 de euro. X a primit suma de 1.000 de euro şi i-a spus lui Y că o va dona spitalului în care a lucrat, fapt ce s-a şi întâmplat ulterior. În aceste condiţii, X:

A. nu va răspunde pentru infracţiunea de trafic de influenţă;

B. ar putea răspunde pentru infracţiunea de luare de mită în forma acceptării promisiunii, dacă între X şi Y a existat o înţelegere în acest sens, anterioară pensionării sale;

C. va răspunde pentru infracţiunea de abuz în serviciu, deoarece acesta a primit o sumă de bani în legătură cu exercitarea atribuţiilor sale de serviciu.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

280. Infracţiunea de trafic de influenţă:

A. se reţine în sarcina unui primar care cere o sumă de bani pentru a elibera mai repede o autorizaţie de construire;

B. se reţine chiar dacă autorul nu indică explicit numele funcţionarului asupra căruia urmează să îşi traficheze influenţa;

C. nu se reţine în sarcina lui X, care îi spune lui Y să transfere în contul amantei sale suma de bani pe care i-a pretins-o pentru exercitarea influenţei asupra unui funcţionar.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

281. X i-a remis o sumă de bani lui G, grefier, care i-a promis că va interveni pe lângă judecător pentru obţinerea unei soluţii favorabile în cauza în care X avea calitatea de inculpat. În acest caz:

A. în sarcina lui G se va reţine infracţiunea de complicitate la dare de mită;

B. fapta lui X nu reprezintă infracţiune, dacă acesta denunţă fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu aceasta;

C. în sarcina lui G se va reţine infracţiunea de trafic de influenţă.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

282. Infracţiunea de trafic de influenţă:

A. poate avea ca subiect activ un funcţionar public;

B. poate avea ca element material, potrivit dispoziţiilor exprese ale Codului penal, şi nerespingerea promisiunii unor sume de bani sau alte foloase;

C. presupune în mod obligatoriu comiterea unei infracţiuni de cumpărare de influenţă de o altă persoană.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

283. Dacă X, funcţionar public angajat la primărie, primeşte bani de la un contribuabil:

A. se va putea reţine infracţiunea de trafic de influenţă dacă X promite că, în schimbul banilor respectivi, va interveni pe lângă primar pentru ca acesta să emită un aviz ce intră în îndatoririle de serviciu ale acestuia din urmă;

B. indiferent de destinaţia banilor, nu se va putea reţine niciodată complicitate la infracţiunea de dare de mită, întrucât aceasta nu poate fi comisă de un funcţionar public;

C. se va putea reţine infracţiunea de luare de mită dacă banii sunt primiţi pentru ca X să urgenteze îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

284. La infracţiunea de cumpărare de influenţă:

A. autorul este totdeauna un funcţionar public;

B. autorul poate fi şi un funcţionar public;

C. elementul material poate consta în pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase pentru altul.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

285. Infracţiunea de cumpărare de influenţă se săvârşeşte atunci când:

A. o persoană oferă ori dă bani unui funcţionar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească ori să nu îndeplinească un act ce intră în îndatoririle sale de serviciu;

B. o persoană pretinde bani ori foloase, lăsând să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar public;

C. o persoană oferă bani ori alte foloase, direct ori indirect, unei persoane care lasă să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar public pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească ori să nu îndeplinească un act ce intră în îndatoririle sale de serviciu.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

5.2. Infracţiuni de serviciu

286. Elementul material al infracţiunii de delapidare constă în:

A. bunurile mobile corporale aflate în gestiunea sau administrarea făptuitorului;

B. însuşirea, folosirea sau traficarea bunurilor gestionate sau administrate;

C. primirea, folosirea sau traficarea bunurilor gestionate sau administrate.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

287. Fapta trezorierului unei sucursale bancare, de a sustrage din trezoreria respectivei unităţi, prin scoaterea din funcţiune a sistemului de alarmă şi prin folosirea cheilor pe care le deţine în virtutea funcţiei sale, o sumă de bani pe care ulterior o remite unei rude aflate într-o perioadă de dificultăţi financiare, întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii de:

A. furt calificat;

B. delapidare;

C. abuz de încredere.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

288. Inculpatul MT a avut calitatea de gestionar al depozitului de piese de schimb din cadrul Regiei Autonome de Transport B. În perioada decembrie 2014-iunie 2015, împreună cu fratele său MV, neîncadrat în muncă, a sustras un număr de 25 de anvelope de autobuz şi 15 baterii auto din depozitul regiei autonome menţionate. Faptele constituie:

A. infracţiunea de delapidare în formă continuată pentru inculpatul MT;

B. infracţiunea de complicitate la delapidare în formă continuată pentru inculpatul MV;

C. infracţiunea de furt în formă continuată pentru inculpatul MV.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

289. În cazul infracţiunii de delapidare:

A. se va reţine cauza de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului dacă inculpatul, funcţionar bancar ce îndeplineşte funcţia de casier, sustrage o sumă de bani din casierie, pe care o restituie când încasează salariul, înainte ca fapta să fie descoperită;

B. elementul material al laturii obiective nu poate să constea, potrivit legii, în înlesnirea valorificării unui bun;

C. autorul răspunde şi atunci când bunul este traficat în interesul unui coleg de serviciu, care nu este funcţionar public.

(admitere INM, noiembrie 2019)

290. Infracţiunea de delapidare (art. 295 CP):

A. potrivit Codului penal, se poate comite în modalitatea înlesnirii valorificării unor bunuri;

B. este o infracţiune de serviciu;

C. se pedepseşte şi atunci când este comisă din culpă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

291. Dacă, într-o seară, persoana care avea atribuţii de gestiune a jucăriilor dintr-un magazin ia cu ea, la finalul programului, mai multe jucării pe care apoi le vinde prietenilor la preţuri modice, în sarcina sa:

A. se va reţine infracţiunea de delapidare;

B. nu se va reţine infracţiunea de furt;

C. nu se va reține nicio infracțiune, întrucât jucăriile nu au fost luate pentru sine.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

292. Potrivit Codului penal, însușirea ca element material al laturii obiective poate caracteriza infracțiunea de:
A. distrugere;
B. abuz de încredere;
C. delapidare.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

293. Infracțiunea de delapidare:
A. are subiect activ necircumstanțiat;
B. poate fi reținută în concurs real cu o infracțiune de abuz în serviciu;
C. poate fi comisă și prin traficarea de bani, bunuri sau alte valori.
(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

294. Infracțiunea de purtare abuzivă săvârșită de un polițist:
A. este o infracțiune complexă, care poate absorbi infracțiunea de vătămare corporală;
B. se va reține și atunci când X, supărat pe un coleg, Y, care refuzase să îi restituie bicicleta împrumutată, întocmește în fals un înscris care conține expresii jignitoare la adresa lui Y, îl semnează cu numele șefului lui Y și apoi îl pune pe biroul acestuia din urmă ca să îl poată citi;
C. se poate reține în concurs cu infracțiunea de complicitate la înșelăciune.
(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

295. În cazul infracțiunii de purtare abuzivă:
A. este posibilă participația sub forma coautoratului;
B. legătura de cauzalitate trebuie dovedită în toate cazurile;
C. suntem întotdeauna în prezența unei infracțiuni complexe.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

296. Infracțiunea de purtare abuzivă:
A. se reține în concurs cu vătămarea corporală dacă s-a produs vreuna dintre urmările prevăzute de textul de lege care definește infracțiunea de vătămare corporală;
B. este variantă de specie față de infracțiunea de cercetare abuzivă;
C. nu poate fi reținută în sarcina femeii de serviciu care, în urma observațiilor care i se fac privind modul cum își îndeplinește sarcinile, lovește persoana care a angajat-o.
(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

297. A este funcționar public în cadrul consiliului județean V. Numitul O (un cetățean venit cu o petiție care așteptase prea mult la coadă) a început să amenințe că o să meargă să îl reclame pe A pentru că acesta nu își îndeplinește atribuțiile de serviciu. În acel moment, A a început să îl lovească pe O, provocându-i leziuni care au necesitat 8 zile de îngrijiri medicale. În cauză:
A. A va răspunde în calitate de autor al infracțiunii de purtare abuzivă în concurs ideal cu infracțiunea de lovire sau alte violențe;
B. A va răspunde în calitate de autor al infracțiunii de lovire sau alte violențe;
C. A va răspunde în calitate de autor al infracțiunii de purtare abuzivă.
(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

298. Inculpații AB și CD, angajați ai primăriei, în timpul programului de muncă, s-au certat cu victima GH, care încerca să depună o reclamație la serviciul de registratură, dar funcționara de la ghișeu lipsea. La acuzele victimei că funcționara de la ghișeu încearcă, de fapt, să se ascundă, deoarece a mai înregistrat reclamații rămase fără răspuns privind faptul că primarul este corupt, inculpații AB și CD au înjurat victima și i-au cerut să iasă afară, iar la refuzul acesteia inculpatul AB i-a aplicat o lovitură peste față. Victima GH s-a dezechilibrat, a căzut și s-a lovit la cap, decedând la scurt timp. În această situație:
A. inculpații AB și CD vor răspunde pentru săvârșirea infracțiunii de purtare abuzivă;
B. inculpații AB și CD vor răspunde pentru săvârșirea infracțiunii de lovituri cauzatoare de moarte, primul în calitate de autor, al doilea în calitate de complice;
C. inculpatul AB va răspunde pentru infracțiunile de purtare abuzivă și lovituri cauzatoare de moarte, în timp ce inculpatul CD va răspunde doar pentru purtare abuzivă.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

299. Calitatea de funcționar public a subiectului activ nu este prevăzută de Codul penal ca o condiție de tipicitate în cazul infracțiunii de:
A. purtare abuzivă;
B. trafic de influență;
C. delapidare în varianta tip.
(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

300. Lovirea de către organul de cercetare penală a unei persoane chemate să spună ceea ce știe despre furtul comis în noaptea precedentă la vecinul său constituie:
A. infracțiunea de cercetare abuzivă, întrucât martorul a refuzat să dea declarații pentru a evita ca polițistul să afle că și el participase la furtul respectiv;
B. infracțiunea de purtare abuzivă, întrucât lucrătorul de poliție avea în lucru dosarul respectiv;
C. infracțiunea de influențare a declarațiilor, întrucât martorul avea obligația să declare tot ce știe în legătură cu faptele și împrejurările despre care a fost întrebat.
(admitere în magistratură, mai 2018)

301. În cazul infracțiunilor de abuz în serviciu și neglijență în serviciu:
A. paguba cauzată prin comiterea faptei se poate produce și în patrimoniul unei persoane juridice;
B. se va aplica, pe lângă pedeapsa principală, și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică;
C. subiect activ poate fi și persoana care exercită, temporar, fără remunerație, o însărcinare în cadrul unei persoane juridice de drept privat.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

302. Infracțiunea de neglijență în serviciu:
A. poate fi săvârșită numai din culpă cu prevedere sau fără prevedere;
B. poate fi săvârșită în formă continuată;
C. actele de pregătire și tentativa nu sunt posibile.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

§6. Infracțiuni de fals

303. Acțiunea de falsificare a unui înscris prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod se regăsește în latura obiectivă a infracțiunii de:
A. fals material în înscrisuri oficiale;
B. fals intelectual;
C. fals în înscrisuri sub semnătură privată.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

304. Pentru existența infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale:
A. nu este necesar ca subiectul activ să fie un funcționar;
B. este necesar ca înscrisul falsificat să fi produs consecințe juridice;
C. nu este necesar ca înscrisul să fie folosit.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

305. Infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale:
A. poate fi comisă și cu privire la bilete, tichete sau orice alte imprimate producătoare de consecințe juridice;
B. va fi absorbită în infracțiunea de înșelăciune dacă făptuitorul folosește înscrisul falsificat în scopul obținerii unui folos patrimonial injust;
C. nu se pedepsește în forma tentativei.
(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

306. Infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale:
A. poate fi comisă și cu privire la bilete, tichete sau orice alte imprimate producătoare de consecințe juridice;
B. va fi absorbită în infracțiunea de uz de fals dacă făptuitorul folosește înscrisul falsificat în scopul obținerii unui credit bancar;
C. nu se pedepsește în forma tentativei.
(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

307. Infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale:
A. se pedepsește și în forma tentativei;
B. se reține în concurs real cu infracțiunea de uz de fals dacă, ulterior falsificării unei diplome de bacalaureat, autorul o arată unui prieten pentru a se lăuda;
C. se reține în variantă agravată dacă este săvârșită de un funcționar public, chiar dacă acesta nu se afla în exercițiul atribuțiilor de serviciu la momentul comiterii faptei.
(admitere INM și în magistratură, 2022)

308. X, în calitate de avocat în cauză, a emis o chitanță care atesta cuantumul onorariului avocațial, deși onorariul nu fusese plătit. X a depus chitanța într-un dosar în care acesta asigura asistența juridică, chitanța fiind aptă de a genera obligația de plată a părții adverse în respectivul dosar. Procesul a fost pierdut de X, astfel că nu s-a mai pus problema încasării sumelor de la partea adversă. În acest caz, X:

A. a comis infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs cu infracțiunea de înșelăciune;

B. nu a comis infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare;

C. a comis infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

309. Infracțiunea de fals material în înscrisuri sub semnătură privată:

A. se pedepsește și dacă este comisă din culpă;

B. presupune întotdeauna folosirea înscrisului falsificat de către autorul falsificării;

C. poate fi comisă, printre altele, prin omisiunea cu știință de a insera unele date sau împrejurări.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

310. Pe parcursul lunii februarie 2018, inculpatul X, prin acte materiale distincte, dar în baza aceleiași rezoluții, a întocmit în fals facturi fiscale și chitanțe în baza cărora a vândut drujbe către numiții A, B și C. Aceștia au declarat că nu se constituie parte civilă, întrucât nu li s-a produs vreo pagubă, fiind mulțumiți de calitatea obiectelor pe care le-au achiziționat, pe care le folosesc și în prezent. Fapta comisă de inculpatul X constituie:

A. infracțiunile de fals intelectual, uz de fals și înșelăciune, toate comise în concurs real;

B. infracțiunea de fals material în înscrisuri sub semnătură privată comisă în formă continuată;

C. trei infracțiuni de fals material în înscrisuri sub semnătură privată, în concurs real.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

311. Fapta inculpatului de a depune la instanța de judecată, la mai multe termene ce au avut loc în cadrul unui proces, 4 chitanțe falsificate care atestă, în mod nereal, plata unor sume de bani cu titlu de onorariu avocat, în scopul obligării părții adverse de către instanță la plata cheltuielilor de judecată, rezultat care nu s-a produs din cauza pierderii procesului, constituie:

A. tentativă la infracțiunea de înșelăciune comisă prin folosirea de mijloace frauduloase, prevăzută de art. 32 CP raportat la art. 244 alin. (1) și (2) CP;

B. infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată, prevăzută de art. 322 alin. (1) CP, cu aplicarea art. 35 alin. (1) CP;

C. infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută de art. 322 alin. (1) CP.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

312. Parchetul a dispus trimiterea în judecată a inculpatului B, avocat în cadrul Baroului A, reținând că în anul 2017 B a atestat în mod nereal, în vederea producerii unor consecințe juridice, pe un număr de două chitanțe, faptul că ar fi încasat suma totală de 2.000 de lei, cu titlu de onorariu, depunând aceste chitanțe la instanța de judecată, în scopul obligării pârâtului de către instanțele judecătorești, într-un dosar civil, la plata cheltuielilor de judecată, respectivul proces fiind însă pierdut. Faptele inculpatului constituie:

A. tentativă la infracțiunea de înșelăciune în formă continuată (2 acte materiale), în concurs ideal cu infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată (2 acte materiale);

B. tentativă la infracțiunea de înșelăciune în formă continuată (2 acte materiale);

C. infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată (2 acte materiale).

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

313. Inculpatul a fost trimis în judecată reținându-se că, având același nume și prenume cu tatăl său care era proprietarul unei garsoniere și având nevoie de bani, a scos la vânzare această garsonieră. După ce s-a înțeles asupra prețului cu cumpărătorii EF și EG, s-au deplasat la notar unde inculpatul, profitând de identitatea de nume, și-a prezentat cartea de identitate și s-a prezentat ca fiind proprietarul garsonierei. Notarul a întocmit contractul de vânzare-cumpărare în formă autentică fără să observe vreo neregulă, iar inculpatul a încasat prețul. Față de această stare de fapt, inculpatul va răspunde pentru:

A. înșelăciune, fals privind identitatea, fals în declarații și fals intelectual în forma participației improprii;

B. înșelăciune, fals în declarații și fals intelectual în forma participației improprii;

C. înșelăciune, fals în declarații și instigare la fals intelectual.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

314. Inculpatul AB a fost trimis în judecată reținându-se că în cursul lunii mai 2016, în calitate de expert desemnat de instanța de judecată să efectueze o expertiză de evaluare a prețului de circulație al unui imobil, a întocmit un raport de expertiză conținând date nereale, în scopul favorizării reclamantului, raport depus la dosarul cauzei. Instanța civilă nu a ținut cont la soluționarea cauzei de acest raport datorită faptului că a fost încuviințată o nouă expertiză, efectuată de un alt expert. Față de această stare de fapt, inculpatul va răspunde:

A. pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă;

B. pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă, fals intelectual și uz de fals, aflate în concurs;

C. pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă, fals în înscrisuri sub semnătură privată și uz de fals, aflate în concurs.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

315. Fapta inculpatului, șofer al unei societăți private, care, însărcinat fiind cu ridicarea unei cantități de marfă, a întocmit și a prezentat documente false cu ajutorul cărora a ridicat o cantitate mai mare de marfă, iar diferența și-a însușit-o, constituie:

A. fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs cu infracțiunea de delapidare;

B. fals în înscrisuri sub semnătură privată, uz de fals și înșelăciune;

C. fals în înscrisuri sub semnătură privată și înșelăciune.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

316. Fapta șoferului angajat la o persoană juridică, însărcinat să transporte marfă, de a prezenta documente false cu ajutorul cărora a ridicat de la un furnizor o cantitate mai mare de marfă, folosind o parte din ea în interes propriu, reprezintă:

A. infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs cu infracțiunea de înșelăciune;

B. infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs cu infracțiunea de gestiune frauduloasă;

C. infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs cu infracțiunea de delapidare.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

317. Falsificarea efectuată în timpul serviciului de către un funcționar public a unei autorizații de construcție emise în numele instituției unde acesta lucrează poate întruni, după caz, elementele constitutive ale infracțiunii de:

A. fals material în înscrisuri oficiale;

B. fals intelectual;

C. fals privind identitatea.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

318. În cazul infracțiunii de fals intelectual:

A. falsificarea poate fi concomitentă sau ulterioară întocmirii unui înscris;

B. subiectul activ poate fi un medic angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate;

C. utilizarea ulterioară a înscrisului de către o persoană care cunoaște că este fals realizează condițiile de tipicitate ale infracțiunii de uz de fals.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

319. Falsul intelectual:

A. nu are incriminată tentativa, fiind o infracțiune de pericol;

B. se poate reține în concurs cu infracțiunea de delapidare, atunci când este comis de un angajat al unei bănci cu capital privat;

C. absoarbe întotdeauna infracțiunea de uz de fals.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

320. Infracțiunea de uz de fals:

A. poate fi comisă de o persoană juridică;

B. este absorbită în infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale, atunci când este săvârșită de autorul falsului;

C. este absorbită în infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată, atunci când este săvârșită de autorul falsului.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

321. Numitul X comite infracțiunea de uz de fals:

A. doar dacă înscrisul falsificat pe care îl folosește este unul oficial;

B. cu condiția, între altele, de a cunoaște caracterul fals al înscrisului folosit;

C. cu condiția, între altele, ca acțiunea de folosire a înscrisului să se comită în vederea producerii unei consecințe juridice.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

322. X a formulat o cerere de chemare în judecată, în cuprinsul căreia a arătat, necorespunzător adevărului, că a dobândit un imobil prin uzucapiune. X a depus la dosar un certificat, aparent eliberat de către administrația financiară, cunoscând că acesta este falsificat, în cuprinsul căruia se menționa neconform cu realitatea că X a plătit impozit pentru imobilul litigios începând cu anul 1985. X s-a prezentat în fața instanței civile și a susținut cererea de chemare în judecată, formulând concluzii în sensul că a uzucapat imobilul. În sarcina lui X se va reține:

A. săvârșirea infracțiunii de uz de fals;

B. săvârșirea infracțiunii de fals în declarații și a infracțiunii de uz de fals;

C. săvârșirea infracțiunii de uz de fals și a infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

323. Inculpatul a fost trimis în judecată, reținându-se că și-a încredințat cartea de identitate unui prieten care avea o fizionomie asemănătoare, în vederea folosirii acesteia în fața poliției locale, pentru întocmirea unui proces-verbal de contravenție. Față de această stare de fapt, inculpatul va răspunde:

A. pentru instigare la fals privind identitatea;

B. pentru fals privind identitatea;

C. pentru complicitate la fals privind identitatea.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

324. S-a reținut că, în noaptea de 15/16.12.2016, inculpatul s-a întâlnit în oraș cu numiții UG și TD, hotărând să participe la discoteca organizată în localitatea E, județul C. După miezul nopții s-au întors în localitatea de domiciliu și, pe când se deplasau pe strada X, au fost opriți de o patrulă a jandarmeriei care a solicitat însoțitorilor inculpatului date referitoare la proveniența bunurilor aflate asupra lor. De precizat că UG și TD au fost trimiși ulterior în judecată pentru comiterea infracțiunii de furt. În acest context, inculpatul și-a declinat o identitate nereală, declarând că se numește UG, cu data nașterii și adresa domiciliului fictive, date inserate de jandarmi în procesul-verbal de depistare. Declarațiile numiților UG și TD, precum și înscrisul amintit susțin situația de fapt prezentată prin actul de inculpare. Inculpatul a recunoscut fapta motivând comiterea ei pe considerentul că s-a pierdut față de „bâlbâielile" prietenilor chestionați cu privire la proveniența bunurilor și că întârziase acasă fără acordul părinților, dar că nu a intenționat altceva decât să ascundă situația în fața părinților. Ce încadrare juridică a faptei inculpatului va fi reținută:

A. fals privind identitatea (art. 327 CP);

B. fals în declarații (art. 326 CP);

C. complicitate la fals intelectual (art. 321 CP), comis în participație improprie (jandarmii acționând fără vinovăție).

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

325. Fapta de a lipi pe un pașaport emis pe numele altei persoane propria fotografie și de a se prezenta la graniță cu un asemenea act reprezintă:

A. doar un fals privind identitatea;

B. un fals material în înscrisuri oficiale în concurs cu uz de fals;

C. un fals material în înscrisuri oficiale în concurs cu fals privind identitatea;

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

326. X, care s-a prezentat în fața procurorului, afirmând, în mod nereal, că este Y, persoana citată în calitate de martor în cauza instrumentată de procuror, și a fost audiat în această calitate, comite o infracțiune de fals privind identitatea:

A. dacă a prezentat actul de identitate al lui Y;

B. și o infracțiune de mărturie mincinoasă;

C. și o infracțiune de inducere în eroare a organelor judiciare.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

327. Constituie infracțiunea de fals în declarații:

A. declararea necorespunzătoare adevărului în privința propriei identități prin folosirea unui act falsificat de identitate, declarare făcută de către o persoană în fața avocatului, în vederea producerii unor consecințe juridice pentru altul;

B. declararea necorespunzătoare adevărului în privința existenței unei relații de rudenie cu privire la care nu există acte doveditoare, declarare făcută de către o persoană în fața notarului public în vederea producerii de consecințe juridice pentru altul;

C. declararea necorespunzătoare adevărului în privința unei stări de fapt, declarare făcută de către martoră în fața instanței civile, în vederea producerii unor consecințe juridice pentru sine.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

328. Funcționarul bancar angajat în calitate de casier la o societate bancară cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României:

A. poate fi condamnat pentru infracțiunea de luare de mită în varianta tip, dacă primește o sumă de bani de la un client al băncii pentru a urgenta îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu;

B. poate fi persoana în fața căreia autorul infracțiunii de fals privind identitatea se prezintă sub o identitate falsă, prin folosirea frauduloasă a unui act ce servește la identificare, în vederea producerii unei consecințe juridice;

C. poate fi subiect pasiv secundar al infracțiunii de ultraj.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

§7. Infracțiuni contra siguranței publice

329. Infracțiunea de punere în circulație sau conducere a unui vehicul neînmatriculat:

A. se reține în concurs formal cu infracțiunea de vătămare corporală din culpă dacă H, conducând neatent pe drumul public un autoturism neînmatriculat, lovește un pieton, cauzându-i leziuni ușoare, care nu necesită zile de îngrijiri medicale;

B. poate fi reținută în concurs formal cu infracțiunea de conducere a unui vehicul fără permis de conducere;

C. poate viza și o remorcă.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

330. Constituie infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia:

A. părăsirea locului accidentului, fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, de către conducătorul vehiculului, dacă în urma accidentului s-au produs doar pagube materiale;

B. modificarea de către autorul accidentului a stării locului unde s-a produs accidentul de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății unei persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului;

C. părăsirea locului accidentului, fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea locului faptei, de către conducătorul vehiculului, dacă victima părăsește locul faptei, iar conducătorul de vehicul anunță imediat evenimentul la cea mai apropiată unitate de poliție.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

**331. La data de 03.04.2018, în jurul orei 03:25 AM, X, care consumase în prealabil un pahar de bere, se afla la volanul autoturismului marca O pe care îl conducea cu viteza de 100 km/h în localitatea B. Deși organele de poliție din cadrul IPJ F, aflându-se în exercitarea atribuțiilor de serviciu, au efectuat semnalul regulamentar de oprire a conducătorului autoturismului, acesta nu a oprit. Organele de poliție au plecat în urmărirea autovehiculului, reușind oprirea acestuia, după ce conducătorul X a pierdut

controlul volanului și a intrat cu mașina în șanț fără a o avaria. X s-a dat jos din mașină și, văzând polițiștii, a încercat să fugă de la fața locului, dar a fost oprit. În urma verificărilor, s-a stabilit că X era posesor de permis de conducere, însă avea dreptul de a conduce suspendat din data de 08.03.2018. Întrucât X emana miros de alcool, i s-a solicitat să se supună testării cu aparatul alcooltest, însă a refuzat, după care a fost condus la Spitalul Orășenesc B, unde a refuzat recoltarea probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei cu motivarea că „îi e frică de ace". Realizați încadrarea juridică a faptelor comise de X:

A. infracțiunea de conducere a unui autovehicul fără permis de conducere, infracțiunea de refuz sau sustragere de la prelevarea de mostre biologice, infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau altor substanțe și infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia, în concurs;

B. infracțiunea de conducere a unui autovehicul fără permis de conducere, infracțiunea de refuz sau sustragere de la prelevarea de mostre biologice și infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau altor substanțe, în concurs;

C. infracțiunea de conducere a unui autovehicul fără permis de conducere și infracțiunea de refuz sau sustragere de la prelevarea de mostre biologice, în concurs.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

332. X, având o îmbibație alcoolică de 1,1 g/l alcool pur în sânge, a condus pe drumurile publice un autovehicul fără a avea permis de conducere. În sarcina lui X:

A. se poate reține și o infracțiune de conducere a unui vehicul fără permis de conducere;

B. se poate reține și o infracțiune de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe;

C. nu se poate reține o infracțiune de vătămare corporală din culpă dacă, în timp ce conducea autovehiculul în condițiile respective, a produs, din culpa lui, un accident în urma căruia un pieton a avut nevoie de 10 zile de îngrijiri medicale.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

333. Dacă X conduce un autovehicul după ce a consumat băuturi alcoolice:

A. fapta este infracțiune chiar dacă conducerea se realizează doar în propria curte;

B. fapta este infracțiune indiferent de nivelul îmbibației alcoolice din sânge;

C. pentru ca fapta să poată constitui infracțiune, acțiunea de conducere a autovehiculului nu presupune în mod necesar punerea în mișcare a acestuia prin acționarea sistemelor de autopropulsie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

334. Numitul X a condus pe un bulevard din oraș autoturismul proprietate personală, după ce a consumat băuturi alcoolice, având o îmbibație alcoolică de 0,90 g/l alcool pur în sânge. În această situație:

A. se va reține infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe în varianta tip;

B. se va reține infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe în varianta agravată;

C. se va reține și infracțiunea de vătămare corporală din culpă dacă, conducând neatent, pe fondul consumului băuturilor alcoolice, numitul X a lovit un pieton care a suferit leziuni traumatice care au necesitat pentru vindecare 10 zile de îngrijiri medicale.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

335. Infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia, săvârșită în modalitatea părăsirii locului accidentului:

A. nu se poate reține niciodată dacă accidentul de circulație s-a comis în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune;

B. poate fi comisă de instructorul auto aflat, la momentul accidentului, în procesul de instruire;

C. nu poate fi comisă în forma participației improprii.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

336. Dacă X conduce un autovehicul pe drumurile publice fără a avea permis de conducere și având o îmbibație alcoolică de 0,90 g/l alcool pur în sânge, în sarcina sa se va putea reține, între altele:

A. infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe;

B. infracțiunea de conducere a unui vehicul fără permis de conducere;

C. infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia dacă, după ce a lovit din neatenție o mașină parcată în care nu se afla nicio persoană, și-a continuat drumul.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

§8. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială

337. Infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice:

A. nu se poate reține dacă actele de violență sau amenințare au fost îndreptate împotriva unei singure persoane;

B. nu absoarbe infracțiunea de lovire sau alte violențe;

C. se poate reține și atunci când o persoană, în timpul zilei, se dezbracă complet în piața publică din fața primăriei, în semn de protest față de activitatea primarului.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

338. Infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice:

A. se reține doar atunci când violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității, realizate în public, sunt îndreptate împotriva a două sau mai multor persoane;

B. se reține, chiar dacă amenințările sau atingerile grave aduse demnității, realizate în public, sunt îndreptate împotriva unei singure persoane;

C. absoarbe întotdeauna infracțiunea de ultraj contra bunelor moravuri, atunci când faptele sunt comise în aceeași împrejurare.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

339. În cazul infracțiunii de incest:

A. nu este posibilă participația penală;

B. forma de vinovăție poate fi și culpa;

C. sunt realizate elementele de tipicitate și în cazul în care subiecții activi sunt numai frați consangvini (după tată).

(admitere INM și în magistratură, 2017)

340. Raportul sexual consimțit între frate și soră, dacă ambele persoane sunt majore:

A. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de incest;

B. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de viol;

C. nu reprezintă niciodată infracțiune.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

341. Raportul sexual consimțit între frate și soră:

A. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de incest chiar dacă ambele persoane sunt majore;

B. întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de act sexual cu un minor dacă ambii au 17 ani;

C. nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de viol.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

342. Numita X, persoană majoră de sex feminin, comite infracțiunea de incest dacă:

A. întreține un raport sexual consimțit cu tatăl său biologic;

B. comite un act sexual oral consimțit cu sora sa;

C. întreține un raport sexual consimțit cu fratele său uterin (născut din aceeași mamă, dar având un alt tată).

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

343. Infracțiunea de incest:

A. are ca element material raportul sexual consimțit;

B. nu poate fi comisă între două surori;

C. este o infracțiune contra libertății și integrității sexuale.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

344. Inculpatul X, recidivist, a fost trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de abandon de familie prevăzute de art. 378 alin. (1) lit. c) CP, reținându-se că nu a plătit cu rea-credință, timp de 3 luni, pensia de întreținere stabilită pe cale judecătorească în favoarea fiului său minor. Înainte de terminarea cercetării judecătorești, inculpatul a achitat în întregime pensia de întreținere restantă. În această situație:

A. fapta inculpatului nu se pedepsește;

B. instanța nu poate dispune amânarea aplicării pedepsei;

C. instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

345. În cazul în care s-a comis o infracțiune de abandon de familie:

A. instanța nu poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru aceasta, chiar dacă inculpatul își îndeplinește obligațiile până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare;

B. fapta nu se pedepsește dacă inculpatul își îndeplinește obligațiile de întreținere restante până la primul termen de judecată;

C. fapta nu se pedepsește dacă inculpatul își îndeplinește obligațiile de întreținere restante până la terminarea urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

346. Inculpatul a fost trimis în judecată, reținându-se că împotriva acestuia a formulat plângere penală fosta soție pentru abandon de familie, deoarece în perioada mai-august 2016, pe parcursul a 4 luni, acesta nu a achitat pensia de întreținere stabilită prin hotărâre judecătorească în favoarea celor doi copii minori ai inculpatului, în vârstă de 11, respectiv 12 ani. Inculpatul a arătat și s-a dovedit că în cele 4 luni copiii au fost în grija sa, mama lor fiind plecată la muncă în străinătate. Față de această stare de fapt:

A. inculpatul răspunde pentru o singură infracțiune de abandon de familie în formă continuă;

B. inculpatul răspunde pentru două infracțiuni de abandon de familie;

C. inculpatul ar putea fi achitat pentru că fapta nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

347. În cazul infracțiunii de abandon de familie:

A. termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data la care minorul a devenit major, în cazul în care fapta este comisă prin alungarea unui minor de către mama sa;

B. fapta se poate comite și prin neexecutarea, cu rea-credință, de către cel condamnat a prestațiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească, în favoarea persoanelor îndreptățite la întreținere din partea victimei unei infracțiuni;

C. fapta nu constituie infracțiune dacă, înainte de terminarea urmăririi penale, inculpatul își îndeplinește obligațiile.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

348. În cazul infracțiunii de abandon de familie:

A. acțiunea penală se pune în mișcare întotdeauna din oficiu;

B. elementul material poate consta în neexecutarea, cu rea-credință, de către cel condamnat a prestațiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească, în favoarea persoanelor îndreptățite la întreținere din partea victimei infracțiunii;

C. subiectul pasiv este întotdeauna un minor.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

349. Infracțiunea de abandon de familie:

A. se reține în concurs formal cu infracțiunea de nerespectare a hotărârilor judecătorești în cazul neexecutării, cu rea-credință, de către cel condamnat a prestațiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească, în favoarea persoanelor îndreptățite la întreținere din partea victimei unei infracțiuni de ucidere din culpă;

B. săvârșită prin neplata cu rea-credință, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere instituite printr-o singură hotărâre judecătorească în favoarea celor 3 copii ai inculpatului constituie o infracțiune unică;

C. poate fi comisă și prin alungarea, de către persoana care are obligația legală de întreținere, a celui îndreptățit la întreținere, expunându-l pe acesta din urmă la suferințe morale.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

350. Infracțiunea de abandon de familie se poate comite:

A. atât printr-o acțiune, cât și printr-o inacțiune;

B. doar printr-o acțiune;

C. și din culpă.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

§9. Infracțiuni prevăzute în legi speciale

351. Inculpatul a fost surprins de lucrători din cadrul BCCO în timp ce vindea unui consumator țigări ce conțineau droguri de risc, precum și pliculețe ce conțineau droguri de mare risc. În cauză, inculpatul va răspunde penal pentru:

A. două infracțiuni de trafic de droguri aflate în concurs [art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 și art. 2 alin. (2) din aceeași lege, cu aplicarea art. 38 CP];

B. o infracțiune de trafic de droguri în formă continuată [art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, cu aplicarea art. 35 alin. (1) CP];

C. o infracțiune simplă, ca formă a unității naturale de infracțiune [art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000].

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

352. Eliberarea de droguri de risc, pe baza unei rețete prescrise de către medic, fără ca aceasta să fie necesară din punct de vedere medical, situație cunoscută autorului:

A. constituie o infracțiune ce poate fi săvârșită numai de un subiect activ calificat (persoane autorizate în baza legii să elibereze medicamente pe bază de rețetă);

B. nu constituie infracțiune;

C. constituie infracțiunea de trafic de droguri de risc.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

353. În cursul anului 2019, X, Y și Z au cultivat droguri de risc – plante de canabis –, atât pentru consum propriu, cât și pentru aprovizionarea cu aceste substanțe a unei zone turistice aflate în proximitatea locuinței inculpaților. Cu ocazia percheziției domiciliare la domiciliul inculpatului X, a fost descoperită o cultură de canabis constând în 10 plante, mai multe plante care erau deja puse la uscat și un geamantan în care se aflau mai multe pungi cu muguri de canabis. Cantitatea de droguri depistată de organele judiciare, rămasă după uscarea plantelor, a fost de aproximativ 25 kg. Plantația de canabis a fost cultivată la locuința inculpatului X, în îngrijirea acesteia fiind implicați și inculpații Y și Z, iar exclusiv pentru comercializarea mugurilor de canabis, cei trei erau ajutați de inculpatul Q. În această situație:

A. X, Y, Z și Q sunt coautori atât la săvârșirea infracțiunii de trafic de droguri de risc prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, cât și la săvârșirea infracțiunii de cultivare, producere, fabricare, experimentare, preparare, cumpărare sau deținere de droguri de risc, pentru consum propriu, fără drept, prevăzută de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, ambele urmând a fi reținute în concurs pentru fiecare dintre cei patru inculpați;

B. Q este coautor al infracțiunii de trafic de droguri de risc prevăzute de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000;

C. Q nu a săvârșit un concurs de infracțiuni.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

354. Constituie infracțiune de evaziune fiscală, potrivit legii:

A. evidențierea, în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive;

B. executarea de evidențe contabile duble, folosindu-se înscrisuri sau alte mijloace de stocare a datelor;

C. depunerea unei mărturii false cu privire la sume de bani evidențiate în acte contabile.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

355. Numitul X comite infracțiunea de evaziune fiscală dacă, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale:

A. execută evidențe contabile duble, folosindu-se de înscrisuri sau alte mijloace de stocare a datelor;

B. transformă un autoturism cunoscând că acesta provine din comiterea unei fapte prevăzute de legea penală;

C. degradează bunuri sechestrate în conformitate cu prevederile Codului de procedură fiscală și ale Codului de procedură penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

B. RĂSPUNSURI ȘI EXPLICAȚII

CAPITOLUL I. PARTEA GENERALĂ

§1. Aplicarea legii penale în timp

| 1. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, august 2019)*

Potrivit art. 5 CP, aplicarea legii penale mai favorabile presupune întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii: *(i)* succesiunea de legi penale să intervină între momentul comiterii faptei şi momentul judecării definitive a infractorului; *(ii)* toate legile succesive să incrimineze fapta comisă de inculpat; *(iii)* legile succesive să incrimineze sau să sancţioneze diferit fapta comisă (FL. STRETEANU, D. NIŢU, *Drept penal. Partea generală*, vol. I, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2014, p. 131-133).

Prima condiţie este îndeplinită dacă actul normativ care a cuprins dispoziţii penale mai favorabile aflat în vigoare între cele două momente a fost declarat neconstituţional sau, în cazul particular al ordonanţelor de urgenţă, dacă au fost aprobate de către Parlament cu modificări sau completări ori au fost respinse. Faţă de cele arătate, observăm că varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera B este corectă.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât pentru aplicarea legii mai favorabile nu interesează dacă legea nouă modifică dispoziţiile Codului penal ori dispoziţiile din legi speciale.

| 2. Răspuns: C *(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)*

Răspunsul de la litera A este greşit, deoarece, în acest caz, suntem în prezenţa aplicării legii penale mai favorabile pedepselor definitive, în temeiul art. 6 CP, iar nu în prezenţa aplicării legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei (art. 5 CP).

În cazul în care legea nouă nu mai incriminează fapta în modalitatea concretă în care a fost comisă, suntem în prezenţa unei legi de dezincriminare, potrivit art. 4 CP, iar nu a aplicării legii penale mai favorabile. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greşit.

În cazul în care legea nouă prevede condiţia introducerii plângerii prealabile pentru tragerea la răspundere penală a făptuitorului, aceasta constituie o lege penală mai favorabilă dacă persoana vătămată nu ar dori să introducă o plângere prealabilă. În acest caz, nefiind introdusă plângerea prealabilă, va fi incidentă o cauză care înlătură răspunderea penală, situaţie în care legea nouă va fi mai favorabilă pentru inculpat. Dacă persoana vătămată introduce plângerea prealabilă, stabilirea legii penale mai favorabile se va realiza prin raportare la alte criterii (de pildă, cuantumul pedepsei), astfel că legea nouă poate să nu constituie legea mai favorabilă.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că varianta de răspuns de la litera B *nu este corectă, întrucât aceasta are în vedere ipoteza unei legi de dezincriminare in concreto, caz în care se aplică dispoziţiile art. 4 CP, şi nu cele referitoare la legea mai favorabilă (art. 3 din Legea nr. 187/2012).*

| 3. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Prin *Decizia nr. 265/2014* (M. Of. nr. 372 din 20.05.2014), Curtea Constituţională a constatat că *dispoziţiile art. 5 CP sunt constituţionale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea şi aplicarea legii penale mai favorabile.*

În aceste condiţii, aplicarea legii mai favorabile în cauză se va realiza prin aplicarea dispoziţiilor unei singure legi, făcându-se abstracţie de cealaltă lege. În concret, acest lucru nu este întotdeauna posibil, pentru că, în cazul în care faptele pentru care s-a dispus trimiterea în judecată au fost săvârşite atât sub imperiul legii vechi, anterior, cât şi ulterior acestui moment, sub legea nouă, legea nouă trebuie aplicată în mod obligatoriu pentru acestea din urmă şi pentru operaţiunea de contopire a pedepselor aplicate. Aşadar, cum pentru faptele săvârşite sub legea nouă va fi aplicată în mod

obligatoriu această lege, și tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni va fi stabilit tot în baza legii noi [art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757 din 12.11.2012)], întrucât *aplicarea în mod global a legii* ar încălca principiul neretroactivității legii noi raportat la faptele săvârșite sub vechea lege.

Pentru aceste motive, apreciem că răspunsul corect este cel de la litera C. Astfel, pentru faptele săvârșite sub legea veche va fi stabilită legea mai favorabilă, pentru faptele săvârșite sub legea nouă va fi aplicată legea nouă, iar tratamentul sancționator al concursului va fi tot cel prevăzut de legea nouă, întrucât pluralitatea de infracțiuni s-a desăvârșit sub această lege.

4. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Regula aplicării în mod global a legii exclude posibilitatea combinării prevederilor mai favorabile din legile succesive. Așadar, în cazul în care toate infracțiunile au fost săvârșite sub codul anterior (pentru ipoteza în care doar una/unele infracțiuni au fost săvârșite sub codul vechi, a se vedea întrebarea anterioară), în cauză va fi aplicat fie codul vechi, sub toate aspectele, fie codul nou, sub toate aspectele. Așadar, va fi interzisă aplicarea legii noi pentru o infracțiune, a legii vechi pentru alta etc. Față de cele arătate, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de la litera C este eronată, regula aplicării facultative a legii penale mai favorabile nefiind prevăzută de actuala lege penală. Aceasta era prevăzută sub legea veche și era aplicabilă în condițiile intervenirii unei legi mai favorabile după rămânerea definitivă a hotărârii.

5. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Prin *Decizia nr. 265/2014* (M. Of. nr. 372 din 20.05.2014), Curtea Constituțională a stabilit regula aplicării legii mai favorabile în mod global, regulă care nu permite combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

De asemenea, potrivit art. 5 alin. (2) CP, la aplicarea legii mai favorabile va fi avut în vedere și actul normativ declarat neconstituțional, dacă s-a aflat în vigoare oricând între momentul săvârșirii faptei și pronunțarea hotărârii definitive în cauză și dacă a cuprins dispoziții penale mai favorabile.

Prin urmare, variantele corecte de răspuns sunt cele la literele A și B.

6. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Speța ridică problema aplicării dispozițiilor art. 6 CP, în cazul unei condamnări definitive la pedeapsa închisorii de 3 ani, dacă legea nouă ar prevedea pentru infracțiunea respectivă un maxim special chiar de 3 ani, însă ar prevedea și pedeapsa alternativă cu amenda.

Potrivit art. 6 alin. (1) CP, *când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim*. Așadar, aplicarea legii penale mai favorabile pedepselor definitive permite doar reducerea pedepsei aplicate la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea respectivă. Nu este posibilă schimbarea naturii pedepsei aplicate, chiar dacă legea nouă ar prevedea alternativ cu pedeapsa închisorii și pedeapsa amenzii. Aceasta, deoarece s-ar încălca autoritatea de lucru judecat, nefiind posibilă în acest caz o nouă individualizare a pedepsei aplicate. Din acest motiv, răspunsul de la litera B – care face referire la înlocuirea pedepsei închisorii cu pedeapsa amenzii, dacă instanța apreciază că această pedeapsă este suficientă pentru reeducarea condamnatului – este greșit.

Răspunsul de la litera A este, de asemenea, greșit, deoarece apariția unei legi noi care modifică maximul special al pedepsei nu mai poate avea vreun efect asupra măsurilor de siguranță executate deja. Într-adevăr, legea nouă prevede un maxim special de 3 ani închisoare, iar pentru luarea măsurii de siguranță a confiscării extinse, art. 112[1] CP prevede condiția ca legea să prevadă pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii de 4 ani sau mai mare. Așadar, raportat la rolul pe care îl joacă pedeapsa închisorii în economia dispunerii măsurii de siguranță a confiscării extinse, aceasta constituind o condiție de admisibilitate a ei, care se verifică numai la momentul dispunerii, raportul de drept execuțional nu este afectat în vreun fel de modificările ulterioare ale acestei condiții.

În cazul în care legea nouă ar prevedea o condiție specială a subiectului pasiv al infracțiunii, condiție ce nu ar mai fi îndeplinită în speță, înseamnă că a operat o dezincriminare *in concreto* a faptei săvârșite. Dacă legea nouă prevede că infracțiunea există doar atunci când subiectul pasiv este un minor, iar în speță subiectul pasiv era un major, rezultă că fapta concretă nu mai este prevăzută

de legea penală, fiind dezincriminată. Or, având în vedere această dezincriminare a faptei, ea nu va mai putea produce efecte pe viitor, nemaiputând constitui nici primul termen al recidivei. Astfel, potrivit art. 42 lit. a) CP, *la stabilirea stării de recidivă nu se ține seama de hotărârile de condamnare privitoare la: a) faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală*. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect.

7. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Ipoteza enunțului reprezintă un caz-tip de aplicare a legii penale mai favorabile *post sententiam*. Astfel, în ipoteza enunțului, aplicarea legii mai favorabile presupune reducerea pedepsei aplicate până la concurența maximului special prevăzut de legea nouă, respectiv de la pedeapsa aplicată de 2 ani închisoare la maximul legal de un an. Împrejurarea că noua lege prevede pedeapsa închisorii alternativ cu pedeapsa amenzii nu poate conduce la concluzia că trebuie aplicată aceasta din urmă. În esență, ceea ce trebuie reținut în materia aplicării legii mai favorabile conform art. 6 CP este că trebuie găsit un echilibru între, pe de o parte, autoritatea de lucru judecat și, pe de altă parte, principiul legalității pedepsei. Tocmai de aceea reducerea pedepsei aplicate nu poate fi operată decât prin raportare la excedent, urmând a fi redusă numai partea de pedeapsă care nu are susținere legală.

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt eronate. Varianta de la litera C este corectă, întrucât în aplicarea principiului aplicării legii mai favorabile *post sententiam* nu este permisă reindividualizarea modului de executare a pedepsei.

8. Răspuns: A *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Aplicarea legii penale mai favorabile, în cazul condamnării unei persoane pentru comiterea mai multor infracțiuni în concurs, se face, prin ipoteză, în mod global, întrucât scopul principal al aplicării art. 6 CP este acela al respectării principiului legalității sancțiunilor impuse potrivit legii vechi (aplicată, evident, în mod global) raportat la noua reglementare, fiind înlăturate în tot sau în parte acele sancțiuni care nu mai au susținere în noua lege.

Așa fiind, apreciem corectă opinia Comisiei de soluționare a contestațiilor conform căreia *Decizia nr. 265/2014 a Curții Constituționale, la care face referire candidatul, nu este incidentă, întrucât vizează art. 5 CP, iar nu art. 6 CP care este avut în vedere de enunțul întrebării.*

În cazul infracțiunilor definitiv judecate, aplicarea legii penale mai favorabile în temeiul art. 6 CP se va face în mod global, însă ținându-se cont de fiecare infracțiune în parte și de regimul de sancționare a concursului de infracțiuni. Astfel, dacă se reduce o pedeapsă aplicată pentru o infracțiune în concurs, care ar fi mai mare decât maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea respectivă, se va calcula pedeapsa rezultantă la care s-ar ajunge prin aplicarea tuturor dispozițiilor noului Cod penal (inclusiv cele privind sancționarea concursului de infracțiuni), iar dacă rezultanta la care s-ar ajunge ar fi mai redusă decât pedeapsa rezultantă pe care o execută condamnatul, atunci se va face aplicarea art. 6 CP și se va reduce această pedeapsă rezultantă. Este posibil ca în urma aplicării globale a noii legi penale să se ajungă la o pedeapsă rezultantă mai mare decât cea pe care o execută condamnatul, chiar dacă s-ar fi redus pedeapsa aplicată pentru o infracțiune din concurs. În acest caz, se va reduce pedeapsa pentru una dintre infracțiunile aflate în concurs, care ar depăși maximul special prevăzut de noua lege penală, dar se va menține pedeapsa rezultantă. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este cel corect.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece practica judiciară a statuat că se va face aplicarea art. 6 CP chiar dacă se va reduce doar una dintre pedepsele aplicate pentru infracțiunile aflate în concurs și se va menține pedeapsa rezultantă. Este adevărat că persoana condamnată va executa în final aceeași pedeapsă, însă aplicarea legii penale mai favorabile doar pentru una dintre infracțiunile aflate în concurs, pentru care a fost condamnat în baza legii vechi, poate avea relevanță în aplicarea altor instituții de drept penal (de exemplu, grațierea pedepselor de până la un anumit cuantum). De aceea, practica judiciară a statuat că se va face aplicarea art. 6 CP chiar dacă se va menține pedeapsa rezultantă aplicată pentru pluralitatea de infracțiuni.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece nu există nicio prevedere potrivit căreia art. 6 CP s-ar aplica doar pedepselor individuale, nu și pedepselor rezultante. Dimpotrivă, legea penală mai favorabilă se va aplica, în temeiul art. 6 CP, tuturor instituțiilor care au un efect asupra pedepsei rezultante.

9. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Potrivit art. 6 CP, *când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai uşoară, sancţiunea aplicată, dacă depăşeşte maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită, se reduce la acest maxim*. Aşadar, legea instituie un remediu pentru a aduce în acord cu prevederile noului Cod penal pedepsele aplicate sub imperiul vechiului Cod penal, care depăşesc maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea respectivă. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect, având în vedere că suntem în prezenţa unui caz de aplicare a legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei.

Răspunsul de la litera A este greşit, deoarece pedeapsa nu este nelegală, fiind aplicată potrivit dispoziţiilor legale în vigoare la momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Răspunsul de la litera C este greşit, deoarece, din punct de vedere procedural, pentru aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei nu se recurge la formularea unei căi extraordinare de atac, ci este prevăzută o cale distinctă, reglementată în art. 595 CPP.

10. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Prin prezenta întrebare se pun în evidenţă interpretările date de instanţa supremă dispoziţiilor art. 187 CP, respectiv sintagmei „pedeapsă prevăzută de lege". Potrivit textului amintit, *prin pedeapsă prevăzută de lege se înţelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârşită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei*.

Astfel, relevante rezolvării prezentei întrebări sunt:

a) *Decizia nr. 7/2014* (M. Of. nr. 471 din 26.06.2014), prin care ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, *în aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 CP, în cazul infracţiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită" se înţelege maximul special prevăzut de lege pentru infracţiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracţiunea continuată*;

b) *Decizia nr. 6/2014* (M. Of. nr. 471 din 26.06.2014), prin care ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, *în aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei, potrivit art. 6 alin. (1) CP, în cazul tentativei, limita maximă a pedepsei ce trebuie avută în vedere este maximul prevăzut de lege pentru forma tentată (maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea consumată, redus sau înlocuit conform dispoziţiilor privind tratamentul sancţionator al tentativei)*.

Faţă de toate acestea, observăm că variantele de la literele A şi C sunt corecte.

11. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Tot referitor la interpretarea dată de instanţa supremă dispoziţiilor legale incidente, amintim:

a) *Decizia nr. 7/2014* (M. Of. nr. 471 din 26.06.2014), prin care ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, *în aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 CP, în cazul infracţiunilor continuate, prin sintagma „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită" se înţelege maximul special prevăzut de lege pentru infracţiune, fără luarea în considerare a cauzei de majorare a pedepsei prevăzută pentru infracţiunea continuată*;

b) *Decizia nr. 15/2014* (M. Of. nr. 546 din 23.07.2014), prin care ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, *în interpretarea dispoziţiilor art. 6 alin. (1) CP, pentru ipoteza unei infracţiuni comise în stare de recidivă postexecutorie judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal, pedeapsa aplicată prin hotărârea de condamnare se va compara cu maximul special prevăzut în legea nouă pentru infracţiunea săvârşită prin luarea în considerare a dispoziţiilor art. 43 alin. (5) CP*.

Faţă de aceste hotărâri obligatorii, se constată că varianta de la litera B este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Tot corectă este şi varianta de la litera A, întrucât este reproducerea exactă a dispoziţiilor art. 6 alin. (6) CP.

12. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Tot la chestiunea aplicării legii penale mai favorabile *post sententiam* se referă şi această întrebare. Potrivit art. 6 alin. (1)-(3) CP, dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei a intervenit o lege penală mai favorabilă, atunci *(i)* pedeapsa închisorii aplicată, dacă depăşeşte maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită, se reduce la acest maxim, *(ii)* pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul pedepsei închisorii prevăzut pentru acea infracţiune, dacă noua lege nu prevede pentru aceeaşi faptă decât pedeapsa închisorii, *(iii)* pedeapsa închisorii se înlocuieşte cu amenda, fără a se putea depăşi maximul special prevăzut de legea nouă, dacă legea nouă prevede pentru aceeaşi faptă în locul pedepsei închisorii numai amenda.

În aceste condiţii, se constată că numai variantele de la literele A şi C verifică aceste condiţii. Varianta de la litera B este eronată, întrucât limitele de pedeapsă ce trebuie avute în vedere în cazul tentativei sunt reduse la jumătate, aşa cum a reţinut şi ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 6/2014* (M. Of. nr. 471 din 26.06.2014).

13. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Această întrebare reprezintă un exerciţiu practic al celor arătate anterior. În acest caz, pedeapsa închisorii de 7 ani trebuie redusă în mod obligatoriu la maximul special prevăzut de legea nouă [varianta de la litera A, art. 6 alin. (1) CP] ori, după caz, trebuie înlocuită cu pedeapsa amenzii, fără a se putea depăşi maximul special prevăzut de legea nouă, dacă această lege prevede pentru aceeaşi infracţiune doar pedeapsa amenzii [varianta de la litera C, art. 6 alin. (3) CP].

Varianta de la litera B este eronată, faţă de cele arătate anterior.

14. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Întrebarea atinge atât aspecte referitoare la aplicarea legii penale până la judecarea definitivă a cauzei, cât şi aspecte referitoare la aplicarea legii penale după judecarea definitivă a cauzei, variantele de la literele B şi C fiind corecte. Astfel, este incident art. 5 CP referitor la aplicarea legii mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei cu privire la a doua faptă. Nu interesează, în economia discuţiei, faptul că limitele de pedeapsă sunt asimetrice, cât timp prin ipoteză nu se arată dacă instanţa va aplica pedeapsa îndreptată spre minimul ori spre maximul special. Cu privire la condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă devin incidente dispoziţiile art. 6 CP referitoare la aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei. În concret, instanţa va înlocui pedeapsa aplicată sub legea veche cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracţiune de legea nouă [art. 6 alin. (2) CP].

Varianta de la litera A este eronată, întrucât ipoteza nu tratează vreun caz de dezincriminare a infracţiunilor, legea nouă prevăzând în continuare ca infracţiuni faptele săvârşite.

15. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

În această speţă sunt incidente dispoziţiile privind aplicarea legii penale de dezincriminare şi aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. În această ordine, reţinem că infracţiunea se consideră dezincriminată atunci când nu mai este prevăzută de legea nouă. Totodată, vom fi în prezenţa unei dezincriminări atunci când legea nouă modifică elementele constitutive ale infracţiunii, inclusiv forma de vinovăţie, iar fapta săvârşită nu mai întruneşte noile condiţii. Aşadar, varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât la data intrării în vigoare a legii de dezincriminare executarea pedepsei pronunţate în baza vechiului Cod penal a încetat.

Suntem în prezenţa aplicării legii penale mai favorabile în cauzele pendinte atunci când prin noua lege s-au modificat limitele de pedeapsă. În baza acestui principiu, dacă legea veche este legea mai favorabilă, aceasta va ultraactiva – aşadar, va fi aplicată, cu toate că nu se mai află în vigoare –, iar dacă legea nouă este legea mai favorabilă, aceasta va retroactiva – fiind aplicată în cauză, cu toate că a intrat în vigoare ulterior săvârşirii infracţiunii.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât ipoteza nu furnizează suficiente elemente care să conducă la existenţa unui concurs de infracţiuni. Nu este suficient pentru a face o justă caracterizare a pluralităţii de infracţiuni informaţia că ambele infracţiuni au fost săvârşite înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal. Chiar şi în această ipoteză ne putem afla în prezenţa unui concurs de infracţiuni, la fel de bine cum ne-am putea afla în prezenţa unei recidive ori a pluralităţii intermediare.

16. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Potrivit art. 6 alin. (5) CP, atunci când legea nouă este mai favorabilă sub aspectul pedepsei principale, pedepsele complementare neexecutate (şi, implicit, pedepsele accesorii) care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de aceasta. Potrivit *Deciziei CCR nr. 265/2014* (M. Of. nr. 372 din 20.05.2014), combinarea prevederilor din legile succesive nu este permisă.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât contravine principiului aplicării globale a legii penale mai favorabile și principiului neretroactivității legii.

| 17. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Această întrebare se referă tot la aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei.

Raportat la variantele de răspuns, cea de la litera A este eronată, întrucât legea veche care nu mai este în vigoare nu poate ultraactiva decât atunci când conține dispoziții mai favorabile.

Varianta de la litera B este corectă, legea care prevede existența unor condiții suplimentare la punerea în mișcare sau la exercitarea acțiunii penale fiind mai favorabilă acuzatului, de vreme ce răspunderea penală poate fi înlăturată dacă noile condiții nu sunt respectate.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât limitarea sferei de aplicare a cauzelor de nepedepsire echivalează cu inaplicarea unor cauze de înlăturare a răspunderii penale dacă, potrivit legii vechi, puteau fi incidente. Astfel, legea care limitează sfera de aplicare a unei cauze de nepedepsire nu poate fi mai favorabilă.

| 18. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

De principiu, potrivit art. 15 alin. (2) din Constituție, legea dispune numai pentru viitor. Prin excepție, legea penală nouă poate dispune pentru trecut, așadar, poate retroactiva, atunci când este mai favorabilă. O altă excepție de la principiul neretroactivității legii penale o constituie și legile penale de dezincriminare, astfel, potrivit art. 4 teza I CP, *legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă.*

În aceste condiții, observăm că variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât este în contradicție cu cele arătate mai sus. De pildă, în ipoteza intrării în vigoare a unei legi de modificare a Codului vamal, o lege extrapenală care conține dispoziții penale, legea va retroactiva numai în condițiile arătate anterior, respectiv numai dacă este mai favorabilă situației persoanei care a săvârșit o infracțiune.

| 19. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Potrivit art. 4 CP, *legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.*

Dezincriminarea unei fapte prevăzute de legea penală nu trebuie văzută doar *in abstracto*, adică atunci când fapta respectivă nu mai este prevăzută deloc ca infracțiune, ci și *in concreto*, adică atunci când fapta abstractă continuă să fie incriminată de legea penală, dar fapta concretă săvârșită de o persoană urmărită penal sau judecată pentru aceasta nu mai întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, așa cum este aceasta reglementată în legea penală nouă.

În consecință, dacă legea veche prevede că fapta este infracțiune doar dacă persoana vătămată are o anumită vârstă (de exemplu, este infracțiune doar dacă persoana vătămată are sub 16 ani), iar legea nouă coboară această limită minimă de vârstă (de exemplu, este infracțiune doar dacă persoana vătămată are sub 15 ani), într-o speță concretă persoana vătămată având 15 ani și jumătate, rezultă că, deși fapta era infracțiune sub imperiul legii vechi, odată cu intrarea în vigoare a legii noi aceasta nu mai constituie infracțiune. În acest caz a intervenit o dezincriminare a faptei comise *in concreto*, chiar dacă, *in abstracto*, fapta nu a fost înlăturată din legea penală. Față de aceste aspecte, răspunsul indicat la litera B este corect.

Instituirea unei cauze de nepedepsire care ar fi incidentă într-o cauză nu reprezintă o dezincriminare a faptei. Cauzele de nepedepsire au altă natură juridică, în cazul lor fapta continuă să fie incriminată, însă, din considerente de politică penală, legiuitorul a ales să nu le pedepsească. Temeiul soluției de clasare sau de încetare a procesului penal este altul decât cel incident în cazul în care fapta a fost dezincriminată. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

La fel, în cazul în care o faptă va fi urmărită doar la plângerea prealabilă potrivit legii noi, iar persoana vătămată nu formulează plângere prealabilă, nu înseamnă că fapta penală a fost dezincriminată, ci că este incidentă o cauză care înlătură răspunderea penală. Temeiul soluției de clasare sau de încetare a procesului penal este diferit și în acest caz, întrucât dezincriminarea lipsește acțiunea

penală de temeiul său, în timp ce lipsa plângerii prealabile lipsește acțiunea penală de obiectul său. Pe aceste considerente, răspunsul de la litera C este greșit.

| 20. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Dezincriminarea faptei operează, *de lege lata*, fie atunci când infracțiunea nu mai este prevăzută de noua lege penală, fie atunci când modificările elementelor constitutive aduse infracțiunii fac ca aceasta să nu mai poată fi reținută. Nu suntem în prezența unei legi de dezincriminare atunci când fapta este incriminată de legea penală nouă, însă sub o altă denumire (de pildă, infracțiunea de primire de foloase necuvenite este prevăzută în actualul Cod penal ca infracțiune de luare de mită), prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât dezincriminarea faptei nu produce efecte cu privire la pedepsele, măsurile educative ori măsurile de siguranță deja executate. În ipoteza în care confiscarea bunului nu ar fi fost executată la data intrării în vigoare a legii de dezincriminare, măsura de siguranță nu ar mai fi fost executată.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât dezincriminarea faptei se raportează în mod exclusiv la primele două trăsături esențiale ale infracțiunii, prevederea de legea penală și săvârșirea faptei cu vinovăția prevăzută de lege.

| 21. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Potrivit art. 4 CP, legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub vechea lege, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. Dispozițiile privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificărilor elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii. Așadar, când elementele constitutive ale infracțiunii (obiectul, subiectul, latura obiectivă și latura subiectivă) suferă modificări astfel încât, în concret, fapta nu mai este prevăzută de legea penală, suntem în prezența unui dezincriminări.

Dintr-o altă perspectivă, dezincriminarea vizează tipicitatea obiectivă și subiectivă a infracțiunii, așadar, primele două elemente prevăzute la art. 15 alin. (1) CP, și nu cauzele justificative și de neimputabilitate.

Față de cele arătate, numai varianta de la litera A este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a subliniat că *nu trebuie să se facă confuzie între noțiunile de faptă prevăzută de legea penală și infracțiune, fiind unanim recunoscut că dezincriminarea poate interveni doar dacă operează asupra condiției prevederii în legea penală (tipicitate), respectiv a elementului de vinovăție. Prin urmare, nu se poate considera dezincriminată fapta, în măsura în care legea nouă prevede cauze noi justificative sau de imputabilitate incidente în cauză. În același context, Comisia subliniază că varianta de la litera A nu privea o nou-introdusă cauză de neimputabilitate, ci o modificare a condițiilor prevăzute de lege pentru a se putea reține subiectul activ (condiție de tipicitate, așa cum sugerează și enunțul).*

§2. Aplicarea legii penale in spațiu

| 22. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Cele patru principii care guvernează aplicarea legii penale în spațiu pot fi clasificate în trei mai categorii: *(i) teritorialitatea*, care se referă, în esență, la infracțiunile săvârșite pe teritoriul României, *lato sensu*, adică cele săvârșite între frontierele de stat, pe o navă sub pavilion românesc, pe o aeronavă înmatriculată în România ori atunci când pe acest teritoriu s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii; *(ii) personalitatea*, care se referă, desigur, la infracțiunile săvârșite în exteriorul limitelor descrise anterior, respectiv în străinătate, însă de o *persoană fizică* cetățean român sau de o *persoană juridică* română; *(iii) realitatea*, care se referă la infracțiunile săvârșite de o altă persoană decât cele menționate anterior, respectiv de un cetățean străin sau de o persoană fără cetățenie, *contra* unui cetățean român ori a unei persoane juridice române; *(iv) rezidual, universalitatea* se referă la orice alte infracțiuni decât cele la care se referă principiul realității, în condițiile prevăzute la art. 11 CP.

Față de cele arătate, se constată că variantele de la literele A și C sunt corecte.

| 23. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Prezenta întrebare pune în discuție principiul teritorialității legii penale. Potrivit acestui principiu, ca regulă generală, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României, respectiv oriunde pe întinderea de pământ, marea teritorială, apele cu solul, subsolul și spațiul aerian cuprinse între frontierele de stat. Așadar, infracțiunea comisă la bordul unei nave comerciale sub pavilion străin în timpul tranzitării mării teritoriale a României este o infracțiune săvârșită pe teritoriul României. Potrivit art. 26 din Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României (republicată în M. Of. nr. 252 din 08.04.2014), *jurisdicția penală a României se aplică cu privire la orice infracțiune săvârșită pe teritoriul român de către persoane îmbarcate la bordul navelor străine folosite în scopuri comerciale, precum și cu privire la orice infracțiune săvârșită la bordul unei asemenea nave, pe timpul când aceasta se află în porturile românești sau în apele maritime interioare*. De aceea, apreciem că *varianta de răspuns de la litera A este eronată*, legea română aplicându-se în baza principiului teritorialității în ipoteza descrisă de varianta de răspuns.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât principiul teritorialității se aplică și atunci când s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 12 CP, care prevăd, printre altele, că principiul teritorialității legii penale române se aplică numai dacă nu se dispune altfel printr-un tratat internațional la care România este parte.

| 24. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Personalitatea legii penale române este prima excepție de la regula teritorialității, legea penală română aplicându-se și infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română. Infracțiunea trebuie să aibă o anumită gravitate, respectiv să fie pedepsită de legea penală română cu detențiunea pe viață ori închisoarea mai mare de 10 ani sau să fie îndeplinită condiția dublei incriminări în celelalte cazuri [art. 9 alin. (1) și (2) CP]. Evident, problema dublei incriminări nu se va pune atunci când fapta a fost comisă într-un loc care nu este supus jurisdicției niciunui stat.

Raportat la variantele de răspuns, răspunsul de la litera A este eronat, întrucât în acest caz prin pedeapsă prevăzută de lege se înțelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei (art. 187 CP).

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 9 alin. (3) CP, care prevăd o condiție de procedibilitate. În speță, punerea în mișcare a acțiunii penale putându-se realiza numai cu autorizarea prealabilă a procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Oradea. Așadar, această apărare a inculpatului va fi analizată de către organele judiciare competente, de procuror în faza urmăririi penale sau de judecător în cursul procedurii de cameră preliminară.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, față de principiul personalității legii penale amintit. Desigur, urmărirea unei persoane de către jurisdicțiile a două state membre diferite contravine principiului *ne bis in idem* prevăzut de art. 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care dispune că *nimeni nu poate fi judecat sau condamnat pentru o infracțiune pentru care a fost deja achitat sau condamnat în cadrul Uniunii, prin hotărâre judecătorească definitivă, în conformitate cu legea*.

| 25. Răspuns: *A (primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Așa cum am arătat, principiul personalității legii penale este incident atunci când infracțiunea a fost săvârșită în afara teritoriului țării de un cetățean român sau de o persoană juridică română și este sancționată cu pedeapsa detențiunii pe viață ori cu închisoarea mai mare de 10 ani. În celelalte cazuri, atunci când obiectiv este posibil, trebuie să se verifice regula dublei incriminări. Față de cele arătate, varianta de răspuns de la litera A este corectă, iar variantele de la literele B și C sunt eronate (aplicarea regulii personalității legii penale nu este condiționată de existența unui tratat internațional ori de prezența acuzatului pe teritoriul țării).

| 26. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

În ceea ce privește aplicarea legii penale în spațiu, regula este dată de principiul teritorialității, legea română aplicându-se infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României, astfel cum acesta este definit la art. 8 alin. (2) CP, sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România. Această regulă cunoaște și excepții, una fiind dată de principiul personalității legii penale, conform căruia se aplică legea penală română și în cazul infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detențiunea pe viață ori închisoarea mai mare de 10 ani [art. 9 alin. (1) CP]. De asemenea, în celelalte cazuri, potrivit art. 9 alin. (2) CP, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau de o persoană juridică română, dacă fapta este prevăzută ca infracțiune și de legea penală a țării unde a fost săvârșită ori dacă a fost comisă într-un loc care nu este supus jurisdicției niciunui stat. În aceste ipoteze, punerea în mișcare a acțiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat sau, după caz, a procurorului general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție [art. 9 alin. (3) CP].

Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt corecte. Varianta de la litera B este eronată, întrucât în cazul principiului personalității legii penale o atare condiție nu este cerută în toate cazurile [*i.e.* în cazul prevăzut la art. 9 alin. (1) CP].

| 27. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Atunci când principiile teritorialității și personalității legii penale nu sunt incidente, organele judiciare române au competența de a urmări și judeca infracțiunile săvârșite în afara teritoriului țării împotriva statului român, contra unui cetățean român ori a unei persoane juridice române, în baza principiului realității legii penale (art. 10 CP). Așadar, spre deosebire de principiul personalității, unde cetățenia subiectului activ trebuie să fie română, în cazul principiului realității ceea ce interesează este cetățenia *subiectului pasiv*.

Față de cele arătate, variantele de la literele A și B sunt corecte, întrucât prima se referă la subiectul activ – cetățean român –, iar cea de-a doua pentru că se referă la subiectul pasiv – cetățean străin.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât elementele descrise atrag incidența principiului realității legii penale [art. 10 alin. (1) CP].

| 28. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Ipoteza limitează posibilitățile de răspuns strict prin raportare la principiile realității și universalității legii penale. Într-adevăr, prin săvârșirea unei infracțiuni de către un cetățean străin pe o ambarcațiune sub pavilion străin în timp ce se află în afara apelor teritoriale ale României, principiile teritorialității și personalității legii penale sunt automat excluse.

Așadar, varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât descrie condițiile principiului realității legii penale (art. 10 CP), fapta fiind săvârșită împotriva subiectului pasiv acolo amintit.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât principiul dublei incriminări poate fi incident numai în cazul în care fapta ar fi fost săvârșită în afara țării, însă pe teritoriul altui stat.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 12 CP, potrivit cărora legea penală română nu se aplică dacă se dispune altfel printr-un tratat internațional la care România este parte.

§3. Infracțiunea

3.1. Dispoziții generale

| 29. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Raportat la enunțul întrebării, reținem că „fapta prevăzută de legea penală" constituie una dintre trăsăturile esențiale ale infracțiunii și reprezintă dispoziția legală care coincide cu fapta în concret săvârșită, cu alte cuvinte, situației de drept îi corespunde situația de fapt.

Pentru stabilirea existenței unei infracțiuni, alăturat săvârșirii unei fapte prevăzute de legea penală, cu vinovăția cerută de lege, mai este necesar să se rețină caracterul imputabil și antijuridic

al respectivei conduite. Așadar, fapta constituie infracțiune numai dacă a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de lege [art. 16 alin. (1) CP], iar în cazul particular al culpei, aceasta trebuie prevăzută în mod expres [art. 16 alin. (6) teza finală CP]. Astfel, de pildă, uciderea *din culpă*, vătămarea corporală *din culpă* etc. reprezintă fapte prevăzute de legea penală care pot fi comise cu forma de vinovăție a culpei. Față de cele arătate, varianta de la litera A este eronată.

Varianta de la litera B este eronată, față de dispozițiile art. 107 alin. (2) CP, conform cărora măsurile de siguranță se iau față de persoana care a comis o *faptă prevăzută de legea penală nejustificată*. Cu alte cuvinte, în ipoteza în care agentul săvârșește o faptă prevăzută de legea penală în mod neimputabil (de pildă, în minorat, agentul având vârsta de 13 ani), măsurile de siguranță pot fi dispuse, raportat la textul menționat. Există totuși o excepție de la această regulă, respectiv confiscarea extinsă, instituție care poate fi aplicată exclusiv în caz de condamnare.

Varianta de la litera C este corectă. Reținem în cazul acestei variante o oarecare imprecizie. Apreciem în acest sens, întrucât primul termen al recidivei constă în toate cazurile într-o condamnare (la pedeapsa închisorii mai mare de un an și până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare) și nu în săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală ori chiar a unei infracțiuni. Desigur, dacă fapta care a atras condamnarea a fost ulterior dezincriminată, atunci devin incidente dispozițiile art. 42 lit. a) CP, conform cărora la stabilirea stării de recidivă nu se ține seama de hotărârile de condamnare privitoare la faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală.

| 30. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Pentru variantele de la literele B și C facem trimitere la explicațiile anterioare. Varianta de la litera A este eronată, întrucât condiția prevăzută de lege pentru cazul particular al infracțiunilor comise din culpă este ca această formă de vinovăție să fie prevăzută în mod expres de lege pentru fapta reținută. Așadar, indiferent dacă fapta este omisivă sau comisivă, nu va constitui infracțiune fapta prevăzută de legea penală comisă din culpă decât atunci când legea o prevede în mod expres. Din contră, fapta constând într-o acțiune sau inacțiune constituie infracțiune când este săvârșită cu intenție.

| 31. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Infracțiunea comisivă prin omisiune este definită în art. 17 CP, astfel, *infracțiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârșită și prin omisiune, când: a) există o obligație legală sau contractuală de a acționa; b) autorul omisiunii, printr-o acțiune sau inacțiune anterioară, a creat pentru valoarea socială protejată o stare de pericol care a înlesnit producerea rezultatului.*

Cauza de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului, reglementată în art. 34 CP, constă în aceea că autorul infracțiunii, *înainte de descoperirea faptei, s-a desistat ori a încunoștințat autoritățile de comiterea acesteia, astfel încât consumarea să poată fi împiedicată, sau a împiedicat el însuși consumarea infracțiunii.*

Infracțiunea comisivă prin omisiune este o infracțiune cu durată în timp, pentru că ea nu se consumă, de regulă, dintr-o dată. De asemenea, de regulă, infracțiunile comisive prin omisiune sunt infracțiuni de rezultat, apte să conducă la o modificare perceptibilă fizic în lumea înconjurătoare.

Fiind o infracțiune de rezultat, care se poate întinde pe o durată de timp, infracțiunea comisivă prin omisiune este susceptibilă de tentativă. De pildă, atunci când o mamă încearcă să își ucidă prin înfometare copilul nou-născut, acțiunea acesteia este susceptibilă de întrerupere, astfel încât ea poate rămâne în faza de tentativă dacă este întreruptă independent de voința autoarei. Fiind o infracțiune susceptibilă de tentativă, ea este susceptibilă și de desistare sau de împiedicare a producerii rezultatului. Astfel, dacă în exemplul anterior autoarea ar împiedica producerea rezultatului morții nou-născutului, ducându-l la spital, va opera cauza de nepedepsire prevăzută de art. 34 alin. (1) CP. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Infracțiunea complexă este o infracțiune care absoarbe în conținutul său o altă infracțiune, fie ca element constitutiv, fie ca element circumstanțial agravant. De pildă, ultrajul este o infracțiune complexă, pentru că absoarbe în conținutul său, ca element constitutiv, o infracțiune de lovire sau alte violențe, o infracțiune de vătămare corporală etc.

Cel mai ușor exemplu de infracțiune comisivă prin omisiune este cel al infracțiunilor contra integrității corporale sau sănătății. De pildă, un medic ce are obligația să intervină pentru a salva integritatea corporală a unei persoane nu intervine în mod intenționat, pentru că vrea să îi producă acesteia o vătămare a integrității corporale. Dacă în acest caz persoana vătămată ar fi un funcționar

public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, iar fapta medicului ar fi comisă în legătură cu exercitarea acestor atribuții, suntem în prezența unei infracțiuni complexe de ultraj. Așadar, infracțiunea comisivă prin omisiune poate îmbrăca forma unei infracțiuni complexe. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece nu orice infracțiune comisivă prin omisiune se comite cu intenție depășită (praeterintenție) ori de câte ori acțiunea anterioară, ce a creat starea de pericol care a înlesnit producerea rezultatului, ar fi intenționată. Forma de vinovăție a praeterintenției se va reține ori de câte ori peste o acțiune intenționată se suprapune o urmare mai gravă, care îi este imputabilă autorului și pentru care se poate reține culpa acestuia. Aceasta caracterizează forma de vinovăție, adică latura subiectivă. Infracțiunea comisivă prin omisiune se referă la elementul material, adică la latura obiectivă a infracțiunii. Prin urmare, cele două aspecte, respectiv forma de vinovăție și elementul material, nu au, de regulă, legătură unul cu celălalt. Poate exista o infracțiune intenționată, comisă prin omisiune, la care elementul culpă să nu fie incident, urmarea imediată a infracțiunii să nu cunoască o amplificare a conținutului său obiectiv, caz în care agentul va fi tras la răspundere pentru săvârșirea infracțiunii cu intenție (directă sau indirectă). Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

| 32. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Obiectul material al infracțiunii reprezintă entitatea materială (lucru, animal, corpul persoanei etc.) asupra căruia făptuitorul operează în mod fizic, expunând-o unui pericol sau producându-i o vătămare materială. Așadar, obiectul material, atunci când există, se află în imediata apropiere a elementului material, respectiv a actului de conduită interzis care constă într-o acțiune sau inacțiune.

În aceste condiții, varianta de la litera A este în mod evident eronată, întrucât prin obiect material nu se va înțelege niciodată bunul folosit la sau dobândit prin săvârșirea faptei. De altfel, de pildă, confiscarea bunului distrus, în cazul infracțiunii de distrugere, ar presupune sancționarea persoanei vătămate, și nu a infractorului.

Varianta de la litera B este corectă, deoarece, de pildă, în cazul unei infracțiuni complexe, obiectului material secundar i se poate aduce atingere directă, chiar dacă, raportat la obiectul material principal, nu s-a reținut decât existența unei stări de pericol (de exemplu, în cazul infracțiunii de tâlhărie).

Varianta de la litera C este eronată, întrucât în cazul infracțiunilor comisive prin omisiune poate exista obiect material, dacă acestea au un astfel de obiect atunci când sunt săvârșite printr-o acțiune. De exemplu, în cazul infracțiunii de omor comis printr-o inacțiune de o persoană care avea obligația de a interveni pentru a salva viața victimei (mama unui nou-născut, medicul etc.), obiect material este corpul victimei.

| 33. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Infracțiunea comisivă prin omisiune este definită în mod legal în art. 17 CP, care se referă în mod explicit doar la *infracțiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat (...)*. Din această mențiune s-ar putea trage concluzia că pot fi infracțiuni comisive prin omisiune doar infracțiunile de rezultat, nu și cele de pericol.

Comisia de soluționare a contestațiilor a respins însă ca nefondate contestațiile formulate împotriva acestei întrebări, argumentând că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Potrivit art. 17 alin. (1) CP, infracțiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârșită și prin omisiune, dacă (...). Prin urmare, prevederile art. 17 CP au în vedere doar infracțiunile comisive prin omisiune care presupun producerea unui rezultat, condiție ce este inserată în chiar cuprinsul reglementării. Într-o ipoteză contrară, adică dacă legiuitorul ar fi dorit să fie vizate și infracțiunile de pericol, inserarea în text a mențiunii „presupune producerea unui rezultat" nu și-ar mai găsi justificarea. Varianta de răspuns de la litera B este greșită. Fiind o infracțiune de rezultat, chiar dacă a fost comisă prin omisiune, consumarea are loc nu la momentul la care ar fi trebuit comisă acțiunea (ipoteza exclusivistă din enunțul variantei de răspuns de la litera B), ci la momentul la care se produce rezultatul, care poate fi ulterior momentului acțiunii (inacțiunii).*

Răspunsurile de la literele A și B au fost considerate greșite de Comisia de examen și de Comisia de soluționare a contestațiilor, ele fiind legate unul de celălalt. Mergându-se pe teza că infracțiunile comisive prin omisiune pot fi doar infracțiuni de rezultat, nu și de pericol, atunci răspunsul de la litera B, care face referire la momentul consumării ca fiind cel la care ar fi trebuit comisă acțiunea

la care agentul era obligat, este greșit. Infracțiunile de rezultat nu se consumă la momentul acțiunii sau inacțiunii, ci la momentul producerii rezultatului.

Răspunsul de la litera C, potrivit căruia infracțiunea comisivă prin omisiune poate îmbrăca forma unei infracțiuni progresive, este corect. Infracțiunea progresivă este cea la care rezultatul se amplifică progresiv, fără intervenția autorului. Rezultatul unei infracțiuni de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 CP, se poate agrava, astfel încât să se producă o vătămare mai gravă sau chiar moartea persoanei vătămate. Or, din moment ce infracțiunea de lovire sau alte violențe poate fi comisă atât printr-o acțiune, cât și printr-o inacțiune, rezultă că și consecințele produse de această infracțiune se pot agrava progresiv, fără o altă intervenție a autorului, chiar dacă ea a fost săvârșită printr-o acțiune sau printr-o inacțiune.

34. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât în materia infracțiunilor comisive prin omisiune (infracțiuni omisive improprii) tentativa este posibilă. Spre exemplu, comite o tentativă de omor mama care la hotărârea de a suprima viața nou-născutului prin neacordare de hrană, dar copilul este descoperit de un terț înainte de a deceda și este salvat. Tot astfel, va exista tentativă de distrugere în cazul angajatului căilor ferate care nu schimbă macazul, în scopul de a se produce un accident de cale ferată, dar mecanicul de locomotivă reușește in extremis să oprească garnitura înainte de impact. Ca atare, va exista tentativă din momentul în care inacțiunea creează un pericol real și direct pentru valoarea socială ocrotită sau determină o creștere a pericolului preexistent. Așadar, prin raportare la aceste exemple, se poate conchide că în materia infracțiunilor comisive prin omisiune (infracțiuni omisive improprii) nu este exclusă existența tentativei.*

Raportat la aceleași exemple, se constată că la infracțiunile omisive improprii participația nu este exclusă, atât sub forma complicității, cât și sub forma instigării. Coautoratul este posibil numai în ipoteza în care aceeași obligație incumbă ambilor (sau tuturor) agenți, iar aceștia, în baza unei înțelegeri, aleg să o încalce.

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât infracțiunile omisive improprii au ca fundament funcția de garant care nu presupune în mod necesar ca agentul să aibă o anumită calitate (obligația poate fi asumată printr-un contract de întreținere).

35. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Potrivit art. 17 CP, infracțiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârșită și prin omisiune, când *(i)* există o obligație legală sau contractuală de a acționa ori *(ii)* autorul omisiunii, printr-o acțiune sau inacțiune anterioară, a creat pentru valoarea socială protejată o stare de pericol care a înlesnit producerea rezultatului.

Raportând această definiție legală la variantele de răspuns, se constată că numai varianta de litera C este corectă, subiectul pasiv al infracțiunii omisive putând fi și o persoană juridică.

Variantele de la literele A și B sunt eronate, întrucât minorul cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani (cu capacitate restrânsă de exercițiu) poate fi subiect activ al unei infracțiuni comisive săvârșite prin omisiune (omisive improprii), de pildă, atunci când creează starea de pericol pentru valoarea protejată și, astfel, transferă obligația de a acționa de la cel care anterior o avea în sarcina sa.

În etapa de soluționare a contestațiilor, s-au reținut următoarele: *din perspectiva argumentelor din prima contestație formulată, Comisia arată că dispozițiile art. 17 CP invocate inclusiv de candidat arată sursa obligației, fără a distinge după cum subiectul activ este major sau minor la momentul comiterii faptei. În contextul celei de-a doua contestații, contrar susținerilor candidatului, nu de informațiile de drept civil menționate (oricum reiterate în toate manualele universitare în contextul tratării minorității, respectiv la cauza de neimputabilitate a minorității) depindea soluționarea corectă a grilei. Astfel, identificarea răspunsului corect nu avea relevanță în funcție de identificarea unui minor care îndeplinea (sau nu) condițiile legale pentru a răspunde penal, discuția privind strict posibilitatea ca acesta să fie considerat garant. Comisia arată că facultatea menționată de candidat (cel mai probabil utilizarea cuvântului „poate" la debutul variantei) nu privește obligația în sine a subiectului activ (minor aici), ci faptul că sursa obligației poate fi doar legală. Or, dispozițiile art. 17 CP invocate inclusiv de candidat arată că sursa obligației poate fi de natură legală sau contractuală, fără a distinge după cum subiectul activ este major sau minor la momentul comiterii faptei.*

36. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Potrivit art. 16 alin. (6) CP, *fapta constând într-o acțiune sau inacțiune constituie infracțiune când este săvârșită cu intenție, iar fapta comisă din culpă constituie infracțiune numai când legea o prevede în mod expres.*

Față de această regulă, se constată că varianta de răspuns de la litera A este singura corectă.

37. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Trăsăturile esențiale ale infracțiunii sunt, potrivit art. 15 CP: tipicitatea, antijuridicitatea, imputabilitatea și vinovăția. Lipsa oricăreia dintre aceste trăsături atrage inexistența infracțiunii.

Tipicitatea constituie conformitatea faptei concrete comise de autor cu cea descrisă în norma legală, antijuridicitatea constituie lipsa oricărei justificări legale a faptei respective, adică lipsa unui text legal care să permită comiterea faptei respective, reproșabilitatea constituie legătura dintre fapta comisă și făptuitor, iar vinovăția constituie imputabilitatea psihică a faptei.

În cazul în care o persoană majoră l-a ajutat pe un minor cu vârsta sub 14 ani să sustragă bunuri dintr-o locuință, prin asigurarea pazei locului, cunoscând vârsta acestuia, persoana majoră răspunde pentru participație improprie la infracțiunea de furt, chiar dacă autorul minor nu răspunde penal. În consecință, nu s-ar putea susține că în acest caz ar lipsi o trăsătură esențială a infracțiunii. Minoritatea făptuitorului este o cauză care înlătură imputabilitatea doar pentru minorul cu vârsta sub 14 ani, nu și pentru complicii majori ai acestuia. Cauzele care înlătură imputabilitatea operează *in personam*, nu se răsfrâng asupra participanților. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Comisia de soluționare a contestațiilor a respins ca neîntemeiată contestația formulată împotriva acestei întrebări, pentru următoarele considerente: *Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Potrivit dispozițiilor art. 15 CP, infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o. De asemenea, potrivit art. 52 alin. (3) CP, „determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenție, la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă fără vinovăție, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune". Din datele speței rezultă că persoana majoră l-a ajutat, cu intenție, pe minorul cu vârsta sub 14 ani – acesta fiind absolvit de răspundere penală, conform art. 113 CP – să sustragă bunuri dintr-o locuință, cunoscând vârsta acestuia. Majorul va răspunde pentru participație improprie la infracțiunea de furt, ajutorul său fiind circumscris unor acte de complicitate. Cunoscând vârsta minorului și asigurându-i acestuia paza, nu poate fi reținută, în beneficiul persoanei majore, nicio cauză de neimputabilitate.*

În cazul în care o persoană majoră a ajutat pe un minor cu vârsta sub 14 ani să scape de agresiunea unor adolescenți, prin aplicarea unei lovituri cu o rangă peste brațul celui care se pregătea să îi aplice o lovitură cu cuțitul, suntem în prezența unei fapte comise în legitimă apărare. Legitima apărare este o cauză justificativă, care înlătură antijuridicitatea ca trăsătură esențială a infracțiunii. Spre deosebire de cauzele de neimputabilitate, care produc efecte *in personam*, cauzele justificative produc efecte *in rem*, adică asupra tuturor participanților la infracțiunea respectivă. Din acest motiv, în speță vor beneficia de cauza justificativă a legitimei apărări atât minorul cu vârsta de până în 14 ani care a acționat în stare de legitimă apărare (în măsura în care și minorul a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală pentru a înlătura pericolul în care se afla), cât și majorul care l-a ajutat să se apere, lovind brațul celui care voia să îl atace cu un cuțit. Un alt aspect care mai poate fi semnalat în speță este acela că, deși minorii sub 14 ani nu răspund penal, în cazul lor operând și o cauză de neimputabilitate, aceasta nu înseamnă că ei nu pot acționa în stare de legitimă apărare. Cum aceasta din urmă le este mai favorabilă, înlăturând orice formă de răspundere (atât penală, cât și civilă), se va reține cu prioritate cauza justificativă a legitimei apărări, față de cauza de neimputabilitate a minorității. Astfel, răspunsul de la litera B este corect, deoarece, în acest caz, operează o cauză care înlătură trăsătura esențială a antijuridicității.

În cazul în care o persoană majoră l-a închis mai multe ore într-un beci pe un minor cu vârsta sub 14 ani, bolnav psihic, pentru a-i verifica, la cererea acestuia, capacitatea de a se adapta mediului în condiții de frig, lipsă de apă și hrană, nu va opera nicio cauză care să înlăture trăsăturile esențiale ale infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului, prevăzută de art. 197 CP. Potrivit acestui text de lege, *punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinți sau de orice persoană în grija căreia se află minorul, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi*. Or,

acțiunea majorului descrisă la răspunsul de la litera C este una aptă să pună în pericol dezvoltarea fizică, intelectuală și morală a minorului, nejustificată și imputabilă autorului. Reținem că un minor bolnav psihic nu își poate da în mod valabil consimțământul pentru săvârșirea asupra lui a faptei respective, astfel încât nu se poate susține că în speță ar opera cauza justificativă prevăzută de art. 22 CP, respectiv consimțământul persoanei vătămate.

38. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Culpa cu prevedere se reține atunci când făptuitorul prevede rezultatul faptei sale, dar nu îl acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce [art. 16 alin. (4) lit. a) CP]. Se poate afla în această situație agentul care conduce autovehiculul cu viteză ridicată, conștientizează conduita sa periculoasă și rezultatul acesteia, pe care nu îl acceptă, socotind neîntemeiat că rezultatul nu se va produce, însă acesta se produce. Așa fiind, varianta de la litera A este corectă, iar variantele de răspuns de la literele B și C sunt eronate, întrucât prima se referă la intenția directă (urmarea este inevitabilă, nu acceptată), iar cea de-a doua la intenția depășită.

39. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Intenția, ca formă a vinovăției, presupune atât un element intelectiv (făptuitorul prevede rezultatul, conștientizează elementele ce țin de tipicitatea obiectivă a faptei sale), cât și un element volitiv (făptuitorul urmărește producerea rezultatului sau îl acceptă prin comiterea faptei). Față de toate acestea, varianta de răspuns de la litere A este corectă, aceasta descriind definiția intenției eventuale (indirecte).

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât ipoteza nu descrie o formă a intenției, ci o formă a culpei (cu prevedere), iar varianta de răspuns de la litera C descrie intenția depășită, fiind, la rândul ei, greșită.

40. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Culpa sub forma neglijenței sau a imprudenței este definită la art. 16 alin. (4) CP. Fapta este săvârșită din culpă atunci când făptuitorul prevedere rezultatul faptei sale, dar nu îl acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce, ori nu prevede rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să îl prevadă. Astfel, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera A descrie forma indirectă a intenției, deci este eronată, iar varianta de răspuns de la litera C – de asemenea, eronată – descrie intenția depășită.

41. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Potrivit art. 16 alin. (6) teza a II-a CP, fapta comisă din culpă constituie infracțiune numai când legea o prevede în mod expres. Prin săvârșirea faptei din culpă se înțelege fie că agentul prevede rezultatul faptei sale, dar nu îl acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce (conduită imprudentă), fie că agentul nu prevede rezultatul faptei sale, deși trebuia și putea să îl prevadă (conduită neglijentă). Față de aceste elemente, se constată că varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este corectă, neconstituind infracțiune (lipsește elementul vinovăției), fapta fiind săvârșită din culpă dacă în momentul comiterii sale agentul nu cunoștea existența unei stări, situații ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei, necunoaștere care nu este ea însăși rezultatul culpei.

3.2. Cauzele justificative

42. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Cauzele justificative sunt în număr de patru, respectiv legitima apărare (art. 19 CP), starea de necesitate (art. 20 CP), exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații (art. 21 CP) și consimțământul persoanei vătămate (art. 22 CP). Fiecare cauză justificativă trebuie să îndeplinească *condițiile generale* de aplicare [*i.e.* fapta săvârșită să întrunească condițiile de tipicitate ale normei de incriminare (elementul obiectiv) și autorul faptei să prevadă și să dorească să acționeze în aceste condiții (elementul subiectiv)] și *condițiile speciale* caracteristice fiecărei cauze justificative în parte.

În cazul particular al legitimei apărări se vor avea în vedere condițiile privind atacul (acțiune ori inacțiune), care trebuie să fie *material, direct, imediat, injust* și *îndreptat împotriva celui care se apără, împotriva altei persoane, a drepturilor acestora ori a unui interes general*, și condițiile privind apărarea, care trebuie să fie *necesară pentru respingerea atacului, îndreptată împotriva agresorului, să fie precedată de atac și proporțională cu acesta*. Legitima apărare prezumată are condiții speciale proprii de existență, „atacul" putând fi comis numai printr-o acțiune care constă în *pătrunderea* [ori chiar numai încercare de pătrundere (M. Udroiu, *Drept penal. Partea generală*, ed. a 4-a, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 123] *prin violență, viclenie, efracție sau prin alte asemenea modalități ilegale, dacă aceasta se execută pe timpul zilei, sau prin orice mijloace ori modalități, când acțiunea de pătrundere are loc în timpul nopții, într-o locuință, încăpere, dependință sau loc împrejmuit ținând de acesta*, iar apărarea trebuie să fie *necesară pentru respingerea atacului și proporțională cu aceasta*.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A este cea corectă*, întrucât *atacul poate consta într-o faptă comisivă prin omisiune, dacă autorul se află în poziția de garant cu privire la valoarea socială pusă în pericol (un terț care ia copilul nou-născut ca să îi asigure hrana, dacă observă că mama sa refuză să îl hrănească; fapta mamei constituie un „atac" la sănătatea sau viața nou-născutului). Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât enunțul întrebării folosește sintagma „în materia legitimei apărări", care se referă implicit și la legitima apărare prezumată [art. 19 alin. (3) CP]. Or, în acest caz, este posibil ca apărarea să fie exercitată după consumarea atacului, atunci când atacul a constat într-o pătrundere prin viclenie într-o locuință, pentru a determina pe atacator să o părăsească. Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, întrucât, astfel cum este formulat enunțul, „atacul" comis sub incidența legitimei apărări reprezintă de fapt componenta „apărare" a acestei cauze justificative, astfel că nu poate fi valabilă această variantă de răspuns.*

Pentru motivele arătate mai sus, răspunsul de la litera A este cel corect, iar cele de la literele B și C sunt greșite.

43. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Cauzele justificative sunt legitima apărare, starea de necesitate, exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații și consimțământul persoanei vătămate. Caracterul antijuridic al faptei prevăzute de legea penală presupune că aceasta are un caracter ilicit. Fapta prevăzută de legea penală este considerată licită când agentul acționează în condițiile oricărei cauze justificative dintre cele menționate.

Astfel, rezultă că singurul răspuns corect este cel de la litera A.

44. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)***

Cele două trăsături ale infracțiunii, caracterul nejustificat al faptei și imputabilitatea persoanei care a săvârșit-o, trebuie analizate prin prisma cauzelor justificative și de neimputabilitate.

Din prima categorie fac parte legitima apărare, starea de necesitate, exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații, consimțământul persoanei vătămate. Din cea de-a doua categorie reținem constrângerea fizică și constrângerea morală, excesul neimputabil, minoritatea făptuitorului, iresponsabilitatea, intoxicația, eroarea și cazul fortuit.

Față de cele arătate, varianta de la litera B este singura corectă.

45. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât se referă la exercitarea dreptului oricărei persoane de a-l prinde, imobiliza și preda de îndată pe făptuitor organelor de urmărire penală (art. 310 CPP). Acest drept aparține oricărei persoane, inclusiv persoanei vătămate, săvârșirea faptei prevăzute de legea penală fiind legitimată prin lege. În cazul particular al acestei infracțiuni, *i.e.* lipsirea de libertate în mod ilegal (art. 205 CP), se poate pune în mod serios întrebarea dacă suntem în prezența acestei cauze justificative ori ne aflăm în situația neîntrunirii tipicității obiective a infracțiunii, elementul lipsă fiind „în mod ilegal".

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât nu se poate afirma că absentarea de la un examen aduce atingere unui interes general (referitor la condiția stării de necesitate privind intensitatea pericolului) ori că înlăturarea pericolului nu se putea face pe altă cale (referitor la condiția stării de necesitate privind mijloacele de înlăturare a stării de pericol).

În fine, varianta de la litera C este eronată, consimțământul persoanei vătămate neproducând efecte în cazul infracțiunilor contra vieții [art. 22 alin. (2) CP], uciderea la cererea victimei fiind prevăzută ca o variantă atenuată a infracțiunii de omor (art. 190 CP).

46. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Fapta descrisă în ipoteză este săvârșită în legitimă apărare, în contextul înlăturării unui atac material, direct, imediat și injust, care pune în pericol persoana sa [art. 19 alin. (2) CP]. Reținerea circumstanțelor atenuante presupune într-o primă etapă reținerea unei infracțiuni, răspunderea pentru acea faptă fiind astfel atenuată. Evident, nu pot fi reținute circumstanțele atenuante în prezența cauzelor justificative, cum este cazul legitimei apărări.

Pentru toate acestea, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

47. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Atacul în cazul legitimei apărări prezumate, în timpul nopții, poate consta în pătrunderea ori încercarea de pătrundere, fără drept, într-o locuință, încăpere, dependință sau loc împrejmuit ținând de acesta, indiferent de modul ori mijloacele folosite. Așa fiind, agresorul poate folosi, pentru a pătrunde ori pentru a încerca să pătrundă fără drept în locul prevăzut de lege, o cheie adevărată, o cheie mincinoasă ori pur și simplu poate profita de orice împrejurare care îi facilitează pătrunderea, cum ar fi lăsarea neasigurată a ușii de intrare. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect.

Efectele legitimei apărări comune ori prezumate sunt aceleași, acestea producându-se *in rem*, cu privire la faptă, astfel că de această împrejurare vor profita toți participanții [art. 18 alin. (2) CP], motiv pentru care răspunsul de la litera A este greșit.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, deoarece luarea oricăror măsuri asigurătorii este exclusă [art. 107 alin. (2) CP], reacția agentului fiind justificată de atacul agresorului și permisă de lege.

48. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Fapta săvârșită în condițiile unei cauze justificative devine o faptă licită din punct de vedere penal, însă poate, în unele ipoteze, să antreneze răspunderea civilă delictuală a agentului. Astfel, de pildă, în cazul stării de necesitate, sacrificarea unui bun al unei terțe persoane pentru ca agentul să îl salveze pe al lui poate atrage răspunderea civilă în fața respectivei persoane. În cazul legitimei apărări, răspunderea civilă este înlăturată în totalitate, față de dispozițiile art. 1360 C.civ., care arată că *nu datorează despăgubire cel care, fiind în legitimă apărare, a cauzat agresorului un prejudiciu*. Așadar, legitima apărare exclude posibilitatea aplicării unei pedepse și a obligării la plata despăgubirilor în favoarea agresorului.

Cauzele justificative exclud și posibilitatea aplicării unor măsuri de siguranță, față de dispozițiile art. 107 alin. (2) CP.

Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

49. Răspuns: B *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Prezenta întrebare a fost contestată de mai mulți candidați, cu toate că această chestiune a fost tranșată în literatura de specialitate. Astfel, se arată că nu este necesar ca atacul să se materializeze întotdeauna într-o infracțiune (de pildă, tentativa la violare de domiciliu nu este incriminată) (M. UDROIU, *Drept penal. Partea generală*, ed. a 6-a, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 144). Desigur, condiția ca atacul să fie injust conduce de regulă la ideea săvârșirii unei fapte prevăzute de legea penală (**NB!** Nu în mod necesar o infracțiune), însă aceasta nu constituie o condiție de existență a legitimei apărări, atacul fiind injust și atunci când constă într-o tentativă neincriminată (FL. STRETEANU, D. NIȚU, *op. cit.*, vol. I, p. 361).

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că, *plecând de la premisa cunoașterii conținutului conceptului de tentativă neidonee (absolut improprie), Comisia de contestații la barem reține că manifestarea unei persoane, prin adoptarea unei conduite inapte să producă un rezultat infracțional (cu intenția de producere a acestuia) ca urmare a modului absurd în care a fost concepută executarea, poate genera din start probleme în ceea ce privește calificarea sa drept atac (cu atât mai mult atac material sau direct, imediat ori injust, care să pună în pericol o persoană sau drepturile acesteia ori un interes general), așa cum legea solicită în caz de legitimă apărare. În unele exemple imaginate de către candidații contestatari lipsește într-adevăr caracterul infracțional al faptei, dar nu ca efect al reținerii legitimei apărări față de o tentativă neidonee (absolut improprie), ci ca efect al reținerii unei alte cauze cu efect extinctiv asupra infracțiunii (cauză de neimputabilitate); de altfel, raportat la unele exemple, se poate nega însăși ilustrarea unei veritabile tentative neidonee (dacă persoana „agresorului" dorea numai să glumească, înseamnă că nu avea în vedere să comită, efectiv, prin fapta comisă, o infracțiune; deci nu a pus în executare o intenție infracțională care, însă, din motivul*

planificării absurde, nu putea conduce la consumare). Astfel (pentru a ne raporta punctual la un exemplu formulat în încercarea de a susține corectitudinea variantei de la litera C, dacă cel „atacat" de către persoana care dorește „să-l omoare prin gâdilare în talpa piciorului", fiind surprins de această acțiune și (prin urmare) „îl lovește cu piciorul peste mână, provocându-i suferințe fizice conform art. 193 alin. (1) CP", nu există o legitimă apărare față de o tentativă neidonee. Dincolo de dificultatea obiectivă de calificare a acestei conduite drept atac care să mai și întrunească toate condițiile legitimei apărări, se sugerează chiar de către contestatar că lovirea prin surpriză a pretinsului agresor poate să fi fost un act reflex al unei persoane sensibile la acțiunea de gâdilare; or, un asemenea scenariu urmează a conduce la reținerea cauzei de neimputabilitate a constrângerii fizice (actele reflexe pot fi considerate manifestări interne irezistibile), acesta reprezentând motivul pentru care fapta de lovire comisă nu se va reține drept infracțiune (nu se pune aici problema unei fapte comise din culpă, așa cum se indică în contestație; oricum, problema comiterii din culpă a unei fapte incriminate față de care să se poată reține legitima apărare constituie, într-adevăr, un subiect controversat în literatura de specialitate). În ceea ce privește un alt exemplu formulat de către un contestatar, în care făptuitorul crede că este atacat, deși pretinsul agresor glumește, folosind un pistol pe care îl cunoaște a fi descărcat, aceasta nu reprezintă o ipoteză de tentativă neidonee (pretinsul agresor nu încearcă în mod absurd să ucidă victima, acesta știe că nu poate ucide victima), ci o ipoteză de legitimă apărare putativă (o persoană crede că este atacată și se apără, apreciind în mod greșit că acționează în prezența unei legitime apărări care, obiectiv, nu există). Într-o asemenea situație, soluția corectă este tot reținerea unei cauze de neimputabilitate, de această dată eroarea asupra antijuridicității [art. 30 alin. (5) CP], făptuitorul acționând în eroare cu privire la existența unei cauze justificative care este obiectiv absentă (eroare asupra caracterului ilicit al faptei comise) – prin urmare, nu se va reține legitima apărare drept cauză (justificativă) de excludere a infracțiunii. Practic, aceeași ipoteză este invocată și de contestatarul care, fără a oferi exemple, invocă existența unor „circumstanțe ce afectează percepția subiectivă a făptuitorului".

50. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Am arătat anterior faptul că premisa reținerii cauzei justificative a legitimei apărări este existența unui atac material, direct, imediat și *injust*. Pentru mai multe explicații cu privire la ce se înțelege prin „atac injust" trimitem la întrebarea anterioară. Față de definiția legală amintită, conchidem că varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât pentru reținerea circumstanței atenuante a depășirii limitelor stării de necesitate trebuie întrunită premisa cauzei justificative, respectiv existența unui pericol imediat și care nu putea fi înlăturat altfel, care să pună în pericol viața, integritatea corporală sau sănătatea făptuitorului ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general. Or, în această ipoteză, se constată că în materia stării de necesitate nu se poate vorbi despre un atac (just ori injust), ci despre existența unei stări de pericol care poate fi generat fie în urma unei acțiuni umane (intenționată ori neintenționată), fie de fenomene naturale ori de un animal.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât în ipoteza cazului fortuit agentul acționează în contextul unei imposibilități generale și obiective de prevedere a rezultatului socialmente periculos. Ca surse ale împrejurărilor fortuite pot fi amintite fenomenele naturii, starea maladivă a unei persoane etc.

51. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Potrivit art. 22 CP, este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârșită cu consimțământul persoanei vătămate, dacă aceasta putea să dispună în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol. Legea exceptează efectele consimțământului în cazul infracțiunilor contra vieții, precum și atunci când legea exclude în mod expres efectul justificativ al acesteia.

Față de cele arătate, numai varianta de la litera A este corectă. Varianta de la litera B este eronată, întrucât se referă la cauzele de neimputabilitate, iar cea de la litera C este eronată, deoarece persoana vătămată are dreptul să își dea în mod valabil consimțământul în cazul faptelor îndreptate împotriva integrității corporale sau sănătății (*e.g.*, loviri sau alte violențe etc.).

52. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

În doctrină se face în mod just distincția între funcția de cauză justificativă a consimțământului victimei și alte funcții pe care acesta le îndeplinește. Astfel, s-a arătat că în unele situații consimțământul

îndeplinește funcția de element constitutiv al infracțiunii (absența acestuia, formulată expres sau implicit – infracțiunile de furt, violare de domiciliu, viol etc.), lipsa lui înlăturând tipicitatea infracțiunii, ori este o cauză de atenuare a răspunderii penale – forma atenuată de omor, respectiv infracțiunea de ucidere la cererea victimei (G. BODORONCEA ș.a., *Codul penal. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2016, p. 115).

În aceste condiții, în cazul infracțiunii de incest, consimțământul exprimat de către părți reprezintă un element constitutiv al infracțiunii, lipsa acestuia făcând ca fapta să nu întrunească elementele constitutive ale acestei infracțiuni (art. 377 CP), ci ale celei de viol [art. 218 alin. (3) lit. b) CP], prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

Tot astfel, varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât, așa cum a arătat și Comisia de soluționare a contestațiilor, *în cazul infracțiunii de violare de domiciliu, existența consimțământului părții (persoanei – n.n.) vătămate conduce la înlăturarea răspunderii penale a făptuitorului pentru inexistența elementelor constitutive ale infracțiunii, și nu la înlăturarea răspunderii penale a acestuia ca urmare a incidenței cauzei justificative prevăzute de art. 22 CP. În prima ipoteză (lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii), soluția ce se pronunță este aceea de achitare în conformitate cu dispozițiile art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP. În cea de-a doua ipoteză (existența cauzei justificative prevăzute de art. 22 CP), soluția ce se pronunță este aceea de achitare în conformitate cu dispozițiile art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. d) CPP.*

În fine, varianta de răspuns de la litera C este corectă, drepturile patrimoniale fiind disponibile, cu excepțiile prevăzute de lege [*e.g.*, art. 253 alin. (5) CP – distrugerea bunului propriu atunci când face parte din patrimoniul cultural sau este săvârșită prin incendiere, explozie sau alt asemenea mijloc de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri etc.].

53. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

În doctrină s-au stabilit condițiile de valabilitate ale consimțământului persoanei vătămate; astfel, consimțământul trebuie: a) să fie valabil exprimat, b) să fie actual, c) să provină de la titularul valorii sociale ocrotite, d) să fie determinat (FL. STRETEANU, D. NIȚU, *op. cit.*, vol. I, p. 397-403).

Față de aceste considerente de ordin teoretic, se constată că varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât ipoteza nu descrie un consimțământ actual, ci consimțământul dat ulterior acțiunii sau inacțiunii tipice.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât minorul de 4 ani nu poate da un consimțământ valabil.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât nu interesează modalitatea în care este exprimat consimțământul, atât timp cât sunt respectate condițiile de valabilitate.

54. Răspuns: A *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut următoarele: *Varianta de răspuns de la litera A este corectă, în condițiile în care legea nu distinge în acest sens. De exemplu, o persoană, proprietară a unui imobil pe care dorește să îl distrugă în curând pentru a reclădi altceva pe terenul în cauză, face publică permisiunea de vandalizare a locului respectiv; dacă diverse persoane vor comite, ulterior, fapte de distrugere (spărgând unele geamuri, de pildă), consimțământul persoanei vătămate va justifica săvârșirea faptei incriminate, deși persoana vătămată nu cunoștea identitatea celor care au comis fapta. Doar în măsura în care consimțământul este dat intuitu personae (ceea ce reiese expres sau din context într-o anume situație dată), se poate analiza măsura în care comiterea faptei incriminate de către orice altă persoană nu va putea produce efectul cauzei justificative avute aici în vedere.*

Varianta de răspuns de la litera B este incorectă, ca efect al absolutizării sale prin întrebuințarea termenului niciodată. Separat de discuțiile doctrinare privind necesitatea întrunirii tuturor condițiilor de validitate din dreptul civil pentru ca un consimțământ să reprezinte în penal cauză justificativă, chiar și adoptând varianta cea mai restrictivă (necesitatea de a respecta întocmai regulile consimțământului valid din dreptul civil), totuși, potrivit dreptului privat, nu toate persoanele lipsite de capacitate de exercițiu [minori sub 14 ani și persoane puse sub interdicție (în prezent, care beneficiază de tutelă specială sau consiliere judiciară – n.n.)] se găsesc întotdeauna în situații în care nu pot emite un consimțământ valid. De pildă, pentru acte de dispoziție de mică valoare, care au caracter curent și care se execută la momentul încheierii lor, se admite, ca regulă, posibilitatea ca și asemenea persoane să emită un consimțământ valabil, trebuind, desigur, să se efectueze o apreciere particularizată la specificul fiecărui caz în parte [a se vedea, în acest sens, dispozițiile art. 43 alin. (3) C.civ.]; de principiu, acest aspect înlătură posibilitatea de a se afirma, în mod corect, că niciodată o asemenea persoană nu va putea emite un consimțământ care să înlăture antijuridicitatea unei fapte incriminate, oricare ar fi aceea. De pildă, dacă un minor de 13 ani își dă consimțământul pentru ca un coleg mai mare să îi arunce un obiect de valoare redusă, pentru a vedea cât de departe ajunge acesta (și a câștiga astfel un pariu referitor la distanța la care poate fi el aruncat), nu există motive pentru a nu se reține cauza justificativă a consimțământului persoanei vătămate în vederea înlăturării caracterului nejustificat al distrugerii astfel comise.

Varianta de răspuns de la litera C este incorectă, pentru că există și alte infracțiuni decât acelea îndreptate contra vieții care nu permit incidența, cu efect justificativ, a consimțământului persoanei vătămate [de pildă, faptele incriminate potrivit dispozițiilor art. 210 și art. 211 CP, în ambele cazuri, potrivit alin. (3)]. În plus, există și incriminări în cuprinsul cărora consimțământul este reglementat cu titlu de element constitutiv, așadar, poate opera drept cauză de atipicitate, iar nu drept cauză justificativă (de exemplu, acesta este cazul violării de domiciliu).

55. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Pentru a fi în prezența legitimei apărări, atacul, condiție *sine qua non*, trebuie să fie material, direct, imediat și injust și să pună în pericol valorile sociale menționate de legiuitor.

Din aceasta rezultă cu evidență că variantele de la literele A și B sunt eronate, întrucât ipotezele date nu descriu un atac material.

56. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Față de cele arătate anterior, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte, întrucât descriu fidel condițiile legitimei apărări prevăzute la art. 19 CP.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât descrie condițiile stării de necesitate (a se vedea art. 20 CP).

57. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Prezenta întrebare ridică o problemă de principiu: dacă incidența unei cauze justificative exclude posibilitatea reținerii unei cauze de neimputabilitate, în raport de aceeași faptă și același făptuitor.

NB! În opinia noastră, cauza justificativă a legitimei apărări se extinde și asupra participantului minor, astfel că fapta la care a participat devine o faptă licită. În aceste condiții, faptul că ar fi incidentă și o cauză de neimputabilitate în ceea ce îl privește nu interesează. Mai reținem că această concluzie este susținută și de dispozițiile legii procesuale penale, întrucât, în logica etapelor urmăririi penale, investigarea faptei precedă investigarea persoanei, or, legitima apărare nu presupune decât analiza chestiunilor de fapt. Așa fiind, de vreme ce în etapa investigării faptei s-a reținut incidența acestui caz de împiedicare a exercitării acțiunii penale, dispunerea continuării urmăririi penale față de suspectul aflat în această situație nu ar fi numai de prisos, ci și contrară legii.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera C, reținem că, în cazul săvârșirii unei fapte pe teritoriul țării, este incident principiul teritorialității legii penale.

58. Răspuns: C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Starea de necesitate (art. 20 CP), a doua cauză justificativă prevăzută de legea penală, a fost definită în doctrină ca fiind acea stare în care o persoană săvârșește o faptă prevăzută de legea penală pentru a salva de la un pericol imediat și care nu putea fi înlăturat altfel viața, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general, fără ca prin aceasta să pricinuiască, cu știință, urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat (I. PASCU ș.a., *Noul Cod penal comentat. Partea generală*, ed. a 3-a, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 170).

Din această definiție se pot desprinde cu ușurință condițiile speciale care trebuie întrunite pentru a fi în prezența stării de necesitate, condiții privind pericolul, respectiv *să existe un pericol imediat sau actual care să amenințe viața, integritatea corporală sau sănătatea unei persoane, un bun important al acesteia ori un interes general și care să nu poată fi înlăturat altfel decât prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală*, și condiții privind acțiunea de salvare, respectiv *fapta să fie necesară pentru salvarea de la pericol a valorilor ocrotite de lege, să fie proporțională cu acesta și să nu fie invocată de către o persoană care avea obligația de a înfrunta pericolul, pentru a se salva pe sine.*

În aceste condiții, în materia stării de necesitate nu se poate vorbi despre un atac (just ori injust) ci despre existența unei stări de pericol care poate fi generat fie în urma unei acțiuni umane (intenționată ori neintenționată), fie de fenomene naturale ori de un animal, astfel că varianta de răspuns de la litera A este eronată.

Totodată, având în vedere faptul că agentul nu trebuie să răspundă unei acțiuni precise, unui atac material, ci unei stări de pericol, este evident că salvarea nu trebuie să se îndrepte împotriva unei persoane, ci să fie aptă să înfrunte pericolul astfel generat. Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât art. 20 alin. (2) CP nu instituie condiția ca acțiunea de salvare să se îndrepte împotriva celui care a provocat pericolul.*

Existența stării de necesitate nu înlătură răspunderea delictuală (fundamentată pe îmbogățirea fără just temei) a persoanei care, salvându-se pe sine de la pericol ori un bun ce îi aparține, a produs prejudicii materiale unei terțe persoane (art. 1361 C.civ.) și nici răspunderea persoanei în favoarea căreia s-a realizat acțiunea de salvare de către un terț (art. 1362 C.civ.) (M. Udroiu, *Partea generală*, 2017, p. 129), motiv pentru care varianta de răspuns de la litera C este corectă.

| 59. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Starea de necesitate se învecinează cu alte cauze justificative sau de neimputabilitate ori cu circumstanțe atenuante legale, existând între acestea elemente comune. Astfel, de pildă, unele asemănări există între starea de necesitate și legitima apărare, starea de necesitate și constrângere, starea de necesitate și circumstanța provocării etc., însă acestea nu sunt de natură a crea confuzie între instituții.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât fapta medicului de a lovi copilul în timp ce îl examina (presupunem că examinarea medicală s-a realizat în prezența mamei) reprezintă un act de provocare, în sensul art. 75 alin. (1) lit. a) CP. Așadar, cum riposta mamei a succedat momentului la care fapta medicului s-a consumat, nu poate fi luată în discuție ipoteza unei cauze justificative.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât agentul acționează săvârșind o faptă de violare de domiciliu, fiind pus în fața unui pericol imediat și care nu putea fi înlăturat altfel. Evident, fiind pusă în primejdie viața ori sănătatea agentului, este clar că valoarea salvată este superioară valorilor lezate, respectiv inviolabilitatea domiciliului și dreptul de proprietate. Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B este corectă, expresia „cabana unui pădurar" desemnând încăperea în care persoana aflată în stare de necesitate pătrunde fără drept și evidențiind, astfel, un element de conținut propriu faptei justificate comise.*

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât tatăl săvârșește o faptă penală sub imperiul constrângerii, conformându-se cerințelor celui care îl amenință cu un rău.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut, în același sens, că *varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, deoarece situația în care acționează tatăl, autor al furtului, se circumscrie cauzei de neimputabilitate a constrângerii morale, prevăzută de art. 25 CP, iar nu cauzei justificative a stării de necesitate, la care se referă enunțul.*

| 60. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Față de explicațiile anterioare, se constată că varianta de la litera A este singura corectă. Aceasta întrucât ceea ce interesează pentru reținerea stării de necesitate este existența unei stări de pericol care să justifice fapta prevăzută de legea penală comisă de către agent, fiind fără relevanță dacă pericolul este îndreptat împotriva sa ori a altei persoane. Aspectul proporționalității trebuie avut în vedere, referitor la varianta de la litera B, fapta agentului netrebuind să producă urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat. Referitor la varianta de la litera C, reținem că starea de necesitate permite agentului să acționeze cu anticipație, în preajma unui pericol care este pe punctul de a se produce (iminent, imediat).

| 61. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

În esență, reținem că, în cazul particular al stării de necesitate, agentul este pus în situația de a combate o stare de pericol generată de alte persoane, fenomene naturale, animale etc., astfel că reacția sa, faptă prevăzută de legea penală, se va concentra împotriva acesteia. Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera A este eronată, iar varianta de la litera C este corectă.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât, așa cum poate fi concepută săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală de către o persoană juridică, tot astfel se poate concepe săvârșirea unei asemenea fapte în vederea combaterii unei stări de pericol, desigur, cu respectarea tuturor condițiilor pe care starea de necesitate le presupune.

Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură) a reținut în același sens, arătând că *numeroase lucrări din doctrină precizează expres că, spre deosebire de ipoteza cauzei justificative a legitimei apărări, unde sursa atacului poate fi doar activitatea unei alte ființe umane (eventual, interpusă și controlată prin intermediul acțiunii unui animal dresat), în cazul stării de necesitate, sursa pericolului față de care se reacționează (spre înlăturarea acestuia) prin comiterea faptei prevăzute de legea penală poate fi reprezentată și de manifestarea altor entități, inclusiv de comportamentul spontan (nedirijat, necontrolat) al unui animal.*

3.3. Cauzele de neimputabilitate

| 62. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Cauzele de neimputabilitate sunt constrângerea fizică, constrângerea morală, excesul neimputabil, minoritatea făptuitorului, iresponsabilitatea, intoxicația, eroarea și cazul fortuit. Potrivit concepției normative, imputabilitatea reprezintă un reproș social fondat pe ideea că autorul a acționat altfel decât i-ar fi cerut-o ordinea juridică (Fl. Streteanu, *Tratat de drept penal. Partea generală*, vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2008, p. 547).

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât fapta a fost săvârșită cu consimțământul persoanei vătămate, așadar, suntem în prezența unei cauze justificative, și nu a unei cauze de neimputabilitate.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât doar se afirmă incidența constrângerii, elementele acesteia lipsind raportat la descrierea împrejurărilor în care fapta a fost săvârșită; astfel, mirosul ademenitor al pâinii nu poate fi echivalat cu o constrângere căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.

În fine, varianta de răspuns de la litera C este cea corectă, întrucât persoanei aflate în stare de intoxicație completă (potrivit ipotezei date, acțiunea nu a putut fi controlată de către agent) și involuntară nu i se poate reproșa săvârșirea faptei, întrucât agentul aflat în starea respectivă nu are aptitudinea de a adopta o conduită conformă cu exigențele ordinii juridice.

| 63. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Excesul neimputabil reprezintă, în esență, fapta săvârșită în condițiile legitimei apărări ori ale stării de necesitate care depășește, din motive neimputabile agentului, limitele unei apărări proporționale cu gravitatea atacului, respectiv care pricinuiește urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat. În ipoteza în care aceste limite nu ar fi fost depășite, fapta ar fi fost una licită, justificată.

Prin urmare, doar varianta de răspuns de la litera B este corectă.

| 64. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

De esența cauzelor justificative și de neimputabilitate este existența unui pericol, a unei stări de temere etc. în momentul săvârșirii faptei, element care determină agentul să reacționeze. De pildă, în cazul legitimei apărări, atacul trebuie să fie actual, în cazul stării de necesitate pericolul trebuie să fie iminent, consimțământul persoanei vătămate trebuie să fie actual etc. Tot astfel, pentru a fi incidente cauzele de neimputabilitate, se cere ca premisele acestora să fie, de asemenea, actuale, contemporane săvârșirii faptei penale.

De aceea, în circumstanțele ipotezei nu se poate reține incidența unei cauze justificative ori de neimputabilitate, de vreme ce inculpata a acționat împotriva unei persoane care dormea, aflată într-o stare în care nu putea dezlănțui un atac ori crea o altă stare de pericol.

Prin urmare, singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera C.

| 65. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Referitor la trăsăturile generale ale infracțiunii, reținerea stării de necesitate va înlătura caracterul nejustificat al infracțiunii, în timp ce reținerea constrângerii fizice va înlătura caracterul imputabil al acesteia. Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat în același sens, reținând că *starea de necesitate reprezintă o cauză justificativă, în timp ce constrângerea fizică este o cauză de neimputabilitate. Incidența uneia sau alteia dintre aceste cauze înlătură trăsături distincte ale infracțiunii*

(antijuridicitatea, în cazul stării de necesitate, respectiv imputabilitatea, în cazul constrângerii fizice), iar nu aceeași trăsătură, cum este menționat în varianta de răspuns greșită (varianta de răspuns de la litera A – n.n.).

Referitor la varianta de răspuns de la litera B, reținem că doctrina este constantă în a afirma că *atât starea de necesitate, cât și constrângerea fizică pot avea la origini un fenomen natural sau o acțiune umană* (a se vedea Fl. Streteanu, *op. cit.*, p. 514; C. Mitrache, Cr. Mitrache, *Curs de drept penal. Partea generală*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 183), iar din modul în care a fost formulată varianta de răspuns de la litera B nu rezultă vreo excepție de la această regulă.

În fine, cu privire la varianta de răspuns de la litera C, Comisia de soluționare a contestațiilor a stabilit că este eronată, deoarece *constrângerea fizică nu presupune „proporționalitatea între urmarea produsă și cea care s-ar fi produs în absența intervenției autorului faptei", cum este menționat în grilă, deoarece, în situația în care făptuitorul ar avea posibilitatea să facă astfel de aprecieri, cauza de neimputabilitate nu ar mai fi incidentă, întrucât nu ar mai fi întrunită condiția caracterului irezistibil al constrângerii. Poate fi avută în vedere necesitatea întrunirii unei asemenea condiții numai în cazul constrângerii morale. Enunțul grilei nu avea însă în vedere această cauză de neimputabilitate, astfel că varianta de răspuns nu era corectă.*

| 66. Răspuns: A *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Suntem în prezența unei constrângeri morale atunci când agentul săvârșește fapta penală sub o presiune exterioară exercitată împotriva psihicului acestuia. Această stare îi determină să săvârșească fapta penală pentru a se elibera de presiunea la care a fost supus. În aceste condiții, este evident faptul că starea de temere care generează presiune psihică asupra agentului trebuie să se mențină pe toată durata acțiunii ori inacțiunii comise de agent, altminteri, agentul săvârșește ori continuă săvârșirea faptei în lipsa unui asemenea stimulent. Față de aceste considerente, rezultă că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât în cazul constrângerii morale cauza este determinată întotdeauna de o acțiune a unei persoane.

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât săvârșirea faptei penale după un moment de chibzuință a agentului nu este incompatibilă cu reținerea constrângerii morale, presiunea asupra psihicului persoanei fiind augmentată, de regulă, în timp, în baza mai multor procese psihologice.

| 67. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Pentru a ne afla în prezența constrângerii morale, este necesar ca pericolul cu care este amenințată persoana să fie grav, iminent, inevitabil și injust (Fl. Streteanu, D. Nițu, *op. cit.*, vol. I, p. 453). În descrierea ipotezei rezultă că răul cu care este amenințată persoana nu este injust, ci este conform cu adevărul.

Prin urmare, singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera C.

| 68. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Iresponsabilitatea este starea de incapacitate psiho-fizică a unei persoane care nu poate să își dea seama de semnificația socială a acțiunilor sau inacțiunilor sale ori nu poate fi stăpână pe ele, putându-se manifesta, așadar, atât sub raport intelectiv, cât și sub aspect volitiv. Iresponsabilitatea este o cauză de neimputabilitate cu caracter personal, numai persoana în cauză beneficiind de starea în care s-a aflat la momentul săvârșirii infracțiunii (nu interesează, din acest unghi, momentele anterioare sau ulterioare săvârșirii infracțiunii, ceea ce interesează fiind momentul săvârșirii acțiunii ori inacțiunii cu relevanță penală).

Cauza de neimputabilitate operează numai în cazul unui discernământ abolit, dacă acesta este diminuat răspunderea putând fi antrenată, ținându-se cont, desigur, de starea specială în care s-a aflat agentul.

Persoanele care au determinat sau au ajutat un iresponsabil să săvârșească o faptă penală vor răspunde penal ca și când respectiva faptă ar fi fost săvârșită cu intenție, reținându-se modalitatea participației improprii [art. 52 alin. (3) CP].

Din aceste motive, doar răspunsul de la litera B este corect, cele de la literele A și C fiind greșite.

| 69. Răspuns: B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Intoxicația este o stare fizică și psihică anormală determinată de consumul unor substanțe care alterează capacitatea de a înțelege și a voi, cauza de neimputabilitate impunând întrunirea strictă și cumulativă a următoarelor condiții: intoxicația să fie *involuntară* (accidentală), cu excluderea voinței autorului în provocarea acestei stări, să fie completă, caracter ce rezultă din condiția impusă de lege ca autorul să nu fi putut să își dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale ori să nu fi putut să le controleze, și *să existe în momentul săvârșirii faptei*, iar în cazul infracțiunilor cu durată de consumare, trebuie să se mențină pe toate durata de săvârșire (G. Bodoroncea ș.a., *op. cit.*, p. 130).

Efectele cauzei de neimputabilitate se vor produce *in personam*, de ea profitând numai agentul aflat în această stare de intoxicație completă și involuntară, restul fiind trași la răspundere penală potrivit vinovăției lor, astfel că varianta de răspuns de la litera A este greșită.

Reținerea unei cauze de neimputabilitate înlătură răspunderea penală, însă nu și posibilitatea aplicării unor măsuri de siguranță, cu excepția măsurii de siguranță a confiscării extinse. Din aceste motive, răspunsul de la litera B este corect, iar cel de la litera C este eronat.

| 70. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Raportat la enunțul întrebării și la variantele de răspuns, arătăm că, pentru reținerea intoxicației drept cauză de neimputabilitate, legea impune verificarea cumulativă a mai multor condiții, dintre care amintim: starea de intoxicație *(i)* trebuie să existe în momentul săvârșirii infracțiunii, iar în cazul infracțiunilor cu durată de consumare, trebuie să se mențină pe toată durata de săvârșire și *(ii)* să fie involuntară, cu excluderea voinței autorului în provocarea acestei stări. Față de cele arătate, se constată că variantele de la literele B și C sunt eronate.

Varianta de la litera A este corectă, întrucât, în cazul particular al infracțiunii progresive, momentul epuizării infracțiunii trebuie să fie independent de vreo acțiune a agentului, așadar, independent de voința sa. Or, dincolo de cele arătate anterior (*i.e.* starea de intoxicație trebuie să se mențină *pe toată durata de săvârșire*), verificarea unei asemenea condiții s-ar transforma într-o veritabilă *probatio diabolica*, întrucât i s-ar cere agentului să facă dovada unei neîntrerupte, involuntare și complete intoxicații care să persiste până la epuizarea infracțiunii.

Comisia de soluționare a contestațiilor (INM) a reținut că, *de lege lata, nu există nicio circumstanță atenuantă (legală) constând în intoxicație (voluntară sau de altă natură) – a se vedea dispozițiile art. 75 alin. (1) CP*, respectiv că *este discutabilă aprecierea potrivit căreia s-ar putea aplica dispozițiile art. 75 alin. (2) lit. b) CP (circumstanță atenuantă judiciară) cu privire la starea de intoxicație a infractorului.*

| 71. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Eroarea reprezintă o cauză de neimputabilitate constând în necunoașterea sau cunoașterea greșită a realității sau a unei prevederi legale de către o persoană responsabilă (M. Udroiu, *Partea generală*, 2019, p. 190). Eroarea asupra persoanei (*error in personam*) nu este o cauză de neimputabilitate, răspunderea agentului fiind antrenată în raport cu persoana pe care efectiv a vătămat-o. Atunci când necunoașterea unei stări, situații ori împrejurări este însuși rezultatul culpei făptuitorului, nu va opera cauza de neimputabilitate, în această ipoteză modificându-se doar atitudinea subiectivă față de faptă, aceasta fiind considerată că a fost săvârșită din culpă, și nu cu intenție. De pildă, tragerea unui foc de armă asupra unui tufiș unde agentul credea că se află ascuns un urs, vătămând ori ucigând prin această acțiune o persoană, nu va fi considerată vătămare corporală ori, după caz, omor, ci vătămare corporală din culpă, respectiv ucidere din culpă.

Eroarea invincibilă reprezintă o cauză de neimputabilitate inclusiv atunci când eroarea cade asupra caracterului ilicit al faptei, asupra antijuridicității. De pildă, agentul apreciază greșit că persoana vătămată și-a exprimat consimțământul.

Din aceste motive, doar răspunsul de la litera C este corect.

3.4. Formele infracțiunii

| 72. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Distincția dintre actele preparatorii și tentativă a făcut obiectul unor numeroase discuții, fiind avansate diferite sisteme și criterii (criteriul *subiectiv*, respectiv reprezentarea autorului despre faptă, și criteriul *obiectiv*, respectiv începerea executării nemijlocite a faptei descrise în norma de

incriminare) care să răspundă acestei probleme. În zilele noastre, tot mai multe sisteme au adoptat un sistem mixt, care îmbină cele două teorii, apreciindu-se că aceasta este varianta care nu lasă în afara protecției legii penale anumite fapte, conduite care reprezintă un pericol pentru societate în general. De aceea, s-a propus ca, plecând de la teoriile formale care dau prioritate modului în care norma de incriminare descrie acțiunea tipică, să se extindă conceptul de act de executare în raport și cu celelalte teorii: teoria echivocității, a cauzalității inerte, a apropierii de momentul consumării etc. (pentru o expunere pe larg a problematicii, a se vedea G. Antoniu, *Tentativa*, Ed. Societății Tempus, București, 1996, p. 58-95).

Actele care rămân în sfera celor preparatorii nu sunt, de regulă, sancționate de legea penală, mai puțin în acele situații în care legea le asimilează tentativei [de pildă, art. 412 alin. (2) CP] sau sunt incriminate ca infracțiuni de sine stătătoare (art. 314 CP), așadar, doar varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât există ipoteze de sancționare a actelor preparatorii, atunci când acestea sunt asimilate de legiuitor tentativei sau sunt incriminate ca infracțiuni distincte.*

73. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

În esență, o conduită ilicită se manifestă extern parcurgând două etape: actele preparatorii și executarea propriu-zisă. Actele preparatorii constau în manifestări care, cu toate că sunt în legătură cu actul ilicit, nu au aptitudinea să îl descrie. Cu alte cuvinte, actele preparatorii cuprind toate actele care pregătesc, material sau moral, executarea faptei penale.

Raportat la enunțul întrebării, în doctrină s-a avansat opinia potrivit căreia actele preparatorii nu sunt posibile la faptele omisive, la faptele din culpă sau praeterintenționate și la infracțiunile la care elementul material constă într-un act de pregătire (C. Duvac, *Drept penal român*, vol. I, Ed. Hamangiu, București, 2021, p. 616; pentru opinia potrivit căreia actele preparatorii pot fi concepute numai în cazul infracțiunilor intenționate, a se vedea C. Mitrache, Cr. Mitrache, *op. cit.*, p. 279; Al. Boroi, *Drept penal. Partea generală*, Ed. C.H. Beck, București, 2006, p. 139). Apreciem că nu trebuie exclusă *de plano* posibilitatea conceperii actelor preparatorii în cazul infracțiunilor praeterintenționate (de pildă, tâlhăria care a avut ca urmare vătămarea corporală). De altfel, în doctrină s-a arătat că pot exista acte preparatorii și în cazul infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte (M. Udroiu, *Drept penal. Partea specială*, ed. a 4-a, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 68).

Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera B este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură și INM) a reținut faptul că *actele de pregătire sunt manifestări anterioare trecerii la executare, iar desfășurarea lor (cu manifestare în timp, într-adevăr) poate avea loc în intervale minime de timp situate anterior trecerii la actele de executare, chiar în condițiile reținerii infracțiunii de execuție promptă. Astfel, de pildă, actul înarmării pentru comiterea unei infracțiuni de violență constituie un exemplu tipic de act de pregătire, iar acesta se poate realiza într-o fracțiune temporală minimală, consecutivă apariției unui eventual act provocator care poate determina o reacție infracțională imediată, de comitere a unei infracțiuni de execuție promptă. Prin urmare, în sens contrar celor asertate de către candidatul care a formulat contestația, Comisia de soluționare a contestațiilor apreciază că este general recunoscut astăzi faptul că o infracțiune de execuție promptă este aptă să prezinte, în abstract, atât potențiale acte de pregătire, cât și tentativă (dacă, de pildă, este o infracțiune de rezultat, iar urmarea imediată tipică nu se produce, în pofida desfășurării actelor de executare), concretizarea acestor aspecte fiind dependentă de specificul fiecărui caz concret ce poate fi analizat în mod particular. Aceasta, cu atât mai mult cu cât este de reținut că nu există o categorie fixă, rigidă, de infracțiuni cu execuție promptă (identificate astfel în abstract), ci există conduite incriminate care, în funcție de cazul concret, pot ajunge (sau nu) să fie apreciate drept infracțiuni cu execuție promptă (raportat la un exemplu furnizat de un candidat care a formulat contestație raportat la această grilă, trebuie arătat că nu există motive să se refuze imaginarea unei situații în care se poate premedita comiterea unei infracțiuni de amenințare ori a unor situații în care, deși amenințarea se comite sub forma unei infracțiuni de execuție promptă, pregătirea nu este exclusă – de pildă, dacă pentru a se recepta amenințarea de către o victimă, a cărei vedere inopinată a determinat infractorul să adopte decizia infracțională și să și treacă imediat la executarea acesteia, respectivul infractor apucă, mai întâi, din proximitatea sa, o portavoce, prin care mesajul amenințător emis să ajungă integral la cunoștința victimei, care se poate afla la o*

oarecare distanță față de infractor, fiindu-i greu accesibilă acestuia; apucarea portavocii ar constitui, în acest exemplu, un act de pregătire, a cărui manifestare nu impietează asupra caracterului imediat al executării și consumării amenințării în spața determinată ilustrată).

74. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Tentativa nu este posibilă în cazul infracțiunilor omisive proprii, infracțiunilor de obicei sau de simplă repetare, infracțiunilor de executare promptă săvârșită prin viu grai, infracțiunilor de consumare anticipată (*e.g.*, asocierea în vederea săvârșirii de infracțiuni), infracțiunilor săvârșite din culpă sau infracțiunilor simple comise cu praeterintenție (M. Udroiu, *Partea specială*, 2017, p. 180). Așadar, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, infracțiunea fapt tentat putând exista indiferent dacă infracțiunea din care derivă are (*e.g.*, furtul) sau nu are obiect material (*e.g.*, evadarea forma tip), adică indiferent dacă infracțiunea la care valoarea socială ocrotită constă/se exprimă (sau nu) într-o entitate materială.

75. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Tentativa este caracterizată ca o formă derivată de infracțiune, deoarece ea provine din forma tip de infracțiune, împrumutând o parte din elementele infracțiunii fapt consumat. Astfel, cu privire la latura obiectivă, tentativa întrunește elementul material și o urmare imediată, limita inferioară a acestei forme de infracțiune constituind-o începerea executării elementului material, iar limita superioară actul de întrerupere sau neizbutire a consumării faptei. Din punct de vedere subiectiv, tentativa presupune aceiași factori – intelectiv și volitiv – care sunt specifici infracțiunii consumate (I. Pascu ș.a., *op. cit.*, p. 244). Având în vedere opiniile exprimate în doctrină și redate mai sus, varianta de răspuns de la litera B este eronată, iar cea de la litera C este corectă, cu privire la aceasta din urmă împrejurarea că fapta a rămas în forma tentativei neavând relevanță cu privire la reținerea circumstanțelor reale sau personale de agravare ori ușurare a răspunderii penale.

Referitor la varianta de răspuns de la litera A, reținem că sistemul nostru de drept sancționează tentativa potrivit sistemului diversificării pedepsei, ceea ce presupune că sancționarea tentativei se va realiza între limite mai scăzute de pedeapsă decât limitele prevăzute de lege pentru infracțiunea consumată. De menționat că sistemul diversificării are în vedere numai pedepsele principale, niciodată limitele pedepselor complementare ori accesorii.

76. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Tentativa constă în punerea în executare a intenției de a săvârși infracțiunea, executare care a fost întreruptă sau nu și-a produs efectul [art. 32 alin. (1) CP]. Așadar, imediat ce intenția agentului este exteriorizată prin activități materiale idonee și neechivoce, elementele de factură obiectivă fiind apte să relefeze rezoluția infracțională a agentului, suntem în prezența unei tentative. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât răspunsul nu este complet, față de dispozițiile art. 32 alin. (1) teza I CP, care dispun că tentativa constă în punerea în executare a *intenției* de a săvârși infracțiunea. **NB!** Trebuie menționat însă că varianta descrie definiția tentativei prevăzute de vechiul Cod penal, iar în opinia noastră diferenței termenilor folosiți în cele două coduri care s-au succedat nu îi corespunde o diferență de conținut, prin hotărârea infracțională neputându-se înțelege decât intenția infracțională a agentului.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât se referă la actele preparatorii, exterioare executării hotărârii infracționale.

77. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Așa cum am arătat anterior, tentativa constă în punerea în executare a intenției de a săvârși infracțiunea, definiție legală care sugerează posibilitatea conceperii unei fapte tentate numai în cazul infracțiunilor intenționate, nu și al celor din culpă. Evident, intenția poate fi atât directă, cât și indirectă, fiind reținută, de pildă, în cazul în care agentul prevede și acceptă posibilitatea comiterii unei infracțiuni de omor pe care o pune în executare, dar care, din diferite motive, a fost întreruptă sau nu și-a produs efectul. Așa fiind, varianta de la litera A este eronată.

Varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât sintagma „săvârșirea unei infracțiuni” (sau „comiterea unei infracțiuni”) este definită la art. 174 CP, prin aceasta înțelegându-se săvârșirea

oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora cu orice formă de participație.

Varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 33 alin. (2) teza a II-a CP, potrivit cărora, atunci când instanța s-ar orienta spre aplicarea pedepsei detențiunii pe viață, tentativa se sancționează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

| 78. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Această întrebare este cvasi-identică cu precedenta, exceptând varianta de la litera A. Referitor la aceasta, care este eronată, reținem că tentativa este posibilă în cazul tuturor formelor unității de infracțiune, mai puțin în cazul infracțiunii de obicei. Astfel, poate fi concepută tentativa în cazul infracțiunii simple (de exemplu, furtul, omorul etc.), infracțiunii continue (de exemplu, furtul de energie electrică etc.), infracțiunii deviate, în ambele sale modalități – *aberratio ictus, error in remvin personam* (de exemplu, săvârșirea infracțiunii de omor asupra altei persoane decât cea vizată), infracțiunii continuate (agentul a comis, în baza aceleiași rezoluții infracționale, mai multe tentative de furt), infracțiunii complexe (de exemplu, tâlhăria) și în cazul infracțiunii progresive (de exemplu, tâlhăria care a avut ca urmare vătămarea corporală, în contextul agravării ulterioare a vătămărilor victimei).

| 79. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Din cele arătate anterior, relevant rezolvării prezentei întrebări este faptul că forma tentată nu poate fi reținută în cazul infracțiunilor de consumare anticipată (darea sau luarea de mită) și în cazul infracțiunilor de executare promptă săvârșite prin viu grai (amenințarea).

Relativ la variantele eronate de răspuns, respectiv cele de la literele B și C, se constată că în realitate faptele de dare de mită (varianta de la litera B) ori de amenințare (varianta de la litera C) sunt fapte consumate, și nu forme ale tentativei. Cu privire la varianta de răspuns de la litera C, mai observăm că nu poate fi vorba despre comiterea unei tentative la infracțiunea de lovire, deoarece făptuitorul nu a început executarea acestei infracțiuni prin vreo încercare de a lovi persoana vătămată.

Din aceste motive, doar varianta de răspuns de la litera A este corectă.

| 80. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

În funcție de stadiul de realizare a activității infracționale, distingem între tentativa perfectă și tentativa imperfectă.

Suntem în prezența *tentativei perfecte sau terminate* atunci când executarea acțiunii infracționale a fost complet efectuată, însă urmarea imediată nu s-a produs, din cauze care depind ori nu depind de voința agentului. De regulă, tentativa perfectă este posibilă la infracțiunile de rezultat. De pildă, agentul efectuează un foc de armă spre adversarul său, însă proiectilul nu atinge ținta. Pornind de la același exemplu, proiectilul atinge victima, însă agentul, copleșit de remușcări, ia măsuri pentru ca decesul să nu se producă, salvând viața victimei (împiedicarea producerii rezultatului).

Suntem în prezența *tentativei imperfecte sau neterminate* când executarea activității infracționale este întreruptă voluntar sau din motive independente de voința agentului. De pildă, dorind să sustragă bunuri din locuința persoanei vătămate, agentul pătrunde în imobil și este surprins de proprietar. În cazul tentativei imperfecte este posibilă desistarea, de pildă, pornind de la exemplul dat, agentul renunță benevol la intenția de a sustrage bunuri din imobilul respectiv și se retrage fără să sustragă nimic.

Față de cele arătate, varianta de răspuns de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată (ipoteza descrie o tentativă perfectă).

Tentativa trebuie să fie *posibilă* și *prevăzută de lege* pentru a fi pedepsită, condiții care nu sunt întrunite în cazul infracțiunii de nedenunțare (tentativa nu este posibilă în cazul infracțiunilor omisive proprii), prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este greșită.

| 81. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Raportat la explicațiile anterioare, la care facem trimitere, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și C.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât tentativa idonee presupune întotdeauna folosirea unor mijloace apte să conducă la producerea rezultatului.

| 82. Răspuns: A, B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Distincția dintre tentativa idonee și tentativa neidonee este dată de aptitudinea acțiunii agentului de a pune în pericol valoarea socială ocrotită. Atunci când, datorită modului cum a fost concepută executarea, nu se poate pune problema creării unei stări de pericol pentru valoarea socială ocrotită, fiind evident pentru orice observator de factură medie că acțiunea comisă nu are nicio șansă să producă rezultatul, tentativa nu este una periculoasă (G. Bodoroncea ș.a., *op. cit.*, p. 149).

În cazul variantei de răspuns de la litera A, apare evident că suntem în prezența unei tentative (perfecte) la omor atunci când agentul toarnă în paharul cu apă al victimei substanța letală, rezultatul neproducându-se din motive independente, lichidul evaporându-se datorită volatilității substanței folosite.

NB! Varianta de răspuns de la litera B este una incompletă, întrucât nu rezultă din conținutul său care este valoarea socială căreia i s-a adus atingere prin simpla pătrundere a unei persoane în sediul unei bănci, ocazie cu care aceasta observă lipsa seifului. Dacă intenția acesteia fusese aceea de a sustrage valorile depozitate în respectivul seif (împrejurare care însă nu rezultă din varianta de răspuns), lipsa obiectului material de la locul unde credea că se află nu este de natură să înlăture caracterul idoneu al faptei tentate.

Varianta de la litera C este un caz de școală de tentativă absurdă, farmecele, gândurile negative etc. neputând fi considerate drept fapte penale.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera B este corectă, întrucât, deși nu este prevăzut expres în enunț, din datele existente rezultă în mod clar că pătrunderea în sediul băncii s-a realizat în scopul de a sustrage bani sau alte valori aflate în seif.*

| 83. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Față de cele arătate anterior, numai varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât descrie tentativa neidonee, tentativă care nu există din perspectiva legii penale [art. 32 alin. (2) CP].

Variantele de răspuns de la literele A și B sunt greșite, întrucât prima ipoteză descrie condițiile tentativei perfecte, iar cea de-a doua descrie condițiile tentativei imperfecte.

| 84. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)***

Potrivit definiției legale, *tentativa* constă în punerea în executare a intenției de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul. Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este consecința modului cum a fost concepută executarea [art. 32 alin. (2) CP].

Din perspectiva pedepsirii tentativei, reținem că aceasta este posibilă exclusiv atunci când legea o prevede în mod expres, între limitele speciale prevăzute pentru infracțiunea consumată, reduse la jumătate (art. 33 CP).

Față de cele arătate, varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Cu privire la varianta de la litera B, care este eronată, distingem între tentativa posibilă sau imposibilă și tentativa posibilă și pedepsită ori nepedepsită. Tentativa nu este posibilă la toate infracțiunile, fie din cauza elementului obiectiv, fie a celui subiectiv. Cu privire la elementul subiectiv, reținem că tentativa este posibilă exclusiv în cazul infracțiunilor intenționate (chiar praeterintenționate, dacă infracțiunea este complexă), cele din culpă fiind excluse. Cu privire la elementul obiectiv, tentativa nu este posibilă la o infracțiune de inacțiune, deoarece aceasta se consumă în momentul neîndeplinirii obligației cerute prin norma de incriminare. De asemenea, tentativă nu au infracțiunile cu executare promptă și prin viu grai (amenințarea, mărturia mincinoasă), infracțiunile de obicei. Cu privire la sancționarea tentativei, reținem că în sistemul nostru a fost adoptat sistemul incriminării limitate a tentativei, respectiv numai în acele cazuri în care infracțiunea faptă tentat prezintă un pericol social ridicat. De aceea, tentativa nu este sancționată decât atunci când se prevede în mod expres acest lucru.

| 85. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Desistarea poate fi realizată atât printr-o acțiune (în cazul infracțiunilor omisive improprii), cât și prin inacțiune (în cazul infracțiunilor comisive), motiv pentru care varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

Cu privire la celelalte variante de răspuns, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *legea [art. 34 alin. (1) CP] arată că desistarea nu poate interveni oricând până la momentul consumării*

infracţiunii (cum se menţiona în enunţul variantei de răspuns), ci doar „înainte de descoperirea faptei", fără distincţie între tentativa imperfectă şi tentativa perfectă.

Infracţiunea de luare de mită este o infracţiune cu consumare anticipată, astfel că tentativa în cazul ei nu este posibilă, orice acţiune în acest sens fiind asimilată de legiuitor faptei consumate. În exemplul indicat în contestaţie, dacă făptuitorul ar fi acceptat primirea de bani sau alte folosase, luarea de mită s-ar fi consumat la momentul acceptării, nefiind relevant cel al primirii; dacă primirea nu a fost precedată de o acceptare, ea se consumă la momentul primirii (direct sau prin intermediar), ceea ce nu s-a întâmplat anterior nu are semnificaţie penală.

| 86. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Împiedicarea producerii rezultatului şi desistarea sunt cauze de nepedepsire a tentativei. În esenţă, ambele cauze presupun din partea agentului o conduită conştientă şi voluntară, opusă celei infracţionale, de natură a opri evoluţia activităţii infracţionale la stadiul de tentativă.

Faţă de cele arătate, variantele de răspuns de la literele A şi C sunt eronate.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât caracterul voluntar al desistării ori al împiedicării producerii rezultatului presupune inexistenţa vreunui motiv exterior care să determine agentul să renunţe la activitatea infracţională. De aceea, cele două cauze de nepedepsire a tentativei vor fi incidente numai atunci când desistarea ori împiedicarea producerii rezultatului a avut loc anterior descoperirii faptei.

3.5. Unitatea şi pluralitatea de infracţiuni

| 87. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Unitatea de infracţiune este legală când suntem în prezenţa unei infracţiuni unice prin voinţa legiuitorului. În această categorie se găsesc infracţiunea continuată, infracţiunea complexă, infracţiunea progresivă şi infracţiunea de obicei.

Faţă de cele arătate, varianta de răspuns de la litera A este singura incorectă, infracţiunea continuă făcând parte din categoria unităţii naturale de infracţiune.

| 88. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Enunţul pune în evidenţă ipoteza infracţiunii unice colective. Condiţiile de existenţă a unităţii naturale colective sunt: *(i)* unitatea de acţiune (unitatea manifestării de voinţă, unitatea spaţio-temporală, omogenitatea materială a actelor comise), *(ii)* omogenitatea juridică (aceeaşi normă de incriminare) şi *(iii)* (de principiu) unitatea subiectului pasiv.

Raportat la variantele de răspuns, diferenţa faţă de infracţiunea continuată constă în aceea că, în cazul infracţiunii unice colective, procesul execuţional este *unic*, reţinându-se o singură acţiune ori inacţiune infracţională şi mai multe acte de executare. De aceea, varianta de răspuns de la litera A este corectă, în cauză urmând a se reţine o singură infracţiune de furt calificat.

| 89. Răspuns: C ***(admitere INM şi în magistratură, 2017)***

Infracţiunea continuată este definită în art. 35 alin. (1) CP în lumina *Deciziei CCR nr. 368/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), care prevede că *infracţiunea este continuată când o persoană săvârşeşte la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiaşi rezoluţii acţiuni sau inacţiuni care prezintă, fiecare în parte, conţinutul aceleiaşi infracţiuni*.

Relevantă pentru răspunsul la această întrebare este condiţia unităţii de rezoluţie infracţională, cu care trebuie comise toate actele materiale ce compun infracţiunea continuată.

Unitatea de rezoluţie infracţională presupune ca autorul infracţiunii continuate să aibă o viziune de ansamblu asupra tuturor actelor materiale, fără să fie însă nevoie ca fiecare act material în parte să fie conceput de la început în toate detaliile sale. De pildă, dacă autorul îşi propune de la început să sustragă o cantitate de obiecte dintr-o încăpere, în mai multe zile diferite, el poate să nu ştie de la început de câte zile va avea nevoie pentru a sustrage întreaga cantitate. Este suficient, pentru existenţa infracţiunii continuate, ca autorul să îşi propună să sustragă prin mai multe acte materiale aceste bunuri.

Totuşi, având în vedere că pentru infracţiunea continuată este nevoie de existenţa acestei rezoluţii infracţionale cu privire la ansamblul actelor materiale, nu se poate vorbi despre infracţiune continuată în cazul infracţiunilor comise din culpă. Culpa, prin definiţie, presupune ca autorul să nu prevadă ori

să nu accepte producerea rezultatului periculos. Or, în acest caz, nu se poate vorbi despre existenţa unei rezoluţii infracţionale unice, care presupune ca autorul să prevadă şi să urmărească producerea rezultatului periculos ori cel puţin să accepte această posibilitate. Prin urmare, răspunsul de la litera A este greşit, deoarece menţionează posibilitatea comiterii din culpă a infracţiunilor continuate.

Deşi această chestiune este destul de clară, întrebarea a fost contestată, considerându-se că este posibilă comiterea din culpă a infracţiunilor continuate. Comisia de soluţionare a contestaţiilor a arătat că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Infracţiunea continuată se caracterizează printr-o pluralitate de acte materiale (două sau mai multe acţiuni sau inacţiuni), legate între ele printr-o triplă unitate: personală (acelaşi subiect activ), psihică (aceeaşi rezoluţie infracţională) şi juridică (acelaşi conţinut de infracţiune). Sintagma „rezoluţie infracţională" trebuie înţeleasă ca semnificând voinţa făptuitorului de a săvârşi, în mod repetat, acţiunile şi inacţiunile ce vor caracteriza activitatea sa infracţională (factorul volitiv), precum şi prevederea de ansamblu a acestei activităţi şi a urmărilor ei (factorul intelectiv). Realizarea concretă a fiecărei acţiuni sau inacţiuni implică aceiaşi factori, volitiv şi intelectiv, astfel că activitatea infracţională şi urmările ei se conturează, atât iniţial, în momentul luării hotărârii, dar mai ales ulterior, în procesele psihice care preced fiecare acţiune şi inacţiune în parte. În raport cu aceste caracteristici ale noţiunii de „rezoluţie infracţională unică", rezultă cu evidenţă că această condiţie de realizare a infracţiunii continuate este incompatibilă cu forma de vinovăţie a culpei în comiterea actelor materiale, infracţiunea continuată neputând fi săvârşită decât cu intenţie. Decizia indicată în susţinerea contestaţiei este izolată, în contextul jurisprudenţei constante vizând situaţia invocată.*

Posibilitatea ca infracţiunile comise cu intenţie indirectă să fie compatibile cu forma continuată depinde de modul în care este soluţionată problema existenţei unei *hotărâri* în cazul infracţiunilor indirecte. A existat în trecut discuţia dacă putem vorbi despre existenţa unei *hotărâri* în cazul infracţiunilor comise cu intenţie indirectă sau despre aceasta se poate discuta doar în cazul infracţiunilor comise cu intenţie directă. În prezent, doctrina şi practica judiciară sunt unanime în a considera că despre existenţa unei *hotărâri* de a săvârşi o infracţiune se poate discuta atât în cazul infracţiunilor comise cu intenţie directă, cât şi în cazul celor comise cu intenţie indirectă. Aceasta explică şi faptul că este unanimă opinia că tentativa este posibilă în cazul ambelor variante ale intenţiei. Or, din moment ce este unanimă opinia că se poate discuta despre existenţa unei *hotărâri* de săvârşire a infracţiunii şi în cazul infracţiunilor comise cu intenţie indirectă, rezultă că se poate discuta şi despre posibilitatea comiterii acestor infracţiuni în formă continuată. Este astfel posibil ca autorul să nu urmărească producerea unui rezultat al actelor materiale ce compun infracţiunea continuată, ci doar să accepte producerea acestui rezultat periculos, caz în care infracţiunea continuată va fi comisă cu intenţie indirectă. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greşit.

Împărţirea infracţiunilor în infracţiuni de rezultat şi infracţiuni de pericol nu are drept criteriu forma de vinovăţie, ci un aspect ce ţine de latura obiectivă a infracţiunii, respectiv urmarea imediată a acesteia. Din acest motiv, existenţa unei rezoluţii infracţionale unice nu este incompatibilă nici cu infracţiunile de rezultat, nici cu infracţiunile de pericol. Autorul poate să comită, la diferite intervale de timp, având o rezoluţie infracţională unică, atât acte materiale ale unor infracţiuni de pericol, cât şi acte materiale ale unor infracţiuni de rezultat. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect.

| 90. Răspuns: (grilă anulată) ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Suplimentar celor arătate anterior, reţinem că stabilirea elementelor în baza cărora să se facă diferenţa între concursul de infracţiuni şi infracţiunea continuată a ridicat probleme dintotdeauna.

Astfel, prof. Vintilă Dongoroz a arătat că, din punct de vedere teoretic, nu există un criteriu infailibil pentru a distinge infracţiunea continuată de concursul de infracţiuni, fiindcă, dacă este uşor a vedea dacă o serie de acte sau acţiuni violează aceeaşi dispoziţie de lege, este foarte anevoios a preconiza o regulă după care să se poată şti când există şi când nu există *unitate de rezoluţiune* delictuoasă. Se recomandă de către doctrină să se ţină seama de unitatea scopului urmărit de infractor, de indivizibilitatea activităţii delictuoase, raportată la acest scop unic, de succesiunea quasi-automată a actelor sau acţiunilor, în fine, de neintervenirea vreunei piedici extinse care să fi reclamat luarea unei noi rezoluţii sau adoptarea unor noi mijloace care, prin ele însele, ar constitui o infracţiune. Se mai spune în doctrină că unitatea de loc, de timp şi de persoană nu este indispensabilă pentru existenţa infracţiunii continuate. În schimb, atunci când aceste unităţi există, va fi mai multă certitudine că infracţiunea este continuată. *În special unitatea de persoane concurentă cu unitatea*

raportului juridic violat, în infracțiunile care presupun un atare raport, sunt un indiciu indiscutabil de continuitate.

Avându-se în vedere această realitate, actualul legiuitor a prevăzut expres faptul că infracțiunea continuată nu poate fi săvârșită decât împotriva aceleiași persoane vătămate. Potrivit acestei opțiuni, în vigoare la data examenului, varianta de răspuns de la litera C este corectă. Reamintim însă că, de *lege lata*, condiția unității subiectului activ a fost înlăturată [CCR, *Decizia nr. 368/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017)].

Infracțiunea continuată nu este posibilă nici în cazul infracțiunilor din culpă, de obicei și cu rezultat ireversibil. În doctrină s-a reținut, totodată, că infracțiunea continuată nu poate fi comisă cu praeterintenție (M. UDROIU, *Partea generală*, 2019, p. 246). Opinia trebuie reținută cu rezerve, întrucât infracțiunii săvârșite cu intenție depășită îi lipsește prin ipoteză previzibilitatea rezultatului augmentat, însă acțiunea inițială este prevăzută, dorită sau acceptată de agent. Pornind de la această premisă, credem că poate fi reținută în formă continuată infracțiunea de vătămare corporală săvârșită la diferite intervale de timp împotriva aceluiași subiect pasiv, în scopul de a-i aplica o corecție, urmările faptei depășind ceea ce agentul a urmărit ori acceptat prin faptele sale (FL. STRETEANU, D. NIȚU, *Drept penal. Partea generală*, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 56).

91. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Infracțiunea continuată cunoaște un moment al consumării, care coincide cu săvârșirea celui de-al doilea act material, și un moment al epuizării, care coincide cu săvârșirea ultimului act material al infracțiunii continuate. Stabilirea momentului epuizării infracțiunii prezintă importanță, de pildă, pentru calcularea termenului de prescripție a răspunderii penale. Rațiunea acestei reguli stabilite prin art. 154 alin. (2) CP constă în aceea că o faptă nu poate fi uitată de societate cât timp încă se află în plină desfășurare.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, având în vedere *Decizia CCR nr. 368/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), care constată că *sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv" din cuprinsul dispozițiilor art. 35 alin. (1) CP este neconstituțională.*

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, cu mențiunea că în actualul context normativ modificarea pedepsei poate fi realizată numai ulterior rămânerii definitive a hotărârilor de condamnare pentru actele materiale care aparțin aceleiași infracțiuni continuate (art. 585 CPP).

92. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Infracțiunea complexă este definită în art. 35 alin. (2) CP, potrivit căruia *infracțiunea este complexă când în conținutul său intră, ca element constitutiv sau ca element circumstanțial agravant, o acțiune sau o inacțiune care constituie prin ea însăși o faptă prevăzută de legea penală.*

Un exemplu de infracțiune complexă al cărei obiect juridic este alcătuit din două valori sociale identice este cel de la art. 189 alin. (1) lit. *f)* CP, respectiv omorul comis asupra a două sau mai multor persoane. În acest caz, legiuitorul a reunit într-o singură infracțiune complexă două sau mai multe infracțiuni de omor distincte care, în lipsa unui text explicit, ar fi fost reținute în concurs. Alte exemple de astfel de infracțiuni sunt reglementate în art. 192 alin. (3) CP și în art. 196 alin. (4) CP, respectiv uciderea din culpă a două sau mai multor persoane și vătămarea corporală din culpă a două sau mai multor persoane. În aceste cazuri, legiuitorul a reunit într-o singură infracțiune două sau mai multe infracțiuni distincte de ucidere din culpă sau de vătămare corporală din culpă, care, în lipsa unui text explicit, ar fi fost sancționate distinct, potrivit regulilor de la concursul de infracțiuni. Așa cum se poate observa, în toate aceste cazuri este vorba despre infracțiuni comise împotriva unor subiecți pasivi diferiți. În consecință, răspunsul de la litera A este corect.

Este posibil ca, în cazul în care în structura unei infracțiuni complexe se regăsesc două acte de executare, acestea să fie într-o relație de conexitate etiologică sau consecvențională. De pildă, în cazul unei infracțiuni de tâlhărie, de regulă, actele de lovire se comit în scopul săvârșirii actului de sustragere, fiind, așadar, într-o relație de conexitate etiologică cu acestea. Însă acest lucru nu este adevărat în toate cazurile de săvârșire a unor infracțiuni complexe în care sunt incluse două acte de executare. De pildă, în cazul infracțiunii complexe de omor asupra a două sau mai multor persoane, prevăzută de art. 189 alin. (1) lit. *f)* CP, nu este necesară existența vreunei relații de conexitate etiologică sau consecvențională între cele două sau mai multe acțiuni de omor. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit, pentru că el nu se adeverește în toate cazurile de infracțiune complexă alcătuită din mai multe acțiuni.

Infracțiunea complexă poate fi și progresivă, în cazul în care un rezultat mai grav s-ar produce la o anumită perioadă de timp de la comiterea acțiunii sau inacțiunii, fără intervenția autorului. Exemplul tipic este cel al infracțiunilor intenționate complexe care au ca urmare moartea victimei [infracțiunea de tâlhărie care a avut ca urmare moartea victimei, prevăzută de art. 236 CP, infracțiunea de viol care a avut ca urmare moartea victimei, prevăzută de art. 218 alin. (4) CP]. În aceste din urmă cazuri, moartea victimei se poate produce la un anumit timp de la comiterea acțiunii sau inacțiunii, fără intervenția autorului, fapt care determină calificarea infracțiunii complexe ca fiind una progresivă. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

Contestațiile formulate de candidați împotriva acestei întrebări au fost respinse pentru următoarele considerente: *varianta de răspuns corectă este cea de la litera A. Exemplele indicate în contestații (furt prin efracție, șantaj urmat de distrugere etc.) au în vedere fie un obiect juridic cu o singură valoare socială lezată, fie un obiect juridic cu valori sociale diferite; prin urmare, nu se referă la ipoteza din enunț. Variantele de răspuns de la literele B și C nu sunt corecte, întrucât infracțiunea complexă nu presupune întotdeauna o conexitate etiologică, în sensul că una dintre infracțiuni constituie mijlocul pentru săvârșirea celeilalte, și nici o conexitate consecvențională, în sensul că una dintre infracțiuni a fost săvârșită pentru a ascunde pe cealaltă, după cum poate îmbrăca și forma unei infracțiuni progresive. Exemplele invocate în contestații (infracțiunile de amenințare, de tâlhărie urmată de moartea victimei și de viol urmat de moartea victimei) nu pot fi circumscrise celor trei variante de răspuns, întrucât fie au în vedere o singură valoare socială lezată, fie două obiecte juridice diferite cu valori sociale diferite (relațiile sociale referitoare la libertatea unei persoane, respectiv relațiile sociale referitoare la viața, integritatea fizică sau psihică a persoanei), ipoteze care nu justifică reținerea ca fiind corecte a variantelor de răspuns de la literele B și C.*

93. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Potrivit definiției legale, infracțiunea este complexă când în conținutul său intră, ca element constitutiv sau ca element circumstanțial agravant, o acțiune sau o inacțiune care constituie prin ea însăși o faptă prevăzută de legea penală [art. 35 alin. (2) CPP]. Pornind de la aceste prevederi, se constată că infracțiunea de tâlhărie este în sine o infracțiune complexă, iar dacă are ca urmare moartea victimei, caracterul complex al infracțiunii de tâlhărie se menține. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, corectă, întrucât distrugerea calificată este o infracțiune complexă care ia naștere prin alăturarea infracțiunii de distrugere și a infracțiunii îndreptate împotriva vieții a două sau mai multor persoane (art. 254 CPP).

În fine, varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât nu descrie o infracțiune complexă (există totuși o așa-numită complexitate „naturală", care presupune în cazul infracțiunii în discuție că absoarbe în mod natural infracțiunile-stadiu de lovire și alte violențe și vătămare corporală etc.).

94. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

În ipoteza descrisă se va reține, înainte de toate, concursul real de infracțiuni, întrucât prin ipoteză agentul a exercitat acte de violență asupra a două persoane diferite, prin acțiuni diferite.

NB! În continuare, rămâne de analizat dacă hotărârea de a comite o infracțiune ori de câte ori agentului i se ivește ocazia reprezintă o rezoluție infracțională conturată, așa cum cer dispozițiile art. 35 alin. (1) CP referitoare la infracțiunea continuată. Instanța supremă a apreciat că luarea unei hotărâri generice de săvârșire a unei infracțiuni ori de câte ori i se ivește agentului ocazia, fără a avea reprezentarea concretă a acestora, nu evidențiază elementul unificator al acțiunilor care reprezintă conținutul unei infracțiuni continuate (ICCJ, Secția penală, decizia nr. 850/2012). Așadar, este discutabil dacă se poate reține comiterea unei infracțiuni continuate în speță.

95. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

În cazul în care, la interval de câteva zile, inculpatul, șofer profesionist, din cauza neacordării priorității la trecerea de pietoni, a produs două accidente de circulație, soldate cu vătămarea a trei persoane (una în primul accident și alte două în cel de-al doilea accident), nu suntem în prezența unei infracțiuni continuate, deoarece este vorba despre o infracțiune din culpă. Or, în cazul infracțiunilor din

culpă nu poate exista condiția existenței aceleiași rezoluții infracționale. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

În cazul în care, în cursul aceleiași zile, inculpatul a pătruns și a sustras bunuri din două apartamente situate în blocuri de pe aceeași stradă, după ce s-a asigurat că proprietarii nu sunt acasă, dar nu a mai reușit să ajungă la cea de-a treia locuință vizată, deoarece, la părăsirea celui de-al doilea apartament, a fost surprins de un vecin, care a reușit să îl imobilizeze, deși inculpatul l-a lovit de mai multe ori pentru a-și asigura scăparea, nu vom fi în prezența unei infracțiuni continuate, deoarece nu este întrunită condiția unității de infracțiune. Nu este întrunită această condiție, pentru că făptuitorul a săvârșit infracțiuni diferite, în primul caz fiind vorba despre furt, iar în ultimul caz, când acesta a utilizat violențe pentru a-și asigura scăparea, suntem în prezența infracțiunii de tâlhărie. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

În cazul în care casiera unui magazin și-a propus să sustragă din casa de marcat, la închiderea magazinului, orice sumă de bani care era în plus, ceea ce face timp de o săptămână, sustrăgând de patru ori sume de bani până când a fost surprinsă de un alt angajat al magazinului, suntem în prezența unei infracțiuni continuate. Sunt întrunite atât condiția unității de infracțiune, cât și condiția unității de rezoluție infracțională, având în vedere că făptuitoarea și-a propus de la început să sustragă aceste sume de bani. Așadar, răspunsul de la litera C este corect.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât în speță nu este îndeplinită condiția omogenității juridice (un furt și o tâlhărie), astfel că nu se poate reține o infracțiune continuată. Varianta de răspuns de la litera C este corectă, fiind vorba în speță despre o infracțiune în formă continuată, nu despre una continuă, dat fiind că nu este vorba despre un act de executare care se prelungește în mod natural în timp, ci despre o pluralitate de acțiuni instantanee comise pe parcursul unei săptămâni în baza aceleiași rezoluții infracționale.*

| 96. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Infracțiunea progresivă este o formă a unității de infracțiune, deoarece ea se caracterizează prin faptul că se produce, după un anumit timp de la săvârșirea acțiunii sau inacțiunii, un rezultat mai grav decât cel care s-a produs inițial, fără vreo altă intervenție a autorului. Este o unitate legală de infracțiune, deoarece s-au produs cel puțin două rezultate periculoase, prevăzute de două texte de lege diferite, dar se va reține doar o singură infracțiune, respectiv cea mai gravă. De pildă, în urma lovirii unei persoane se poate produce o simplă suferință, caz în care vom fi în prezența infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. (1) CP, se pot produce leziuni ce au necesitat până la 90 de zile de îngrijiri medicale, caz în care vom fi în prezența infracțiunii de lovire sau alte violențe în varianta agravată, prevăzută de art. 193 alin. (2) CP, se pot produce leziuni ce au necesitat peste 90 de zile de îngrijiri medicale sau o infirmitate ori alte consecințe care atrag încadrarea în infracțiunea de vătămare corporală prevăzută de art. 194 CP sau se poate produce chiar moartea victimei, caz în care vom fi în prezența infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, prevăzută de art. 195 CP. Toate aceste consecințe nu se vor produce, de cele mai multe ori, imediat după săvârșirea acțiunii de lovire, ci ele se pot produce și la un anumit timp de la comiterea acestei acțiuni.

Nu este obligatoriu însă ca autorul să acționeze întotdeauna cu forma de vinovăție a praeterintenției, adică rezultatul mai grav să îi fie imputabil cu titlu de culpă. Este posibil ca în cazul infracțiunii progresive rezultatul mai grav, care se produce la un anumit timp de la momentul acțiunii sau inacțiunii, să fie prevăzut și acceptat de autor, adică să nu fie imputat cu titlu de culpă acestuia, ci cu titlu de intenție. De pildă, în exemplul de mai sus, în cazul în care decesul victimei nu a fost prevăzut sau nu a fost acceptat de autor, el s-a produs din culpa acestuia și vom fi în prezența infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, dar în cazul în care acesta a prevăzut sau a acceptat moartea victimei, chiar dacă aceasta s-a produs la un anumit timp de la data acțiunii de lovire, vom fi în prezența infracțiunii de omor. Tot astfel, poate fi concepută infracțiunea progresivă săvârșită din culpă, când urmările inițiale se amplifică ulterior fără vreo intervenție a agentului. Așadar, în cazul infracțiunii progresive, nu întotdeauna forma de vinovăție este praeterintenția, răspunsul de la litera A fiind greșit.

Coautoratul se va reține atunci când acțiunea sau inacțiunea ce constituie elementul material al infracțiunii a fost săvârșită de mai multe persoane împreună. Nu are relevanță momentul la care se produce rezultatul, deoarece, chiar dacă acesta se va agrava la un anumit timp de la data săvârșirii

acțiunii sau inacțiunii, el va fi imputabil tuturor coautorilor. Așadar, infracțiunile progresive pot fi săvârșite în coautorat, atunci când acțiunea a fost comisă de mai multe persoane împreună, iar rezultatul se agravează după un anumit timp, fără o nouă intervenție a vreunuia dintre coautori. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Deși, de cele mai multe ori, infracțiunea de lovire sau alte violențe se comite printr-o acțiune, nu este exclusă nici în practică și nici în doctrină posibilitatea ca aceasta să fie comisă și printr-o inacțiune. De pildă, în cazul în care cineva avea obligația să intervină pentru a salva o altă persoană de la producerea unor consecințe vătămătoare pentru integritatea corporală sau sănătatea acesteia și nu o face, în mod intenționat, pentru a-i produce această vătămare, vom fi în prezența infracțiunii prevăzute de art. 193 CP sau chiar a unei infracțiuni mai grave, dacă rezultatul se agravează ulterior fără o nouă intervenție a autorului. Astfel, la o infracțiune progresivă elementul material poate consta și într-o inacțiune, răspunsul de la litera C fiind corect.

| 97. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Infracțiunea continuă este definită, în general, în doctrină ca fiind infracțiunea care durează în timp în mod firesc, prin însăși natura acțiunii sau inacțiunii. De pildă, infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal presupune o minimă durată în timp pentru a putea fi reținută.

În cazul în care mai mulți autori acționează pentru lipsirea de libertate a unei persoane, aceștia comit infracțiunea continuă în coautorat. De aceea, răspunsul de la litera A, potrivit căruia o infracțiune continuă nu poate fi comisă în coautorat, este greșit.

În ceea ce privește posibilitatea de a comite prin inacțiune o infracțiune continuă, adică posibilitatea unei infracțiuni omisive de a îmbrăca forma unei infracțiuni continue, aceasta este acceptată în doctrină. Așa cum s-a arătat în doctrină, *după modul de manifestare tipic al elementului material (corespunzător tipului de normă imperativă prin care se incriminează fapta în cauză), infracțiunea continuă se poate înfățișa fie ca infracțiune comisivă (prevăzută de o normă penală prohibitivă) – după caz: comisivă proprie ori comisivă-omisivă –, fie ca infracțiune omisivă (prevăzută de o normă penală onerativă)* [M.I. MĂRCULESCU-MICHINICI, M. DUNEA, *Drept penal. Partea generală. Curs teoretic în domeniul licenței (I)*, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 706]. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Infracțiunea continuă se consumă la momentul la care sunt întrunite toate elementele constitutive descrise în norma de incriminare, însă, având în vedere că acțiunea sau inacțiunea se prelungește în mod firesc în timp, ea este susceptibilă și de un moment al epuizării. Pentru aplicarea unor instituții de drept penal infracțiunii continue, se va lua în considerare momentul consumării, iar pentru aplicarea altor instituții de drept penal se va lua în considerare momentul epuizării. La care instituții va fi luat în considerare momentul consumării infracțiunii și la care se va lua în considerare momentul epuizării s-a stabilit printr-o decizie de îndrumare a fostului Tribunal Suprem, care a rămas una normativă în acest domeniu până în prezent. Astfel, potrivit Deciziei de îndrumare nr. 1/1987 a fostului Tribunal Suprem, *în cazul infracțiunilor continue data săvârșirii este aceea a încetării acțiunii sau inacțiunii, iar în cazul infracțiunilor continuate aceasta este data comiterii ultimei acțiuni sau inacțiuni. În raport cu această dată se produc consecințele juridice referitoare la aplicarea legii penale în spațiu și în timp, minoritate, prescripția răspunderii penale, amnistie și grațiere, precum și orice alte consecințe care sunt condiționate de epuizarea activității infracționale. Celelalte consecințe ale infracțiunilor continue și continuate, cum sunt cele referitoare la stabilirea stării de recidivă, revocarea liberării condiționate, a suspendării condiționate a executării pedepsei, a obligării la muncă corecțională, la înlăturarea beneficiului grațierii, la întreruperea cursului prescripției și a termenului de reabilitare, se produc din momentul în care elementele constitutive ale infracțiunii sunt întrunite, potrivit legii, făptuitorul poate fi tras la răspundere penală*. Vom reține actualitatea acestei decizii de îndrumare raportat la condițiile impuse de legea penală în prezent în vigoare, de pildă, în cazul liberării condiționate și al suspendării executării pedepsei sub supraveghere, revocarea beneficiului acordat urmând a fi condiționată nu numai de săvârșirea unei infracțiuni în interiorul termenului de supraveghere, ci și de descoperirea respectivei fapte în acest termen și de soluția pe care instanța o va pronunța, care, spre acest sfârșit, nu poate fi decât de condamnare la pedeapsa închisorii [art. 104 alin. (2) CP, art. 96 alin. (4) CP]. Dacă aceste din urmă condiții nu sunt întrunite, fie că infracțiunea săvârșită în interiorul termenului de supraveghere nu s-a descoperit în acest termen, fie că pentru săvârșirea respectivei

infracțiuni instanța nu a pronunțat soluția condamnării la pedeapsa închisorii, revocarea beneficiului liberării condiționate ori a suspendării executării pedepsei sub supraveghere nu va fi dispusă.

Față de aceste aspecte, în cazul în care momentul consumării infracțiunii continue se situează în interiorul termenului de reabilitare a unei pedepse aplicate pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate mai mari de un an, se va reține recidiva, chiar dacă momentul epuizării ar fi situat după împlinirea acestui termen. Nu se poate lua în considerare, ca moment al săvârșirii infracțiunii continue, doar momentul epuizării, deoarece ar rămâne fără efect activitatea infracțională comisă între momentul consumării și momentul epuizării. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect.

Contestația formulată împotriva acestei întrebări a fost respinsă ca nefondată, pentru următoarele considerente: *varianta de răspuns de la litera C este corectă. Printre alte condiții, art. 165 CP stipulează că reabilitarea de drept intervine dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârșit o altă infracțiune, iar potrivit art. 167 alin. (1) CP, termenul de reabilitare se socotește de la data când a luat sfârșit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris. Ipoteza din varianta de răspuns de la litera C indică faptul că infracțiunea s-a consumat în cursul termenului reabilitării de drept, astfel că acesta nu își va mai produce efectele, indiferent de momentul epuizării infracțiunii. În consecință, comiterea unei infracțiuni până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare din condamnarea anterioară poate atrage starea de recidivă postexecutorie (dacă sunt îndeplinite și celelalte condiții ale recidivei) în raport cu aceasta (art. 41 CP).*

98. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A este corectă. Infracțiunea complexă, astfel cum este definită de art. 35 alin. (2) CP, poate îmbrăca forma unei infracțiuni continue în al cărei conținut intră, ca element constitutiv, o acțiune sau inacțiune care constituie prin ea însăși o faptă prevăzută de legea penală, un exemplu în acest sens regăsindu-se în Capitolul V, Titlul XI al Părții speciale a Codului penal.*

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, deoarece, în cazul infracțiunii continue, efectul întreruperii activității infracționale este fie acela al epuizării infracțiunii (în cazul infracțiunilor continue permanente, a căror caracteristică este desfășurarea activității infracționale fără întrerupere), fie acela al menținerii unității infracțiunii continue (în cazul infracțiunilor continue succesive, susceptibile de întreruperi care țin de natura activității infracționale). Prin urmare, o pluralitate de infracțiuni poate lua naștere nu ca urmare „necesară" a întreruperii infracțiunii continue, ci numai ca o consecință a reluării activității infracționale epuizate prin întrerupere și doar în cazul infracțiunilor continue permanente.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât incidența unei legi de amnistie este evaluată raportat la momentul epuizării infracțiunii continue, nu anterior. A considera altfel, așa cum propune varianta de răspuns, ar însemna ca agentul să continue *sine die* activitatea infracțională, cunoscând că nu va răspunde penal raportat la actul de amnistie intrat în vigoare anterior.

99. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)*

Infracțiunea continuă se caracterizează prin prelungirea în mod natural a acțiunii ori inacțiunii ce reprezintă elementul său material, până la intervenția unui factor exterior (*e.g.*, voința agentului, intervenția autorității).

Făcând parte din categoria unității naturale de infracțiune, infracțiunile continue nu pot fi săvârșite altfel decât în mod continuu, motiv pentru care nu se impune prevederea posibilității aplicării unui spor de pedeapsă limitelor legale. Astfel, de pildă, în cazul infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, furt de energie electrică etc., individualizarea pedepsei se va realiza între limitele speciale de pedeapsă. Așa fiind, varianta de la litera B este eronată.

Varianta de la litera A este, de asemenea, eronată, în cazul infracțiunii continue putând fi concepute toate formele de participație penală. De pildă, infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal poate fi săvârșită de doi sau mai mulți coautori, determinați și ajutați de terțe persoane (instigatori și complici).

Varianta de la litera C este corectă, întrucât, de principiu, termenul de prescripție a răspunderii penale nu poate curge decât ulterior finalizării activității cu caracter penal. De aceea, potrivit art. 154 alin. (2) CP, în cazul infracțiunilor continue, termenul de prescripție a răspunderii penale curge de la data încetării acțiunii sau inacțiunii.

100. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

La concursul de infracțiuni caracterizat cu conexitate etiologică există două infracțiuni diferite, fiecare fiind supusă regulilor distincte referitoare la termenul de prescripție, momentul de la care curge acesta și cauzele de întrerupere. Nu există nicio legătură între infracțiunile ce intră în structura concursului caracterizat cu conexitate etiologică, din acest punct de vedere. Astfel, pentru fiecare infracțiune din concurs termenul de prescripție va curge de la data săvârșirii infracțiunii, iar în cazul în care organele judiciare ar fi sesizate doar cu privire la una dintre infracțiuni și ar face acte de procedură doar cu privire la aceasta, nu s-ar putea susține că ele ar întrerupe prescripția răspunderii penale și cu privire la cealaltă infracțiune comisă în concurs. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

De asemenea, tot distinct vor opera pentru fiecare infracțiune și celelalte cauze de înlăturare a răspunderii penale. Astfel, dacă se adoptă un act normativ prin care este amnistiată una dintre infracțiunile aflate în concurs, el nu va avea niciun efect cu privire la cealaltă/celelalte infracțiuni și viceversa, dacă este exceptată de la amnistie una dintre infracțiuni (infracțiunea-mijloc sau infracțiunea-scop), nu s-ar putea deduce de aici că ar fi exceptată și cealaltă infracțiune din concurs. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Referitor la posibilitatea de a se dispune renunțarea la aplicarea pedepsei doar cu privire la una dintre infracțiunile incluse în concursul caracterizat cu conexitate etiologică, reținem că soluția este aceeași indiferent de natura concursului de infracțiuni, neexistând reguli speciale cu privire la acest aspect în cazul concursului caracterizat cu conexitate etiologică față de alte tipuri de concurs de infracțiuni.

Potrivit art. 80 alin. (3) CP, *în caz de concurs de infracțiuni, renunțarea la aplicarea pedepsei se poate dispune dacă pentru fiecare infracțiune concurentă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în alin. (1) și (2)*. Doctrina majoritară a interpretat acest text în sensul că în cazul unui concurs de infracțiuni nu sunt posibile renunțarea la aplicarea pedepsei doar pentru una dintre infracțiunile aflate în concurs și adoptarea unei alte soluții cu privire la celelalte, cu alte cuvinte, fie se va dispune renunțarea pentru toate infracțiunile concurente, fie – dacă pentru cel puțin una legea nu permite sau instanța consideră că nu este oportun – se va stabili câte o pedeapsă pentru fiecare infracțiune în parte, ele urmând a fi apoi contopite conform sistemului sancționator specific concursului (FL. STRETEANU, D. NIȚU, *op. cit.*, vol. II, p. 466).

101. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

În cazul unității legale de infracțiune, numai pentru infracțiunea continuată este prevăzut un mecanism de sporire a limitelor de pedeapsă, în cazul infracțiunii complexe, progresive și de obicei pedeapsa urmând a fi individualizată exclusiv între limitele minime și maxime fixate de către legiuitor. În cazul infracțiunii continuate, potrivit art. 36 alin. (1) CP, pedeapsa va fi individualizată între minimul special al infracțiunii și maximul acesteia, care se poate majora cu cel mult 3 ani, în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu cel mult o treime, în cazul pedepsei amenzii.

Tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni este prevăzut la art. 39 CP, în cazul aplicării mai multor pedepse cu închisoarea rezultanta urmând a fi stabilită prin adiționarea pedepsei mai grele cu sporul de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite.

Față de aceste motive, varianta corectă de răspuns este cea de la litera B.

102. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

În doctrina și în practica judiciară mai veche au fost discuții dacă am fi în prezența unui concurs de infracțiuni în cazul în care o infracțiune ar fi comisă pentru a înlesni sau pentru a ascunde săvârșirea unei alte infracțiuni. A fost dezvoltat anterior acest subiect, arătându-se că legiuitorul a tranșat această problemă prin introducerea în vechiul Cod penal a unui text similar celui din art. 38 alin. (1) teza a II-a CP, potrivit căruia *există concurs real de infracțiuni și atunci când una dintre infracțiuni a fost comisă pentru săvârșirea sau ascunderea altei infracțiuni.*

Cum în răspunsul de la litera A se face vorbire despre o infracțiune care a fost săvârșită pentru a ascunde comiterea de către aceeași persoană a unei alte infracțiuni, suntem în prezența unui concurs de infracțiuni caracterizat, cu conexitate consecvențională. Nu are nicio relevanță faptul că infracțiunea a cărei ascundere se urmărește a fost comisă din culpă. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

De asemenea, la răspunsul de la litera B se face vorbire despre săvârșirea unei infracțiuni de omor pentru a înlesni comiterea unei infracțiuni de tâlhărie, fiind în prezența unui concurs de infracțiuni caracterizat, cu conexitate etiologică. Nu are nicio relevanță faptul că s-a comis o infracțiune mai gravă, de omor, pentru a înlesni săvârșirea unei alte infracțiuni mai ușoare, de tâlhărie. Astfel, răspunsul de la litera B este corect.

La fel a reținut și Comisia de soluționare a contestațiilor în acest caz, respingând contestațiile formulate și arătând că *varianta de răspuns de la litera B este corectă. Fapta de săvârșire a unei infracțiuni de omor pentru a înlesni comiterea unei infracțiuni de tâlhărie realizează elementele constitutive ale infracțiunii de omor calificat, prevăzută de art. 188, art. 189 alin. (1) lit. d) CP, în concurs cu infracțiunea de tâlhărie comisă, iar nu o infracțiune complexă unică de omor calificat. Caracterul agravat al infracțiunii de omor calificat, prevăzută de art. 189 alin. (1) lit. d) CP, este dat de scopul în care este săvârșit omorul, constând în înlesnirea sau ascunderea altei infracțiuni. În cazul săvârșirii omorului în vederea înlesnirii comiterii altei infracțiuni, nu interesează dacă făptuitorul urmează sau nu să participe la acea infracțiune, iar dacă urmează să participe nu interesează calitatea pe care o va avea (autor, instigator sau complice). De asemenea, nu interesează dacă omorul se comite anterior sau concomitent cu respectiva infracțiune, după cum este indiferent dacă infracțiunea a cărei înlesnire a fost urmărită s-a consumat sau a rămas în forma tentativei. Textul nu face nicio diferențiere, astfel că infracțiunea a cărei înlesnire se urmărește prin săvârșirea omorului poate fi orice infracțiune, prin urmare, și cea de tâlhărie. Dacă infracțiunea a cărei înlesnire s-a urmărit (în speță, tâlhăria) a fost săvârșită de autorul omorului, se aplică regulile concursului de infracțiuni, doctrina și jurisprudența fiind constante cu privire la acest lucru, acțiunile/inacțiunile prin care fapta de omor calificat este realizată neabsorbind în conținutul infracțiunii acțiunea de sustragere (consumată sau rămasă în faza tentativei), care caracterizează infracțiunea de tâlhărie. Fapta de omor, săvârșită în aceste circumstanțe, este doar mai gravă, fiind lezate, adiacent, și valori sociale distincte, cu alte cuvinte, ne aflăm în prezența unui obiect juridic adiacent. Elementul circumstanțial include în fapt două ipoteze distincte și, ca atare, sfera protecției adiacente este diferită.*

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul în care o persoană sustrage din același loc, cu aceeași ocazie, mai multe bunuri pe care le transportă făcând mai multe drumuri de la locul faptei, suntem în prezența unei unități naturale de infracțiune. Nu are nicio relevanță faptul că aceste bunuri ar aparține mai multor persoane, din moment ce ele au fost sustrase de la locuința comună a acestora. Poate fi vorba despre bunuri aparținând a doi soți sau bunuri aparținând a două persoane care locuiesc împreună, fără să aibă vreo relație de rudenie, deoarece autorul infracțiunii nu putea face vreo distincție între aceste bunuri care se găseau în aceeași locuință. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit, deoarece în acest caz nu suntem în prezența unui concurs de infracțiuni.

De asemenea, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Ipotezele avute în vedere sunt diferite, cea de la litera C referindu-se la acte de sustragere, săvârșite la scurte intervale de timp, cu aceeași ocazie, în realizarea aceleiași hotărâri infracționale, din locuința comună a lui X și Y, situație în care suntem în prezența unei unități naturale de infracțiune, iar nu a unui concurs de infracțiuni.*

103. Răspuns: C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Față de considerentele reținute de către Comisia de soluționare a contestațiilor nu se impun explicații suplimentare. Astfel, Comisia a reținut că *răspunsul de la litera A este eronat, deoarece, potrivit art. 38 alin. (2) CP, elementul care oferă concursului de infracțiuni caracterul formal (spre deosebire de cel real) este reprezentat de unicitatea acțiunii sau inacțiunii. Legiuitorul nu impune ca și consumarea infracțiunilor care intră în concurs să se realizeze în același timp. Infracțiunile pot avea momente diferite de consumare. De exemplu, dacă infracțiunile de pericol se consumă la momentul realizării integrale a acțiunilor sau inacțiunilor care formează elementul material, odată cu apariția stării de pericol, infracțiunile de rezultat pot cunoaște o consumare la un moment ulterior.*

De asemenea, există posibilitatea ca acțiuni prelungite în timp să realizeze conținutul constitutiv a două infracțiuni distincte, dar aflate în forme diferite ale unității de infracțiune, respectiv una dintre ele să aibă forma continuată, motiv pentru care se va consuma la un moment anterior celui al epuizării. De exemplu, făptuitorul, părinte, în baza aceleiași rezoluții infracționale, aplică la intervale de timp lovituri care fiecare, în parte, realizează conținutul infracțiunii de loviri sau alte violențe victimei, copilul său minor. În această situație, totalitatea acțiunilor vor realiza în același timp conținutul infracțiunii de

loviri sau alte violențe în formă continuată, consumată cu ocazia primei acțiuni violente și epuizată cu ocazia ultimei acțiuni, precum și conținutul infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului, consumată la momentul creării stării de pericol pentru dezvoltarea minorului (moment care nu trebuie să fie imediat următor primei acțiuni violente, tocmai caracterul repetat al violențelor fiind cel care dă naștere acestei stări de pericol).

Un alt exemplu este oferit de ipoteza concursului formal între infracțiunea de conducere a unui vehicul fără permis de conducere și infracțiunea de ucidere din culpă. Dacă prima infracțiune se consumă chiar la momentul realizării elementului material, infracțiunea de ucidere din culpă se consumă la momentul producerii rezultatului, respectiv decesul victimei, acesta putând interveni la un interval de timp de la momentul accidentului de circulație.

Răspunsul de la litera B este eronat, deoarece în definiția concursului formal de infracțiuni, citată mai sus, nu se impune și existența aceleiași forme de vinovăție. Dimpotrivă, s-a subliniat constant în literatura de specialitate că, „sub aspectul laturii subiective, infracțiunile care intră în structura concursului ideal se pot comite cu oricare dintre formele vinovăției. Astfel, este posibil ca toate faptele să fie săvârșite cu intenție directă, unele cu intenție directă, iar altele cu intenție eventuală ori din culpă sau, în fine, este posibil ca toate infracțiunile să fie comise din culpă" (FL. STRETEANU, D. NIȚU, Drept penal. Partea generală, vol. I, p. 103; în același sens, de exemplu, C. MITRACHE, CR. MITRACHE, Drept penal. Partea generală, p. 331).

Nu se pot folosi două exemple de concurs formal de infracțiuni oferite în doctrină și citate de candidat care, incidental, evocă infracțiuni care au aceeași formă de vinovăție, pentru a induce un pretins principiu general.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât, dacă infracțiunile componente ale concursului real de infracțiuni se pot afla într-o relație de conexitate, în cazul concursului formal de infracțiuni o asemenea relație este imposibil de imaginat, de vreme ce ambele infracțiuni sunt comise prin aceeași acțiune.

104. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

S-a arătat anterior că infracțiunile componente ale concursului formal de infracțiuni pot fi săvârșite cu forme diferite de vinovăție. De pildă, agentul urmărește vătămarea corporală a unei persoane, însă, folosind în mod neîndemânatic obiectul contondent, prin aceeași lovitură vatămă, cu intenție, persoana vizată și, din culpă, o persoană aflată în apropiere. De aceea, apreciem că singura variantă corectă este cea de la litera B.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, infracțiunile componente ale concursului formal de infracțiuni putând avea același subiect pasiv sau mai mulți subiecți pasivi principali ori secundari (de pildă, infracțiunea de ultraj).

105. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Legea nu prevede în cazul concursului ideal de infracțiuni vreo condiție cu privire la natura infracțiunilor comise sau cu privire la forma acestora. De aceea, orice limitare s-ar impune în acest sens ar fi una care excedează cadrului legal.

Răspunsul de la litera A, potrivit căruia în structura unui concurs ideal de infracțiuni nu ar putea intra o tentativă și o altă infracțiune în formă consumată, este greșit. S-ar putea imagina situații de fapt în care, printr-o singură acțiune sau inacțiune, făptuitorul să comită o infracțiune consumată și o infracțiune rămasă în fază de tentativă. De pildă, dacă autorul ar da foc unei locuințe în care se află o persoană pe care vrea să o ucidă în acest mod, însă decesul acesteia nu s-ar produce din motive independente de voința autorului, suntem în prezența unui concurs ideal de infracțiuni, în structura căruia intră o infracțiune consumată de distrugere și o tentativă la infracțiunea de omor. Aceste infracțiuni au fost comise prin aceeași acțiune, ceea ce caracterizează concursul ideal de infracțiuni.

Răspunsul de la litera B, potrivit căruia în structura unui concurs ideal de infracțiuni nu ar putea intra două infracțiuni progresive, este, de asemenea, greșit. Se pot imagina situații în care printr-o singură acțiune sau inacțiune autorul să lovească două sau mai multe persoane, iar rezultatul produs integrității corporale sau sănătății acestora să se agraveze ulterior, fără intervenția autorului. De pildă, autorul conduce un autoturism și lovește, cu intenția de a le vătăma, două sau mai multe persoane aflate pe trotuar, iar rezultatul vătămător s-ar agrava pentru toate persoanele vătămate, fără vreo altă intervenție a autorului.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece în structura unui concurs ideal de infracțiuni pot intra două infracțiuni, comise fiecare în formă continuată. Dacă fiecare act material ce intră în componența infracțiunii continuate constituie act material al două infracțiuni aflate în concurs ideal, iar toate actele materiale au fost comise în baza aceleiași rezoluții infracționale, vom fi în prezența a două infracțiuni continuate, aflate în concurs ideal. De pildă, dacă un autor comite, în baza aceleiași rezoluții infracționale, mai multe acte materiale de conducere a unui autovehicul neînmatriculat și fără a avea permis de conducere, vom fi în prezența a două infracțiuni continuate de conducere a unui vehicul neînmatriculat, prevăzută de art. 334 alin. (1) CP, și de conducere a unui vehicul fără permis de conducere, prevăzută de art. 335 alin. (1) CP, aflate în concurs ideal. Fiecare dintre actele materiale ce intră în compunerea acestei infracțiuni va fi comis prin aceeași acțiune, de conducere a vehiculului respectiv pe drumul public.

106. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

În materia concursului de infracțiuni, actualul Cod penal consacră: sistemul *sporului obligatoriu și fix*, atât atunci când toate pedepsele aplicate sunt cu închisoarea, cât și atunci când toate pedepsele aplicate sunt cu amendă; sistemul *cumulului aritmetic*, atunci când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoarea și o pedeapsă cu amenda; sistemul *absorbției*, când s-au aplicat o pedeapsă cu detențiunea pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoarea ori amenda penală.

NB! În aceste condiții, apreciem că este imprecis răspunsul stabilit de Comisia de elaborare a subiectelor.

107. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Enunțul relevă o pluralitate de infracțiuni, care poate fi una numită (pluralitatea intermediară) ori nenumită (în funcție de data săvârșirii noii infracțiuni raportat la data la care a fost executată ori se consideră executată pedeapsa anterioară) și care constă în infracțiunea pentru care inculpatul fusese definitiv condamnat, precum și noua infracțiune.

Așadar, nu vor fi incidente dispozițiile privind recidiva postcondamnatorie, după caz, postexecutorie, față de cuantumul pedepsei aplicate, care nu verifică condiția primului termen al recidivei, prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă. Nu va fi incident nici concursul de infracțiuni, întrucât între cele două infracțiuni s-a intercalat o hotărâre definitivă de condamnare pentru una dintre ele, deci varianta de răspuns de la litera C este greșită.

Raportându-ne la noua infracțiune, se constată rezoluțiunea infracțională unică a agentului, element propriu și esențial al infracțiunii continuate, așadar, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

108. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece legea prevede în mod explicit un caz în care ar fi posibilă aplicarea detențiunii pe viață în cazul unui concurs de infracțiuni, deși pentru niciuna dintre infracțiunile din concurs nu s-a aplicat pedeapsa detențiunii pe viață. Este vorba despre dispozițiile art. 39 alin. (2) CP, potrivit cărora, *atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.*

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece modul de calcul al pedepsei rezultante în cazul concursului de infracțiuni este strict prevăzut de lege și nu permite posibilitatea ajungerii la o pedeapsă egală cu totalul aritmetic al pedepselor aplicate pentru infracțiunile comise în concurs. Aceasta, deoarece, potrivit art. 39 alin. (1) CP: *a) când s-au stabilit o pedeapsă cu detențiune pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detențiunii pe viață; b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite; c) când s-au stabilit numai pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite; d) când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare și o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii; e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare și mai multe pedepse cu amendă se aplică pedeapsa închisorii conform lit. b), la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii conform lit. c)*. Singurul caz în care ar fi în discuție posibilitatea reținerii ca fiind corectă a variantei de răspuns de la litera B ar

fi cel de la art. 39 alin. (1) lit. d) CP, potrivit căruia, atunci când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare și o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii. În acest caz însă, nu ar fi vorba despre „un total aritmetic" al pedepselor stabilite, ci despre o *alăturare* a pedepselor de natură diferită stabilite de instanță pentru infracțiunile din concurs.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, potrivit art. 80 alin. (3) CP, *în caz de concurs de infracțiuni, renunțarea la aplicarea pedepsei se poate dispune dacă pentru fiecare infracțiune concurentă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în alin. (1) și (2)*. Din acest text de lege rezultă că renunțarea la aplicarea pedepsei nu se dispune în cazul săvârșirii mai multor infracțiuni aflate în concurs cu privire la „pedeapsa rezultantă", ci cu privire la pedeapsa ce ar putea fi stabilită pentru fiecare infracțiune în parte. Se impune a fi evaluată fiecare infracțiune în parte, iar în cazul în care toate infracțiunile în concurs ar fi susceptibile de renunțare la aplicarea pedepsei, instanța ar trebui să adopte această soluție cu privire la fiecare dintre ele (renunțarea la aplicarea pedepsei fiind, din punct de vedere procesual, o soluție prin care se stinge acțiunea penală).

109. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

În materia concursului de infracțiuni, actualul Cod penal a adoptat: sistemul *sporului obligatoriu și fix*, atât atunci când toate pedepsele aplicate sunt cu închisoarea, cât și atunci când toate pedepsele aplicate sunt cu amendă; sistemul *cumulului aritmetic*, atunci când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoarea și o pedeapsă cu amendă; sistemul *absorbției*, când s-au aplicat o pedeapsă cu detențiunea pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoarea ori amenda penală.

Așa fiind, potrivit sistemului cumulului aritmetic, în situația din enunț, la pedeapsa închisorii va fi adăugată în întregime pedeapsa amenzii, prin urmare, singura variantă corectă este cea de la litera C.

110. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Condamnarea la pedeapsa închisorii de un an, chiar și pentru o infracțiune comisă cu intenție, nu constituie în prezent prim termen al recidivei, *de lege lata* primul termen putând fi format dintr-o pedeapsă *mai mare de un an* aplicată pentru comiterea cu intenție a unei infracțiuni. În aceste condiții, având în vedere că al doilea termen al pluralității de infracțiuni constă într-o pluralitate de fapte săvârșite anterior executării pedepsei aplicate anterior, ipoteza reținerii recidivei postcondamnatorii este exclusă și, așa cum am arătat, în cauză se va reține pluralitatea intermediară.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât, pentru a fi în prezența unei infracțiuni continuate, este necesar să se verifice, printre altele, condiția rezoluției infracționale unice, ceea ce nu este cazul în speță. Pluralitatea de infracțiuni comise care formează termenul al doilea al pluralității de infracțiuni amintite la forma concursului real de infracțiuni.

111. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Așa cum am arătat, o pedeapsă de un an închisoare nu satisface condiția primului termen al recidivei. Spre deosebire de speța anterioară, agentul a acționat în baza aceleiași rezoluții infracționale, comițând la diferite intervale de timp fapte de furt. În aceste condiții, se va reține unitatea legală de infracțiune, și nu o pluralitate de infracțiuni.

Astfel, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera B.

112. Răspuns: A *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece deducerea pedepsei aplicate pentru o infracțiune concurentă, executată anterior, este prevăzută în mod explicit de lege. Astfel, potrivit art. 40 alin. (2) și (3) CP, *(2) Dispozițiile art. 39 se aplică și în cazul în care, după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitivă, se constată că cel condamnat mai suferise o condamnare definitivă pentru o infracțiune concurentă. (3) Dacă infractorul a executat integral sau parțial pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracțiunile concurente*. Așadar, în cazul în care o persoană este judecată separat pentru mai multe infracțiuni aflate în concurs, pedeapsa se va stabili tot potrivit regulilor prevăzute în art. 39 CP pentru stabilirea pedepsei rezultante în cazul concursului de infracțiuni. Dacă făptuitorul a executat deja una sau o parte dintr-o pedeapsă aplicată pentru una dintre infracțiunile concurente, care a fost judecată anterior, atunci din pedeapsa rezultantă se va deduce ceea ce s-a executat. Este normală această soluție, deoarece pedeapsa executată a fost inclusă în pedeapsa rezultantă și nu ar fi just ca făptuitorul să execute de două ori această pedeapsă.

Pentru infracțiunile concurente judecate ulterior este posibilă aplicarea oricărei pedepse dintre cele prevăzute de lege. Ar fi absurd să se considere că pentru infracțiunea concurentă judecată ulterior nu ar fi posibilă aplicarea pedepsei amenzii, deoarece aceasta ar însemna ca individualizarea pedepsei să nu fie făcută potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepselor, ci potrivit altor criterii. În plus, legea prevede în mod explicit un caz în care din pedeapsa amenzii se deduce perioada în care o persoană s-a aflat în arest preventiv, menționându-se în art. 72 alin. (2) CP că *perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade și în caz de condamnare la pedeapsa amenzii, prin înlăturarea în tot sau în parte a zilelor-amendă*. Din aceste motive, răspunsul de la litera B este greșit.

Aplicarea regimului sancționator al concursului de infracțiuni, în cazul în care una sau unele dintre infracțiuni au fost comise anterior intrării în vigoare a noului Cod penal, iar alta sau altele au fost comise sub imperiul noului Cod penal, este prevăzută în art. 10 din Legea nr. 187/2012, unde se prevede că *tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă*. În consecință, în acest caz se vor aplica în mod obligatoriu dispozițiile art. 39 CP, care prevede obligativitatea aplicării unui spor fix de pedeapsă în cazul săvârșirii mai multor infracțiuni în concurs (**NB!** Imprecizia variantei de răspuns ne determină să facem următoarele precizări: se va porni de la premisa că pentru săvârșirea infracțiunii noi instanța va aplica tot pedeapsa închisorii, altminteri, în cazul în care va aplica pedeapsa amenzii ori pedeapsa detențiunii pe viață, nu vom discuta despre aplicarea vreunui spor de pedeapsă). Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

| 113. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Cumulul aritmetic a două pedepse cu închisoarea poate opera în cazul în care una dintre pedepse ar fi fost aplicată pentru o infracțiune săvârșită în stare de recidivă postcondamnatorie, potrivit art. 43 alin. (1) CP.

Rămâne de stabilit acum în care dintre cele trei situații menționate în răspunsuri se poate ajunge la starea de recidivă postcondamnatorie, pentru a se putea aplica acest regim sancționator al cumulului aritmetic a două pedepse cu închisoarea.

În cazul anulării renunțării la aplicarea pedepsei se poate ajunge la starea de recidivă postcondamnatorie dacă pentru infracțiunea care a generat anularea renunțării la aplicarea pedepsei se dispusese condamnarea definitivă a făptuitorului mai înainte de săvârșirea infracțiunii pentru care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei. În acest caz, fiind îndeplinite condițiile pentru a se dispune anularea renunțării la aplicarea pedepsei, sunt aplicabile dispozițiile art. 82 alin. (3) CP, potrivit cărora, *dacă în termen de 2 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei se descoperă că persoana față de care s-a luat această măsură săvârșise anterior rămânerii definitive a hotărârii o altă infracțiune, pentru care i s-a stabilit o pedeapsă chiar după expirarea acestui termen, renunțarea la aplicarea pedepsei se anulează și se stabilește pedeapsa pentru infracțiunea care a atras inițial renunțarea la aplicarea pedepsei, aplicându-se apoi, după caz, dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni, recidivă sau pluralitate intermediară*. Din acest motiv, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

În celelalte două cazuri menționate la răspunsurile de la literele B și C nu se poate ajunge niciodată la starea de recidivă postcondamnatorie, deoarece în aceste cazuri sunt aplicabile dispozițiile legale privind concursul de infracțiuni.

Astfel, în cazul săvârșirii unei infracțiuni în cursul termenului de prescripție a răspunderii penale pentru o altă infracțiune vor fi aplicabile dispozițiile privind concursul de infracțiuni, deoarece nu s-a dispus condamnarea definitivă a făptuitorului pentru vreuna dintre infracțiuni. De subliniat că nu este vorba despre săvârșirea unei infracțiuni în cursul termenului de prescripție a executării pedepsei, caz în care s-ar fi putut ajunge la starea de recidivă postcondamnatorie, ci despre săvârșirea unei noi infracțiuni în cursul termenului de prescripție a răspunderii penale. Așadar, sub acest aspect, se va reține următoarea relație: prescripția răspunderii penale poate fi incidentă numai până la rămânerea definitivă a hotărârii, prescripția executării pedepsei poate fi incidentă numai după rămânerea definitivă a hotărârii (de condamnare, în mod evident).

De asemenea, în cazul revocării amânării pedepsei nu se poate ajunge niciodată la starea de recidivă postcondamnatorie, pentru că, potrivit art. 88 alin. (3) CP, în acest caz vom fi în prezența

unui concurs de infracțiuni. Astfel, în acest text de lege se arată că, *dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârșit o nouă infracțiune, cu intenție sau intenție depășită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunțat o condamnare chiar după expirarea acestui termen, instanța revocă amânarea și dispune aplicarea și executarea pedepsei. Pedeapsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni*. Așadar, vor fi aplicabile dispozițiile legale care reglementează concursul de infracțiuni, când nu se poate ajunge niciodată la cumulul aritmetic al pedepsei cu închisoarea.

Contestația formulată împotriva acestei întrebări a fost respinsă ca nefondată, pentru următoarele considerente: *varianta de răspuns de la litera B este corectă. Comiterea unei noi infracțiuni în cursul termenului de prescripție a răspunderii penale pentru o altă infracțiune atrage reținerea concursului ca formă a pluralității de infracțiuni în raport cu acea infracțiune (nu a intervenit o hotărâre de condamnare definitivă). Potrivit art. 39 alin. (2) CP, în caz de concurs de infracțiuni, când s-au stabilit numai pedepse cu închisoarea se aplică cea mai grea, la care adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite. În consecință, fiind vorba despre infracțiuni concurente, mecanismul de sancționare constă în cumulul juridic al pedepselor, cu spor obligatoriu, iar nu cumulul aritmetic.*

| 114. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni este stabilit diferit, în funcție de specia pedepselor aplicate. Astfel, în cazul în care una dintre pedepse este detențiunea pe viață, celelalte pedepse aplicate vor fi absorbite în această pedeapsă. Dacă s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea ori mai multe pedepse cu amenda, este incident sistemul aplicării unui spor fix de pedeapsă. În fine, dacă s-au aplicat o pedeapsă cu închisoarea și o pedeapsă cu amenda, sistemul folosit este cel al cumulului aritmetic.

Raportat la elementele speței, pedepsele cu închisoarea se vor contopi potrivit dispozițiilor art. 39 alin. (1) lit. b) CP, la pedeapsa de 4 ani adăugându-se sporul fix de 8 luni (o treime din pedeapsa de 2 ani). Alăturat pedepsei de 4 ani și 8 luni se va executa pedeapsa amenzii [art. 39 alin. (1) lit. e) CP], prin urmare, varianta de la litera C este corectă.

| 115. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Sancționarea concursului de infracțiuni în care s-au aplicat doar pedepse cu închisoarea este reglementată în art. 39 alin. (1) lit. b) CP, care prevede că, atunci *când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite*.

În cazul în care una dintre pedepse este grațiată, aceasta nu mai poate fi inclusă în concurs, deoarece pedeapsa nu este executabilă. În consecință, răspunsul de la litera A este corect, având în vedere că sancționarea unui concurs de infracțiuni pentru care s-au aplicat pedepse de 2 ani, 3 ani și, respectiv, 4 ani închisoare se va face aplicând pedeapsa cea mai grea, de 4 ani închisoare, la care va adăuga o treime din pedeapsa de 3 ani închisoare, în total inculpatul urmând să execute 5 ani închisoare, atunci când pedeapsa de 2 ani închisoare a fost grațiată total.

De asemenea, în cazul în care pentru una dintre infracțiuni s-a încetat procesul penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, nemaifiind aplicată o pedeapsă, aceasta nu mai poate fi inclusă în contopire. Chiar dacă făptuitorul ar fi fost condamnat în primă instanță pentru această infracțiune, persoana vătămată își poate retrage plângerea prealabilă în apel, caz în care se va dispune în apel încetarea procesului penal pentru această infracțiune, dispunându-se contopirea doar a celorlalte două pedepse incluse în contopire. În consecință, este corect și răspunsul de la litera B, potrivit căruia, în cazul unui concurs de infracțiuni pentru care s-au aplicat pedepse de 2 ani, 3 ani și, respectiv, 4 ani închisoare, se va aplica pedeapsa cea mai grea, de 3 ani închisoare, la care va adăuga o treime din pedeapsa de 2 ani închisoare, în total inculpatul urmând să execute 3 ani și 8 luni închisoare, atunci când instanța de apel a luat act de retragerea plângerii de către persoana vătămată, victimă a infracțiunii de viol, pentru care instanța de fond aplicase pedeapsa de 4 ani închisoare.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece regimul sancționator al concursului de infracțiuni prevede sistemul cumulului juridic cu spor obligatoriu și fix, iar nu sistemul cumulului aritmetic.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât ipoteza are în vedere o grațiere totală, caz în care pedeapsa grațiată nu mai intră în structura*

contopiri. *Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât, în măsura în care enunțul precizează că instanța a luat act de retragerea plângerii, soluția trebuia dată având în vedere acest aspect.*

| 116. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Potrivit actualului Cod penal, recidiva a devenit o veritabilă cauză de agravare a răspunderii penale. În prezent, tratamentul sancționator al recidivei postcondamnatorii este stabilit potrivit sistemului cumulului aritmetic, pentru infracțiunile pedepsite cu închisoare ori amendă, iar în cazul recidivei postexecutorii, tratamentul sancționator este stabilit potrivit sistemului majorării obligatorii a limitelor de pedeapsă. La stabilirea stării de recidivă se ține cont și de hotărârea de condamnare pronunțată în străinătate pentru o faptă prevăzută de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută de instanțele naționale [art. 41 alin. (3) CP].

Tratamentul sancționator al recidivei este limitat la maximul general prevăzut de lege pentru respectiva pedeapsă. Cum acest maxim nu poate fi depășit, în mod excepțional, legea permite aplicarea pedepsei detențiunii pe viață în cazul recidivei postcondamnatorii dacă în urma cumulului pedepselor rezultanta ar depăși, ipotetic, cu cel puțin 10 ani maximul general al pedepsei închisorii și dacă cel puțin pentru una dintre infracțiunile săvârșite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare. Astfel, varianta de răspuns de la litera A este singura corectă.

| 117. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte, pentru argumentele ce vor fi expuse mai jos.

Săvârșirea unei noi infracțiuni în timpul executării unei pedepse aplicate anterior exclude posibilitatea reținerii recidivei postexecutorii în raport de aceasta. În acest caz, se va reține recidiva postcondamnatorie, dacă condițiile celor doi termeni se verifică, altfel, se va reține pluralitatea intermediară.

Având în vedere că, prin ipoteză, ambele infracțiuni au fost săvârșite de un major (acesta se află în executarea unei pedepse cu închisoarea), că ambele infracțiuni sunt intenționate, iar pedepsele depășesc pragul prevăzut pentru termenii recidivei, conchidem că pluralitatea de infracțiuni incidentă este recidiva postcondamnatorie.

| 118. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Pentru a putea fi îndeplinită condiția de existență a primului termen al recidivei, este necesar să se dispună o soluție de condamnare. Nu are relevanță dacă soluția de condamnare presupune executarea pedepsei în regim de detenție sau suspendarea sub supraveghere a executării acesteia. În ambele cazuri este vorba despre o hotărâre de condamnare, iar dacă sunt îndeplinite și celelalte condiții ale recidivei, pedepsele aplicate pot constitui prim termen al recidivei. În cazul condamnării cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, potrivit art. 98 alin. (1) CP, *în cazul în care condamnatul nu a săvârșit o nouă infracțiune descoperită până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere și nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată*. Pedeapsa fiind considerată executată la împlinirea termenului de supraveghere, înseamnă că săvârșirea unei infracțiuni după împlinirea termenului de supraveghere și înainte de împlinirea termenului de reabilitare pentru această pedeapsă va fi săvârșită în stare de recidivă postexecutorie, în cazul în care ar fi îndeplinite și celelalte condiții ale recidivei. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Nu ar putea constitui prim termen al recidivei o hotărâre prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, deoarece aceasta nu este o soluție de condamnare. De aceea, dispozițiile art. 88 alin. (3) CP prevăd că, în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni în termenul de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, pedeapsa aplicată ca urmare a revocării amânării și pedeapsa pentru noua infracțiune se calculează conform dispozițiilor privitoare la concursul de infracțiuni. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

De asemenea, nu poate constitui prim termen al recidivei o măsură educativă aplicată pentru o infracțiune săvârșită în minorat, chiar dacă ar fi vorba despre măsuri educative privative de libertate, deoarece acestea nu constituie pedepse. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit, având în vedere că hotărârea definitivă prin care s-a dispus internarea într-un centru de detenție pe o durată de 1 an și 6 luni pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat nu poate constitui prim termen al recidivei

| 119. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Constituie prim termen al recidivei condamnarea definitivă la pedeapsa închisorii mai mare de un an pentru o faptă săvârșită cu intenție sau praeterintenție. Constituie al doilea termen al recidivei săvârșirea cu intenție sau cu praeterintenție a unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de un an sau mai mare [art. 41 alin. (1) CP]. Variantele de răspuns de la literele A și C verifică condițiile celui de-al doilea termen al recidivei. Reținem că pedeapsa prevăzută de lege pentru noua infracțiune poate fi de cel mult un an, condiția fiind îndeplinită și în aceste condiții.

| 120. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât recidiva constituie, alături de concursul de infracțiuni și pluralitatea intermediară, o formă a pluralității de infracțiuni. Totodată, recidiva constituie și o cauză de agravare a răspunderii penale (tratamentul sancționator impune în cazul recidivei postcondamnatorii executarea alăturată a pedepselor aplicate, iar în cazul recidivei postexecutorii o pedeapsă între limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracțiune, majorate cu jumătate), deci și varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât pot fi considerate pluralități aparente de infracțiuni comiterea de către agent a mai multor activități infracționale, dar care, în realitate, constituie o singură infracțiune (de pildă, infracțiunea continuată).

| 121. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)*

Nu atrag starea de recidivă hotărârile de condamnare: *(i)* la pedeapsa închisorii de cel mult un an închisoare; *(ii)* privitoare la infracțiuni săvârșite din culpă; *(iii)* față de care a intervenit reabilitarea; *(iv)* privitoare la faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală (dezincriminate); *(v)* privitoare la infracțiunile amnistiate.

Față de cele arătate, varianta de la litera A este singura corectă.

| 122. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât, pentru a fi contopită o pedeapsă aplicată printr-o hotărâre pronunțată în străinătate, este necesară recunoașterea prealabilă a respectivei hotărâri [art. 40 alin. (5) CPP]. Așadar, concursul de infracțiuni poate exista chiar și în ipoteza aplicării pedepselor în mod separat, de mai multe instanțe naționale ori internaționale, în cazul acestora din urmă fiind necesară recunoașterea hotărârii, în condițiile legii.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 41 alin. (3) CP.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât numai hotărârile de condamnare privitoare la faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală, infracțiunile amnistiate ori infracțiunile săvârșite din culpă nu atrag starea de recidivă. De altfel, grațierea înlătură executarea pedepsei, iar nu răspunderea penală.

| 123. Răspuns: C *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Art. 41 alin. (1) CP definește recidiva în general, fără a face vreo distincție între recidiva postcondamnatorie și recidiva postexecutorie, și exprimă doar caracteristicile comune ambelor forme ale recidivei. Diferența între recidiva postcondamnatorie și recidiva postexecutorie o face momentul săvârșirii infracțiunii ce constituie cel de-al doilea termen al recidivei, respectiv înainte de executarea sau considerarea ca executată a pedepsei ori ulterior acestui moment.

Așa cum se poate constata din textul menționat anterior, în ambele tipuri de recidivă este necesar ca pedeapsa aplicată pentru infracțiunea ce constituie prim termen al recidivei să fie *mai mare de un an închisoare*. Or, în enunțul grilei se face vorbire despre săvârșirea unei infracțiuni în cursul termenului de supraveghere al condamnării la pedeapsa de *un an închisoare* cu suspendarea executării. Cum pedeapsa de un an închisoare nu îndeplinește condiția legală de a fi o pedeapsă *mai mare de un an închisoare*, rezultă că răspunsurile de la literele A și B care fac referire la existența stării de recidivă sunt greșite.

Nu poate fi vorba despre recidivă postcondamnatorie, așa cum se face referire la răspunsul de la litera A, deoarece nu este îndeplinită condiția primului termen al recidivei postcondamnatorii.

Nu poate fi vorba nici despre recidivă postexecutorie, așa cum se face referire la răspunsul de la litera B, deoarece nu este îndeplinită condiția primului termen al recidivei postexecutorii. În plus, în acest caz este greșită și afirmația că în cazul suspendării sub supraveghere a executării pedepsei

pedeapsa s-ar considera executată din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, deoarece în acest caz pedeapsa se consideră executată după expirarea termenului de supraveghere.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece în acest caz se va aplica un spor de pedeapsă ca urmare a aplicării dispozițiilor art. 44 CP privind pluralitatea intermediară de infracțiuni. Nefiind îndeplinite condițiile recidivei postcondamnatorii, pentru motivul că pedeapsa ce constituie primul termen al recidivei nu este mai mare de un an închisoare, atunci, potrivit art. 44 alin. (1) CP, suntem în prezența unei pluralități intermediare de infracțiuni. Or, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, în cazul pluralității de infracțiuni, pedeapsa pentru infracțiunea anterioară și pedeapsa pentru infracțiunea ulterioară se contopesc potrivit dispozițiilor de la concursul de infracțiuni. În timp ce, potrivit art. 39 alin. (1) lit. b) CP, *când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite*.

Așadar, în cazul în care pentru infracțiunea ce constituie cel de-al doilea termen al pluralității intermediare de infracțiuni s-ar aplica tot o pedeapsă cu închisoarea, se va aplica în mod obligatoriu un spor de pedeapsă. Răspunsul de la litera C nu conține precizarea că pentru noua infracțiune săvârșită se aplică tot pedeapsa închisorii, fiind necesară această subliniere, deoarece doar în acest caz vorbim despre aplicarea obligatorie a unui spor de pedeapsă. În cazul în care pentru noua infracțiune s-ar aplica pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa amenzii, nu se mai poate vorbi despre aplicarea obligatorie a unui spor de pedeapsă. Se menționează însă în cadrul răspunsului de la litera A că noua infracțiune constă în incendierea autovehiculului victimei în scop de răzbunare, pentru că aceasta îi ocupase locul de parcare. Luând în considerare această infracțiune ca fiind infracțiunea ce constituie cel de-al doilea termen al pluralității intermediare, se constată că ea se încadrează în prevederile art. 253 alin. (4) CP, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de la 2 la 7 ani. Nefiind posibilă aplicarea pentru această infracțiune a pedepsei detențiunii pe viață sau a pedepsei amenzii, rezultă că în mod obligatoriu se va aplica un spor de pedeapsă în acest caz.

124. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Față de cele arătate anterior cu privire la condițiile termenilor recidivei, se constată că singura variantă corectă este cea de la litera C.

În plus, recidiva postexecutorie nu poate exista prin raportare la o pedeapsă care nu a fost executată ori nu este considerată ca executată.

125. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Potrivit art. 44 alin. (1) CP, pentru a putea vorbi despre o pluralitate intermediară de infracțiuni, este necesar să existe mai întâi o hotărâre definitivă de condamnare, după care să fie comisă o altă infracțiune. Dacă pentru prima infracțiune nu s-a pronunțat o hotărâre definitivă de condamnare, ci s-a pronunțat o hotărâre prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, nu poate fi vorba despre pluralitatea intermediară de infracțiuni, ci despre un concurs de infracțiuni, deoarece amânarea aplicării pedepsei nu reprezintă o hotărâre de condamnare. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit. Fiind vorba despre o infracțiune comisă în termenul de supraveghere al amânării aplicării unei pedepse de un an închisoare, cele două infracțiuni vor fi comise în concurs.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, fiind vorba despre curgerea termenului de prescripție a *executării pedepsei*, înseamnă că suntem în prezența unei hotărâri de condamnare. De asemenea, fiind vorba despre condamnarea la o pedeapsă de un an închisoare, nu sunt întrunite condițiile pentru a se reține recidiva postcondamnatorie, deoarece, potrivit art. 41 alin. (1) CP, există recidivă doar atunci când s-a comis o nouă infracțiune după condamnarea la o pedeapsă *mai mare de un an închisoare*.

Pluralitatea intermediară există doar în cazul în care nu sunt întrunite condițiile pentru a se reține *recidiva postcondamnatorie*. Aceasta, deoarece, potrivit art. 44 alin. (1) CP, există pluralitate intermediară doar atunci când noua infracțiune va fi comisă după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare *și până la data la care pedeapsa este executată sau considerată ca executată*. Dacă această infracțiune va fi comisă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată, nu vom fi în prezența unei pluralități intermediare și nici în prezența unei recidive postexecutorii, dacă nu vor fi îndeplinite condițiile acesteia din urmă. Va fi o situație nereglementată expres, în care nu se vor aplica nici regulile de la concursul de infracțiuni și nici regulile de la recidivă. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

126. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Potrivit art. 42 alin. (1) lit. c) CP, *la stabilirea stării de recidivă nu se ține seama de hotărârile de condamnare privitoare la: (...) c) infracțiunile săvârșite din culpă*. În consecință, răspunsul de la litera A nu este corect, deoarece nu sunt întrunite condițiile pentru existența primului termen al recidivei, fiind vorba despre o condamnare pentru o infracțiune din culpă.

Potrivit definiției recidivei de la art. 41 alin. (1) CP, nu sunt întrunite condițiile pentru existența primului termen al recidivei în cazul răspunsului de la litera B, deoarece nu este vorba despre o condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an, ci la o pedeapsă egală cu un an.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece nu are nicio importanță faptul că pedeapsa de 13 luni închisoare a fost considerată ca executată ca urmare a deducerii arestului preventiv. Relevantă pentru starea de recidivă este soluția de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an, condiție îndeplinită în acest caz.

127. Răspuns: C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

O explicație necesară rezolvării aceste întrebări este aceea că noua infracțiune care constituie al doilea termen al pluralității de infracțiuni poate fi raportată la pedepse diferite, ca prim termen al pluralității de infracțiuni, din antecedența penală a agentului. Așadar, în măsura în care condițiile privind cuantumul pedepselor și forma de vinovăție sunt întrunite, noua infracțiune se poate afla în recidivă postexecutorie în raport cu o pedeapsă deja executată și în pluralitate intermediară cu o altă pedeapsă aflată în curs de executare.

Prin raportare la unul și același prim termen, pluralitatea nu poate fi calificată decât într-un singur mod.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera A este eronată, deoarece există și alte situații (decât aceea în care primul termen al recidivei constă într-un concurs de infracțiuni) în care o infracțiune se poate afla concomitent în stare de recidivă postexecutorie și de pluralitate intermediară de infracțiuni (după cum vom exemplifica în legătură cu varianta de la litera B). De altfel, configurația primului termen în acest caz (pedeapsă unică, pentru o unitate infracțională, sau pedeapsă rezultantă a unei pluralități de infracțiuni – inclusiv sub forma concursului de infracțiuni) este complet irelevantă pentru chestiunea în discuție. Contrar celor sugerate de unul dintre contestatari, dacă unele dintre infracțiunile concurente din structura pluralității de infracțiuni din termenul I al recidivei nu întrunesc condițiile recidivei (fiind comise din culpă sau pedepsite cu amenda ori cu închisoarea mai mică sau egală cu un an), acest aspect este irelevant pentru existența recidivei, contând pedeapsa rezultantă a respectivului concurs de infracțiuni (închisoare mai mare de un an) și existența în structura sa a cel puțin unei infracțiuni care să fi putut genera singură starea de recidivă. Nu se pot disocia din structura concursului unele infracțiuni și din structura pedepsei rezultante unele pedepse, pentru a se aprecia că prin comiterea unei noi infracțiuni, ulterioară hotărârii definitive pentru acestea, s-ar naște față de unele dintre ele recidiva, iar față de altele pluralitatea intermediară. Concursul de infracțiuni și pedeapsa sa rezultantă din termenul I reprezintă o unitate indisolubilă, care ori va reprezenta în ansamblul său primul termen al unei recidive, fie nu (caz în care va putea reprezenta primul termen al unei pluralități intermediare). A se vedea în doctrină, în acest sens, printre alte surse: M.I. Mărculescu-Michinici, M. Dunea, Drept penal. Partea generală. Curs teoretic în domeniul licenței (I), Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 804; Fl. Streteanu, D. Nițu, Drept penal. Partea generală, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 147.*

Varianta de la litera B este eronată, deoarece situația este posibilă. Ne raportăm la următorul exemplu: ulterior executării sau considerării ca executată a unei pedepse care întrunește condițiile primului termen al unei recidive, dar înainte de reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare, o persoană comite o nouă infracțiune, din culpă. Nu va exista, astfel, recidivă postexecutorie, ci o formă aparte de pluralitate infracțională, nereglementată de lege, denumită de o parte a doctrinei pluralitate nenumită de infracțiuni. Dacă în cursul executării pedepsei aplicate pentru această infracțiune din culpă cel condamnat comite o nouă infracțiune, care întrunește condițiile termenului al doilea al recidivei, se vor naște deopotrivă o recidivă postexecutorie (în raport de prima infracțiune și de prima pedeapsă, deja executată/considerată ca executată), cât și o pluralitate intermediară de infracțiuni (în raport de a doua pedeapsă, în curs de executare, pentru infracțiunea din culpă).

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, în acest caz neputând exista recidivă postexecutorie, ci doar pluralitate intermediară de infracțiuni. Astfel, dacă pentru infracțiunea nou-comisă pedeapsa

prevăzută de lege este de maximum 10 luni închisoare (așadar, mai mică de un an), nu este întrunită o condiție de bază a existenței recidivei. Împrejurarea că infracțiunea astfel comisă este săvârșită în formă continuată (caz în care se poate aplica un spor de pedeapsă peste maximul special prevăzut de lege) este irelevant, în lumina prevederilor din art. 187 CP, care obligă la ignorarea efectului cauzelor de agravare a pedepsei atunci când legea condiționează existența unor instituții juridice (precum starea de recidivă) de o anumită gravitate abstractă a infracțiunii comise (reflectată în pedeapsa prevăzută de lege pentru aceasta).

128. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Pluralitatea intermediară reprezintă, în esență, o pluralitate de infracțiuni care nu întrunește condițiile recidivei postcondamnatorii fie din perspectiva formei de vinovăție (de pildă, faptele sunt săvârșite din culpă), fie din perspectiva cuantumului pedepsei la care aceeași persoană a fost condamnată. Așadar, primul termen al pluralității intermediare nu poate consta, în nicio situație, într-o pedeapsă deja executată și nici într-o pedeapsă cu privire la care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei. De aceea, variantele de la literele A și B sunt eronate. Cu privire la varianta de la litera B, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *nu trebuie să se omită faptul că varianta face referire la termenul de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, or, în acest caz forma de pluralitate de infracțiuni incidentă poate fi doar concursul de infracțiuni.*

Varianta de la litera C este corectă, întrucât condițiile primului termen al pluralității intermediare (condamnare la o pedeapsă neexecutate în totalitate) sunt întrunite.

129. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Pluralitatea intermediară este pluralitatea de infracțiuni poziționată între concursul de infracțiuni, de la care preia tratamentul sancționator, și recidiva postcondamnatorie, de la care preia condiția intercalării unei hotărâri definitive de condamnare între termenii pluralității.

Având în vedere că termenul al doilea la care se referă ipoteza, săvârșirea unei infracțiuni intenționate pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 3 ani, îndeplinește condițiile termenului al doilea al recidivei, pentru a fi în prezența unei pluralități intermediare este necesar ca primul termen al pluralității de infracțiuni să nu satisfacă condițiile primului termen al recidivei. Variantele de răspuns de la literele A și B descriu tocmai asemenea situații, infracțiunea din culpă și o pedeapsă cu amenda neputând atrage în nicio situație starea de recidivă.

Varianta de răspuns de la litera C, în combinație cu enunțul, descrie o recidivă postcondamnatorie, astfel că nu este corectă.

130. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât pentru Z noua infracțiune se află în concurs cu infracțiunea care face obiectul judecății în apel (între cele două infracțiuni nefiind intercalată o hotărâre definitivă).

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât Y a săvârșit fapta în stare de recidivă postcondamnatorie, efectele specifice grațierii fiind amânate până la expirarea termenului-condiție stabilit.

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât circumstanța agravantă poate fi reținută ori de câte ori fapta a fost săvârșită în coautorat ori participanții au fost complici concomitenți, fiind indiferent dacă nu poate fi angajată răspunderea penală în raport cu toți participanții.

131. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Mecanismul contopirii pedepselor complementare, a pedepselor accesorii și a măsurilor de siguranță în caz de pluralitate de infracțiuni este prevăzut la art. 45 CP.

Raportat la dispozițiile legale menționate, numai variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte. Astfel, în ordinea ipotezelor la care se face referire, dacă s-au dispus măsura de siguranță a internării medicale, determinată de săvârșirea unei infracțiuni, și măsura de siguranță a confiscării speciale, determinată de săvârșirea altei infracțiuni, cele două se cumulează. Tot astfel, dacă se dispun mai multe măsuri de confiscare, acestea se vor cumula. În cazul pedepselor complementare, dacă se dispune interzicerea exercitării drepturilor părintești pentru o perioadă de 2 ani și, totodată, prin raportare la o altă infracțiune concurentă, se stabilește interzicerea exercitării drepturilor părintești pentru o durată de 3 ani, se va aplica cea mai grea dintre acestea.

3.6. Autorul și participanții

132. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Remiterea sau nu a unui corp contondent, în enunțul dat, nu are relevanță sub aspectul reținerii participației la săvârșirea infracțiunii de omor sub forma instigării, întrucât Y a fost determinat precis să săvârșească această faptă, să îl ucidă pe Z. În acest context, mijloacele folosite de către Y sunt lipsite de relevanță atâta vreme cât rezultatul dorit de X, uciderea lui Z, s-a produs.

Pe de altă parte, remiterea toporului reprezintă un act de complicitate materială care devine complicitate imaterială (morală sau intelectuală) în măsura în care respectivul bun nu a fost folosit, în concret, la săvârșirea infracțiunii. Complicitatea reprezintă o formă secundară de participație în raport cu instigarea, aceasta din urmă absorbind activitățile de ajutor (material sau moral) ori înlesnire. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este cel corect.

Confiscarea specială este măsura de siguranță care se dispune, printre altele, asupra bunurilor folosite, în orice mod, la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor [art. 112 alin. (1) lit. b) CP]. Vor fi confiscate, potrivit dispozițiilor art. 112 alin. (6) CP, și bunurile și banii obținuți din exploatarea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acesta, cu excepția bunurilor prevăzute la alin. (1) lit. b) și c).

În acest context de date, autoturismul aflat în proprietatea lui Y, autorul omorului comis împotriva lui Z, este supus confiscării speciale, însă nu și sumele obținute ulterior din exploatarea prin închiriere a bunului, așadar, răspunsurile de la literele A și C sunt eronate.

133. Răspuns: (grilă anulată) ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Coautorii sunt persoanele care săvârșesc nemijlocit aceeași faptă prevăzută de legea penală. Coautoratul nu este posibil în cazul infracțiunilor cu autor exclusiv, al căror element material constă într-o acțiune sau inacțiune ce nu poate fi săvârșită în mod nemijlocit decât de o singură persoană [uciderea nou-născutului, mărturia mincinoasă săvârșită (oral) de un martor etc.]; în cazul infracțiunilor omisive proprii (nedenunțare etc.); în cazul pluralității naturale sau constituite (M. UDROIU, *Partea generală*, 2017, p. 277-278). Este intens discutată în doctrină posibilitatea reținerii coautoratului în cazul infracțiunilor săvârșite din culpă, ceea ce a determinat, probabil, anularea acestei întrebări. S-ar putea aprecia că este stabilită legătura subiectivă între coautori și în cazul infracțiunilor din culpă, când, de pildă, fiind antrenați în aceeași activitate, manipulează împreună în mod defectuos un obiect periculos care, în mișcare, lovește un terț. În acest caz, dacă agenții nu au prevăzut rezultatul faptei lor, s-ar putea afirma existența coautoratului, întrucât inițial coeziunea psihică necesară reținerii participării la o activitate a existat.

Variantele de răspuns de la literele A și C sunt eronate, întrucât, de pildă, tentativa (varianta de la litera A) la tâlhărie (varianta de la litera C) este o infracțiune care poate fi săvârșită în coautorat.

134. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Participația improprie există, în genere, atunci când nu toți participanții acționează cu aceeași vinovăție, unii acționând cu intenție, în timp ce alții din culpă sau fără vinovăție.

Ajustată corespunzător vinovăției care poate fi reținută în sarcina autorilor, complicilor și instigatorilor, variantele participației improprii prevăzute de lege sunt: *(i)* modalitatea intenție și culpă, atunci când faptele sunt incriminate și atunci când sunt comise din culpă, și *(ii)* modalitatea intenție și lipsă de vinovăție ori lipsă de imputabilitate, putând fi reținută numai în cazul în care autorul (sau coautorul) este cel care săvârșește fapta prevăzută de legea penală cu o altă formă de vinovăție, în cazul instigatorului sau complicelui fiind întotdeauna necesară reținerea intenției.

Așa fiind, răspunsul de la litera A este eronat, întrucât varianta descrie o formă de participație improprie (intenție-neimputabilitate), iar varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât cel care săvârșește fapta fără vinovăție ori din eroare este complicele (persoană care a ajutat la săvârșirea infracțiunii de furt), și nu autorul, cum ar fi impus tiparul normativ.

Varianta de la litera C este corectă, participația improprie presupune că atât instigatorul, cât și complicele acționează cu intenție.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *varianta de la litera B nu este corectă, întrucât din enunț rezultă faptul că în acest caz complicele acționează din eroare. Or, potrivit art. 52 alin. (2) CP,*

pentru existența participației improprii este necesar ca participantul (complice sau instigator) să acționeze cu intenție.

135. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Am arătat anterior modalitățile și cazurile participației improprii, motiv pentru care facem trimitere la aceste explicații.

Față de cele reținute anterior, varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât minorul Y (autorul faptei) cu vârsta de 17 ani răspunde penal în lipsa unor date din care să rezulte alte împrejurări decât minoritatea care s-ar putea constitui în cauze de neimputabilitate (lipsa discernământului, eroarea etc.).

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât participația improprie nu presupune, în mod necesar, participarea unui minor, persoana care săvârșește fapta din culpă, fără vinovăția cerută de lege ori în condiții neimputabile ei putând fi o persoană majoră.

Varianta corectă este cea de la litera B, pluralitatea naturală neexcluzând pluralitatea ocazională (participația), în cadrul acesteia putându-se reține varianta atipică intenție-lipsă vinovăție ori imputabilitate în raport de unul dintre autori (instigatorul determină un minor cu vârsta de 13 ani să întrețină un raport sexual cu sora sa în vârstă de 15 ani).

136. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Varianta de la litera A este corectă, deoarece, în cazul în care un participant la o infracțiune s-ar afla într-o eroare culpabilă (vincibilă) cu privire la caracterul ilicit al faptei, el va răspunde penal pentru infracțiunea respectivă. Așa cum s-a arătat în doctrină, în cazul erorii asupra caracterului ilicit al faptei, „autorul știe ce face, dar crede în mod eronat că respectivul comportament este permis" (FL. STRETEANU, D. NIȚU, *op. cit.*, vol. I, p. 444). Astfel, eroarea culpabilă cu privire la caracterul ilicit al faptei comise nu este echivalentă cu săvârșirea din culpă a faptei respective, deoarece, „știind ce face", participantul va răspunde pentru săvârșirea cu intenție a infracțiunii.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât tratează un caz de participație (proprie) sub forma intenție-intenție.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut următoarele: *cu privire la primul contestator, Comisia observă că doctrina invocată nu are relevanță, atât timp cât enunțul face în mod expres trimitere la situațiile reglementate de Codul penal; enunțul de la varianta de la litera C nu poate fi corect, întrucât situația reținută în enunț (autorul acționează cu intenție, iar complicele sub imperiul unei erori culpabile) nu se regăsește în niciuna dintre situațiile reglementate în mod expres în dispozițiile art. 52 CP. Astfel, alin. (1) – un coautor comite acte de executare cu intenție, iar alt coautor comite astfel de acte din culpă sau fără vinovăție; alin. (2) – instigatorul sau complicele acționează cu intenție, iar autorul acționează din culpă; alin. (3) – instigatorul sau complicele acționează cu intenție, iar autorul acționează fără vinovăție. Or, se poate lesne observa că, în niciuna dintre situațiile reglementate de dispozițiile art. 52 CP, nu se prevede la complice forma de vinovăție culpa, așa cum este reținut în varianta de la litera C.*

137. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Participația este improprie când unii participanți acționează cu intenție, iar alții din culpă sau fără vinovăție. Legea penală stabilește următoarele modalități ale participației improprii: *(i)* modalitatea intenție și culpă la faptele care sunt incriminate și atunci când sunt comise din culpă; *(ii)* modalitatea intenție și lipsă de vinovăție. Participația improprie asigură tragerea la răspundere penală a participanților chiar și în contextul în care autorul a săvârșit fapta din culpă ori fără vinovăție. Așadar, poate fi antrenată răspunderea penală a participanților chiar în contextul în care autorul nu a săvârșit o infracțiune (lipsă vinovăție, cauză de neimputabilitate) ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă.

Participația improprie există în cazul coautoratului când unul dintre autori săvârșește fapta cu intenție, iar celălalt din culpă sau fără vinovăție. De asemenea, participația este improprie când complicele ori instigatorul participă cu intenție la săvârșirea din culpă sau fără vinovăție a unei fapte prevăzute de legea penală de către autor.

Față de cele arătate, numai varianta de la litera C este corectă.

Varianta de la litera B este eronată, deoarece complicitatea din culpă ori fără vinovăție nu are relevanță penală.

138. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

După atitudinea psihică față de rezultatul faptei comise cu voința comună de a coopera, distingem între participație proprie și participație improprie.

În cazul participației proprii, cea mai des întâlnită, toți participanții la săvârșirea infracțiunii acționează cu aceeași formă de vinovăție – de regulă, intenția (potrivit doctrinei majoritare, participația proprie sub forma coautoratului poate fi concepută și în cazul infracțiunilor din culpă).

Participația improprie, pe de altă parte, presupune ca participanții să nu acționeze cu aceeași formă de vinovăție. Astfel, de pildă, instigatorul ori complicele acționează cu intenție, în timp ce autorul acționează din culpă ori fără vinovăție.

Față de cele arătate, varianta de la litera B este singura corectă.

139. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

Așa cum am arătat la întrebarea anterioară, după atitudinea psihică față de rezultatul faptei comise cu voința comună de a coopera, distingem între participația proprie și participația improprie.

Față de explicațiile la care facem trimitere, se constată că numai varianta de la litera B este corectă.

140. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Participanții la săvârșirea infracțiunii de către minorul C vor răspunde pentru instigare la infracțiunea de furt calificat. Ce s-a întâmplat în casă, fără ca A și B să prevadă posibilitatea surprinderii lui C de către E, constituie o circumstanță reală care nu se răsfrânge asupra participanților atâta vreme cât aceștia nu au cunoscut-o.

Desigur, dacă se dovedește că minorul nu a avut discernământ la momentul săvârșirii infracțiunii, participația va fi improprie, instigatorii urmând să răspundă pentru fapta la care au instigat, așa cum am arătat anterior.

Prin urmare, variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

141. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

În principiu, în lipsa unor elemente suplimentare, fapta inculpatului reprezintă complicitate la infracțiunea de omor, prin acțiunea sa întărind rezoluția infracțională a coautorilor. Desigur, dacă la acel moment victima deja decedase ori primise lovitura care s-a stabilit că a fost incompatibilă cu viața, contribuția sa nu mai intră în nexul cauzal.

Astfel, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera B.

142. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Complicele, instigatorul, autorul și coautorii sunt pedepsiți, în cazul participației proprii, potrivit principiului parificării pedepselor, aceasta însemnând între aceleași limite de pedeapsă. Desigur, nu înseamnă că tuturor participanților instanța le va stabili/aplica aceeași pedeapsă, în funcție de circumstanțele personale și de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii acestea putând fi în același cuantum ori în cuantum diferit.

Așa fiind, cu toate că doctrina a ierarhizat formele de participație, complicitatea fiind inferioară instigării, care, la rândul ei, este inferioară coautoratului, *in concreto*, având în vedere circumstanțele personale ale participanților și contribuția efectivă a acestora, este evident că complicelui i se poate aplica o pedeapsă mai mare decât instigatorului ori decât autorului sau coautorilor. La fel de bine, pedeapsa aplicată complicelui ori instigatorului, chiar recidivist, poate fi mai mică decât cea aplicată autorului (infractor primar), dozarea pedepsei realizându-se în principal în funcție de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii (art. 49 CP).

Cu privire la varianta de răspuns de la litera A, în același sens cu argumentele reținute de către Comisia de soluționare a contestațiilor, arătăm că, *în lipsa unor acte de executare comise de către autor, nu se poate vorbi despre pedepsirea complicelui. Mai mult, enunțul nu face referire la incidența unei cauze de nepedepsire în cazul complicelui, ci la faptul că acesta nu va fi pedepsit. De asemenea, în această ipoteză nu sunt incidente dispozițiile art. 370 CP, în condițiile în care din enunț nu rezultă efectuarea de către acesta a unor acte de instigare.*

143. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Întrebarea pune în evidență o problemă de principiu: poate exista o pluralitate de acte de complicitate în mod independent de caracterizarea pluralității actelor săvârșite de către autor? Cu alte cuvinte,

poate exista o complicitate în formă continuată la săvârșirea unui concurs de infracțiuni? Răspunsul este negativ, evident, astfel, varianta de răspuns de la litera B este greșită. Se va reține, de pildă, complicitatea la infracțiunea A în concurs cu complicitatea la infracțiunea B dacă se reține și în sarcina autorului aceeași formă a pluralității (concursul). Din contră, dacă în sarcina autorului se va reține comiterea unei infracțiuni continuate (formată din actul material A și actul material B), atunci și în sarcina complicelui se va reține aceeași unitate legală de infracțiuni.

Cât privește ipoteza dată de varianta de la litera C, aceasta este corectă, deoarece, raportat la datele enunțului, X va răspunde pentru tot atâtea acte de complicitate câte infracțiuni la care a participat prin înlesnire au fost reținute. Nu poate fi primită teza unei rezoluții infracționale unice a lui X în contextul participării la mai multe infracțiuni reținute sub forma pluralității de infracțiuni (concursul de infracțiuni). Față de cele arătate, varianta de răspuns de la litera A este, evident, greșită.

144. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte, deoarece actele complicilor trebuie să fie anterioare ori concomitente acțiunii sau inacțiunii autorului, niciodată ulterioare, altminteri, fapta fiind deja săvârșită, este evident că determinarea, înlesnirea sau ajutarea *ex post* nu poate fi considerată activitate care a contribuit în vreun fel la săvârșirea faptei. Aceste activități ulterioare săvârșirii faptei pot fi considerate infracțiuni distincte, de pildă, de favorizare a făptuitorului ori de tăinuire, de aceea, varianta de la litera C este greșită.

Așadar, favorizarea făptuitorului și tăinuirea nu pot exista anterior săvârșirii infracțiunii la care se raportează, acesta fiind motivul pentru care legea le consideră acte de complicitate [art. 48 alin. (2) CP].

145. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Complicele este persoana fizică sau juridică ce cu intenție înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Prin „orice mod" vom înțelege orice formă de manifestare aptă să ajute sau să înlesnească săvârșirea faptei penale, putând fi astfel concepută atât raportat la latura obiectivă a infracțiunii, cât și raportat la latura sa subiectivă. Complicitatea materială poate consta, de pildă, în procurarea unor unelte folosite la săvârșirea unei fapte prin efracție. Nu înseamnă însă că această formă de participație nu poate fi întâlnită decât la infracțiunile materiale, putând fi concepută, de pildă, și în cazul infracțiunilor de pericol concret (art. 332 CP – *Distrugerea sau semnalizarea falsă*).

Față de cele arătate, varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Referitor la varianta de la litera B, Comisia de soluționare a contestațiilor (INM) a reținut că se identifică în doctrină *exemple-tip (ipotezele „școală"), de pildă, la înlesnirea intenționată, de către un paznic, a unei sustrageri comise nemijlocit de altă persoană, prin lăsarea neîncuiată a unei căi de acces în clădirea din care se va sustrage bunul, deși această activitate ar fi intrat în atribuțiile obișnuite ale paznicului (care, astfel, prin inacțiune, contribuie intenționat, în secundar, la comiterea faptei incriminate). Varianta de la litera B a grilei utilizează o formulare adecvată acestui tip de situații, anume că acest tip de complicitate (materială) „poate fi realizată și prin omisiune", ceea ce este corect.*

146. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Complicitatea morală constă în activitatea de ajutare sau sprijinire ce intervine pe linia cauzalității psihice, putând exista oricând până la săvârșirea infracțiunii.

În ipoteza în care autorul se desistă (cauză personală de nepedepsire aplicabilă numai autorului), participanții urmează să fie trași la răspundere penală pentru fapta efectiv săvârșită, dacă aceasta este sancționată de lege inclusiv în forma tentativei. Atunci când participantul împiedică consumarea infracțiunii (cauză de nepedepsire aplicabilă numai participanților, respectiv coautorilor, instigatorilor și complicilor), ceilalți participanți vor răspunde pentru săvârșirea faptei efectiv comise, respectiv tentativa la infracțiunea vizată, dacă, de asemenea, aceasta este incriminată.

Pentru aceste motive, doar varianta de răspuns de la litera C este valabilă.

147. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)***

În sistemul nostru de drept, favorizarea făptuitorului și tăinuirea sunt reglementate ca infracțiuni autonome, la art. 269, respectiv art. 270 CP, care au însă ca premisă obligatorie săvârșirea anterioară a unei fapte prevăzute de legea penală de către alte persoane decât favorizatorul, respectiv tăinuitorul.

Cu alte cuvinte, de principiu, favorizatorul ori tăinuitorul nu trebuie să fie participanți la săvârșirea infracțiunii-premisă.

Din contră, persoana care promite că va favoriza ori că va tăinui bunurile obținute în urma săvârșirii unei infracțiuni sau chiar execută acțiuni specifice infracțiunilor de favorizare a făptuitorului sau tăinuire în timpul executării infracțiunii (de pildă, în cazul unei infracțiuni continuate) este un participant veritabil la săvârșirea infracțiunii-premisă, întrucât „a ajutat" moral sau chiar material la săvârșirea acesteia.

Ajutorul moral dat sub forma promisiunii tăinuirii ori favorizării reprezintă acțiuni de încurajare și sprijinire morală a autorului/coautorilor, independent de faptul că, ulterior, promisiunea a fost sau nu respectată.

Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera C este corectă.

148. Răspuns: A ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Complicitatea morală presupune un ajutor sau sprijin care vizează latura psihică a faptei săvârșite de autor și constă în actul de natură să întărească moralul acestuia la comiterea faptei (ICCJ, Completul de 5 judecători, decizia penală nr. 74/2015, www.scj.ro).

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât complicitatea morală poate exista și atunci când omisiunea complicelui de a interveni întărește, sporește încrederea autorului în realizarea activității infracționale.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât cauzele de neimputabilitate nu se răsfrâng asupra participanților, cu excepția cazului fortuit.

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât confiscarea bunurilor poate fi dispusă cu privire la bunurile oricărei persoane, indiferent dacă a participat sau nu la săvârșirea infracțiunii, iar dacă a participat, indiferent de forma participației.

149. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Instigatorul este persoana care, cu intenție, determină o altă persoană să săvârșească o faptă prevăzută de legea penală (art. 47 CP). Așadar, instigatorul nu poate acționa decât cu intenție, atât față de dispoziția legală expresă, cât și față de faptul că actul de determinare presupune ca instigatorul să prevadă, să urmărească ori cel puțin să accepte că instigatul va adopta rezoluția infracțională, prin urmare, ipoteza dată în varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Așa cum am arătat în cazul participației sub forma complicității, instigarea nu există în mod autonom, în lipsa acțiunii ori inacțiunii autorului faptei, afară de situația în care actele de instigare sunt incriminate în mod autonom. Așadar, și varianta de răspuns de la litera C este corectă, instigarea fiind condiționată de conduita infracțională a autorului instigat, astfel, acesta trebuie să realizeze cel puțin o tentativă pedepsibilă.

150. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Instigatorul este persoana care, cu intenție, determină o altă persoană să săvârșească o faptă prevăzută de legea penală (art. 47 CP). Atunci când rezoluția infracțională fusese îmbrățișată anterior de către autorul faptei, nu ne vom mai afla în prezența unei instigări prin determinare, ci, eventual, în prezența unei susțineri morale a infractorului (complicitate morală).

Instigatorul este, practic, autorul moral al săvârșirii faptei, astfel că poate acționa în diferite forme și având diferite resorturi. Așadar, luarea hotărârii sub imperiul unei stări de tulburare sau emoție și punerea ei în executare imediat pot fi reținute, de pildă, atunci când determinarea autorului faptei are loc pe fondul unei stări de emoție comune, punerea în executare a hotărârii de săvârșire a faptei fiind imediată.

Față de cele arătate, varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera B este corectă.

Comisia a reținut că *se ignoră faptul că în enunț se precizează în mod expres că autorul „a decis" să comită un furt (simplu) anterior intervenției lui X. Prin urmare, nu se poate reține că acesta ar fi determinat autorul să ia rezoluția infracțională să comită fapta. De asemenea, nu pot fi acceptate susținerile că autorul ar fi comis altă faptă, prin raportare la încadrarea juridică reținută la final (furt calificat).*

Varianta de la litera C este eronată, întrucât caracterizarea faptei se realizează prin raportare la rezultatul concret al acesteia.

| 151. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Circumstanțele reale sunt circumstanțele atenuante ori agravante *privitoare la faptă*. Circumstanțele personale sunt circumstanțele atenuante ori agravante *privitoare la persoană*. Dacă, în cazul acestora din urmă, ele nu se răsfrâng asupra participanților, circumstanțele reale agravante se răsfrâng asupra participanților numai în măsura în care aceștia le-au cunoscut sau le-au prevăzut.

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, circumstanțele reale se pot răsfrânge în anumite cazuri asupra participanților, în timp ce circumstanțele personale nu au niciodată aptitudinea aceasta. Se reține totuși că circumstanțele reale atenuante nu trebuie să fie cunoscute pentru a profita tuturor participanților. De pildă, instigatorul va răspunde pentru determinarea săvârșirii infracțiunii de furt dacă autorul s-a rezumat numai la sustragerea bunului, indiferent dacă instigatorul l-a determinat să săvârșească o tâlhărie.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, corectă, circumstanțele reale agravante pot conduce la reținerea unei infracțiuni mai grave (de pildă, tentativă la omor în loc de vătămare corporală) ori la reținerea formei calificate a unei infracțiuni.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, față de cele arătate, circumstanțele reale agravante, odată cunoscute de participanți, se răsfrâng asupra acestora.

| 152. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Variantele de răspuns de la literele B și C sunt cele corecte. Așa cum am arătat anterior, circumstanțele reale agravante se răsfrâng asupra participanților numai atunci când aceștia le-au cunoscut sau le-au prevăzut [art. 50 alin. (2) CP]. Eroarea cu privire la circumstanța agravantă în care se găsește participantul îi profită și, astfel, starea, situația ori împrejurarea pe care acesta nu a cunoscut-o la momentul săvârșirii faptei nu poate fi reținută în sarcina lui [art. 30 alin. (3) CP]. *A contrario*, circumstanțele reale *atenuante* profită tuturor participanților.

| 153. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

X și Y sunt coautori la infracțiunea de omor, acționând în mod nemijlocit prin acte de violență asupra victimei. Așadar, prin împărțirea rolurilor de acțiune asupra victimei (unul a imobilizat victima, celălalt a aplicat lovitura fatală), cei doi devin coautori. Alte forme de participație, precum instigarea, complicitatea, sunt absorbite în mod natural de activitatea principală. Prin urmare, variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

| 154. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Omorul constă în uciderea cu intenție a unei persoane. Din enunț se constată că X l-a determinat pe Y să îi înmâneze victimei spre consum substanța otrăvitoare, Y s-a conformat, iar victima a consumat respectiva substanță, decedând ca urmare a ingerării. În aceste condiții, X este autorul moral al infracțiunii de omor, fiind reținută forma de participație a instigării. Y, fiind indus în eroare de către X că respectiva substanță este, de fapt, un energizant, substanță care în sine nu este dăunătoare sănătății, a săvârșit fapta de omor fără vinovăție.

În concluzie, se va reține săvârșirea infracțiunii de omor în modalitatea participației improprii (intenție-fără vinovăție), prin urmare, variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

| 155. Răspuns: B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut, cu privire la varianta de la litera A, că este eronată, *deoarece doctrina indică în mod constant că rațiunea prevederii acestei împrejurări drept circumstanță generală agravantă este reprezentată de pericolul social sporit pe care îl manifestă majorul care știe că se asociază (indiferent de calitate), în comiterea unei fapte incriminate, cu un minor (indiferent de împrejurarea că acesta este sau nu răspunzător penal – legea nu distinge), implicându-l, așadar, pe acesta în activități ilicite penale, afectând dezvoltarea sa viitoare (aspect valabil chiar și în ipoteza în care minorul îl instigă pe major, căci, dacă majorul nu ar trece la executare, nu ar da curs instigării, nu ar exista o faptă prevăzută de legea penală de a cărei comitere să fie legat minorul respectiv) – a se vedea, spre exemplu: C. Mitrache, Cr. Mitrache, Drept penal român. Partea generală, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 456. În acest context, se apreciază că este irelevantă calitatea de pe pozițiile căreia contribuie majorul și minorul la comiterea faptei, respectiv dacă minorul a fost sau nu prezent, concomitent săvârșirii faptei incriminate, la locul comiterii acesteia. Practic, controversa din doctrină, referitoare la restrângerea participației penale doar la acte de coautorat sau de complicitate*

concomitentă, pentru reținerea circumstanței agravante prevăzute de art. 77 lit. a) CP (săvârșirea faptei de către trei sau mai multe persoane împreună), controversă apreciată de o parte a doctrinei ca decurgând din întrebuințarea de către legiuitor a termenului împreună în respectiva formulare, nu este aplicabilă, mutatis mutandis, și cu privire la circumstanța agravantă reglementată potrivit art. 77 lit. d) CP (aici avută în vedere). Aceasta, deoarece rațiunea agravantei de la lit. a) a art. 77 CP tinde să dispară dacă actele de participație nu sunt concomitente săvârșirii faptei incriminate, ceea ce nu se poate aprecia cu referire la motivul agravantei prevăzute de lit. d) a aceluiași text legal. Pentru aprecieri doctrinare în acest sens, a se vedea, spre exemplu, Fl. Streteanu, D. Nițu, Drept penal. Partea generală, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 429.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, deoarece, potrivit art. 52 CP, dintre formele posibile de participație improprie, legiuitorul român a reglementat expres doar formele/variantele: intenție-culpă, respectiv intenție-lipsă de vinovăție. În aceste construcții, în caz de participație secundară, referirea la intenție este întotdeauna atribuită formei de vinovăție a participantului – instigator și/sau complice – care nu poate comite fapta incriminată, cu reținerea formală a acestei calități (instigator/complice) decât cu intenție [art. 47 și art. 48 alin. (1) CP], autorul fiind cel care poate săvârși fapta din culpă sau fără vinovăție într-o participație improprie (cu privire la modalitățile normativ reglementate de participație improprie, a se vedea, spre exemplu, în doctrină, M.I. Mărculescu-Michinici, M. Dunea, Drept penal. Partea generală. Curs teoretic în domeniul licenței I, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 899 și urm.). Formele culpă-intenție, respectiv (ca în cazul prezent) lipsă de vinovăție-intenție nu au fost reglementate de legiuitorul penal român. În acest context, este de precizat și că referirea la situația minorului nerăspunzător penal ca reprezentând un caz de iresponsabilitate (cum s-a întâlnit în unele contestații cu privire la acest subiect) este incorectă, iresponsabilitatea reprezentând o cauză de neimputabilitate distinctă față de minoritatea făptuitorului.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât minorul în vârstă de 13 ani nu răspunde penal, fiind incidentă minoritatea drept cauză de neimputabilitate. În aceste condiții, este indiferent dacă minorul se împacă sau nu cu persoana vătămată.

| 156. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Această întrebare surprinde o ipoteză de școală cu privire la incidența desistării în ceea ce îi privește pe participanți. Așa cum am văzut, autorul se poate desista în cazul unor infracțiuni, în mod voluntar, fapta comisă până la momentul desistării reprezentând o *tentativă* nepedepsită la respectiva infracțiune începută. Această instituție nu se poate aplica și în cazul participanților, întrucât această manifestare de voință nu are aptitudinea de a opri activitatea infracțională înainte ca infracțiunea să se consume. Așadar, trebuie să se facă distincție clară între instituția desistării, care nu îl poate privi decât pe autor (art. 34 CP), și instituția împiedicării săvârșirii infracțiunii, care îl poate privi pe oricare dintre participanți (art. 51 CP).

În aceste condiții, Y va răspunde pentru complicitate la infracțiunea consumată de furt, complicitate care poate fi reținută cel puțin sub forma complicității morale, X fiind încredințat că Y se află la locul unde au convenit și îl anunță în cazul vreunui pericol.

Prin urmare, varianta de la litera C este singura corectă.

§4. Pedepsele

4.1. Categoriile pedepselor

| 157. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Legalitatea pedepsei este principiul care impune aplicarea unei pedepse numai în limitele prevăzute de lege, regulă care acționează în ambele direcții, atât în sensul inaplicării unor pedepse neprevăzute de legea penală ori în afara limitelor acestora, cât și în sensul aplicării, în condițiile legii, a pedepselor pe care legea le prevede.

Așa fiind, raportat la enunț, apreciind că soluția la care s-a oprit instanța este condamnarea, reținem că instanța nu poate aplica decât o pedeapsă cu închisoarea, pedeapsa detențiunii pe viață ori a amenzii fiind exclusă. De asemenea, sintagma „interzicerea unor drepturi" impune în acest caz interzicerea exercitării unor drepturi dintre cele prevăzute la art. 66 alin. (1) CP ca pedeapsă

complementară și, în principiu, interzicerea exercitării acelorași drepturi ca pedeapsă accesorie [art. 65 alin. (1) CP].

Revenind însă la enunț, din perspectiva legii penale, limita maximă de pedeapsă nu impune în mod necesar și soluția condamnării, în condițiile legii putându-se dispune renunțarea la aplicarea pedepsei. Or, în acest caz, nefiind stabilită pedeapsa principală, instanța nu va putea aplica nici pedepsele complementare ori accesorii.

Presupunând însă că renunțarea la aplicarea pedepsei este o soluție pe care nu a avut-o în vedere Comisia de elaborare a subiectelor, apreciem că variantele de răspuns de la literele A și B sunt eronate, iar varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de cele arătate mai sus.

| 158. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Pedeapsa definește mijloacele de constrângere și forță, precum și motivația aplicării formelor supreme de sancționare, exercitate de stat în favoarea reparării prejudiciilor cauzate cetățenilor și/ori persoanelor juridice, consecință a comiterii infracțiunilor și necesității restabilirii ordinii penale de drept, prin avertizarea celor predispuși să încalce normele penale și pentru oferirea posibilităților organizaționale de stat pentru resocializarea persoanelor sancționate penal, care să trăiască respectând valorile și principiile fundamentale ale conviețuirii într-o societate democratică (I. PASCU ș.a., op. cit., p. 390).

Codul penal prevede ca pedepse principale detențiunea pe viață, închisoarea și amenda (art. 53 CP).

Detențiunea pe viață constă în lipsirea de libertate pe durată nedeterminată a condamnatului (art. 56 CP) și poate fi aplicată numai atunci când este prevăzută expres de norma de sancționare și când, având în vedere pluralitatea de infracțiuni (concursul de infracțiuni și recidiva), pedeapsa închisorii se arată a fi neîndestulătoare.

Această pedeapsă este cea mai severă, intimidantă pe care o prevede legislația noastră, nefiind aplicabilă atunci când la data pronunțării hotărârii de condamnare inculpatul a împlinit vârsta de 65 de ani. Prin hotărârea de condamnare la care trebuie raportată vârsta inculpatului înțelegem atât sentința penală, cât și decizia, ori de câte ori inculpatul a împlinit vârsta de 65 de ani în procesul de individualizare a pedepsei fiind exclusă pedeapsa detențiunii pe viață (de pildă, dacă prin sentința penală pronunțată anterior împlinirii de către inculpat a vârstei de 65 de ani a fost aplicată detențiunea pe viață, iar condamnatul împlinește vârsta în etapa apelului, instanța de apel va fi obligată să reformeze sentința în sensul schimbării speciei pedepsei, atunci când constată vinovăția inculpatului).

Așa fiind, față de dispozițiile art. 57 CP, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C, și într-un caz, și în celălalt, acuzatul având împlinită vârsta-limită prevăzută de lege.

| 159. Răspuns: A, C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Amenda este o pedeapsă principală cu caracter pecuniar. Micșorarea patrimoniului condamnatului este de natură să îndeplinească constrângerea acestuia în sensul lipsirii de unele mijloace financiare de care se bucura la data condamnării sau pe viitor, până când amenda va fi plătită (I. PASCU ș.a., op. cit., p. 418).

Amenda constă în suma de bani pe care condamnatul este obligat să o plătească statului [art. 61 alin. (1) CP] și este calculată potrivit sistemului zilelor-amendă, instanța urmând să stabilească, pe de o parte, numărul zilelor-amendă, iar, pe de altă parte, cuantumul unei zile-amendă, cu privire la acesta din urmă ținându-se seama de situația materială a condamnatului și de obligațiile legale ale acestuia față de persoanele aflate în întreținerea sa [art. 61 alin. (3) teza a II-a CP] sau, în ipoteza în care se pune problema alăturării pedepsei amenzii la pedeapsa închisorii, de valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit [art. 62 alin. (3) CP].

Numărul zilelor-amendă se stabilește potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei, între limitele prevăzute expres de art. 61 alin. (4) CP, limite care se pot majora cu o treime atunci când prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial [art. 61 alin. (5) CP].

La stabilirea cuantumului unei zile-amendă, în cazul persoanei fizice, instanța va avea în vedere limitele generale ale acesteia, de la 10 lei la 500 de lei, situația materială a condamnatului și obligațiile legale pe care acesta le are față de persoanele aflate în întreținerea sa sau, atunci când prin săvârșirea faptei s-a obținut sau s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, se va ține seama de cuantumul acestuia. În cazul persoanei juridice, potrivit dispozițiilor art. 137 alin. (3) [în lumina *Deciziei CCR nr. 708/2021* (M. Of. nr. 1160 din 07.12.2021)] și alin. (5) teza finală CP, cuantumul sumei

corespunzătoare unei zile-amendă se determină ținând seama de valoarea activului patrimonial în cazul persoanelor juridice fără scop lucrativ, precum și de celelalte obligații pe care le are persoana juridică (cu/fără scop patrimonial) sau, atunci când este cazul, de valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

În ordinea variantelor de răspuns, apreciem că cea de la litera A este corectă numai în acele cazuri în care pedeapsa amenzii nu însoțește pedeapsa închisorii și numai în ceea ce privește persoana fizică (pentru persoana juridică criteriile fiind altele), cu toate că cerința enunțului nu limitează răspunsul numai la aceasta. Așadar, în cazul persoanei fizice, în genere, la stabilirea cuantumului unei zile-amendă instanța va avea în vedere situația materială a condamnatului. Situația de excepție este aceea în care instanța dorește aplicarea pedepsei amenzii alăturat pedepsei închisorii, caz în care criteriile de individualizare sunt altele, cele prevăzute de art. 62 CP, în cazul cuantumului zilelor-amendă avându-se în vedere, prin voința legii, numai valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

Cu privire la varianta de la litera B, față de dispozițiile art. 61 alin. (5) CP, în cazul în care prin infracțiune s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, limitele speciale ale zilelor-amendă pot fi majorate (facultativ) cu o treime, și nu se majorează (obligatoriu) cu o treime.

În fine, varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 83 alin. (3) CP, amânarea aplicării pedepsei închisorii atrage și amânarea aplicării amenzii care o însoțește.

Caracterul imprecis al acestei întrebări rezultă și din faptul că în cadrul Comisiei de soluționare a contestațiilor nu s-a ajuns la o opinie unitară.

***Opinia majoritară**: Varianta de la litera A este corectă, art. 137 alin. (3) CP – care se referă la stabilirea amenzii penale pentru persoana juridică – nefiind incident. Astfel, enunțul din grilă raportat la variantele de răspuns se referă strict la situația materială a condamnatului (persoană fizică), și nu la cifra de afaceri sau valoarea activului patrimonial, criterii stabilite de legiuitor doar pentru persoana juridică. De asemenea, dispozițiile art. 62 alin. (3) CP nu instituie un criteriu exclusiv de stabilire a cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă în situația în care prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, ci acest criteriu este unul suplimentar, care se completează cu cele generale [prevăzute de art. 61 alin. (3) CP, respectiv situația materială a condamnatului și obligațiile legale ale condamnatului față de persoanele aflate în întreținerea sa].*

***Opinie minoritară**: Apreciez întemeiate contestațiile formulate cu privire la această întrebare, pentru următoarele considerente, care, de altfel, au fost invocate de către candidați: mai întâi, varianta de răspuns de la litera A, indicată în barem ca fiind corectă, nu exprimă în toate cazurile un adevăr absolut, astfel cum apare ca necesar din conținutul său (prin folosirea sintagmei „întotdeauna"). În lipsa oricărei precizări în enunțul întrebării, trebuie avute în vedere toate dispozițiile Codului penal referitoare la pedeapsa amenzii, deci inclusiv cele referitoare la amenda aplicabilă persoanei juridice. Ca atare, varianta de răspuns de la litera A poate fi considerată corectă cel mult printr-o raportare exclusivă la persoana fizică, dar ea nu mai poate fi considerată corectă prin raportare atât la persoana fizică, cât și la cea juridică, în cazul acesteia din urmă instanța urmând a ține seama de cifra de afaceri a inculpatului persoană juridică, iar nu de situația materială a acestuia, ca în cazul persoanelor fizice. Prin urmare, nu întotdeauna (adică în toate cazurile) va ține instanța cont și de situația materială a condamnatului. Mai mult, raportat exclusiv la persoana fizică, se pune problema raportului dintre dispozițiile art. 62 alin. (3) CP și cele ale art. 61 alin. (3) teza a II-a CP, mai precis dacă „valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit" reprezintă un criteriu exclusiv de stabilire a cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă în situația în care prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial sau dacă acest criteriu este unul suplimentar, care se completează cu cele generale (situația materială a condamnatului și obligațiile legale ale condamnatului față de persoanele aflate în întreținerea sa), în literatura de specialitate, autorii care s-au aplecat asupra acestei chestiuni au exprimat opinii divergente. Astfel, au fost susținute atât teza criteriului suplimentar [B.N. BULAI, Comentariu în G. ANTONIU, T. TOADER (coord.), Explicațiile noului Cod penal, Ed. Universul Juridic, București, 2015, p. 38], cât și teza criteriului exclusiv (L. LEFTERACHE, Comentariu în G. BODORONCEA ș.a., Codul penal. Comentariu pe articole, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2016, p. 256; M. UDROIU, Drept penal. Partea generală, ed. a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2016, p. 264). Dincolo de corectitudinea juridică a uneia sau alteia dintre cele două opinii și în lipsa unei practici judiciare cristalizate într-un anume sens, chestiunea în discuție este, în aceste condiții, una controversată, ceea ce contravine dispozițiilor art. 10 pct. 1 lit. g) din Regulamentul privind organizarea*

și desfășurarea concursului de admitere în magistratură. Prin urmare, apreciez că trebuiau admise contestațiile, anulată întrebarea și acordat punctajul tuturor candidaților.

| 160. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Apreciem că pentru rezolvarea acestei întrebări nu este necesară decât aplicarea, *tale quale*, a dispozițiilor legale relevante, iar identificarea lor nu ridică prea mari probleme. Astfel, varianta de la litera A este corectă, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 61 alin. (3) CP, *instanța stabilește numărul zilelor-amendă potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei*. Reținem însă că numai în cazul acestei componente a pedepsei amenzii sunt utilizate criteriile generale de individualizare a pedepsei, în cazul componentei referitoare la stabilirea sumei corespunzătoare a unei zile-amendă instanța urmând să țină seama de situația materială a condamnatului și de obligațiile legale ale acestuia față de persoanele aflate în întreținerea sa.

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 61 alin. (5) CP, conform cărora, *dacă prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial, iar pedeapsa prevăzută de lege este numai amenda ori instanța optează pentru aplicarea acestei pedepse, limitele speciale ale zilelor-amendă se pot majora cu o treime*.

Varianta de la litera C este eronată, față de dispozițiile art. 63 și art. 64 CP, în ipoteza variantei de răspuns instanța urmând să dispună înlocuirea numărului zilelor-amendă neexecutate cu rea-credință cu un număr corespunzător de zile cu închisoare.

| 161. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Ca regulă, legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României. Prin excepție, legea penală română se aplică și infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului României, atunci când se verifică condițiile principiilor personalității, realității ori universalității legii penale.

Astfel, potrivit principiului personalității legii penale, legea penală română se aplică și infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului țării de către un cetățean român sau o persoană juridică română, dacă infracțiunea are o anumită gravitate ori dacă regula dublei incriminări se verifică. În acest caz, dacă inculpatul fusese reținut și/sau arestat pe teritoriul statului străin pentru săvârșirea infracțiunii deduse judecății instanțelor române, se vor aplica dispozițiile art. 73 CP referitoare la computarea măsurilor preventive executate în afara țării. În aceste condiții, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, față de dispozițiile art. 71 alin. (4) CP, care prevăd că permisiunile de ieșire din penitenciar, acordate condamnatului potrivit legii de executare a pedepselor, intră în durata executării pedepsei. Logica acestei prevederi este aceea că simpla permisiune de a părăsi penitenciarul nu echivalează cu eliberarea deținutului, condamnatul aflându-se în continuare sub imperiul unor constrângeri în perioada permisiei.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, față de dispozițiile art. 72 alin. (3) CP, potrivit cărora computarea duratei măsurilor privative de libertate se realizează din pedeapsa privativă de libertate, și nu din pedeapsa amenzii, în ipoteza unei pedepse unice ori rezultante compuse atât din pedeapsa închisorii, cât și din pedeapsa amenzii.

4.2. Pedepsele principale

| 162. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Detențiunea pe viață constă în privarea de libertate pe durată nedeterminată și se execută potrivit legii privind executarea pedepselor (art. 56 CP). Pedeapsa detențiunii pe viață poate fi înlocuită cu pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani și pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă, dacă condamnatul a avut o conduită bună pe toate durata executării pedepsei, a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, și a făcut progrese constante și evidente în vederea reintegrării sociale. Măsura înlocuirii pedepsei detențiunii pe viață cu pedeapsa închisorii *nu este impusă de lege*, *ope legis*, în contextul îndeplinirii unei condiții legale, ci este lăsată la aprecierea judecătorului, prin urmare, varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

Detențiunea pe viață este înlocuită în mod obligatoriu cu pedeapsa închisorii în contextul aplicării legii penale mai favorabile, dacă noua lege nu mai prevede pentru infracțiunea care a atras condamnarea

pedeapsa detențiunii pe viață, ori în contextul aplicării unei legi de grațiere care prevede comutarea pedepsei aplicate în alta mai ușoară.

Față de cele arătate, numai varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât măsura înlocuirii pedepsei detențiunii pe viață cu închisoarea nu presupune îndeplinirea unei asemenea condiții. După executarea a 20 de ani de detențiune, condamnatul are vocație să fie liberat condiționat, în condițiile legii.

| 163. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Așa cum am arătat anterior, la stabilirea cuantumului unei zile-amendă ca pedeapsă unică pentru persoana fizică se ține seama întotdeauna de situația materială a condamnatului și de obligațiile legale ale acestuia față de persoanele aflate în întreținerea sa [art. 61 alin. (3) CP].

În consecință, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte, întrucât se aplică în toate cazurile în care instanța stabilește cuantumul unei zile-amendă ca pedeapsă unică pentru persoana fizică, iar varianta de răspuns de la litera C este eronată, deoarece acest criteriu de individualizare se aplică numai atunci când prin săvârșirea infracțiunii agentul a obținut sau a urmărit obținerea unui folos patrimonial.

| 164. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

În cazul în care pedeapsa amenzii nu poate fi executată în tot sau în parte din motive neimputabile persoanei condamnate, cu consimțământul acesteia, instanța înlocuiește obligația de plată a amenzii neexecutate cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Dacă pedeapsa amenzii însoțește pedeapsa închisorii, obligația de muncă în folosul comunității se execută după executarea pedepsei închisorii [art. 64 alin. (1) și (2) CP]. Așa fiind, varianta de răspuns de la litera A este eronată.

Varianta de la litera B este corectă, amenda penală putând fi aplicată în considerarea folosului material supus confiscării speciale. De altfel, potrivit dispozițiilor art. 112 alin. (1) lit. e) CP, bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală sunt supuse confiscării speciale dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia. Reglementarea este logică, întrucât altminteri s-ar ajunge ca plata amenzii penale să se realizeze tocmai din banii obținuți în urma săvârșirii infracțiunii, caracterul de sancțiune al măsurii fiind puternic diminuat, patrimoniul acuzatului neîncercând, în concret, vreo reducere.

Varianta de la litera C este eronată, în cazul unei pedepse compuse din pedeapsa închisorii și pedeapsa amenzii, prescripția executării pedepsei se va calcula în raport cu pedeapsa închisorii, termenul fiind fie cel prevăzut de art. 162 alin. (1) lit. a) CP, fie cel prevăzut de art. 162 alin. (1) lit. b) CP.

| 165. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Dispozițiile art. 63 alin. (1) și art. 64 alin. (5) CP prevăd cazurile de înlocuire a pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii.

Potrivit dispozițiilor legale amintite, dacă persoana condamnată, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoarea, o zi-amendă echivalând cu o zi de închisoare (art. 63 CP).

Dacă executarea pedepsei amenzii prin plată a fost înlocuită cu obligația de a presta o muncă în folosul comunității, iar persoana nu execută această obligație în condițiile stabilite de instanță ori săvârșește în acest timp o nouă infracțiune, descoperită înainte de executarea integrală a obligației de muncă în folosul comunității, instanța înlocuiește zilele-amendă neexecutate cu un număr corespunzător de zile cu închisoarea [art. 64 alin. (5) CP].

Așa fiind, singurul răspuns corect este cel de la litera A. Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât nu se verifică în cazurile în care executarea pedepsei nu a fost înlocuită, așa cum am arătat anterior, cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, în condițiile art. 64 CP.

| 166. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii poate avea loc dacă sunt îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele două condiții: *(i)* persoana condamnată nu execută, în tot sau în parte, pedeapsa amenzii și *(ii)* persoana condamnată are posibilitatea executării pedepsei amenzii.

În aceste condiții, este evident că variantele de răspuns de la literele A și B se referă numai la prima condiție, insuficientă pentru a dispune înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii.

| 167. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

De lege lata, înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii nu presupune utilizarea vreunei formule de calcul, în condițiile în care pedeapsa amenzii a fost stabilită aprioric potrivit sistemului *zilelor-amendă*. Așadar, în cazul înlocuirii pedepsei amenzii penale cu închisoarea, unei zile-amendă îi corespunde o zi de închisoare, prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât condamnarea la pedeapsa amenzii constituie în sine un antecedent penal. Nu va constitui prim termen al recidivei pedeapsa închisorii cu care a fost înlocuită pedeapsa amenzii, *chiar dacă cuantumul acesteia depășește un an*, întrucât prin măsura dispusă ceea ce s-a înlocuit nu a fost soluția condamnării la pedeapsa închisorii, ci modalitatea de executare a pedepsei.

| 168. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât se referă la prescripția răspunderii penale prin raportare la o infracțiune pentru care se dispusese deja, în mod definitiv, condamnarea la pedeapsa amenzii. Dacă am raporta enunțul la instituția prescripției executării pedepsei, rezolvarea ar fi următoarea: termenul de 3 ani [art. 162 alin. (1) lit. c) CP] curge de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă și până la momentul rămânerii definitive a hotărârii de înlocuire a amenzii cu pedeapsa închisorii. Din acest moment curge termenul de prescripție calculat în raport cu durata pedepsei închisorii, potrivit art. 162 alin. (5) CP.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 68 alin. (1) lit. a) CP, potrivit cărora *pedeapsa complementară aplicată se execută începând cu data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii*. Înlocuirea amenzii cu închisoarea exclude posibilitatea suspendării executării pedepsei sub supraveghere, așadar, condamnatul va executa pedeapsa închisorii, ceea ce presupune că executarea pedepselor complementare va fi reluată după executarea pedepsei [art. 68 alin. (1) lit. c) CP].

Cu privire la varianta de răspuns de la litera C, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că aceasta *nu este corectă, deoarece, conform art. 41 alin. (1) și (2) CP, numai o condamnare la pedeapsa închisorii sau a detențiunii pe viață poate constitui primul termen al pluralității de infracțiuni sub forma recidivei postcondamnatorii, nu și o condamnare la pedeapsa amenzii, cum este cazul în speță.*

4.3. Pedeapsa accesorie și pedepsele complementare

| 169. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Ca regulă, pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării drepturilor a căror exercitare a fost interzisă ca pedeapsă complementară. În cazul pedepsei închisorii, pedeapsa complementară a interzicerii exercitării dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu va avea un corespondent similar ca pedeapsă accesorie.

Interzicerea exercitării dreptului în discuție nu va fi posibilă nici în ipoteza în care s-a dispus suspendarea sub supraveghere a pedepsei aplicate [art. 67 alin. (3) CP] sau atunci când există motive întemeiate de a crede că viața persoanei expulzate este pusă în pericol ori că persoana va fi supusă la tortură sau alte tratamente inumane ori degradante în statul în care urmează să fie expulzată [art. 66 alin. (4) CP].

Interzicerea exercitării dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României dispusă ca pedeapsă complementară se pune în executare la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii ori după ce condamnatul a fost eliberat din penitenciar [art. 68 alin. (2) CP].

Față de cele arătate, se observă că doar varianta de la litera A este corectă.

| 170. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi începe la momente diferite, în funcție de interdicția civilă dispusă, de pedeapsa principală pronunțată de către instanță și de modul de executare a pedepsei principale stabilit.

Astfel, pedeapsa complementară în discuție va fi pusă în executare la momentul rămânerii definitive a hotărârii penale de condamnare atât în cazul în care aceasta însoțește pedeapsa amenzii [art. 68 alin. (1) lit. a) CP], cât și atunci când instanța a dispus suspendarea condiționată sub supraveghere a pedepsei închisorii [art. 68 alin. (1) lit. b) CP].

În cazul condamnării la pedeapsa închisorii, pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi va fi pusă în discuție după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere al liberării condiționate [art. 68 alin. (1) lit. c) CP].

Intermediar, interzicerea exercitării dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu va fi pusă în executare nici la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, nici la data executării ori considerării ca executată a pedepsei închisorii, ci la data liberării condiționate a condamnatului [art. 68 alin. (2) CP].

Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi va înceta, va fi considerată executată fie la momentul expirării perioadei pentru care a fost dispusă (cuprinsă între un an și 5 ani), fie la momentul intervenirii reabilitării de drept ori judecătorești, față de efectele acestei instituții asupra tuturor decăderilor și interdicțiilor, precum și a incapacităților care rezultă din condamnare [art. 169 alin. (1) CP].

În raport cu toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că, *în conformitate cu dispozițiile art. 161 alin. (1) CP, prescripția înlătură executarea pedepsei principale. Norma de drept penal substanțial nu se referă și la pedepsele complementare asupra cărora prescripția executării pedepsei nu are niciun efect. Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi va începe după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei principale. Incapacitățile care decurg din condamnare nu se prescriu, deoarece aceste incapacități sunt o urmare a condamnării, a săvârșirii faptei pentru care s-a aplicat pedeapsa, iar nu a pedepsei înseși. Interdicțiile se sting doar prin reabilitare.*

Nu este corect nici răspunsul de la litera A. Împlinirea termenului de supraveghere al suspendării executării pedepsei sub supraveghere nu conduce în mod obligatoriu și la încetarea executării pedepselor complementare, având în vedere, pe de o parte, dispozițiile art. 92 CP, potrivit cărora durata maximă a termenului de supraveghere este de 4 ani, iar, pe de altă parte, dispozițiile art. 66 alin. (1) CP, care prevăd că pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi se dispune pe o perioada de la 1 an la 5 ani. Dispozițiile art. 98 alin. (1) CP la care se face referire în contestații vizează pedeapsa principală aplicată pentru săvârșirea unei infracțiuni, și nu pedeapsa complementară.

| 171. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Pedepsele complementare care pot fi aplicate sunt interzicerea exercitării unor drepturi, degradarea militară și publicarea hotărârii definitive de condamnare. Această din urmă pedeapsă poate fi dispusă atunci când, ținându-se seama de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana condamnatului, se apreciază că publicarea hotărârii definitive va contribui la prevenirea săvârșirii altor asemenea infracțiuni [art. 70 alin. (1) CP]. Prin urmare, se observă că varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă, întrucât pedeapsa complementară poate fi dispusă numai în ipoteza pronunțării soluției condamnării, fiind lipsită de relevanță pedeapsa la care s-a oprit instanța.

| 172. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Interzicerea ocupării unei funcții poate fi dispusă ca pedeapsă complementară atunci când se apreciază că infractorul a devenit nedemn să ocupe pentru o perioadă fixă de timp funcția respectivă, fiind indiferent dacă a ocupat anterior respectiva funcție sau nu. De pildă, unui administrator de fapt al unei societăți (administratorul real însă, nu cel care este menționat în actele societății) i se va interzice ocuparea unei funcții de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept privat dacă a fost găsit vinovat de săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală.

Interzicerea ocupării unei funcții, ca măsură de siguranță, va fi dispusă atunci când agentul a săvârșit fapta din cauza incapacității, nepregătirii sau altor cauze care îl fac inapt pentru ocuparea

respectivei funcții. În acest caz, interzicerea ocupării funcției se dispune *sine die*, fiind ridicată în momentul încetării stării de pericol care a justificat-o.

Față de cele arătate, varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât măsurile de siguranță pot fi dispuse, de regulă, și față de făptuitorul care a comis o faptă prevăzută de legea penală nejustificată; varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât interzicerea ocupării unei funcții poate fi dispusă independent dacă făptuitorul a ocupat sau nu funcția respectivă.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât pedepsele accesorii se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată.

| 173. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Raportat la enunțul întrebării, se constată că varianta de la litera A este eronată, întrucât aplicarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi, respectiv a interzicerii exercitării dreptului de a ocupa funcția, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfășura activitatea de care s-a folosit pentru săvârșirea infracțiunii, poate fi impusă de lege, complementar pedepsei principale. De pildă, în cazul infracțiunii de luare de mită, sunt evidente rațiunile pentru care legiuitorul a înțeles să sancționeze săvârșirea acestei fapte cu închisoarea de până la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului amintit.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât, așa cum a arătat și Comisia de soluționare a contestațiilor (INM), *dispozițiile referitoare la răspunderea minorului sunt cât se poate de clare în privința incompatibilității de principiu (de lege lata) dintre răspunderea penală a infractorului minor (indiferent de data tragerii sale la răspundere penală și de vârsta atinsă la acel moment) și sancțiunile penale reprezentate de pedepse, indiferent de tipul acestora (principale sau secundare, inclusiv complementare). Astfel, potrivit actualei reglementări penale, pentru infracțiunile comise de persoane care la momentul săvârșirii aveau calitatea de minori răspunzători penal, urmează a se aplica în sancționare exclusiv măsuri educative (art. 114 CP), indiferent de vârsta pe care o prezintă această persoană la data judecării/executării acestora (a se vedea, spre exemplu, inclusiv prevederile art. 126 și art. 134 CP). Prin urmare, aplicarea unei pedepse, de orice tip ar fi aceasta, este complet exclusă în raport de persoanele care erau minore (răspunzătoare penal) la data comiterii unei infracțiuni, indiferent dacă au devenit între timp majore.*

| 174. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Potrivit actualului Cod penal, interzicerea exercitării dreptului de a se afla în anumite localități constituie o pedeapsă complementară [art. 66 alin. (1) lit. l) CP]. Interzicerea are ca scop îndepărtarea persoanei condamnate din anumite locuri care ar putea favoriza recidiva ori în care s-ar putea întâlni cu victima infracțiunii comise (M. UDROIU, *Partea generală*, 2019, p. 418). Astfel, se observă că doar varianta de la litera B este corectă.

| 175. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Alăturat pedepsei principale cu închisoarea, instanța va stabili, atunci când apreciază necesar ori când o impune legea, pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi, pe o perioadă de la un an la 5 ani. Perioada menționată nu va suferi modificări ca urmare a reținerii unor cauze de agravare ori de atenuare, drept urmare, varianta de la litera A nu este corectă.

Instanța va aplica și pedeapsa accesorie având drept conținut interzicerea exercitării drepturilor interzise de instanță ca pedeapsă complementară, mai puțin interzicerea exercitării dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României [art. 65 alin. (1) cu referire la art. 66 alin. (1) lit. c) CP]. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este cel corect.

În cazul minorilor care răspund penal și s-a stabilit că au săvârșit infracțiuni, instanța va aplica exclusiv măsuri educative. Pornind de la datele enunțului și variantei de la litera B, se constată că, față de dispozițiile art. 114 alin. (2) CP, măsurile educative privative de libertate sunt excluse în cazul dat, nefiind incidentă niciuna dintre cele două ipoteze expres prevăzute (*i.e.* când minorului i-a mai fost aplicată o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracțiunii pentru care este judecat ori când minorul a săvârșit o infracțiune sancționată de lege cu închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detențiunea pe viață).

| 176. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării unor drepturi se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată [art. 65 alin. (3) CP]. De la această regulă se abate pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României aplicată pe lângă pedeapsa detențiunii pe viață, care se pune în executare la data liberării condiționate sau după ce pedeapsa a fost considerată ca executată.

Așa fiind, varianta de răspuns de la litera B este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât executarea pedepsei accesorii nu este condiționată de încarcerarea condamnatului, fiind executată și în perioada în care acesta se sustrage de la executarea pedepsei aplicate prin hotărâre definitivă.

| 177. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Publicarea hotărârii definitive de condamnare este o pedeapsă complementară care poate fi dispusă atât față de condamnatul persoană fizică (art. 70 CP), cât și față de condamnatul persoană juridică [art. 136 alin. (3) lit. f) CP]. Executarea pedepsei complementare se realizează prin publicarea hotărârii în extras, în forma stabilită de instanță, într-un cotidian local sau național, o singură dată.

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este cea corectă.

| 178. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi începe: *a) de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii; b) de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere; c) după executarea pedepsei închisorii, după grațierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiționate* [art. 68 alin. (1) CP].

În cazul în care s-a dispus liberarea condiționată, interzicerea exercitării dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României se execută la data liberării [art. 68 alin. (2) CP].

Așa fiind, varianta de răspuns de la litera C este eronată, iar variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

| 179. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Interzicerea exercitării unor drepturi poate fi dispusă pe o perioadă de la unu la 5 ani. Atunci când instanța interzice ca pedeapsă complementară exercitarea mai multor drepturi dintre cele prevăzute la art. 66 alin. (1) CP, acestea vor fi executate în paralel, începând cu momentul prevăzut la art. 68 CP. Astfel, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât aceasta nu descrie un drept a cărui exercitare poate fi interzisă prin intermediul pedepselor complementare, ci, eventual, ca măsură preventivă (controlul judiciar). Potrivit art. 66 alin. (1) lit. l) CP, instanța are dreptul de a interzice, ca pedeapsă complementară aplicată, exercitarea dreptului *de a se afla în anumite localități stabilite de instanță*, și nu a dreptului *de a părăsi* o anumită localitate stabilită de instanță, așa cum se prevede în ipoteza de la litera C.

4.4. Calculul duratei pedepselor

| 180. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii pronunțate. Dacă instanța aplică pedeapsa amenzii, prin mecanismul computării durata măsurilor preventive privative de libertate va fi înlăturată în tot sau în parte amenda aplicată.

Așa fiind, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte. Cu privire la varianta de la litera A, reținem că mecanismul computării va opera și atunci când pentru infracțiunea care a determinat luarea măsurii preventive privative de libertate procurorul a dispus clasarea, iar instanța achitarea ori încetarea procesului penal. Ce este important să se verifice în acest caz este ca infracțiunea care a determinat luarea măsurii preventive să fie (ori să fi fost) concurentă cu cele care au atras condamnarea la pedeapsa din care se dispune computarea.

181. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Așa cum am arătat, computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate se poate dispune din pedeapsa închisorii, prin scăderea duratei măsurii preventive din durata pedepsei închisorii, ori din pedeapsa amenzii, prin înlăturarea în tot sau în parte a acesteia. Atunci când amenda însoțește pedeapsa închisorii, computarea va opera prin scăderea duratei măsurii preventive din durata pedepsei închisorii [art. 72 alin. (3) CP]. Prin urmare, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

4.5. Individualizarea pedepselor

4.5.1. Circumstanțele atenuante

182. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Circumstanțele atenuate legale sunt expres prevăzute la art. 75 alin. (1) CP.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât descrie circumstanța atenuantă judiciară prevăzută la art. 75 alin. (2) lit. a) CP, conduita inculpatului fiind analizată de către instanța de judecată prin raportare la infracțiunea reținută în sarcina sa.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât descrie circumstanța atenuantă judiciară prevăzută la art. 75 alin. (2) lit. b) CP.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, depășirea limitelor stării de necesitate de către agentul care și-a dat seama că pricinuiește urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat constituie o circumstanță atenuantă legală [art. 75 alin. (1) lit. c) CP].

183. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Referitor la enunțul întrebării, reținem că circumstanțele atenuante sunt clasificate de către legiuitor în legale și judiciare [art. 75 alin. (1), respectiv alin. (2) CP]. Astfel, *constituie* circumstanțe atenuante legale împrejurările prevăzute la art. 75 alin. (1) lit. a)-d) CP, printre care se numără și depășirea limitelor stării de necesitate, și *pot constitui* circumstanțe atenuante judiciare împrejurările descrise la art. 75 alin. (2) lit. a) și b) CP, printre care se numără și eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii. Așa fiind, se constată că varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată.

Tot eronată este și varianta de la litera C, întrucât excesul neimputabil de legitimă apărare este, așa cum sugerează și denumirea lui, o cauză de neimputabilitate, care se distinge de circumstanța atenuantă legală prevăzută la art. 75 alin. (1) lit. b) CP prin aceea că agentul care se află în respectiva situație a depășit limitele unei apărări proporționale cu gravitatea atacului *din cauza tulburării sau temerii* în care se afla.

184. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Explicațiile de la întrebarea anterioară sunt aplicabile și în cazul acestei întrebări. Varianta de la litera C este eronată, întrucât excesul neimputabil este o cauză de neimputabilitate, fie că are drept premisă legitima apărare, fie starea de necesitate.

185. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Față de considerentele reținute de către Comisia de soluționare a contestațiilor nu se impun explicații suplimentare. Astfel, s-a reținut ca variantă de răspuns corectă cea de la litera B, întrucât *cele două circumstanțe atenuante nu pot fi reținute concomitent în cazul infracțiunii simple. Elementul comun al celor două circumstanțe este acela că oricare dintre ele va fi incidentă ca urmare a comportamentului victimei (al unui atac al acesteia). În schimb, dacă în cazul depășirii legitimei apărări săvârșirea faptei nu se datorează tulburării sau temerii în care se află cel ce face apărarea, în cazul provocării, actul atacatorului trebuie să determine o puternică tulburare sau emoție sub imperiul căreia făptuitorul acționează. Examinând aceste condiții de existență ale celor două circumstanțe, se poate concluziona că unul și același act săvârșit de atacator nu poate în același timp să determine o stare de tulburare sau emoție, dar acțiunea celui care se apără să nu fie cauzată de vreo stare de tulburare sau temere. Enunțul variantei de răspuns în discuție avea în vedere această situație, iar nu săvârșirea succesivă de acte care puteau îmbrăca atât forma unor acțiuni de provocare, cât și elementele unui atac căruia i se răspunde prin depășirea limitelor legitimei apărări.*

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Circumstanța atenuantă a legitimei apărări nu exclude aplicarea concomitentă a circumstanței agravante a comiterii faptei în stare de intoxicație provocată în vederea comiterii de infracțiuni. Situațiile care atrag incidența celor două circumstanțe se examinează distinct în raport cu momentul comiterii faptei: pentru dovedirea stării de intoxicație vor fi avute în vedere împrejurările anterioare săvârșirii infracțiunii, trebuind să se dovedească legătura dintre consumul de alcool și rezoluția infracțională, în timp ce pentru verificarea întrunirii condițiilor depășirii legitimei apărări vor fi examinate împrejurările existente în momentul comiterii faptei, trebuind să se stabilească legătura dintre acțiunea făptuitorului și atacul provenit din partea victimei.

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Enunțul grilei se referea la circumstanța atenuantă a depășirii limitelor legitimei apărări, în timp ce răspunsul corespunzător acestei variante avea în vedere condițiile în care poate fi reținută cauza justificativă constând în legitima apărare (ori de câte ori prezumția legală a fost răsturnată de către organele de urmărire penală). Cu alte cuvinte, adăugăm noi, dacă răspunsul privind existența circumstanței atenuante trebuie concentrat pe ripostă, pe actul agentului care invocă circumstanța atenuantă (întrucât, prin ipoteză, condițiile atacului sunt îndeplinite), varianta de răspuns vizează tocmai condițiile atacului (care se prezumă în cazul dat).

186. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Față de dispozițiile art. 75 alin. (1) CP, observăm că variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte. Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât ipoteza dată descrie cazul de neimputabilitate prevăzut la art. 26 CP.

187. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Circumstanța atenuantă legală a scuzei provocării se reține atunci când infracțiunea a fost săvârșită *sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoții, determinată de o provocare din partea persoanei vătămate, produsă prin violență, printr-o atingere gravă a demnității sau printr-o altă acțiune ilicită gravă* [art. 75 alin. (1) lit. a) CP]. Atunci când premisa provocării constă în acte de violență, provocarea se deosebește de legitima apărare ori de excesul neimputabil prin aceea că atacul persoanei vătămate nu mai este unul actual, ci unul consumat. Depășirea limitelor legitimei apărări, circumstanță atenuantă legală, se deosebește de excesul neimputabil prin aceea că, pus în fața unui atac direct, material, imediat și injust, agentul depășește în mod conștient limitele unei apărări proporționale cu gravitatea atacului.

Prin urmare, doar varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât se referă la o cauză de neimputabilitate.

188. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Într-o cauză pot fi reținute mai multe circumstanțe atenuante, așa cum pot fi reținute mai multe circumstanțe agravante ori atât circumstanțe atenuante, cât și circumstanțe agravante. Această realitate este juridicizată, reglementată expres de legiuitor, alăturat soluției care se impune a fi aplicată. Astfel, indiferent de numărul circumstanțelor atenuante reținute, reducerea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată [art. 76 alin. (3) CP], prin urmare, doar varianta de la litera A este corectă. Aceeași soluție o întâlnim și în cazul reținerii mai multor circumstanțe agravante, majorarea limitelor speciale ale pedepsei realizându-se o singură dată.

189. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Așa cum am arătat anterior, reținerea mai multor circumstanțe atenuante are drept efect reducerea o singură dată a limitelor speciale ale pedepsei. Efectul substanțial al reținerii unei circumstanțe atenuante este, în cazul pedepsei cu închisoare ori cu amendă, reducerea obligatorie cu o treime a limitelor speciale ale pedepsei. În cazul detențiunii pe viață, efectul reținerii unei circumstanțe atenuante constă în înlocuirea pedepsei cu închisoarea de la 10 la 20 de ani. Față de cele arătate, observăm că doar varianta de răspuns de la litera B este corectă.

190. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Circumstanțele sunt situații, însușiri, calități, implicând totdeauna o relație de la faptă la realitatea în care aceasta a fost comisă sau de la făptuitor la datele sale personale, relevând grade de pericol social sau de periculozitate mai reduse ori mai mari ale acestora (G. BODORONCEA ș.a., *op. cit.*, p. 283).

Circumstanţa atenuantă a provocării constă în săvârşirea infracţiunii sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoţii determinate de o provocare din partea persoanei vătămate, produsă prin violenţă, printr-o atingere gravă a demnităţii persoanei sau printr-o altă acţiune ilicită gravă [art. 75 alin. (1) lit. a) CP], nefiind necesar ca provocarea să îmbrace forma unei fapte prevăzute de legea penală, motiv pentru care răspunsul de la litera A este greşit.

Sub aspectul laturii subiective a faptei comise de către agentul provocat, infracţiunea săvârşită trebuie să fi fost una intenţionată ori praeterintenţionată, circumstanţa provocării neputând subzista în cazul infracţiunilor din culpă, întrucât riposta la un act de provocare trebuie să fie conştientă şi voită, astfel, varianta de răspuns de la litera B este greşită.

Circumstanţele atenuante şi cele agravante produc efecte asupra pedepselor principale, în cazul amenzii acestea vizând limitele speciale ale zilelor-amendă, şi nu cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă [art. 61 alin. (6) CP]. Din acest motiv, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

| 191. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Concursul între cauzele de atenuare se rezolvă în următoarea ordine legală, limitele de pedeapsă reducându-se prin aplicarea succesivă a dispoziţiilor privitoare la tentativă, circumstanţe atenuante şi cazuri speciale de reducere a pedepsei.

Astfel, în ipoteza în care agentul este trimis în judecată pentru săvârşirea infracţiunii de tentativă la omor, reţinându-se totodată circumstanţa atenuantă a depăşirii limitelor legitimei apărări, în procedura simplificată, limitele de pedeapsă ale infracţiunii de omor de la 10 la 20 de ani închisoare vor fi reduse astfel: *(i)* în baza art. 33 alin. (2) CP, prin aplicarea dispoziţiilor privitoare la tentativă, limitele speciale vor fi reduse la 5-10 ani închisoare; *(ii)* în baza art. 76 alin. (1) CP referitoare la efectele circumstanţelor atenuante, limitele de pedeapsă vor fi reduse la 3 ani şi 4 luni-6 ani şi 8 luni închisoare; *(iii)* în baza art. 396 alin. (10) CPP referitoare la efectul substanţial al judecăţii simplificate, limitele de pedeapsă vor fi reduse la 2 ani, 2 luni şi 20 de zile–4 ani, 5 luni şi 10 zile. Faţă de cele arătate, observăm că doar varianta de la litera C este corectă.

| 192. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Principiul legalităţii pedepsei impune prevederea expresă în legea penală a ordinii aplicării efectelor cauzelor de modificare a răspunderii penale în cazul reţinerii unui concurs de cauze în aceeaşi cauză, întrucât, în unele situaţii, ordinea aplicării acestor dispoziţii poate influenţa, în mod considerabil, stabilirea limitelor de pedeapsă.

În acest sens, prin dispoziţiile art. 79 CP, legiuitorul a stabilit ordinea în cazul în care aceeaşi infracţiune a fost săvârşită în împrejurări, situaţii, stări care constituie cauze de atenuare sau de agravare. Regula generală care se desprinde din textul legal este aceea că limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită mai întâi vor fi reduse, iar apoi majorate, cu alte cuvinte, vor avea întâietate cauzele de atenuare faţă de cele de agravare [art. 79 alin. (3) CP]. În cadrul aceleiaşi categorii de cauze legiuitorul a prevăzut că, în sensul atenuării răspunderii, cauzele vor fi aplicate succesiv, în această ordine, mai întâi dispoziţiile privitoare la tentativă, circumstanţe atenuante şi cazuri speciale de reducere a pedepsei [art. 79 alin. (1) CP], iar în sensul majorării se vor avea în vedere dispoziţiile privitoare la circumstanţele agravante, infracţiunea continuată, concurs sau recidivă [art. 79 alin. (2) CP].

Referitor la cauzele de agravare, legiuitorul nu a prevăzut expres că acestea vor fi aplicate „în ordine" sau „în această ordine", întrucât prin forţa ori natura lucrurilor cauzele de agravare urmează să fie aplicate cu respectarea acestei ordini. Astfel, se vor avea în vedere mai întâi cauzele care caracterizează fiecare act material în parte (circumstanţele agravante putând fi reţinute numai în raport cu unul sau o parte din acestea), iar apoi tratamentul sancţionator aplicabil unităţii legale de infracţiune. În continuare, se constată că tratamentul sancţionator al pluralităţii de infracţiuni nu poate fi aplicat cât timp pedepsele principale nu au fost stabilite.

Cu toate acestea, reţinem că recidiva va fi aplicată ultima numai dacă este vorba despre recidiva postcondamnatorie, prin adăugarea restului rămas neexecutat la pedeapsa aplicată termenului al doilea, însă nu şi atunci când forma de recidivă reţinută este cea postexecutorie. În acest caz, apreciem că recidiva postexecutorie va fi aplicată înaintea tuturor celorlalte cauze de agravare a răspunderii penale prevăzute de art. 79 alin. (2) CP, întrucât efectele acesteia se răsfrâng asupra limitelor de pedeapsă la care vor fi raportate toate celelalte cauze de agravare.

Referitor la variantele de răspuns, se constată că varianta de la litera A nu respectă ordinea prevăzută de art. 79 alin. (3) CP, respectiv cauza de atenuare a procedurii simplificate este ulterioară aplicării cauzelor de agravare, iar varianta de la litera B contravine dispoziţiilor art. 79 alin. (2) CP, recidiva postcondamnatorie fiind aplicată anterior concursului de infracţiuni.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, fiind în acord cu dispoziţiile art. 79 alin. (1) CP.

| 193. Răspuns: B ***(sau C, după admiterea contestaţiilor) (admitere în magistratură, iunie 2019)***

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că, *în lipsa altor precizări în întrebarea formulată, referirea la noţiunea de efecte ne conduce la ideea efectelor juridice pe care le produce o astfel de împrejurare. Or, potrivit dispoziţiilor art. 23 CP, „nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă a fost comisă în condiţiile vreuneia dintre cauzele de neimputabilitate". Aşadar, cum atât eroarea asupra elementelor constitutive ale infracţiunii, cât şi eroarea asupra caracterului ilicit al faptei prevăzute de legea penală sunt reglementate în cuprinsul aceluiaşi articol (art. 30 CP), ambele fiind considerate de legiuitor ca fiind cauze de neimputabilitate, incidenţa oricăreia dintre acestea va produce aceleaşi efecte juridice, respectiv fapta prevăzută de legea penală săvârşită nu va fi considerată infracţiune.*

NB! În opinia noastră, legea face o distincţie netă între eroarea care cade asupra elementelor constitutive ale infracţiunii [art. 30 alin. (1) CP, care prevede că *nu constituie infracţiune fapta (...)*], caz în care efectul erorii este înlăturarea elementului vinovăţie, şi eroarea asupra caracterului ilicit al faptei, când efectul erorii care asupra elementului imputabilitate al infracţiunii [art. 30 alin. (5) CP, care prevede că *nu este imputabilă fapta (...)*]. Este evident că ne aflăm în prezenţa a două tipuri de erori, care produc două categorii de efecte. Raportat la elementele întrebării, eroarea care cade asupra tipicităţii infracţiunii nu este o cauză de neimputabilitate, ci o cauză care înlătură elementul vinovăţie, culpă ori intenţie. Astfel, de pildă, eroarea agentului cu privire la vârsta minorului înlătură elementul intenţie din conţinutul constitutiv al infracţiunii de act sexual cu un minor, întrucât agentul a fost convins că persoana cu care a întreţinut un act sexual nu are vârsta menţionată în textul legal. În acest caz, soluţia organelor judiciare va fi fundamentată pe dispoziţiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP. Cu totul altfel se pune problema în cazul erorii asupra antijuridicităţii, asupra caracterului ilicit al faptei, ipoteză în care agentul acţionează în condiţiile unei veritabile cauze de neimputabilitate. De pildă, săvârşirea unei infracţiuni în contextul în care agentul era convins că acordul persoanei vătămate a fost în mod valabil exprimat. În acest caz, soluţia organelor judiciare va fi fundamentată pe dispoziţiile art. 16 alin. (1) lit. d) teza a II-a CPP.

4.5.2. Circumstanţele agravante

| 194. Răspuns: C ***(admitere INM şi în magistratură, 2017)***

Circumstanţele agravante generale au fost grupate de către legiuitor într-un singur articol, respectiv în art. 77 CP. Dintr-o simplă lectură a textului legal se poate observa că, dintre cele trei variante de răspuns, numai cea de la litera C conţine o astfel de circumstanţă agravantă, potrivit art. 77 lit. b) CP, săvârşirea infracţiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante constituind o împrejurare care evidenţiază un grad de pericol ridicat.

Circumstanţa analizată presupune existenţa unor mijloace şi procedee sălbatice, nemiloase. Elementele necesare reţinerii agravantei generale rezultă din însuşi modul feroce în care este comisă fapta, fiind consecinţa directă a acţiunilor (prin care victimei i s-au provocat suferinţe grele şi prelungite) şi a unor împrejurări care excedează laturii obiective a faptei (G. BODORONCEA ş.a., *op. cit.*, p. 290).

Cu privire la celelalte variante de răspuns, reţinem că, în cazul circumstanţei agravante prevăzute de art. 77 lit. a) CP, este necesar ca trei sau mai multe persoane să săvârşească împreună infracţiunea, iar împrejurarea că fapta se comite în timpul nopţii nu este o circumstanţă agravantă generală, însă se regăseşte printre cele speciale ale unor infracţiuni [*e.g.*, furtul calificat prevăzut de art. 229 alin. (1) lit. b) CP].

195. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Circumstanțele agravante nu pot fi decât legale, actualul Cod penal renunțând la circumstanțele agravante judiciare care, prin lipsa lor de previzibilitate, puteau interfera cu principiul legalității incriminării. Circumstanțele agravante sunt prevăzute la art. 77 CP și în legi speciale.

Raportat la variantele de răspuns, săvârșirea infracțiunii prin cruzimi [art. 77 lit. b) CP] și săvârșirea infracțiunii pentru motive legate de orientare sexuală [art. 77 lit. h) CP] reprezintă circumstanțe agravante legale, deci variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, deoarece săvârșirea infracțiunii prin violențe asupra membrilor familiei atrage răspunderea penală pentru infracțiunile săvârșite împotriva membrilor de familie (art. 199-200 CP), împrejurarea dată de relația de rudenie fiind valorificată prin incriminarea distinctă a acestor fapte.

196. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, *de lege lata*, circumstanțele agravante nu pot fi decât legale, fiind prevăzute la art. 77 CP. Raportat la acestea, se constată că varianta de la litera A este eronată, întrucât, potrivit art. 77 lit. f) CP, intoxicația cu alcool sau cu alte substanțe psihoactive trebuie să fie *voluntară* și realizată *în vederea comiterii infracțiunii*. Varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât agravanta prevăzută la art. 77 lit. a) CP se referă la săvârșirea aceleiași fapte de trei sau mai multe persoane împreună, iar varianta de răspuns se referă la săvârșirea a două infracțiuni distincte (furt și tăinuire), una comisă de o singură persoană, cealaltă, în coautorat, de două persoane.

Varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 77 lit. d) CP. În acest caz, reținem că nu interesează vârsta minorului, dacă acesta răspunde sau nu penal.

197. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Referitor la variantele de la literele A și C, trimitem la explicațiile anterioare, aplicabile *tale quale*. În plus față de cele arătate anterior, reținem că săvârșirea infracțiunii de către un major împreună cu un minor presupune coautoratul sau complicitatea concomitentă (poate fi concepută și atunci când se reține instigarea, dacă se stabilește că aceasta a absorbit și forma complicității concomitente). Or, cum X a ajutat concomitent la săvârșirea faptei de către fiul său, Y, condiția se verifică.

Varianta de la litera B este vădit greșită, întrucât circumstanța agravantă prevăzută la art. 77 lit. e) CP se referă la situația în care se află *persoana vătămată*, respectiv școala de unde fusese X concediat, iar nu coparticipantul la săvârșirea faptei.

198. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, pentru reținerea circumstanței agravante în discuție nu interesează vârsta minorului. Așadar, varianta de la litera A este eronată, întrucât se pornește de la premisa greșită că pentru reținerea acestei agravante vârsta minorului trebuie să fie inferioară vârstei de 14 ani (concluzie impusă de reținerea în toate cazurile a participației improprii). Așa fiind, varianta de la litera A este eronată.

Tot eronată este și varianta de la litera B, întrucât circumstanțele personale sunt stări, situații, calități, însușiri etc. care se referă la făptuitor, la persoana acestuia, caracterizându-l sub raportul periculozității sale. Or, cum circumstanța agravantă este reținută în sarcina majorului, și nu a minorului, este evident că nu poate fi considerată drept o circumstanță personală.

Cu privire la varianta de la litera C, variantă corectă de răspuns, în acord cu Comisia de soluționare a contestațiilor (INM și magistratură), apreciem că *în cuprinsul art. 79 alin. (2) CP, spre deosebire de ipoteza cuprinsă în art. 79 alin. (1) CP (referitor la concursul cauzelor de atenuare a pedepsei), legea nu întrebuințează formularea „în această ordine", pentru a fixa în mod rigid, predeterminat, o anumită ordine de valorificare a efectului cauzelor de agravare a pedepsei, în ipoteza concursului acestora. Per a contrario, în cazul concursului de cauze de agravare nu se impune prin lege o ordine fixă a valorificării efectului acestora, căci, dacă ar fi dorit să creeze o asemenea ordine, legiuitorul ar fi putut să utilizeze și în alin. (2) al art. 79 CP formularea expresă folosită în compunerea alin. (1) al art. 79 CP (ceea ce nu a făcut).*

De altfel, este de observat că o asemenea ordine nici nu este posibil a se predetermina în toate cazurile, dat fiind mecanismul obiectiv după care se produce/se poate produce agravarea (uneori facultativ, alteori obligatoriu, uneori fix, alteori variabil) în cazul diverselor combinații de cauze de agravare ce se pot întâlni în raport de una și aceeași cauză. Spre exemplu, din formularea art. 79

alin. (2) CP ar reieși că agravarea implicată de concursul de infracțiuni ar avea prioritate de soluționare față de agravarea atrasă de starea de recidivă, ceea ce nu este adevărat în toate cazurile. De pildă, dacă ar exista un concurs de infracțiuni în structura termenului al doilea al unei recidive postcondamnatorii (în raport de un infractor persoană fizică majoră), conform art. 43 alin. (2) CP, s-ar impune soluționarea cu prioritate a concursului, iar abia ulterior a recidivei postcondamnatorii; în schimb, dacă același concurs de infracțiuni ar fi cuprins în structura termenului secund al unei recidive postexecutorii, soluția normativă preindicată nu se mai reține și nici nu este obiectiv posibil a se mai reține, având prioritate în sancționare recidiva postexecutorie (care conduce la o majorare obligatorie a limitelor speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru fiecare infracțiune concurentă, cu jumătate), iar abia ulterior soluționarea sancționatorie a concursului de infracțiuni (stabilindu-se pedepse individuale concrete între limitele astfel majorate, pentru fiecare infracțiune concurentă în parte, iar apoi alegându-se cea mai mare dintre acestea și sporindu-se cu 1/3 din suma celorlalte pedepse individual stabilite). O altă soluție nu este posibilă, în mod logic, căci, odată atinsă o pedeapsă concretă (rezultanta concursului de infracțiuni), nu mai există posibilitatea de a majora cu o fracție limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege, în soluționarea recidivei postexecutorii.

Acest raționament obiectiv se aplică în mod corespunzător și în cazul în care sunt reținute în concurs o circumstanță agravantă generală și starea de recidivă postexecutorie. Astfel, potrivit art. 78 CP, efectul circumstanțelor agravante este posibilitatea sporirii pedepsei concrete stabilite, prin depășirea cu cel mult 2 ani, dar nu mai mult de 1/3, a maximului special al pedepsei închisorii prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă (respectiv, în cazul amenzii, cu cel mult 1/3 peste maximul special). Pe de altă parte, conform art. 43 alin. (5) CP, efectul reținerii stării de recidivă postexecutorie constă în obligativitatea majorării cu jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă în stare de recidivă (postexecutorie). Drept urmare, este imposibil ca un eventual spor concret de pedeapsă, cu aplicare lăsată la decizia facultativă a instanței, să poată interveni anterior unei obligatorii majorări (cu o fracție de 1/2) a limitelor pedepsei abstracte, prevăzute de lege, pentru infracțiunea comisă (soluția ar fi diferită dacă recidiva ar fi una postcondamnatorie, datorită manierei distincte de sancționare a acesteia, prin comparație cu recidiva postexecutorie la care se referă grila în varianta analizată).

De altfel, această ordine obiectivă de valorificare a efectelor cauzelor de agravare a pedepsei (inclusiv la nivelul redus în care sunt concurente doar recidiva postexecutorie și circumstanțele generale agravante) este reținută și indicată în mod constant în doctrină; spre exemplu, a se vedea: FL. STRETEANU, D. NIȚU, Drept penal. Partea generală, vol. II, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 446, 447; C. MITRACHE, CR. MITRACHE, Drept penal român. Partea generală, Ed. Universul Juridic, București, 2019, p. 484; M.I. MĂRCULESCU-MICHINICI, M. DUNEA, Drept penal. Partea generală. Curs teoretic în domeniul licenței I, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 817; M. UDROIU, Sinteze de drept penal. Partea generală, Ed. C.H. Beck, București, 2021, p. 688,689 (ș.a.).

199. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Varianta de răspuns de la litera A este corectă. Săvârșirea infracțiunii de un infractor major cu un infractor minor este o circumstanță reală, întrucât se referă la modul de comitere a infracțiunii. Circumstanța nu trebuie confundată cu cauza (starea) personală subiectivă a minorității, întrucât ipoteza nu se referă la răspunderea minorului, ci la faptul obiectiv constând în participarea unui minor la comiterea unei infracțiuni, împreună cu un major.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, întrucât nu are relevanță forma de participație a minorului, aceasta putând îmbrăca oricare dintre formele reglementate de lege. Ca atare, va fi incidentă circumstanța și dacă minorul este cel care a avut inițiativa infracțională (fiind instigator), deoarece infractorii majori sunt la fel de responsabili în acest caz prin menținerea minorului în activitatea infracțională. Tot astfel, situația reglementată în art. 77 lit. d) CP nu trebuie confundată cu cea de la circumstanța agravantă a comiterii faptei de trei sau mai multe persoane împreună, prevăzută de art. 77 lit. a) CP, unde se cere condiția concomitenței participanților.

200. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Efectele circumstanțelor agravante operează în sens invers față de efectele circumstanțelor atenuante, însă elemente de diferențiere a celor două ipoteze de modificare a răspunderii penale nu se rezumă numai la aceasta.

Legea penală prevede un efect unitar al circumstanțelor atenuante, indiferent dacă acestea sunt legale ori judiciare, odată reținute efectul atenuant fiind obligatoriu și operând numai asupra pedepselor principale, pedepsele complementare și accesorii rămânând neafectate [atât cu privire la conținut, cât și cu privire la întindere (în cazul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi)].

Potrivit dispozițiilor art. 76 CP, efectele circumstanțelor atenuante se produc o singură dată, indiferent dacă în cauză au fost reținute o astfel de circumstanță ori mai multe, iar acestea constau în reducerea cu o treime a limitelor speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită, în cazul pedepsei închisorii ori amenzii penale, iar în cazul detențiunii pe viață, efectele constau în înlocuirea acestei pedepse cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.

Dacă în cazul reținerii circumstanțelor atenuante efectul este unul obligatoriu și operează, în cazul pedepselor cu amenda și închisoarea, atât asupra minimului special, cât și asupra maximului special, în cazul reținerii circumstanțelor agravante efectul este unul facultativ și operează numai asupra maximului special, acestuia putându-i-se adăuga un spor de până la 2 ani, care să nu depășească o treime din acesta (din maxim), în cazul închisorii, iar în cazul amenzii putându-se aplica un spor de cel mult o treime din maximul special.

Totodată, spre deosebire de efectele circumstanțelor atenuante, în cazul circumstanțelor agravante nu se va pune problema înlocuirii naturii (speciei) pedepsei principale.

201. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Am arătat mai sus ordinea în care se rezolvă concursul între cauzele de atenuare a răspunderii penale. Concursul între cauzele de agravare se rezolvă, de regulă, în următoarea ordine, aplicându-se succesiv dispozițiile privitoare la circumstanțe agravante, infracțiune continuată, concurs sau recidivă [art. 79 alin. (2) CP].

Atunci când sunt incidente una sau mai multe cauze de reducere a pedepsei și una sau mai multe cauze de majorare a pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită se reduc conform regulilor privind cauzele de atenuare, după care limitele de pedeapsă rezultate se majorează potrivit regulilor privind circumstanțe agravante [art. 79 alin. (3) CP].

Față de cele arătate, observăm că doar varianta de răspuns de la litera A este corectă.

202. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Varianta de la litera A este corectă, întrucât ambele condiții necesare reținerii circumstanței agravante prevăzute la art. 77 lit. e) CP sunt întrunite, respectiv existența stării de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, cauzată de starea sa de sănătate, și împrejurarea că Y avea cunoștințe despre această stare. Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, întrucât reprezintă efectele pe care reținerea circumstanței agravante le are asupra pedepsei principale (art. 78 CP). Așadar, în cazul reținerii uneia sau a mai multor circumstanțe agravante, instanța, dacă va considera că maximul special al infracțiunii este neîndestulător, are posibilitatea, în cazul pedepsei închisorii, să adauge un spor de până la 2 ani, care nu poate depăși o treime din maximul special. Varianta este corectă și în lipsa mențiunii limitei maxime a sporului care poate fi aplicat, întrucât, în cazul infracțiunii de tâlhărie calificată, comisă pe timp de noapte și prin violare de domiciliu, sporul de 2 ani este inferior limitei de o treime din maximul de 10 ani.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât nu constituie circumstanță agravantă situația pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârșirii infracțiunii [art. 30 alin. (3) CP].

203. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Așa cum am arătat anterior, concursul între cauzele de atenuare sau de agravare a răspunderii se rezolvă dându-se întâietate cauzelor de reducere a pedepsei, în ordinea: tentativă, circumstanțe atenuante, cauze speciale de reducere a pedepsei, apoi cauzelor de majorare a pedepsei, de regulă, în ordinea: circumstanțe agravante, infracțiune continuată, concurs, recidivă.

Față de cele arătate, observăm că doar varianta de răspuns de la litera B este corectă.

204. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Mecanismul de stabilire a limitelor de pedeapsă în contextul elementelor enunțului, în ordinea stabilită la art. 79 alin. (3) CP, este următorul:

Reținerea tentativei presupune în cazul dat înjumătățirea limitelor de pedeapsă [art. 33 alin. (2) prima teză CP], ceea ce înseamnă de la 6 luni la 2 ani și 6 luni.

Unul dintre efectele reținerii circumstanțelor agravante este adăugarea unui spor de până la 2 ani maximului special al pedepsei, care nu poate depăși o treime din acest maxim [art. 78 alin. (1) CP]. Ca urmare a aplicării acestor dispoziții, limitele de pedeapsă vor deveni 6 luni, respectiv 3 ani și 4 luni.

Așa fiind, se constată că numai varianta de la litera A este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *nici varianta de la litera B și nici varianta de la litera C nu pot fi corecte nici dacă s-ar aplica sporul maxim prevăzut de dispozițiile art. 78 alin. (1) CP (spor de până la 2 ani, dar care nu poate depăși o treime din maximul special prevăzut de lege). Astfel, se dă efect, conform art. 79 alin. (3) CP, cauzei de reducere (tentativa), situație în care limitele de pedeapsă sunt de la 6 luni la 2 ani și 6 luni închisoare. Maximul special este, deci, de 2 ani și 6 luni închisoare, iar dacă acest maxim nu este suficient, se poate adăuga un spor de maximum 10 luni închisoare (o treime din maximul special, respectiv o treime din 2 ani și 6 luni = 10 luni), astfel că pedeapsa maximă ce poate fi aplicată este închisoarea de cel mult 3 ani și 4 luni (2 ani și 6 luni + 10 luni = 3 ani și 4 luni). Conform art. 78 alin. (1) CP, doar maximul special se poate majora, nu și minimul special, astfel că limitele între care se poate aplica o pedeapsă legală sunt de la 6 luni la 3 ani și 4 luni închisoare, situație în care baremul inițial este cel corect.*

4.6. Renunțarea la aplicarea pedepsei

205. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Renunțarea la aplicarea pedepsei este una dintre măsurile de individualizare a pedepselor și constă în dreptul recunoscut instanței de judecată de a renunța definitiv la stabilirea și aplicarea unei pedepse pentru o persoană găsită vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, pentru resocializarea căreia, ținând seama de gravitatea infracțiunii, de persoana infractorului și de conduita avută de acesta anterior și ulterior comiterii faptei, este suficientă aplicarea unui avertisment, deoarece stabilirea, aplicarea sau executarea unei pedepse este considerată inoportună din cauza consecințelor pe care le-ar avea asupra persoanei sale (I. PASCU ș.a., *op. cit.*, p. 514).

Renunțarea la aplicarea pedepsei (sau, mai riguros, renunțarea la *stabilirea* pedepsei) trebuie privită conform definiției amintite numai din perspectiva substanțială a instituției, din perspectivă procesuală aceasta fiind una dintre soluțiile *în merit* pe care le poate pronunța instanța penală (alături de amânarea aplicării pedepsei, condamnare și achitare).

Pentru a fi dispusă această soluție de către instanța de judecată, trebuie îndeplinite un set de condiții pozitive și negative. Printre cele negative o amintim pe cea referitoare la trecutul infracțional al persoanei în cauză, soluția renunțării la aplicarea pedepsei fiind exclusă nu numai în cazul recidiviștilor, ci și în cazul persoanelor care au suferit anterior o condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni din culpă [art. 80 alin. (2) lit. a) CP], dacă față de aceasta nu a intervenit reabilitarea ori nu s-a împlinit termenul de reabilitare.

Luarea măsurilor de siguranță nu este exclusă în cazul dispunerii renunțării la aplicarea pedepsei, fapta fiind prin ipoteză una nejustificată [art. 107 alin. (2) CP], cu excepția măsurii de siguranță a confiscării extinse, care are ca premisă soluția condamnării.

Referitor la răspunsul de la litera C, care este cel corect, arătăm că pentru dispunerea renunțării la aplicarea pedepsei instanța nu va avea în vedere soluțiile pronunțate față de restul participanților la săvârșirea aceleiași fapte, fiind lipsit de relevanță dacă, în raport de contribuția și de persoana fiecărui participant, instanța dispune diferite soluții (de condamnare, amânare a aplicării pedepsei ori chiar achitare).

206. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Dacă instanța se va orienta către soluția renunțării la aplicarea pedepsei, va aplica infractorului un singur avertisment, indiferent de numărul infracțiunilor reținute în sarcina sa (art. 81 CP), o infracțiune sau o pluralitate de infracțiuni sub forma concursului.

Nu se va putea dispune această soluție dacă infractorul a mai suferit anterior o condamnare față de care nu s-a împlinit termenul de reabilitare, indiferent dacă condamnarea anterioară a fost dispusă pentru o faptă intenționată ori din culpă. Din acest motiv, varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

4.7. Amânarea aplicării pedepsei

207. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Potrivit dispozițiilor art. 83 CP, amânarea aplicării pedepsei sub un termen de supraveghere de cel mult 2 ani poate fi dispusă dacă: *(i)* pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mică de 7 ani; *(ii)* pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracțiuni, este numai amenda, numai închisoarea de cel mult 2 ani ori amenda și pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani (în acest caz nu interesează dacă pedeapsa a fost stabilită prin aplicarea tratamentului sancționator al concursului de infracțiuni sau dacă pedeapsa amenzii a fost alăturată pedepsei închisorii în condițiile art. 62 CP); *(iii)* infractorul nu a mai fost condamnat anterior la o pedeapsă privativă de libertate (închisoare sau detențiunea pe viață), cu excepția cazurilor în care a operat dezincriminarea faptei, amnistierea infracțiunii sau pentru care s-a împlinit termenul de reabilitare de drept ori judecătorească; *(iv)* infractorul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității; *(v)* infractorul a avut o conduită procesuală corectă, respectiv nu s-a sustras de la urmărirea penală ori de la judecată, nu a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților; *(vi)* se apreciază că, în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, precum și de posibilitățile sale de îndreptare, aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară.

În raport de toate acestea, se constată că amânarea aplicării pedepsei poate fi dispusă față de o persoană cu trecut infracțional dacă condamnarea/condamnările anterioare a/au fost la pedeapsa amenzii [art. 83 alin. (1) lit. b) CP se referă numai la pedeapsa închisorii și, *a fortiori*, la pedeapsa detențiunii pe viață] ori dacă faptele au fost dezincriminate, infracțiunea amnistiată ori s-a împlinit termenul de reabilitare. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera C este eronată.

Variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte, întrucât se referă la soluția condamnării, și nu la cea a amânării. Astfel, față de dispozițiile art. 69 CP, se constată că pedeapsa degradării militare se *aplică condamnaților* militari (varianta de răspuns de la litera A), iar *executarea* amenzii este incompatibilă cu *amânarea* aplicării ei (varianta de răspuns de la litera B).

208. Răspuns: (grilă anulată) *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Întrebarea a fost anulată, întrucât toate variantele de răspuns sunt corecte.

Astfel, amânarea aplicării pedepsei poate fi dispusă atunci când pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracțiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani (variantele de răspuns de la literele A și B), iar infractorul nu a fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepția cazurilor în care a operat dezincriminarea ori amnistia sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare (varianta de răspuns de la litera C).

209. Răspuns: C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Amânarea aplicării pedepsei este o măsură de individualizare a pedepsei pe care o poate dispune instanța, ce constă în amânarea temporară a aplicării pedepsei închisorii de cel mult 2 ani sau a pedepsei amenzii stabilite cu privire la inculpatul persoană fizică major care a comis o infracțiune, când instanța apreciază, ținând seama de persoana infractorului și de conduita avută de acesta înainte și după comiterea infracțiunii, că, în raport cu situația personală a inculpatului, aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru un termen de supraveghere fix de 2 ani (M. UDROIU, *Partea generală*, 2017, p. 386).

Referitor la variantele de răspuns, legea prevede ca pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită să nu fie de 7 ani închisoare sau mai mare [art. 83 alin. (2) CP] și că infractorul trebuie să își manifeste acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității [art. 83 alin. (1) lit. c) CP].

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 85 alin. (2) lit. g) CP.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera B nu este corectă, întrucât textul art. 83 alin. (1) lit. c) CP face referire la acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, iar nu o muncă remunerată, cum apare în enunțul de la litera B.*

210. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Spre deosebire de suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, amânarea aplicării pedepsei poate fi dispusă și în cazul în care pedeapsa stabilită este amenda, prin urmare, varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât în cazul infracțiunilor săvârșite în minorat nu se stabilesc pedepse cu amenda ori închisoarea, ci în mod exclusiv măsuri educative, astfel, instituția amânării aplicării pedepsei este exclusă.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, întrucât confiscarea extinsă este singura măsură de siguranță care presupune îndeplinirea unei condiții referitoare la soluția pronunțată de către instanță. Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Spre deosebire de măsurile de siguranță prevăzute de art. 108 lit. a)-d) CP, care se pot lua indiferent dacă făptuitorului i se aplică sau nu o pedeapsă, confiscarea extinsă poate fi dispusă, conform art. 112^1 alin. (1) CP, numai în situația în care instanța pronunță o soluție de condamnare (...). De esența condamnării este aplicarea unei pedepse, pe când proprie instituției amânării aplicării pedepsei este stabilirea unei pedepse, nu și aplicarea ei. Dispozițiile art. 90 alin. (2) CP, invocate de unul dintre candidați, nu susțin, prin ele însele, varianta de răspuns propusă, deoarece ele trebuie interpretate coroborat nu doar cu norma generală inserată în art. 107 CP, ci și cu prevederile speciale cuprinse în art. 112^1 CP, aplicabile în ipoteza cuprinsă în enunț.*

211. Răspuns: B *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Față de considerentele reținute de către Comisia de soluționare a contestațiilor nu se impun explicații suplimentare, Comisia arătând că *varianta de la litera A este eronată, deoarece, potrivit art. 6 alin. (3) CP, pedeapsa amenzii urmează a se dispune în locul pedepsei închisorii (stabilită definitiv în baza legii vechi), în considerarea aplicării principiului legii penale mai favorabile ulterior judecării definitive a cauzei, doar dacă legea nouă prevede în locul închisorii numai amenda. Dacă legea veche prevedea pentru infracțiunea comisă doar pedeapsa cu închisoarea, iar legea nouă prevede o pedeapsă alternativă, reprezentată de închisoare sau amendă (ca în ipoteza grilei analizate), atunci este incident alin. (1) al art. 6 CP, în măsura în care maximul special al pedepsei închisorii este mai redus decât pedeapsa concret stabilită în hotărâre, în baza legii vechi (pedeapsa concretă se reduce la noul maxim special). Într-o asemenea ipoteză nu sunt posibile nici stabilirea pedepsei cu amenda (alternativa nou-prevăzută la pedeapsa închisorii este în acest caz inaplicabilă), nici reducerea pedepsei sub noul maxim special.*

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, deși, într-adevăr, dispozițiile din alineatele art. 6 CP fac referire propriu-zisă (explicit sau implicit) la ipoteza în care legea penală nouă intervine după momentul rămânerii definitive a unei hotărâri de condamnare, care, potrivit dispozițiilor cuprinse în art. 396 CPP, este un tip distinct de hotărâre penală față de hotărârea de amânare a aplicării pedepsei. Cu toate acestea, sunt de avut în vedere următoarele aspecte:

– prin interpretare analogică extensivă in bona partem (a cărei posibilitate este general admisă, spre deosebire de cazurile de interpretare analogică in mala partem, care sunt, de principiu, interzise), se poate aprecia că pedeapsa stabilită pentru infractor urmează a fi redusă și în acest caz, potrivit dispozițiilor din art. 6 alin. (1) CP, deoarece situația este în avantajul acestuia (nu există un interes legitim pentru a se invoca interdicția interpretării analogice extensive a textului legal) – în acest sens s-a pronunțat și parte din doctrina de specialitate (a se vedea, de exemplu: FL. STRETEANU, D. NIȚU, Drept penal. Partea generală, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2018, p. 147);

– nu există nicio rațiune și niciun impediment logic care să justifice reducerea unei pedepse stabilite, dar neaplicate, atunci când aceasta depășește maximul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea comisă, pe fond, situațiile fiind (din acest punct de vedere) similare;

– într-un asemenea context, se poate admite că legiuitorul a recurs la o exprimare generică (în mod regretabil inexactă) atunci când în cuprinsul prevederilor art. 6 CP s-a referit (explicit sau implicit) la hotărâri de condamnare, iar nu și la hotărâri de amânare a aplicării pedepsei (sens în care este de sesizat, de pildă, că denumirea marginală a art. 6 CP este generică, raportându-se la judecarea definitivă a cauzei, fără a fixa tipul hotărârii pronunțate, ca fiind doar de condamnare);

– cu titlu de exemplu, se pot aminti și alte situații în care se admite că legiuitorul a folosit termeni care, în context, trebuie interpretați extensiv (de exemplu, nu se contestă faptul că, atunci când se reglementează o cauză de nepedepsire – cu această denumire legală expresă –, în realitate,

legiuitorul are în vedere o cauză de impunitate, efectul acesteia producându-se deopotrivă asupra pedepsei, dar şi asupra măsurii educative, în cazul în care infractorul este minor);

– legiuitorul penal a întrebuinţat şi în alte ocazii, în mod inexact, chiar terminologia referitoare la cele două tipuri de hotărâri penale formal distincte [spre exemplu, chiar în materia reglementării amânării aplicării pedepsei, se face în mod necorespunzător referire la existenţa unei hotărâri de condamnare – a se vedea prevederile cuprinse în art. 86 alin. (3) CP];

– grila nu precizează momentul la care urmează a se efectua operaţiunea menţionată; chiar admiţând că reducerea nu ar opera atât timp cât se menţine amânarea aplicării pedepsei, este de constatat că, dacă apare un motiv de anulare sau revocare a amânării aplicării pedepsei, odată cu această operaţiune instanţa va dispune condamnarea şi va aplica pedeapsa; or, cel mai târziu la acest moment, dacă a intervenit o situaţie precum cea avută în vedere în grilă, pedeapsa iniţial stabilită (cea în raport de care s-a pronunţat soluţia iniţială de amânare a aplicării) se va reduce, într-adevăr, în mod obligatoriu la noul maxim special (ceea ce evidenţiază caracterul adevărat al afirmaţiei cuprinse în varianta de răspuns de la litera B a grilei).

Ţinând cont de toate aceste considerente, Comisia de contestaţii apreciază că se poate susţine, în mod justificat şi rezonabil, valoarea de adevăr a variantei B de la grila contestată (în sensul că referirile explicite sau implicite din textul legal, la hotărârea de condamnare, permit, în context, a se avea în vedere şi ipoteza unei hotărâri de amânare a aplicării pedepsei).

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, deoarece între dispoziţiile cuprinse în art. 5 CP şi cele din art. 6 CP există o deosebire clară, premisa aplicării lor fiind diferită (după cum se indică în chiar denumirea marginală a acestora): art. 5 CP este incident dacă succesiunea legilor penale intervine până la momentul rămânerii definitive a unei hotărâri a instanţei penale, art. 6 CP este aplicabil numai atunci când apare o nouă lege penală după judecarea definitivă a cauzei. În ipoteza grilei, persoana infractorului aflându-se la data apariţiei legii noi în termenul de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, rezultă în mod clar că succesiunea legilor penale a operat, în privinţa sa, după rămânerea definitivă a hotărârii instanţei penale, aşadar, este imposibilă reţinerea aplicării art. 5 CP.

212. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Aşa cum am arătat anterior, condiţia prevăzută de art. 83 alin. (1) lit. a) CP este îndeplinită ori de câte ori pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracţiuni, este pedeapsa amenzii penale (indiferent de numărul de zile-amendă stabilite), este pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani ori este o pedeapsă compusă din pedeapsa amenzii şi pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani.

Cu privire la condiţia trecutului infracţional, reţinem că amânarea aplicării pedepsei nu este exclusă dacă faptele anterioare au fost dezincriminate [art. 83 alin. (1) lit. b) raportat la art. 42 lit. a) CP], infracţiunile amnistiate [art. 83 alin. (1) lit. b) raportat la art. 42 lit. b) CP] ori pentru condamnările anterioare a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare. Pentru aceste motive, răspunsul de la litera B este cel corect.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că, *potrivit dispoziţiilor art. 83 alin. (1) lit. a) CP, una dintre condiţiile pentru care instanţa poate dispune amânarea executării pedepsei este ca pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracţiuni, să fie amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani, în situaţia în care instanţa aplică pedeapsa amenzii alături de pedeapsa închisorii. În cazurile prevăzute de lege, amânarea aplicării pedepsei închisorii atrage şi amânarea aplicării pedepsei amenzii. Dacă instanţa aplică pedeapsa închisorii de un an la care se adaugă în întregime amenda penală, conform art. 39 alin. (1) lit. d) CP, se va putea aplica amânarea executării pedepsei în condiţiile art. 83 CP. Prin urmare, sintagma „niciodată" generează varianta de răspuns de la litera A ca fiind greşită.*

213. Răspuns: A ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Varianta de răspuns de la litera A este corectă şi, astfel, varianta de la litera C este eronată, întrucât atât pentru incidenţa confiscării extinse, cât şi pentru incidenţa pedepsei complementare a degradării militare este necesar ca instanţa să fi pronunţat soluţia condamnării.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât renunţarea la aplicarea pedepsei nu poate fi dispusă, în aceeaşi cauză, alăturat amânării aplicării pedepsei, întrucât nu se poate aprecia în raport cu acelaşi inculpat atât că aplicarea unei pedepse ar fi inoportună din cauza consecinţelor

pe care le-ar avea asupra persoanei acestuia, dar, în egală măsură, că inoportunitatea stabilirii unei pedepse nu se verifică în raport cu o altă infracţiune dedusă judecăţii.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că din ipoteza grilei reiese în mod clar împrejurarea că se are în vedere situaţia în care două infracţiuni concurente sunt judecate împreună, deodată, de către una şi aceeaşi instanţă, iar nu separat, de către instanţe diferite, la momente diferite (doar într-o atare ipoteză, indicată subsecvent, ar fi într-adevăr posibil ca o instanţă să pronunţe pentru o infracţiune concurentă renunţarea la aplicarea pedepsei, iar altă instanţă să pronunţe pentru cealaltă infracţiune concurentă amânarea aplicării pedepsei). Or, în considerarea acestei premise, potrivit art. 80 alin. (3) CP, se impune soluţia că instanţa nu poate dispune pentru o infracţiune concurentă renunţarea la aplicarea pedepsei, iar pentru altă infracţiune concurentă o altă soluţie (fie aceasta amânarea aplicării pedepsei sau condamnarea). În acest sens se indică (fără echivoc) şi în literatura de specialitate în materie (a se vedea, spre exemplu: FL. STRETEANU, D. NIŢU, Drept penal. Partea generală, vol. II, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2018, p. 466).

4.8. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere

214. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

În sistemul nostru de drept, alăturarea sintagmelor „condamnarea la pedeapsa" şi „amânarea aplicării pedepsei" constituie o contradicţie de termeni, motiv pentru care varianta de răspuns de la litera A este eronată. Comisia de soluţionare a contestaţiilor a apreciat în acelaşi sens, arătând că *varianta de la litera A nu este corectă, întrucât ipoteza vizată de text este cea în care instanţa pronunţă o soluţie de condamnare, ceea ce presupune aplicarea pedepsei amenzii penale, nu doar stabilirea acesteia, astfel încât nu mai este posibilă soluţia amânării aplicării pedepsei. Condamnarea şi amânarea aplicării pedepsei reprezintă soluţii procesuale distincte, care nu pot fi pronunţate în acelaşi timp.*

Suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei amenzii este exclusă prin voinţa legiuitorului [art. 91 alin. (3) lit. a) şi art. 91 alin. (1) lit. a) CP, *pedeapsa aplicată (...) este închisoarea de cel mult 3 ani*], pedeapsa amenzii urmând a fi executată chiar şi în ipoteza în care aceasta este aplicată alăturat pedepsei închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere [art. 91 alin. (2) CP; a se vedea şi ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 4/2020* (M. Of. nr. 211 din 16.03.2020)], drept urmare, varianta de răspuns de la litera B este cea corectă.

Pedepsele complementare se pun în executare, de regulă, la rămânerea definitivă a hotărârii penale, excepţia făcând-o interzicerea exercitării unor drepturi, care va fi executată, în cazul pedepsei închisorii executate în regim penitenciar, numai după executarea integrală ori considerarea ca executată a acestei pedepse [art. 68 alin. (1) lit. c) CP]. Interzicerea exercitării unor drepturi dispusă ca pedeapsă complementară alăturat pedepsei amenzii va fi pusă în executare şi executată la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare [art. 68 alin. (1) lit. a) CP].

215. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Spre deosebire de renunţarea la aplicarea pedepsei şi amânarea aplicării pedepsei, ca modalităţi de individualizare a pedepsei, printre condiţiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere nu se numără vreuna referitoare la pericolul social abstract al infracţiunii (maximul special al pedepsei).

Varianta de răspuns de la litera B este singura corectă, astfel, va putea fi suspendată sub supraveghere numai executarea pedepsei închisorii şi numai dacă cuantumul pedepsei aplicate nu este mai mare de 3 ani închisoare [art. 91 alin. (1) lit. a) CP]. Nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a pedepsei amenzii, indiferent dacă pedeapsa a fost aplicată ca pedeapsă unică [art. 91 alin. (3) lit. a)] ori alăturat pedepsei închisorii [ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 4/2020* (M. Of. nr. 211 din 16.03.2020)].

216. Răspuns: A, C ***(admitere INM şi în magistratură, 2017)***

Pentru a putea fi dispusă măsura suspendării sub supraveghere a executării pedepsei închisorii, legea impune ca pedeapsa aplicată de către instanţă să nu fie mai mare de 3 ani, fiind lipsit de relevanţă care sunt limitele speciale de pedeapsă, dacă la această pedeapsă s-a ajuns prin aplicarea dispoziţiilor referitoare la tentativă, circumstanţe atenuante ori la alte cauze de reducere a pedepsei.

Nu interesează dacă alăturat pedepsei închisorii, chiar în cuantum maxim, de 3 ani, s-a aplicat pedeapsa amenzii, fie în condițiile art. 62 CP (cazul în care prin infracțiunea săvârșită s-a urmărit obținerea unui folos patrimonial), fie în condițiile art. 39 alin. (1) lit. d) sau e) CP (cazul concursului de infracțiuni), pedeapsa închisorii va putea fi suspendată sub supraveghere, pedeapsa amenzii urmând a fi executată, întrucât această pedeapsă este exceptată de la suspendare [art. 91 alin. (2) și alin. (3) lit. a) CP].

Pentru aceste motive, variantele de răspuns corecte sunt cele de la literele A și C.

217. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Revocarea beneficiului suspendării executării pedepsei sub supraveghere se dispune atunci când condamnatul trădează încrederea instanței de judecată prin *(i)* nerespectarea, cu rea-credință, a măsurilor de supraveghere stabilite, *(ii)* neexecutarea, cu rea-credință, a obligațiilor impuse, *(iii)* neîndeplinirea integrală, cu rea-credință, a obligațiilor civile stabilite prin hotărâre, *(iv)* săvârșirea unei noi infracțiuni intenționate descoperite până la împlinirea termenului de supraveghere, dacă pentru aceasta s-a pronunțat condamnarea la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea termenului. Revocarea poate fi dispusă și atunci când infracțiunea ulterioară este săvârșită din culpă [art. 96 alin. (6) CP].

Față de toate acestea, varianta de răspuns de la litera B este singura corectă, cu mențiunea că revocarea nu se va dispune în mod *obligatoriu* ori de câte ori instanța pronunță condamnarea la pedeapsa închisorii, ci numai atunci când noua infracțiune a fost săvârșită cu intenție. În cazul condamnării pentru o infracțiune săvârșită din culpă, instanța va putea *menține* suspendarea sub supraveghere dispusă anterior.

218. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Așa cum am arătat anterior, revocarea beneficiului suspendării executării pedepsei sub supraveghere nu este obligatorie atunci când s-a pronunțat condamnarea pentru o infracțiune săvârșită din culpă în interiorul termenului de supraveghere și descoperită până la împlinirea termenului [art. 96 alin. (6) CP]. Așadar, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Suspendarea sub supraveghere a pedepsei principale are ca efect suspendarea pedepselor accesorii (*accesorium sequitur principale*), nu și a pedepselor complementare ori a măsurilor de siguranță, deci, varianta de răspuns de la litera B este incorectă.

Varianta de răspuns de la litera A este incorectă, întrucât efectul împlinirii termenului de supraveghere fără ca beneficiul suspendării să fie revocat este acela că pedeapsa se consideră executată, cu toate consecințele care decurg de aici (din acest moment curge termenul reabilitării).

219. Răspuns: A, B *(sau doar B, după admiterea contestațiilor) (primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Condamnarea în sine la pedeapsa închisorii nu presupune aplicarea pedepselor complementare și accesorii și, din această perspectivă, varianta de răspuns de la litera A este eronată. Reținem însă că, atunci când instanța aplică complementar pedepsei principale interzicerea exercitării unor drepturi dintre cele prevăzute la art. 66 alin. (1) CP, aplicarea consecutivă a pedepselor accesorii este obligatorie, față de dispozițiile art. 65 alin. (1) CP, indiferent dacă executarea pedepsei principale se realizează prin detenție ori este suspendată sub supraveghere. Într-adevăr, se poate pune problema care ar mai fi rațiunea aplicării acestor pedepse accesorii, atâta vreme cât, pe durata termenului de supraveghere, se execută pedepsele complementare.

NB! În opinia noastră, dincolo de dispozițiile legale care impun aplicarea pedepsei accesorii atunci când pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi a fost dispusă, rațiunea aplicării pedepsei accesorii s-ar putea verifica în cazul revocării suspendării executării pedepsei sub supraveghere, caz în care aplicarea altor pedepse decât cele inițial stabilite ar fi de natură a încălca autoritatea de lucru judecat a hotărârii definitive.

Individualizarea judiciară a executării pedepsei prin suspendarea executării pedepsei sub supraveghere presupune impunerea măsurilor de supraveghere prevăzute la art. 93 alin. (1) CP care trebuie respectate de către condamnat, a unei/unor obligații dintre cele prevăzute la art. 93 alin. (2) CP și a obligației de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, dacă starea de sănătate a inculpatului permite acest lucru.

220. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Prezenta întrebare pune în evidență distincția care trebuie făcută între situația în care beneficiul suspendării sub supraveghere a executării pedepsei *nu este revocat în mod obligatoriu* și situația în care acesta *nu poate* fi revocat. Astfel, revocarea nu este obligatorie atunci când în interiorul termenului de supraveghere este săvârșită o infracțiune din culpă, descoperită în interiorul termenului de supraveghere, pentru care se dispune condamnarea la pedeapsa închisorii. În acest caz însă, instanța va putea dispune revocarea beneficiului suspendării sub supraveghere dacă va aprecia că se impune, raportat la circumstanțele cauzei și la persoana inculpatului. Nu poate fi însă revocat beneficiul suspendării atunci când instanța a pronunțat pentru noua infracțiune condamnarea la pedeapsa amenzii ori atunci când noua infracțiune a fost descoperită ulterior expirării termenului de supraveghere.

Prin urmare, singura variantă de răspuns este cea de la litera B.

221. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Spre deosebire de revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere, cauza anulării beneficiului suspendării este întotdeauna *anterioară* momentului rămânerii definitive a hotărârii de condamnare. Așadar, cum prin ipoteză cauza săvârșirii unei infracțiuni intervine în cursul termenului de supraveghere, este evident că anularea suspendării sub supraveghere nu poate fi incidentă, prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât infracțiunile din culpă nu atrag starea de recidivă, atât atunci când constituie premisa primului termen al recidivei, cât și atunci când se referă la al doilea termen al recidivei.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât, în cazul infracțiunilor din culpă care constituie al doilea termen al pluralității de infracțiuni, suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei aplicate anterior poate fi menținută [art. 96 alin. (6) CP].

222. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere intervine atunci când se descoperă că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen.

Raportat la enunț, se constată că varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât persoana condamnată săvârșise anterior o infracțiune pentru care i s-a aplicat pedeapsa de 6 luni închisoare. În acest caz, devine incidentă instituția anulării suspendării executării pedepsei sub supraveghere, instanța urmând să aplice dispozițiile privitoare la concursul de infracțiuni.

223. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Așa cum am arătat, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere produce efectul sugerat de denumirea instituției – *suspendarea*, cu privire la executarea pedepsei principale și a pedepsei accesorii. Așadar, referitor la varianta corectă de răspuns de la litera A, suspendarea nu va produce același efect cu privire la pedepsele complementare, măsurile de siguranță și obligațiile civile.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, corectă: potrivit art. 92 alin. (1) CP, *durata suspendării executării pedepsei sub supraveghere constituie termen de supraveghere pentru condamnat și este cuprinsă între 2 și 4 ani, fără a putea fi însă mai mică decât durata pedepsei aplicate*.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, față de dispozițiile art. 91 alin. (1) lit. a) CP, potrivit cărora suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi dispusă numai dacă *pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani*.

224. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, iar varianta de răspuns de la litera B este eronată, față de dispozițiile art. 91 alin. (1) lit. b) CP, care prevăd că pedeapsa aplicată anterior care nu atrage starea de recidivă nu constituie un impediment în acordarea beneficiului suspendării executării pedepsei.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 96 alin. (6) CP, care prevăd că instanța va aprecia dacă menține beneficiul suspendării executării pedepsei sau, din contră, dacă revocă beneficiul suspendării și procedează la contopirea pedepselor potrivit regulilor concursului de infracțiuni ori pluralității intermediare.

225. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Față de cele arătate anterior, varianta de răspuns de la litera A este corectă [art. 91 alin. (1) lit. a) CP], iar cea de la litera B este eronată [art. 91 alin. (3) lit. a) CP].

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, revocarea amânării aplicării pedepsei are consecința firească a *aplicării* pedepsei, soluție la care s-a oprit și ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 24/2017* (M. Of. nr. 860 din 01.11.2017), iar pedeapsa aplicată în aceste condiții nu va putea fi suspendată sub supraveghere [art. 91 alin. (3) lit. b) CP].

226. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Față de dispozițiile legale, varianta de răspuns de la litera A este corectă [art. 91 alin. (1) lit. c) CP], iar variantele de răspuns de la literele B și C sunt eronate [art. 91 alin. (3) lit. a), art. 91 alin. (3) lit. b) CP].

227. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Săvârșirea unei noi infracțiuni, în cursul termenului de supraveghere, atrage revocarea suspendării numai atunci când, potrivit art. 96 alin. (4) CP, pedeapsa aplicată pentru noua infracțiune săvârșită în cursul acestui termen este închisoarea, nu și în situația în care instanța aplică pedeapsa amenzii, cum este cazul în speță.*

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât mențiunea privitoare la termenul de prescripție a răspunderii penale sugerează faptul că nu s-a pronunțat o hotărâre definitivă cu privire la infracțiunea de ucidere din culpă, astfel că este incidentă instituția concursului de infracțiuni, iar nu pluralitatea intermediară.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, instituția revocării amânării aplicării pedepsei poate fi incidentă numai atunci când noua infracțiune a fost descoperită în termenul de supraveghere [art. 88 alin. (3) CP].

4.9. Liberarea condiționată

228. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Liberarea condiționată este o modalitate de individualizare a executării detențiunii pe viață și a pedepsei închisorii, fără lipsire de libertate, acordată prin hotărârea definitivă a instanței de judecată, ca urmare a îndeplinirii condițiilor impuse conduitei condamnatului pe timpul executării duratei obligatorii din pedeapsă, precum și sub rezerva îndeplinirii integrale, sub controlul serviciului de probațiune, pe durata termenului de supraveghere, a măsurilor și obligațiilor (I. Pascu ș.a., *op. cit.*, p. 586).

Beneficiul liberării condiționate este acordat condamnaților care la locul de deținere au dovedit prin comportament bun, prin prestare de muncă și, în genere, prin încercarea înlăturării tuturor consecințelor faptelor penale care le-au atras condamnarea că scopul pedepsei a fost atins cu un moment mai devreme și că nu mai este necesară prelungirea stării de deținere, întrucât sunt pregătiți pentru a fi redați și reintegrați în societate.

Una dintre condițiile acordării liberării condiționate este executarea unei fracții din pedeapsa aplicată, odată acordat acest beneficiu restul de pedeapsă urmând a fi executat în libertate, în funcție de cuantumul acestuia, mai mare sau mai mic de 2 ani [art. 101 alin. (1) CP], sub supravegherea sau nu a serviciului de probațiune.

Așa fiind, varianta de răspuns de la litera B este eronată, la data liberării condiționate pedeapsa nefiind prin ipoteză executată ori considerată ca executată, condamnatul urmând să continue executarea nu în mediul penitenciar, ci în libertate.

Eronată este și varianta de la litera A, întrucât măsurile de supraveghere și obligațiile prevăzute de lege vor fi impuse numai dacă *restul* rămas de executat este de 2 ani sau mai mare, și nu dacă *pedeapsa* aplicată este de 2 ani sau mai mare.

În fine, varianta de răspuns de la litera C este corectă, pedeapsa complementară a interzicerii străinului de a se afla pe teritoriul României fiind pusă în executare la data liberării condiționate [art. 68 alin. (2) CP].

229. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Varianta de răspuns de la litera A este eronată. Prin *Decizia nr. LXVII (67)/2007* (M. Of. nr. 537 din 16.07.2008), instanța supremă a stabilit că cererea de liberare condiționată va fi examinată de instanță, sub aspectul îndeplinirii tuturor condițiilor legale, la momentul judecării acesteia, și nu la momentul introducerii ei.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 100 alin. (2) și (4) CP, iar varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 101 alin. (1) CP, potrivit cărora poate fi impusă respectarea anumitor obligații de către instanță doar dacă restul rămas de executat este de 2 ani sau mai mare.

230. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2021)***

Am arătat anterior faptul că, potrivit art. 101 CP, dacă restul de pedeapsă rămas neexecutat la data liberării este de 2 ani sau mai mare, condamnatul trebuie să respecte anumite măsuri de supraveghere, impuse de lege ori stabilite de instanță. Așa fiind, ori de câte ori restul rămas de executat este inferior duratei de 2 ani, asemenea măsuri nu vor fi impuse.

Referitor la pedeapsa detențiunii pe viață, reținem că, potrivit art. 99 CP, poate fi dispusă liberarea condiționată în cazul detențiunii pe viață, dacă sunt întrunite mai multe condiții.

În fine, în acord cu logica sistemului progresiv pe care îl presupune sistemul penitenciar, liberarea condiționată, respectiv executarea restului rămas de executat în regim liber, nu poate succeda decât unui regim deschis ori semideschis, numai în aceste cazuri presupunându-se că persoana condamnată este pregătită să fie reintegrată în societate.

Așadar, față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera C este corectă.

231. Răspuns: B, C (admitere INM, noiembrie 2019)

Printre obligațiile-conținut ale măsurilor de individualizare a pedepsei, respectiv de individualizare a executării pedepsei, se numără și prestarea muncii în folosul comunității. De asemenea, prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității poate fi dispusă și ca o modalitate de executare a pedepsei amenzii. De reținut este că, în ciuda faptului că unele obligații pot coincide în conținutul lor cu unele drepturi a căror exercitare poate fi interzisă ca pedeapsă complementară (de pildă, dreptul de a părăsi teritoriul României), aceste măsuri rămân distincte, nu se confundă. De asemenea, se constată că pedeapsa complementară la care se referă art. 66 alin. (1) CP se rezumă la interzicerea exercitării unor drepturi, nu la impunerea unei obligații (cum ar fi aceea de prestare a muncii neremunerate în folosul comunității).

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut, referitor la varianta de la litera B, că, *potrivit dispozițiilor cuprinse în art. 100 alin. (2) CP, legea nu prevede printre obligațiile care se pot impune condamnatului pe durata termenului de supraveghere instituit în caz de liberare condiționată și pe aceea a prestării unei munci neremunerate în folosul comunității; or, ținând cont de negația inserată în ipoteza grilei și de cuprinsul variantei B, reiese, tocmai, că aceasta este corectă (alături de varianta de la litera C), după cum în mod just s-a indicat în baremul comunicat inițial.*

232. Răspuns: A, C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Revocarea liberării condiționate este fundamentată exclusiv pe factori ulteriori hotărârii definitive prin care s-a dispus această măsură.

Potrivit dispozițiilor art. 104 CP, liberarea condiționată va fi revocată în cazul în care pe durata supravegherii persoana condamnată: *(i)* cu rea-credință, nu respectă măsurile de supraveghere stabilite; *(ii)* cu rea-credință, nu execută obligațiile impuse; *(iii)* comite o nouă infracțiune, indiferent de forma de vinovăție, care a fost descoperită în termenul de supraveghere și pentru care s-a pronunțat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen.

Pentru aceste considerente, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât executarea obligațiilor civile, atunci când este cazul, constituie o condiție a *acordării* liberării condiționate [art. 101 alin. (1) lit. c) CP], anterioară dispunerii acestui beneficiu.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că, *potrivit dispozițiilor art. 104 alin. (2) CP, dacă după acordarea liberării cel condamnat a săvârșit o nouă infracțiune, instanța revocă liberarea și dispune executarea restului de pedeapsă. Textul indicat anterior nu distinge după cum noua infracțiune a fost săvârșită cu forma de vinovăție a intenției sau culpei, revocarea liberării condiționate fiind,*

așadar, obligatorie și în ipoteza săvârșirii unei infracțiuni din culpă. Dispozițiile art. 96 alin. (6) CP nu sunt aplicabile în ipoteza dată de varianta de răspuns, întrucât reglementează instituția revocării suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

233. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

În sistemul nostru de drept poate fi dispusă liberarea condiționată din pedeapsa detențiunii pe viață dacă cel condamnat a executat efectiv 20 de ani de detențiune, a avut o conduită bună pe toată durata executării pedepsei, a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, și dacă a format instanței convingerea că s-a îndreptat și se poate reintegra în societate [art. 99 alin. (1) lit. a) CP].

Cazurile de revocare a beneficiului liberării condiționate sunt aceleași, indiferent de natura pedepsei privative de libertate din care condamnatul s-a liberat, închisoare sau detențiune pe viață (art. 104 CP).

Raportându-ne la acestea, se constată că varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât potrivit dispozițiilor art. 104 alin. (2) CP, nu interesează forma de vinovăție cu care a fost săvârșită infracțiunea în termenul de supraveghere și descoperită în acest termen, ci interesează pedeapsa aplicată de către instanță pentru această nouă infracțiune, în ipoteza condamnării (renunțarea la aplicarea pedepsei [art. 80 alin. (2) lit. a) CP] și amânarea aplicării pedepsei [art. 83 alin. (1) lit. b) CP] fiind excluse) la pedeapsa detențiunii pe viață ori a închisorii revocarea fiind incidentă și obligatorie, în cazul condamnării la pedeapsa amenzii penale revocarea beneficiului liberării condiționate fiind exclusă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *revocarea liberării condiționate din executarea pedepsei detențiunii pe viață nu se dispune chiar dacă persoana condamnată nu a îndeplinit, cu rea-credință, obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare. Potrivit art. 104 alin. (1) CP, revocarea liberării condiționate se poate dispune, printre altele, dacă persoana condamnată nu execută obligațiile impuse. Aceste obligații sunt cele enumerate de art. 101 alin. (2) CP, iar printre acestea nu se regăsește și cea privind neexecutarea obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare, în schimb, aceasta este una dintre condițiile pentru acordarea liberării condiționate, ce trebuie verificată anterior luării acestei măsuri [art. 99 alin. (1) lit. c) CP], cu care s-a făcut, probabil, confuzia.*

234. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Cu privire la varianta de la litera B, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *în conformitate cu dispozițiile art. 43 CP și art. 39 CP, la care fac trimitere dispozițiile art. 44 alin. (2) CP, în cumulul aritmetic sau în cumulul juridic întotdeauna intră pedepse sau resturi de pedeapsă și niciodată termene de supraveghere.*

Varianta de la litera A este, de asemenea, eronată, față de dispozițiile art. 104 alin. (2) CP, revocarea liberării condiționate dispunându-se în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni, descoperită în termenul de supraveghere și pentru care s-a pronunțat condamnarea la pedeapsa închisorii, fiind indiferent dacă noua infracțiune este săvârșită cu intenție sau din culpă.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât, în cazul unei pluralități de infracțiuni pentru care s-au aplicat pedepse, dintre care una este detențiunea pe viață, contopirea pedepselor se realizează potrivit sistemului absorbției.

235. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Beneficiul liberării condiționate poate fi menținut, revocat sau anulat. Se va dispune *revocarea*, de pildă, atunci când condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, care a fost *descoperită în termenul de supraveghere* și pentru care s-a pronunțat o *condamnare* la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen. Așadar, în acest caz revocarea liberării condiționate devine obligatorie, indiferent dacă noua infracțiune a fost săvârșită cu intenție sau din culpă.

Anularea beneficiului liberării condiționate este incident atunci când se descoperă pe parcursul termenului de supraveghere că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la acordarea liberării, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen. Prin *Decizia nr. 10/2020* (M. Of. nr. 500 din 12.06.2020), ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, *în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 105 alin. (1) CP, sintagma „dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârșise o infracțiune până la acordarea liberării" vizează atât situația infracțiunilor săvârșite anterior liberării condiționate și descoperite după acordarea liberării condiționate, până la împlinirea termenului de supraveghere, cât și situația infracțiunilor săvârșite anterior liberării condiționate și descoperite anterior liberării condiționate.*

Astfel, doar varianta de răspuns de la litera A este corectă.

236. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Varianta de la litera A este eronată, întrucât, așa cum a reținut și Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură), *este obiectiv imposibil a se dispune în regim mixt (parțial cu executare, parțial cu suspendare sub supraveghere) una și aceeași pedeapsă (inclusiv pedeapsă rezultantă a unui concurs de infracțiuni). Din moment ce inițial a existat o liberare condiționată, anulată ca efect al descoperirii unei noi infracțiuni concurente cu aceea care a condus la aplicarea pedepsei pentru care s-a acordat liberarea condiționată, reiese (logic) că, inițial, prima pedeapsă dispusă a fost aplicată prin hotărâre de condamnare cu executare. Se impune, așadar, fără dubii (tot în mod logic) că este imposibil ca o pedeapsă rezultantă ulterior pronunțată, care să absoarbă și această pedeapsă inițială (dispusă cu executare), să mai poată fi pronunțată, în ansamblu, cu suspendarea sub supraveghere a executării. Este implicită neîntrunirea condiției prevăzute de art. 91 alin. (1) lit. d) CP, care, în cazul unei pedepse rezultante (a unui concurs de infracțiuni), trebuie să fie îndeplinită raportat la întreaga pedeapsă rezultantă și – a fortiori – cu privire la orice parte componentă a acestei pedepse rezultante.*

Varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât mecanismul de contopire menționat este contrar mecanismelor de contopire prevăzute pluralităților de infracțiuni amintite la art. 105 CP.

Varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 105 alin. (2) CP.

237. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

În realitate, văzând varianta de răspuns corectă, credem că enunțul întrebării se referă la o măsură de individualizare a *executării* pedepsei închisorii ori detențiunii pe viață, întrucât, în faza de executare, așadar, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, individualizarea judiciară a pedepsei aplicate contravine autorității de lucru judecat.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât grațierea reprezintă o cauză care înlătură executarea pedepsei sau o comută în alta mai ușoară.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât reabilitarea reprezintă o cauză care înlătură consecințele condamnării.

§5. Măsurile de siguranță

238. Răspuns: (grilă anulată) *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

În prezent este dominantă opinia că măsurile de siguranță sunt sancțiuni de drept penal, diferența dintre această categorie și pedepsele veritabile făcând-o natura și funcțiile lor. Această concluzie rezultă din dispozițiile art. 2 alin. (1) CP, care cuprinde sub denumirea de sancțiune de drept penal, alăturat pedepselor propriu-zise, măsurile de siguranță. De asemenea, caracterul de sancțiune de drept penal rezultă și din dispozițiile art. 6 alin. (6) CP, care reglementează aplicarea legii mai favorabile în cazul măsurilor de siguranță.

Măsura interzicerii ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii se ia atunci când făptuitorul a săvârșit fapta din cauza incapacității, nepregătirii sau altor cauze care îl fac inapt pentru ocuparea unei anumite funcții, pentru exercitarea unei profesii sau meserii ori pentru desfășurarea unei alte activități. Măsura de siguranță se ia pe termen nedeterminat, până la data când se constată că temeiurile care au impus luarea ei au încetat. Revocarea măsurii poate fi dispusă la cererea persoanei în cauză [art. 573 alin. (3) CPP], după trecerea unui termen de cel puțin un an [art. 111 alin. (2) CP].

Față de toate acestea, apreciem că varianta de la litera A este singura corectă. Referitor la aceasta, reținem că în doctrină s-a arătat că măsura de siguranță se dispune pe o perioadă nedeterminată și durează până la încetarea inaptitudinii celui căruia i s-a interzis exercitarea unei funcții sau profesii, *dar nu mai puțin de un an* (M. UDROIU, *Partea generală*, 2019, p. 636).

239. Răspuns: A *(admitere în magistratură, mai 2018)*

„Crime doesn't pay", deziderat de cele mai multe ori greu de atins, se referă la faptul că săvârșirea unei infracțiuni nu trebuie să îi procure agentului niciun avantaj patrimonial ori de altă natură. În acest

sens, legea prevede bunurile care, aflându-se în legătură cu comiterea de către agent a unei fapte prevăzute de legea penală, sunt supuse confiscării speciale. În continuare, dacă aceste bunuri nu sunt găsite, în unele cazuri poate fi dispusă confiscarea prin echivalent. Aceasta este situația variantei de la litera A. Însă, în ipoteza vizată, confiscarea prin echivalent este exclusă, potrivit dispozițiilor art. 112 alin. (5) CP.

Bunul dobândit prin săvârșirea infracțiunii este urmărit în mâinile oricui s-ar afla, apreciem noi, chiar dacă a ajuns la un terț de bună-credință (*a fortiori*, de rea-credință), confiscarea specială a bunului în aceste condiții deschizându-i acestuia calea unui proces civil. Credem că acțiunea civilă în ipoteza expusă nu ar putea fi alăturată acțiunii penale în procesul penal, întrucât în acest cadru pot fi solicitate despăgubiri civile fundamentate pe răspunderea civilă delictuală, și nu pe un alt tip de raport civil.

Măsura confiscării speciale poate fi dispusă ori de câte ori a fost săvârșită în mod nejustificat o faptă prevăzută de legea penală, fiind suficientă reținerea trăsăturii infracțiunii vizând tipicitatea obiectivă și antijuridicitatea, prin urmare, răspunsul de la litera C este eronat.

240. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Potrivit dispozițiilor art. 107 alin. (2) CP, *măsurile de siguranță se iau față de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată*. Prin excepție, măsura confiscării extinse poate fi dispusă numai în cazul în care instanța pronunță soluția condamnării. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera B este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât măsura confiscării speciale presupune existența unei stări de pericol pentru societate care justifică luarea măsurii, și nu pentru făptuitor.

241. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Am arătat mai sus că măsurile de siguranță, în genere, se iau față de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată. Așadar, regula este că pentru dispunerea măsurilor de siguranță (inclusiv confiscarea specială) nu este necesară reținerea tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii, fiind suficientă reținerea cumulativă a elementelor menționate. Prin excepție, confiscarea extinsă nu poate fi dispusă decât în caz de condamnare.

În cazul particular al confiscării speciale, legiuitorul a prevăzut ca în anumite cazuri (*i.e.* în cazul bunurilor folosite la săvârșirea faptei ori după săvârșirea faptei, dar pentru asigurarea scăpării făptuitorului ori păstrării folosului sau a produsului obținut), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporționată față de natura și gravitatea faptei, confiscarea specială să fie dispusă în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce și de contribuția bunului la aceasta [art. 112 alin. (2) CP].

În fine, mai reținem că există cazuri *speciale* de confiscare, prevăzute, de pildă, în privința infracțiunilor de corupție. Astfel, în cazul infracțiunilor de corupție activă (darea de mită, cumpărarea de influență), sunt supuse confiscării numai bunurile oferite sau date, în timp ce, în cazul infracțiunilor de luare de mită (corupție pasivă) și trafic de influență, interesează spre acest sfârșit exclusiv bunurile primite, așadar, nu și cele pretinse.

Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera C este corectă.

242. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Traficul de influență este definit ca fiind acțiunea de a pretinde, primi ori accepta promisiunea de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri (art. 291 CP).

Măsurile de siguranță au ca scop înlăturarea unui stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală [art. 107 alin. (1) CP].

Față de toate acestea, este clar că înlăturarea unei stări de pericol se impune exclusiv atunci când agentul a primit efectiv bunuri în schimbul influenței sale, indiferent dacă acestea se găsesc ori nu se mai găsesc.

Așa fiind, variantele de la literele B și C sunt corecte.

243. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

De principiu, confiscarea specială se dispune în vederea înlăturării unei stări de pericol și preîntâmpinării săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală.

În acest scop, raportat la variantele de răspuns, este evident că bunurile care au fost folosite ori destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală sau bunurile dobândite prin săvârșirea unei asemenea fapte trebuie confiscate.

Așadar, variantele de la literele A și B sunt corecte. Nuanța care trebuie reținută în cazul variantei de la litera A este aceea că sancțiunea confiscării este una patrimonială, astfel că repercusiunile acesteia nu trebuie resimțite de terțul proprietar care nu a cunoscut scopul folosirii lor de către agent. În același sens, în cazul variantei de la litera B reținem că bunurile dobândite prin săvârșirea faptei servesc, de regulă, la despăgubirea persoanei vătămate, astfel că prin confiscarea acestora sancțiunea s-ar îndrepta împotriva persoanei vătămate, ceea ce este inadmisibil.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât bunurile deținute legitim (și cu drept) de către orice persoană, indiferent dacă a comis sau nu o faptă prevăzută de legea penală, nu sunt supuse confiscării.

244. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Bunurile care sunt supuse ori exceptate categoric de la confiscarea specială sunt prevăzute la art. 112 CP.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât se referă la bunurile care pot face obiectul confiscării extinse.

Varianta de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 112 alin. (1) lit. f) CP, potrivit cărora sunt supuse confiscării speciale *bunurile a căror deținere este interzisă de legea penală*. De menționat este faptul că măsura de siguranță a confiscării speciale va fi dispusă în cadrul unui proces penal care va avea ca obiect săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală aflată în legătură cu respectivele bunuri. De pildă, se va confisca arma deținută în mod nelegal într-o cauză în care se fac cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de nerespectare a regimului armelor și munițiilor (art. 342 CP). De asemenea, se vor confisca drogurile într-o cauză în care se fac cercetări sub aspectul săvârșirii unei infracțiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri (republicată în M. Of. nr. 163 din 06.03.2014).

Varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 112 alin. (1) lit. a) CP. Prin bunuri produse prin săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală înțelegem acele bunuri care nu au avut o existență anterioară infracțiunii și care au fost create prin efectuarea acțiunii care formează elementul material al faptei săvârșite (monede false, titluri de credit falsificate etc.). Actele de „producere" (de substanțe toxice, de materiale explozibile), „confecționare" (de arme), „falsificare" (de alimente ori alte produse), „contrafacere" (a unor înregistrări tehnice), „confecționare" (de monedă autentică) etc. au aptitudinea producerii unor bunuri supuse confiscării speciale (I. PASCU ș.a., *op. cit.*, p. 647).

245. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte, pentru motivele expuse în continuare.

Bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor, sunt supuse confiscării speciale [art. 112 alin. (1) lit. b) CP]. Măsura de siguranță nu se aplică faptelor săvârșite prin presă. Atunci când bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu aparțin făptuitorului, iar persoana căreia îi aparțin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se va confisca echivalentul în bani al acestora. Totodată, atunci când bunurile nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora. Dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporționată față de natura și gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce și de contribuția bunului la acestea.

De pildă, pentru aplicarea măsurii de siguranță a confiscării speciale se cer întrunite unele condiții, și anume: autovehiculul să fi fost folosit pentru comiterea infracțiunii, și nu după consumarea acesteia, să existe o stare de pericol social dovedită, și nu prezumată, și, de asemenea, raportat la pedeapsa aplicată, măsura confiscării speciale să nu fie mai gravă decât aceasta (Tribunalul Bihor, decizia nr. 454/1991). Folosirea unui autovehicul nu va atrage sancțiunea confiscării ori de câte ori a fost folosit de către infractori. De pildă, în cazul infracțiunii de trafic de droguri, aplicarea măsurii

confiscării speciale a autoturismului se face ori de câte ori se dovedește că acesta a constituit un mijloc propriu de realizare a activității infracționale impus de natura și specificul actului de conduită exprimat de *verbum regens* – afectația obiectivă –, precum și în situațiile în care, chiar dacă nu s-a ivit în practică necesitatea de a fi folosit, acesta este parte componentă a modului în care infractorul a conceput activitatea infracțională – afectația subiectivă [ICCJ, SU, *Decizia nr. XVIII/2005* (M. Of. nr. 285 din 29.03.2006)].

246. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât bunul este supus confiscării și în cazul în care a fost modificat în scopul comiterii unei infracțiuni, fără ca aceasta să se fi comis efectiv. Desigur, și de această dată trebuie să se constate că făptuitorul a comis o faptă prevăzută de legea penală pentru a putea fi dispusă măsura confiscării speciale, însă agentul nu s-a folosit în concret de respectivul bun.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut în mod corect că *varianta de răspuns de la litera B este corectă. Săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală prin folosirea unui bun modificat anume în acest scop atrage luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale a bunului respectiv în întregime (dacă el aparține făptuitorului) sau a echivalentului său în bani (dacă bunul aparține unui terț care nu a cunoscut scopul folosirii), fără a mai avea relevanță eventuala disproporție dintre valoarea bunului și natura și gravitatea faptei.*

Soluția este prevăzută expres de dispozițiile art. 112 alin. (2) teza a II-a coroborat cu art. 112 alin. (3) CP și are ca rațiune înlăturarea stării de pericol ce rezultă din simpla deținere a unui bun ale cărui particularități structurale au fost modificate sau adaptate în scopul comiterii de infracțiuni. Ipoteza speței reflectă, așadar, o premisă distinctă de cea prevăzută de art. 112 alin. (2) teza I CP, în care bunul nu este supus unor operațiuni de modificare sau adaptare, numai în cazul acestuia din urmă având relevanță eventuala disproporție dintre valoarea sa și natura ori gravitatea faptei.

Un bun modificat în scopul săvârșirii unei fapte penale nu se confundă cu un bun a cărui deținere este interzisă de lege. În primul caz, ca urmare a modificărilor aduse, bunul supus confiscării nu își mai păstrează caracteristicile structurale, iar interdicția de a-l deține are ca scop preîntâmpinarea stării de pericol astfel create, pe când, în cel din urmă caz, bunul își păstrează intacte natura și particularitățile, interdicția de a-l deține derivând din lege, în considerarea regimului său special.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, deoarece un bun modificat și folosit (ca mijloc) la săvârșirea faptei prevăzute de legea penală nu poate servi la despăgubirea persoanei vătămate, dispozițiile art. 112 alin. (1) lit. e) CP reglementând o atare posibilitate într-o situație diferită de cea a speței, și anume pentru bunul dobândit (obținut) prin comiterea activității ilicite.

247. Răspuns: C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Unele cazuri de confiscare specială permit dispunerea confiscării prin echivalent a bunurilor, fie atunci când valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporționată față de natura și gravitatea faptei, fie atunci când bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu sunt ale infractorului, iar persoana căreia îi aparțin nu a cunoscut scopul folosirii lor, fie atunci când bunurile supuse confiscării nu se găsesc.

Raportat la justificarea fiecărui caz de confiscare specială, este evident că măsura nu poate fi dispusă prin echivalent în toate cazurile. Așa se întâmplă în cazul bunurilor *produse* prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală. În acest caz, rațiunea confiscării este înlăturarea unei stări de pericol prin lăsarea în circuitul civil a bunului produs. În aceiași termeni se pune problema bunurilor a căror deținere este interzisă de legea penală.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, confiscarea prin echivalent în acest caz putând fi justificată de valoarea disproporționată a bunului supus confiscării față de natura și gravitatea faptei, precum și de contribuția bunului la aceasta.

248. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Măsurile de siguranță, în genere, pot fi dispuse în contextul săvârșirii unei fapte prevăzute de legea penală, nejustificată [art. 107 alin. (2) CP]. Excepția de la această regulă o face măsura confiscării extinse, care este condiționată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care s-a dispus soluția condamnării. Față de aceste elemente, se constată că varianta de la litera A este corectă, iar varianta de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 112 alin. (3) CP.

§6. Minoritatea

249. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Minorul care a împlinit vârsta de 14 ani răspunde penal dacă se constată ori se prezumă (prezumție relativă, întocmai ca în cazul adulților) că a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală cu discernământ. Sancțiunile penale aplicabile minorului sunt exclusiv măsurile educative, pedepsele fiind excluse.

Măsurile educative sunt de două feluri, neprivative de libertate și privative de libertate. Regula este luarea unei măsuri educative neprivative de libertate față de minorul infractor primar, măsurile privative de libertate putând fi luate numai în cazul săvârșirii unor infracțiuni grave. Potrivit art. 115 alin. (1) pct. 1 CP, măsurile neprivative de libertate sunt stagiul de formare civică, supravegherea, consemnarea la sfârșit de săptămână și asistarea zilnică.

Prin urmare, corecte sunt variantele de răspuns de la literele A și B.

250. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Așa cum am arătat anterior, minorul cu vârsta cuprinsă între 14-16 ani este prezumat relativ că nu are discernământ, organele judiciare având obligația de a dovedi că a avut discernământ la momentul săvârșirii faptei, iar minorul cu vârsta cuprinsă între 16-18 ani este prezumat (relativ), întocmai ca un major, că a avut discernământ la data săvârșirii faptei.

Cu privire la măsurile educative care pot fi dispuse față de minor, de reținut este faptul că la clasificarea acestora în măsuri neprivative de libertate și măsuri privative de libertate legiuitorul nu a avut în vedere vârsta minorului la data săvârșirii infracțiunii.

Pentru aceste motive, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera C.

251. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, aprilie 2022)*

Variantele de răspuns vizează mai multe aspecte aflate în legătură cu răspunderea penală în cazul infracțiunilor comise în minorat. Astfel, vor fi avute în vedere clasificarea măsurilor educative în privative, respectiv neprivative de libertate, efectele reținerii circumstanțelor atenuante și a celor agravante și, în fine, tratamentul sancționator în cazul săvârșirii unui concurs de infracțiuni.

În această ordine, potrivit art. 115 CP, măsurile educative neprivative de libertate sunt *(i)* stagiul de formare civică, *(ii)* supravegherea, *(iii)* consemnarea la sfârșit de săptămână și *(iv)* asistarea zilnică, în timp ce măsurile educative privative de libertate sunt *(i)* internarea într-un centru educativ și *(ii)* internarea într-un centru de detenție. Varianta de la litera A este, astfel, eronată.

Efectele cauzelor de atenuare și de agravare în cazul infracțiunilor săvârșite în minorat sunt reglementate la art. 128 CP, acestea reflectându-se în procesul de alegere a măsurii educative și producând efecte între limitele prevăzute de lege pentru fiecare măsură educativă. Cu alte cuvinte, în prezența unei circumstanțe atenuante, instanța se poate orienta spre aplicarea măsurii educative a supravegherii, și nu a asistării zilnice, efectele circumstanțelor atenuante putând fi valorificate și raportat la stabilirea duratei perioadei măsurii (între limitele legale, respectiv de la 2 la 6 luni). În aceste condiții, varianta de la litera B este corectă.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât, în cazul unei pluralități de infracțiuni comise în timpul minorității, se stabilește, în toate cazurile, *o singură măsură educativă*, indiferent de numărul infracțiunilor săvârșite, dacă toate infracțiunile sunt judecate împreună (art. 129 CP).

252. Răspuns: C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera A este incorectă. Consemnarea la sfârșit de săptămână este o măsură educativă neprivativă de libertate distinctă de aceea a stagiului de formare civică și este, ca gravitate, superioară acesteia, fiind chiar logic a se putea dispune față de un minor care a mai fost deja sancționat penal definitiv (fără a se putea afirma, dincolo de orice discuție, că ipoteza inversă este imposibilă, depinzând și de tipul infracțiunii comise, de gravitatea acesteia, de forma de vinovăție manifestată etc.).*

Varianta de la litera B este incorectă, deoarece această măsură educativă este una neprivativă de libertate, fiind indicată potrivit art. 115 alin. (1) pct. 1 lit. c) CP, iar nu privativă de libertate – art. 115 alin. (1) pct. 2 CP –, prin urmare, nu se execută în instituții privative de libertate. Conform art. 119 CP, această măsură educativă se execută la locuința infractorului, în zilele de sâmbătă și duminică. Doar

măsurile educative privative de libertate se pot executa, în anumite condiții, în penitenciar, dacă infractorul a devenit major în momentul executării [art. 126 și art. 134 alin. (2) CP].

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, potrivit prevederilor legale exprese din art. 129 alin. (2) lit. a) CP, care, prin claritate, nu lasă loc controverselor.

253. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Măsura educativă a asistării zilnice constă în obligația minorului de a respecta un program stabilit de serviciul de probațiune, care conține orarul și condițiile de desfășurare a activităților, precum și interdicțiile impuse minorului. Asistarea zilnică este cea mai severă măsură educativă neprivativă de libertate aplicabilă infractorului minor, deci variantele de răspuns de la literele A și B sunt incorecte.

Ca orice măsură educativă neprivativă de libertate, asistarea zilnică va putea fi înlocuită cu o măsură educativă privativă de libertate în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni de către infractorul minor (art. 123 CP), astfel, varianta de la litera C este corectă.

254. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Măsurile educative privative de libertate sunt internarea într-un centru educativ și internarea într-un centru de detenție. Măsurile privative de libertate pot fi dispuse atunci când minorul a săvârșit o infracțiune pentru care legea prevede închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detențiunea pe viață. De asemenea, măsurile privative de libertate pot fi dispuse în caz de *reiterare infracțională*.

Măsura educativă a internării într-un centru educativ poate fi dispusă pe o perioadă cuprinsă între un an și 3 ani și constă în internarea minorului într-o instituție specializată în recuperarea minorului, unde va urma un program de pregătire școlară și formare profesională potrivit aptitudinilor sale, precum și programe de reintegrare socială.

Față de cele arătate, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte. Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât, în ipoteza săvârșirii unei noi infracțiuni în perioada internării, instanța care judecă noua infracțiune va avea posibilitatea menținerii măsurii internării într-un centru educativ, prelungind durata acesteia, sau va înlocui măsura inițială cu măsura internării într-un centru de detenție [art. 124 alin. (3) CP].

255. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Măsurile educative pot fi aplicate minorului exclusiv în limitele prevăzute de acestea, limite ale sancțiunii care nu sunt influențate, în principiu, de limitele speciale de pedeapsă ale infracțiunii. Spunem în principiu, întrucât, în cazul măsurii internării într-un centru de detenție, limitele de la 2 la 5 ani, respectiv de la 5 la 15 ani depind de pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită.

Așadar, varianta de la litera A este eronată.

Varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât anularea unui beneficiu acordat, spre deosebire de revocare, presupune o conduită anterioară rămânerii definitive a hotărârii prin care a fost aplicat. Or, săvârșirea unei infracțiuni în minorat este anterioară dispunerii suspendării sub supraveghere a executării pedepsei aplicate pentru o infracțiune comisă de aceeași persoană după majorat.

Comisia a apreciat că *art. 130 CP, prin verificarea cronologiei comiterii infracțiunilor, prevede că în acest caz vor putea fi incidente doar dispozițiile în materia anulării (iar nu revocării) suspendării sub supraveghere a executării pedepsei.*

Varianta de la litera C este corectă, întrucât măsurile educative privative de libertate se prescriu într-un termen egal cu durata măsurii educative luate, dar nu mai puțin de 2 ani. Așadar, cum durata măsurii internării într-un centru educativ este de un an și 6 luni, termenul de prescripție a executării acesteia este de 2 ani.

256. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Măsura internării într-un centru de detenție poate fi dispusă pe o perioadă cuprinsă între 2 și 5 ani, respectiv 5 și 15 ani, în funcție de gravitatea abstractă a infracțiunii comise, și constă în internarea minorului într-o instituție specializată în recuperarea minorilor, cu regim de pază și supraveghere, unde va urma programe intensive de reintegrare socială, precum și programe de pregătire școlară și formare profesională potrivit aptitudinilor sale.

Așa cum am arătat anterior, reiterarea infracțională este *per se* suficientă pentru a se dispune luarea măsurii educative a internării într-un centru de detenție, instanța urmând să aprecieze dacă

menținerea măsurii educative nu este suficientă pentru recuperarea minorului. De asemenea, am arătat că măsurile educative privative de libertate pot fi luate față de minorul infractor primar numai atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detențiunea pe viață.

Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

257. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

În acord cu Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură), se constată că varianta de la litera A este corectă, față de dispozițiile art. 134 alin. (2) CP. Potrivit acestui articol, atunci când, la data pronunțării hotărârii prin care s-a luat o măsură educativă privativă de libertate, infractorul a împlinit vârsta de 18 ani, instanța, ținând seama de posibilitățile sale de îndreptare, de vârsta acestuia, precum și de celelalte criterii prevăzute la art. 74 CP, poate dispune executarea măsurii educative într-un penitenciar.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât în cazul infracțiunilor comise în minorat nu pot fi aplicate decât măsuri educative, iar varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, față de dispozițiile art. 132 CP, referitoare la *prescripția executării măsurilor educative*.

258. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Potrivit dispozițiilor art. 44 alin. (1) CP, există pluralitate intermediară de infracțiuni când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare și până la data la care pedeapsa este executată sau considerată ca executată, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune și nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru starea de recidivă. Din interpretarea literală a textului de lege menționat rezultă, printre altele, că pot constitui prim termen al pluralității intermediare exclusiv hotărârile prin care s-a dispus condamnarea. Prin urmare, aplicarea măsurii educative a internării într-un centru educativ, pentru săvârșirea unei infracțiuni comise în timpul minorității, nu poate constitui prim termen al pluralității intermediare, nefiind îndeplinită condiția impusă de dispozițiile legale anterior menționate.*

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Ipoteza speței reflectă o premisă diferită de cea invocată de unul dintre candidați. În concret, ipoteza cuprinsă în enunț nu are în vedere existența vreunor circumstanțe atenuante care să conducă la reducerea limitelor speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită, astfel cum s-a invocat. Ca atare, pedeapsa de un an închisoare menționată în varianta de răspuns de la litera C, raportat la limitele de pedeapsă menționate în enunț, apare ca fiind nelegală.

Într-adevăr, pedeapsa minimă care poate fi pronunțată în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției pentru săvârșirea infracțiunii la care se face referire în enunțul întrebării este de un an și 4 luni, în lipsa reținerii altor cauze de reducere a pedepsei (de pildă, circumstanțe atenuante).

259. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Săvârșirea unei pluralități de infracțiuni de către o persoană atât în timpul minorității, cât și ulterior împlinirii vârstei de 18 ani impune stabilirea unui tratament sancționator special, întrucât, prin ipoteză, pentru infracțiunea comisă în timpul minorității nu pot fi luate decât măsuri educative (chiar dacă infractorul a devenit major), iar pentru infracțiunea comisă după majorat nu pot fi pronunțate decât pedepse.

Pornind de la datele enunțului, în cazul concursului de infracțiuni, dintre care una săvârșită în timpul minorității, iar alta după majorat, instanța va lua o măsură educativă, respectiv o pedeapsă, după care: *(i)* dacă măsura educativă este neprivativă de libertate, se execută numai pedeapsa; *(ii)* dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este închisoarea, se aplică pedeapsa închisorii, care se majorează cu o durată egală cu o pătrime din durata măsurii educative ori din restul rămas neexecutat din aceasta la data săvârșirii infracțiunii comise după majorat [CCR, *Decizia nr. 601/2018* (M. Of. nr. 1057 din 13.12.2018)]; *(iii)* dacă pedeapsa aplicată pentru infracțiunea săvârșită după majorat este detențiunea pe viață, se execută numai această pedeapsă; *(iv)* dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este amenda, se execută măsura educativă, a cărei durată se majorează cu cel mult 6 luni, fără a depăși maximul prevăzut de lege pentru aceasta.

Față de toate acestea, numai varianta de răspuns de la litera A descrie un mecanism corect de aplicare a tratamentului sancționator în cazul expus.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, în primul rând, pentru că se referă la un spor de o treime, și nu la sporul de o pătrime menționat în textul legal, iar, în al doilea rând, sintagma „cel puțin" a fost înlăturată ca fiind neconstituțională de către instanța de contencios constituțional (Decizia CCR nr. 601/2018, menționată anterior).

§7. Răspunderea penală a persoanei juridice

| 260. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Persoana juridică, cu excepția statului și a autorităților publice, răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice, în exercitarea unei activități care face obiectul domeniului privat [art. 135 alin. (1) și (2) CP]. Așa fiind, nu interesează dacă persoana juridică este de drept public sau de drept privat, instituțiile publice, de pildă, beneficiind de imunitate penală numai dacă fapta a fost săvârșită în exercitarea unei activități care nu poate face obiectul domeniului privat. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este eronat.

Persoanei juridice i se pot aplica numai pedeapsa principală (amenda penală) și pedepse complementare, pedepsele accesorii fiind excluse prin natura lucrurilor (persoanei juridice nu i se pot aplica pedepse privative de libertate), așadar, răspunsul de la litera C este corect.

Cuantumul amenzii penale se stabilește potrivit sistemului zilelor-amendă, numărul zilelor-amendă fiind stabilit ținându-se cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, între limitele legale prevăzute de art. 137 alin. (4) CP, limite care pot fi majorate cu o treime dacă prin infracțiunea săvârșită persoana juridică a urmărit obținerea unui folos patrimonial [art. 137 alin. (5) CP]. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este eronat.

| 261. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Potrivit definiției legale, răspunderea persoanei juridice poate fi antrenată pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice. Nu răspund penal statul și autoritățile publice, indiferent care este infracțiunea săvârșită, precum și instituțiile publice pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități care nu poate face obiectul domeniului privat.

Astfel, variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

| 262. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Acest tip de întrebare trebuie raportat la dispozițiile generale privind condițiile răspunderii persoanei juridice. Astfel, potrivit art. 135 CP, persoana juridică, cu excepția statului și a autorităților publice, răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice.

În aceste condiții, rezultă că infracțiunile reținute în sarcina persoanei juridice pot fi comise atât din culpă, cât și cu intenție. Rezultă, totodată, că, în ceea ce privește infracțiunile ce pot fi reținute în sarcina acestor entități, legea nu stabilește de principiu vreo incompatibilitate, mai ales că răspunderea persoanei juridice poate fi antrenată dacă persoana fizică comite infracțiunea „în interesul ori în numele persoanei juridice". Astfel, persoana juridică poate comite infracțiunea de înșelăciune, de pildă, în ipoteza în care prepusul său induce în eroare un client cu privire la calitatea mărfurilor vândute (autor) ori când persoana juridică pune la dispoziția autorului infracțiunii de înșelăciune mărfurile despre care cunoștea că nu corespund din punct de vedere calitativ (complice); când persoana juridică, o unitate de învățământ, predă minorul, cu știință și fără consimțământul părintelui căruia i-a fost încredințat, celuilalt părinte.

Față de toate acestea, varianta corectă de răspuns este cea de la litera A.

| 263. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Am arătat anterior faptul că antrenarea răspunderii penale a persoanei juridice presupune ca infracțiunea să fi fost săvârșită în realizarea obiectului ei de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice. Mai reținem că răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârșirea aceleiași fapte [art. 135 alin. (3) CP]. Dispoziția legală este logică, întrucât persoana juridică nu poate fi folosită ca un paravan de către infractorul persoană fizică.

Nu în ultimul rând, așa cum coautoratul poate fi reținut în cazul persoanelor fizice, tot astfel, dacă acestea lucrează în interesul ori în numele persoanei juridice, coautoratul va fi reținut și în cazul persoanelor juridice.

Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt corecte.

| 264. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Aceleași probleme precum cele de la întrebarea anterioară sunt ridicate și de această întrebare, astfel că facem trimitere la explicațiile de mai sus.

| 265. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Așa cum am arătat anterior, din economia dispozițiilor legale nu rezultă vreo incompatibilitate de principiu între diferitele infracțiuni ori diferitele forme de vinovăție și răspunderea persoanei juridice de drept privat (ori chiar a instituțiilor publice pentru faptele comise în exercitarea unei activități care poate face obiectul domeniului privat). Din contră, prin sintagma „infracțiuni săvârșite în interesul ori în numele persoanei juridice", dispozițiile legale (art. 135 CP) prevăd posibilitatea reținerii în sarcina persoanei juridice a oricărei infracțiuni, indiferent de forma de vinovăție cu care aceasta poate fi săvârșită și indiferent de calitatea persoanei fizice prin intermediul căreia entitatea a fost implicată în activitatea infracțională (de pildă, un administrator de fapt săvârșește infracțiunea de evaziune fiscală).

Astfel, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera C.

| 266. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Față de cele arătate anterior, variantele de răspuns de la literele B și C sunt eronate.

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârșirea aceleiași fapte, însă nici nu o presupune în mod automat.

| 267. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Partidele politice sunt persoane juridice de drept public, așadar, pot răspunde penal. Autoritățile publice, inclusiv Guvernul României, nu răspund niciodată penal, deci variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

| 268. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Materia răspunderii penale a persoanei juridice pune în evidență anumite particularități, cum ar fi imunitatea de jurisdicție pentru faptele săvârșite de către instituțiile publice în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat, reglementarea unei singure specii de pedeapsă principală (amenda), imposibilitatea aplicării pedepselor accesorii etc.

În această ordine, reținem că, potrivit art. 135 alin. (2) CP, instituțiile publice nu răspund pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat. Potrivit art. 136 alin. (1) CP, pedepsele aplicabile persoanei juridice sunt principale și complementare, iar potrivit art. 137 alin. (2) teza I CP, cuantumul amenzii penale se stabilește prin sistemul zilelor-amendă.

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt corecte.

| 269. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Am arătat anterior faptul că răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit a săvârșirea aceleiași fapte, însă nici nu o presupune. Este evident faptul că persoana juridică nu poate săvârși infracțiuni (inclusiv cele omisive proprii) decât prin intermediul unei persoanei fizice, însă nu mai puțin adevărat este faptul că persoana fizică implicată în activitatea care constituie infracțiune poate acționa din culpă ori fără vinovăție.

Față de cele arătate, varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât activitatea instituției publice de învățământ superior poate face obiectul domeniului privat.

| 270. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Persoanei juridice i se pot aplica, ca pedeapsă principală, exclusiv amenda [art. 136 alin. (2)] și una sau mai multe pedepse complementare (cu excepția situației când se dispune ca pedeapsă complementară dizolvarea persoanei juridice), prin urmare, doar varianta de răspuns de la litera B este corectă.

271. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)***

Simpla lecturare a dispozițiilor art. 135 și art. 136 CP este suficientă pentru rezolvarea corectă a acestei întrebări. Astfel, potrivit acestor dispoziții legale, persoana juridică, cu excepția statului și a autorităților publice, răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice. Așadar, reținem că statul și autoritățile publice au imunitate în fața legii penale. Instituțiile publice, pe de altă parte, nu răspund penal pentru infracțiunile săvârșite în exercitarea unei activități ce nu poate face obiectul domeniului privat.

Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârșirea aceleiași fapte. De reținut că prin „săvârșirea aceleiași fapte" nu trebuie să se înțeleagă o formă de coparticipare, persoană fizică-persoană juridică, întrucât în aceste ipoteze fiecare persoană răspunde pentru fapta proprie.

Față de cele arătate, varianta de la litera B este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât în cazul persoanei juridice pedeapsa principală este amenda penală, cu toate că pedeapsa complementară a dizolvării se poate dovedi adesea ca fiind mai grea decât pedeapsa amenzii (dizolvarea reprezintă pedeapsa capitală a persoanei juridice).

272. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Amenda constă în suma de bani pe care persoana juridică este condamnată să o plătească statului și care este stabilită prin sistemul zilelor-amendă. Cuantumul amenzii se calculează prin înmulțirea sumei corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 100 și 5.000 de lei, cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 și 600 de zile.

Numărul zilelor-amendă se stabilește ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei. *Cuantumul* sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ținând seama de valoarea activului patrimonial în cazul persoanelor juridice fără scop lucrativ, precum și de celelalte obligații ale persoanei juridice cu sau fără scop lucrativ [art. 137 alin. (3) CP, în lumina *Deciziei CCR nr. 708/2021* (M. Of. nr. 1160 din 07.12.2021)].

Când prin infracțiunea săvârșită persoana juridică a urmărit obținerea unui folos patrimonial, limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă se pot majora cu o treime, fără a se depăși maximul general al amenzii. La stabilirea amenzii se va ține seama de valoarea folosului patrimonial obținut sau urmărit.

Față de cele arătate, observăm că doar varianta de răspuns de la litera C este corectă.

273. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

În speță se va reține în sarcina persoanei juridice o infracțiune îndreptată împotriva vieții persoanei. Astfel, de pildă, se va reține infracțiunea de ucidere din culpă, întrucât prin utilizarea unui utilaj despre care persoana juridică avea cunoștință că nu mai corespunde normelor referitoare la securitatea muncii a prevăzut rezultatul faptei sale, nu l-a acceptat, socotind în mod neîntemeiat că acesta nu se va produce. Poate fi reținută în sarcina persoanei juridice infracțiunea de omor săvârșit cu intenție indirectă, dacă a dispus folosirea aceluiași utilaj (despre care avea cunoștință că este impropriu) deasupra unei treceri pietonale aglomerate.

Persoana fizică nu răspunde penal dacă se dovedește că a acționat utilajul în mod corect, neavând cunoștință despre viciul acestuia. Dacă, din contră, salariatul care a manevrat utilajul cunoștea viciul și faptul că utilajul va ceda sub o anumită sarcină (inferioară celei maxime autorizate), vinovăția sa există.

Față de cele arătate, singura variantă corectă este cea de la litera A, răspunderea persoanei juridice putând fi angajată independent de răspunderea persoanei fizice care a contribuit la săvârșirea faptei.

274. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

În funcție de atribuțiile pe care maistrul FT le avea stabilite prin fișa postului, i se poate sau nu reține vinovăția în săvârșirea acestei infracțiuni. Apreciem în acest sens, întrucât suntem în prezența unei infracțiuni omisive improprii, răspunderea în acest caz putând fi antrenată numai dacă persoana avea obligația legală sau contractuală de a acționa ori dacă autorul omisiunii, printr-o acțiune sau inacțiune anterioară, a creat pentru valoarea socială protejată o stare de pericol care a înlesnit producerea rezultatului.

Așadar, în măsura în care aceste condiții se verifică, vor răspunde penal atât persoana juridică, cât și maistrul FT.

275. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Pedepsele complementare pot fi aplicate persoanei juridice numai dacă aceasta răspunde penal și dacă a săvârșit o infracțiune pentru care a fost condamnată, astfel, varianta corectă de răspuns este cea de la litera C.

276. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte, întrucât fac referire la pedepsele complementare prevăzute la art. 136 alin. (3) CP. Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât amenda este o pedeapsă principală, și nu o pedeapsă complementară.

§8. Cauzele care înlătură răspunderea penală

277. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Potrivit art. 152 alin. (1) teza I CP, *amnistia înlătură răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură și executarea pedepsei pronunțate, precum și celelalte consecințe ale condamnării.*

În alin. (2) al aceluiași articol se precizează că *amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate*. Confiscarea specială este o măsură de siguranță, astfel încât amnistia nu produce, în general, efecte asupra acesteia. În consecință, amnistia antecondamnatorie intervenită în cursul judecății nu poate împiedica luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale, deoarece această măsură poate fi luată chiar dacă nu se dispune condamnarea inculpatului. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

În cazul confiscării extinse, lucrurile stau diferit, deoarece în reglementarea acestei măsuri de siguranță legiuitorul a prevăzut în mod explicit că ea nu poate fi luată decât în cazul în care se dispune condamnarea inculpatului. Astfel, potrivit art. 112[1] alin. (1) CP, *sunt supuse confiscării și alte bunuri decât cele prevăzute la art. 112, când față de o persoană se dispune condamnarea (...)*. În consecință, răspunsul de la litera B este corect, având în vedere că amnistia antecondamnatorie intervenită în cursul judecății împiedică dispunerea soluției condamnării și, drept consecință, luarea măsurii de siguranță a confiscării extinse.

Așa cum se poate observa, măsurile educative nu sunt exceptate de la amnistie, deoarece nu se poate face o discriminare între inculpații majori și inculpații minori din acest punct de vedere. Rațiunea amnistiei este diferită de cea a grațierii și de aceea nu se putea prevedea și în cazul amnistiei o excepție similară cu cea din art. 160 alin. (2) CP, potrivit căruia *grațierea nu are efecte asupra (...) măsurilor educative neprivative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de grațiere*. Răspunsul de la litera C este corect, având în vedere că amnistia antecondamnatorie intervenită în cursul judecății împiedică luarea măsurii educative a asistării zilnice.

Această întrebare a fost contestată, însă contestația a fost respinsă, pentru următoarele considerente: *este corectă și varianta de răspuns de la litera B. Amnistia antecondamnatorie este o cauză de încetare a procesului penal care intervine în cursul judecății, principalul efect fiind acela de înlăturare a răspunderii penale a făptuitorului pentru infracțiunea săvârșită. În cauzele în care amnistia a intervenit înainte de a se fi pronunțat o hotărâre definitivă (cum este situația expusă în enunț), aceasta împiedică luarea măsurii de siguranță a confiscării extinse. Potrivit dispozițiilor art. 112[1] CP, „sunt supuse confiscării și alte bunuri (...)". Spre deosebire de celelalte măsuri de siguranță asupra cărora amnistia nu are efecte, măsura de siguranță a confiscării extinse obligă la existența unei hotărâri de condamnare (...).*

278. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Amnistia înlătură răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură și executarea pedepsei, precum și celelalte consecințe ale condamnării. Amenda penală neexecutată nu se va mai executa, însă amenda încasată anterior amnistiei nu se restituie.

Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și nici asupra drepturilor persoanei vătămate. În aceste condiții, singura variantă corectă este cea de la litera A.

279. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, aprilie 2022)***

Cauzele care înlătură răspunderea penală sunt: amnistia, prescripția răspunderii penale, lipsa plângerii prealabile, retragerea plângerii prealabile și împăcarea (art. 152-159 CP). De menționat că, în principiu, amnistia postcondamnatorie are mai mult valențele unei cauze care înlătură executarea pedepsei pronunțate, precum și celelalte consecințe ale condamnării. Sub această rezervă, varianta de la litera A este singura corectă.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât, potrivit art. 153 alin. (2) lit. c) raportat la art. 220 CP, prescripția răspunderii penale nu operează în cazul infracțiunii de act sexual cu un minor, așadar, prescripția în această materie nu poate reprezenta o cauză care înlătură răspunderea penală.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât retragerea plângerii prealabile poate opera, potrivit art. 158 alin. (1) CP, până la pronunțarea unei hotărâri definitive.

280. Răspuns: A, C (NBI în prezent, A) ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Prescripția răspunderii penale este o cauză de înlăturare a răspunderii penale diferită de retragerea plângerii prealabile.

În cazul retragerii plângerii prealabile, legea reglementează o situație specială în privința infracțiunilor săvârșite asupra unor persoane vătămate minore, prevăzând în art. 158 alin. (4) CP că, *în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu în condițiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însușită de procuror*. În această situație nu se poate ajunge la stingerea acțiunii penale ca urmare a retragerii plângerii prealabile, deoarece procurorul nu și-a însușit declarația de retragere a plângerii prealabile făcută de persoana vătămată minoră, în condițiile legii. Nu înseamnă că pentru această infracțiune nu poate opera prescripția răspunderii penale, deoarece cele două cauze de înlăturare a răspunderii penale sunt distincte și operează independent una de cealaltă. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Prescripția răspunderii penale poate interveni doar înainte de condamnarea definitivă a inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, în timp ce prescripția executării pedepsei poate interveni doar după condamnarea definitivă a acestuia pentru infracțiunea comisă. Una este o cauză care înlătură răspunderea penală, iar cealaltă este o cauză care înlătură executarea pedepsei. Din acest motiv, cele două tipuri de prescripție se exclud reciproc. Dacă intervine prescripția răspunderii penale, se stinge acțiunea penală și, drept urmare, nu se mai ajunge la o soluție de condamnare și nici la aplicarea unei pedepse. Dacă s-a aplicat o pedeapsă a cărei executare s-a prescris, înseamnă că inculpatul a fost judecat înainte de împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale. De aceea, răspunsul de la litera B, potrivit căruia prescripția răspunderii penale poate curge paralel cu prescripția executării pedepsei pentru aceeași faptă, este greșit.

În ceea ce privește varianta de la litera C, reținem că, *de lege lata*, aceasta este greșită, în cazul săvârșirii infracțiunii de viol prescripția neînlăturând răspundea penală.

281. Răspuns: B, C (NBI în prezent, B) ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Prescripția răspunderii penale este o cauză care înlătură răspunderea penală, instanța de judecată în fața căreia se constată incidența prescripției fiind obligată să soluționeze acțiunea civilă. Așadar, incidența prescripției răspunderii penale nu numai că nu are vreun efect asupra substanței dreptului părții civile, dar nu produce niciun efect nici sub aspectul procedurii cu privire la latura civilă a procesului, astfel, varianta de răspuns de la litera A este incorectă.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât, în cazul infracțiunii continuate, prescripția răspunderii penale curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni [art. 154 alin. (2) CP].

Varianta de răspuns de la litera C este, *de lege lata*, eronată, întrucât, în cazul infracțiunii de act sexual cu un minor, prescripția nu înlătură răspunderea penală.

282. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât pentru infracțiunile de genocid, contra umanității și de război, omor și infracțiuni intenționate urmate de moartea victimei, precum și pentru infracțiunile de sclavie, trafic de persoane, trafic de minori, proxenetism, viol, agresiune sexuală, act sexual cu un minor și tortură prescripția nu înlătură răspunderea penală.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, în cazul infracțiunii continuate termenul de prescripție a răspunderii penale curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni [art. 154

alin. (2) CP]. Cu privire la infracțiunile simple, termenul curge de la data săvârșirii infracțiunii, cu mențiunea că, în cazul infracțiunilor simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp, termenul de prescripție începe să curgă din momentul apariției primei pagube ori al obținerii primului folos necuvenit [ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 5/2019* (M. Of. nr. 334 din 02.05.2019)].

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă, prescripția specială operând oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție este depășit cu încă o dată. De reținut în cazul prescripției răspunderii penale este faptul că aceasta nu va opera în mod necesar numai la împlinirea a dublului termenului, ci chiar mai devreme, dacă, de pildă, între diferitele acte care presupun încunoștințarea acuzatului [art. 155 alin. (1) CP] s-a împlinit termenul general al prescripției. Așadar, prin sintagma „încă o dată" legiuitorul nu a stabilit decât limita maximă până la care prescripția răspunderii penale se poate întinde, și nicidecum faptul că întinderea acesteia va fi calculată automat o dată și încă o dată ca urmare a efectuării unui singur act procedural dintre cele menționate de textul de lege. De pildă, în cazul unei infracțiuni de furt săvârșite la data de 02.06.2022, efectuarea în continuare a urmăririi penale fiind dispusă la data de 02.12.2022, termenul de prescripție a răspunderii penale nu se va împlini, în mod necesar, la data de 01.06.2032, acesta putând să se împlinească la fel de bine la data de 01.12.2027, dacă după atribuirea calității de suspect procurorul nu a mai efectuat niciun act de procedură în cauză.

283. Răspuns: B, C ***(admitere INM și magistratură, septembrie 2018)***

De lege lata, cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului [art. 155 alin. (1) CP, astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 71/2022 (M. Of. nr. 531 din 30.05.2022)].

Dincolo de faptul că, în prezent, prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul infracțiunii de viol, reținem că formularea plângerii prealabile nu constituie oricum un motiv de întrerupere a cursului termenului de prescripție a răspunderii penale, astfel că răspunsul de la litera A nu poate fi corect.

Potrivit art. 155 alin. (4) CP, *termenele prevăzute la art. 154, dacă au fost depășite cu încă o dată, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni*. Așadar, în cazul în care s-a îndeplinit termenul de prescripție specială a răspunderii penale, nu se mai poate discuta despre întreruperea prescripției, pentru că aceasta și-a produs deja efectul. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Față de dispozițiile art. 156 alin. (2) CP, răspunsul de la litera C este corect, având în vedere că termenul de prescripție a răspunderii penale își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât termenul de prescripție a răspunderii penale nu se întrerupe prin depunerea plângerii prealabile, întreruperile determinate de actele de urmărire penală efectuate în urma depunerii plângerii nu reprezintă un efect direct al plângerii prealabile. Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât, dacă termenul de prescripție a fost depășit cu încă o dată, răspunderea penală este înlăturată ca efect al prescripției speciale, astfel că în cazul actelor de procedură efectuate ulterior acestui moment, până la soluționarea cauzei, nu se mai poate pune problema unei întreruperi a termenului de prescripție*.

284. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Varianta de la litera A este corectă, față de dispozițiile art. 154 alin. (3) CP, potrivit cărora, în cazul infracțiunii progresive, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii acțiunii sau inacțiunii și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs. Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 153 alin. (2) lit. b) teza finală CP, potrivit cărora prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei.

De pildă, în cazul săvârșirii unei acțiuni de lovire care, raportat la urmările inițial produse, a fost încadrată la art. 193 alin. (2) CP, dar al cărei rezultat se augmentează ulterior, atrăgând reținerea infracțiunii prevăzute la art. 194 CP, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă la data săvârșirii acțiunii de lovire și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului

ulterior (și definitiv) produs. În ipoteza în care fapta intenționată are ca urmare moartea victimei (fie că este vorba despre o lovire, o lipsire de libertate, o tâlhărie etc.), răspunderea penală nu se prescrie.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât pentru curgerea termenului de prescripție cauzele de întrerupere sunt instantanee [art. 155 alin. (2) CP], în timp ce cauzele de suspendare au, de regulă, o existență mai mare în timp [art. 156 alin. (2) CP].

| 285. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Varianta de la litera A este corectă, față de dispozițiile art. 153 alin. (2) lit. c) introduse în Codul penal prin Legea nr. 217/2020 (M. Of. nr. 1012 din 30.10.2020), modificate ulterior prin Legea nr. 186/2021 (M. Of. nr. 657 din 02.07.2021). Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 156 alin. (2) CP, potrivit cărora prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

În fine, varianta de la litera C este eronată, întrucât, în cazul infracțiunilor continue [abandonul de familie prevăzut în art. 378 alin. (1) lit. c) CP fiind o astfel de infracțiune, după cum a stabilit ICCJ, Completul RIL, prin *Decizia nr. 4/2017* (M. Of. nr. 360 din 16.05.2017)], termenul de prescripție începe să curgă de la data încetării acțiunii sau inacțiunii, așadar, de la momentul epuizării ei [art. 154 alin. (2) CP].

| 286. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

În acord cu Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură), reținem că *dispozițiile art. 154 alin. (1) CP stabilesc durata termenelor de prescripție a răspunderii penale, în cazul infracțiunilor prescriptibile din acest punct de vedere, în funcție de pedeapsa prevăzută de lege (mai exact, de maximul special al acesteia) pentru infracțiunea comisă. Sensul sintagmei „pedeapsă prevăzută de lege" este stabilit expres de către legiuitor potrivit dispozițiilor art. 187 CP, care stabilesc expres (tocmai în legătură cu situații de acest tip – precum este determinarea duratei termenelor de prescripție a răspunderii penale sau determinarea existenței gravității abstracte a infracțiunii care se pretinde a reprezenta termenul al doilea al recidivei etc.) că „Prin pedeapsă prevăzută de lege se înțelege pedeapsa prevăzută în textul de lege care incriminează fapta săvârșită în forma consumată, fără luarea în considerare a cauzelor de reducere sau de majorare a pedepsei". Prin urmare, tentativa, care reprezintă (printre altele – din acest punct de vedere) o cauză de reducere/atenuare a pedepsei, NU va fi luată în considerare la determinarea duratei termenului de prescripție a răspunderii penale, care va fi același pentru una și aceeași infracțiune (ca încadrare juridică), indiferent de aspectul rămânerii ei la stadiul de tentativă ori de acela al consumării acesteia, pe caz concret. Desigur, ulterior acestei operațiuni, dacă se va determina că fapta penală respectivă nu este prescrisă sub aspectul răspunderii penale, sancțiunea concretă care se va stabili în caz de judecată și condamnare (sau amânare a aplicării pedepsei) va fi determinată între limitele reduse la jumătate ale pedepsei prevăzute de lege pentru acea infracțiune.*

În raport de aceste argumente, se constată că varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât confiscarea extinsă este singura măsură de siguranță care nu poate fi aplicată decât în caz de condamnare. Or, în contextul împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale, este evident că această soluție nu poate fi dispusă.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât termenul prescripției ordinare a răspunderii penale, depășit cu încă o dată, se va considera îndeplinit (prescripția specială a răspunderii penale) oricâte întreruperi ar interveni. De pildă, în cazul infracțiunii de furt, pedepsită cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani, termenul prescripției (ordinare) a răspunderii penale este de 5 ani [art. 154 alin. (1) lit. d) CP]. În ipoteza săvârșirii faptei la 15.05.2022, termenul prescripției (ordinare) se împlinește la data de 14.05.2027. În ipoteza în care a fost îndeplinit în cadrul procesului un act de procedură care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului [art. 155 alin. (1) CP, astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 71/2022], un nou termen al prescripției începe să curgă. Folosindu-ne de același exemplu, în cazul dispunerii la data de 15.01.2023 a măsurii efectuării în continuare a urmăririi penale cu privire la suspect, termenul de 5 ani reîncepe să curgă de la această dată. Cu toate acestea, indiferent câte întreruperi ale termenului de prescripție a răspunderii penale ar interveni, termenul prescripției (speciale) a răspunderii penale se împlinește cel târziu la data de 14.05.2032.

| 287. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Așa cum am arătat anterior, potrivit art. 153 alin. (2) lit. b) teza finală CP, prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei. Potrivit art. 154 alin. (2) CP, în materia prescripției răspunderii penale, de regulă termenele încep să curgă de la data săvârșirii infracțiunii. În cazul infracțiunilor continue termenul curge de la data încetării acțiunii sau inacțiunii, în cazul infracțiunilor continuate de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni, iar în cazul infracțiunilor de obicei de la data săvârșirii lor. Soluția legislativă a fost impusă de faptul că, privite drept infracțiuni unice (infracțiunea continuă, continuată și de obicei), este logic ca răspunderea comiterii lor să nu se prescrie atâta vreme cât ele nu au fost finalizate. Pentru aceste motive, variantele de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât curgerea unui nou termen de prescripție este determinată de întreruperea termenului de prescripție, și nu de suspendarea lui. În acest din urmă caz, termenul de prescripție își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.

| 288. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

În actualul Cod penal, spre deosebire de vechiul Cod penal, retragerea plângerii prealabile produce efecte *in personam*, iar nu efecte *in rem*. Aceasta înseamnă că persoana vătămată își poate retrage plângerea prealabilă doar cu privire la unii dintre participanții la săvârșirea infracțiunii și își poate menține plângerea cu privire la restul participanților. Această regulă rezultă din dispozițiile art. 158 alin. (2) CP, potrivit cărora *retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală a persoanei cu privire la care plângerea a fost retrasă*. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Această regulă nu mai este valabilă în cazul formulării plângerii prealabile, unde efectele se produc *in rem*, iar nu *in personam*, potrivit art. 157 alin. (3) CP. De asemenea, formularea sau menținerea plângerii prealabile produce efecte chiar dacă a fost făcută doar de una dintre persoanele vătămate, așa cum rezultă din prevederile art. 157 alin. (2) CP, potrivit cărora *fapta care a adus o vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai de către una dintre ele*. Textul menționat nu vorbește și despre *menținerea* plângerii prealabile de către una dintre persoanele vătămate, însă, în cazul în care plângerea prealabilă a fost formulată de toate persoanele vătămate printr-o infracțiune, dar una sau unele dintre acestea și-au retras ulterior plângerea prealabilă, este aplicabil același principiu al indivizibilității plângerii prealabile menționat în art. 157 alin. (2) CP. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Potrivit art. 157 alin. (4) CP, *în cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitatea de exercițiu restrânsă sau o persoană juridică ce este reprezentată de făptuitor, acțiunea penală se poate pune în mișcare și din oficiu*. S-a pus problema dacă în aceste cazuri, în care acțiunea penală s-a pus în mișcare din oficiu, ar mai fi posibilă retragerea plângerii prealabile. Infracțiunile respective sunt urmărite la plângerea prealabilă, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu, având în vedere situația specială a persoanelor vătămate. Or, din moment ce acțiunea penală nu a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă, ar mai fi posibilă o retragere a plângerii prealabile? Pentru a nu dezavantaja aceste persoane față de cele la care acțiunea penală a fost pusă în mișcare la plângerea prealabilă, legiuitorul a prevăzut și în acest caz posibilitatea retragerii plângerii prealabile. Acesta a condiționat însă producerea consecințelor retragerii plângerii prealabile de însușirea ei de către procuror. Astfel, în art. 158 alin. (4) CP se prevede că, *în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu în condițiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însușită de procuror*. Față de acest text de lege, răspunsul de la litera C este corect.

Prin adăugarea unor ipoteze neavute în vedere în prezenta grilă, s-a ajuns la contestarea ei de către candidați. Contestațiile au fost însă respinse ca nefondate, pentru următoarele considerente: *varianta de răspuns de la litera C este corectă. Din enunțul grilei rezultă cu evidență că varianta de răspuns de la litera C se referă întocmai la ipoteza prevăzută în art. 158 alin. (4) CP, care are în vedere strict situațiile prevăzute de art. 157 alin. (4) CP, iar nu toate infracțiunile pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu. Critica formulată cu privire la chemarea persoanei vătămate pentru a o întreba dacă își însușește plângerea prealabilă are în vedere o cu totul altă ipoteză, respectiv cea reglementată de art. 297 CPP. Aceasta se referă la obligația organului de urmărire penală care desfășoară cercetări într-o cauză în care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu (nu la plângerea*

prealabilă), de a chema persoana vătămată și a o întreba dacă formulează plângere prealabilă, atunci când din cercetări rezultă că infracțiunea săvârșită este alta decât cea pentru care s-au desfășurat până în acel moment cercetările, iar pentru aceasta este necesară plângerea prealabilă (de exemplu, s-au efectuat din oficiu cercetări pentru infracțiunea de omor, dar din probele administrate rezultă că s-a comis doar cea de lovire sau alte violențe; în această situație se va proceda la schimbarea încadrării juridice, după care persoana vătămată va fi chemată pentru a fi întrebată dacă depune plângere prealabilă pentru infracțiunea de lovire și alte violențe).

289. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Retragerea plângerii prealabile poate interveni numai în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile. Plângerea poate fi retrasă personal de către persoana vătămată ori prin mandatar cu procură specială. În cazul persoanelor lipsite de capacitate de exercițiu, retragerea plângerii prealabile se face numai de reprezentanții lor legali. În cazul persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă, retragerea plângerii prealabile se face cu încuviințarea persoanelor prevăzute de lege. Atunci când procurorul a pus în mișcare acțiunea penală din oficiu, în condițiile art. 157 alin. (4) CP, retragerea plângerii prealabile de către persoana vătămată produce efecte numai dacă este însușită de către procuror.

Față de cele arătate, observăm că variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

290. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Așa cum am arătat anterior, retragerea plângerii prealabile produce, potrivit actualului Cod penal, efecte *in personam*, numai cu privire la persoana la care plângerea a fost retrasă. În consecință, varianta de răspuns de la litera C este greșită, iar varianta de răspuns de la litera A este corectă. Așadar, dacă indivizibilitatea acțiunii penale face ca formularea plângerii prealabile să aibă efecte *in rem*, față de toți participanții la săvârșirea infracțiunii, retragerea plângerii prealabile produce efecte *in personam*.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât, pentru a produce efecte, plângerea prealabilă trebuie retrasă până la pronunțarea unei hotărâri definitive [art. 158 alin. (1) teza I CP]. Ulterior acestui moment, acțiunea penală fiind stinsă prin soluția pronunțată, retragerea plângerii prealabile nu mai poate înlătura răspunderea penală.

291. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Potrivit art. 158 alin. (1) CP, *retragerea plângerii prealabile poate interveni până la pronunțarea unei hotărâri definitive, în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile*. În esență, este de reținut că retragerea plângerii prealabile este posibilă *numai* în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de formularea unei plângeri prealabile, indiferent dacă procesul penal a început ca urmare a formulării unei astfel de plângeri ori din oficiu. Așa fiind, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte. În cazul punerii în mișcare a acțiunii penale de către procuror, în condițiile art. 157 alin. (4) CP, retragerea plângerii prealabile produce efecte numai dacă este însușită de către procuror.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât ceea ce prevede expres legea este faptul că „acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate", și nu sintagma folosită în varianta de răspuns. În plus, retragerea plângerii prealabile nu produce vreun efect asupra substanței dreptului de a solicita obligarea inculpatului la plata unor despăgubiri civile.

292. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Fapta care a adus o vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai de către una dintre ele. Așa fiind, varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât CB a formulat plângere prealabilă în termen, autorul va fi tras la răspundere pentru vătămarea tuturor persoanelor, fiind indiferent că AB a formulat plângerea cu neobservarea termenului de 3 luni, iar BB nu a înțeles să formuleze plângere prealabilă.

293. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Așa cum am arătat, procurorul poate pune în mișcare acțiunea penală din oficiu inclusiv în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de formularea unei plângeri prealabile, dacă constată îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 157 alin. (4) și (5) CP, respectiv când: *(i)* cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitate de exercițiu restrânsă; *(ii)* persoana vătămată este o persoană juridică ce este reprezentată de făptuitor; *(iii)* persoana vătămată a decedat sau în cazul persoanei juridice aceasta a fost lichidată, înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru introducerea plângerii.

În cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu în condițiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însușită de procuror [art. 158 alin. (4) CP].

Față de cele arătate, este evident că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

294. Răspuns: A, C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Infracțiunile pentru care împăcarea înlătură răspunderea penală sunt prevăzute expres în lege. În lipsa unei mențiuni explicite care să prevadă această cauză de înlăturare a răspunderii penale, nu este posibilă înlăturarea răspunderii penale prin împăcare.

Noul Cod penal a făcut o distincție netă între infracțiunile la care este posibilă împăcarea și infracțiunile la care este posibilă retragerea plângerii prealabile, astfel încât să nu se mai suprapună cele două cauze care înlătură răspunderea penală. Raportat la distincția arătată, în principiu, împăcarea nu este posibilă la infracțiunile pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de formularea unei plângeri prealabile [art. 159 alin. (1) CP] și, viceversa, retragerea plângerii prealabile nu este posibilă în cazul infracțiunilor pentru care este posibilă împăcarea.

Astfel, la infracțiunea de gestiune frauduloasă, Codul penal prevede în art. 242 alin. (4) că acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă. La infracțiunea de abuz de încredere, Codul penal prevede în art. 238 alin. (2) că acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Or, în aceste cazuri, prevăzându-se ca modalitate de stingere a acțiunii penale retragerea plângerii prealabile, potrivit art. 158 CP, nu s-a mai prevăzut și posibilitatea stingerii acestei acțiuni prin împăcare. Astfel, răspunsurile de la literele A și C sunt corecte, prin raportare la enunț.

Răspunsul de la litera B este incorect, prin raportare la enunț, deoarece, potrivit art. 243 alin. (3) CP, în cazul infracțiunii de însușire a bunului găsit, împăcarea înlătură răspunderea penală.

295. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Varianta de la litera A este corectă, întrucât împăcarea intervenită în condițiile legii exclude posibilitatea condamnării inculpatului, condiție a măsurii confiscării extinse [art. 112^{1} alin. (1) CP].

Varianta de la litera B este eronată, deoarece grațierea reprezintă o cauză de înlăturarea sau modificare a pedepsei aplicate, or, împăcarea poate interveni întotdeauna anterior pronunțării unei hotărâri de condamnare.

Referitor la această variantă de răspuns, Comisia a reținut că *instituția împăcării poate interveni (cu atât mai mult în cursul urmăririi penale) chiar în contextul intrării în vigoare a unei legi de grațiere incidente din perspectiva condițiilor prevăzute de actul de clemență la situația din cauză. În primul rând, incidența cauzelor de înlăturare a răspunderii penale se verifică prioritar față de cele de înlăturare a executării pedepsei; în al doilea rând, prin raportare la contextul variantei indicate drept corectă, doar instanța de judecată face aplicarea grațierii.*

Varianta de la litera C este eronată, întrucât în cazul minorului împăcarea se face numai de reprezentantul său legal, după caz, cu încuviințarea persoanelor prevăzute de lege, în funcție de vârsta minorului. Așadar, procurorul nu joacă niciun rol în această ipoteză.

296. Răspuns: A ***(admitere INM și magistratură, septembrie 2018)***

În cazul infracțiunii de furt este posibilă stingerea acțiunii penale prin împăcare, deoarece art. 231 alin. (2) CP prevede explicit această posibilitate.

Împăcarea dintre inculpat și persoana vătămată se poate realiza fie printr-un înscris autentic, fie în fața organului judiciar la care este cauza. Cum din răspunsul de la litera A rezultă că este vorba despre o cauză aflată în curs de cercetare la procuror, împăcarea se poate realiza în mod valabil în fața acestuia. Prin urmare, răspunsul de la litera A este corect.

Întrucât în cazul infracțiunii de distrugere prevăzute la art. 253 alin. (1) CP acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, stingerea acțiunii penale se poate realiza doar prin retragerea plângerii prealabile. În consecință, în cazul acestei infracțiuni împăcarea nu este posibilă, motiv pentru care răspunsul de la litera B este greșit.

În cazul infracțiunii de șantaj nu este posibilă stingerea acțiunii penale nici prin împăcare, nici prin retragerea plângerii prealabile. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât acordul de voință în sensul împăcării poate interveni în cursul urmăririi penale, iar infracțiunea comisă este susceptibilă de împăcare. În plus, în ipoteza vizată nu suntem în prezența unui furt care se urmărește la plângerea prealabilă, autorul nefiind găzduit de persoana vătămată, fiind invitat de aceasta doar la cină. Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât declarația persoanei vătămate care arată că inculpatul a reparat prejudiciul și că nu mai are pretenții față de acesta nu echivalează cu o împăcare. Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, întrucât în cazul infracțiunii de șantaj împăcarea nu înlătură răspunderea penală.*

297. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Împăcarea reprezintă cauza care înlătură răspunderea penală în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu și la care se prevede expres posibilitatea împăcării, constând într-un acord între părțile raportului penal de conflict, persoana vătămată și făptuitor, prin care conflictul născut prin săvârșirea infracțiunii este stins. Împăcarea poate interveni numai până la citirea actului de sesizare a instanței [art. 159 alin. (3) CP].

În cazul în care infracțiunea este săvârșită de reprezentantul persoanei juridice vătămate, împăcarea produce efecte numai dacă procurorul consimte în acest sens, așadar, doar varianta de răspuns de la litera B este corectă.

298. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Dispozițiile art. 159 alin. (1)-(3) CP reprezintă răspunsul acestei întrebări. Potrivit acestor dispoziții legale, împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea prevede expres această posibilitate; împăcarea înlătură răspunderea penală și stinge acțiunea civilă; împăcarea produce efecte *in personam*.

Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera B este singura corectă.

§9. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei

299. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Potrivit art. 160 alin. (1) CP, *grațierea are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai ușoară*. Din acest text se deduce că, pentru a fi incidentă grațierea, trebuie să existe o pedeapsă *aplicată* de instanță printr-o hotărâre definitivă, pentru că doar în cazul acesteia se poate vorbi despre *executare*. În cazul amânării aplicării pedepsei nu se aplică o pedeapsă, ci aceasta doar este stabilită de instanța de judecată, aplicarea ei fiind amânată. În consecință, nu se poate vorbi despre o grațiere a unei pedepse a cărei aplicare a fost amânată de instanța de judecată. De aceea, grațierea nu poate avea vreun efect asupra obligației de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității, impusă persoanei față de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei. Prin urmare, răspunsul de la litera A este greșit.

Potrivit art. 160 alin. (2) CP, *grațierea nu are efecte asupra pedepselor complementare și măsurilor educative neprivative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de grațiere*. Cum se poate constata, legea nu include în această excepție și măsurile educative privative de libertate, referindu-se doar la măsurile educative neprivative de libertate. Cum excepțiile sunt de strictă interpretare, iar în penal este interzisă analogia în defavoarea inculpatului sau condamnatului, rezultă că măsurile educative privative de libertate urmează regimul pedepselor privative de libertate în ceea ce privește grațierea. Prin urmare, răspunsul de la litera B, potrivit căruia grațierea nu ar avea efecte asupra măsurilor educative privative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de grațiere, este un răspuns greșit.

În ceea ce privește pedepsele executate integral, având în vedere că prin grațiere se înlătură doar executarea pedepsei principale, fără niciun alt efect, înseamnă că o grațiere nu ar putea avea vreun efect asupra unei pedepse principale executate integral. Prin urmare, răspunsul de la litera C este corect.

300. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Grațierea este măsura de clemență acordată individual, prin decret al Președintelui României, sau colectiv, de către Parlament, prin lege organică, ce constă în înlăturarea, în total sau în parte, a

executării pedepsei aplicate de instanță ori în comutarea acesteia în una mai ușoară [art. 1 și art. 2 din Legea nr. 546/2002 privind grațierea și procedura acordării grațierii (republicată în M. Of. nr. 287 din 18.04.2014)]. De aceea, putem afirma că varianta de răspuns de la litera A este greșită, iar cea de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera C este greșită, întrucât grațierea nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate [art. 160 alin. (3) CP]. De asemenea, grațierea nu are efecte asupra pedepselor a căror executare este suspendată sub supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de grațiere [art. 160 alin. (4) CP].

301. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Grațierea reprezintă o cauză de înlăturare sau modificare a executării pedepsei. Așadar, efectul imediat al grațierii este înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai ușoară. Potrivit dispozițiilor art. 160 alin. (2) și (4) CP, grațierea *nu* are efecte asupra *(i)* pedepselor complementare, *(ii)* măsurilor educative neprivative de libertate și *(iii)* pedepselor a căror executare este suspendată sub supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de grațiere. Grațierea *nu* are efecte, potrivit art. 160 alin. (3) CP, nici asupra *(iv)* măsurilor de siguranță și *(v)* drepturilor persoanei vătămate.

Față de toate acestea, variantele de la literele A și C sunt corecte.

302. Răspuns: A, C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

În cazul prescripției executării pedepsei vorbim despre o pedeapsă aplicată printr-o hotărâre definitivă de condamnare. Așadar, dacă inculpatul a fost judecat pentru mai multe infracțiuni săvârșite în concurs și a fost condamnat pentru toate, instanța a făcut aplicarea dispozițiilor art. 39 CP privind stabilirea pedepsei în caz de concurs de infracțiuni, stabilind o pedeapsă rezultantă. Doar executarea acestei pedepse rezultante se poate prescrie, nu fiecare pedeapsă aplicată pentru fiecare infracțiune în parte. Spre deosebire de prescripția executării pedepsei, care poate să privească doar pedeapsa rezultantă, prescripția răspunderii penale, în cazul săvârșirii unui concurs de infracțiuni, poate să privească fiecare infracțiune în parte. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece termenele de prescripție a executării pedepsei, potrivit art. 162 alin. (2) CP, *se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă*. Or, hotărârea primei instanțe nu rămâne definitivă la data pronunțării, chiar dacă nu este atacată cu apel, ci la data expirării termenului de declarare a apelului pentru procuror, pentru părți și pentru persoana vătămată. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Potrivit art. 162 alin. (7) CP, *prin pedeapsa ce se execută se înțelege pedeapsa stabilită de instanță, ținându-se cont de cauzele ulterioare de modificare a acesteia*. Așadar, la calcularea termenului de prescripție a executării pedepsei se ia în considerare pedeapsa stabilită de instanță, dar se ține cont și de cauzele ulterioare de modificare a pedepsei. Cum grațierea este o cauză ulterioară de modificare a pedepsei, se ține seama și de aceasta la calcularea termenului de prescripție a executării pedepsei. De aceea, este corect răspunsul de la litera C, potrivit căruia termenul de prescripție a executării pedepsei se calculează, în cazul grațierii parțiale, în raport cu restul de pedeapsă ce a mai rămas de executat [art. 162 alin. (7) CP].

303. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Prescripția executării pedepsei este cauza care înlătură executarea pedepsei principale și, implicit, a pedepsei accesorii (*accesorium sequitur principale*), însă nu are efecte și asupra pedepselor complementare aplicate persoanei fizice ori asupra măsurilor de siguranță [art. 162 alin. (6) CP]. Pentru a opera prescripția executării pedepsei, este necesară curgerea unui anumit termen, expres determinat de lege, în interiorul căruia condamnatul să nu fi început executarea pedepsei ori să nu fi săvârșit o nouă infracțiune. Ca orice alt termen, termenul prescripției executării pedepsei are două momente, *dies a quo*, momentul de debut al curgerii termenului, și *dies ad quem*, momentul la care termenul se împlinește.

Ca regulă generală, termenul de prescripție a executării pedepsei curge de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă [art. 162 alin. (2) CP]. Se constată, astfel, că numai pedepsele executabile se prescriu, nu și pedepsele care nu au fost date spre executare (de pildă, cele a căror executare a fost suspendată sub supraveghere), în aceste cazuri termenul de prescripție a executării pedepsei începând să curgă de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care a fost anulat ori

revocat beneficiul amânării aplicării pedepsei sau suspendării executării pedepsei sub supraveghere, iar pedeapsa a fost dată spre executare. Față de cele arătate, varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât termenul de prescripție începe să curgă începând cu data rămânerii definitive a hotărârii de revocare a suspendării executării pedepsei sub supraveghere, și nu din momentul dispunerii acestei măsuri în primă instanță.

În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, termenul de prescripție curge de la data când hotărârea de înlocuire a rămas definitivă și se calculează în raport cu durata pedepsei închisorii. Așa cum am arătat anterior, și în cazul variantei de răspuns de la litera B găsim aceeași omisiune referitoare la caracterul definitiv al hotărârii.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă. În cazul revocării liberării condiționate termenul de prescripție a executării pedepsei începe să curgă de la data când hotărârea de revocare a rămas definitivă.

304. Răspuns: A, C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Termenul prescripției executării pedepsei se calculează în raport cu pedeapsa care urmează să fie executată, stabilită de instanță. Durata termenului poate suferi modificări pe parcursul curgerii lui, atunci când operează cauze ulterioare de modificare a pedepsei. De pildă, în cazul grațierii parțiale a pedepsei aplicate, termenul de prescripție se va calcula raportat la pedeapsa dată efectiv spre executare.

Termenul de prescripție a executării pedepsei amenzii curge de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă. Termenul este întrerupt prin începerea executării pedepsei (efectuarea unei plăți parțiale din suma pe care condamnatul a fost obligat să o achite), prin săvârșirea de către condamnat a unei noi infracțiuni sau prin înlocuirea modului de executare a pedepsei, din achitarea sumei la care condamnatul a fost obligat în prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității.

Pentru aceste motive, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, față de dispozițiile art. 167 alin. (1) CP, potrivit cărora *termenul de reabilitare începe să curgă de la data când a luat sfârșit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris.*

305. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Cu privire la varianta de la litera A, care este eronată, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *în argumentarea contestatorilor se ignoră dispozițiile art. 162 alin. (3) CP care reglementează curgerea termenului de prescripție într-un caz special. Într-adevăr, în conformitate cu dispozițiile art. 162 alin. (2) CP, termenul de prescripție a executării pedepsei începe să curgă de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă, dar numai în situația în care pedeapsa principală este executabilă, adică poate fi pusă în executare imediat. Or, în cazul suspendării executării pedepsei, așa cum o spune și denumirea instituției, executarea pedepsei este suspendată pe durata termenului de supraveghere, situație în care termenul de prescripție a executării pedepsei nu începe să curgă. Termenul de supraveghere începe să curgă de la data rămânerii definitive a hotărârii, conform art. 92 alin. (2) CP, iar la împlinirea acestuia, în condițiile art. 98 alin. (1) CP, pedeapsa se consideră executată, caz în care nu se mai poate vorbi despre prescripția executării pedepsei. Numai în situația în care se dispune anularea sau revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere, deci pedeapsa devine executabilă, începe să curgă termenul de prescripție a executării pedepsei, respectiv de la data când hotărârea de revocare sau anulare a rămas definitivă, conform art. 162 alin. (3) CP. Astfel fiind, termenul de prescripție a executării pedepsei nu curge concomitent cu termenul de supraveghere în cazul condamnării la o pedeapsă cu închisoarea a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere.*

Varianta de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 162 alin. (2) CP, fiind lipsit de relevanță dacă s-au aplicat sau nu, alăturat pedepsei principale, pedepse complementare.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât grațierea, alăturat prescripției executării pedepsei, reprezintă cauză de înlăturare a executării pedepsei. Or, executarea pedepsei fiind stinsă, prescripția executării rămâne fără obiect.

306. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Potrivit art. 41 alin. (1) CP, *există recidivă când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an și până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune cu intenție sau cu intenție depășită, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de un an sau mai mare.* Din acest text de lege rezultă că la stabilirea stării de recidivă se ia în considerare pedeapsa definitivă aplicată de instanță, fără a se ține cont de cauzele ulterioare care modifică executarea pedepselor, cum este și grațierea. De aici se poate deduce că grațierea parțială a unei pedepse definitive aplicate de instanță nu ar putea avea vreun efect asupra recidivei, dacă aceasta din urmă întrunea toate condițiile pentru a fi reținută starea de recidivă. În consecință, răspunsul de la litera A este greșit.

Spre deosebire de stabilirea stării de recidivă, la calcularea termenului de prescripție a executării pedepsei se va ține cont de efectele produse de actul de grațiere, respectiv de cuantumul redus al pedepsei. Aceasta înseamnă că termenul de prescripție a executării pedepsei se va calcula în raport de pedeapsa redusă în urma aplicării actului de grațiere parțială a pedepsei. Acest lucru rezultă din art. 162 alin. (7) CP, potrivit căruia *prin pedeapsa ce se execută se înțelege pedeapsa stabilită de instanță, ținându-se cont de cauzele ulterioare de modificare a acesteia.* Așadar, la calcularea termenului de prescripție a executării pedepsei se ia în considerare pedeapsa stabilită de instanță, dar se ține cont și de cauzele ulterioare de modificare a pedepsei. Cum grațierea este o cauză ulterioară de modificare a pedepsei, se ține seama și de aceasta la calcularea termenului de prescripție a executării pedepsei. De aceea, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece termenul de definitivare începe să curgă de la data adoptării actului de grațiere, iar nu de la executarea părții din pedeapsă negrațiată.

§10. Cauzele care înlătură consecințele condamnării

307. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Reabilitarea este mijlocul legal prin care fostul *condamnat* este deplin integrat, pe plan juridic, în societate (C. MITRACHE, CR. MITRACHE, *op. cit.*, p. 442). Reabilitarea este cunoscută sub două forme: de drept (*ope legis*) și judecătorească (*ope judicis*).

Reabilitarea de drept, potrivit dispozițiilor art. 165 CP, are loc *în cazul condamnării la pedeapsa amenzii, la pedeapsa închisorii care nu depășește 2 ani sau la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârșit o altă infracțiune.*

Așa fiind, se poate spune că se exclud din domeniul de aplicare al reabilitării de drept: a) *în funcție de soluția pronunțată: (i)* soluțiile de renunțare la aplicarea pedepsei; *(ii)* soluțiile de amânare a aplicării pedepsei; b) *în funcție de natura și cuantumul pedepsei: (i)* condamnările la detențiunea pe viață; *(ii)* condamnările la pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani sau 3 ani, în funcție de modalitatea de individualizare a executării pedepsei (cu sau fără suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei); și c) *în funcție de antecedentele condamnatului:* acesta să nu fi suferit anterior o condamnare nereabilitată.

Față de aceste considerente, se constată că varianta de răspuns de la litera C este eronată, pedeapsa aplicată în acest caz fiind superioară pedepsei de 2 ani închisoare ori, după distincția făcută anterior, 3 ani închisoare. Varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, o pedeapsă a cărei aplicare a fost amânată nefiind susceptibilă de reabilitare, lipsind atât premisa acestei instituții (condamnarea), cât și obiectul ei (existența unor decăderi, interdicții ori incapacități rezultate din soluția pronunțată).

Varianta de la litera A este corectă, măsura de siguranță a confiscării extinse poate fi dispusă indiferent de cuantumul pedepsei principale la care a fost condamnat inculpatul.

308. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Reabilitarea de drept intervine *ope legis* dacă condițiile privind soluția pronunțată, natura ori cuantumul pedepsei aplicate, antecedentele penale ale condamnatului sunt întrunite. În acest sens nu va interesa îndeplinirea altor condiții raportate la dispozițiile hotărârii de condamnare (e.g., plata cheltuielilor de judecată, achitarea despăgubirilor civile), acestea excedând textului legal.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, iar cea de la litera B este corectă, întrucât, așa cum am arătat, reabilitarea de drept operează numai dacă soluția pronunțată de către instanță este condamnarea (nu renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei) și numai dacă cuantumul pedepsei închisorii nu este mai mare de 2 ani sau, dacă s-a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, 3 ani.

309. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Față de cele arătate anterior, varianta de la litera A este singura corectă. Astfel, în contextul în care pedeapsa complementară a degradării militare nu poate fi aplicată decât dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea de cel puțin 5 ani, este evident că nu se verifică condiția reabilitării de drept referitoare la cuantumul pedepsei.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât termenul reabilitării de drept este de 3 ani, potrivit art. 165 CP. Mai mult, reținem că instituția reabilitării este incidentă exclusiv în caz de condamnare, nu și în ipotezele în care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât efectul grațierii este înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai ușoară (art. 160 CP), iar nu înlăturarea răspunderii penale. Or, cum consecințele condamnării nu au fost înlăturate prin efectul grațierii, este evident că reabilitarea nu poate fi exclusă.

310. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Potrivit art. 165 CP, reabilitarea are loc de drept în cazul condamnării la pedeapsa amenzii, la pedeapsa închisorii care nu depășește 2 ani sau la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârșit o altă infracțiune. Așa fiind, din perspectiva sancțiunii aplicate, ceea ce interesează discuției sunt pedeapsa aplicată și cuantumul ei (în cazul pedepsei cu închisoarea).

Raportat la variantele de răspuns, pedepsele aplicate trebuie deduse, pe cale de interpretare, potrivit mecanismelor și instituțiilor menționate de acestea. Astfel, termenul de supraveghere al liberării de 2 ani presupune un minim al pedepsei închisorii aplicate de 3 ani (am avut în vedere situația unui condamnat care a împlinit vârsta de 60 de ani și care a prestat muncă la centrul de deținere, restul rămas reprezentând 2/3 din pedeapsa aplicată), așadar, superior pedepsei menționate la art. 165 CP.

În ceea ce privește confiscarea extinsă, reținem că aceasta poată fi dispusă exclusiv în cazul infracțiunilor sancționate cu închisoarea de cel puțin 4 ani. Or, textul legal nu face nicio mențiune cu privire la minimul special al pedepsei și nici la cuantumul pe care aceasta trebuie să îl aibă în cazul condamnării. Așadar, inclusiv în acest caz pedeapsa închisorii aplicate poate fi în cuantum inferior (sau egal) pedepsei de 2 ani, menționate la art. 165 CP.

Cu privire la această variantă, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *dispozițiile indicate nu exclud incidența reabilitării de drept în cazul ipotezelor în care s-a dispus și confiscarea extinsă. Contrar susținerilor din cuprinsul contestațiilor, nu există vreo incompatibilitate pentru ca infracțiunea pentru care s-a pronunțat condamnarea să fie susceptibilă de reabilitate de drept, sub rezerva întrunirii condițiilor prevăzute de lege. Astfel, în cazul confiscării extinse textul de lege trimite la pedeapsa prevăzută de lege, în timp ce reabilitarea de drept se verifică prin durata pedepsei aplicate (concrete), aspecte de altfel învederate chiar de un candidat în contestația sa.*

În fine, înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, prin mecanismul prevăzut la art. 63 CP, presupune aplicarea unei conversii „unu la unu", unei zile-amendă corespunzându-i o zi de închisoare.

Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera A este corectă.

311. Răspuns: B, C ***(admitere INM și magistratură, septembrie 2018)***

Referindu-ne la variantele de răspuns, constatăm că varianta de la litera A este eronată, deoarece termenul care curge de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei este termenul de supraveghere [art. 92 alin. (2) CP], și nu termenul reabilitării [art. 167 alin. (1) CP].

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, pedepsele de un an închisoare intrând sub incidența reabilitării de drept, termenul de 3 ani începând să curgă de la data executării pedepsei dispuse [art. 167 alin. (1) CP], indiferent care este infracțiunea care a atras condamnarea (uz de fals, furt, lovire sau alte violențe etc.).

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă, termenul reabilitării începând să curgă de la data când prescripția executării pedepsei amenzii a operat. De pildă, în cazul în care s-a dispus condamnarea la pedeapsa amenzii prin hotărârea penală rămasă definitivă la data de 05.03.2014, termenul de prescripție de 3 ani [art. 162 alin. (1) lit. c) CP], care nu a suferit suspendări sau întreruperi, se va împlini la data de 04.03.2017 (ora 24:00). Din data de 05.03.2017 va începe să curgă termenul de reabilitare de drept de 3 ani (art. 165 CP), care se va împlini la data de 04.03.2020 (ora 24:00).

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât termenul de reabilitare curge de la data la care pedeapsa principală a fost executată sau considerată ca executată (inclusiv ca efect al prescripției executării pedepsei).*

312. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Potrivit art. 167 alin. (1) CP, termenul de reabilitare curge de la data când a luat sfârșit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris. Față de această regulă, varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât pedeapsa se va considera executată în cazul liberării condiționate numai începând cu data expirării termenului de supraveghere (art. 106 CP).

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, iar varianta de răspuns de la litera C este eronată, în cazul contopirii pedepselor prin pedeapsa ce se execută înțelegându-se pedeapsa principală rezultantă, termenul reabilitării începând să curgă de la data executării sau considerării ca executată a acestei pedepse. Termenul reabilitării va fi calculat însă nu în raport de cuantumul pedepsei rezultante, ci în raport cu condamnarea susceptibilă de regimul de reabilitare cel mai greu. În acest sens s-a pronunțat instanța supremă [ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 3/2009* (M. Of. nr. 393 din 10.06.2009)], termenul de reabilitare judecătorească socotindu-se în raport de pedeapsa cea mai grea ce intră în componența pedepsei rezultante ca urmare a cumulului juridic sau aritmetic.

313. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Dies a quo a termenului reabilitării diferă în funcție de natura pedepsei, modul în care aceasta a fost executată (efectiv sau prin prestarea altor activități echivalente, în cazul amenzii) sau dacă aceasta s-a stins în oricare alt mod (la împlinirea termenului de supraveghere, la împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei, prin grațiere etc.). Referitor la varianta de la litera C, se constată că aceasta nu descrie o ipoteză în care pedeapsa este executată ori considerată executată, ci înlocuită.

În continuare, constatăm că varianta de la litera A se referă la ipoteza în care durata măsurilor preventive privative de libertate dispuse în cursul procesului penal este egală cu pedeapsa închisorii aplicată (în regim penitenciar). Evident, în acest caz, la data pronunțării hotărârii penale se va constata că pedeapsa aplicată este egală în cuantum cu măsurile privative de libertate dispuse față de inculpat, caz în care se va constata că pedeapsa aplicată a fost deja executată. Cu privire la momentul curgerii termenului de reabilitare, apreciem că acesta rămâne același, *i.e.* data pronunțării deciziei penale prin care a luat sfârșit procesul penal [art. 552 alin. (1) CPP], indiferent dacă pedeapsa aplicată este inferioară ori egală duratei măsurilor preventive privative de libertate executate de către inculpat. Așa fiind, prima zi a termenului de reabilitare va fi data pronunțării hotărârii definitive, zi care intră astfel în calculul termenului.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, grațierea totală condiționată producând efecte identice celor ale grațierii necondiționate, însă cu caracter provizoriu, condamnatul fiind supus unui termen de încercare. Așa fiind, în această ipoteză, termenul de reabilitare va curge începând cu data intrării în vigoare a actului de clemență, fiind lipsit de relevanță dacă grațierea este necondiționată ori condiționată.

314. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Reabilitarea, fiind o cauză care înlătură consecințele condamnării, este firesc să fie incidentă numai după ce s-a executat pedeapsa principală ori aceasta se consideră executată prin efectul legii.

Așadar, varianta de răspuns de la litera A este singura corectă, cele de la literele B și C făcând referire la momente anterioare momentului de debut al termenului reabilitării. Evident, în cazul pedepsei amenzii sau a închisorii care nu depășește 2 ani va fi incidentă reabilitarea de drept, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârșit o altă infracțiune (art. 165 CP).

315. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Prezenta întrebare ridică probleme referitoare la termen, condiții și efecte ale reabilitării. Am arătat anterior că este firesc ca instituția reabilitării să fie incidentă numai ulterior executării pedepsei aplicate ori stingerii ei în alt mod. Așadar, termenul reabilitării nu poate să curgă decât de la executarea integrală a pedepsei amenzii ori din ziua în care aceasta s-a considerat executată.

Cu privire la condițiile acordării reabilitării judecătorești, reținem că, printre alte condiții prevăzute de lege, persoana condamnată trebuie să îndeplinească obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut posibilitatea să le îndeplinească sau când partea civilă a renunțat la despăgubiri [art. 168 lit. b) CP].

În fine, reținem că efectul reabilitării este prevăzut la art. 169 CP, reabilitarea făcând să înceteze decăderile și interdicțiile, precum și incapacitățile care rezultă din condamnare. Reabilitarea nu are ca urmare obligația de reintegrare în funcția din care condamnatul a fost scos în urma condamnării.

Față de toate acestea, se constată că numai varianta de la litera A este corectă.

| 316. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Reabilitarea judecătorească poate fi dispusă inclusiv în cazul pedepsei detențiunii pe viață, dacă în termen de 10 ani socotiți de la data grațierii totale, a împlinirii termenului de prescripție a executării pedepsei sau a liberării condiționate [art. 166 alin. (1) lit. d) CP], sunt îndeplinite, cumulativ, condițiile acordării acestui beneficiu. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Reabilitarea poate fi dispusă și post-mortem, indiferent dacă la data decesului termenul reabilitării fusese sau nu împlinit [art. 166 alin. (2) CP], motiv pentru care răspunsul de la litera C este eronat.

În fine, reabilitarea judecătorească va fi anulată dacă se descoperă că, după acordarea ei, cel în cauză mai săvârșise o infracțiune care, dacă ar fi fost cunoscută de către instanță, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare (art. 171 CP), așadar, răspunsul de la litera A este eronat.

| 317. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Din perspectiva dreptului substanțial, consecințele oricărei condamnări pot fi înlăturate prin intermediul reabilitării. Reabilitarea, odată acordată, face să înceteze decăderile și interdicțiile, precum și incapacitățile care rezultă din condamnare.

Reabilitarea poate fi anulată atunci când, după acordarea ei, s-a descoperit că cel reabilitat mai săvârșise o infracțiune care, dacă ar fi fost cunoscută, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare. Față de cele arătate, varianta de răspuns de la litera A este eronată, iar cea de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, întrucât, așa cum a arătat și Comisia de soluționare a contestațiilor, *ea contravine celor statuate prin Decizia RIL nr. 3/2009 a Înaltei Curți de Casație și Justiție (M. Of. nr. 393 din 10.06.2009), decizie ale cărei efecte se mențin și în prezent, conform art. 474' CPP, de vreme ce problema de drept supusă acestei dezlegări subzistă și în reglementarea Codului penal în vigoare.* Prin această decizie, instanța supremă a statuat că termenul de reabilitare judecătorească se socotește în raport de pedeapsa cea mai grea ce intră în componența pedepsei rezultante ca urmare a cumulului juridic sau aritmetic.

| 318. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Distincția între reabilitarea de drept și reabilitarea judecătorească este dată de domeniul de aplicare al celor două instituții, incidența uneia excluzând-o automat pe cealaltă. Raportat la variantele de răspuns, cea de la litera A este eronată, întrucât termenul reabilitării nu începe să curgă de la data comiterii infracțiunii, ci de la data când a luat sfârșit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris. Varianta de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 165 CP. Varianta de la litera C este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 166 alin. (2) CP, potrivit cărora condamnatul decedat până la împlinirea termenului de reabilitare poate fi reabilitat dacă instanța, evaluând comportarea acestuia până la deces, apreciază că merită acest beneficiu.

| 319. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Trimitem la explicațiile anterioare pentru variantele de la literele A și C. Varianta de la litera B este corectă, condițiile reabilitării de drept verificându-se în mod cumulativ. Astfel, potrivit art. 165 CP, reabilitarea de drept are loc dacă în decurs de 3 ani, termen care curge de la executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris, cel condamnat (printre altele) la pedeapsa de un an închisoare nu săvârșește o altă infracțiune.

§11. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală

| 320. Răspuns: B, C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Definirea calității de funcționar public a creat multe dificultăți în doctrină și în practica judiciară după intrarea în vigoare a noului Cod penal, mai ales în ceea ce privește categoriile profesionale care se încadrează în definiția funcționarului public asimilat din art. 175 alin. (2) CP. A fost nevoie de intervenția instanței supreme, prin hotărâri de dezlegare a unor chestiuni de drept, pentru lămurirea statutului unor categorii profesionale.

Astfel, prin *Decizia nr. 26/2014* (M. Of. nr. 24 din 13.01.2015), ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că *medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a CP.*

Așadar, medicul are calitatea de funcționar public, potrivit deciziei mai sus menționate, doar în cazul în care ar fi vorba despre un medic angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate. Dacă este vorba despre un medic angajat într-o unitate spitalicească privată, acesta nu va avea calitatea de funcționar public. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

La fel a reținut și Comisia de soluționare a contestațiilor, care a arătat că *varianta de la litera A nu este corectă, întrucât controlul ocular de rutină poate fi realizat și la o clinică particulară sau cabinet privat al medicului, iar Decizia nr. 26/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, are în vedere ipoteza în care medicul este angajat cu un contract de muncă în sistemul public de sănătate, doar în această situație având calitatea de funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a CP.*

De asemenea, expertul tehnic judiciar chemat să realizeze un raport de expertiză într-o cauză civilă are calitatea de funcționar public, așa cum a stabilit ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 20/2014* (M. Of. nr. 766 din 22.10.2014), prin care s-a stabilit că expertul tehnic judiciar este funcționar public în conformitate cu dispozițiile art. 175 alin. (2) teza I CP. Chiar dacă este vorba despre un funcționar public asimilat, tot funcționar public este, răspunsul de la litera B fiind corect.

Procurorul care face acte de urmărire penală, chiar necompetent fiind, are întotdeauna calitatea de funcționar public, deoarece îndeplinește condițiile prevăzute de art. 175 alin. (1) lit. a) CP. Acesta exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii judecătorești. Prin urmare, răspunsul de la litera C este corect.

| 321. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Prin *membru de familie* se înțelege, potrivit art. 177 CP: a) ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenit prin adopție, potrivit legii, astfel de rude; b) soțul; c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare acelora dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc. În limitele menționate la lit. a), dispozițiile privitoare la membru de familie se aplică, în caz de adopție, și persoanei adoptate ori descendenților acesteia în raport cu rudele firești.

Față de cele arătate, varianta de la litera A este eronată, întrucât soția fratelui mamei (mătușa) este un simplu afin, varianta de la litera B este corectă, întrucât copilul surorii, chiar și adoptat, este membru de familie în înțelesul art. 177 alin. (1) lit. a) CP, iar varianta de la litera C este corectă, întrucât ascendenții (părinții, bunicii, străbunicii ș.a.m.d.), indiferent de gradul de rudenie, sunt membri de familie.

CAPITOLUL AL II-LEA. PARTEA SPECIALĂ

§1. Infracțiuni contra persoanei

1.1. Infracțiuni contra vieții

1. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Cuțitul este o armă aptă să producă moartea unei persoane, iar zona gâtului este o zonă vitală, deoarece este străbătută de vase importante de sânge, a căror secționare produce moartea rapidă a victimei. Din aceste motive, fapta de a aplica o lovitură cu un cuțit în zona gâtului ce a avut drept consecință producerea unei plăgi penetrante constituie o tentativă la infracțiunea de omor, iar nu o infracțiune împotriva integrității corporale, deoarece ea relevă intenția autorului de a produce moartea victimei. Chiar dacă nu s-a produs moartea victimei, din motive independente de voința autorului, fapta nu poate constitui doar o infracțiune de lovire sau alte violențe. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit, iar cel de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul infracțiunii de vătămare corporală care a avut ca urmare punerea în primejdie a vieții persoanei, prevăzută de art. 194 alin. (1) lit. e) CP, rezultatul punerii în primejdie a vieții victimei se produce din culpă, de pildă, atunci când făptuitorul lovește persoana vătămată într-o zonă care nu este vitală, fără intenția de a o ucide, însă complicațiile apărute pe fondul unei stări de sănătate precare a persoanei vătămate i-au pus în primejdie viața acesteia. Or, în speță, lovirea a fost aplicată cu intenția de a ucide persoana lovită, având în vedere obiectul vulnerant folosit și zona vizată.

2. Răspuns: B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Speța ridică o problemă de drept legată de săvârșirea infracțiunii de omor cu intenție indirectă în cazul în care făptuitorul a dorit să facă o glumă cu victima, care nu știa să înoate, aruncând-o într-un râu.

În soluționarea contestațiilor formulate de candidați împotriva acestei întrebări s-a motivat că dorința făptuitorului de a face o glumă nu este incompatibilă cu *intenția indirectă* de săvârșire a infracțiunii de omor. Astfel, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut următoarele: *răspunsul de la litera B, cel oferit de barem, este corect, fapta inculpatului, astfel cum este expusă, fiind încadrată ca omor în formă consumată. Argumentul principal prezentat de candidați, respectiv împrejurarea că intenția ar fi negată de faptul că făptuitorul a dorit să facă o glumă, nu este valid. Existența intenției de glumă nu exclude existența intenției (indirecte) de a ucide. Pentru a se nega forma de vinovăție a intenției de a ucide și pentru a se putea susține incidența culpei cu prevedere (chiar ca o componentă a intenției depășite), trebuie să se stabilească împrejurarea că făptuitorul a prevăzut, dar nu a acceptat producerea rezultatului, considerând fără temei că acesta nu se va produce. Cu alte cuvinte, se reține existența culpei în raport de decesul victimei în acele situații în care făptuitorul s-a bazat pe anumite elemente pentru a considera că rezultatul nu se va produce. Per a contrario, în măsura în care singurul element pe care „se bazează" făptuitorii este hazardul, atunci aceștia au, în fapt, o atitudine indiferentă, de acceptare a rezultatului.*

Se constată că, în speța evocată de răspunsul de la litera B, făptuitorul nu a avut niciun element pe care s-ar fi putut baza, ci, dimpotrivă, nici el și nici victima nu știau să înoate, în zonă nu se aflau alte persoane, iar victima a fost proiectată într-o zonă cu apă adâncă a unui râu. Unul dintre candidați susține că speța evocată de răspunsul de la litera B ar fi „un caz absolut identic" cu o speță citată din lucrarea Drept penal. Partea specială. Caiet de seminar (C. Rotaru, V. Cioclei): „Aruncarea victimei de către făptuitor într-un bazin cu intenția de a face o glumă, faptă ce a determinat decesul victimei, care nu a putut fi salvată, poate fi calificată drept infracțiunea de loviri cauzatoare de moarte". În afara împrejurării că în ambele situații se identifică dorința făptuitorului de a face o glumă, între cele două spețe nu există similitudini. În speța citată din doctrină nu se precizează că nici făptuitorul și nici victima nu știau să înoate, nu se precizează că nu se mai afla nicio persoană în preajmă, iar locul săvârșirii faptei este un bazin, nu un râu cu ape adânci (cu alte cuvinte, o zonă cu potențial periculos mult mai mare pentru o persoană care nu știe să înoate).

Întrebarea mai ridică problema săvârșirii infracțiunii de omor în cazul conducătorului auto care a abandonat victima accidentată, părăsind locul accidentului. Având în vedere că prin raportul de expertiză s-a constatat că victima decedase la momentul la care făptuitorul a părăsit locul accidentului, în soluționarea contestațiilor s-a arătat că făptuitorul nu a săvârșit decât infracțiunea de ucidere din culpă, nu și infracțiunea de omor. Comisia de soluționare a contestațiilor a considerat răspunsul de la litera A ca fiind greșit, astfel cum s-a reținut și în barem: *În esență, candidații au susținut aplicabilitatea teoriei poziției de garant în speță, respectiv a art. 17 lit. b) CP, consecința fiind aceea a incidenței intenției indirecte. Raționamentul propus este eronat, având în vedere că în speță forma de vinovăție cu care acționează făptuitorul este culpa, iar teoria poziției de garant nu este aplicabilă, în condițiile în care victima a suferit leziuni incompatibile cu viața, decedând imediat (la câteva minute) după accident.*

Aspectul determinant în raport de care nu se poate reține aplicabilitatea art. 17 lit. b) CP este reprezentat de modul de manifestare a legăturii de cauzalitate. Având în vedere că leziunile suferite de victimă erau unele incompatibile cu viața, lanțul cauzal se stabilește direct între impactul accidentului produs din neatenție și deces. Neintervenția făptuitorului nu se interpune în lanțul cauzal, nefiind, în mod absolut, de natură a împiedica producerea rezultatului. Referirile la exemplele din doctrină nu sunt întemeiate. Se evocă exemple oferite în lucrarea Drept penal. Partea generală, vol. I (Fl. Streteanu, D. Nițu), însă se constată că exemplul oferit de autorii menționați este următorul: „Persoana care conduce un autoturism sub influența băuturilor alcoolice și accidentează un pieton care traversa regulamentar se află în poziție de garant în privința vieții celui accidentat. Pe cale de consecință, atunci când, deși era evident că victima va deceda dacă nu va fi transportată de urgență la spital, șoferul nu ia nicio măsură în acest sens, cu consecința morții celui accidentat, autorul va răspunde pentru o infracțiune de omor". Aspectul esențial în exemplul citat este reprezentat de împrejurarea că victima ar fi putut fi salvată prin transportarea ei de urgență la spital. Ca atare, inacțiunea făptuitorului, din poziția sa de garant, se interpune în lanțul cauzal. Împrejurarea că făptuitorul nu avea cum să știe dacă leziunile sunt sau nu incompatibile cu viața nu prezintă relevanță. După cum se cunoaște, pentru reținerea unei infracțiuni trebuie să se constate întotdeauna întrunirea atât a laturii obiective, cât și a laturii subiective. Astfel, chiar dacă făptuitorul nu avea reprezentarea caracterului incompatibil cu viața al leziunilor, inexistența legăturii de cauzalitate, ca element al laturii obiective, împiedică reținerea unei infracțiuni de omor. Cu alte cuvinte, în condițiile neîntrunirii laturii obiective, reținerea infracțiunii de omor fundamentat numai pe împrejurarea că făptuitorul nu cunoștea caracteristicile leziunilor ar echivala pedepsirii unui caracter putativ al faptei.

Întrebarea mai ridică problema săvârșirii infracțiunii de omor în cazul decesului unui pacient provocat de administrarea unui medicament despre care nu se cunoștea că poate avea reacții adverse. În acest caz nu se poate reține nici măcar infracțiunea de ucidere din culpă în sarcina medicului, având în vedere că acesta nu a avut niciun element din care să deducă posibilitatea unor reacții adverse letale pentru pacient. Astfel, prin administrarea medicamentului care nu producea reacții severe, agentul nu a prevăzut rezultatul faptei sale și nici nu putea să îl prevadă. Dacă administrarea medicamentului, chiar în alt dozaj decât cel indicat de prospect, nu ar fi produs, de regulă, niciun fel de reacție, discuția ar fi transpusă în zona cazului fortuit (niciun medic pus în aceeași situație nu poate prevedea rezultatul faptei).

3. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Infracțiunea de omor poate fi săvârșită direct de către făptuitor, prin folosirea diferitelor obiecte contondente cu ajutorul cărora suprimă viața victimei, sau poate fi săvârșită indirect, prin intermediul unor animale sau al unor energii care produc decesul victimei.

În cazul în care făptuitorul asmute câinele asupra victimei, acesta are reprezentarea că animalul poate provoca decesul victimei și acceptă producerea acestui rezultat. Ar trebui totuși subliniat că nu orice câini sunt capabili să omoare o persoană, iar în cazul unui câine nepericulos asmuțirea lui asupra victimei nu poate conduce la reținerea tentativei la infracțiunea de omor, ci a unei infracțiuni contra integrității corporale (de exemplu, lovire sau alte violențe).

Din enunț nu se desprinde niciun element din care să se deducă faptul că făptuitorul nu a acceptat producerea morții victimei. Nu a luat nicio măsură pentru a evita producerea acestui rezultat, iar pasivitatea lui constituie un element al acceptării producerii rezultatului letal. Un câine poate produce

decesul unei persoane prin leziunile pe care le provoacă, nefiind în prezența unei acțiuni inapte să provoace acest rezultat.

Pentru aceste motive, fapta constituie infracțiunea de omor, iar nu loviri sau vătămări cauzatoare de moarte ori ucidere din culpă, varianta de răspuns de la litera B fiind corectă.

4. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Omorul calificat săvârșit cu premeditare [art. 189 alin. (1) lit. a) CP] poate fi reținut chiar dacă acțiunea de ucidere a fost îndreptată împotriva unei alte persoane decât cea pe care făptuitorul a dorit să o ucidă. Nu există niciun motiv ca în acest caz să nu fie reținută în sarcina făptuitorului și agravanta premeditării, dacă sunt întrunite toate condițiile prevăzute de lege pentru reținerea ei.

De asemenea, omorul cu premeditare poate fi reținut chiar dacă acțiunea făptuitorului a fost deviată spre o altă persoană decât cea pe care acesta a dorit să o ucidă. La fel ca în cazul erorii asupra persoanei, în acest caz devierea acțiunii nu are nicio relevanță asupra circumstanței agravante a premeditării.

Omorul săvârșit din interes material se poate comite cu premeditare, atunci când făptuitorul se gândește mai dinainte la săvârșirea infracțiunii și își procură mijloace necesare comiterii acesteia. Nu există nicio incompatibilitate între cele două variante de omor calificat. Reținem însă că reciproca nu este în mod necesar valabilă, astfel că omorul săvârșit din interes material nu este întotdeauna și un omor premeditat.

Din aceste motive, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

5. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Problema variantei agravate a infracțiunii de omor săvârșit de o persoană care a mai comis un omor a suscitat multe discuții în practica judiciară și în doctrină, mai ales în ceea ce privește posibilitatea reținerii acesteia în cazul în care făptuitorul a fost reabilitat cu privire la prima infracțiune de omor. Din acest motiv a fost nevoie de intervenția instanței supreme, care a statuat, printr-o decizie obligatorie, că sunt incidente dispozițiile agravantei de la art. 189 alin. (1) lit. e) CP, indiferent dacă în cazul condamnării pentru infracțiunea de omor comis anterior a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare [ICCJ, Completul DCD pen., *Decizia nr. 17/2018* (M. Of. nr. 1000 din 27.11.2018)].

Opinia dominantă în doctrină și în practica judiciară este aceea că, în cazul în care nu a intervenit reabilitarea pentru infracțiunea de omor săvârșită anterior, sunt aplicabile și dispozițiile legale privind recidiva, pentru cel de-al doilea omor comis în stare de recidivă, dacă restul condițiilor recidivei sunt îndeplinite (V. CIOCLEI, *Drept penal. Partea specială I*, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 29).

În speță nu sunt însă incidente aceste aspecte, deoarece făptuitorul *nu* a fost condamnat anterior pentru o infracțiune de omor, ci pentru o infracțiune praeterintenționată de viol care a avut ca urmare moartea victimei. Cum prevederile art. 189 alin. (1) lit. e) CP sunt incidente doar în cazul în care au fost comise două infracțiuni de omor sau două tentative la infracțiunea de omor, nu și în cazul în care s-au comis o infracțiune de omor și o altă infracțiune praeterintenționată care a avut ca urmare moartea victimei, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

6. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Speța ridică o problemă asemănătoare cu cea de la întrebarea anterioară, respectiv aceea a reținerii infracțiunii de omor calificat în sarcina unei persoane care a mai comis anterior un omor, în cazul în care pentru prima infracțiune de omor făptuitorul a fost reabilitat. Toate aspectele menționate anterior sunt valabile și în acest caz, opinia majoritară în doctrină și în practica judiciară fiind aceea că, în cazul în care făptuitorul a fost reabilitat, va fi condamnat pentru o infracțiune de omor săvârșită de către o persoană care a mai comis anterior o altă infracțiune de omor, dar nu se vor reține și dispozițiile legale privind recidiva.

Motivarea reținerii în acest caz a infracțiunii de omor calificat săvârșite de o persoană care a mai comis anterior un omor este aceea că se justifică sancționarea mai aspră a făptuitorului care are în antecedența sa penală comiterea unei alte infracțiuni de omor, deoarece este mai periculos.

În cazul recidivei nu sunt însă întrunite condițiile legale prevăzute de dispozițiile art. 41 CP, potrivit cărora există recidivă atunci când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an și *până la reabilitare* sau împlinirea termenului de reabilitare, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune cu intenție. Având în vedere că în definiția legală a recidivei se reține condiția ca noua infracțiune să fie săvârșită înainte de reabilitare, în speță nu este îndeplinită această condiție.

Din acest motiv, răspunsul corect este cel de la litera B, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

7. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Speța ridică o problematică asemănătoare cu cele anterioare, respectiv posibilitatea reținerii variantei agravate a infracțiunii de omor calificat săvârșit de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune consumată de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor, în cazul în care făptuitorul a fost reabilitat pentru prima infracțiune.

Această problemă a fost tranșată prin *Decizia nr. 17/2018* (M. Of. nr. 1000 din 27.11.2018), prin care ICCJ, Completul DCD pen., a statuat că, indiferent dacă făptuitorul a fost reabilitat ori s-a împlinit termenul de reabilitare pentru prima infracțiune de omor sau de tentativă de omor, se va reține varianta agravată a infracțiunii de omor calificat prevăzută de art. 189 alin. (1) lit. e) CP.

Pentru că sub imperiul Codului penal anterior au fost discuții dacă se reține această variantă agravată a omorului calificat și în cazul în care făptuitorul a comis anterior o tentativă la infracțiunea de omor, existând și unele opinii că poate fi reținută doar în cazul în care făptuitorul a săvârșit anterior un omor în formă consumată, legiuitorul noului Cod penal a tranșat această problemă, prevăzând în mod expres că se reține varianta omorului calificat și în cazul în care acesta a mai comis anterior o tentativă la infracțiunea de omor. Din aceste motive, răspunsul de la litera A este corect.

Problema distincției dintre varianta omorului calificat săvârșit de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor [art. 189 alin. (1) lit. e) CP] și varianta omorului calificat asupra a două sau mai multor persoane [art. 189 alin. (1) lit. f) CP] a suscitat discuții în doctrină și în practica judiciară. Au fost și unele opinii potrivit cărora infracțiunea de omor calificat săvârșit asupra a două sau mai multor persoane poate fi reținută doar dacă fapta ar fi comisă prin *aceeași acțiune sau inacțiune*. Opinia majoritară în doctrină și în practica judiciară a fost însă aceea că se poate reține această variantă a omorului calificat chiar dacă făptuitorul a comis cele două sau mai multe fapte de omor prin acțiuni diferite, dar săvârșite *în aceeași împrejurare*. Din acest motiv, pentru a se face distincția între omorul prevăzut la lit. e) și omorul prevăzut la lit. f), criteriul determinant este acela al *trecerii unei perioade de timp* între cele două infracțiuni. Dacă sunt săvârșite în aceeași împrejurare, se va reține omorul calificat săvârșit asupra a două sau mai multor persoane, altfel, se va reține varianta omorului calificat săvârșit de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor, dacă a trecut un anumit interval de timp între ele.

Pentru omorul calificat de la art. 189 alin. (1) lit. e) CP nu este necesar ca făptuitorul să fi fost judecat ori condamnat definitiv pentru omorul comis anterior, prin urmare, cele două infracțiuni pot fi judecate concomitent.

Deosebirea fundamentală dintre cele două este aceea că, în cazul infracțiunii de omor calificat săvârșit de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor, vom fi în prezența unei *pluralități de infracțiuni de omor* – primul fiind omor simplu (sau calificat, spre exemplu), iar cel de-al doilea omor calificat –, în timp ce, în cazul omorului calificat săvârșit asupra a două sau mai multor persoane, suntem în prezența unei *infracțiuni complexe*, care reunește în conținutul său două sau mai multe fapte de omor. Din aceste motive, răspunsul de la litera B este greșit.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece vorbește despre o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de ucidere din culpă, caz în care nu este incidentă varianta agravată a omorului calificat, acesta fiind reținut doar în cazul în care făptuitorul a mai comis anterior o infracțiune *intenționată* de omor sau o tentativă de omor.

8. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Așa cum am arătat anterior, practica judiciară și doctrina majoritară consideră că reținerea infracțiunii de omor calificat săvârșit de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor nu exclude reținerea concomitentă a dispozițiilor legale privind recidiva, în cazul în care nu a intervenit reabilitarea ori împlinirea termenului de reabilitare pentru pedeapsa aplicată pentru prima infracțiune de omor.

Justificarea acestei soluții este aceea că, deși nu pot fi aplicate dispozițiile privind majorarea limitelor de pedeapsă în cazul recidivei, reținerea stării de recidivă poate avea relevanță juridică în diferite cazuri în care recidiviștii sunt excluși de la anumite instituții (de exemplu, de la grațiere).

În cazul în care în sarcina inculpatului se impune reținerea formei agravate constând în săvârșirea infracțiunii de omor asupra unui membru de familie, iar acesta a fost trimis în judecată fără reținerea acesteia, instanța trebuie să dispună schimbarea încadrării juridice a faptei. De asemenea, practica judiciară și doctrina au considerat că reținerea stării de recidivă este un element ce face parte din încadrarea juridică a faptei, astfel încât se impune schimbarea încadrării juridice atunci când inculpatul a fost trimis în judecată fără reținerea stării de recidivă.

Chiar dacă s-ar considera că violența în familie constituie o infracțiune autonomă, iar nu o formă agravată a infracțiunii de omor (sau lovire etc.), tot s-ar impune schimbarea încadrării juridice a faptei reținute în sarcina inculpatului, având în vedere că acesta a comis infracțiunea de omor asupra mamei sale.

Din aceste motive, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

9. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Problema de drept a mai fost abordată în explicațiile anterioare și constă, în esență, în aceea că, pentru a se reține omorul calificat săvârșit de o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor, este necesar ca omorul anterior să fie săvârșit cu intenție. Nu poate fi reținută această variantă a omorului calificat dacă uciderea anterioară a fost săvârșită cu praeterintenție, fie că este vorba despre infracțiunea de lovituri cauzatoare de moarte, fie că este vorba despre infracțiunile de viol sau tâlhărie care au avut ca urmare moartea victimei ori alte infracțiuni săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea victimei. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit, iar cel de la litera A este corect.

Având în vedere că în speță *nu rezultă* că scopul săvârșirii infracțiunii de omor a fost acela de a ascunde infracțiunea anterioară de ucidere, nu poate fi reținută varianta omorului calificat comis pentru a ascunde săvârșirea altei infracțiuni. De aceea, răspunsul de la litera B este greșit.

10. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

În speță nu poate fi reținută infracțiunea de omor calificat săvârșit din interes *material*, pentru că făptuitorul a comis fapta din *răzbunare*. Pentru a se reține infracțiunea de omor calificat săvârșit din interes material, trebuie ca mobilul infracțiunii să îl constituie dorința făptuitorului de a obține pe o cale aparent legală un folos material de pe urma decesului victimei. Or, în speță rezultă că fapta de omor a fost săvârșită în urma reproșului adresat de făptuitor victimei că nu i-a lăsat, cu titlu de moștenire, o parte din avere și soției acestuia.

Nu poate fi reținută *nici* infracțiunea de omor calificat comisă de o persoană care a mai săvârșit anterior o infracțiune de omor, deoarece din ipoteza dată *nu* reiese că făptuitorul a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor, deci o faptă intenționată, ci fapta săvârșită a avut ca urmare moartea victimei. Așadar, făptuitorul trebuie să aibă în antecedent o infracțiune de omor săvârșită cu intenție directă sau indirectă, iar nu o faptă praeterintenționată care a avut ca urmare decesul victimei.

Din aceste motive, singura variantă corectă este cea de la litera A.

11. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

În primul rând, în sarcina făptuitorului se va reține săvârșirea infracțiunii de violare de domiciliu (art. 224 CP), deoarece rezultă din speță că acesta a pătruns în locuința „fostei concubine", de unde se poate deduce că cei doi nu mai locuiau împreună în momentul săvârșirii infracțiunii.

În al doilea rând, în sarcina făptuitorului se va reține tentativă la omor calificat săvârșit cu premeditare, asupra a două sau mai multor persoane și prin cruzimi.

Varianta omorului cu premeditare [art. 189 alin. (1) lit. a) CP] se va reține deoarece făptuitorul a premeditat săvârșirea infracțiunii, procurându-și anterior mijloacele necesare, respectiv canistra cu benzină.

Varianta omorului săvârșit prin cruzimi [art. 189 alin. (1) lit. h) CP] se justifică deoarece modul de comitere a acestuia, respectiv prin incendiere, presupune crearea unor suferințe mult mai mari decât cele inerente unei fapte de omor și, totodată, stârnirea oprobriul public.

În speță se reține și varianta omorului comis asupra a două sau mai multor persoane [art. 189 alin. (1) lit. f) CP], deoarece acțiunea a fost îndreptată împotriva a patru persoane, însă în varianta *tentativei*, întrucât niciuna dintre acestea nu a decedat.

Totodată, în sarcina făptuitorului se va reține și săvârșirea tentativei de omor asupra unui membru de familie (art. 199 CP), având în vedere că fapta a fost comisă și împotriva copilului minor pe care acesta îl avea cu fosta concubină. În raport cu fosta concubină nu se poate reține săvârșirea infracțiunii de tentativă de omor asupra unui membru de familie, deoarece făptuitorul nu mai avea cu aceasta relații similare celor de soț și soție și nu mai conviețuiau. De asemenea, nu se poate reține această variantă agravată nici în raport cu cei doi copii minori pe care fosta concubină îi avea dintr-o relație anterioară.

În legătură cu infracțiunea de violență în familie, într-o opinie s-a susținut că aceasta ar fi o infracțiune autonomă, care absoarbe în conținutul său infracțiunile de lovire sau alte violențe, vătămare corporală, loviri cauzatoare de moarte sau omor, în timp ce, într-o altă opinie, s-a susținut că nu este o infracțiune autonomă, ci o variantă agravată a infracțiunilor menționate anterior.

În cazul infracțiunii complexe de omor calificat săvârșit asupra a două sau mai multor persoane se va reține varianta agravată a violenței în familie, chiar dacă doar unul dintre subiecții pasivi este membru de familie al făptuitorului.

În al treilea rând, în sarcina făptuitorului se va reține infracțiunea de distrugere calificată (art. 254 CP), săvârșită în concurs ideal cu infracțiunea de tentativă de omor calificat, deoarece fapta a provocat distrugerea bunurilor aflate în locuință, prin incendiere.

Infracțiunile au fost săvârșite și în condițiile circumstanței agravante, deoarece fapta de incendiere este susceptibilă să pună în pericol viața mai multor persoane, în speță a celorlalte persoane care locuiau în imobil. În cazul infracțiunii de omor comis asupra a două sau mai multor persoane, dacă nu sunt puse în pericol și alte persoane în afara subiecților pasivi, nu ar putea fi reținută această circumstanță agravantă.

De asemenea, sunt întrunite condițiile circumstanței agravante constând în săvârșirea faptei profitând de starea de vulnerabilitate a victimei, având în vedere că a fost comisă și față de copii cu vârste fragede, iar victimele se aflau în stare de somn în momentul săvârșirii faptei.

Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Nu pot fi corecte variantele de răspuns de la literele A și C, deoarece, în cazul reținerii tentativei la infracțiunea de omor, aceasta absoarbe în mod natural lovirile sau alte violențe săvârșite asupra subiectului pasiv. În consecință, în cazul reținerii tentativei la infracțiunea de omor asupra aceleiași persoane, nu se va reține și infracțiunea de lovire sau alte violențe ori vătămare corporală.

12. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Infracțiunea de omor calificat săvârșit asupra a două sau mai multor persoane a suscitat multe dispute în practica judiciară și în literatura de specialitate în cazul în care acțiunea de ucidere îndreptată asupra a două sau mai multor persoane nu s-a finalizat cu producerea rezultatului decât față de una dintre acestea, iar față de restul victimelor a rămas în faza de tentativă.

Într-o opinie s-a susținut că în acest caz ar fi o infracțiune consumată de omor calificat săvârșit asupra a două sau mai multor persoane, într-o altă opinie s-a susținut că ar fi o tentativă de omor calificat asupra a două sau mai multor persoane, în timp ce într-o a treia opinie s-a susținut că în acest caz, având în vedere că nu s-a produs moartea a cel puțin două persoane, se desface unitatea legală de infracțiune în mai multe infracțiuni concurente, respectiv într-o infracțiune de omor simplu sau calificat (în altă variantă decât cea asupra a două sau mai multor persoane), în concurs cu o tentativă la infracțiunea de omor simplu sau calificat. Această a treia opinie a fost consacrată de instanța supremă cu caracter obligatoriu printr-o decizie pronunțată într-un recurs în interesul legii [ÎCCJ, SU, *Decizia nr. V/2006* (M. Of. nr. 492 din 07.06.2006)].

În cazul în care acțiunea de ucidere a fost îndreptată asupra a trei persoane, iar aceasta a avut ca rezultat uciderea doar a uneia dintre ele, iar celelalte două victime au fost salvate, încadrarea juridică a faptei va fi aceea de omor consumat față de victima ucisă, în concurs cu tentativa de omor calificat asupra a două persoane, în raport cu victimele salvate. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit, iar cel de la litera B este corect.

În speță, față de cele două victime care nu au decedat, făptuitorul a săvârșit o acțiune de ucidere, având în vedere că acesta a folosit un obiect apt să producă moartea (cuțitul), iar zonele vizate au fost unele vitale. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

Infracțiunea de omor asupra a două sau mai multor persoane se poate reține chiar dacă acțiunile de ucidere nu au fost simultane, dar au fost săvârșite în aceeași împrejurare. Nu este necesar ca victimele să fie ucise printr-o singură acțiune sau inacțiune, ci acestea pot fi ucise și prin mai multe acțiuni comise în aceeași împrejurare.

13. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

În speță, inculpatul a săvârșit infracțiunea consumată de omor calificat comisă pentru a ascunde săvârșirea altei infracțiuni [art. 189 alin. (1) lit. d) CP], în concurs cu infracțiunea de tentativă la tâlhărie.

Având în vedere că inculpatul a săvârșit infracțiunea de omor asupra victimei în momentul în care aceasta a refuzat să îi remită banii și a început să strige după ajutor, este evident că scopul săvârșirii infracțiunii de omor a fost acela de a ascunde săvârșirea infracțiunii de tentativă de tâlhărie.

Faptul că nu s-a consumat infracțiunea de tâlhărie nu are nicio relevanță, deoarece scopul de a acoperi săvârșirea altei infracțiuni trebuie să existe în momentul comiterii faptei de omor, chiar dacă acest scop nu s-a realizat. Până la momentul săvârșirii infracțiunii de omor făptuitorul comisese deja o tentativă la infracțiunea de tâlhărie, pe care a intenționat să o acopere prin săvârșirea faptei de ucidere a vânzătoarei.

În speță nu poate fi vorba despre comiterea infracțiunii de loviri cauzatoare de moarte, deoarece făptuitorul a comis fapta cu un obiect vulnerant apt să provoace uciderea victimei (un cuțit), iar zona vizată de acesta a fost una letală, respectiv gâtul victimei.

Din aceste motive, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

14. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Fapta inculpaților constituie infracțiunea de omor calificat comis cu premeditare, deoarece aceștia au luat anterior hotărârea de a săvârși infracțiunea de omor, cu un anumit timp înainte de a o pune în executare, și, totodată, s-au înarmat cu bâte pentru comiterea acesteia.

Cu privire la aspectul dacă pentru reținerea infracțiunii de omor cu premeditare este sau nu necesar ca făptuitorul să efectueze și acte pregătitoare manifestate în exterior, în literatura de specialitate s-au emis două opinii: într-o opinie (minoritară) s-a considerat că pentru reținerea infracțiunii de omor cu premeditare este suficient ca făptuitorul să ia decizia săvârșirii infracțiunii cu un anumit timp anterior punerii ei în executare și să reflecte asupra faptei, fără să fie nevoie de efectuarea unor acte exterioare de pregătire; într-o altă opinie (majoritară) se consideră că pentru reținerea infracțiunii de omor cu premeditare nu sunt suficiente reflectarea asupra infracțiunii și luarea deciziei cu un anumit timp anterior punerii ei în executare, ci trebuie ca făptuitorul să efectueze și unele acte de pregătire.

În speță rezultă îndeplinirea tuturor acestor condiții, având în vedere că inculpații au reflectat anterior asupra săvârșirii infracțiunii, că a trecut o durată de timp de la luarea deciziei până la punerea ei în executare și că aceștia au efectuat și acte de pregătire pentru comiterea ei, înarmându-se cu bâte. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect, iar cel de la litera B este greșit.

Nu poate fi vorba despre săvârșirea infracțiunii de loviri cauzatoare de moarte, deoarece din modul de săvârșire și din obiectele vulnerante folosite rezultă că inculpații au urmărit sau au acceptat producerea rezultatului letal. Obiectele vulnerante folosite, respectiv bâtele, sunt apte să provoace decesul unei persoane, iar din faptul că inculpații au lovit toți victima cu aceste obiecte vulnerante, în zone vitale, rezultă intenția lor de a ucide. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

15. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

În cazul în care se comite un omor asupra unui polițist aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu vom fi întotdeauna în prezența unei infracțiuni de omor calificat. În primul rând pentru că, în acest caz, am fi de cele mai multe ori în prezența infracțiunii de ultraj, prevăzută de art. 257 alin. (1) și (4) CP. Singura situație în care nu s-ar putea reține această infracțiune ar fi aceea când polițistul ucis și-ar fi depășit atribuțiile de serviciu în exercitarea cărora se afla, caz în care făptuitorul va fi tras la răspundere pentru infracțiunea de omor. În al doilea rând, chiar dacă polițistul și-ar depăși atribuțiile de serviciu și ar putea fi reținută infracțiunea de omor, nu ar fi vorba despre omor calificat decât în cazul în care omorul ar fi comis de făptuitor pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe

altul de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse, potrivit art. 189 alin. (1) lit. c) CP. În celelalte situații, ar fi vorba despre un omor simplu, dacă nu este incidentă vreuna dintre celelalte agravante prevăzute de art. 189 CP. Din aceste motive, răspunsul de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de omor calificat nu îmbracă întotdeauna forma unității *naturale* de infracțiune, existând un caz în care îmbracă forma unității *legale* de infracțiune, respectiv omorul comis asupra a două sau mai multor persoane, prevăzut de art. 189 alin. (1) lit. f) CP. În acest caz, deși pluralitatea de victime ar fi trebuit să atragă reținerea în sarcina făptuitorului a mai multor infracțiuni de omor aflate în concurs, legiuitorul a hotărât să unească aceste infracțiuni de omor într-o singură infracțiune de omor complexă. În lipsa unei dispoziții exprese în lege, faptele de omor ar fi fost reținute în concurs.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece se va reține infracțiunea de omor calificat în modalitatea săvârșirii pentru a înlesni comiterea altei infracțiuni, prevăzută de art. 189 alin. (1) lit. d) CP, indiferent dacă autorul respectivei infracțiuni este chiar autorul omorului sau o altă persoană. Această modalitate normativă a infracțiunii de omor calificat își are justificarea în faptul că autorul dovedește o periculozitate mai ridicată, din moment ce comite infracțiunea de omor ca mijloc pentru săvârșirea unei alte infracțiuni. Pentru a se reține această variantă de omor, trebuie ca făptuitorul să fi urmărit acest scop în momentul comiterii faptei de ucidere, nefiind necesar ca el să fi fost realizat. Dacă autorul omorului va comite și infracțiunea-scop, se vor aplica dispozițiile legale privind concursul de infracțiuni, deoarece, în cazul concursului caracterizat cu conexitate etiologică, nu se derogă de la regulile generale privind sancționarea concursului de infracțiuni. Astfel, potrivit art. 38 alin. (1) teza a II-a CP, *există concurs real de infracțiuni și atunci când una dintre infracțiuni a fost comisă pentru săvârșirea sau ascunderea altei infracțiuni*. Dacă nu el este cel care va comite infracțiunea-scop, ci o altă persoană, căreia autorul omorului a dorit să îi înlesnească în acest mod săvârșirea infracțiunii, tot se va reține în sarcina acestuia varianta omorului calificat prevăzută de art. 189 alin. (1) lit. d) CP. Chiar dacă autorul infracțiunii-scop nu ar avea cunoștință de o asemenea „înlesnire", în sarcina autorului infracțiunii de omor se va reține această variantă agravată de omor, deoarece este îndeplinită condiția existenței scopului special de înlesnire a săvârșirii altei infracțiuni.

16. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Din faptul că inculpatul a lovit victima cu putere, cu o lopată, în zona capului rezultă intenția acestuia de a ucide victima. Obiectul vulnerant folosit la săvârșirea faptei este unul apt să producă moartea victimei, iar zona vizată și lezată de făptuitor este una vitală, respectiv zona capului.

Faptul că inculpatul a săvârșit această faptă pentru a o determina pe victimă să întrețină cu el acte sexuale prin constrângere atrage incidența variantei calificate a omorului comis pentru a înlesni săvârșirea unei alte infracțiuni. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect, iar cel de la litera A este greșit.

Din faptul că inculpatul a săvârșit în aceeași împrejurare și infracțiunea de viol rezultă că cele două infracțiuni vor fi reținute în concurs.

În speță nu poate fi vorba despre infracțiunea de viol care a avut ca urmare moartea victimei, deoarece această infracțiune se caracterizează prin forma de vinovăție a praeterintenției, făptuitorul săvârșind cu intenție actele de constrângere a victimei pentru a o determina la întreținerea de acte sexuale, însă rezultatul mai grav, moartea victimei, îi este imputabil sub forma culpei. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

17. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, atunci când X administrează o substanță victimei pentru a o pune în imposibilitatea de a se apăra, în scopul realizării unui raport sexual cu aceasta, iar victima decedează din cauza unei reacții alergice la substanța administrată, se poate reține fie infracțiunea de omor calificat (în scopul săvârșirii infracțiunii de viol), fie infracțiunea complexă de viol care a avut ca urmare moartea victimei, în funcție de atitudinea subiectivă a autorului, după următoarele distincții: în cazul în care autorul cunoștea alergiile victimei la substanța respectivă, acceptând posibilitatea ca ea să moară din această cauză, vom fi în prezența infracțiunii de omor calificat comis cu intenție indirectă; din contră, în cazul în care autorul nu cunoștea aceste alergii ale victimei, iar rezultatul mai grav constând în uciderea victimei s-a produs din culpa autorului, fapta este comisă cu praeterintenție și nu se mai poate reține în sarcina autorului infracțiunea de omor.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de omor calificat se poate reține în formă de tentativă în concurs cu infracțiunea de viol în formă consumată, chiar dacă cele două infracțiuni sunt comise asupra aceluiași subiect pasiv și în aceeași împrejurare. Infracțiunea de viol absoarbe în conținutul său doar violențele care nu depășesc gravitatea infracțiunii de vătămare corporală. Acest lucru rezultă din dispozițiile art. 218 alin. (3) lit. e) CP, potrivit cărora infracțiunea de viol se pedepsește mai aspru dacă a avut ca urmare vătămarea corporală. În cazul în care aceste violențe exercitate în scopul constrângerii victimei la întreținerea unui raport sexual ar atinge gravitatea unei tentative la infracțiunea de omor, ele nu mai sunt absorbite în conținutul infracțiunii de viol, o această infracțiune se va reține în concurs cu tentativa la infracțiunea de omor.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, pentru a se reține varianta omorului calificat comis de o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor, trebuie să fie întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de omor pentru prima infracțiune. Or, în cazul în care prima infracțiune a fost o tâlhărie care a avut ca urmare moartea victimei, aceasta se caracterizează prin forma de vinovăție a praeterintenției, fapta fiind încadrată în prevederile art. 236 CP. Din acest motiv, chiar dacă autorul a mai comis anterior o faptă în urma căreia a rezultat moartea unei persoane, nefiind vorba despre o ucidere intenționată, ci despre una comisă cu praeterintenție, nu se poate reține omorul calificat de la art. 189 alin. (1) lit. e) CP.

18. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Pentru a se reține infracțiunea de omor calificat comis pentru a înlesni sau ascunde săvârșirea altei infracțiuni, este necesar ca, în momentul acțiunii de ucidere, să existe scopul special urmărit de făptuitor de a înlesni sau a ascunde o altă infracțiune. În speță, rezultă doar că infracțiunea de omor a fost săvârșită pe fondul unei neînțelegeri legate de muzica ascultată la petrecere, astfel încât răspunsul de la litera A este greșit.

Chiar dacă inculpatul a săvârșit anterior infracțiunea de furt, nu rezultă din speță că scopul săvârșirii infracțiunii de omor ar fi fost acela de a ascunde această infracțiune. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect, iar cel de la litera B este greșit.

Prin urmare, în speță, cele două infracțiuni vor fi reținute în concurs.

19. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Pentru reținerea omorului calificat asupra unei femei gravide [art. 189 alin. (1) lit. g) CP], este necesară existența situației-premisă constând în graviditatea victimei. Dacă făptuitorul are convingerea că ucide o femeie gravidă, iar aceasta nu era însărcinată, nu poate fi reținută varianta omorului calificat în discuție, deoarece nu a fost vătămat și produsul concepției. Asupra acestui element circumstanțial agravant autorul s-a aflat în eroare, motiv pentru care răspunsul de la litera B este corect.

Sunt îndeplinite condițiile existenței infracțiunii de omor calificat din interes material [art. 189 alin. (1) lit. b) CP], având în vedere că mobilul săvârșirii infracțiunii de omor îl reprezintă încasarea de către soțul victimei (X) a poliței de asigurare.

Pentru reținerea modalității omorului calificat comis din interes material, este necesar ca făptuitorul să urmărească obținerea acestui folos pe căi aparent legale, iar în speță încasarea poliței de asigurare constituie o astfel de cale de obținere a folosului material.

În cazul în care participantul comite atât acte de instigare, cât și acte de complicitate la o infracțiune, în sarcina acestuia se va reține doar forma de participație a instigării, care este considerată forma principală de participație în raport cu complicitatea. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect, iar cel de la litera A este greșit.

NB! S-ar mai putea susține că și Y a comis un omor calificat din interes material, deoarece, în cazul omorului la comandă, comis în schimbul unei sume de bani, ar putea fi întrunite condițiile reținerii omorului calificat din interes material, întrucât autorul obține o sumă de bani aparent în baza unui contract (S. BOGDAN, D.A. ȘERBAN, *Drept penal. Partea specială. Infracțiuni contra persoanei și contra înfăptuirii justiției*, Ed. Universul Juridic, București, 2017, p. 38).

NB! Într-o opinie, în cazul omorului din interes material, mobilul este o circumstanță subiectivă care nu se răsfrânge asupra participanților (S. BOGDAN, *Drept penal. Partea specială*, vol. I, Ed. Sfera Juridică, Cluj-Napoca, 2006, p. 21), cu excepția situației în care toți participanții au acționat în considerarea folosului material sau cunoscându-l (M. UDROIU, *Drept penal. Partea specială*, ed. a 6-a, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 32). Din speță rezultă că autorul Y nu a cunoscut mobilul săvârșirii infracțiunii de către instigatorul X, astfel încât circumstanța personală a acestuia nu se poate răsfrânge și asupra lui Y.

20. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Reținerea infracțiunii de omor calificat săvârșit de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor a ridicat discuții în doctrină cu privire la încadrarea juridică a primei fapte care a avut ca rezultat moartea unei persoane. Având în vedere că textul legal menționează explicit infracțiunea de omor sau tentativa la această infracțiune, nu există niciun dubiu că acela care a comis anterior această infracțiune va comite un omor calificat în cazul în care va mai ucide ulterior o altă persoană.

Probleme s-au ridicat atunci când făptuitorul a comis un omor după ce anterior comisese o infracțiune de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte sau o altă infracțiune intenționată care a avut ca urmare moartea victimei. Întrucât o astfel de infracțiune nu este una intenționată, ci este comisă cu praeterintenție, nu se încadrează în condițiile legale pentru reținerea infracțiunii de omor calificat săvârșit de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor. În caz contrar, s-ar ajunge la o analogie în defavoarea inculpatului, ceea ce nu poate fi primit în dreptul penal. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

De asemenea, deși infracțiunea de ucidere la cererea victimei a fost recent introdusă în legislația noastră, în Expunerea de motive s-a arătat că ea nu constituie o variantă atenuată a infracțiunii de omor, ci este o infracțiune autonomă. În felul acesta se justifică și denumirea marginală a infracțiunii, aceea de ucidere la cererea victimei, iar nu de omor la cererea victimei. Prin urmare, nefiind vorba despre o variantă a infracțiunii de omor, uciderea la cererea victimei nu poate constitui antecedent pentru reținerea omorului calificat săvârșit de către o persoană care a mai comis un omor. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

În ceea ce privește infracțiunea de ultraj, în varianta uciderii unui funcționar public, aceasta constituie în esență o infracțiune de omor cu subiect pasiv calificat. În rest, nu diferă prin nimic de infracțiunea de omor, nici sub aspectul laturii obiective, nici sub aspectul laturii subiective. Chiar dacă denumirea marginală este aceea de ultraj, această infracțiune include în realitate toată gama de infracțiuni contra vieții și contra integrității corporale sau sănătății comise împotriva unui subiect pasiv calificat. În consecință, includerea infracțiunii de ultraj comis prin omor în rândul infracțiunilor care constituie antecedență pentru omorul calificat prevăzut de art. 189 alin. (1) lit. e) CP nu constituie o analogie în defavoarea inculpatului. În consecință, răspunsul de la litera A este corect.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *nu este corectă varianta de răspuns de la litera C. Potrivit dispozițiilor art. 189 alin. (1) lit. e) CP, constituie infracțiunea de omor calificat omorul săvârșit de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor consumată sau în formă tentată. Infracțiunea de ucidere la cererea victimei nu se regăsește în agravanta prevăzută la art. 189 alin. (1) lit. e) CP.*

21. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Infracțiunea de tâlhărie rezultă din faptul că, după ce i-a smuls din mână victimei telefonul mobil, în timp ce aceasta vorbea la telefon, X a folosit violența împotriva ei pentru a-și asigura scăparea și pentru a păstra bunul sustras. Deși practica judiciară este împărțită în ceea ce privește încadrarea juridică a faptei de sustragere a unui bun prin smulgerea lui din mâna persoanei vătămate, în speță fapta inculpatului nu s-a limitat la atât, ci acesta a însoțit furtul de folosirea violenței împotriva persoanei vătămate. În consecință, în speță nu poate fi vorba doar despre o infracțiune de furt, ci despre o infracțiune de furt însoțită de violența comisă pentru păstrarea bunului sustras și pentru ca făptuitorul să își asigure scăparea. În consecință, răspunsurile de la literele A și B, care fac referire la reținerea infracțiunii de furt, sunt greșite.

Violențele folosite de X pentru a păstra bunul sustras și pentru a-și asigura scăparea nu s-au limitat doar la vătămarea integrității corporale sau a sănătății persoanei, ci au atins gravitatea unei infracțiuni de omor. Din speță rezultă că singurul motiv al săvârșirii infracțiunii de omor este acela că victima V a început să țipe după ce inculpatul i-a smuls telefonul. Rezultă, așadar, că scopul săvârșirii uciderii îl constituie ascunderea sustragerii telefonului, fiind vorba despre o infracțiune de omor calificat comis pentru a ascunde săvârșirea unei alte infracțiuni. Nu are nicio relevanță faptul că violențele exercitate se includ atât în conținutul infracțiunii de tâlhărie, cât și în conținutul

infracțiunii de omor. Nu poate fi vorba despre infracțiunea de tâlhărie care a avut ca urmare moartea victimei, deoarece în acest caz forma de vinovăție este praeterintenția, iar nu intenția. În consecință, răspunsul de la litera C este corect.

Contestațiile formulate împotriva acestei întrebări au fost respinse ca nefondate, pentru următoarele considerente: *jurisprudența este constantă și previzibilă în ceea ce privește faptul că sustragerea unui telefon prin smulgere din mâna persoanei vătămate constituie infracțiunea de tâlhărie, iar nu infracțiunea de furt. „Smulgerea" reprezintă cel puțin un act de constrângere psihică, prin spaima pe care o produce persoanei vătămate, dar poate fi și un act de constrângere fizică, dacă smulgerea este atât de violentă încât să producă și urmările de la art. 193 CP (a se vedea, de exemplu, deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 2731/2006 sau nr. 109/2004). În consecință, sintagma „omor calificat comis pentru a ascunde săvârșirea unei infracțiuni în concurs cu infracțiunea de tâlhărie" întrunește condițiile de valabilitate ale variantei de răspuns de la litera C.*

22. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Pentru a se reține infracțiunea de omor calificat din interes material, este necesar ca făptuitorul să urmărească realizarea interesului material pe o cale *aparent legală*. În cazul în care folosul material este un rezultat *direct* al infracțiunii de omor, de pildă, atunci când făptuitorul lovește victima pentru a o determina să îi remită un bun, iar în urma loviturilor victima a decedat, nu suntem în prezența variantei omorului calificat săvârșit din interes material. În acest caz va fi o infracțiune de omor calificat comis pentru înlesnirea săvârșirii unei alte infracțiuni, în concurs cu infracțiunea de tâlhărie. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Omorul calificat comis pentru a înlesni săvârșirea altei infracțiuni poate fi reținut în concurs cu infracțiunea pe care făptuitorul a urmărit să o înlesnească ori cu tentativa la această infracțiune, dacă ea nu a fost consumată. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Omorul calificat comis cu premeditare poate fi reținut în concurs cu orice altă infracțiune. În cazul concursului real este posibil concursul de infracțiuni între oricare dintre infracțiunile din Codul penal, deoarece făptuitorul poate comite la diferite intervale de timp două infracțiuni diferite care nu au legătură una cu cealaltă. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

23. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este greșit, iar cel de la litera B este corect, deoarece, în caz de deviere a acțiunii (*aberratio ictus*), se va reține omorul calificat din interes material chiar dacă acțiunea de ucidere a deviat și a fost omorâtă o altă persoană decât cea pe care intenționa să o ucidă făptuitorul. Agravarea în acest caz este atrasă de mobilul infracțiunii – interesul material –, care a existat tot timpul în mintea făptuitorului.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece opinia majoritară este în sensul că în cazul devierii acțiunii nu se reține uciderea din culpă, ci infracțiunea intenționată de omor. Pentru opiniile exprimate în acest caz, a se vedea C. GHIGHECI, *Drept penal. Partea specială. Vol. I. Infracțiuni contra persoanei și infracțiuni contra patrimoniului*, Ed. Solomon, București, 2020, p. 35-36.

24. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece simpla efectuare a actelor de pregătire pentru comiterea unui omor nu este suficientă pentru a se reține premeditarea. De esența premeditării este trecerea unei durate de timp între momentul luării hotărârii de săvârșire a omorului și punerea în executare a acestei hotărâri. Acte de pregătire pot fi efectuate și în cazul unei hotărâri spontane de comitere a unui omor, pusă în executare imediat după luarea acesteia.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece, potrivit doctrinei și practicii judiciare constante, pentru a se reține omorul calificat comis din interes material, este necesar ca acest interes material să se realizeze pe o cale *aparent legală* (de exemplu, făptuitorul moștenește victima în urma decesului acesteia sau făptuitorului i se stinge o datorie anterioară față de victimă). Or, în situația descrisă la acest răspuns, făptuitorul își însușește niște bunuri pe care victima omorului le avea asupra sa, caz în care infracțiunea de omor [simplu sau calificat, însă în altă modalitate decât cea de la art. 189 alin. (1) lit. b) CP] se va reține în concurs cu infracțiunea de tâlhărie (simplă sau calificată, nu și urmată de moartea victimei).

Răspunsul de la litera C este corect, având în vedere că, în interpretarea art. 189 alin. (1) lit. e) și a art. 169 alin. (1) CP, instanța supremă a statuat că, în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni de omor

sau tentative la infracțiunea de omor, reabilitarea ori împlinirea termenului de reabilitare cu privire la persoana condamnată definitiv care a comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor nu împiedică reținerea elementului circumstanțial agravant prevăzut în art. 189 alin. (1) lit. e) CP [ICCJ, Completul DCD pen., *Decizia nr. 17/2018* (M. Of. nr. 1000 din 27.11.2018)].

25. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece omorul calificat asupra unei femei gravide se va reține doar în cazul în care făptuitorul a cunoscut această circumstanță. În acest sens este și art. 50 alin. (2) CP, potrivit căruia circumstanțele privitoare la faptă se răsfrâng asupra autorului numai în măsura în care acesta le-a cunoscut sau le-a prevăzut.

Pentru răspunsurile de la literele B și C, a se vedea explicațiile de la întrebarea anterioară.

26. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece fapta lui X constituie omor cu premeditare. Se arată în enunț că X s-a gândit să o ucidă pe colega sa din răzbunare și că acesta s-a documentat timp de câteva zile cu privire la diverse substanțe letale, după care și-a cumpărat o astfel de substanță și i-a administrat-o.

Și răspunsul de la litera C este corect, întrucât Z a comis o infracțiune de omor pentru a înlesni săvârșirea unei alte infracțiuni de tâlhărie. Acesta a luat un cuțit din casă și a așteptat victima la colț de stradă, pentru a-i lua banii prin folosirea violenței, respectiv prin înjunghierea victimei. Nu are nicio relevanță faptul că Z a confundat victima și a săvârșit infracțiunile de omor și de tâlhărie asupra altei persoane decât vecinul său V, pe care a intenționat să îl ucidă și să îl tâlhărească. *Error in personam* nu produce niciun efect asupra încadrării juridice a faptei în cazul omorului calificat săvârșit pentru a înlesni săvârșirea altei infracțiuni. Considerăm că în speță nu se pune problema reținerii și a omorului cu premeditare, având în vedere timpul scurt scurs de la momentul luării deciziei de săvârșire a omorului (ora 20:30) și momentul punerii în executare a acestei decizii (ora 20:40). De altfel, Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *elementul circumstanțial agravat avut în vedere a fost cel prevăzut de art. 189 alin. (1) lit. d) CP, și anume omorul săvârșit pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea altei infracțiuni (Z comițând fapta pentru „a-i lua banii" victimei).*

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece săvârșirea anterioară a infracțiunii de ucidere la cererea victimei, prevăzută de art. 190 CP, exclude reținerea în sarcina făptuitorului care ar mai comite ulterior un omor a elementului circumstanțial de la art. 189 alin. (1) lit. e) CP (omorul comis de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor). De asemenea, secționarea și incendierea ulterioară a cadavrului nu conduc la reținerea omorului calificat săvârșit pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea altei infracțiuni [art. 189 alin. (1) lit. d) CP], ci la reținerea în concurs cu infracțiunea de omor a infracțiunii de profanare de cadavre, prevăzută de art. 383 alin. (1) CP.

27. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Ca orice faptă de ucidere, infracțiunea de ucidere la cererea victimei (art. 190 CP) poate fi comisă atât printr-o acțiune, cât și printr-o inacțiune. Inacțiunea se va reține ori de câte ori se constată existența unei obligații legale sau convenționale de a acționa, obligație pe care agentul o nesocotește. În consecință, răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de ucidere la cererea victimei nu este considerată o variantă atenuată a infracțiunii de omor, ci o infracțiune autonomă. Ea nu poate fi considerată nici o infracțiune intenționată care a avut ca urmare moartea victimei, deoarece în această din urmă sintagmă se includ doar infracțiunile praeterintenționate care au avut ca rezultat moartea victimei (violul care a avut ca urmare moartea victimei, tâlhăria care a avut ca urmare moartea victimei). Nu se includ aici toate infracțiunile care au avut ca urmare moartea victimei (de exemplu, determinarea sau înlesnirea sinuciderii), deoarece legiuitorul a înțeles să limiteze cazurile în care răspunderea penală este imprescriptibilă, iar legea penală nu poate fi extinsă pe cale de analogie în defavoarea inculpatului.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece legea nu cere pentru existența infracțiunii de ucidere la cererea victimei ca intenția de săvârșire a faptei să fie una spontană. Dimpotrivă, fapta poate fi de multe ori rezultatul unei deliberări, al unei reflecții îndelungate asupra actului comis, având în vedere consecințele acestuia și starea de afecțiune pe care se presupune că autorul i-o poartă victimei.

Contestațiile formulate împotriva acestei întrebări au fost respinse, considerându-se că *nu este corectă și varianta de răspuns de la litera B. Potrivit dispozițiilor art. 153 alin. (2) lit. b) CP, prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul infracțiunilor de omor prevăzută de art. 188 CP, omor calificat prevăzută de art. 189 CP și al infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei. Infracțiunea de ucidere la cererea victimei prevăzută de art. 190 CP nu poate fi inclusă în categoria infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei la care se referă art. 153 alin. (2) lit. b) CP, întrucât, pe de o parte, elementul material al laturii obiective a acestei infracțiuni constă în uciderea săvârșită la cererea explicită, serioasă, conștientă și repetată a victimei care suferă de o boală incurabilă cauzatoare de suferințe permanente și greu de suportat, iar, pe de altă parte, intenția ca modalitate a laturii subiective vizează curmarea suferințelor victimei, și nu suprimarea vieții acesteia, ca în cazul infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei.*

28. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Infracțiunea de omor poate fi săvârșită atât printr-un act letal executat direct de făptuitor (de exemplu, înjunghierea, lovirea cu obiecte contondente etc.), cât și printr-un act al victimei, care nu reprezintă însă un act liber al acesteia.

Diferența dintre infracțiunea de omor comisă printr-un act al victimei și infracțiunea de determinare sau înlesnire a sinuciderii constă în caracterul liber sau constrâns al actului victimei. În cazul determinării sinuciderii, victima este cea care a decis în mod liber să se sinucidă, chiar dacă a luat această decizie în urma acțiunii de determinare din partea făptuitorului, pe când, în cazul infracțiunii de omor comis printr-un act al victimei, aceasta a fost constrânsă să facă actul „sinucigaș". În speță se precizează că victima a fost constrânsă să se arunce din tren, motiv pentru care nu poate fi vorba despre infracțiunea de determinare sau înlesnire a sinuciderii.

Se mai pune problema dacă actul aruncării din tren este un act apt să provoace moartea unei persoane, astfel încât să fie încadrat în infracțiunea de omor. Având în vedere că aruncarea din tren poate avea drept consecință decesul persoanei, se poate reține că în acest caz infracțiunea de omor a fost comisă cel puțin cu intenție indirectă. Acesta este un act apt să provoace decesul unei persoane, astfel încât nu poate fi reținută doar infracțiunea de vătămare corporală în varianta punerii în primejdie a vieții victimei.

Din aceste motive, singurului răspuns corect este cel de la litera C, răspunsurile de la literele A și B fiind greșite.

29. Răspuns: A *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece nu are nicio relevanță faptul că leziunile produse persoanei vătămate nu i-au pus în pericol viața, din punct de vedere medico-legal. Relevant este că fapta, prin modul în care a fost comisă, era aptă să provoace moartea victimei. Împingerea victimei de la etajul 3 este o faptă aptă să îi provoace moartea, fapta inculpatului constituind infracțiunea de tentativă de omor.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece nu poate fi reținută determinarea sau înlesnirea sinuciderii în cazul în care autorul a comis acte efective de executare a uciderii. Pentru a se reține determinarea sau înlesnirea sinuciderii, trebuie ca actele comise de autor să fie unele exterioare actului de sinucidere, iar nu o contribuție efectivă la acțiunea de sinucidere.

Fapta inculpatului nu constituie doar o infracțiune de lovire sau alte violențe, chiar dacă, din punct de vedere medico-legal, nu a fost pusă în primejdie viața persoanei vătămate. Prin acțiunea de a împinge victima de la etajul 3 se putea produce moartea ei, iar în cazul în care acest rezultat nu s-a produs, fapta constituie tentativă la infracțiunea de omor. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

30. Răspuns: B, C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Fiind o infracțiune al cărei element material constă într-o acțiune susceptibilă de desfășurare în timp, la infracțiunea de determinare sau înlesnire a sinuciderii este posibilă tentativa întreruptă. De asemenea, având în vedere că aceasta presupune și producerea unui rezultat material (sinuciderea sau încercarea de sinucidere), este posibilă și tentativa terminată. Însă, deși posibilă, tentativa nu este pedepsită de lege. Dacă legea nu sancționează în mod expres tentativa la o infracțiune, aceasta nu poate fi pedepsită, indiferent cât de periculoasă ar fi ea pentru societate. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit, iar cel de la litera B este corect.

Art. 191 CP sancționează fapta de determinare sau înlesnire a sinuciderii doar atunci când ea este comisă cu forma de vinovăție a intenției. Dacă este comisă din culpă, de exemplu, în cazul în care cineva face apologia sinuciderii, fără să prevadă că prin aceasta determină o persoană să se sinucidă, nu se poate reține în sarcina sa infracțiunea de la art. 191 CP. Chiar dacă ar fi prevăzut acest lucru, dacă făptuitorul nu ar fi acceptat posibilitatea ca victima să se sinucidă, socotind fără temei că acest fapt nu se va produce, tot nu s-ar putea reține în sarcina sa infracțiunea de determinare sau înlesnire a sinuciderii. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect.

31. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Uciderea din culpă a două persoane, ca urmare a neadaptării vitezei de circulație a autovehiculului la carosabilul acoperit cu polei, atrage reținerea în sarcina făptuitorului a unei singure infracțiuni complexe de ucidere din culpă, în varianta agravată [art. 192 alin. (3) CP].

În general, în cazul infracțiunilor contra persoanei, pluralitatea de victime atrage și reținerea unei pluralități de infracțiuni. Însă, în cazul în care legiuitorul a reunit două sau mai multe infracțiuni contra persoanei într-o singură infracțiune complexă, vom fi în prezența unei unități legale de infracțiune, iar nu a unei pluralități de infracțiuni. Astfel, în cazul uciderii din culpă, la fel ca și în cazul infracțiunii de omor calificat (săvârșit asupra două sau mai multor persoane), pluralitatea de victime circumscrisă unei activități unice a făptuitorului atrage reținerea unei singure infracțiuni complexe de ucidere din culpă. Condiția necesară este aceea ca decesul victimelor să fie provocat prin aceeași acțiune, chiar dacă prin acte diferite, dar săvârșite în aceeași împrejurare. Din acest motiv, în speță este vorba despre o singură infracțiune de ucidere din culpă în formă agravată, iar nu despre două infracțiuni de ucidere din culpă în concurs. Așadar, răspunsul de la litera A este corect.

Nu poate fi vorba despre incidența cauzei de neimputabilitate a cazului fortuit, deoarece făptuitorul nu a adaptat viteza la condițiile de drum acoperit cu polei, depășind limita legală a vitezei, astfel că rezultatul nu era unul imprevizibil, ci, dimpotrivă, producerea unui accident în aceste condiții era previzibilă. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

32. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Problema de drept este similară cu cea de la speța anterioară, respectiv existența unei infracțiuni unice complexe de ucidere din culpă atunci când acțiunea făptuitorului a provocat decesul a două persoane. În acest caz, legiuitorul a reunit într-o singură infracțiune complexă două infracțiuni distincte de ucidere din culpă, astfel încât încadrarea juridică a faptei este aceea de ucidere din culpă în varianta agravată.

Situația este identică și pentru infracțiunea de vătămare corporală din culpă [art. 196 alin. (4) CP], la care legiuitorul a reunit într-o singură infracțiune complexă două sau mai multe infracțiuni de vătămare corporală din culpă, în cazul în care acțiunea sau inacțiunea făptuitorului comisă din culpă a provocat vătămarea corporală a două sau mai multor persoane.

În consecință, în speță, încadrarea juridică a faptei este aceea a unei infracțiuni de ucidere din culpă în varianta agravată în concurs cu o infracțiune de vătămare corporală din culpă în varianta agravată, răspunsul de la litera A fiind cel corect.

Condiția necesară pentru reținerea unității legale de infracțiune, atât în cazul uciderii din culpă, cât și în cazul vătămării corporale din culpă, este aceea ca rezultatul să se producă în aceeași împrejurare, în urma unei activități unice a făptuitorului. Dacă uciderea din culpă a celor două persoane s-a produs în urma unor activități distincte, în împrejurări diferite, vom fi în prezența unei pluralități de infracțiuni (la fel și în cazul infracțiunii de vătămare corporală din culpă).

33. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Infracțiunea de ucidere din culpă se poate comite doar din culpă, fie cu prevedere, fie simplă. În niciuna dintre aceste modalități ale culpei făptuitorul nu dorește și nici nu acceptă posibilitatea producerii rezultatului periculos. Or, în cazul în care un medic ar lăsa în corpul unei paciente un pansament, cu intenția de a-i face rău acesteia, pentru a se răzbuna, fapta sa nu mai este comisă din culpă, ci cu intenție. În acest caz, fapta medicului, având în vedere că a acționat cu intenție, va fi aceea de omor, iar nu de ucidere din culpă, chiar dacă moartea s-a produs în urma unei operații chirurgicale. În consecință, răspunsul de la litera A este greșit.

Și răspunsul de la litera B este greșit, deoarece, potrivit art. 153 alin. (2) lit. b) CP, *prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul: (...) b) infracțiunilor prevăzute la art. 188 și 189 și al infracțiunilor*

intenționate urmate de moartea victimei. Așadar, se încadrează în categoria infracțiunilor imprescriptibile doar infracțiunile intenționate și praeterintenționate care au avut ca urmare moartea victimei. Acest fapt rezultă din menționarea explicită a infracțiunilor de omor și a infracțiunilor intenționate urmate de moartea victimei. Nu intră aici și infracțiunile comise din culpă care au avut ca urmare moartea victimei, deoarece acestea sunt comise doar din culpă.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece culpa concurentă a victimei la producerea rezultatului morții sale nu anulează culpa făptuitorului. Indiferent care ar fi proporția celor două culpe, respectiv chiar dacă ar fi preponderentă culpa victimei, iar culpa autorului ar fi mult mai redusă, acesta din urmă tot ar răspunde pentru infracțiunea de ucidere din culpă. De gradul redus al culpei autorului se va ține cont doar la individualizarea pedepsei și la plata despăgubirilor civile.

34. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Infracțiunea de ucidere din culpă nu poate fi reținută în concurs formal cu o altă infracțiune de ucidere din culpă, deoarece în acest caz vom fi în prezența unei infracțiuni unice complexe de ucidere din culpă, în varianta agravată. Dacă uciderea din culpă se produce în aceeași împrejurare față de două sau mai multe persoane, legiuitorul a creat o unitate legală de infracțiune, astfel încât nu se poate reține o pluralitate de infracțiuni. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Infracțiunea de ucidere din culpă în forma de bază poate fi reținută și în sarcina unei persoane care are calitatea de medic salariat la un spital, chiar dacă acesta săvârșește fapta în timpul serviciului. Pot fi activități de ucidere din culpă săvârșite de către medic fără ca acestea să aibă legătură cu exercitarea profesiei de medic (de pildă, în cazul în care medicul scapă un nou-născut din mână, vom fi în prezența unei culpe simple, iar nu a unei culpe profesionale; de asemenea, în cazul în care medicul, din neatenție, deschide brusc ușa cabinetului și lovește un pacient). În aceste cazuri nu va fi incidentă culpa profesională, ci culpa simplă, astfel încât nu se poate reține varianta agravată a infracțiunii de ucidere din culpă. Așadar, răspunsul de la litera B este greșit.

Infracțiunea de ucidere din culpă comisă ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exercițiul unei profesii nu se reține întotdeauna în concurs formal cu infracțiunea de neglijență în serviciu. În primul rând, diferența dintre cele două infracțiuni rezultă din aceea că prima este o infracțiune contra persoanei, în timp ce a doua este o infracțiune de serviciu. În al doilea rând, pentru infracțiunea de neglijență în serviciu este necesară încălcarea de către profesionist a unor obligații reglementate în legislația primară, ceea ce nu este valabil și pentru infracțiunea de ucidere din culpă. În al treilea rând, cele două infracțiuni se exclud, de regulă, întrucât infracțiunea de neglijență în serviciu este o infracțiune subsidiară, care va fi reținută doar în cazul în care nu vor fi întâlnite elementele de tipicitate ale unei infracțiuni mai grave. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

35. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece infracțiunile de omor în formă consumată și cea de ucidere din culpă au același obiect juridic. Obiectul juridic al infracțiunii îl constituie valoarea socială ocrotită de legea penală prin textul care reglementează infracțiunea respectivă. Or, atât infracțiunea de omor, cât și infracțiunea de ucidere din culpă ocrotesc viața persoanei, ambele infracțiuni fiind reglementate în Capitolul I din Titlul I al Părții speciale a Codului penal, intitulat „Infracțiuni contra vieții".

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece atât infracțiunea de omor, cât și infracțiunea de ucidere din culpă pot fi săvârșite atât printr-o acțiune, cât și printr-o inacțiune. Deși, din punct de vedere conceptual, omorul și uciderea din culpă sunt infracțiuni comisive – elementul material fiind definit ca o acțiune de ucidere –, în concret ele pot fi săvârșite și prin acte omisive, atunci când făptuitorul avea obligația de a interveni pentru a salva viața victimei și a omis, intenționat sau din culpă, să își îndeplinească această obligație. Din acest motiv, nu suntem în prezența unor infracțiuni omisive proprii, ci a unor infracțiuni omisive improprii sau comisive prin omisiune (a se vedea doctrina menționată în C. Ghigheci, op. cit., vol. I, p. 28 și 82).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece urmarea imediată, atât în cazul infracțiunii consumate de omor, cât și în cazul uciderii din culpă, constă în producerea unui rezultat identic, respectiv decesul victimei. În lipsa producerii acestui rezultat, fapta va constitui o tentativă de omor sau o vătămare corporală din culpă.

36. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece diferența esențială dintre infracțiunea de omor în formă consumată și cea de ucidere din culpă o constituie forma de vinovăție cu care acționează făptuitorul. La infracțiunea de omor forma de vinovăție este doar intenția directă sau indirectă (nu și praeterintenția, deoarece fapta ar constitui infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte), în timp ce la infracțiunea de ucidere din culpă forma de vinovăție este doar culpa cu prevedere sau culpa fără prevedere (neglijența).

Pentru răspunsurile de la literele B și C, a se vedea explicațiile de la întrebarea anterioară.

37. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Răspunsurile de la literele A și C sunt corecte, deoarece inculpata persoană juridică avea obligația să ia măsurile necesare pentru înlăturarea stării de pericol pe care a creat-o prin săparea gropii respective. Neîndeplinindu-și această obligație, inculpata este răspunzătoare pentru rezultatul produs, respectiv pierderea vieții victimei minore X, care a căzut în groapă. Suntem în prezența unei infracțiuni comisive săvârșite prin omisiune, reglementată explicit în art. 17 CP.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece nu rezultă din speță că reprezentantul persoanei juridice ar fi prevăzut rezultatul periculos și ar fi acceptat producerea acestuia. Într-o asemenea situație, în lipsa oricăror elemente care să releve o astfel de atitudine psihică a făptuitoarei, se va reține infracțiunea de ucidere din culpă.

1.2. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății

38. Răspuns: B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, în cazul în care lovirea sau violențele sunt exercitate de persoana ce asigură paza unei instituții, aflată în exercitarea atribuțiilor de serviciu, fapta nu va constitui infracțiunea de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 CP, ci infracțiunea de purtare abuzivă, prevăzută de art. 296 alin. (2) CP. În conținutul acestei infracțiuni se face mențiunea că subiectul activ trebuie să fie o persoană aflată în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nefiind nevoie ca aceasta să aibă calitatea de funcționar public.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de lovire sau alte violențe poate fi comisă de orice persoană. Subiectul activ al acestei infracțiuni nu este circumstanțiat sau calificat, putând fi, în principiu, orice persoană. Nu are relevanță faptul că, în cazul în care infracțiunea de lovire este comisă în exercitarea atribuțiilor de serviciu, fapta va constitui infracțiunea complexă de purtare abuzivă, așa cum s-a arătat anterior. Acest lucru nu înlătură caracterul necircumstanțiat al subiectului activ al infracțiunii de lovire sau alte violențe.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul în care subiect pasiv al lovirii este fratele făptuitorului, fapta acestuia constituie infracțiunea de violență în familie, prevăzută de art. 199 raportat la art. 193 CP. Deși aceasta este o variantă agravată a infracțiunii de lovire sau alte violențe, ea este reglementată într-un text distinct, sub o denumire marginală proprie, ceea ce face ca răspunsul de la litera C, care face trimitere doar la art. 193 CP, să fie greșit.

39. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

În cazul infracțiunilor contra persoanei, regula este că pluralitatea de subiecți pasivi atrage pluralitatea de infracțiuni. Nu pot fi reținute în acest caz nici unitatea naturală de infracțiune și nici forma continuată a infracțiunii, deoarece fiecare persoană reprezintă o valoare socială distinct protejată, astfel încât lezarea fiecărui subiect pasiv în parte exclude posibilitatea unei rezoluții infracționale unice. În cazul infracțiunilor contra integrității corporale și a sănătății, săvârșirea fiecăreia dintre aceste infracțiuni față de o anumită persoană presupune o nouă rezoluție infracțională. Doar în ipoteza în care făptuitorul își îndreaptă acțiunile sale de lovire împotriva aceluiași subiect pasiv, la diferite intervale de timp, în baza aceleiași rezoluții infracționale, vom fi în prezența unei unități legale de infracțiune sub forma infracțiunii continuate.

Din aceste motive, în speță nu poate fi reținută forma continuată a infracțiunii, ci se impune reținerea pluralității de infracțiuni, sub forma concursului real de infracțiuni. Așadar, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsul de la litera A este greșit.

Nu poate fi reținută în speță cauza de neimputabilitate a intoxicației cu alcool, deoarece făptuitorul și-a provocat singur, intenționat, starea de beție, nefiind adus în această stare independent de voința sa. În plus, este evident că nu suntem în prezența unei intoxicații totale, de vreme ce făptuitorul a putut să își coordoneze mișcările și să lovească două persoane în mod repetat. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

40. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Infracțiunea de loviri sau alte violențe se poate comite atât printr-o acțiune tipică de lovire cu pumnul, cu piciorul sau cu un obiect contondent, cât și prin alte acțiuni atipice, cum ar fi otrăvirea cu o substanță neletală, intoxicarea sau oferirea unui scaun instabil pentru a o determina pe persoana vătămată să cadă. De asemenea, această infracțiune se poate comite printr-o acțiune, cât și printr-o inacțiune, dacă rezultă cu certitudine intenția făptuitorului ca prin inacțiunea sa să îi producă o suferință persoanei vătămate. Așadar, în cazul în care nu s-ar fi produs moartea lui V, în speță s-ar fi reținut în sarcina lui X infracțiunea de lovire sau alte violențe sau infracțiunea de vătămare corporală, în funcție de rezultatul produs. Din moment ce peste această acțiune intenționată de lovire s-a suprapus rezultatul mai grav al morții victimei, rezultat care s-a produs din culpă, în speță suntem în prezența infracțiunii de loviri cauzatoare de moarte. În consecință, răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece în speță există intenția lui X de a-i produce o suferință lui V, chiar dacă prin aceasta a vrut să facă o glumă. Lovirea unei persoane, chiar în glumă, constituie infracțiunea de loviri sau alte violențe, dacă îi produce acesteia o suferință. Căderea lui V de pe scaun este de natură să îi producă acestuia o suferință, iar din moment ce există această infracțiune intenționată de lovire, care a avut în final drept consecință moartea victimei, nu se poate reține infracțiunea de ucidere din culpă.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece din speță rezultă că X i-a oferit special scaunul respectiv lui V, cu scopul de a-l face să cadă, spre a stârni râsul celor prezenți. De asemenea, rezultă că X a slăbit special îmbinările scaunului, pentru ca acesta să se răstoarne cu V. Așadar, nu se poate exclude culpa lui X în producerea rezultatului. Chiar dacă victima V nu a verificat stabilitatea scaunului, aceasta nu constituie o culpă concurentă și nu înlătură culpa lui X în producerea leziunii care a provocat decesul, deoarece el este cel care a slăbit îmbinările scaunului și i l-a oferit victimei.

41. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Pentru a ne afla în prezența unei cauze de nepedepsire a tentativei la omor (de pildă, împiedicarea producerii rezultatului), trebuie să se verifice cu întâietate îndeplinirea condițiilor tentativei.

Raportat la elementele enunțului din care rezultă că făptuitorul a avut intenția de a ucide victima (aplicarea mai multor lovituri de cuțit asupra victimei nu este în sine suficientă pentru a califica fapta drept omor, zona vizată și intensitatea loviturilor fiind elemente la fel de importante în economia discuției), rezultă că încadrarea juridică a faptei săvârșite reprezintă tentativă la infracțiunea de omor. Existența tentativei la infracțiunea de omor este un aspect care nu se confundă cu nepedepsirea acesteia, deoarece, atunci când este incidentă o cauză de nepedepsire, infracțiunea există, prezintă toate trăsăturile esențiale ale unei infracțiuni, însă legiuitorul, din considerente de politică penală, nu o pedepsește.

În continuare, aplicând regulile generale referitoare la efectele cauzei de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului, reținem incidența cauzei de nepedepsire a tentativei la infracțiunea de omor.

Având în vedere dispoziția legală expresă potrivit căreia, în cazul în care faptele săvârșite până la momentul desistării ori împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracțiune, urmează a se reține în sarcina făptuitorului infracțiunea respectivă, în speță, infracțiunea de vătămare corporală. Săvârșirea acesteia rezultă din faptul că persoana vătămată a suferit leziuni ce au necesitat 110-120 de zile de îngrijiri medicale. Aceste consecințe atrag reținerea în sarcina făptuitorului a infracțiunii de vătămare corporală, chiar dacă prin fapta sa intenționată nu a fost pusă în primejdie viața persoanei vătămate. Întrucât pentru tentativa la infracțiunea de omor operează cauza de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului, făptuitorul nu poate fi pedepsit pentru aceasta, ci doar pentru infracțiunea absorbită de vătămare corporală.

În plus, nu poate fi reținută varianta de la litera B, deoarece fapta săvârșită constituie infracțiune, însă nu se pedepsește din cauza incidenței unei cauze de nepedepsire (care nu este desistarea, ci împiedicarea producerii rezultatului). Nu se poate pune semnul egalității între incidența unei cauze de nepedepsire și inexistența infracțiunii.

42. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

În concept, infracțiunea de vătămare corporală este o infracțiune comisivă, însă în concret ea poate fi săvârșită atât printr-o acțiune, cât și printr-o inacțiune. Ea ar putea fi săvârșită printr-o inacțiune în cazul în care ar fi incidentă vreuna dintre ipotezele de la art. 17 CP, care reglementează infracțiunea comisivă săvârșită prin omisiune. Astfel, dacă un medic nu intervine pentru a trata un pacient, pentru că este în dușmănie cu acesta și vrea să se răzbune pe el, iar prin neintervenția sa i s-a produs pacientului o vătămare corporală, fapta medicului va constitui infracțiunea de vătămare corporală prevăzută de art. 194 CP. Medicul are obligația legală de a interveni, iar încălcarea cu intenție a acestei obligații va atrage în sarcina sa infracțiunea intenționată contra integrității corporale sau chiar contra vieții, dacă pacientul și-a pierdut viața. Astfel, răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de loviri cauzatoare de moarte este o infracțiune complexă progresivă, care absoarbe în conținutul său infracțiunile mai ușoare de loviri sau alte violențe ori vătămarea corporală. Așadar, în cazul în care făptuitorul lovește victima, producându-i o vătămare corporală, iar ca urmare a înrăutățirii stării de sănătate victima decedează, în sarcina făptuitorului nu se poate reține decât infracțiunea de loviri cauzatoare de moarte. De aceea, această din urmă infracțiune nu se poate reține niciodată în concurs ideal cu infracțiunea de vătămare corporală, săvârșită împotriva aceleiași persoane.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece vătămarea corporală prin punerea în primejdie a vieții unei persoane este o infracțiune momentană, nesusceptibilă de a fi reținută în formă continuă. Infracțiunea continuă este infracțiunea al cărei element material este susceptibil de a se continua în mod natural, putând avea o durată în timp. Infracțiunea de vătămare corporală nu este susceptibilă de formă continuă, deoarece toate modalitățile de săvârșire sunt acțiuni momentane, care nu sunt susceptibile de a avea o durată în timp.

43. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Pentru a face o încadrare juridică corectă a faptei, trebuie analizat dacă făptuitorul a avut intenția de a ucide persoana vătămată ori punerea în primejdie a vieții acesteia s-a realizat din culpă. Diferența dintre tentativa la infracțiunea de omor și infracțiunea de vătămare corporală în varianta punerii în primejdie a vieții persoanei [art. 194 alin. (1) lit. e) CP] constă în aceea că, în cazul tentativei de omor, făptuitorul acționează cu forma de vinovăție a intenției, directă sau indirectă, în timp ce, în cazul infracțiunii de vătămare corporală în varianta punerii în primejdie a vieții persoanei, acesta acționează cu praeterintenție. În acest din urmă caz, făptuitorul comite cu intenție infracțiunea de lovire sau alte violențe, iar rezultatul mai grav constând în punerea în primejdie a vieții persoanei se realizează din culpă.

Analizând modul de săvârșire a faptei, obiectul vulnerant folosit pentru lovire și zona vizată de făptuitor, se poate trage concluzia că făptuitorul nu a urmărit și nici nu a acceptat punerea în primejdie a vieții persoanei vătămate. Lovirea cu pumnul sau cu piciorul este aptă să provoace moartea victimei doar în mod excepțional, astfel încât, în lipsa unor alte elemente din care să se deducă intenția de a provoca decesul, aceste acte pot fi considerate doar acte intenționate de lovire, iar nu acte de ucidere. Nu poate fi însă exclusă intenția de a ucide victima în cazul în care făptuitorul ar fi practicant de sporturi de contact și ar exista o disproporție vădită între forța cu care a lovit acesta cu pumnul sau cu piciorul și constituția fizică a victimei.

Pentru aceste motive, încadrarea juridică corectă a faptei este aceea de vătămare corporală, iar nu de tentativă de omor.

Nu poate fi reținută infracțiunea de lovire sau alte violențe, deoarece, așa cum rezultă din speță, persoanei vătămate i-a fost pusă în primejdie viața [art. 194 alin. (1) lit. e) CP]. În consecință, răspunsul corect este cel de la litera C.

44. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Răspunsul corect în această speță îl dă forma de vinovăție cu care a acționat făptuitorul în provocarea decesului victimei. Așa cum este descrisă situația de fapt, nu se poate trage concluzia că făptuitorul a acționat cu intenția de a provoca decesul victimei, ci cu intenția de a o imobiliza și

a o lovi, iar decesul s-a produs ca urmare a căderii victimei pe scări. În consecință, nu există niciun element pentru a se reține intenția indirectă a făptuitorului în producerea decesului victimei.

Nu poate fi reținută legitima apărare în această cauză, deoarece din descrierea situației de fapt rezultă că făptuitorul este cel care a alergat victima după ce aceasta părăsise locul altercației. Or, în acest caz nu mai poate fi vorba despre un atac actual al victimei, căruia să i se răspundă printr-un act de legitimă apărare.

Având în vedere că făptuitorul a comis cu intenție acte de violență asupra victimei, iar rezultatul mai grav al decesului s-a produs din culpa făptuitorului, ca urmare a căderii victimei pe scări, fapta va constitui infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, iar nu aceea de omor. În consecință, răspunsul corect este cel de la litera C.

45. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Calificarea corectă a faptei rezultă din calificarea exactă a formei de vinovăție cu care a acționat făptuitorul. În speță, făptuitorul a folosit un obiect vulnerant apt să provoace decesul victimei. Însă zona vizată de acesta nu a fost una vitală, ci una în care decesul victimei se poate produce doar în mod excepțional. Astfel, prin lovirea victimei cu cuțitul în zona brațului, făptuitorul denotă intenția de a o leza, iar nu intenția de a ucide, deoarece zona vizată de el nu este una vitală (cap, trunchi etc.).

În consecință, în cazul faptei comise, deși a avut ca rezultat moartea victimei, acesta nu îi poate fi imputat făptuitorului cu titlul de intenție, ci cu titlu de culpă.

Întrucât fapta inițială de lovire a fost săvârșită cu intenție, iar peste aceasta s-a suprapus rezultatul mai grav al decesului, imputabil cu titlu de culpă, făptuitorul a săvârșit infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte.

Nu poate fi vorba în speță despre săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, deoarece la această infracțiune forma de vinovăție cu care a acționat făptuitorul este culpa, iar nu intenția peste care s-a suprapus culpa, așa cum rezultă din datele enunțului. Din acest motiv, răspunsul corect este cel de la litera B.

46. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Potrivit art. 196 alin. (1) CP, *fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă*. În art. 193 alin. (2) CP se prevede că *fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile (...)*, se pedepsește mai aspru decât atunci când nu s-au produs leziuni ce au necesitat zile de îngrijiri medicale.

Așadar, pentru a se reține infracțiunea de vătămare corporală din culpă, este necesar ca fapta să fi produs leziuni care să necesite îngrijiri medicale (chiar și o zi de îngrijiri medicale) și ca persoana care a comis-o să se fi aflat sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe psihoactive. Dacă fapta din culpă nu a fost comisă de o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice sau a substanțelor psihoactive, chiar dacă a produs leziuni care au necesitat cel mult 90 de zile de îngrijiri medicale, ea nu va constitui infracțiunea de vătămare corporală din culpă, va fi doar o faptă ilicită delictuală, neincriminată.

Din aceste motive, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

47. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Din modul în care este descrisă săvârșirea faptei rezultă că este vorba despre o infracțiune din culpă, iar nu una intenționată. Aceasta rezultă din noțiunea de „accident rutier" folosită în descrierea acțiunii prin care s-a produs vătămarea integrității corporale a persoanei vătămate. În consecință, nu poate fi vorba despre infracțiunea intenționată de lovire sau alte violențe.

În speță nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de vătămare corporală din culpă, deoarece persoana vătămată a avut nevoie de *90 de zile* de îngrijiri medicale pentru tratarea leziunilor produse prin fapta săvârșită de inculpat. Or, potrivit art. 196 alin. (1) CP, poate fi reținută infracțiunea de vătămare corporală din culpă în contextul producerii unei vătămări a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile doar în cazul în care făptuitorul se afla sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe psihoactive ori se afla în săvârșirea unei

infracțiuni. Prin *Decizia nr. 8/2018* (M. Of. nr. 539 din 28.06.2018), ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, *în interpretarea dispozițiilor art. 196 alin. (1) teza I CP, care incriminează fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) CP săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice, existența infracțiunii de vătămare corporală din culpă nu este condiționată de o anumită limită a îmbibației alcoolice*.

Cum în speță nu rezultă niciuna dintre aceste ipoteze, nu poate fi reținută săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală din culpă.

Dacă persoana vătămată ar fi avut nevoie de *peste 90 de zile* de îngrijiri medicale, putea fi reținută în sarcina făptuitorului infracțiunea de vătămare corporală din culpă în varianta agravată, prevăzută la art. 196 alin. (2) CP, care nu mai este condiționată de aflarea făptuitorului sub influența băuturilor alcoolice sau a substanțelor psihoactive ori de săvârșirea de către acesta a unei infracțiuni.

Din acest motiv, singurul răspuns corect este cel de la litera C, întrucât fapta săvârșită nu este prevăzută de legea penală.

48. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Pentru reținerea infracțiunii de vătămare corporală din culpă în cazul în care leziunile produse au necesitat doar 10 zile de îngrijiri medicale, art. 196 alin. (1) CP prevede că fapta trebuie să fie săvârșită de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune. Din acest motiv, răspunsul de la litera A – care face referire la aflarea în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune – este corect.

În cazul în care consecințele produse constau în leziuni care au necesitat între o zi și 90 de zile de îngrijiri medicale – cum este cazul în speță –, nu are nicio relevanță faptul că acestea s-au produs în urma cauzării unui accident de circulație de către conducătorul unui autovehicul, reținându-se tot varianta simplă (tip) a infracțiunii, prevăzută de art. 196 alin. (1) CP. Nu are relevanță nici alcoolemia pe care o avea în sânge conducătorul auto, reținându-se infracțiunea de vătămare corporală din culpă chiar dacă aceasta era mai mică de 0,80 g/l. În acest sens s-a pronunțat și ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 8/2018* (M. Of. nr. 539 din 28.06.2018), statuând că, *în interpretarea dispozițiilor art. 196 alin. (1) teza I CP, care incriminează fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) CP săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice, existența infracțiunii de vătămare corporală din culpă nu este condiționată de o anumită limită a îmbibației alcoolice*. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece conducătorul auto care produce un accident de circulație săvârșește infracțiunea cu forma de vinovăție a culpei. Așadar, dacă s-ar comite fapta cu intenție, nu am mai fi în prezența unui accident de circulație.

49. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

La fel ca în cazul infracțiunilor de omor și de ucidere din culpă, în cazul infracțiunii de vătămare corporală din culpă legiuitorul a creat o infracțiune complexă alcătuită din mai multe infracțiuni de vătămare corporală din culpă, în cazul în care acțiunea sau inacțiunea făptuitorului are ca rezultat vătămarea corporală din culpă a două sau mai multor persoane.

În principiu, pluralitatea de subiecți pasivi atrage o pluralitate de infracțiuni în cazul infracțiunilor contra integrității corporale și a sănătății persoanei. O *excepție* de la această regulă o reprezintă situația în care prin voința legiuitorului au fost reunite într-o unitate legală de infracțiune mai multe infracțiuni distincte, așa cum s-a întâmplat în cazul infracțiunii de vătămare corporală din culpă. Așadar, în această situație fapta va constitui infracțiunea unică de vătămare corporală din culpă în forma agravată [art. 196 alin. (4) CP], iar nu o pluralitate de infracțiuni de vătămare corporală din culpă. Din acest motiv, răspunsul corect este cel de la litera B.

50. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Întrucât speța nu precizează că X s-ar fi aflat sub influența alcoolului sau a unor substanțe psihoactive ori în desfășurarea unei activități ce constituie infracțiune, acesta va răspunde doar pentru vătămarea corporală a victimei care și-a pierdut vederea la un ochi, fapta sa încadrându-se în variantele agravate de la art. 196 alin. (2) și (3) CP. Pierderea vederii la un ochi constituie o infirmitate, în sensul art. 194 alin. (1) lit. a) CP, iar fapta lui X a fost săvârșită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale care reglementează circulația autovehiculelor pe drumurile publice.

Pentru persoana care a suferit leziuni traumatice care au necesitat pentru vindecare 80 de zile de îngrijiri medicale nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracţiunii de vătămare corporală din culpă, deoarece în art. 196 alin. (1) CP se prevede că, în cazul în care s-au produs din culpă consecinţele prevăzute de art. 193 alin. (2) CP (leziuni care au necesitat cel mult 90 de zile de îngrijiri medicale), fapta constituie infracţiunea de vătămare corporală din culpă doar dacă făptuitorul s-a aflat sub influenţa alcoolului sau a unor substanţe psihoactive ori în desfăşurarea unei activităţi ce constituie prin ea însăşi infracţiune. Desigur că şi în acest caz fapta lui X este tot una ilicită, însă atrage doar o răspundere civilă delictuală, nu şi răspunderea penală a făptuitorului.

În alin. (6) al art. 196 CP se prevede pentru toate variantele infracţiunii de vătămare corporală din culpă – inclusiv pentru cea de la art. 196 alin. (2) şi (3) CP – că acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Faţă de toate acestea, corecte sunt răspunsurile de la literele B şi C.

51. Răspuns: A, C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

O primă problemă pe care o ridică întrebarea este aceea a posibilităţii coautoratului în cazul infracţiunii de rele tratamente aplicate minorului. Aşa cum s-a arătat în mod detaliat în răspunsul la contestaţiile formulate la această întrebare, este posibil coautoratul la această infracţiune. Astfel, Comisia de soluţionare a contestaţiilor a arătat următoarele: *răspunsul de la litera A este corect, având în vedere că infracţiunea de rele tratamente aplicate minorului, atunci când elementul material este reprezentat de inacţiune, poate fi săvârşită în coautorat. În primul rând, nu poate fi primită interpretarea eronată dată art. 17 CP, în sensul că, sub incidenţa acestui text de lege, ar putea fi comise prin omisiune numai infracţiunile care presupun producerea unui rezultat. Împrejurarea că lit. b) a art. 17 se referă şi la producerea unui rezultat nu este suficientă pentru o asemenea caracterizare, cel puţin pentru că lit. a) din aceeaşi normă nu face nicio referire în sensul limitării numai la infracţiunile de rezultat.*

Pe de altă parte, în cazul infracţiunii de rele tratamente aplicate minorului, comisă prin omisiune, nu întotdeauna premisa va fi reprezentată de o obligaţie personală, nesusceptibilă de coautorat. De altfel, candidaţii acceptă faptul că omisiunea, ca formă a elementului material, nu exclude de plano coautoratul. Or, bunăoară, în ipoteza în care cei doi părinţi ai minorului convin să nu hrănească victima în mod sistematic, se va reţine coautoratul, obligaţia de întreţinere a copilului fiind una comună. Afirmăm că este o obligaţie comună deoarece legiuitorul nu prevede o „împărţire" matematică a sarcinilor parentale. De exemplu, dacă părinţii convin ca numai unul să fie însărcinat cu hrănirea copilului, celălalt fiind însărcinat cu alte aspecte, nu se poate afirma că cel de-al doilea nu şi-a respectat obligaţia legală de creştere a minorului. Tocmai faptul că sarcinile parentale pot fi împărţite conferă acestei obligaţii caracterul de obligaţie comună, nu personală per se. Cum s-a arătat în doctrină în legătură cu infracţiunile omisive proprii, categorie invocată de candidat, „dacă îndeplinirea obligaţiei implică o repartizare de sarcini între mai multe persoane, prin inacţiunea sa, fiecare contribuie la neîndeplinirea obligaţiei impuse de lege". Pe de altă parte, şi în legătură cu infracţiunile omisive improprii s-a arătat: „coautoratul este posibil în măsura în care ambii omitenţi se află în poziţia de garant" (ambele citate din FL. STRETEANU, D. NIŢU, Drept penal. Partea generală, vol. II).

Răspunsul de la litera B este greşit, deoarece în acest caz suntem în prezenţa unei tentative la infracţiunea de viol, iar nu a unei tentative la infracţiunea de rele tratamente aplicate minorului.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, în cazul în care minorul este lipsit de libertate pe o durată de cinci zile, prin închiderea lui în pivniţa întunecată, fapta întruneşte atât elementele de tipicitate ale infracţiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, cât şi pe cele ale infracţiunii de rele tratamente aplicate minorului. Atunci când fapta prin care se pun în pericol creşterea şi dezvoltarea minorului constituie infracţiune, se vor aplica regulile de la concursul de infracţiuni.

52. Răspuns: B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Răspunsul de la litera A este greşit, deoarece pluralitatea constituită de infractori există atunci când mai multe persoane s-au asociat, s-au constituit într-o grupare criminală, în scopul săvârşirii de infracţiuni. De aici şi denumirea de pluralitate constituită de infractori, pentru existenţa căreia este necesară prezenţa mai multor persoane. În legislaţia noastră, un exemplu de pluralitate constituită de infractori există în cazul săvârşirii infracţiunii de constituire a unui grup infracţional organizat, prevăzută de art. 367 CP.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracţiunea de încăierare reprezintă un exemplu de pluralitate naturală de infractori. Pluralitatea naturală de infractori există în cazul infracţiunilor care, prin natura lor, nu pot fi săvârşite decât de mai multe persoane (de exemplu, infracţiunea de bigamie sau infracţiunea de încăierare).

Răspunsul de la litera C este greşit, deoarece legea sancţionează în art. 198 CP participarea la o încăierare fără a face vreo distincţie după cum participanţii au suferit sau nu vătămări corporale. Prin natura ei, participarea la o încăierare presupune producerea unor leziuni altor persoane ori suferirea unor astfel de leziuni de către participanţi. De aceea, toţi cei care au participat la o încăierare vor fi traşi la răspundere pentru această infracţiune, indiferent ce leziuni au suferit în urma încăierării. În acest sens este şi art. 198 alin. (2) CP, care prevede că, *dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare corporală uneia sau mai multor persoane şi nu se cunoaşte care dintre participanţi a produs urmările, se aplică tuturor pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani, cu excepţia victimei, care răspunde potrivit alin. (1)*. Cum se poate constata, se precizează explicit că victima va răspunde în acest caz pentru infracţiunea de încăierare, în varianta de la art. 198 alin. (1) CP.

53. Răspuns: A *(admitere INM şi în magistratură, 2021)*

Producerea unui prejudiciu estetic grav şi permanent este o urmare specifică infracţiunii de vătămare corporală, prevăzută în art. 194 alin. (1) lit. c) CP. În consecinţă, aceasta va fi urmarea imediată fie a infracţiunii de vătămare corporală, fie a altor infracţiuni complexe care absorb în mod legal infracţiunea de vătămare corporală în integralitatea sa. Infracţiunea de încăierare prevede în varianta agravată de la art. 198 alin. (2) CP că, dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare corporală uneia sau mai multor persoane şi nu se cunoaşte care dintre participanţi a produs urmările, se aplică tuturor pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani. În consecinţă, având în vedere că urmarea imediată la această variantă poate consta în producerea oricăreia dintre urmările infracţiunii de vătămare corporală (inclusiv producerea unui prejudiciu estetic grav şi permanent), răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este greşit, deoarece la infracţiunea de purtare abuzivă nu se prevede în art. 296 CP vreo variantă care să absoarbă în mod legal infracţiunea de vătămare corporală. Varianta agravată de la art. 296 alin. (2) CP este incidentă doar în cazul în care cel aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu săvârşeşte o lovire sau alte violenţe faţă de o persoană, urmarea imediată fiind limitată la consecinţele prevăzute la art. 193 CP. Prin urmare, dacă fapta subiectului activ ar produce un prejudiciu estetic grav şi permanent, în sarcina acestuia se va reţine infracţiunea de vătămare corporală în concurs cu purtarea abuzivă.

Întrebarea a fost contestată, susţinându-se că şi varianta de răspuns de la litera B ar fi corectă, deoarece şi în cazul infracţiunii de purtare abuzivă, în varianta agravată de la alin. (2), s-ar putea produce un prejudiciu estetic grav şi permanent. Comisia de soluţionare a contestaţiilor a considerat contestaţia neîntemeiată, deoarece *legiuitorul nu a incriminat şi purtarea abuzivă prin vătămarea corporală a victimei. Or, prejudiciul estetic grav şi permanent este urmare imediată alternativă a infracţiunii de vătămare corporală. Aşa cum se arată şi în doctrină, în ipoteza producerii uneia dintre urmările infracţiunii de vătămare corporală, cu întrunirea celorlalte condiţii de tipicitate ale purtării abuzive (S. BOGDAN, D.A. ŞERBAN, Drept penal. Partea specială, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2020, p. 360), „în lipsa unei forme similare incriminate expres, soluţia nu va putea fi decât aceea a reţinerii concursului de infracţiuni între purtarea abuzivă prin violenţă şi vătămarea corporală". Aşadar, prejudiciul estetic grav şi permanent nu va fi urmarea purtării abuzive, ci a vătămării corporale.*

Răspunsul de la litera C este greşit, deoarece infracţiunea de act sexual cu un minor, prevăzută de art. 220 CP, nu prevede printre urmările imediate şi producerea tuturor consecinţelor de la vătămarea corporală. Se prevede în variantele agravate de la art. 220 alin. (3) lit. c) şi alin. (4) lit. c) CP că infracţiunea este mai gravă dacă fapta a pus în pericol viaţa minorului, însă aceasta este doar una dintre consecinţele de la vătămarea corporală, respectiv cea prevăzută în art. 194 alin. (1) lit. e) CP. Nefăcându-se nicio referire la consecinţa producerii unui prejudiciu estetic grav şi permanent, prevăzută în art. 194 alin. (1) lit. c) CP, aceasta nu poate fi considerată urmarea imediată a infracţiunii de act sexual cu un minor.

1.3. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie

54. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

În concepția inițială a legiuitorului din 1968, când a fost adoptat vechiul Cod penal, părintele avea dreptul să exercite violențe asupra copilului în scopul educării acestuia și, doar în cazul în care aceste violențe atingeau o anumită gravitate, punând în pericol dezvoltarea fizică, psihică și morală a minorului, se reținea în sarcina acestuia infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului. În prezent nu mai este îmbrățișată această opinie și se consideră că, în cazul în care părintele ar exercita asupra copilului violențe fizice, acesta va răspunde pentru infracțiunea de violență în familie. De altfel, remarcăm faptul că, sub umbrela *exercitării unui drept* prin autoritatea parentală, dreptul de corecție al părinților asupra copiilor lor se consideră că are caracter justificativ numai în raport cu fapte care nu lezează demnitatea minorului, nu influențează negativ creșterea și educarea acestuia (I. Nedelcu, în G. Bodoroncea ș.a., *op. cit.*, p. 110).

Având în vedere această din urmă concepție cu privire la infracțiunea de violență în familie, ea nu mai poate fi considerată o infracțiune complexă, care să absoarbă în conținutul său infracțiunile de violență. Acest lucru a fost statuat și de ICCJ, Completul RIL, prin *Decizia nr. 37/2008* (M. Of. nr. 177 din 23.03.2009), prin care s-a statuat că infracțiunile de lovire sau alte violențe, vătămare corporală și lipsire de libertate în mod ilegal, după caz, se vor reține în concurs cu infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului, în cazul faptei părintelui care abuzează de autoritatea sa și, contrar intereselor minorului, exercită acte de violență sau lipsire de libertate împotriva acestuia, cu intenția de a-i produce suferințe, vătămări fizice sau morale, și care au pus în primejdie gravă dezvoltarea fizică, intelectuală sau morală a minorului. Cum acest recurs în interesul legii își păstrează valabilitatea și în prezent, răspunsul de la litera B este corect, iar cel de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece nu s-a pus niciodată problema ca infracțiunea de violență în familie să absoarbă infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului. Faptul că în speță actele de lovire repetată a minorului i-au pus acestuia în primejdie dezvoltarea psihică și morală rezultă din aceea că i-au produs minorului stări puternice de anxietate și agresivitate deosebită față de alți copii de vârste mai mici, constatate prin raportul psihologic depus la dosar. Or, având în vedere aceste consecințe, este evident că în speță există și infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului.

55. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

O primă problemă pe care o ridică speța este aceea dacă este posibil violul în cadrul relațiilor dintre soți. Deși în trecut s-a emis și opinia că nu ar fi posibil violul între soți, deoarece aceștia și-ar fi dat consimțământul la întreținerea de relații sexuale odată cu încheierea căsătoriei, în prezent o astfel de opinie nu mai este susținută nici de doctrină și nici de practica judiciară. În consecință, atunci când actele sexuale sunt realizate prin constrângere, va exista infracțiunea de viol chiar dacă sunt comise între soți. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

O altă problemă care se ridică este aceea a existenței unei unități naturale între actele de constrângere exercitate de inculpat asupra soției în cele două momente. Cum din speță rezultă că acesta a realizat inițial acte de violență asupra soției fără să urmărească prin aceasta să o determine la întreținerea de relații sexuale, iar ulterior a luat o nouă rezoluție de a exercita constrângeri cu scopul determinării persoanei vătămate la întreținerea de acte sexuale, rezultă că faptele comise de inculpat constituie două infracțiuni distincte. În consecință, neputând reține existența unei unități naturale (colective) între constrângerile exercitate asupra persoanei vătămate în cele două momente diferite, deoarece acestea au fost separate de rezoluții infracționale distincte, răspunsul corect este cel de la litera B, iar cel de la litera A este greșit.

În prezent, ar fi incidentă și varianta agravată de la art. 218 alin. (3) lit. b) CP („fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima"), introdusă în urma modificărilor adoptate prin Legea nr. 217/2020. În varianta în vigoare la momentul elaborării grilei, agravanta era incidentă doar dacă victima era rudă în linie directă, frate sau soră cu făptuitorul.

56. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Infracțiunea de ucidere a nou-născutului comisă de către mamă are ca subiect pasiv doar un copil nou-născut, care poate fi considerat o victimă aflată într-o vădită stare de vulnerabilitate. Cu toate acestea, nu orice infracțiune de ucidere a nou-născutului de către mamă se comite profitând de

această vădită vulnerabilitate. Infracțiunea poate fi comisă și prin mijloace care nu presupun neapărat profitarea de starea de vădită vulnerabilitate în care se află copilul nou-născut. Pentru a se reține circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 lit. e) CP, ar trebui ca făptuitoarea să profite efectiv de starea minorului pentru a comite uciderea, în sensul că starea minorului i-a ușurat această activitate. Ar putea fi reținută circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 lit. e) CP în cazul în care, de pildă, infracțiunea ar fi săvârșită prin omisiunea mamei de a hrăni și îngriji copilul, situații când, prin ipoteză, mama cunoaște că, din cauza stării de vulnerabilitate, victima nu s-ar putea îngriji singură. Cu toate acestea, este dificil de conceput săvârșirea unei asemenea fapte în interiorul termenului de 24 de ore scurs de la naștere. În concluzie, nefiind posibilă reținerea agravantei în toate modalitățile de comitere a faptei, răspunsul de la litera A este greșit.

Noul Cod penal nu mai prevede condiția ca starea de tulburare în care se află mama care ucide nou-născutul să fie determinată de naștere. Sub imperiul vechiului Cod penal, la infracțiunea de pruncucidere se sublinia că această stare de tulburare trebuie să fie una pricinuită de procesul nașterii, de modificările fiziologice pe care procesul nașterii le provoacă asupra mamei. Nemaifiind prevăzută această condiție în noul Cod penal, rezultă că starea de tulburare a mamei poate fi generată de orice fel de cauze, inclusiv de starea în care se află copilul născut. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul infracțiunilor progresive, relevant pentru stabilirea datei săvârșirii infracțiunii este momentul comiterii acțiunii ce constituie elementul material al infracțiunii, iar nu momentul producerii rezultatului vătămător. Acest principiu rezultă din art. 154 alin. (3) CP, potrivit căruia, *în cazul infracțiunilor progresive, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii acțiunii sau inacțiunii și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs*. Așadar, în cazul infracțiunii de ucidere a nou-născutului comisă de către mamă, relevant pentru a se reține încadrarea de la art. 200 alin. (1) CP este momentul săvârșirii acțiunii de ucidere de către mamă, iar nu momentul decesului nou-născutului. Dacă decesul intervine după termenul de 24 de ore, se va reține tot infracțiunea de ucidere a nou-născutului de către mamă, dacă acțiunea de ucidere comisă de către mama aflată în stare de tulburare a intervenit în interiorul termenului de 24 de ore.

57. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece punerea în primejdie a vieții copilului s-a realizat cu intenție, iar nu din culpă. Pentru a putea reține infracțiunea de vătămare corporală prevăzută de art. 194 alin. (1) lit. e) CP, ar trebui ca prin acțiunea de lovire făptuitoarea să nu fi urmărit și nici măcar să nu fi acceptat posibilitatea producerii morții copilului. Or, în speță, inculpata i-a aplicat copilului lovituri pe toată suprafața corpului, inclusiv în zona capului, care au produs contuzii cerebrale, hematom epicranian, leziuni ischemice cerebrale. Având în vedere vârsta fragedă a copilului, zona în care i-au fost aplicate loviturile, precum și intensitatea acestora, inculpata a acceptat posibilitatea producerii morții.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece inculpata a acceptat posibilitatea producerii morții copilului, chiar dacă nu a urmărit acest rezultat, punerea în primejdie a vieții copilului fiind comisă cu intenție. Fiind vorba despre lovirea unui membru de familie, este incidentă varianta agravată de la art. 199 CP, la care se raportează fapta de tentativă de omor, prevăzută de art. 32 CP raportat la art. 188 CP.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de ucidere a nou-născutului de către mamă, prevăzută de art. 200 alin. (1) CP, având în vedere că se arată în enunț că era vorba despre un copil de 2 luni, fiind depășită durata maximă de 24 de ore de la momentul nașterii.

Contestațiile formulate de candidați au fost respinse ca nefondate, pentru următoarele considerente: *În raport de datele cuprinse în enunțul grilei, fapta inculpatului X întrunește elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea de omor, săvârșită asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 32 raportat la art. 188, art. 199 alin. (1) CP, varianta de răspuns de la litera B fiind singura corectă dintre cele propuse. În același timp însă, enunțul variantei de răspuns de la litera B nu a avut în vedere circumstanța agravantă a săvârșirii faptei prin cruzimi, astfel că analiza incidenței acesteia excedează conținutului grilei.*

58. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece făptuitorul și victima au stabilit relații asemănătoare acelora dintre părinte și copil, fiind membri de familie în sensul art. 177 alin. (1) lit. c) CP. Chiar dacă în timpul procesului având ca obiect infracțiunea de omor s-a stabilit că victima nu era tatăl biologic al făptuitorului, aceștia au locuit împreună de mulți ani, iar făptuitorul credea că este tatăl său. Codul nostru penal a adoptat în definirea noțiunii de membru de familie sistemul care ia în considerare atât situațiile de drept, cât și situațiile de fapt (a se vedea C. GHIGHECI, *op. cit.*, vol. I, p. 158).

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că răspunsul indicat la varianta de la litera A nu este corect, deoarece subiectul pasiv nu ar fi membru de familie cu subiectul activ și că nu este întrunită această calitate întrucât se descoperă ulterior că victima nu era tatăl biologic al făptuitorului. Comisia de soluționare a contestațiilor a răspuns că, *într-adevăr, conform și susținerilor din literatura de specialitate citate de candidați, victima nu are calitatea de membru de familie în sensul oferit acestei noțiuni de art. 177 alin. (1) lit. a) CP, însă candidații care au contestat răspunsul de la litera A omit incidența art. 177 alin. (1) lit. c) CP. În varianta de răspuns se precizează explicit că făptuitorul a locuit cu victima de când s-a născut și a avut întotdeauna reprezentarea faptului că subiectul pasiv îi este tată. Ca atare, sunt îndeplinite ambele condiții impuse de art. 177 alin. (1) lit. c) CP, respectiv caracterul asemănător al relației cu cea dintre părinți și copii (în situația de față fiind vorba chiar despre un caracter identic al relației) și conviețuirea.*

Răspunsul de la litera B este corect, întrucât fapta săvârșită va fi sancționată ca violență în familie în modalitatea lovire sau alte violențe săvârșite asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 199 alin. (1) raportat la art. 193 alin. (2) CP. Chiar dacă este incidentă cauza de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului, prevăzută de art. 34 alin. (1) CP, aceasta va fi incidentă doar pentru tentativa la infracțiunea de omor realizată de făptuitor în speță. Însă, potrivit dispozițiilor art. 34 alin. (2) CP, făptuitorul va fi pedepsit pentru infracțiunea realizată până la momentul împiedicării producerii rezultatului, respectiv pentru lovirea sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie – fiind vorba despre producerea unor leziuni care au necesitat 50 de zile de îngrijiri medicale pentru vindecare.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, potrivit art. 199 alin. (1) CP, violența în familie nu se reține și în cazul infracțiunii de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 CP, chiar dacă aceasta ar fi comisă față de un membru de familie. În noțiunea de violență în familie legiuitorul a inclus doar infracțiunile intenționate sau praeterintenționate, deoarece doar în cazul acestora se justifică o majorare a pedepsei pe considerente legate de relațiile speciale dintre subiecții infracțiunii.

59. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, potrivit art. 177 alin. (1) lit. a) CP, sunt membri de familie frații și surorile și copiii acestora. Rezultă că soția fratelui mamei nu se încadrează în categoria membrilor de familie, chiar dacă fratele mamei se încadrează în această categorie.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, potrivit art. 177 alin. (2) CP, dispozițiile referitoare la membri de familie se aplică și în caz de adopție. Cum copilul natural al surorii făptuitorului este membru de familie al făptuitorului, rezultă că și copilul adoptat al acesteia este membru de familie.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece afinii nu sunt membri de familie. Sora soției este afin al făptuitorului și nu este menționată în categoria membrilor de familie, definiți la art. 177 CP.

1.4. Infracțiuni contra libertății persoanei

60. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece în legislația noastră nu sunt limitate infracțiunile care pot fi reținute în sarcina unei persoane juridice. Astfel, dacă sunt îndeplinite condițiile de la art. 135 și urm. CP, persoana juridică, cu excepția statului și a autorităților publice, poate răspunde penal pentru infracțiunile săvârșite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice. Este adevărat că la unele infracțiuni (de exemplu, infracțiunea de viol) este imposibil de conceput răspunderea persoanei juridice în calitate de autor, însă ar putea fi concepută, teoretic, răspunderea persoanei juridice în calitate de complice sau de instigator. La infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal ar fi posibilă imaginarea unei situații în care reprezentanții unei persoane juridice să comită, în calitate de autori, o infracțiune de lipsire de libertate în mod ilegal în realizarea

obiectului de activitate al acesteia sau în interesul ori în numele persoanei juridice (de exemplu, reprezentanții unei firme de pază și protecție).

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece în varianta de la art. 205 alin. (3) lit. c) CP infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal este o infracțiune complexă, care absoarbe în conținutul ei infracțiunea de vătămare corporală prevăzută în art. 194 alin. (1) lit. e) CP. În consecință, dacă prin lipsirea de libertate în mod ilegal i-a fost pusă în primejdie viața victimei, se va reține doar infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal în varianta agravată, nu și infracțiunea de vătămare corporală. În acest caz, operează o absorbție legală, deoarece consecința de la infracțiunea de vătămare corporală, respectiv punerea în primejdie a vieții victimei, este menționată explicit în conținutul variantei agravate a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se absoarbe în mod natural, de multe ori, în infracțiunea de tâlhărie. Aceasta se întâmplă ori de câte ori modul de concepere a infracțiunii de tâlhărie presupune lipsirea de libertate în mod ilegal a victimei (de exemplu, imobilizarea acesteia pe durata în care făptuitorul caută bunuri în locuință pentru a le sustrage). La fel ca în cazul infracțiunii de viol, care nu poate fi comisă fără o lipsire de libertate a victimei, și infracțiunea de tâlhărie presupune uneori, în mod natural, lipsirea de libertate a victimei.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, în ipoteza descrisă fiind vorba despre o formă agravată a infracțiunii de lipsire de libertate [art. 205 alin. (3) lit. c) CP], și nu despre un concurs de infracțiuni. Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, enunțul prevăzând că absorbția nu este posibilă în ipoteza vizată. Or, în numeroase situații, lipsirea de libertate se absoarbe în mod natural în tâlhărie, așa cum se întâmplă atunci când victima este imobilizată pentru timpul strict necesar comiterii sustragerii.*

61. Răspuns: A *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

În art. 205 CP nu se prevede o variantă agravată a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal dacă s-a produs o vătămare corporală. Se prevede ca variantă complexă a infracțiunii, în art. 205 alin. (4) CP, doar lipsirea de libertate în mod ilegal care a avut ca urmare moartea victimei. Aceasta înseamnă că, atunci când infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal ar produce victimei leziuni ce ar necesita 95 de zile de îngrijiri medicale, se vor reține în concurs infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal și infracțiunea de vătămare corporală, prevăzută de art. 194 alin. (1) lit. b) CP. Varianta agravată a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal de la art. 205 alin. (3) lit. c) CP („punând în pericol sănătatea sau viața victimei") nu poate fi considerată o variantă complexă care absoarbe infracțiunea de vătămare corporală. În consecință, răspunsul de la litera A este corect.

Varianta constând în răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința ori de a se apăra, reglementată în art. 205 alin. (2) CP, nu este o variantă agravată a infracțiunii tip, deoarece se sancționează cu aceeași pedeapsă. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal poate fi comisă sub forma participației improprii, în cazul în care o persoană determină cu intenție o altă persoană, care acționează din culpă sau fără vinovăție, să priveze de libertate victima. De exemplu, cel care acționează cu intenție îl induce în eroare pe cel care acționează din culpă că victima a săvârșit o infracțiune flagrantă și trebuie reținută până la sosirea organelor de poliție.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera A este corectă, întrucât dispozițiile art. 205 alin. (3) lit. c) CP fac referire doar la punerea în pericol a sănătății sau vieții victimei, iar nu la cauzarea unor leziuni traumatice care să necesite pentru vindecare un anumit număr de zile de îngrijiri medicale. Varianta de la litera B nu este corectă, întrucât răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința sau de a se apăra constituie o formă asimilată a infracțiunii de lipsire de libertate în varianta tip, care se sancționează între aceleași limite de pedeapsă, conform art. 205 alin. (2) CP, iar nu o formă agravată a acesteia.*

62. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Fapta inculpatului constituie doar infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal în modalitatea simplă [art. 205 alin. (1) CP], în concurs cu infracțiunea de lovire sau alte violențe.

În speță nu poate fi reținută în sarcina inculpatului infracțiunea de șantaj, deoarece acesta nu i-a solicitat persoanei vătămate să facă sau să nu facă ceva, prin amenințarea cu actele de violență. Este adevărat că acesta a afirmat la un moment dat că persoana vătămată îi va păzi oile până când îi

va achita contravaloarea transportului, însă nu i-a solicitat în mod efectiv să facă acest lucru, astfel încât să poate fi reținută și infracțiunea de șantaj. În plus, actele de violență nu au fost exercitate asupra persoanei vătămate pentru a o determina să facă activitatea respectivă. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

În speță nu există niciuna dintre variantele agravate de la art. 205 alin. (3) sau (4) CP, astfel încât să poată fi reținută în sarcina inculpatului vreo variantă agravată a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal. Este puțin probabilă punerea în pericol a sănătății sau vieții victimei prin închiderea acesteia în pivniță pe o durată de 6 ore, iar în lipsa altor elemente, este prea scurtă pentru a fi aptă să provoace astfel de rezultate. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

63. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Fapta descrisă întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte în concurs cu infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, răspunsul de la litera A fiind cel corect.

Infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte rezultă din faptul că inculpatul a exercitat acte de violență cu intenție asupra victimei, care, după un anumit timp, a decedat ca urmare a leziunilor provocate prin cădere. Decesul victimei s-a produs din culpă, întrucât făptuitorul nu a urmărit uciderea acesteia, ci doar aplicarea unei corecții fizice, iar leziunile letale s-au produs prin căderea victimei în urma loviturii primite (din culpă). Faptul că a trecut o durată de timp de la aplicarea loviturii până la decesul victimei nu are nicio relevanță cu privire la infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte.

Întrucât inculpatul a privat de libertate victima pe o anumită durată de timp, în sarcina acestuia se va reține și infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal. Nu poate fi reținută însă infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal care a avut ca urmare moartea victimei, deoarece decesul nu s-a produs ca urmare a acțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, ci ca urmare a acțiunii de lovire comise anterior privării de libertate. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Nu poate fi reținută nici infracțiunea de ucidere din culpă, deoarece inculpatul a provocat decesul victimei cu praeterintenție, iar nu din culpă. Astfel, răspunsul de la litera C este greșit.

64. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Pentru a se putea reține infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal care a avut ca urmare moartea victimei, ar trebui ca rezultatul mai grav, respectiv decesul victimei, să îi fie imputabil făptuitorului cu titlu de culpă. Există culpă atunci când făptuitorul nu a prevăzut că este posibil ca acțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal să provoace decesul victimei ori a prevăzut acest lucru, dar a considerat în mod nejustificat că acesta nu se va produce.

În speță, așa cum a fost descrisă situația de fapt, rezultă că făptuitorul cunoștea problemele medicale ale minorului, știa că acesta este dependent de medicamentul respectiv și că, dacă nu i-l va administra, se poate ajunge la deces. Cu toate acestea, făptuitorul a acceptat posibilitatea producerii acestui rezultat prin închiderea minorului în beci, fără a-i administra medicamentul necesar.

În consecință, încadrarea juridică a faptei este aceea de omor în concurs cu lipsire de libertate în mod ilegal, iar nu de lipsire de libertate în mod ilegal care a avut ca urmare moartea victimei.

Prin urmare, răspunsurile corecte sunt cele de la literele A și C.

65. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

În speță nu poate fi reținută infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal care a avut ca urmare moartea victimei, deoarece decesul nu s-a produs ca urmare a acțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, ci ca urmare a acțiunii de lovire. Făptuitorul a lovit victima, provocând căderea acesteia și lovirea ei la cap, iar între momentul consumării acestei acțiuni de lovire și momentul epuizării infracțiunii, momentul producerii morții victimei, a lipsit-o de libertate în mod ilegal.

În consecință, în momentul lipsirii de libertate în mod ilegal era deja consumată acțiunea de loviri cauzatoare de moarte, rezultatul decesului producându-se ulterior, după ce s-a consumat și infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal.

În plus față de acestea, pentru reținerea infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal urmată de moartea victimei, este necesar ca decesul să se fi produs ca urmare a activităților specifice de lipsire de libertate, acțiunea de lovire nefăcând parte din această categorie.

Față de aceste argumente, încadrarea juridică corectă a faptei este aceea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte în concurs cu lipsire de libertate în mod ilegal, iar nu aceea de lipsire de libertate în mod ilegal care a avut ca urmare moartea victimei.

66. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Infracțiunea de viol absoarbe în mod natural infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal doar pe timpul cât privarea de libertate a victimei este absolut necesară pentru realizarea acțiunii de viol. Dacă privarea de libertate în mod ilegal a victimei începe înainte de realizarea violului ori se prelungește după comiterea acestuia, încadrarea juridică a faptei este aceea de lipsire de libertate în mod ilegal în concurs cu infracțiunea de viol.

În speță, lipsirea de libertate în mod ilegal a început cu 4 zile înainte de comiterea violului, nefiind vorba despre absorbție naturală.

Având în vedere că infracțiunea de viol este o infracțiune complexă care absoarbe în conținutul său legal infracțiunea de loviri sau alte violențe, această din urmă infracțiune nu se va reține în concurs cu infracțiunea de viol.

Din aceste motive, răspunsul corect este cel de la litera A, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

67. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece, în acest caz, suntem în prezența variantei asimilate de la art. 205 alin. (2) CP, potrivit căreia *se consideră lipsire de libertate și răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința ori de a se apăra.*

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece noul Cod penal nu mai prevede ca variantă agravată comiterea faptei prin folosire de calități mincinoase, așa cum prevedea vechiul Cod penal. În consecință, ori de câte ori va fi comisă în această variantă, instanța va putea ține cont de ea doar la individualizarea pedepsei.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se consumă în momentul în care victima este lipsită de libertate și se epuizează în momentul în care aceasta își redobândește libertatea.

68. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal este absorbită în infracțiunea complexă de ultraj judiciar, prevăzută de art. 279 alin. (2) CP, atunci când este săvârșită în scop de răzbunare împotriva unui procuror.

Comisia de soluționare a contestațiilor a motivat de ce într-o astfel de situație nu se poate reține infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal în concurs cu infracțiunea de ultraj judiciar: *în acest caz, elementul material al ultrajului judiciar coincide cu cel al infracțiunii comise efectiv împotriva subiectului pasiv secundar, de lipsire de libertate în mod ilegal, așa încât ar fi urmat să se rețină o infracțiune unică, de ultraj judiciar, și nu un concurs de infracțiuni.*

Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se poate comite prin răpire și atunci când victima are posibilitatea de a se deplasa singură, în cazul în care este luată dintr-un loc fără consimțământul acesteia. Chiar dacă victima este deplasată fără consimțământul ei pe propriile picioare, fapta de lipsire de libertate în mod ilegal este comisă tot prin răpire.

Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se poate comite în coautorat, inclusiv în variantele agravate care presupun săvârșirea faptei de către o persoană înarmată ori împotriva unui minor. Folosirea unei arme, fiind o circumstanță reală, se va răsfrânge asupra participanților care nu au folosit-o, dar au cunoscut-o. În plus, poate fi concepută și ipoteza în care toți coautorii infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal au fost înarmați. În aceiași termeni poate fi pusă problema și în cazul lipsirii de libertate a unui minor.

Din aceste motive, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

69. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința constituie o variantă asimilată (nu agravată) a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, fiind sancționată de art. 205 alin. (2) CP cu aceeași pedeapsă ca varianta tip de la art. 205 alin. (1) CP.

Variantele agravate de la art. 205 alin. (3) și (4) CP sunt comune ambelor variante de la alin. (1) și (2) ale aceluiași articol. În consecință, răspunsurile de literele A și B sunt corecte, deoarece constituie variantă agravată a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința comisă de o persoană înarmată sau dacă a fost pusă în pericol sănătatea sau viața victimei.

Dacă fapta a fost comisă prin violare de domiciliu sau sediu profesional, se va reține un concurs de infracțiuni, între lipsire de libertate în mod ilegal și violare de domiciliu sau violarea sediului profesional.

70. Răspuns: B *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal săvârșită asupra unei persoane aflate în stare de somn profund nu reprezintă o formă agravată a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, ci este forma asimilată de la art. 205 alin. (2) CP, care se pedepsește cu aceeași pedeapsă ca modalitatea de bază a infracțiunii reglementată la alin. (1). Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal a fost săvârșită față de persoane vătămate minore. În acest caz pot exista discuții dacă sunt săvârșite mai multe infracțiuni de lipsire de libertate în mod ilegal ori este săvârșită o singură asemenea infracțiune. Având în vedere pluralitatea de subiecți pasivi, opinia majoritară este aceea a săvârșirii mai multor infracțiuni de lipsire de libertate în mod ilegal în concurs. Cum însă în speță nu aceasta constituia problema ridicată de întrebare, răspunsul de la litera B este corect, chiar dacă în enunț se face referire la „infracțiunea" de lipsire de libertate în mod ilegal.

Răspunsul de la litera C este greșit, așa cum a arătat și Comisia de soluționare a contestațiilor, deoarece nu sunt întrunite condițiile pentru a se reține că infracțiunea fost săvârșită de o persoană înarmată: *potrivit art. 205 alin. (3) lit. a) CP, infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se săvârșește în variantă agravată atunci când este comisă de către o persoană înarmată. Răspunsul de la litera C face referire la un făptuitor care avea în rucsac o bară metalică pe care, însă, nu a folosit-o la săvârșirea infracțiunii. Definiția noțiunii de „armă" este oferită de art. 179 CP. Nefiind declarată drept armă prin dispozițiile legale, bara metalică ar reprezenta o armă numai dacă ar îndeplini condițiile din alin. (2) al art. 179 CP. Or, potrivit normei, sunt asimilate armelor obiectele de natură a fi folosite ca arme și care au fost întrebuințate pentru atac. Nefiind folosită, bara metalică nu poate fi asimilată armei și, pe cale de consecință, nu se poate reține infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal în varianta agravată.*

71. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Pentru a se reține infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal care a avut ca urmare moartea victimei, ar trebui ca rezultatul mai grav, respectiv decesul victimei, să îi fie imputabil făptuitorului cu forma de vinovăție a culpei. În cazul în care rezultatul mai grav constând în moartea victimei îi este imputabil făptuitorului cu forma de vinovăție a intenției, directă sau indirectă, infracțiunea va fi una intenționată, iar nu una praeterintenționată. În acest caz, încadrarea juridică a faptei va fi aceea de lipsire de libertate în mod ilegal în concurs cu omorul.

În speță nu poate fi vorba nici despre infracțiunea de determinare a sinuciderii, deoarece victima nu a avut libertatea de voință cu privire la actul sinucigaș, ci a fost constrânsă de făptuitor la această acțiune. În cazul în care sinuciderea nu este rezultatul liberei voințe a victimei, ci este urmarea constrângerii, autorul va răspunde pentru infracțiunea de omor. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsul de la litera A este greșit.

Nu poate fi vorba în speță despre o absorbire a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal în conținutul infracțiunii de omor, deoarece infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal a început înainte de comiterea infracțiunii de omor, fiind consumată deja, și, din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

72. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se reține în concurs cu infracțiunea de viol în cazul în care lipsirea de libertate în mod ilegal se prelungește dincolo de timpul necesar pentru realizarea infracțiunii de viol. În speță se arată că infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal a durat mai multe zile înainte de săvârșirea infracțiunii de viol, astfel încât cele două infracțiuni vor fi reținute în concurs. De asemenea, răspunsul de la litera A este corect și pentru că victima violului este minoră [art. 218 alin. (3) lit. c) CP].

În forma asimilată a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal se arată că există această infracțiune și în cazul în care este răpită o persoană aflată în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința. Pot fi astfel de persoane minorii care nu realizează că sunt lipsiți de libertate în mod nelegal ori persoanele aflate într-un somn profund sau într-o stare de oboseală deosebită ori care nu își pot manifesta voința. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal poate fi săvârșită și de o persoană juridică, întrucât legea nu limitează în niciun fel posibilitatea participării acesteia la săvârșirea infracțiunii. Persoana juridică poate participa în calitate de autor sau în calitate de complice la săvârșirea unei infracțiuni de lipsire de libertate în mod ilegal, dacă sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute de lege pentru răspunderea persoanei juridice.

73. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Constrângerea necesară realizării infracțiunii de șantaj poate consta într-un act de lovire sau alte violențe, într-un act de amenințare, dar și într-un act de lipsire de libertate în mod ilegal. În acest din urmă caz, dacă lipsirea de libertate în mod ilegal se prelungește dincolo de timpul necesar pentru realizarea constrângerii, se va reține un concurs de infracțiuni între infracțiunile de șantaj și lipsire de libertate în mod ilegal. Așa cum rezultă din speță, infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal s-a prelungit pe o durată mai mare de timp, iar constrângerea persoanei vătămate de către făptuitor, pentru a o determina să îi trimită suma de bani, s-a realizat doar într-un anumit moment din acest interval de timp. Sunt întrunite astfel elementele constitutive ale celor două infracțiuni.

Întrucât persoana lipsită de libertate în mod ilegal este un minor de 17 ani, infracțiunea a fost săvârșită în formă agravată. Reținem că această circumstanță trebuie să fie cunoscută de făptuitor, chiar dacă întrebarea nu se concentrează pe acest aspect.

Întrucât infracțiunea de șantaj a fost săvârșită în scopul dobândirii unor folosase patrimoniale, este realizată varianta agravată a acestei infracțiuni.

În consecință, răspunsul de la litera B este corect, iar cele de la literele A și C sunt greșite.

74. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Infracțiunea de ucidere se poate comite atât printr-o acțiune, cât și printr-o inacțiune. Un exemplu tipic de comitere a infracțiunii prin inacțiune îl constituie acela de a nu hrăni victima cu privire la care agentul avea această obligație. Prin lipsirea de libertate a victimei, făptuitorul a pus-o pe aceasta în imposibilitatea de a se hrăni și avea o astfel de obligație. Neîndeplinindu-și obligația de a hrăni victima, cu intenția de a-i provoca decesul, făptuitorul va răspunde și pentru infracțiunea de omor, pe lângă infracțiunea de lipsire de libertate în variantă agravată. Varianta calificată a infracțiunii de omor este cea asupra unei femei gravide. Așadar, răspunsurile de la literele A și B sunt corecte.

În general, se acceptă că nu există o culpă a făptuitorului în cazul în care victima lipsirii de libertate se sinucide, deoarece nu ar exista o legătură de cauzalitate între producerea acestui rezultat și fapta de lipsire de libertate în mod ilegal. Argumentul pentru această soluție este acela că legiuitorul prevedea în mod explicit în art. 189 alin. (6) CP anterior că infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal este mai gravă dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei. Fiind prevăzută separat consecința sinuciderii victimei, se accepta că această ipoteză nu se include în prima, respectiv moartea victimei. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

75. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Răspunsurile de la literele A și C sunt asemănătoare cu cele de la întrebarea anterioară, fiind valabile comentariile făcute mai sus cu privire la acestea.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece în acest caz se va reține infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal în varianta agravată de la art. 205 alin. (3) lit. a) CP, fapta fiind comisă de către o persoană înarmată. În acest caz, este vorba despre săvârșirea infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal prin folosirea unui cuțit de dimensiuni mari [armă albă, potrivit Legii nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor (republicată în M. Of. nr. 425 din 10.06.2014)], care a și fost întrebuințat pentru atac, îndeplinind și condițiile armelor asimilate de la art. 179 alin. (2) CP. Folosirea armei pentru atac nu presupune neapărat lovirea victimei cu obiectul de natură a fi folosit ca armă, ci și folosirea lui pentru amenințarea victimei, cum s-a întâmplat în speța de față.

76. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece în acest caz infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal este absorbită în mod natural în infracțiunea de tâlhărie. De menționat că această soluție este valabilă doar atunci când lipsirea de libertate durează strict atât timp cât este necesară pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie, cum este cazul în acest răspuns. Dacă lipsirea de libertate s-ar prelungi și dincolo de timpul necesar pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie (de exemplu, victima ar fi lăsată legată de făptuitor după ce a tâlhărit-o), într-o opinie ar opera absorbția naturală, deoarece lipsirea de libertate ar ajuta făptuitorul să scape ori să păstreze bunul furat (R.M. STĂNOIU, în G. ANTONIU ș.a., *Practică judiciară penală*, vol. III, Ed. Academiei, București, 1992, p. 83-84; V. CIOCLEI, *Drept penal. Partea specială I. Infracțiuni contra persoanei și infracțiuni contra patrimoniului*, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 133), iar într-o altă opinie infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se va reține în concurs cu tâlhăria, deoarece actele de imobilizare nu mai erau necesare pentru realizarea elementului material al infracțiunii de tâlhărie (M. UDROIU, *Partea specială*, 2019, p. 142).

Aceeași discuție poate fi făcută și cu privire la absorbția naturală a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal în infracțiunea de omor. Dacă lipsirea de libertate durează strict atât timp cât este necesară pentru comiterea omorului, ea va fi absorbită în mod natural în infracțiunea de omor – nefiind de conceput comiterea unui omor fără ca victima să fie reținută fără voia ei de către făptuitor. În situația de fapt de la răspunsul de la litera B, lipsirea de libertate a început cu mult timp înainte de săvârșirea omorului (cel puțin 8 ore), caz în care nu operează absorbția, deoarece a fost vătămată și valoarea socială a libertății fizice. Dacă victima era răpită și ucisă în apropiere, s-ar fi putut susține că lipsirea de libertate a fost absorbită în infracțiunea de omor.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că și varianta de răspuns de la litera B ar fi una corectă, respectiv că infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se absoarbe în infracțiunea de omor calificat dacă făptuitorul răpește victima pentru a o transporta într-o pădure aflată la 8 ore distanță, pentru a o ucide. Comisia de soluționare a contestațiilor a răspuns că, *deși, într-adevăr, infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal se absoarbe natural în alte infracțiuni în acele situații în care privarea de libertate se limitează la intervalul de timp necesar realizării laturii obiective a acelei alte infracțiuni (a se vedea raportul dintre infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal și viol, respectiv tâlhărie), nu aceasta este situația evocată de varianta de răspuns de la litera B. De altfel, tocmai susținerea doctrinară citată de 2 dintre cei 4 candidați, referitoare la absorbția infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal în infracțiunea de viol, susține necesitatea reținerii concursului de infracțiuni în acele situații în care se decelează o rezoluție infracțională distinctă: „dacă, însă, lipsirea de libertate se menține pe o durată ce depășește realizarea actelor materiale necesare violului, vom avea un concurs de infracțiuni" (V. CIOCLEI, Drept penal. Partea specială I, Ed. C.H. Beck, ed. a 6-a, 2021, p. 136). Cu referire directă la relația dintre infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal și cea de omor, în aceeași lucrare citată anterior (p. 137), se arată: „Trebuie precizat că, în cazul în care se comite infracțiunea de omor, dar se constată că făptuitorul imobilizează victima doar în scopul de a-i putea aplica lovitura sau loviturile letale (spre exemplu, o leagă de un copac, după care îi aplică o lovitură de topor în cap, iar victima decedează imediat), lipsirea de libertate va fi absorbită în omor". Per a contrario și, totodată, în considerarea rezoluțiilor infracționale distincte și a individualității fiecărei infracțiuni, atunci când, precum în varianta de răspuns de la litera A, lipsirea de libertate depășește limitele necesare realizării laturii obiective a infracțiunii de omor, se va reține un concurs de infracțiuni. Argumentele referitoare la caracterul premeditat al omorului nu prezintă relevanță. Nu poate avea loc o absorbție naturală a lipsirii de libertate în mod ilegal în caracterul premeditat al omorului. Premeditarea se poate manifesta în diverse forme, putând fi decelată din diferite împrejurări obiective. Atunci când aceste împrejurări obiective realizează tipicitatea unei alte infracțiuni, se va reține concursul cu această altă infracțiune (de exemplu, atunci când, pentru a pândi și a studia comportamentul victimei, făptuitorul pătrunde în mod repetat în zilele anterioare omorului în locul împrejmuit ce ține de locuința victimei, fără consimțământ și fără drept, se va reține concursul cu infracțiunea de violare de domiciliu).*

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, potrivit art. 205 alin. (3) lit. a) CP, se va reține varianta agravată a infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal dacă fapta este săvârșită de către o persoană înarmată. În categoria armelor intră atât armele propriu-zise [art. 179 alin. (1) CP], cât și armele asimilate [art. 179 alin. (2) CP], dacă au fost întrebuințate la atac. De menționat că folosirea unui cuțit pentru atac se reține atât atunci când făptuitorul a lovit cu acel cuțit, cât și atunci când

doar a amenințat victima, cum este cazul în speță. În acest sens considerăm că ar trebui înțeleasă afirmația din doctrină potrivit căreia este necesar ca făptuitorul să folosească arma în mod efectiv împotriva victimei, deoarece, în caz contrar, aceasta nu constituie o armă în sensul legii penale și, în consecință, nu poate fi vorba despre o persoană înarmată (T. TOADER, *Drept penal român. Partea specială*, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2019, p. 91).

77. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Pentru a se reține infracțiunea de amenințare, nu este nevoie să i se producă victimei o stare de temere, ci doar ca amenințarea să fie „de natură să îi producă o stare de temere". Din acest motiv, doctrina și practica judiciară au reținut că există infracțiunea de amenințare și în cazul în care nu s-a produs victimei o stare de temere, însă acțiunea făptuitorului era de natură să producă un astfel de rezultat. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Pentru a se reține infracțiunea de șantaj, este necesar ca amenințarea cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromițătoare pentru persoana amenințată ori pentru un membru de familie al acesteia, să fie făcută „în scopul" prevăzut de art. 207 alin. (1) CP. Dacă făptuitorul nu urmărește dobândirea unui folos nepatrimonial sau patrimonial, amenințarea cu darea în vileag nu constituie șantaj. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

În cazul în care făptuitorul amenință cu săvârșirea unei infracțiuni, pedeapsa aplicată pentru infracțiunea de amenințare nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea care a format obiectul amenințării, potrivit art. 206 alin. (1) teza ultimă CP. Răspunsul de la litera C este corect, fiind vorba despre această ipoteză.

78. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Infracțiunea de amenințare există, din moment ce victima a fost amenințată cu săvârșirea unei infracțiuni îndreptate împotriva sa, indiferent dacă aceasta i-a produs sau nu o stare de temere victimei. Potrivit art. 206 CP, fapta de a amenința trebuie să fie „de natură să îi producă o stare de temere" victimei, chiar dacă această stare de temere nu s-a produs (pentru că victima este o persoană care nu se teme prea ușor). Tăiatul frânelor de la mașină constituie un act de executare a infracțiunii de omor, iar amenințarea cu o astfel de infracțiune este întotdeauna de natură să îi producă o stare de temere victimei. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Pentru existența infracțiunii de amenințare nu este necesar ca făptuitorul să pună în executare fapta cu care a amenințat victima și nici măcar să fi avut de gând să pună în executare această amenințare. Este suficientă proferarea amenințării cu săvârșirea unei infracțiuni sau fapte păgubitoare, motiv pentru care în speță se va reține infracțiunea de amenințare chiar dacă făptuitorul nu își pune în aplicare intenția de a tăia frânele. Așadar, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este, de asemenea, corect, deoarece fapta constituie infracțiunea de amenințare, pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, potrivit art. 206 alin. (2) CP.

79. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Infracțiunea de șantaj nu este o infracțiune contra patrimoniului și, de aceea, nu sancționează un mod de dobândire a unui folos patrimonial necuvenit; ea este o infracțiune contra persoanei care sancționează *modul injust* prin care se intenționează dobândirea unui folos patrimonial sau nepatrimonial. Așadar, folosul urmărit de făptuitor poate să fie și unul care i se cuvine, însă tot va exista infracțiunea de șantaj dacă el vrea să îl dobândească într-un mod injust, adică prin constrângere. De aceea, răspunsul de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece consumarea infracțiunii nu depinde de satisfacerea cererii făptuitorului de către victimă, ci este independentă de acest aspect, astfel, infracțiunea de șantaj se consumă în momentul exercitării constrângerii asupra victimei, în scopul dobândirii folosului patrimonial sau nepatrimonial. Dacă nu există acest scop în momentul exercitării constrângerii, se va reține infracțiunea de amenințare ori de lovire sau alte violențe ori vătămare corporală.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece infracțiunea de șantaj se reține în concurs cu infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal când în schimbul eliberării victimei se cere un folos patrimonial sau nepatrimonial. În acest caz nu operează nici o absorbție legală, deoarece nu este descrisă în vreun text de lege această variantă a infracțiunii, și nici o absorbție naturală, deoarece nu suntem în ipoteza în care o infracțiune să nu poată fi comisă fără cealaltă.

Contestaţiile formulate la această întrebare au fost respinse, considerându-se că *variantele de răspuns de la literele A şi B nu sunt corecte. Pentru existenţa infracţiunii de şantaj, este necesar ca modalitatea obţinerii folosului urmărit de făptuitor să fie una injustă, prin constrângerea unei persoane, fiind fără relevanţă dacă folosul pretins de aceasta este unul just sau injust. Infracţiunea de şantaj se consumă în momentul în care, după realizarea constrângerii, se produce starea de pericol pentru libertatea psihică a persoanei, şi nu în momentul în care autorul obţine satisfacerea interesului urmărit.*

| 80. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Infracţiunea de şantaj poate fi reţinută în concurs cu infracţiunea de viol comisă asupra aceluiaşi subiect pasiv. Pot fi reţinute în concurs real orice infracţiuni împotriva aceluiaşi subiect pasiv, deoarece ele nu trebuie să fie săvârşite în aceeaşi împrejurare, ci pot fi săvârşite în împrejurări diferite. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Infracţiunea de şantaj poate fi reţinută şi atunci când făptuitorul urmăreşte obţinerea în mod injust a unui *folos nepatrimonial*, în acest caz fiind în prezenţa modalităţii simple a infracţiunii. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greşit, deoarece ipoteza face referire doar la obţinerea în mod injust a unui folos patrimonial.

În cazul în care ameninţarea nu a ajuns la cunoştinţa subiectului pasiv, infracţiunea de şantaj nu este consumată şi s-ar putea reţine, eventual, o tentativă la această infracţiune. Astfel, răspunsul de la litera C este greşit, deoarece se menţionează că infracţiunea s-a consumat în momentul în care X a trimis scrisoarea către Y, chiar dacă scrisoarea nu a mai ajuns niciodată la acesta din urmă. Or, în lipsa ameninţării subiectului pasiv, nu poate fi vorba despre consumarea infracţiunii de şantaj.

| 81. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece infracţiunea de şantaj se consumă în momentul exercitării constrângerii, iar nu în momentul îndeplinirii solicitării făptuitorului. Fiind o infracţiune contra libertăţii psihice, nu are nicio relevanţă dacă victima dă curs sau nu solicitării făptuitorului.

Răspunsul de la litera B este greşit, deoarece subiect pasiv al infracţiunii de şantaj este persoana constrânsă, iar nu persoana la care se referă răul cu care se ameninţă. Aceasta din urmă poate să nici nu ia cunoştinţă despre constrângerea exercitată de făptuitor asupra subiectului pasiv. Aşadar, raportat la datele enunţului, nu poate fi reţinută infracţiunea de tentativă la lipsire de libertate, de vreme ce agentul nu a pus în executare intenţia de a săvârşi această infracţiune.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece fapta constituie şantaj chiar dacă între momentul constrângerii şi momentul realizării solicitării făptuitorului au trecut doar câteva ore. Important este ca făptuitorul să nu îi ia victimei banii sau bunurile concomitent ori imediat după constrângere, deoarece în acest din urmă caz fapta constituie o infracţiune de tâlhărie.

| 82. Răspuns: C *(admitere INM şi în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece mobilul nu are nicio relevanţă pentru existenţa infracţiunii de şantaj, aceasta putând fi comisă fie din interes material, fie din ură sau răzbunare, fie din alte motive. Legiuitorul incriminează fapta indiferent dacă făptuitorul a urmărit dobândirea unui folos patrimonial sau a unui folos nepatrimonial, considerând că în primul caz fapta este mai gravă şi trebuie sancţionată mai aspru.

Răspunsul de la litera A este greşit, deoarece varianta şantajului comisă prin ameninţarea cu darea în vileag a unei fapte imaginare, compromiţătoare pentru un membru de familie al persoanei ameninţate, comisă în scopul de a dobândi în mod injust un folos nepatrimonial, constituie o variantă *asimilată*, iar nu o variantă agravată a variantei tip (fiind sancţionată cu aceeaşi pedeapsă ca aceasta).

Răspunsul de la litera B este greşit, deoarece în cazul infracţiunii de şantaj nu se prevede nici că acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate şi nici că împăcarea înlătură răspunderea penală. În lipsa unei menţiuni explicite în acest sens, acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu, iar împăcarea nu înlătură răspunderea penală.

| 83. Răspuns: B *(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)*

Infracţiunea de hărţuire prevăzută în art. 208 CP are două variante normative diferite. Potrivit variantei de la art. 208 alin. (1) CP, ea constă în *fapta celui care, în mod repetat, urmăreşte, fără drept sau fără un interes legitim, o persoană ori îi supraveghează locuinţa, locul de muncă sau alte locuri frecventate de către aceasta, cauzându-i astfel o stare de temere (...)*. Potrivit variantei de la

alin. (2) al aceluiaşi articol, infracţiunea constă în *efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări prin mijloace de transmitere la distanţă, care, prin frecvenţă sau conţinut, îi cauzează o temere unei persoane (...)*.

Aşa cum se poate constata, legea nu prevede nicio menţiune cu privire la calitatea subiectului activ al infracţiunii, astfel încât acesta nu este calificat în niciuna dintre variantele normative descrise anterior. În consecinţă, infracţiunea poate fi comisă şi de soţul persoanei vătămate, având în vedere că acesta poate urmări în mod repetat locuinţa sau locul de muncă al persoanei vătămate ori poate să efectueze apeluri telefonice repetate sau comunicări care să îi cauzeze acesteia o stare de temere. Este posibil ca soţii să fie despărţiţi în fapt, caz în care aceştia să aibă domicilii separate, sau infracţiunea poate fi imaginată şi în cazul în care soţii ar avea acelaşi domiciliu. În consecinţă, răspunsul de la litera A este greşit.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracţiunea de violare de domiciliu se poate reţine în concurs cu infracţiunea de hărţuire, cu privire la acelaşi subiect pasiv. Nu operează vreo absorbţie legală sau naturală în cazul în care făptuitorul ar urmări şi ar supraveghea în mod repetat persoana vătămată ori ar efectua în mod repetat apeluri telefonice sau comunicări către aceasta şi, totodată, i-ar viola domiciliul prin pătrundere fără drept. Cele două infracţiuni au obiect juridic special diferit şi pot fi reţinute împreună, chiar dacă au fost săvârşite faţă de aceeaşi persoană. De menţionat este că infracţiunea de hărţuire nu presupune violarea domiciliului a persoanei vătămate, ci doar supravegherea din afară a locuinţei acesteia ori efectuarea de comunicări.

Răspunsul de la litera C este greşit, deoarece infracţiunea de hărţuire se poate reţine, în oricare dintre variantele normative de la art. 208 CP, doar dacă actele făptuitorului i-au produs în mod efectiv persoanei vătămate o stare de temere. Formulările de la art. 208 CP („cauzându-i astfel o stare de temere" şi „îi cauzează o temere unei persoane") sunt diferite de cea de la infracţiunea de ameninţare, prevăzută de art. 206 CP („dacă este de natură să îi producă o stare de temere"). În acest din urmă caz, este suficient ca fapta să fie de natură să îi cauzeze persoanei vătămate o stare de temere, nefiind necesar ca ea să se fi produs. În schimb, în cazul infracţiunii de hărţuire, starea de temere trebuie să se fi produs.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, textul legal menţionând cerinţa cauzării unei stări de temere ca urmare a acţiunii autorului, fapta nefiind tipică dacă această urmare nu s-a produs.

| 84. Răspuns: B *(admitere INM şi în magistratură, 2021)*

Răspunsul de la litera A este greşit, deoarece reţinerea infracţiunii de ameninţare în forma consumată nu este condiţionată de producerea unei stări de temere. Potrivit textului legal (art. 206 CP), pentru reţinerea infracţiunii de ameninţare este suficient ca fapta de ameninţare să fie „de natură să îi producă o stare de temere" victimei, iar nu să producă în mod efectiv o astfel de stare. Doctrina majoritară a reţinut că infracţiunea de ameninţare este o infracţiune de pericol, iar nu de rezultat (A. Filipaş, *Drept penal român. Partea specială*, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2008, p. 259).

Întrebarea a fost contestată, susţinându-se că şi varianta de răspuns de la litera A ar fi corectă, respectiv că şi în cazul infracţiunii de ameninţare cauzarea unei stări de temere victimei trebuie să se producă în mod obligatoriu. Comisia de soluţionare a contestaţiilor a răspuns că *netemeinicia contestaţiilor, sub acest aspect, rezultă chiar din textele incriminatorii. În cazul infracţiunii de hărţuire, legiuitorul precizează explicit că acţiunea făptuitorului trebuie să îi cauzeze subiectului pasiv o stare de temere („cauzându-i astfel o stare de temere"). În cazul infracţiunii de ameninţare, tot legiuitorul arată că fapta trebuie să fie numai „de natură să îi producă o stare de temere" subiectului pasiv. Aşadar, necesitatea producerii efective a stării de temere în cazul infracţiunii de ameninţare lipseşte. Această perspectivă este susţinută şi de literatura de specialitate (a se vedea, în acest sens, V. Cioclei, Drept penal. Partea specială I, Ed. C.H. Beck, ed. a 6-a, 2021, p. 142-143; M. Udroiu, Sinteze de drept penal. Partea specială, Ed. C.H. Beck, 2020, p. 177). În ceea ce priveşte Decizia nr. 36/2020 a Curţii Constituţionale, invocată de unii candidaţi, şi aceasta precizează că „acţiunea de ameninţare trebuie să aibă aptitudinea de a provoca un sentiment de frică în privinţa subiectului pasiv al infracţiunii".*

Spre deosebire de infracţiunea de ameninţare, soluţia legislativă prevede în cazul infracţiunii de hărţuire (art. 208 CP) necesitatea producerii unei stări de temere persoanei vătămate. Atât la varianta tip de la art. 208 alin. (1) CP (inclusiv în modalitatea supravegherii locuinţei), cât şi la varianta specială de la art. 208 alin. (2) CP (efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări), legea prevede pentru

reținerea infracțiunii de hărțuire obligativitatea cauzării unei stări de temere persoanei vătămate. Deși unii autori susțin că în cazul infracțiunii de hărțuire suntem în prezența unei infracțiuni de rezultat, iar alții că am fi în prezența unei infracțiuni de pericol concret (a se vedea, pentru aceste opinii, C. Ghigheci, *op. cit.*, vol. I, p. 237), în ambele opinii s-a susținut că, pentru reținerea infracțiunii de hărțuire, este necesară cauzarea unei stări de temere persoanei vătămate.

Întrebarea a fost contestată și pentru că varianta de răspuns de la litera B ar fi incorectă. Comisia de soluționare a contestațiilor a motivat că *contestația este neîntemeiată, deoarece interpretează în mod vădit eronat varianta de răspuns. Candidatul susține că răspunsul ar fi incorect deoarece „în cazul infracțiunii de hărțuire starea de temere trebuie să existe în cazul oricărei modalități alternative a elementului material", pe când răspunsul de la litera B ar limita „săvârșirea infracțiunii doar în această modalitate", respectiv supravegherea locuinței victimei. În mod evident, răspunsul nu exclude implicit celelalte modalități ale elementului material al infracțiunii de hărțuire. Am fi fost într-o asemenea situație numai dacă răspunsul ar fi fost formulat folosindu-se, de exemplu, sintagma „numai" – „hărțuire numai în modalitatea supravegherii locuinței"*.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul infracțiunii de violare de domiciliu prevăzute de art. 224 CP, nu se face referire în niciun mod la producerea unei stări de temere persoanei vătămate. Se va reține infracțiunea de violare de domiciliu chiar dacă nu s-a produs victimei o stare de temere prin pătrunderea fără drept în locuința acesteia.

1.5. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale

85. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Potrivit art. 218 alin. (1) CP, infracțiunea de viol constă în *raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoană, săvârșit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare (...)*. Așadar, infracțiunea de viol se poate reține în sarcina autorului chiar și atunci când actul de penetrare vaginală nu s-a realizat prin constrângerea victimei, dacă este vorba despre întreținerea unui act sexual fără consimțământul persoanei vătămate (de pildă, un act sexual săvârșit ca urmare a profitării de starea de imposibilitate a victimei de a-și exprima voința). În consecință, răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece, în cazul în care constrângerea la întreținerea unui raport sexual se realizează prin amenințare, nu se va reține în sarcina făptuitorului, în toate situațiile, infracțiunea de șantaj în concurs cu cea de viol. Se poate reține infracțiunea de șantaj dacă există o durată mai mare de timp între amenințare și momentul la care făptuitorul intenționa întreținerea de relații sexuale. Dacă acest interval de timp este unul foarte scurt, respectiv dacă făptuitorul urmărește întreținerea relațiilor sexuale în timpul sau imediat după exercitarea amenințării, fapta acestuia va constitui doar infracțiunea de viol, în formă consumată sau în forma tentativei.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece va constitui infracțiunea de viol doar cazul în care consimțământul victimei a fost obținut prin constrângere, punerea victimei în imposibilitatea de a-și exprima voința sau profitând de această imposibilitate. Așadar, nu orice viciere a consimțământului persoanei vătămate la întreținerea relațiilor sexuale va conduce la reținerea infracțiunii de viol. De pildă, nu se va reține această infracțiune dacă consimțământul persoanei vătămate a fost viciat prin dol. În consecință, nu poate fi admisă afirmația că se va reține întotdeauna infracțiunea de viol atunci când consimțământul victimei cu privire la raportul sexual este viciat din orice motiv.

86. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Potrivit art. 193 CP, există infracțiunea de lovire sau alte violențe atunci când leziunile provocate persoanei vătămate au avut nevoie de maximum 90 de zile de îngrijiri medicale.

Infracțiunea de viol este o infracțiune complexă care absoarbe în conținutul ei infracțiunea de lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 CP. Este reglementată și o variantă agravată a infracțiunii de viol, în cazul în care aceasta a avut ca urmare vătămarea corporală a persoanei vătămate. Însă, pentru a se reține această variantă agravată a infracțiunii, este nevoie ca persoana vătămată să fi suferit una dintre consecințele prevăzute la art. 194 CP, iar în cazul producerii unor leziuni a căror gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale, numărul acestora trebuie să fie mai mare de 90 de zile, adică minimum 91 de zile. Cum în speță persoana vătămată a suferit leziuni pentru vindecarea cărora au fost necesare chiar 90 de zile de îngrijiri medicale, încadrarea juridică a faptei este aceea de viol în formă simplă, astfel că răspunsul corect este cel de la litera C.

În prezent, ar putea fi incidentă și varianta agravată de la art. 218 alin. (3) lit. e) CP („fapta a avut ca urmare vătămarea corporală sau a pus în pericol viața victimei în orice alt mod"), introdusă în urma modificărilor adoptate prin Legea nr. 217/2020. Ar putea fi incidentă această variantă agravată în cazul în care fapta a pus în pericol viața victimei, chiar dacă numărul de zile de îngrijiri medicale necesare pentru vindecarea leziunilor ar fi mai mic de 90 de zile. În varianta în vigoare la momentul elaborării întrebării, agravanta era incidentă dacă „fapta a avut ca urmare vătămarea corporală". De menționat însă că una dintre urmările infracțiunii de vătămare corporală, prevăzută de art. 194 alin. (1) lit. e) CP, este chiar punerea în primejdie a vieții persoanei, ceea ce poate conduce la concluzia că formularea actuală este redundantă.

87. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

La fel ca în speța anterioară, și aici se pune problema existenței variantei agravate a infracțiunii de viol care a avut ca urmare vătămarea corporală a persoanei vătămate. Se precizează că în urma constrângerii persoana vătămetă a pierdut un ochi și a suferit alte leziuni care au necesitat pentru vindecare mai puțin de 90 de zile de îngrijiri medicale. În acest caz se va reține consecința vătămării corporale a persoanei vătămate ca urmare a unei infirmități produse prin pierderea ochiului, potrivit art. 194 alin. (1) lit. a) CP. Nu are nicio relevanță faptul că persoana vătămată a avut nevoie pentru vindecare de mai puțin de 90 de zile de îngrijiri medicale, deoarece vătămarea corporală prevăzută de art. 194 CP este o infracțiune cu conținut alternativ.

În concluzie, răspunsul corect este cel de la litera B, având în vedere că fapta de viol a avut ca urmare vătămarea corporală a persoanei vătămate prin provocarea unei infirmități fizice permanente, în sarcina inculpatului se va reține infracțiunea de viol în formă agravată.

88. Răspuns: B (NB! În prezent, A, B, C) *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Răspunsul de la litera A a fost considerat greșit la momentul elaborării întrebării, deoarece, pentru a se reține varianta agravată a infracțiunii de viol prevăzută în art. 218 alin. (3) lit. a) CP (victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului), trebuia ca această împrejurare să fie una reală. Dacă făptuitorul a indus în eroare victima cu privire la calitatea sa de director al școlii, nu erau întrunite condițiile pentru a fi reținută această variantă agravată a infracțiunii de viol, deoarece, în realitate, victima nu se afla în educarea acestuia.

În prezent, ca urmare a modificării aduse prin O.U.G. nr. 18/2016, fapta descrisă ar putea constitui forma agravată a infracțiunii de viol prevăzută de art. 218 alin. (3) lit. c) CP, dacă victima ar consimți la întreținerea raportului sexual ca urmare a acestei constrângeri din partea făptuitorului. Pentru aceste motive, răspunsul de la litera A este în prezent un răspuns corect.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece provocarea avortului în urma săvârșirii infracțiunii de viol asupra victimei se încadrează în consecința de la art. 218 alin. (3) lit. e) CP (fapta a avut ca urmare vătămarea corporală). Vătămarea corporală este descrisă în art. 194 alin. (1) lit. d) CP ca fiind *fapta prevăzută în art. 193, care a cauzat vreuna dintre următoarele consecințe: (...) d) avortul.* Așadar, producerea acestei consecințe atrage răspunderea făptuitorului pentru varianta agravată a infracțiunii de viol.

În prezent, ca urmare a recentelor modificări, este incidentă varianta agravată de la art. 218 alin. (3) lit. b) CP („fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima"), introdusă în urma modificărilor adoptate prin Legea nr. 217/2020. Ca urmare a acestei modificări, răspunsul de la litera C este în prezent corect.

89. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece se pot reține anumite circumstanțe atenuante și în cazul infracțiunii de viol, legea neexcluzând o astfel de posibilitate. În principiu, orice infracțiune este susceptibilă de reținerea unor circumstanțe atenuante, neexistând nicio limitare legală în acest sens.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece în art. 218 alin. (2) CP este reglementată o variantă asimilată a infracțiunii de viol, iar nu o variantă atenuată a acesteia. Textul de lege prevede că actele de penetrare respective sunt sancționate cu aceeași pedeapsă ca varianta tip a infracțiunii, reglementată în art. 218 alin. (1) CP.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, potrivit art. 218 alin. (5) CP, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate doar în cazul variantei tip și variantei asimilate a infracțiunii de viol, nu și în cazul variantei agravate reglementate în art. 218 alin. (3) lit. e) CP.

90. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece actele sexuale orale sunt menționate printre acțiunile ce constituie element material al variantei tip a infracțiunii de viol, prevăzută de art. 218 alin. (1) CP. De altfel, această infracțiune nici nu are variantă atenuată, ci doar variantă tip, una asimilată și variante agravate.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece se pot reține circumstanțele agravante generale prevăzute de art. 77 CP în cazul oricăror infracțiuni, legea nelimitând aplicarea lor doar la anumite infracțiuni. În consecință, acestea pot fi reținute și în cazul infracțiunii de viol.

Pentru răspunsul de la litera C, a se vedea explicațiile de la întrebarea anterioară.

91. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece cei doi făptuitori nu sunt coautori ai unei infracțiuni continuate de viol, ci ai unei infracțiuni de viol în forma unității naturale, având în vedere că actele de violență și relațiile sexuale au fost săvârșite în aceeași împrejurare. Chiar dacă au avut loc acte repetate de viol (unele în forma tentativei, altele în formă consumată), ele s-au petrecut în aceeași împrejurare de loc și de timp, astfel încât nu poate fi reținută forma continuată a infracțiunii, ci unitatea naturală colectivă.

Răspunsurile de la literele B și C diferă doar prin chestiunea reținerii infracțiunii de ucidere din culpă în concurs cu infracțiunea de viol.

Făptuitorii sunt coautori ai infracțiuni de viol în varianta agravată, comis de două sau mai multe persoane împreună, iar moartea victimei le este imputabilă cu titlu de praeterintenție. Nu rezultă din descrierea faptei că făptuitorii ar fi săvârșit fapta de ucidere cu intenție directă sau indirectă, ci rezultă că aceasta s-a produs din culpă. În consecință, întrucât infracțiunea de viol a avut ca urmare decesul persoanei vătămate, în sarcina făptuitorilor se va reține varianta agravată a infracțiunii de viol care a avut ca urmare moartea victimei.

Întrucât varianta de la litera B menționează că alături de infracțiunea de viol în formă agravată se reține în sarcina inculpaților și infracțiunea de ucidere din culpă, ea indică o încadrare juridică greșită. Fiind însă folosită negația, respectiv „Y nu este autor" răspunsul este unul corect.

Varianta de la litera C este corectă, deoarece menționează încadrarea juridică corectă a faptei, respectiv aceea a infracțiunii unice complexe de viol care a avut ca urmare moartea victimei, săvârșită de două persoane împreună [art. 218 alin. (3) lit. f) și alin. (4) CP].

92. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Infracțiunea de viol în varianta simplă este o infracțiune complexă care absoarbe în conținutul ei infracțiunea de loviri sau alte violențe, iar în varianta agravată absoarbe și infracțiunea de vătămare corporală. Aceasta este o absorbție legală, deoarece cele două infracțiuni sunt menționate ori sunt determinabile în descrierea conținutului infracțiunii de viol.

În ceea ce privește infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, aceasta este absorbită în mod natural în infracțiunea de viol, deoarece săvârșirea infracțiunii de viol presupune în mod inerent o lipsire de libertate în mod ilegal a victimei pe durata săvârșirii acestei infracțiuni. În cazul absorbției naturale însă, lipsirea de libertate în mod ilegal este absorbită strict pe durata necesară realizării infracțiunii de viol. Dacă lipsirea de libertate în mod ilegal se prelungește dincolo de limitele temporale ale infracțiunii de viol, cele două infracțiuni se vor reține în concurs, iar în speță nu rezultă o astfel de ipoteză.

Inculpații sunt coautori ai formei agravate a infracțiunii de viol săvârșite de două sau mai multe persoane împreună.

În consecință, răspunsul corect este cel de la litera B, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

93. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

În speță, făptuitorul a ucis victima după ce a violat-o, spre a nu fi denunțat poliției pentru infracțiunea de viol săvârșită anterior. În consecință, suntem în situația clasică de săvârșire a infracțiunii de omor pentru a ascunde săvârșirea unei alte infracțiuni [art. 189 alin. (1) lit. d) CP], faptă ce întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de omor calificat.

În cazul infracțiunii de omor calificat săvârșit pentru a ascunde săvârșirea altei infracțiuni, cele două infracțiuni se vor reține în concurs (cu conexitate consecvențională), neoperând o absorbție a infracțiunii a cărei ascundere s-a urmărit în infracțiunea de omor calificat.

În speță nu poate fi vorba nici despre infracțiunea de viol care a avut ca urmare moartea victimei, deoarece uciderea victimei s-a comis cu intenție, iar nu din culpă. Fiind o infracțiune praeterintenționată, această variantă agravată a infracțiunii de viol nu poate fi reținută decât în cazul în care moartea victimei s-a produs din culpa făptuitorului, care nu a urmărit și nici nu a acceptat producerea acestei consecințe.

Așadar, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

94. Răspuns: A, B (NB! În prezent, C) ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Legiuitorul a incriminat inițial în art. 218 alin. (3) lit. b) CP forma agravată a infracțiunii de viol doar în cazul în care victima era rudă în linie directă, frate sau soră cu făptuitorul. În mod unanim, doctrina și practica judiciară au apreciat, după adoptarea actualului Cod penal, că această variantă agravată a infracțiunii de viol absoarbe în conținutul său constitutiv infracțiunea de incest, fiind vorba despre o absorbție legală. Așadar, infracțiunea de viol în această variantă agravată era considerată o infracțiune complexă, care absorbea în mod legal infracțiunea de incest, cele două infracțiuni neputând fi reținute în concurs ideal în cazul în care erau săvârșite în aceeași împrejurare.

Din acest motiv, răspunsurile de la literele A și B, care au în esență același conținut, au fost considerate corecte la momentul elaborării întrebării, iar răspunsul de la litera C a fost considerat greșit.

În prezent, varianta agravată de la art. 218 alin. (3) lit. b) CP constă în comiterea faptei de viol „de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima", aceasta fiind forma textului în urma modificărilor adoptate prin Legea nr. 217/2020. Având în vedere că noțiunea de membru de familie este mult mai largă decât cea de „rudă în linie directă, frate sau soră", nu se mai poate susține că ar exista o identitate între subiectul activ al acestei modalități agravate a infracțiunii de viol și subiectul activ al infracțiunii de incest. În această situație, se va reveni la practica judiciară anterioară adoptării actualului Cod penal, când se reținea concurs ideal între varianta agravată a infracțiunii de viol și infracțiunea de incest.

95. Răspuns: A (NB! În prezent, B) ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Problema de drept este identică cu cea de la speța anterioară, astfel că în prezent infracțiunea de viol în varianta agravată prevăzută de art. 218 alin. (3) lit. b) CP nu mai este o infracțiune complexă, care să absoarbă în conținutul său infracțiunea de incest. În consecință, cele două infracțiuni se vor reține în concurs în sarcina făptuitorului care întreține un raport sexual cu sora sa prin amenințare cu acte de violență.

Din acest motiv, răspunsurile de la literele A și C sunt greșite, iar răspunsul de la litera B este corect.

96. Răspuns: A (NB! În prezent, C) ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Problema de drept ridicată este aceeași cu cea de la spețele anterioare, respectiv aceea a absorbirii infracțiunii de incest în varianta agravată a infracțiunii de viol săvârșit asupra unei rude în linie directă, respectiv asupra copilului făptuitorului.

În speță, fiind vorba despre un copil în vârstă de 5 ani, nu se pune problema existenței unui consimțământ al minorului la întreținerea de relații sexuale cu făptuitorul. Din acest motiv, răspunsul corect este în prezent cel de la litera C, fapta constituind infracțiunea de viol în variantă agravată în concurs ideal cu infracțiunea de incest.

Infracțiunea de act sexual cu un minor presupune existența consimțământului minorului la întreținerea de relații sexuale, aspect care, așa cum s-a arătat, nu poate fi reținut în cazul unui minor în vârstă de 5 ani.

97. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Este controversată problema coautorului în cazul infracțiunii de viol în cazul în care unul dintre făptuitori imobilizează victima, iar celălalt întreține relații sexuale cu aceasta. Într-o opinie, se susține că ambii făptuitori vor fi coautori la infracțiunea de viol (M. Udroiu, *op. cit.*, p. 196), în timp ce, într-o altă opinie, se susține că nu este posibil coautoratul la această infracțiune, autor fiind doar cel care

întreține relații sexuale cu victima, iar cel care doar a imobilizat-o este complice la infracțiunea de viol (V. Cioclei, op. cit., p. 188-189).

În cazul infracțiunii de tâlhărie, doctrina și practica judiciară consideră că sunt coautori făptuitorii care își împart sarcinile, în sensul că unul constrânge victima, iar cel de-al doilea realizează fapta de furt asupra victimei. În cazul infracțiunii de viol însă, opinia majoritară este aceea că cei doi nu vor fi coautori, ci autor va fi făptuitorul care a întreținut relații sexuale cu victima, iar cel care a imobilizat-o va fi complice.

Așa cum am arătat, problema de drept este controversată, întrucât argumentul este centrat pe acțiunea ori inacțiunea care descrie elementul material al laturii obiective, atât în cazul tâlhăriei (sustragere și lovire ori amenințare), cât și în cazul violului (raport/act sexual și constrângere), acesta fiind unul complex.

Din acest motiv, în speță răspunsurile de la literele A și B sunt corecte, iar răspunsul de la litera C este greșit.

| 98. Răspuns: A, B (NB! În prezent, B) *(admitere INM, noiembrie 2019)*

În urma modificărilor aduse Codului penal prin Legea nr. 217/2020, răspunsul de la litera A nu mai este corect, deoarece varianta agravată de la art. 218 alin. (3) lit. b) CP constă în prezent în comiterea faptei de viol „de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima". Se include, așadar, în această variantă agravată și violul comis asupra mătușii făptuitorului, respectiv asupra surorii mamei sale.

În ceea ce privește răspunsurile de la literele B și C, acestea au fost analizate de Comisia de soluționare a contestațiilor în răspunsul la contestațiile formulate, arătându-se motivele pentru care răspunsul de la litera B este corect, iar cel de la litera C este greșit: *textul de lege [art. 218 alin. (2) CP] incriminează numai actele de penetrare vaginală sau anală, nu și actele de penetrare orală cu un obiect.*

Cu referire la varianta de la litera B, în primul rând, s-a arătat că, *în ipoteza din răspunsul de la litera B ar fi trebuit încadrată fapta ca viol în varianta agravată de la art. 218 alin. (3) lit. e) CP, respectiv o faptă comisă cu intenție depășită. Or, în mod evident, răspunsul de la litera B face referire la o faptă intenționată din partea celui care crestează cu lama unui cuțit fruntea și obrajii victimei. Se precizează că fapta este săvârșită pentru a înfrânge rezistența victimei, în timpul raportului sexual, nereprezentând, ca atare, o urmare mai gravă produsă din culpă, ca formă de vinovăție. Fiind exclusă forma de vinovăție a praeterintenției, nu se poate lua în discuție o potențială încadrare juridică în raport de art. 218 alin. (3) lit. e) CP.*

În al doilea rând, s-a arătat că, *inclusiv în situația în care s-ar admite că fapta de a efectua crestături pe fruntea și obrajii victimei este una intenționată, nu se poate stabili o urmare imediată de natura infracțiunii de vătămare corporală, pentru a se reține un concurs de infracțiuni între aceasta și infracțiunea de viol. În realitate, modul de expunere a răspunsului de la litera B evidențiază fără dubiu întrunirea condițiilor din art. 194 alin. (1) lit. c) CP, respectiv urmarea constând într-un prejudiciu estetic grav și permanent. În ceea ce privește caracterul estetic, acesta rezultă indubitabil din împrejurarea că acțiunea se concentrează într-o zonă vizibilă, respectiv zona feței. În ceea ce privește caracterul grav, se observă faptul că nu este vorba despre o singură crestătură, ci despre mai multe asemenea acțiuni, în zone diferite ale feței. În plus, trebuie luat în considerare că menționarea verbului „a cresta" are rolul de a diferenția față de, bunăoară, ipoteza unor tăieturi superficiale. În plus, adăugându-se referirea la o lamă a unui cuțit, și nu, de exemplu, la o lamă foarte subțire (de tipul lamelor de ras), concluzia nu poate fi decât cea a unor urmări grave, serioase. În ceea ce privește caracterul permanent, s-a arătat în doctrină că intervențiile reparatorii de natura operațiilor estetice (similar protezării, în cazul pierderii dinților) nu sunt în măsură să înlăture această trăsătură. Dimpotrivă, în jurisprudență, cicatricile sunt reținute cu titlu de constanță drept prejudicii estetice grave și permanente.*

| 99. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Răspunsul de la litera A este greșit, în primul rând pentru că în cazul infracțiunii de viol acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă doar pentru varianta tip și varianta asimilată, prevăzute de art. 218 alin. (1) și (2) CP, nu și în cazul variantelor agravate ale acestei infracțiuni. Or, dacă victima este un minor, indiferent de vârsta acestuia, fapta de viol poate constitui fie varianta agravată prevăzută de art. 218 alin. (3) lit. c), fie varianta agravată prevăzută la art. 218 alin. (3^1) CP, răspunsul de la litera B fiind astfel corect.

În plus, în cazul tuturor infracțiunilor urmărite la plângerea prealabilă, dacă persoana vătămată este un minor, indiferent de vârsta acestuia, acțiunea penală se poate pune în mișcare și din oficiu, în temeiul art. 157 alin. (4) CP.

Răspunsul de la litera C este corect, întrucât la niciuna dintre variantele infracțiunii de viol nu se prevede cauza de înlăturare a răspunderii penale a împăcării.

| 100. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece art. 218 alin. (5) CP prevede că doar în cazul variantelor tip și asimilată de la alin. (1) și (2) ale aceluiași articol acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă. În consecință, în cazul variantei agravate a săvârșirii infracțiunii de viol asupra unui minor (indiferent de vârsta minorului), acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

Potrivit art. 218 alin. (6) CP, tentativa se pedepsește în cazul variantei tip, variantei asimilate și variantei agravate de la art. 218 alin. (3). Considerăm că nesancționarea tentativei și în cazul variantei agravate de la art. 218 alin. (3^1) CP este rezultatul unei necorelări legislative, neexistând nicio rațiune pentru care aceasta să nu fie sancționată. În cazul variantei agravate de la art. 218 alin. (4) CP (violul care a avut ca urmare moartea victimei), rațiunea nesancționării tentativei constă în aceea ca este vorba despre o infracțiune praeterintenționată la care tentativa nu este posibilă.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece la niciuna dintre variantele infracțiunii de viol nu se prevede cauza de înlăturare a răspunderii penale a împăcării.

| 101. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunile de viol și agresiune sexuală pot fi reținute în concurs real, chiar dacă sunt comise împotriva aceluiași subiect pasiv. Enunțul nu menționează că infracțiunile sunt comise împotriva aceluiași subiect pasiv *în aceeași împrejurare*, caz în care s-ar fi putut vorbi despre o absorbție naturală a infracțiunii de agresiune sexuală în infracțiunea de viol. În consecință, fiind vorba despre un concurs real, ele pot fi comise împotriva aceluiași subiect pasiv în zile diferite sau în împrejurări diferite, fără să fie incidentă vreo absorbție naturală.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece atât în cazul infracțiunii de viol [art. 218 alin. (3) lit. c) CP], cât și în cazul infracțiuni de agresiune sexuală [art. 219 alin. (2) lit. c) CP] se prevede că sunt mai grave (variante agravate) atunci când „victima este un minor". Nu are nicio relevanță pentru reținerea acestor variante agravate faptul că autorul nu are antecedente penale.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece acțiunile ce constituie elemente materiale ale infracțiunilor de viol și agresiune sexuală sunt diferite. În cazul infracțiunii de viol elementul material constă exclusiv în una dintre acțiunile enunțate explicit de lege: raport sexual, act sexual oral sau anal, orice acte de penetrare vaginală sau anală, săvârșite prin constrângerea victimei, punerea ei în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința sau profitând de această stare. Elementul material al infracțiunii de agresiune sexuală constă în orice acte de natură sexuală, altele decât cele menționate la infracțiunea de viol.

| 102. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Pentru a se reține circumstanța agravantă a comiterii infracțiunii de un major împreună cu un minor, prevăzută de art. 77 lit. d) CP, este necesar ca atât majorul, cât și minorul să fie participanți la săvârșirea infracțiunii. În cazul infracțiunii de act sexual cu un minor, majorul nu săvârșește o infracțiune împreună cu minorul cu care a avut actul sexual, ci acesta din urmă este persoană vătămată. Însă, infracțiunea de act sexual cu un minor poate fi săvârșită de un făptuitor major împreună cu un alt făptuitor minor, caz în care în sarcina majorului se poate reține și circumstanța agravantă generală prevăzută de art. 77 lit. d) CP. În consecință, răspunsul de la litera A este greșit.

Tentativa perfectă există atunci când acțiunea ce constituie elementul material al infracțiunii a fost efectuată în totalitate, însă acțiunea nu și-a produs efectul, adică rezultatul infracțiunii nu s-a produs. De pildă, în cazul în care făptuitorul care intenționează să ucidă victima trage un glonț asupra acesteia, însă nu o nimerește, se comite o tentativă perfectă la infracțiunea de omor. În cazul infracțiunii de act sexual cu un minor nu este posibilă decât tentativa întreruptă, deoarece nu s-ar putea imagina o situație în care acțiunea ce constituie elementul material al infracțiunii să fie dusă până la capăt, dar să nu se producă rezultatul periculos. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul infracțiunii de act sexual cu un minor este posibilă reținerea participației improprii în cazul în care un făptuitor determină o persoană să întrețină acte sexuale cu un minor, iar această persoană acționează fără vinovăție sau din culpă (de pildă, este indus în eroare că persoana vătămată este majoră).

Contestațiile formulate împotriva acestei întrebări au fost respinse, considerându-se că *nu este corectă și varianta de răspuns de la litera A. Infracțiunea de act sexual cu un minor prevăzută de art. 220 CP poate fi săvârșită de către un major împreună cu un minor, situație în care devin incidente dispozițiile art. 77 lit. d) CP.*

103. Răspuns: A *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Potrivit art. 220 alin. (6) CP, *faptele prevăzute în alin. (1) și (2) (...) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani*. În consecință, fapta unui minor în vârstă de 16 ani de a întreține raport sexual cu prietena sa în vârstă de 14 ani nu se pedepsește, deoarece operează această cauză specială de nepedepsire instituită de legiuitor pentru infracțiunea de act sexual cu un minor, astfel încât răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece fapta lui A, deși constituie infracțiunea de act sexual cu un minor, nu se pedepsește.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece raportul sexual nu a fost întreținut prin constrângere sau profitând de imposibilitatea victimei de a-și exprima voința, ci a fost consimțit de către aceasta. În consecință, nu poate fi reținută în speță săvârșirea infracțiunii de viol.

104. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, potrivit art. 221 alin. (4) CP, infracțiunea de corupere sexuală a minorilor constă în *determinarea de către un major a unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să asiste la comiterea unor acte cu caracter exhibiționist ori la spectacole sau reprezentații în cadrul cărora se comit acte sexuale de orice natură, precum și punerea la dispoziția acestuia de materiale cu caracter pornografic (...)*. Așadar, subiect pasiv în cazul acestei forme agravate a infracțiunii de corupere sexuală a minorilor nu poate fi decât un minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, iar nu orice persoană minoră. De aceea, răspunsul de la litera A este greșit, întrucât face referire la punerea la dispoziția oricărui minor de materiale cu caracter pornografic.

Infracțiunea de corupere sexuală a minorilor este o infracțiune contra persoanei, iar în cazul acestor infracțiuni pluralitatea de subiecți pasivi atrage reținerea atâtor infracțiuni în concurs câte persoane vătămate sunt. De pildă, la infracțiunea de lovire sau alte violențe ori la infracțiunea de viol, pluralitatea de victime atrage reținerea unui concurs de infracțiuni, nefiind posibilă nici reținerea unei forme continuate a aceleiași infracțiuni, chiar dacă ar exista o rezoluție infracțională unică (de altfel, în cazul infracțiunii îndreptate împotriva persoanei, rezoluția infracțională nu poate fi, de regulă, decât diferită, atunci când subiecții pasivi sunt diferiți). Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect, întrucât pluralitatea de subiecți pasivi atrage reținerea unui concurs de infracțiuni.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece în art. 221 alin. (2) lit. c) și alin. (2[1]) lit. d) CP se incriminează ca variante agravate atunci când fapta de corupere sexuală a minorilor a fost comisă „în scopul producerii de materiale pornografice". Fiind reglementat acest scop special al săvârșirii infracțiunii, ea se poate comite doar cu intenție directă calificată prin scop, neavând nicio relevanță pentru reținerea acestei variante dacă scopul a fost sau nu realizat.

105. Răspuns: C (NB! În prezent, A, C) *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

În prezent, răspunsul de la litera A este corect, întrucât, potrivit art. 221 alin. (1) CP, infracțiunea constă în *comiterea unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 220, împotriva unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani, precum și determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act (...)*. În consecință, poate fi reținută infracțiunea de corupere sexuală când victima are 13 ani, iar făptuitorul 17 ani, întrucât diferența de vârstă dintre aceștia este mai mare de 3 ani. Nu este incidentă, așadar, în această situație, cauza de nepedepsire de la art. 221 alin. (5) CP, deoarece diferența de vârstă dintre făptuitor și victimă este de 4 ani.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece varianta infracțiunii de corupere sexuală a minorilor prevăzută de art. 221 alin. (4) CP constă în *determinarea de către un major a unui minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani să asiste la comiterea unor acte cu caracter exhibiționist (...)*. Determinarea trebuie să fie realizată în acest caz prin convingere, iar nu prin constrângere. În cazul în care persoana

vătămată a fost constrânsă să asiste la acte cu caracter exhibiționist, fapta ar putea constitui o altă infracțiune (de exemplu, lipsire de libertate în mod ilegal).

Infracțiunea de racolare a minorilor în scop sexual, prevăzută în art. 222 CP, constă în *fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 16 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 220 sau art. 374, inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanță (...)*. Dacă făptuitorul comite asupra acestui minor și un act sexual, altul decât cel prevăzut în art. 220 CP, infracțiunea de racolare a minorilor în scop sexual se va reține în concurs cu infracțiunea de corupere sexuală a minorilor. În consecință, răspunsul de la litera C este corect.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât textul are în vedere ipoteza unui concurs de infracțiuni în general, fără a impune condiția unei conexități de orice natură între infracțiunile din structura sa. Așa fiind, apare ca evident că cele două infracțiuni se pot regăsi în structura unui concurs real (vizând, spre exemplu, minori diferiți).*

106. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Potrivit art. 223 alin. (2) CP, acțiunea penală pentru infracțiunea de hărțuire sexuală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Cum în noul Cod penal infracțiunile la care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate au fost separate de infracțiunile la care împăcarea înlătură răspunderea penală, rezultă că răspunsul de la litera A este greșit. În cazul acestei infracțiuni este posibilă doar retragerea plângerii prealabile, nu și împăcarea.

Potrivit art. 223 alin. (1) CP, infracțiunea de hărțuire sexuală constă în *pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relații de muncă sau al unei relații similare, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situație umilitoare*. Este vorba despre o infracțiune de obicei, care presupune o relație de muncă ori o relație similară (relații care presupun colaborarea unui colectiv de persoane, de pildă, o relație de conlucrare în cadrul unui ONG) între făptuitor și victimă. Participația penală este posibilă numai sub forma complicității și a instigării, coautoratul nefiind posibil, întrucât fapta se comite de un subiect activ calificat care comite fapta în legătură cu propria sa persoană (obținerea unei satisfacții de natură sexuală). Așa fiind, în cazul în care mai multe persoane (subiecți calificați) săvârșesc fapta de hărțuire sexuală, pretinzând în mod repetat favoruri de natură sexuală în cadrul unei relații de muncă ori similare, se vor reține tot atâtea infracțiuni distincte câți subiecți activi sunt, și nu coautoratul. În consecință, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece legea nu cere ca relațiile de muncă să fie unele de autoritate, adică făptuitorul să aibă o poziție ierarhic superioară față de victimă. În acest din urmă caz, este vorba despre o altă infracțiune, care nu are caracterul unei infracțiuni de obicei, și anume infracțiunea de folosire abuzivă a funcției în scop sexual, prevăzută de art. 299 alin. (2) CP, care constă în *pretinderea sau obținerea de favoruri de natură sexuală de către un funcționar public care se prevalează sau profită de o situație de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcția deținută (...)*.

Contestația formulată împotriva acestei întrebări a fost respinsă ca neîntemeiată, pentru următoarele considerente: *infracțiunea de hărțuire sexuală este o infracțiune cu autor unic, care prin specificul conținutului ei obiectiv nu poate fi săvârșită decât de o singură persoană. Participația penală este posibilă numai sub forma instigării și complicității. Dacă rezultatul vătămător este produsul unei activități la care au cooperat mai multe persoane, toate acestea sunt autori ai infracțiunii autonome de hărțuire sexuală, și nu coautori ai unei infracțiuni unice comise în participație. Prin urmare, în ipoteza prezentată în contestație, fiecare persoană va răspunde, în calitate de autor, pentru infracțiunea de hărțuire sexuală. Ca atare, nu se justifică anularea grilei.*

1.6. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private

107. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Infracțiunea de violare de domiciliu este, de regulă, o infracțiune momentană, care se consumă în momentul pătrunderii fără drept în locuința persoanei vătămate sau în momentul refuzului de a părăsi locuința în care a pătruns cu acordul acesteia. În cazul în care făptuitorul continuă să rămână în domiciliul persoanei vătămate, infracțiunea de violare de domiciliu va avea un caracter continuu, care se consumă în momentul pătrunderii fără drept sau în momentul refuzului de a părăsi locuința

și se epuizează în momentul în care făptuitorul a părăsit această locuință. În cazul în care făptuitorul va pătrunde apoi din nou, fără drept, în locuința persoanei vătămate, în baza aceleiași rezoluții infracționale, fapta de violare de domiciliu va avea un caracter continuat. În consecință, răspunsul de la litera A este corect, întrucât infracțiunea de violare de domiciliu poate îmbrăca forma unei infracțiuni continue comise în formă continuată.

În cazul în care proprietarul locuinței i-a transmis posesia sau folosința acesteia unei alte persoane, el va comite infracțiunea de violare de domiciliu dacă va pătrunde în această locuință fără acordul celui care o folosește. Legea protejează prin această infracțiune inviolabilitatea domiciliului, iar nu dreptul de proprietate al celui care deține imobilul. De aceea, proprietarul locuinței poate fi subiect activ al infracțiunii de violare de domiciliu, răspunsul de la litera B fiind corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de violare de domiciliu nu este niciodată absorbită în infracțiunea de furt calificat comis prin efracție, fiind absorbită în infracțiunea de furt calificat săvârșit prin violare de domiciliu [art. 229 alin. (2) lit. b) CP]. Mai mult decât atât, furtul se poate comite prin efracție și în alt loc decât într-o locuință, cum ar fi dintr-un grajd, dintr-o magazie care nu se află în curtea locuinței etc. Totodată, efracția poate avea loc după consumarea infracțiunii de violare de domiciliu, de pildă, în cazul în care făptuitorul a pătruns fără drept în locuință și sparge încuietoarea unui dulap pentru a sustrage bunurile din interior.

108. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Infracțiunea de violare de domiciliu are ca obiect juridic principal protejarea relațiilor sociale referitoare la inviolabilitatea domiciliului unei persoane. Așadar, valoarea socială protejată de această infracțiune nu o reprezintă patrimoniul persoanei, ci inviolabilitatea domiciliului, indiferent dacă cel care folosește locuința respectivă este sau nu proprietar al acesteia (de pildă, persoana vătămată poate fi chiriașul, iar făptuitorul poate fi tocmai proprietarul imobilului). Așadar, răspunsul de la litera B este greșit.

Infracțiunea de violare de domiciliu subzistă indiferent de numărul de persoane care folosesc locuința respectivă. Nu are nicio relevanță din punct de vedere al existenței infracțiunii faptul că locuința este folosită de o persoană sau de mai multe persoane ori dacă persoana vătămată folosește doar o cameră dintr-un apartament în care locuiesc mai multe persoane. Relevant este ca făptuitorul să pătrundă în locuința persoanei vătămate fără acordul acesteia. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Elementul material al infracțiunii se realizează și prin refuzul de a părăsi locuința, indiferent dacă aceasta este folosită de proprietar sau de o altă persoană care locuiește în locuința respectivă, cu sau fără acceptul proprietarului. Din acest motiv, și răspunsul de la litera C este corect.

109. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Întrucât legea nu sancționează mai grav infracțiunea de violare de domiciliu atunci când este săvârșită de două sau mai multe persoane împreună, este aplicabilă circumstanța agravantă generală a săvârșirii faptei de trei sau mai multe persoane împreună [art. 77 lit. a) CP], dacă ar fi întrunite condițiile pentru reținerea acesteia. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Infracțiunea de violare de domiciliu nu se poate reține în varianta pătrunderii în domiciliu când are loc cu consimțământul persoanei care locuiește acolo, ci doar în eventualitatea refuzului de a părăsi locuința, însă această ipoteză nu se găsește în varianta de răspuns. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit, Comisia de soluționarea a contestațiilor argumentând în același sens.

Pătrunderea fără drept într-un loc împrejmuit nu constituie infracțiunea de violare de domiciliu dacă acesta nu ține de o locuință, adică nu înconjoară o locuință. Legiuitorul protejează doar domiciliul și locul împrejmuit ținând de acesta, nu și locurile împrejmuite situate în afara unui domiciliu. În acest caz s-ar putea pune problema existenței infracțiunii de tulburare de posesie, dacă ar fi vorba despre o *ocupare* a terenului în una dintre modalitățile prevăzute de art. 256 CP. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

110. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Speța ridică problema aplicării cauzei de nepedepsire constând în împiedicarea producerii rezultatului, prevăzută de art. 34 CP.

C a executat acte de complicitate la tentativa de furt calificat comis prin violare de domiciliu, însă ulterior a împiedicat producerea rezultatului infracțiunii de furt. Totuși, B a săvârșit până la acel moment infracțiunea de violare de domiciliu.

Se pune problema dacă poate fi reținută în sarcina lui C participarea la săvârșirea de către B a infracțiunii de violare de domiciliu ori dacă este aplicabilă cauza de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului și pentru această infracțiune (absorbită în tentativa la infracțiunea de furt calificat prin violare de domiciliu). Răspunsul corect nu precizează pentru care infracțiune este aplicabilă cauza de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului, lăsând astfel ambele soluții posibile. Considerăm că C ar trebui să răspundă totuși pentru participația la infracțiunea de violare de domiciliu, săvârșită de B până la momentul împiedicării producerii rezultatului, potrivit art. 51 alin. (2) CP.

Din moment ce inculpatului C îi este aplicabilă cauza de nepedepsire pentru tentativa la furt calificat, răspunsul rămâne corect chiar dacă acesta ar fi sancționat totuși pentru complicitate la violare de domiciliu (infracțiunea comisă de B până la momentul întreruperii activității infracționale). Împiedicând producerea rezultatului infracțiunii de furt calificat prin violare de domiciliu, cauza de nepedepsire îi va fi aplicabilă cu certitudine lui C pentru tentativa la această variantă a infracțiunii de furt calificat.

B nu va răspunde pentru infracțiunea de violare de domiciliu, ci pentru tentativă la infracțiunea de furt calificat prin violare de domiciliu [art. 229 alin. (2) lit. b) CP], deoarece el a fost împiedicat să săvârșească această infracțiune complexă, care a rămas în faza de tentativă. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Cauza de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului îi va fi aplicabilă doar lui C, deoarece doar acesta a împiedicat producerea rezultatului. Ea nu se răsfrânge asupra lui A, care a fost instigator, deoarece cauza de nepedepsire este personală, iar A nu a contribuit în vreun fel la împiedicarea producerii rezultatului. În consecință, A va fi sancționat pentru infracțiunea de tentativă la furt calificat prin violare de domiciliu, săvârșită de către B, motiv pentru care răspunsul de la litera C este greșit.

111. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece, potrivit art. 224 alin. (3) CP, în cazul infracțiunii de violare de domiciliu, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, potrivit art. 224 alin. (2) CP, varianta agravată a infracțiunii de violare de domiciliu se va reține în cazul în care fapta este săvârșită de o persoană înarmată, în timpul nopții ori prin folosirea de calități mincinoase.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de violare de domiciliu este o infracțiune cu conținut alternativ, care se poate săvârși fie prin pătrundere fără drept, fie prin refuzul de a părăsi domiciliul, iar în cazul în care se comit ambele acțiuni în aceeași împrejurare, se va reține o singură infracțiune, în forma unității naturale. Nu se vor reține în acest caz nici concursul de infracțiuni și nici forma continuată a infracțiunii de violare de domiciliu, deoarece pătrunderea și refuzul de a părăsi domiciliul s-au comis în aceeași împrejurare.

112. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este greșit, iar cel de la litera B este corect, deoarece fapta săvârșită de X constituie varianta agravată a infracțiunii de violare de domiciliu, iar nu varianta tip a acestei infracțiuni. Reținerea variantei agravate se justifică prin circumstanța săvârșirii faptei în timpul nopții.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece prin distrugerea cu ciocanul a bunurilor din casă X a săvârșit, în concurs cu infracțiunea de violare de domiciliu, și infracțiunea de distrugere în varianta tip. Distrugerea cu ciocanul a bunurilor nu reprezintă un mijloc de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, astfel încât să se rețină varianta agravată a infracțiunii.

113. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece atât la infracțiunea de violare de domiciliu, cât și la infracțiunea de violare a sediului profesional se prevede ca variantă agravată săvârșirea de către o persoană înarmată, în timpul nopții ori prin folosirea de calități mincinoase [art. 224 alin. (2) și art. 225 alin. (2) CP].

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece nu este vorba despre o absorbție *naturală* a infracțiunilor de violare de domiciliu sau violare a sediului profesional în infracțiunea de tâlhărie calificată săvârșită prin violare de domiciliu sau sediu profesional [art. 234 alin. (1) lit. f) CP], ci despre o absorbție *legală*. Tâlhăria calificată săvârșită prin violare de domiciliu sau sediu profesional este o

infracțiune complexă, în cazul căreia *legiuitorul* a decis că sunt absorbite infracțiunile de violare de domiciliu sau violare a sediului profesional.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece în cazul ambelor infracțiuni, pentru a se reține varianta de săvârșire prin refuzul de părăsire a domiciliului sau a sediului profesional, trebuie ca cererea de părăsire să provină de la persoana îndreptățită, iar nu de la orice persoană. Comisia de soluționare a contestațiilor a subliniat că, *din perspectiva ultimei contestații, varianta de la litera C ar fi corectă în măsura în care cererea oricărei persoane ar putea conduce la reținerea elementelor constitutive ale infracțiunilor în discuție. Or, exact acesta era motivul pentru care grila era eronată, și anume că persoana în cauză trebuia să fie circumstanțiată în raport de domiciliul/sediul profesional în discuție.*

| 114. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, deoarece infracțiunea de violare a sediului profesional, la fel ca infracțiunea de violare de domiciliu, se poate săvârși atât printr-o acțiune de pătrundere fără drept în sediul profesional, cât și prin acțiunea sau inacțiunea de refuz de părăsire a acestui sediu de către persoana care a pătruns în mod legal. Refuzul de a părăsi se poate manifesta atât în mod explicit (printr-o acțiune), cât și în mod tacit (printr-o inacțiune), atunci când făptuitorul nu spune în mod explicit că refuză să părăsească sediul, ci rămâne în continuare aici, deși i s-a solicitat în mod expres să îl părăsească. Chiar dacă în conținutul întrebării nu se menționează dacă este vorba despre un refuz explicit sau tacit, răspunsul este corect în ambele situații.

Într-o contestație formulată împotriva acestei întrebări s-a susținut că răspunsul indicat la varianta de la litera A nu este corect, deoarece în situația descrisă de această variantă ar lipsi tipicitatea subiectivă, invocându-se o analogie cu un exemplu din practica judiciară în care s-a reținut inexistența intenției pentru o prezumtivă faptă de violare de domiciliu (ipoteza în care făptuitorul a pătruns în curtea unei persoane cunoscute, cu scopul de a-i cere restituirea unor bunuri împrumutate, chiar dacă pătrunderea s-a făcut fără consimțământul respectivei persoane și, în plus, făptuitorul a refuzat cererea de a părăsi curtea). Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *exemplul citat din practică și cel oferit de varianta de răspuns de la litera A nu pot fi analizate în mod identic. Desigur, în fiecare situație practică se impune o analiză atentă a laturii subiective. Or, tocmai această împrejurare este scoasă în evidență de ipoteza citată de candidat în contestație. Tocmai având în vedere că inculpatul din respectiva speță a invocat anumite aspecte concrete (precum solicitarea de restituire a unor bunuri împrumutate), instanța a constatat inexistența intenției. În ipoteza oferită de varianta de răspuns de la litera A nu este indicată nicio astfel de împrejurare, ci, pur și simplu, persoana refuză părăsirea sediului persoanei juridice la solicitarea explicită și repetată a reprezentanților societății. Se poate constata îndeplinirea întocmai a condițiilor de tipicitate, inclusiv sub aspectul laturii subiective. Nefiind indicate elemente care ar pune la îndoială tipicitatea subiectivă, răspunsul de la litera A urmărea să verifice cunoașterea de către candidați a tuturor modalităților elementului material (în particular, modalitatea refuzului de a părăsi).*

Varianta de răspuns de la litera B este greșită nu pentru că nu ar exista în acest caz o violare a sediului profesional, ci pentru că aceasta este absorbită în mod legal în tentativa la infracțiunea de tâlhărie săvârșită prin violare de sediu profesional, prevăzută de art. 234 alin. (1) lit. f) CP. Rezultă cu certitudine din enunț că făptuitorul nu se afla în sediul profesional în baza unui drept ori cu consimțământul reprezentantului persoanei juridice, ci cu scopul de a sustrage bunuri. În acest caz, dacă făptuitorul nu ar fi săvârșit și acte de agresiune asupra paznicului, pentru a-și asigura scăparea, fapta ar fi constituit infracțiunea complexă de furt calificat săvârșit prin violare de sediu profesional, prevăzută de art. 229 alin. (2) lit. b) CP. Întrucât furtul a rămas în faza de tentativă, iar lovirea s-a consumat, suntem în prezența unei tentative la infracțiunea de tâlhărie, iar nu a unei forme consumate a acestei infracțiuni (a se vedea C. GHIGHECI, *op. cit.*, vol. I., p. 426).

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece făptuitorul a pătruns fără drept în sediul profesional al unui cabinet individual de avocat. Deși Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (republicată în M. Of. nr. 440 din 24.05.2018) și Statutul profesiei de avocat (M. Of. nr. 898 din 19.12.2011) nu conferă personalitate juridică proprie cabinetului individual de avocat, permite totuși ca această formă de exercitare a profesiei să aibă un sediu profesional și să dețină un patrimoniu propriu afectat exercitării profesiei de avocat (a se vedea site-ul EuroAvocatura.ro, *Sediu profesional adjudecat, proprietate, a Cabinetului de avocat. Înscrierea în Cartea funciară*, ultima vizualizare la 05.03.2022). În consecință, pătrunderea fără drept într-un sediu profesional al unui cabinet individual de avocat constituie infracțiunea de violare a sediului profesional.

| 115. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece, potrivit art. 225 alin. (3) CP, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate în cazul infracțiunii de violare a sediului profesional. În acest caz, dacă subiect pasiv este o persoană juridică, plângerea prealabilă va fi formulată de reprezentantul legal al acesteia.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, potrivit art. 225 alin. (2) CP, se va reține varianta agravată a infracțiunii de violare a sediului profesional în cazul în care fapta este săvârșită prin folosire de calități mincinoase. Calitățile mincinoase avute în vedere de textul legal sunt cele care ar facilita pătrunderea în domiciliu dacă ar fi adevărate (de exemplu, calitatea de polițist, lucrător la gaz, rudă etc.).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece elementul material al infracțiunii de violare a sediului profesional este identic cu cel al infracțiunii de violare de domiciliu și constă atât în acțiunea de pătrundere fără drept în oricare dintre sediile unde o persoană juridică sau fizică își desfășoară activitatea profesională, cât și în acțiunea sau inacțiunea de refuz de a le părăsi la cererea persoanei îndreptățite. Refuzul de a le părăsi poate fi explicit, caz în care fapta se comite printr-o acțiune, sau implicit – făptuitorul nu spune explicit că refuză să le părăsească, dar nici nu dă curs solicitării de a le părăsi –, caz în care fapta se comite printr-o inacțiune.

§2. Infracțiuni contra patrimoniului

2.1. Furtul

| 116. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

În cazul în care făptuitorul are doar detenția (lipsind titlul) unui bun pe care îl sustrage, în sarcina acestuia nu poate fi reținută infracțiunea de abuz de încredere, deoarece nu deține bunul respectiv în baza unui titlu. Astfel, practica judiciară și doctrina au reținut că este săvârșită infracțiunea de furt în cazul în care făptuitorul cere bunul persoanei vătămate pentru a-l examina, după care fuge cu el. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit, iar cel de la litera C este corect.

În speță nu poate fi vorba nici despre săvârșirea infracțiunii de înșelăciune, deoarece nu există un act de inducere în eroare a persoanei vătămate, care să o fi determinat pe aceasta să ia o dispoziție patrimonială păgubitoare pentru ea. Dimpotrivă, este vorba despre săvârșirea infracțiunii de furt, deoarece făptuitorul a avut doar simpla detenție a bunului, iar nu posesia acestuia, iar prin fuga cu bunul respectiv a realizat o sustragere a lui din posesia persoanei vătămate.

| 117. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

În situația în care un bijutier, după ce primește o pereche de cercei de aur pentru a fi reparați, restituie o pereche de cercei aparent identici, dar care erau doar placați cu aur, nu suntem în prezența unei infracțiuni de furt, deoarece bunul respectiv nu a fost luat din posesia persoanei vătămate fără consimțământul acesteia, ci chiar persoana vătămată l-a remis făptuitorului. Fiind vorba despre însușirea unui bun deținut de făptuitor ca urmare a remiterii lui de către persoana vătămată pentru a-l repara, fapta ar putea constitui, eventual, infracțiunea de abuz de încredere. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

În sarcina unui funcționar bancar care sustrage bani din seiful băncii poate fi reținută infracțiunea de furt, în cazul în care acesta nu are în gestiune banii respectivi. Astfel, funcționarul bancar sustrage banii din seiful băncii fără să fie gestionar sau administrator al lor, caz în care în sarcina acestuia nu s-ar putea reține infracțiunea de delapidare, ci se va reține infracțiunea de furt.

Răspunsul de la litera C este singurul corect, deoarece, în cazul în care clientul unui hotel pleacă acasă cu 50 de sticluțe sigilate cu săpun lichid, pe care le ia din magazia hotelului, el săvârșește o infracțiune de furt. Astfel, el nu are produsele respective în posesie, pentru a se putea susține că a săvârșit o infracțiune de abuz de încredere.

| 118. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

În cazul infracțiunii de tăinuire este admis în mod unanim în doctrină și în practica judiciară că autorul sau participantul la săvârșirea infracțiunii din care provine bunul tăinuit nu poate fi concomitent și autor la infracțiunea de tăinuire. Este exact situația de fapt din speță, în care FG a participat la

sustragerea motocicletei, în calitate de complice, după care a transformat motocicleta sustrasă prin revopsire și schimbarea unor piese. Întrucât FG a participat și la săvârșirea infracțiunii de furt, în calitate de complice, în sarcina acestuia nu se poate reține concomitent săvârșirea infracțiunii de tăinuire cu privire la bunul sustras.

Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

119. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

În cazul săvârșirii infracțiunii de furt calificat de o persoană având asupra sa o armă, prevăzută de art. 229 alin. (2) lit. c) CP, noțiunea de armă nu poate avea și sensul de la art. 179 alin. (2) CP, potrivit căruia *sunt asimilate armelor orice alte obiecte de natură a putea fi folosite ca arme și care au fost întrebuințate pentru atac*. Dacă ar fi aplicabil textul și armelor asimilate, ar însemna că nu mai suntem în prezența unei infracțiuni de furt, ci în prezența unei infracțiuni de tâlhărie. Dacă arma asimilată ar fi întrebuințată pentru atac, fapta de furt ar fi una însoțită de acte de violență, care ar conduce la încadrarea ei juridică în infracțiunea de tâlhărie. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Arma poate fi și vizibilă în cazul infracțiunii de furt calificat prevăzut de art. 229 alin. (2) lit. c) CP, deoarece, prin natura sa, infracțiunea de furt presupune ca persoana vătămată să nu știe că i-a fost luat bunul. Din moment ce la infracțiunea de furt persoana vătămată nu este de față (de regulă), nu are nicio importanță dacă arma pe care făptuitorul o avea asupra sa era vizibilă sau nu. Chiar dacă se comite o infracțiune de furt în prezența persoanei vătămate, tot nu poate fi vorba despre infracțiunea de tâlhărie, deoarece, prin natura ei, infracțiunea de furt presupune că persoana vătămată nu știe că a fost luat bunul din posesia sa. În consecință, răspunsul de la litera B este greșit.

Nu are nicio relevanță, pentru reținerea agravantei de la art. 229 alin. (2) lit. c) CP, dacă făptuitorul se înarmase special pentru săvârșirea infracțiunii de furt ori avea întâmplător asupra sa arma respectivă în momentul comiterii faptei. Relevant este doar faptul că acesta a săvârșit infracțiunea de furt știind că are o armă asupra sa. Rațiunea agravantei este aceea că, în cazul în care ar fi surprins, făptuitorul ar fi mai periculos, având posibilitatea să folosească arma respectivă împotriva persoanei care l-a surprins. Pentru aceste motive, răspunsul de la litera C este greșit.

Comisia de soluționare a contestațiilor a respins contestațiile formulate împotriva întrebării, pentru următoarele considerente: *nu este corectă varianta de răspuns de la litera B. Pentru existența infracțiunii de furt calificat în varianta agravată prevăzută de art. 229 alin. (2) lit. c) CP (furtul săvârșit de o persoană având asupra sa o armă), este suficient ca făptuitorul să fi avut asupra sa arma. Nu este necesar să se stabilească dacă, în cazul concret, purtarea armei a avut influență asupra victimei sau dacă a sporit îndrăzneala făptuitorului, aspecte în raport de care agravanta există, chiar dacă arma nu a fost vizibilă, chiar dacă victima nu a știut că făptuitorul are asupra sa un asemenea obiect și, în consecință, nu s-a simțit intimidată în niciun fel. Portul unei arme la comiterea infracțiunii de furt nu induce automat și starea de temere creată victimei, condiție necesară în cazul existenței infracțiunii de tâlhărie, astfel cum se motivează în contestațiile formulate.*

120. Răspuns: A, C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Principala problemă pe care o ridică speța este aceea dacă un autoturism poate fi considerat domiciliu atunci când o persoană fără locuință îl folosește pentru a dormi în el o perioadă mai mare de timp. Comisia de soluționare a contestațiilor, cu referire la varianta de răspuns de la litera A, a argumentat astfel: *în literatura de specialitate s-a arătat că „domiciliul în sens penal se identifică cu acel spațiu unde subiectul pasiv locuiește, fără să fie necesar ca el să aibă în mod formal (legal) domiciliul în acel loc. Poate fi vorba de un spațiu ocupat temporar, inclusiv o cameră la hotel sau la cămin. Locuința este acel spațiu în care trăiește efectiv o persoană, chiar dacă este vorba de un loc destinat în mod obișnuit altui scop (magazie, grajd). Reprezintă locuință chiar și adăpostul temporar sau mobil (rulotă, cort, colibă)" (V. Cioclei, Drept penal. Partea specială I). Opiniile exprimate de alți autori sau de jurisprudență sunt concordante cu cea anterior citată.*

Se poate constata, astfel, generozitatea deosebită a noțiunilor de domiciliu sau locuință în dreptul penal (manifestare a autonomiei conceptuale a acestei ramuri de drept). Or, în ipoteza răspunsului de la litera A se reține că subiectul pasiv locuia efectiv în autoturism de o lună de zile, în condițiile în care nu mai avea un alt adăpost, casa dispărând în urma unui incendiu. Faptul că a ales să locuiască într-un mijloc de transport nu poate nega aplicabilitatea dispozițiilor art. 229 alin. (2) lit. b) CP. Practic, în ipoteza în care o persoană rămasă fără casă ar avea de optat, pentru un interval viitor de timp, între a locui într-un cort (exemplu explicit menționat de doctrină) și a locui într-un autoturism, s-ar crea o diferență de protecție penală complet aleatorie dacă s-ar exclude (fără nicio justificare concretă) mijloacele de transport, preferându-se numai corturile. Se va reține în situația expusă în răspunsul de la litera A incidența furtului calificat.

O altă discuție o ridică răspunsul de la litera C, respectiv dacă sustragerea unui bun dintr-un autoturism pe care angajatul hotelului trebuia doar să îl parcheze constituie furt calificat prin folosirea *fără drept* a unei chei adevărate. În acest caz, Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că nu era vorba despre o folosire *fără drept* a unei chei adevărate, întrucât angajatul hotelului avea dreptul de a folosi cheia pentru parcarea autoturismului: *în raport de situația expusă, nu se poate reține furtul calificat prevăzut la art. 229 alin. (1) lit. d) CP, având în vedere că nu ne aflăm în ipoteza folosirii fără drept a unei chei adevărate. Esențial este a se observa că folosirea cheii de către angajatul hotelului s-a făcut cu drept, cheia fiind înmânată de client tocmai pentru a pătrunde în autoturism și a-l conduce. În doctrină, utilizându-se și referiri la jurisprudență, s-a arătat că „nu se va reține furt calificat nici în ipoteza în care făptuitorul deținea cheia conform unei însărcinări oarecare și avea permisiunea de a o folosi" (V. Cioclei, Drept penal. Partea specială I).*

121. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Printre variantele agravate de la infracțiunea de furt calificat prevăzută de art. 229 CP nu se regăsește și producerea de consecințe deosebit de grave. Prin urmare, producerea unei pagube materiale mai mari de 2.000.000 de lei nu poate constitui infracțiunea de furt calificat în lipsa unui alt element circumstanțial dintre cele enumerate în art. 229 CP. Astfel, răspunsul de la litera A este greșit. Desigur, art. 256[1] CP (text introdus prin O.U.G. nr. 18/2016) reprezintă o variantă normativă agravată reglementată în considerarea producerii unor consecințe deosebit de grave prin infracțiunile menționate în textul legal, printre acestea numărându-se atât furtul (art. 228 CP), cât și furtul calificat (art. 229 CP). Așadar, variantelor normative ale infracțiunii de furt simplu li se adaugă varianta agravată la care am făcut referire, fără ca prin aceasta infracțiunea de furt să devină furt calificat.

Nici furtul săvârșit de trei persoane împreună nu constituie o variantă a furtului calificat. Aceasta constituie doar circumstanța agravantă de la art. 77 lit. a) CP. În consecință, răspunsul de la litera B este greșit.

Furtul comis prin folosirea fără drept a unei chei adevărate constituie infracțiunea de furt calificat, prevăzută de art. 229 alin. (1) lit. d) CP. Faptul că este vorba despre folosirea fără drept a unei chei adevărate rezultă din aceea că făptuitorul a folosit o cheie pe care a sustras-o cu o zi înainte din buzunarul persoanei vătămate. În consecință, răspunsul de la litera C este corect.

122. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece fapta constituie furt calificat prin violare de domiciliu, prevăzut de art. 229 alin. (2) lit. b) CP. Terasa unui apartament constituie o dependință, iar pătrunderea fără drept a altor persoane în acest loc constituie violare de domiciliu. Dacă scopul pătrunderii este furtul, infracțiunea de violare de domiciliu se absoarbe în infracțiunea complexă de furt calificat prin violare de domiciliu.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece fapta de furt de benzină sau alte produse petroliere din depozite constituie furtul calificat prevăzut de art. 229 alin. (3) lit. a) CP.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece fapta descrisă constituie o infracțiune de tâlhărie, fiind vorba despre un furt comis prin întrebuințarea de amenințări.

123. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Obiect material al infracțiunii de furt de folosință îl pot constitui doar un vehicul, sustras în scopul folosirii pe nedrept [art. 230 alin. (1) CP], și un terminal de comunicații, folosit fără drept sau racordat fără drept la o rețea [art. 230 alin. (2) CP]. În consecință, un alambic pentru făcut țuică nu poate fi obiect material al unei infracțiuni de furt de folosință, chiar dacă el ar fi sustras și apoi restituit persoanei vătămate. De aceea, răspunsul de la litera B este greșit.

În cazul în care este sustras un astfel de alambic, în sarcina făptuitorului se va reține infracțiunea de furt, chiar dacă scopul sustragerii ar fi fost acela de a-l folosi fără drept, iar nu acela de a și-l însuși. Aceasta, deoarece infracțiunea de furt s-a consumat în momentul însușirii bunului, neavând nicio relevanță destinația dată ori restituirea ulterioară a bunului sustras. Fiind vorba despre un furt

comis prin violare de domiciliu, respectiv prin pătrunderea fără drept în curtea lui Y, acesta constituie infracțiunea de furt calificat, prevăzută de art. 229 alin. (2) lit. b) CP. Astfel, răspunsul de la litera C este corect.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece între X și Y nu avut loc nicio convenție în baza căreia acesta din urmă să îi fi predat primului bunul respectiv cu un titlu. Chiar dacă cei doi ar fi fost persoane apropiate, având încredere unul în altul, acest lucru nu poate substitui obligativitatea situației-premisă a predării bunului în baza unui titlu. Doar în acest din urmă caz poate fi reținută infracțiunea de abuz de încredere. Nefiind vorba despre o astfel de situație, răspunsul de la litera A este greșit.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă. Legea sancționează furtul de folosință doar în ipotezele prevăzute de art. 230 CP, cea a sustragerii în acest scop a unui vehicul, respectiv cea a folosirii fără drept a unui terminal de comunicații al altuia sau a unui terminal de comunicații racordat fără drept la o rețea, dacă s-a produs o pagubă. Cum obiectul sustras (alambicul) nu se încadrează între cele enumerate la art. 230 CP, furtul acestuia nu este unul de folosință, ci furt calificat.*

124. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

În cazul sustragerii mai multor bunuri dintr-o locuință, făptuitorul va răspunde pentru o singură infracțiune de furt calificat prin violare de domiciliu, chiar dacă bunurile respective ar aparține mai multor persoane. Din speță nu rezultă că făptuitorul ar fi cunoscut că bunurile ar aparține mai multor persoane și, chiar dacă ar fi știut acest lucru, este discutabil dacă în sarcina acestuia s-ar fi putut reține o pluralitate de infracțiuni de furt sau o formă continuată a infracțiunii de furt calificat. Într-o astfel de situație, intenția făptuitorului este aceea de a sustrage bunurile, fiind în prezența unei unități naturale de infracțiune (unitate naturală colectivă), chiar dacă prejudiciul a fost produs în patrimoniul mai multor persoane.

În doctrină s-a arătat că, în cazul în care o persoană sustrage în baza aceleiași rezoluții infracționale, la diferite intervale de timp, prin acțiuni infracționale distincte, bunuri din patrimoniul/posesia/detenția mai multor subiecți pasivi, se va reține săvârșirea unei infracțiuni continuate (unitate legală de infracțiune); dacă bunurile sustrase printr-o singură acțiune infracțională (inclusiv atunci când aceasta se realizează prin mai multe acte de executare comise în aceeași împrejurare) fac parte din bunurile comune ale soților, se va reține o singură infracțiune de furt față de unicitatea dreptului subiectiv afectat (M. Udroiu, *op. cit.*, p. 275); cu privire la sustragerea mai multor bunuri care aparțin, în întregime sau în parte, făptuitorului, dar aflate în posesia altor persoane, trebuie observată soluția legislativă în cazul coproprietății: potrivit art. 238 din Legea nr. 187/2012, când bunurile sunt coproprietatea mai multor persoane, este îndeplinită condiția unității de subiect pasiv cerută de art. 35 alin. (1) CP (I. Kuglay, în G. Bodoroncea ș.a., *op. cit.*, p. 628).

Astfel, răspunsul corect este cel de la litera A, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

125. Răspuns: A, C *(admitere în magistratură, mai 2018)*

În speță, proprietarul ar fi săvârșit infracțiunea de furt dacă ar fi luat el însuși autoturismul din posesia legitimă a celui căruia i-l vânduse anterior. Aceasta, deoarece el nu mai avea posesia legitimă a autoturismului, ci i-o transmisese cumpărătorului. Întrucât proprietarul a determinat o terță persoană să ia acest autoturism, căreia nu i-a spus că autoturismul nu mai este al său, această din urmă persoană a comis fapta de sustragere aflându-se în eroare de fapt cu privire la proprietatea bunului, neputând fi trasă la răspundere pentru infracțiunea de furt. Infracțiunea de furt este sancționată doar dacă este comisă cu intenție, nu și din culpă. Or, în acest caz, suntem în prezența participației improprii, reglementată în art. 52 alin. (3) CP, potrivit căruia *determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenție, la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă fără vinovăție, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracțiune*. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect, având în vedere că terța persoană nu poate fi trasă la răspundere pentru vreo infracțiune. Întrucât fostul proprietar a comis fapta cu intenție, va răspunde pentru infracțiunea de furt ca și când el ar fi sustras autoturismul.

Nu are nicio relevanță unde se afla proprietarul în momentul sustragerii autoturismului, deoarece actul de executare s-a comis pe teritoriul României. Or, potrivit art. 8 alin. (4) CP, *infracțiunea se consideră săvârșită pe teritoriul României și atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion*

românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii. Nu are nicio relevanță faptul că este vorba despre un act de participație improprie, regula din art. 8 alin. (4) CP fiind aplicabilă și în acest caz. În consecință, răspunsul de la litera C este corect.

În cazul în care cel care a luat autoturismul ar fi făcut un accident pe drum, nu ar fi întrunite condițiile pentru infracțiunea de distrugere, deoarece fapta sa este din culpă. Or, potrivit art. 255 CP, distrugerea din culpă este sancționată doar dacă s-a comis prin incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc. Nefiind vorba despre un astfel de mijloc, nu se poate reține această infracțiune în sarcina șoferului care a provocat accidentul de circulație intrând într-un parapet pe marginea drumului. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera C este corectă. Formularea variantei de răspuns este clară, precisă, neechivocă, astfel încât sintagma „chiar dacă în acel moment proprietarul se afla în străinătate" nu creează confuzii, nefiind relevantă raportat la elementele de tipicitate ale infracțiunii de furt. Răspunderea penală a fostului proprietar este atrasă de faptul că vânduse anterior autoturismul, sustras ulterior de o persoană care a folosit cea de-a doua cheie. Aceasta din urmă este absolvită de răspundere penală, în condițiile în care nu cunoștea că autovehiculul fusese înstrăinat anterior.*

126. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Întrucât făptuitorul avea dreptul de a pătrunde în locuință pentru a face curățenie, având în acest sens acordul persoanei vătămate, în sarcina sa nu se poate reține violarea de domiciliu. Dacă nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de violare de domiciliu, implicit nu poate fi reținută nici varianta calificată a furtului comis prin violare de domiciliu. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Având în vedere că făptuitorul a făcut mai multe drumuri între locuință și camion pentru a încărca bunurile sustrase, în sarcina sa nu se poate reține o infracțiune de furt în formă continuată, ci o infracțiune de furt în formă simplă (unitate colectivă). Pentru a fi în prezența formei continuate a infracțiunii de furt, ar trebui ca între actele materiale de furt să treacă o perioadă de timp suficientă pentru a le reține ca acte materiale distincte ale acestei infracțiuni. Așadar, răspunsul de la litera C este corect.

127. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

În speță suntem în prezența infracțiunii de furt calificat în formă continuată, deoarece este vorba despre sustragerea unor bunuri din cutia de valori a magazinului alăturat, ceea ce conduce la concluzia săvârșirii furtului dintr-un alt magazin decât cel la care făptuitorul avea calitatea de director. Întrucât furtul este săvârșit pe timp de noapte, prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă și prin folosirea unor chei mincinoase, sunt întrunite mai multe elemente circumstanțiale ale infracțiunii de furt calificat. Așadar, răspunsul de la litera A este corect.

Nu poate fi vorba în speță despre infracțiunea de delapidare, deoarece făptuitorul a sustras bunuri de la un alt magazin decât cel la care are calitatea de administrator. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Nu poate fi vorba în speță despre infracțiunea de abuz de încredere, deoarece nu există un raport juridic între făptuitor și proprietarul bunurilor sustrase, având în vedere că acesta a sustras bunurile dintr-un alt magazin decât cel la care se valorificau în regim de consignație bunurile confiscate.

128. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

În speță, faptele săvârșite de inculpat întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de furt calificat comis în timpul nopții, de o persoană mascată, prin efracție și escaladare și prin violarea sediului profesional.

Nu poate fi reținută în sarcina inculpatului și infracțiunea de distrugere, deoarece aceasta este absorbită în infracțiunea de furt calificat comis prin efracție. Efracția presupune distrugerea obiectelor ce se interpun între făptuitor și bunul sustras, astfel încât tăierea peretelui de rigips al magazinului de prezentare reprezintă un act de efracție. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

În ceea ce privește reținerea furtului prin violarea sediului profesional, în speță este vorba despre pătrunderea într-un sediu profesional făcută fără drept. Magazinul societății AIT este un sediu profesional, care presupune și o componentă de viață privată a angajaților acestei societăți care

își desfășoară activitatea în sediul respectiv, componentă încălcată de făptuitor prin pătrunderea fără drept în sediul profesional al respectivei societăți. Așadar, răspunsul de la litera C este greșit, răspunsul de la litera B fiind cel corect.

129. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

O primă problemă pe care o ridică speța este aceea dacă inculpatul AB a săvârșit o infracțiune de corupție, respectiv luare de mită, ori o infracțiune contra patrimoniului, respectiv aceea de furt, sau dacă a comis ambele infracțiuni în concurs.

Inculpatul AB a acceptat inițial oferta lui CD de a-i permite să sustragă diferite materiale, în schimbul remiterii a jumătate din banii obținuți din valorificarea lor, iar într-o astfel de situație în sarcina lui AB se reține infracțiunea de luare de mită, întrucât acesta a primit banii respectivi pentru neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Nu rezultă că banii respectivi reprezentau partea lui AB din bunurile sustrase sau că inculpații s-ar fi înțeles să comită împreună infracțiunea de furt, pentru a se putea reține că acesta a săvârșit doar infracțiunea de furt.

Așadar, AB a acceptat promisiunea de a primi banii doar pentru a-i permite lui CD să pătrundă în incinta societății și să sustragă bunuri, adică în schimbul neîndeplinirii atribuțiilor sale de serviciu. Ulterior, având în vedere că CD nu a reușit să încarce bunurile singur, AB a comis și acte de încărcare a autoutilitarei, ce pot fi încadrate în elementul material al infracțiunii de furt. Din acest motiv, în sarcina inculpatului AB se vor reține infracțiunile de furt calificat și luare de mită, în concurs, răspunsul de la litera C fiind cel corect.

130. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Teoria unanim acceptată în definirea tentativei la infracțiunea de furt și distincția acesteia față de forma consumată a infracțiunii este teoria apropriațiunii. Potrivit acestei teorii, infracțiunea de furt se consumă în momentul în care făptuitorul scoate bunul din posesia persoanei vătămate și și-l apropriază, adică intră în posesia lui.

În cazul în care făptuitorul pătrunde în curtea persoanei vătămate, ia mai multe bunuri de valoare din casă, apoi le îngroapă în curte în așa fel încât să nu fie găsite de proprietar, cu intenția de a se întoarce după ele ulterior, făptuitorul deja a intrat în posesia acestor bunuri, și le-a însușit. Chiar dacă nu le are asupra lui, bunurile sunt la dispoziția sa, și nu la persoana vătămată. Din acest motiv, infracțiunea de furt este consumată, răspunsul de la litera A fiind greșit.

În cazul în care făptuitorul pătrunde în locuința persoanei vătămate cu intenția de a sustrage bunuri, dar nu realizează acest rezultat pentru că nu a găsit niciun bun de valoare, suntem în prezența unei tentative la infracțiunea de furt. Este vorba despre o tentativă terminată, însă rămasă fără rezultat pentru că obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul a crezut că se află. În acest caz nu este vorba despre o desistare voluntară, deoarece făptuitorul nu a consumat infracțiunea pentru că nu a găsit bunuri pe care să le sustragă, iar nu pentru că s-ar fi desistat. Așadar, răspunsul de la litera B este corect.

În cazul în care făptuitorul pătrunde în curtea unui depozit prin escaladare și sustrage o bormașină, însă, când încearcă să sară gardul la plecare, este surprins de paznic, el deja intrase în posesia bunului sustras. Așadar, la momentul acela infracțiunea de furt era consumată, pentru acest motiv răspunsul de la litera C fiind greșit.

131. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Infracțiunea de violare de domiciliu presupune pătrunderea fără drept în locuința unei persoane, indiferent dacă această pătrundere se realizează cu forța sau prin inducerea în eroare a persoanei vătămate. Prin faptul că s-a prezentat ca fiind reprezentantul firmei de distribuție a gazelor naturale (calitate mincinoasă), făptuitorul a pătruns fără drept în locuința persoanei vătămate, chiar dacă, din punct de vedere formal, persoana vătămată i-a permis acest acces. Accesul este făcut cu drept doar în cazul în care persoana vătămată își dă acordul pentru pătrunderea în domiciliu fiind în cunoștință de cauză, iar nu ca urmare a inducerii în eroare. Din acest motiv, furtul comis după pătrunderea în locuință în urma inducerii în eroare a persoanei vătămate, prin folosirea de calități mincinoase, este un furt calificat prin violare de domiciliu.

În consecință, fapta săvârșită de inculpat nu va constitui o infracțiune de violare de domiciliu în formă agravată, prin folosirea de calități mincinoase, în concurs cu furt simplu, ci va constitui o infracțiune complexă de furt calificat prin violare de domiciliu, răspunsul de la litera C fiind corect.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece nu poate fi vorba nici despre o infracțiune de fals privind identitatea, întrucât elementul material al acestei infracțiuni constă în prezentarea sub o identitate falsă (nume, prenume, domiciliu, prin folosirea unui act de identitate) făcută în fața unui funcționar public, iar nu în fața unei persoane private (art. 327 CP).

132. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Prima problemă pe care o ridică speța este aceea dacă în cauză suntem în prezența cauzei de nepedepsire a desistării. Pentru a fi în prezența acestei cauze de nepedepsire, trebuie ca făptuitorul să fi început executarea săvârșirii infracțiunii, după care s-a desistat. Desistarea trebuie să fie însă făcută de bunăvoie, de către făptuitorul care avea posibilitatea să continue săvârșirea infracțiunii, dar care nu a mai dorit acest lucru. Nu vom fi în prezența desistării atunci când făptuitorul s-a speriat de apariția unei persoane și a fugit sau atunci când acesta nu a găsit nimic la locul faptei. În acest din urmă caz, vom fi în prezența tentativei relativ improprii, constând în lipsa obiectului de la locul unde făptuitorul credea că se află. Din acest motiv, în speță nu poate fi vorba doar despre existența infracțiunii de distrugere, care s-ar fi putut reține dacă se considera că pentru infracțiunea de tentativă la furt calificat a operat desistarea. Astfel, răspunsul de la litera C este greșit.

O a doua problemă pe care o ridică speța este aceea dacă furtul comis prin efracție absoarbe în conținutul său infracțiunea de distrugere. Pătrunderea inculpaților A și C în locuința persoanei vătămate X s-a făcut prin distrugerea sistemului de închidere a ușii de acces în apartamentul acesteia. Doctrina și practica judiciară au statuat că furtul comis prin efracție presupune furtul comis prin distrugerea unor obstacole situate între autor și obiectul pe care dorește să îl sustragă. În vorbirea obișnuită, termenul „efracție" semnifică „spargere a unei uși, a unui dispozitiv de închidere, în vederea săvârșirii unei infracțiuni", adică tocmai conținutul unei infracțiuni de distrugere. Cum această înlăturare a obstacolelor presupune distrugerea obiectelor, infracțiunea de distrugere este absorbită în infracțiunea de furt calificat săvârșit prin efracție. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

O ultimă chestiune ridicată în speță este aceea dacă sunt întrunite condițiile pentru a se reține în cauză circumstanța agravantă a săvârșirii faptei de trei sau mai multe persoane împreună, prevăzută de art. 77 lit. a) CP. Doctrina și practica judiciară au arătat că, pentru a fi reținută această circumstanță agravantă, trebuie ca făptuitorii să fi fost prezenți la locul faptei, indiferent dacă aceștia sunt toți coautori sau unii sunt coautori, iar ceilalți sunt complici concomitenți. În speță, B este un astfel de complice concomitent, având în vedere că acesta este cel care i-a deschis lui A ușa blocului prevăzută cu interfon. Chiar dacă primul nu ar fi intrat în apartament împreună cu ceilalți doi inculpați, el s-a aflat la fața locului în momentul comiterii faptei, fiind astfel întrunite condițiile pentru existența complicității concomitente. Din speță reiese însă că toți cei trei inculpați au răvășit bunurile persoanei vătămate, de unde rezultă că toți au pătruns în apartament. În consecință, răspunsul de la litera A este corect.

133. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Circumstanța de la infracțiunea de furt calificat prevăzută de art. 229 alin. (2) lit. c) CP, de o persoană având asupra sa o armă, este o circumstanță reală care se răsfrânge asupra participanților în măsura în care aceștia au cunoscut-o sau au prevăzut-o.

Din speță rezultă că Y a avut asupra sa o armă, în timp ce a comis acte de complicitate concomitentă la infracțiunea de furt săvârșită de X. Întrucât X nu a cunoscut acest lucru, lui nu îi va fi aplicabilă circumstanța săvârșirii infracțiunii de furt calificat de către o persoană înarmată. Totuși, X a săvârșit infracțiunea de furt calificat prin violare de domiciliu [art. 229 alin. (2) lit. b) CP], această circumstanță fiind cunoscută de Y.

În consecință, Y este complice la infracțiunea de furt calificat prin violare de domiciliu și de către o persoană având asupra sa o armă, iar X este autor la infracțiunea de furt calificat prin violare de domiciliu.

Astfel, răspunsurile corecte sunt cele de la literele B și C, iar răspunsul de la litera A este greșit.

134. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Speța ridică problema distincției dintre infracțiunea consumată de furt și tentativa la această infracțiune. Diferența dintre cele două forme de săvârșire a infracțiunii de furt se face în dreptul nostru

potrivit *teoriei apropriațiunii*, respectiv infracțiunea de furt se consideră consumată în momentul în care făptuitorul a scos bunul din posesia sau detenția persoanei vătămate și l-a apropriat, adică a intrat în stăpânirea lui.

Întrucât Y a participat numai la prima activitate infracțională, în sarcina lui se va reține doar o tentativă la infracțiunea de furt. În sarcina lui X se va reține infracțiunea de furt în formă consumată, deoarece, chiar dacă a fost surprins cu bunurile lângă autoturismul din care le-a sustras, el reușise să le scoată din posesia persoanei vătămate și să le însușească, să intre în stăpânirea lor.

În consecință, răspunsurile corecte sunt cele de la literele A și C.

135. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Diferența dintre infracțiunea de furt și cea de tâlhărie constă, în esență, în aceea că, în cazul tâlhăriei, furtul este comis prin întrebuințarea de violențe sau amenințări ori prin punerea victimei în stare de inconștiență sau neputință de a se apăra, potrivit art. 233 CP. În răspunsul de la litera A nu se face referire la un astfel de mod de comitere a furtului, ci doar la aspectul că făptuitorul a profitat de neatenția victimei provocată de un prieten al făptuitorului, care va avea calitatea de complice la furt.

În cazul infracțiunii de furt, acțiunea penală se pune în mișcare, de regulă, din oficiu, cu excepția cazurilor de la art. 231 CP, când acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Cum între făptuitor și victimă nu exista o relație de genul celor menționate în acest text de lege (nu erau membri de familie, nu locuiau împreună etc.), acțiunea penală pentru infracțiunea de furt comisă se pune în mișcare din oficiu. Astfel, răspunsul de la litera B este corect.

Potrivit art. 229 alin. (2) lit. c) CP, se va reține furtul calificat atunci când acesta este comis de o persoană având asupra sa o armă. Pentru reținerea agravantei este suficient ca făptuitorul să aibă arma asupra sa, inclusiv într-un rucsac pe care îl poartă. De altfel, dacă arma ar fi vizibilă pentru victimă, se poate pune în discuție existența unei eventuale infracțiuni de tâlhărie, comisă prin amenințare. Pentru aceste motive, răspunsul de la litera C este corect.

136. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Speța este asemănătoare cu cea anterioară, însă răspunsurile necesită unele comentarii, pentru că sunt diferite de cele de la întrebarea precedentă.

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece în sarcina lui X se va reține infracțiunea de tâlhărie chiar dacă el a comis doar sustragerea, iar o altă persoană, pe baza unei înțelegeri anterioare cu X, a comis acțiunea de lovire. Cum infracțiunea de tâlhărie este o infracțiune complexă, sunt coautori cei care și-au împărțit acțiunile componente ale infracțiunii, respectiv cel care a comis acțiunea principală de furt și cel care a comis acțiunea adiacentă de lovire sau amenințare.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece nu este vorba despre un furt urmărit la plângerea prealabilă, potrivit art. 231 CP, întrucât se menționează că făptuitorul nu este rudă cu victima.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece se va reține furtul calificat săvârșit de o persoană mascată, prevăzut de art. 229 alin. (1) lit. c) CP. Nu are nicio relevanță sub acest aspect faptul că masca purtată de autor reprezenta un personaj de desene animate, din moment ce aceasta îi acoperea toată fața.

137. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

În speță, fiind vorba despre sustragerea unui autoturism în scop de folosință, nu poate fi reținută decât această infracțiune, raportat la același obiect material, nu și infracțiunea de furt în scopul însușirii pe nedrept. Diferența dintre cele două infracțiuni o face scopul sustragerii, în sensul că, în cazul infracțiunii de furt de la art. 228-229 CP, scopul sustragerii este acela de însușire pe nedrept a bunului, în timp ce, la infracțiunea de furt de folosință de la art. 230 CP, scopul sustragerii este acela de a folosi bunul pe nedrept. Scopul folosirii pe nedrept rezultă în speță din aceea că inculpatul l-a rugat pe prietenul său să îl transporte cu autoturismul respectiv și, la refuzul acestuia, a sustras cheia autoturismului și apoi l-a condus până la destinație, abandonându-l acolo. Faptul că mai întâi inculpatul a sustras cheia și apoi, după mai multe ore, s-a urcat la volan și a plecat cu autoturismul nu face ca în sarcina inculpatului să se poată reține atât infracțiunea de furt, cât și cea de furt de folosință, deoarece activitatea sa se circumscrie infracțiunii unice de furt de folosință. Sustragerea cheii a fost doar un act component al săvârșirii infracțiunii de furt de folosință, deoarece, în lipsa cheii, inculpatul nu putea porni autoturismul. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit, iar răspunsul de la litera B este corect.

În speță nu poate fi vorba despre săvârșirea infracțiunii de abuz de încredere, deoarece inculpatului nu i-a fost încredințat autoturismul respectiv cu vreun titlu, lipsind astfel situația-premisă a acestei infracțiuni. Nedeținând autoturismul cu vreun titlu (așa cum îl deținea prietenul său A), în sarcina lui X nu se poate reține decât infracțiunea de furt de folosință, deoarece a sustras folosința autoturismului. Dacă ar fi dat curs cererii sale, prietenul său ar fi putut comite infracțiunea de abuz de încredere. Însă din speță rezultă că numitul A nu a participat în niciun fel la fapta de sustragere în scop de folosință a autovehiculului. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Din enunțul grilei rezultă că sustragerea cheii autoturismului ce aparținea lui B a constituit mijlocul fraudulos prin care inculpatul X a sustras autoturismul în scop de folosință. Cum mijlocul fraudulos nu constituie, prin el însuși, o infracțiune, nu poate fi reținut un concurs de infracțiuni sub forma unui furt simplu, respectiv furt în scop de folosință.*

138. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

În cazul infracțiunii de furt de folosință, consumarea are loc în momentul în care autoturismul este pornit, iar făptuitorul îl pune în mișcare, potrivit cu funcțiunea sa. Dacă făptuitorul îl deplasează prin împingere, iar nu în modul normal în care se face deplasarea cu autoturismul, respectiv prin pornirea motorului, atunci infracțiunea de furt de folosință nu este consumată. Chiar dacă acesta a reușit să deplaseze prin împingere autoturismul până la ieșirea din parcare, fapta de furt de folosință nu s-a consumat, fiind o tentativă la această infracțiune. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsul de la litera C este greșit.

În speță, actele făptuitorului de a împinge autovehiculul spre ieșirea din parcare constituie un act de executare a infracțiunii de furt, nefiind un simplu act de pregătire, din acest motiv răspunsul de la litera B fiind greșit.

139. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

În primul rând, în speță se ridică problema delimitării dintre un simplu act de pregătire și tentativa la infracțiunea de furt. În esență, distincția între acestea constă în aceea că actul de pregătire este unul echivoc, în timp ce tentativa constituie un act neechivoc de punere în executare a hotărârii de a săvârși infracțiunea de furt. Pentru a fi în prezența tentativei la infracțiunea de furt, trebuie ca făptuitorul să fi început executarea acțiunii de luare a bunului mobil din posesia sau detenția persoanei vătămate. Or, în speță, X și Y nu au început să comită acțiunea de luare a vreunui bun mobil din posesia altei persoane, ci doar se deplasau spre locul de unde urmau să comită o astfel de infracțiune. Întrucât simpla deplasare spre locul infracțiunii, chiar având asupra lor instrumentele necesare pentru comiterea acesteia, nu constituie un act de executare, ci un act de pregătire a infracțiunii de furt, nu se poate reține în sarcina celor doi inculpați tentativa la infracțiunea de furt calificat. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece, potrivit art. 112 alin. (1) lit. b) CP, *sunt supuse confiscării speciale: (...) b) bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală (...)*. Acest text de lege presupune ca bunurile supuse confiscării să fi fost folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală ori ca acestea să fi fost destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală *care s-a comis*. Nu pot fi confiscate bunurile destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă aceasta nici nu a fost comisă, decât dacă deținerea lor ar constitui ea însăși o faptă prevăzută de legea penală. Dacă deținerea lor nu este interzisă de lege, nu este suficientă destinarea lor subiectivă acestui scop, de către posesor, ci trebuie să fi existat posibilitatea obiectivă de a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, faptă care a fost săvârșită ori a rămas în forma unei tentative pedepsibile.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, nesăvârșind vreo infracțiune care să atragă urmărirea penală și trimiterea în judecată a inculpaților (întrucât actele pregătitoare nu sunt sancționate la infracțiunea de furt), este evident că față de aceștia nu se poate dispune nici renunțarea la aplicarea pedepsei, care ar putea fi dispusă doar în cazul săvârșirii unei infracțiuni.

Comisia de soluționare a contestațiilor a respins contestațiile formulate împotriva acestei întrebări, reținând că *nu sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și B. Din enunț nu rezultă că inculpații au săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, activitatea acestora îmbracă forma unor*

acte de pregătire nepedepsibile, constatare în raport de care nu poate fi reținută tentativa întreruptă la infracțiunea de furt calificat.

| 140. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

În cazul luării prin amenințare a unui autovehicul în scopul folosirii pe nedrept, suntem în prezența unei infracțiuni de tâlhărie, iar nu a unei infracțiuni de furt urmărit la plângerea prealabilă (art. 231 CP). Oricum, în cazul tâlhăriei, chiar dacă ar fi vorba despre luarea prin violență sau amenințare a unui bun aparținând unui membru de familie, nu se aplică dispoziția privind necesitatea plângerii prealabile pentru tragerea la răspundere penală a făptuitorului.

Sustragerea de către gazdă a unui bun de la cel găzduit nu se încadrează în ipotezele de furt urmărit la plângere prealabilă, deoarece acesta include doar situația sustragerii unui bun de către cel găzduit de la cel care îl găzduiește. Cum această din urmă situație nu poate fi aplicată prin analogie și în cazul sustragerii comise de către gazdă, răspunsul de la litera B este greșit.

Sustragerea unor bunuri de către un nepot de frate se încadrează în categoria furtului comis între membri de familie, urmărit la plângerea prealabilă, chiar dacă subiectul activ nu locuiește împreună cu subiectul pasiv. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect.

| 141. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

În cazul furtului săvârșit de cel care locuiește împreună cu persoana vătămată sunt aplicabile regulile de la art. 231 CP referitoare la punerea în mișcare a acțiunii penale la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Situația persoanelor care locuiesc împreună este diferită de cea a persoanelor aflate în relația de gazdă și găzduit. În cazul persoanelor care locuiesc împreună există o relație de încredere reciprocă între acestea, ele aflându-se pe picior de egalitate în cadrul locuinței, în timp ce în cazul persoanei găzduite aceasta nu poate fi pusă pe același plan cu cel care o găzduiește, întrucât doar cel care găzduiește îi conferă încredere celui găzduit.

În consecință, raportat la enunțul dat, condiția plângerii prealabile pentru punerea în mișcare a acțiunii penale în cazul infracțiunii de furt se aplică doar în cazul în care autorul infracțiunii de furt este cel găzduit, nu și în cazul în care autorul furtului este cel care găzduiește.

Din acest motiv, răspunsurile de la literele A și C sunt corecte, răspunsul de la litera B fiind greșit.

| 142. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

În speță este vorba despre săvârșirea unei infracțiuni de furt între membri de familie, urmărit la plângerea prealabilă. Din speță rezultă că inculpatul și persoana vătămată erau veri primari, fiind astfel rude de gradul al IV-lea ce se încadrează în categoria membrilor de familie, fapt care atrage aplicarea în cazul infracțiunii de furt a dispozițiilor art. 231 CP referitoare la necesitatea plângerii prealabile.

O altă chestiune este aceea a aplicării în speță a dispozițiilor legale privind distrugerea, întrucât făptuitorul, după ce a sustras bunurile, le-a distrus. Având în vedere că infracțiunea de furt presupune luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia cu scopul însușirii pe nedrept, iar în cazul realizării acestui scop făptuitorul poate să consume bunurile ori să se comporte cu acestea ca un proprietar, în sarcina lui nu se poate reține și infracțiunea de distrugere. Infracțiunea de distrugere este sancționată când bunul aparține făptuitorului doar dacă s-a realizat prin incendiere, explozie ori prin alte asemenea mijloace și dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri. Potrivit art. 253 alin. (4) CP, doar în această situație s-ar fi putut reține în sarcina făptuitorului, alături de infracțiunea de furt, și infracțiunea de distrugere. În speță s-a reținut că inculpatul a aruncat bunurile în foc, pentru a șterge orice urmă, însă aceasta nu echivalează cu un act de incendiere de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri. Din acest motiv, nu sunt incidente dispozițiile art. 253 alin. (4) CP, prin urmare, răspunsul de la litera B este greșit, răspunsurile de la literele A și C fiind corecte.

2.2. Tâlhăria și pirateria

| 143. Răspuns: A, B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Întrebarea ridică, în primul rând, problema reținerii infracțiunii de tâlhărie în cazul în care autorul ar folosi violențele pentru a-și recupera un bun mobil deținut de o altă persoană.

Potrivit definiției infracțiunii de furt, prevăzută de art. 228 alin. (1) CP, aceasta constă în *luarea unui bun mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, în scopul de a și-l însuși pe nedrept (...)*. Cum infracțiunea de tâlhărie este o infracțiune complexă, care absoarbe în conținutul său infracțiunea de furt, este obligatoriu ca aceasta din urmă să întrunească toate condițiile prevăzute de art. 228 alin. (1) CP și atunci când ea face parte din tâlhărie. În cazul în care fapta nu ar întruni toate elementele constitutive ale infracțiunii de furt (fapt tentat ori consumat), ea nu poate fi reținută nici ca infracțiune componentă a tâlhăriei.

Răspunsul de la litera A este corect, pentru că recuperarea de către proprietar a unui bun mobil proprietatea sa, sustras cu o zi înainte de către persoana vătămată, nu poate constitui infracțiunea de furt, întrucât nu se verifică condiția însușirii bunului pe nedrept. În consecință, în cazul în care proprietarul bunului ar folosi violența pentru a-și recupera bunul de la cel care i l-a furat, nu ar fi întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie. Rămâne însă, în acest caz, infracțiunea de lovire sau alte violențe, cea de-a doua componentă a infracțiunii de tâlhărie, pentru că făptuitorul nu este îndreptățit să exercite violențe asupra acestei persoane nici măcar pentru a-și recupera bunul sustras.

Răspunsul de la litera B este corect, pentru că, nici în cazul în care făptuitorul ar întrebuința amenințări în scopul de a dobândi un folos nepatrimonial injust, nu suntem în prezența infracțiunii de tâlhărie, ci a infracțiunii de șantaj. Una dintre diferențele dintre infracțiunea de șantaj și cea de tâlhărie constă în aceea că, în cazul acesteia din urmă, făptuitorul urmărește dobândirea unui folos patrimonial, în timp ce, în cazul infracțiunii de șantaj, acesta poate urmări și dobândirea unui folos nepatrimonial. Fiind vorba despre folosirea amenințării în scopul dobândirii în mod injust a unui folos nepatrimonial, nu poate fi vorba despre infracțiunea de tâlhărie.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece făptuitorul urmărește însușirea unui bun deținut de o altă persoană în baza unui titlu. Astfel, din moment ce bunul era deținut legal în baza unui contract de închiriere, sustragerea acestuia de către proprietar constituie infracțiunea de furt, deoarece este vorba despre o deposedare a unei persoane îndreptățite să dețină bunul respectiv. Potrivit art. 228 alin. (2) CP, *fapta constituie furt și dacă bunul aparține în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârșirii acel bun se găsea în posesia sau detenția legitimă a altei persoane*. Fiind vorba despre această ipoteză, fapta proprietarului de a-și însuși acest bun prin violență constituie infracțiunea de tâlhărie.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera A este corectă, întrucât nu constituie furt și, consecutiv, tâlhărie fapta proprietarului de a lua bunul din detenția nelegitimă a unei alte persoane. Varianta de la litera B este corectă, întrucât enunțul face referire la obținerea unui folos nepatrimonial, iar tâlhăria este o infracțiune îndreptată împotriva patrimoniului. Varianta de la litera C nu este corectă, deoarece, în acest caz, fapta constituie infracțiunea de tâlhărie, bunul fiind luat de proprietar din detenția legitimă a persoanei vătămate.*

| 144. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

În cazul infracțiunii de tâlhărie vor fi coautori și cei care și-au împărțit atribuțiile, în sensul că unul dintre inculpați a săvârșit fapta de furt, iar celălalt fapta de constrângere, respectiv amenințare sau lovire. Fiind vorba despre o infracțiune complexă la care elementul material constă în două acțiuni diferite, dar comise concomitent sau în aceeași împrejurare, nu are nicio relevanță modul în care coautorii au conceput săvârșirea infracțiunii. Chiar dacă violențele au fost exercitate doar de către X, iar geanta victimei a fost sustrasă doar de către Y, ambii sunt coautori la infracțiunea de tâlhărie.

În consecință, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite. Nu poate fi vorba despre săvârșirea de către X a unei tentative la infracțiunea de tâlhărie, deoarece fapta de tâlhărie a fost consumată.

De asemenea, nu poate fi reținută în sarcina lui X doar infracțiunea de lovire și alte violențe, deoarece violențele exercitate de acesta au avut ca scop sustragerea genții persoanei vătămate, faptă care a fost realizată împreună cu Y.

| 145. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Potrivit art. 233 CP, infracțiunea de tâlhărie constă nu doar în furtul săvârșit prin întrebuințarea de violențe sau amenințări, ci și în furtul săvârșit prin punerea victimei în stare de inconștiență. Însă, în speță, fapta constituie infracțiunea de tâlhărie calificată, deoarece a fost săvârșită într-un mijloc

de transport (tren) [art. 234 alin. (1) lit. e) CP]. Prin urmare, nu poate fi vorba despre o infracțiune de furt, deoarece făptuitorul este cel care a pus victima în stare de inconștiență, administrându-i un somnifer în cafea.

De asemenea, nu poate fi reținută nici infracțiunea de abuz de încredere, întrucât nu este vorba despre deținerea de către făptuitor cu vreun titlu a bunului sustras.

În consecință, răspunsul de la litera A este corect, răspunsurile de la literele B și C fiind greșite.

146. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Infracțiunea de tâlhărie este o infracțiune complexă care absoarbe infracțiunea de furt, infracțiunea de lovire sau alte violențe ori infracțiunea de amenințare. În consecință, infracțiunea de tâlhărie va avea același obiect material cu cele posibile la infracțiunile absorbite. Însă, infracțiunea de tâlhărie se poate săvârși nu doar prin acțiuni de constrângere care presupun existența unui obiect material (lovire sau alte violențe), ci și prin acțiuni care nu sunt susceptibile de a avea un obiect material, cum ar fi infracțiunea de amenințare. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect, deoarece reunirea în conținutul infracțiunii de tâlhărie a două infracțiuni distincte nu presupune întotdeauna și existența a două obiecte materiale.

În cazul în care unul dintre făptuitori distrage atenția victimei, iar cel de-al doilea o îmbrâncește, sustrăgându-i telefonul mobil, primul făptuitor nu a comis niciunul dintre actele care constituie elementul material al infracțiunii de tâlhărie. Astfel, acesta nu a comis nici acte de constrângere, nici acte de sustragere, pentru a putea fi considerat coautor la infracțiunea de tâlhărie. În consecință, contribuția sa rămâne aceea de complice la infracțiunea de tâlhărie, întrucât a înlesnit săvârșirea acestei infracțiuni de către cel de-al doilea făptuitor. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

În cazul infracțiunii de tâlhărie, de regulă, subiectul pasiv principal este identic cu persoana care are calitatea de subiect pasiv secundar, adică persoana în patrimoniul căreia se produce paguba faptei de furt este aceeași cu cea împotriva căreia s-au exercitat acte de violență. De menționat este că pot exista și subiecți pasivi diferiți, în cazul în care violențele sunt exercitate asupra unei persoane, iar bunul sustras aparține altei persoane. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect.

147. Răspuns: A, C ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Noul Cod penal a prevăzut ca regulă de principiu în art. 36 alin. (3) CP că *infracțiunea complexă săvârșită cu intenție depășită, dacă s-a produs numai rezultatul mai grav al acțiunii secundare, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea complexă consumată.* Astfel, în cazul infracțiunii de tâlhărie care a avut ca urmare moartea victimei, chiar dacă tâlhăria a rămas în fază de tentativă, se va aplica pedeapsa pentru forma consumată a infracțiunii, potrivit art. 36 alin. (3) CP. Din acest motiv, răspunsurile de la literele A și C sunt corecte, iar răspunsul de la litera B este greșit.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera B nu este corectă, întrucât acțiunea făptuitorului de a sustrage suma de bani nu a fost realizată, nefiind finalizată (consumată) acțiunea principală ca urmare a intervenției altor persoane. De altfel, variantele de la literele A și B nu pot fi corecte în același timp. Chiar dacă art. 237 CP nu face trimitere la art. 236 CP, intenția legiuitorului de a sancționa tentativa la infracțiunea complexă săvârșită cu intenție depășită rezultă fără echivoc din cuprinsul art. 36 alin. (3) CP. Decizia nr. 741/1980 a fostului Tribunal Suprem, Secția penală (invocată de candidat), se referă la tratamentul sancționator al tentativei la infracțiunea complexă praeterintenționată, iar nu la existența ori inexistența acestei forme a infracțiunii.*

148. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

În cazul pluralității de subiecți pasivi ai infracțiunii de tâlhărie, s-au exprimat mai multe opinii cu privire la numărul de infracțiuni care se comit într-o asemenea situație. În cazul în care sunt amenințate două persoane vătămate și prin aceasta se sustrage un singur bun, aparținând doar uneia dintre ele, opinia majoritară este că se comite o singură infracțiune de tâlhărie, întrucât este vorba despre o infracțiune contra patrimoniului. În cazul în care sunt amenințate două persoane (sau numai una dintre acestea), în scopul sustragerii de la ambele a câte unui bun, se comit două infracțiuni de tâlhărie, deoarece se comit două infracțiuni de furt prin amenințarea a două persoane vătămate. Aceasta este și situația din speță, unde inculpatul a comis două infracțiuni de tâlhărie aflate în concurs. Faptul că cele două persoane vătămate sunt soț și soție nu are nicio relevanță cu privire la numărul de infracțiuni de tâlhărie, deoarece făptuitorul a luat câte un bun de la fiecare persoană vătămată. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect, iar cel de la litera B este greșit.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, pentru a se reține în sarcina cuiva infracțiunea de tâlhărie prin folosirea unei arme, prevăzută de art. 234 alin. (1) lit. a) CP, trebuie ca făptuitorul să folosească efectiv arma respectivă. Cum din speță rezultă că făptuitorul avea în buzunar un cuțit despre care persoanele vătămate nu au cunoscut, rezultă că nu poate fi reținută această agravantă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, deoarece *elementul material al infracțiunii de tâlhărie este format din două acțiuni corelate, și anume o acțiune principală de furt și una adiacentă, de constrângere. Subiectul pasiv al infracțiunii este persoana față de care s-a săvârșit tâlhăria, deci persoana ale cărei bunuri au fost sustrase prin săvârșirea tâlhăriei sau acele persoane față de care s-a săvârșit numai acțiunea adiacentă, violența sau amenințarea. Unitatea sau pluralitatea în cazul infracțiunii complexe de tâlhărie este determinată, pe de o parte, de obiectul acțiunii principale, iar, pe de altă parte, de numărul persoanelor asupra cărora se exercită acte de amenințare sau violență pentru însușirea bunului, pentru păstrarea bunului furat ori ca făptuitorul să își asigure scăparea. Ori de câte ori, prin acte de amenințare, se sustrag bunuri de la mai multe persoane, ne vom afla în prezența unui concurs de infracțiuni, și nu a unei singure infracțiuni. Calitatea de soți a persoanelor vătămate AA și AB – cum este cazul în speță – asupra cărora inculpatul a exercitat acte de amenințare, însușindu-și de la una dintre acestea ceasul de la mână, iar de la cealaltă cerceii, nu afectează pluralitatea de infracțiuni, inculpatul săvârșind două infracțiuni de tâlhărie, în concurs. Ceea ce interesează pentru reținerea unui concurs de infracțiuni este faptul că bunurile se aflau în posesia a două persoane diferite, asupra cărora s-au exercitat acte de violență.*

149. Răspuns: (grilă anulată) ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Speța este susceptibilă de discuții, acesta fiind motivul pentru care a fost anulată în urma contestațiilor formulate. În cazul în care infracțiunea de tâlhărie a fost săvârșită prin exercitarea de agresiuni asupra a două persoane, pentru sustragerea unui singur bun aflat în patrimoniul uneia dintre persoanele agresate, au fost opinii care au susținut că suntem în prezența unei singure infracțiuni de tâlhărie, deoarece a fost vătămat un singur patrimoniu, după cum au fost și opinii care au susținut că suntem în prezența a două infracțiuni de tâlhărie, întrucât au fost vătămate două persoane.

În cazul infracțiunii de tâlhărie, în general, se consideră că infracțiunea de furt este cea care dă încadrarea juridică a faptei de tâlhărie, atât în cazul distincției dintre infracțiunea consumată și tentativă (după cum fapta de furt a fost consumată sau a rămas în forma tentativei), cât și în cazul în care au fost exercitate violențe asupra a două sau mai multor persoane pentru sustragerea unui singur bun. Însă, în cazul infracțiunilor contra persoanei, pluralitatea de subiecți pasivi atrage pluralitatea de infracțiuni, ceea ce i-a determinat pe unii autori să considere că și în cazul în care agresiunile au fost exercitate pentru sustragerea unui bun vom fi tot în prezența unei pluralități de infracțiuni de tâlhărie, dacă au fost exercitate acte de constrângere asupra a două sau mai multor persoane.

În ceea ce privește răspunsul de la litera A, infracțiunea de tâlhărie agravată care a avut ca urmare moartea victimei absoarbe infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, deoarece loviturile aplicate lui Y au avut ca scop asigurarea scăpării inculpatului. Din acest motiv, infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte nu poate fi reținută în concurs cu infracțiunea de tâlhărie agravată, răspunsul de la litera A fiind, evident, greșit.

150. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

La fel ca în speța anterioară, și în aceasta se pune problema încadrării juridice a faptei de tâlhărie săvârșite în condițiile în care fapta de furt s-a comis în dauna unei singure persoane, iar actele de violență au fost exercitate împotriva a două sau mai multor persoane. Comisia de examen a considerat că încadrarea juridică corectă a faptei este aceea a unei singure infracțiuni de tâlhărie, pentru că a fost lezat un singur patrimoniu prin fapta de furt, deși au fost exercitate acte de violență asupra a două persoane.

Fiind vorba despre un furt săvârșit dintr-o locuință, încadrarea juridică a faptei de tâlhărie este cea prevăzută de art. 234 alin. (1) lit. f) CP, respectiv tâlhărie calificată prin violare de domiciliu.

Infracțiunea de ultraj este o infracțiune contra autorității care absoarbe în conținutul constitutiv infracțiunea de lovire sau alte violențe exercitate împotriva funcționarului învestit cu autoritatea statului. Din acest motiv, în cazul în care sunt vătămate două sau mai multe persoane, vor fi tot atâtea infracțiuni de ultraj în concurs câți subiecți pasivi (secundari) au fost agresați.

151. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Potrivit art. 229 alin. (1) lit. a) CP, furtul săvârșit într-un mijloc de transport în comun este furt calificat, iar potrivit art. 234 alin. (1) lit. e) CP, tâlhăria săvârșită într-un mijloc de transport sau asupra unui mijloc de transport este tâlhărie calificată. Cele două variante agravate ale infracțiunilor de furt și, respectiv, tâlhărie au în comun săvârșirea faptei într-un mijloc de transport, chiar dacă la infracțiunea de furt trebuie să fie un mijloc de transport în comun, iar la infracțiunea de tâlhărie poate fi orice mijloc de transport. Cum săvârșirea faptei într-un tramvai acoperă ambele ipoteze, răspunsul corect este cel de la litera C.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece agravanta săvârșirii faptei prin simularea unor calități oficiale este calificată doar pentru infracțiunea de tâlhărie, iar răspunsul de la litera B este greșit, deoarece agravanta săvârșirii faptei prin efracție este calificată doar pentru infracțiunea de furt.

152. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, în acest caz, nu este vorba despre folosirea violenței de către cel care a sustras un bun pentru a-și asigura scăparea. Pentru a fi în această ipoteză a infracțiunii de tâlhărie, ar trebui ca făptuitorul să fie surprins la locul faptei chiar în momentul comiterii furtului, iar nu într-o altă zi, ulterioară. În acest din urmă caz, chiar dacă făptuitorul ar folosi violența pentru a-și asigura scăparea, nu mai suntem în prezența infracțiunii de tâlhărie, ci a unei infracțiuni de violență, pentru că nu există o legătură spațio-temporală între infracțiunea de furt și folosirea violenței. Doar atunci când cele două infracțiuni sunt comise în aceeași împrejurare vom fi în prezența infracțiunii de tâlhărie, nu și atunci când sunt comise în două zile diferite.

În cazul în care un participant la infracțiunea de tâlhărie comite actele de violență, iar alt participant comite fapta de furt, cei doi vor fi coautori, deoarece comit fiecare câte o acțiune care intră în elementul material al infracțiunii complexe de tâlhărie. Așadar, participantul care va comite violența, pentru a-i facilita altuia săvârșirea furtului, va fi coautor, iar nu complice la infracțiunea de tâlhărie. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece tâlhăria calificată, comisă de către o persoană travestită, poate fi săvârșită în formă continuată. Făptuitorul poate comite în baza aceleiași rezoluții infracționale mai multe acte materiale ale infracțiunii de tâlhărie, împotriva aceluiași subiect pasiv ori împotriva unor subiecți pasivi diferiți. Dacă acesta va fi travestit la cel puțin unul dintre aceste acte materiale, se va reține varianta calificată a infracțiunii de tâlhărie, comisă de o persoană travestită.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât existența infracțiunii de tâlhărie presupune, între altele, și o conexitate spațio-temporală între furt și violențe, indiferent dacă acestea din urmă sunt exercitate pentru a asigura scăparea, pentru a păstra bunul sustras sau pentru ștergerea urmelor infracțiunii. Cum, în speță, violențele au fost exercitate în ziua următoare, această condiție nu este îndeplinită. Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât, în speță, X a comis acte de executare (violență), el fiind astfel coautor la tâlhărie, nu complice.*

153. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Potrivit art. 233 CP, tâlhăria este *furtul săvârșit prin întrebuințarea de violențe sau amenințări, precum și furtul urmat de întrebuințarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracțiunii ori pentru ca făptuitorul să își asigure scăparea.* În consecință, vor reprezenta infracțiunea de tâlhărie furtul urmat de întrebuințarea de amenințări pentru păstrarea bunului furat și furtul săvârșit prin amenințarea victimei cu o armă anterior luării bunului, corespunzător răspunsurilor de la literele A și B.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, pentru a exista infracțiunea de tâlhărie, trebuie ca făptuitorul să fie cel care a pus victima în stare de inconștiență, pentru a ușura comiterea infracțiunii de furt. Cum în răspuns se arată că este vorba despre un furt săvârșit asupra unei persoane care *se afla* în stare de inconștiență, iar nu asupra unei persoane care *a fost pusă* în stare de inconștiență de către făptuitor, rezultă că nu suntem în prezența unei infracțiuni de tâlhărie.

154. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

În sarcina lui X nu se poate reține infracțiunea de distrugere alături de infracțiunea de tâlhărie, deoarece tâlhăria calificată (săvârșită într-un mijloc de transport) absoarbe în conținutul ei infracțiunea de furt prin efracție. O caracteristică a furtului prin efracție este aceea a îndepărtării prin violență a

obstacolului situat între făptuitor și bun. Cum în infracțiunea de tâlhărie se absorb atât infracțiunea de furt, cât și cea de furt calificat (implicit furtul calificat săvârșit prin efracție), nu poate fi reținută alături de tâlhărie și infracțiunea de distrugere.

În sarcina lui Y se va reține infracțiunea de tăinuire, deoarece acesta a prevăzut că bunurile cumpărate provin din săvârșirea unei infracțiuni. Nu are importanță dacă acesta nu a cunoscut în detaliu datele infracțiunii de la care provin bunurile cumpărate.

Așadar, răspunsurile de la literele A și C sunt corecte, iar răspunsul de la litera B este greșit.

155. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Infracțiunea de tâlhărie este o infracțiune complexă, deoarece absoarbe în conținutul său două infracțiuni diferite: una de furt și alta de lovire sau alte violențe ori de amenințare, ambele reunite de legiuitor într-o singură infracțiune. Suntem, așadar, în prezența unei unități legale de infracțiune.

Infracțiunea de tâlhărie există atât în situația în care violențele sunt exercitate anterior comiterii faptei de furt, cât și în situația în care acestea sunt exercitate ulterior consumării furtului, fie pentru păstrarea bunului sustras, fie pentru asigurarea scăpării făptuitorului.

În consecință, răspunsurile de la literele A și C sunt corecte, iar răspunsul de la litera B este greșit.

156. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

În speță, furtul de folosință prevăzut de art. 230 alin. (2) CP a fost urmat imediat de lovirea persoanei vătămate de către făptuitor, în scopul păstrării bunului furat. Or, în acest caz, infracțiunea inițială de furt a devenit o infracțiune de tâlhărie din momentul folosirii violenței în scopul păstrării bunului furat. Tâlhăria este o infracțiune complexă, care absoarbe în conținutul său furtul și violențele, iar acestea din urmă își pierd individualitatea, nemaiputând fi reținute separat. De aceea, răspunsurile de la literele A și B, care rețin în sarcina făptuitorului în mod separat infracțiunea de furt de folosință, sunt greșite. În plus, răspunsul de la litera A este greșit, pentru că reține în sarcina făptuitorului infracțiunea de furt alături de infracțiunea de tâlhărie, deși aceasta din urmă absoarbe furtul.

În cazul în care violențele exercitate în scopul sustragerii bunului au condus la moartea persoanei vătămate, iar acest din urmă rezultat s-a produs din culpa făptuitorului, se va reține varianta agravată a infracțiunii de tâlhărie care a avut ca urmare moartea victimei, prevăzută de art. 236 CP. Fiind vorba despre o variantă complexă a infracțiunii de tâlhărie, nu se mai poate reține în sarcina făptuitorului și infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte. Cea din urmă reprezintă o componentă a infracțiunii de tâlhărie și nu poate fi separată de aceasta. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit, iar cel de la litera C este corect.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât violența și sustragerea s-au comis într-o unitate spațio-temporală. În plus, tâlhăria absoarbe infracțiunea de furt în oricare dintre formele sale, inclusiv furtul de folosință. Așa fiind, în speță se va reține o infracțiune de tâlhărie care a avut ca urmare moartea victimei, și nu un concurs de infracțiuni.*

157. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Infracțiunea de tâlhărie, fiind o infracțiune complexă, absoarbe în conținutul său constitutiv o faptă de furt și una de lovire sau alte violențe ori de amenințare, așadar, nu poate fi reținută în niciun caz în concurs ideal cu o infracțiune de furt, față de același obiect material. Fiind, astfel, o faptă unică, este evident că nu putem fi în prezența unei pluralități de infracțiuni, iar din acest motiv răspunsul de la litera A este greșit.

În cazul în care făptuitorul exercită acte de loviri după consumarea faptei de furt pentru a-și asigura scăparea sau păstrarea bunului sustras, suntem în prezența unei infracțiuni de tâlhărie. Nu are nicio relevanță faptul că violențele sunt exercitate împotriva unei alte persoane decât cea de la care făptuitorul a sustras bunul, așadar, în cazul răspunsului de la litera B făptuitorul comite o infracțiune de tâlhărie ce absoarbe infracțiunea de lovire și alte violențe exercitate de X față de Z.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece în cazul comiterii infracțiunii în sediul unei persoane juridice vom fi în prezența tâlhăriei calificate prin violarea sediului profesional, prevăzută de art. 234 alin. (1) lit. f) CP.

| 158. Răspuns: B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

În situația în care făptuitorul susține în mod mincinos că este procuror și prezintă o legitimație falsă, cerându-i persoanei vătămate să îi predea telefonul mobil, iar aceasta remite bunul respectiv, suntem în prezența unei infracțiuni de înșelăciune săvârșite prin folosirea de calități mincinoase [art. 244 alin. (2) CP]. Întrucât nu s-a exercitat vreun act de constrângere, ci un act de inducere în eroare, răspunsul de la litera A este greșit.

În cazul în care făptuitorul pretinde că este procuror și îi spune unui vânzător din piață că, dacă nu îi dă pe loc o parte din profitul obținut, va dispune împotriva sa măsura preventivă a reținerii, suntem în prezența unei infracțiuni de tâlhărie calificată prin folosirea de calități oficiale, prevăzută de art. 234 alin. (1) lit. b) CP. În acest caz, amenințarea cu privarea de libertate este suficient de gravă ca să îi insufle persoanei vătămate o stare de temere. De asemenea, luarea pe nedrept a banilor constituie o faptă de furt aptă să atragă reținerea infracțiunii de tâlhărie în sarcina făptuitorului. De acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

În situația descrisă la răspunsul de la litera C suntem în prezența unei infracțiuni de luare de mită, deoarece inculpatul exercită funcția de procuror și îi cere persoanei vătămate să îi dea o sumă de bani în legătură cu neîndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu. Având în vedere că făptuitorul face referire la începerea urmăririi penale pentru o faptă pe care persoana vătămată o comisese, suma pretinsă este legată de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, astfel că nu poate fi vorba despre săvârșirea unei infracțiuni de tâlhărie.

| 159. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit, printr-un recurs în interesul legii care își păstrează valabilitatea și sub imperiul actualului Cod penal, că *fapta de însușire pe nedrept de cabluri, linii, echipamente și instalații de telecomunicații, radiocomunicații, precum și componente de comunicații constituie infracțiunea de furt calificat prevăzută de textul de lege menționat numai dacă, în momentul sustragerii, acestea erau efectiv integrate într-o rețea sau într-un sistem de comunicații aflat sau nu în funcțiune* [ICCJ, SU, *Decizia nr. II/2006* (M. Of. nr. 291 din 31.03.2006)]. Întrucât infracțiunea de tâlhărie este o infracțiune complexă, care include în conținutul său infracțiunea de furt, pentru a se reține această infracțiune complexă este necesară îndeplinirea tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii de furt absorbite în conținutul său. La fel, pentru a se reține varianta agravată a infracțiunii de tâlhărie calificată prevăzută de art. 234 alin. (2) CP, trebuie îndeplinite toate condițiile cu privire la obiectul material, prevăzute în art. 229 alin. (3) CP, la care primul text de lege face referire.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de tâlhărie calificată prin violare de domiciliu sau sediu profesional, prevăzută de art. 234 alin. (1) lit. f) CP, este o infracțiune complexă, care absoarbe în conținutul său infracțiunile de violare de domiciliu și violare a sediului profesional prevăzute de art. 224 și de art. 225 CP. În această modalitate a infracțiunii de tâlhărie suntem în prezența unei duble complexități legale, pe de o parte, există o complexitate legală prin reunirea în conținutul unei singure infracțiuni a infracțiunilor distincte de furt și de violență (loviri sau alte violențe, amenințare etc.), iar, pe de altă parte, există o complexitate legală prin absorbție, întrucât în conținutul aceleiași infracțiuni complexe sunt absorbite și infracțiunile de violare de domiciliu ori violare a sediului profesional.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece fapta descrisă constituie infracțiunea de tâlhărie calificată săvârșită într-un mijloc de transport, prevăzută de art. 234 alin. (1) lit. e) CP. Spre deosebire de infracțiunea similară de furt calificat – prevăzută de art. 229 alin. (1) lit. a) CP –, în cazul tâlhăriei nu este necesar ca fapta să fie comisă într-un mijloc de transport în comun, ci poate fi comisă în orice mijloc de transport. Fapta de furt descrisă în speță a fost comisă într-un mijloc de transport în comun, iar făptuitorul a folosit violența împotriva unei persoane, pentru a-și asigura scăparea.

| 160. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Pentru răspunsurile de la literele A și C, a se vedea explicațiile de la întrebarea anterioară.

Și pentru răspunsul de la litera B este valabilă explicația de la întrebarea anterioară, neexistând vreo deosebire între comiterea tâlhăriei prin violare de domiciliu și cea prin violare a sediului profesional.

| 161. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Infracțiunea de tâlhărie calificată se va reține (printre altele) atunci când fapta a fost comisă în timpul nopții sau într-un mijloc de transport, potrivit art. 234 alin. (1) lit. d) și e) CP. Nu are nicio relevanță dacă este vorba despre un mijloc de transport în comun sau privat și nici dacă mijlocul de transport în comun era în mișcare sau se afla în stație. Prin urmare, răspunsurile de la literele A și B sunt ambele corecte.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece tâlhăria nu este calificată dacă este comisă cu ajutorul unui complice.

| 162. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

Răspunsurile de la literele A și B sunt corecte, deoarece infracțiunea de tâlhărie calificată se va reține (printre altele) atunci când fapta a fost comisă prin simularea de calități oficiale sau în timpul nopții, potrivit art. 234 alin. (1) lit. b) și d) CP. Tâlhăria prin simularea de calități oficiale se va reține doar dacă este vorba despre calități oficiale care, dacă ar fi reale, ar înlesni săvârșirea infracțiunii (de exemplu, calitatea de polițist).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece tâlhăria nu este calificată dacă este comisă de două sau mai multe persoane împreună. În acest caz, dacă fapta este comisă de trei sau mai multe persoane împreună, se va reține circumstanța agravantă generală de la art. 77 lit. a) CP.

| 163. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece actele de constrângere exercitate de inculpat au avut ca scop determinarea persoanei vătămate la întreținerea de raporturi sexuale cu inculpatul. Violența nu a fost exercitată cu scopul însușirii de către inculpat a telefonului mobil al persoanei vătămate. Nu poate fi reținută în sarcina inculpatului infracțiunea de tâlhărie, deoarece nu există în speță o infracțiune de furt, nefiind vorba despre luarea telefonului mobil în scopul de a și-l însuși pe nedrept. Lipsa acestui scop rezultă din faptul că inculpatul a aruncat imediat telefonul mobil al persoanei vătămate.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece nu poate fi vorba nici despre tentativă la infracțiunea de tâlhărie, din moment ce nu există nici o tentativă la infracțiunea de furt, comisă cu privire la telefonul mobil. Așa cum s-a arătat anterior, inculpatul nu a intenționat să își însușească telefonul mobil al persoanei vătămate, motiv pentru care nu se poate reține în speță existența unei tentative la infracțiunea de furt. Pentru a se putea reține infracțiunea complexă de tâlhărie, în formă consumată sau a tentativei, este absolut necesar să fie întrunite elementele constitutive ale ambelor infracțiuni ce compun această infracțiune complexă, respectiv ale infracțiunii de furt și ale unei infracțiuni de violență (amenințare, lovire etc.). Dacă nu sunt întrunite elementele constitutive ale ambelor infracțiuni componente, nu se poate reține nici infracțiunea de tâlhărie.

Răspunsul de la litera C este corect, având în vedere că fapta inculpatului de a încerca să întrețină acte sexuale prin constrângere cu persoana vătămată constituie tentativă la infracțiunea de viol. De asemenea, fapta lui H de a-i smulge telefonul mobil și de a-l arunca pe geam, provocând distrugerea acestuia, constituie infracțiunea de distrugere.

Contestațiile au fost respinse ca nefondate, pentru următoarele considerente: *din datele speței rezultă că intenția inculpatului a fost aceea de a întreține raporturi sexuale cu victima, prin constrângere, iar nu de a-și însuși, prin violență, telefonul acesteia. Acesta i-a smuls victimei telefonul, aruncându-l pe geam și distrugându-l, exclusiv pentru a o împiedica să anunțe organele de poliție, astfel că infracțiunea de tâlhărie nu putea fi reținută.*

| 164. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Infracțiunea de tâlhărie este o infracțiune complexă, care are ca obiect juridic principal ocrotirea patrimoniului. De aceea, momentul consumării infracțiunii este dat de momentul producerii urmării imediate principale, respectiv vătămarea patrimoniului. Cum făptuitorul nu a reușit să sustragă geanta, chiar dacă acțiunea adiacentă (lovirea) s-a consumat, infracțiunea de tâlhărie a rămas în forma tentativei.

Pentru a se reține tentativă la infracțiunea de omor, este necesar ca modul în care a fost concepută și executată acțiunea de ucidere să fie apt să producă decesul victimei. Altfel, dacă făptuitorul a conceput într-un mod absurd săvârșirea infracțiunii, nu se poate reține nici măcar tentativa la infracțiunea de omor, fiind vorba despre o tentativă absolut improprie.

Pentru aceste motive, răspunsurile de la literele A și B sunt corecte.

Infracțiunea de furt se consumă imediat ce au avut loc deposedarea victimei și imposedarea făptuitorului cu bunul sustras. În speță s-au realizat ambele acțiuni componente ale infracțiunii de furt, deoarece făptuitorul a luat portofelul și a păstrat banii. Faptul că a aruncat apoi portofelul nu are nicio relevanță cu privire la consumarea infracțiunii de furt. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

| 165. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Răspunsurile de la literele A și B sunt identice cu cele de la întrebarea anterioară, fiind valabile comentariile făcute acolo cu privire la acestea.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, în cazul în care făptuitorul este surprins cu mâna în geanta victimei, nu s-a consumat infracțiunea de furt. Chiar dacă făptuitorul ar fi pus mâna pe portofelul pe care intenționa să îl sustragă, din moment ce nu a reușit să intre în posesia acestuia, nu poate fi vorba despre o însușire a bunului. În sistemul nostru de drept a fost consacrată teoria apropriațiunii, potrivit căreia infracțiunea de furt se consumă în momentul în care făptuitorul a reușit să scoată bunul din posesia persoanei vătămate și să intre la rândul său în posesia bunului. Or, în speță, făptuitorul nu a reușit nici măcar să scoată bunul din posesia celui care îl deține, deși a încercat acest lucru.

2.3. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii

| 166. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Bunul ce constituie obiectul infracțiunii de abuz de încredere trebuie să fie un bun mobil, încredințat cu orice titlu făptuitorului. Legea nu face nicio mențiune cu privire la calitatea de proprietar a celui care încredințează bunul respectiv făptuitorului, ci acesta poate fi doar un simplu detentor. Chiar dacă ar fi dobândit bunul respectiv în urma săvârșirii unei infracțiuni, el poate face obiectul unei alte infracțiuni contra patrimoniului, comisă de o altă persoană decât proprietarul (de exemplu, furt, abuz de încredere, tâlhărie etc.). Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Potrivit art. 238 alin. (1) CP, infracțiunea de abuz de încredere constă în *însușirea, dispunerea sau folosirea, pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredințat în baza unui titlu și cu un anumit scop (...)*. Așadar, elementul material al infracțiunii de abuz de încredere poate consta în folosirea pe nedrept a bunului mobil, răspunsul de la litera B fiind corect.

În cazul infracțiunii de abuz de încredere nu există un scop special, care să califice intenția cu care se săvârșește infracțiunea. Termenul „scop" folosit în conținutul textului nu se referă la scopul săvârșirii infracțiunii, ci se referă la scopul cu care a fost încredințat bunul făptuitorului de către persoana vătămată. Nefiind prevăzut un scop special, intenția cu care se poate comite infracțiunea poate fi directă sau indirectă. În consecință, răspunsul de la litera C este greșit.

| 167. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

În cazul în care făptuitorul a primit o sumă de bani de la persoana vătămată pentru a o depune într-un cont al acesteia, dar și-a însușit suma respectivă, suntem în prezența infracțiunii de abuz de încredere. Făptuitorul a primit o sumă de bani, însă nu cu titlu de împrumut sau cu vreun alt titlu care să îi permită folosirea ei, ci cu scopul precis de a o depune în contul persoanei vătămate. În acest caz este săvârșită infracțiunea de abuz de încredere, nefiind vorba despre un litigiu civil, deoarece inculpatul nu putea să folosească banii respectivi și nu a avut nicio permisiune de la persoana vătămată să facă altceva cu ei decât să îi depună în contul acesteia.

Nu poate fi vorba despre o infracțiune de înșelăciune în speță, deoarece inculpatul nu a indus în eroare în niciun fel persoana vătămată pentru a o determina să remită banii respectivi, ci aceasta i-a remis fără să existe vreun de act de inducere în eroare din partea inculpatului.

În consecință, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

| 168. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Infracțiunea de abuz de încredere constă, printre altele, în dispunerea fără drept de un bun al altuia, de către cel căruia i-a fost încredințat cu un anumit scop. Un act de dispunere de acest bun îl constituie și distrugerea lui. Or, în cazul în care dispunerea de bun s-a realizat prin distrugerea lui într-o modalitate care constituie infracțiune, chiar dacă ar fi comisă de proprietar (de exemplu, prin

incendiere), se poate reține în sarcina făptuitorului infracțiunea de abuz de încredere în concurs ideal cu infracțiunea de distrugere. Este concurs ideal, deoarece atât infracțiunea de abuz de încredere, cât și infracțiunea de distrugere se comit prin aceeași acțiune. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, pentru a se reține infracțiunea de fals în declarații, este necesar ca declarația necorespunzătoare adevărului să fie făcută în fața unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 CP sau a unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea. Or, persoanele prevăzute la art. 175 CP sunt funcționari publici, condiție care nu este îndeplinită de un angajat al unei firme de leasing care are capital privat.

Infracțiunea de abuz de încredere și infracțiunea de înșelăciune de regulă se exclud reciproc, atunci când ar fi vorba despre același bun, deoarece la infracțiunea de înșelăciune bunul este însușit de făptuitor în urma inducerii în eroare a deținătorului, în timp ce la infracțiunea de abuz de încredere el este predat în baza unui titlu. În consecință, răspunsul de la litera C, care face referire la reținerea întotdeauna în concurs a celor două infracțiuni, este greșit.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât în speță nu sunt întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de fals în declarații, angajatul unei societăți de leasing cu capital privat nu are calitatea de funcționar public în sensul legii penale. Varianta de răspuns de la litera B este corectă și nu poate fi considerată ca vizând o problemă controversată, existând ipoteze în care actul care consumă abuzul de încredere realizează și elementele infracțiunii de distrugere. Așa se întâmplă, de pildă, atunci când suntem în prezența unei distrugeri care se sancționează și în ipoteza comiterii ei de către proprietarul bunului [art. 253 alin. (3) CP]*.

| 169. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Inculpatul a primit bijuteriile persoanei vătămate pentru a le păstra, fără a avea permisiunea acesteia să le înstrăineze. Astfel, în aceste condiții, întrucât inculpatul a abuzat de încrederea pe care i-a acordat-o persoana vătămată, el a săvârșit infracțiunea de abuz de încredere. Nu are nicio relevanță faptul că încă de la început inculpatul a avut intenția de a-și achita creditul bancar cu contravaloarea bijuteriilor, de vreme ce el nu a comis niciun act de inducere în eroare asupra persoanei vătămate pentru a o determina să i le remită. Decizia de a-i încredința bijuteriile a fost luată de persoana vătămată fără a fi indusă în eroare în vreun fel de către inculpat. Așadar, răspunsul de la litera A este corect.

Întrucât infracțiunea de abuz de încredere este urmărită la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, potrivit art. 238 alin. (2) CP, retragerea plângerii prealabile de către aceasta conduce la soluția de încetare a procesului penal, fiind o cauză care înlătură răspunderea penală.

Inculpatul nu va răspunde pentru infracțiunea de gestiune frauduloasă, deoarece acesta nu a primit gestionarea unei universalități de bunuri, ci a primit niște bunuri individualizate, cu titlu de depozit.

| 170. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Raportat la datele enunțului, reținem că inculpatul a primit o sumă de bani de la persoana vătămată cu un anumit titlu, respectiv pentru cumpărarea unor ovine, și a cheltuit această sumă de bani în folosul personal. În acest caz, inculpatul a comis infracțiunea de abuz de încredere, întrucât a abuzat de încrederea persoanei vătămate în legătură cu suma de bani respectivă.

Reținem că nu poate fi vorba despre infracțiunea de înșelăciune, deoarece inculpatul a primit suma de bani de la persoana vătămată fără a o induce în eroare prin prezentarea ca adevărate a unor fapte mincinoase sau ca mincinoase a unor fapte adevărate. Așadar, nefiind un act de inducere în eroare, nu poate fi incidentă infracțiunea de înșelăciune. Nici infracțiunea de delapidare nu este incidentă în cauză, deoarece inculpatul nu avea calitatea de gestionar sau administrator, necesară pentru a se reține infracțiunea de delapidare.

Prin urmare, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

| 171. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

În cazul în care inculpatul primește o sumă de bani de la persoana vătămată, foarte importantă pentru reținerea infracțiunii de abuz de încredere este stabilirea titlului cu care inculpatul a primit banii respectivi. Dacă acest titlu îi permitea inculpatului să îi folosească (de exemplu, cu titlu de împrumut), nerestituirea sumei de bani la termen sau refuzul de a o restitui nu constituie infracțiunea

de abuz de încredere. Dacă însă titlul cu care inculpatul a primit banii de la persoana vătămată nu îi permitea acestuia să îi folosească în interes personal (de exemplu, i-a primit pentru a-i depune la o instituție bancară în numele persoanei vătămate ori pentru a-i procura acesteia anumite bunuri sau servicii), însușirea sumei de bani constituie infracțiunea de abuz de încredere.

În consecință, răspunsurile de la literele A și C sunt corecte, iar răspunsul de la litera B este greșit.

| 172. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Potrivit art. 238 alin. (1) CP, infracțiunea de abuz de încredere constă în *însușirea, dispunerea sau folosirea, pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredințat în baza unui titlu și cu un anumit scop, ori refuzul de a-l restitui (...).* Așa cum rezultă din formularea textului, infracțiunea de abuz de încredere constă și în folosirea fără drept a unui bun al altuia, de către cel căruia i-a fost încredințat cu un anumit scop. Folosirea unui autoturism încredințat pentru a fi curățat, de cel căruia i-a fost încredințat sau de un angajat al societății, constituie infracțiunea de abuz de încredere. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece în speță nu poate fi vorba despre un furt, întrucât bunul nu a fost luat din posesia celui care îl deține fără consimțământul acestuia. Dimpotrivă, autoturismul a fost încredințat chiar de posesorul său, lipsind astfel un element constitutiv al infracțiunii de furt de folosință.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece pentru existența infracțiunii de înșelăciune este nevoie ca luarea bunului din posesia celui care îl deține să fie făcută prin inducerea în eroare a posesorului. Or, în speță, proprietarul autoturismului l-a lăsat la spălătorie fără să fie indus în eroare de către făptuitor. Simpla primire a autoturismului în spălătorie nu poate constitui o inducere în eroare, deoarece acesta a fost lăsat pentru curățare.

Contestațiile formulate de candidați împotriva acestei întrebări au fost respinse, pentru următoarele considerente: *nu sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și C. Din datele enunțului rezultă că X i-a încredințat de bunăvoie autoturismul lui Y, pentru a fi spălat. Prin urmare, Y nu și-a însușit autoturismul fără consimțământul lui X în scopul de a-l folosi pe nedrept, ci doar a dispus de acesta, împrejurare care atrage reținerea infracțiunii de abuz de încredere în modalitatea dispunerii pe nedrept. Decizia nr. 197/2000 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, invocată în contestație, nu este incidentă în raport de enunțul întrebării. Nu poate fi reținută nici infracțiunea de înșelăciune, întrucât nu ne aflăm în prezența unei induceri în eroare a părții (persoanei – n.n.) vătămate X.*

| 173. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Nerestituirea unui împrumut având ca obiect un bun individual determinat, mobil (iar nu un bun fungibil, cum sunt banii), constituie infracțiunea de abuz de încredere în cazul refuzului făptuitorului de a restitui bunul respectiv la termen. În cazul împrumutului unui autoturism suntem în prezența unui bun individual determinat, a cărui nerestituire la termen atrage reținerea infracțiunii de abuz de încredere în sarcina făptuitorului.

Astfel, răspunsul de la litera A este greșit, deoarece nu este vorba despre luarea unui bun mobil din posesia sau detenția persoanei vătămate fără consimțământul acesteia, persoana vătămată remițându-i-l cu titlu de împrumut.

Și răspunsul de la litera C este greșit, deoarece inculpatul nu a indus-o în eroare pe persoana vătămată pentru a o determina să îi remită autoturismul respectiv, astfel încât nu poate fi vorba despre infracțiunea de înșelăciune.

| 174. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Fapta de a închiria motoscuterul primit pentru a-l repara constituie infracțiunea de abuz de încredere, prevăzută de art. 238 CP. Aceasta, deoarece închirierea constituie un act de traficare, având în vedere că este comisă cu scopul de a câștiga bani de pe urma bunului primit pentru a-l repara. Ar fi fost infracțiunea de abuz de încredere chiar dacă cel care a primit bunul pentru a-l repara l-ar fi folosit personal în alte scopuri. În consecință, răspunsul de la litera A este greșit, iar cel de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de gestiune frauduloasă, prevăzută de art. 242 CP, presupune gestionarea de către inculpat a unui patrimoniu, iar nu a unui bun individual. Or, în speță, inculpatul a închiriat un bun singular, primit pentru a-l repara, act care nu poate fi considerat unul de gestionare a patrimoniului. Patrimoniul este constituit dintr-o universalitate de bunuri, dintr-un

activ și un pasiv, iar inculpatul nu este gestionarul unei universalități de bunuri, respectiv al unui patrimoniu.

| 175. Răspuns: C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Elementul material al infracțiunii de abuz de încredere se referă nu doar la fapta de însușire a unui bun pe nedrept, ci și la cea de folosire pe nedrept a unui bun încredințat făptuitorului cu un anumit titlu. Întrunește, așadar, elementele constitutive ale acestei infracțiuni și încredințarea către mecanicul auto pentru reparare a unui autoturism pe care acesta l-a folosit pe nedrept, în interes personal. Prin urmare, răspunsul de la litera C este cel corect.

Astfel, fapta nu poate constitui infracțiunea de înșelăciune, deoarece nu există o inducere în eroare a persoanei vătămate pentru a o determina să îi încredințeze autoturismul respectiv, și nici infracțiunea de furt de folosință, deoarece autoturismul i-a fost încredințat mecanicului auto de persoana vătămată și nu a fost luat din posesia sau detenția acesteia fără știrea ei.

| 176. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece în art. 238 alin. (2) și în art. 242 alin. (4) CP se prevede că atât pentru infracțiunea de abuz de încredere, cât și pentru infracțiunea de gestiune frauduloasă acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Răspunsul de la litera A este greșit, întrucât în cazul infracțiunii de abuz de încredere obiect material poate fi doar un bun mobil, corporal sau care nu au un caracter corporal (S. BOGDAN, D.A. ȘERBAN, *Drept penal. Partea specială. Infracțiuni contra patrimoniului, contra autorității, de corupție, de serviciu, de fals și contra ordinii și liniștii publice*, Ed. Universul Juridic, București, 2020, p. 90), în timp ce în cazul infracțiunii de gestiune frauduloasă obiectul material poate fi alcătuit atât din bunuri mobile, cât și din imobile (A. FILIPAȘ, *op. cit.*, p. 364).

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece atât în cazul infracțiunii de abuz de încredere, cât și în cazul infracțiunii de gestiune frauduloasă subiect activ pot fi atât o persoană fizică, cât și o persoană juridică. În cazul infracțiunii de gestiune frauduloasă se prevede chiar că aceasta este mai gravă dacă este comisă de administratorul judiciar sau de lichidatorul averii debitorului [art. 242 alin. (2) CP], aceștia putând fi organizați și în societăți cu personalitate juridică.

| 177. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)*

Refuzul de restituire a unui bun constituie element material al infracțiunii de abuz de încredere, prevăzută de art. 238 CP, alături de însușirea, dispunerea sau folosirea, pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredințat în baza unui titlu și cu un anumit scop.

Refuzul de restituire ar putea interveni ca modalitate faptică de săvârșire și în cazul infracțiunii de însușire a bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor, însă în acest caz refuzul făptuitorului ar constitui doar un element de fapt din care rezultă însușirea bunului găsit, iar nu o acțiune descrisă în norma de incriminare.

La infracțiunea de înșelăciune consumarea are loc în momentul producerii pagubei ca urmare a inducerii în eroare, iar eventualul refuz ulterior al făptuitorului de restituire a bunului obținut prin săvârșirea infracțiunii nu ar avea nicio relevanță cu privire la încadrarea juridică.

Din cele de mai sus reiese că singurul răspuns corect este cel de la litera C.

| 178. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Acțiunea de însușire a unui bun care nu îi aparține făptuitorului constituie element material pentru mai multe infracțiuni contra patrimoniului. Cea mai cunoscută dintre acestea, care constituie și infracțiunea-tip pentru infracțiunile contra patrimoniului, este infracțiunea de furt. Însușirea bunului altuia constituie însă element material și pentru alte infracțiuni contra patrimoniului, la care acțiunea de însușire are unele particularități față de infracțiunea de furt. Astfel, la infracțiunea de abuz de încredere este vorba despre însușirea unui bun care i-a fost remis anterior făptuitorului cu un anumit titlu care nu presupunea și transmiterea proprietății. Infracțiunea de însușire a bunului găsit, așa cum arată și denumirea marginală, se referă la o acțiune de însușire a unui bun al altuia pe care făptuitorul l-a găsit întâmplător. Având în vedere că la ambele infracțiuni este vorba despre acțiuni de însușire a unui bun care nu îi aparține făptuitorului, răspunsurile de la literele B și C sunt corecte.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece infracțiunea de distrugere nu presupune o acțiune de însușire a bunului altuia, ci o acțiune de distrugere, degradare sau aducere în stare de neîntrebuințare

a unui bun. Făptuitorul nu se îmbogățește pe seama patrimoniului subiectului pasiv, ci îl lipsește pe acesta de un bun ce îi aparține, prin distrugerea sau degradarea bunului respectiv.

| 179. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Noțiunea de consecințe deosebit de grave este definită în art. 183 CP, potrivit căruia *prin consecințe deosebit de grave se înțelege o pagubă materială mai mare de 2.000.000 lei*. Din acest motiv, întrucât răspunsul de la litera A face referire și la moartea sau vătămarea corporală a două sau mai multor persoane, aspecte care nu fac parte din conținutul noțiunii de consecințe deosebit de grave, răspunsul este greșit. Moartea sau vătămarea corporală a două sau mai multor persoane face parte din conținutul noțiunii de *dezastru*, care atrage reținerea distrugerii calificate de la art. 254 CP.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de gestiune frauduloasă – prevăzută în art. 242 CP – este menționată printre infracțiunile de la art. 256¹ CP, care prevede majorarea cu jumătate a limitelor speciale ale pedepselor prevăzute de lege pentru infracțiunile enumerate în acest articol, în cazul în care au produs o pagubă materială mai mare de 2.000.000 de lei (consecințe deosebit de grave).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece în capitolul care reglementează infracțiunile de serviciu există un text similar celui din capitolul privind infracțiunile contra patrimoniului – art. 309 CP –, potrivit căruia, în cazul în care infracțiunea de delapidare (dar și alte infracțiuni de serviciu enumerate în acest text de lege) a produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

| 180. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece fapta lui X constituie o infracțiune de abuz de încredere, comisă prin refuzul de a restitui bunul transmis temporar cu titlu de închiriere. Refuzul de a restitui bunul există și în cazul în care făptuitorul minte că bunul i-a fost furat.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece fapta nu constituie înșelăciune, nefiind vorba despre o transmitere a bunului ca urmare a inducerii în eroare din partea lui X. Dimpotrivă, acesta din urmă a achitat o lună prețul pentru folosința bicicletei, fapt din care rezultă că nu a avut de gând de la început să îl inducă în eroare pe Y, ci decizia de a-și însuși bunul a intervenit ulterior transmiterii acestuia în baza contractului încheiat de cei doi. Din contră, am fi în prezența acestei infracțiuni dacă intenția de a nu achita contravaloarea chiriei a existat de la bun început, agentul concepând astfel planul de inducere în eroare a persoanei vătămate. În acest caz, care nu se verifică din datele enunțului, nu interesează dacă agentul a achitat inițial, în dovedirea bunei-credințe (*pro causa*), contravaloarea chiriei aferente primei/primelor luni.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece bunul transmis în baza contractului nu este unul consumptibil, care se consumă prin folosirea lui. Doar nerestituirea unor bunuri similare de către făptuitor, conform contractului încheiat, ar fi constituit un litigiu civil. Întrucât în speță obiectul contractului l-a constituit o bicicletă – bun neconsumptibil –, făptuitorul avea obligația de a restitui același bun, iar refuzul său de restituire constituie infracțiunea de abuz de încredere.

| 181. Răspuns: A, C ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece, în cazul ambelor infracțiuni, făptuitorul nu are un titlu asupra bunului însușit. La infracțiunea de abuz de încredere, făptuitorul deține bunul în baza unui titlu, însă nu este vorba despre un titlu care să îi confere calitatea de proprietar. Făptuitorul este doar un detentor al bunului, care i-a fost încredințat de persoana vătămată cu un alt scop decât cel pentru care acesta l-a folosit. În cazul infracțiunii de însușire a bunului găsit, făptuitorul nu are niciun titlu pentru bunul respectiv, întrucât el a fost pierdut de deținător sau a ajuns din eroare în mâna făptuitorului.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece nu există nicio deosebire între cele două infracțiuni în ceea ce privește natura bunului ce face obiectul material al infracțiunii. La ambele infracțiuni, obiectul material nu poate fi decât un bun mobil. Așadar, nefiind vorba despre o deosebire din acest punct de vedere între cele două infracțiuni, ci despre o asemănare, răspunsul nu poate fi considerat corect.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, în cazul infracțiunii de abuz de încredere, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, așa cum prevede art. 238 alin. (2) CP. În cazul infracțiunii de însușire a bunului găsit, prevăzută de art. 243 CP, acțiunea

penală se pune în mișcare din oficiu, însă, potrivit alin. (3) al acestui articol, împăcarea înlătură răspunderea penală.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că varianta de la litera A este corectă, întrucât, în cazul infracțiunii de însușire a bunului găsit, prevăzută de art. 243 alin. (2) CP (bunul ajuns din eroare în posesia făptuitorului), situația-premisă este cea a inexistenței vreunui titlu între făptuitor și persoana vătămată cu privire la bunul în cauză.

| 182. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece însușirea bunului găsit este incriminată doar atunci când este comisă cu intenție, directă sau indirectă. Dacă este comisă din culpă (de exemplu, făptuitorul crede că bunul este al său), fapta nu constituie infracțiune.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, potrivit art. 243 alin. (3) CP, în cazul acestei infracțiuni împăcarea înlătură răspunderea penală.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece elementul material al infracțiunii poate consta și în însușirea pe nedrept a unui bun ajuns din eroare sau fortuit în posesia făptuitorului (de exemplu, o sumă de bani virată din greșeală în contul făptuitorului).

| 183. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Potrivit art. 243 alin. (2) CP, constituie infracțiune și *însușirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparține altuia, ajuns din eroare sau în mod fortuit în posesia făptuitorului*. Suntem în această ipoteză și în cazul în care în contul făptuitorului s-ar transfera din greșeală o sumă de bani, de către o altă persoană, iar acesta ar refuza să o restituie. Nu există nicio justificare pentru a considera această situație ca fiind un litigiu civil, având în vedere că s-a menționat că suma de bani a fost transferată din eroare în contul avocatului X. În consecință, răspunsul de la litera A este corect, iar cel de la litera C este greșit. Ar fi fost litigiu civil dacă între cele două părți ar fi existat o relație contractuală care să justifice credința făptuitorului că banii i-au fost virați în contul unei datorii reale.

Nu poate fi vorba în speță despre infracțiunea de furt, deoarece nu există o acțiune de luare a bunului mobil din posesia sau detenția altuia. Bunul mobil, respectiv banii, nu a fost luat din posesia proprietarului, ci acesta a transferat banii din eroare în contul avocatului. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Contestațiile formulate împotriva acestei întrebări au fost respinse ca nefondate, pentru următoarele considerente: varianta de răspuns de la litera A este corectă. În enunțul grilei se menționează expres că suma de bani a ajuns din eroare în contul cabinetului de avocatură, astfel că elementul material al infracțiunii de însușire a bunului găsit descrise în speță se realizează în modalitatea prevăzută de art. 243 alin. (2) CP, adică printr-o acțiune de însușire a bunului ajuns din eroare în posesia făptuitorului. Modalitatea concretă (transfer bancar) prin care s-a realizat eroarea (condiție atașată elementului material), respectiv prin care bunul a ajuns în posesia făptuitorului este suficientă prin ea însăși să realizeze condițiile de incriminare sub aspectul contestat: pe de o parte, cea privind primirea bunului, care este concomitentă momentului la care banii intră în contul său, iar, pe de altă parte, cea privind credința că bunul (banii) îi este destinat, din moment ce, anterior momentului la care banca l-a informat despre eroarea produsă, nu a avut (așa cum rezultă din datele speței) nicio atitudine din care să rezulte contrariul. Nerestituirea de către inculpat a sumei primite în termenul de 10 zile prevăzut de text (care se subînțelege din faptul dobândirii calității de inculpat și din lipsa unor date din care să rezulte restituirea banilor), termen care curge de la momentul la care banca l-a anunțat despre ajungerea din eroare a banilor în contul său, echivalează cu o acțiune de însușire a bunului, care realizează elementul material al infracțiunii în discuție. Fapta nu poate fi caracterizată ca înșelăciune, deoarece nu poate fi identificată, în datele speței, o acțiune de inducere în eroare a băncii de către inculpat, caracteristică acestei infracțiuni. Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă. Infracțiunea de furt presupune, sub aspect material, realizarea unei acțiuni de luare a bunului mobil din posesia sau detenția altuia, fără consimțământul acestuia, elementul material caracterizându-se printr-o activitate de deposedare, adică de scoatere a bunului de sub stăpânirea în fapt a posesorului sau detentorului fără consimțământul acestuia, urmată de o imposedare, constând în trecerea efectivă a bunului sub puterea făptuitorului. Conform datelor speței, deposedarea băncii de suma de bani nu a fost realizată printr-o acțiune a făptuitorului, ci chiar a băncii, care i-a transferat banii din eroare, astfel că nu sunt întrunite condițiile de realizare a elementului material al infracțiunii de furt.

184. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Speța ridică problema distincției dintre infracțiunea de înșelăciune și cea de trafic de influență. Traficul de influență, în unele modalități de săvârșire, reprezintă o infracțiune de înșelăciune specială, referitoare la activitatea unor funcționari publici. În situația în care făptuitorul a indus în eroare persoana vătămată cu privire la influența sa asupra funcționarului, fapta lui constituie în esență o infracțiune de înșelăciune, însă, fiind protejat în principal prestigiul funcției publice, ea este incriminată distinct în infracțiunea de trafic de influență.

Pentru a exista infracțiunea de trafic de influență, este necesar ca actul pentru îndeplinirea căruia a fost traficată influența să nu fi fost realizat la momentul săvârșirii faptei. În speță, rezultă că la momentul pretinderii sumei de bani de către făptuitor actul pentru a cărui realizare s-a traficat influența era deja îndeplinit, iar în aceste condiții fapta nu mai constituie infracțiunea de trafic de influență, pentru că nu mai putea fi vătămat prestigiul funcției, ci constituie infracțiunea de înșelăciune.

Cum fapta de înșelăciune a rămas în faza de tentativă, nefiind consumată, răspunsul corect este cel de la litera A, răspunsurile de la literele B și C fiind greșite.

185. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Prezentarea unui contract de vânzare-cumpărare ce atestă dobândirea unui bun, în scopul obținerii unui împrumut, constituie infracțiunea de înșelăciune comisă prin mijloace frauduloase în cazul în care făptuitorul nu mai era proprietarul bunului respectiv, pentru că îl vânduse anterior. În cazul în care persoanei vătămate nu i-ar fi fost prezentat contractul respectiv de vânzare-cumpărare, care să ateste că făptuitorul are un bun cu care poate garanta restituirea împrumutului, este foarte probabil ca acesta din urmă să nu fi primit suma de bani respectivă. În consecință, inducerea în eroare privește un aspect esențial, fiind întrunite condițiile pentru reținerea infracțiunii de înșelăciune, prevăzută de art. 244 alin. (1) și (2) CP. În ceea ce privește infracțiunea de uz de fals prevăzută de art. 323 CP, în speță nu sunt întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni, deoarece înscrisul folosit de făptuitor pentru inducerea în eroare a persoanei vătămate nu este un înscris fals. Este adevărat că el atesta o realitate care nu mai era valabilă la momentul acordării împrumutului, dar nu este un înscris falsificat, adică un înscris la care scrierea sau subscrierea să fi fost alterate ori contrafăcute. Doar în cazul în care s-ar folosi un înscris falsificat în una dintre aceste modalități, ar fi întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de uz de fals, prevăzută de art. 323 CP. În consecință, răspunsul de la litera B este corect, iar cel de la litera C este greșit.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece contractul de vânzare-cumpărare care atestă o împrejurare nereală constituie un mijloc fraudulos în sensul art. 244 alin. (2) CP, iar inducerea în eroare a persoanei vătămate prin folosirea acestuia constituie infracțiunea de înșelăciune comisă prin folosirea de mijloace frauduloase.

Contestațiile formulate împotriva acestei întrebări au fost respinse ca nefondate, pentru următoarele considerente: *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Din conținutul enunțului rezultă că inducerea în eroare a părții civile B a fost săvârșită prin folosirea unui mijloc fraudulos, respectiv a unui contract de vânzare-cumpărare care atesta dreptul de proprietate al inculpatei asupra unui imobil, deși, anterior momentului încheierii contractului de împrumut și al constituirii garanției în favoarea părții civile, inculpata transmisese, către un terț, dreptul de proprietate asupra aceluiași imobil, printr-un alt contract de vânzare. Ne aflăm în prezența unui mijloc fraudulos atunci când acesta este de natură să asigure mai ușor reușita acțiunii făptuitorului, când are aparența unui mijloc veridic, adică atunci când în mod obișnuit inspiră încredere și înlătură orice bănuială. În speță, contractul de vânzare-cumpărare prezentat drept garanție avea acest caracter de mijloc fraudulos. Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Fapta a fost comisă prin folosirea unui mijloc fraudulos, ceea ce atrage reținerea formei agravate a infracțiunii de înșelăciune, prevăzută de art. 244 alin. (1) și (2) CP. Conform art. 244 alin. (2) teza a II-a, dacă mijlocul fraudulos este prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile concursului. În speță, infracțiunea de uz de fals ar fi putut fi reținută doar în ipoteza în care înscrisul folosit ca mijloc fraudulos ar fi fost unul falsificat de o altă persoană. Or, contractul de vânzare prezentat, apt să inducă în eroare, nu era falsificat, ci doar nu mai exprima, la momentul prezentării, realitatea juridică în ceea ce privește dreptul de proprietate al inculpatei asupra imobilului, astfel că nu sunt realizate condițiile concursului de infracțiuni.*

186. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Infracțiunea de înșelăciune este o infracțiune de rezultat, pentru consumarea căreia este necesară producerea unei pagube în patrimoniul persoanei vătămate. În consecință, răspunsul de la litera A este greșit, pentru că, în cazul în care nu s-a produs o pagubă sau un prejudiciu material, fapta de înșelăciune nu va fi consumată, ci va fi, eventual, o tentativă la infracțiunea de înșelăciune.

Pentru infracțiunea de înșelăciune, potrivit art. 244 alin. (3) CP, împăcarea înlătură răspunderea penală. De menționat este că împăcarea poate interveni în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, dacă legea o prevede expres [art. 159 alin. (1) CP], ipoteză care nu presupune formularea unei plângeri prealabile pe care persoana vătămată să o poată ulterior retrage. Așadar, răspunsul de la litera C este corect, iar cel de la litera B este greșit.

187. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Pentru unele infracțiuni contra patrimoniului (de exemplu, pentru furt), obiectul material nu poate fi conceput decât sub forma unui bun mobil. Pentru alte infracțiuni contra patrimoniului, obiect material pot fi atât un bun mobil, cât și un bun imobil. Așadar, infracțiunea de înșelăciune, având în vedere că nu presupune vreo limitare din acest punct de vedere, poate avea ca obiect material atât un bun mobil, cât și un bun imobil. Poate fi transmisă proprietatea sau posesia atât a unui bun mobil, cât și a unui bun imobil, ca urmare a inducerii în eroare a persoanei vătămate, astfel, răspunsurile de la literele A și B sunt corecte, iar răspunsul de la litera C este greșit.

2.4. Distrugerea și tulburarea de posesie

188. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece în art. 253 alin. (5) CP se arată că dispozițiile alin. (3) și (4) ale aceluiași articol se aplică chiar dacă bunul aparține făptuitorului. Așadar, în cazul în care bunul distrus face parte din patrimoniul cultural ori în cazul în care distrugerea se realizează prin incendiere, explozie sau alte asemenea mijloace și dacă este de natură să pună în pericol alte bunuri sau persoane, este sancționată fapta de distrugere, chiar dacă bunul aparține proprietarului. Din aceleași motive, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este corect, având în vedere că, potrivit art. 253 alin. (2) CP, există o variantă agravată a infracțiunii atunci când s-a comis o faptă de distrugere a unui înscris sub semnătură privată, care aparține în tot sau în parte altei persoane și servește la dovedirea unui drept de natură patrimonială, dacă prin aceasta s-a produs o pagubă.

189. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Pentru a exista infracțiunea de distrugere, ar trebui ca degradarea bunurilor aparținând persoanei vătămate să fie una de durată. Simpla murdărire, care poate fi îndepărtată prin curățarea bunului, nu constituie infracțiunea de distrugere în modalitatea degradării. Din acest motiv, aruncarea cu roșii în autoturismul persoanei vătămate și murdărirea acestuia și a pavajului de beton nu constituie infracțiunea de distrugere.

Această faptă nu poate constitui nici infracțiunea de violare de domiciliu, deoarece nu s-a realizat prin pătrunderea în locul împrejmuit al persoanei vătămate, ci roșiile au fost aruncate din stradă. Neexistând o acțiune de pătrundere, nu poate fi vorba nici despre o faptă de violare de domiciliu. Din acest motive, răspunsul de la litera A este greșit.

Fapta de a arunca cu roșii într-o persoană sau în bunurile acesteia constituie, în principiu, o supunere la un tratament degradant, fiind de natură să aducă atingere imaginii persoanei respective. Însă circumstanța agravantă generală nu poate fi asociată decât cu o infracțiune. Însă, din moment ce fapta comisă nu constituie infracțiune, nu poate fi reținută circumstanța agravantă generală a supunerii victimei la tratamente degradante. Așadar, răspunsul de la litera B este corect, iar cel de la litera C este greșit.

190. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Tentativa la infracțiunea de distrugere este posibilă, iar potrivit art. 253 alin. (7) CP, este și incriminată pentru faptele mai grave de distrugere, respectiv atunci când este vorba despre bunuri ce fac parte din patrimoniul cultural și în cazul în care distrugerea este realizată prin incendiere, explozie ori prin alte asemenea mijloace.

În consecință, răspunsul de la litera A este corect, răspunsurile de la literele B și C fiind greșite.

De menționat că tentativa nu este posibilă la infracțiunea de distrugere calificată comisă cu praeterintenție, prevăzută de art. 254 CP, însă această variantă, fiind incriminată într-un text distinct, cu o denumire proprie, nu poate fi avută în vedere în acest caz. Fiind folosită în enunțul întrebării doar denumirea „infracțiune de distrugere", ea trebuie interpretată ca referindu-se exclusiv la infracțiunea de distrugere în modalitățile reglementate în art. 253 CP, nu și la cele reglementate în art. 254 CP.

191. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Răspunsul de la litera A este corect, având în vedere că în art. 253 alin. (5) CP se arată că dispozițiile alin. (3) și (4) ale aceluiași articol se aplică chiar dacă bunul aparține făptuitorului. Aceste alineate au în vedere cazul în care bunul distrus face parte din patrimoniul cultural și cazul în care distrugerea se realizează prin incendiere, explozie ori alte asemenea mijloace și dacă este de natură să pună în pericol alte bunuri sau persoane, când fapta de distrugere este sancționată chiar dacă bunul aparține proprietarului.

Potrivit legislației noastre, persoana juridică poate răspunde pentru orice infracțiune, dacă sunt îndeplinite condițiile de la art. 135 și urm. CP, respectiv dacă fapta penală a fost comisă în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice. În consecință, persoana juridică poate răspunde și pentru o infracțiune de distrugere, dacă fapta de distrugere, degradare sau aducere în stare de neîntrebuințare a unui bun a fost comisă de făptuitor în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice. În consecință, răspunsul de la litera B este greșit.

Infracțiunea de distrugere este absorbită într-o infracțiune de furt doar în cazul în care ar fi vorba despre un furt calificat comis prin efracție, potrivit art. 229 alin. (1) lit. d) CP. Furtul în scop de folosință există, potrivit art. 230 alin. (1) CP, atunci când s-a comis un furt al unui vehicul în scopul de a-l folosi pe nedrept, indiferent dacă este vorba despre un furt simplu sau un furt calificat. Așadar, se poate comite un furt calificat prin efracție și în scopul folosirii pe nedrept a unui vehicul, caz în care acesta ar absorbi infracțiunea de distrugere. De aceea, răspunsul de la litera C este corect.

Contestațiile formulate împotriva acestei întrebări au fost respinse, pentru următoarele considerente: *este corectă și varianta de răspuns de la litera C. Sintagma „poate" din enunț nu exclude posibilitatea reținerii unui concurs de infracțiuni între infracțiunea de distrugere și infracțiunea de furt în scop de folosință. Infracțiunea de distrugere este absorbită în infracțiunea de furt în scop de folosință, spre exemplu, atunci când, în timpul folosirii pe nedrept a autoturismului, făptuitorul comite și acte de distrugere a acestuia.*

192. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece prin Legea nr. 146/2021 (M. Of. nr. 515 din 18.05.2021) s-a introdus o nouă variantă agravată a infracțiunii de distrugere, prevăzându-se la art. 253 alin. (2^1) CP că *distrugerea unui dispozitiv electronic de supraveghere folosit pentru monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare sau execuțional penale se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.*

Răspunsul de la litera A este greșit. Potrivit doctrinei, și varianta agravată de la art. 253 alin. (2) CP a infracțiunii de distrugere este condiționată de producerea unei pagube (V. CIOCLEI, *op. cit.*, 2017, p. 402). S-a mai susținut în doctrină că „vocația probatorie a înscrisurilor este elementul care face ca distrugerea lor să fie tipică" (S. BOGDAN, D.A. ȘERBAN, *op. cit.*, 2020, p. 195).

Răspunsul de la litera C este, de asemenea, greșit, deoarece, potrivit art. 253 alin. (5) CP, dispozițiile alin. (3) al aceluiași articol (privind fapta de distrugere comisă asupra unor bunuri care fac parte din patrimoniul cultural) se aplică chiar dacă bunul aparține făptuitorului.

193. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Fapta lui X de a sparge cu intenție parbrizul de la autoturismul vecinului său constituie infracțiunea de distrugere, în varianta tip prevăzută la art. 253 alin. (1) CP. Nu este incidentă în speță niciuna dintre circumstanțele care ar atrage reținerea vreunei variante agravate de la art. 253 CP sau distrugerea calificată reglementată la art. 254 din același cod.

Având în vedere că mobilul săvârșirii infracțiunii l-a constituit ura pe motive legate de religie, în sarcina lui X se va reține și circumstanța agravantă generală de la art. 77 lit. h) CP.

Prin urmare, atât răspunsul de la litera A, cât și cel de la litera C sunt corecte.

194. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

A se vedea și răspunsul de la întrebarea anterioară.

Fapta de a zgâria cu cheia mașina unei alte persoane constituie un act de distrugere, în modalitatea degradării. Din acest motiv, fapta lui X se încadrează în varianta tip a infracțiunii de distrugere, prevăzută de art. 253 alin. (1) CP, răspunsul de la litera A fiind corect.

Ura pe motive etnice constituie un mobil care impune reținerea în sarcina făptuitorului X a circumstanței agravante generale prevăzute la art. 77 lit. h) CP, astfel încât și răspunsul de la litera C este corect.

195. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Răspunsul de la litera A este considerat corect, deoarece infracțiunea de distrugere este o infracțiune contra patrimoniului și pentru reținerea acesteia este necesară producerea unei pagube și în modalitatea agravată de la art. 253 alin. (2) CP, constând în distrugerea unui înscris sub semnătură privată, care aparține în tot sau în parte altei persoane și servește la dovedirea unui drept de natură patrimonială (V. CIOCLEI, *op. cit.*, 2017, p. 402). Dacă nu s-a produs urmarea imediată, fapta ar putea constitui doar o tentativă de distrugere, însă aceasta nu este incriminată în varianta agravată de la art. 253 alin. (2) CP.

Răspunsul de la litera B este considerat corect, deoarece la infracțiunea de furt de folosință în varianta de la art. 230 alin. (2) CP urmarea imediată constă în producerea unei pagube, fiind o infracțiune de rezultat (M. UDROIU, *Partea specială*, 2019, p. 299). Paguba nu vizează în acest caz doar o facturare suplimentară, ci include și lipsirea persoanei vătămate de posibilitatea obiectivă de a utiliza ea însăși toate minutele contractate cu firma de telefonie ori afectarea vitezei de transfer (S. BOGDAN, D.A. ȘERBAN, *op. cit.*, 2020, p. 65).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de tăinuire nu are ca obiect juridic principal relațiile sociale privind patrimoniul, ci este o infracțiune care protejează în principal înfăptuirea justiției. Urmarea imediată a infracțiunii constă în crearea unei stări de pericol pentru înfăptuirea justiției, inclusiv în modalitatea înlesnirii valorificării unui bun, deoarece se îngreunează identificarea acestuia de către organele judiciare și, implicit, dovedirea săvârșirii faptei prevăzute de legea penală din care provine bunul.

196. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece din speță rezultă că niciuna dintre părți nu avea un titlu valabil cu privire la dreptul de folosință a terenului respectiv. În aceste condiții, nu se poate pune problema infracțiunii de tulburare de posesie, prevăzută de art. 256 alin. (1) CP, întrucât, potrivit acestui text de lege, infracțiunea de tulburare de posesie constă în *ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, prin violență sau amenințare ori prin desființarea sau strămutarea semnelor de hotar, a unui imobil aflat în posesia altuia (...)*. Cum în speță nu rezultă că terenul respectiv ar fi fost în posesia persoanei vătămate, nu poate fi reținută în sarcina inculpatului infracțiunea de tulburare de posesie. În sarcina acestuia poate fi reținută însă infracțiunea de distrugere, în varianta tip, prevăzută de art. 253 alin. (1) CP, deoarece inculpatul a distrus recolta pe care o cultivase partea civilă.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece, pe de o parte, rezultă că partea civilă nu avea o deținere legitimă a terenului respectiv, nefiind întrunită condiția unei posesii a terenului. În al doilea rând, nu există o ocupare propriu-zisă a terenului de către inculpat, deoarece acesta a invocat faptul că în zonă terenurile negrănițuite sunt lucrate în blocuri compacte, conform înțelegerilor dintre persoane, ignorându-se delimitările din titlurile de proprietate, aspecte cunoscute atât de către inculpat, cât și de către partea civilă. Așadar, inculpatul nu a invocat că dorește să ocupe el terenul respectiv, ci că dorește ca acesta să fie cultivat la fel cu parcelele învecinate.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece fapta comisă de inculpat constituie infracțiunea de distrugere, așa cum s-a arătat anterior. Sunt întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni, întrucât terenul a fost cultivat de partea civilă, iar cultura a fost distrusă de inculpat cu intenție, provocându-se astfel o pagubă părții civile.

197. Răspuns: A *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece, potrivit art. 254 alin. (1) CP, există distrugere calificată dacă s-a produs un dezastru, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, dezastrul constă, între altele, în distrugerea unor bunuri imobile care a avut ca urmare moartea a două sau mai multor

persoane. Chiar dacă făptuitorul ar fi avut intenția de a ucide acele persoane și ar fi ales ca modalitate de comitere a crimei incendierea locuinței acestora, reținerea infracțiunii de omor tot nu ar fi exclus reținerea în concurs a infracțiunii de distrugere.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece în definiția dezastrului de la art. 254 alin. (2) CP nu se menționează și distrugerea care a produs consecințe deosebit de grave. Se arată că dezastrul constă în distrugerea sau degradarea unor bunuri imobile ori a unor lucrări, echipamente, instalații sau componente ale acestora și care a avut ca urmare moartea sau vătămarea corporală a două sau mai multor persoane. Potrivit art. 183 CP, prin consecințe deosebit de grave se înțelege o pagubă materială mai mare de 2.000.000 de lei. Cum această definiție este diferită de definiția dezastrului, nu se poate reține distrugerea calificată, chiar dacă în urma distrugerii unui bun s-a produs o pagubă materială mai mare de 2.000.000 de lei.

Având în vedere că în definiția dezastrului de la art. 254 alin. (2) CP se prevede explicit că distrugerea trebuie să fi produs vătămarea a două sau mai multor persoane pentru a putea fi în prezența unei distrugeri calificate, răspunsul de la litera C este greșit, deoarece face referire la vătămarea corporală a unei singure persoane.

198. Răspuns: B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Fapta de distrugere din culpă nu este incriminată decât în cazul în care distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuințare, din culpă, a unui bun a fost realizată prin incendiere, explozie sau orice alt asemenea mijloc și dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri. În speță, fapta nu doar că a pus în pericol alte persoane, ci s-a și materializat acest pericol prin provocarea decesului unei persoane. Pentru a se reține consecința de la art. 255 alin. (2) CP, respectiv producerea unui dezastru, ar trebui să fie realizate consecințele descrise la art. 254 alin. (2) CP, adică să se producă distrugerea, degradarea unor bunuri imobile sau a unor lucrări, echipamente, instalații și totodată decesul sau vătămarea corporală a două sau mai multor persoane. Cum în speță a fost provocat decesul unei singure persoane, nu se poate reține producerea unui dezastru. Așadar, fapta bucătarului de a distruge din culpă imobilul respectiv și de a provoca astfel decesul unei persoane constituie infracțiunea de distrugere din culpă în concurs cu infracțiunea de ucidere din culpă.

Astfel, răspunsul de la litera B este cel corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

199. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece autor al infracțiunii de tulburare de posesie poate fi și proprietarul bunului imobil, dacă bunul se află în posesia legitimă a altei persoane. Infracțiunea de tulburare de posesie, reglementată în art. 256 alin. (1) CP, constă în ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, prin violență sau amenințare ori prin desființarea sau strămutarea semnelor de hotar, a unui imobil aflat în posesia altuia. Așadar, ocuparea fără drept se referă la un imobil aflat în posesia altuia, iar nu la un imobil aflat în proprietatea altuia. În consecință, dacă proprietarul a încredințat în mod legal imobilul respectiv altei persoane, care are posesia legitimă a acestuia, el poate să fie subiect activ al infracțiunii de tulburare de posesie, dacă va ocupa fără drept imobilul respectiv, în una dintre modalitățile indicate în art. 256 alin. (1) CP.

Pentru aceleași motive, coproprietarul poate fi subiect activ al infracțiunii de tulburare de posesie, atunci când ocupă fără drept imobilul proprietate comună aflat în posesia altui coproprietar. În acest caz, coproprietarul poate ocupa fără drept imobilul aflat în posesia legitimă a unui alt coproprietar. În consecință, răspunsul de la litera B este corect.

În cazul infracțiunii de tulburare de posesie nu s-a reglementat ca modalitate a infracțiunii și refuzul de a părăsi imobilul ocupat fără drept, așa cum s-a reglementat la infracțiunea de violare de domiciliu. În consecință, elementul material al infracțiunii de tulburare de posesie nu poate consta în refuzul persoanei care exercită o posesie nelegitimă de a părăsi imobilul la solicitarea expresă a proprietarului acestuia. Nu se poate extinde prin analogie sfera de aplicare a infracțiunii de tulburare de posesie, astfel încât să fie incriminată și fapta de refuz de a părăsi imobilul ocupat fără drept. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

Contestațiile formulate au fost respinse, pentru următoarele considerente: *varianta de răspuns corectă este și cea de la litera B. În cazul infracțiunii de tulburare de posesie, elementul material al laturii obiective constă în ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, prin violență sau amenințare, a unui imobil aflat în posesia altuia. Prin urmare, poate fi subiect activ al acestei infracțiuni și coproprietarul neposesor, în condițiile în care imobilul se află în posesia coproprietarului posesor care exercită legitim posesia asupra bunului.*

200. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece o persoană care deține în fapt un imobil, fără a avea calitatea de proprietar al acestuia, nu comite infracțiunea de tulburare de posesie. Posesorul neproprietar are deja terenul respectiv în posesie și nu poate fi tot el autor al infracțiunii de tulburare de posesie, deoarece această infracțiune protejează posesia, iar nu proprietatea imobilului.

Infracțiunea de tulburare de posesie prevăzută în art. 256 alin. (1) CP prevede în mod explicit că are ca obiect material doar un bun imobil („a unui imobil aflat în posesia altuia"). În consecință, răspunsul de la litera B este greșit, deoarece se referă la un bun mobil sau imobil.

Infracțiunea de tulburare de posesie constă în ocuparea fără drept a bunului imobil, prin violență sau amenințare ori prin desființarea sau strămutarea semnelor de hotar. Bunul imobil astfel ocupat poate consta într-o locuință. Violarea de domiciliu constă în pătrunderea fără drept într-o locuință sau refuzul de a o părăsi și protejează inviolabilitatea domiciliului, iar nu proprietatea acestuia. În consecință, făptuitorul poate pătrunde fără drept într-o locuință, după care poate să și ocupe fără drept imobilul în care se află locuința respectivă. În acest caz, fiind întrunite elementele constitutive ale ambelor infracțiuni, acestea se vor reține în concurs, răspunsul de la litera C fiind corect.

Contestațiile formulate au fost respinse ca nefondate, pentru următoarele considerente: *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Proprietarul imobilului poate fi subiect activ al infracțiunii, când o altă persoană exercită legitim posesia asupra bunului. În schimb, nu poate fi subiect activ al infracțiunii cel care deține în fapt bunul (are posesia lui), deoarece acesta este chiar subiectul pasiv al infracțiunii (art. 256 CP stipulează expres că bunul este „aflat în posesia altuia"). În consecință, nu este posibil ca o persoană să fie subiect pasiv al infracțiunii și, în același timp, instigator sau complice la fapta comisă de altă persoană asupra bunului a cărui posesie o are. Situația posesiei parțiale cu privire la o parte din proprietate, în raport cu tulburarea pe care acest posesor ar putea-o produce părții din bun asupra căreia nu are posesia, nu este avută în vedere de ipoteza de la varianta de răspuns de la litera A, care se rezumă strict la cel care deține în fapt bunul, cu privire la acel bun (indiferent dacă posesia este totală sau parțială), nu la altul (aflat în posesia altei persoane).*

201. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Întrucât infracțiunea de ultraj în varianta de la art. 257 alin. (2) CP presupune săvârșirea oricărei infracțiuni împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat ori asupra bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, rezultă că o astfel de modalitate concretă de săvârșire a infracțiunii de ultraj o poate reprezenta și comiterea unei infracțiuni de tulburare de posesie. Nefiind limitate infracțiunile ce pot fi săvârșite în această modalitate a infracțiunii de ultraj comise împotriva funcționarului public învestit cu exercițiul autorității de stat, iar tulburarea de posesie fiind aptă să constituie o astfel de infracțiune săvârșită în scop de intimidare sau de răzbunare, ea poate fi o modalitate concretă de comiterea infracțiunii de ultraj, răspunsul de la litera A fiind corect.

Răspunsul de la litera B este greșit pentru mai multe motive, arătate de Comisia de soluționare a contestațiilor: *ipoteza descrisă, „X îl amenință pe Y că, dacă nu îi plătește pe loc datoria, nu va mai pleca de pe terenul agricol cultivat cu cartofi al acestuia", nu constituie infracțiunea de tâlhărie calificată prin violare de domiciliu ca urmare a lipsei tipicității. Astfel, sub aspectul elementului material, tulburarea de posesie presupune ocuparea, luarea efectivă în stăpânire, în tot sau în parte, a unui imobil, în timp ce, în cazul tâlhăriei, elementul material principal constă în acțiunea de luare a unui bun mobil din posesia altei persoane și nu este realizat în expunerea din varianta de răspuns de la litera B.*

Cât privește elementul circumstanțial al violării de domiciliu, trebuie observat că, deși a existat o pătrundere fără drept ce caracterizează varianta agravată a tâlhăriei, aceasta a fost urmată de intenția lui X de a rămâne pe teren, acțiune ce caracterizează infracțiunea de tulburare de posesie și care prin ipoteză presupune o pătrundere în imobil.

În plus, s-ar mai putea reține că nu există în speță o faptă de violare de domiciliu, deoarece nu este vorba despre un loc împrejmuit ținând de o locuință, ci despre un teren agricol.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de tulburare de posesie poate fi reținută în concurs cu orice altă infracțiune, inclusiv cu infracțiunea de distrugere. Nefăcându-se vreo distincție între concursul real și concursul ideal, se prezumă că răspunsul se referă la orice gen de concurs de infracțiuni.

| 202. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Infracțiunea de tulburare de posesie este o infracțiune complexă, care absoarbe în conținutul său infracțiunile de lovire sau alte violențe și infracțiunea de amenințare. În ceea ce privește infracțiunea de lovire sau alte violențe, opinia majoritară este aceea că este absorbită în conținutul infracțiunii de tulburare de posesie doar varianta simplă a acestei infracțiuni, prevăzută de art. 193 alin. (1) CP, nu și varianta agravată a acestei infracțiuni, prevăzută de art. 193 alin. (2) CP. Argumentul este că varianta agravată depășește gravitatea unor simple violențe, întrucât presupune o vătămare a sănătății unei persoane, ce a produs leziuni traumatice vindecabile în maximum 90 de zile de îngrijiri medicale.

Așadar, infracțiunea de amenințare și infracțiunea de loviri sau alte violențe, forma tip, sunt absorbite în conținutul infracțiunii de tulburare de posesie, însă nu și varianta agravată a infracțiunii de lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 alin. (2) CP, răspunsul de la litera A fiind corect, iar cel de la litera B greșit.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece demolarea unui stâlp de susținere de la rețeaua electrică, aflat pe linia de hotar, constituie o infracțiune distinctă de distrugere, care nu este absorbită în conținutul infracțiunii de tulburare de posesie. Prin desființarea sau strămutarea semnelor de hotar se înțelege distrugerea obiectelor care au destinația *specială* de semne de hotar, nu și distrugerea altor obiecte, cu altă destinație. Cum în speță este distrus un stâlp al rețelei electrice, care întâmplător avea și rol de semn de hotar, va fi reținută alături de tulburarea de posesie și infracțiunea prevăzută de art. 253 CP.

| 203. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Infracțiunea de tulburare de posesie se poate săvârși prin ocuparea în întregime sau în parte, fără drept, a unui imobil aflat în posesia sau detenția altuia, fie prin violență sau amenințare, fie prin desființarea sau strămutarea semnelor de hotar. Cele două modalități sunt alternative, astfel încât ele pot fi săvârșite separat. Dacă vor fi săvârșite ambele modalități alternative ale infracțiunii, se va reține o singură infracțiune de tulburare de posesie.

Simpla ocupare a unui imobil aflat în posesia sau detenția altuia, fără folosirea uneia dintre modalitățile menționate în art. 256 CP (violența, amenințarea, desființarea sau strămutarea semnelor de hotar), nu constituie infracțiune.

Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit, iar răspunsurile de la literele B și C sunt corecte.

§3. Infracțiuni contra autorității

| 204. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Infracțiunea de ultraj este o infracțiune complexă, care va absorbi în mod natural infracțiunea prin intermediul căreia agentul săvârșește ultrajul. În aceste condiții, se constată că varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât modalitatea de săvârșire a ultrajului îmbracă întotdeauna forma unei infracțiuni distincte, așadar, a unei fapte prevăzute de legea penală (*e.g.*, amenințare, vătămare corporală, distrugere).

Față de caracterul complex al infracțiunii, se identifică cu ușurință în teorie și în practică ipoteze în care infracțiunea de ultraj este reținută în concurs formal de infracțiuni cu o altă infracțiune, de pildă, atunci când agentul, prin aceeași acțiune ori inacțiune, vatămă atât un subiect circumstanțiat (funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat), cât și unul necircumstanțiat, ipoteză în care infracțiunea de ultraj va fi reținută în concurs formal de infracțiuni cu fapta vătămătoare săvârșită și care, relativ la funcționarul public, este absorbită în conținutul ultrajului; atunci când agentul, prin aceeași acțiune ori inacțiune, vatămă atât unul dintre subiecții pasivi prevăzuți de art. 257 CP, cât și pe unul dintre subiecții pasivi prevăzuți de art. 279 CP (amenințare atât a polițistului, cât și a procurorului cu ocazia efectuării unei cercetări la fața locului); atunci când agentul, având o calitate specială, săvârșește deopotrivă, alăturat infracțiunii de ultraj, infracțiunea de purtare abuzivă (art. 296 CP). De aceea, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Error in personam, ipoteză la care se referă varianta de răspuns de la litera C, se răsfrânge asupra încadrării juridice, întrucât, cu toate că agentul a dorit să aducă o vătămare unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, în concret, obiectiv, a adus o vătămare unei alte persoane care nu deține această calitate specială. Dincolo de principiul că răspunderea penală în sistemul nostru de drept nu poate fi antrenată niciodată numai raportat la poziția subiectivă a agentului, reținem că elementul care atrage agravarea răspunderii este înlăturat, reținându-se eroarea de fapt secundară [art. 30 alin. (3) CP]. Prin urmare, răspunsul de la litera C este greșit.

| 205. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece infracțiunea de ultraj judiciar (art. 279 CP) poate avea ca subiect pasiv secundar doar un judecător, un procuror sau un avocat ori membri de familie ai acestora, în timp ce infracțiunea de ultraj (art. 257 CP) poate avea ca subiect activ secundar orice alți funcționari publici care îndeplinesc o funcție ce implică exercițiul autorității de stat ori membri de familie ai acestora.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece ambele infracțiuni pot fi comise doar cu intenție directă sau indirectă, niciodată din culpă.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece atât art. 257 CP, cât și art. 279 CP menționează explicit posibilitatea comiterii infracțiunilor prin loviri sau vătămări cauzatoare de moarte.

| 206. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Prezenta întrebare ridică problema depășirii cadrului legal care îi conferă protecție funcționarului public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat. Cu privire la aceasta, se arată în doctrină că, pentru ca protecția să se activeze, este necesar ca funcționarul să nu exercite abuziv funcția (de exemplu, prin depășirea atribuțiilor, prin nesocotirea cadrului legal în care trebuie să efectueze acte de serviciu, printr-o comportare lipsită de răspundere arbitrară) (M. Gorunescu, în V. Dobrinoiu ș.a., *Noul Cod penal comentat. Partea specială*, ed. a 3-a, Ed. Universul Juridic, București, 2016, p. 362). În aceste condiții, nu va putea fi reținută infracțiunea de ultraj, pentru că fapta nu a fost săvârșită împotriva autorității, ci numai împotriva și în considerarea exercitării abuzive a funcției de către funcționarul public. Rezultă astfel că răspunsul corect este cel de la litera C.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Elementul material al infracțiunii de ultraj cuprinde acțiunile specifice care caracterizează una dintre infracțiunile contra persoanei, respectiv: amenințarea, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte ori omorul.*

Pentru întregirea laturii obiective a infracțiunii este necesară îndeplinirea mai multor cerințe, printre care aceea ca fapta să fie săvârșită împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții. Referitor la această cerință, trebuie reținut faptul că legiuitorul a urmărit ocrotirea funcționarului care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, deoarece orice ofensă adusă unui astfel de funcționar constituie, în același timp, o ofensă adusă autorității. Este obligatoriu însă ca funcționarul să se mențină în cadrul legal al atribuțiilor sale de serviciu.

Dacă funcționarul își depășește atribuțiile de serviciu, le încalcă sau le exercită în mod abuziv, el nu se mai află în exercițiul funcției și nu acționează în numele autorității, iar protecția acordată de legiuitor prin dispozițiile art. 257 CP nu se mai justifică.

Ca atare, cum în speță agentul de poliție i-a dat o palmă inculpatului X, acesta nu se mai poate bucura de privilegiul conferit de lege, întrucât și-a exercitat atribuțiile de serviciu în mod abuziv, iar amenințarea cu moartea se circumscrie infracțiunii de amenințare, și nu infracțiunii de ultraj.

| 207. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Fapta inculpatului nu constituie infracțiunea de furt în concurs cu cea de ultraj, ci infracțiunea de tâlhărie în concurs cu cea de ultraj, deoarece violențele au fost exercitate imediat după săvârșirea faptei de furt, cu scopul de a-și asigura scăparea. Fiind comise în acest context, imediat după ce inculpatul a fost văzut de polițist că a ascuns sub haine obiectul sustras, infracțiunea de furt devine o infracțiune de tâlhărie, prin săvârșirea actelor de violență împotriva unui polițist aflat în exercițiul funcțiunii, astfel, se impune reținerea infracțiunii de ultraj, având în vedere că prin exercitarea lor a fost adusă atingere și autorității statului, reprezentată de polițistul respectiv. Cele două infracțiuni

au fost săvârșite prin aceleași acte de violență care au avut o dublă semnificație: pe de o parte, au întregit infracțiunea de tâlhărie, iar, pe de altă parte, au adus atingere autorității statului, reprezentată de polițist.

Pentru aceste motive, răspunsul de la litera C este corect, iar răspunsurile de la literele A și B sunt greșite.

| 208. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Infracțiunea de ultraj în varianta tip reprezintă o infracțiune contra autorității. Însă, având în vedere că ea este o infracțiune complexă, ce absoarbe în conținutul său o infracțiune contra persoanei, păstrează caracteristica principală a infracțiunilor contra persoanei, respectiv aceea că pluralitatea de subiecți pasivi atrage pluralitatea de infracțiuni. Așadar, opinia majoritară este aceea că, în cazul săvârșirii unor acte de violență împotriva a doi polițiști aflați în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se vor reține două infracțiuni de ultraj aflate în concurs, iar nu una singură, chiar dacă actele au fost săvârșite în aceeași împrejurare ori prin același act. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect, iar răspunsul de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de ultraj, fiind o infracțiune complexă, absoarbe în conținutul său infracțiunea de lovire sau alte violențe, în ambele modalități ale acesteia. Infracțiunea de lovire sau alte violențe comisă împotriva polițistului în împrejurările descrise în speță nu poate fi reținută în concurs cu ultrajul. Ca orice infracțiune complexă, caracterizată prin *unitate de infracțiune*, este evident că reținerea unei pluralități de infracțiuni compusă din infracțiunea complexă și infracțiunea absorbită este exclusă.

| 209. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

În cazul infracțiunii de ultraj comis prin amenințare, legiuitorul prevede explicit în art. 257 alin. (1) CP că aceasta trebuie să fie săvârșită în mod nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă. Dacă amenințarea se comite prin mijloace indirecte, fapta nu va fi ultraj, ci poate constitui infracțiunea de amenințare, prevăzută de art. 206 CP. Ca atare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

În art. 257 alin. (3) CP este reglementată o variantă asimilată a infracțiunii de ultraj, când aceasta este comisă împotriva unui membru de familie al funcționarului învestit cu autoritatea de stat, în scop de intimidare sau de răzbunare asupra acestuia. Este vorba despre varianta descrisă la răspunsul de la litera B, care este astfel corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece polițistul și jandarmul sunt subiecți pasivi secundari ai variantei agravate a infracțiunii de ultraj, prevăzută la art. 257 alin. (4) CP.

| 210. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Principala deosebire între infracțiunea de ultraj și cea de ultraj judiciar este dată de subiectul pasiv, în cazul acesteia din urmă subiectul pasiv putând fi numai un judecător, procuror, avocat. Se va reține infracțiunea de ultraj judiciar și dacă fapta este îndreptată împotriva unui membru de familie al procurorului, judecătorului ori avocatului, dacă a fost săvârșită în legătură cu exercitarea atribuțiilor, în scop de intimidare ori răzbunare.

Așa fiind, se constată că varianta de la litera A este eronată, întrucât polițistul sau jandarmul aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu este subiect pasiv al infracțiunii de ultraj, și nu al celei de ultraj judiciar. Varianta de răspuns de la litera B este eronată, pentru că nu vizează o deosebire între cele două infracțiuni, ci o asemănare a acestora. În fine, varianta corectă de răspuns este cea de la litera C, față de dispozițiile art. 279 alin. (4) CP.

| 211. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece polițistul local este un funcționar public învestit cu autoritatea de stat. În acest sens, ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 19/2020* (M. Of. nr. 874 din 24.09.2020), a stabilit că, *în interpretarea dispozițiilor art. 257 alin. (4) CP, noțiunea de „polițist" are în vedere și persoana care exercită funcția de polițist local în temeiul Legii poliției locale nr. 155/2010*. Așadar, în acest caz se va reține chiar varianta agravată a infracțiunii de ultraj, comisă asupra unui polițist, iar nu varianta tip a infracțiunii.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece în varianta asimilată a infracțiunii de ultraj, prevăzută în art. 257 alin. (3) CP, se prevede în mod explicit că aceasta constă în săvârșirea unei

infracțiuni împotriva unui membru de familie al funcționarului public, dacă a fost comisă în scop de intimidare sau de răzbunare în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu de către funcționar.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece fapta de lovire a soției – de profesie avocat – comisă în timp ce se aflau în vacanță, pe fondul unei neînțelegeri personale, constituie o infracțiune de violență în familie. Chiar dacă ar fi fost săvârșită față de un avocat în legătură cu exercitarea acestei profesii, fapta ar constitui infracțiunea de ultraj judiciar, prevăzută de art. 279 alin. (4) CP, iar nu infracțiunea de ultraj.

| 212. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

La răspunsurile de la literele A și B explicațiile sunt identice cu cele de la întrebarea anterioară.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, potrivit art. 257 CP, infracțiunea de ultraj se poate comite și prin amenințare. Însă, nu orice amenințare a funcționarului public învestit cu exercițiul autorității de stat constituie infracțiunea de ultraj, ci doar amenințarea săvârșită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă. Dacă amenințarea funcționarului public se realizează în mod mijlocit (de exemplu, făptuitorul declară față de o altă persoană că îl va bate, iar această persoană îi relatează funcționarului), fapta nu constituie infracțiunea de ultraj, ci infracțiunea de amenințare.

| 213. Răspuns: B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Infracțiunea de uzurpare de calități oficiale este săvârșită prin ipoteză de un subiect necircumstanțiat care, nedeținând respectiva calitate oficială care implică exercițiul autorității de stat ori pierzând-o anterior (prin demisie, demitere, pensionare etc.), îndeplinește un act legat de acea calitate.

Profesia de avocat, exercitată în mod ilegal, nefiind una care implică exercițiul autorității de stat, nu se încadrează în tiparul normativ al textului art. 258 CP, putând fi reținută infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii sau activități, faptă prevăzută de art. 348 CP.

Singura agravantă a infracțiunii este cea prevăzută de art. 258 alin. (3) CP, în considerarea condiției suplimentare de a săvârși fapta purtând, fără drept, uniforme sau semne distinctive ale unei autorități publice, pedeapsa prevăzută de lege fiind majorată, de la unu la 5 ani închisoare. Așa fiind, împrejurarea că agentul care uzurpă o altă calitate oficială este un funcționar public nu constituie o circumstanță, un element agravant special, această realitate fiind valorificată în procesul de individualizare a pedepsei.

Rezultă astfel că răspunsul de la litera B este cel corect.

| 214. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, în cazul în care X îmbracă o uniformă de polițist de la Brigada Rutieră și dirijează circulația într-o intersecție din oraș, acesta folosește fără drept calitatea de polițist și, totodată, efectuează un act legat de această calitate (dirijarea circulației rutiere). Cele două condiții – folosirea unei calități oficiale și efectuarea unui act legat de această calitate – trebuie îndeplinite cumulativ, în caz contrar nefiind întrunite condițiile de tipicitate ale infracțiunii de uzurpare de calități oficiale. În speță sunt îndeplinite condițiile de tipicitate ale variantei agravate ale infracțiunii de uzurpare de calități oficiale, prevăzută de art. 258 alin. (3) CP, deoarece făptuitorul a purtat, fără drept, uniforma de polițist.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că răspunsul de la litera A este greșit, deoarece *în cauză nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de uzurpare de calități oficiale. Astfel, în primul rând, nu suntem în prezența unui act legat de calități oficiale; în al doilea rând, prin raportare la starea de fapt din enunț, calitatea de funcționar din aparatul primăriei nu corespunde calității oficiale care implică exercițiul autorității de stat*. Pentru a se reține infracțiunea de uzurpare de calități oficiale, pretinsul funcționar public trebuie să îndeplinească un act legat de calitatea oficială uzurpată, iar acțiunea de pretindere a unei sume de bani nu poate fi încadrată în această categorie a actelor efectuate în exercitarea unor calități oficiale.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece, în cazul în care un funcționar public (deținător al unei calități oficiale) continuă să exercite o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, după ce a pierdut acest drept conform legii, se va reține varianta *asimilată* a infracțiunii de uzurpare de calități oficiale de la art. 258 alin. (2) CP, iar nu varianta agravată a acestei infracțiuni.

§4. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției

215. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Tentativa nu este posibilă la infracțiunile omisive proprii, la infracțiunile săvârșite prin viu grai, cu executare promptă, din culpă și cu intenție depășită (în afara infracțiunilor complexe praeterintenționate).

În consecință, la infracțiunea de nedenunțare, care se comite doar printr-o omisiune, fiind o infracțiune omisivă proprie, nu este posibilă tentativa.

De asemenea, la infracțiunea de mărturie mincinoasă comisă de martor nu este posibilă tentativa, având în vedere că această infracțiune se comite prin viu grai, fiind cu executare promptă.

În cazul infracțiunilor comisive care se pot săvârși și printr-o omisiune, cum este și infracțiunea de omor care, conceptual, este o infracțiune de acțiune, dar în concret poate fi săvârșită și printr-o inacțiune, este posibilă săvârșirea tentativei. De exemplu, în cazul în care o mamă încearcă să săvârșească infracțiunea de omor prin înfometarea copilului minor, sunt posibile săvârșirea tentativei și întreruperea acțiunii înainte de producerea rezultatului.

Rezultă astfel că răspunsurile de la literele B și C sunt corecte.

216. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Potrivit art. 266 CP, infracțiunea de nedenunțare constă în fapta celui care a luat cunoștință despre comiterea unei infracțiuni contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane de a nu înștiința de îndată autoritățile. Cum infracțiunea de agresiune sexuală poate avea ca urmare, potrivit art. 219 alin. (3) CP, și moartea victimei, răspunsul de la litera A este greșit. În cazul în care a produs moartea victimei, infracțiunea de agresiune sexuală creează în sarcina celor care au luat cunoștință de comiterea ei obligația de a înștiința de îndată autoritățile.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că varianta de răspuns de la litera A ar fi lipsită de claritate și de previzibilitate, deoarece candidatul, pentru a oferi un răspuns valid, ar trebui să elimine din raționamentul logic toate celelalte modalități de comitere a infracțiunii de agresiune sexuală și să presupună că, raportat la situația-premisă a grilei, în speță ar fi incidentă varianta ce presupune moartea victimei. Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat următoarele: *candidatului nu i se solicită să excludă din raționament celelalte variante ale infracțiunii de agresiune sexuală, ci să includă în raționament toate variantele infracțiunii de agresiune sexuală. Tocmai prin aceea că se utilizează denumirea marginală a infracțiunii, fără a se menționa o limitare la una sau unele dintre variantele acesteia, răspunsul se raportează și la varianta ce are drept urmare moartea victimei.*

De menționat că, în prezent (ulterior adoptării Legii nr. 186/2021), nedenunțarea atrage răspunderea penală și în cazul în care se referă la fapte penale de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile ori contra libertății și integrității sexuale săvârșite față de un minor.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece cauza de nepedepsire de la art. 266 alin. (2) CP se referă la calitatea de membru de familie a autorului nedenunțării cu unul dintre participanții la fapta prevăzută de legea penală nedenunțată, iar nu cu victima acestei infracțiuni. Legiuitorul a vrut să protejeze persoanele care trebuie să aleagă între sentimentele de afecțiune față de membrii de familie și datoria de a-i denunța pe aceștia atunci când au săvârșit vreuna dintre infracțiunile menționate în art. 266 CP.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece legea nu prevede obligația de autodenunțare în sarcina participanților la fapta prevăzută de legea penală contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane, ci doar obligația de a denunța astfel de fapte comise de alte persoane. Chiar dacă nedenunțătorul a participat la săvârșirea uciderii la cererea victimei în calitate de complice, iar nu de autor, el nu are obligația de a denunța autorul, deoarece în acest caz s-ar autodenunța.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se și că varianta de la litera C ar fi un greșită, deoarece și complicele la o infracțiune de ucidere la cererea victimei poate fi subiect activ al unei infracțiuni de nedenunțare, luând în considerare că este o infracțiune contra vieții. Comisia de soluționare a contestațiilor a motivat că, *astfel cum rezultă din poziționarea unanimă a literaturii de specialitate și a jurisprudenței, participantul la fapta ce reprezintă situația-premisă nu poate fi subiect activ al infracțiunii de nedenunțare.*

217. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

În cazul infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare, potrivit art. 268 CP, sesizarea mincinoasă trebuie să fie făcută prin plângere sau denunț cu privire la existența unei faptei prevăzute de legea penală. O faptă constând în formularea unei plângeri contravenționale împotriva unei persoane, care este de natură să îi lezeze demnitatea acesteia în cazul în care ar fi vorba despre o plângere mincinoasă, nu este incriminată de legea penală, rămânând astfel o faptă civilă delictuală. De asemenea, sesizarea mincinoasă făcută cu privire la comiterea de către o persoană a unui delict civil nu este incriminată, fapta atrăgând doar răspunderea civilă delictuală.

În consecință, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

218. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Așa cum s-a arătat în comentariul la întrebarea anterioară, pentru a fi întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare, sesizarea făcută prin plângerea sau denunțul mincinos trebuie să se refere la o faptă prevăzută de legea penală. Ea nu se poate referi la săvârșirea unei contravenții sau a unui delict civil.

Dacă fapta mincinoasă sesizată în plângere sau denunț nu mai este prevăzută de legea penală, fiind dezincriminată, implicit sesizarea mincinoasă nu poate atrage răspunderea pentru infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Nu are relevanță însă dacă fapta prevăzută de legea penală descrisă în plângerea sau denunțul mincinos este o faptă rămasă în forma tentativei sau este o faptă săvârșită de mai mulți participanți. Din moment ce este vorba despre sesizarea (mincinoasă) a organelor judiciare cu săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, aceasta atrage reținerea infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare. Faptul că s-a indicat în mod greșit calitatea de autor sau de complice a celui împotriva căruia s-a formulat plângerea sau denunțul mincinos nu are nicio relevanță pentru existența infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare. Din acest motiv, răspunsurile de la literele B și C sunt corecte.

219. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece formularea plângerii penale de către persoana îndreptățită la pensia de întreținere, cu scopul de a-l determina pe cel obligat prin hotărâre judecătorească la plata unei pensii de întreținere mai mari decât cea pe care o datora, este făcută cu un scop șicanator, fapta penală reclamată fiind nereală. Persoana îndreptățită la pensia de întreținere cunoștea cuantumul pensiei stabilite de instanța judecătorească, având astfel cunoștință și de faptul că plângerea pentru infracțiunea de abandon de familie se referă la o infracțiune nereală.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece denunțul formulat de creditor împotriva debitorului rău-platnic pentru infracțiunea de deținere de droguri de mare risc se referă la o faptă nereală, având în vedere că însuși denunțătorul a introdus un flacon cu heroină în autoturismul persoanei denunțate. Este săvârșită astfel infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare atât în varianta simplă de la art. 268 alin. (1) CP, cât și în varianta agravată de la art. 268 alin. (2) CP, constând în producerea sau ticluirea de probe nereale.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece în speță rezultă indicii temeinice cu privire la săvârșirea de către promitentul-vânzător a infracțiunii de înșelăciune. Din moment ce acesta a dispărut cu avansul prețului achitat pentru autoturism și nu s-a mai prezentat pentru predarea autoturismului pentru care a încasat avansul, persoana păgubită era îndreptățită să se considere victimă a unei infracțiuni de înșelăciune și să formuleze plângere penală pentru o faptă reală, nefiind întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare.

220. Răspuns: C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece ticluirea sau producerea de probe nereale pentru dovedirea unei fapte prevăzute de legea penală, atunci când este săvârșită chiar de procurorul care efectuează urmărirea penală pentru această faptă, constituie infracțiunea de cercetare abuzivă, prevăzută de art. 280 alin. (2) CP, iar nu infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare, prevăzută de art. 268 alin. (2) CP. Diferența principală dintre cele două infracțiuni, în variantele menționate, constă în aceea că subiectul activ al infracțiunii de cercetare abuzivă este unul calificat, putând fi doar un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător, pe când subiectul activ al infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare în varianta arătată poate fi orice persoană.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare în varianta agravată de la art. 268 alin. (2) CP poate fi reținută indiferent de cuantumul pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea pentru dovedirea căreia s-au produs ori ticluit probele nereale.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare poate fi pedepsită chiar dacă față de persoana la care se referă sesizarea nu s-a dispus o măsură preventivă sau punerea în mișcare a acțiunii penale. Legea prevede o cauză de nepedepsire dacă sesizarea mincinoasă este retrasă înainte de reținere, arestare sau punere în mișcare a acțiunii penale, dar acest lucru nu înseamnă că nu reprezintă infracțiune dacă nu s-au luat astfel de măsuri.

| 221. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Pentru a exista infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare, trebuie ca sesizarea mincinoasă să fie făcută printr-o plângere sau un denunț formulate în fața organelor competente. Organele competente a primi plângeri sau denunțuri sunt organele de urmărire penală. Dacă sesizarea mincinoasă este făcută către o altă instituție a statului, nu sunt întrunite condițiile pentru a se reține infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare. Chiar dacă fapta comisă de BG este de natură să aducă atingere demnității persoanei, prin afirmațiile mincinoase conținute în sesizare, ea rămâne un delict civil, nefiind prevăzută de legea penală. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este singurul corect.

| 222. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

În doctrină s-a arătat că existența unei atribuții de serviciu a funcționarului public de a sesiza organele de urmărire penală cu infracțiunile constatate în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (de exemplu, polițistul rutier sau persoanele cu atribuții de control care nu constată infracțiunile pe care erau obligate să le sesizeze) strămută fapta în sfera infracțiunilor de serviciu, putându-se reține infracțiunea de abuz în serviciu (în acest sens, C. ROTARU, A.R. TRANDAFIR, V. CIOCLEI, *Drept penal. Partea specială II. Curs tematic*, Ed. C.H. Beck, București, 2020, p. 66; M. UDROIU, *Partea specială*, 2019, p. 431). În sensul că obligația de constatare a infracțiunii și cea de sesizare a organelor de urmărire penală ar putea fi considerate ca două obligații distincte, care nu exclud reținerea infracțiunii de omisiune a sesizării, a se vedea C. GHIGHECI, *Drept penal. Partea specială. Vol. II. Infracțiuni contra autorității, infracțiuni contra înfăptuirii justiției, infracțiuni de corupție și de serviciu, infracțiuni de fals, infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice și infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială*, Ed. Solomon, București, 2021, p. 66. Însă, în oricare dintre opinii, este exclusă reținerea concursului formal dintre cele două infracțiuni, deoarece aceasta ar presupune săvârșirea lor prin aceeași acțiune sau inacțiune, ceea ce nu este posibil, deoarece abuzul în serviciu s-ar consuma întotdeauna în momentul omisiunii constatării infracțiunii, acesta fiind momentul neîndeplinirii îndatoririi de serviciu. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, fiind o infracțiune omisivă proprie, infracțiunea de omisiune a sesizării nu este susceptibilă de tentativă.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece situația-premisă a infracțiunii de omisiune a sesizării o constituie săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, iar nu a unei infracțiuni, nefiind nevoie ca aceasta să întrunească și celelalte trăsături ale infracțiunii. În al doilea rând, răspunsul este greșit deoarece legea nu limitează aceste fapte penale doar la cele reglementate în Titlul V al Părții speciale a Codului penal privind infracțiunile de serviciu, ci pot constitui situație-premisă a infracțiunii de omisiune a sesizării și alte fapte prevăzute de legea penală, reglementate în alte titluri ale Codului penal sau în legi speciale.

| 223. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

În ordinea variantelor de răspuns, reținem că infracțiunea de omisiune a sesizării, prevăzută de art. 267 CP, este comisă întotdeauna de un subiect activ calificat, *funcționarul public*, fapta acestuia constând în omisiunea sesizării organelor de urmărire penală cu privire la fapta prevăzută de legea penală în legătură cu serviciul (orice infracțiune, de regulă de serviciu, de corupție etc.) despre care a luat cunoștință în cadrul serviciului unde își îndeplinește sarcinile.

Ca formă de vinovăție pot fi atât intenția, cât și culpa, în acest ultim caz urmând a fi reținută varianta normativă atenuată prevăzută de art. 267 alin. (2) CP.

Prin urmare, răspunsul de la litera C este cel corect.

| 224. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Diferența principală dintre infracțiunea de nedenunțare și infracțiunea de omisiune a sesizării constă în aceea că la prima subiectul activ nu este unul calificat, pe când la cea de-a doua subiectul activ este calificat, fiind un funcționar public care a luat cunoștință despre săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile. O altă diferență între cele două infracțiuni constă în aceea că nedenunțarea se referă la fapte prevăzute de legea penală contra vieții sau care au avut ca urmare moartea unei persoane, pe când omisiunea sesizării se referă la orice fel de fapte penale despre care funcționarul public a luat cunoștință în legătură cu serviciul.

Așadar, fapta unui funcționar public, respectiv inspector fiscal, care cu ocazia efectuării unui control la o societate a constatat săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală, pe care nu a denunțat-o organelor judiciare, constituie infracțiunea de omisiune a sesizării, iar nu cea de nedenunțare.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece nu poate fi vorba despre infracțiunea de tăinuire în acest caz, întrucât făptuitorul nu a primit, dobândit, transformat ori înlesnit valorificarea unui bun despre care să fi cunoscut că provine din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală.

| 225. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

În cazul infracțiunii de mărturie mincinoasă nu este posibil coautoratul în ceea ce privește fapta comisă de martori, deoarece aceștia săvârșesc infracțiunea prin viu grai, fiind audiați individual, pe rând. Este posibil coautoratul la infracțiunea de mărturie mincinoasă atunci când este săvârșită de experții care întocmesc împreună un raport de expertiză în care inserează aspecte nereale, cu intenție.

Forma de vinovăție cu care se săvârșește infracțiunea de mărturie mincinoasă este doar intenția, directă sau indirectă, infracțiunea neputând fi săvârșită din culpă.

Din aceste motive, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

| 226. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

A se vedea explicațiile date la întrebarea anterioară. În plus, trebuie adăugat la răspunsul de la litera A că experții pot fi subiecți activi ai infracțiunii de mărturie mincinoasă, fiind menționați în mod expres de textul de lege.

| 227. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Potrivit art. 273 alin. (3) CP, *autorul infracțiunii de mărturie mincinoasă nu se pedepsește dacă își retrage mărturia în cauzele penale înainte de reținere, arestare sau punerea în mișcare a acțiunii penale ori în alte cauze înainte de a se fi pronunțat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluție, ca urmare a mărturiei mincinoase*.

În consecință, răspunsul de la litera A este greșit, deoarece în cauzele penale mărturia mincinoasă trebuie să fie retrasă mai înainte de citirea actului de sesizare, respectiv înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale, dacă nu s-a dispus în cauză măsura preventivă a reținerii sau arestării.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece în alte cauze decât cele penale retragerea mărturiei mincinoase trebuie să intervină înainte de a se fi pronunțat o hotărâre de către instanța respectivă, ca urmare a mărturiei mincinoase.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece în cauzele penale mărturia mincinoasă trebuie retrasă înainte de reținere, arestare sau de punerea în mișcare a acțiunii penale, ca urmare mărturiei mincinoase.

| 228. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă, de regulă, prima condiție este aceea ca subiectul activ să aibă calitatea de martor, investigator sub acoperire, expert sau interpret în cauză. Prin urmare, părțile nu pot comite infracțiunea de mărturie mincinoasă. În consecință, raportat la enunț, în sarcina părții responsabile civilmente, fie că dă declarații mincinoase, fie că refuză să răspundă, să spună tot ce știe, nu poate fi reținută infracțiunea de mărturie mincinoasă. Dacă prin declarația sa partea responsabilă civilmente urmărește să îl favorizeze pe inculpat, s-ar putea pune în discuție, eventual, infracțiunea de favorizare a făptuitorului, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

În cazul în care martorul refuză să răspundă la una dintre întrebările adresate acestuia de către procuror, însă nu cu intenția de a induce în eroare organul judiciar, ci cu scopul de a nu se autoincrimina pentru o infracțiune proprie, nu poate fi reținută infracțiunea de mărturie mincinoasă. În acest sens, relevantă este și *Decizia nr. 10/2019* (M. Of. nr. 416 din 28.05.2019), prin care ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că *participantul la comiterea unei infracțiuni care a fost judecat separat de ceilalți participanți și audiat ulterior ca martor, în cauza disjunsă, nu poate avea calitatea de subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă prevăzute de art. 273 CP*.

Varianta de la litera C este singura corectă, întrucât infracțiunea de mărturie mincinoasă se poate reține și în sarcina unui expert judiciar, indiferent dacă acesta a fost numit într-o cauză civilă sau o cauză penală.

| 229. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece martorul B a făcut afirmații mincinoase cu privire la împrejurări esențiale ale cauzei penale în care a fost audiat. Susținerea mincinoasă că autoturismul implicat în accidentul de circulație staționa, deși acesta era în mișcare, constituie o împrejurare esențială a cauzei penale respective.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece ICCJ, Completul RIL, prin *Decizia nr. 1/2019* (M. Of. nr. 187 din 08.03.2019), s-a pronunțat cu privire la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor vizând încadrarea juridică a faptei unei persoane audiate ca martor de a face afirmații mincinoase sau de a nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebată, respectiv dacă aceasta se încadrează în dispozițiile art. 273 alin. (1) CP (mărturie mincinoasă) sau în dispozițiile art. 273 alin. (1) CP în concurs formal cu art. 269 alin. (1) CP (favorizarea făptuitorului), cu aplicarea art. 38 alin. (2) din același cod. Cu caracter obligatoriu, instanța supremă a statuat prin această decizie că *fapta unei persoane audiate ca martor de a face afirmații mincinoase sau de a nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebată întrunește numai elementele de tipicitate ale infracțiunii de mărturie mincinoasă, prevăzută de art. 273 alin. (1) CP*.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece fapta martorului B nu constituie și infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare, neconstituind o activitate de producere sau ticluire de probe, în sensul art. 268 alin. (2) CP. Deși mărturia nereală constituie o probă nereală, ea este incriminată într-un text de lege special, care se va aplica cu prioritate față de alte texte de lege generale. În plus, art. 268 alin. (2) CP se referă la producerea sau ticluirea de probe nereale în scopul de a dovedi *existența* unei fapte prevăzute de legea penală, iar nu *inexistența* acesteia ori faptul că nu a fost săvârșită de A, cum a intenționat martorul B în speța de față (a se vedea C. GHIGHECI, *op. cit.*, vol. II., p. 87).

| 230. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Favorizarea făptuitorului, faptă penală prevăzută de art. 269 CP, constă în ajutorul dat făptuitorului, suspectului sau inculpatului în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală, executării unei măsuri privative de libertate ori în ajutorul dat condamnatului în scopul împiedicării executării pedepsei stabilite ori aplicate. Infracțiunea poate fi săvârșită de orice persoană, textul nefăcând referire la vreo calitate specială pe care acesta trebuie să o dețină, din sfera subiecților activi ai acestor infracțiuni fiind excluse persoanele favorizate, autofavorizarea nefiind prevăzută de legea penală. Așa fiind, raportat la varianta de răspuns de la litera A, avocatul suspectului sau inculpatului poate fi subiect activ al acestei infracțiuni, astfel încât aceasta este greșită.

Infracțiunea de favorizare a făptuitorului, întocmai ca infracțiunea de tăinuire, este o infracțiune autonomă, independentă de infracțiunea principală la care se raportează, nefiind necesară pentru reținerea infracțiunii de favorizare rezolvarea prin tragere la răspundere a cauzei care are ca obiect infracțiunea principală. De altfel, infracțiunea analizată va fi reținută și în cazul în care a fost favorizat un făptuitor care nu va fi tras la răspundere penală, întrucât, de pildă, se reține raportat la persoana lui o cauză de neimputabilitate cum este minoritatea. Este motivul pentru care și varianta de răspuns de la litera B este greșită.

În doctrină s-a exprimat opinia potrivit căreia este discutabilă reținerea infracțiunii de favorizare a făptuitorului în ipoteza în care la fapta prevăzută de legea penală comisă se reține o cauză justificativă, de pildă, legitima apărare (M. UDROIU, *op. cit.*, p. 382). Într-o altă opinie s-ar putea susține

că prevederea faptei de legea penală reprezintă o trăsătură distinctă de antijuridicitate, motiv pentru care ar putea fi reținută infracțiunea de favorizare a făptuitorului și în aceste ipoteze. Întrucât, în cazul pendinte, ea va fi considerată ca fiind îndreptată împotriva justiției ori de câte ori prin fapta sa favorizatorul îngreunează buna desfășurare a procesului penal. De altfel, cauza justificativă este reținută, de regulă, la un moment ulterior, moment până la care cel favorizat poate fi urmărit în vederea punerii în executare a unei măsuri preventive privative de libertate dispuse împotriva sa, favorizarea constând tocmai în activitatea de împiedicare a executării măsurii preventive.

Referitor la varianta de răspuns de la litera C – care este corectă –, reținem că ajutorul făptuitorului nu trebuie să fie urmarea unei înțelegeri prealabile săvârșirii infracțiunii ori în cursul săvârșirii, anterior consumării ori, după caz, epuizării ei. Dacă există o atare înțelegere, nu se va reține fapta de favorizare a făptuitorului, ci complicitate la fapta principală [art. 48 alin. (2) CP].

| 231. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Infracțiunea de favorizare a făptuitorului poate fi comisă, într-o opinie, numai cu forma de vinovăție a intenției directe, calificată prin scop (V. DOBRINOIU, în V. DOBRINOIU ș.a., *op. cit.*, p. 413), sau, potrivit altei opinii, atât cu intenție directă, cât și cu intenție indirectă (M. UDROIU, *op. cit.*, p. 381; S. BOGDAN, D.A. ȘERBAN, *op. cit.*, 2017, p. 320), niciodată din culpă ori cu intenție depășită.

Favorizarea făptuitorului poate fi reținută în concurs real de infracțiuni cu orice altă infracțiune, fie ea și o altă infracțiune de favorizare a făptuitorului, aceasta din urmă atât atunci când au fost favorizate în mai multe rânduri persoane diferite, cât și atunci când a fost favorizată aceeași persoană, dacă, bineînțeles, nu se identifică din datele speței o rezoluție infracțională unică.

Prin urmare, atât varianta de răspuns de la litera B, cât și cea de la litera C sunt greșite.

Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat că *varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât textul are în vedere ipoteza unui concurs de infracțiuni în general, fără a impune condiția unei conexități de orice natură între infracțiunile din structura sa. Așa fiind, apare ca evident că cele două infracțiuni se pot regăsi în structura unui concurs (de pildă, infracțiunile au în vedere ajutarea autorilor unor fapte diferite).*

Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, infracțiunea de favorizare neputând fi comisă cu intenție depășită, în condițiile în care legiuitorul nu o incriminează în această modalitate.

| 232. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

În speță nu poate fi reținută infracțiunea de fals în declarații, deoarece, potrivit art. 326 CP, aceasta constă în declararea necorespunzătoare adevărului făcută în fața unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau unei unități în care aceasta își desfășoară activitatea, în vederea producerii unei consecințe juridice. Această infracțiune nu poate fi reținută și în legătură cu declararea necorespunzătoare adevărului făcută în cadrul unui proces judiciar, deoarece infracțiunile contra înfăptuirii justiției sunt prevăzute într-un titlu distinct în Codul penal și nu pot fi extinse asupra faptelor săvârșite în acest domeniu și infracțiunile de fals. Cele două categorii de infracțiuni apără valori juridice distincte, neputând fi aplicate decât în situațiile expres prevăzute de lege.

De asemenea, fapta inculpatului nu poate constitui infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare, deoarece această infracțiune se referă doar la sesizarea penală mincinoasă făcută împotriva unei alte persoane, nu și la autodenunțarea mincinoasă. Aceasta, deoarece infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare apără nu doar înfăptuirea justiției, ci și demnitatea persoanei, iar autocalomnierea nu este sancționată de lege.

În consecință, fapta inculpatului prin care a urmărit favorizarea unui făptuitor (în ipoteza dată se va citi „favorizarea făptuitorului", în loc de „favorizarea infractorului", denumire marginală a infracțiunii în Codul penal anterior – n.n.) întâlnește doar elementele constitutive ale infracțiunii de favorizare a făptuitorului, răspunsul de la litera C fiind corect.

| 233. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Poate fi subiect activ al infracțiunii de favorizare a făptuitorului chiar și persoana vătămată, în acele situații în care acțiunea penală pentru infracțiunea anterioară (săvârșită de făptuitorul favorizat) se pune în mișcare din oficiu, iar în cazul infracțiunilor urmărite la plângere prealabilă, numai după intervenirea unei condamnări definitive, până atunci actele de favorizare putând fi echivalate cu retragerea plângerii (V. DOBRINOIU, în V. DOBRINOIU ș.a., *op. cit.*, p. 411).

În aceste condiții, singurul răspuns corect este cel de la litera A. Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât persoana vătămată care nu a renunțat la această calitate nu este audiată în calitate de martor în procesul penal (premisa reținerii infracțiunii de mărturie mincinoasă), iar varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât enunțul întrebării nu evidențiază modalități de săvârșire a faptei de inducere în eroare a organelor judiciare prin sesizări nereale sau prin producere ori ticluire de probe.

| 234. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Comisia de soluționare a contestațiilor a avut ocazia să analizeze pe larg fiecare variantă de răspuns raportat la criticile aduse, reținând, în esență, următoarele:

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Din modul în care este formulat enunțul acestei variante de răspuns rezultă că referirea se face exclusiv la persoanele care săvârșesc, cu diferite grade de contribuție (coautori, instigatori sau complici), infracțiunea principală. În raport cu elementul material care caracterizează infracțiunea prevăzută de art. 269 CP, o persoană nu poate avea concomitent calitatea de participant la infracțiunea principală și pe cea de favorizator, deoarece orice „ajutor" dat anterior sau în timpul comiterii infracțiunii (condiție pentru a fi participant la infracțiune) echivalează cu un act de complicitate materială sau morală la infracțiunea respectivă, care rămâne de sine stătător sau se absoarbe într-una dintre celelalte forme de participație, instigarea, respectiv coautoratul. Enunțul nu are în vedere situația în care ajutorul intervine pentru împiedicarea sau sustragerea de la executarea unei pedepse sau măsuri privative de libertate, deoarece, în acest caz, actele de ajutor ale favorizatorului nu se mai raportează la infracțiunea comisă anterior, ci exclusiv la activitatea de sustragere de la executare săvârșită de cel favorizat, activitate independentă de participarea la infracțiunea principală. În consecință, enunțul nu poate fi extins cu privire la ipoteze care nu au fost avute în vedere, el referindu-se strict la participanții la comiterea unei infracțiuni și vizând ajutorul dat în considerarea relațiilor dintre coparticipanți. Aceleași argumente sunt valabile și în ceea ce privește participația improprie. Prin urmare, situația invocată într-una dintre contestații cu privire la posibilitatea săvârșirii favorizării de către o persoană care a participat fără vinovăție la comiterea unei fapte, în condițiile art. 52 CP, nu a fost avută în vedere de enunțul variantei de răspuns.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă. Ipoteza cuprinsă în această variantă de răspuns se referă la ajutorul constând în asumarea vinovăției în săvârșirea unei infracțiuni la care favorizatorul nu are nicio participație, ajutor dat, evident, în scopul împiedicării tragerii la răspundere penală a celui favorizat (autorul infracțiunii sesizate). Situația menționată nu poate fi asimilată celei descrise de elementul material al infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare, care face referire la denunț sau plângere, ca modalități de sesizare a organelor judiciare, iar din conținutul reglementărilor legale (a se vedea dispozițiile art. 289, respectiv art. 290 CPP) rezultă că sesizarea trebuie să se refere la săvârșirea faptei de către o altă persoană decât autorul sesizării. În plus, infracțiunea de favorizare a făptuitorului nu este subsidiară celei prevăzute de art. 268 CP; dimpotrivă, ele se exclud: în timp ce favorizarea reprezintă un „ajutor" dat unei persoane care a comis o infracțiune, inducerea în eroare a organelor judiciare se materializează într-o „acuzație" adusă altei persoane, pentru săvârșirea unei infracțiuni.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Cauza de nepedepsire prevăzută de art. 269 alin. (3) CP se referă explicit la „membru de familie", iar conținutul acestei noțiuni se regăsește în dispozițiile art. 177 CP, incluzând și pe soțul făptuitorului. Actualul Cod penal nu mai operează cu sintagma „rude apropiate", această noțiune nu mai este definită de legea penală în vigoare, iar conținutul enunțului grilei („infracțiunea de favorizare a făptuitorului") nu lasă loc dubiului cu privire la legea la care se referă, din moment ce în vechiul cod infracțiunea avea denumirea marginală de „favorizarea infractorului".

| 235. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Spre deosebire de reglementarea din vechiul Cod penal, în art. 269 CP actual nu se mai prevede ca situație-premisă a infracțiunii săvârșirea anterioară a unei infracțiuni de către o altă persoană, ci doar săvârșirea de către aceasta a unei fapte prevăzute de legea penală. Explicația constă în aceea că, la momentul acordării ajutorului, favorizatorul nu poate să cunoască dacă fapta prevăzută de legea penală comisă de cel favorizat constituie sau nu infracțiune, iar acest aspect nici nu are relevanță sub raportul periculozității infracțiunii de favorizare. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Potrivit art. 269 alin. (2) CP, pedeapsa aplicată favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autorul faptei ce constituie situația-premisă. Explicația prevederii constă în caracterul corelativ al infracțiunii de favorizare a făptuitorului față de fapta prevăzută de legea penală ce constituie situația-premisă. Aceasta este ipoteza din răspunsul de la litera B, care este astfel corect.

În cazul favorizării comise de un membru de familie al celui favorizat este incidentă cauza de nepedepsire de la art. 269 alin. (3) CP, iar nu o cauză de reducere a pedepsei. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

| 236. Răspuns: (grilă anulată) *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Diferența dintre infracțiunile de favorizare a făptuitorului („favorizarea infractorului", astfel cum apare în variantele de răspuns de la literele A și C, fiind denumirea marginală a infracțiunii în Codul penal anterior) și tăinuire constă în aceea că, în cazul infracțiunii de favorizare a făptuitorului, ajutorul este dat unei persoane care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, în scopul îngreunării sau împiedicării cercetărilor în cauza penală, în timp ce, la infracțiunea de tăinuire, ajutorul este dat pentru înlesnirea valorificării unui bun provenit din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, iar nu cu scopul principal de a-l ajuta să scape de urmărirea penală.

Din speță rezultă că inculpatul l-a primit în locuința sa și a oferit găzduire lui KG pentru ca acesta din urmă să nu fie depistat de organele de poliție. Așadar, scopul său inițial a fost acela de a-l ajuta să scape de urmărirea penală.

Ulterior, în timp ce KG se afla în locuința sa, inculpatul a primit de la acesta banii obținuți din vânzarea bunurilor sustrase, iar în acest caz el a săvârșit și infracțiunea de tăinuire.

Răspunsul pentru care a optat Comisia de examen în această speță a fost acela al reținerii în concurs a infracțiunilor de favorizare a făptuitorului și tăinuire.

| 237. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Din împrejurarea că făptuitorul LR a ascuns bijuteriile respective cu ocazia efectuării unei percheziții domiciliare rezultă că acesta nu a urmărit să dobândească pentru el bunurile sustrase ori să înlesnească valorificarea acestora, ci a vrut să îngreuneze cercetările penale efectuate față de tatăl său. În consecință, fapta lui LR constituie infracțiunea de favorizare a făptuitorului, iar nu o infracțiune de tăinuire. Potrivit art. 269 alin. (3) CP, fapta de favorizare a făptuitorului săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește. Așadar, răspunsul corect este cel de la litera C.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece făptuitorul nu a primit bunurile pentru a și le însuși ori pentru a înlesni valorificarea lor, ci le-a ascuns cu scopul de a împiedica depistarea lor de către organele de poliție care efectuau percheziția.

Nu poate fi vorba în cauză despre complicitate la infracțiunea de furt, deoarece nu există un act anterior săvârșirii acestei infracțiuni de furt, ci unul ulterior consumării ei.

| 238. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Infracțiunea de nedenunțare în varianta tip prevăzută de la art. 266 alin. (1) CP constă în fapta persoanei care, luând cunoștință de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală contra vieții sau care a avut ca urmare moartea unei persoane, nu înștiințează de îndată autoritățile. Printre infracțiunile despre care trebuie de îndată înștiințate autoritățile se numără toate infracțiunile săvârșite împotriva vieții, indiferent de latura subiectivă cu care a acționat agentul (de altfel, de pildă, în ipoteza găsirii cadavrului unei persoane, este uneori dificil de stabilit dacă fapta a fost comisă cu intenție sau din culpă), precum și infracțiunile săvârșite cu intenție depășită care au avut ca urmare moartea victimei (*e.g.*, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte, întreruperea cursului sarcinii dacă a avut ca urmare moartea femeii însărcinate, lipsirea de libertate urmată de moartea victimei etc.). Așa fiind, din toate acestea rezultă că varianta de răspuns de la litera A este corectă, iar cea de la litera C este eronată, infracțiunea de tâlhărie calificată (art. 234 CP) nepresupunând în sine varianta agravată prevăzută de art. 236 CP.

În același sens a opinat și Comisia de soluționare a contestațiilor, reținând că *varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, întrucât enunțul se referă în mod explicit la infracțiunea de tâlhărie calificată, și nu la o formă agravată oarecare a infracțiunii de tâlhărie, care ar putea acoperi și ipoteza tâlhăriei care a avut ca urmare moartea victimei.*

Varianta de la litera B este eronată, comiterea unei infracțiuni de nedenunțare nu constituie, *per se*, un act de favorizare a făptuitorului, resorturile subiectului activ al nedenunțării putând fi cu totul altele, de pildă, acesta nu dorește să ia contact cu organele statului, întrucât este o persoană urmărită general.

239. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Infracțiunea de tăinuire (art. 270 CP) constă în primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun, de către o persoană care fie a cunoscut, fie a prevăzut din împrejurările concrete că acesta provine din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, chiar fără a cunoaște natura acesteia. Infracțiunea are un obiect juridic complex și constă, pe de o parte, în relațiile sociale referitoare la înfăptuirea justiției, iar, pe de altă parte, în relațiile sociale care vizează patrimoniul.

Tăinuirea este o infracțiune autonomă (independentă) de cea din care provine bunul tăinuit (astfel că obiectul său material coincide cu obiectul material al faptei principale), așa încât nu va interesa dacă cu privire la fapta principală va fi sau nu antrenată răspunderea penală (de pildă, tăinuirea există chiar dacă bunul provine din săvârșirea unei infracțiuni de către un minor cu vârsta de 13 ani). Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

În cazul în care aceeași persoană realizează mai multe modalități alternative ale elementului material al infracțiunii (*e.g.*, primește, valorifică), se va reține săvârșirea unei singure infracțiuni (unitate naturală), iar nu un concurs de infracțiuni. Așa fiind, varianta de la litera C este eronată.

Cu privire varianta de răspuns de la litera A – care este greșită –, așa cum a reținut și Comisia de soluționare a contestațiilor, apreciem că *infracțiunea de tăinuire poate îmbrăca forma continuată de săvârșire, chiar dacă multiplele acte de ajutor se referă la autori ai unor infracțiuni diferite, întrucât relațiile sociale încălcate prin săvârșirea acestei infracțiuni se referă la înfăptuirea justiției, prin îngreunarea sau împiedicarea identificării ori a recuperării bunurilor tăinuite. O eventuală lezare a unui patrimoniu este indirectă. Fiind o infracțiune contra înfăptuirii justiției, subiectul pasiv principal este unic, statul, astfel încât comiterea în mod continuat a unei astfel de infracțiuni era posibilă și anterior Deciziei Curții Constituționale nr. 368/2017, prin care sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv" din cuprinsul dispozițiilor art. 35 alin. (1) CP a fost declarată neconstituțională.*

240. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Prezenta întrebare vizează condițiile reținerii, aplicării cauzei de nepedepsire prevăzute de art. 270 alin. (3) CP. Desigur, înainte de această verificare, se impune stabilirea infracțiunii săvârșite de către Maria.

Astfel, fapta Mariei de a primi de la soțul său, Alexandru, inelul de aur pe care acesta din urmă l-a sustras din locuința fratelui său în compensarea contravalorii muncii prestate, urmată de înstrăinarea inelului și de folosirea banilor la plata utilităților, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tăinuire. Nu va interesa pentru reținerea acestei infracțiuni (a se vedea și explicația anterioară) dacă fapta principală este urmărită penal sau susceptibilă de a fi urmărită penal, fiind indiferent dacă fratele lui Alexandru înțelege să formuleze o plângere prealabilă împotriva sa (art. 231 CP).

Cu toate acestea, Maria este apărată de pedeapsă pentru săvârșirea infracțiunii de tăinuire, întrucât este membru de familie cu Alexandru, fiind soția acestuia [art. 270 alin. (3) raportat la art. 177 alin. (1) lit. b) CP]. De aceea, este corect răspunsul de la litera C.

241. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Pentru existența infracțiunii de tăinuire este nevoie de existența unei situații-premisă constând în săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală din care să provină bunul ce face obiectul infracțiunii de tăinuire. Legea nu prevede ca bunul primit, dobândit, transformat ori a cărui valorificare a fost înlesnită să fi provenit din săvârșirea unei infracțiuni, ci doar din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. În consecință, dacă bunul provine dintr-o faptă prevăzută de legea penală pentru care făptuitorul nu poate fi tras la răspundere penală deoarece, de pildă, este minor sau iresponsabil, este realizată situația-premisă a infracțiunii de tăinuire, răspunsul de la litera A fiind corect.

Nu are nicio relevanță dacă infracțiunea din care provine bunul ce face obiectul infracțiunii de tăinuire este o infracțiune contra patrimoniului sau o altă infracțiune, dintr-un alt capitol al Codului penal sau dintr-o lege specială, relevant fiind ca infracțiunea respectivă să fie aptă să producă un bun. Din acest motiv, pot fi obiect material al infracțiunii de tăinuire și bunurile care nu provin din

infracțiuni contra patrimoniului, cum sunt bunuri provenite din infracțiuni de trafic de persoane, din fapte de corupție etc.

Dacă fapta din care provine bunul ce face obiectul infracțiunii de tăinuire a fost dezincriminată, nu mai este întrunită condiția ca bunul să provină din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Nemaifiind îndeplinită situația-premisă a infracțiunii de tăinuire, nu poate exista infracțiunea de tăinuire în acest caz, răspunsul de la litera C fiind greșit.

242. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Pentru existența infracțiunilor de tăinuire sau de favorizare a făptuitorului, legea prevede condiția săvârșirii anterioare a unei fapte prevăzute de legea penală. În lipsa unei astfel de fapte penale anterioare, nu este întrunită condiția situației-premisă și nu poate fi reținută nici infracțiunea de tăinuire sau de favorizare a făptuitorului.

În noul Cod penal, pentru reținerea infracțiunii de favorizare nu mai este necesar ca fapta anterioară să întrunească toate trăsăturile unei infracțiuni, fiind suficient ca aceasta să fie o faptă prevăzută de legea penală. De aceea, și denumirea infracțiunii este aceea de favorizare *a făptuitorului*, și *nu a infractorului*, cum apare la litera A a întrebării analizate.

În cazul infracțiunii de abuz de încredere, legea cere existența unei situații-premisă constând în deținerea bunului cu un titlu, însă nu este necesar ca aceasta să fie o faptă prevăzută de legea penală. Dimpotrivă, de cele mai multe ori, situația-premisă la infracțiunea de abuz de încredere este una licită.

Din acest motiv, răspunsurile de la literele A și C sunt incorecte, răspunsul de la litera B fiind corect.

243. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Potrivit art. 48 alin. (2) CP, este complice persoana care promite, *înainte* sau *în timpul* săvârșirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor. În consecință, în cazul în care făptuitorul are o înțelegere prealabilă cu autorul unui furt de a-i depozita bunurile sustrase, fapta va constitui complicitate la infracțiunea de furt, iar nu infracțiunea de tăinuire.

Pentru a fi reținută infracțiunea de tăinuire sau de favorizare a făptuitorului, ar trebui ca intervenția tăinuitorului sau a favorizatorului să aibă loc exclusiv după săvârșirea faptei prevăzute de legea penală de către autorul infracțiunii-premisă.

NB! În noul Cod penal, denumirea infracțiunii este aceea de favorizare *a făptuitorului*, deoarece nu mai este prevăzută condiția ca fapta anterioară să îndeplinească toate trăsăturile unei infracțiuni.

244. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Din succesiunea faptelor rezultă că Z, fără vreo înțelegere prealabilă cu agresorii victimei, s-a deplasat la locul agresiunii pentru a verifica gravitatea loviturilor aplicate de către X și Y, ocazie cu care i-a sustras victimei mai multe bunuri aflate asupra sa, săvârșind astfel infracțiunea de furt. Bunurile provenite din această faptă au fost împărțite cu X și Y, aceștia din urmă cunoscând modalitatea prin care Z a intrat în posesia lor, devenind astfel tăinuitori.

În aceste condiții, singurul răspuns corect este cel de la litera A. Agravanta la care se face referire la varianta de la litera C nu poate fi reținută, întrucât, pe de o parte, fapta lui Z este diferită de fapta comisă de X și Y, iar, pe de altă parte, pentru a fi reținută această agravantă, este necesară reținerea coautoratului sau a complicității concomitente, așadar, prezența tuturor participanților în acel loc și la acel moment.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât enunțul acestei variante de răspuns privește doar activitatea infracțională comisă de Z, astfel că, pentru soluționarea grilei în raport cu această variantă, nu avea niciun fel de relevanță care au fost infracțiunile comise de X și Y.*

245. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Prin prezenta întrebare se face distincția, raportat la momentul de comitere a faptei, între actele de participație penală la săvârșirea unei fapte și infracțiunile autonome care se află în strânsă legătură cu acestea (*i.e.* favorizarea făptuitorului, tăinuirea).

În acest sens, reținem că, potrivit dispozițiilor art. 48 alin. (2) CP, este complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârșirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârșirea faptei promisiunea nu este îndeplinită.

Din datele enunțului rezultă că promisiunea de a depozita materialele de construcții a fost făcută de P în timpul săvârșirii infracțiunii de furt calificat de către X, și nu ulterior acestui moment, astfel că P este complice la această infracțiune, și nu tăinuitor ori favorizator.

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

246. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Răspunsul de la litera A este corect, iar cel de la litera B este greșit, deoarece în speță s-a comis o singură infracțiune de tăinuire, prevăzută de art. 270 CP. Chiar dacă făptuitorul a comis mai multe acțiuni ce constituie elementul material al infracțiunii de tăinuire (primirea, transformarea și înlesnirea valorificării), în sarcina lui se va reține o singură infracțiune de tăinuire, deoarece este vorba despre o infracțiune cu conținut alternativ, la care comiterea mai multor acțiuni incriminate alternativ nu afectează unitatea de infracțiune.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece la infracțiunile corelative de tăinuire și favorizare a făptuitorului nu pot fi subiecți activi cei care au participat la infracțiunea de bază (infracțiunea-predicat). Nu are nicio importanță dacă au participat la această infracțiune în calitate de autori sau de instigatori ori complici, ei neputând răspunde și pentru infracțiunea subsecventă de tăinuire, nici ca autor, nici în calitate de complici sau instigatori.

247. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece un participant la fapta penală din care provine bunul tăinuit nu poate fi subiect activ al infracțiunii de tăinuire. Chiar dacă Z a fost instigator la infracțiunea de înșelăciune comisă împotriva lui Y, dacă primește ulterior de la X bunul provenit din această infracțiune, el nu va răspunde și pentru infracțiunea de tăinuire, ci doar pentru instigare la infracțiunea de înșelăciune. Una dintre condițiile pentru reținerea infracțiunii de tăinuire, ce constituie situația-premisă a acesteia, este aceea ca, *anterior* momentului în care intervine tăinuitorul, să fi fost comisă o faptă prevăzută de legea penală.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, potrivit art. 270 alin. (3) CP, tăinuirea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește. Este vorba despre un membru de familie al autorului faptei prevăzute de legea penală din care provine bunul tăinuit, cum este și cazul lui X din speță.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, pentru a se reține infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare prevăzută de art. 268 alin. (1) CP, este necesar ca sesizarea mincinoasă făcută să privească *existența* unei fapte prevăzute de legea penală sau *săvârșirea acesteia de către o anumită persoană*. Dacă fapta penală reclamată este reală, și nu fictivă, iar autorul indicat în sesizare este cel care a comis fapta, nu poate fi reținută infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare, chiar dacă încadrarea juridică menționată în plângere ar fi greșită.

248. Răspuns: A *(admitere INM, noiembrie 2019)*

În speță, infracțiunea săvârșită de expert este doar mărturia mincinoasă, având în vedere că această infracțiune este norma specială pentru situația în care expertul judiciar inserează date mincinoase într-un raport de expertiză. Comisia de soluționare a contestațiilor a motivat în mod corespunzător răspunsurile grilei: *răspunsul de la litera C este incorect. Potrivit dispozițiilor art. 273 CP, expertul este, de asemenea, subiect activ calificat al infracțiunii de mărturie mincinoasă. Mai mult decât atât, infracțiunea de mărturie mincinoasă nu poate fi reținută în concurs formal cu infracțiunea de favorizare a făptuitorului, ci se va reține, atunci când sunt îndeplinite condițiile, numai infracțiunea de mărturie mincinoasă (în acest sens și Decizia nr. 1/2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii). În plus, subliniem faptul că nu se poate susține că infracțiunea de mărturie mincinoasă poate fi săvârșită de expert numai în contextul audierii acestuia. Dimpotrivă, legea penală nu face nicio distincție, incluzând, astfel, și depunerea raportului de expertiză judiciară. Această viziune este confirmată și de doctrină, arătându-se că, în cazul expertului, momentul depunerii la dosar a raportului este momentul consumării faptei.*

Răspunsul de la litera A este corect. Candidații au invocat un pretins caracter incomplet al răspunsului, arătând că, în raport de Decizia nr. 20/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, ar trebui să se rețină în sarcina expertului și infracțiunea de fals intelectual. Amintim că decizia menționată a stabilit numai faptul că expertul tehnic judiciar este funcționar public în conformitate cu art. 175 alin. (2) teza I CP și nu a făcut nicio apreciere în legătură cu incidența infracțiunii de fals intelectual în raport de cea de mărturie

mincinoasă. Or, chiar având calitatea de funcționar public, fapta expertului judiciar de a insera în raport date care nu corespund adevărului constituie infracțiunea de mărturie mincinoasă, normă incriminatoare particulară acestei conduite. Primează calitatea de expert ca subiect activ calificat al infracțiunii de mărturie mincinoasă. În subsidiar, arătăm faptul că, chiar dacă s-ar putea susține că fapta reprezintă, totodată, și fals intelectual, răspunsul de la litera A tot ar fi unul corect, având în vedere că formularea nu este una de tipul „în sarcina expertului se va reține numai infracțiunea de mărturie mincinoasă". Împrejurarea că se va reține în sarcina expertului infracțiunea de mărturie mincinoasă (chiar dacă se va afla sau nu în concurs cu altă infracțiune) este indubitabilă.

249. Răspuns: C *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Potrivit art. 272 CP, infracțiunea de influențare a declarațiilor nu are un subiect activ calificat. Așadar, fapta poate fi săvârșită de orice persoană, indiferent dacă are sau nu interes personal în cauză. Totodată, nu există nicio cauză de nepedepsire la această infracțiune, de tipul celei menționate în răspunsul de la litera B. Dimpotrivă, constituie infracțiune indiferent dacă fapta este săvârșită de o persoană cunoscută subiectului pasiv, de un membru de familie al acestuia sau de orice altă persoană.

Răspunsul de la litera C este cel corect, deoarece, în speță, X a amenințat-o pe Y cu moartea nu cu scopul de a o determina să dea declarații mincinoase în cauză, ci cu scopul de a o determina să spună adevărul. Or, în acest caz, fapta lui X nu va constitui infracțiunea de influențare a declarațiilor, ci, eventual, infracțiunea de amenințare.

250. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, pentru a se reține infracțiunea de influențare a declarațiilor, nu are relevanță dacă a existat o determinare reușită sau doar o încercare a determinării unei persoane să nu prezinte probe într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură judiciară. De asemenea, nu are nicio relevanță dacă autorul infracțiunii de influențare a declarațiilor este sau nu parte în cauza în care urmărește convingerea unei persoane să nu prezinte probe ori dacă urmărește un folos procesual pentru sine sau pentru altul.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, potrivit art. 272 alin. (1) teza a II-a CP, *dacă actul de intimidare sau corupere constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni*. Cum săvârșirea infracțiunii de hărțuire asupra unei persoane – pentru a o determina să dea declarații mincinoase într-o cauză penală – constituie un act de intimidare, infracțiunea de hărțuire se va reține în concurs cu infracțiunea de influențare a declarațiilor.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, în cazul săvârșirii infracțiunii de tentativă de omor, acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, iar nu la plângerea prealabilă. Art. 272 alin. (2) CP prevede că nu constituie infracțiune înțelegerea patrimonială dintre infractor și persoana vătămată doar dacă aceasta intervine în cazul infracțiunilor pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă sau pentru care intervine împăcarea.

251. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

În cazul săvârșirii infracțiunii de evadare din executarea unei pedepse cu închisoarea, pot fi incidente dispozițiile referitoare la recidivă postcondamnatorie. Pentru regimul sancționator al recidivei postcondamnatorii, pedeapsa aplicată pentru fapta săvârșită în stare de recidivă se adaugă la restul rămas neexecutat din pedeapsa anterioară. În cazul în care făptuitorul comite mai multe infracțiuni în stare de recidivă postcondamnatorie, se vor aplica mai întâi regulile de la concursul de infracțiuni, iar pedeapsa rezultantă se va adăuga la restul rămas neexecutat din pedeapsa anterioară.

Dacă evadarea are loc din executarea măsurii arestării preventive, cum este situația în speță, infracțiunea pentru care făptuitorul era arestat preventiv, infracțiunea de evadare și infracțiunea săvârșită după evadare vor fi reținute în concurs. Ele au fost săvârșite în termenul de liberare condiționată, urmând a se aplica regimul sancționator prevăzut pentru această instituție.

În cazul liberării condiționate, dacă cel liberat condiționat săvârșește o nouă infracțiune în termenul de supraveghere, pedeapsa aplicată pentru noua infracțiune se va adăuga la restul rămas neexecutat.

În consecință, în speță, răspunsul de la litera B este corect, pedeapsa rezultantă aplicată pentru infracțiunile concurente de tâlhărie, evadare și furt se va adăuga la restul neexecutat de 1.073 de zile de închisoare.

252. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Infracțiunea de ultraj ori ultraj judiciar poate fi săvârșită de către orice persoană, subiect activ calificat sau nu. În ipoteza în care infracțiunea a fost săvârșită de un subiect activ circumstanțiat, dacă sunt întrunite și celelalte condiții legale, alături de infracțiunii de ultraj ori ultraj judiciar va fi reținută, în concurs ideal de infracțiuni, o infracțiune de purtare abuzivă. Așa fiind, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât infracțiunea de ultraj judiciar poate fi reținută chiar și în cazul în care magistratul se află în concediu, în vacanță, dacă fapta a fost săvârșită în legătură cu exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, în scop de răzbunare ori intimidare.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, întrucât, așa cum a arătat Comisia de soluționare a contestațiilor, *atâta vreme cât limitele speciale prevăzute de norma de incriminare sunt diferite în cazul celor două infracțiuni, ele vor rămâne diferite și în urma majorării lor prin aplicarea majorării prevăzute de art. 279 CP.*

253. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Răspunsurile de la literele A și C sunt corecte, deoarece lovirea unui procuror aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu nu constituie infracțiunea de ultraj, prevăzută de art. 257 CP, ci infracțiunea distinctă de ultraj judiciar, prevăzută de art. 279 CP; relația dintre cele două texte de lege este aceea că art. 257 este norma generală, iar art. 279 norma specială, care se aplică cu prioritate față de prima.

Deși procurorul este un funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, în cazul lovirii acestuia în timp ce se află în exercițiul atribuțiilor de serviciu, se va aplica doar norma specială de la art. 279 CP, nereținându-se un concurs de infracțiuni între ultraj și ultraj judiciar. De asemenea, ultrajul judiciar, fiind o infracțiune complexă, absoarbe în mod legal infracțiunea de lovire sau alte violențe, nereținându-se concurs de infracțiuni. Din aceste motive, răspunsul de la litera B este greșit.

254. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Dintre cele trei infracțiuni, doar ultrajul judiciar, prevăzut de art. 279 CP, și purtarea abuzivă, prevăzută de art. 296 alin. (2) CP, pot fi comise printr-o acțiune de lovire a unei persoane. Acestea sunt infracțiuni complexe, care absorb în conținutul lor infracțiunea de lovire sau alte violențe de la art. 193 CP. Din acest motiv, răspunsurile de la literele A și B sunt corecte.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de tăinuire prevăzută de art. 270 CP se poate comite printr-o acțiune de primire, dobândire, transformare sau înlesnire a valorificării unui bun. Or, niciuna dintre aceste acțiuni nu presupune săvârșirea unei acțiuni de lovire a unei persoane, ci ele se exercită asupra unui bun.

255. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece fapta de amenințare a unui membru de familie al unui judecător, în scop de intimidare a acestuia din urmă, constituie infracțiunea de ultraj judiciar, prevăzută de art. 279 alin. (3) CP. Nu are nicio relevanță faptul că a fost amenințat doar membrul de familie al judecătorului ori că răul cu care s-a amenințat îl viza doar pe membrul de familie. Important este, pentru reținerea infracțiunii de ultraj judiciar, că s-a comis o infracțiune de amenințare asupra unui membru de familie al judecătorului, în scopul de a-l intimida pe acesta din urmă (scop rezultat din solicitarea ca judecătorul să pronunțe o soluție de achitare într-o cauză penală).

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de ultraj judiciar, în varianta de la art. 279 alin. (3) CP, are în vedere tocmai faptele care nu sunt comise împotriva unui judecător sau procuror, ci împotriva unor membri de familie ai acestora, în scop de intimidare sau de răzbunare pentru activitatea celor care îndeplinesc funcțiile judiciare respective.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece infracțiunea de ultraj judiciar prevăzută de art. 279 CP reprezintă norma specială și se aplică cu prioritate față de textul de la art. 257 CP (ultrajul), care este norma generală.

256. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)***

Infracțiunea de ultraj judiciar este o infracțiune contra înfăptuirii justiției, motiv pentru care subiect pasiv principal al acesteia îl constituie statul, ca titular al activității constituționale pe care o reprezintă înfăptuirea justiției. Fiind îndreptată însă împotriva unor persoane cu atribuții în domeniul înfăptuirii justiției, această infracțiune nu poate avea ca subiecți pasivi secundari decât judecătorii, procurorii, avocații sau membrii de familie ai acestora, în condițiile particulare prevăzute de lege. În consecință, amenințarea cu moartea a unui avocat în legătură cu exercitarea profesiei – respectiv în legătură cu concluziile puse într-o cauză – constituie infracțiunea de ultraj judiciar [art. 279 alin. (4) CP].

Întrucât simpla amenințare cu moartea nu constituie și o punere în executare a intenției de a ucide, nefiind comis niciun act concret în acest sens, fapta nu constituie o tentativă de omor, ci doar amenințare. Chiar dacă X ar fi comis și un act de tentativă de omor, fapta sa ar fi constituit tot infracțiunea (consumată) de ultraj judiciar, iar nu tentativă la infracțiunea de omor, deoarece aceasta din urmă este absorbită în infracțiunea de ultraj judiciar.

257. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Potrivit art. 279 alin. (4) CP, poate fi subiect pasiv al infracțiunii de ultraj judiciar și avocatul, în cazul în care se comite față de acesta o faptă de amenințare în legătură cu exercitarea profesiei. Nefiind un funcționar public, ci o persoană care exercită o profesie liberală, nu poate fi vorba despre o protejare a relațiilor de serviciu în care este implicat avocatul, ci despre o protejare a activității de înfăptuire a justiției, prin combaterea infracțiunilor comise împotriva avocaților în legătură cu exercitarea profesiei. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de purtare abuzivă poate fi comisă atât de către un funcționar public, cât și de către un „funcționar privat". Art. 296 alin. (1) CP menționează ca subiect activ al infracțiunii de purtare abuzivă pe „cel aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu", nefăcând nicio altă distincție după cum este vorba despre un funcționar public sau una dintre persoanele de la art. 308 CP (funcționar privat).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, pentru reținerea infracțiunii de vătămare corporală, este necesar ca victima să sufere leziuni traumatice care necesită, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale. Dacă aceste leziuni au necesitat 60 de zile de îngrijiri medicale, fapta constituie infracțiunea de lovire sau alte violențe, în varianta agravată de la art. 193 alin. (2) CP.

258. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Infracțiunea de cercetare abuzivă, varianta tip, constă în întrebuințarea de promisiuni, amenințări sau violențe împotriva unei persoane urmărite sau judecate într-o cauză penală, de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător, pentru a o determina să dea ori să nu dea declarații, să dea declarații mincinoase sau să își retragă declarațiile. Pentru aceste motive, varianta corectă de răspuns este cea de la litera B.

Nu se va reține concursul de infracțiuni format din infracțiunea de cercetare abuzivă comisă prin amenințare și infracțiunea de amenințare, aceasta din urmă fiind absorbită în prima.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera C, reținem că simpla amenințare de întocmire a unui nou dosar penal pentru o faptă imaginară nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de represiune nedreaptă, reținerea acestei fapte impune dispunerea unei măsuri în cauză, e.g., punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea unei măsuri preventive.

259. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Cercetarea abuzivă este susceptibilă a îmbrăca forma actelor pregătitoare și a tentativei, fiind o infracțiune care permite desfășurarea în timp a acțiunii, forme care nu sunt însă incriminate. Infracțiunea poate fi săvârșită în formă continuată dacă se reține că agentul a comis fapta cu aceeași rezoluție infracțională. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este eronată, în timp ce varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera C, și ea corectă, reținem că, atât timp cât pluralitatea de infracțiuni poate îmbrăca forma inclusiv a concursului real de infracțiuni, răspunsul este universal valabil, indiferent care este infracțiunea cu care cercetarea abuzivă intră în această pluralitate (omor, furt, hărțuire etc. sau chiar, de ce nu, o altă infracțiune de cercetare abuzivă).

În realitate, credem noi, prin această variantă de răspuns s-a dorit exprimarea sintetică a ipotezei în care probele produse, falsificate ori ticluite au fost folosite de organul judiciar în scopul favorizării suspectului sau inculpatului, caz în care, într-adevăr, infracțiunea de cercetare abuzivă intră în concurs real de infracțiuni cu infracțiunea de favorizare a făptuitorului.

De altfel, în orice altă ipoteză, așa cum am arătat, varianta de răspuns este una general valabilă, infracțiunea de cercetare abuzivă putând fi reținută în concurs real de infracțiuni cu orice altă infracțiune.

| 260. Răspuns: A, B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Elementele de asemănare între infracțiunea de represiune nedreaptă și infracțiunea de cercetare abuzivă decurg din obiectul juridic special comun, respectiv relațiile sociale privitoare la activitatea de înfăptuire a justiției, completat cu specificul amândurora de a se referi la cauze penale. Cele două infracțiuni se exclud reciproc raportat la aceeași acțiune a agentului, întrucât, dacă în cazul infracțiunii de represiune nedreaptă elementul material se referă la măsuri ori soluții dispuse de organele judiciare (de a pune în mișcare acțiunea penală, de a lua o măsură preventivă, de a dispune trimiterea în judecată ori de a condamna o persoană, știind că este nevinovată), în cazul infracțiunii de cercetare abuzivă discuția se poartă pe tărâmul probelor. Tot ca o deosebire mai reținem condiția ca subiectul activ să fi știut că suspectul/inculpatul este nevinovat în cazul infracțiunii de represiune nedreaptă, în timp ce, în cazul infracțiunii de cercetare abuzivă, o atare condiție nu este cerută de lege.

Subiect activ al celor două infracțiuni poate fi doar organul judiciar penal, respectiv organul de cercetare penală, procurorul ori judecătorul (sau instanța de judecată), din această perspectivă subiectul activ fiind întotdeauna unul calificat, care comite fapta întotdeauna în desfășurarea unor cauze penale.

În consecință, variantele de răspuns de la literele A și B sunt ambele corecte.

| 261. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece subiectul activ al infracțiunii de ultraj judiciar nu este circumstanțiat, infracțiunea putând fi săvârșită de orice persoană care îndeplinește condițiile răspunderii penale. Rezultă, așadar, că procurorul poate fi atât subiect pasiv, cât și subiect activ al acestei infracțiuni.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că răspunsul de la litera A ar fi unul incorect, deoarece procurorul nu poate fi subiect activ al infracțiunii de ultraj judiciar, ci doar subiect pasiv. Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că, *având în vedere că subiectul activ al infracțiunii de ultraj judiciar este necircumstanțiat, contestația este neîntemeiată. Calitatea teoretică de subiect pasiv nu exclude implicit calitatea teoretică de subiect activ (subliniem sintagma „teoretic", așadar, nu în cazul aceleiași spețe).*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de cercetare abuzivă, în ambele variante de la art. 280 alin. (1) și (2) CP, poate fi săvârșită doar de subiecții activi calificați menționați în textele de lege – organ de cercetare penală, procuror sau judecător.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul unor modalități ale elementului material al infracțiunii de represiune nedreaptă în varianta agravată, prevăzută de art. 283 alin. (2) CP, subiect activ poate fi doar un judecător. Astfel, în modalitatea arestării sau condamnării, infracțiunea de represiune nedreaptă nu poate fi săvârșită niciodată de un procuror, deoarece acesta nu are competența legală de a dispune aceste măsuri. De subliniat că întrebarea are în vedere modalitățile alternative ale elementului material al infracțiunii de represiune nedreaptă, iar nu variantele acestei infracțiuni – respectiv varianta tip sau varianta agravată. Dacă s-ar fi referit la variantele infracțiunii, răspunsul de la litera C ar fi fost corect, deoarece în ambele variante infracțiunea poate fi săvârșită de un procuror, chiar dacă în varianta agravată doar în modalitatea reținerii.

Întrebarea a mai fost contestată pe motiv că ar fi corect răspunsul de la litera C, deoarece procurorul ar putea fi subiect activ al infracțiunii de represiune nedreaptă în oricare dintre modalitățile elementului material. Potrivit Comisiei de soluționare a contestațiilor, *candidatul confundă noțiunea de „modalitate a elementului material" cu noțiunea de „variantă a infracțiunii". În mod evident, procurorul nu poate fi subiect activ în modalitățile arestării și condamnării.*

| 262. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Represiunea nedreaptă, în forma tip, este fapta de a pune în mișcare acțiunea penală, de a lua o măsură preventivă neprivativă de libertate ori de a trimite în judecată o persoană, știind că este nevinovată [art. 283 alin. (1) CP]. În varianta agravată a infracțiunii, organul judiciar care comite infracțiunea de represiune nedreaptă ia o măsură preventivă privativă de libertate ori dispune condamnarea unei persoane, știind că este nevinovată [art. 283 alin. (2) CP].

Participația penală este posibilă sub forma complicității, a instigării și a coautoratului, pentru aceasta din urmă fiind necesar ca toți subiecții activi să aibă calitatea specială prevăzută de lege (de pildă, toți sunt judecători în completul de apel care a dispus condamnarea persoanei nevinovate). Așa fiind, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, reținem că fapta se săvârșește, raportat la actele de urmărire penală, numai prin măsura punerii în mișcare a acțiunii penale față de inculpatul cu privire la care procurorul cunoștea că este nevinovat, nu și prin ordonanța prin care dispune sau confirmă efectuarea în continuare a urmăririi penale față de acesta. De aceea, această variantă de răspuns este greșită.

În fine, sub aspectul laturii subiective, infracțiunea de represiune nedreaptă nu este calificată prin scop, putând fi săvârșită atât cu intenție directă, cât și cu intenție eventuală (în acest sens, T. Vasiliu ș.a., *Codul penal comentat și adnotat. Partea specială*, vol. II, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1977, p. 140; V. Dobrinoiu, în V. Dobrinoiu ș.a., *op. cit.*, p. 476; S. Bogdan, D.A. Șerban, *op. cit.*, p. 368; I. Pascu, P. Buneci, *Drept penal. Partea specială*, vol. I, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 490). Rezultă că și răspunsul de la litera C este greșit.

În doctrină s-a exprimat și opinia contrară, că fapta de represiune nedreaptă poate fi comisă numai cu intenție directă (M. Udroiu, *op. cit.*, p. 425; G. Bodoroncea, în G. Bodoroncea ș.a., *op. cit.*, p. 851), arătându-se că forma de vinovăție rezultă din conținutul incriminării, prin folosirea de către legiuitor a sintagmei „știind că este nevinovată".

§5. Infracțiuni de corupție și de serviciu

5.1. Infracțiuni de corupție

| 263. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Pentru a se reține infracțiunea de luare de mită, este necesar ca subiectul activ al infracțiunii să aibă calitatea specială de funcționar public sau de salariat al oricărei alte persoane fizice ori juridice. Potrivit art. 175 alin. (1) CP, *funcționar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație: a) exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești; b) exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură; c) exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia.* De asemenea, *este funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public* [art. 175 alin. (2) CP].

Medicul angajat cu contract de muncă într-o clinică privată poate fi autorul infracțiunii de luare de mită. Într-o opinie, acesta răspunde pentru infracțiunea de luare de mită prevăzută de art. 289 CP cu aplicarea variantei atenuate de la art. 308 CP, deoarece este un funcționar privat (C. Rotaru, A.R. Trandafir, V. Cioclei, *op. cit.*, p. 227), iar într-o altă opinie, răspunde pentru infracțiunea de luare de mită prevăzută de art. 289 CP, deoarece este un funcționar public asimilat [CCR, *Decizia nr. 650/2018* (M. Of. nr. 97 din 07.02.2019)].

Expertul tehnic judiciar este funcționar public asimilat, având în vedere că exercită o atribuție din însărcinarea și sub controlul instanței de judecată. În consecință, acesta poate fi subiect activ al infracțiunii de luare de mită, în condițiile art. 289 alin. (2) CP [ICCJ, Completul DCD pen., *Decizia nr. 20/2014* (M. Of. nr. 766 din 22.10.2014)].

Avocatul nu îndeplinește niciuna dintre condițiile prevăzute de lege pentru subiectul activ al infracțiunii de luare de mită, întrucât nu este nici funcționar public și nici nu are vreuna dintre calitățile de la art. 308 CP. În consecință, acesta nu poate săvârși infracțiunea de luare de mită.

| 264. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Speța ridică probleme de drept similare cu cele de la speța anterioară, astfel că facem trimitere la explicațiile de la aceasta.

Are calitatea de funcționar public asimilat expertul tehnic judiciar, potrivit art. 175 alin. (2) CP. Prin *Decizia nr. 20/2014* (M. Of. nr. 766 din 22.10.2014), ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că *expertul tehnic judiciar este funcționar public în conformitate cu dispozițiile art. 175 alin. (2) teza I CP.*

Medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public, potrivit art. 175 alin. (1) CP. Prin *Decizia nr. 26/2014* (M. Of. nr. 24 din 13.01.2015), ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că *medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a CP*. Totodată, primirea de către medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate de plăți suplimentare sau donații de la pacienți nu constituie exercitarea unui drept recunoscut de lege având ca urmare incidența dispozițiilor art. 21 alin. (1) teza I CP [ICCJ, Completul DCD pen., *Decizia nr. 19/2015* (M. Of. nr. 590 din 05.08.2015)].

Așadar, răspunsurile de la literele B și C sunt corecte, iar răspunsul de la litera A este greșit.

265. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Luarea de mită are ca obiect juridic special relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu a autorităților și instituțiilor publice, a liber profesioniștilor ori a altor persoane juridice, relații care implică îndeplinirea cu probitate, cu cinste și corectitudine de către funcționarii publici și de către alți funcționari a îndatoririlor profesionale (V. DOBRINOIU, în V. DOBRINOIU ș.a., *op. cit.*, p. 513).

Subiectul activ al infracțiunii de luare de mită, varianta tip, este funcționarul public în sensul art. 175 alin. (1) CP ori, în varianta atenuată prevăzută de art. 308 CP, persoana care exercită, permanent sau temporar, cu sau fără remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute în art. 175 alin. (2) CP sau în cadrul oricărei persoane juridice. În varianta asimilată prevăzută de art. 289 alin. (2) CP, subiectul activ este funcționarul asimilat, respectiv persoana care exercită un serviciu de interes public, învestită sau supusă controlului autorității [art. 175 alin. (2) CP].

Raportat la funcționarii prevăzuți la art. 175 CP, distingem între funcționarii publici [art. 175 alin. (1) CP] și cei asimilați [art. 175 alin. (2) CP], după cum distingem între varianta tip a infracțiunii de luare de mită [art. 289 alin. (1) CP] și cea asimilată [art. 289 alin. (2) CP].

Distincția este esențială, întrucât, în varianta normativă asimilată, fapta nu este tipică dacă pretinderea, primirea sau acceptare de promisiuni de bani sau alte foloase este în legătură cu *îndeplinirea sau urgentarea îndeplinirii* unui act ce intră în atribuțiile de serviciu ale agentului. S-a arătat în doctrină că rațiunea acestei limitări rezidă în faptul că aceste persoane pot solicita în mod legal sume de bani pentru îndeplinirea serviciului public pe care îl prestează sau pentru urgentarea efectuării unui anumit act (M. UDROIU, *op. cit.*, p. 455).

În opinia noastră, prin varianta asimilată s-a făcut mai mult rău decât bine clarității și previzibilității legislației penale, faptele acestei categorii de funcționari fiind oricum justificate ca urmare a exercitării unui drept recunoscut de lege. În această categorie a funcționarilor publici asimilați regăsim executorul judecătoresc, notarul etc.

Față de toate aceste argumente, se constată că singurul răspuns corect este cel indicat în barem.

În cazul infracțiunii de luare de mită nu interesează când au fost primite sumele de bani ori foloasele de către funcționar, înainte sau după îndeplinirea actului, ori dacă a existat sau nu în prealabil o pretindere a acestor sume de bani ori foloase. Ceea ce interesează atunci când pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii unor foloase a avut loc ulterior îndeplinirii actului va fi ca această manifestare a funcționarului să fie în legătură cu respectivul act. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera C este greșită.

266. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

În speță, fiind vorba despre promiterea unui folos material în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu de către polițist, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor de luare de mită în sarcina polițistului și dare de mită în sarcina lui IM, răspunsul de la litera A fiind corect.

În ceea ce privește săvârșirea în cauză a infracțiunii de abuz în serviciu de către inculpatul polițist, în practica judiciară și în doctrină au fost mai multe opinii cu privire la absorbirea infracțiunii de abuz în serviciu de către infracțiunea de luare de mită. Sunt opinii potrivit cărora, dacă funcționarul public autor al infracțiunii de luare de mită a primit folosul pentru îndeplinirea unui act licit, el săvârșește doar infracțiunea de luare de mită, iar în cazul în care a primit folosul pentru îndeplinirea unui act ilicit, răspunde pentru luare de mită și abuz în serviciu în concurs, dacă a comis și actul ilegal în condițiile infracțiunii de abuz în serviciu. Comisia de examen a optat pentru prima opinie. În sensul

reținerii unui concurs de infracțiuni între infracțiunile de luare de mită și abuz în serviciu, a se vedea V. DOBRINOIU, *Corupția în dreptul penal român*, Ed. Atlas Lex, București, 1995, p. 162-164.

Cu referire la răspunsul de la litera B, reținem că, dacă denunțătorul infracțiunii de dare de mită denunță fapta înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta, operează cauza de nepedepsire de la art. 290 alin. (3) CP. Însă varianta de răspuns este doar parțial adevărată, deoarece, așa cum am arătat mai sus, Comisia de examen a optat pentru opinia că inculpatul va răspunde doar pentru infracțiunea de luare de mită, nu și pentru cea de abuz în serviciu.

Nu are nicio relevanță dacă cel care i-a promis funcționarului public folosul material avea sau nu de gând să trimită acest folos. Infracțiunea de dare de mită se consumă la momentul promisiunii folosului material în legătură cu îndeplinirea de către funcționarul public a atribuțiilor de serviciu. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

267. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Întrucât inculpatul a primit foloasele respective atât pentru a nu își îndeplini atribuțiile de serviciu, respectiv pentru a-i permite mituitorului să desfășoare o activitate ilicită, cât și pentru a-și exercita influența asupra reprezentanților Penitenciarului B, în scopul de a-l transfera pe fratele mituitorului la alt penitenciar, sunt întrunite elementele constitutive atât ale infracțiunii de luare de mită, cât și ale infracțiunii de trafic de influență. Așadar, răspunsul de la litera B este corect.

În speță, nu poate fi vorba despre infracțiunea de abuz în serviciu, deoarece nu se face referire la vreun act îndeplinit de inculpat în exercițiul atribuțiilor sale de serviciu, cu încălcarea legislației primare.

De asemenea, nu poate fi vorba nici despre infracțiunea de înșelăciune, deoarece nu se face referire la vreun act de inducere în eroare a mituitorului pentru a-l determina să îi remită bunurile respective. Așadar, răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

268. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Infracțiunea de luare de mită prevăzută de art. 289 CP incriminează fapta funcționarului public de a primi bani sau alte foloase în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu. Sintagma foarte generală „în legătură cu" include atât cazurile în care banii sau foloasele au fost primite înainte de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cât și situația în care acestea au fost primite după îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, indiferent dacă a existat sau nu vreo înțelegere prealabilă între mituitor și funcționarul mituit. Din acest motiv, răspunsurile de la literele A și C sunt corecte.

În cazul în care bunurile oferite de mituitor au fost refuzate de funcționarul public, va exista infracțiunea de dare de mită, însă nu va exista și infracțiunea de luare de mită. Așadar, răspunsul de la litera B este greșit.

269. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

În speță au fost săvârșite infracțiunile de dare și, respectiv, luare de mită, însă mituitorul nu va fi pedepsit pentru infracțiunea de dare de mită, deoarece a denunțat fapta organelor de urmărire penală înainte de începerea urmăririi penale. Nu poate fi reținută tentativa la dare de mită pe motiv că mituitorul nu și-a respectat promisiunea, deoarece această infracțiune, ca și luarea de mită, se consumă instantaneu (este cu executare promptă sau anticipată), în momentul efectuării promisiunii sau în momentul oferirii mitei. Reținem, așadar, că, în cazul infracțiunilor de consumare anticipată, tentativa nu este posibilă.

Așadar, X va răspunde pentru infracțiunea de luare de mită, consumată în momentul pretinderii banilor, iar Y nu va răspunde penal nici pentru infracțiunea de dare de mită, nici pentru tentativă la infracțiunea de dare de mită, răspunsurile de la literele A și C fiind greșite.

270. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Infracțiunile de luare și dare de mită sunt, în general, infracțiuni corelative, deoarece săvârșirea uneia presupune, de regulă, și comiterea celeilalte. Ele își păstrează însă caracterul de infracțiuni autonome și poate fi reținută fiecare dintre ele independent de reținerea celeilalte. Astfel, dacă funcționarul public respinge mita oferită, se va reține doar infracțiunea de dare de mită, iar dacă cel căruia funcționarul public i-a pretins mită nu este de acord să îi dea, se va reține doar infracțiunea de luare de mită. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Nu se prevede pedepsirea separată a formei tentativei la infracțiunea de luare de mită, deoarece, în principiu, aceasta nici nu este posibilă. Legiuitorul a incriminat ca formă consumată a infracțiunii

de luare de mită și acțiunea de pretindere, care constituie în esență un act pregătitor sau o tentativă a acțiunii finale de luare de mită. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece infracțiunea de luare de mită are întotdeauna un subiect activ calificat, fie că este vorba despre un funcționar public (propriu-zis sau asimilat), fie că este vorba despre una dintre persoanele menționate în art. 308 CP (funcționar privat).

271. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece primirea unei sume de bani în legătură cu urgentarea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale celui care a primit nu constituie infracțiunea de luare de mită în cazul funcționarilor publici asimilați, prevăzuți la art. 175 alin. (2) CP (de exemplu, notari, executori judecătorești, experți tehnici ș.a.). Din acest motiv, răspunsul de la litera C, care se referă la notar (funcționar public asimilat), este corect.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece judecătorul este funcționar public propriu-zis, în sensul art. 175 alin. (1) CP, iar primirea de către acesta a unei sume de bani în legătură cu urgentarea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu constituie infracțiunea de luare de mită.

272. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece, potrivit art. 7 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (M. Of. nr. 219 din 18.05.2000), *faptele de luare de mită sau trafic de influență săvârșite de o persoană care: (...) b) este judecător sau procuror; (...) se sancționează cu pedeapsa prevăzută la art. 289 sau 291 CP, ale cărei limite se majorează cu o treime.*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, potrivit art. 289 alin. (1) CP, infracțiunea de luare de mită există atunci când funcționarul public pretinde sau primește bani ori alte foloase „pentru sine sau pentru altul". În speță va exista infracțiunea de luare de mită indiferent dacă judecătorul nu a folosit pentru sine banii primiți în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, ci pentru o altă persoană (fiica sa).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece la infracțiunea de luare de mită nu este prevăzută nicio cauză de nepedepsire. O astfel de cauză de nepedepsire este prevăzută la infracțiunea de dare de mită, în art. 290 alin. (3) CP, potrivit căruia *mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.*

273. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece atât în cazul infracțiunii de luare de mită [art. 289 alin. (1) CP], cât și în cazul infracțiunii de trafic de influență [art. 291 alin. (1) CP] elementul material poate consta în acțiunea de acceptare a promisiunii unor foloase materiale, *direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul.*

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece în cazul infracțiunilor de luare de mită și trafic de influență confiscarea specială se poate dispune, potrivit art. 289 alin. (3) și art. 291 alin. (2) CP, doar cu privire la banii, valorile sau orice alte bunuri *primite*. Dacă banii, valorile sau bunurile au fost doar *promise*, acestea nu pot fi confiscate de la nicio persoană, pentru că nu sunt certe folosirea lor și nici pericolul care ar impune confiscarea pentru a preveni săvârșirea altor infracțiuni. Dacă banii, valorile sau bunurile au fost *oferite* – prezentate de cel care dă mita sau cumpără influența –, acestea se vor confisca de la autorul infracțiunii de dare de mită sau al infracțiunii de cumpărare de influență, potrivit dispozițiilor art. 290 alin. (5) și art. 292 alin. (4) CP.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece la infracțiunea de trafic de influență subiectul activ este, într-adevăr, necircumstanțiat (general), însă la infracțiunea de luare de mită acesta este circumstanțiat (calificat), putând fi doar un funcționar public sau o persoană dintre cele menționate la art. 308 CP.

274. Răspuns: C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Darea de mită (corupția activă) constă în promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase funcționarului în legătură îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, fiind indiferent dacă funcționarul acceptă promisiunea ori primește banii, bunurile sau foloasele oferite, întrucât infracțiunea de dare de mită nu este condiționată de reținerea infracțiunii de luare

de mită. Infracțiunea de dare de mită poate fi săvârșită de către orice persoană și poate fi săvârșită în participație penală, fiind posibilă în toate formele: complicitate, instigare și coautorat.

Față de aceste considerente, se constată că în sarcina lui X se va reține infracțiunea de dare de mită.

În sarcina lui Y se va reține infracțiunea de omisiune a sesizării, întrucât nu a înștiințat de îndată organele de urmărire penală cu privire la fapta de dare de mită despre care a luat cunoștință și care se află în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile.

Din cele arătate rezultă că varianta de răspuns de la litera C este singura corectă.

Și Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera C este corectă, atât timp cât enunțul precizează expres că Y nu a înștiințat nicio persoană, deci nici procurorul sau organul de urmărire penală, astfel cum impun dispozițiile art. 267 CP.*

275. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Situația intermediarului la infracțiunile de dare și luare de mită a fost tranșată de doctrina și practica judiciară, acesta fiind considerat *complice* la una dintre infracțiunile de dare sau luare de mită, după cum a înțeles să sprijine activitatea mituitorului sau a funcționarului care a primit mită.

În speță rezultă că inculpatul a fost trimis de angajatorul său să remită primarului suma de 5.000 de euro cu titlu de mită. Din moment ce el nu a făcut decât să transporte banii dați cu titlu de mită de către angajatorul său, nu poate răspunde decât pentru complicitate la dare de mită, iar nu pentru autorat la infracțiunea de dare de mită. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect, iar cel de la litera A este greșit.

În speță nu poate fi vorba despre incidența cauzei justificative reglementate de art. 21 CP, deoarece această cauză se referă la executarea unui ordin dat în limitele legii. Dacă ordinul dat de organul ierarhic superior este unul vădit ilegal, cum este și ordinul de a remite o sumă de bani cu titlu de mită, făptuitorul nu va intra sub incidența acestei cauze justificative. Din speță rezultă că inculpatul cunoștea care este destinația banilor pe care i-a transportat, astfel că nu este incidentă nici cauza de neimputabilitate a erorii de fapt. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

276. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Argumentele pentru care Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat că varianta de răspuns de la litera B este corectă sunt următoarele: *elementul material al infracțiunii de dare de mită constă în realizarea următoarelor acțiuni, prevăzute alternativ în norma de incriminare: promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase unui funcționar pentru a îndeplini, a nu îndeplini sau a întârzia îndeplinirea unui act referitor la îndatoririle sale de serviciu ori pentru a efectua un act contrar acestor îndatoriri.*

Una dintre cerințele esențiale ale infracțiunii de dare de mită este aceea ca banii sau foloasele promise să fie necuvenite, să aibă caracter de retribuție, să constituie plata sau răsplata în vederea efectuării unui act determinat.

Or, din enunțul grilei rezultă cu evidență că persoana a dat suma de 1.000 de euro unui expert tehnic pentru a participa, în calitate de expert-parte, la efectuarea unei expertize în dosarul în care aceasta a fost trimisă în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă.

Relația dintre expert și partea care l-a angajat generează un raport de natură civilă, iar onorariul încasat este cuvenit și, ca atare, nu poate fi antrenată răspunderea penală.

În ceea ce privește plata onorariului, aceasta nu se realizează – în ipoteza dată – prin intermediul Biroului Local de Expertize, așa cum se susține în contestația formulată.

În opinia noastră, soluția corectă este într-adevăr cea indicată în barem, însă pentru alte motive decât cele reținute mai sus. Astfel, în cazul luării de mită, legiuitorul a prevăzut două variante normative distincte, adaptate adecvat subiectului activ, o variantă tip [art. 289 alin. (1) CP] pentru funcționari publici [art. 175 alin. (1) CP] sau chiar nepublici (art. 308 CP), o variantă asimilată [art. 289 alin. (2) CP] pentru funcționarii asimilați [art. 175 alin. (2) CP]. Cu privire la aceștia din urmă, fapta de luare de mită nu este tipică dacă pretinderea, primirea sau acceptarea promisiunii de foloase a fost realizată în vederea efectuării ori urgentării efectuării unui act care intră în sfera atribuțiilor lor legale.

În aceste condiții, având în vedere că expertul tehnic judiciar este funcționar public asimilat [a se vedea ÎCCJ, Completul DCD pen., *Decizia nr. 20/2014* (M. Of. nr. 766 din 22.10.2014)], infracțiunea de luare de mită poate fi reținută numai dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 289 alin. (2) CP.

Corelativ, fapta de a da, oferi sau promite bani ori foloase unui funcționar asimilat va fi considerată infracțiune de dare de mită numai dacă este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle legale ale funcționarului sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.

277. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Problema unității sau pluralității de infracțiuni de dare de mită în cazul oferirii unei sume de bani la doi sau mai mulți funcționari este una controversată. Spre deosebire de infracțiunile contra persoanei, în cazul infracțiunilor de corupție sunt protejate valorile sociale ale onestității și moralității funcționarilor publici și buna desfășurare a activității instituțiilor publice. În cazul infracțiunilor contra persoanei, săvârșirea infracțiunii față de mai multe persoane atrage pluralitatea de infracțiuni, deoarece sunt protejate valorile personale (integritatea corporală, libertatea etc.). Totuși, la infracțiunea de dare de mită, funcționarul căruia i s-a dat mita nu are calitatea de subiect pasiv, pentru a se reține o pluralitate de subiecți pasivi.

Din speță nu rezultă dacă suma de bani a fost oferită tuturor funcționarilor într-o singură acțiune ori dacă fiecare dintre funcționari avea atribuții distincte, iar oferta mitei s-a făcut prin mai multe acțiuni distincte. O astfel de distincție ar fi fost necesară pentru justa încadrare juridică a faptei într-o singură infracțiune de dare de mită sau în trei infracțiuni de dare de mită aflate în concurs.

Comisia de examen a optat pentru răspunsul corect de la litera B, reținându-se trei infracțiuni de dare de mită aflate în concurs. În sensul reținerii unei singure infracțiuni de dare de mită, a se vedea M. Udroiu, *op. cit.*, p. 590.

Răspunsul de la litera C nu poate fi reținut ca fiind corect, neexistând o tentativă la infracțiunea de dare de mită, din moment ce fapta a fost deja consumată odată cu oferirea sumei de bani.

278. Răspuns: A ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

La infracțiunea de dare de mită subiectul activ nu este calificat, putând fi orice persoană. Așadar, și un funcționar public poate fi subiect activ al infracțiunii de dare de mită, în cazul în care dă, oferă sau promite bani ori alte foloase unui alt funcționar public. Așadar, răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece bunurile promise de mituitor funcționarului public nu sunt supuse confiscării, întrucât ele nu au fost nici oferite, nici date [art. 290 alin. (5) CP].

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece constrângerea în cazul infracțiunii de dare de mită nu este o cauză de nepedepsire, ci o cauză de neimputabilitate cu caracter special.

Comisia de soluționare a contestațiilor a explicat motivele pentru care răspunsul de la litera C este unul greșit: *răspunsul de la litera C este evident eronat, având în vedere că ipoteza constrângerii mituitorului de către cel care a luat mita nu este o cauză de nepedepsire, astfel cum se arată în conținutul răspunsului, ci reprezintă o cauză specială de neimputabilitate. Diferența între cele două sintagme este fundamentală.*

279. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Medicul angajat la un spital de stat este funcționar public în sensul legii penale [art. 175 alin. (1) lit. b) CP], deoarece astfel a decis ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 26/2014* (M. Of. nr. 24 din 13.01.2015). Așa fiind, din această perspectivă, condiția subiectului activ al infracțiunii de luare de mită, forma tip, se verifică în speță.

În continuare, având în vedere obiectul juridic al infracțiunii, respectiv relațiile sociale care se constituie și se desfășoară în legătură cu buna desfășurare și realizare a activității de serviciu, care presupun executarea îndatoririlor de serviciu în mod cinstit și corect, este evident că funcționarul public trebuie să se afle în funcție atunci când pretinde, primește sau acceptă promisiunea unor foloase, această condiție a legii fiind impusă și în ipoteza în care foloasele au fost date ori promise în legătură cu un act efectuat anterior, în perioada în care persoana ocupa funcția respectivă.

Rezultă că atât varianta de răspuns de la litera A, cât și cea de la litera B sunt corecte.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B este corectă, fiind lipsită de relevanță împrejurarea dacă înțelegerea a avut loc înainte sau după efectuarea actului medical, important fiind ca la momentul acesteia inculpatul să fi avut calitatea de funcționar (înainte de încetarea contractului de muncă prin pensionare).*

280. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Infracțiunea de trafic de influență se deosebește de infracțiunea de luare de mită prin aceea că traficantul de influență nu cere bani pentru a-și îndeplini sau a nu își îndeplini o atribuție de serviciu, ci cere bani sau alte foloase pentru a-și exercita influența, reală sau fictivă, asupra unui funcționar public.

În răspunsul de la litera A, fapta săvârșită de un primar care cere o sumă de bani pentru a elibera mai repede o autorizație de serviciu constituie infracțiunea de luare de mită, în modalitatea pretinderii banilor pentru urgentarea îndeplinirii atribuțiilor sale de serviciu.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, chiar dacă autorul nu indică explicit numele funcționarului asupra căruia urmează să își traficheze influența, dacă acesta este determinabil sub aspectul atribuțiilor sale de serviciu, fapta constituie infracțiunea de trafic de influență.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece în sarcina lui X, care pretinde o sumă de bani pentru exercitarea influenței asupra unui funcționar, va fi reținută infracțiunea de trafic de influență, chiar dacă banii nu erau ceruți pentru sine, ci pentru o altă persoană.

281. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Infracțiunea de trafic de influență, forma tip, constă în pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri.

Raportat la datele enunțului, se constată că fapta grefierului G de a primi o sumă de bani pentru a interveni pe lângă judecător în vederea obținerii unei soluții favorabile constituie infracțiunea de trafic de influență. Desigur, această infracțiune va putea fi reținută cât timp banii primiți nu vor ajunge la judecător, caz în care în sarcina magistratului se va reține infracțiunea de luare de mită, iar în sarcina lui G se va reține complicitate la această infracțiune.

Corelativ, în sarcina lui X se va reține infracțiunea de cumpărare de influență, faptă care constituie infracțiune, însă nu se pedepsește dacă X formulează un denunț mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la această faptă.

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

282. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece subiect activ al infracțiunii de trafic de influență poate fi orice persoană. Nefiind un subiect activ calificat, infracțiunea de trafic de influență poate fi săvârșită și de un funcționar public care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra altui funcționar public și care comite una dintre acțiunile descrise în art. 291 CP.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece elementul material al infracțiunii de trafic de influență poate consta doar în pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase. Nerespingerea promisiunii unor sume de bani sau alte foloase nu este reglementată ca modalitate distinctă de săvârșire a infracțiunii, deoarece are un caracter echivoc, ea nereprezentând în mod automat o acceptare a promisiunii. Pot fi diferite motive pentru care o persoană nu respinge o astfel de promisiune, cum ar fi stupefacția, lipsa de reacție determinată de alți factori etc.

Răspunsul de la litera C este greșit, întrucât cele două infracțiuni sunt corelative, dar își păstrează caracterul autonom, putând fi săvârșită una fără comiterea celeilalte. De exemplu, se va reține doar infracțiunea de trafic de influență, fără a se reține și cumpărarea de influență, în cazul în care pretinderea de bani sau alte foloase de către făptuitor nu este acceptată de cel căruia i s-au pretins aceste foloase în schimbul exercitării influenței.

283. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece făptuitorul promite că, în schimbul banilor respectivi, își va exercita influența pe lângă un alt funcționar public (primar) pentru ca acesta să își îndeplinească atribuțiile de serviciu (să emită un aviz ce intră în îndatoririle de serviciu ale acestuia).

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece subiect activ al infracțiunii de dare de mită poate fi orice persoană, inclusiv un alt funcționar public care promite, oferă sau dă bani ori alte foloase. Cu atât mai mult complice la infracțiunea de dare de mită poate fi un funcționar public, care poate ajuta la comiterea acestei infracțiuni.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, în cazul în care funcționarul public din cadrul primăriei primește bani necuveniți în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu (să urgenteze îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu), fapta constituie infracțiunea de luare de mită. Fiind vorba despre un funcționar public angajat la primărie, subiectul activ este un funcționar public propriu-zis, iar nu un funcționar public asimilat. Dacă ar fi fost un funcționar public asimilat (notar, executor judecătoresc etc.), fapta de primire a banilor ca să urgenteze îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu nu ar fi fost infracțiune.

| 284. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Infracțiunea de cumpărare de influență constă în promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct sau indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri [art. 292 alin. (1) CP]. Infracțiunea cunoaște și o variantă atenuată, prevăzută de art. 308 CP, atunci când fapta de corupție vizează funcționari nepublici.

Subiectul activ al infracțiunii de cumpărare de influență nu este circumstanțiat, putând fi orice persoană care răspunde penal.

Față de toate acestea, se constată că singurul răspuns corect este cel de la litera B.

| 285. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Infracțiunea de cumpărare de influență este infracțiunea corelativă celei de trafic de influență.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece oferirea sau darea de bani unui funcționar public pentru a-l determina să își îndeplinească ori să nu îndeplinească un act ce intră în atribuțiile sale de serviciu constituie infracțiunea de dare de mită [art. 290 alin. (1) CP].

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece pretinderea de bani sau alte foloase, de către o persoană care lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, constituie infracțiunea de trafic de influență [art. 291 alin. (1) CP].

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece oferirea de bani sau alte foloase, direct ori indirect, unei persoane care lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească ori să nu îndeplinească un act ce intră în îndatoririle sale de serviciu constituie infracțiunea de cumpărare de influență [art. 292 alin. (1) CP].

5.2. Infracțiuni de serviciu

| 286. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Elementul material al unei infracțiuni reprezintă acțiunea sau inacțiunea prin care se realizează infracțiunea respectivă. În cazul infracțiunii de delapidare, acțiunile prin care se realizează elementul material al infracțiunii constau în însușirea, folosirea sau traficarea bunurilor gestionate sau administrate. Așadar, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece bunurile mobile corporale aflate în gestiunea sau administrarea făptuitorului reprezintă obiectul material al infracțiunii, iar nu elementul material al acesteia.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece primirea nu reprezintă un element material al infracțiunii de delapidare, ci una dintre atribuțiile gestionarului de a primi bunurile în gestiune, atribuție exercitată alături de cele de a păstra și a elibera astfel de bunuri în mod legal.

| 287. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Trezorierul unei sucursale bancare este un gestionar al sumelor de bani pe care le are la dispoziție, deoarece are ca atribuții de serviciu primirea, păstrarea și eliberarea sumelor de bani, potrivit dispozițiilor legale. Din acest motiv, fapta sa de a sustrage din gestiune sume de bani și a le remite unei rude aflate într-o perioadă de dificultăți financiare întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de delapidare.

Nu are nicio relevanță faptul că sustragerea s-a făcut prin scoaterea din funcțiune a sistemului de alarmă și prin folosirea cheilor pe care le deține în virtutea funcției sale, întrucât la infracțiunea de delapidare astfel de modalități de săvârșire nu reprezintă variante agravate ale infracțiunii.

Așadar, răspunsul corect este cel de la litera B, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite. Nu pot fi reținute nici infracțiunea de furt calificat, întrucât făptuitorul are calitatea de gestionar al banilor sustrași, și nici infracțiunea de abuz de încredere, deoarece aceasta presupune deținerea unui bun individual determinat în baza unui titlu, iar nu a unei atribuții de serviciu.

| 288. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Problema participantului care săvârșește acte ce se încadrează în elementul material al infracțiunii de delapidare, dar care nu are calitatea specială a subiectului activ (gestionar sau administrator), este una controversată. El săvârșește acte de sustragere, dar nu singur (caz în care fapta sa ar constitui infracțiunea de furt), ci împreună cu o altă persoană care are calitatea de gestionar.

Unii autori consideră că acest participant, chiar dacă săvârșește acte ce se includ în elementul material al infracțiunii de delapidare, întrucât nu are calitatea de gestionar sau administrator, va răspunde pentru complicitate la delapidare. Alți autori consideră că acest participant săvârșește infracțiunea distinctă de furt, iar cel care are calitatea de gestionar sau administrator va răspunde pentru infracțiunea de delapidare. Comisia de examen a optat pentru această din urmă opinie, considerând că fapta lui MV, care nu era încadrat în calitate de gestionar, dar a sustras anvelopele alături de fratele său gestionar, constituie infracțiunea de furt.

Pentru MT, care are calitatea de gestionar, fapta constituie infracțiunea de delapidare în formă continuată, având în vedere că a fost săvârșită pentru o perioadă mai mare de timp, prin mai multe acte materiale, în baza aceleiași rezoluții infracționale.

| 289. Răspuns: B, C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

La infracțiunea de delapidare, la fel ca în cazul infracțiunii de furt, restituirea bunului sustras nu are nicio relevanță în ceea ce privește consumarea infracțiunii. Fapta s-a consumat în momentul sustragerii și aproprierii bunului, iar restituirea ulterioară a acestuia nu constituie cauza de nepedepsire a împiedicării producerii rezultatului, de vreme ce rezultatul activității infracționale se produsese. În speță, dacă funcționarul bancar ce îndeplinește funcția de casier a sustras suma de bani din gestiune și a restituit-o când a încasat salariul, chiar dacă fapta nu a fost descoperită, acesta săvârșește o infracțiune consumată.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece elementul material al laturii obiective a infracțiunii de delapidare nu constă, potrivit legii, în înlesnirea valorificării unui bun. Acesta este un element material al unei alte infracțiuni subsecvente, respectiv al infracțiunii de tăinuire. Infracțiunea de tăinuire se poate săvârși în legătură cu un bun provenit din infracțiunea de delapidare.

Nu are nicio relevanță, în ceea ce privește existența infracțiunii de delapidare săvârșite în modalitatea traficării bunurilor aflate în gestiunea făptuitorului, dacă aceste bunuri sunt traficate în favoarea unui coleg de serviciu sau a unei alte persoane. Infracțiunea de delapidare se consumă în momentul traficării bunului gestionat, indiferent de persoana în favoarea căreia se realizează acest lucru. Prin urmare, și răspunsul de la litera C este corect.

| 290. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Înlesnirea valorificării unor bunuri constituie element material al infracțiunii de tăinuire, prevăzută la art. 270 CP, iar nu al infracțiunii de delapidare, care incriminează însușirea, folosirea sau traficarea de către funcționarul public a bunurilor pe care le gestionează sau le administrează. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit.

Spre deosebire de vechiul Cod penal, în care infracțiunea de delapidare era reglementată în capitolul de infracțiuni contra patrimoniului, în actualul Cod penal legiuitorul a reglementat-o în capitolul de infracțiuni de serviciu, considerând că aceasta are ca obiect juridic principal relațiile de serviciu. Din acest motiv, infracțiunea de delapidare este o infracțiune de serviciu, iar răspunsul de la litera B este corect.

Fiind vorba despre o infracțiune care are ca element material acțiunile de „însușire", „folosire" sau „traficare", delapidarea nu poate fi comisă decât cu intenție, fiind exclusă forma de vinovăție a culpei. Răspunsul de la litera C este, așadar, exclus.

| 291. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Întrucât speța precizează explicit că făptuitorul avea atribuții de gestiune a jucăriilor, fapta acestuia de a-și însuși o parte din bunurile gestionate constituie infracțiunea de delapidare, prevăzută

de art. 295 CP. Fiind vorba despre un magazin de jucării, așadar, despre o gestiune aparținând unei persoane juridice private, se va reține varianta atenuată a infracțiunii de delapidare, prevăzută de art. 308 CP. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece nu se va reține infracțiunea de furt, ci infracțiunea de delapidare, așa cum am arătat anterior.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece se poate reține infracțiunea de delapidare indiferent dacă însușirea are loc pentru sine sau pentru altul. În plus, din moment ce făptuitorul a vândut jucăriile respective, încasând contravaloarea lor, nu se poate susține că acesta a comis însușirea pentru altul, chiar dacă le-a vândut la prețuri mai reduse decât cele reale.

292. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Acțiunea de însușire a unui bun care nu îi aparține făptuitorului constituie element material pentru mai multe infracțiuni contra patrimoniului. Cea mai cunoscută dintre acestea, care constituie și infracțiunea-tip pentru infracțiunile contra patrimoniului, este infracțiunea de furt. Însușirea bunului altuia constituie însă element material și pentru alte infracțiuni contra patrimoniului, la care acțiunea de însușire are unele particularități față de infracțiunea de furt. Astfel, la infracțiunea de abuz de încredere este vorba despre însușirea unui bun care i-a fost remis anterior făptuitorului cu un anumit titlu care nu presupunea și transmiterea proprietății. Infracțiunea de delapidare, deși în Codul penal actual este situată în capitolul de infracțiuni de serviciu (în Codul penal anterior era reglementată în rândul infracțiunilor contra patrimoniului), are ca element material o acțiune de însușire, folosire sau traficare a bunurilor gestionate ori administrate de făptuitor. Având în vedere că la ambele infracțiuni este vorba despre acțiuni de însușire a unui bun care nu îi aparține făptuitorului, răspunsurile de la literele B și C sunt corecte.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece infracțiunea de distrugere nu presupune o acțiune de însușire a bunului altuia, ci o acțiune de distrugere, degradare sau aducere în stare de neîntrebuințare a unui bun al altuia. Făptuitorul nu se îmbogățește pe seama patrimoniului subiectului pasiv, ci îl lipsește pe acesta de un bun ce îi aparține, prin distrugerea sau degradarea bunului respectiv.

293. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, în cazul infracțiunii de delapidare, subiectul activ este calificat, putând fi doar un funcționar public (sau funcționar privat, potrivit art. 308 CP) cu atribuții de gestionare sau administrare.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de delapidare poate fi reținută în concurs real cu orice altă infracțiune, inclusiv cu infracțiunea de abuz în serviciu. Din moment ce concursul real presupune comiterea unor fapte distincte, este posibilă oricând săvârșirea lor la momente diferite.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece una dintre acțiunile ce constituie elementul material al infracțiunii de delapidare este traficarea. Traficarea presupune scoaterea temporară a bunurilor administrate sau gestionate de făptuitor din patrimoniul în care se află și remiterea lor unor terțe persoane, de regulă în schimbul unui folos personal obținut de făptuitor. Caracterul temporar al traficării presupune reîntoarcerea bunurilor în patrimoniul persoanei juridice, așadar, agentul apelează la această modalitate din rațiuni speculative, obținând practic, pentru sine sau pentru altul, contravaloarea lipsei de folosință a bunurilor.

294. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Purtarea abuzivă este infracțiunea care, în forma tip, constă în întrebuințarea de expresii jignitoare față de o persoană de către cel aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, iar în forma agravată presupune amenințarea ori lovirea sau alte violențe săvârșite împotriva unei persoane de către cel aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Infracțiunea de purtare abuzivă are întotdeauna subiect activ calificat, care trebuie să se afle, la momentul săvârșirii faptei abuzive, în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Dacă vreuna dintre aceste condiții nu este îndeplinită, fapta în sine fie nu va fi una prevăzută de legea penală (de pildă, persoana care nu se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu proferează injurii, expresii jignitoare la adresa unei persoane), fie nu va fi reținută unitatea legală a infracțiunii complexe (de pildă, subiectul necircumstanțiat amenință o altă persoană). În cazul particular al coautoratului, așa cum este firesc, toți subiecții activi trebuie să aibă calitatea cerută

de lege și să se afle în exercitarea atribuțiilor de serviciu. În sens contrar, dacă numai unul dintre ei întrunește aceste condiții, în sarcina celorlalți se va reține complicitatea ca formă de participare.

Referindu-ne la variantele de răspuns, infracțiunea de purtare abuzivă nu absoarbe niciodată în conținutul său infracțiunea de vătămare corporală, în acest caz urmând a fi reținut concursul formal de infracțiuni între cele două fapte, astfel încât varianta de răspuns de la litera A este eronată.

Cu privire la varianta de la litera B, apreciem că este greșită, relevant fiind faptul că raportul dintre cei doi polițiști, X și Y, nu are legătură cu atribuțiile lor de serviciu, motiv pentru care infracțiunea de purtare abuzivă nu va fi reținută. În același sens a opinat și Comisia de soluționare a contestațiilor, și anume că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, întrucât fapta nu a fost săvârșită în exercitarea atribuțiilor de serviciu ale inculpatului*.

Varianta de la litera C este corectă, răspunsul fiind unul universal valabil, concursul real de infracțiuni putând fi reținut între orice infracțiuni, oricare ar fi obiectul lor juridic, modalitatea de săvârșire etc.

295. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Potrivit dispozițiilor art. 35 alin. (2) CP, infracțiunea este complexă atunci când în conținutul său intră, ca element constitutiv sau ca element circumstanțial agravant, o acțiune sau inacțiune care constituie prin ea însăși o faptă prevăzută de legea penală. Față de definiția legală, rezultă că infracțiunea de purtare abuzivă este o infracțiune complexă numai în variantele normative de săvârșire prin amenințare ori loviri sau alte violențe, nu și atunci când fapta este săvârșită prin întrebuințarea de expresii jignitoare [art. 296 alin. (1) CP]. În acest caz, raportul de cauzalitate se prezumă, rezultă ex re, din simpla întrebuințare a expresiilor jignitoare față de o persoană.

Participația penală este posibilă, de regulă, sub toate formele, complicitate, instigare sau coautorat, indiferent de varianta normativă a infracțiunii. Spunem de regulă, întrucât pentru reținerea infracțiunii în coautorat este necesar ca subiecții activi să dețină calitatea cerută de lege și să se afle în exercitarea atribuțiilor de serviciu în momentul săvârșirii faptei. Totodată, mai reținem că infracțiunea de purtare abuzivă poate fi comisă în coautorat numai dacă nu este săvârșită prin întrebuințarea de expresii jignitoare, caz în care fiecare subiect activ are calitatea de autor la propria faptă (M. UDROIU, *op. cit.*, p. 503).

Se constată astfel că singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera A.

296. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Infracțiunea de purtare abuzivă prevăzută de art. 296 alin. (2) CP este o infracțiune complexă, care absoarbe în conținutul său infracțiunea de lovire sau alte violențe. În cazul în care faptele de agresiune produc consecințe mai grave, specifice infracțiunii de vătămare corporală, această infracțiune va fi reținută în concurs cu infracțiunea de purtare abuzivă. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect.

Infracțiunea de purtare abuzivă nu este o variantă de specie a infracțiunii de cercetare abuzivă, întrucât aceasta din urmă este o infracțiune contra înfăptuirii justiției, fiind aplicabilă doar anumitor subiecți activi aflați în exercițiul funcțiunii. Dimpotrivă, infracțiunea de cercetare abuzivă este o variantă de specie a infracțiunii de purtare abuzivă, întrucât purtarea abuzivă este aplicabilă tuturor persoanelor aflate în exercițiul atribuțiilor de serviciu, iar cercetarea abuzivă este aplicabilă doar organelor de cercetare penală, procurorilor și judecătorilor aflați în exercițiul atribuțiilor de serviciu.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece femeia de serviciu nu a săvârși fapta în exercitarea atribuțiilor sale, ci în afara acestora, ca urmare a nemulțumirii ei față de angajatorul său, pe care l-a lovit.

297. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Infracțiunea de purtare abuzivă este o infracțiune complexă, care în forma agravată de la alin. (2) absoarbe infracțiunea de lovire sau alte violențe. La fel ca în cazul speței anterioare, fapta săvârșită de funcționarul public în exercițiul atribuțiilor de serviciu constituie doar infracțiunea de purtare abuzivă, care absoarbe infracțiunea de lovire sau alte violențe.

Așadar, răspunsul corect este cel de la litera C, răspunsurile de la literele A și B fiind greșite.

298. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Așa cum am arătat în comentariile la spețele anterioare, infracțiunea de purtare abuzivă în forma agravată de la art. 296 alin. (2) CP absoarbe doar infracțiunea de loviri sau alte violențe. Dacă în urma exercitării violențelor se produce vreuna dintre consecințele prevăzute de la art. 194 sau

art. 195 CP, aceste infracțiuni se vor reține în concurs ideal cu infracțiunea de purtare abuzivă în varianta agravată.

Întrucât inculpatul AB a și lovit victima, provocând decesul acesteia din culpă, fapta sa întrunește și elementele constitutive ale infracțiunii de loviri cauzatoare de moarte, ce va fi reținută în concurs cu infracțiunea de purtare abuzivă în varianta agravată. Inculpatul CD doar a adresat victimei cuvinte insultătoare, motiv pentru care el va răspunde pentru varianta simplă a infracțiunii de purtare abuzivă.

Așadar, răspunsul corect este cel de la litera C, răspunsurile de la literele A și B fiind greșite.

299. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece la infracțiunea de purtare abuzivă subiect activ poate fi orice persoană aflată în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu doar un funcționar public. Poate fi subiect activ al infracțiunii de purtare abuzivă și o persoană dintre cele menționate la art. 308 CP (funcționar privat), dacă a comis fapta în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece la infracțiunea de trafic de influență subiectul activ nu este calificat, ci poate fi orice persoană fizică sau juridică ce răspunde penal. Chiar dacă acesta își vinde influența reală sau pretinsă asupra unui funcționar public ori privat, el nu trebuie să aibă o astfel de calitate (deși legea nu exclude ipoteza ca fapta sa fie comisă și de un funcționar public).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, potrivit art. 295 alin. (1) CP, infracțiunea de delapidare, în varianta tip, poate fi săvârșită doar de către un funcționar public. În varianta atenuată ea poate fi săvârșită de o persoană dintre cele enumerate la art. 308 CP (funcționar privat), însă întrebarea se referă doar la varianta tip a infracțiunii de delapidare.

300. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Distincția dintre infracțiunea de cercetare abuzivă și cea de purtare abuzivă săvârșite în legătură cu o cauză penală este dată, pe de o parte, de calitatea subiectului pasiv (în cazul infracțiunii de cercetare abuzivă acesta fiind întotdeauna persoana urmărită sau judecată, respectiv suspectul sau inculpatul), iar, pe de altă parte, de motivul care stă la baza conduitei organului judiciar (în cazul infracțiunii de cercetare abuzivă pentru a determina să dea ori să nu dea declarații, să dea declarații mincinoase ori să își retragă declarațiile).

Cu privire la infracțiunea de influențare a declarațiilor, activitatea făptuitorului este orientată spre a nu se afla adevărul în cauză, a se face declarații mincinoase, a nu se prezenta probe etc., și nu în direcția opusă, spre aflarea adevărului.

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera B este cea corectă, întrucât enunțul grilei are în vedere un subiect activ circumstanțiat, respectiv face referire la calitatea de organ de cercetare penală a celui care comite actele de lovire, așa încât nu pot fi avute în vedere argumentele candidatului care se raportează la comiterea infracțiunii de către o persoană fără calitatea specială cerută de lege. De altfel, doctrina și practica judiciară fac referire în mod constant și unanim la calitatea specială pe care trebuie să o aibă subiectul activ al infracțiunii de purtare abuzivă.*

301. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece la infracțiunile de abuz în serviciu și neglijență în serviciu urmarea imediată poate consta în producerea unei pagube sau în vătămarea drepturilor ori intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice. Întrucât legea nu distinge, persoană vătămată la ambele infracțiuni pot fi atât o terță persoană (fizică sau juridică), cât și persoana (fizică sau juridică) în serviciul căreia își exercită activitatea subiectul activ al infracțiunilor de abuz în serviciu sau de neglijență în serviciu.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece atât la infracțiunea de abuz în serviciu, cât și la infracțiunea de neglijență în serviciu subiect activ poate fi, potrivit art. 308 CP, și o persoană care exercită, permanent sau temporar, cu sau fără remunerație, o însărcinare în cadrul unei persoane juridice de drept privat (funcționar privat).

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece doar în cazul infracțiunii de abuz în serviciu se prevede, la art. 297 CP, obligativitatea interzicerii exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică, pe lângă pedeapsa închisorii prevăzută de lege pentru această infracțiune. În cazul infracțiunii de neglijență în serviciu, art. 298 CP prevede doar pedeapsa închisorii de la 3 luni la 3 ani sau amenda

302. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Infracțiunea de neglijență în serviciu este infracțiunea care se poate săvârși doar cu forma de vinovăție a culpei, indiferent că este vorba despre culpă cu prevedere sau culpă fără prevedere.

Ca la orice infracțiune din culpă, nici în cazul neglijenței în serviciu nu este posibilă forma continuată, deoarece nu poate fi reținută o rezoluție infracțională unică între actele materiale distincte ale infracțiunii.

De asemenea, nu sunt posibile nici actele de pregătire și nici tentativa, deoarece aceste forme imperfecte ale infracțiunii sunt compatibile doar cu infracțiunile săvârșite cu intenție.

Așadar, răspunsurile corecte sunt cele de la literele A și C, iar răspunsul de la litera B este greșit.

§6. Infracțiuni de fals

303. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Activitatea de falsificare a unui înscris prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod se regăsește în latura obiectivă atât a infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale, cât și a infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată. Diferența dintre cele două infracțiuni o face doar natura înscrisului falsificat, respectiv un înscris oficial în cazul falsului material în înscrisuri oficiale și un scris sub semnătură privată în cazul falsului material în înscrisuri sub semnătură privată.

Diferența dintre contrafacere și alterare constă în aceea că la contrafacere înscrisul sau semnătura de pe acesta sunt plăsmuite în întregime, în timp ce la alterare există un înscris anterior săvârșirii infracțiunii și făptuitorul doar modifică, alterează datele conținute în acest înscris.

Așadar, răspunsurile corecte sunt cele de la literele A și C, iar răspunsul de la litera B este greșit. Falsul intelectual se comite prin inserarea unor date nereale sau prin omisiunea inserării unor date într-un scris, cu prilejul întocmirii acestuia.

304. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

La infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale în modalitatea simplă, subiectul activ poate fi orice persoană. Doar la modalitatea agravată a infracțiunii acesta este calificat, având calitatea de funcționar. Având în vedere că întrebarea se referă la infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale, fără a indica modalitatea avută în vedere, se va lua în considerare varianta tip a infracțiunii. Așadar, putem spune că răspunsul de la litera A este corect, nefiind necesar ca subiectul activ să fie un funcționar. În plus, dacă la una dintre variante subiect activ poate fi și o persoană care nu are calitatea de funcționar, nu se poate susține ca fiind întotdeauna adevărată afirmația că subiectul activ al infracțiunii este calificat.

La infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale nu este necesar ca înscrisul falsificat să fi produs vreo consecință juridică, fiind suficient ca falsificarea să fie de natură a produce consecințe juridice, cu alte cuvinte, contrafacerea scrierii ori a subscrierii să fie de conținut. De exemplu, va exista infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale în cazul în care făptuitorul falsifică o diplomă de licență fără să aibă în vedere folosirea ei vreodată, ci a făcut-o doar pentru a o prezenta soției sau copiilor. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este greșit, având în vedere lipsa unei astfel de condiții la infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale.

Nefiind necesară producerea vreunei consecințe juridice pentru reținerea infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale, implicit nu este necesară nici folosirea înscrisului respectiv pentru reținerea infracțiunii. Prin însăși fapta de falsificare a înscrisului oficial se produce un pericol pentru ordinea publică, chiar dacă înscrisul nu este folosit. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect.

305. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece, potrivit art. 320 alin. (3) CP, sunt asimilate înscrisurilor oficiale biletele, tichetele sau orice alte imprimate producătoare de consecințe juridice. Fiind înscrisuri oficiale apte să producă consecințe juridice, se va reține infracțiunea de fals în înscrisuri oficiale în cazul contrafacerii sau alterării lor.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece, potrivit art. 244 alin. (2) teza a II-a CP, dacă mijlocul fraudulos folosit la săvârșirea infracțiunii de înșelăciune constituie prin el însuși o infracțiune, se aplică regulile privind concursul de infracțiuni. Așadar, în cazul săvârșirii unei infracțiuni de înșelăciune prin folosirea unui înscris oficial falsificat, se va reține un concurs de infracțiuni.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, potrivit art. 320 alin. (4) CP, în cazul infracțiunii de fals în înscrisuri oficiale tentativa se pedepsește. Va exista tentativă la această infracțiune atunci când făptuitorul a început acțiunea de contrafacere sau de alterare a înscrisului oficial, însă aceasta a fost întreruptă. Este mai greu de conceput tentativa perfectă sau terminată la această infracțiune. Dacă înscrisul este falsificat atât de grosolan încât este evident pentru orice persoană cu discernământ că nu este autentic, fapta va constitui o tentativă absolut improprie, care nu este sancționată.

306. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale se reține în concurs cu infracțiunea de uz de fals atunci când falsificarea este urmată de folosirea înscrisului oficial falsificat în vederea producerii unei consecințe juridice ori de încredințare a lui spre folosire unei alte persoane. Doar în cazul infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată este necesară folosirea înscrisului falsificat sau încredințarea lui altei persoane spre folosire, nu și în cazul infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale ori al falsului intelectual.

Pentru variantele de la literele A și C, a se vedea explicațiile de la întrebarea anterioară.

307. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece art. 320 alin. (4) CP prevede că tentativa se pedepsește la toate variantele infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece în cazul falsificării unei diplome de bacalaureat și arătării ei de către autorul falsului unui prieten, pentru a se lăuda, se va reține doar infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale, nu și cea de uz de fals. Nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de uz de fals, întrucât înscrisul oficial falsificat nu a fost folosit în vederea producerii unei consecințe juridice, lauda în fața unui prieten neputând fi asimilată unei astfel de consecințe.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, potrivit art. 320 alin. (2) CP, varianta agravată a infracțiunii de fals în înscrisuri oficiale se va reține doar în cazul în care falsul a fost săvârșit de un funcționar public *în exercițiul atribuțiilor de serviciu*. Dacă înscrisul oficial este falsificat de un funcționar public care nu se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în sarcina acestuia se va reține varianta tip a infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale, prevăzută de art. 320 alin. (1) CP.

308. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, în cazul folosirii unui înscris falsificat depus într-un dosar al instanței, în vederea obținerii unei hotărâri judecătorești, s-a apreciat că se reține doar infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată ori uz de fals, nu și infracțiunea de înșelăciune (în formă consumată sau tentativă).

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de inducere în eroare a organelor judiciare, prevăzută de art. 268 alin. (2) CP, se referă doar la producerea sau ticluirea de probe nereale în scopul dovedirii existenței unei fapte prevăzute de legea penală sau săvârșirii acesteia de către o anumită persoană.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece chitanța care atestă încasarea onorariului avocațial este un înscris sub semnătură privată, întrucât nu emană de la un funcționar public, de la o autoritate sau instituție publică ori de la o persoană juridică ce administrează sau exploatează bunuri proprietate publică (art. 176 CP).

309. Răspuns: (grilă anulată) ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Denumirea marginală a infracțiunii în actualul Cod penal este „Fals în înscrisuri sub semnătură privată". Denumirea este relevantă, deoarece în cazul falsului în înscrisuri sub semnătură privată, spre deosebire de falsul în înscrisuri oficiale, sunt cuprinse în aceeași infracțiune atât activitatea specifică unui fals material (de contrafacere sau alterare), cât și cea specifică unui fals intelectual.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată poate fi comisă doar cu intenție.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată poate fi comisă și în cazul în care înscrisul este încredințat altei persoane spre folosire, nu doar prin folosirea înscrisului de către autorul falsificării.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece falsul *material* poate fi săvârșit doar prin acțiuni de contrafacere sau alterare, nu și printr-o inacțiune. Prin omisiunea cu știință de a insera unele

date sau împrejurări poate fi comis doar falsul intelectual. Deși infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută de art. 322 CP conține și falsul intelectual, în enunțul grilei s-a făcut referire doar la falsul *material* în înscrisuri sub semnătură privată. Răspunsul ar fi fost corect dacă nu se făcea această precizare în enunțul grilei.

310. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Infracțiunea de fals material în înscrisuri sub semnătură privată, spre deosebire de infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale, cere drept condiție esențială pentru întregirea elementului material al infracțiunii ca înscrisul să fie folosit ori să fie încredințat unei persoane în vederea folosirii acestuia. Din acest motiv, falsificarea înscrisurilor sub semnătură privată urmată de folosirea acestora în vederea producerii de consecințe juridice constituie o singură infracțiune de fals în înscrisuri sub semnătură privată, iar nu două infracțiuni în concurs, respectiv de fals în înscrisuri sub semnătură privată și uz de fals.

Falsul în înscrisuri sub semnătură privată se poate comite și prin falsificarea acestuia cu prilejul completării lui, nu doar prin contrafacere sau alterare. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este greșit, iar cel de la litera B este corect.

Infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată subzistă în prezenta cauză prin falsificarea facturilor și a chitanțelor emise de o persoană privată și care constituie acte sub semnătură privată.

Se reține forma continuată a acestei infracțiuni, deoarece făptuitorul a falsificat facturile și chitanțele în baza aceleiași rezoluții infracționale, chiar dacă le-a folosit în vederea producerii unor consecințe juridice față de trei persoane diferite. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

311. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut următoarele: *varianta de răspuns de la litera B este corectă. Enunțul speței cuprinde suficiente elemente de identificare a autorului chitanțelor falsificate în persoana celui care le folosește, respectiv avocatul, prin referirea, pe de o parte, la calitatea procesuală, aceea de inculpat, iar, pe de altă parte, prin indicarea obiectului material al infracțiunii, respectiv chitanțele cu titlu de onorariu avocat. Enunțul nu poate fi interpretat ca privind o altă persoană decât autorul falsului, tocmai pentru că niciuna dintre variantele de răspuns prezentate nu se referea la infracțiunea de uz de fals, posibilă exclusiv în situația în care cel care folosește înscrisul sub semnătură privată falsificat nu este și autorul falsului.*

Pe de altă parte, infracțiunea are caracter continuat, din datele speței rezultând condițiile care caracterizează unitatea legală de infracțiune: același autor, acte materiale aparținând aceleiași infracțiuni (art. 322 CP), interval de timp între actele materiale nici prea mare, nici prea mic (termenele de judecată), rezoluție infracțională unică (în vederea obținerii plății cheltuielilor de judecată).

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Între cel care se adresează justiției și instanța de judecată nu se stabilesc raporturi de natură patrimonială, specifice infracțiunii de înșelăciune; în consecință, în raport de datele speței, nu se poate vorbi despre o acțiune de inducere în eroare a organului judiciar, din moment ce rolul instanței este tocmai cel de stabilire a temeiniciei sau netemeiniciei unui demers judiciar, prin examinarea tuturor probelor administrate și a susținerilor părților.

Față de toate aceste explicații, rezultă cu claritate că singurul răspuns corect este cel de la litera B.

312. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Chitanțele emise de un avocat reprezintă înscrisuri sub semnătură privată, iar completarea unor sume nereale în acestea, în scopul producerii de consecințe juridice, constituie infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată. Chiar dacă procesul fusese pierdut de partea pe care a reprezentat-o făptuitorul, depunerea chitanțelor respective în fața instanței de judecată și solicitarea acordării cheltuielilor de judecată ar fi fost apte, ipotetic, de producerea unor consecințe juridice. Aceste consecințe juridice nu trebuie să se și producă pentru consumarea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, ci sunt suficiente existența scopului în momentul falsificării înscrisurilor și folosirea lor în vederea producerii de consecințe juridice. Din acest motiv, fapta săvârșită de inculpat este infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă consumată, iar nu tentativă la această infracțiune.

Sunt discuții în doctrină dacă se poate reține infracțiunea de înșelăciune în cazul în care este indusă în eroare instanța de judecată prin folosirea unor înscrisuri falsificate. Sunt opinii potrivit cărora nu se săvârșește infracțiunea de înșelăciune în acest caz, pentru că instanța nu poate constitui

subiect pasiv al infracțiunii de înșelăciune și al acțiunii de inducere în eroare, după cum sunt și opinii care susțin că în acest caz se poate reține infracțiunea de înșelăciune. Opinia majoritară conturată în practica judiciară recentă este aceea că nu se poate reține infracțiunea de înșelăciune în acest caz. Această din urmă opinie se bazează pe argumentul că instanța nu judecă procesul în baza încrederii pe care o are în reclamant sau pârât, ci în baza probelor administrate nemijlocit în proces și verificate prin discutarea lor în contradictoriu în ședința de judecată.

Din acest motiv, în speță răspunsul corect este cel de la litera C, iar răspunsurile de la literele A și B sunt greșite.

| 313. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Infracțiunea săvârșită de inculpat în acest caz, prin prezentarea în fața notarului și declararea în mod mincinos a calității sale de proprietar asupra garsonierei vândute, determinându-l pe notar să încheie fără vinovăție contractul de vânzare-cumpărare, întrunește elementele constitutive ale infracțiunilor de fals în declarații și participație improprie la fals intelectual.

Nu poate fi vorba în speță despre reținerea în sarcina inculpatului a instigării la fals intelectual, deoarece notarul nu a falsificat cu intenție contractul de vânzare-cumpărare cu prilejul întocmirii și autentificării acestuia, ci l-a autentificat ca urmare a inducerii în eroare de către inculpat cu privire la calitatea sa de proprietar asupra imobilului înstrăinat. Nu se poate reține instigarea ca formă de participație proprie decât în cazul în care toți participanții acționează cu intenție.

Având în vedere că în această modalitate inculpatul i-a indus în eroare pe cumpărătorii garsonierei, cărora le-a produs și o pagubă constând în contravaloarea garsonierei, sunt întrunite și elementele constitutive ale infracțiunii de înșelăciune.

În ceea ce privește infracțiunea de fals privind identitatea, în speță nu poate fi reținută această infracțiune, deoarece inculpatul s-a prezentat cu identitatea sa reală și s-a legitimat cu actul său de identitate real, profitând doar de asemănarea dintre numele său și numele proprietarului garsonierei.

Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

| 314. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

În cazul expertizelor judiciare, legiuitorul a incriminat în mod distinct fapta expertului de a consemna într-un raport de expertiză date nereale, cu prilejul întocmirii acestuia, prevăzând că fapta constituie infracțiunea de mărturie mincinoasă. În acest caz, valoarea socială ocrotită în principal este aceea a realizării în bune condiții a actului de justiție, iar nu aceea a încrederii publice în veridicitatea aspectelor consemnate într-un înscris.

Din acest motiv, fapta expertului de a consemna date nereale într-un raport de expertiză constituie doar infracțiunea de mărturie mincinoasă, nu și infracțiunea de fals în înscrisuri și uz de fals, deoarece raportul de expertiză depus de expert urmează a fi cenzurat de instanța de judecată. Motivul întocmirii raportului de expertiză este acela al convingerii instanței de judecată asupra adevărului din cauza respectivă, iar acest motiv este cel care atrage reținerea în sarcina inculpatului doar a infracțiunii de mărturie mincinoasă.

Raportul de expertiză nu este un înscris preexistent, folosit în procesul judiciar ca un mijloc de probă (înscrisuri) care atestă cele consemnate, ci este o opinie a unui expert asupra unor aspecte solicitate de instanța de judecată.

Pentru aceste motive, răspunsul corect este cel de la litera A, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

În ceea ce privește calitatea de funcționar public a expertului, în domeniul infracțiunilor de serviciu acesta este considerat un funcționar public asimilat [ICCJ, Completul DCD pen., *Decizia nr. 20/2014* (M. Of. nr. 766 din 22.10.2014)], motiv pentru care actele întocmite de el constituie acte oficiale. În consecință, chiar dacă ar fi vorba despre săvârșirea unei infracțiuni de fals în legătură cu actele întocmite de expert, aceasta nu ar putea fi decât infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale, iar nu infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

| 315. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Inculpatul este un angajat al unei societăți cu capital privat, astfel încât falsificarea documentelor aparținând acesteia constituie infracțiunea de fals material în înscrisuri sub semnătură privată.

Pentru a se putea reține infracțiunea de delapidare în sarcina sa, ar trebui ca inculpatul să aibă calitatea de gestionar sau de administrator. Or, din datele speței rezultă că acesta a fost însărcinat

doar cu ridicarea unei cantități de marfă și cu transportarea acesteia la sediul firmei. Această atribuție nu presupune un act de gestiune, care este o activitate mai complexă, cuprinzând acte de primire, păstrare și eliberare a bunurilor aflate în gestiune, la diferite intervale de timp, pe o durată mai îndelungată.

Fiind vorba despre falsificarea unor înscrisuri sub semnătură privată, această infracțiune conține și folosirea înscrisurilor falsificate pentru producerea de consecințe juridice, astfel încât nu poate fi reținută în concurs și infracțiunea de uz de fals.

Întrucât inculpatul a folosit înscrisurile falsificate pentru a-i induce în eroare pe reprezentanții societății de la care a ridicat marfa, fapta sa întrunește și elementele constitutive ale infracțiunii de înșelăciune. Inculpatul, prin inducerea în eroare a reprezentanților persoanei vătămate, i-a produs acesteia o pagubă și a realizat pentru sine un folos material injust constând în cantitatea de marfă pe care a însușit-o.

În consecință, răspunsul corect este cel de la litera C, iar răspunsurile de la literele A și B sunt greșite.

| 316. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Speța este similară cu cea anterioară și conține, în esență, aceeași situație de fapt a inculpatului șofer care, prin folosirea unor acte falsificate, ridică de la furnizor o cantitate mai mare de marfă și își însușește diferența.

Așa cum am arătat la speța anterioară, fapta șoferului constituie infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în concurs cu infracțiunea de înșelăciune.

Nu poate fi vorba în speță despre infracțiunea de delapidare, deoarece făptuitorul nu avea calitatea de gestionar, ci doar atribuția de a ridica marfa și a o transporta la sediul firmei la care este angajat.

De asemenea, nu poate fi reținută în sarcina sa infracțiunea de gestiune frauduloasă, deoarece acesta nu a fost însărcinat cu gestionarea unui patrimoniu al unei alte persoane, ci a avea doar un contact material cu bunurile pe care le transporta. Infracțiunea de gestiune frauduloasă presupune atribuția de gestionare a patrimoniului unei alte persoane, pe o durată de timp care să îi permită făptuitorului să facă acte frauduloase în detrimentul patrimoniului pe care îl gestionează.

Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect, iar răspunsurile de la literele B și C sunt greșite.

| 317. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Falsificarea unui înscris oficial, de către un funcționar public aflat în exercițiul atribuțiilor de serviciu, poate fi făcută cu prilejul întocmirii de către funcționar a înscrisului respectiv (în care acesta consemnează date nereale sau omite să insereze anumite aspecte) sau după ce înscrisul oficial a fost emis. În primul caz funcționarul public comite infracțiunea de fals intelectual, iar în cel de-al doilea caz comite un fals material în înscrisuri oficiale. Evident, în acest din urmă caz, nu interesează faptul că subiectul activ al infracțiunii are vreo calitate specială – fapta putând fi săvârșită de un subiect necircumstanțiat – și nici că respectiva persoană se află în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Rezultă, astfel, că falsificarea de către un funcționar public a unei autorizații de construire emise în numele instituției unde acesta lucrează poate întruni, după caz, elementele constitutive ale celor două infracțiuni, fiind corecte răspunsurile de la literele A și B.

Răspunsul de la litera C estre greșit, deoarece nu este vorba în speță despre o prezentare sub o altă identitate sau despre încredințarea unui act de identificare unei alte persoane, pentru a fi reținută infracțiunea de fals privind identitatea.

| 318. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Așa cum rezultă din definiția infracțiunii de fals intelectual (art. 321 CP), de esența infracțiunii este ca falsificarea înscrisului prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea, cu știință, de a insera unele date sau împrejurări să se realizeze cu prilejul, concomitent întocmirii acestuia. Rezultă că varianta de răspuns de la litera A este greșită.

Subiectul activ al infracțiunii este întotdeauna unul calificat, funcționarul public aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate fiind considerat un asemenea funcționar [art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a CP, *Decizia HP nr. 26/2014* (M. Of. nr. 24 din 13.01.2015)], motiv pentru care varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât folosirea în enunțul acestei variante de răspuns a termenului „utilizare" este suficientă pentru a înțelege că acțiunea este subsumată unui scop, iar sintagma „care cunoaște că este fals" dovedește fără echivoc că fapta de uz de fals este comisă cu forma de vinovăție cerută de lege, intenția.*

| 319. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Potrivit art. 321 alin. (2) CP, la infracțiunea de fals intelectual tentativa se pedepsește. Această infracțiune este una materială, la care tentativa este posibilă și se pedepsește.

În cazul falsificării unui înscris cu prilejul întocmirii lui, de către un funcționar angajat al unei bănci cu capital privat, vom fi în prezența infracțiunii de fals intelectual, deoarece funcționarul bancar este asimilat funcționarului public. Infracțiunea de fals intelectual se poate comite de către un funcționar public, indiferent dacă este vorba despre un funcționar public propriu-zis sau despre un funcționar public asimilat.

Așa cum a reținut Comisia de soluționare a contestațiilor, *varianta de răspuns de la litera B este corectă. Ipoteza cuprinsă în enunțul acestei variante are în vedere calitatea de funcționar public, în accepțiunea art. 175 alin. (2) CP, a angajatului unei bănci cu capital privat, astfel cum s-a statuat prin Decizia nr. 18/2017 de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. Din considerentele deciziei menționate reiese că băncile cu capital privat pot funcționa numai pe baza autorizației emise de Banca Națională a României, se supun regulamentelor și ordinelor emise de Banca Națională a României care le controlează și supraveghează activitatea. Prin raportare la considerentele acestei decizii, menționarea în varianta de răspuns a existenței autorizării și supravegherii de către Banca Națională a României a băncii cu capital privat nu era necesară.*

Infracțiunea de fals intelectual nu absoarbe uzul de fals, fiind vorba despre infracțiuni distincte care se rețin în concurs, în cazul în care falsul intelectual este folosit în vederea producerii unei consecințe juridice, fie de către autorul falsului intelectual, fie de către o terță persoană care a avut cunoștință că înscrisul este fals.

În ceea ce privește reținerea infracțiunii de delapidare, reținem că funcționarul bancar are calitatea de gestionar al fondurilor bănești, astfel încât poate fi subiect activ al acestei infracțiuni. Dacă pentru săvârșirea acestei infracțiuni a falsificat înscrisuri cu prilejul întocmirii lor, în sarcina sa se va reține infracțiunea de delapidare în concurs cu falsul intelectual.

Astfel, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

| 320. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Subiectul activ al infracțiunii de uz de fals nu este circumstanțiat, fapta putând fi săvârșită atât de către o persoană fizică, cât și de către o persoană juridică. Cu toate acestea, subiect activ al acestei infracțiuni nu va putea fi niciodată participantul la săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată (art. 322 CP), întrucât, în această ipoteză, uzul de fals constituie element constitutiv al infracțiunii-premisă.

Nu la fel stau lucrurile când premisa infracțiunii de uz de fals o constituie infracțiunea de fals intelectual ori de fals material în înscrisuri oficiale, situații în care uzul de fals va fi reținut în concurs real de infracțiuni cu infracțiunea-premisă, aceeași persoană putând săvârși cele două infracțiuni, chiar dacă faptele se referă la același înscris falsificat.

Față de toate acestea, se constată că numai variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

| 321. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)***

Potrivit art. 323 CP, infracțiunea de uz de fals se poate comite atât prin folosirea unui înscris oficial, cât și prin folosirea unui înscris sub semnătură privată, dacă făptuitorul cunoaște că acestea sunt false și dacă folosirea s-a realizat în vederea producerii unei consecințe juridice. Dacă făptuitorul nu cunoștea caracterul fals al înscrisului folosit, nu se poate reține comiterea faptei cu forma de vinovăție a intenției, singura care poate constitui latura subiectivă a infracțiunii de uz de fals. De asemenea, dacă folosirea înscrisului fals nu s-a făcut în vederea producerii unei consecințe juridice, nu s-a realizat urmarea imediată a infracțiunii de uz de fals și nu se poate reține această infracțiune.

Rezultă astfel că răspunsul de la litera A este greșit, iar răspunsurile de la literele B și C sunt corecte.

| 322. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Falsul în declarații este infracțiunea care constă în fapta unei persoane de a face, în fața unui funcționar public sau a unei unități în care acesta își desfășoară activitatea, o declarație necorespunzătoare adevărului, în vederea producerii unei consecințe juridice pentru sine sau pentru altul, dacă, potrivit legii ori împrejurărilor, declarația făcută servește pentru producerea acelei consecințe (art. 326 CP).

Relevant pentru rezolvarea acestei întrebări este faptul că cererea de chemare în judecată în care se fac afirmații ori apărări neconforme cu realitatea nu este echivalentă unei declarații false, necorespunzătoare adevărului, susceptibilă în sine să producă consecințe juridice.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera B indicată de către candidat nu este corectă, întrucât formularea și susținerea unei cereri de chemare în judecată nu reprezintă o declarare necorespunzătoare adevărului ce are însușirea de a produce, potrivit legii, consecințe juridice în sensul art. 326 CP.*

Într-adevăr, cel care face o afirmație în fața instanței trebuie să o dovedească (*actor incumbit probatio*), în lipsa probelor cererea introductivă urmând a fi respinsă ca neîntemeiată. Așa fiind, simpla formulare cu rea-credință a unei cereri de chemare în judecată în cuprinsul căreia s-au arătat fapte ori împrejurări necorespunzătoare adevărului nu îndeplinește condițiile de tipicitate ale infracțiunii, putând fi reținută ca o exercitare abuzivă a drepturilor procesuale.

În consecință, corectă este varianta de răspuns de la litera A.

| 323. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Infracțiunea de fals privind identitatea are ca modalități de săvârșire fie prezentarea sub o identitate nereală în fața organelor oficiale, fie încredințarea unui act de identitate unei alte persoane, pentru a fi folosit pe nedrept. În speță este incidentă această a doua modalitate de săvârșire a infracțiunii de fals privind identitatea, care absoarbe și folosirea pe nedrept a înscrisului respectiv.

Nu poate fi vorba despre un înscris falsificat, deoarece actul de identificare încredințat spre a fi folosit pe nedrept este unul real. Acesta este un alt motiv pentru care nu poate fi reținută în speță infracțiunea de uz de fals.

Astfel, răspunsul de la litera B este corect, iar răspunsurile de la literele A și C sunt greșite.

Fiind o modalitate specială de săvârșire a infracțiunii de fals privind identitatea, alternativă cu modalitatea principală constând în prezentarea sub o altă identitate, ea nu poate constitui un act de complicitate la fals privind identitatea, ci este un act de autorat la modalitatea specială de săvârșire a infracțiunii.

Fiind vorba despre modalități alternative ale aceleiași infracțiuni, săvârșirea ambelor modalități atrage reținerea unei infracțiuni unice, iar nu a mai multor infracțiuni de fals privind identitatea în concurs sau a unei forme continuate a infracțiunii.

| 324. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Infracțiunea de fals privind identitatea presupune în mod obligatoriu ca făptuitorul să prezinte un act, un înscris din care să rezulte identitatea nereală cu care se prezintă în fața organelor oficiale. Din acest motiv, infracțiunea este inserată în capitolul privind falsul în înscrisuri, pentru că are la bază folosirea unui act de identitate sau a unui act de legitimare nereal. Acesta este motivul pentru care în speță nu poate fi reținută în sarcina inculpatului infracțiunea de fals privind identitatea, răspunsul de la litera A fiind greșit.

În ceea ce privește reținerea în sarcina acestuia a infracțiunii de fals în declarații, speța nu detaliază dacă inculpatul a dat și alte declarații nereale în afară de cele privind identitatea sa. În cazul în care singurele declarații nereale ar fi cele privind identitatea sa, ar fi discutabilă reținerea infracțiunii de fals în declarații, deoarece legiuitorul incriminează distinct infracțiunea de fals privind identitatea și o condiționează de prezentarea unui act de identificare.

Dacă făptuitorul ar fi dat și alte declarații nereale în fața organelor de jandarmerie (de pildă, cu privire la proveniența bunurilor pe care le transportau), în sarcina acestuia s-ar putea reține infracțiunea de fals în declarații, așa cum a reținut Comisia de examen la răspunsul de la litera B.

Dacă s-a reținut în sarcina făptuitorului infracțiunea de fals în declarații, nu poate fi reținută și participația improprie la fals intelectual, cu privire la fapta de completare a procesului-verbal de către organele de jandarmi, deoarece legiuitorul a incriminat distinct fapta de a face declarații necorespunzătoare adevărului în fața unui funcționar public (infracțiunea de fals în declarații), care

acoperă și actul material constând în întocmirea de către organul oficial a unui proces-verbal cu privire la aspectele nereale declarate (în acest sens, a se vedea V. PAPADOPOL, în T. VASILIU ș.a., *Codul penal comentat și adnotat. Partea specială*, vol. I, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1975, p. 210-211; V. PUȘCAȘU, *Noul Cod penal adnotat*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 730). Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

325. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Infracțiunile de fals material în înscrisuri oficiale și fals privind identitatea sunt două infracțiuni distincte, independente una de cealaltă, care se rețin în concurs în cazul în care sunt săvârșite amândouă. Nu poate fi vorba despre absorbirea infracțiunii de fals în înscrisuri oficiale în infracțiunea de fals privind identitatea, deoarece această din urmă infracțiune se poate săvârși fără comiterea infracțiunii de fals material în înscrisuri oficiale, în cazul în care făptuitorul își dă o identitate reală, a unei persoane reale, folosind un act de identitate sau de legitimare real, nefalsificat.

În plus, cele două infracțiuni se consumă la două momente diferite de timp. Astfel, în cazul în care făptuitorul falsifică un act oficial, respectiv pașaportul, prin aplicarea fotografiei sale pe pașaportul aparținând altei persoane, se consumă infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale; dacă făptuitorul folosește acest act de identitate falsificat, prezentându-se sub o altă identitate în fața unor organe oficiale, se consumă a doua infracțiune, de fals privind identitatea.

În consecință, răspunsul de la litera C este corect, iar răspunsurile de la literele A și B sunt greșite.

326. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Audierea unui subiect procesual într-o cauză pendinte exclude, în sine, posibilitatea reținerii infracțiunii de inducere în eroare a organelor judiciare, declarația dată, chiar necorespunzătoare adevărului, neputând fi socotită plângere sau denunț și nici ticluire ori producere de probe nereale în sensul art. 268 alin. (2) CP.

Totodată, simpla prezentare sub o altă identitate decât cea reală nu constituie un element suficient pentru reținerea infracțiunii de mărturie mincinoasă, datele de stare civilă ale subiectului procesual audiat fiind prezentate anterior audierii sale propriu-zise, respectiv cu privire la faptele sau împrejurările de fapt care constituie obiectul probațiunii în cauza în care a fost citat.

În aceste condiții, martorul X care s-a prezentat în fața procurorului, funcționar public în accepțiunea art. 175 alin. (1) lit. a) CP, ca fiind Y constituie infracțiunea de fals privind identitatea numai dacă X a prezentat actul de identitate al lui Y, dacă afirmația a fost întărită cu prezentarea unui asemenea act. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este cea corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut, în esență, că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă. Se putea reține și infracțiunea de mărturie mincinoasă în concurs cu infracțiunea de fals privind identitatea în condițiile în care X, cu ocazia audierii de către procuror, ar fi făcut afirmații mincinoase sau nu ar fi declarat tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebat; or, din datele enunțului nu rezultă această ipoteză.*

327. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

În cazul declarării necorespunzătoare adevărului cu privire la propria identitate suntem în prezența infracțiunii de fals privind identitatea, iar nu a infracțiunii de fals în declarații. Infracțiunea de fals privind identitatea presupune tocmai prezentarea sub o altă identitate în fața unui funcționar public, însoțită de folosirea unui act nereal de identificare sau de legitimare. Dacă este făcută prezentarea sub o identitate nereală în fața unui avocat, nu se poate reține nici infracțiunea de fals privind identitatea, deoarece, potrivit art. 327 CP, prezentarea sub o identitate falsă trebuie să fie făcută în fața unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 CP, adică în fața unui funcționar public.

Declararea necorespunzătoare adevărului cu privire la existența unei relații de rudenie, făcută în fața notarului public, constituie infracțiunea de fals în declarații, deoarece notarul este un funcționar public asimilat, iar declararea necorespunzătoare adevărului în fața acestuia poate produce efecte juridice, de pildă, în cazul unei dezbateri succesorale. Așadar, răspunsul de la litera B este corect.

Declararea necorespunzătoare adevărului cu privire la o stare de fapt făcută de un martor în fața instanței civile constituie infracțiunea de mărturie mincinoasă, iar nu infracțiunea de fals în declarații. În acest caz este protejată buna desfășurare a procesului civil, iar nu încrederea publică în conținutul unor declarații. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

328. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Răspunsul de la litera A este greșit, pentru că funcționarul bancar nu ar săvârși infracțiunea de luare de mită în acest caz, având în vedere calitatea de funcționar public asimilat a funcționarului bancar angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat. În sensul că acesta are calitatea de funcționar public asimilat, prevăzută de art. 175 alin. (2) CP, s-a pronunțat ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 18/2017* (M. Of. nr. 545 din 11.07.2017). În consecință, în cazul acestui funcționar bancar poate fi incidentă doar varianta specială a infracțiunii de luare de mită, prevăzută de art. 289 alin. (2) CP, care nu incriminează fapta de luare sau pretindere de bani sau alte foloase dacă acestea sunt realizate pentru urgentarea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că și varianta de la litera A ar fi una corectă, deoarece funcționarul bancar angajat în calitate de casier la o societate bancară cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, este asimilat unui funcționar public. Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit Deciziei nr. 18/2017, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, funcționarul bancar angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, este funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) CP. Or, potrivit dispozițiilor art. 289 alin. (2) CP, persoanele prevăzute la art. 175 alin. (2) CP răspund pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită numai atunci când fapta este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri. Așadar, aceste persoane nu vor răspunde și în legătură cu urgentarea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle de serviciu.*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, așa cum s-a arătat anterior, funcționarul bancar are calitatea de funcționar public. Pentru existența infracțiunii de fals privind identitatea, prevăzută de art. 327 CP, nu are nicio relevanță dacă făptuitorul se prezintă sub o identitate falsă în fața unui funcționar public propriu-zis ori în fața unui funcționar public asimilat.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, deși are calitatea de funcționar public, funcționarul bancar nu întrunește și condiția să îndeplinească o funcție ce implică exercițiul autorității de stat. Nu toți funcționarii publici pot fi subiecți pasivi secundari ai infracțiunii de ultraj, ci doar cei care îndeplinesc o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, fiind vorba despre o infracțiune contra autorității.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că și varianta de răspuns de la litera C ar fi una corectă, respectiv că, dat fiind că orice persoană poate fi subiect pasiv secundar al infracțiunii de ultraj, atât timp cât are calitatea de membru de familie al funcționarului public, și un funcționar bancar angajat în calitate de casier la o societate bancară cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, poate fi subiect pasiv secundar al infracțiunii de ultraj. Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *tocmai maniera de argumentare a contestației, evocată pe scurt anterior, demonstrează caracterul neîntemeiat al contestației. Calitatea de subiect pasiv secundar al infracțiunii de ultraj, în varianta prevăzută de art. 257 alin. (3) CP, nu este conferită de calitatea de funcționar bancar angajat în calitate de casier la o societate bancară cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, ci de calitatea de membru de familie al funcționarului public. Subiectul-grilă nu circumstanțiază și această calitate de membru de familie. În considerarea calității sale de funcționar bancar angajat în calitate de casier la o societate bancară cu capital integral privat, autorizată și aflată sub supravegherea Băncii Naționale a României, o persoană nu poate fi subiect pasiv secundar al infracțiunii de ultraj, nici în varianta prevăzută de art. 257 alin. (3) CP. Calitatea de subiect pasiv secundar este determinată exclusiv de calitatea de membru de familie al funcționarului public.*

§7. Infracțiuni contra siguranței publice

329. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, în cazul în care o persoană conduce un vehicul neînmatriculat și fără a avea permis de conducere, în sarcina lui se vor reține ambele infracțiuni – de conducere a unui vehicul neînmatriculat [art. 334 alin. (1) și/sau (3) CP] și de conducere a unui vehicul fără permis de conducere [art. 335 alin. (1) sau (2) CP] –, în concurs ideal (formal).

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, potrivit art. 334 alin. (3) CP, infracțiunea de punere în circulație sau conducere a unui vehicul neînmatriculat se va reține și atunci când fapta constă în tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate.

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece se va reține doar infracțiunea de punere în circulație sau conducere a unui vehicul neînmatriculat în cazul în care cel care a condus autovehiculul neînmatriculat, conducând neatent pe drumul public, lovește un pieton și îi cauzează leziuni ușoare, care nu necesită zile de îngrijiri medicale. În acest caz nu se reține și infracțiunea de vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 196 alin. (1) CP, pentru a se reține această infracțiune fiind necesar ca leziunile produse victimei să necesite cel puțin o zi de îngrijire medicală. Aceasta, întrucât art. 196 alin. (1) CP face trimitere la art. 193 alin. (2) din același cod, respectiv la fapta care produce leziuni care au necesitat cel mult 90 de zile de îngrijiri medicale.

330. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Potrivit art. 338 alin. (3) lit. a) CP, *nu constituie infracțiune părăsirea locului accidentului atunci când în urma accidentului s-au produs doar pagube materiale*. În consecință, răspunsul de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, potrivit art. 338 alin. (2) CP, constituie variantă asimilată a infracțiunii de părăsire a locului accidentului *modificarea stării locului sau ștergerea urmelor accidentului de circulație din care a rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, fără acordul echipei de cercetare la fața locului*.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul în care victima accidentului a părăsit locul faptei, conducătorul de vehicul poate părăsi locul accidentului anunțând imediat la cea mai apropiată unitate de poliție producerea accidentului. Este incidentă prevederea de la art. 338 alin. (3) lit. d) CP, potrivit căreia *nu constituie infracțiune părăsirea locului accidentului atunci când victima părăsește locul accidentului, iar conducătorul vehiculului anunță imediat evenimentul la cea mai apropiată unitate de poliție*.

331. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Încadrarea juridică a faptelor săvârșite de făptuitorul X este în infracțiunea de conducere a unui autovehicul fără permis de conducere (art. 335 CP), în concurs cu infracțiunea de refuz sau sustragere de la prelevarea de mostre biologice (art. 337 CP).

Nu poate fi reținută în sarcina făptuitorului părăsirea locului accidentului, în primul rând, pentru că acesta a săvârșit doar o tentativă de părăsire a locului accidentului, fiind prins de organele de poliție. În al doilea rând, făptuitorul nu a săvârșit un accident de circulație din care să rezulte victime, fiind vorba doar despre intrarea cu autovehiculul în șanț, fără a produce nici pagube materiale.

Nu poate fi reținută în sarcina făptuitorului nici infracțiunea de conducere a unui autovehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, deoarece nu s-a putut stabili nivelul alcoolemiei pe care făptuitorul o avea în sânge, întrucât acesta a refuzat recoltarea probelor biologice. Din acest motiv s-a reținut în sarcina făptuitorului infracțiunea-obstacol de refuz de recoltare a probelor biologice.

332. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece în sarcina lui X se va reține infracțiunea de conducere a unui vehicul fără permis de conducere, prevăzută de art. 335 alin. (1) CP, întrucât acesta a condus un autovehicul fără a avea permis de conducere.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece în sarcina lui X se va reține și infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului, prevăzută de art. 336 alin. (1) CP, întrucât acesta a condus autovehiculul având o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, potrivit art. 196 alin. (1) CP, se va reține infracțiunea de vătămare corporală din culpă indiferent de numărul de zile de îngrijiri medicale de care a avut nevoie victima, atunci când vătămarea corporală s-a produs în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune. Or, în speță, fapta lui X constituie infracțiunile prevăzute de art. 335 alin. (1) și de art. 336 alin. (1) CP, fiind îndeplinite condițiile pentru reținerea infracțiunii de vătămare corporală din culpă și în cazul în care în urma accidentului pietonul a avut nevoie de 10 zile de îngrijiri medicale. Mai mult decât atât, aflându-se sub influența băuturilor alcoolice, acest element este suficient pentru reținerea infracțiunii de vătămare corporală din culpă, raportat la datele speței.

333. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece pentru infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, reglementată de art. 336 CP, se prevede expres că fapta constituie infracțiune doar dacă acțiunea de conducere are loc pe *drumurile publice*. Noțiunea de drum public este definită în art. 6 pct. 14 din O.U.G. nr. 195/2002 (republicată în M. Of. nr. 670 din 03.08.2006) și nu cuprinde curtea unei persoane, spațiile private, căile de comunicații exclusiv private ș.a.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, reglementată de art. 336 CP, prevede ca o cerință esențială a laturii obiective condiția ca făptuitorul să aibă la momentul conducerii autovehiculului pe drumul public o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge. Condiția ca făptuitorul să aibă o alcoolemie de peste 0,80 g/l în momentul conducerii vehiculului pe drumurile publice, iar nu în momentul prelevării mostrelor biologice – așa cum apare în textul legal –, a fost impusă prin *Decizia CCR nr. 732/2014* (M. Of. nr. 69 din 27.01.2015). Îmbibația alcoolică în sânge reprezintă cantitatea de alcool exprimată în grame la fiecare 1000 ml de sânge.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 6/2019* (M. Of. nr. 386 din 16.05.2019), a stabilit că *acțiunea de conducere a unui vehicul, astfel cum este prevăzută de art. 336 CP, nu presupune în mod necesar punerea în mișcare a vehiculului prin acționarea sistemelor de autopropulsie*. Așadar, chiar dacă făptuitorul a condus vehiculul pe drumurile publice prin împingere ori tractare, fără a porni motorul, fapta va constitui infracțiune dacă avea în sânge o alcoolemie de peste 0,80 g/l ori substanțe psihoactive.

334. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Conducerea unui autovehicul având o îmbibație alcoolică în sânge mai mare de 0,80 g/l constituie varianta tip a infracțiunii prevăzute de art. 336 alin. (1) CP. S-ar reține varianta agravată a acestei infracțiuni doar dacă făptuitorul ar efectua transport public de persoane, transport de substanțe periculoase ori s-ar afla în procesul de instruire a unor persoane pentru obținerea permisului de conducere sau în timpul desfășurării probelor practice ale acestui examen.

Dacă într-o astfel de situație conducătorul auto aflat sub influența alcoolului ar comite și un accident de circulație, în urma căruia ar vătăma corporal o persoană, el ar răspunde și pentru infracțiunea de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 CP, indiferent de numărul de zile de îngrijiri medicale de care a avut nevoie victima pentru vindecare (minimum o zi de îngrijiri medicale).

Prin urmare, răspunsurile corecte sunt cele de la literele A și C.

335. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece infracțiunea de părăsire a locului accidentului poate fi reținută, potrivit art. 338 alin. (1) CP, ori de câte ori subiectul activ părăsește locul accidentului de circulație fără încuviințarea poliției sau a procurorului care efectuează cercetarea la locul faptei. Dacă acesta a săvârșit accidentul în desfășurarea unei activități care constituie prin ea însăși infracțiune (de exemplu, conducând un autovehicul neînmatriculat ori fără a avea permis de conducere ori fiind sub influența băuturilor alcoolice etc.), după care părăsește locul accidentului, se va reține un concurs de infracțiuni între infracțiunea în săvârșirea căreia se afla conducătorul auto și infracțiunea prevăzută de art. 338 CP.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece art. 338 alin. (1) CP prevede în mod explicit că subiect activ al infracțiunii poate fi, pe lângă conducătorul vehiculului, și instructorul auto aflat în procesul de instruire ori examinatorul autorității competente aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere. Dacă aceștia din urmă erau în vehicul în momentul producerii accidentului de circulație, după care au părăsit locul, vor răspunde pentru infracțiunea de părăsire a locului accidentului, prevăzută de art. 338 alin. (1) CP.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că la varianta de răspuns de la litera B nu rezultă din enunț că instructorul auto ar fi fost implicat efectiv într-un accident de circulație. Comisia de soluționare a contestațiilor a răspuns că *formularea subiectului-grilă urmărește verificarea unui aspect teoretic și general în legătură cu infracțiunea prevăzută de art. 338 CP, respectiv cunoașterea calităților cerute subiectului activ. În mod evident, în cazul fiecărui potențial subiect activ al acestei infracțiuni este necesară îndeplinirea condiției de a fi implicat într-un accident de circulație. Cert este că instructorul*

auto este enumerat explicit de dispozițiile art. 338 CP. Măsura în care o persoană care părăsește locul accidentului și care îndeplinește una dintre calitățile cerute subiectului activ îndeplinește și condiția de a fi fost implicată în accident reprezintă o chestiune ce va fi verificată de la caz la caz.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece este posibilă participația improprie la această infracțiune, atunci când autorul acționează din culpă ori fără vinovăție (de exemplu, este minor care nu răspunde penal, este iresponsabil etc.), iar participantul (cel care determină, înlesnește sau ajută) acționează cu intenție. Nu este posibilă participația improprie în modalitatea participării nemijlocite, în modalitatea de la art. 52 alin. (1) CP, deoarece la această infracțiune nu este posibil coautoratul, întrucât fiecărui conducător de vehicul, instructor sau examinator îi revine obligația de a rămâne la locul accidentului.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că și varianta de răspuns de la litera C ar fi corectă. Comisia de soluționare a contestațiilor a răspuns că *faptul că forma de vinovăție cu care se săvârșește infracțiunea de părăsire a locului accidentului ori modificare sau ștergere a urmelor acestuia este intenția directă sau indirectă nu are nicio relevanță asupra posibilității comiterii faptei în forma participației improprii. În cazul acestei infracțiuni, în modalitatea părăsirii locului accidentului, instigarea și complicitatea sunt posibile. Ca atare, dacă autorul săvârșește fapta, bunăoară, fără vinovăție, la instigarea sau cu complicitatea unei alte persoane care acționează cu intenție, ne vom afla în ipoteza participației improprii.*

336. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece inculpatul X a condus autovehiculul pe drumurile publice având o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge, fapta fiind incriminată în art. 336 alin. (1) CP. Împrejurarea că agentul nu deține drept de conducere nu interesează în economia discuției.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece același inculpat a condus autovehiculul pe drumurile publice și fără a avea permis de conducere, fapta fiind incriminată în art. 335 alin. (1) CP.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, potrivit art. 338 alin. (3) lit. a) CP, nu constituie infracțiunea de părăsire a locului accidentului dacă în urma acestuia s-au produs doar pagube materiale.

§8. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială

337. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Infracțiunea prevăzută de art. 371 CP constă în fapta persoanei care, în public, prin violențe comise împotriva persoanelor sau bunurilor ori prin amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor, tulbură ordinea și liniștea publică.

Așa cum se poate observa, elementul material al infracțiunii este strict circumscris unor modalități expres prevăzute, prin exercitarea de violențe asupra persoanelor (art. 193 CP) sau bunurilor (art. 253 CP) ori prin amenințări (art. 206 CP) sau atingeri grave aduse demnității persoanelor. În măsura în care aceste modalități constituie, prin ele însele, infracțiuni, se va reține concursul de infracțiuni (I. NEDELCU, în G. BODORONCEA ș.a., *op. cit.*, p. 1218).

În continuare, tot referitor la latura obiectivă a infracțiunii, se constată că manifestările subiectului activ trebuie îndreptate împotriva persoanelor sau bunurilor. Referitor la aceasta, prin *Decizia nr. 9/2016* (M. Of. nr. 356 din 10.05.2016), ICCJ, Completul DCD pen., a statuat: *1. În aplicarea dispozițiilor art. 371 CP, în cazul infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, pentru existența infracțiunii, violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității nu trebuie să fie comise împotriva mai multor persoane, fiind suficient ca violențele, amenințările ori atingerile grave aduse demnității, care tulbură ordinea și liniștea publică, să fie săvârșite, în public, împotriva unei persoane; 2. În ipoteza în care violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității persoanei, care tulbură ordinea și liniștea publică, au fost comise, în public, împotriva unei singure persoane, nu operează dezincriminarea, nefiind incidente dispozițiile art. 4 CP.*

Pe drept cuvânt s-a arătat că, în conformitate cu regulile interpretării literale sau gramaticale a legii penale – elementul sintactic –, folosirea singularului unui cuvânt implică și pluralul acestuia și, invers, folosirea pluralului unui cuvânt implică și singularul acestuia. *Singularul exclude pluralul sau invers numai atunci când legea le reglementează separat sau atunci când legea folosește o formulă cantitativă de excludere. Construcțiile care conțin substantive la numărul plural, forma nearticulată, au*

un sens generic și se folosesc pentru a desemna o categorie, și nu un număr de părți sau componente ale acelei categorii. În cazul dispozițiilor art. 371 CP, legiuitorul nu reglementează separat singularul și pluralul și nici nu utilizează o formulă cantitativă de excludere.

Trimitem și la considerentele reținute de către Comisia de soluționare a contestațiilor. Astfel, Comisia a reținut că *varianta de răspuns de la litera B este corectă. Infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice se comite prin violențe împotriva persoanelor sau bunurilor, amenințări sau alte manifestări, dar activitatea realizată prin aceste modalități dobândește caracter penal în sensul art. 371 CP numai dacă se produce „în public" și dacă se realizează rezultatul din norma incriminatoare, și anume „tulbură ordinea și liniștea publică". Acesta este și motivul pentru care, în măsura în care aceste modalități prin care se realizează elementul material constituie, prin ele însele, infracțiuni (de exemplu, violențele sunt îndreptate împotriva persoanelor), va fi reținut un concurs de infracțiuni (a se vedea, de exemplu, O. LOGHIN, T. TOADER, Drept penal român. Partea specială, Casa de editură și presă „Șansa" SRL, București), deoarece obiectul juridic special este diferit.*

În consecință, infracțiunea de lovire sau alte violențe nu se absoarbe în conținutul infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, nici în varianta simplă, nici în cea agravată.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă. Chiar dacă prin Decizia HP nr. 9/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a statuat că, „în aplicarea dispozițiilor art. 371 CP, în cazul infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, pentru existența infracțiunii, violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității nu trebuie să fie comise împotriva mai multor persoane, fiind suficient ca violențele, amenințările ori atingerile grave aduse demnității, care tulbură ordinea și liniștea publică, să fie săvârșite, în public, împotriva unei persoane", această situație nu este incidentă. Din enunțul variantei de răspuns rezultă că acțiunea persoanei nu s-a făcut cu intenția de tulburare a liniștii publice, nu rezultă nici că un astfel de rezultat s-ar fi produs, ci, dimpotrivă, acțiunea a avut ca unic scop pe acela de „protest față de activitatea primarului". Lipsind rezultatul infracțiunii, fapta nu poate fi sancționată decât pe plan contravențional.

338. Răspuns: B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Am arătat anterior că, în conformitate cu regulile interpretării literale sau gramaticale a legii penale – elementul sintactic –, folosirea singularului unui cuvânt implică și pluralul acestuia și, invers, folosirea pluralului unui cuvânt implică și singularul acestuia. Având în vedere această regulă de interpretare, ICCJ, Completul DCD pen., a statuat, prin *Decizia nr. 9/2016* (M. Of. nr. 356 din 10.05.2016), faptul că nu este necesar pentru reținerea infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice ca actele de violență, amenințare ori atingere gravă adusă demnității să fie îndreptate împotriva mai multor persoane, fiind suficient ca fapta să fie săvârșită împotriva unei singure persoane.

Pentru aceste motive, varianta corectă de răspuns este cea de la litera B, care exclude varianta de la litera A.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera C – care este eronată –, reținem că infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice nu absoarbe în conținutul său infracțiunile la care trimite expres, ca modalități de realizare a elementului material al laturii obiective, așa că, *a fortiori*, infracțiunea nu va absorbi nici acele infracțiuni care nu se numără printre acestea. În plus, se constată că modalitățile normative de săvârșire a infracțiunii de ultraj contra bunelor moravuri (*i.e.* expunerea de imagini ce prezintă explicit o activitate sexuală, distribuirea de imagini ce prezintă explicit o activitate sexuală și săvârșirea de acte de exhibiționism sau alte acte sexuale explicite) nu calchează, nici măcar în parte, cu modalitățile de săvârșire a infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, împrejurare care impune reținerea concursului de infracțiuni, chiar dacă faptele au fost comise în aceeași împrejurare (I. NEDELCU, în G. BODORONCEA ș.a., *op. cit.*, p. 1233).

339. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Raportul sexual consimțit, săvârșit între rude în linie directă sau între frați și surori, constituie infracțiunea de incest, faptă prevăzută de art. 377 CP. Obiectul juridic al infracțiunii este unul complex și cuprinde relațiile referitoare la moralitatea vieții sexuale și privitoare la sănătatea morală și biologică a familiei (S. BOGDAN, *Drept penal. Partea specială*, Ed. Universul Juridic, București, 2009, p. 194). Este o infracțiune îndreptată împotriva familiei, întrucât afectează moralitatea vieții de familie în general.

Este o infracțiune bilaterală, fiecare subiect activ urmând să răspundă pentru propria faptă. Subiectul activ este întotdeauna special, și anume rude în linie dreaptă sau frați și surori; în cazul acestora

din urmă, nu contează dacă sunt frați primari, consangvini sau uterini, că rudenia s-a stabilit pe cale naturală ori a fost dobândită (de pildă, prin adopție). Numai instigarea și complicitatea sunt posibile, aceste forme de participație fiind reținute indiferent de calitatea participanților.

Elementul material al laturii obiective constă în realizarea unui raport sexual, așadar, sunt incriminate numai actele sexuale normale, nu și actele nefirești, cu toate că moralitatea vieții sexuale este afectată și în acest caz.

Infracțiunea poate fi săvârșită cu ambele forme de intenție, intenția eventuală putând fi reținută atunci când este acceptată posibilitatea ca persoanele între care se consumă raportul sexual să fie rude în sensul textului incriminator.

Față de cele arătate, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că, *potrivit art. 16 alin. (6) CP, fapta constând într-o acțiune sau inacțiune constituie infracțiune când este săvârșită cu intenție. Fapta comisă din culpă constituie infracțiune numai când legea o prevede în mod expres. În consecință, incriminarea săvârșirii din culpă a unei fapte este o excepție, motiv pentru care trebuie prevăzută ca atare de lege. Infracțiunea de incest se pedepsește, potrivit legii, doar atunci când se săvârșește cu intenție, ca formă de vinovăție. Făptuitorii trebuie să știe, în momentul comiterii faptei, că sunt rude în linie directă. Eroarea cu privire la această împrejurare înlătură răspunderea penală.*

340. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Potrivit art. 377 CP, raportul sexual consimțit, săvârșit între rude în linie directă sau între frați și surori, constituie infracțiunea de incest. Nu poate fi vorba în acest caz despre o infracțiune de viol, deoarece nu este realizat actul sexual prin constrângere sau profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra sau de a-și exprima voința. Din acest motiv, răspunsul de la litera A este corect, iar cel de la litera B este greșit.

Legiuitorul a incriminat această faptă ca infracțiune contra familiei, prin care este apărată în principal moralitatea vieții de familie, în secundar fiind protejată sănătatea genetică a populației. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

341. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Răspunsurile de la literele A și C sunt asemănătoare cu cele de la întrebarea anterioară, fiind valabile comentariile făcute acolo cu privire la acestea.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece, în cazul în care ambii protagoniști au vârsta de 17 ani, este incidentă cauza de nepedepsire de la art. 220 alin. (6) CP (modificat prin Legea nr. 217/2020), potrivit căreia *faptele prevăzute în alin. (1) și (2), precum și în alin. (4) lit. e) nu se sancționează dacă diferența de vârstă nu depășește 3 ani.*

342. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Potrivit art. 377 CP, infracțiunea de incest constă în *raportul sexual consimțit, săvârșit între rude în linie directă sau între frați și surori.* Rezultă, așadar, că doar *raportul* sexual apt să conducă la procreare poate constitui element material al infracțiunii de incest. Subiecți activi ai infracțiunii pot fi rudele în linie directă, frații și surorile. Întrucât legea nu distinge, nu are nicio relevanță pentru existența infracțiunii faptul că raportul sexual s-a realizat cu un frate uterin (născut din aceeași mamă, dar având un alt tată) al făptuitoarei X.

Din cele de mai sus rezultă că atât răspunsul de la litera A, cât și cel de la litera C sunt corecte.

343. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Răspunsurile de la literele A și B sunt corecte, pentru detalii privind elementul material și subiecții infracțiunii de incest, a se vedea răspunsul la întrebarea precedentă.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece infracțiunea de incest nu are ca obiect juridic protejarea libertății și integrității sexuale, ci relațiile privind conviețuirea socială. Acesta este și motivul pentru care ea nu se regăsește în capitolul dedicat infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale (Capitolul VIII din Titlul I al Părții speciale), ci în capitolul rezervat infracțiunilor contra familiei (Capitolul II din Titlul VIII – „Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială"). Atunci când incestul este unul agresiv (săvârșit prin constrângere de către ruda în linie directă, frate sau soră), el se va reține în concurs cu infracțiunea de viol, doar în sarcina agresorului.

344. Răspuns: C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

În materia abandonului de familie, legiuitorul a prevăzut, din rațiuni lesne de înțeles, o cauză specială de nepedepsire și condiții speciale de acordare a beneficiului amânării aplicării pedepsei ori al suspendării executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă condițiile generale prevăzute în art. 83 și art. 91 CP nu sunt întrunite.

Așa fiind, potrivit dispozițiilor art. 378 alin. (4) CP, fapta nu se pedepsește dacă, înainte de terminarea urmăririi penale, inculpatul își îndeplinește obligațiile. Dacă îndeplinirea obligațiilor are loc ulterior finalizării urmăririi penale, dar până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, instanța dispune, potrivit art. 378 alin. (5) CP, amânarea aplicării pedepsei sau, după caz, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru aceasta.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 378 alin. (5) CP, care derogă de la prevederile de drept comun în materia suspendării executării pedepsei sub supraveghere – art. 91 și urm. CP.*

345. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Pentru a beneficia de aplicarea dispozițiilor art. 378 alin. (5) CP, inculpatul trebuie să își îndeplinească obligațiile de întreținere dispuse de instanța de judecată până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru infracțiunea de abandon de familie. În acest caz, instanța poate dispune o soluție de amânare a aplicării pedepsei sau de suspendare a executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu ar fi îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru aplicarea acestor instituții de drept penal. Dacă inculpatul își îndeplinește aceste obligații înainte de terminarea urmăririi penale, el beneficiază de cauza de nepedepsire de la art. 378 alin. (4) CP.

Din acest motiv, răspunsul de la litera C este corect, iar răspunsurile de la literele A și B sunt greșite. Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece se arată că instanța nu poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru aceasta. Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece se menționează că inculpatul ar trebui să își îndeplinească obligațiile de întreținere restante până la primul termen de judecată.

346. Răspuns: A, C (sau doar C, după admiterea contestațiilor) *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Speța ridică, în primul rând, problema numărului de infracțiuni de abandon de familie săvârșite în cazul în care nu se achită pensia de întreținere stabilită în sarcina a două sau mai multor persoane, prin aceeași hotărâre judecătorească. Chestiunea a fost controversată, susținându-se într-o opinie că în acest caz ar fi săvârșite mai multe infracțiuni de abandon de familie în concurs ideal, respectiv atâtea infracțiuni de abandon de familie câți subiecți pasivi are infracțiunea, iar într-o altă opinie că se comite o singură infracțiune de abandon de familie, deoarece pensia de întreținere este stabilită prin aceeași hotărâre judecătorească. Prin *Decizia nr. 4/2017* (M. Of. nr. 360 din 16.05.2016), ICCJ, Completul RIL, a reținut că în acest caz se săvârșește o singură infracțiune de abandon de familie.

Forma continuă a infracțiunii de abandon de familie rezultă din aceea că inculpatul nu și-a achitat pensia de întreținere în mod continuu, pe parcursul a 4 luni.

S-a reținut ca fiind răspuns corect și doar varianta de la litera C, în urma admiterii contestațiilor, deoarece în speță inculpatul nu a achitat pensia de întreținere pe parcursul celor patru luni pentru că a întreținut efectiv copiii în această perioadă, cât timp mama acestora a fost plecată din țară. Inculpatul avea obligația achitării pensiei de întreținere chiar și pe durata pentru care a prestat efectiv întreținerea copiilor, însă în sarcina acestuia s-ar putea reține lipsa intenției, pentru că a prestat efectiv întreținere copiilor, fapt ce i-ar fi putut lăsa fără veniturile necesare achitării pensiei de întreținere.

347. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece infracțiunea de abandon de familie nu se regăsește printre cele menționate la art. 154 alin. (4) CP pentru care termenul de prescripție începe să curgă de la data la care persoana vătămată a devenit majoră sau de la data la care a decedat victima minoră, dacă acest eveniment s-a petrecut înainte de împlinirea majoratului.

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că varianta de la litera A ar fi una corectă, respectiv că, având caracter de continuitate, în cazul comiterii faptei prin alungarea unui minor de mama sa, termenul de prescripție a răspunderii penale ar începe să curgă de la data la care minorul a

devenit major, respectiv de la data încetării obligației legale de întreținere. Comisia de soluționare a contestațiilor a răspuns că, *în primul rând, faptei de abandon de familie, în modalitatea alungării, nu îi este recunoscut caracterul continuu nici în literatura de specialitate, nici în jurisprudență. În al doilea rând, chiar dacă i-am recunoaște un caracter continuu și, pe cale de consecință, curgerea termenului de prescripție a răspunderii penale de la momentul epuizării, răspunsul de la varianta de la litera A ar fi tot unul greșit. Răspunsul menționează drept criteriu exclusiv data de la care minorul alungat a devenit major. Or, potrivit art. 499 alin. (3) C.civ., obligația de întreținere ce incumbă părinților în raport de copii se poate prelungi și după vârsta majoratului, în ipoteza în care copilul devenit major se află în continuarea studiilor. De asemenea, eventuala epuizare a faptei ar putea avea loc anterior majoratului. Așadar, chiar dacă am accepta un caracter continuu al faptei în această modalitate, momentul eventual al epuizării nu este unul invariabil.*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece art. 378 alin. (2) CP prevede în mod explicit că se sancționează cu pedeapsa prevăzută pentru varianta de la alin. (1) (închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă) fapta constând în neexecutarea, cu rea-credință, de către cel condamnat a prestațiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească, în favoarea persoanelor îndreptățite la întreținere din partea victimei unei infracțiuni. Este vorba despre stabilirea în sarcina făptuitorului, printr-o hotărâre judecătorească civilă sau penală, a unei obligații de prestație periodică în favoarea persoanelor care aveau dreptul la întreținere din partea victimei unei infracțiuni. Dacă nu își îndeplinește această obligație, făptuitorul săvârșește infracțiunea de abandon de familie în varianta asimilată de la art. 378 alin. (2) CP, chiar dacă nu este un membru de familie al subiectului pasiv.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul în care inculpatul își îndeplinește obligațiile legale de întreținere înainte de terminarea urmăririi penale, fapta constituie infracțiunea de abandon de familie, *dar nu se pedepsește*, întrucât operează cauza de nepedepsire de la art. 378 alin. (4) CP.

| 348. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece pentru orice infracțiune urmărită la plângere prealabilă – inclusiv pentru infracțiunea de abandon de familie – acțiunea penală se poate pune în mișcare și din oficiu în cazurile menționate la art. 157 alin. (4) CP (când cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitate de exercițiu restrânsă).

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece în art. 378 alin. (2) CP se menționează în mod expres că infracțiunea de abandon de familie în varianta asimilată constă în neexecutarea, cu rea-credință, de către cel condamnat a prestațiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească, în favoarea persoanelor îndreptățite la întreținere din partea victimei infracțiunii.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece subiect pasiv al infracțiunii de abandon de familie pot fi atât un minor (ipoteză mai des întâlnită în practică), cât și un major aflat în nevoie, care este îndreptățit la întreținere din partea făptuitorului.

| 349. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece, prin *Decizia nr. 4/2017* (M. Of. nr. 360 din 16.05.2017), ICCJ, Completul RIL, a stabilit că *infracțiunea de abandon de familie săvârșită prin neplata, cu rea-credință, timp de trei luni, a pensiei de întreținere, instituită printr-o singură hotărâre judecătorească în favoarea mai multor persoane, constituie o infracțiune unică continuă.*

Și răspunsul de la litera C este corect, întrucât, potrivit art. 378 alin. (1) lit. a) CP, *infracțiunea de abandon de familie se poate comite și prin părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor a celui îndreptățit la întreținere, expunându-l la suferințe fizice sau morale. Subiect activ al infracțiunii în această variantă poate fi doar cel care are obligația legală de întreținere față de cel părăsit, alungat sau lăsat fără ajutor.*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece, în cazul neexecutării cu rea-credință, de către cel condamnat, a prestațiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească în favoarea persoanelor îndreptățite la întreținere din partea victimei unei infracțiuni de ucidere din culpă, se va reține doar infracțiunea de abandon de familie în varianta asimilată de la art. 378 alin. (2) CP. Nu se poate reține în acest caz și infracțiunea de nerespectare a hotărârilor judecătorești, întrucât legiuitorul a incriminat distinct în art. 378 alin. (2) CP această faptă.

| 350. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)*

Singurul răspuns corect la această întrebare este cel de la litera A, pentru următoarele considerente: infracțiunea de abandon de familie se poate comite atât printr-o acțiune (de exemplu, părăsirea, alungarea), cât și printr-o inacțiune (de exemplu, neîndeplinirea obligației de întreținere și neplata pensiei de întreținere).

În toate modalitățile normative – atât cele comisive, cât și cele omisive –, infracțiunea de abandon de familie se poate comite doar cu intenție, nu și din culpă. Doctrina și practica judiciară acceptă posibilitatea comiterii infracțiunii de abandon de familie atât cu intenție directă, cât și cu intenție indirectă.

§9. Infracțiuni prevăzute în legi speciale

| 351. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Prin *Decizia nr. 3/2017* (M. Of. nr. 259 din 13.04.2017), ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, *în interpretarea dispozițiilor art. 2 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare, săvârșirea, în aceeași împrejurare, a unei singure acțiuni dintre cele enumerate în alin. (1) al acestui articol, care are ca obiect atât droguri de risc, cât și droguri de mare risc, reprezintă o infracțiune simplă, ca formă a unității naturale de infracțiune, prevăzută de art. 2 alin. (1) și (2) din același act normativ.*

Așadar, răspunsul corect este cel de la litera C, iar răspunsurile de la literele A și B sunt greșite.

| 352. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, *prescrierea drogurilor de mare risc, cu intenție, de către medic, fără ca aceasta să fie necesară din punct de vedere medical, se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 5 ani*. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, *cu aceeași pedeapsă se sancționează și eliberarea sau obținerea, cu intenție, de droguri de mare risc, pe baza unei rețete medicale prescrise în condițiile prevăzute la alin. (1) sau a unei rețete medicale falsificate.*

Așadar, fapta celui care eliberează droguri de risc pe baza unei rețete prescrise de către medic, fără ca aceasta să fie necesară din punct de vedere medical, constituie o infracțiune prevăzută de Legea nr. 143/2000. Chiar dacă, în general, noțiunea de „trafic de droguri" este asociată cu infracțiunile prevăzute în art. 2 și art. 3 din această lege, se poate susține că, *lato sensu*, fapta comisă de autor în speță este o infracțiune de trafic de droguri, fiind reglementată de Legea nr. 143/2000.

Fapta reglementată de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 nu are un subiect activ calificat, putând fi săvârșită de orice persoană. Este adevărat că, în general, fapta se săvârșește de persoane autorizate în baza legii să elibereze medicamente pe bază de rețetă, dar aceasta nu este o condiție de tipicitate a infracțiunii.

În consecință, răspunsul de la litera C este corect, iar răspunsurile de la literele A și B sunt greșite.

| 353. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece se arată în speță că inculpatul Q i-a ajutat pe ceilalți inculpați exclusiv pentru comercializarea mugurilor de canabis. În consecință, în sarcina acestuia nu se poate reține și participarea la infracțiunea de cultivare, producere, fabricare, experimentare, preparare, cumpărare sau deținere de droguri de risc, pentru consum propriu, fără drept, prevăzută de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 143/2000.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece inculpatul Q este coautor la infracțiunea de trafic de droguri de risc prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, arătându-se în speță că el a participat la comercializarea mugurilor de canabis, iar această faptă se încadrează în acțiunile ce constituie element material al infracțiunii de trafic de droguri. Chiar dacă se arată că ceilalți inculpați erau „ajutați" la comercializarea drogurilor de risc de către inculpatul Q, fapta acestuia constituie coautorat la infracțiunea de trafic de droguri, iar nu complicitate la această infracțiune.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, așa cum s-a arătat anterior, în sarcina lui Q nu se reține și infracțiunea prevăzută de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 143/2000.

354. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Infracțiunea de evaziune fiscală constă, potrivit art. 9 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (M. Of. nr. 672 din 27.07.2005), în *evidențierea în actele contabile sau în alte documente legale, a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive*. Ca atare, răspunsul de la litera A este corect.

Potrivit art. 9 alin. (1) lit. e) din același act normativ, o altă variantă normativă a infracțiunii de evaziune fiscală constă în *executarea de evidențe contabile duble, folosindu-se înscrisuri sau alte mijloace de stocare a datelor*. Rezultă astfel că și răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece depunerea unei mărturii false cu privire la sumele de bani evidențiate în acte contabile nu se regăsește printre variantele normative ale infracțiunii de evaziune fiscală. Fapta poate constitui o altă infracțiune (de exemplu, mărturie mincinoasă, fals în declarații ș.a.), în funcție de organul sau instituția în fața căreia se face declarația mincinoasă respectivă.

355. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Potrivit art. 9 alin. (1) lit. e) și g) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, constituie infracțiuni de evaziune fiscală *executarea de evidențe contabile duble, folosindu-se înscrisuri sau alte mijloace de stocare a datelor, respectiv substituirea, degradarea sau înstrăinarea de către debitor ori de către terțe persoane a bunurilor sechestrate în conformitate cu prevederile Codului de procedură fiscală și ale Codului de procedură penală*. Rezultă astfel că atât răspunsul de la litera A, cât și cel de la litera C sunt corecte.

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece fapta de transformare a unui autoturism, cunoscând că acesta provine din comiterea unei fapte prevăzute de legea penală, constituie infracțiunea de tăinuire, prevăzută de art. 270 CP, iar nu evaziune fiscală.

II.
DREPT PROCESUAL PENAL

A. TESTE-GRILĂ

CAPITOLUL I. PARTEA GENERALĂ

§1. Principiile şi limitele aplicării legii procesuale penale

1. În desfăşurarea aceluiaşi proces penal:

A. calitatea de judecător de drepturi şi libertăţi este întotdeauna incompatibilă cu cea de judecător de cameră preliminară;

B. calitatea de judecător de cameră preliminară poate fi incompatibilă cu cea de judecător din completul care judecă în primă instanţă;

C. calitatea de judecător de drepturi şi libertăţi nu este niciodată incompatibilă cu cea de judecător din completul care judecă în apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

2. Judecătorul care a dispus, în cursul urmăririi penale, autorizarea percheziţiei domiciliare la locuinţa inculpatului:

A. poate să facă parte din completul care va judeca acea cauză în primă instanţă, dacă inculpatul va fi trimis în judecată prin rechizitoriu;

B. poate să desfăşoare procedura de cameră preliminară în cazul în care inculpatul va fi trimis în judecată prin rechizitoriu;

C. poate să soluţioneze, în aceeaşi cauză, propunerea de arestare preventivă a inculpatului pe care procurorul o formulează în cursul urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

3. Inculpatul X nu se mai bucură de prezumţia de nevinovăţie:

A. la pronunţarea în primă instanţă a unei hotărâri de amânare a aplicării pedepsei;

B. dacă faţă de acesta s-a dispus prin hotărâre rămasă definitivă renunţarea la aplicarea pedepsei;

C. din momentul în care acesta a semnat cu procurorul un acord de recunoaştere a vinovăţiei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

4. Într-o cauză penală în care inculpatul este cercetat de tribunal pentru tentativă la infracţiunea de omor, constând în aceea că, vrând să lovească cu un ciomag capul victimei, a nimerit-o în umăr, producându-i leziuni care au necesitat 12 zile de îngrijiri medicale, principiul *ne bis in idem* este incident:

A. dacă, pentru fapta descrisă, inculpatul a fost deja condamnat prin altă hotărâre definitivă pentru infracţiunea de loviri sau alte violenţe;

B. doar dacă instanţa schimbă încadrarea juridică a faptei şi îl condamnă pentru infracţiunea de loviri sau alte violenţe, aşa cum a fost deja condamnat definitiv printr-o hotărâre anterioară;

C. doar dacă, în acelaşi timp, pentru fapta descrisă, inculpatul este cercetat şi de judecătorie, sub încadrarea juridică de loviri sau alte violenţe.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

5. În dosarul nr. 34/P/2012, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova efectuează urmărirea penală sub aspectul comiterii, pe parcursul anilor 2011/2012, a mai multor infracţiuni de evaziune fiscală. La data de 02.05.2015, procurorul solicită emiterea mai multor mandate de percheziţie domiciliară la sediul unor persoane fizice şi juridice, iar judecătorul de drepturi şi libertăţi autorizează aceste procedee probatorii. Percheziţiile sunt efectuate, simultan, la data de 04.05.2015. Codul de procedură penală în vigoare la data comiterii faptelor de evaziune fiscală cercetate în dosar (2011/2012) prevedea că, în toate cazurile, percheziţia domiciliară se efectuează în prezenţa a 2 martori asistenţi. La data de 01.02.2014 a intrat în vigoare actualul Cod de procedură penală, care prevede că percheziţia domiciliară se efectuează în prezenţa unui martor asistent, însă numai în ipoteza în care în spaţiul ce urmează a fi percheziţionat nu se află nicio persoană.

Nu există dispoziții tranzitorii aplicabile. La sediul uneia dintre persoanele juridice la care urmează a se efectua percheziția nu se află nicio persoană. În acest caz, pentru efectuarea legală a percheziției la sediul respectivei persoane juridice:

A. este necesară prezența a 2 martori asistenți;

B. este necesară prezența unui singur martor asistent;

C. nu se pune problema determinării legii procesuale mai favorabile.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

§2. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal

6. Acțiunea penală se pune în mișcare:

A. de către judecătorul de cameră preliminară prin încheiere, în cazurile expres prevăzute de lege;

B. de către procuror prin declarație orală, în cazul infracțiunilor de audiență;

C. de către instanța de judecată, prin încheiere, în cazurile expres prevăzute de lege.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

7. Acțiunea penală:

A. se poate pune în mișcare, prin ordonanță, de procuror sau de organul de cercetare penală;

B. se poate stinge, în cursul urmăririi penale, prin încetarea procesului penal;

C. nu poate fi extinsă, în cursul judecății, la alte fapte sau persoane.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

8. Acțiunea penală poate fi pusă în mișcare:

A. de către instanța de judecată prin încheiere, în cazul săvârșirii infracțiunilor de audiență;

B. de către procuror, prin declarație orală, în cazul săvârșirii infracțiunilor de audiență;

C. de către organul de cercetare penală, prin declarație orală, în timpul urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

9. Punerea în mișcare a acțiunii penale:

A. se dispune de organele de urmărire penală prin ordonanță motivată;

B. se comunică inculpatului de către organul de urmărire penală, care îl cheamă pentru a-l audia;

C. poate fi dispusă și de judecător prin încheiere motivată, în cazul infracțiunilor de audiență.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

10. Acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare, iar când a fost pusă în mișcare nu mai poate fi exercitată dacă:

A. a intervenit un transfer de proceduri cu un alt stat, potrivit legii;

B. s-a dispus radierea suspectului persoană juridică;

C. a intervenit grațierea.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

11. Acțiunea penală:

A. se poate stinge, în faza urmăririi penale, numai printr-o ordonanță de clasare;

B. este lipsită de obiect în cazul în care a intervenit decesul suspectului ori al inculpatului persoană fizică sau s-a dispus radierea suspectului ori inculpatului persoană juridică;

C. nu mai poate fi pusă ulterior în mișcare, în nicio situație, în cazul în care a intervenit un transfer de proceduri cu un alt stat.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

12. Instanța hotărăște asupra învinuirii aduse inculpatului pronunțând achitarea acestuia în cazul în care:

A. există o cauză justificativă sau de neimputabilitate;

B. lipsește plângerea prealabilă, autorizarea sau sesizarea organului competent ori o altă condiție prevăzută de lege, necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale;

C. fapta nu există.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

13. Instanța va dispune achitarea inculpatului dacă:

A. a intervenit prescripția răspunderii penale;

B. s-a constatat incidența legitimei apărări;

C. a fost retrasă plângerea prealabilă.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

14. Constatarea că fapta nu este prevăzută de legea penală atrage o soluție de clasare atunci când cauza se află:

A. în cursul urmăririi penale;

B. în apel;

C. în fața instanței de fond.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

15. Dacă persoana vătămată a decedat la scurt timp după ce a sesizat organul de urmărire penală prin introducerea în termen a plângerii prealabile:

A. se va dispune clasarea cauzei fără a se mai începe urmărirea penală;

B. decesul persoanei vătămate nu împiedică începerea urmăririi penale;

C. procesul penal va fi suspendat până la indicarea de către făptuitor a moștenitorilor persoanei vătămate.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

16. Pe rolul Judecătoriei Sectorului 3 București se află înregistrat dosarul nr. 2/301/2015 în care AB este trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe – infracțiune pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă (art. 193 CP). În cursul urmăririi penale persoana vătămată BC s-a constituit parte civilă pentru suma de 5.000 de lei, reprezentând contravaloarea prejudiciului material produs prin fapta inculpatului. După citirea actului de sesizare, persoana vătămată BC și-a retras plângerea prealabilă formulată. În această situație, instanța:

A. poate admite acțiunea civilă dacă pretențiile persoanei vătămate sunt dovedite prin probele aflate la dosar;

B. trebuie să pronunțe, pe latură penală, soluția încetării procesului penal;

C. trebuie să lase nesoluționată acțiunea civilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

17. Pe rolul Judecătoriei Brașov se află înregistrată cauza privind infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită de inculpatul AC. După terminarea cercetării judecătorești, persoana vătămată BD își retrage plângerea prealabilă formulată în cauză. Soluționând acțiunea penală și acțiunea civilă exercitată cu respectarea dispozițiilor legale în procesul penal, în condițiile în care inculpatul nu solicită continuarea procesului penal, Judecătoria Brașov:

A. pronunță pe latură penală încetarea procesului penal față de inculpat;

B. pe latură civilă lasă nesoluționată acțiunea civilă;

C. poate pronunța pe latură penală condamnarea inculpatului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

18. Inculpatul are dreptul să solicite continuarea procesului penal, atunci când:

A. instanța a dispus încetarea procesului penal ca urmare a constatării tardivității introducerii plângerii prealabile pentru infracțiunea de amenințare, deoarece tardivitatea este asimilată lipsei plângerii prealabile;

B. procurorul a dispus clasarea cauzei față de inculpat, întrucât acesta și-a retras mărturia mincinoasă înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva persoanei pe care o privea mărturia sa;

C. inculpatul a fost nemulțumit de soluția de renunțare la urmărirea penală, considerându-se nevinovat.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

19. Suspectul sau inculpatul poate cere continuarea procesului penal în caz de:

A. retragere a plângerii prealabile;

B. împăcare;

C. existență a autorității de lucru judecat.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

20. Suspectul sau inculpatul poate cere continuarea procesului penal:

A. în caz de retragere a plângerii prealabile;

B. în cazul renunțării la urmărirea penală;

C. în cazul în care nu există probe că o persoană a săvârșit infracțiunea.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

21. Acțiunea civilă în procesul penal:

A. poate avea ca obiect repararea prejudiciului material prin restituirea lucrului;

B nu poate fi exercitată de persoana căreia persoana vătămată i-a transmis, pe cale convențională, mai înainte de constituirea de parte civilă, dreptul la repararea prejudiciului;

C. este admisibilă dacă partea civilă a revenit asupra renunțării la pretențiile civile

până la începerea cercetării judecătoreşti.

(admitere INM, noiembrie 2019)

22. În cazul în care reprezentantul legal al unei persoane vătămate lipsite de capacitate de exerciţiu nu a exercitat acţiunea civilă în procesul penal:

A. instanţa din oficiu se pronunţă cu privire la restabilirea situaţiei anterioare săvârşirii infracţiunii;

B. instanţa din oficiu dispune repararea prejudiciului material prin acordarea de despăgubiri;

C. instanţa, la cererea procurorului formulată oral în cursul dezbaterilor pe fond, dispune repararea prejudiciului material prin acordarea de despăgubiri.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

23. În cazul în care persoana vătămată este un minor în vârstă de 13 ani, iar reprezentantul legal al acestuia nu solicită despăgubiri, cererea de acordare a despăgubirilor, formulată de procuror, oral, pentru minor, cu ocazia dezbaterilor asupra fondului cauzei:

A. se va admite, dacă sunt indicate natura, întinderea pretenţiilor şi este probată;

B. se va admite, întrucât procurorul poate formula o atare cerere, chiar în lipsa solicitării reprezentantului legal;

C. se va respinge, întrucât în acest caz despăgubirile pot fi cerute numai la instanţa civilă.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

24. Acţiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal:

A. se soluţionează de instanţa penală care pronunţă achitarea inculpatului pe motiv că fapta ce formează obiectul cauzei nu a fost săvârşită cu vinovăţia prevăzută în textul incriminator;

B. este lăsată nesoluţionată de către instanţa care admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei, dacă între părţi s-a încheiat un acord de mediere cu privire la acţiunea civilă;

C. este soluţionată de către instanţa penală care pronunţă încetarea procesului penal, constatând că a intervenit prescripţia răspunderii penale.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

25. Acţiunea civilă exercitată în procesul penal:

A. este scutită de taxă de timbru;

B. trebuie soluţionată de instanţa penală în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile;

C. trebuie soluţionată de instanţa penală în caz de achitare ca urmare a existenţei unei cauze de neimputabilitate.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

26. Dacă prima instanţă de judecată constată că fapta pentru care inculpatul a fost trimis în judecată prin rechizitoriu nu este prevăzută de legea penală, sunt adevărate următoarele afirmaţii:

A. instanţa va dispune admiterea acţiunii civile exercitate în cauză;

B. instanţa va dispune lăsarea nesoluţionată a acţiunii civile exercitate în cauză;

C. inculpatul poate cere continuarea procesului penal spre a se constata că fapta nu există.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

27. Prin rechizitoriul întocmit de procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 2, inculpatul AB a fost trimis în judecată pentru comiterea infracţiunii de furt, în cauză, persoana vătămată CD constituindu-se parte civilă cu contravaloarea bunului sustras. După epuizarea procedurii în camera preliminară, întrucât în cursul judecăţii în primă instanţă a intervenit decesul inculpatului, instanţa sesizată a constatat stingerea acţiunii penale şi a dispus încetarea procesului penal. În ceea ce priveşte latura civilă a cauzei:

A. instanţa va soluţiona acţiunea civilă, acordând despăgubiri în măsura în care sunt dovedite;

B. instanţa va introduce mai întâi în cauză moştenitorii inculpatului, după care va soluţiona acţiunea civilă, acordând, dacă este cazul, despăgubiri;

C. instanţa va lăsa nesoluţionată acţiunea civilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

28. Persoana vătămată majoră:

A. se poate constitui parte civilă în cursul judecăţii numai înainte de citirea actului de sesizare a instanţei;

B. poate solicita continuarea procesului penal în cazul decesului inculpatului;

C. se poate constitui parte civilă în cursul urmăririi penale, putând ulterior să majoreze întinderea pretenţiilor până la terminarea cercetării judecătoreşti.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

29. Partea civilă poate mări sau micşora întinderea pretenţiilor civile, în faţa instanţei de fond:

A. până la începerea cercetării judecătoreşti;

B. până la terminarea cercetării judecătoreşti;

C. până la închiderea dezbaterilor.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

30. Până la terminarea cercetării judecătoreşti la prima instanţă de judecată:

A. partea civilă poate îndrepta erorile materiale din cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă;

B. partea civilă poate mări sau micşora întinderea pretenţiilor indicate în cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă;

C. poate avea loc introducerea în procesul penal a părţii responsabile civilmente, la cererea părţii îndreptăţite potrivit legii civile.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

31. Chiar fără acordul inculpatului, partea civilă poate, până la terminarea cercetării judecătoreşti:

A. indica natura pretenţiilor civile;

B. îndrepta erorile materiale din cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă;

C. solicita repararea prejudiciului material prin plata unei despăgubiri băneşti, dacă repararea în natură nu mai este posibilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

32. În cuvântul acordat părţii civile AB, în cadrul dezbaterilor din cauza aflată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti, Secţia a II-a penală, aceasta precizează că îşi majorează pretenţiile iniţiale formulate în cererea de constituire de parte civilă de la 30.000 de lei la 45.000 de lei cu titlul de daune materiale, ca urmare a concluziilor raportului de expertiză întocmit în cursul judecăţii. Rezolvând acţiunea civilă, instanţa penală:

A. va putea acorda părţii civile 45.000 de lei cu titlul de daune materiale, întrucât partea civilă a procedat la mărirea întinderii pretenţiilor cu respectarea dispoziţiilor legale;

B. se va pronunţa doar cu privire la daunele materiale indicate în cererea iniţială de constituire de parte civilă în cuantum de 30.000 de lei, mărirea întinderii pretenţiilor fiind făcută cu încălcarea dispoziţiilor legale;

C. va lua în considerare mărirea pretenţiilor doar dacă partea civilă depune şi în formă scrisă cererea de mărire a întinderii pretenţiilor formulată în cadrul dezbaterilor.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

33. Pe rolul Curţii de Apel X se află, în etapa judecăţii în primă instanţă, cauza având ca obiect săvârşirea infracţiunii de vătămare corporală din culpă, săvârşită de către RD, avocat în Baroul Bucureşti. În cursul urmăririi penale, persoana vătămată AB s-a constituit parte civilă pentru repararea prejudiciului moral constând în suferinţa provocată prin vătămarea sa. Până la terminarea cercetării judecătoreşti în cauză:

A. AB îşi poate mări întinderea pretenţiilor solicitate iniţial pentru repararea prejudiciului moral;

B. AB poate renunţa în mod legal la pretenţiile civile formulate;

C. AB poate reveni asupra renunţării la pretenţiile civile.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

34. Inculpatul X, angajat şofer la societatea S, prin încălcarea regulilor de circulaţie, a lovit cu maşina pe victima Y, care traversa regulamentar. În urma accidentului, victima a decedat. În cauză a fost introdusă în calitate de parte responsabilă civilmente societatea S, întrucât accidentul a fost produs de către inculpatul X în timpul programului de lucru. În rezolvarea acţiunii civile exercitate în cadrul procesului penal de cei doi copii ai victimei, instanţa de fond:

A. îl va obliga pe inculpat la despăgubiri civile în solidar cu partea responsabilă civilmente, atunci când inculpatul a recunoscut pretenţiile civile, având acordul părţii responsabile civilmente;

B. va putea administra probe pentru dovedirea diferenţei de sumă solicitate cu titlu de despăgubiri civile, în cazul în care tranzacţia încheiată între inculpat şi părţile civile s-a făcut pentru o sumă mai mică decât cea cu care s-au constituit acestea părţi civile în cauză;

C. va luat act de acordul de mediere încheiat între aceştia şi inculpat, fără să mai administreze probe.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

35. Renunţarea la pretenţiile civile în procesul penal:

A. împiedică exercitarea acţiunii civile în faţa instanţei civile pentru aceleaşi pretenţii;

B. poate fi făcută la prima instanţă de judecată şi după terminarea cercetării judecătoreşti;

C. poate fi făcută şi de către procurorul care exercită acţiunea civilă în numele persoanei vătămate lipsite de capacitate de exerciţiu.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

36. Achitarea inculpatului pentru comiterea infracţiunii de înşelăciune, întemeiată pe dispoziţiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP (fapta nu este prevăzută de legea penală), atrage după sine:

A. ridicarea măsurii sechestrului asigurător luate în cursul urmăririi penale asupra bunurilor acestuia, urmare a lăsării nesoluţionate a acţiunii civile;

B. menţinerea de către instanţa de fond a măsurii sechestrului asigurător până la rămânerea definitivă a hotărârii;

C. încetarea de drept a măsurii sechestrului asigurător menţinut de instanţă, dacă persoana vătămată nu introduce acţiune în faţa instanţei civile în termenul prevăzut de lege.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

37. CA a introdus plângere prealabilă împotriva numitului OVR pentru săvârşirea infracţiunii de violare de domiciliu, prevăzută şi pedepsită de dispoziţiile art. 224 CP. După punerea în mişcare a acţiunii penale, CA s-a constituit parte civilă, solicitând obligarea inculpatului la repararea prejudiciului moral evaluat la suma de 10.000 de lei. Inculpatul OVR a fost trimis în judecată prin rechizitoriu. Sunt corecte următoarele afirmaţii:

A. dacă CA îşi retrage plângerea prealabilă, instanţa va respinge acţiunea civilă;

B. dacă disjunge acţiunea civilă de acţiunea penală, instanţa va lăsa întotdeauna nesoluţionată acţiunea civilă;

C. dacă îl condamnă pe inculpat, instanţa este obligată să rezolve şi acţiunea civilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

38. Instanţa lasă nesoluţionată acţiunea civilă în caz de încetare a procesului penal în baza:

A. art. 16 alin. (1) lit. e) – lipseşte plângerea prealabilă, autorizarea sau sesizarea organului competent ori o altă condiţie prevăzută de lege, necesară pentru punerea în mişcare a acţiunii penale;

B. art. 16 alin. (1) lit. g) – a fost retrasă plângerea prealabilă, în cazul infracţiunilor pentru care retragerea acesteia înlătură răspunderea penală, a intervenit împăcarea ori a fost încheiat un acord de mediere în condiţiile legii;

C. art. 16 alin. (1) lit. h) – există o cauză de nepedepsire prevăzută de lege.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

39. În caz de încetare a procesului penal în baza art. 16 alin. (1) lit. g) teza I (a fost retrasă plângerea prealabilă, în cazul infracţiunilor pentru care retragerea acesteia înlătură răspunderea penală), instanţa penală:

A. lasă nesoluţionată acţiunea civilă;

B. respinge acţiunea civilă;

C. poate admite acţiunea civilă dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

40. Instanţa lasă nesoluţionată acţiunea civilă în caz de achitare a inculpatului:

A. pe temeiul prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. c) CPP – nu există probe că o persoană a săvârşit infracţiunea;

B. pe temeiul prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. a) CPP – fapta nu există;

C. pe temeiul prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP – fapta nu este prevăzută de legea penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

41. Acţiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal este soluţionată de instanţa penală atunci când aceasta dispune achitarea pe temeiul că:

A. fapta nu a fost săvârşită cu forma de vinovăţie prevăzută de legea penală;

B. fapta a fost justificată;

C. fapta nu este prevăzută de legea penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

42. Instanţa penală poate respinge acţiunea civilă exercitată în procesul penal în cazul în care dispune:

A. condamnarea inculpatului;

B. achitarea inculpatului pe temei că fapta nu este prevăzută de legea penală;

C. încetarea procesului penal întrucât persoana vătămată şi-a retras plângerea prealabilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

43. Instanţa penală lasă nesoluţionată, în toate cazurile, acţiunea civilă atunci când:

A. dispune disjungerea acţiunii civile de cea penală;

B. dispune încetarea procesului penal întrucât a intervenit amnistia;

C. dispune încetarea procesului penal ca efect al împăcării.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

44. Instanţa penală lasă nesoluţionată acţiunea civilă în procesul penal atunci când:

A. dispune achitarea inculpatului pe motiv că fapta nu există;

B. dispune achitarea inculpatului pe motiv că acesta a comis fapta în legitimă apărare;

C. dispune încetarea procesului penal întrucât inculpatul a decedat în cursul judecăţii.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

45. Atunci când se dispune încetarea procesului penal ca urmare a:

A. intervenirii amnistiei, instanţa nu poate dispune confiscarea cauţiunii;

B. împăcării, instanţa lasă nesoluţionată acţiunea civilă;

C. decesului inculpatului, se menţin măsurile asigurătorii luate asupra bunurilor acestuia în vederea reparării pagubei produse prin infracţiunea pentru care a fost trimis în judecată.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

46. Dacă prima instanţă a dispus disjungerea acţiunii civile exercitate în procesul penal, sunt adevărate următoarele afirmaţii:

A. acţiunea civilă va fi soluţionată de instanţa civilă;

B. încheierea de disjungere poate fi atacată cu contestaţie;

C. instanţa penală va putea respinge ulterior acţiunea civilă disjunsă.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

47. În cazul în care instanţa penală dispune disjungerea acţiunii civile:

A. soluţionarea acţiunii civile va trece în competenţa instanţei civile;

B. soluţionarea acţiunii civile se va suspenda în mod obligatoriu;

C. probele administrate până la disjungere pot fi folosite la soluţionarea acţiunii civile disjunse.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

48. Încheierea prin care instanţa de judecată disjunge acţiunea civilă:

A. poate fi atacată cu contestaţie;

B. este definitivă;

C. poate fi atacată separat cu apel.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

49. În cazul disjungerii acţiunii civile în procesul penal:

A. disjungerea se dispune de instanţa penală prin încheiere, care poate fi atacată cu contestaţie în 24 de ore de la pronunţare;

B. probele administrate până la disjungere nu pot fi folosite de instanţă la soluţionarea acţiunii civile disjunse;

C. disjungerea se dispune de instanţă din oficiu, la cererea părţilor sau a procurorului.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

**50. Procurorul efectuează urmărirea penală împotriva inculpatului CA sub aspectul săvârşirii unei infracţiuni de delapidare în paguba persoanei vătămate SC Impex SRL. După punerea în mişcare a acţiunii penale, persoana vătămată se constituie parte civilă, solicitând acoperirea de către inculpat a pagubei materiale, în valoare totală de 125.000 de lei. Ulterior acestui

moment, având în vedere că inculpatul CA a fost victima unui accident de circulaţie în urma căruia a fost spitalizat în stare gravă, procurorul dispune prin ordonanţă suspendarea urmăririi penale. În această situaţie, persoana vătămată constituită parte civilă SC Impex SRL:

A. are dreptul de a introduce acţiune civilă în faţa instanţei civile pentru recuperarea pagubei materiale în valoare de 125.000 de lei;

B. are dreptul de a introduce plângere împotriva ordonanţei de suspendare a urmăririi penale;

C. are dreptul de a solicita introducerea în cauză a autorului accidentului de circulaţie suferit de inculpat, pentru a continua împotriva acestuia exercitarea acţiunii civile în procesul penal.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

51. Persoana vătămată sau succesorii acesteia, care s-au constituit parte civilă în procesul penal:

A. nu pot introduce acţiune în faţa instanţei civile, chiar dacă procesul penal a fost suspendat;

B. pot introduce acţiune la instanţa civilă dacă, prin hotărâre definitivă, instanţa penală a lăsat nesoluţionată acţiunea civilă;

C. pot introduce acţiune la instanţa civilă, pentru repararea prejudiciului născut ori descoperit după constituirea ca parte civilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

52. Prin hotărârea definitivă a Curţii de Apel X, Secţia penală, s-au dispus încetarea procesului penal faţă de inculpatul AB şi lăsarea nesoluţionată a acţiunii civile exercitate de partea civilă CD. Pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracţiune, CD introduce acţiune la instanţa civilă. În această situaţie, hotărârea definitivă a instanţei penale:

A. are autoritate de lucru judecat în ceea ce priveşte existenţa prejudiciului;

B. are autoritate de lucru judecat în ceea ce priveşte vinovăţia autorului faptei ilicite;

C. are autoritate de lucru judecat în ceea ce priveşte existenţa faptei.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

§3. Participanţii în procesul penal

3.1. Părţile, subiecţii procesuali principali şi drepturile acestora

53. În procesul penal au calitatea de subiecţi procesuali:

A. numai suspectul şi persoana vătămată;

B. inculpatul, partea civilă, partea responsabilă civilmente;

C. martorul, expertul, interpretul, agentul procedural.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

54. Este subiect procesual principal în procesul penal:

A. inculpatul;

B. expertul desemnat de organele judiciare să efectueze expertiza judiciară în cauză;

C. suspectul.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

55. Suspectul într-o cauză penală:

A. poate fi parte a unui acord de recunoaştere a vinovăţiei, cu privire la infracţiunea pentru care este cercetat;

B. poate avea şi calitatea de persoană vătămată, în acelaşi dosar;

C. se poate împăca cu persoana vătămată, chiar dacă aceasta s-a constituit parte civilă.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

56. Suspectul:

A. are dreptul de a fi informat de îndată şi înainte de a fi ascultat despre fapta pentru care se efectuează urmărirea penală şi încadrarea juridică a acesteia;

B. va fi încunoştinţat cu privire la drepturile sale, doar după prima sa audiere;

C. este persoana cu privire la care, din datele şi probele existente în cauză, rezultă bănuiala rezonabilă că a săvârşit o faptă prevăzută de legea penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

57. Suspectul:

A. poate fi reţinut de organul de cercetare penală doar dacă ordonanţa de reţinere este confirmată de procurorul care supraveghează urmărirea penală;

B. nu poate fi audiat anticipat de către judecătorul de drepturi şi libertăţi;

C. are dreptul să solicite consultarea dosarului înainte de a fi audiat.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2017)

58. Calitatea unei persoane de inculpat într-o cauză penală:

A. poate coexista cu cea de suspect, cercetat pentru o altă infracţiune, în aceeaşi cauză;

B. nu poate fi dobândită în situaţia în care suspectul se sustrage de la urmărirea penală;

C. este obligatorie pentru a putea dispune măsura reţinerii.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

59. Persoana vătămată:

A. poate fi audiată anticipat în cursul urmăririi penale de către judecătorul de drepturi şi libertăţi;

B. poate face apel pe latura civilă a cauzei;

C. poate formula cerere de administrare de probe în cursul urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

60. În cursul urmăririi penale, persoana vătămată:

A. are dreptul de a fi informată cu privire la drepturile sale;

B. are dreptul de a adresa întrebări martorilor;

C. are dreptul de a participa la toate procedurile desfăşurate în faţa judecătorului de drepturi şi libertăţi.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

61. În cursul urmăririi penale:

A. persoana vătămată care are capacitate de exerciţiu restrânsă este asistată în mod obligatoriu de un avocat;

B. persoana vătămată nu are dreptul de a propune administrarea de probe atunci când acţiunea penală este exercitată din oficiu;

C. după punerea în mişcare a acţiunii penale, procurorul nu poate restricţiona dreptul persoanei vătămate de a consulta dosarul.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

62. Persoana vătămată:

A. nu poate exercita acţiunea civilă în faţa instanţei penale cu privire la participanţii la săvârşirea infracţiunii care nu au fost trimişi în judecată;

B. nu poate exercita niciodată acţiunea civilă în procesul penal doar împotriva părţii responsabile civilmente;

C. potrivit legii, trebuie citată în mod obligatoriu în procedura de confirmare a redeschiderii urmăririi penale, atunci când redeschiderea a fost dispusă de către procurorul ierarhic superior, ca urmare a admiterii plângerii pe care persoana vătămată a formulat-o împotriva ordonanţei de clasare.

(admitere INM, noiembrie 2019)

63. Partea civilă:

A. nu poate renunţa la pretenţiile civile decât cu acordul inculpatului;

B. poate renunţa în mod expres la apel;

C. are dreptul de a consulta dosarul, în condiţiile legii.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

64. După începerea cercetării judecătoreşti în faţa primei instanţe, partea:

A. responsabilă civilmente poate fi introdusă în procesul penal, la cererea părţii civile, dar numai cu acordul inculpatului;

B. civilă are dreptul să ceară instanţei penale, în cadrul dezbaterilor, repararea prejudiciului descoperit după constituirea ca parte civilă;

C. civilă, cu ocazia audierii sale, poate solicita majorarea întinderii pretenţiilor arătate în constituirea de parte civilă.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

65. Partea responsabilă civilmente poate fi introdusă în procesul penal până la începerea cercetării judecătoreşti:

A. de către instanţa de judecată, din oficiu;

B. la cererea procurorului, atunci când exercită acţiunea civilă;

C. la cererea inculpatului.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

66. Partea responsabilă civilmente poate interveni în procesul penal:

A. până la începerea cercetării judecătoreşti la prima instanţă de judecată;

B. până la închiderea dezbaterilor în faţa primei instanţe de judecată;

C. până la terminarea cercetării judecătoreşti la prima instanţă de judecată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014; primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

67. Partea responsabilă civilmente poate interveni în procesul penal până la:

A. citirea actului de sesizare a instanței;

B. terminarea cercetării judecătorești la prima instanță de judecată;

C. închiderea dezbaterilor asupra fondului în fața primei instanțe de judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

68. Partea responsabilă civilmente:

A. nu poate fi introdusă în procesul penal la cererea procurorului;

B. poate interveni în procesul penal la termenul la care a fost audiat inculpatul de către instanța de apel;

C. poate fi obligată singură sau în solidar la repararea prejudiciului în cazul în care acțiunea civilă este admisă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

69. Partea responsabilă civilmente participă în procesul penal:

A. prin introducerea acesteia la cererea părții civile făcută până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță de judecată;

B. la cererea acesteia făcută până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță de judecată;

C. prin introducerea acesteia la cererea procurorului făcută până la terminarea cercetării judecătorești în primă instanță, atunci când acesta exercită acțiunea civilă în procesul penal.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

70. Prin rechizitoriul întocmit de Direcția Națională Anticorupție – Structura Centrală, inculpatul RC este trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu, prevăzută de art. 297 alin. (1) CP. După audierea inculpatului de către prima instanță de judecată și înainte de terminarea cercetării judecătorești:

A. legea nu mai permite micșorarea întinderii pretențiilor formulate de partea civilă;

B. legea nu mai permite introducerea în cauză a părții responsabile civilmente la cererea persoanei îndreptățite;

C. legea nu mai permite majorarea întinderii pretențiilor formulate de partea civilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

71. Într-o cauză penală:

A. se poate admite propunerea de arestare preventivă a unei persoane, atunci când urmărirea penală se desfășoară *in rem* (cu privire la faptă);

B. persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală printr-o faptă penală poate renunța la calitatea procesuală de persoană vătămată, existând posibilitatea de a participa în proces ca alt subiect procesual;

C. o persoană poate dobândi calitatea de inculpat și în cursul judecății, prin efectul declarației orale a procurorului de punere în mișcare a acțiunii penale.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

72. Nu poate participa în procesul penal:

A. în calitate de persoană vătămată, o persoană juridică;

B. în calitate de avocat al unei părți, martorul citat în cauză;

C. în calitate de martor, un minor care nu a împlinit vârsta de 18 ani.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

3.2. Competența organelor judiciare

73. Competența de judecare a unei cauze aparține:

A. curții de apel, pentru infracțiunea de ucidere din culpă comisă de un avocat, chiar dacă, după citirea actului de sesizare, acesta a fost exclus din profesie;

B. judecătoriei, atunci când, înainte de terminarea cercetării judecătorești, tribunalul a schimbat încadrarea juridică dată faptei pentru care era cercetat inculpatul din tentativă la infracțiunea de omor în infracțiunea de lovire sau alte violențe;

C. curții militare de apel, ca instanță superioară în grad, atunci când s-a procedat la reunirea unei cauze în care erau cercetați militari, care atrăgeau competența de judecată a acestei instanțe, cu o cauză în care erau cercetați militari și civili, aflată în curs de judecată la tribunal.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

74. Identificați care dintre următoarele instanțe are competența funcțională de a judeca în primă instanță, dar nu are competența funcțională de a judeca apeluri:

A. judecătoria;

B. tribunalul;

C. curtea de apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

75. În cazul competenței după calitatea persoanei:

A. instanța rămâne competentă să judece cauza, chiar dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, pierde acea calitate, însă infracțiunea ce formează obiectul cauzei a fost săvârșită în legătură cu atribuțiile de serviciu ale acestuia;

B. Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează cauza dacă inculpatul a dobândit calitatea de deputat în cursul judecării cauzei în primă instanță, după citirea actului de sesizare;

C. instanța rămâne competentă să judece cauza privind o infracțiune de viol, chiar dacă inculpatul, după comiterea infracțiunii, a pierdut calitatea de avocat după sesizarea instanței prin rechizitoriu, cauza fiind în procedura de cameră preliminară.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

76. Inculpatul AV este judecat în primă instanță de Judecătoria Ploiești pentru săvârșirea unei infracțiuni de ucidere din culpă, comisă cu prilejul unui accident de circulație pe care, aflându-se în vacanță, inculpatul l-a produs cu autoturismul personal. La data de 22.07.2021, inculpatul AV dobândește calitatea de deputat. În această situație:

A. Judecătoria Ploiești își va păstra competența de a judeca dosarul privindu-l pe inculpatul AV și după data de 22.07.2021, întrucât infracțiunea comisă de inculpat nu are legătură cu atribuțiile sale de serviciu;

B. dacă Judecătoria Ploiești își va declina competența de soluționare a cauzei privind pe inculpatul AV, probele administrate în cursul judecății până la data de 22.07.2021 pot fi menținute de instanța căreia i s-a declinat competența;

C. dacă Judecătoria Ploiești va decide să își decline competența de soluționare a cauzei, va pronunța în acest sens o sentință.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

77. Inculpatul X a fost trimis în judecată prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria Pitești cu privire la infracțiunea de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 alin. (2) CP. În cursul cercetării judecătorești, instanța dispune schimbarea încadrării juridice în infracțiunea de tentativă la omor, pentru care competența de judecată revine Tribunalului Argeș. În raport de această situație:

A. Judecătoria Pitești va continua să judece cauza și sub noua încadrare juridică;

B. Judecătoria Pitești își va declina competența în favoarea Tribunalului Argeș;

C. dacă Judecătoria Pitești își declină competența în favoarea Tribunalului Argeș, această din urmă instanță va putea la rândul său să schimbe din nou încadrarea juridică în infracțiunea de lovire sau alte violențe, dar nu își va mai declina din nou competența în favoarea Judecătoriei Pitești, întrucât operează prorogarea de competență.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

78. Prin rechizitoriul întocmit de Parchetul de pe lângă Judecătoria Brașov, inculpatul X domiciliat în municipiul Brașov, județul Brașov, a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni de furt calificat, faptă comisă în municipiul Arad, județul Arad. Potrivit normelor de competență teritorială, cuprinse în art. 41 CPP, procurorul va înainta rechizitoriul la:

A. Judecătoria Arad;

B. Judecătoria Brașov;

C. Judecătoria Arad sau Judecătoria Brașov, competența fiind alternativă.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

**79. La al patrulea termen de judecată la Judecătoria Sectorului 2 a cauzei penale având ca obiect judecarea infracțiunii prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 193 CP (lovirea sau alte violențe), săvârșită în Pitești de inculpatul AB, domiciliat în București – Sector 2, după audierea inculpatului, partea vătămată BC, domiciliată în Pitești, a invocat, în temeiul dispozițiilor art. 47 alin. (3) CPP, excepția de necompetență teritorială a Judecătoriei Sectorului 2, motivând că, deoarece fapta fusese săvârșită în Pitești, Judecătoria Pitești este competentă teritorial să soluționeze cauza. Judecătoria Sectorului 2 a admis excepția de necompetență teritorială invocată de BC și, prin sentință, și-a declinat competența

către Judecătoria Pitești. La primul termen de judecată al cauzei, Judecătoria Pitești, din oficiu, a ridicat excepția necompetenței teritoriale, întemeiată pe faptul că partea (persoana – n.n.) vătămată sesizase cu plângerea sa prealabilă Poliția Sectorului 2, și și-a declinat competența, trimițând cauza către Judecătoria Sectorului 2. Pentru a verifica corectitudinea acestor sentințe, trebuie să aveți în vedere instituțiile:

A. competenței teritoriale;
B. conflictului de competență;
C. nulității absolute.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

80. Cauza privind săvârșirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată săvârșite de către X, judecător în cadrul Judecătoriei Ploiești, se află pe rolul Curții de Apel București în cursul judecății în primă instanță. Excepția de necompetență teritorială a Curții de Apel București:

A. nu poate fi invocată din oficiu de către instanța de judecată;
B. va fi respinsă ca tardivă dacă este invocată de inculpat după audierea părții civile;
C. va fi respinsă ca inadmisibilă dacă este invocată de persoana vătămată.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

81. În cazul conflictului de competență între două instanțe:

A. judecata se suspendă până la soluționarea conflictului pozitiv de competență;
B. judecata se suspendă până la soluționarea conflictului negativ de competență;
C. judecata cauzei continuă, indiferent dacă se soluționează un conflict pozitiv sau negativ de competență.
(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

82. Potrivit regulilor de competență:

A. tribunalul judecă în primă instanță infracțiunile date potrivit legii în competența sa, soluționează conflicte de competență ivite între judecătoriile din circumscripția sa, contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie în cazurile prevăzute de lege;
B. judecătoria judecă în primă instanță toate infracțiunile, însă soluționează și alte cauze date anume în competența sa potrivit legii;
C. curtea de apel soluționează apeluri, cereri de strămutare, conflicte de competență ivite între instanțele din circumscripția sa și recursuri în interesul legii.
(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

83. Infracțiunea de omor calificat comisă asupra unui magistrat-asistent de la Înalta Curte de Casație și Justiție va fi judecată de:

A. tribunal;
B. curtea de apel;
C. Înalta Curte de Casație și Justiție.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

84. Competența de a judeca în primă instanță o infracțiune de omor săvârșită de o persoană care, fără a avea o altă calitate, după începerea urmăririi penale în cauză, devine notar public aparține:

A. judecătoriei;
B. tribunalului;
C. curții de apel.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

85. Înalta Curte de Casație și Justiție este competentă să judece:

A. în primă instanță, infracțiunea de vătămare corporală din culpă comisă de un judecător al curții militare de apel;
B. în primă instanță, infracțiunea de tentativă de omor comisă de un grefier de la judecătorie asupra unui procuror al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
C. ca instanță de apel, calea de atac declarată împotriva sentinței prin care instanța de fond competentă a judecat infracțiunea săvârșită de un judecător al Curții Constituționale.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

86. Curtea de apel este competentă să judece cauza în primă instanță, atunci când:

A. inculpatul, cercetat pentru infracțiunea de înșelăciune, a devenit avocat după sesizarea judecătoriei, iar aceasta și-a declinat competența față de noua calitate a inculpatului;
B. inculpatul, expert judiciar, a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de mărturie mincinoasă;
C. inculpatul, fost procuror, a fost trimis în judecată pentru infracțiunea de represiune nedreaptă, calitate pe care a pierdut-o însă în faza de urmărire penală, dându-și demisia.
(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

87. Curtea de apel:

A. judecă în primă instanță infracțiunile săvârșite de magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție;
B. judecă în primă instanță infracțiunile săvârșite de judecătorii de la curțile de apel și curtea militară de apel, precum și de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe;
C. judecă în primă instanță infracțiunile săvârșite de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

88. Inculpatul MM, judecător în cadrul tribunalului militar, cu gradul de colonel, a fost trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de amenințare, prevăzută de art. 206 CP. Instanța competentă să judece în primă instanță este:

A. curtea de apel;
B. curtea militară de apel;
C. Înalta Curte de Casație și Justiție.
(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

89. În materie penală, tribunalul:

A. poate judeca apeluri, în anumite cazuri;
B. poate soluționa contestații, în anumite cazuri;
C. poate soluționa cereri de strămutare, în anumite cazuri.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

90. Tribunalul:

A. soluționează conflictele de competență ivite între parchetele de pe lângă judecătoriile din circumscripția sa;
B. soluționează cererile de strămutare a judecării unei cauze de la judecătoria competentă la o altă judecătorie din circumscripția sa;
C. soluționează contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie în cazurile prevăzute de lege.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

91. Tribunalul este competent să judece:

A. o cauză penală în care adjunctul Avocatului Poporului este trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită;
B. contestația împotriva încheierii de luare a măsurilor asigurătorii de către instanță într-o cauză având ca obiect infracțiunea de distrugere calificată;
C. cererea de abținere a judecătorului de la o judecătorie din raza sa teritorială, care nu poate fi soluționată de niciun alt judecător din cadrul acelei judecătorii.
(admitere INM, noiembrie 2019)

92. Tribunalul:

A. soluționează cereri de strămutare;
B. judecă în primă instanță infracțiuni pentru care urmărirea penală s-a efectuat de către Direcția Națională Anticorupție;
C. judecă apelurile împotriva hotărârii pronunțate în primă instanță de judecători.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

93. Înalta Curte de Casație și Justiție:

A. judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
B. judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel;
C. judecă în primă instanță infracțiunile săvârșite de generali, mareșali și amirali.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

94. Înalta Curte de Casație și Justiție:

A. nu este instanță de executare cu privire la soluțiile date în acțiunea penală;
B. este singura instanță care poate soluționa cereri de strămutare;
C. soluționează apeluri împotriva sentințelor pronunțate de oricare altă instanță.
(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

95. Apelul declarat într-o cauză penală privind o infracțiune săvârșită de un avocat se judecă de către:

A. Înalta Curte de Casație și Justiție;
B. curtea de apel;
C. tribunal.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

96. În competența următoarelor instanțe judecătorești intră judecarea contestației, dar nu intră judecarea apelului:

A. tribunal;
B. curte de apel;

C. Înalta Curte de Casație și Justiție.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

97. Competența:

A. personală se raportează, după caz, la momentul săvârșirii infracțiunii sau la un moment ulterior;

B. teritorială rămâne câștigată instanței dacă excepția de necompetență a fost invocată după audierea inculpatului de către instanța de judecată;

C. funcțională este determinată de natura infracțiunii.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

98. În cursul cercetării judecătorești derulate în fața primei instanțe se dispune schimbarea încadrării juridice într-o infracțiune pentru care, conform legii, competența de judecată revine unei instanțe inferioare. În această ipoteză, instanța care a schimbat încadrarea juridică:

A. își va declina în mod obligatoriu competența de soluționare a cauzei către instanța inferioară;

B. va continua întotdeauna să judece cauza și sub noua încadrare juridică;

C. va continua să judece cauza și sub noua încadrare juridică, dar numai dacă fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale inculpatului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

99. În timpul efectuării urmăririi penale în cauza Z/P/2015 în care s-a început urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunii de distrugere în variantă agravată [art. 253 alin. (3) CP], din probele existente în cauză au rezultat indicii rezonabile că fapta a fost săvârșită de către AB, care la data săvârșirii faptei era judecător în cadrul Curții de Apel Craiova, funcție pe care o deține și în prezent. În consecință, organul de cercetare a trimis de îndată cauza procurorului din Parchetul de pe lângă Judecătoria Craiova, care exercita supravegherea în cauză, pentru ca acesta să sesizeze Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova ca organ competent. Având în vedere această situație:

A. organul de cercetare penală a procedat în mod corect;

B. organul de cercetare trebuia să trimită cauza direct la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova;

C. organul de cercetare trebuia să trimită cauza direct la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, acesta fiind organul competent potrivit legii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

100. Judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia:

A. verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală;

B. soluționează, în cursul urmăririi penale, cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau orice alte sesizări privind măsurile asigurătorii;

C. soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

101. Judecătorul de cameră preliminară poate dispune:

A. clasarea;

B. achitarea;

C. începerea judecății.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

102. În cazul în care Direcția Națională Anticorupție dispune trimiterea în judecată a inculpatului X, avocat, pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență și, prin același rechizitoriu, dispune clasarea cauzei cu privire la inculpatul Y, șoferul lui X, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de mărturie mincinoasă, plângerea prin care Y contestă temeiul soluției de clasare este de competența judecătorului de cameră preliminară de la:

A. curtea de apel;

B. tribunal;

C. judecătorie.

(admitere INM, noiembrie 2019)

103. În desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea funcției de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată este incompatibilă cu:

A. exercitarea funcției de dispoziție asupra

drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală;

B. exercitarea funcției de judecată;

C. exercitarea funcției de urmărire penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

104. Judecătorul de drepturi și libertăți:

A. poate audia anticipat un martor doar dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală;

B. încuviințează cererea de efectuare a percheziției domiciliare în cursul urmăririi penale;

C. poate dispune prelungirea măsurii controlului judiciar în cursul urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

105. Necompetența materială a judecătoriei poate fi invocată:

A. doar până la începerea cercetării judecătorești;

B. în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive;

C. ca motiv de contestație în anulare.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

106. Excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței superioare celei competente potrivit legii poate fi invocată:

A. până la începerea cercetării judecătorești;

B. până la terminarea cercetării judecătorești;

C. în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014; primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

107. În cursul cercetării judecătorești, în cauza aflată pe rolul Judecătoriei Sectorului 2 București, în care inculpatul AB era judecat pentru comiterea infracțiunii de furt, instanța, din oficiu, a invocat necompetența sa teritorială, întrucât infracțiunea a fost comisă în Sectorul 1, competentă teritorial fiind Judecătoria Sectorului 1. Cu privire la această excepție de necompetență teritorială, instanța:

A. în măsura în care va fi dovedită, va admite excepția și va declina cauza Judecătoriei Sectorului 1, competentă teritorial;

B. va respinge excepția, întrucât nu a fost invocată cu respectarea condițiilor prevăzute de lege;

C. nu va admite excepția, deoarece excepția de necompetență teritorială nu poate fi invocată din oficiu de instanță.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

108. Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Constanța, inculpatul X, administrator al SC Y SRL, a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 din Legea nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cauza fiind înregistrată pe rolul Curții de Apel Constanța. Excepția de necompetență materială a instanței astfel sesizate poate fi invocată:

A. până la începerea cercetării judecătorești în cauză;

B. până la închiderea procedurii de cameră preliminară;

C. în tot cursul judecății, până la pronunțarea unei hotărâri definitive.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

109. Excepția de necompetență:

A. personală a instanței inferioare celei competente poate fi invocată cel târziu până la pronunțarea hotărârii în primă instanță;

B. materială poate fi invocată din oficiu de instanța superioară celei competente potrivit legii, până cel mai târziu la începerea cercetării judecătorești, încălcarea acestor norme de competență atrăgând sancțiunea nulității absolute;

C. teritorială a organelor de urmărire penală poate fi invocată de persoana vătămată și înainte de punerea în mișcare a acțiunii penale.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

110. Excepția de necompetență teritorială a instanței de judecată:

A. nu poate fi invocată de procuror;

B. nu poate fi invocată de partea civilă;

C. nu poate fi invocată după începerea cercetării judecătorești.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

**111. Inculpatul X este judecat în primă instanță de Tribunalul Iași pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la omor, constând în aceea că, în contextul unei altercații într-un bar, a lovit victima în mod repetat cu o bâtă. În cursul cercetării judecătorești, la termenul

din 22.03.2022, instanța admite cererea de schimbare a încadrării juridice formulată de inculpat și, pe cale de consecință, schimbă încadrarea juridică în infracțiunea de lovire sau alte violențe, pentru care este necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate și pentru care competența de judecată în primă instanță aparține Judecătoriei Iași. Față de această situație, Tribunalul Iași dispune citarea persoanei vătămate pentru termenul următor (din 08.05.2022) pentru a o întreba dacă înțelege sau nu să facă plângere prealabilă. La data de 25.03.2022, inculpatul X depune la dosarul cauzei o cerere prin care solicită ca Tribunalul Iași să își decline competența către Judecătoria Iași. De asemenea, tot la data de 25.03.2022, procurorul depune la dosar o cerere prin care solicită ca judecata în fața Tribunalul Iași să fie suspendată până la prezentarea persoanei vătămate, invocând riscul ca, în raport de noua încadrare juridică dată faptei, să intervină prescripția răspunderii penale. Apreciați ca fiind corecte următoarele afirmații:

A. ambele cereri depuse la data de 25.03.2022 vor fi respinse de către instanță;

B. dacă persoana vătămată nu formulează plângere prealabilă, instanța va dispune încetarea procesului penal;

C. cererea inculpatului X de declinare a competenței trebuie respinsă, dar cererea procurorului de suspendare a judecății trebuie admisă.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

112. Inculpatul AB a fost trimis în judecată de procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul București, pentru comiterea infracțiunii de omor, prevăzută de art. 188 alin. (1) CP, de competența tribunalului. În cursul cercetării judecătorești, la cererea inculpatului, tribunalul a pus în discuție schimbarea încadrării juridice din omor în ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 alin. (1) CP, infracțiune de competența judecătoriei. În cazul în care se va dispune schimbarea încadrării juridice:

A. cauza va fi declinată judecătoriei competente să soluționeze cauza potrivit regulilor de competență materială;

B. tribunalul va continua judecarea cauzei;

C. cauza va fi declinată judecătoriei competente numai dacă părțile sunt de acord.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

113. Hotărârea prin care prima instanță de judecată își declină competența:

A. poate fi atacată separat cu apel de către procuror, părți și persoana vătămată;

B. nu este supusă căilor de atac;

C. poate fi atacată cu contestație de către procuror, părți și persoana vătămată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

114. Dacă declinarea a fost determinată de competența materială sau după calitatea persoanei:

A. instanța căreia i s-a trimis cauza poate menține, motivat, probele administrate, actele îndeplinite și măsurile dispuse de instanța care și-a declinat competența;

B. instanța căreia i s-a trimis cauza nu poate menține probele administrate, actele îndeplinite și măsurile dispuse de instanța care și-a declinat competența;

C. probele administrate, actele îndeplinite și măsurile dispuse se mențin.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

115. În cazul declinării de competență a instanțelor judecătorești:

A. dacă declinarea a fost determinată de necompetența teritorială, probele administrate în cauza declinată se mențin;

B. dacă declinarea a fost determinată de necompetența materială, instanța căreia i s-a trimis cauza nu poate menține probele administrate de instanța care și-a declinat competența;

C. indiferent de motivul declinării, având în vedere respectarea principiului nemijlocirii administrării probelor, instanța căreia i s-a trimis cauza nu poate menține probele administrate.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

116. Prin sentința penală pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București s-a dispus declinarea cauzei spre competentă judecare către Tribunalul Cluj. După înregistrarea dosarului, Tribunalul Cluj, analizând criteriile de competență incidente, apreciază că în cauză competența aparține Judecătoriei Sectorului 1 București, astfel că dispune declinarea cauzei către această instanță. În raport cu această situație:

A. sesizarea instanței competente să soluționeze conflictul negativ de competență se poate face și de procuror;

B. instanța competentă să soluționeze conflictul de competență este Înalta Curte de Casație și Justiție;

C. instanța competentă se va pronunța asupra conflictului de competență printr-o decizie supusă apelului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

117. Prin sentința penală pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București s-a dispus declinarea cauzei spre competentă judecare către Tribunalul București. După înregistrarea dosarului, Tribunalul București, analizând criteriile de competență incidente, apreciază că în cauză competența aparține Judecătoriei Sectorului 1 București, astfel că dispune declinarea cauzei către această instanță. În raport cu această situație:

A. sesizarea instanței competente să soluționeze conflictul negativ de competență se poate face și de procuror;

B. instanța competentă să soluționeze conflictul de competență este Înalta Curte de Casație și Justiție;

C. instanța competentă se va pronunța asupra conflictului de competență prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

118. Judecătoria X, investită cu rechizitoriul Parchetului de pe lângă această instanță, declină competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Y, pe motiv că fapta a fost comisă în raza de competență a acesteia. Judecătoria Y, constatând că este într-adevăr competentă:

A. va relua procedura din etapa camerei preliminare, deoarece încheierea de începere a judecății a fost pronunțată de un judecător de cameră preliminară de la Judecătoria X;

B. va menține toate actele efectuate și măsurile dispuse și va continua judecata;

C. va trimite cauza Parchetului de pe lângă Judecătoria Y pentru refacerea urmăririi penale.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

119. Pe rolul Tribunalului București, Secția penală, s-a înregistrat la data de 02.03.2016 dosarul în care Direcția Națională Anticorupție – Structura centrală – l-a trimis în judecată pe inculpatul X pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită. Înainte de terminarea cercetării judecătorești, inculpatul depune la dosarul cauzei o adresă emisă de către Uniunea Națională a Notarilor Publici din România din care rezultă că a dobândit calitatea de notar public începând cu 01.07.2016. Ca urmare a acestei situații:

A. Tribunalul București trebuie să își decline competența în favoarea Curții de Apel București;

B. Tribunalul București trebuie să își decline competența în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție;

C. competența Tribunalului București nu se schimbă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

120. Urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către procuror în cazul:

A. infracțiunii de ultraj prevăzute de art. 257 CP;

B. infracțiunilor care au avut ca urmare moartea unei persoane;

C. infracțiunii de înșelăciune prevăzute de art. 244 CP, săvârșită de un auditor public extern.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

121. În cazul săvârșirii unei infracțiuni de furt calificat de către inculpatul X având calitatea de militar cu grad de general, împreună cu coinculpații Y și Z – ambii civili:

A. urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de procurorul militar competent, numai față de inculpatul X;

B. urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de procurorul militar competent, față de toți inculpații;

C. competența de judecare a cauzei în primă instanță revine curții militare de apel, față de toți inculpații.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

122. În dosarul nr. 24/P/2020 se efectuează urmărirea penală pentru o infracțiune de omor comisă în coautorat de un inculpat militar și un inculpat civil. Procurorul emite rechizitoriul prin care dispune trimiterea în

judecată a ambilor inculpaţi. Pentru această situaţie legea prevede că:

A. procurorul care a efectuat urmărirea penală este un procuror militar;

B. procedura de cameră preliminară se va desfăşura la o instanţă militară;

C. judecata se va desfăşura la o instanţă civilă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

123. Organele de ordine publică, în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu, surprind săvârşirea unei tâlhării şi îl prind pe făptuitor, întocmind ulterior un proces-verbal cu privire la împrejurările constatate. În acest caz:

A. organele de ordine publică pot dispune măsura preventivă a reţinerii, chiar înainte de începerea urmăririi penale;

B. organele de ordine publică nu pot face percheziţia corporală a făptuitorului;

C. persoanele care au întocmit procesul-verbal pot fi audiate în cursul procesului penal în calitate de martori.

(admitere INM şi în magistratură, 2021)

124. În faţa instanţei de judecată (în cursul cercetării judecătoreşti) persoana vătămată înţelege să solicite în scris şi motivat recuzarea procurorului de şedinţă, invocând lipsa de imparţialitate a acestuia. Instanţa de judecată:

A. poate admite cererea, dispunând desemnarea de către parchet a altui procuror de şedinţă;

B. va respinge cererea ca inadmisibilă;

C. va soluţiona cererea de recuzare, dar fără participarea procurorului recuzat.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

125. Judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a soluţionat contestaţia formulată de inculpat împotriva ordonanţei procurorului de luare a măsurilor asigurătorii este incompatibil:

A. să dispună în cursul urmăririi penale luarea măsurii arestului la domiciliu al inculpatului;

B. să dispună în cursul urmăririi penale emiterea unui mandat de aducere a inculpatului, atunci când pentru executarea mandatului este necesară pătrunderea fără consimţământ într-un domiciliu sau sediu;

C. să confirme ordonanţa de renunţare la urmărirea penală dispusă faţă de inculpat.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

126. Este incompatibil să judece cauza în primă instanţă judecătorul care:

A. a soluţionat contestaţia împotriva încheierii prin care s-a prelungit măsura arestului la domiciliu al inculpatului;

B. a admis sesizarea procurorului de audiere anticipată a părţii civile;

C. a confirmat ordonanţa de redeschidere a urmăririi penale, întrucât nu a existat împrejurarea pe care se întemeia clasarea.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

127. Nu poate face parte din completul care judecă în primă instanţă o cauză penală:

A. judecătorul care, în cursul urmăririi penale în calitate de judecător de drepturi şi libertăţi, a respins propunerea de luare a unei măsuri preventive în dosar, apreciind că nu sunt probe privind săvârşirea infracţiunii;

B. judecătorul care, în cursul procedurii de cameră preliminară, a dispus începerea judecăţii în cauză, întrucât a respins ca neîntemeiate toate cererile şi excepţiile formulate de inculpat;

C. judecătorul care, în calitatea sa anterioară de avocat, a acordat asistenţă juridică inculpatului într-o altă cauză penală, soluţionată prin clasare.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

128. Este incompatibil:

A. să se pronunţe asupra legalităţii şi temeiniciei ordonanţei procurorului prin care s-a dispus redeschiderea urmăririi penale judecătorul care anterior a soluţionat plângerea împotriva ordonanţei procurorului prin care se dispusese luarea măsurii controlului judiciar;

B. să soluţioneze o cerere de revizuire judecătorul care anterior a soluţionat plângerea împotriva ordonanţei prin care procurorul a dispus clasarea pe motiv că a intervenit prescripţia;

C. să soluţioneze cauza în fond judecătorul care anterior a soluţionat contestaţia formulată de unul dintre inculpaţi împotriva încheierii de menţinere a arestării preventive pronunţate în procedura de cameră preliminară.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

129. Este incompatibil:

A. judecătorul de cameră preliminară, învestit să soluţioneze contestaţia împotriva luării măsurii sechestrului asigurător, atunci când în cursul urmăririi penale a soluţionat plângerea prin care inculpatul a solicitat modificarea unei obligaţii din conţinutul controlului judiciar dispus de procuror;

B. judecătorul învestit cu o cerere de redeschidere a procesului penal, care anterior a admis plângerea împotriva soluţiei de clasare a procurorului şi a trimis cauza la procuror pentru completarea urmăririi penale;

C. judecătorul care a soluţionat contestaţia împotriva încheierii de menţinere a arestului la domiciliu în procedura de cameră preliminară şi care este învestit ulterior şi cu contestaţia împotriva încheierii de menţinere a acestei măsuri în cursul judecăţii.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

130. Nu este incompatibil:

A. să soluţioneze o propunere de arestare preventivă judecătorul care a emis mandatul de percheziţie domiciliară a locuinţei inculpatului în aceeaşi cauză;

B. să judece cauza în fond judecătorul care, în procedura camerei preliminare, a dispus excluderea ca nelegale a unor probe administrate în cursul urmăririi penale;

C. să fie judecător de cameră preliminară judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a emis în cauză un mandat de aducere a suspectului în faţa procurorului în vederea audierii.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

131. Este întotdeauna incompatibil să soluţioneze contestaţia împotriva încheierii prin care instanţa a dispus menţinerea controlului judiciar judecătorul care în aceeaşi cauză:

A. a admis contestaţia procurorului şi a înlăturat dispoziţia de excludere a raportului de expertiză;

B. a procedat la audierea anticipată a unui martor;

C. a respins anterior contestaţia formulată de un coinculpat împotriva aceleiaşi încheieri de şedinţă.

(admitere INM, noiembrie 2019)

132. Inculpatul AB a fost trimis în judecată pentru comiterea infracţiunii de tulburare de posesie prevăzute de art. 256 CP. În cursul cercetării judecătoreşti, persoana vătămată a precizat că judecătorul care soluţionează cauza se află în stare de incompatibilitate, întrucât, anterior, în calitate de procuror, a efectuat acte de urmărire penală în această cauză. Cererea de recuzare formulată de persoana vătămată:

A. va fi soluţionată de un alt complet, prin sentinţă supusă apelului odată cu fondul cauzei;

B. în caz de admitere a cererii, se va stabili şi în ce măsură actele îndeplinite sau măsurile dispuse anterior în cauză se menţin;

C. va fi respinsă ca inadmisibilă, deoarece nu poate fi introdusă decât de inculpat sau procuror.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

133. După finalizarea cercetării judecătoreşti în faţa primei instanţe, preşedintele completului acordă cuvântul procurorului în cadrul dezbaterilor. După ce procurorul finalizează concluziile, susţinând în esenţă condamnarea inculpaţilor, preşedintele completului, având în vedere ora târzie, dispune întreruperea dezbaterilor şi continuarea acestora în ziua următoare. În continuarea dezbaterilor a doua zi, avocatul inculpatului formulează cerere de recuzare împotriva respectivului procuror, motivând că acesta şi-a spus părerea asupra acuzaţiilor în ziua anterioară. Cererea de recuzare întemeiată pe acest motiv urmează a fi:

A. soluţionată de procurorul ierarhic superior;

B. respinsă;

C. admisă.

(admitere INM şi în magistratură, 2021)

134. Inculpatul X, aflat în stare de arest preventiv, este judecat în primă instanţă la Tribunalul Argeş, completul fiind format din judecătorul A. În cursul cercetării judecătoreşti, după ce completul a verificat de două ori şi a menţinut măsura arestării preventive, inculpatul X formulează cerere de recuzare a judecătorului A, motivând că acesta se află în relaţii de prietenie cu procurorul care a întocmit rechizitoriul. Cererea de recuzare este admisă şi în

cauză este desemnat un alt complet care să procedeze la judecată, format din judecătorul B. În această situaţie:

A. arestarea preventivă a inculpatului X a încetat de drept la momentul admiterii cererii de recuzare a judecătorului A;

B. este admisibilă o nouă cerere de recuzare, pe care inculpatul X o formulează împotriva judecătorului B, pentru acelaşi motiv de prietenie între acesta şi procurorul care a întocmit rechizitoriul;

C. încheierea prin care s-a admis cererea de recuzare a judecătorului A nu poate fi desfiinţată de instanţa care va judeca apelul împotriva sentinţei pe care Tribunalul Argeş o va pronunţa în cauză.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

135. Prin rechizitoriul nr. X/P/2021 întocmit de Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti, inculpatul BC a fost trimis în judecată în stare de arest preventiv pentru săvârşirea infracţiunii de omor, faptă prevăzută şi pedepsită de dispoziţiile art. 188 CP, instanţa sesizată cu judecarea cauzei fiind Tribunalul Bucureşti. La primul termen de judecată stabilit în cauză, inculpatul BC, prin apărător ales, a formulat o cerere de recuzare a judecătorului fondului, cerere întemeiată pe dispoziţiile art. 64 alin. (1) lit. f) (există o suspiciune rezonabilă că imparţialitatea judecătorului este afectată). În aceste condiţii, consideraţi că:

A. dacă inculpatul formulează o cerere de recuzare a judecătorului chemat să decidă asupra recuzării, aceasta va fi respinsă ca inadmisibilă;

B. judecătorul recuzat nu se poate pronunţa asupra măsurilor preventive;

C. cererea de recuzare se soluţionează prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

136. Reunirea cauzelor este obligatorie:

A. în cazul infracţiunii continuate;

B. în toate cazurile când între două sau mai multe infracţiuni există legătură şi reunirea cauzelor se impune pentru buna înfăptuire a justiţiei;

C. în cazul concursului real de infracţiuni.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

137. Reunirea cauzelor este obligatorie:

A. atunci când la săvârşirea unei infracţiuni au participat două sau mai multe persoane;

B. atunci când două infracţiuni au fost săvârşite de aceeaşi persoană printr-o acţiune unică;

C. atunci când două sau mai multe infracţiuni au fost săvârşite de aceeaşi persoană prin acte diferite.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

138. Reunirea cauzelor penale este obligatorie atunci când:

A. două infracţiuni au fost săvârşite de aceeaşi persoană prin acţiuni distincte;

B. cauzele au ca obiect acte materiale care alcătuiesc o singură infracţiune;

C. între infracţiuni există o legătură şi reunirea cauzelor se impune pentru o mai bună înfăptuire a justiţiei.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

139. Pe rolul Judecătoriei Sectorului 2 Bucureşti se află înregistrată cauza privind infracţiunea de înşelăciune săvârşită de inculpatul AB în dauna societăţii X, cauză în care urmează să se dea citire actului de sesizare a instanţei de judecată. Pe rolul Tribunalului Bucureşti se află înregistrată o cauză având ca obiect o infracţiune de dare de mită săvârşită tot de către inculpatul AB, cauză în care mai sunt de audiat doar 2 martori. În această situaţie:

A. cauzele pot fi reunite dacă prin aceasta nu se întârzie judecata, chiar dacă se află în etape diferite ale judecăţii în primă instanţă;

B. cauzele nu pot fi reunite, întrucât nu se află în aceeaşi etapă a judecăţii;

C. săvârşirea mai multor infracţiuni de către aceeaşi persoană nu reprezintă un caz de reunire facultativă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

140. Pe rolul Tribunalului Bucureşti, Secţia penală, se află cauza în care inculpatul AB a fost trimis în judecată pentru săvârşirea infracţiunii de trafic de influenţă prevăzute de art. 291 CP. Având în vedere legătura existentă între această cauză şi cauza aflată pe rolul Curţii Militare de Apel Bucureşti în care inculpatul CD, general la data săvârşirii faptei, a fost trimis în judecată pentru săvârşirea infracţiunii de abuz în serviciu prevăzute de art. 297 alin. (1) CP, cele două cauze au fost reunite, considerându-se că reunirea cauzelor se impune pentru buna înfăptuire a justiţiei. Competenţa de a judeca cauzele reunite aparţine:

A. Curţii de Apel Bucureşti;

B. Curţii Militare de Apel Bucureşti;

C. Tribunalului Militar Bucureşti.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

DREPT PROCESUAL PENAL. I. PARTEA GENERALĂ

141. Reunirea a două cauze care au acelaşi obiect şi privesc pe acelaşi inculpat se poate dispune:

A. din oficiu, de către procuror, în cursul urmăririi penale;

B. din oficiu, de către instanţă, în cursul judecăţii în primă instanţă;

C. numai la cererea părţilor, în calea contestaţiei declarate de către acestea.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

142. Prin rechizitoriul întocmit de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 Bucureşti, au fost trimişi în judecată inculpaţii AB, RG, CI şi VG, pentru săvârşirea în concurs real a infracţiunilor de înşelăciune şi de fals în înscrisuri sub semnătură privată. După epuizarea procedurii de cameră preliminară, în cauză s-a început cercetarea judecătorească de către Judecătoria Sectorului 2 Bucureşti. Prin raportare la stadiul procesual:

A. instanţa poate dispune din oficiu disjungerea cu privire la unele dintre infracţiuni;

B. instanţa poate dispune, la cererea inculpatului AB, disjungerea cu privire la unele dintre infracţiuni;

C. instanţa nu poate dispune, la cererea persoanei vătămate, disjungerea cu privire la unele dintre infracţiuni.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

143. Prorogarea de competenţă operează:

A. numai în favoarea instanţei superioare în grad;

B. în favoarea instanţei iniţial învestite şi care era competentă după calitatea inculpatului, atunci când, după citirea actului de sesizare, acesta şi-a pierdut calitatea avută;

C. în favoarea instanţei iniţial învestite, dacă, după citirea actului de sesizare, inculpatul devine membru în Parlamentul European.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

144. Prin încheierea rămasă definitivă la data de 14.03.2020, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Piteşti a dispus începerea judecăţii cu privire la inculpatul X pentru săvârşirea infracţiunii de vătămare corporală din culpă. În rechizitoriul întocmit de Parchetul de pe lângă Judecătoria Piteşti, s-a reţinut că inculpatul a provocat, din neglijenţa sa, un accident de circulaţie în urma căruia s-a cauzat o infirmitate persoanei vătămate A. În cursul judecăţii în primă instanţă, după citirea actului de sesizare, inculpatul X a promovat examenul de admitere în barou şi a dobândit calitatea de avocat. În aceste condiţii, Judecătoria Piteşti:

A. îşi va declina competenţa către Curtea de Apel Piteşti;

B. va continua să judece cauza fără să îşi decline competenţa;

C. va respinge excepţia necompetenţei după calitatea persoanei a Parchetului de pe lângă Judecătoria Piteşti, care a efectuat urmărirea penală în cauză.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

145. Cererea de strămutare a judecării cauzei:

A. se soluţionează în şedinţă publică;

B. nu se poate soluţiona în caz de nereprezentare a părţilor;

C. se soluţionează prin sentinţă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

146. Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie sau curtea de apel competentă soluţionează cererea de strămutare:

A. prin sentinţă care poate fi atacată cu contestaţie de către procuror şi părţi;

B. prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac;

C. prin sentinţă care nu este supusă niciunei căi de atac.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

147. Cererea de strămutare:

A. poate fi soluţionată şi de către curtea militară de apel;

B. determină suspendarea judecării cauzei în toate situaţiile;

C. se depune la instanţa de unde se solicită strămutarea.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

148. Cererea de strămutare:

A. poate fi soluționată de Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către curtea de apel, după caz;

B. nu poate fi formulată în faza de urmărire penală;

C. se soluționează prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

149. Cererea de strămutare:

A. nu poate fi cerută decât de procuror;

B. poate privi și o cauză aflată în procedura de cameră preliminară;

C. odată introdusă, nu determină suspendarea obligatorie a judecării cauzei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

150. În cazul procedurii de strămutare:

A. dacă strămutarea se dispune în cursul procedurii de cameră preliminară, judecarea cauzei în primă instanță se va efectua de către instanța la care s-a strămutat cauza;

B. dacă se dispune strămutarea judecării căii de atac a apelului, rejudecarea cauzei, în caz de desființare a sentinței cu trimitere spre rejudecare, se va efectua de către instanța de judecată care a soluționat fondul și a pronunțat sentința atacată;

C. strămutarea judecării căii de atac a apelului poate fi dispusă numai de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

151. Prin sentința penală nr. 778/2014 a Judecătoriei Deva, s-a dispus condamnarea inculpatului X la o pedeapsă de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 196 CP (vătămare corporală din culpă). La penultimul termen de judecată, inculpatul a formulat cerere de strămutare a cauzei în temeiul existenței unei suspiciuni rezonabile că imparțialitatea judecătorilor instanței este afectată datorită calității părților, cerere care nu a fost soluționată până la pronunțarea sentinței. Împotriva sentinței penale pronunțate de Judecătoria Deva inculpatul a declarat apel. Dosarul a fost înaintat Tribunalului Hunedoara. La al doilea termen de judecată, Tribunalul Hunedoara a constatat că, prin încheierea nr. 20/2014 a Curții de Apel Alba Iulia, s-a admis cererea de strămutare a cauzei la Judecătoria Sibiu, cu menținerea actelor îndeplinite la instanța de la care s-a strămutat judecarea cauzei. Având în vedere datele speței, arătați care dintre următoarele afirmații sunt corecte:

A. În mod corect cererea de strămutare a fost soluționată de curtea de apel;

B. În mod corect cererea de strămutare s-a soluționat prin încheiere motivată;

C. Tribunalul Hunedoara nu era competent material să judece apelul inculpatului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

152. Prin cererea depusă la Curtea de Apel X, inculpatul AB a solicitat motivat strămutarea cauzei în care era judecat pentru comiterea infracțiunii de furt, de la Judecătoria B la o altă instanță egală în grad, aflată în circumscripția aceleiași curți de apel. Până la soluționarea cererii de strămutare, Judecătoria B a judecat însă cauza și a dispus condamnarea inculpatului. În aceste condiții:

A. Curtea de Apel X va respinge obligatoriu cererea, deoarece a rămas fără obiect;

B. cererea de strămutare va fi soluționată, iar dacă este admisă, hotărârea pronunțată deja este desființată;

C. dacă cererea este respinsă, poate fi atacată cu contestație la Înalta Curte de Casație și Justiție, contestația având efect suspensiv de executare.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

153. După strămutarea cauzei, contestațiile și celelalte căi de atac:

A. se judecă de instanțele corespunzătoare din circumscripția instanței la care s-a strămutat cauza;

B. se judecă de instanțele competente din circumscripția instanței de la care s-a strămutat cauza;

C. se judecă de instanțele competente din circumscripția instanței de la care s-a strămutat cauza, dacă legea nu prevede altfel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

154. Desemnarea unei alte instanțe pentru judecarea cauzei:

A. se poate dispune doar la cererea procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală;

B. este dată exclusiv în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție;

C. se dispune de către instanța competentă prin încheiere.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

155. Procurorul X de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, fiind procuror ce efectuează urmărirea penală în dosarul A/P/2016, în cursul urmăririi penale a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție desemnarea unui alt tribunal care să fie sesizat în cazul în care se va emite rechizitoriul. Cu ocazia soluționării cererii, Înalta Curte de Casație și Justiție:

A. dacă găsește cererea ca fiind întemeiată, trebuie să o admită și să desemneze o altă instanță egală în grad din circumscripția aceleiași curți de apel pentru a fi sesizată în caz că se va emite rechizitoriul;

B. trebuie să decline competența de soluționare a cererii în favoarea curții de apel în a cărei rază teritorială se află tribunalul căruia îi revenea competența de judecată potrivit legii;

C. trebuie să respingă cererea ca inadmisibilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

3.3. Avocatul. Asistența juridică și reprezentarea

156. În cursul urmăririi penale:

A. inculpatul și persoana vătămată prin infracțiunea comisă de acesta pot fi asistate de același avocat;

B. lipsa avocatului suspectului aflat în stare de libertate împiedică efectuarea unei confruntări a acestuia cu persoana vătămată, dacă avocatul a fost încunoștințat despre audiere doar prin notificare telefonică, în ziua precedentă;

C. asistența este obligatorie în toate cazurile când față de suspect se luase măsura de siguranță a internării medicale într-o altă cauză.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

157. Asistența juridică este obligatorie întotdeauna în cursul:

A. urmăririi penale, pentru inculpatul major, cercetat în stare de libertate pentru săvârșirea infracțiunii de viol, pentru care legea prevede închisoarea de la 3 la 10 ani;

B. procedurii de cameră preliminară, pentru inculpatul major, dacă pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de la unu la 5 ani;

C. cercetării judecătorești, pentru persoana vătămată, victimă a infracțiunii de act sexual cu un minor, chiar dacă aceasta a împlinit vârsta de 15 ani la momentul sesizării instanței.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

158. Asistența juridică este obligatorie:

A. la judecarea cererii de reabilitare privind condamnarea la pedeapsa de 6 ani închisoare;

B. în cursul judecății, pentru inculpatul persoană juridică, în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani;

C. la soluționarea plângerii împotriva soluției de clasare dispuse de procuror, pentru intimatul care a avut în cursul urmăririi penale calitatea de suspect cercetat cu privire la o infracțiune de omor.

(admitere în magistratură, mai 2018)

159. Asistența juridică a inculpatului major este obligatorie în cursul procedurii de cameră preliminară atunci când:

A. este trimis în judecată, pentru săvârșirea unei infracțiuni sancționate de lege cu închisoarea de la unu la 5 ani, aflându-se sub control judiciar;

B. se analizează necesitatea dispunerii arestului la domiciliu față de acesta;

C. se pune în discuție constatarea încetării de drept a măsurii arestării preventive.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

160. În cursul urmăririi penale, asistența juridică este obligatorie în următoarele situații:

A. pentru persoana vătămată în vârstă de 13 ani;

B. pentru inculpatul aflat în stare de libertate, dacă legea prevede pentru infracțiunea comisă o pedeapsă mai mare de 5 ani;

C. pentru inculpat, la încheierea unui acord de recunoaștere a vinovăției.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

161. Asistența juridică este obligatorie:

A. pentru martorul minor, în tot cursul procesului penal;

B. pentru inculpat, în cursul procedurii de cameră preliminară, dacă legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani;

C. pentru persoana vătămată majoră arestată în altă cauză, în cursul urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

162. Asistența juridică în cauzele penale este obligatorie:

A. pentru persoana vătămată, numai în cazul în care aceasta este o persoană fără capacitate de exercițiu;

B. pentru partea responsabilă civilmente, dacă este o persoană fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă;

C. pentru partea civilă, dacă este o persoană cu capacitate de exercițiu restrânsă.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

163. Asistența juridică este obligatorie:

A. în cursul judecății, din momentul dispunerii schimbării încadrării juridice, dacă instanța consideră, în temeiul art. 386 CPP, că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare trebuie schimbată într-o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii până la 5 ani;

B. în cazul în care inculpatul – aflat în penitenciar în executarea unei pedepse – trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de înșelăciune, prevăzută de art. 244 alin. (1) CP și pedepsită cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani, se împacă cu persoana vătămată;

C. la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției pentru infracțiunea de furt simplu.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

164. Asistența juridică este obligatorie:

A. în cursul urmăririi penale, pentru inculpatul major, aflat în stare de libertate, care a comis infracțiunea de care este acuzat în timp ce era minor;

B. dacă inculpatul se află în executarea măsurii internării într-un centru educativ, aplicată într-o altă cauză;

C. la examinarea admisibilității în principiu a cererii de revizuire formulate de condamnatul privat de libertate.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

165. Prin rechizitoriul nr. X/P/2022 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului AB și a inculpatei SC Y SA pentru săvârșirea infracțiunii de distrugere calificată, pedepsită cu închisoarea de la 7 la 15 ani. În cuprinsul rechizitoriului s-a reținut că fapta săvârșită a avut ca urmare, printre altele, vătămarea corporală a părții civile BC – minor în vârstă de 15 ani. În aceste condiții, considerați că:

A. asistența juridică nu este obligatorie în cursul judecății în primă instanță pentru inculpatul AB;

B. asistența juridică este obligatorie în cursul judecării apelului pentru inculpatul AB;

C. asistența juridică este obligatorie în cursul judecății în primă instanță pentru inculpatul AB.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

166. În cauza nr. X/P/2021 având ca obiect efectuarea urmăririi penale cu privire la săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală, faptă prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 194 CP, prin ordonanța din data de 15.11.2021, s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva inculpatului AB, acesta fiind arestat într-o altă cauză penală. Prin ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale s-a reținut că, în data de 05.09.2021, inculpatul AB a lovit persoana vătămată DC, minor în vârstă de 15 ani, producându-i acestuia o infirmitate. Considerați că, în cauză:

A. asistența juridică este obligatorie pentru inculpatul AB, având în vedere că acesta este arestat într-o altă cauză penală;

B. determină întotdeauna aplicarea nulității absolute încălcarea dispozițiilor privind asistarea de către avocat a inculpatului atunci când asistența este obligatorie;

C. asistența juridică nu este obligatorie pentru inculpatul AB, având în vedere că inculpatul nu este arestat în aceeași cauză penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

167. În cursul urmăririi penale, avocatul suspectului depune în scris cerere pentru a fi înștiințat despre efectuarea actelor de urmărire penală în cauză, întrucât dorește să asiste la efectuarea acestora. Organul de cercetare penală, pe baza dispoziției procurorului care efectuează urmărirea penală, procedează la audierea martorului X fără înștiințarea apărătorului. Aflând a doua zi despre audierea ce a avut loc fără înștiințarea sa, avocatul are dreptul:

A. să formuleze contestație la judecătorul de drepturi și libertăți împotriva actului de urmărire penală efectuat cu nerespectarea dreptului la apărare și să solicite anularea acestuia;

B. să se adreseze cu o plângere la procurorul ce efectuează urmărirea penală, acesta trebuind să o soluționeze în termen de 20 de zile de la momentul audierii martorului;

C. să formuleze plângere la procurorul ierarhic superior celui ce efectuează urmărirea penală, acesta trebuind să rezolve plângerea și să comunice soluția, precum și motivarea acesteia în cel mult 48 de ore.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

168. Are dreptul de a solicita consultarea dosarului pe parcursul procesului penal:

A. numai avocatul suspectului sau al inculpatului;

B. numai avocatul părților în procesul penal;

C. avocatul părților și al subiecților procesuali principali.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

169. Pe parcursul procesului penal:

A. subiecții procesuali principali nu au dreptul de a solicita consultarea dosarului;

B. are dreptul de a solicita consultarea dosarului numai avocatul părților în procesul penal;

C. avocatul părților și al subiecților procesuali principali are dreptul de a solicita consultarea dosarului.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

170. Avocatul persoanei vătămate:

A. are dreptul de a solicita consultarea dosarului și în cursul urmăririi penale;

B. are dreptul de a formula contestație împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus respingerea propunerii de luare a măsurii arestării preventive a inculpatului;

C. are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală, în condițiile legii.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

171. Prin procesul-verbal întocmit la data de 05.05.2018, lui AB i s-a adus la cunoștință, de către organele de urmărire penală, că prin ordonanța din data de 03.05.2018 s-a dispus, față de acesta, efectuarea în continuare a urmăririi penale, pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune, prevăzută de art. 244 CP. Totodată, suspectului AB i s-au adus la cunoștință și drepturile și obligațiile procesuale ce îi revin potrivit legii. În această situație:

A. cererea suspectului AB de consultare a dosarului poate fi admisă dacă se consideră întemeiată;

B. cererea suspectului AB de consultare a dosarului va fi respinsă ca inadmisibilă;

C. cererea suspectului AB de consultare a dosarului poate fi respinsă dacă procurorul consideră că s-ar aduce atingere bunei desfășurări a urmăririi penale, restricționarea privind consultarea dosarului putându-se dispune chiar pentru o perioadă mai mare de 10 zile.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

172. În cursul urmăririi penale, avocatul suspectului:

A. are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală;

B. are întotdeauna dreptul de a consulta declarațiile pe care le-a dat în cauză suspectul pe care îl reprezintă;

C. nu poate formula obiecțiuni cu privire la felul în care s-a desfășurat audierea suspectului pe care îl reprezintă.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

§4. Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii

173. Constituie mijloc de probă în procesul penal:

A. confruntarea;

B. declarația de inculpat;

C. declarația dată de persoana vătămată care a depus o plângere cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, chiar dacă aceasta a fost administrată înainte de începerea urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

174. Organele judiciare pot respinge o cerere privitoare la administrarea unor probe atunci când:

A. proba este dificil de obținut;

B. proba este imposibil de obținut;

C. proba nu este necesară, întrucât faptul este notoriu.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

175. Declarația investigatorului sub acoperire care a fost prezent la momentul comiterii faptei de care este acuzat inculpatul constituie:

A. probă directă pe care se poate întemeia în măsură determinantă hotărârea de achitare a inculpatului;

B. un mijloc de probă pe care nu se poate întemeia în măsură determinantă hotărârea de renunțare la aplicarea pedepsei;

C. un procedeu probatoriu pe care nu se poate întemeia în măsură determinantă hotărârea de amânare a aplicării pedepsei.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

176. Potrivit dispozițiilor generale privind audierea suspectului sau inculpatului:

A. inculpatul nu poate fi audiat în nicio situație prin videoconferință;

B. suspectul are dreptul să se consulte cu avocatul în cursul audierii;

C. inculpatul nu își poate exercita în cursul audierii dreptul la tăcere cu privire la unele dintre faptele despre care este întrebat.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

177. Audierea inculpatului prezent este obligatorie:

A. în procedura audierii anticipate în fața judecătorului de drepturi și libertăți, dacă există riscul să nu mai poată fi audiat în cursul judecății;

B. la luarea măsurii controlului judiciar de către procuror;

C. cu ocazia soluționării propunerii de luare a măsurii arestului la domiciliu.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

178. În cursul urmăririi penale:

A. audierea martorului se înregistrează în mod obligatoriu, în toate cazurile, cu mijloace tehnice audio sau video;

B. mandatul de aducere nu poate fi emis cu privire la un suspect care nu a fost în prealabil chemat prin citație;

C. audierea martorului poate fi extinsă asupra împrejurărilor necesare pentru verificarea credibilității sale.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

179. În cursul urmăririi penale:

A. audierea suspectului sau a inculpatului se înregistrează cu mijloace tehnice audio sau audio-video numai la solicitarea expresă a acestuia;

B. suspectul sau inculpatul nu își poate exercita dreptul la tăcere cu privire la faptele ori împrejurările despre care este întrebat în timpul audierii, dacă a acceptat să dea declarație în cauză;

C. nu pot fi audiate în calitate de martor persoanele care, în aceeași cauză, au calitatea de parte în procesul penal.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

180. Nu poate depune niciodată mărturie:

A. funcționarul cu atribuții privind ordinea publică, pentru o infracțiune constatată în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu;

B. persoana vătămată;

C. fiul unuia dintre inculpați, care s-a prevalat de dreptul de a refuza să dea declarații împotriva tatălui său, cu privire la ceilalți coinculpați.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

181. Poate avea calitatea de martor:

A. o persoană lipsită de capacitate de exercițiu;

B. colaboratorul căruia i-a fost atribuită o altă identitate decât cea reală;

C. sora unuia dintre inculpați, doar cu privire la faptele celorlalți coinculpați.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

182. Poate fi audiat ca martor:

A. suspectul față de care s-a dispus soluția de clasare, constatându-se că nu a participat la săvârșirea uneia dintre faptele cu care instanța a fost sesizată prin rechizitoriu, dacă audierea privește alte fapte;

B. persoana care conviețuiește cu inculpatul, având relații asemănătoare acelora dintre soți;

C. avocatul inculpatului care, în exercitarea mandatului de reprezentare, a aflat date relevante pentru soluționarea cauzei.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

183. Un minor în vârstă de 10 ani:

A. poate fi audiat ca martor, însă nu depune jurământ;

B. nu poate fi audiat ca martor, existând prezumția legală absolută a lipsei de discernământ;

C. poate fi audiat ca martor, însă este obligatoriu ca la audiere să asiste un psiholog.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

184. Nu pot fi audiați în calitate de martor:

A. soțul, ascendenții și descendenții în linie directă, precum și frații și surorile suspectului sau inculpatului;

B. subiecții procesuali principali;

C. minorii care nu au împlinit vârsta de 14 ani.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

185. Nu are dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor:

A. sora persoanei vătămate;

B. sora fostei soții a suspectului, cu excepția cazului în care divorțul s-a pronunțat prin acordul părților;

C. bunica maternă a inculpatului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

186. În procesul penal:

A. instanța nu poate în niciun caz audia ca martor pe fostul soț al inculpatului;

B. judecătorul de drepturi și libertăți nu poate audia partea civilă potrivit procedurii audierii anticipate;

C. organul de cercetare penală nu poate proceda în niciun caz la audierea ca martor a unei persoane care se află într-o situație care îi pune la îndoială, în mod rezonabil, capacitatea de a fi martor.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

187. Poate refuza să dea declarații în calitate de martor:

A. copilul în vârstă de până la 14 ani al persoanei vătămate;

B. persoana care a avut calitatea de mediator al uneia dintre părți, cu privire la faptele și

împrejurările pe care le-a cunoscut în această calitate;

C. fratele unui inculpat cu privire la ceilalți inculpați, în cazul în care declarația sa poate fi limitată la aceștia din urmă.

(admitere în magistratură, mai 2018)

188. A și B au fost căsătoriți o perioadă de 12 ani. Cei doi au divorțat pe cale amiabilă în anul 2016, păstrând însă relații apropiate de prietenie. În anul 2017, numitul Y introduce o plângere pentru săvârșirea infracțiunii de tâlhărie, care ar fi fost comisă împotriva sa de numitul B, la data de 31.05.2015, pe o stradă din municipiul București. Fiind audiat de organul de urmărire penală, B susține că nu a comis fapta, precizând că la data indicată în plângere (31.05.2015) nici măcar nu se găsea în țară, ci se afla în Spania, în vacanță, în compania fostei sale soții. Cu aceeași ocazie, B propune audierea ca martor în cauză a fostei sale soții, numita A. Sunt adevărate următoarele afirmații:

A. cererea lui B va fi respinsă în toate cazurile, întrucât audierea martorei A nu este utilă soluționării cauzei, fiind probabil că A va face declarații mincinoase, întrucât păstrează relații de prietenie cu B;

B. dacă decide să dea declarație în cauză, martora A este obligată să spună adevărul;

C. martora A are dreptul să refuze să dea declarație în cauză.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

189. Dacă organul judiciar apreciază necesar, va fi audiată în calitate de martor:

A. soția părții civile, numai dacă este de acord să dea declarații;

B. persoana care a suferit o vătămare fizică printr-o infracțiune pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu și care declară în mod explicit că nu dorește să participe la procesul penal;

C. persoana care a avut în trecut relații asemănătoare acelora dintre soți cu inculpatul, conviețuind cu acesta, dacă este de acord să dea declarații.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

190. Inculpatul AS, cercetat pentru infracțiunea de amenințare, prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 206 CP,

săvârșită împotriva numitului DD, a propus procurorului audierea ca martor a soției sale, RGS. Procurorul:

A. va respinge cererea, întrucât legea interzice audierea ca martor a soției inculpatului;

B. o va putea audia ca martor pe numita RGS, doar dacă aceasta își exprimă acordul în acest sens;

C. va respinge, întotdeauna, cererea ca inadmisibilă, chiar dacă numita RGS își exprimă acordul să fie audiată ca martor.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

191. În cursul urmăririi penale, audierea martorului:

A. se realizează întotdeauna separat și fără prezența altor martori;

B. poate fi extinsă și asupra unor aspecte ce nu au legătură cu fapta comisă, dar care în schimb permit verificarea credibilității sale;

C. se înregistrează, în mod obligatoriu, prin mijloace tehnice audio sau audiovideo.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

192. Potrivit dispozițiilor referitoare la audierea martorilor:

A. are dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor persoana care a avut anterior calitatea de soț al suspectului;

B. minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu poate fi audiat ca martor;

C. martorul poate fi audiat și în prezența altor martori.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

193. În cazul audierii martorului în cursul urmăririi penale:

A. depunerea jurământului religios este obligatorie în toate situațiile;

B. fiecare martor este audiat separat și fără prezența altor martori;

C. audierea se înregistrează prin mijloace tehnice dacă martorul solicită expres acest lucru și înregistrarea este posibilă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

194. Declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză, anterior declarației, a avut calitatea de inculpat:

A. poate fi folosită împotriva sa în altă cauză penală;

B. nu poate fi luată în considerare pentru pronunțarea unei soluții de condamnare în cazul celorlalți inculpați;

C. poate fi folosită în favoarea sa, în cazul în care redobândește calitatea de inculpat.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

195. În cursul urmăririi penale este obligatorie înregistrarea prin mijloace tehnice audio-video a declarației:

A. martorului protejat;

B. martorului vulnerabil;

C. persoanei vătămate minore, a cărei audiere s-a făcut prin interpret.

(admitere INM, noiembrie 2019)

196. Constituie măsuri de supraveghere tehnică:

A. localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice, obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane, interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță;

B. accesul la un sistem informatic, supravegherea video, audio sau prin fotografiere, localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice;

C. livrarea supravegheată, utilizarea investigatorilor sub acoperire, interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

197. Supravegherea tehnică constând în autorizarea interceptării comunicațiilor suspectului poate fi dispusă:

A. numai în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face din oficiu, dacă măsura îndeplinește condițiile de proporționalitate și subsidiaritate;

B. și în cazul unor infracțiuni pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate;

C. la solicitarea procurorului, ca urmare a cererii motivate formulate de persoana vătămată, indiferent de natura infracțiunii care formează obiectul cercetării.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

198. Obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane:

A. nu este o metodă de supraveghere tehnică;

B. nu se poate dispune de procuror;

C. nu poate viza, în nicio situație, datele privind tranzacțiile financiare dintre avocat și suspect, inculpat sau orice altă persoană pe care acesta o apără.

(admitere INM, noiembrie 2019)

199. Procurorul:

A. în cursul urmăririi penale, poate autoriza, pe o durată de maximum 48 de ore, măsuri de supraveghere tehnică, doar dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea ce face obiectul cercetărilor este închisoarea de 5 ani sau mai mare;

B. în nicio situație nu poate interzice accesul apărătorului inculpatului la declarațiile date de acesta;

C. poate încuviința continuarea efectuării percheziției domiciliare și în locurile învecinate celor pentru care a fost emis mandatul de percheziție.

(admitere INM, noiembrie 2019)

200. Percheziția:

A. domiciliară nu se poate dispune în locuința unei persoane, dacă urmărirea penală a fost începută numai cu privire la faptă (*in rem*);

B. corporală se efectuează exclusiv de organele judiciare;

C. se poate efectua în șifonierul cu haine al soției suspectului, chiar dacă aceasta nu se află în domiciliu în momentul efectuării percheziției, dar este prezent soțul său.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

201. Percheziția domiciliară:

A. poate fi încuviințată și de judecătorul de cameră preliminară;

B. poate fi efectuată și în lipsa apărătorului ales al inculpatului;

C. nu poate fi încuviințată de judecătorul de drepturi și libertăți după reluarea urmăririi penale.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

202. Percheziția domiciliară:

A. poate fi dispusă și din oficiu în cursul judecății;

B. poate fi dispusă doar cu privire la locuințe aparținând suspectului sau inculpatului;

C. poate fi dispusă și de către procuror în cursul urmăririi penale în caz de urgență sau de risc de distrugere a probelor, însă doar dacă măsura este confirmată de judecător în cel mult 24 de ore de la efectuare.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

203. Percheziția domiciliară:

A. poate fi dispusă în mod provizoriu de procuror, urmând a fi confirmată de judecătorul de drepturi și libertăți;

B. poate fi autorizată chiar dacă locuința ce urmează a fi percheziționată nu aparține inculpatului;

C. poate începe și fără înmânarea prealabilă a copiei mandatului de percheziție.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

204. Percheziția domiciliară:

A. se poate dispune și în vederea punerii în executare a unui mandat de arestare preventivă;

B. se amână în toate cazurile până la sosirea unui avocat, dar nu mai mult de două ore, dacă se solicită prezența acestuia;

C. începe întotdeauna numai după înmânarea copiei mandatului de percheziție emis de judecător.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

205. Percheziția domiciliară:

A. poate fi dispusă în cursul urmăririi penale și de organul de cercetare penală;

B. nu poate fi efectuată la sediul unei autorități publice în nicio situație;

C. nu poate fi începută înainte de ora 06:00, cu excepția infracțiunilor flagrante sau când percheziția urmează să se efectueze într-un local deschis publicului la acea oră.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

206. În caz de infracțiune flagrantă, percheziția domiciliară:

A. poate fi efectuată numai în baza unui mandat de percheziție emis de judecător;

B. poate fi începută numai după ora 06:00 AM;

C. poate fi efectuată numai de procuror.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

207. Percheziția domiciliară:

A. dispusă potrivit legii nu poate fi efectuată în cursul urmăririi penale de către organul de cercetare penală;

B. nu poate fi dispusă în cursul judecății;

C. poate fi efectuată și la sediul unei autorități publice.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

208. Cererea de încuviințare a percheziției domiciliare în cursul urmăririi penale:

A. se soluționează prin încheiere;

B. poate fi admisă și atunci când privește locuința unei alte persoane decât făptuitorul;

C. poate fi soluționată și fără participarea procurorului.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

209. După punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de drepturi și libertăți este sesizat de procuror cu o cerere de încuviințare a unei percheziții la domiciliul inculpatului. Sunt adevărate următoarele afirmații:

A. odată cu cererea, procurorul trebuie să înainteze judecătorului de drepturi și libertăți și dosarul cauzei;

B. cererea se soluționează cu participarea obligatorie a procurorului, dar fără citarea inculpatului;

C. dacă judecătorul de drepturi și libertăți respinge cererea prin încheiere, pentru procuror este prevăzut de lege dreptul de a exercita calea de atac a contestației.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

210. Inculpatul, cercetat pentru infracțiunea de șantaj, poate invoca nelegalitatea percheziției domiciliare efectuate în locuința sa, în prezența soției sale, în timp ce era reținut în cauză ca suspect, fără să fie înștiințat oficial și adus la efectuarea acesteia:

A. până la primul termen de judecată în fața instanței;

B. imediat după ce i-a fost comunicat procesul-verbal de percheziție domiciliară, dar nu mai târziu de terminarea urmăririi penale;

C. cel mai târziu pe calea contestației formulate împotriva încheierii prin care s-a dispus începerea judecății în procedura de cameră preliminară.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

211. În data de 01.05.2021, Parchetul de pe lângă Tribunalul București a fost sesizat, printr-un denunț, cu privire la săvârșirea infracțiunii de luare de mită, faptă prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 289 CP, comisă de către AB – funcționar în cadrul Primăriei București, în cauză fiind începută urmărirea penală. În data de 15.05.2021 procurorul s-a adresat judecătorului de drepturi și libertăți cu o cerere de încuviințare a efectuării percheziției domiciliare, prin încheierea din 16.05.2021, judecătorul de drepturi și libertăți dispunând admiterea cererii procurorului și încuviințarea efectuării percheziției la domiciliul inculpatului AB, emițând totodată și mandatul de percheziție în acest sens. În raport de această situație, considerați adevărate următoarele afirmații:

A. percheziția nu constituie mijloc de probă în procesul penal;

B. dacă la efectuarea percheziției domiciliare nu au fost respectate dispozițiile privind aducerea inculpatului AB, când acesta este reținut sau arestat, iar aducerea sa era posibilă, sancțiunea care intervine este nulitatea relativă;

C. dacă la efectuarea percheziției domiciliare inculpatul AB, aflat în stare de libertate, solicită prezența unui avocat, începerea percheziției este amânată până la sosirea acestuia, dar nu mai mult de două ore de la momentul la care acest drept este comunicat, luându-se măsuri de conservare a locului ce urmează a fi percheziționat.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

212. Obiectele ridicate la percheziție care constituie mijloace de probă în condițiile art. 162 CPP:

A. sunt atașate la dosar sau păstrate în alt mod;

B. sunt păstrate numai la organul de urmărire penală până la soluționarea definitivă a cauzei;

C. se restituie în toate cazurile persoanei căreia îi aparțin, dacă nu au legătură cu cauza.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

213. Percheziția corporală:

A. presupune și examinarea obiectelor pe care persoana le are sub controlul său la momentul efectuării;

B. nu poate fi efectuată de autorități cu atribuții în asigurarea ordinii și securității publice;

C. nu mai poate fi efectuată dacă persoana predă de bunăvoie obiectele căutate.

(admitere în magistratură, mai 2018)

214. Percheziția corporală:

A. se poate efectua și înainte de începerea urmăririi penale în cazul infracțiunilor flagrante;

B. se efectuează, la solicitarea procurorului, în baza mandatului de percheziție emis de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță;

C. nu poate fi începută înainte de ora 06:00 sau după ora 20:00.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

215. În cursul urmăririi penale, percheziția informatică poate fi dispusă:

A. indiferent de natura infracțiunii care face obiectul cercetării, în măsura în care este utilă cauzei;

B. de procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, în caz de pericol de dispariție a datelor informatice, cu obligația acestuia de a sesiza în termen de 48 de ore judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță, în vederea confirmării măsurii;

C. numai în prezența inculpatului arestat preventiv, asistat de un apărător desemnat din oficiu.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

216. Ridicarea silită de obiecte și înscrisuri:

A. nu poate avea ca obiect originalul unui înscris, atunci când persoana în posesia căreia se află înscrisul predă o copie conformă cu originalul;

B. poate fi atacată cu plângere, de orice persoană interesată, doar în ceea ce privește modul de aducere la îndeplinire;

C. se face în condiții care să asigure păstrarea secretului ori a confidențialității, atunci când se impune.

(admitere în magistratură, mai 2018)

217. În ceea ce privește expertiza:

A. nu se poate încuviința, la solicitarea procurorului, ca expertul care a efectuat expertiza în cursul urmăririi penale să participe la efectuarea în cursul judecății a noii expertize, alături de expertul desemnat de instanță;

B. se poate dispune în cursul urmăririi penale de judecătorul de drepturi și libertăți prin încheiere;

C. în faza de judecată, la momentul dispunerii prin încheiere a expertizei având ca obiectiv stabilirea numărului de zile de îngrijiri medicale, instanța va desemna și experții pentru efectuarea acesteia.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

218. Instanța de judecată:

A. este obligată să dispună efectuarea unei expertize contabile, atunci când concluziile raportului de constatare sunt contestate;

B. poate dispune, prin încheiere motivată, efectuarea unui raport de constatare, atunci când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă;

C. poate dispune efectuarea unei *noi* expertize contabile, chiar dacă în faza de urmărire penală s-a efectuat o expertiză cu același obiect, la care au participat experții încuviințați părților, la solicitarea acestora.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

219. Atunci când într-o cauză penală se dispune efectuarea unei expertize, expertul:

A. nu poate să aibă, concomitent, atât calitatea de expert desemnat de organul judiciar, cât și pe aceea de expert recomandat de persoana vătămată să asiste la efectuarea expertizei;

B. nu mai poate fi audiat de către instanță după depunerea raportului de expertiză;

C. după desemnarea sa de către instanță, nu poate solicita lămuriri părților.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

220. Dreptul de a solicita desemnarea unui expert recomandat care să participe la efectuarea expertizei dispuse de instanța de judecată aparține:

A. numai inculpatului, părții civile și părții responsabile civilmente;

B. procurorului, părților și subiecților procesuali principali;

C. numai părților și subiecților procesuali principali.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

221. În cazul expertizei medico-legale psihiatrice:

A. este întotdeauna obligatorie internarea medicală a suspectului sau a inculpatului într-o instituție sanitară de specialitate;

B. dispunerea acesteia este obligatorie în cazul uciderii ori vătămării de către mamă a copilului nou-născut;

C. poate fi emis mandat de aducere pentru a asigura prezenţa la examinarea de către comisia medico-legală psihiatrică a suspectului care refuză să se prezinte în vederea examinării.

(admitere INM şi în magistratură, 2021)

222. Perioada în care suspectul sau inculpatul a fost internat într-o instituţie de specialitate în vederea efectuării unei expertize psihiatrice se deduce din durata pedepsei pronunţate:

A. numai dacă internarea a fost nevoluntară;

B. numai dacă internarea a fost voluntară;

C. indiferent dacă internarea a avut caracter voluntar sau nevoluntar.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

223. Reconstituirea:

A. se efectuează în prezenţa obligatorie a avocatului unui inculpat judecat pentru tentativă la infracţiunea de omor;

B. exclude prezenţa altor persoane în afara celei suspectate că ar fi comis fapta cercetată;

C. nu poate fi dispusă în cursul urmăririi penale.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

224. În cazul în care organul de cercetare penală respinge prin ordonanţă motivată efectuarea unei expertize solicitate de către inculpat:

A. judecătorul de cameră preliminară va dispune restituirea cauzei la parchet dacă apreciază că expertiza era utilă în cauză;

B. procurorul care supraveghează urmărirea penală poate încuviinţa din oficiu efectuarea expertizei;

C. această cauză de nulitate relativă poate fi invocată până la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

225. Nu poate constitui obiect al comisiei rogatorii:

A. emiterea mandatului de arestare preventivă;

B. efectuarea confruntării între doi martori;

C. soluţionarea cererii de recuzare.

(admitere INM şi în magistratură, 2021)

§5. Măsurile preventive şi alte măsuri procesuale

5.1. Măsurile preventive

226. Măsura preventivă:

A. a reţinerii se poate lua faţă de suspect sau inculpat, de către organul de cercetare penală sau de către procuror, numai în cursul urmăririi penale;

B. a controlului judiciar pe cauţiune se poate lua faţă de suspect sau inculpat, în cursul urmăririi penale, de către procuror şi de către judecătorul de drepturi şi libertăţi;

C. a arestului la domiciliu se poate lua faţă de inculpat, în cursul urmăririi penale, de către procuror şi de către judecătorul de drepturi şi libertăţi.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

227. Reţinerea, ca măsură preventivă:

A. se poate dispune pentru 24 de ore, însă în durata acesteia este inclus şi timpul strict necesar conducerii celui reţinut la sediul organului judiciar;

B. în cazul plângerii împotriva măsurii, dacă se constată faptul că au fost încălcate dispoziţiile legale care reglementează condiţiile luării reţinerii, organul judiciar competent dispune revocarea acesteia şi punerea de îndată în libertate a celui reţinut;

C. dacă a fost dispusă de organul de cercetare penală, ordonanţa de reţinere trebuie confirmată de procuror care efectuează supravegherea cercetării penale în cauză.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

228. Măsură preventivă a reţinerii:

A. poate fi luată de organul de cercetare penală sau de procuror;

B. se poate dispune de judecătorul de cameră preliminară;

C. poate fi atacată cu plângere la judecătorul de drepturi şi libertăţi.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

229. Împotriva ordonanţei procurorului prin care s-a luat măsura reţinerii, suspectul sau inculpatul poate face:

A. contestaţie, în termen de 48 de ore, la judecătorul de drepturi şi libertăţi;

B. contestaţie, în termen de 24 de ore, la judecătorul de cameră preliminară;

C. plângere la prim-procurorul parchetului sau, după caz, la procurorul ierarhic superior, înainte de expirarea duratei măsurii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

230. Parchetul de pe lângă Tribunalul Bucureşti s-a sesizat din oficiu cu privire la săvârşirea infracţiunii de omor, faptă prevăzută şi pedepsită de dispoziţiile art. 188 CP, iar după începerea urmăririi penale cu privire la faptă, prin ordonanţa nr. X/P/2022 din 01.02.2022, procurorul a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale faţă de suspectul BC. În data de 02.02.2022, organele de cercetare penală au procedat la audierea martorilor PP, TT şi NN şi au dispus, prin ordonanţă, luarea măsurii reţinerii faţă de suspectul BC. Pentru a aprecia asupra legalităţii actelor procedurale şi a măsurii preventive dispuse de organul de cercetare penală, consideraţi că trebuie avute în vedere, printre altele, şi dispoziţiile legale privind:

A. competenţa materială a organelor de urmărire penală;

B. instituţia măsurilor preventive;

C. competenţa funcţională a instanţelor judecătoreşti.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

231. În cursul urmăririi penale, măsura controlului judiciar:

A. se dispune doar de către procuror;

B. poate fi prelungită de către procuror prin ordonanţă;

C. nu poate depăşi o durată de 2 ani, dacă pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea mai mare de 5 ani.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

232. Atât măsura preventivă a controlului judiciar, cât şi măsura sechestrului asigurător:

A. pot fi luate de către procuror în cursul urmăririi penale;

B. în faza de cameră preliminară, trebuie verificate periodic de către judecătorul de cameră preliminară;

C. pot fi dispuse numai cu privire la inculpat, respectiv la bunurile acestuia.

(admitere INM şi în magistratură, 2021)

233. În cazul controlului judiciar:

A. în cursul urmăririi penale, măsura poate fi prelungită doar de către judecătorul de drepturi şi libertăţi;

B. măsura poate fi luată, în cursul judecăţii, pentru cel mult 30 de zile şi poate fi prelungită în condiţiile legii;

C. încheierea prin care judecătorul de drepturi şi libertăţi soluţionează plângerea împotriva ordonanţei de luare a măsurii este definitivă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

234. Cu privire la măsura preventivă a controlului judiciar sunt adevărate următoarele afirmaţii:

A. organul judiciar care a dispus măsura va impune întotdeauna inculpatului obligaţia să nu deţină, să nu folosească şi să nu poarte arme;

B. calitatea procesuală a persoanei faţă de care s-a dispus măsura este întotdeauna cea de inculpat;

C. calea de atac împotriva actului prin care s-a dispus măsura este întotdeauna plângerea.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

235. În cursul urmăririi penale:

A. măsura controlului judiciar poate fi dispusă doar de către judecătorul de drepturi şi libertăţi;

B. măsura controlului judiciar poate fi prelungită doar de către judecătorul de drepturi şi libertăţi;

C. măsura controlului judiciar încetează de drept când se dispune clasarea cauzei faţă de inculpatul aflat sub imperiul măsurii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

236. În cursul urmăririi penale, măsura preventivă a controlului judiciar:

A. poate fi luată şi de judecătorul de drepturi şi libertăţi;

B. poate fi luată numai prin ordonanţă;

C. poate fi luată şi de organul de cercetare penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

237. Măsura preventivă a controlului judiciar luată față de inculpat:

A. poate fi menținută prin sentință în cazul condamnării la pedeapsa închisorii cu suspendarea sub supraveghere a executării;

B. va înceta de drept în cazul aplicării unei măsuri educative neprivative de libertate de către instanța de fond;

C. nu poate fi prelungită de către procuror, dacă a fost dispusă de către judecătorul de drepturi și libertăți.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

238. Este necesară punerea în mișcare a acțiunii penale anterior:

A. audierii anticipate a unui martor;

B. dispunerii măsurii supravegherii tehnice;

C. luării măsurii controlului judiciar pe cauțiune.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

239. Cauțiunea depusă de inculpat nu se restituie:

A. dacă s-a dispus înlocuirea controlului judiciar pe cauțiune cu arestul la domiciliu pe motiv că inculpatul, cu rea-credință, nu a informat organul judiciar cu privire la schimbarea locuinței;

B. dacă se dispune revocarea controlului judiciar pe cauțiune pe motiv că procurorul a descoperit împrejurări anterioare dispunerii măsurii care justifică luarea arestării preventive;

C. în toate situațiile în care se descoperă că inculpatul a comis, după luarea controlului judiciar pe cauțiune, o nouă faptă prevăzută de legea penală.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

240. Măsura controlului judiciar pe cauțiune:

A. se înlocuiește obligatoriu cu măsura arestării preventive dacă inculpatul încalcă, cu rea-credință, obligațiile care îi revin;

B. poate fi prelungită în cursul urmăririi penale;

C. poate fi luată și de către judecătorul de cameră preliminară.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

241. În cazul controlului judiciar pe cauțiune:

A. judecătorul de cameră preliminară poate dispune înlocuirea acestei măsuri preventive cu măsura arestării preventive, precum și confiscarea cauțiunii, dacă inculpatul încalcă cu rea-credință obligațiile ce îi revin;

B. cererea va fi admisă dacă, după rămânerea definitivă a încheierii prin care s-a admis în principiu cererea de înlocuire a măsurii arestării preventive cu cea a controlului judiciar pe cauțiune, inculpatul depune cauțiunea în termenul fixat;

C. în cursul judecății, cererea de înlocuire a măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar pe cauțiune se dispune prin încheiere dată în camera de consiliu.

(admitere INM, noiembrie 2019)

242. În cazul măsurii preventive a controlului judiciar:

A. în cursul urmăririi penale procurorul poate dispune, prin ordonanță, impunerea unor noi obligații pentru inculpat, dacă apar motive temeinice care justifică aceasta, numai dacă măsura controlului judiciar a fost luată de către procuror;

B. în cursul urmăririi penale procurorul poate dispune, prin ordonanță, înlocuirea sau încetarea obligațiilor dispuse inițial, dacă apar motive temeinice care justifică aceasta, chiar dacă măsura controlului judiciar a fost luată de către judecătorul de drepturi și libertăți;

C. luarea măsurii controlului judiciar față de inculpat poate fi dispusă, în cursul urmăririi penale, și de organul de cercetare penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

243. În procedura plângerii împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat ori s-a prelungit controlul judiciar:

A. se poate formula contestație împotriva încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare;

B. contestația formulată de procuror împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-a eliminat o obligație din conținutul controlului judiciar nu suspendă executarea;

C. încheierea pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți se comunică inculpatului prezent la pronunțare, arestat în altă cauză.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

244. Plângerea împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura controlului judiciar:

A. nu poate fi soluționată în absența apărătorului inculpatului;

B. se judecă în camera de consiliu și se soluționează prin încheiere ce poate fi atacată cu contestație;

C. se formulează în termen de 48 de ore de la comunicarea ordonanței și este de competența exclusivă a judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond.

(admitere în magistratură, mai 2018)

245. Poate fi atacată cu plângere la judecătorul de drepturi și libertăți competent, în condițiile prevăzute de lege:

A. ordonanța organului de cercetare penală prin care s-a luat, în cursul urmăririi penale, măsura reținerii suspectului sau inculpatului;

B. ordonanța procurorului prin care s-a dispus redeschiderea urmăririi penale ca urmare a neîndeplinirii cu rea-credință, de către suspect sau inculpat, a obligațiilor stabilite prin ordonanța de renunțare la urmărirea penală, conform art. 318 alin. (6) CPP;

C. ordonanța procurorului prin care s-a prelungit, în cursul urmăririi penale, măsura controlului judiciar luată față de inculpat.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

246. Împotriva încheierii prin care, în cursul judecății, prima instanță a dispus luarea măsurii controlului judiciar pe cauțiune față de inculpatul AB, trimis în judecată pentru infracțiunea de abuz în serviciu, în termenul prevăzut de lege, formulează contestație inculpatul AB. Soluționând contestația, singura declarată în cauză, instanța competentă:

A. poate dispune luarea măsurii arestului la domiciliu, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege;

B. poate modifica obligațiile din conținutul măsurii contestate, fără a-i agrava situația inculpatului;

C. poate dispune luarea măsurii arestării preventive, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

247. În cursul urmăririi penale, împotriva ordonanței procurorului de luare a măsurii controlului judiciar:

A. inculpatul poate face plângere la judecătorul de drepturi și libertăți, în termen de 48 de ore de la comunicarea ordonanței;

B. inculpatul poate face plângere la prim-procurorul parchetului sau, după caz, la procurorul ierarhic superior, în termen de 48 de ore de la comunicarea ordonanței;

C. inculpatul poate face contestație la judecătorul de drepturi și libertăți, în termen de 3 zile de la comunicarea ordonanței.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

248. Încheierea de respingere a plângerii formulate de inculpat împotriva ordonanței procurorului de luare a măsurii controlului judiciar:

A. poate fi atacată cu contestație în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare;

B. poate fi atacată cu plângere în termen de 48 de ore de la comunicare;

C. nu poate fi atacată.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

249. Prin încheierea pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost respinsă propunerea de prelungire a arestării preventive a inculpatului X, cercetat de către Direcția Națională Anticorupție și aflat în arest preventiv în cauză de 160 de zile. Prin aceeași încheiere, în mod legal, judecătorul de drepturi și libertăți:

A. poate dispune înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura arestului la domiciliu față de inculpat pentru o perioadă de 30 de zile;

B. poate dispune înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar față de inculpat pentru o perioadă de 30 de zile;

C. poate dispune înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar față de inculpat pentru o perioadă de 60 de zile.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

250. Măsura preventivă a arestului la domiciliu:

A. poate dura mai mult de 5 ani în cursul judecății;

B. poate fi prelungită de judecătorul de cameră preliminară, numai la cererea procuro-

rului, dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiune este mai mare de 4 ani;

C. poate fi luată de instanța de judecată, din oficiu, prin sentința penală de condamnare a inculpatului.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

251. În cauza penală având ca obiect infracțiunea de tâlhărie săvârșită de inculpatul GB, ca urmare a măsurii luate și prelungite în condițiile legii de judecătorul de drepturi și libertăți de la Judecătoria Bacău, inculpatul GB se află în arest la domiciliu de 90 de zile. În ipoteza în care:

A. judecătorul de drepturi și libertăți înlocuiește arestul la domiciliu cu măsura arestării preventive, aceasta din urmă va putea fi dispusă și prelungită în cursul urmăririi penale față de inculpatul GB doar pentru o durată care, cumulată cu cea a arestului la domiciliu, nu depășește 180 de zile;

B. judecătorul de drepturi și libertăți înlocuiește arestul la domiciliu cu măsura controlului judiciar, aceasta din urmă va putea fi dispusă și prelungită în cursul urmăririi penale față de inculpatul GB doar pentru o durată care, cumulată cu cea a arestului la domiciliu, nu depășește 180 de zile;

C. în cauză se încheie un acord de recunoaștere a vinovăției pentru soluția condamnării la o pedeapsă de 5 ani închisoare, măsura arestului la domiciliu nu încetează de drept la semnarea acordului de inculpat și de procuror.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

252. Prezența inculpatului în fața judecătorului de drepturi și libertăți nu este obligatorie atunci când se soluționează:

A. propunerea de prelungire a măsurii arestului la domiciliu;

B. propunerea de prelungire a măsurii arestării preventive, ori de câte ori inculpatul este bolnav;

C. contestația împotriva măsurii asigurătorii dispuse de procuror.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

253. Măsura arestării preventive:

A. nu poate fi dispusă față de un suspect minor;

B. poate fi dispusă doar în cauzele privind infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 7 ani ori mai mare;

C. poate fi dispusă și în procedura de cameră preliminară.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

254. Propunerea de arestare preventivă în cursul urmăririi penale, potrivit legii:

A. nu poate fi întocmită de către organul de cercetare penală;

B. poate fi soluționată și de către un judecător de drepturi și libertăți de la o altă instanță decât cea căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță;

C. nu poate fi soluționată în nicio situație în lipsa inculpatului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

255. Analizând actele și lucrările dosarului înregistrat sub nr. 244/P/2019 pe rolul Direcției Naționale Anticorupție – Serviciul Teritorial Ploiești, procurorul de caz a decis să sesizeze judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul Prahova cu propunerea de arestare a inculpatului JA pentru o perioadă de 30 de zile. În cauză, competența de judecată în primă instanță ar reveni, în raport cu toate criteriile materiale, personale și teritoriale, Tribunalului București. În aceste condiții:

A. judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul Prahova poate proceda potrivit legii la soluționarea propunerii de arestare preventivă;

B. judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul Prahova este obligat să decline cauza spre competentă soluționare Tribunalului București;

C. judecătorul de drepturi și libertăți de la Tribunalul Prahova nu este obligat să restituie propunerea de arestare la procuror cu mențiunea de a o adresa Tribunalului București.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

256. În cazul în care, pe baza actelor medicale, se constată că cel arestat preventiv suferă de o boală care nu poate fi tratată în rețeaua medicală a Administrației Naționale a Penitenciarelor, organul competent dispune:

A. încetarea de drept a măsurii arestării preventive;

B. înlocuirea, în mod obligatoriu, a măsurii arestării preventive cu o măsură neprivativă de libertate;

C. efectuarea tratamentului sub pază permanentă în rețeaua medicală a Ministerului Sănătății.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

257. Prin ordonanța din 01.02.2018, ora 21:00, procurorul a dispus măsura reținerii față de inculpatul SB, acuzat de săvârșirea infracțiunii de omor calificat, prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 189 CP. La data de 02.02.2018, procurorul a propus judecătorului de drepturi și libertăți arestarea inculpatului. În acest caz:

A. dacă propunerea de arestare este în curs de soluționare la ora 21:00 a zilei de 02.02.2018, inculpatul SB va fi pus în libertate, dacă nu este reținut sau arestat în altă cauză;

B. dacă judecătorul de drepturi și libertăți admite propunerea de arestare preventivă a inculpatului SB, va putea dispune această măsură pentru o perioadă de maximum 29 de zile;

C. dacă judecătorul de drepturi și libertăți admite propunerea de arestare preventivă a inculpatului SB, va putea dispune această măsură pentru o perioadă de maximum 30 de zile.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

258. Instanța poate dispune luarea măsurii arestării preventive:

A. pentru motivul constând în săvârșirea unei noi infracțiuni (furt calificat), doar în cauza în care inculpatul este cercetat pentru noua faptă, nu și în cauza în care, la momentul comiterii noii infracțiuni, acesta era deja trimis în judecată în stare de libertate, în urma revocării arestului la domiciliu;

B. față de inculpatul care a fost arestat anterior o perioadă de 180 de zile, în cursul urmăririi penale, pentru aceeași faptă;

C. cu ocazia soluționării contestației formulate de parchet împotriva încheierii prin care s-a admis cererea inculpatului și s-a dispus modificarea controlului judiciar prin încetarea obligației de a nu depăși limita teritorială a României, dacă se constată că inculpatul se sustrage judecății și a părăsit deja țara.

(admitere INM, noiembrie 2019)

259. Încheierea prin care prima instanță de judecată a luat măsura arestării preventive a inculpatului este executorie:

A. numai din momentul când rămâne definitivă;

B. din momentul pronunțării;

C. numai din momentul comunicării.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

260. Prin încheierea din 10.03.2020 a judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul Judecătoriei Satu Mare s-a admis propunerea de arestare preventivă în lipsă a inculpatului DE, pentru o durată de 30 de zile. Inculpatul se sustrage de la urmărirea penală, fiind indicii că se ascunde în străinătate. În această situație:

A. este obligatorie emiterea de îndată a mandatului de arestare preventivă de către judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Judecătoriei Satu Mare, chiar dacă inculpatul DE a fost arestat în lipsă;

B. împotriva încheierii prin care s-a dispus arestarea preventivă nu se poate exercita nicio cale de atac, întrucât inculpatul DE se sustrage urmăririi penale, ascunzându-se în străinătate;

C. durata de 30 de zile a arestării preventive se va calcula de la data la care măsura va fi pusă efectiv în executare, și nu de la data la care a fost dispusă de judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Judecătoriei Satu Mare.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

261. În cursul judecății, durata totală a arestării preventive a inculpatului nu poate depăși:

A. în fața primei instanțe, minimul special prevăzut de lege pentru infracțiunea care a făcut obiectul sesizării instanței de judecată;

B. în fața primei instanțe, jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea ce a făcut obiectul sesizării instanței de judecată;

C. în fața instanței de apel, jumătate din pedeapsa aplicată prin sentința de condamnare de către prima instanță.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

262. Dacă judecata în primă instanță are ca obiect o infracțiune pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de la 5 ani la 8 ani și se desfășoară față de un inculpat arestat preventiv încă din cursul urmăririi penale:

A. durata maximă a arestării preventive a inculpatului în cursul judecății în primă instanță este de 8 ani;

B. în calculul duratei maxime a arestării preventive a inculpatului în cursul judecății în primă instanță nu se include și perioada cât acesta a fost arestat preventiv în cursul urmăririi penale;

C. din cel mult 60 în 60 de zile, prima instanță este obligată să verifice din oficiu dacă se mai justifică menținerea măsurii arestării preventive a inculpatului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

263. Confirmarea mandatului de arestare emis în lipsa inculpatului care s-a sustras urmăririi penale se poate dispune de:

A. judecătorul de drepturi și libertăți care a luat măsura;

B. judecătorul de cameră preliminară care verifică legalitatea trimiterii în judecată a inculpatului;

C. numai de judecătorul de drepturi și libertăți de la locul unde a fost prins inculpatul.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

264. Judecătorul de drepturi și libertăți sesizat, în cursul urmăririi penale, cu o propunere de prelungire a măsurii arestării preventive poate dispune:

A. respingerea propunerii și înlocuirea măsurii arestării preventive cu controlul judiciar, caz în care prelungirea controlului judiciar, în cursul urmăririi penale, va fi în competența judecătorului de drepturi și libertăți;

B. respingerea propunerii și înlocuirea măsurii arestării preventive cu controlul judiciar, caz în care prelungirea controlului judiciar, în cursul urmăririi penale, va fi în competența procurorului;

C. respingerea propunerii și revocarea măsurii arestării preventive.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

265. Judecătorul de drepturi și libertăți sesizat cu o propunere de prelungire a măsurii arestării preventive:

A. poate dispune respingerea propunerii și înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura arestului la domiciliu;

B. poate dispune respingerea propunerii și înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar;

C. poate dispune prelungirea arestării preventive prin sentință supusă contestației.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

266. Termenul de 5 zile în care procurorul poate solicita prelungirea arestării preventive este:

A. un termen de recomandare;

B. un termen peremptoriu (de decădere);

C. un termen prohibitiv (dilatoriu).

(admitere INM și în magistratură, 2015)

267. Termenul de 5 zile în care procurorul trebuie să depună propunerea de prelungire a arestării preventive împreună cu dosarul cauzei la judecătorul de drepturi și libertăți:

A. este un termen regresiv și peremptoriu;

B. este un termen procedural și dilatoriu;

C. expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează, dacă ultima zi a termenului cade într-o zi nelucrătoare.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

268. Prin încheierea Z pronunțată în data de 01.03.2022, judecătorul de drepturi și libertăți competent a admis propunerea procurorului și a dispus luarea măsurii arestării preventive față de inculpatul DC pentru 30 de zile. Împotriva încheierii pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți inculpatul DC a formulat contestație în termen, contestație care a fost respinsă, măsura arestării preventive luată față de inculpat fiind menținută. În data de 20.03.2022 procurorul a sesizat judecătorul de drepturi și libertăți cu propunere de prelungire a măsurii arestării preventive a inculpatului DC. În aceste condiții, considerați că:

A. propunerea de prelungire a măsurii arestării preventive a inculpatului DC a fost formulată de procuror cu respectarea termenului prevăzut de lege;

B. judecătorul de drepturi și libertăți care a participat la soluționarea contestației împotriva încheierii de luare a măsurii arestării preventive a inculpatului DC nu devine incompatibil să soluționeze o eventuală contestație împotriva încheierii de prelungire a măsurii arestării preventive a aceluiași inculpat;

C. judecătorul de drepturi și libertăți care a participat la soluționarea contestației împotriva încheierii de luare a măsurii arestării preventive a inculpatului DC devine incompatibil să soluționeze o eventuală contestație împotriva încheierii de prelungire a măsurii arestării preventive a aceluiași inculpat.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

269. Instanța de judecată dispune prin sentință punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv, dacă nu este arestat în altă cauză, atunci când:

A. aplică inculpatului minor măsura educativă a internării într-un centru educativ;

B. condamnă inculpatul la pedeapsa de 3 ani închisoare cu executare și revocă măsura arestării preventive pentru motive medicale;

C. constată încetată de drept măsura arestării preventive a inculpatului.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

270. Inculpatul AC a exercitat calea de atac a contestației împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului București a dispus față de el măsura arestului la domiciliu, la propunerea formulată de procuror în acest sens. În susținerea contestației, inculpatul a arătat că nu a fost prezent la termenul fixat pentru soluționarea propunerii, nefiind legal citat. În cazul în care judecătorul de drepturi și libertăți de la Curtea de Apel București, care soluționează contestația, constată că susținerile inculpatului sunt reale:

A. va admite contestația, va desființa încheierea atacată și va proceda el însuși la soluționarea propunerii de luare a măsurii arestului la domiciliu;

B. își va declina competența către judecătorul de drepturi și libertăți care a luat măsura arestului la domiciliu, dispunând ca acesta să soluționeze propunerea procurorului cu citarea legală a inculpatului;

C. va admite contestația, va desființa încheierea atacată și va trimite cauza spre rejudecare.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

271. Nu suspendă executarea hotărârii contestația formulată de procuror împotriva:

A. încheierii prin care instanța de apel dispune înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar;

B. încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară a constatat încetată de drept măsura arestării preventive;

C. sentinței prin care s-a admis cererea de reabilitare judecătorească.

(admitere INM, noiembrie 2019)

272. Contestația împotriva hotărârii prin care s-a dispus luarea măsurii arestării preventive în cursul urmăririi penale:

A. este suspensivă de executare;

B. poate fi introdusă de părți, persoana vătămată și inculpat;

C. se soluționează în camera de consiliu, iar hotărârea luată se pronunță în cameră de consiliu.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

273. Contestația formulată de către inculpat împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță a dispus luarea măsurii arestării preventive pentru o durată de 15 de zile:

A. poate fi admisă, situație în care se poate dispune respingerea propunerii de luare a măsurii arestării preventive;

B. este suspensivă de executare, dacă este formulată de procuror;

C. se poate soluționa în lipsa inculpatului minor care lipsește nejustificat, doar dacă este prezent unul dintre părinți sau reprezentantul legal, precum și apărătorul ales sau desemnat din oficiu.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

274. Măsura arestării preventive a inculpatului dispusă în cauză încetează de drept:

A. la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare la pedeapsa închisorii cu executare în regim de detenție;

B. la pronunțarea în primă instanță a hotărârii prin care s-a aplicat inculpatului măsura educativă a internării într-un centru educativ;

C. în cazul în care instanța verifică dacă subzistă temeiurile care au determinat menținerea măsurii preventive la mai mult de 60 de zile de la ultima menținere a acestei măsuri.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

275. Măsura preventivă a controlului judiciar încetează de drept atunci când:

A. procurorul dispune renunţarea la urmărirea penală;

B. prima instanţă dispune, prin sentinţă, o soluţie de condamnare;

C. procurorul încheie cu inculpatul un acord de recunoaştere a vinovăţiei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

276. Prin decizia nr. X/15.06.2018 a Curţii de Apel Bucureşti, inculpatul AB a fost condamnat definitiv, în urma admiterii apelului declarat de procuror, la 5 ani închisoare cu executare, pentru comiterea infracţiunii de tâlhărie. Întrucât în cauză inculpatul era arestat preventiv, prin hotărârea pronunţată, instanţa de apel, referitor la starea de arest preventiv:

A. va dispune revocarea arestului preventiv;

B. va constata încetarea de drept a arestului preventiv;

C. va menţine starea de arest preventiv.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

277. Inculpatul AF este cercetat pentru săvârşirea infracţiunii de luare de mită, prevăzută şi pedepsită de dispoziţiile art. 289 CP. Procurorul a dispus măsura controlului judiciar faţă de inculpat şi a dispus măsuri asigurătorii asupra bunurilor acestuia în vederea confiscării speciale. La data de 12.06.2017, prin ordonanţă, procurorul a dispus clasarea cauzei, constatând că nu există probe din care să rezulte că inculpatul a comis fapta. În acest caz:

A. procurorul va solicita judecătorului de cameră preliminară revocarea controlului judiciar;

B. procurorul, prin ordonanţă, dispune restituirea bunurilor ridicate;

C. procurorul va menţiona în ordonanţa de clasare încetarea de drept a controlului judiciar.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

278. Este admisibilă contestaţia împotriva încheierii pronunţate de judecătorul de drepturi şi libertăţi de la instanţa căreia i-ar reveni competenţa să judece cauza în primă instanţă prin care:

A. se admite în principiu cererea de înlocuire a măsurii arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar pe cauţiune, chiar dacă contestaţia vizează exclusiv valoarea cauţiunii;

B. se dispune revocarea internării nevoluntare în vederea efectuării expertizei psihiatrice înainte de expirarea duratei acesteia, pe motiv că internarea nu mai este necesară;

C. se respinge cererea formulată de procuror de efectuare a examinării fizice.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

279. În cazul cererii de înlocuire a măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar pe cauţiune, termenul pentru depunerea cauţiunii de către inculpat curge de la data pronunţării încheierii prin care:

A. prima instanţă a admis în principiu cererea formulată de inculpat;

B. instanţa de control judiciar a respins contestaţia declarată de procuror împotriva încheierii de admitere în principiu a cererii;

C. prima instanţă a admis cererea şi a stabilit obligaţiile pe care inculpatul trebuie să le respecte pe durata măsurii preventive a controlului judiciar pe cauţiune.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

280. Înlocuirea măsurii arestului la domiciliu cu măsura arestării preventive poate fi dispusă, în condiţiile prevăzute de lege:

A. în toate cazurile în care inculpatul refuză să dea declaraţii pe parcursul procesului penal;

B. la cererea motivată a procurorului sau din oficiu;

C. în cazul în care inculpatul încalcă cu rea-credinţă obligaţiile care îi revin.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

281. În cauza nr. X/P/2022, având ca obiect efectuarea urmăririi penale faţă de inculpatul DC pentru săvârşirea infracţiunii de înşelăciune, faptă prevăzută şi pedepsită de dispoziţiile art. 244 CP, Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 a sesizat judecătorul de drepturi şi libertăţi de la Judecătoria Sectorului 1 cu propunerea de luare a măsurii arestării preventive faţă de inculpat. Prin încheierea din 02.08.2022, judecătorul de drepturi şi libertăţi a respins propunerea de arestare preventivă, dispunând luarea măsurii controlului judiciar faţă de inculpatul DC. În aceste condiţii, consideraţi că:

A. contestaţia formulată de inculpat împotriva încheierii judecătorului de drepturi şi libertăţi prin care s-a luat măsura controlului judiciar în cauză va fi respinsă în toate cazurile ca inadmisibilă;

B. procurorul este competent să dispună, în cursul urmăririi penale, înlocuirea măsurii controlului judiciar luată de judecătorul de drepturi şi libertăţi cu măsura controlului judiciar pe cauţiune;

C. dacă procurorul dispune, prin ordonanţă, înlocuirea măsurii controlului judiciar cu măsura controlului judiciar pe cauţiune, inculpatul poate formula plângere împotriva ordonanţei procurorului la judecătorul de drepturi şi libertăţi competent, în termen de 48 de ore de la comunicare.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

282. Revocarea măsurii preventive se dispune dacă:

A. procurorul a rezolvat cauza printr-o soluţie de netrimitere în judecată;

B. instanţa constată în cursul judecăţii faptul că au încetat temeiurile care au determinat-o;

C. instanţa a pronunţat încetarea procesului penal.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

283. În cazul în care, prin încheiere, judecătorul de drepturi şi libertăţi competent admite cererea de revocare formulată de inculpat şi dispune revocarea măsurii arestării preventive luate faţă de acesta:

A. persoana vătămată are dreptul de a formula contestaţie împotriva încheierii judecătorului de drepturi şi libertăţi în termen de 24 de ore de la comunicare, aceasta urmând a fi admisă dacă este întemeiată;

B. contestaţia formulată de procuror împotriva încheierii judecătorului de drepturi şi libertăţi se soluţionează înainte de expirarea duratei măsurii arestării preventive dispuse anterior;

C. contestaţia formulată de procuror împotriva încheierii judecătorului de drepturi şi libertăţi se soluţionează în şedinţă publică.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

5.2. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor şi restabilirea situaţiei anterioare săvârşirii infracţiunii

284. Măsurile asigurătorii:

A. în vederea confiscării speciale sau extinse pot fi luate şi la cererea părţii civile;

B. luate din oficiu de către instanţa de judecată pot folosi şi părţii civile;

C. în vederea confiscării speciale sau extinse pot fi luate şi asupra bunurilor unei instituţii publice.

(admitere INM, noiembrie 2019)

285. În cursul urmăririi penale, măsurile asigurătorii:

A. se iau de procuror prin ordonanţă;

B. se iau de judecătorul de drepturi şi libertăţi, prin încheiere motivată, la propunerea procurorului;

C. pentru garantarea executării pedepsei amenzii nu se pot lua asupra bunurilor părţii responsabile civilmente.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

286. În cursul urmăririi penale, măsura asigurătorie a sechestrului:

A. poate fi luată de procuror, prin ordonanţă, sau de judecătorul de drepturi şi libertăţi, prin încheiere;

B. trebuie verificată periodic sub aspectul legalităţii şi temeiniciei, la intervale de cel mult 6 luni;

C. nu poate fi luată decât cu privire la bunurile suspectului sau inculpatului.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

287. Măsurile asigurătorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii:

A. pot privi numai bunurile suspectului sau inculpatului;

B. pot privi şi bunurile părţii responsabile civilmente;

C. nu sunt obligatorii, cu excepţia cazului în care persoana vătămată este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

288. În cazul unei măsuri asigurătorii luate de procuror:

A. măsura nu poate fi adusă la îndeplinire de organele de cercetare penală;

B. competent să soluționeze contestația formulată împotriva măsurii este doar procurorul ierarhic superior;

C. contestația împotriva măsurii poate fi formulată și de o persoană interesată care nu are calitatea de parte în cauză.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

289. Pentru garantarea executării pedepsei amenzii, măsura sechestrului asigurător se poate lua:

A. asupra bunurilor suspectului;

B. asupra bunurilor părții responsabile civilmente;

C. asupra bunurilor părinților inculpatului minor.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

290. Luarea măsurilor asigurătorii de către procuror se poate face:

A. la terminarea urmăririi penale, prin rechizitoriu;

B. la terminarea urmăririi penale, prin ordonanța de clasare a cauzei sau de renunțare la urmărirea penală;

C. în cursul urmăririi penale, prin ordonanță.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

291. În cazul măsurilor asigurătorii:

A. măsura asigurătorie luată de procuror poate fi contestată potrivit legii doar la procurorul ierarhic superior;

B. în anumite situații, măsurile asigurătorii pot fi luate și asupra unor bunuri ale unor persoane care nu sunt părți în proces;

C. pot fi sechestrate și bunuri aparținând unei instituții publice.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

292. Măsura asigurătorie a popririi:

A. poate viza conturile părții responsabile civilmente, în vederea garantării executării cheltuielilor judiciare;

B. nu poate fi luată direct prin decizia instanței de apel;

C. luată prin sentință poate fi atacată pe cale separată cu contestație.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

293. Dacă în cursul urmăririi penale s-a luat măsura sechestrului asigurător asupra unui imobil ce aparține surorii inculpatului, în vederea aplicării măsurii de siguranță a confiscării extinse, în fața instanței de judecată:

A. este obligatorie citarea persoanei al cărei imobil a fost sechestrat;

B. persoana al cărei imobil a fost sechestrat în vederea confiscării poate formula cereri, ridica excepții și pune concluzii cu privire la toate aspectele privind soluționarea acțiunii penale;

C. este obligatorie asistența juridică a persoanei căreia îi aparține imobilul sechestrat, dacă este arestată în altă cauză.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

294. Potrivit competențelor date de lege, judecătorul de drepturi și libertăți:

A. rezolvă plângerile și contestațiile formulate împotriva tuturor măsurilor preventive dispuse în faza urmăririi penale;

B. dispune efectuarea percheziției domiciliare în cursul urmăririi penale și al camerei preliminare;

C. soluționează contestațiile împotriva măsurilor asigurătorii luate de procuror în faza urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

295. Procurorul dispune, prin ordonanță, luarea măsurii sechestrului asigurător asupra bunurilor inculpatului. Ordonanța este comunicată inculpatului la data de 25.08.2021, care este o zi de miercuri. Știind că împotriva ordonanței de luare a măsurii asigurătorii inculpatul poate formula contestație la judecătorul de drepturi și libertăți, în termen de 3 zile de la comunicarea ordonanței, identificați care dintre următoarele enunțuri sunt adevărate:

A. este în termen contestația adresată judecătorului de drepturi și libertăți, dacă a fost depusă la oficiul poștal, prin scrisoare recomandată, în ziua de sâmbătă, 28.08.2021;

B. nu este în termen contestația adresată procurorului ierarhic superior celui care a luat măsura, dacă a fost înregistrată la parchet în ziua de vineri, 27.08.2021;

C. este în termen contestația adresată judecătorului de drepturi și libertăți, înregistrată la instanță în ziua de luni, 30.08.2021.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

§6. Acte procesuale și acte procedurale comune

6.1. Citarea, comunicarea actelor procedurale și mandatul de aducere. Noțiunile de act procesual și act procedural

296. Reprezintă un act procesual:

A. citația;

B. predarea și percheziționarea trimiterilor poștale;

C. încuviințarea audierii investigatorului sub acoperire.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

297. Potrivit dispozițiilor legale privind citarea în procesul penal:

A. chemarea unei persoane în fața procurorului se face doar prin citație scrisă;

B. citația este individuală;

C. suspectul nu poate fi citat și la adresa locului său de muncă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

298. În cazul în care scrisoarea recomandată prin care se citează un suspect sau inculpat care locuiește în străinătate nu poate fi înmânată, precum și în cazul în care statul destinatarului nu permite citarea prin poștă, se va afișa:

A. citația, la sediul instanței sau parchetului, după caz;

B. o înștiințare, pe ușa destinatarului, care să cuprindă termenul stabilit de organul judiciar care a emis citația, în care destinatarul este în drept să se prezinte la organul judiciar pentru a i se comunica citația;

C. o înștiințare, la sediul instanței sau parchetului, care trebuie să cuprindă mențiunea că, în cazul în care destinatarul nu se prezintă pentru comunicarea citației în termenul stabilit de organul judiciar, citația se consideră comunicată la împlinirea acestui termen.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

299. Deplasându-se la domiciliul din România al inculpatului, pentru a-i comunica încheierea de începere a judecății, agentul procedural, după efectuarea verificărilor, nu găsește nicio persoană căreia să îi înmâneze comunicarea. Astfel, acesta afișează pe ușa locuinței inculpatului o înștiințare în care se menționa că inculpatul are la dispoziție 3 zile să se prezinte la sediul judecătoriei pentru ridicarea încheierii. Procedura de comunicare fiind legal îndeplinită, actul se consideră comunicat:

A. la data afișării înștiințării pe ușa locuinței inculpatului;

B. la data la care inculpatul a găsit înștiințarea afișată pe ușa locuinței, dacă aceasta are loc după împlinirea termenului de 3 zile;

C. la momentul ridicării încheierii de la sediul instanței, dacă ridicarea este realizată înainte de împlinirea termenului de 3 zile.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

300. Împotriva lui DN a fost pusă în mișcare acțiunea penală de către Parchetul de pe lângă Judecătoria M, ca urmare a introducerii de către BC a plângerii prealabile pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 193 alin. (1) CP. Citația transmisă inculpatului DN trebuie să cuprindă, printre altele, și:

A. numele și prenumele persoanei care a introdus plângerea prealabilă împotriva lui DN;

B. încadrarea juridică și denumirea infracțiunii de care este acuzat;

C. mențiunea că poate consulta dosarul.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

301. Inculpatul TR a solicitat instanței să fie citat la adresa unde locuiește, fără forme legale, împreună cu concubina lui și copilul acesteia. În acest caz:

A. citația poate fi înmânată concubinei, dacă inculpatul nu este acasă;

B. dacă inculpatul nu este acasă, citația nu poate fi înmânată copilului de 16 ani al concubinei, chiar dacă acesta are discernământ;

C. se emite mandat de aducere în toate cazurile, întrucât inculpatul nu locuiește cu forme legale la acea adresă.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

302. În cursul judecății, neregularitatea procedurii de citare:

A. a inculpatului arestat preventiv poate fi invocată de către procuror numai la termenul la care ea s-a produs;

B. a părții civile este luată în considerare dacă este invocată la termenul următor celui în care ea s-a produs, de către inculpatul aflat în stare de libertate și care a fost prezent la toate termenele;

C. a părții responsabile civilmente la termenul de judecată când s-a dat citire actului de sesizare, invocată de aceasta cu ocazia dezbaterilor și în condițiile în care aceasta a fost prezentă la celelalte termene de judecată, nu poate fi luată în considerare.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

303. Mandatul de aducere față de un inculpat:

A. este valabil maximum 24 de ore de la momentul emiterii sale;

B. poate fi executat și de poliția militară, în anumite condiții;

C. poate fi emis în cursul urmăririi penale doar de judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă să judece cauza în fond.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

304. Mandatul de aducere emis de procuror:

A. nu îl poate viza pe inculpat înainte ca acesta să fi fost chemat prin citație;

B. permite, în vederea executării, pătrunderea în domiciliul oricărei persoane;

C. poate viza și subiecții procesuali principali.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

305. Suspectul sau inculpatul:

A. poate fi adus cu mandat de aducere numai dacă, fiind anterior chemat cu citație, nu s-a prezentat în mod nejustificat, iar ascultarea și prezența lui sunt necesare;

B. nu este legal citat, dacă, primind citația și refuzând să semneze dovada de primire, persoana însărcinată cu comunicarea citației încheie numai proces-verbal și nu îi lasă o înștiințare;

C. nu este legal citat, dacă, refuzând să primească citația, înștiințarea afișată pe ușa locuinței sale de agentul procedural nu cuprinde mențiunea că aceasta se referă la actul procedural al citației.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

306. Mandatul de aducere:

A. se emite în cursul urmăririi penale doar de către judecătorul de drepturi și libertăți;

B. nu poate fi emis cu privire la un suspect care nu a fost în prealabil chemat prin citație;

C. poate fi executat și prin organele de ordine publică.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2017)

307. O persoană poate fi adusă cu mandat de aducere, în fața instanței, atunci când:

A. nu s-a prezentat la termenul la care a fost citată în calitate de martor, la dosarul cauzei existând însă copia biletului de avion ce atesta o deplasare în interes de serviciu la data respectivă;

B. are calitatea de inculpat, dacă există date că intenționează să plece la muncă în străinătate, chiar fără să fi fost citat în prealabil;

C. numit expert contabil în cauză, a refuzat primirea citației emise pe numele său și nu s-a prezentat la acel termen de judecată pentru a da lămuririle care îi fuseseră solicitate.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

6.2. Termenele

308. Termenul:

A. de cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive, în care procurorul, atunci când dispune trimiterea în judecată, trebuie să înainteze rechizitoriul și dosarul cauzei judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă, este un termen peremptoriu în privința căruia operează prorogarea legală;

B. de 48 de ore prevăzut de lege pentru declararea contestației, care curge în întregime numai în zile nelucrătoare, se prorogă până la finalul primei zile lucrătoare;

C. de declarare a apelului curge de la data când a fost afișată, potrivit legii, pe ușa locuinței destinatarului, înștiințarea privind comunicarea copiei minutei.

(admitere INM, noiembrie 2019)

309. Mandatul de arestare preventivă a inculpatului expiră la data de 24.06.2017, ora 24:00 (zi de sâmbătă). În acest caz, inculpatul va fi pus în libertate, dacă nu este reținut sau arestat în altă cauză, la data de:

A. 23.06.2017, ora 24:00 (zi de vineri), întrucât administrația locului de deținere nu are program de lucru în zilele de sâmbătă și duminică;

B. 24.06.2017, ora 24:00 (zi de sâmbătă), chiar dacă această zi este nelucrătoare;

C. 26.06.2017, ora 24:00 (zi de luni), întrucât termenele care expiră în zile nelucrătoare se prorogă până la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

310. Termenul:

A. de 24 de ore pentru care se poate dispune reținerea suspectului sau inculpatului este un termen substanțial;

B. de recomandare atrage sancțiuni în plan procesual în caz de nerespectare;

C. peremptoriu atrage nulitatea actului făcut peste termen.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

311. Termenul prevăzut de lege:

A. pentru formularea contestației împotriva măsurii asigurătorii luate de procuror este de 48 de ore de la data comunicării ordonanței de luare a măsurii;

B. pentru formularea plângerii împotriva ordonanței de prelungire a măsurii controlului judiciar este de 10 zile de la comunicarea ordonanței;

C. pentru formularea cererii de continuare a urmăririi penale este de 20 de zile de la primirea copiei de pe ordonanța de soluționare a contestației.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

312. Termenul prevăzut de lege este respectat atunci când:

A. cererea de redeschidere a procesului penal a fost introdusă în termen de 3 luni de la data la care persoana judecată în lipsă a luat cunoștință de hotărârea de condamnare;

B. contestația împotriva hotărârii prin care instanța de fond a respins cererea de reabilitare judecătorească a fost exercitată imediat după pronunțarea în ședință publică a hotărârii, contestatorul fiind prezent la pronunțare;

C. cererea de revizuire întemeiată pe cazul prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. e) CPP (când două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia) a fost introdusă în termen de un an de la data când revizuentul a cunoscut ambele hotărâri.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

313. Data de 17.09.2021 (vineri) reprezintă ultima zi de formulare a apelului pentru inculpat. În această zi, la ora 16:45, inculpatul trimite pe adresa e-mail a instanței o cerere de apel, mesajul electronic fiind primit în aceeași zi. La data de 20.09.2021 (luni), la începerea programului de lucru, cererea de apel astfel primită este înregistrată la registratura instanței. Apelul este:

A. formulat în termen;

B. formulat în termen doar dacă cererea a fost primită la instanță înainte de încheierea programului de lucru din ziua de 17.09.2021;

C. tardiv formulat.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

314. Termenul de 3 zile pentru formularea contestației împotriva măsurii asigurătorii luate de procuror printr-o ordonanță comunicată suspectului marți, 07.05.2019, expiră la data de:

A. 09.05.2019;

B. 11.05.2019;

C. 13.05.2019.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

6.3. Cheltuielile judiciare

315. Cheltuielile judiciare avansate de stat:

A. sunt suportate de persoana vătămată în cazul renunțării la urmărirea penală;

B. sunt suportate de inculpat în cazul în care, după ce acesta cere continuarea procesului penal, se dispune clasarea, reținându-se că fapta a fost săvârșită în stare de legitimă apărare;

C. sunt suportate de inculpat în cazul în care se dispune achitarea, reținându-se că fapta nu este prevăzută de legea penală.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

316. Cheltuielile judiciare avansate de stat:

A. rămân în sarcina acestuia, în cazul în care se constată că sunt incidente dispozițiile art. 51 CP, privind împiedicarea săvârșirii infracțiunii;

B. se suportă de către persoana vătămată dacă, în cazul continuării procesului penal, se dispune achitarea inculpatului întrucât fapta nu există, numai în măsura în care persoanei vătămate i se reține o culpă procesuală;

C. se suportă de către partea civilă prevăzută în acordul de mediere în baza căruia s-a pronunțat soluția de încetare a procesului penal.

(admitere în magistratură, mai 2018)

317. Cheltuielile judiciare avansate de stat în caz de încetare a procesului penal:

A. sunt suportate de inculpat, atunci când acesta a împiedicat producerea rezultatului infracțiunii și nu a solicitat continuarea procesului penal;

B. în caz de împăcare sunt suportate în totalitate de persoana vătămată căreia i s-a respins cererea de schimbare a încadrării juridice din infracțiunea de furt în infracțiunea de însușire a bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor;

C. pot fi reduse în apel doar atunci când privesc cheltuielile efectuate în faza de judecată.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

318. Cheltuielile judiciare sunt suportate de inculpat:

A. în caz de încetare a procesului penal, dacă este incidentă o cauză de nepedepsire;

B. în caz de achitare, dacă există o cauză justificativă sau de neimputabilitate și nu a fost obligat la repararea prejudiciului;

C. în caz de încetare a procesului penal, dacă a intervenit medierea și această obligație a fost prevăzută în acordul de mediere.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

319. În cazul în care instanța pronunță condamnarea inculpaților X și Y în calitate de coautori la infracțiunea pentru care au fost trimiși în judecată:

A. inculpații vor fi obligați în solidar la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat;

B. instanța va stabili partea din cheltuielile judiciare avansate de stat care va fi datorată de fiecare inculpat;

C. în cazul în care există o parte responsabilă civilmente, aceasta va fi întotdeauna obligată în solidar cu inculpații la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

6.4. Sancțiunile procesuale

320. Este inadmisibilă:

A. plângerea adresată procurorului ierarhic superior împotriva ordonanței prin care s-a pus în mișcare acțiunea penală;

B. contestația împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară dispune declinarea cauzei către un judecător de cameră preliminară de la o altă instanță;

C. cererea de recuzare a judecătorului chemat să decidă asupra recuzării.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

321. Nulitatea:

A. absolută este incidentă în cazul în care judecata în primă instanță a infracțiunii de omor comise de un profesor universitar a fost efectuată de curtea de apel;

B. relativă poate fi invocată până la închiderea procedurii în camera preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției;

C. relativă se acoperă atunci când persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

322. Nulitatea:

A. absolută nu presupune existența unei vătămări procesuale;

B. relativă poate fi incidentă dacă sunt încălcate dispozițiile legale referitoare la asistarea de către avocat a persoanei vătămate, atunci când asistența juridică este obligatorie;

C. hotărârii definitive constituie un caz de contestație în anulare, atunci când judecata a avut loc în ședință publică, deși conform normelor procedurale aceasta trebuia să fie nepublică.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

323. Este întotdeauna sancționată cu nulitatea absolută încălcarea dispozițiilor privind:

A. aducerea la cunoștință a calității de suspect;

B. consultarea dosarului de către avocatul părților și al subiecților procesuali principali;

C. publicitatea ședinței de judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

324. Se sancționează cu nulitatea absolută încălcarea dispozițiilor privind:

A. compunerea completului de judecată;

B. participarea părții civile la judecată;

C. publicitatea ședinței de judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

325. Sancțiunea nulității absolute intervine:

A. în ipoteza în care accesul publicului este permis la o ședință de judecată declarată nepublică;

B. în ipoteza în care un dosar privind o infracțiune de omor se judecă în primă instanță la o judecătorie;

C. în ipoteza în care persoana vătămată minoră nu este adusă la ședința de judecată în prima instanță.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

326. Este sancționată cu nulitatea absolută încălcarea dispozițiilor privind:

A. competența materială a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente;

B. competența materială a organelor de urmărire penală;

C. prezența suspectului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

327. Se sancționează cu nulitatea absolută încălcarea dispozițiilor referitoare la:

A. competența teritorială a instanței de judecată;

B. compunerea completului de judecată;

C. redactarea hotărârii judecătorești penale în termenul prevăzut de lege.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

328. Nu constituie caz de nulitate absolută încălcarea dispozițiilor referitoare la:

A. compunerea completului de judecată;

B. participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii;

C. competența materială și competența personală a organelor de urmărire penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

329. Împotriva sentinței Z pronunțate în cauza penală X/Y/2014, prin care inculpatul AB a fost condamnat și obligat la despăgubiri pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 228 CP (furtul), a formulat apel în termen numai procurorul. În apelul său, acesta critică faptul că, deși procurorul de ședință a fost prezent la judecarea cauzei în fond la termenul din 07.03.2014 și deși, conform încheierii de ședință, acesta a cerut, în repetate rânduri, să i se dea cuvântul pe cele două cereri de probe formulate de inculpat și admise de instanță, i-a fost refuzat acest lucru, astfel încât a fost în imposibilitate să pună concluzii pe acele cereri. Instanța de apel a respins apelul ca nefondat, cu motivarea că procurorul fusese prezent la ședința de judecată și, astfel, nu s-a încălcat nicio dispoziție legală. Având în vedere datele din speță, arătați care dintre variantele de mai jos este corectă:

A. soluția instanței de apel este corectă;

B. soluția instanței de apel nu este corectă, deoarece dispozițiile procesuale penale au în vedere participarea procurorului, și nu doar prezența acestuia;

C. încălcarea dispozițiilor privind participarea procurorului este sancționată cu nulitatea absolută.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2014)

330. Atrage nulitatea absolută încălcarea dispozițiilor legale privitoare la:

A. autorizarea percheziției domiciliare de către judecătorul de drepturi și libertăți care activează la o instanță superioară celei legal competente să judece cauza în primă instanță;

B. efectuarea percheziției la adresa unde locuiește inculpatul arestat preventiv în altă cauză, în timp ce acesta asista la percheziția efectuată la biroul său;

C. asigurarea asistenței juridice din oficiu a părții civile minore.

(admitere în magistratură, mai 2018)

331. Sancțiunea nulității absolute intervine atunci când:

A. judecătorul de drepturi și libertăți soluționează propunerea de arestare preventivă în ședință publică;

B. inculpatul nu a fost citat la efectuarea percheziției informatice și aceasta s-a desfășurat în lipsa lui;

C. apelul inculpatului, care a dobândit calitatea de europarlamentar după pronunțarea hotărârii de condamnare de către judecătorie, a fost soluționat de curtea de apel, și nu de Înalta Curte de Casație și Justiție.

(admitere INM, noiembrie 2019)

332. Atrage incidența nulității absolute:

A. neîntocmirea referatului de evaluare a inculpatului minor în cursul judecății, atunci când acesta nu a fost efectuat în cursul urmăririi penale;

B. judecarea de către curtea de apel, în primă instanță, a cererii de revizuire având ca obiect o hotărâre definitivă de condamnare pentru infracțiunea de abuz în serviciu comisă de un funcționar bancar, pronunțată într-o cauză în care urmărirea penală a fost efectuată de Direcția Națională Anticorupție, cerere întemeiată pe motivul că procurorul a comis o infracțiune în legătură cu acea cauză, împrejurare care a influențat soluția pronunțată;

C. menținerea arestării preventive a inculpatului la data de 12.02.2021 de către judecătorul de cameră preliminară, în condițiile în care la data de 11.01.2021 judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară a dispus începerea judecății în aceeași cauză.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

333. Nerespectarea dispozițiilor legale privind asistența juridică:

A. a inculpatului persoană juridică, în cursul judecății, în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, poate atrage incidența nulității relative;

B. a inculpatului, la momentul încheierii cu acesta a acordului de recunoaștere a vinovăției, este sancționată cu nulitatea absolută;

C. a persoanei vătămate minore care este constituită parte civilă în procesul penal atrage incidența nulității absolute.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

334. Încălcarea, în cursul urmăririi penale, a dispozițiilor legale privind prezența inculpatului, când aceasta este obligatorie, potrivit legii:

A. este sancționată cu nulitatea absolută, care poate fi invocată până la rămânerea definitivă a hotărârii, dacă instanța a fost sesizată prin rechizitoriu;

B. nu poate fi invocată pe calea contestației în anulare;

C. atrage sancțiunea nulității numai dacă se face dovada existenței unei vătămări a drepturilor procesuale ale inculpatului.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

335. Nulitatea relativă:

A. poate fi invocată și de procuror în condițiile legii;

B. este sancțiunea care intervine în caz de încălcare a dispozițiilor referitoare la competența teritorială a instanței de judecată;

C. poate fi invocată în orice stare a procesului dacă a intervenit în procedura de cameră preliminară.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

336. Nulitatea relativă:

A. poate fi invocată și de suspect, în condițiile legii;

B. nu poate fi acoperită dacă a intervenit în cursul judecății;

C. nu poate fi invocată în procedura de cameră preliminară.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

337. Se sancționează cu nulitatea relativă:

A. încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială a instanței, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei competente potrivit legii;

B. încălcarea dispozițiilor referitoare la competența teritorială a instanței de judecată;

C. încălcarea dispozițiilor referitoare la publicitatea ședinței de judecată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

6.5. Amenda judiciară

338. Amenda judiciară:

A. nu poate fi aplicată de un organ de cercetare penală;

B. aplicată de procuror poate fi redusă de judecătorul de cameră preliminară;

C. poate fi aplicată și expertului a cărui cerere de înlocuire a fost încuviințată.

(admitere INM, noiembrie 2019)

339. Soluționarea cererii avocatului prin care solicită anularea amenzii judiciare ce i-a fost aplicată în cursul urmăririi penale este de competența:

A. judecătorului de cameră preliminară;

B. judecătorului de drepturi și libertăți, în cazul în care amenda a fost aplicată de procuror;

C. judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța superioară celei din care face parte judecătorul care a aplicat amenda.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

CAPITOLUL AL II-LEA. PARTEA SPECIALĂ

§1. Urmărirea penală

1.1. Dispoziţii generale

1. Începerea urmăririi penale cu privire la faptă:

A. se poate dispune şi de către organul de cercetare penală, însă ordonanţa acestuia este supusă ulterior confirmării procurorului;

B. nu se poate dispune, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de fond şi formă esenţiale ale sesizării;

C. se dispune de organul de urmărire penală întotdeauna înaintea punerii în mişcare a acţiunii penale, prin rezoluţie sau ordonanţă motivată.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

2. Efectuarea de acte de urmărire penală:

A. nu poate avea loc, indiferent de oportunitatea lor, în perioada în care urmărirea penală a fost suspendată ca urmare a bolii grave de care suferă inculpatul, pentru a nu afecta dreptul la apărare al acestuia;

B. poate avea loc şi în lipsa ordonanţei de delegare date de procuror, dacă la momentul accidentului soldat cu moartea unei persoane nu era cunoscută calitatea de executor judecătoresc a persoanei care l-a produs;

C. este posibilă în termenul de 5 zile de la comunicarea încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară a exclus mai multe probe şi a trimis cauza procurorului pentru a-şi exprima poziţia cu privire la menţinerea dispoziţiei de trimitere în judecată a inculpatului.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

3. După începerea urmăririi penale:

A. un act al procurorului poate fi infirmat pentru motive de netemeinicie de procurorul ierarhic superior;

B. secretul profesional al avocatului nu este opozabil procurorului;

C. organele de cercetare penală dispun prin referat asupra actelor procesuale.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

4. După începerea urmăririi penale:

A. secretul profesional al avocatului este opozabil procurorului;

B. organele de cercetare penală nu pot efectua acte de cercetare care privesc o cauză pentru care nu au competenţa de a efectua urmărirea penală, în nicio situaţie;

C. dreptul la consultarea dosarului de către avocat nu poate fi restricţionat de procuror în nicio situaţie.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

1.2. Sesizarea organelor de urmărire penală

5. În cazul unei plângeri penale formulate de o persoană juridică:

A. aceasta trebuie să cuprindă şi indicarea contului bancar;

B. este necesară certificarea prin semnătură electronică a plângerii în cazul în care este transmisă în formă electronică, cu excepţia situaţiei în care numele reprezentantului legal şi sediul sunt de notorietate naţională;

C. se trimite de către instanţă prin încheiere, la organul judiciar competent, în cazul în care a fost greşit îndreptată.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

6. Plângerea, ca act de sesizare, se poate face şi de către:

A. unul dintre soţi pentru celălalt soţ;

B. oricare dintre membrii de familie ai persoanei vătămate;

C. copilul minor pentru părinţi.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

7. Plângerea, ca mod de sesizare a organelor de urmărire penală:

A. se poate face şi de către unul dintre soţi pentru copilul său major, dacă este însuşită de acesta din urmă;

B. nu se va respinge ca inadmisibilă, atunci când a fost adresată judecătoriei, în loc de parchetul în raza căruia s-a comis infracţiunea;

C. va fi respinsă ca tardivă, dacă victima unei infracţiuni de înşelăciune a formulat-o

după trecerea a trei luni de la data la care a aflat identitatea infractorului.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

8. Denunţul:

A. este încunoştinţarea făcută de către o persoană fizică sau juridică despre săvârşirea unei infracţiuni;

B. se poate face personal ori prin mandatar cu mandat special;

C. se poate face numai personal.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

9. În cazul în care denunţul formulat de o persoană juridică, societate cu răspundere limitată, nu cuprinde codul unic de înregistrare fiscală şi numărul de înmatriculare în registrul comerţului şi, totodată, a fost depus la un parchet necompetent după calitatea persoanei, acesta va dispune:

A. restituirea denunţului pe cale administrativă, cu indicarea elementelor care lipsesc;

B. declinarea competenţei în favoarea parchetului competent;

C. trimiterea pe cale administrativă a denunţului la parchetul competent.

(admitere INM, noiembrie 2019)

10. Plângerea prealabilă formulată şi semnată de soţul persoanei vătămate X împotriva notarului public Z pentru infracţiunea de lovire şi alte violenţe, la care a ataşat procura specială dată de soţie (persoana vătămată X), va fi:

A. clasată de Parchetul de pe lângă Judecătoria A în a cărui circumscripţie a fost comisă fapta, pentru motivul că plângerea prealabilă trebuia formulată şi semnată de persoana vătămată;

B. clasată pentru tardivitate de Parchetul de pe lângă Judecătoria A, în a cărui circumscripţie a fost comisă fapta, în condiţiile în care a fost înregistrată la Judecătoria A în termen de 2 luni de la data comiterii faptei, dar a fost trimisă la acest parchet pe cale administrativă după încă 2 luni;

C. înregistrată la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel B, în a cărui circumscripţie a fost comisă fapta, iar urmărirea penală va fi efectuată de către procuror.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

11. Plângerea prealabilă pentru o infracţiune de ameninţare:

A. comisă în formă continuată, consumată la 30.01.2014 şi epuizată la 01.02.2014, este în termen dacă a fost introdusă după 70 de zile de la comiterea ultimei acţiuni;

B. permite persoanei vătămate cu deplină capacitate de exerciţiu să se împace cu inculpatul doar până la citirea actului de sesizare a instanţei;

C. se consideră valabilă dacă a fost trimisă în termen la Curtea Constituţională, care a transmis-o, pe cale administrativă, după expirarea termenului, la parchetul competent.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

12. Plângerea prealabilă:

A. formulată oral se consemnează într-un proces-verbal de către organul judiciar care o primeşte;

B. nu este necesar a fi formulată pentru ca organul de cercetare penală să constate săvârşirea infracţiunii flagrante pentru care acţiunea penală se pune în mişcare la plângere prealabilă;

C. va fi respinsă prin ordonanţă de către organul de cercetare penală atunci când acesta constată tardivitatea ei.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

13. Plângerea prealabilă:

A. care a fost greşit îndreptată la organul de urmărire penală se trimite, pe cale administrativă, organului competent;

B. se poate face întotdeauna şi de către copilul major pentru părinţi;

C. nu este obligatoriu să conţină şi încadrarea juridică a faptei descrise în cuprinsul acesteia.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

14. La data de 02.06.2018, PV, în calitate de persoană vătămată, a depus plângere prealabilă la organul de cercetare penală împotriva lui AB, pentru comiterea infracţiunii de loviri sau alte violenţe, prevăzută de art. 193 alin. (2) CP. În plângere, PV precizează că, la data de 02.02.2018, în urma unei discuţii contradictorii cu o persoană necunoscută, a fost lovită de aceasta, iar conform certificatului medico-legal obţinut în aceeaşi zi, leziunile provocate au

necesitat 5-6 zile de îngrijiri medicale pentru vindecare. Identitatea făptuitorului PV a aflat-o la data de 01.06.2018, a doua zi depunând și plângerea prealabilă. Față de datele speței:

A. plângerea prealabilă a fost introdusă peste termenul prevăzut de lege;

B. plângerea prealabilă a fost introdusă în termenul prevăzut de lege;

C. dacă, după trimiterea în judecată a lui AB, tardivitatea plângerii prealabile va fi constatată de instanță, se va dispune achitarea inculpatului.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

15. În data de 01.04.2022, AB a sesizat prin plângere prealabilă Parchetul de pe lângă Judecătoria Ploiești cu privire la vătămarea ce i s-a cauzat prin săvârșirea infracțiunii de violare de domiciliu, faptă prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 224 CP (infracțiune pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile). În cuprinsul plângerii prealabile, persoana vătămată AB a arătat că fapta a fost săvârșită de către numitul BC în data de 28.01.2022, solicitând punerea în mișcare a acțiunii penale și tragerea la răspundere penală a acestuia. În acest caz, considerați că:

A. plângerea prealabilă a fost formulată în termen de către AB;

B. AB poate fi audiată ca martor dacă nu dorește să participe la procesul penal și a înștiințat despre aceasta organul judiciar;

C. AB nu poate avea calitatea de martor în procesul penal.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

16. Tragerea la răspundere penală a celui care a exercitat acte de violență ce au produs leziuni care au necesitat 85 de zile de îngrijiri medicale, asupra unei persoane care suferea de un handicap fizic, având ambele picioare secționate în urma unui accident, aflată în întreținerea sa în baza unui contract încheiat în acest sens, nu este posibilă dacă:

A. nepoata persoanei vătămate, care a preluat obligația de întreținere, nu a depus plângere prealabilă în trei luni de la data comiterii faptei;

B. nu a fost formulată plângere prealabilă după ce procurorul a schimbat încadrarea juridică din tentativă la infracțiunea de omor în infracțiunea de loviri sau alte violențe;

C. persoana vătămată și-a retras plângerea prealabilă, chiar dacă agresorul a solicitat continuarea procesului penal.

(admitere în magistratură, mai 2018)

17. Plângerea prealabilă se poate face:

A. personal sau prin mandatar cu mandat special;

B. de unul dintre soți pentru celălalt soț;

C. de către copilul major pentru părinți.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

18. Plângerea prealabilă:

A. poate fi făcută și prin mandatar cu mandat special, procura rămânând atașată plângerii;

B. se adresează doar procurorului;

C. trebuie să fie introdusă în cel mult 20 de zile din ziua în care persoana vătămată a aflat de săvârșirea faptei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

19. Plângerea prealabilă este considerată exercitată în termenul prevăzut de lege, atunci când:

A. a trecut un an de la data săvârșirii faptei, dar mai puțin de trei luni de când persoana vătămată a aflat numele celui care a lovit-o într-o noapte, pe stradă, provocându-i leziuni pentru a căror vindecare au fost necesare 14 zile de îngrijiri medicale;

B. a fost depusă la primăria din localitatea de domiciliu, a doua zi după săvârșirea faptei de amenințare de către secretarul primăriei, și transmisă organelor de cercetare penală după trecerea a patru luni de la momentul depunerii;

C. a fost depusă după o lună de la numirea unui nou tutore pentru persoana incapabilă (care beneficiază de consiliere judiciară ori tutelă specială – n.n.), victimă a violului săvârșit în urmă cu 4 luni de cel care îi reprezenta interesele la acel moment.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2016)

20. Plângerea prealabilă:

A. trebuie introdusă în termen de 3 luni de la data săvârșirii faptei indiferent de situație;

B. nu poate fi adresată direct instanței de judecată;

C. poate fi făcută și prin mandatar dacă mandatul este special, caz în care procura rămâne atașată plângerii.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

21. Plângerea prealabilă:

A. adresată judecătoriei în a cărei circumscripție teritorială a fost comisă fapta la care se referă va fi respinsă ca greșit îndreptată;

B. trebuie introdusă în termen de 3 luni de la data la care persoana vătămată minoră a aflat cine este făptuitorul;

C. poate fi formulată și pe parcursul urmăririi penale, în cazul în care organul de urmărire penală schimbă încadrarea juridică a faptei, dintr-o infracțiune care se urmărește din oficiu, într-o infracțiune pentru care este necesară plângerea prealabilă.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

22. Numita A, în vârstă de 15 ani, se află în perioada studiilor liceale în municipiul București, locuind într-o garsonieră închiriată de la proprietarul X. În ziua de sâmbătă, 19.03.2022, profitând de faptul că numita A se găsea la domiciliul părinților săi aflat într-o altă localitate, numitul X a pătruns fără drept în garsonieră, unde a rămas 2 ore, timp în care a deschis mai multe obiecte de mobilier în care se aflau obiecte de uz personal ale numitei A. La întoarcerea în municipiul București, la data de 22.03.2022, numita A și-a dat seama că cineva a fost în garsonieră în lipsa ei, iar la data de 24.03.2022 și-a anunțat și părinții asupra situației și l-a contactat telefonic și pe X, reproșându-i că el este cel care i-a pătruns fără drept în locuință. Sunteți contactat, în calitate de avocat, de părinții numitei A, care vă consultă asupra posibilității formulării unei plângeri prealabile cu privire la infracțiunea de violare de domiciliu. Le veți preciza că:

A. nu este obligatoriu ca în cuprinsul plângerii prealabile să se indice suspiciunea că numitul X este autorul faptei;

B. este obligatoriu ca plângerea prealabilă să fie introdusă la procuror, întrucât persoana vătămată este minoră;

C. termenul legal pentru introducerea plângerii prealabile curge de la data de 24.03.2022.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

1.3. Conducerea și supravegherea activității organelor de cercetare penală de către procuror

23. În activitatea de conducere și supraveghere a activității organelor de cercetare penală, procurorul poate:

A. da dispoziții verbale, nemotivate, cu caracter obligatoriu și prioritar pentru organele de cercetare penală;

B. dispune preluarea oricărei cauze în care exercită supravegherea, caz în care organul de cercetare penală nu va mai întocmi referat de terminare a urmăririi penale;

C. confirmă continuarea efectuării percheziției anterior autorizate de judecător și la imobilele învecinate, dacă se constată în cursul percheziției că în aceste imobile s-au ascuns persoanele căutate.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

24. Se supun confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală:

A. extinderea urmăririi penale dispusă de organul de cercetare penală cu privire la fapte noi săvârșite de același suspect;

B. începerea urmăririi penale cu privire la faptă, dispusă de organul de cercetare penală într-o cauză dată prin lege în competența acestuia;

C. reținerea suspectului, dispusă de organul de cercetare penală într-o cauză dată prin lege în competența acestuia.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

25. În cazul în care urmărirea penală este efectuată de organul de cercetare penală sub supravegherea procurorului:

A. organul de cercetare penală nu poate dispune suspendarea urmăririi penale;

B. efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect, dispusă de organul de cercetare penală, este supusă confirmării procurorului care supraveghează urmărirea penală;

C. extinderea urmăririi penale, dispusă de organul de cercetare penală, este supusă, în toate cazurile, confirmării procurorului care supraveghează urmărirea penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

26. În cazul în care urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de procuror, acesta poate delega organelor de cercetare penală:

A. încuviinţarea administrării probei testimoniale;

B. audierea persoanei vătămate;

C. luarea măsurii preventive a reţinerii.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

27. Într-o cauză în care urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către procuror:

A. încuviinţarea cererii de audiere a unui martor poate fi delegată prin ordonanţă organului de cercetare penală;

B. se va întocmi referat de terminare a urmăririi penale;

C. suspendarea urmăririi penale nu este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

28. Inculpatul AB este cercetat pentru comiterea infracţiunii de ultraj, prevăzută de art. 257 alin. (4) CP, cauză în care, potrivit legii, urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de procuror. În acest caz:

A. fiind o competenţă materială exclusivă a procurorului, toate actele de urmărire penală necesare rezolvării cauzei vor fi efectuate numai de procuror, sub sancţiunea nulităţii absolute;

B. procurorul poate, în condiţiile legii, delega prin ordonanţă ca organul de cercetare penală să efectueze unele acte de urmărire penală;

C. procurorul poate delega organul de cercetare penală să efectueze orice act de urmărire penală, însă ordonanţa acestuia trebuie confirmată de procurorul ierarhic superior.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

29. În urma sesizării, organele de cercetare penală, sub supravegherea procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 2, efectuează cercetări privind comiterea infracţiunii de înşelăciune, prevăzută de art. 244 CP, de către inculpatul AB. În cursul urmăririi penale:

A. procurorul care exercită supravegherea poate anula doar prin ordonanţă confirmată de procurorul ierarhic orice act sau măsură dispusă în cauză de organul de cercetare penală, considerată nelegală;

B. organele ierarhic superioare ale poliţiei judiciare nu pot da dispoziţii în cauză privind cercetarea penală, fără avizul procurorului;

C. în cazul neîndeplinirii dispoziţiilor date privind efectuarea cercetării penale, procurorul poate aplica organului de cercetare penală o amendă judiciară, în condiţiile legii.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

30. În cauza penală nr. X/P/2021, organul de cercetare penală a fost sesizat prin plângere prealabilă cu privire la săvârşirea infracţiunii de lovire sau alte violenţe, faptă prevăzută şi pedepsită de dispoziţiile art. 193 CP, dispunând, prin ordonanţa din data de 15.06.2021, începerea urmăririi penale cu privire la faptă. Prin ordonanţa din data de 01.07.2021, organul de cercetare penală a dispus schimbarea încadrării juridice din infracţiunea de lovire sau alte violenţe în infracţiunea de vătămare corporală, faptă prevăzută şi pedepsită de dispoziţiile art. 194 alin. (1) CP, iar prin ordonanţa din data de 15.07.2022 tot organul de cercetare penală a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale faţă de suspectul BB. În cauză, niciuna dintre măsurile dispuse de organul de cercetare penală nu au fost confirmate de procurorul care supraveghează urmărirea penală. În raport de această situaţie, consideraţi că dispoziţiile procesuale penale au fost respectate în ceea ce priveşte:

A. începerea urmăririi penale cu privire la faptă;

B. schimbarea încadrării juridice;

C. efectuarea în continuare a urmăririi penale faţă de suspect.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

1.4. Desfăşurarea urmăririi penale

31. Organul de cercetare penală a fost sesizat prin plângere cu privire la săvârşirea infracţiunii prevăzute şi pedepsite de dispoziţiile art. 194 alin. (1) lit. b) CP – vătămare corporală (producerea unor leziuni traumatice care au necesitat pentru vindecare mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale), cu autori necunoscuţi. Constatând că plângerea îndeplineşte condiţiile prevăzute de lege şi că nu există vreunul dintre cazurile care împiedică exercitarea acţiunii penale prevăzute de art. 16 alin. (1) CPP, organul de cercetare penală a dispus începerea urmăririi penale cu privire la faptă. Ulterior, după audierea mai multor martori, organul de cercetare penală, prin ordonanţă, a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale faţă de AB şi AC, coautori. Care dintre următoarele afirmaţii o consideraţi corectă în funcţie de datele speţei?

A. în mod corect organul de cercetare a dispus începerea urmăririi penale cu privire la faptă;

B. în mod greşit organul de cercetare penală a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale faţă de AB şi AC, procurorul fiind singurul care poate dispune aceasta;

C. în mod corect organul de cercetare a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale faţă de AB şi AC, cauza nefiind dintre acelea pentru care urmărirea penală trebuie efectuată în mod obligatoriu de către procuror.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

32. Numai după începerea urmăririi penale poate fi:

A. audiată persoana vătămată;

B. dispusă percheziţia domiciliară;

C. realizată audierea anticipată a unui martor.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

33. Efectuarea în continuare a urmăririi penale faţă de suspect poate fi dispusă:

A. numai de procuror, prin ordonanţă;

B. şi de organele de cercetare penală, cu încuviinţarea prealabilă a procurorului;

C. şi de organele de cercetare penală, cu confirmarea procurorului.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

34. Acţiunea penală poate fi pusă în mişcare:

A. prin ordonanţă, de organul de cercetare penală, în cazul în care urmărirea penală nu se efectuează în mod obligatoriu de către procuror;

B. prin declaraţia orală a procurorului, dacă acesta participă la judecată, în cazul constatării infracţiunilor de audienţă;

C. prin încheiere, de judecătorul de cameră preliminară care, admiţând plângerea formulată împotriva ordonanţei de clasare, desfiinţează soluţia atacată şi trimite cauza la procuror pentru a completa urmărirea penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

35. Punerea în mişcare a acţiunii penale poate fi dispusă de către:

A. organul de cercetare penală;

B. procuror;

C. judecătorul de cameră preliminară, atunci când admite plângerea împotriva soluţiei de clasare.

(admitere INM şi în magistratură, 2021)

36. După ce s-a dispus, prin ordonanţă, punerea în mişcare a acţiunii penale:

A. schimbarea încadrării juridice a faptei, dispusă de procuror, se supune confirmării obligatorii a procurorului ierarhic superior;

B. organul de urmărire penală nu este obligat să îl cheme pe inculpat pentru a-l audia, dacă acesta a refuzat anterior să dea declaraţie în calitate de suspect;

C. organul de urmărire penală este obligat să îi elibereze inculpatului, la cerere, o copie a ordonanţei prin care s-a pus în mişcare acţiunea penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

37. Audierea anticipată poate avea loc:

A. în cursul urmăririi penale, atunci când martorul este grav bolnav şi nu se va putea deplasa la instanţă;

B. când suspectul face dovada că va părăsi ţara pentru o perioadă lungă de timp şi împotriva acestuia nu este luată o măsură preventivă;

C. în camera de consiliu, atunci când audierea anticipată este realizată de judecătorul de cameră preliminară.

(admitere în magistratură, mai 2018)

38. În cursul urmăririi penale:

A. pentru a se încuviința cererea de audiere anticipată formulată de procuror, se analizează utilitatea, pertinența și concludența probei;

B. inculpatul nu poate fi ascultat de judecătorul de drepturi și libertăți;

C. după schimbarea încadrării juridice nu este necesară punerea din nou în mișcare a acțiunii penale pentru noua încadrare juridică dată faptei.

(admitere INM, noiembrie 2019)

39. În cursul urmăririi penale:

A. revocarea unei măsuri preventive se dispune doar de către judecătorul de drepturi și libertăți;

B. procurorul poate delega prin ordonanță organului de cercetare penală punerea în mișcare a acțiunii penale;

C. durata maximă a măsurii arestării preventive este de 180 de zile.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

40. Ca urmare a plângerii depuse de CD, organele de cercetare penală au început urmărirea penală *in rem* pentru comiterea infracțiunii de distrugere, prevăzută de art. 253 alin. (3) CP. Ulterior, întrucât din probele administrate a rezultat bănuiala rezonabilă că fapta a fost săvârșită de AB, procurorul a dispus prin ordonanță ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de acesta, devenind astfel suspect. Întrucât legea o prevede în mod expres, aducerea la cunoștință a calității de suspect:

A. are loc înainte de prima sa audiere;

B. are loc după prima sa audiere, când i se aduc la cunoștință fapta și încadrarea juridică dată faptei;

C. are loc, în toate cazurile, în prezența unui avocat, ales sau din oficiu.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

41. În cauza înregistrată sub nr. 72/P/2016, urmărirea penală se efectuează față de inculpatul CV, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de lovire și alte violențe, de către organele de cercetare penală din cadrul Secției 8 Poliție, sub supravegherea procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 2. În cauză:

A. organele de cercetare penală pot dispune schimbarea încadrării juridice a faptei reținute în sarcina inculpatului fără a fi necesar ca ordonanța să fie supusă confirmării procurorului care supraveghează urmărirea penală;

B. organele de cercetare penală pot extinde acțiunea penală față de inculpat;

C. organele de cercetare penală pot sesiza judecătorul de drepturi și libertăți în vederea audierii anticipate a persoanei vătămate.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

42. Extinderea urmăririi penale ca urmare a constatării unor fapte noi poate fi dispusă:

A. numai de către procuror, indiferent dacă urmărirea penală a fost începută *in rem* sau efectuată în continuare *in personam*;

B. și de către judecătorul de drepturi și libertăți;

C. de organul de cercetare penală în cazul în care urmărirea penală se efectuează față de un suspect, urmând a fi supusă confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

43. Extinderea urmăririi penale:

A. se poate dispune de organul de cercetare penală, prin ordonanță, în cursul urmăririi penale efectuate cu privire la faptă *(in rem)*, fără a fi supusă confirmării motivate a procurorului;

B. dispusă de organul de cercetare penală cu privire la o nouă faptă comisă de suspect este supusă confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală, în termen de cel mult 3 zile de la data emiterii ordonanței de extindere;

C. nu este obligatoriu să fie comunicată suspectului vizat de extindere.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

44. Extinderea urmăririi penale:

A. dacă a fost dispusă de organul de cercetare penală, se supune întotdeauna confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală;

B. dacă a fost dispusă de procuror, nu se supune niciodată confirmării procurorului ierarhic superior;

C. indiferent dacă a fost dispusă de procuror sau de organul de cercetare penală, conduce întotdeauna la atribuirea calității de suspect față de o persoană.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

1.5. Suspendarea urmăririi penale

45. Suspendarea urmăririi penale:

A. este obligatoriu a fi dispusă de procuror, prin ordonanță, dacă suspectul suferă de o boală gravă, constatată prin expertiză medico-legală, care îl împiedică să ia parte la procesul penal, ordonanță care se comunică și persoanei vătămate care nu s-a constituit parte civilă;

B. se dispune în cazul în care boala de care suferă persoana vătămată, constatată prin expertiză medico-legală, este incurabilă și împiedică prezența acesteia la desfășurarea urmăririi penale;

C. nu împiedică organele de urmărire penală să desfășoare, pe perioada suspendării, o percheziție la domiciliul inculpatului aflat în stare de libertate.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

46. Suspendarea urmăririi penale:

A. poate fi dispusă de organul de cercetare penală numai dacă boala gravă de care suferă suspectul sau inculpatul se constată printr-o expertiză medico-legală;

B. împiedică efectuarea oricărui act de urmărire penală pe durata ei, deoarece aceasta ar încălca dreptul la apărare al suspectului sau inculpatului;

C. se dispune și pe perioada desfășurării procedurii de mediere, potrivit legii.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

47. În cauza privind pe inculpatul AB, urmărit penal pentru comiterea infracțiunii de înșelăciune prevăzute de art. 244 alin. (1) CP, procurorul, constatând în urma efectuării unei expertize medico-legale că acesta suferă de o boală gravă, a dispus prin ordonanță, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege, suspendarea urmăririi penale. Pe perioada suspendării urmăririi penale:

A. organele de urmărire penală nu vor efectua acte specifice urmăririi penale, cele efectuate fiind nule;

B. organele de cercetare penală vor continua să efectueze toate actele a căror îndeplinire nu este împiedicată de situația inculpatului, cu respectarea dreptului la apărare al părților, subiecților procesuali;

C. pot fi efectuate numai acte procedurale, dar numai cu acceptul inculpatului sau al avocatului acestuia, care va asista la efectuarea acestora.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

1.6. Clasarea și renunțarea la urmărirea penală

48. Procurorul dispune clasarea, pentru cazul prevăzut de art. 16 alin. (1) lit. a) CPP, prin ordonanță ce a fost comunicată legal atât persoanei vătămate, cât și suspectului și nu a fost atacată în condițiile legii. În această situație:

A. cheltuielile judiciare avansate de stat nu sunt suportate de suspect;

B. procurorul ierarhic superior celui care a emis ordonanța poate revoca ordonanța de clasare pe motiv că au apărut fapte noi din care rezultă că a dispărut împrejurarea pe care s-a întemeiat clasarea;

C. procurorul care a emis ordonanța poate infirma ordonanța de clasare pe motiv că ulterior se constată că nu a existat împrejurarea pe care s-a întemeiat clasarea.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

49. Clasarea cauzei:

A. se dispune numai dacă se constată unul dintre cazurile prevăzute de art. 16 alin. (1) CPP;

B. se dispune dacă procurorul constată faptul că nu există interes public în urmărirea faptei sesizate;

C. se dispune prin ordonanță, care, dacă în cauză sunt inculpați arestați preventiv, va cuprinde și mențiuni cu privire la încetarea de drept a măsurii.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

50. Prin rechizitoriul întocmit la data de 05.02.2019, procurorul a dispus trimiterea în judecată a inculpatului AB în stare de libertate pentru comiterea infracțiunii de furt calificat. Prin același rechizitoriu procurorul a dispus și clasarea cauzei pentru suspectul CD pentru infracțiunea de complicitate la furt calificat săvârșită de AB, întrucât fapta nu a fost comisă de suspect cu forma de vinovăție prevăzută de lege. Totodată, procurorul a propus instanței, prin rechizitoriu, luarea față de

inculpat a măsurii controlului judiciar. Având în vedere datele speţei:

A. în mod greşit procurorul a dispus prin rechizitoriu, care este numai actul de sesizare a instanţei prin care se dispune trimiterea inculpatului în judecată, şi clasarea cauzei;

B. în mod corect procurorul a propus prin rechizitoriu luarea măsurii controlului judiciar faţă de inculpat;

C. clasarea cauzei pentru suspectul CD trebuia dispusă de procuror numai prin ordonanţă, altfel, dispusă prin rechizitoriu, soluţia nu poate fi contestată ulterior de persoana interesată, la judecătorul de cameră preliminară.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

51. În cazul dispunerii unei soluţii de clasare:

A. măsurile asigurătorii luate de procuror din oficiu, în vederea reparării pagubei, încetează de drept dacă persoana vătămată nu introduce acţiune civilă în faţa instanţei civile în termen de 10 zile de la comunicarea soluţiei de clasare;

B. procurorul are obligaţia să menţină măsurile asigurătorii doar dacă acestea au fost dispuse din oficiu;

C. procurorul poate menţine prin ordonanţa de clasare măsurile asigurătorii privind reparaţiile civile, chiar dacă persoana vătămată este majoră.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

52. Într-o cauză penală, inculpatul TV este cercetat pentru săvârşirea infracţiunii de înşelăciune (art. 244 CP) în paguba persoanei vătămate, constituită parte civilă, IS. Pe parcursul urmăririi penale, procurorul ia prin ordonanţă măsura asigurătorie a sechestrului asupra bunurilor inculpatului până la concurenţa valorii probabile a pagubei. Măsura este verificată periodic de procuror, iar contestaţiile exercitate de inculpat împotriva ordonanţelor de menţinere a sechestrului asigurător sunt respinse de judecătorul de drepturi şi libertăţi. În cursul urmăririi penale intervine împăcarea între inculpatul TV şi persoana vătămată, constituită parte civilă, IS, astfel că procurorul dispune prin ordonanţă clasarea cauzei. Sunt adevărate următoarele afirmaţii:

A. inculpatul TV nu are dreptul să ceară continuarea urmăririi penale spre a-şi dovedi nevinovăţia;

B. procurorul va dispune, prin ordonanţa de clasare, ridicarea sechestrului asigurător asupra bunurilor inculpatului TV;

C. procurorul poate dispune, prin ordonanţa de clasare, ca inculpatul TV să presteze o muncă neremunerată în folosul comunităţii, pentru o perioadă cuprinsă între 30 şi 60 de zile.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

53. În cuprinsul unei ordonanţe de clasare pot fi întâlnite şi următoarele:

A. dispoziţia de sesizare a judecătorului de cameră preliminară cu propunerea de renunţare la urmărirea penală;

B. dispoziţia de menţinere a măsurii sechestrului asigurător asupra bunurilor inculpatului;

C. dispoziţia de menţinere a măsurii preventive a controlului judiciar asupra inculpatului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

54. Soluţia clasării se poate dispune:

A. întotdeauna prin ordonanţă;

B. şi prin rechizitoriu;

C. prin referatul organelor de cercetare penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

55. Identificaţi care dintre următoarele organe judiciare poate dispune clasarea unei cauze penale:

A. instanţa de judecată;

B. judecătorul de cameră preliminară;

C. judecătorul de drepturi şi libertăţi.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

56. În caz de clasare a cauzei:

A. măsurile preventive încetează de drept;

B. măsurile asigurătorii pot fi menţinute în condiţiile legii;

C. ordonanţa nu se comunică persoanei care a făcut sesizarea.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

57. Ordonanţa de clasare:

A. în anumite situaţii poate fi dată şi de organul de cercetare penală;

B. poate fi atacată cu plângere la procurorul ierarhic superior, chiar dacă în cauză nu a fost pusă în mişcare acţiunea penală;

C. în anumite situaţii poate fi revocată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

58. Prin ordonanţa nr. X/P/2017, procurorul de caz din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Secţia urmărire penală şi criminalistică a dispus clasarea cauzei în ceea ce îl priveşte pe suspectul AB în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP – fapta nu este prevăzută de legea penală, în legătură cu acuzaţia de distrugere calificată. Procurorul a dispus şi comunicarea în copie a ordonanţei de clasare suspectului AB, precum şi persoanei care a făcut sesizarea. În aceste condiţii:

A. eventuala plângere împotriva soluţiei de clasare formulată de persoana care a făcut sesizarea va fi soluţionată de către procurorul şef de secţie urmărire penală şi criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie;

B. faţă de cazul de clasare reţinut, suspectul nu poate cere continuarea urmăririi penale;

C. suspectul nu poate face plângere împotriva soluţiei de clasare.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

59. Prin ordonanţa 105/P/2020, procurorul din cadrul parchetului de pe lângă tribunal a dispus clasarea cauzei faţă de suspectul GI în temeiul art. 315 raportat la art. 16 alin. (1) lit. c) CPP – nu există probe din care să reiasă că acesta a săvârşit infracţiunea. Copia ordonanţei de clasare este comunicată suspectului GI şi persoanei vătămate AX la data de 01.07.2020. În aceste condiţii:

A. plângerea împotriva soluţiei de clasare, formulată de persoana vătămată AX la data de 21.07.2020, este o plângere formulată în termenul prevăzut de lege;

B. GI nu poate cere continuarea procesului penal în raport cu temeiul clasării;

C. în cazul unei eventuale plângeri adresate judecătorului de cameră preliminară de către persoana vătămată AX, este posibilă soluţia admiterii plângerii, desfiinţării soluţiei atacate şi dispunerii începerii judecăţii faţă de GI.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

60. Procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Ploieşti efectuează urmărirea penală cu privire la comiterea unei infracţiuni de înşelăciune de către suspectul IV în dauna persoanei vătămate AT. Prin ordonanţa din data de 25.03.2021, procurorul dispune clasarea cauzei, apreciind că IV nu a comis fapta cu forma de vinovăţie prevăzută de lege. Persoana vătămată AT, dorind să formuleze plângere împotriva ordonanţei de clasare, consultă un avocat. Pentru a stabili în ce termen trebuie introdusă plângerea, avocatul consultat de persoana vătămată AT:

A. va avea în vedere modul de calcul al termenelor substanţiale pe zile;

B. va avea în vedere modul de calcul al termenelor procedurale pe zile;

C. nu va avea în vedere data ordonanţei de clasare, ci data comunicării faţă de suspect a acestei ordonanţe.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

61. Împotriva lui AB au fost efectuate cercetări penale pentru comiterea infracţiunii de fals material în înscrisuri oficiale, prevăzută de art. 320 CP, din cercetările efectuate stabilindu-se că acesta a falsificat menţiuni din diploma sa de absolvire a facultăţii, pentru a putea participa la un concurs privind ocuparea unui post de conducere. Procurorul a constatat comiterea infracţiunii, însă, întrucât între timp a intervenit prescripţia răspunderii inculpatului, a dispus clasarea cauzei. Cu privire la înscrisul fals, procurorul, prin ordonanţa de clasare, poate dispune:

A. desfiinţarea acestuia;

B. sesizarea instanţei civile cu propunerea de a desfiinţarea acestuia, în tot sau în parte;

C. sesizarea judecătorului de cameră preliminară, cu propunerea de desfiinţare a acestuia, în tot sau în parte.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

62. Soluţia de renunţare la urmărirea penală:

A. poate fi dispusă, chiar dacă autorul este necunoscut;

B. poate fi atacată de către persoana vătămată cu plângere la judecătorul de drepturi şi libertăţi;

C. nu poate fi atacată de către suspect.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

63. Prin ordonanţa Parchetului de pe lângă Judecătoria Ploieşti s-a dispus renunţarea la urmărirea penală faţă de inculpatul X, cercetat sub aspectul săvârşi-

rii infracțiunii de lovire față de persoana vătămată A. Ordonanța a fost verificată sub aspectul legalității și temeiniciei de către prim-procurorul parchetului, a fost comunicată inculpatului X și persoanei vătămate A și a fost transmisă, spre confirmare, judecătorului de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Ploiești. La termenul fixat, deși persoana vătămată A nu a fost citată și nici nu a fost prezentă, judecătorul de cameră preliminară a admis cererea de confirmare a soluției de renunțare la urmărirea penală față de inculpatul X. În această situație:

A. dacă persoana vătămată introduce apel împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Ploiești, acesta va fi respins ca inadmisibil;

B. împrejurarea că persoana vătămată A nu a fost citată și nu a fost prezentă în fața judecătorului de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Ploiești poate justifica redeschiderea urmăririi penale față de inculpatul X;

C. dacă persoana vătămată introduce contestație împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Ploiești, aceasta va fi respinsă ca inadmisibilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

64. Renunțarea la urmărirea penală:

A. poate fi dispusă în cazul oricărei infracțiuni;

B. nu poate fi dispusă dacă infracțiunea a avut ca urmare moartea victimei;

C. poate fi dispusă și atunci când autorul faptei nu este cunoscut.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

65. Renunțarea la urmărirea penală:

A. nu se poate dispune dacă în cauză nu există inculpat;

B. nu se poate dispune față de un inculpat minor;

C. nu se poate dispune pentru infracțiuni care au avut ca urmare moartea victimei.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

66. În cazul renunțării la urmărirea penală:

A. este legală soluția prin care procurorul dispune ca suspectul să repare paguba produsă, în termen de 7 luni, în conformitate cu prevederile acordului de mediere încheiat cu partea civilă;

B. judecătorul de drepturi și libertăți poate dispune înlăturarea obligației de a cere public scuze persoanei vătămate, impusă inculpatului prin ordonanța de renunțare;

C. în cazul neîndeplinirii cu rea-credință a obligațiilor stabilite de procuror în sarcina inculpatului, se va dispune în mod obligatoriu revocarea ordonanței de renunțare la urmărirea penală.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

67. În cazul în care procurorul dispune renunțarea la urmărirea penală:

A. soluția poate fi dispusă numai după punerea în mișcare a acțiunii penale;

B. ordonanța prin care s-a dispus soluția este verificată sub aspectul legalității și temeiniciei de prim-procurorul parchetului;

C. încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară, în procedura de confirmare a soluției, a dispus desființarea acesteia și trimiterea cauzei la procuror pentru completarea urmăririi penale este supusă contestației, care nu are însă efect suspensiv.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

68. Ordonanța de renunțare la urmărirea penală:

A. este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară de la curtea de apel, atunci când urmărirea penală a fost efectuată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, iar soluția privește infracțiunea de vătămare corporală din culpă comisă de un notar;

B. poate fi atacată separat cu plângere de către persoana vătămată, nemulțumită de soluția dată de procuror, întrucât confirmarea soluției de către judecătorul de cameră preliminară este opozabilă doar suspectului sau inculpatului pe care îl privește;

C. poate fi revocată în cazul săvârșirii cu intenție a unei noi infracțiuni.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

69. În cazul renunțării la urmărirea penală:

A. ordonanța prin care s-a dispus renunțarea nu se comunică niciodată persoanei vătămate;

B. judecătorul de cameră preliminară care soluționează cererea de confirmare a ordonanței de renunțare poate administra înscrisuri noi în această procedură;

C. soluționând cererea de confirmare a ordonanței, judecătorul de cameră preliminară poate desființa soluția de renunțare și dispune clasarea.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

70. În procedura confirmării ordonanței prin care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală, judecătorul de cameră preliminară:

A. verifică legalitatea și temeinicia soluției doar pe baza materialului din dosarul de urmărire penală;

B. poate încuviința administrarea probei cu martori;

C. poate dispune clasarea.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

71. Procurorul a dispus renunțarea la urmărirea penală față de un inculpat și a sesizat judecătorul de cameră preliminară cu cererea de confirmare a acestei soluții. Sunt adevărate următoarele afirmații:

A. dacă a infirmat soluția, judecătorul de cameră preliminară nu poate dispune începerea judecății, chiar dacă apreciază, contrar procurorului, că fapta constituie infracțiune, a fost săvârșită de inculpat și există interes public în urmărirea acesteia;

B. dacă judecătorul de cameră preliminară a confirmat soluția, procurorul nu mai poate ulterior să dispună redeschiderea urmăririi penale;

C. ședința de judecată în fața judecătorului de cameră preliminară este contradictorie, chiar dacă soluția de renunțare la urmărirea penală, dispusă de procuror, este favorabilă inculpatului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

72. În cazul renunțării la urmărirea penală:

A. soluția poate fi dispusă prin rechizitoriu;

B. încheierea de respingere a cererii de confirmare poate fi contestată de inculpat;

C. termenul stabilit de procuror, în care inculpatul trebuie să îndeplinească obligațiile impuse, curge de la data la care i-a fost comunicată ordonanța, nu de la data confirmării renunțării la urmărirea penală.

(admitere INM, noiembrie 2019)

73. În cadrul procedurii de confirmare a ordonanței de renunțare la urmărirea penală dispusă cu privire la o infracțiune de lovire sau alte violențe, sancționată de lege cu pedeapsa închisorii de la 6 luni la 5 ani sau amendă, persoana vătămată solicită judecătorului de cameră preliminară desființarea soluției de renunțare și începerea judecății, având în vedere că a suferit leziuni evaluate la 35-40 de zile de îngrijiri medicale. Judecătorul de cameră preliminară:

A. poate dispune respingerea cererii de confirmare, infirmarea soluției de renunțare și începerea judecății, dacă a fost pusă în mișcare acțiunea penală;

B. se pronunță prin încheiere definitivă;

C. are obligația să redacteze integral hotărârea la momentul pronunțării.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

74. Potrivit dispozițiilor privind urmărirea penală:

A. în caz de infracțiune flagrantă pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile, organul de cercetare penală competent este obligat să înceapă urmărirea penală cu privire la faptă, chiar în lipsa plângerii prealabile;

B. renunțarea la urmărirea penală se poate dispune în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani, în condițiile prevăzute de lege;

C. soluția clasării nu poate fi dispusă niciodată înainte de începerea urmăririi penale cu privire la faptă.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

75. Urmărirea penală este continuată la solicitarea inculpatului în cazul în care:

A. a intervenit împăcarea;

B. procurorul dispune, prin ordonanță, clasarea cauzei pe motiv că fapta reținută în sarcina inculpatului a fost comisă în condițiile cauzei justificative a legitimei apărări;

C. procurorul dispune, prin rechizitoriu, clasarea cauzei pentru una dintre infracțiunile concurente reținute în sarcina acestuia, pe motiv că a intervenit o cauză de nepedepsire.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

1.7. Reluarea urmăririi penale

76. Reluarea urmăririi penale:

A. după suspendare este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară, în termen de cel mult 3 zile, sub sancțiunea nulității;

B. intervine și în cazul în care suspectul nu și-a îndeplinit cu rea-credință obligația de a cere public scuze persoanei vătămate, obligație impusă prin ordonanța de renunțare la urmărirea penală;

C. se dispune de către conducătorul parchetului ori procurorul ierarhic superior atunci când judecătorul de cameră preliminară a admis plângerea împotriva soluției de clasare și a trimis cauza la procuror în vederea completării urmăririi penale.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

77. Redeschiderea urmăririi penale:

A. poate fi dispusă de procurorul care a dispus clasarea;

B. poate fi dispusă și de procurorul ierarhic superior procurorului care a dispus renunțarea la urmărirea penală, atunci când se constată că persoana nu și-a îndeplinit cu rea-credință obligațiile stabilite;

C. este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară în toate cazurile.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

78. Redeschiderea urmăririi penale:

A. se dispune și dacă procurorul care a dispus soluția de clasare constată, ulterior, că nu a existat împrejurarea pe care se întemeia clasarea și infirmă ordonanța;

B. se dispune și dacă procurorul constată că au apărut fapte sau împrejurări noi din care rezultă că a dispărut împrejurarea pe care se întemeia clasarea și revocă ordonanța;

C. nu este supusă întotdeauna confirmării judecătorului de cameră preliminară.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

79. Este supusă confirmării:

A. ordonanța procurorului prin care se dispune renunțarea la urmărirea penală față de un suspect;

B. ordonanța procurorului prin care se dispune redeschiderea urmăririi penale ca urmare a admiterii, de către judecătorul de cameră preliminară, a plângerii împotriva soluției de clasare și trimiterii cauzei la procuror în vederea completării urmăririi penale;

C. ordonanța organului de cercetare penală prin care se dispune extinderea urmăririi penale cu privire la o altă faptă față de suspect.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

80. Este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară, în termen de cel mult 3 zile, sub sancțiunea nulității:

A. ordonanța de reluare a urmăririi penale după încetarea cauzei de suspendare;

B. ordonanța prin care procurorul ierarhic superior infirmă soluția de netrimitere în judecată și dispune redeschiderea urmăririi penale, dar doar atunci când procurorul ierarhic superior a dispus această soluție anterior comunicării ordonanței care cuprinde această soluție de netrimitere;

C. ordonanța prin care procurorul de caz își revocă ordonanța prin care a dispus renunțarea la urmărirea penală și dispune redeschiderea urmăririi penale, constatând că inculpatul nu și-a îndeplinit cu rea-credință obligațiile ce i-au fost stabilite.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

81. Încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară hotărăște asupra legalității și temeiniciei ordonanței prin care s-a dispus, de către procuror, redeschiderea urmăririi penale:

A. poate fi atacată cu contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare, de către procuror, suspect sau inculpat;

B. este definitivă;

C. poate fi atacată cu contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare, numai de către procuror.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

82. Nu este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară:

A. ordonanța de redeschidere a urmăririi penale emisă de procurorul ierarhic superior prin care a infirmat soluția de clasare, anterior comunicării ordonanței de clasare a cauzei;

B. ordonanța de renunțare la urmărirea penală;

C. ordonanța de clasare.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

83. În cazul în care se dispune revocarea renunțării la urmărirea penală:

A. nu se poate dispune ulterior o soluție de clasare pentru aceeași faptă;

B. se poate încheia un acord de recunoaștere a vinovăției prin care să se agreeze soluția amânării aplicării pedepsei;

C. nu se poate dispune o nouă renunțare la urmărirea penală în aceeași cauză.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

84. În cazul în care, în procedura de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară a dispus restituirea cauzei la parchet în temeiul art. 346 alin. (3) lit. a) CPP, constatând că rechizitoriul este neregulamentar întocmit, iar neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății:

A. reluarea urmăririi penale este întotdeauna obligatorie, fiind dispusă de conducătorul parchetului ori de procurorul ierarhic superior;

B. reluarea urmăririi penale se dispune de conducătorul parchetului ori procurorul ierarhic superior prevăzut de lege, numai atunci când constată că pentru remedierea neregularității este necesară efectuarea unor acte de urmărire penală;

C. reluarea urmăririi penale este întotdeauna obligatorie, fiind dispusă de procurorul care a supravegheat sau a efectuat urmărirea penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

1.8. Dispoziții privind efectuarea urmăririi penale de către procuror

85. Procurorul, potrivit competențelor prevăzute de lege în faza urmăririi penale:

A. dacă încheie un acord de recunoaștere a vinovăției cu inculpatul, nu va mai întocmi rechizitoriu, dispune prin ordonanță trimiterea acordului, cât și a dosarului cauzei instanței de judecată;

B. rezolvă cauzele penale prin ordonanță sau rechizitoriu;

C. are competența exclusivă de a pune în mișcare acțiunea penală, cât și de a dispune extinderea urmăririi penale, în toate cazurile.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

86. Procurorii din cadrul parchetului ierarhic superior pot prelua, în vederea efectuării sau supravegherii urmăririi penale, cauze de competența parchetelor ierarhic inferioare:

A. prin dispoziția motivată a conducătorului parchetului ierarhic superior;

B. numai prin dispoziția motivată a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

C. prin dispoziția motivată a conducătorului parchetului ierarhic inferior de la care se preia cauza.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

87. Trimiterea cauzei la un alt parchet:

A. se dispune de către Înalta Curte de Casație și Justiție sau, după caz, de către curtea de apel;

B. se poate dispune și la cererea persoanei vătămate;

C. se poate dispune și din oficiu.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

1.9. Rezolvarea cauzelor și sesizarea instanței

88. Rechizitoriul:

A. poate fi întocmit de unul sau mai mulți procurori;

B. emis după ce inculpatul a decedat, iar în cauză există parte civilă și parte responsabilă civilmente, va determina restituirea cauzei la procuror de către judecătorul de cameră preliminară;

C. trebuie verificat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori de câte ori a fost întocmit de un procuror al acestui parchet.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

89. Un procuror din cadrul parchetului de pe lângă tribunal emite un rechizitoriu. Identificați ipotezele în care, pentru a sesiza în mod legal instanța de judecată, acest rechizitoriu trebuie verificat, sub aspectul legalității și temeiniciei, de prim-procurorul parchetului de pe lângă tribunal:

A. atât în cauzele în care urmărirea penală a fost efectuată chiar de procurorul care a întocmit rechizitoriul, cât și în cauzele în care urmărirea penală a fost efectuată de organele de cercetare penală, sub supravegherea procurorului care a întocmit rechizitoriul;

B. doar în cauzele în care urmărirea penală a fost efectuată de organele de cercetare penală, sub supravegherea procurorului care a întocmit rechizitoriul;

C. doar în cauzele în care, anterior rechizitoriului, nu s-a întocmit un referat de terminare a urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

90. În cauza penală înregistrată pe rolul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind săvârșirea de către X a infracțiunii de omor, rechizitoriul este întocmit de către procurorul-șef al Secției de urmărire penală și criminalistică. În această situație:

A. rechizitoriul nu mai trebuie verificat sub aspectul legalității și temeiniciei;

B. în cauză procurorul nu avea obligația să întocmească referat de terminare a urmăririi penale;

C. rechizitoriul trebuie verificat sub aspectul legalității și temeiniciei de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

91. Referatul de terminare a urmăririi penale este un act care se întocmește:

A. în toate cauzele penale aflate în faza de urmărire penală;

B. numai în cauzele penale în care procurorul dispune trimiterea în judecată;

C. numai în cauzele penale în care urmărirea penală este efectuată de organele de cercetare penală sub supravegherea procurorului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

92. Înainte ca procurorul să dispună trimiterea în judecată, este obligatoriu ca:

A. rechizitoriul să fie comunicat inculpatului;

B. să fie pusă în mișcare acțiunea penală;

C. față de inculpat să fie luată măsura arestării preventive.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

93. Procurorul efectuează urmărirea penală față de inculpatul CR pentru săvârșirea unei infracțiuni de ucidere din culpă în formă simplă [art. 192 alin. (1) CP], pentru care pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de la 1 la 5 ani. Într-o asemenea situație:

A. procurorul poate încheia un acord de recunoaștere a vinovăției cu inculpatul CR;

B. procurorul poate dispune renunțarea la urmărirea penală față de inculpatul CR;

C. dacă este trimis în judecată prin rechizitoriu, inculpatul CR poate recurge la procedura de recunoaștere a învinuirii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

1.10. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală

94. La data de 16.08.2017, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul București a dispus, prin ordonanță, punerea în mișcare a acțiunii penale față de inculpatul RCV, o copie a acestei ordonanțe fiind înmânată inculpatului la data de 17.08.2017. La data de 29.09.2017, inculpatul RCV a formulat plângere la procurorul ierarhic superior, în speță la prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul București, împotriva ordonanței de punere în mișcare a acțiunii penale. Sunt adevărate următoarele afirmații:

A. prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul București va respinge plângerea ca tardivă, întrucât a fost depășit termenul legal pentru formularea acesteia, de 20 de zile de la comunicarea ordonanței de punere în mișcare a acțiunii penale;

B. dacă plângerea formulată de el este respinsă, inculpatul RCV poate ataca ordonanța de respingere a plângerii la procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București;

C. dacă ordonanța nu este dată cu respectarea dispozițiilor legale sau este neîntemeiată, prim-procurorul Parchetului de pe lângă Tribunalul București infirmă motivat ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

95. În cazul în care procurorul dispune clasarea față de suspect pentru infracțiunea de lovire și alte violențe ca urmare a lipsei plângerii prealabile, în procedura plângerii împotriva acestei soluții:

A. petenții și intimații pot formula cereri și excepții privind legalitatea administrării probelor sau a actelor de urmărire penală;

B. judecătorul de cameră preliminară verifică soluția pe baza actelor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate;

C. încheierea pronunțată de judecătorul de cameră preliminară este definitivă.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

96. Judecătorul de cameră preliminară care soluționează plângerea formulată împotriva unei soluții de clasare:

A. poate schimba temeiul de drept al soluției de clasare, chiar dacă aceasta a fost dispusă față de un suspect;

B. poate dispune începerea judecății, chiar dacă plângerea este formulată de persoana care a avut calitatea de inculpat;

C. poate dispune trimiterea cauzei la procuror în vederea punerii în mișcare a acțiunii penale.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

97. Plângerea împotriva soluției de neurmărire sau netrimitere în judecată:

A. poate fi formulată împotriva soluției de renunțare la urmărirea penală;

B. poate fi făcută de către cel care a formulat denunțul în cauza penală;

C. trebuie să cuprindă data ordonanței sau a rechizitoriului atacat.

(admitere în magistratură, mai 2018)

98. Din probele administrate în dosarul de urmărire penală nr. Z/P/2015 a reieșit că suspectul X nu este persoana care a săvârșit infracțiunea de luare de mită pentru care se efectua urmărirea penală în cauză. Prin ordonanța din data de 05.05.2015, față de suspectul X s-a dispus soluția clasării. Ordonanța a fost comunicată în aceeași zi lui Y, persoana care a formulat denunț în cauză. În cazul formulării unei plângeri adresate judecătorului de cameră preliminară de către Y la data de 25.05.2015, judecătorul:

A. poate dispune începerea judecății cu privire la infracțiunea de luare de mită săvârșită de X, ca urmare a admiterii plângerii și desființării soluției, dacă acesta apreciază că probele legal administrate sunt suficiente în acest sens;

B. poate dispune admiterea plângerii, desființarea soluției atacate și trimiterea cauzei la procuror pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală;

C. va constata că plângerea este formulată în termenul prevăzut de lege.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

99. Judecătorul de cameră preliminară învestit cu soluționarea plângerii împotriva soluției de clasare:

A. o va respinge ca rămasă fără obiect, atunci când, ulterior sesizării sale, procurorul ierarhic superior a admis plângerea și a dispus infirmarea soluției atacate, după împlinirea termenului de 20 de zile în care acesta era obligat să o soluționeze;

B. o va respinge ca inadmisibilă, în cazul în care aceasta a fost introdusă greșit la instanță, după ce s-a dat soluția de clasare de către procurorul de caz;

C. o va respinge ca inadmisibilă, întrucât soluția de clasare s-a dat prin rechizitoriu, care a fost deja verificat în procedura de cameră preliminară și s-a dispus începerea judecății.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

100. Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 a fost sesizat prin plângere prealabilă cu privire la săvârșirea, de către AB, a infracțiunii de distrugere, faptă prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 253 alin. (1) CP. Prin ordonanța nr. X/P/2021, procurorul a dispus soluția clasării în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. d) CPP, constatând că fapta a fost săvârșită de AB în stare de necesitate, soluție care a fost menținută de prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 5 care, prin ordonanță, a respins ca nefondată plângerea formulată de partea civilă CC împotriva soluției clasării. Ulterior partea civilă CC a formulat, în termen, plângere la judecătorul de cameră preliminară competent, în temeiul dispozițiilor art. 340 CPP. În aceste condiții, considerați că:

A. rezultatul deliberării judecătorului de cameră preliminară se consemnează într-o minută care se întocmește în două exemplare originale;

B. judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea părții civile CC, nu

poate să schimbe temeiul de drept al soluției de clasare în cel prevăzut de dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. a) CPP – fapta nu există;

C. judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea părții civile CC, poate admite plângerea și dispune soluția renunțării la urmărirea penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

101. Prin ordonanța nr. 172/P/2019 din 20.03.2021, procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Satu Mare a dispus clasarea cauzei față de inculpatul AM, pentru săvârșirea infracțiunii de tulburare de posesie. Procurorul a reținut că inculpatul AM a ocupat fără drept terenul proprietatea persoanei vătămate BE, dar fapta nu s-a comis prin niciuna dintre modalitățile prevăzute de norma de incriminare (violență, amenințare sau strămutarea semnelor de hotar), astfel că nu este prevăzută de legea penală. Împotriva ordonanței de clasare persoana vătămată BE a formulat plângere, în termen, la prim-procurorul parchetului, însă acesta a respins plângerea. În termenul legal BE a formulat plângere la judecătorul de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Satu Mare. Prin încheierea din 20.08.2021, judecătorul de cameră preliminară a admis plângerea, a desființat soluția de clasare și a trimis cauza la procuror pentru completarea urmăririi penale, întrucât soluția de clasare fusese dispusă fără a se fi efectuat cercetarea locului faptei și fără a fi audiați doi dintre martorii ce rezultau din lucrările dosarului. În aceste condiții, după ce efectuează cercetarea locului faptei și îi audiază pe cei doi martori, procurorul:

A. poate dispune din nou soluția clasării, chiar dacă aceasta se întemeiază tot pe împrejurarea că fapta nu este prevăzută de legea penală;

B. nu poate dispune soluția clasării pe motiv că nu există probe că inculpatul AM ar fi săvârșit infracțiunea, întrucât probatoriul a fost completat ca urmare a încheierii judecătorului de cameră preliminară;

C. poate administra și alte mijloace de probă decât cele indicate în încheierea judecătorului de cameră preliminară.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

102. În cauza X/P/2016, prin rechizitoriul procurorului din data de 20.08.2016, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului AB sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 228 CP – furtul. Prin același rechizitoriu, față de BC s-a dispus soluția clasării sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la furt. În data de 30.08.2016, împotriva soluției de clasare dispuse prin rechizitoriu cu privire la BC, persoana vătămată VB a formulat plângere direct la judecătorul de cameră preliminară, în temeiul dispozițiilor art. 340 CPP. Plângerea astfel formulată de persoana vătămată VB:

A. va fi trimisă pe cale administrativă procurorului ierarhic superior competent să o soluționeze;

B. urmează a fi respinsă ca nefondată, în cazul în care judecătorul de cameră preliminară constată ca aceasta este neîntemeiată;

C. urmează a fi respinsă de judecătorul de cameră preliminară ca inadmisibilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

103. Prin ordonanța din data de 14.03.2017 s-a dispus clasarea cauzei față de suspectul AD în temeiul dispozițiilor art. 315 alin. (1) lit. b) raportat la dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. c) CPP – nu există probe că acesta ar fi săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală. În situația formulării unei plângeri la judecătorul de cameră preliminară împotriva acestei soluții de netrimitere în judecată, judecătorul de cameră preliminară poate dispune:

A. respingerea plângerii ca nefondată;

B. admiterea plângerii și începerea judecății;

C. admiterea plângerii și punerea în mișcare a acțiunii penale.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

104. Soluționând o plângere împotriva unei soluții de clasare dispuse față de un suspect, judecătorul de cameră preliminară nu poate:

A. să admită plângerea și să dispună schimbarea temeiului de drept al soluției de clasare;

B. să respingă plângerea ca rămasă fără obiect;

C. să admită plângerea, să desființeze soluția de clasare și să dispună începerii judecății.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

105. Procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria A a dispus prin ordonanță clasarea cauzei în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. c) CPP, cu privire la săvârșirea de către inculpatul AB a infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 193 alin. (1) CP. Persoana vătămată a formulat plângere împotriva soluției de clasare la prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria A, plângere care a fost respinsă. Ulterior, persoana vătămată a formulat plângere împotriva soluției de clasare la judecătorul de cameră preliminară de la Judecătoria A, care:

A. admite plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecății cu privire la inculpatul AB pentru comiterea infracțiunii de lovire sau alte violențe, când probele legal administrate sunt suficiente, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie;

B. admite plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecății cu privire la inculpatul AB pentru comiterea infracțiunii de lovire sau alte violențe, când probele legal administrate sunt suficiente, și va judeca în fond cauza;

C. admite plângerea, desființează soluția atacată și trimite motivat cauza la procuror pentru a pune în mișcare acțiunea penală.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

106. Judecătorul de cameră preliminară investit cu soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată:

A. poate exclude probele nelegal administrate, chiar dacă va respinge plângerea ca nefondată;

B. va respinge plângerea ca inadmisibilă, dacă, ulterior sesizării, procurorul ierarhic superior admite plângerea și infirmă soluția atacată;

C. poate dispune completarea urmăririi penale doar dacă în cauză nu a fost pusă în mișcare acțiunea penală.

(admitere în magistratură, mai 2018)

107. Judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii formulate împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată, prin încheiere motivată:

A. în ședință publică;

B. în camera de consiliu, fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților;

C. în camera de consiliu, cu participarea petentului și a procurorului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

108. Plângerea împotriva soluției de netrimitere în judecată:

A. poate viza și renunțarea la urmărirea penală, dacă aceasta nu a fost confirmată de judecătorul de cameră preliminară;

B. poate fi soluționată prin schimbarea temeiului de drept al clasării;

C. va fi respinsă ca nefondată atunci când, ulterior sesizării judecătorului de cameră preliminară, procurorul ierarhic superior a admis plângerea și a dispus infirmarea soluției atacate.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

109. Prin ordonanța nr. X/P/2022, procurorul a dispus clasarea cauzei față de inculpatul DC pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat. După respingerea, de către procurorul ierarhic superior, a plângerii formulate de persoana vătămată împotriva soluției clasării, aceasta s-a adresat cu plângere judecătorului de cameră preliminară. Prin încheierea din data de 06.06.2022, judecătorul de cameră preliminară a admis plângerea formulată de persoana vătămată împotriva soluției clasării, a desființat soluția atacată și a trimis motivat cauza la procuror pentru a completa urmărirea penală. În aceste condiții, considerați că:

A. încheierea judecătorului de cameră preliminară este definitivă;

B. încheierea judecătorului de cameră preliminară este supusă contestației în termen de 3 zile de la comunicare;

C. judecătorul de cameră preliminară este incompatibil să participe în aceeași cauză la judecata în fond, în cazul în care procurorul, după completarea urmăririi penale, dispune trimiterea în judecată a inculpatului DC.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

§2. Camera preliminară

110. În cazul în care inculpatul, arestat preventiv, este trimis în judecată prin rechizitoriu:

A. judecătorul de cameră preliminară poate exclude unele probe administrate în cursul urmăririi penale și sesiza procurorul, care le va readministra în termen de cel mult 5 zile de la comunicarea încheierii;

B. în procedura camerei preliminare, judecătorul nu poate dispune, în aceeași cauză, începerea judecății și pentru infracțiunile pentru care procurorul a dispus clasarea prin rechizitoriu;

C. omisiunea judecătorului de cameră preliminară de a desemna un avocat din oficiu pentru inculpatul care nu avea angajat un avocat ales atrage nulitatea absolută, care poate fi invocată de inculpat în orice stare a procesului penal.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

111. În procedura de cameră preliminară:

A. nerespectarea termenului de 60 de zile prevăzut de lege pentru finalizarea procedurii se sancționează cu decăderea;

B. judecătorul de cameră preliminară trebuie să verifice periodic, din oficiu, legalitatea și temeinicia controlului judiciar;

C. judecătorul de cameră preliminară poate dispune, din oficiu, luarea măsurii arestului la domiciliu.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

112. În cursul procedurii de cameră preliminară:

A. se poate dispune excluderea procesului-verbal întocmit ca urmare a identificării de persoane după fotografii, identificare efectuată de către persoana vătămată, ce s-a desfășurat în lipsa și fără încunoștințarea avocatului din oficiu al inculpatului, care a solicitat să participe la efectuarea actelor de urmărire penală;

B. nu pot fi administrate alte mijloace de probă, în afară de proba cu înscrisuri;

C. judecătorul de cameră preliminară nu poate invoca, din oficiu, nulitatea relativă.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

113. În procedura de cameră preliminară:

A. persoana vătămată nu se citează pentru termenul stabilit în vederea soluționării cererilor și excepțiilor formulate;

B. asistența juridică a inculpatului nu este niciodată obligatorie;

C. termenul stabilit de judecător pentru formularea cererilor și excepțiilor nu poate fi mai scurt de 20 de zile.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

114. În procedura camerei preliminare:

A. judecătorul poate constata și din oficiu neregularitatea actului de sesizare;

B. termenul în care inculpatul poate formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea actelor de urmărire penală este un termen imperativ, prevăzut sub sancțiunea decăderii;

C. copia certificată a rechizitoriului este comunicată din oficiu tuturor părților și persoanei vătămate.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

115. În procedura de cameră preliminară:

A. judecătorul de cameră preliminară poate lua act de intervenirea împăcării și dispune încetarea procesului penal;

B. pot fi invocate excepții de neconstituționalitate;

C. judecătorul de cameră preliminară poate dispune menținerea măsurii arestării preventive a inculpatului, chiar în lipsa acestuia, dacă el nu poate fi adus.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

116. În procedura de cameră preliminară:

A. nu se verifică temeinicia dispoziției de trimitere în judecată;

B. este obligatorie citarea inculpatului la termenul fixat pentru discutarea cererilor și excepțiilor invocate;

C. cauza se restituie la parchet ori de câte ori judecătorul de cameră preliminară a constatat nulitatea unor acte de urmărire penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

117. În faza de cameră preliminară:

A. excluderea tuturor probelor administrate în cursul urmăririi penale determină restituirea cauzei la parchet, fără a se mai solicita procurorului să comunice dacă își menține dispoziția de trimitere în judecată;

B. solicitarea procurorului de a se dispune restituirea cauzei, în situația în care au fost excluse una sau mai multe dintre probele administrate în cursul urmăririi penale, poate fi

respinsă dacă este posibilă stabilirea obiectului și limitelor judecății;

C. poate fi dispusă încetarea procesului penal în cazul în care se constată împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

118. În cauza penală X/P/2014, având ca obiect desfășurarea urmăririi penale față de AB și BC pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 244 CPP – înșelăciunea –, procurorul, constatând că au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă și există probele necesare și legal administrate, a emis rechizitoriu prin care a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale și trimiterea în judecată a lui AB. Prin același rechizitoriu procurorul a dispus soluția clasării în baza dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. d) CPP cu privire la BC, deoarece materialul de urmărire penală proba existența constrângerii morale a acestuia la săvârșirea faptei (cauza de neimputabilitate prevăzută de art. 25 CP). În calitate de avocați ai lui AB, puteți invoca în procedura camerei preliminare următoarele aspecte din speță:

A. În mod greșit procurorul a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale prin rechizitoriu;

B. În mod corect procurorul trebuia să dispună punerea în mișcare a acțiunii penale prin ordonanță;

C. În mod greșit procurorul a dispus prin rechizitoriu și soluția clasării cu privire la BC, aceasta neputând fi dată decât prin ordonanță, și nu prin rechizitoriu.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

119. În procedura de cameră preliminară:

A. cererile formulate și excepțiile invocate se discută în contradictoriu în ședință publică;

B. dacă inculpatul a fost trimis în judecată în stare de arest la domiciliu, asistența sa juridică nu este obligatorie;

C. judecătorul de cameră preliminară poate invoca din oficiu excepții.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

120. Prin rechizitoriul emis la data de 24.06.2021, inculpatul HR este trimis în judecată sub aspectul săvârșirii infracțiunii de înșelăciune în formă continuată, compusă din 5 acte materiale. În procedura de cameră preliminară, judecătorul fixează un termen de 25 de zile de la comunicarea rechizitoriului către inculpat, în care acesta poate formula în scris cereri și excepții legate de obiectul camerei preliminare. Prin memoriul scris depus în termen la dosarul cauzei, inculpatul HR invocă excepția neregularității rechizitoriului, susținând că există neclarități în ceea ce privește data la care ar fi fost comise 2 dintre actele materiale reținute în sarcina sa. La ședința de judecată din data de 01.09.2021, deși termenul de 25 de zile acordat de judecătorul de cameră preliminară expirase, inculpatul HR depune un supliment la memoriul de cameră preliminară, prin care invocă nelegalitatea percheziției domiciliare la locuința sa, autorizată în faza de urmărire penală de un judecător de drepturi și libertăți. Sunt adevărate următoarele afirmații:

A. dacă judecătorul admite excepția neregularității rechizitoriului, așa cum a fost invocată de inculpat, va comunica încheierea procurorului, care nu poate să mențină dispoziția de trimitere în judecată doar pentru celelalte 3 acte materiale ale infracțiunii continuate de înșelăciune;

B. judecătorul de cameră preliminară nu poate respinge, potrivit legii, excepția de nelegalitate a percheziției domiciliare pe motiv că a fost introdusă după expirarea termenului de 25 de zile pe care îi acordase pentru formularea de cereri și excepții legate de obiectul camerei preliminare;

C. judecătorul de cameră preliminară va respinge ca inadmisibilă excepția de nelegalitate a percheziției domiciliare, întrucât, conform legii, încheierea de autorizare a percheziției domiciliare în cursul urmăririi penale nu este supusă niciunei căi de atac.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

121. În procedura de cameră preliminară:

A. se poate dispune strămutarea cauzei;

B. în cazul în care nu au fost invocate și nu s-au ridicat din oficiu cereri și excepții, judecătorul de cameră preliminară dispune începerea judecății prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, fără participarea procurorului, a părților și a persoanei vătămate;

C. rechizitoriul se comunică în mod obligatoriu inculpatului și celorlalte părți din procesul penal.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

122. Prin rechizitoriul întocmit de către Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov s-a dispus trimiterea în judecată, în stare de arest preventiv, a inculpatului HR pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave. În procedura de cameră preliminară nu se formulează cereri și excepții și nici judecătorul de cameră preliminară nu ridică din oficiu excepții. În aceste condiții:

A. încheierea prin care se dispune începerea judecății este definitivă;

B. împotriva încheierii prin care se dispune începerea judecății inculpatul HR poate face contestație chiar dacă nu a formulat cereri și excepții;

C. măsura arestării preventive va fi verificată din oficiu sub aspectul legalității și temeiniciei de judecătorul de cameră preliminară competent.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

123. În procedura de cameră preliminară:

A. fixarea unui termen pentru înfățișarea părților în camera de consiliu este obligatorie în toate situațiile;

B. se poate dispune strămutarea cauzei;

C. este obligatorie asistența juridică a inculpatului trimis în judecată pentru o faptă pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

124. Prin încheierea din 06.03.2018, judecătorul de cameră preliminară a admis cererea formulată de inculpatul TV, constatând neregularitatea actului de sesizare a instanței, datele privitoare la fapta reținută fiind incomplete. Prin aceeași încheiere a exclus declarațiile martorilor AB și DE, întrucât nu au fost audiați în prezența avocatului inculpatului, deși acesta solicitase să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală. Încheierea a fost comunicată procurorului care:

A. procedează la citarea martorilor AB și DE și îi reaudiază în prezența avocatului inculpatului, trimițând judecătorului de cameră preliminară declarațiile lor în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii;

B. poate remedia neregularitatea actului de sesizare în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii;

C. poate comunica judecătorului de cameră preliminară că nu menține dispoziția de trimitere în judecată.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

125. Inculpatul AB este trimis în judecată, în stare de arest preventiv, pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită. În cursul urmăririi penale, inculpatul s-a aflat în stare de arest preventiv pentru o perioadă de 120 de zile. Verificând din oficiu, în termen de 3 zile de la înregistrarea dosarului, legalitatea și temeinicia măsurii arestării preventive, judecătorul de cameră preliminară:

A. poate dispune prelungirea arestării preventive a inculpatului pentru o durată de cel mult 30 de zile;

B. poate revoca măsura arestării preventive;

C. poate dispune înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura reținerii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

126. Judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la parchet, atunci când:

A. prin răspunsul formulat, procurorul nu a remediat neregularitatea constatată prin încheierea comunicată, cu toate că neregularitatea nu atrăgea imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății;

B. în urma excluderii unei probe, procurorul nu a răspuns în termen dacă menține dispoziția de trimitere în judecată;

C. infracțiunea indicată în actul de sesizare este de competența instanței ierarhic superioare.

(admitere în magistratură, mai 2018)

127. Prin încheierea din data de 16.06.2020, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Tribunalului Dolj a admis cererile și excepțiile formulate de inculpatul BM, a constatat că urmărirea penală a fost efectuată în integralitate de un organ necompetent sub aspect material și a dispus excluderea tuturor probelor administrate în faza de urmărire penală. În această situație:

A. prin aceeași încheiere din 16.06.2020, judecătorul de cameră preliminară va dispune și restituirea cauzei la parchet;

B. procurorul poate exercita calea de atac a contestației împotriva încheierii din 16.06.2020, în termen de 3 zile de la comunicarea acesteia;

C. prin încheierea din 16.06.2020, judecătorul de cameră preliminară va solicita procurorului să precizeze dacă își menține sau nu dispoziția de trimitere în judecată a inculpatului BM.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

128. Judecătorul de cameră preliminară sesizat prin rechizitoriu soluționează cererile și excepțiile invocate cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală și dispune în mod obligatoriu restituirea cauzei la parchet dacă:

A. a exclus toate probele administrate în cursul urmăririi penale;

B. procurorul nu a răspuns în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii judecătorului de cameră preliminară prin care s-au constatat neregularități ale rechizitoriului, dacă aceste neregularități atrag imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății;

C. a exclus una sau mai multe probe administrate în cursul urmăririi penale.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

129. În cadrul procedurii camerei preliminare, judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la parchet dacă:

A. a exclus o parte din probele administrate în cursul urmăririi penale;

B. rechizitoriul este neregulamentar întocmit, iar neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul prevăzut de lege, dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății;

C. a exclus toate probele administrate în cursul urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

130. În procedura de cameră preliminară, după ce judecătorul a exclus prin încheiere toate probele administrate în cursul urmăririi penale, procedează după cum urmează:

A. comunică încheierea procurorului, solicitându-i să precizeze dacă menține dispoziția de trimitere în judecată sau solicită restituirea cauzei la parchet, după care, printr-o nouă încheiere, în funcție de poziția procurorului, dispune începerea judecății sau restituirea cauzei la parchet;

B. prin aceeași încheiere prin care a exclus toate probele administrate în cursul urmăririi penale, dispune și restituirea cauzei la parchet, fără a-i mai solicita procurorului să precizeze dacă menține dispoziția de trimitere în judecată sau solicită restituirea cauzei;

C. comunică încheierea procurorului, solicitându-i să administreze în condiții de legalitate probele excluse și să comunice dacă menține dispoziția de trimitere în judecată sau solicită restituirea cauzei la parchet, după care, printr-o nouă încheiere, în funcție de poziția procurorului, dispune începerea judecății sau restituirea cauzei la parchet.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

131. Indicați ipotezele în care judecătorul de cameră preliminară nu poate dispune excluderea unor probe administrate în cursul urmăririi penale:

A. când judecătorul de cameră preliminară confirmă soluția de renunțare la urmărirea penală;

B. când, după sesizarea instanței prin rechizitoriu, inculpatul formulează în fața judecătorului de cameră preliminară cerere de constatare a nulității ordonanței prin care s-a dispus audierea unui martor;

C. când, în cursul urmăririi penale, inculpatul încheie cu procurorul un acord de recunoaștere a vinovăției.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

132. În procesul penal, încheierile pronunțate de judecătorul de cameră preliminară sunt definitive în următoarele situații:

A. atunci când se verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, și se exclud probele nelegal administrate și se

admite plângerea, se desființează soluția de clasare dispusă de procuror și se dispune începerea judecății;

B. atunci când se admite plângerea împotriva soluției de clasare dispuse de procuror, se desființează soluția atacată și se trimite cauza la procuror pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală;

C. atunci când se admite cererea de confirmare a soluției de renunțare la urmărirea penală.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

133. În cursul procedurii de cameră preliminară, contestația împotriva încheierii privitoare la măsurile preventive se soluționează:

A. în ședință publică, prin încheiere motivată, pronunțată în ședință publică;

B. în camera de consiliu, prin încheiere motivată care se pronunță în camera de consiliu;

C. în camera de consiliu, prin decizie motivată care se pronunță în camera de consiliu.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

134. Contestația formulată împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată prin rechizitoriu, prin care s-au respins cererile sau excepțiile ridicate sau invocate din oficiu și s-a dispus începerea judecății:

A. se judecă de instanța superioară celei sesizate, în ședință publică, cu citarea părților, persoanei vătămate și cu participarea procurorului;

B. nu poate privi cereri sau excepții, altele decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată prin rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută;

C. se formulează în termen de 3 zile, care curge de la pronunțare pentru părțile prezente și de la comunicare pentru cele lipsă.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

135. Prin rechizitoriu, procurorul a dispus trimiterea în judecată a inculpatului AB. În urma desfășurării procedurii de cameră preliminară, judecătorul de cameră preliminară a dispus începerea judecății. Împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară, în termen, au formulat contestații inculpatul AB și procurorul. Sunt corecte următoarele afirmații:

A. în cazul invocării de către inculpat a unei excepții ce nu fusese invocată în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată de procuror prin rechizitoriu, contestația acestuia va fi, întotdeauna, respinsă;

B. chiar dacă se admite contestația inculpatului AB, se poate menține soluția de începere a judecății pe care a dispus-o judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată de procuror prin rechizitoriu;

C. contestația procurorului va fi respinsă ca inadmisibilă, întrucât soluția judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată prin rechizitoriu a fost cea de începere a judecății, ceea ce și procurorul a urmărit, atunci când l-a trimis în judecată pe inculpatul AB.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

136. La data de 10.04.2018 (într-o zi de marți), a fost comunicată inculpatului încheierea judecătoriei prin care s-a dispus începerea judecății, constatându-se, totodată, că nu au fost formulate cereri sau excepții. Contestația formulată de acesta la data de 16.04.2018 este:

A. în termen;

B. tardivă;

C. inadmisibilă.

(admitere în magistratură, mai 2018)

137. În procedura de cameră preliminară, contestația:

A. poate fi introdusă de inculpat, chiar dacă soluția de începere a judecății s-a dispus întrucât inculpatul nu a ridicat cereri și excepții ce țin de obiectul camerei preliminare;

B. poate fi introdusă de procuror, chiar dacă soluția de restituire a cauzei la parchet s-a dispus întrucât însuși procurorul a solicitat restituirea cauzei la parchet;

C. poate fi introdusă atât de procuror, cât și de inculpat împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară și-a declinat competența de soluționare a cauzei.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

138. Prin rechizitoriul procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunalul București, inculpatul DA este trimis în judecată sub aspectul comiterii unei infracțiuni de luare de mită. În procedura de cameră preliminară desfășurată în fața judecătorului de cameră preliminară de la Tribunalul București, inculpatul formulează cerere de excludere din probatoriu a declarațiilor date, în faza de urmărire penală, de doi martori cu identitate protejată, precum și a interceptărilor și înregistrărilor care privesc convorbirile sale telefonice. Judecătorul de cameră preliminară de la Tribunalul București respinge cererile formulate de inculpat și dispune începerea judecății. Împotriva acestei încheieri, inculpatul DA introduce contestație. În cuprinsul contestației, inculpatul critică modul în care judecătorul de cameră preliminară de la Tribunalul București a soluționat cererile pe care le-a formulat și, suplimentar, formulează și o excepție pe care nu o ridicase în fața judecătorului de cameră preliminară de la Tribunalul București. Pe calea acestei noi excepții, inculpatul solicită să se constate că urmărirea penală a fost efectuată de un organ necompetent, motivând că, la data faptei, deținea o funcție de control în cadrul unei instituții publice centrale, calitate ce atrage în mod obligatoriu competența de urmărire penală a Direcției Naționale Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. În soluționarea contestației, judecătorul de cameră preliminară va avea în vedere și următoarele dispoziții legale:

A. cele din materia nulității absolute, prevăzute la art. 281 CPP;

B. cele privind soluționarea contestației prin decizie, prevăzute la art. 425¹ alin. (7) CPP;

C. cele privind soluționarea contestației în camera de consiliu, prevăzute la art. 347 alin. (3) CPP.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

139. Atunci când cauza se află în procedura de cameră preliminară, dar în etapa soluționării contestației împotriva încheierii prin care s-a dispus începerea judecății:

A. verificarea măsurii preventive a inculpatului aflat în stare de arest preventiv se face numai la cererea procurorului de pe lângă parchetul corespunzător instanței în fața căreia se află cauza;

B. nu poate fi dispusă prelungirea măsurii arestului la domiciliu la cererea formulată în acest sens de procuror;

C. citarea inculpatului este obligatorie.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

140. În procedura de soluționare a contestației formulate împotriva încheierii prin care au fost respinse cererile și excepțiile invocate de inculpat și s-a dispus începerea judecății:

A. se citează și partea civilă;

B. poate fi invocată de către inculpat excepția necompetenței teritoriale a organului de urmărire penală, dacă aceasta nu a fost invocată în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu;

C. poate fi dispusă o soluție de încetare a procesului penal în cazul în care părțile declară că se împacă.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

§3. Judecata

3.1. Dispoziții generale

141. Judecata se desfășoară în ședință publică într-o cauză privitoare la:

A. inculpați minori împreună cu majori, dacă nu a putut fi disjunsă cauza în legătură cu aceștia din urmă;

B. soluționarea cererii de reabilitare judecătorească;

C. analizarea admisibilității în principiu a cererii de contestație în anulare.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

142. Poate asista la ședința de judecată:

A. persoana înarmată care dorește să prezinte instanței arma cu care inculpatul a comis asupra ei tentativa de omor;

B. persoana fără discernământ;

C. minorul sub 14 ani care are calitatea de parte civilă în cauză.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

143. Ședința de judecată este întotdeauna nepublică:

A. atunci când se soluționează plângerea împotriva măsurii controlului judiciar dispuse de procuror;

B. atunci când la ședință asistă și minori;

C. atunci când se pune în discuție o cerere de schimbare de încadrare juridică din infracțiunea de act sexual cu un minor în infracțiunea de viol.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

144. Declararea ședinței nepublice de către instanța de judecată se face:

A. în camera de consiliu, fără citarea părților;

B. în camera de consiliu, după ascultarea părților prezente, a persoanei vătămate și a procurorului;

C. în ședință publică, după ascultarea părților prezente, a persoanei vătămate și a procurorului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

145. Ședința de judecată:

A. poate fi declarată nepublică la cererea procurorului;

B. poate fi declarată nepublică din oficiu;

C. nu poate fi declarată nepublică la cererea unui martor.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

146. Când completul de judecată nu poate rămâne același în tot cursul judecării cauzei, acesta se poate schimba:

A. până la închiderea dezbaterilor;

B. până la începerea cercetării judecătorești;

C. până la începerea dezbaterilor.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

147. Inculpatul nu se mai citează pentru termenele ulterioare, având termenul în cunoștință, în cazul în care:

A. citația a fost primită de soția inculpatului, iar la termenul de judecată stabilit se prezintă doar apărătorul desemnat din oficiu, care declară că a luat legătura cu inculpatul;

B. citația pentru acel termen a fost înmânată funcționarului însărcinat cu primirea corespondenței din cadrul instituției publice, aceasta fiind inculpată în cauză;

C. la termenul stabilit, acesta se prezintă personal, în stare de arest preventiv, fiind asistat de apărătorul ales.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

148. Prin rechizitoriul întocmit de către Direcția Națională Anticorupție s-a dispus trimiterea în judecată în stare de arest a inculpaților AB, CD și EF pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită. În urma verificării legalității și temeiniciei măsurilor preventive, judecătorul de cameră preliminară a dispus revocarea măsurii arestării preventive față de toți cei trei inculpați, fără luarea vreunei alte măsuri. Pentru primul termen de judecată fixat în cauză după parcurgerea procedurii de cameră preliminară, procedura de citare a inculpatului AB nu a fost legal îndeplinită. Această nelegalitate survenită în procedura de citare va fi acoperită, chiar dacă inculpatul lipsește, prin prezența la termen:

A. a reprezentantului inculpatului AB, în orice situație;

B. a avocatului ales al inculpatului AB, în orice situație;

C. a avocatului desemnat din oficiu pentru inculpatul AB, în orice situație.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

149. Potrivit dispozițiilor legale privind judecata:

A. judecarea cauzei se suspendă de drept în cazul ridicării unei excepții de neconstituționalitate, de către părți sau persoana vătămată;

B. procurorul nu poate pune concluzii de achitare sau de încetare a procesului penal;

C. militarii sunt citați din oficiu la fiecare termen de judecată.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

150. Neregularitățile privind citarea în cursul judecății pot fi luate în considerare dacă sunt invocate:

A. în orice stare a procesului penal, atunci când privesc pe inculpat;

B. de partea lipsă, la termenul următor la care este prezentă sau este legal citată;

C. de procuror, numai la termenul la care s-au produs, cu excepția situației când prezența inculpatului este obligatorie.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

151. În cursul judecății, persoana vătămată:

A. poate formula cereri, ridica excepții și pune concluzii în latura penală a cauzei;

B. va fi citată din oficiu la fiecare termen de judecată, dacă se află în executarea unei pedepse privative de libertate;

C. nu poate cere administrarea de probe noi.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

152. Judecata poate avea loc în lipsa inculpatului arestat, atunci când:

A. avocatul ales al inculpatului solicită judecarea în lipsă, din motive umanitare;

B. prezent la un termen, inculpatul menționează că nu mai dorește să participe la termenele ulterioare;

C. inculpatul nu poate fi adus în fața instanței din cauza stării precare de sănătate.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

153. Curtea de Apel București îl judecă în primă instanță pe inculpatul CR. Inculpatul este arestat preventiv într-o altă cauză, aflată în curs de judecată pe rolul Tribunalului Argeș. În această situație:

A. Curtea de Apel București nu este obligată să îl citeze pe inculpatul CR la fiecare termen de judecată, întrucât privarea de libertate nu a fost dispusă în cauza pe care o judecă;

B. inculpatul poate cere să fie judecat în lipsă în cauza aflată pe rolul Curții de Apel București, dar numai dacă a formulat o cerere similară și în cauza aflată pe rolul Tribunalului Argeș, întrucât doar în această din urmă cauză a fost arestat preventiv;

C. este obligatorie aducerea inculpatului aflat în stare de deținere la judecarea cauzei aflate pe rolul Curții de Apel București, dacă acesta nu a formulat cerere de a fi judecat în lipsă în această cauză, chiar dacă a formulat o asemenea cerere în cauza aflată pe rolul Tribunalului Argeș.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

154. La primul termen de judecată, inculpatul AC, arestat preventiv, a fost prezent și a formulat în scris cerere de a fi judecat în lipsă, arătând că nu dorește să participe la niciun termen de judecată. Judecata la următoarele termene se poate desfășura în mod legal în lipsa inculpatului AC:

A. dacă inculpatul, legal citat, este reprezentat de avocatul său ales;

B. dacă instanța a dispus, la cerere, ca inculpatul legal citat să poată pune concluzii în cadrul dezbaterilor și să i se dea cuvântul prin intermediul videoconferinței în prezența avocatului său ales;

C. numai dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea pentru care este judecat AC este mai mică de 10 ani.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

155. În cursul judecății:

A. persoanele ale căror bunuri sunt supuse confiscării pot pune concluzii pe acțiunea penală, chiar dacă nu participă în proces în calitate de părți;

B. procurorul nu poate ridica excepții;

C. instanța se poate pronunța din oficiu cu privire la luarea unei măsuri preventive.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

156. În cursul judecății:

A. inculpatul care a solicitat în scris instanței să fie judecat în lipsă poate fi adus la termen cu mandat de aducere;

B. suspendarea judecății pe motiv că inculpatul suferă de o boală gravă se dispune prin încheiere ce poate fi atacată separat cu contestație și de către persoana vătămată;

C. instanța poate dispune extinderea acțiunii penale cu privire la alte acte materiale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

157. Potrivit dispozițiilor referitoare la judecarea cauzei în primă instanță:

A. participarea procurorului la judecarea cauzei nu este obligatorie dacă instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției;

B. după audierea unui martor, inculpatul nu mai poate cere judecarea potrivit procedurii în cazul recunoașterii învinuirii;

C. în cazul unei hotărâri luate cu majoritate, motivarea opiniei separate este obligatorie.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

158. La judecata în primă instanță este întotdeauna obligatorie:

A. participarea procurorului;

B. aducerea inculpatului aflat în stare de deținere;

C. asistența juridică a inculpatului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

159. Suspendarea judecăţii:

A. nu înlătură obligaţia instanţei de a verifica periodic subzistenţa temeiurilor care au determinat luarea măsurii controlului judiciar;

B. se dispune prin încheiere ce poate fi atacată cu contestaţie şi de către persoana vătămată, dacă este provocată de declanşarea procedurii de mediere, în condiţiile legii;

C. este o măsură obligatorie în caz de extrădare activă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

160. Suspendarea judecăţii:

A. se dispune întotdeauna când se constată pe baza unei expertize medico-legale că inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să participe la judecată;

B. în faţa primei instanţe, atunci când s-a cerut extrădarea activă a inculpatului, se dispune prin încheiere care este supusă contestaţiei;

C. se dispune în situaţia în care există un impediment legal temporar pentru punerea în mişcare a acţiunii penale faţă de o persoană.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

161. În cazul în care se dispune suspendarea judecării cauzei întrucât inculpatul suferă de o boală gravă care îl împiedică să participe la judecată, instanţa de judecată este obligată:

A. dacă faţă de inculpat s-a luat măsura controlului judiciar, să verifice periodic, dar nu mai târziu de 3 luni, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea acestei măsuri preventive sau dacă au apărut temeiuri noi care să justifice menţinerea măsurii;

B. dacă faţă de inculpat s-a luat măsura controlului judiciar, să verifice periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea acestei măsuri preventive sau dacă au apărut temeiuri noi care să justifice menţinerea măsurii;

C. să verifice periodic, dar nu mai târziu de 3 luni, dacă mai subzistă cauza care a determinat suspendarea judecăţii.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

162. Inculpatul VI este judecat în primă instanţă într-o cauză penală aflată pe rolul Judecătoriei Sectorului 1 Bucureşti. La termenul din 25.05.2021, instanţa admite cererea inculpatului şi dispune, prin încheiere, suspendarea judecăţii întrucât inculpatul suferă de o boală gravă ce necesită efectuarea unei intervenţii chirurgicale în străinătate. Împotriva acestei încheieri procurorul formulează contestaţie. Sunt adevărate următoarele afirmaţii:

A. procurorul depune contestaţia la instanţa care a pronunţat încheierea atacată;

B. competenţa de soluţionare a contestaţiei procurorului aparţine Tribunalului Bucureşti;

C. contestaţia procurorului va fi respinsă ca inadmisibilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

163. În cauza x/z/2016 aflată pe rolul Curţii de Apel Ploieşti, având ca obiect judecarea apelului declarat de inculpatul MT, acesta din urmă a formulat cerere de suspendare a cauzei. Constatându-se pe baza unei expertize medico-legale că MT suferă de o boală gravă care îl împiedică să participe la judecată, instanţa de judecată a dispus suspendarea cauzei. Încheierea dată de Curtea de Apel Ploieşti prin care aceasta a dispus suspendarea cauzei:

A. poate fi atacată separat cu contestaţie la instanţa ierarhic superioară în termen de 3 zile de la pronunţare, pentru procuror, părţile şi persoana vătămată prezente, şi de la comunicare, pentru părţile sau persoana vătămată care lipsesc;

B. nu este supusă apelului;

C. poate fi atacată separat cu contestaţie la instanţa ierarhic superioară în termen de 48 de ore de la pronunţare, pentru procuror, părţile şi persoana vătămată prezente, şi de la comunicare, pentru părţile sau persoana vătămată care lipsesc.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

164. Completul de judecată din cadrul Judecătoriei Constanţa a dispus, prin încheiere, suspendarea judecăţii în primă instanţă. Competenţa de soluţionare a contestaţiei împotriva încheierii de suspendare a judecăţii:

A. revine Tribunalului Constanţa;

B. revine Curţii de Apel Constanţa, întrucât aceasta este instanţa care va soluţiona apelul exercitat împotriva sentinţei prin care Judecătoria Constanţa soluţionează cauza pe fond;

C. revine Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

165. Suspendarea judecăţii:

A. se dispune prin încheiere, supusă căii de atac a contestaţiei în termen de 48 de ore de la pronunţare pentru cei prezenţi în caz de cerere de extrădare activă;

B. poate produce efecte şi asupra situaţiei celorlalţi inculpaţi, chiar dacă temeiul suspendării nu îi priveşte şi pe aceştia;

C. nu poate fi dispusă în procedura reabilitării.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

166. Instanţa de judecată dispune, prin încheiere, suspendarea judecăţii:

A. când se constată pe baza unei adeverinţe medicale că inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să participe la judecată;

B. pe perioada desfăşurării procedurii de mediere, potrivit legii;

C. dacă a fost ridicată o excepţie de neconstituţionalitate.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

167. Potrivit dispoziţiilor generale privind judecata:

A. notele grefierului cu privire la desfăşurarea procesului nu pot fi niciodată contestate;

B. judecata are loc doar la sediul instanţei;

C. infracţiunea de audienţă se constată de preşedintele completului de judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

168. Încheierea de şedinţă se semnează:

A. de toţi membrii completului de judecată;

B. de toţi membrii completului de judecată din apel şi de grefier;

C. de preşedintele completului de judecată şi de grefier.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

169. Când hotărârea prin care instanţa penală soluţionează fondul cauzei se pronunţă în ziua în care a avut loc judecata:

A. se întocmeşte încheierea de şedinţă, în 48 de ore de la terminarea şedinţei;

B. nu se întocmeşte încheierea de şedinţă;

C. se întocmeşte încheierea de şedinţă de îndată după terminarea şedinţei.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

170. Se numeşte sentinţă:

A. hotărârea prin care instanţa se pronunţă asupra recursului în casaţie;

B. hotărârea prin care cauza este soluţionată de prima instanţă de judecată;

C. hotărârea prin care prima instanţă de judecată se dezinvesteşte fără a soluţiona cauza.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

171. Hotărârea prin care se soluţionează cauza de către prima instanţă de judecată:

A. este întotdeauna o sentinţă;

B. se redactează de grefierul de şedinţă în maximum 30 de zile de la pronunţare;

C. trebuie să cuprindă, în conţinutul expunerii, şi arătarea temeiurilor de drept care justifică soluţiile date în cauză.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

172. Hotărârea instanţei este o sentinţă în cazul în care:

A. prima instanţă se dezinvesteşte fără a soluţiona cauza;

B. instanţa se pronunţă asupra recursului în interesul legii, sentinţa fiind în acest caz fiind definitivă;

C. instanţa competentă se pronunţă asupra apelului.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

173. Nu poate fi atacată cu nicio cale de atac:

A. încheierea prin care prima instanţă de judecată declară şedinţa nepublică;

B. încheierea prin care prima instanţă de judecată dispune disjungerea acţiunii civile;

C. încheierea prin care prima instanţă de judecată respinge cererea persoanei vătămate de constituire ca parte civilă în proces.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

174. Pe rolul Judecătoriei Sectorului 3 Bucureşti se află cauza având ca obiect judecarea infracţiunii de furt săvârşite de către inculpatul AR. După începerea judecăţii în primă instanţă:

A. contestaţia împotriva încheierii prin care instanţa dispune suspendarea judecăţii ca urmare a bolii grave a inculpatului se va soluţiona de către Tribunalul Bucureşti;

B. contestaţia împotriva încheierii prin care instanţa dispune menţinerea măsurii controlului

judiciar luate față de inculpatul AR se va soluționa de către Curtea de Apel București;

C. contestația împotriva încheierii prin care instanța dispune luarea unei măsuri asigurătorii se va soluționa de către Tribunalul București.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

3.2. Judecata în primă instanță

175. Citirea actului de sesizare:

A. nu se mai dispune de președintele completului de judecată, dacă inculpatul solicită judecarea în procedura recunoașterii învinuirii;

B. vizează fie rechizitoriul, fie acordul de recunoaștere a vinovăției cu care instanța a fost sesizată;

C. este prealabilă efectuării cercetării judecătorești.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

176. Citirea actului de sesizare nu are loc atunci când:

A. inculpatul și-a manifestat intenția judecării cauzei în procedura recunoașterii învinuirii;

B. părțile s-au împăcat, chiar dacă aceasta s-a făcut prin înscris autentic;

C. părțile au arătat că nu contestă probele administrate în cursul urmăririi penale.

(admitere în magistratură, mai 2018)

177. Prin încheierea rămasă definitivă ca urmare a respingerii contestației formulate de inculpatul XA, judecătorul de cameră preliminară de la Judecătoria A a dispus începerea judecății față de inculpatul XA pentru infracțiunea de distrugere pentru care Ministerul Public a sesizat instanța de judecată. La primul termen de judecată fixat în cauză, se procedează la citirea actului prin care s-a dispus trimiterea în judecată. În acest moment procesual:

A. inculpatul nu mai poate cere să fie judecat potrivit procedurii în cazul recunoașterii învinuirii;

B. partea responsabilă civilmente poate interveni voluntar în proces dacă în cauză se exercită și o acțiune civilă;

C. instanța poate invoca din oficiu excepția de necompetență materială dacă apreciază că în cauză competența ar aparține curții de apel.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

178. La judecata în primă instanță:

A. cercetarea judecătorească începe întotdeauna cu audierea inculpatului;

B. cercetarea judecătorească începe când cauza se află în stare de judecată;

C. ordinea în care se desfășoară cercetarea judecătorească prevăzută în lege nu poate fi schimbată, indiferent de motiv, de instanța de judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

179. Instanța de judecată:

A. poate schimba prin sentință încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare, inclusiv în situația în care inculpatul este judecat în procedura recunoașterii învinuirii;

B. poate dispune reunirea cauzelor în cazul în care constată că pe rolul altei instanțe se află o cauză având ca obiect o infracțiune săvârșită de notarul public X, în calitate de instigator la infracțiunea de uz de fals comisă de Y, minor în vârstă de 17 ani, ce face obiectul cauzei aflate pe rolul său, ambele cauze aflându-se în faza apelului;

C. constată încetată de drept măsura arestului la domiciliu în cursul judecății în primă instanță, dacă durata totală a acesteia (4 ani) a depășit jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării prin acordul de recunoaștere a vinovăției, chiar dacă inculpatul este minor.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

180. În cazul judecății în primă instanță:

A. instanța poate schimba ordinea cercetării judecătorești numai dacă inculpatul refuză să dea declarații în cauză;

B. înainte de terminarea cercetării judecătorești, este obligatorie acordarea ultimului cuvânt inculpatului personal;

C. instanța de judecată poate dispune, în condițiile prevăzute de lege, audierea expertului care a efectuat expertiza judiciară în cauză.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)

181. Audierea inculpatului în cursul cercetării judecătorești:

A. nu mai este posibilă în faza apelului, dacă acesta a refuzat să dea declarații în fața instanței de fond;

B. vizează inclusiv exprimarea poziției acestuia cu privire la posibilitatea desfășurării unei munci în folosul comunității, în cazul în care va fi găsit vinovat pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe;

C. nu este obligatorie, dacă acesta, arestat preventiv în cauză, și-a manifestat dorința de a nu participa la procesul penal.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

182. După audierea inculpatului de către prima instanță de judecată și înainte de audierea martorilor încuviințați:

A. partea responsabilă civilmente nu mai poate interveni în cauză;

B. partea civilă nu își mai poate mări întinderea pretențiilor;

C. procurorul nu mai poate invoca excepția de necompetență teritorială a instanței de judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

183. Instanța de judecată poate dispune în cursul cercetării judecătorești efectuarea:

A. unei expertize criminalistice balistice într-o cauză având ca obiect o infracțiune de omor;

B. procedeului probatoriu al constatării, când există pericolul de dispariție a unor mijloace de probă;

C. unui supliment de expertiză, atunci când concluziile raportului de expertiză întocmit în cauză necesită anumite lămuriri.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

184. În cursul cercetării judecătorești pot fi administrate:

A. și probele necontestate de părți sau persoana vătămată;

B. și probe ce au fost excluse în procedura soluționării plângerii împotriva ordonanței de clasare, în cazul în care s-a admis plângerea și s-a dispus începerea judecății;

C. probe noi prin care să se dovedească aspecte ce au făcut obiectul unor mijloace de probă excluse în procedura de cameră preliminară.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

185. După începerea cercetării judecătorești:

A. nu mai poate fi invocată excepția de necompetență materială a instanței superioare celei competente potrivit legii;

B. partea civilă nu mai poate renunța la pretențiile civile formulate;

C. persoana vătămată nu se mai poate constitui parte civilă în procesul penal.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

186. În cursul cercetării judecătorești în primă instanță:

A. un martor nu poate fi audiat în prezența altor martori;

B. părțile nu mai pot cere administrarea de probe noi dacă nu au fost cerute înainte de începerea cercetării judecătorești;

C. probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de părți nu vor mai putea fi readministrate în nicio situație.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

187. Probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți:

A. pot fi administrate din oficiu de către instanță, dacă apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei;

B. sunt puse în dezbaterea contradictorie a părților;

C. nu sunt avute în vedere de instanță la deliberare.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

188. În cursul judecății în primă instanță:

A. instanța nu poate administra probe din oficiu în nicio situație;

B. inculpatul poate cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești;

C. în anumite condiții, instanța prin încheiere poate dispune reluarea urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

189. Renunțarea la audierea unui martor:

A. nu poate fi pusă în dezbatere, din oficiu, de instanța de judecată;

B. este urmată de citirea, în cursul cercetării judecătorești, a depoziției date de martor în cursul urmăririi penale;

C. intervine şi dacă audierea martorului nu mai este posibilă deoarece acesta nu îşi mai aminteşte faptele cu privire la care este întrebat.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

190. În timpul unei şedinţe de judecată desfăşurate în cadrul Judecătoriei Sectorului 1 Bucureşti, unul dintre martori împinge partea civilă, aceasta se dezechilibrează, se loveşte în zona capului de pupitrul procurorului, iar în urma loviturii decedează pe loc. În acest caz:

A. judecătorul constată fapta, îl identifică pe făptuitor şi dispune începerea urmăririi penale, înaintând apoi încheierea de şedinţă procurorului competent;

B. procurorul care participă la şedinţa în cadrul căreia s-a comis fapta poate declara că începe urmărirea penală, pune în mişcare acţiunea penală şi îl poate reţine pe inculpat;

C. Judecătoria Sectorului 1 Bucureşti lasă nesoluţionată acţiunea civilă, dacă moştenitorii părţii civile nu îşi exprimă opţiunea de a continua exercitarea acţiunii civile, în termen de două luni de la data decesului.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

191. Tribunalul Bucureşti judecă în primă instanţă o cauză privitoare la o infracţiune de luare de mită. În cursul cercetării judecătoreşti, la termenul din 23.08.2021, instanţa procedează la audierea martorului UT, care fusese audiat şi în cursul urmăririi penale. Observând că martorul face declaraţii parţial diferite faţă de cele date în cursul urmăririi penale, procurorul de şedinţă declară în faţa instanţei că începe urmărirea penală împotriva martorului sub aspectul săvârşirii infracţiunii de mărturie mincinoasă. În această situaţie:

A. instanţa de judecată nu îşi va putea întemeia hotărârea pe care o va da asupra fondului pe niciuna dintre declaraţiile date în cauză de martorul UT;

B. instanţa de judecată nu va putea să extindă obiectul judecăţii şi la infracţiunea de mărturie mincinoasă comisă de UT;

C. instanţa de judecată nu va putea să refuze consemnarea declaraţiilor pe care martorul UT le-a dat în faţa sa, pe motiv că nu sunt conforme adevărului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

192. În cauza penală X/Y/2014, având ca obiect judecarea în fond a infracţiunii prevăzute şi pedepsite de dispoziţiile art. 188 CP – omorul, săvârşită de AB, în cursul cercetării judecătoreşti, instanţa a dispus audierea martorului BC. În declaraţie, deşi în cursul urmăririi penale declarase că l-a văzut pe AB atacând-o şi înjunghiind-o pe victimă, în faţa instanţei de judecată, acesta a declarat că nu a văzut când s-a produs înjunghierea victimei, el ajungând la locul săvârşirii faptei ulterior, victima fiind la acel moment deja decedată. În aceste împrejurări, instanţa de judecată, constatând săvârşirea infracţiunii prevăzute şi pedepsite de dispoziţiile art. 273 CP – mărturie mincinoasă, prin încheiere a pus în mişcare acţiunea penală împotriva martorului BC. Având în vedere datele din speţă, care dintre următoarele afirmaţii sunt corecte:

A. instanţa de judecată în mod corect a dispus prin încheiere punerea în mişcare a acţiunii penale;

B. instanţa de judecată în mod greşit a dispus prin încheiere punerea în mişcare a acţiunii penale;

C. în cauză, acţiunea penală putea fi pusă în mişcare numai de procuror, prin declaraţie orală.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

193. În cazul unei declaraţii de martor luate pe parcursul judecăţii:

A. se pot face adăugiri şi corecturi cu privire la conţinutul acesteia, după terminarea şedinţei de judecată, semnate de judecător;

B. eroarea materială privind codul numeric personal al martorului se poate îndrepta printr-un proces-verbal, la cererea inculpatului;

C. locurile nescrise în cuprinsul declaraţiei trebuie barate.

(admitere în magistratură, mai 2018)

194. În cauza având ca obiect judecarea infracţiunii de abuz în serviciu imputate inculpatului AB, prima instanţă de judecată, după audierea inculpatului şi a celorlalte părţi, procedează la audierea martorului CD. Cauza este înregistrată pe rolul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie – Secţia penală, ca urmare a calităţii speciale a inculpatului. Cu ocazia audierii martorului, potrivit legii:

A. şi ceilalţi membri ai completului pot adresa întrebări martorului, nu doar preşedintele completului;

B. în anumite situaţii, preşedintele de complet poate da citire, în tot sau în parte, declaraţiilor anterioare ale martorului;

C. martorul nu poate citi vreun înscris în instanţă în nicio situaţie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

195. În cursul cercetării judecătoreşti, inculpatului X, cercetat pentru infracţiunea de vătămare corporală din culpă, i-a fost admisă cererea de a fi audiată martora M, cu domiciliul în străinătate, care a şi fost prezentă la termenul la care cererea a fost admisă, însă nu a putut fi audiată, fiindcă nu a existat timpul necesar. La următorul termen de judecată, inculpatul a solicitat să se amâne cauza, deoarece martora a trebuit să se întoarcă acasă şi ar putea să fie prezentă doar peste o lună, când îşi va lua concediu. Instanţa a respins cererea de amânare şi a dispus din oficiu ca această probă să nu mai fie administrată din cauza imposibilităţii prezentării martorei în instanţă. Dispoziţia instanţei:

A. nu este legală, întrucât instanţa nu a pus în discuţia părţilor şi a procurorului imposibilitatea audierii martorei;

B. este legală, deoarece doar instanţa stabileşte ce probe pot fi administrate în cursul cercetării judecătoreşti;

C. este greşită, întrucât situaţia invocată nu demonstra imposibilitatea administrării probei.

(admitere în magistratură, mai 2018)

196. În cursul judecăţii în primă instanţă:

A. neacordarea ultimului cuvânt inculpatului determină nulitatea absolută a hotărârii;

B. instanţa are obligaţia de a dispune din oficiu administrarea de probe sub aspectul laturii penale a cauzei atunci când inculpatul este minor;

C. procurorul poate renunţa la administrarea unor probe încuviinţate în cauză la solicitarea sa.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

197. În cursul judecăţii:

A. cererea inculpatului de înlocuire a arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar pe cauţiune se soluţionează în camera de consiliu;

B. procesul se poate desfăşura şi în lipsa inculpatului arestat preventiv, dacă acesta a solicitat judecata în lipsă;

C. inculpatul arestat în altă cauză poate fi reprezentat la judecarea cauzei dacă instanţa apreciază că prezenţa sa la judecată nu este necesară, chiar dacă acesta nu a solicitat judecata în lipsă.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

198. Instanţa de judecată:

A. va administra probe şi va soluţiona cauza şi în ceea ce priveşte infracţiunea pentru care, prin actul de sesizare a instanţei, s-a dispus clasarea, având în vedere faptul că partea civilă a solicitat despăgubiri şi pentru prejudiciul cauzat prin aceasta;

B. va soluţiona cauza în procedura simplificată a recunoaşterii învinuirii, constatând că inculpatul, trimis în judecată pentru infracţiunea de tăinuire, prevăzută de art. 270 CP, recunoaşte că a primit bunul de la autorul furtului, dar arată că nu a ştiut că provine din furt;

C. nu va suspenda judecata atunci când din actele medicale eliberate de medicul de familie rezultă că inculpatul, din cauza bolii, nu se poate prezenta la judecată.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

199. Schimbarea încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare:

A. poate fi cerută de procuror numai atunci când este formulată la începutul cercetării judecătoreşti, pentru ca inculpatul să îşi poată exercita dreptul la apărare;

B. poate fi dispusă prin încheiere pronunţată la termenul următor celui în care a fost pusă în discuţia procurorului şi a părţilor;

C. este obligatoriu să fie pusă în discuţie, chiar şi atunci când noua încadrare ar fi una mai uşoară.

(admitere în magistratură, mai 2018)

200. Prin rechizitoriul nr. X/P/2022 întocmit de Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 2 Bucureşti, inculpatul NN a fost trimis în judecată în stare de arest preventiv pentru săvârşirea infracţiunii

de vătămare corporală, faptă prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 194 alin. (1) CP, instanța sesizată cu judecarea cauzei fiind Judecătoria Sectorului 2 București. Prin sentința nr. Z din data de 30.08.2022, instanța de judecată a schimbat încadrarea juridică din infracțiunea de vătămare corporală în infracțiunea de lovire sau alte violențe, faptă prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 193 CP, și a dispus încetarea procesului penal în baza dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. i) CPP – există autoritate de lucru judecat. În raport de această situație, considerați că:

A. instanța de judecată a procedat corect dispunând schimbarea încadrării juridice direct prin sentință;

B. față de soluția pronunțată, instanța de judecată va lăsa nesoluționată acțiunea civilă exercitată în procesul penal;

C. față de soluția pronunțată, instanța de judecată va constata încetarea de drept a măsurii preventive a inculpatului NN și va dispune punerea de îndată în libertate a acestuia, dacă nu este reținut ori arestat în altă cauză.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

201. La ultimul termen de judecată al cauzei penale X/Y/2014, la finalul cercetării judecătorești, instanța de judecată, din oficiu, fără a pune aceasta în discuția părților, a schimbat încadrarea juridică a faptei imputate inculpatului din furt calificat (prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 229 CP) în abuz de încredere (prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 238 CP, infracțiune pedepsită la plângerea prealabilă a persoanei vătămate). Profitând de prezența părții (persoanei – n.n.) vătămate în sala de ședință, instanța a luat act de faptul că aceasta înțelege să facă plângere prealabilă, luându-se un supliment de declarație părții (persoanei – n.n.) vătămate în acest sens, și a dat apoi cuvântul pe fond. Prin sentință, instanța l-a condamnat pe inculpat la pedeapsa închisorii de 1 an și jumătate pentru săvârșirea infracțiunii de abuz de încredere. Având în vedere datele din speță, care dintre următoarele afirmații sunt corecte:

A. instanța de judecată, considerând că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, era obligată să pună în discuție noua încadrare;

B. instanța de judecată, considerând că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, era obligată să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea;

C. instanța de judecată, considerând că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată în una mai ușoară, a procedat corect în speță.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

202. În cauza privind inculpații AB și CD, judecați pentru comiterea infracțiunii de tâlhărie, instanța, constatând îndeplinite condițiile prevăzute de lege, a declarat terminată cercetarea judecătorească. După terminarea cercetării judecătorești, în cadrul dezbaterilor președintele completului a dat cuvântul pentru a pune concluzii procurorului, persoanei vătămate, celorlalte părți, cu precizarea că:

A. durata concluziilor acestora nu poate fi limitată de instanță, întrucât ar aduce atingere exercitării dreptului la apărare;

B. dezbaterile nu pot fi întrerupte, având caracter continuu;

C. președintele completului are dreptul să îl întrerupă pe cel care are cuvântul dacă în susținerile lui depășește limitele cauzei.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

203. În cadrul dezbaterilor, instanța de fond acordă cuvântul, în ordine:

A. procurorului, persoanei vătămate, părții civile, părții responsabile civilmente și inculpatului;

B. inculpatului, persoanei vătămate, părții civile, părții responsabile civilmente și procurorului, iar la final, iarăși inculpatului;

C. procurorului, inculpatului, persoanei vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente, iar la final, iarăși inculpatului.

(admitere INM, noiembrie 2019)

204. Ultimul cuvânt al inculpatului:

A. poate fi acordat înainte de a trece la dezbateri, dacă acesta arată că are de declarat fapte sau împrejurări noi, esențiale pentru soluționarea cauzei;

B. va mai fi acordat o dată, dacă cercetarea judecătorească este reluată ca urmare a faptelor și împrejurărilor noi, esențiale pentru soluționarea cauzei, pe care acesta le-a relevat;

C. este în sarcina avocatului său ales, atunci când inculpatul nu se prezintă la judecarea cauzei.

(admitere în magistratură, mai 2018)

205. În cazul în care inculpatul major solicită ca judecata să aibă loc potrivit procedurii recunoașterii învinuirii, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii:

A. dacă instanța respinge solicitarea acestuia, dar, cu ocazia deliberării, reține aceeași situație de fapt ca cea recunoscută de către inculpat, schimbând însă încadrarea juridică a faptei;

B. numai dacă instanța, respingând solicitarea acestuia, reține, cu ocazia deliberării, aceeași situație de fapt ca cea recunoscută de către inculpat și aceeași încadrare juridică a faptei ca cea stabilită prin rechizitoriu;

C. dacă instanța admite solicitarea acestuia, dar, cu ocazia deliberării, schimbă încadrarea juridică a faptei.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

206. Judecata poate avea loc potrivit procedurii abreviate a recunoașterii învinuirii:

A. numai dacă instanța a fost sesizată prin rechizitoriu;

B. chiar dacă inculpatul solicită schimbarea încadrării juridice a faptelor descrise în rechizitoriu și recunoscute de el;

C. în cazul în care inculpatul, absent de la proces, recunoaște comiterea faptelor de care este acuzat, prin intermediul avocatului său ales.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

207. Instanța va admite cererea inculpatului de judecare a cauzei în procedura recunoașterii învinuirii atunci când:

A. a recunoscut că a aplicat victimei, soția sa, o lovitură cu un cuțit în zona pieptului, pentru că aceasta îl jignea continuu și nu a mai suportat, astfel cum a și fost descris în rechizitoriu, dar a solicitat schimbarea încadrării juridice în infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, considerând că aplicarea unei singure lovituri trebuie pedepsită între limite mai reduse;

B. deși probele esențiale au fost excluse în procedura de cameră preliminară, procurorul și-a menținut dispoziția de trimitere în judecată, întrucât acesta recunoscuse fapta și nu avea niciun motiv să revină în fața instanței asupra recunoașterii făcute;

C. inculpatul a recunoscut doar parțial fapta descrisă în rechizitoriu, dar la finalul cercetării judecătorești instanța a reținut aceeași situație de fapt ca cea relatată în actul de sesizare.

(admitere în magistratură, mai 2018)

208. Cererea inculpatului de judecare a cauzei în procedura recunoașterii învinuirii:

A. poate fi formulată până la începerea dezbaterilor în fața primei instanțe;

B. nu poate fi admisă dacă inculpatul recunoaște fapta în materialitatea ei, dar nu recunoaște forma de vinovăție reținută în rechizitoriu;

C. trebuie încuviințată de reprezentantul legal al inculpatului dacă acesta era minor la data săvârșirii infracțiunii, chiar dacă împlinise 18 ani la data formulării cererii.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

209. Într-o cauză în care inculpatul este un minor de 17 ani se admite de către instanță aplicarea procedurii privind recunoașterea învinuirii. În această situație:

A. nu este posibilă pronunțarea unei soluții de achitare;

B. dacă instanța alege să aplice inculpatului minor o măsură educativă neprivativă de libertate, limitele speciale ale duratei acesteia nu se reduc;

C. inculpatul nu a recunoscut toate faptele pentru care a fost trimis în judecată. (sic!)

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

210. Dacă judecata în primă instanță s-a desfășurat conform procedurii de recunoaștere a învinuirii, instanța poate dispune:

A. achitarea pe temei că fapta nu există;

B. achitarea pe temei că fapta nu este prevăzută de legea penală;

C. încetarea procesului penal pentru existența unei cauze de nepedepsire.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

211. Procedura în cazul recunoașterii învinuirii nu este aplicabilă atunci când:

A. inculpatul major a fost trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de omor, pentru care limitele de pedeapsă sunt de la 10 la 20 de ani închisoare și interzicerea exercitării unor drepturi;

B. pentru inculpatul minor solicitarea în acest sens a fost formulată, prin înscris autentic, de către reprezentantul legal al acestuia;

C. instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției încheiat cu inculpatul.
(admitere INM și în magistratură, 2021)

212. Prin încheierea pronunțată la data de 08.07.2015, Judecătoria Constanța a respins cererea inculpatului X de recunoaștere a învinuirii și de solicitare ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a dispus începerea cercetării judecătorești. După efectuarea actelor de cercetare judecătorească în condiții obișnuite, dacă instanța va reține aceeași situație de fapt ca cea descrisă în actul de sesizare și recunoscută de inculpat:

A. se reduc la jumătate limitele de pedeapsă în cazul condamnării la pedeapsa închisorii;

B. se reduc cu o pătrime limitele de pedeapsă în cazul aplicării pedepsei amenzii;

C. se reduc cu o treime limitele de pedeapsă în cazul condamnării la pedeapsa închisorii.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

213. În materie penală:

A. nu este obligatorie participarea procurorului la judecarea cauzelor în primă instanță de către judecătorie;

B. la dezbaterile pe fond prima instanță de judecată dă cuvântul întâi inculpatului;

C. legea permite disjungerea cauzei cu privire la unele dintre infracțiunile deduse judecății.
(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

214. Dacă instanța de fond, dispunând o soluție de condamnare a inculpatului la o pedeapsă privativă de libertate pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, omite să se pronunțe asupra măsurii controlului judiciar, până la sesizarea instanței de apel, la solicitarea procurorului:

A. poate dispune, prin încheiere, îndreptarea erorii materiale strecurate în minuta sentinței în urma unei proceduri desfășurate în prezența procurorului, inculpatului și a apărătorului ales sau din oficiu;

B. poate dispune, prin încheiere, îndreptarea omisiunii vădite strecurate în minuta sentinței în urma unei proceduri desfășurate în prezența procurorului, inculpatului și a apărătorului ales sau din oficiu;

C. va proceda, în prezența procurorului, inculpatului și a apărătorului ales sau din oficiu, la verificarea legalității și temeiniciei măsurii preventive, putând dispune revocarea, înlocuirea sau menținerea acesteia.
(admitere INM, noiembrie 2019)

215. Minuta:

A. se întocmește într-un singur exemplar original;

B. se întocmește obligatoriu și atunci când judecătorul dispune asupra măsurilor preventive;

C. nu trebuie semnată și de grefier.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

216. În urma deliberării într-un complet format din trei judecători, judecătorul A opinează pentru condamnarea inculpatului la 3 ani închisoare, judecătorul B pentru 4 ani închisoare, iar judecătorul C pentru 5 ani închisoare. În acest caz, se va dispune:

A. condamnarea inculpatului la 4 ani închisoare;

B. condamnarea inculpatului la 3 ani închisoare;

C. condamnarea inculpatului la 5 ani închisoare.
(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

217. Inculpatul X este judecat în primă instanță în stare de arest preventiv. Prin sentință, prima instanță dispune încetarea procesului penal, apreciind că s-a împlinit prescripția specială a răspunderii penale, și dispune totodată punerea în libertate a inculpatului. Apreciind că soluția de încetare a procesului penal este nelegală, procurorul declară apel în chiar ziua pronunțării sentinței. În acest caz:

A. inculpatul X va fi pus în libertate în ziua pronunțării sentinței;

B. inculpatul X va fi menținut în stare de arest preventiv, întrucât apelul suspendă executarea sentinței și în ceea ce privește încetarea de drept a măsurii preventive;

C. inculpatul X poate ataca sentința cu apel, chiar dacă aceasta îi este favorabilă.
(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

218. În caz de prescripție a răspunderii penale, față de inculpatul care a cerut continuarea procesului penal, instanța va dispune:

A. achitarea și lăsarea nesoluționată a acțiunii civile dacă, în urma cercetării judecătorești, se constată că, deși termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit, fapta nu este prevăzută de legea penală;

B. încetarea procesului penal și soluționarea acțiunii civile, dacă în urma cercetării judecătorești se constată că fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii pentru care s-a dispus trimiterea în judecată, însă termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit;

C. încetarea procesului penal și lăsarea nesoluționată a acțiunii civile, dacă în urma cercetării judecătorești se constată că fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii pentru care s-a dispus trimiterea în judecată, însă termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit.
(admitere INM și în magistratură, 2021)

219. Pronunțarea unei soluții de condamnare cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei:

A. este nelegală, atunci când inculpatul nu și-a dat anterior consimțământul în legătură cu efectuarea unei munci neremunerate în folosul comunității, chiar dacă soluția îi este favorabilă;

B. este legală, atunci când instanța a dispus condamnarea la amendă penală pentru săvârșirea infracțiunii de amenințare;

C. este legală, chiar dacă instanța nu a dispus obligarea inculpatului, fără loc de muncă, să urmeze un curs de calificare profesională.
(admitere în magistratură, mai 2018)

220. În ipoteza în care din probele administrate se reține că inculpatul a împiedicat producerea rezultatului actelor de executare pe care le-a comis:

A. instanța va dispune o soluție de achitare;

B. instanța va lăsa acțiunea civilă nesoluționată;

C. inculpatul poate solicita continuarea procesului penal.
(admitere INM și în magistratură, 2014)

221. Instanța care judecă în fond cauza:

A. nu poate constata niciodată încetarea de drept a măsurii arestării preventive a inculpatului, dacă pronunță condamnarea acestuia la pedeapsa închisorii;

B. constată încetarea de drept a măsurii arestării preventive a inculpatului și dispune punerea de îndată în libertate a acestuia dacă nu este reținut ori arestat în altă cauză, în cazul în care pronunță o hotărâre de amânare a aplicării pedepsei;

C. lasă nesoluționată acțiunea civilă în cazul în care pronunță încetarea procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile.
(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

222. Dacă prin sentință:

A. s-a admis acordul de recunoaștere a vinovăției și s-a lăsat nesoluționată latura civilă a cauzei, măsurile asigurătorii luate în cauză se mențin;

B. s-a aplicat măsura internării inculpatului într-un centru de detenție, pentru o perioadă de 15 ani, pentru săvârșirea infracțiunii de omor calificat, se va dispune în mod obligatoriu punerea de îndată în libertate a acestuia din arestul preventiv, dacă nu este reținut sau arestat în altă cauză;

C. instanța l-a condamnat pe inculpat la pedeapsa închisorii cu executare în regim de detenție și a dispus menținerea măsurii arestului la domiciliu luate anterior în cauză, nu mai are posibilitatea să înlocuiască, a doua zi după pronunțare, măsura arestului la domiciliu cu arestul preventiv.
(admitere INM și în magistratură, 2015)

223. Prin sentința din 10.02.2020, Judecătoria Ploiești a dispus condamnarea inculpatului BE, judecat în stare de arest preventiv în acea cauză, la pedeapsa închisorii de 2 ani pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului, faptă prevăzută de art. 336 alin. (1) CP. Instanța a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. Prin

aceeaşi sentinţă, instanţa a dispus şi menţinerea arestării preventive faţă de inculpatul BE, motivând că sentinţa nu este definitivă, putând fi atacată cu apel. Sunt corecte următoarele enunţuri:

A. sentinţa este nelegală sub aspectul menţinerii măsurii arestării preventive a inculpatului BE;

B. împotriva sentinţei se poate exercita calea de atac a apelului;

C. sentinţa este nelegală în privinţa dispoziţiei de suspendare a executării pedepsei, întrucât inculpatul a fost judecat în stare de arest preventiv în acea cauză.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

224. În caz de renunţare la aplicarea pedepsei faţă de inculpat, pronunţată în primă instanţă:

A. instanţa poate menţine arestarea preventivă a inculpatului, dacă constată că temeiurile care au determinat arestarea iniţială impun în continuare privarea de libertate a acestuia;

B. instanţa dispune întotdeauna restituirea cauţiunii depuse de inculpatul aflat sub control judiciar;

C. hotărârea pronunţată nu se poate întemeia numai pe declaraţiile investigatorului, ale colaboratorilor sau ale martorilor protejaţi.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

225. Măsura preventivă a controlului judiciar încetează de drept atunci când prima instanţă:

A. a dispus condamnarea cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere;

B. a dispus condamnarea inculpatului la pedeapsa amenzii penale;

C. a luat faţă de inculpatul minor o măsură educativă neprivativă de libertate.

(admitere în magistratură, mai 2018)

226. Inculpatul AC este judecat în primă instanţă la Judecătoria Piteşti. Prin sentinţa pe care o pronunţă, instanţa:

A. revocă, întotdeauna, măsurile asigurătorii luate pe parcursul judecăţii dacă îl achită pe inculpat pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală;

B. constată că arestul la domiciliu a încetat de drept şi dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului, dacă nu este reţinut sau arestat în altă cauză, în cazul în care îl condamnă la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere;

C. poate dispune restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

227. În cazul în care, pe parcursul cercetării judecătoreşti în faţa instanţei de fond, singurul inculpat decedează:

A. soluţionând cauza, instanţa poate obliga succesorii acestuia la plata despăgubirilor civile;

B. soţia acestuia nu poate solicita continuarea procesului penal;

C. soluţionând cauza, instanţa menţine măsurile asigurătorii instituite în cursul urmăririi penale în vederea acoperirii prejudiciului cauzat părţii civile.

(admitere INM, noiembrie 2019)

228. Instanţa de judecată va dispune:

A. restabilirea situaţiei anterioare săvârşirii infracţiunii doar dacă persoana vătămată s-a constituit parte civilă până la începerea cercetării judecătoreşti, în cazul infracţiunii de tulburare de posesie;

B. obligatoriu, până la soluţionarea în fond a cauzei, restabilirea situaţiei anterioare săvârşirii infracţiunii comise asupra persoanei vătămate minore, când schimbarea acelei situaţii a rezultat din comiterea infracţiunii, iar restabilirea este posibilă;

C. desfiinţarea totală sau parţială a unui înscris, chiar dacă nu există constituire de parte civilă.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

229. În cazul în care prima instanţă de judecată pronunţă condamnarea inculpatului:

A. hotărârea trebuie să fie redactată la momentul pronunţării;

B. hotărârea se semnează de toţi membrii completului de judecată şi de grefier;

C. este obligatorie întocmirea minutei care să consemneze rezultatul deliberării instanţei de judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

3.3. Apelul

230. Pot face apel:

A. partea responsabilă civilmente, în ceea ce priveşte latura civilă, iar referitor la latura penală, în măsura în care soluţia din această latură a influenţat soluţia în latura civilă;

B. persoana vătămată, în ceea ce priveşte latura penală şi latura civilă;

C. inculpatul, în ceea ce priveşte latura penală şi latura civilă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

231. În cazul apelului:

A. apelul poate fi declarat pentru inculpat şi de copilul său major, chiar fără un mandat special în acest sens;

B. partea responsabilă civilmente nu poate renunţa la apelul care priveşte latura civilă a cauzei;

C. asupra renunţării, cu excepţia apelului care priveşte latura civilă a cauzei, se poate reveni înăuntrul termenului pentru declararea apelului.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

232. Pot face apel:

A. persoana vătămată, în ceea ce priveşte latura penală;

B. partea civilă, numai în ceea ce priveşte latura civilă;

C. partea responsabilă civilmente, în ceea ce priveşte latura civilă, iar referitor la latura penală, în măsura în care soluţia din această latură a influenţat soluţia în latura civilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

233. Partea civilă:

A. poate renunţa, în tot sau în parte, la pretenţiile civile formulate, doar până la începerea dezbaterilor în apel;

B. este întotdeauna subiectul pasiv principal al infracţiunii;

C. poate face apel în ceea ce priveşte latura penală a cauzei.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

234. Partea responsabilă civilmente:

A. îşi poate însuşi apelul declarat de procuror în favoarea sa şi retras în condiţiile legii de procurorul ierarhic superior;

B. poate declara apel împotriva sentinţei pronunţate de prima instanţă de judecată, în ceea ce priveşte latura penală a cauzei, în măsura în care soluţia din această latură a influenţat soluţia în latura civilă;

C. poate reveni asupra renunţării la apelul care priveşte latura civilă a cauzei, înăuntrul termenului pentru declararea apelului.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

235. Hotărârea prin care instanţa soluţionează acţiunea penală:

A. nu poate să privească şi acţiunea civilă exercitată în cauză, dacă soluţia pronunţată este de încetare a procesului penal ca urmare a intervenirii prescripţiei răspunderii penale;

B. nu poate fi atacată cu apel de soţia inculpatului, dacă acesta a avut apărător ales;

C. poate fi atacată cu apel de martorul audiat în cauză, în ceea ce priveşte amenda judiciară care i-a fost aplicată prin sentinţă.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

236. În cauza penală X/Y/2014 având ca obiect judecarea infracţiunii prevăzute şi pedepsite de dispoziţiile art. 196 CP (vătămare din culpă), săvârşită de X şi Y, Tribunalul Neamţ l-a achitat pe inculpatul X şi l-a condamnat pe inculpatul Y, obligându-l la despăgubiri către partea civilă Z. Împotriva sentinţei a declarat apel pentru Y – fără a avea procură în acest sens – soţia inculpatului Y. Totodată, împotriva sentinţei a declarat apel şi parchetul, acesta criticând faptul că minuta sentinţei (în prezent, în loc de „minuta sentinţei", a se citi „hotărârea" – n.n.), în loc să fie semnată de judecătorul A, cel care a participat la toate termenele de judecată şi la dezbateri, este semnată de preşedintele instanţei, cu motivarea că A se afla în concediu medical. Având în vedere datele din speţă, arătaţi care dintre variantele de mai jos este corectă:

A. apelul formulat de soţia inculpatului Y este admisibil, aceasta având calitatea de substituit procesual;

B. semnarea minutei (în prezent, a se citi „a hotărârii" – n.n.) de către preşedintele instanţei este nelegală, acesta nefiind membru al completului de judecată;

C. având în vedere calitatea de preşedinte al instanţei de judecată şi impedimentul apărut în semnarea minutei (în prezent, a se citi „a hotărârii" – n.n.), în mod corect preşedintele

instanței a semnat motivat minuta (în prezent, a se citi „hotărârea" – n.n.).

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

237. Prin rechizitoriul din data de 11.01.2021 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților A și B sub aspectul săvârșirii, în coautorat, a infracțiunii de tâlhărie. Inculpații solicită judecarea cauzei în procedura recunoașterii învinuirii, iar prima instanță admite această cerere. Prin sentința din data de 16.06.2021 se dispune condamnarea celor doi inculpați pentru infracțiunea cu care a fost sesizată instanța. Împotriva acestei sentințe declară apel numai soția inculpatului A, pe considerentul că fapta pentru care s-a dispus condamnarea nu este prevăzută de legea penală. În verificarea admisibilității apelului, în această cauză, instanța de apel va avea în vedere, printre altele, și:

A. instituția acordului de recunoaștere a vinovăției, prevăzută la art. 478-488 CPP;

B. instituția renunțării la apel, prevăzută la art. 414 CPP;

C. instituția substituților procesuali, prevăzută la art. 409 alin. (2) CPP.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

238. Împotriva sentinței Z pronunțate în cauza penală X/Y/2014, prin care inculpații AB și BC (complice, respectiv autor) au fost condamnați pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 244 CP (înșelăciunea), au formulat apel în termen inculpatul AB, iar pentru inculpatul BC – soția acestuia. Prin decizie, instanța a respins apelul lui BC ca inadmisibil (nefiind făcut de reprezentant cu procură specială sau avocat) și a admis doar apelul lui AB. După rejudecare, instanța l-a achitat pe AB în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP – fapta nu este prevăzută de legea penală, lăsând neschimbată sentința de condamnare în ceea ce îl privește pe BC. În calitate de avocați ai lui BC, pentru a verifica această hotărâre, trebuie să aveți în vedere instituțiile:

A. substituiților procesuali;

B. efectelor apelului;

C. subiecților procesuali principali.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014; primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

239. Apelul:

A. poate fi exercitat de către expertul care a fost desemnat în cauză, în ceea ce privește indemnizația stabilită acestuia, de îndată după pronunțarea încheierii prin care s-a dispus asupra indemnizației;

B. declarat de procuror poate fi retras de către procurorul ierarhic superior, chiar dacă nu există acordul procurorului care l-a declarat;

C. declarat de procuror și retras ulterior nu poate fi însușit de partea în favoarea căreia a fost declarat în măsura în care aceasta nu a declarat apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

240. Apelul declarat în termen de inculpat atât pe latura penală, cât și pe latura civilă a cauzei:

A. se depune în mod obligatoriu la instanța competentă să judece apelul;

B. nu suspendă executarea dispozițiilor privind restituirea lucrurilor, cuprinse în sentința atacată;

C. nu suspendă executarea dispozițiilor privind plata despăgubirilor civile către partea civilă, cuprinse în sentința atacată.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

241. Apelul:

A. va fi de competența unei curți de apel, dacă a fost declarat împotriva sentinței de condamnare pronunțate de o judecătorie;

B. nu va suspenda executarea dispozițiilor de luare a măsurilor asigurătorii cuprinse în sentința de condamnare;

C. poate fi formulat de procuror, dar numai cu privire la soluția din latura penală a cauzei.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

242. Sunt titulari ai apelului:

A. procurorul, referitor la latura penală și latura civilă;

B. organul de cercetare penală care a efectuat urmărirea penală;

C. persoana vătămată, în ceea ce privește latura penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

243. Prin sentința penală pronunțată de Tribunalul Brașov, Secția penală, față de inculpatul minor AB s-a dispus internarea într-un centru de detenție pentru o perioadă de 3 ani. Împotriva acestei sentințe au declarat apel în termen BC, reprezentantul legal al minorului, pentru inculpat, solicitând încetarea procesului penal, și Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov, solicitând majorarea perioadei pentru care s-a dispus internarea inculpatului minor. În această situație, următoarele afirmații sunt adevărate:

A. BC poate să declare apel pentru inculpatul AB;

B. inculpatul AB nu poate retrage apelul declarat de BC;

C. apelul declarat de parchet, dacă este retras, poate fi însușit de inculpat.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

244. Referitor la declararea apelului:

A. termenul de declarare a apelului este de 10 zile, care, pentru părți și persoana vătămată, curge de la data comunicării hotărârii judecătorești redactate;

B. cererea de apel nesemnată, întrucât nu poate fi confirmată în fața instanței, va fi respinsă ca inadmisibilă;

C. cererea de apel se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

245. Termenul de apel:

A. pentru procuror curge de la pronunțarea hotărârii;

B. pentru persoana vătămată curge de la comunicarea hotărârii redactate;

C. pentru inculpat curge de la comunicarea copiei minutei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

246. Prin sentința penală pronunțată la data de 22.07.2018, Judecătoria Ploiești a dispus condamnarea inculpatului AX la o pedeapsă de 3 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt. Împotriva acestei sentințe poate declara apel pe latură penală, potrivit dispozițiilor legale:

A. procurorul, în termen de 10 zile de la comunicarea sentinței redactate;

B. pentru inculpat, soțul acestuia, în termen de 10 zile de la comunicarea minutei;

C. persoana vătămată, în termen de 10 zile de la comunicarea minutei.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

247. Termenul de 10 zile pentru formularea apelului poate curge, după caz, de la data:

A. comunicării hotărârii;

B. comunicării copiei de pe minuta hotărârii;

C. pronunțării încheierii, pentru inculpatul căruia i-a fost respinsă cererea de schimbare a încadrării juridice.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

248. Prin sentința penală pronunțată de Tribunalul București, Secția penală, luni, 06.05.2015, inculpatul AB a fost condamnat la o pedeapsă de 5 ani închisoare cu executare pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită. Copia minutei (în prezent, a se citi „a hotărârii" – n.n.) a fost comunicată procurorului, părților și persoanei vătămate miercuri, 08.05.2015. În această situație:

A. apelul declarat de procuror vineri, 17.05.2015, este declarat în termen;

B. apelul declarat de persoana vătămată luni, 20.05.2015, este declarat în termen;

C. apelul declarat de inculpat marți, 21.05.2015, este declarat în termen.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

249. Prin sentința penală nr. 123 din 11.10.2021, Judecătoria Brașov l-a condamnat pe inculpatul FE la pedeapsa închisorii de 2 ani pentru săvârșirea infracțiunii de furt. Sentința a fost comunicată inculpatului la data de 15.10.2021, iar acesta a introdus apel la data de 26.10.2021. Procurorul nu a formulat apel în cauză. La termenul de judecată în apel, procurorul de ședință a invocat excepția tardivității apelului introdus de inculpatul FE. De asemenea, a solicitat ca, în ipoteza în care această excepție va fi respinsă, instanța de apel să procedeze la reindividualizarea pedepsei aplicate inculpatului și, ținând cont de persoana acestuia și de gravitatea faptei

comise, să o majoreze la 3 ani închisoare. În această situație:

A. instanța de apel va analiza excepția tardivității apelului mai înainte de a analiza dacă apelul inculpatului FE este sau nu întemeiat;

B. instanța de apel va respinge ca inadmisibilă excepția tardivității apelului ridicată de procuror, întrucât acesta din urmă nu a formulat apel în cauză;

C. instanța de apel nu poate, în nicio situație, să admită cererea procurorului de reindividualizare a pedepsei aplicate inculpatului FE în sensul majorării acesteia la 3 ani închisoare.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

250. Referitor la retragerea apelului:

A. poate fi retras numai până la terminarea cercetării judecătorești la instanța de apel;

B. declarația de retragere se poate face fie la instanța a cărei hotărâre a fost atacată, fie la instanța de apel;

C. apelul declarat de procuror nu poate fi retras în nicio situație.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

251. Atunci când apelul a fost retras înăuntrul termenului de apel, hotărârea primei instanțe devine definitivă la data:

A. expirării termenului de apel;

B. retragerii apelului;

C. pronunțării sentinței.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

252. În ceea ce privește repunerea în termenul de apel, sunt corecte următoarele afirmații:

A. până la soluționarea repunerii în termen, executarea hotărârii atacate este suspendată;

B. hotărârea este definitivă până la momentul în care instanța de apel admite cererea de repunere în termen;

C. apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că cererea de apel a fost făcută în cel mult 30 zile de la încetarea cauzei temeinice de împiedicare care a determinat întârzierea.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

253. Repunerea în termenul de apel este posibilă atunci când:

A. inculpatul a fost internat în stare gravă în spital și a luat cunoștință de hotărârea de condamnare cu 5 zile înainte de introducerea căii de atac;

B. inculpatul a declarat apel după 3 luni de la comunicarea legală a hotărârii, întrucât a fost intempestiv trimis să lucreze pe o platformă petrolieră în Marea Neagră la 3 zile după comunicarea hotărârii, de unde s-a întors cu 7 zile înainte de declararea apelului;

C. inculpatul a formulat apel după 3 zile de la momentul încarcerării sale în vederea executării pedepsei, când i-a fost comunicată pentru prima dată hotărârea.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

254. Până la soluționarea repunerii în termenul de apel:

A. executarea hotărârii atacate se suspendă de drept;

B. instanța de apel poate suspenda executarea hotărârii atacate;

C. executarea hotărârii se suspendă de drept numai cu privire la latura penală a cauzei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

255. Împotriva sentinței Z pronunțate în cauza penală X/Y/2014, prin care inculpatul a fost condamnat la w ani și v lei despăgubiri civile către partea civilă, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 188 CP (omorul), a formulat apel în termen parchetul, criticând sentința în sensul că instanța acordase părții civile o sumă prea mare ca despăgubiri civile materiale, la dosar fiind probate numai 1/2 din acestea, solicitând astfel instanței de apel reducerea acestora la jumătate în urma rejudecării. La primul termen de judecată al apelului, procurorul de ședință a solicitat instanței să ia act că retrage apelul formulat de parchet. Inculpatul prezent în sală a solicitat instanței să ia act că își însușește apelul retras de procuror. Instanța a admis ambele cereri și, în urma rejudecării cauzei, prin decizie, aceasta l-a obligat pe inculpat la o sumă de două ori mai mare cu titlu de despăgubiri civile către partea civilă. În calitate de avocați ai inculpatului, pentru a

modifica această hotărâre, trebuie să aveți în vedere:

A. instituția retragerii apelului;

B. instituția renunțării la apel;

C. efectul neagravant al apelului.

(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2014)

256. Pot renunța la apel:

A. procurorul ierarhic superior, după pronunțarea hotărârii și până la expirarea termenului de declarare a apelului;

B. părțile, chiar și înaintea pronunțării hotărârii de către prima instanță, însă numai până la închiderea dezbaterilor în fața instanței de apel;

C. părțile și persoana vătămată, după pronunțarea hotărârii și până la expirarea termenului de declarare a apelului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

257. Pot renunța în mod expres la calea de atac a apelului:

A. persoana vătămată, după pronunțarea hotărârii și până la expirarea termenului de declarare a apelului;

B. părțile, după pronunțarea hotărârii și până la expirarea termenului de declarare a apelului;

C. părțile și persoana vătămată, după pronunțarea hotărârii și până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

258. Renunțarea la apel:

A. poate interveni până la încheierea dezbaterilor la instanța de apel, conform legii;

B. asupra renunțării la apel nu se poate reveni, precum în cazul retragerii apelului;

C. asupra renunțării, cu excepția apelului care privește latura civilă, se poate reveni în condițiile legii.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

259. În cauza X/Y/2014, prin sentința nr. Z din data de 02.06.2015, inculpatul AB a fost condamnat la 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 253 CP (distrugerea) și obligat la plata sumei de 2.000 de lei către partea civilă BC cu titlu de daune materiale. După pronunțarea hotărârii, partea civilă BC a renunțat în mod expres la calea de atac a apelului în ceea ce privește latura civilă a cauzei. Asupra renunțării la apelul care privește latura civilă a cauzei, partea civilă BC:

A. poate reveni înăuntrul termenului pentru declararea apelului;

B. nu mai poate reveni;

C. poate reveni până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

260. În cauza X/Z/2016, prin sentința nr. y pronunțată la data de 20.07.2016, inculpatul AB a fost condamnat la x ani închisoare sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 244 CPP – înșelăciunea – și obligat la plata a 5.000 RON cu titlu de despăgubiri materiale către partea civilă OP. La 22.07.2016, persoana vătămată NN a renunțat în mod expres la calea de atac a apelului. Împotriva sentinței nr. y inculpatul AB a declarat apel în termen. Considerați că persoana vătămată NN:

A. poate reveni asupra renunțării în ceea ce privește latura penală a cauzei până la primul termen de judecată în fața instanței de apel;

B. poate reveni asupra renunțării în ceea ce privește latura penală a cauzei înăuntrul termenului pentru declararea apelului;

C. poate reveni asupra renunțării în ceea ce privește latura civilă a cauzei până la primul termen de judecată în fața instanței de apel.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

261. În cauza X/Z/2016 aflată pe rolul Tribunalului Prahova, având ca obiect judecarea inculpatului MM sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 188 CP – omorul –, prin sentința nr. y, inculpatul MM a fost condamnat la x ani închisoare. Inculpatul MM a declarat apel în termen împotriva sentinței y, apel pe care ulterior acesta și l-a retras. Hotărârea Tribunalului Prahova va rămâne definitivă:

A. la data retragerii apelului, când apelul declarat a fost retras înăuntrul termenului de apel;

B. la data expirării termenului de apel, dacă retragerea apelului s-a produs după expirarea termenului de apel;

C. la data retragerii apelului, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de apel.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

262. Împotriva sentinței Y pronunțate în cauza penală X/Z/2015, prin care inculpatul a fost condamnat la 12 ani închisoare și 20.000 de lei despăgubiri civile materiale către partea civilă BC, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de dispozițiile art. 188 CP (omor), a formulat apel în termen parchetul, solicitând instanței de apel, pe latură civilă, reducerea la jumătate a despăgubirilor civile acordate, criticând sentința în sensul că instanța acordase o sumă prea mare ca despăgubiri civile materiale, la dosar fiind probate numai 1/2 din acestea, precum și pe latura penală a cauzei, cerând condamnarea inculpatului la 15 ani închisoare. La primul termen de judecată în fața instanței de apel s-a prezentat procurorul ierarhic superior, care a solicitat instanței să ia act că retrage apelul formulat de procurorul ierarhic inferior doar pe latura civilă a cauzei. Sunt corecte următoarele afirmații:

A. procurorul ierarhic superior nu putea retrage parțial, numai cu privire la latura civilă a cauzei, apelul declarat de procurorul ierarhic inferior;

B. procurorul ierarhic superior putea retrage parțial, numai cu privire la latura civilă a cauzei, apelul declarat de procurorul ierarhic inferior;

C. procurorul ierarhic superior putea renunța la apel, parțial, numai cu privire la latura civilă a cauzei.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

263. Persoana vătămată și oricare dintre părți își pot retrage apelul declarat:

A. până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel;

B. până la începerea dezbaterilor la instanța de apel;

C. până la primul termen de judecată în fața instanței de apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

264. Împotriva sentinței penale prin care Judecătoria Constanța a luat față de inculpatul AV măsura educativă a internării într-un centru educativ pentru o perioadă de 1 an ca urmare a săvârșirii infracțiunii de furt calificat declară apel procurorul și personal inculpatul AV, minor în vârstă de 17 ani. În aceste condiții:

A. inculpatul AV își poate retrage apelul declarat până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel;

B. apelul declarat de procuror poate fi retras doar de procurorul ierarhic superior;

C. apelul declarat de procuror în favoarea inculpatului AV și retras în condițiile legii poate fi însușit de inculpat.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

265. În cazul judecării apelului:

A. instanța de apel nu poate readministra probele administrate de către prima instanță de judecată;

B. la dezbaterea apelului primul cuvânt se acordă, în toate cazurile, procurorului;

C. instanța de apel procedează la ascultarea inculpatului, când aceasta este posibilă.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

266. La judecarea apelului:

A. instanța de apel nu poate da o nouă apreciere probelor deja administrate în cauză;

B. se aplică numai regulile de procedură prevăzute expres în lege privind judecarea apelului;

C. instanța verifică hotărârea atacată atât pe baza lucrărilor și a materialului din dosar, cât și a oricăror probe administrate în fața instanței de apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

267. Instanța de apel:

A. nu este competentă să soluționeze o cerere de repunere în termenul de apel;

B. în temeiul efectului extensiv al apelului, examinează cauza prin extindere și cu privire la părțile care au declarat apel după expirarea termenului de apel, iar întârzierea nu a fost determinată de o cauză temeinică de împiedicare, putând hotărî și în privința lor, fără să poată crea acestor părți o situație mai grea;

C. nu mai poate readministra probele administrate de prima instanță de judecată.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

268. Apelul:

A. declarat împotriva unei sentințe de condamnare se judecă cu citarea părților și a persoanei vătămate;

B. declarat în termen este suspensiv de executare, în afară de cazul în care legea dispune altfel;

C. nu poate fi declarat pentru inculpat și de soțul acestuia.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

269. X este trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de furt. Prin hotărârea Judecătoriei Sectorului 2 București, acesta este condamnat la o pedeapsă de 1 an închisoare cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și obligat să plătească părții civile Y suma de 1.000 de lei cu titlu de despăgubiri. De asemenea, instanța dispune obligarea inculpatului la restituirea către partea civilă a telefonului mobil, proprietatea acesteia, sustras în urma săvârșirii infracțiunii. Apelul declarat de inculpatul X pe latură penală și latură civilă:

A. suspendă executarea tuturor dispozițiilor hotărârii penale atacate;

B. nu suspendă executarea dispozițiilor privind restituirea lucrului;

C. nu suspendă executarea dispozițiilor privind plata despăgubirilor civile.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

270. Împotriva sentinței pronunțate de Judecătoria Ploiești, prin care s-a dispus condamnarea inculpatului NN la 2 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt, faptă prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 228 CP, a declarat apel partea civilă DC, aceasta fiind unicul apelant în cauză. Soluționând apelul declarat de partea civilă DC, Curtea de Apel Ploiești a admis apelul, a desființat sentința primei instanțe și a dispus rejudecarea de către Judecătoria Ploiești. În aceste condiții, considerați că:

A. soluția pronunțată de instanța de apel este corectă dacă rejudecarea s-a dispus pentru motivul că prima instanță de judecată nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile;

B. competența de a judeca apelul declarat de partea civilă DC aparținea Tribunalului Prahova, și nu Curții de Apel Ploiești;

C. decizia instanței de apel trebuie să indice care este ultimul act procedural rămas valabil de la care procesul penal trebuie să își reia cursul, în caz contrar toate actele procedurale fiind desființate de drept.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

271. Instanța, judecând apelul, desființează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată:

A. pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanță a avut loc în prezența unei părți nelegal citate, invocată de acea parte;

B. pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanță a avut loc în lipsa unei părți legal citate, dar care a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, invocată de acea parte;

C. atunci când există oricare dintre cazurile de nulitate absolută.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

272. Încălcarea dispozițiilor legale privitoare la citarea inculpatului la judecata în primă instanță:

A. atrage întotdeauna admiterea apelului și trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță;

B. poate să nu atragă nicio sancțiune procesuală;

C. atrage întotdeauna admiterea apelului cu reținerea cauzei spre rejudecare de către instanța de apel.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

273. Prin sentința penală nr. 25 din 10.04.2019, pronunțată de Tribunalul X, s-a dispus condamnarea inculpatului RT, avocat în Baroul X din anul 2010, la o pedeapsă de 3 ani închisoare cu executare pentru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune, faptă săvârșită în luna iulie 2017. Judecând apelul inculpatului RT, singurul apel declarat în cauză, instanța de apel:

A. este obligată să readministreze declarațiile pe care prima instanță și-a întemeiat soluția de condamnare;

B. este obligată să examineze cauza și sub aspectul competenței instanței care a pronunțat hotărârea atacată, chiar dacă apelantul nu a invocat acest aspect;

C. dacă admite apelul pe motiv de necompetență, va desființa sentința și va dispune rejudecarea cauzei de către curtea de apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

274. În cazul apelului:

A. pentru procuror, termenul de apel este de 10 zile și curge de la comunicarea copiei minutei;

B. la judecarea apelului instanța de apel poate administra și probe noi;

C. pentru inculpat, termenul de apel este de 10 zile și curge de la comunicarea hotărârii redactate în ansamblul ei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

275. Împotriva sentinței penale nr. 10/2020, prin care Judecătoria X a dispus condamnarea inculpatului ZY la o pedeapsă de 6 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de tentativă la omor, declară apel, în termenul prevăzut de lege, doar inculpatul ZY. În susținerea apelului său, inculpatul ZY invocă faptul că prima instanță de judecată a apreciat greșit probele administrate în cauză, probe care dovedeau fără echivoc că nu el este autorul infracțiunii:

A. soluționând apelul, instanța de apel nu poate analiza problema competenței materiale a instanței de fond dacă acest aspect nu a fost invocat în apel;

B. dacă instanța de apel admite apelul, desființează sentința atacată și dispune rejudecarea cauzei, instanța de rejudecare nu poate crea o situație mai grea pentru inculpatul ZY;

C. ZY își poate retrage apelul declarat și în cursul dezbaterilor din fața instanței de apel.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

276. Împotriva sentinței de condamnare nr. Z pronunțate în cauza penală X/Y/2014 de Judecătoria Sectorului 1 au formulat apel în termen inculpații AB și DC. În apelul său, inculpatul AB a solicitat desființarea hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Sectorului 1, având în vedere faptul că minuta sentinței (în prezent, a se citi „hotărârea" – n.n.) purta semnătura președintelui instanței (Judecătoria Sectorului 1), cu motivarea că judecătorul care a participat la dezbateri a intrat în concediu medical. În apelul său, inculpatul DC a solicitat desființarea hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Sectorului 1, având în vedere faptul că judecata de fond s-a desfășurat în lipsa persoanei vătămate, nelegal citată. În acest caz, instanța de apel va dispune:

A. admiterea ambelor apeluri, desființarea sentinței primei instanțe și rejudecarea cauzei de către Judecătoria Sectorului 1;

B. admiterea numai a apelului declarat de AB, desființarea sentinței primei instanțe și rejudecarea cauzei de către Judecătoria Sectorului 1;

C. respingerea ambelor apeluri ca nefondate, menținând hotărârea atacată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

277. Împotriva sentinței penale pronunțate de către Judecătoria Sectorului 1 București, prin care s-a dispus condamnarea inculpatului AB la 5 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de vătămare corporală, a declarat apel inculpatul, invocând faptul că judecarea cauzei a avut loc în lipsa părții responsabile civilmente, nelegal citată, precum și că i s-a aplicat o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege. Prin raportare la cele două motive de apel invocate de inculpat, în cauză:

A. sunt incidente două cazuri de desființare cu trimitere spre rejudecare;

B. este incident un singur caz de desființare cu trimitere spre rejudecare;

C. nu este incident niciun caz de desființare cu trimitere spre rejudecare.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

278. Judecătoria Sectorului 3 București îl condamnă pe inculpatul DRC la o pedeapsă cu închisoarea de 5 ani. Inculpatul introduce apel împotriva sentinței de condamnare. Învestită cu soluționarea apelului, Curtea de Apel București îl admite, desființează sentința și trimite cauza spre rejudecare la Judecătoria Sectorului 3 București. Soluția instanței de apel este legală dacă aceasta a constatat încălcarea de către prima instanță a următoarelor dispoziții legale:

A. dispozițiile legale privind competența materială a Judecătoriei Sectorului 3 București;

B. dispozițiile legale privind asistența juridică obligatorie pentru inculpat la judecata în primă instanță;

C. dispozițiile legale privind publicitatea ședințelor de judecată în primă instanță.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

279. În apel:

A. instanța de apel poate dispune trimiterea cauzei la organul de urmărire penală;

B. instanța de apel poate administra doar probe noi;

C. instanța de apel poate examina cauza și cu privire la alte aspecte decât cele pentru care s-a formulat apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

280. Prin sentința Judecătoriei Sectorului 2 București, inculpatul A a fost condamnat – ca urmare a procedurii recunoașterii învinuirii – la pedeapsa de 2 ani închisoare. A fost admisă și acțiunea civilă exercitată de partea civilă X. Sentința este atacată cu apel atât de inculpatul A, cât și de partea civilă X. În apelul său, A critică exclusiv cuantumul pedepsei. În schimb, prin apelul declarat, partea civilă solicită rejudecarea cauzei sub toate aspectele. În aceste condiții:

A. dacă admite apelul părții civile X, instanța de apel poate majora cuantumul despăgubirilor la care A a fost obligat față de X;

B. dacă admite apelul inculpatului A, instanța de apel poate micșora cuantumul pedepsei aplicate acestuia;

C. dacă admite apelul lui A, instanța de apel poate dispune achitarea acestuia pe motiv că nu sunt probe că A a săvârșit infracțiunea.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

281. Prin sentința penală nr. X din 10.03.2017, Tribunalul București a dispus condamnarea inculpatului SG pentru infracțiunea de luare de mită, fără să se pronunțe și cu privire la fapta de abuz în serviciu pentru care inculpatul fusese trimis în judecată. Judecând apelul declarat în termen de persoana vătămată cu privire la această omisiune:

A. instanța de apel va respinge apelul ca inadmisibil;

B. instanța de apel va admite apelul, va dispune desființarea sentinței și rejudecarea de către Tribunalul București;

C. instanța de apel va admite apelul, va desființa sentința și, rejudecând, se va pronunța cu privire la ambele fapte.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

282. Prin sentința nr. X, instanța de judecată a dispus achitarea inculpatului BC în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP (fapta nu este prevăzută de legea penală) și lăsarea nesoluționată a acțiunii civile. Împotriva sentinței pronunțate au declarat apel inculpatul BC și martorul denunțător AB, ambii criticând soluția pronunțată pe fondul cauzei sub aspectul temeiului de achitare. În aceste condiții, indicați afirmația/afirmațiile corecte:

A. instanța de apel va admite apelul martorului denunțător AB în cazul în care constată că acesta este fondat și, desființând sentința primei instanțe, va pronunța o nouă hotărâre;

B. instanța de apel va respinge ca inadmisibil apelul martorului denunțător AB;

C. în apelul declarat de inculpatul BC, instanța de apel nu îi poate crea acestuia o situație mai grea.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

283. Dacă hotărârea primei instanțe a fost desființată în apelul persoanei vătămate, instanța de rejudecare:

A. nu poate agrava soluția dată de prima instanță în ceea ce îl privește pe inculpat;

B. trebuie să se conformeze deciziei instanței de apel, în măsura în care situația de fapt rămâne cea avută în vedere la soluționarea apelului;

C. poate agrava soluția dată de prima instanță în ceea ce îl privește pe inculpat.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)

284. Inculpații A, B și C sunt trimiși în judecată pentru comiterea, în participație penală, a unei infracțiuni de furt. În urma judecății în primă instanță, Judecătoria Sectorului 4 București îi condamnă pe toți cei trei inculpați. Prin sentință, inculpatul A este condamnat, în calitate de autor, la o pedeapsă cu închisoarea de 9 luni, cu executare în regim de detenție, în timp ce inculpații B și C sunt condamnați fiecare, în calitate de complici, la câte o pedeapsă cu închisoarea de 6 luni, cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. Împotriva sentinței pronunțate de Judecătoria Sectorului 4 București declară apel numai inculpatul A, singurul motiv de apel invocat de acesta fiind legat

de individualizarea pedepsei în ceea ce îl privește, pe care o consideră prea aspră. În această ipoteză:

A. dacă instanța de apel constată că fapta pentru care inculpații au fost trimiși în judecată nu este prevăzută de legea penală, îi va achita atât pe inculpatul A, cât și pe inculpații B și C, în virtutea efectului extensiv al apelului;

B. instanța de apel nu poate analiza dacă sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de furt, întrucât nu a fost învestită în acest sens prin declarația de apel, astfel că nu poate pronunța o soluție de achitare în privința niciunuia dintre inculpați;

C. dacă instanța de apel constată, în contra celor susținute de inculpatul A, că pedepsele aplicate prin sentință sunt prea blânde, nu va putea proceda nici la majorarea pedepsei aplicate lui A, nici la majorarea pedepselor aplicate lui B și C.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

285. În urma judecării apelului declarat de inculpatul AB, condamnat în primă instanță pentru comiterea infracțiunii de ultraj, curtea de apel a decis achitarea acestuia. Referitor la pronunțarea și redactarea hotărârii instanței de apel:

A. hotărârea va fi redactată de unul dintre judecătorii care au soluționat cauza și se semnează numai de aceștia;

B. la pronunțarea hotărârii părțile se citează;

C. hotărârea va fi pronunțată în ședință publică, de președintele completului de judecată, asistat de grefier.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

3.4. Contestația

286. Contestația se soluționează prin:

A. încheiere, atunci când vizează o încheiere prin care judecătorul de drepturi și libertăți a respins propunerea de arestare preventivă a inculpatului, luând însă măsura preventivă a controlului judiciar pe cauțiune;

B. decizie, atunci când vizează o încheiere a judecătorului de cameră preliminară sau a instanței de judecată prin care s-a menținut măsura arestului la domiciliu al inculpatului;

C. încheiere, atunci când are ca obiect încheierea judecătorului de cameră preliminară prin care s-a constatat încetată de drept măsura preventivă dispusă în cauză față de inculpat.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

287. Termenul de declarare a contestației este întotdeauna de:

A. 3 zile de la comunicare, când vizează sentința prin care se soluționează cererea de reabilitare judecătorească;

B. 48 de ore de la pronunțare, când vizează încheierea prin care s-a dispus luarea măsurii arestării preventive de către judecătorul de drepturi și libertăți;

C. 3 zile de la comunicarea încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară a respins excepțiile invocate și a dispus începerea judecății.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

288. Este considerată ca fiind în termenul legal contestația formulată:

A. de procuror împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți prin care se respinge propunerea de arestare preventivă, înregistrată în registrul de ieșire al parchetului la 36 de ore de la pronunțare și care se înregistrează la judecătorul de drepturi și libertăți care a pronunțat încheierea la 3 zile de la pronunțare, pentru situația în care termenul curge de la pronunțare;

B. împotriva hotărârii prin care s-a respins cererea de reabilitare, depusă de condamnat în termen de 10 zile de la comunicare, la instanța ierarhic superioară;

C. de inculpatul față de care s-a luat măsura arestării preventive, depusă la administrația locului de deținere la 24 ore de la comunicare și care se înregistrează la judecătorul de drepturi și libertăți care a pronunțat încheierea la 4 zile de la comunicare, pentru situația în care termenul curge de la comunicare.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

289. În cursul judecății în primă instanță s-a luat măsura arestării preventive a inculpatului, muncitor necalificat, trimis în judecată pentru comiterea unei tentative la infracțiunea de omor. Instanța, ulterior dispunerii arestării, dar anterior soluționării căii de atac împotriva acesteia, a schimbat încadrarea juridică din tentativă la infracțiunea de omor în infracțiunea de lovire sau alte violențe prevăzută de

art. 193 alin. (1) CP. În acest caz, calea de atac împotriva încheierii prin care s-a dispus arestarea preventivă:

A. se soluționează de tribunal;

B. se soluționează de curtea de apel;

C. poate fi admisă chiar dacă soluționarea ei are loc după ce prima instanță a verificat legalitatea și temeinicia măsurii preventive și a dispus menținerea acesteia.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

290. În procesul penal, contestația:

A. este o cale de atac ce se exercită numai atunci când legea o prevede;

B. este o cale de atac ce poate fi exercitată și împotriva unei ordonanțe a procurorului;

C. este o cale de atac ce se soluționează întotdeauna în ședință publică.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

291. Contestația:

A. poate avea ca obiect hotărârea prin care s-a respins cererea condamnatului de a se constata că a intervenit prescripția executării pedepsei;

B. declarată după expirarea termenului legal este considerată ca fiind făcută în termen doar dacă a fost formulată în cel mult 48 de ore de la încetarea cauzei temeinice de împiedicare, atunci când are ca obiect ordonanța prin care procurorul a dispus luarea măsurii asigurătorii;

C. declarată personal de inculpatul minor poate fi retrasă de acesta, cu încuviințarea reprezentantului său legal.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

292. Potrivit dispozițiilor generale privind contestația:

A. contestația declarată de procuror nu poate fi retrasă;

B. contestația se soluționează prin decizie, dacă legea nu prevede altfel;

C. legea nu prevede posibilitatea admiterii contestației, desființării hotărârii atacate cu dispoziția de rejudecare a cauzei de către judecătorul care a pronunțat-o.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

293. Potrivit dispozițiilor generale privitoare la contestație:

A. contestația nu poate fi făcută de către procuror;

B. termenul în care se poate face contestație este de 10 zile dacă legea nu prevede altfel;

C. contestația poate fi respinsă ca inadmisibilă, în condițiile legii.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

294. Contestația formulată împotriva:

A. măsurii asigurătorii luate de procuror este suspensivă de executare;

B. sentinței prin care instanța respinge cererea de reabilitare se judecă în ședință nepublică;

C. încheierii judecătorului de cameră preliminară, prin care se constată că instanța sesizată nu are competența de a judeca în primă instanță respectiva cauză, se poate formula în termen de 3 zile de la comunicare.

(admitere INM și în magistratură, 2022)

295. Dispozițiile din materia apelului privind repunerea în termen sunt aplicabile, în mod corespunzător:

A. în cazul contestației împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus luarea măsurii controlului judiciar;

B. în cazul contestației în anulare;

C. în cazul plângerii împotriva soluției de clasare dispuse de procuror.

(admitere INM, noiembrie 2019)

296. Identificați afirmațiile care sunt valabile atât în cazul apelului, cât și în cazul contestației:

A. termenul de exercitare în cazul ambelor căi de atac este în toate cazurile de 3 zile;

B. ambele căi de atac se pot exercita numai împotriva unor sentințe;

C. ambele căi de atac pot fi soluționate prin decizie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

297. Legea prevede că pot fi atacate cu calea de atac a contestației următoarele acte emise în procesul penal:

A. ordonanța prin care procurorul a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale;

B. sentința prin care instanța a admis cererea de reabilitare judecătorească;

C. încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți a respins cererea de autorizare a unei percheziții domiciliare.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

298. Poate fi atacată cu contestaţie:

A. sentinţa prin care instanţa rezolvă cererea de reabilitare;

B. încheierea prin care judecătorul de drepturi şi libertăţi respinge plângerea inculpatului împotriva ordonanţei procurorului de luare a măsurii controlului judiciar;

C. încheierea prin care, în cursul apelului, instanţa de apel a luat faţă de inculpat măsura preventivă a arestului la domiciliu.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

3.5. Căile extraordinare de atac

3.5.1. Contestaţia în anulare

299. Contestaţia în anulare:

A. poate fi formulată şi de persoana vătămată;

B. trebuie formulată în toate cazurile în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei instanţei de apel;

C. nu poate fi formulată pe motivul că inculpatul nu a fost legal citat la judecata în primă instanţă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

300. Inculpatul X a fost condamnat la pedeapsa de 1 an închisoare de Judecătoria Arad, sentinţa rămânând definitivă prin neapelare. În acest caz:

A. inculpatul poate face oricând contestaţie în anulare, dacă judecata a avut loc fără participarea procurorului, care era obligatorie potrivit legii;

B. persoana vătămată poate formula cerere de revizuire la instanţa civilă asupra laturii civile, în cazul în care nu a fost legal citată;

C. dacă este admisă cererea inculpatului X de redeschidere a procesului penal, instanţa se va pronunţa prin încheiere ce poate fi atacată doar odată cu fondul.

(admitere INM şi în magistratură, 2015)

301. Inculpatul X a fost condamnat la pedeapsa de 1 an închisoare pentru infracţiunea de lovire şi alte violenţe, prin sentinţă rămasă definitivă prin neapelare. În acest caz:

A. fiind prins în străinătate şi extrădat de statul străin, poate formula cerere de redeschidere a procesului penal, pentru motivul că a fost judecat în lipsă, la instanţa superioară celei care a pronunţat hotărârea;

B. competenţa de soluţionare a contestaţiei în anulare întemeiate pe motivul că persoana vătămată îşi retrăsese plângerea prealabilă aparţine instanţei care a pronunţat hotărârea în primă instanţă;

C. cererea de revizuire formulată de procuror prin care a solicitat rejudecarea cauzei şi achitarea inculpatului, deoarece certificatul medico-legal al persoanei vătămate a fost declarat fals, poate fi formulată în maximum 1 an de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a constatat falsul.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

302. Nu poate fi formulată contestaţie în anulare împotriva unei hotărâri penale definitive:

A. când judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părţi sau când, deşi legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta şi de a înştiinţa instanţa despre aceasta;

B. când hotărârea a fost pronunţată de o instanţă necompetentă teritorial;

C. când instanţa nu a fost compusă potrivit legii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)

303. Împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestaţie în anulare în următoarele cazuri:

A. judecata a avut loc în lipsa avocatului persoanei vătămate, când asistenţa juridică a persoanei vătămate era obligatorie, potrivit legii;

B. şedinţa de judecată a fost publică, deşi legea prevedea expres lipsa de publicitate a şedinţei de judecată;

C. instanţa nu a fost compusă potrivit legii ori a existat un caz de incompatibilitate.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

304. Împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestaţie în anulare în următoarele cazuri:

A. când judecata în apel a avut loc în prezenţa unei părţi nelegal citate;

B. când inculpatul a fost condamnat, deşi existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal;

C. când împotriva unei persoane s-au pronunţat două hotărâri pentru aceeaşi faptă, dintre care cel puţin una definitivă.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

305. Contestaţia în anulare formulată de inculpat este fondată dacă:

A. judecarea cauzei în primă instanţă a avut loc fără citarea legală a părţii şi hotărârea a rămas definitivă prin neexercitarea apelului;

B. se invocă citarea nelegală a părţii civile la judecarea apelului;

C. instanţa de apel a dispus amânarea aplicării pedepsei, omiţând să analizeze înscrisul autentic prin care persoana vătămată şi-a retras plângerea prealabilă pentru infracţiunea de ameninţare prevăzută de art. 206 alin. (1) CP.

(admitere în magistratură, mai 2018)

306. În procedura de admitere în principiu a contestaţiei în anulare, instanţa pronunţă:

A. sentinţă sau decizie de respingere ca inadmisibilă a contestaţiei în anulare, care nu pot fi atacate cu apel, fiind hotărâri definitive;

B. încheiere de admitere în principiu a contestaţiei în anulare, care nu poate fi atacată separat cu apel;

C. încheiere de admitere în principiu a contestaţiei, care poate fi atacată separat cu apel în termen de 10 zile, care curge de la comunicare.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

3.5.2. Revizuirea

307. Calea extraordinară de atac a revizuirii:

A. este inadmisibilă atunci când este formulată de procuror, acesta solicitând rejudecarea şi condamnarea inculpatului, motivat de faptul că s-au descoperit împrejurări noi, ce nu au fost cunoscute la soluţionarea cauzei, iar acestea dovedesc nelegalitatea soluţiei de achitare a inculpatului;

B. este inadmisibilă atunci când este formulată de condamnat pentru că hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală declarată neconstituţională, după rămânerea definitivă a hotărârii, ca urmare a admiterii unei excepţii de neconstituţionalitate ridicate în altă cauză;

C. presupune în toate cazurile, după admiterea în principiu a cererii de revizuire, etapa cercetărilor efectuate de către procuror.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

308. Admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire presupune şi îndeplinirea condiţiei ca cererea:

A. să fie depusă de avocatul care l-a reprezentat pe revizuent în faţa primei instanţe, atunci când revizuentul a decedat înainte de a exercita calea extraordinară de atac;

B. să fie introdusă la instanţa care a judecat cauza în primă instanţă;

C. să cuprindă temeiul legal în baza căruia se cere revizuirea hotărârii, cu indicarea mijloacelor de probă apte să dovedească temeinicia cererii.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

309. Admiterea în principiu a unei cereri de revizuire:

A. atrage de drept suspendarea executării hotărârii a cărei revizuire se cere, până la soluţionarea pe fond a cererii;

B. se pronunţă prin încheiere care este supusă aceloraşi căi de atac ca şi hotărârea la care se referă revizuirea;

C. este urmată de rejudecarea cauzei, cu posibilitatea readministrării probelor din cursul primei judecăţi.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

310. Revizuirea cauzei întemeiată pe descoperirea de fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluţionarea cauzei:

A. nu poate viza exclusiv schimbarea încadrării juridice date faptei de către instanţa care a judecat cauza în fond;

B. este obligatoriu să tindă la o soluţie de achitare, atunci când soluţia atacată prin cererea de revizuire este cea de amânare a aplicării pedepsei;

C. poate fi invocată de partea civilă în faţa instanţei penale, dacă aceasta dovedeşte cu înscrisuri că întinderea prejudiciului era mai mare decât cuantumul despăgubirilor care i-au fost acordate.

(admitere în magistratură, mai 2018)

311. Cererea de revizuire trebuie adresată:

A. procurorului de la parchetul de pe lângă instanţa care a judecat cauza în primă instanţă;

B. instanţei care a judecat cauza în primă instanţă, dacă priveşte netemeinicia hotărârii de condamnare;

C. instanţei care a judecat cauza în primă instanţă, chiar dacă priveşte doar latura civilă.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

312. Cererea de revizuire:

A. formulată după expirarea termenului legal se respinge, prin sentinţă, ca inadmisibilă;

B. formulată de procuror nu poate fi întemeiată pe motivul că s-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluţionarea cauzei şi care dovedesc netemeinicia hotărârii definitive de achitare pronunţate în cauză;

C. nu poate privi latura civilă a cauzei.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

313. Cazul prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. b) CPP de revizuire a unei hotărâri judecătoreşti definitive care s-a întemeiat pe declaraţia martorului A ce a săvârşit infracţiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se cere, influenţând astfel soluţia pronunţată, se poate dovedi prin:

A. o hotărâre judecătorească definitivă prin care s-a stabilit pedeapsa de 6 luni închisoare faţă de A pentru comiterea infracţiunii de mărturie mincinoasă, dispunându-se amânarea aplicării acesteia;

B. hotărârea judecătorească definitivă prin care instanţa de judecată a dispus încetarea procesului penal faţă de A pentru infracţiunea de mărturie mincinoasă, întrucât a intervenit decesul acestuia;

C. orice mijloc de probă administrat în procedura de revizuire, atunci când, din cauza decesului lui A, instanţa a dispus încetarea procesului penal faţă de acesta pentru infracţiunea de mărturie mincinoasă.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

314. În cazul admiterii în principiu a cererii de revizuire:

A. poate fi dispusă suspendarea în parte a executării hotărârii prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei;

B. instanţa dispune în toate cazurile efectuarea de către procuror a cercetărilor necesare pentru stabilirea situaţiei de fapt;

C. se procedează la desfiinţarea hotărârilor ce nu se pot concilia şi ulterior se reunesc în vederea rejudecării cauzele în care acestea au fost pronunţate.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

315. În cazul revizuirii:

A. dacă instanţa respinge cererea de suspendare a executării hotărârii, încheierea poate fi contestată în termen de 48 de ore de la pronunţare pentru cei prezenţi şi de la comunicare pentru cei lipsă;

B. instanţa poate dispune luarea măsurii arestării preventive când, după ce a suspendat executarea hotărârii supuse revizuirii, nu sunt respectate, cu rea-credinţă, obligaţiile impuse;

C. în rejudecarea cauzei, dacă s-a dispus anularea hotărârii, operează efectul extensiv.

(admitere INM, noiembrie 2019)

3.5.3. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate

316. Cererea de redeschidere a procesului penal, întemeiată pe dispoziţiile art. 466 CPP:

A. poate fi formulată şi de o persoană faţă de care s-a dispus renunţarea la aplicarea pedepsei;

B. va fi respinsă, în cazul în care vizează judecarea în lipsă în procesul având ca obiect cererea de revizuire formulată de condamnat împotriva sentinţei de condamnare, cerere care a fost respinsă;

C. poate fi formulată şi oral.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

§4. Proceduri speciale

4.1. Acordul de recunoaştere a vinovăţiei

317. Acordul de recunoaştere a vinovăţiei poate fi încheiat:

A. de inculpatul minor în vârstă de 16 ani, cu încuviinţarea reprezentantului legal, numai dacă are ca obiect o măsură educativă neprivativă de libertate;

B. de inculpatul major care recunoaşte două dintre cele trei fapte pentru care s-a pus în mişcare acţiunea penală şi acceptă încadrarea juridică a acestora;

C. numai de inculpatul care recunoaşte în totalitate faptele pentru care s-a pus în mişcare acţiunea penală şi acceptă încadrarea juridică a acestora.

(admitere INM şi în magistratură, 2016)

318. În cazul acordului de recunoaştere a vinovăţiei:

A. inculpatul nu poate reveni niciodată asupra consimţământului său valabil exprimat;

B. hotărârea definitivă prin care a fost admis acordul este supusă revizuirii atunci când faţă de acelaşi inculpat se pronunţase anterior o altă hotărâre definitivă pentru aceeaşi faptă;

C. şedinţa de judecată este nepublică, dacă unicul inculpat din cauză este minor la data sesizării instanţei.

(admitere INM şi în magistratură, 2022)

319. Acordul de recunoaştere a vinovăţiei încheiat între procuror şi un inculpat minor, care a comis o infracţiune de furt calificat:

A. va fi admis, chiar dacă a fost încheiat fără încuviinţarea reprezentantului legal, dacă omisiunea încuviinţării a fost acoperită prin declaraţia dată de reprezentantul legal în faţa instanţei de judecată;

B. va fi respins, atunci când nu a fost efectuată expertiza medico-legală psihiatrică a inculpatului, care avea 17 ani la data săvârşirii infracţiunii;

C. va fi respins, dacă durata măsurii educative a asistării zilnice, indicată în cuprinsul acordului, a fost stabilită sub minimul de 3 luni prevăzut de lege.

(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)

320. În cazul procedurii acordului de recunoaştere a vinovăţiei:

A. acordul de recunoaştere a vinovăţiei se poate încheia cu privire la infracţiunile pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani, în condiţiile prevăzute de lege;

B. acordul de recunoaştere a vinovăţiei poate fi încheiat între suspect şi procuror, cu avizul procurorului ierarhic superior;

C. acordul de recunoaştere a vinovăţiei poate fi încheiat între inculpat şi organul de cercetare penală, cu avizul procurorului care supraveghează urmărirea penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

321. După emiterea ordonanţei de punere în mişcare a acţiunii penale pentru săvârşirea infracţiunii de ucidere din culpă, inculpatul AB, minor în vârstă de 15 ani, solicită încheierea unui acord de recunoaştere a vinovăţiei. În această situaţie, acordul de recunoaştere a vinovăţiei:

A. se poate încheia doar dacă priveşte o măsură educativă neprivativă de libertate;

B. nu poate fi încheiat, întrucât priveşte o faptă ce a avut ca urmare moartea victimei;

C. poate fi încheiat numai cu încuviinţarea reprezentantului legal al minorului, în condiţiile legii.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

322. Acordul de recunoaştere a vinovăţiei:

A. încheiat de un minor are ca efect reducerea cu 1/3 a limitelor prevăzute de lege pentru măsurile educative privative de libertate;

B. poate fi încheiat de suspectul minor, doar cu încuviinţarea reprezentantului său legal;

C. priveşte inclusiv forma de executare a pedepsei.

(admitere INM, noiembrie 2019)

323. În cursul urmăririi penale, inculpaţii AB, CD, EF, coautori la comiterea infracţiunii de furt calificat, prevăzută de art. 229 alin. (1) lit. b) CP, sesizată de persoana vătămată PV, au iniţiat încheierea unui acord de recunoaştere a vinovăţiei, adresându-se procurorului care efectua urmărirea penală cu această solicitare. În urma declaraţiilor acestora, procurorul a considerat că, după modul în care aceştia au recunoscut faptele comise, doar cu AB poate fi încheiat acordul de recunoaştere a vinovăţiei. În aceste condiţii:

A. acordul nu poate fi încheiat de procuror numai cu inculpatul AB, deoarece ar afecta prezumţia de nevinovăţie privind ceilalţi inculpaţi;

B. legea permite ca acordul să poată fi încheiat distinct, numai cu inculpatul AB, fără

a fi afectată prezumţia de nevinovăţie a inculpaţilor CD şi EF, cu care nu se va încheia acord;

C. dacă va fi încheiat, acordul trebuie să conţină şi acceptul persoanei vătămate.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

324. Potrivit procedurii în cazul acordului de recunoaştere a vinovăţiei:

A. acordul de recunoaştere a vinovăţiei poate fi încheiat de procuror şi cu un suspect;

B. soluţionând cauza în care a fost sesizată cu acord, instanţa nu poate pronunţa soluţia achitării indiferent de temeiul pe care s-ar fundamenta;

C. inculpaţii minori nu pot încheia acorduri de recunoaştere a vinovăţiei în nicio situaţie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

325. Acordul de recunoaşterea vinovăţiei:

A. poate fi încheiat în tot cursul urmăririi penale;

B. în cazul în care instanţa sesizată admite acordul, hotărârea acesteia nu mai este supusă căilor de atac;

C. poate fi încheiat numai cu privire la infracţiunile pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

326. Identificaţi ipotezele care sunt corecte în procedura specială a acordului de recunoaştere a vinovăţiei:

A. sunt obligatorii recunoaşterea comiterii faptei şi acceptarea încadrării juridice pentru care a fost pusă în mişcare acţiunea penală, prin declaraţie expresă a inculpatului;

B. limitele încheierii acordului de recunoaştere a vinovăţiei se stabilesc prin avizul prealabil şi scris al procurorului ierarhic superior;

C. nu este posibilă lăsarea nesoluţionată a acţiunii civile de către instanţă.

(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)

327. În procedura specială care reglementează acordul de recunoaştere a vinovăţiei:

A. procurorul ierarhic superior poate dispune prin ordonanţă motivată ca inculpatul să iniţieze un acord de recunoaştere a vinovăţiei;

B. procurorul nu mai întocmeşte rechizitoriu cu privire la inculpaţii cu care a încheiat acordul;

C. este obligatorie semnarea acordului şi de către organul de cercetare penală.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

328. Inculpatul TC este cercetat în stare de libertate de către Parchetul de pe lângă Judecătoria M pentru săvârşirea infracţiunii de viol, prevăzută şi pedepsită de dispoziţiile art. 218 alin. (1) CP, pedeapsa prevăzută de lege fiind închisoarea de la 3-10 ani. Inculpatul solicită, în scris, încheierea unui acord de recunoaştere a vinovăţiei. În vederea încheierii acordului:

A. este necesar avizul prealabil şi scris al procurorului ierarhic superior pentru stabilirea limitelor încheierii acordului;

B. este obligatoriu avizul prealabil şi scris al persoanei vătămate pentru încheierea acordului;

C. este obligatorie asigurarea asistenţei juridice a inculpatului TC.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

329. Potrivit procedurii în cazul acordului de recunoaştere a vinovăţiei:

A. asistenţa juridică a inculpatului este obligatorie la încheierea acordului de recunoaştere a vinovăţiei indiferent de situaţia acestuia;

B. acordul de recunoaştere a vinovăţiei poate fi iniţiat şi de către inculpat;

C. sentinţa pronunţată de instanţa sesizată prin acord nu poate fi atacată cu apel de inculpatul care a semnat acordul.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

330. Acordul de recunoaştere a vinovăţiei se poate încheia:

A. între procuror şi inculpatul major care a comis fapta împotriva unui minor;

B. numai dacă inculpatul recunoaşte toate infracţiunile pentru care a fost pusă în mişcare acţiunea penală;

C. chiar dacă fapta cu privire la care se efectuează urmărirea penală a intrat sub incidenţa unei legi de graţiere totală şi necondiţionată.

(admitere INM şi în magistratură, 2014)

331. Acordul de recunoaştere a vinovăţiei:

A. trebuie semnat şi de către persoana vătămată;

B. poate fi încheiat şi în formă orală;

C. nu poate fi încheiat înainte de punerea în mişcare a acţiunii penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

332. Sesizată cu un acord de recunoaştere a vinovăţiei, instanţa:

A. poate pronunţa o soluţie mai blândă decât cea cu privire la care s-a încheiat acordul;

B. poate obliga inculpatul la plata despăgubirilor civile, chiar dacă între părţi nu s-a încheiat tranzacţie sau acord de mediere;

C. poate admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei numai cu privire la unii dintre inculpaţi.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

333. Instanţa sesizată cu un acord de recunoaştere a vinovăţiei, în condiţiile art. 480 şi urm. CPP:

A. va schimba încadrarea juridică a faptei reţinute în acord, atunci când constată că această încadrare este una greşită;

B. va respinge acordul de recunoaştere a vinovăţiei atunci când inculpatul, în faţa instanţei de judecată, retrage consimţământul valabil exprimat în cursul urmăririi penale;

C. va dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv în cauză, atunci când admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei care prevede pedeapsa închisorii cu suspendarea sub supraveghere a executării acesteia.

(admitere INM şi în magistratură, 2017)

334. Instanţa, analizând acordul de recunoaştere a vinovăţiei încheiat între procuror şi inculpat:

A. îl respinge, dacă apreciază că din probele administrate nu rezultă suficiente date cu privire la vinovăţia inculpatului;

B. îl respinge, dacă apreciază că pedeapsa principală cu privire la care s-a ajuns la acord este prea mare în raport cu gravitatea redusă a faptei;

C. îl admite, chiar dacă acesta priveşte doar o parte dintre faptele cu privire la care s-a început urmărirea penală şi s-a dispus punerea în mişcare a acţiunii penale faţă de inculpat.

(admitere în magistratură, mai 2018)

335. Procurorul şi inculpatul încheie un acord de recunoaştere a vinovăţiei cu privire la două infracţiuni recunoscute de inculpat. Procurorul face, în ceea ce priveşte pedeapsa, aplicarea dispoziţiilor privind sancţionarea concursului de infracţiuni. Instanţa sesizată cu acordul de recunoaştere a vinovăţiei constată însă că, în ceea ce priveşte una dintre infracţiuni, procurorul a omis să facă aplicarea dispoziţiilor privitoare la reducerea limitelor de pedeapsă, prevăzute la art. 480 alin. (4) CPP, astfel că pedeapsa rezultantă stabilită prin acord pentru concursul de infracţiuni este nelegală. În această situaţie, instanţa:

A. va proceda la aplicarea dispoziţiilor privitoare la reducerea limitelor de pedeapsă şi în privinţa infracţiunii omise de procuror, va recalcula pedeapsa rezultantă şi va admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei, condamnându-l pe inculpat la pedeapsa rezultantă corectă;

B. va admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei doar în privinţa infracţiunii pentru care procurorul a aplicat dispoziţiile legale privind reducerea limitelor de pedeapsă şi va respinge acordul de recunoaştere a vinovăţiei în privinţa infracţiunii pentru care procurorul a omis să aplice dispoziţiile legale privind reducerea limitelor de pedeapsă;

C. va respinge în integralitate acordul de recunoaştere a vinovăţiei.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)

336. Instanţa respinge acordul de recunoaştere a vinovăţiei:

A. atunci când apreciază că soluţia cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror şi inculpat este nejustificat de blândă în raport cu gravitatea infracţiunii;

B. atunci când una dintre infracţiunile care fac obiectul acordului de recunoaştere a vinovăţiei se pedepseşte de lege cu închisoare mai mare de 20 ani;

C. dacă acesta nu priveşte toate faptele reţinute în sarcina inculpatului în ordonanţa de punere în mişcare a acţiunii penale.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

337. Inculpatul AB este condamnat prin sentința pronunțată de Judecătoria X la o pedeapsă de 3 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de furt calificat ca urmare a admiterii acordului de recunoaștere a vinovăției încheiat între inculpat și Ministerul Public. În cauză:

A. pentru procuror, termenul de declarare a apelului împotriva sentinței de condamnare este de 10 zile de la comunicare;

B. persoana vătămată nu poate declara apel dacă nu a fost prezentă la termenul fixat pentru judecarea cauzei;

C. inculpatul poate declara apel chiar dacă în fața instanței de fond a cerut admiterea acordului.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

4.2. Procedura în cauzele cu infractori minori

338. În cauzele cu infractori minori:

A. nu este obligatorie citarea de către organele de urmărire penală a părinților sau, după caz, a altui reprezentant legal, la orice ascultare a minorului în calitate de suspect sau inculpat;

B. admiterea cererii de judecare a cauzei în procedura recunoașterii învinuirii poate avea loc dacă este încuviințată de reprezentantul său legal, iar probele sunt suficiente pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei;

C. la încheierea unui acord de recunoaștere a vinovăției limitele perioadei pe care se dispune măsura educativă privativă de libertate se reduc cu o treime, iar cele prin care se dispune o măsură educativă neprivativă de libertate se reduc cu o pătrime.

(admitere în magistratură, iunie 2019)

339. În cauzele cu inculpați minori:

A. nu este obligatorie citarea de către organul de urmărire penală a părinților inculpatului minor în vârstă de 17 ani, la confruntarea acestuia cu persoana vătămată;

B. la punerea în executare a măsurii educative a consemnării la sfârșit de săptămână trebuie chemat reprezentantul serviciului de probațiune;

C. instanța, în cursul judecății, va constata nulitatea declarației inculpatului minor, dată în cursul urmăririi penale în lipsa unui avocat ales sau desemnat din oficiu.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

340. Referatul de evaluare a inculpatului minor în cauzele penale se dispune în mod obligatoriu:

A. de organele de urmărire penală în cursul urmăririi penale;

B. de instanța de judecată în cursul judecății, indiferent dacă referatul a fost efectuat sau nu în cursul urmăririi penale;

C. de instanța de judecată în cursul judecății, cu excepția situației în care referatul a fost efectuat în cursul urmăririi penale.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

341. În cauzele în care inculpatul este minor:

A. organul de urmărire penală este obligat să solicite efectuarea referatului de evaluare, pentru ca actul să poată fi evaluat de procuror la rezolvarea cauzei;

B. aceste cauze se judecă potrivit regulilor de competență obișnuite;

C. în cazul în care s-a luat de instanță față de minor măsura educativă a internării într-un centru educativ, executarea acesteia nu poate fi amânată sau întreruptă, în condițiile legii procesuale penale.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

342. Pe rolul Judecătoriei Sectorului 1 se află în curs de judecată cauza privindu-l pe inculpatul minor AB, trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de furt, prevăzută de art. 228 alin. (1) CP. La judecarea cauzei, instanța legal constituită:

A. va cita serviciul de probațiune, cât și părinții minorului, fără însă ca neprezentarea persoanelor legal citate să împiedice judecarea cauzei;

B. are obligația să dispună efectuarea referatului de evaluare, chiar dacă a fost solicitat de procuror în cursul urmăririi penale;

C. dacă constată faptul că în cursul judecății inculpatul minor a împlinit vârsta de 18 ani, cauza va fi judecată în continuare potrivit procedurii obișnuite.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

343. În cauzele cu infractori minori:

A. întocmirea referatului de evaluare este obligatorie în cursul urmăririi penale;

B. întocmirea referatului de evaluare este obligatorie în cursul judecății în situația în care nu a fost efectuat în cursul urmăririi penale;

C. dacă inculpatul a împlinit 18 ani în ziua rămânerii definitive a încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară a dispus începerea judecății, judecarea cauzei se va face potrivit procedurii obișnuite.

(admitere INM, noiembrie 2019)

344. Referatul de evaluare a minorului cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de omor:

A. nu mai este obligatoriu să fie efectuat dacă acesta a devenit major la data sesizării instanței;

B. este obligatoriu să fie dispus de procuror, pentru a dovedi discernământul minorului, dacă acesta avea 15 ani la momentul săvârșirii faptei;

C. poate fi efectuat în cursul judecării apelului, la cererea procurorului de ședință.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

345. Minorul AB a fost trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de tâlhărie, prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 233 CP, cauza aflându-se în momentul procesual al cercetării judecătorești. În cursul urmăririi penale, s-a efectuat un referat de evaluare a minorului. Instanța, având în vedere că AB era minor la data sesizării acesteia:

A. va dispune ca judecarea cauzei să aibă loc în ședință nepublică;

B. va putea dispune efectuarea unui nou referat de evaluare a minorului de către serviciul de probațiune în a cărui circumscripție își are locuința minorul;

C. va putea dispune, indiferent de vârsta minorului, îndepărtarea acestuia din ședință, dacă apreciază că administrarea anumitor probe îl poate influența negativ.

(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)

346. Prin rechizitoriul întocmit de Parchetul de pe lângă Judecătoria X, RC este trimis în judecată pentru săvârșirea, cât era minor, a infracțiunii de distrugere. După sesizarea instanței de judecată, în cursul procedurii de cameră preliminară, dar înainte de rămânerea definitivă a încheierii prin care se dispune începerea judecății, inculpatul RC împlinește vârsta de 18 ani. În aceste condiții:

A. după începerea judecății, legea nu îi mai permite lui RC să ceară să fie judecat potrivit procedurii în cazul recunoașterii învinuirii, întrucât era minor la data săvârșirii faptei;

B. RC va fi judecat potrivit dispozițiilor procedurale speciale referitoare la minori;

C. în cursul urmăririi penale asistența juridică a inculpatului RC era obligatorie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

4.3. Procedura reabilitării

347. Are competența de a soluționa o cerere de anulare a reabilitării judecătorești:

A. Tribunalul București, atunci când hotărârea de condamnare a fost pronunțată în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție;

B. instanța în a cărei circumscripție domiciliază condamnatul, corespunzătoare în grad celei care a judecat în primă instanță cauza în care s-a pronunțat condamnarea;

C. Judecătoria Sectorului 2 București, ori de câte ori infracțiunea care a atras condamnarea a fost săvârșită în străinătate.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

348. Condamnatul AB formulează cerere de reabilitare pentru hotărârea de condamnare la pedeapsa închisorii de 3 ani cu executare pronunțată de Tribunalul București în primă instanță și rămasă definitivă la data de 01.10.2005 pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu. În cauză:

A. competența de soluționare a cererii aparține judecătoriei în a cărei circumscripție domiciliază condamnatul;

B. dacă intervine decesul condamnatului înainte de soluționarea cererii, rudele sale apropiate pot continua procedura de reabilitare;

C. sentința prin care se rezolvă cererea de reabilitare este supusă apelului în termen de 10 zile de la comunicare.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

349. În procedura reabilitării:

A. instanța va suspenda examinarea cererii, dacă anterior soluționării acesteia împotriva condamnatului s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale (*in personam*), într-o altă cauză;

B. competența teritorială este una alternativă;

C. instanța va respinge cererea, constatând că executarea pedepsei s-a prescris din cauza sustragerii de la executare a celui condamnat.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

350. În procedura de reabilitare judecătorească:

A. poate fi citată persoana care a avut calitatea de parte civilă, atunci când condamnatul susține că și-a îndeplinit obligațiile civile stabilite față de aceasta, dar nu poate prezenta înscrisuri doveditoare;

B. soțul supraviețuitor poate achita obligațiile civile ale persoanei condamnate în numele căreia a formulat cererea de reabilitare;

C. instanța poate acorda un termen de judecată până la care să se împlinească termenul de reabilitare prevăzut de lege.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

351. Sentința prin care instanța de judecată rezolvă cererea de reabilitare:

A. poate fi atacată cu apel în termen de 10 zile, care curge de la comunicare;

B. poate fi atacată cu contestație în termen de 10 zile, care curge de la comunicare;

C. poate fi atacată cu contestație în termen de 3 zile, care curge de la comunicare.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

352. AB a fost condamnat de Judecătoria C la 2 ani închisoare cu executare pentru comiterea infracțiunii de furt, soluția fiind menținută de Curtea de Apel X, ca urmare a respingerii apelului inculpatului. După executarea pedepsei, la data la care a considerat că s-a împlinit termenul de reabilitare prevăzut de legea penală, condamnatul formulează o cerere de reabilitare judecătorească. Cererea de reabilitare judecătorească:

A. este de competența exclusivă a instanței care a judecat în primă instanță cauza în care s-a pronunțat condamnarea a cărei reabilitare se cere;

B. este anulată, dacă înainte de soluționarea cererii față de condamnat a fost pusă în mișcare acțiunea penală pentru o altă infracțiune;

C. se soluționează de instanța competentă printr-o sentință, supusă contestației, în termen de 10 zile de la comunicare.

(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)

§5. Executarea hotărârilor penale

353. Hotărârea primei instanțe rămâne definitivă la data expirării termenului de apel:

A. pentru inculpatul care nu a declarat apel, chiar dacă celălalt inculpat a declarat apel în termen, invocând că fapta nu există;

B. dacă apelul a fost respins ca tardiv, pentru că nu a fost declarat în termen;

C. dacă inculpatul și-a retras apelul în fața instanței de apel.

(admitere în magistratură, mai 2018)

354. Nu poate fi atacată cu nicio cale de atac:

A. hotărârea de declinare de competență;

B. încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond admite propunerea procurorului și dispune arestarea preventivă a inculpatului;

C. încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu dispune începerea judecății.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

355. Măsurile asigurătorii luate de Înalta Curte de Casație și Justiție printr-o hotărâre penală pronunțată în primă instanță se pun în executare de:

A. Tribunalul București sau Tribunalul Militar București;

B. Curtea de Apel București;

C. Înalta Curte de Casație și Justiție.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

356. Curtea de Apel București, Secția penală, a dispus achitarea inculpatului X, avocat în Baroul București, pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP – fapta nu este prevăzută de legea penală. Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, admite apelul declarat de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București, desființează sentința atacată și, rejudecând, dispune condamnarea inculpatului la o pedeapsă de 2 ani închisoare cu executare. În această situație, instanță de executare va fi:

A. Tribunalul București;

B. Curtea de Apel București;

C. Înalta Curte de Casație și Justiție.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

357. Prin sentința penală pronunțată de Judecătoria Oradea inculpatul, domiciliat în Satu Mare, a fost condamnat la pedeapsa închisorii de 2 ani și 6 luni pentru săvârșirea infracțiunii de furt. Prin decizia Curții de Apel Oradea apelul inculpatului a fost admis și pedeapsa a fost redusă la 2 ani închisoare. Hotărârea va fi pusă în executare de:

A. Curtea de Apel Oradea;

B. Judecătoria Satu Mare;

C. Judecătoria Oradea.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

358. Hotărârea prin care Înalta Curte de Casație și Justiție admite apelul declarat împotriva unei sentințe de achitare pronunțate în primă instanță de Curtea de Apel București și dispune condamnarea inculpatului va fi pusă în executare de:

A. Tribunalul București;

B. Tribunalul Militar București;

C. Curtea de Apel București.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

359. Hotărârile penale definitive sunt puse în executare de către:

A. tribunalul în raza căruia domiciliază condamnatul, ori de câte ori infracțiunea comisă a produs o pagubă materială mai mare de 2.000.000 de lei;

B. tribunalul militar, ori de câte ori condamnarea a fost pronunțată de o instanță militară;

C. Tribunalul București, dacă hotărârea de condamnare privește un judecător al Curții Constituționale.

(admitere INM și în magistratură, 2014)

360. Pentru o hotărâre de condamnare pronunțată în primă instanță de o judecătorie, rămasă definitivă prin respingerea apelului, instanța de executare va fi:

A. judecătoria;

B. tribunalul;

C. curtea de apel.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

361. Prin sentința penală din data de 17.10.2019, s-a dispus condamnarea inculpatului X la o pedeapsă de 3 ani închisoare cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, faptă săvârșită în anul 2017. Pentru această hotărâre, rămasă definitivă prin respingerea apelului, instanța de executare va fi:

A. curtea de apel, dacă X este avocat în Baroul A din anul 2010;

B. tribunalul, dacă inculpatul X este o persoană fără nicio calitate specială;

C. judecătoria, dacă inculpatul X este o persoană fără nicio calitate specială.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

362. Prin sentința X, Judecătoria B l-a condamnat pe inculpatul AB la 3 ani închisoare cu executare pentru comiterea infracțiunii de delapidare, prevăzută de art. 295 CP, precum și la acordarea despăgubirilor civile formulate de partea civilă RF. Împotriva hotărârii, inculpatul a declarat în termen apel, respins prin hotărâre definitivă de Curtea de Apel D, prin care s-a menținut pedeapsa de 3 ani închisoare cu executare. Având în vedere datele speței, hotărârea definitivă a instanței de apel:

A. va fi pusă în executare de prima instanță, adică Judecătoria B;

B. va fi pusă în executare de Curtea de Apel D;

C. punerea în executare a pedepsei privative de libertate se va face de curtea de apel, având în vedere urgența, iar celelalte dispoziții ale hotărârii definitive de prima instanță.

(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)

363. În cazul contestației la executare referitoare la o sentință de condamnare la pedeapsa de 3 ani închisoare pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București,

rămasă definitivă prin neapelare, în care este invocată o nelămurire cu privire la hotărârea care se execută, condamnatul aflându-se în stare de detenție:

A. competența de soluționare aparține instanței care a pronunțat hotărârea ce se execută;

B. participarea procurorului este obligatorie și asistența juridică a condamnatului este facultativă;

C. instanța se va pronunța prin sentință supusă contestației.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

B. RĂSPUNSURI ȘI EXPLICAȚII

CAPITOLUL I. PARTEA GENERALĂ

§1. Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale

1. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Principiul separării funcțiilor judiciare în procesul penal presupune interdicția de a exercita o funcție judiciară de către aceeași persoană care anterior a exercitat, în cadrul aceluiași proces penal, o altă funcție judiciară. Legea prevede o singură excepție de la această regulă, respectiv cea în care judecătorul dispune, în procedura de cameră preliminară, începerea judecății.

Față de cele arătate, varianta de la litera A este corectă, iar varianta de la litera C este eronată.

Varianta de la litera B este corectă, întrucât judecătorul de cameră preliminară care s-a exprimat judiciar, în aceeași cauză, în procedura plângerii împotriva soluției de netrimitere în judecată devine incompatibil să facă parte din completul care judecă în primă instanță [art. 64 alin. (5) CPP].

2. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Enunțul întrebării completat cu variantele de la literele A și B pune în evidență stări de inadecvare în care se găsește organul de jurisdicție derivate din principiul separării funcțiilor judiciare în procesul penal. Așadar, raportat la aceste variante de răspuns, judecătorul de drepturi și libertăți este incompatibil să asume funcția de verificare a trimiterii ori netrimiterii în judecată sau funcția de judecată. Nu este însă incompatibil, raportat la varianta de răspuns de la litera C, să soluționeze alte cereri în cursul urmăririi penale, întrucât în acest caz asumă aceeași funcție judiciară, de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei.

3. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Potrivit art. 4 CPP, orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală definitivă. Dispoziția legală reprezintă o manifestare a principiului constituțional prevăzut la art. 23 alin. (11) din Constituție, conform căruia persoana este considerată nevinovată până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești *de condamnare*. Prin hotărâre în merit prin care s-a stabilit vinovăția vom înțelege atât hotărârile de condamnare (cu executare în penitenciar ori cu suspendarea executării), de amânare a aplicării pedepsei ori de renunțare la aplicarea pedepsei, cât și hotărârile prin care s-a dispus luarea unei măsuri educative (în cazul infracțiunilor săvârșite în minorat).

Așa fiind, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Variantele de răspuns de la literele A și C sunt eronate, întrucât se referă la momente în procesul penal *anterioare* rămânerii definitive a hotărârii.

4. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Principiul *ne bis in idem* interzice urmărirea ori judecata persoanei pentru săvârșirea unei infracțiuni dacă față de aceeași persoană s-a pronunțat anterior o *hotărâre penală definitivă* cu privire la aceeași faptă, chiar și sub o altă încadrare juridică (art. 6 CPP). Nu va interesa care este instanța care a pronunțat prima hotărâre sau care este organul de urmărire penală care efectuează ulterior urmărirea penală ori instanța de judecată care a judecat sau pronunțat cea de-a doua hotărâre definitivă.

Față de definiția legală, constatăm că incidența principiului *ne bis in idem* va putea fi argumentată numai în cel de-al doilea proces, pendinte, prin invocarea cazului de împiedicare a punerii în mișcare ori a exercitării acțiunii penale prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. i) CPP – există autoritate de lucru judecat – sau cu privire la hotărârea definitivă pronunțată ulterior, prin exercitarea contestației în anulare fundamentate pe cazul prevăzut la art. 426 lit. i) CPP – când împotriva unei persoane s-au pronunțat două hotărâri definitive pentru aceeași faptă.

Pentru toate acestea, răspunsul corect este cel de la litera A.

5. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Potrivit art. 13 CPP, legea procesuală penală se aplică în procesul penal actelor efectuate și măsurilor dispuse, de la intrarea ei în vigoare și până în momentul ieșirii din vigoare (*tempus regit actum*), cu excepția situațiilor prevăzute în dispoziții tranzitorii. Așa fiind, este evident că ceea ce interesează în determinarea legii aplicabile nu este data săvârșirii infracțiunii, ci data efectuării actului ori dispunerii măsurilor în procesul penal. Așadar, varianta de la litera A este eronată, iar varianta de la litera B este corectă, întrucât raportarea trebuie realizată la legislația în vigoare la momentul efectuării actului. Varianta de la litera C este corectă, întrucât numai în cazul legii substanțiale se pune problema aplicării legii mai favorabile.

Mai mult, reținem că, inclusiv în ipoteza în care percheziția domiciliară ar fi fost realizată anterior sub legea veche, în prezența unui singur martor asistent, sub legea nouă nulitatea acestui act nu poate fi invocată decât în condițiile actualului Cod de procedură penală [art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale (M. Of. nr. 515 din 14.08.2013)]. Or, cum legea nu mai impune prezența a doi martori asistenți, efectuarea percheziției în prezența unui singur martor asistent este legală.

§2. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal

6. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Acțiunea penală poate fi definită drept *mijlocul procesual* prin care conflictul de drept penal născut prin săvârșirea unei infracțiuni este dedus spre soluționare organelor judiciare și prin care se realizează tragerea la răspundere penală a persoanei care a săvârșit infracțiunea (A. Zarafiu, *Procedură penală. Partea generală. Partea specială*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2015, p. 77). Într-adevăr, potrivit dispozițiilor art. 14 alin. (1) CPP, obiectul acțiunii penale este tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni. Prin „săvârșirea unei infracțiuni" se înțelege, potrivit art. 602 CPP raportat la art. 174 CP, săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice.

Potrivit dispozițiilor art. 14 alin. (2) și (3) CPP, acțiunea penală se pune în mișcare prin actul de inculpare prevăzut de lege și se exercită în tot cursul procesului penal, până la stingerea sau epuizarea ei printr-o soluție ori hotărâre definitivă.

De lege lata, acțiunea penală poate fi pusă în mișcare exclusiv de către procuror, procurorul fiind în prezent depozitarul acțiunii publice, astfel încât singura variantă corectă este cea de la litera B. Măsura va fi dispusă, de regulă, prin ordonanță, în cursul urmăririi penale (art. 309 CPP). Ca excepție, în cazul infracțiunilor de audiență și în conformitate cu dispozițiile art. 360 CPP, procurorul va putea pune în mișcare acțiunea penală din declarație orală (pentru opinia potrivit căreia procurorul, prin declarația orală, nu pune în mișcare acțiunea penală, ci doar își dezvăluie intențiile sale, a se vedea Gh. Mateuț, *Tratat de procedură penală. Partea generală*, vol. II, Ed. C.H. Beck, București, 2012, p. 134). De menționat că, prin declarația pe care o face procurorul, acesta nu extinde acțiunea penală exercitată în dosarul pendinte, ci arată că înțelege ca în dosarul nou-format care are ca obiect infracțiunea de audiență reținută să i se atribuie făptuitorului calitatea de inculpat. Desigur, încheierea prin care s-a constatat infracțiunea de audiență și care cuprinde declarația orală a procurorului va fi trimisă unității de parchet competente, care nu este necesar să fie aceeași cu aceea din care face parte procurorul de ședință.

7. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Varianta de la litera A este eronată, întrucât în procesul penal român numai procurorul are dreptul și obligația de a pune în mișcare acțiunea penală, în condițiile legii. Această măsură poate fi dispusă printr-o ordonanță sau, cu titlu de excepție, verbal în condițiile art. 360 CPP.

Varianta de la litera B este eronată, pentru că încetarea procesului penal nu reprezintă o soluție proprie fazei urmăririi penale. În cazul în care procurorul constată că acțiunea penală este lipsită de obiect, dispune clasarea cauzei, și nu soluția la care se referă varianta de răspuns.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât extinderea acțiunii penale poate fi dispusă exclusiv în cursul urmăririi penale, niciodată în faza de judecată. Dacă se constată în cursul judecății, din

probele administrate în cauză, că la săvârșirea faptei au participat și alte persoane ori că persoanele trimise în judecată au săvârșit și alte fapte, procurorul de ședință are posibilitatea să se sesizeze din oficiu cu privire la aceste aspecte.

8. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Varianta corectă de răspuns este cea de la litera B, așa cum am arătat anterior, explicații la care trimitem.

Reamintim cu această ocazie numai faptul că acțiunea penală este pusă în mișcare, *de lege lata*, strict de către procuror și numai prin ordonanță (ori declarație orală, în cazul infracțiunilor de audiență), *niciodată* de organele de jurisdicție (judecător de drepturi și libertăți, judecător de cameră preliminară ori instanța de judecată) sau de organele de cercetare penală.

9. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Așa cum am arătat anterior, punerea în mișcare a acțiunii penale poate fi dispusă numai de către procuror, și nu de organul de cercetare penală (care este tot organ de urmărire penală), de judecător sau de instanța de judecată. Măsura se comunică inculpatului de către organul de urmărire penală, care îl cheamă pentru a-l audia [art. 309 alin. (2) CPP]. De reținut este că ceea ce se comunică inculpatului nu este *ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale*, ci măsura în sine, faptul că i s-a atribuit calitatea de inculpat, calitate în care urmează să fie audiat de către organul de urmărire penală. Pentru aceste considerente, observăm că varianta de răspuns de la litera B este singura corectă.

10. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Nu se va putea dispune punerea în mișcare a acțiunii penale ori, în cazul în care măsura a fost dispusă, nu se va putea exercita acțiunea penală în cazul în care a intervenit un transfer de proceduri cu un alt stat, în condițiile legii [art. 16 alin. (1) lit. j) CPP] sau a intervenit decesul ori radierea suspectului sau a inculpatului persoană fizică, respectiv persoană juridică. În aceste cazuri, în cursul urmăririi penale, procurorul va dispune soluția clasării, iar în timpul judecății, instanța va dispune încetarea procesului penal [art. 16 alin. (1) lit. f) teza finală CPP].

În cazul în care a intervenit o lege de grațiere colectivă, procesul penal va continua, iar dacă instanța va constata că fapta dedusă judecății există, este infracțiune și a fost săvârșită de inculpat cu vinovăția cerută de lege, ulterior pronunțării soluției condamnării, va constata, atunci când este cazul și în limitele și în condițiile legii de grațiere, că pedeapsa a fost grațiată.

Pentru aceste considerente, variantele de la literele A și B sunt corecte.

11. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Analizând variantele de răspuns, putem observa că, prin raportare la dispozițiile art. 17 alin. (1) CPP, potrivit cărora în cursul urmăririi penale acțiunea penală se stinge prin clasare sau prin renunțare la urmărirea penală, varianta de la litera A nu este corectă, clasarea nefiind singura modalitate de stingere a acțiunii penale în faza urmăririi penale, alături de aceasta procurorul putând dispune renunțarea la urmărirea penală.

Totodată, analizând dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. j) CPP, observăm că printre cazurile limitativ reglementate care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale regăsim și situația în care intervine un transfer de proceduri cu un alt stat, potrivit legii. Prin urmare, la o primă vedere, pare că și varianta de la litera C ar fi corectă. Cu toate acestea, nu trebuie să uităm că legiuitorul a prevăzut în alin. (2) al art. 16 CPP două situații de excepție în care, deși încetată, acțiunea penală poate fi ulterior repusă în mișcare, una dintre excepții fiind chiar cea care privește transferul de proceduri cu un alt stat. Evident că o asemenea punere ulterioară în mișcare a acțiunii penale trebuie să se realizeze în condițiile legii, spre exemplu, nu s-ar putea dispune o asemenea soluție dacă între timp a intervenit un alt caz de împiedicare a exercitării acțiunii penale, cum ar fi prescripția răspunderii penale, dar acest aspect nu este vizat de enunțul întrebării. Vom fi în prezența unei asemenea ipoteze de reluare a urmăririi penale în cazurile prevăzute la art. 129 alin. (2) din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală (republicată în M. Of. nr. 411 din 27.05.2019), de pildă, atunci când statul solicitat informează că revocă acceptarea cererii de transfer de proceduri penale.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, prin raportare la dispozițiile art. 14 și art. 16 alin. (1) lit. f) CPP, constatăm că aceasta este corectă, decesul, respectiv radierea suspectului/incul-

patului persoană fizică/juridică lăsând acțiunea penală fără obiect, obiect care constă în tragerea la răspundere penală a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, persoane care, în ipoteza dată, nu mai există.

| 12. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Cazurile de împiedicare a punerii în mișcare sau de exercitare a acțiunii penale, prevăzute la art. 16 CPP, pot fi împărțite în cazuri care lasă fără temei acțiunea penală [cazurile prevăzute la lit. a)-d)], respectiv cazuri care lasă fără obiect acțiunea penală [cazurile prevăzute la lit. e)-j)].

Atunci când acțiunea penală este fără temei, procurorul va dispune soluția clasării, iar instanța va pronunța achitarea. Atunci când acțiunea penală este lipsită de obiect, procurorul va dispune, de asemenea, soluția clasării, în timp ce instanța va pronunța încetarea procesului penal.

Pentru aceste motive, răspunsurile corecte sunt cele de la literele A și C.

| 13. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Achitarea este soluția pe care instanța o pronunță atunci când constată că acțiunea penală este lipsită de temei, respectiv când constată un impediment al exercitării acțiunii penale dintre cele prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP.

Raportat la variantele de răspuns, se constată că numai cea de la litera B este corectă, legitima apărare încadrându-se în situațiile amintite.

| 14. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Constatarea incidenței vreunui impediment la punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale impune organului judiciar pe rolul căruia se află pendinte cauza să o rezolve printr-o soluție adecvată. Astfel, în cursul urmăririi penale, indiferent de natura impedimentului la care am făcut referire, procurorul va dispune clasarea cauzei. În cursul judecății, în primă instanță sau în apel, instanța de judecată va dispune soluția achitării, dacă constată că a intervenit unul dintre cazurile de împiedicare a punerii în mișcare sau de exercitare a acțiunii penale prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP, respectiv soluția încetării procesului penal, în prezența vreunui caz dintre cele prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. e)-j) CPP.

Prin urmare, corectă este doar varianta de la litera A.

| 15. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Cazul de împiedicare a punerii în mișcare ori a exercitării acțiunii penale prevăzut de art. 16 alin. (1) lit. f) CPP are în vedere decesul sau radierea *suspectului* ori a *inculpatului* persoană fizică sau, după caz, persoană juridică, și nu decesul persoanei vătămate.

Decesul persoanei vătămate nu va influența în vreun fel desfășurarea procesului penal, indiferent dacă a intervenit în termenul de formulare a plângerii prealabile sau după formularea acesteia. În latura civilă a procesului însă, decesul persoanei vătămate constituite parte civilă transferă dreptul de a exercita acțiunea civilă în favoarea succesorilor, dacă aceștia își exprimă opțiunea de a continua exercitarea acțiunii civile, în termen de cel mult două luni de la data decesului sau a reorganizării, desființării sau dizolvării [art. 24 alin. (1) CPP]. Evident, succesorii nu trebuie indicați de către vreo parte a procesului, cu atât mai puțin de către partea acuzată, cea direct vizată de acțiunea civilă, intervenția succesorilor în proces realizându-se din inițiativa acestora.

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

| 16. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Continuarea urmăririi penale *in personam* pentru infracțiunea de lovire sau alte violențe presupune ca persoana vătămată să formuleze plângere prealabilă, în termen de 3 luni din ziua în care a aflat despre săvârșirea faptei [art. 296 alin. (1) CPP]. Evident, în lipsa plângerii prealabile a persoanei vătămate, urmărirea penală începută *in rem* nu poate avansa în stadiul investigării *in personam*, soluția care se impune fiind clasarea cauzei de către procuror.

În cursul judecății, retragerea plângerii prealabile poate interveni până la pronunțarea unei hotărâri definitive, efectul substanțial în latura penală a cauzei fiind înlăturarea răspunderii penale a inculpatului [art. 158 alin. (1) și (2) CP], în latura civilă neproducând vreun astfel de efect. Din perspectivă procesuală, retragerea plângerii prealabile constituie caz de încetare a procesului penal

[art. 16 alin. (1) lit. g) CPP], iar cu privire la latura civilă instanța va lăsa nesoluționată acțiunea civilă [art. 25 alin. (5) CPP].

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

| 17. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Această întrebare pune în evidență aceeași problemă de drept, rezolvarea fiind aceeași ca în cazul precedentei întrebări și pentru aceleași motive. Într-adevăr, retragerea plângerii prealabile, oricând aceasta ar interveni în cursul procesului penal, dar nu mai târziu de momentul pronunțării unei hotărâri definitive, constituie caz de împiedicare a exercitării acțiunii penale, acțiunea penală fiind stinsă printr-o soluție de încetare a procesului penal [art. 16 alin. (1) lit. g) CPP]. În latura civilă a cauzei, efectul retragerii plângerii prealabile se manifestă prin lăsarea ca nesoluționată a acțiunii civile [art. 25 alin. (5) CPP].

Prin urmare, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

| 18. Răspuns: B, C (NB! În prezent, doar B) *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

În contextul existenței unui caz care împiedică exercitarea în continuare a acțiunii penale, este necesară o altă acțiune cu efect dinamizant care să impună continuarea procesului penal. Această contraacțiune aparține exclusiv suspectului sau inculpatului și numai în ipoteza constatării anterioare a unui impediment de punere în mișcare ori de exercitare a acțiunii penale dintre cele strict și limitativ prevăzut de lege: amnistia, prescripția răspunderii penale, retragerea plângerii prealabile, existența unei cauze de nepedepsire, existența unei cauze de neimputabilitate.

Rațiunea acestei instituții este derivată din dreptul la apărare al acuzatului în procesul penal, întrucât argumentele aduse în apărare nu sunt analizate pe fond de către organele judiciare prin valorificarea cazurilor legale prevăzute de art. 18 și art. 319 CPP.

Dispozițiile art. 18 CPP fac referire și la situația dispunerii soluției renunțării la urmărirea penală. Însă, apreciem noi, textul a devenit inaplicabil în contextul în care această soluție este verificată sub aspectul legalității și temeiniciei, *ope legis*, de către judecătorul de cameră preliminară.

De altfel, prin modificarea adusă art. 319 alin. (1) CPP prin O.U.G. nr. 18/2016 (M. Of. nr. 389 din 23.05.2016), soluția renunțării la urmărirea penală a fost exclusă dintre cazurile în care suspectul sau inculpatul are dreptul să solicite continuarea procesului penal. O intervenție legislativă prin care să fie corelate dispozițiile art. 18 cu cele ale art. 319 CPP ar fi binevenită nu numai motivat de abordarea diferită a legiuitorului în ceea ce privește instituția renunțării la urmărirea penală, dar și pentru a corecta omisiunea (în opinia noastră) de a prevedea posibilitatea continuării urmăririi penale în cazul valorificării unui caz de neimputabilitate prin dispunerea soluției clasării.

Pentru aceste motive, *de lege lata*, apreciem că singurul răspuns corect este cel de la litera B, retragerea mărturiei mincinoase fiind un caz de nepedepsire care permite ca suspectul sau inculpatul să solicite continuarea procesului penal.

| 19. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Raportat la dispozițiile art. 18 și art. 319 CPP, suspectul sau inculpatul poate solicita continuarea procesului penal în ipoteza constatării anterioare a unui impediment de punere în mișcare ori de exercitare a acțiunii penale dintre cele strict și limitativ prevăzute de lege: amnistie, prescripția răspunderii penale, retragerea plângerii prealabile, existența unei cauze de nepedepsire, existența unei cauze de neimputabilitate.

Față de aceste considerente, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A.

| 20. Răspuns: A, B (NB! În prezent, doar A) *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Retragerea plângerii prealabile de către persoana vătămată deschide dreptul suspectului sau inculpatului de a solicita continuarea procesului penal. Varianta de la litera A este deci corectă.

Varianta de la litera B este, *de lege lata*, eronată, întrucât, apreciem noi, chiar dacă formal modalitatea de stingere a acțiunii penale prin renunțarea la urmărirea penală este prevăzută printre cazurile de la art. 18 CPP, mecanismul actual de verificare din oficiu a ordonanței procurorului exclude posibilitatea (și eficiența) continuării procesului penal.

În fine, varianta de la litera C este eronată, deoarece ipoteza în care față de suspect sau inculpat s-a dispus o soluție de clasare ori de achitare fundamentată pe cazul prevăzut de art. 16 alin. (1)

lit. c) CPP – nu există probe că o persoană a săvârșit infracțiunea – exclude posibilitatea continuării procesului penal, rațiunea acestei instituții neverificându-se în acest caz.

| 21. Răspuns: A, B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Exercițiul acțiunii civile în cadrul procesului penal reprezintă un beneficiu procesual acordat victimei infracțiunii, de a valorifica toate elementele probatorii strânse de procuror în acuzare, precum și întreg cadrul procesual al procesului penal, pentru a-și vedea satisfăcute interesele de ordin civil, patrimonial sau moral, afectate de comiterea infracțiunii împotriva sa (M. UDROIU, *Procedură penală. Partea generală*, ed. a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2016, p. 139). Acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. Repararea prejudiciului material și moral se face, potrivit dispozițiilor legii civile, în natură, prin restituirea lucrului, ori prin echivalent.

Acțiunea civilă în procesul penal se exercită de către persoana vătămată sau de către succesorii acesteia, care se constituie parte civilă împotriva inculpatului și, după caz, a părții responsabile civilmente. Dacă dreptul de reparare a prejudiciului a fost transmis pe cale convențională unei alte persoane, aceasta nu poate exercita acțiunea civilă în procesul penal decât dacă transmiterea dreptului a avut loc după constituirea ca parte civilă [art. 20 alin. (7) CPP].

Renunțarea la pretențiile civile făcută de partea civilă este definitivă, aceasta neputând reveni asupra renunțării pentru a continua exercitarea acțiunii civile nici în procesul penal, nici pe cale separată, în fața instanței civile [art. 22 alin. (3) CPP].

Astfel, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

| 22. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Potrivit art. 19 alin. (3) CPP, când persoana vătămată este lipsită de capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrânsă, acțiunea civilă se exercită în numele acesteia de către reprezentantul legal sau, după caz, de către procuror, în condițiile art. 20 alin. (1) și (2) CPP, și are ca obiect, în funcție de interesele persoanei pentru care se exercită, tragerea la răspundere civilă delictuală. Conform dispozițiilor art. 20 alin. (1) și (2) CPP, constituirea ca parte civilă se poate face până la începerea cercetării judecătorești, în scris sau oral, cu indicarea naturii și a întinderii pretențiilor, a motivelor și a probelor pe care acestea se întemeiază. Prin urmare, din interpretarea cadrului legislativ aplicabil rezultă că nu există o reglementare specială în cazul exercitării de către procuror a acțiunii civile în numele persoanei vătămate fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă. Astfel, inclusiv în această ipoteză, procurorul este obligat să indice, până la începerea cercetării judecătorești, natura și întinderea pretențiilor, a motivelor și a probelor pe care acestea se întemeiază. În cazul nerespectării acestui termen de către procuror, intervine sancțiunea inadmisibilității în cadrul procesului penal a acțiunii civile [M. UDROIU (coord.), A. ANDONE-BONTAȘ, G. BODORONCEA, S. BOGDAN, M. BULANCEA, D.S. CHERTEȘ, I.P. CHIȘ, V.H.D. CONSTANTINESCU, D. GRĂDINARU, C. JDERU, I. KUGLAY, C. MECEANU, I. NEDELCU, L. POSTELNICU, S. RĂDULEȚU, A. ȘINC, R. SLĂVOIU, I. TOCAN, A.R. TRANDAFIR, M. VASIESCU, G. ZLATI, *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 145], persoana vătămată sau succesorii acesteia putând să își exercite dreptul de a introduce acțiunea la instanța civilă, astfel cum rezultă din interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (4) CPP.

Așadar, procurorul poate exercita din oficiu acțiunea civilă pentru și în numele persoanei vătămate lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, o asemenea posibilitate existând în măsura în care procurorul a făcut cunoscută intenția sa în acest sens până la începerea cercetării judecătorești [art. 19 alin. (3) raportat la art. 20 alin. (1) CPP]. În lipsa acestei declarații a procurorului și în lipsa unei constituiri valabile de parte civilă în procesul penal, instanța penală se poate pronunța numai cu privire la desființarea totală sau parțială a unui înscris ori cu privire la restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, în măsura în care aceasta este posibilă [art. 25 alin. (3) CPP].

Pentru aceste considerente, varianta corectă de răspuns este cea de la litera A.

| 23. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Am arătat mai sus că din interpretarea cadrului legislativ aplicabil rezultă că nu există o reglementare specială în cazul exercitării de către procuror a acțiunii civile în numele persoanei vătămate

fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă. Prin urmare, inclusiv în această ipoteză, procurorul este obligat să indice, până la începerea cercetării judecătorești, natura și întinderea pretențiilor, motivele și probele pe care acestea se întemeiază. În cazul nerespectării acestui termen de către procuror, cererea formulată se va respinge ca inadmisibilă. Cu toate acestea, chiar dacă acțiunea civilă nu mai poate fi judecată în cadrul respectivului proces penal, persoana vătămată sau succesorii acesteia nu vor pierde dreptul de a introduce acțiunea la instanța civilă, astfel cum rezultă din interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (4) CPP.

Pentru aceste considerente, observăm că varianta de răspuns de la litera C este singura corectă.

| 24. Răspuns: A (NB! În prezent, A, C) ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Din interpretarea dispozițiilor art. 25 alin. (1) și (5) prin raportare la art. 16 alin. (1) lit. b) CPP rezultă că, în caz de achitare a inculpatului în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP, instanța se pronunță prin aceeași hotărâre atât asupra acțiunii penale, cât și asupra acțiunii civile. Prin urmare, constatăm că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

În același timp, în raport de cadrul legislativ aplicabil, potrivit baremului de la data concursului, varianta de răspuns de la litera C nu a fost considerată corectă, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 25 alin. (5) CPP, în caz de încetare a procesului penal în temeiul art. 16 alin. (1) lit. f) CPP, instanța lăsa nesoluționată acțiunea civilă. În prezent însă, trebuie avut în vedere că un asemenea răspuns ar fi corect, având în vedere că, prin *Decizia nr. 586/2016* (M. Of. nr. 1001 din 13.12.2016), Curtea Constituțională a constatat că *dispozițiile art. 25 alin. (5) CPP, cu referire la dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. f) CPP, sunt neconstituționale în ceea ce privește lăsarea ca nesoluționată a acțiunii civile de către instanța penală, în cazul încetării procesului penal ca urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale*, iar textul alin. (5) al art. 25 CPP a fost modificat în acest sens prin Legea nr. 9/2017 (M. Of. nr. 144 din 24.02.2017).

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, arătăm că, potrivit art. 25 alin. (5) CPP, în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2) CPP, respectiv când instanța admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. *A contrario*, instanța nu va lăsa nesoluționată acțiunea civilă atunci când constată că între părți s-a încheiat un acord de mediere cu privire la acțiunea civilă. Prin urmare, această variantă de răspuns este greșită.

| 25. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Acțiunea civilă care are ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului și a părții responsabile civilmente, exercitată la instanța penală sau la instanța civilă, este scutită de taxa de timbru [art. 20 alin. (8) CPP]. Din această prevedere rezultă faptul că partea civilă nu va fi ținută să achite taxă de timbru pentru a exercita acțiunea civilă în procesul penal dacă aceasta are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.

Instanța penală, așa cum urmează să arătăm, trebuie fie să soluționeze acțiunea civilă exercitată în procesul penal (aceasta fiind regula), prin admiterea ori prin respingerea cererii, fie să o lase nesoluționată (excepția). Într-adevăr, de regulă, instanța penală va soluționa acțiunea civilă [art. 25 alin. (1) CPP], prin excepție însă, în cazurile strict și limitativ prevăzute de lege, aceasta va fi lăsată nesoluționată.

Astfel, potrivit art. 25 alin. (5) CPP, în caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza I lit. e) și f) – cu excepția prescripției răspunderii penale, i) și j), în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2), instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă.

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și C.

| 26. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Așa cum am arătat anterior, rezolvarea sau nu a acțiunii civile, precum și soluția pronunțată asupra acestei acțiuni depind de soluția pronunțată în latura penală a cauzei. De reținut este faptul că rezolvarea acțiunii civile este dată în competența instanței penale numai în contextul existenței unui proces penal și numai în contextul reținerii unei fapte care să atragă competența acestei instanțe: o faptă prevăzută de legea penală. În ipoteza în care instanța constată că fapta dedusă judecății nu

este prevăzută de legea penală, resortul atribuirii competenței de rezolvare a acțiunii civile dispare și, astfel, acțiunea civilă trebuie lăsată nesoluționată.

Așa fiind, varianta de la litera A este eronată, iar varianta de la litera B este corectă.

Varianta de la litera C este eronată, față de dispozițiile art. 18 CPP.

27. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

În legătură cu acțiunea civilă, instanța are la dispoziție trei variante posibile: admiterea acțiunii civile, respingerea acțiunii civile și lăsarea nesoluționată a acțiunii civile. Această din urmă variantă este incidentă în cazurile limitativ prevăzute de art. 25 alin. (5) și (6) CPP, reprezentând o excepție de la îndatorirea pe care o au judecătorii de a primi și soluționa orice cerere de competența instanțelor judecătorești [art. 5 alin. (1) CPC].

Așa fiind, în cazul în care decesul inculpatului a intervenit după sesizarea instanței, instanța va pronunța încetarea procesului penal [art. 396 alin. (6) raportat la art. 16 alin. (1) lit. f) CPP] și va lăsa nesoluționată acțiunea civilă [art. 397 raportat la art. 25 alin. (5) CPP].

Pentru aceste considerente, observăm că varianta de răspuns de la litera C este singura corectă.

28. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Potrivit art. 20 alin. (1) CPP, constituirea ca parte civilă se poate face până la începerea cercetării judecătorești, moment care, față de reglementarea anterioară, este ulterior citirii actului de sesizare a instanței. În prezent, potrivit dispozițiilor art. 374 alin. (1) și (3) CPP, după citirea actului de sesizare și după lămurirea chestiunilor prealabile, persoanei vătămate i se aduce la cunoștință dreptul de a se constitui parte civilă până la începerea cercetării judecătorești. Pentru aceste motive, constatăm că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

Referitor la varianta de răspuns de la litera B, ce privește posibilitatea solicitării continuării procesului penal în cazul decesului inculpatului, nici aceasta nu este corectă. Bineînțeles că persoana vătămată nu are o asemenea posibilitate, decesul inculpatului conducând direct la încetarea procesului penal, potrivit art. 16 alin. (1) lit. f) CPP, și la lăsarea nesoluționată a acțiunii civile, potrivit art. 25 alin. (5) CPP, opțiunea continuării exercitării acțiunii civile față de succesori existând doar în situația decesului persoanei responsabile civilmente, potrivit art. 24 alin. (2) CPP.

În același timp, în raport de dispozițiile art. 20 alin. (2), (3) și alin. (5) lit. b) CPP, persoana vătămată majoră se poate constitui parte civilă în cursul urmăririi penale, putând ca, până la terminarea cercetării judecătorești, să își majoreze întinderea pretențiilor. Prin urmare, constatăm că varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

29. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală se poate constitui parte civilă în tot cursul procesului penal, însă nu mai târziu de *începerea cercetării judecătorești* la prima instanță de judecată [art. 20 alin. (1) CPP] (în același sens, M. UDROIU, *op. cit.*, p. 84; referitor la momentul până la care persoana vătămată se poate constitui parte civilă în procesul penal, autorul a arătat că depășirea momentului începerii cercetării judecătorești sau constituirea de parte civilă în apel va fi sancționată cu inadmisibilitatea). Până la *terminarea cercetării judecătorești* la prima instanță, partea civilă poate *(i)* îndrepta erorile materiale din cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă, *(ii)* mări sau micșora întinderea pretențiilor ori *(iii)* solicita repararea prejudiciului material prin plata unei despăgubiri bănești, dacă repararea în natură nu mai este posibilă [art. 20 alin. (5) CPP].

Față de toate acestea, corect este răspunsul de la litera B, partea civilă având posibilitatea legală să mărească ori să micșoreze întinderea pretențiilor civile *indicate* în cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă. Pentru prejudiciul născut ori descoperit *după* constituirea ca parte civilă, persoanele interesate vor avea dreptul să se adreseze instanței civile [art. 27 alin. (6) CPP].

Această dispoziție legală vine oarecum în contradicție cu aceea care permite persoanei vătămate să se constituie parte civilă până la începerea cercetării judecătorești. Or, dacă dreptul persoanei vătămate poate fi exercitat până la acest moment, nu există nicio rațiune pentru înlăturarea lui în legătură cu prejudiciul născut ori descoperit *după* constituirea ca parte civilă, însă *anterior* începerii cercetării judecătorești (în același sens, M. UDROIU, *op. cit.*, p. 156).

În concluzie, apreciem că dispozițiile art. 27 alin. (6) CPP trebuie reformulate, sintagma „după constituirea ca parte civilă" urmând a fi înlocuită cu sintagma „după începerea cercetării judecătorești".

30. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Față de dispozițiile art. 20 alin. (5) lit. a) și b) CPP, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B, răspunsuri care au în vedere întocmai textul legal.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât, față de dispozițiile art. 21 alin. (1) raportate la cele ale art. 20 alin. (1) CPP și la considerentele *Deciziei CCR nr. 257/2017* (M. Of. nr. 472 din 22.06.2017), introducerea părții responsabile civilmente în procesul penal se poate realiza la cererea părții îndreptățite potrivit legii civile, până la finalul fazei de urmărire penală, pentru a da posibilitatea acesteia de a-și exercita plenar drepturile procesuale, începând cu faza camerei preliminare [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), R. MOROȘANU, C. VOICU, V. VĂDUVA, G. TUDOR, D. ATASIEI, T.V. GHEORGHE, C. GHIGHECI, C.M. CHIRIȚA, T. MANEA, *Codul de procedură penală comentat*, ed. a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 87]. Opinia doctrinară citată nu trebuie privită în termeni stricți, imperativi, întrucât asigurarea dreptului părții responsabile civilmente de a formula cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, în vederea realizării unui echilibru între drepturi fundamentale aflate în concurs, și anume dreptul de acces liber la justiție și dreptul la apărare ale persoanei vătămate ce se constituie parte civilă, pe de o parte, și, pe de altă parte, dreptul de acces liber la justiție și dreptul la apărare ale părții civilmente responsabile, poate fi realizată și prin introducerea în proces a acestei părți la debutul procedurii de cameră preliminară.

31. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Față de cele arătate anterior, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C. Într-adevăr, potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (5) CPP, partea civilă poate, până la terminarea cercetării judecătorești și independent de poziția inculpatului cu privire la aceasta, îndrepta erorile materiale strecurate în cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă ori solicita repararea prejudiciului material prin plata unei despăgubiri bănești, dacă repararea în natură nu mai este posibilă.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât natura pretențiilor civile trebuie indicată de către persoana interesată prin cererea de constituire ca parte civilă în procesul penal, aceasta neputând fi formulată mai târziu de momentul începerii cercetării judecătorești [art. 20 alin. (1) și (2) CPP].

32. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Partea civilă are dreptul, până la terminarea cercetării judecătorești, printre altele, să mărească întinderea pretențiilor sale cuprinse în cererea de constituire ca parte civilă în procesul penal. Așadar, se constată că legea stabilește un moment exact până la care acest drept poate fi exercitat de către partea civilă, depășirea lui ducând la decăderea acesteia din dreptul său.

Prin urmare, raportându-ne la elementele enunțului, reținem că majorarea pretențiilor inițiale de la 30.000 de lei la 45.000 de lei a avut loc cu ocazia dezbaterii pe fond a cauzei, deci ulterior terminării cercetării judecătorești, motiv pentru care instanța va fi obligată să facă abstracție de aceste precizări, urmând să rezolve pretenția părții civile raportat la cele indicate în cererea inițială.

Pentru aceste considerente, răspunsul corect este cel de la litera B.

33. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Așa cum am arătat mai sus, potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (5) lit. b) CPP, partea civilă are dreptul, până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță, să își majoreze întinderea pretențiilor indicate în cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă în procesul penal. În concret, partea civilă AB poate să mărească întinderea pretențiilor solicitate pentru repararea prejudiciului moral produs prin fapta de vătămare corporală din culpă săvârșită de inculpatul RD.

La acțiunea civilă, acțiune judiciară caracterizată prin disponibilitate, partea civilă poate renunța, în tot sau în parte, până la terminarea dezbaterilor în apel [art. 22 alin. (1) CPP]. Așa fiind, partea civilă va putea renunța la dreptul pretins oricând, în tot cursul procesului penal, însă nu mai târziu de momentul finalizării dezbaterilor în apel.

Renunțarea la pretențiile civile este echivalentă cu renunțarea definitivă la dreptul pretins, partea civilă neavând dreptul să revină asupra acestei manifestări de voință la instanța penală ori să introducă acțiune la instanța civilă pentru aceleași pretenții [art. 22 alin. (3) CPP].

Reiese, astfel, că variantele de la literele A și B sunt ambele corecte.

34. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Acțiunile judiciare care pot fi exercitate într-un proces penal sunt acțiunea penală și acțiunea civilă; fiecare acțiune are subiecți și obiect propriu.

În cazul acțiunii civile, subiecții acesteia sunt, pe de o parte, partea civilă ori, după caz, procurorul (subiecții activi), iar, pe de altă parte, inculpatul și, atunci când este cazul, partea responsabilă civilmente (subiecții pasivi). Acțiunea civilă poate fi exercitată în cadrul procesului penal și de către moștenitorii sau, după caz, succesorii părții civile împotriva moștenitorilor sau, după caz, succesorilor părții responsabile civilmente.

Obiectul acțiunii civile constă în tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.

Așadar, potrivit legii civile, pot fi părți responsabile civilmente comitenții pentru faptele prepușilor lor săvârșite în legătură cu atribuțiile sau cu scopul funcțiilor încredințate [art. 1373 alin. (1) C. civ.]. Introdusă în procesul penal, partea responsabilă civilmente are, în ceea ce privește acțiunea civilă, toate drepturile pe care legea le prevede pentru inculpat [art. 21 alin. (4) CPP], iar în caz de admitere a acțiunii civile, răspunderea celor două părți va fi, de regulă, solidară.

Asupra acțiunii civile părțile pot încheia tranzacție sau acord de mediere, potrivit legii [art. 23 alin. (1) CPP]. În acest caz, toate părțile aflate în conflict vor fi chemate să semneze înțelegerea, numai astfel acordul asupra modului de rezolvare a acțiunii civile fiind perfect valabil.

De asemenea, inculpatul, cu acordul părții responsabile civilmente, poate recunoaște, în tot sau în parte, pretențiile civile [art. 23 alin. (2) CPP], instanța urmând să oblige la despăgubiri în măsura recunoașterii. Cu privire la pretențiile civile nerecunoscute, la cererea părții civile, pot fi administrate probe [art. 23 alin. (3) CPP].

Față de toate acestea, rezultă că singurul răspuns corect este cel de la litera A, variantele de răspuns de la literele B și C făcând referire la înțelegeri la care au ajuns părțile civile și inculpatul, cu excluderea părții responsabile civilmente.

35. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Posibilitatea recunoscută părții civile de a renunța la pretențiile civile este o manifestare a principiului disponibilității, trăsătură a acțiunii civile.

Referitor la aceasta, potrivit dispozițiilor art. 22 CPP, renunțarea la pretențiile civile formulate poate fi totală sau parțială, poate interveni până la terminarea dezbaterilor în apel, rezolvarea acțiunii civile de către instanța penală fiind raportată la limitele trasate prin această manifestare de voință.

Renunțarea la pretențiile civile este irevocabilă, partea civilă neavând dreptul să revină asupra ei, atât în cadrul procesului penal pendinte, cât și în fața instanței civile [art. 22 alin. (3) CPP].

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

36. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

În procesul penal, acțiunea civilă este accesorie acțiunii penale, deoarece, în majoritatea cazurilor, urmează soarta acțiunii penale.

Astfel, în cazul în care instanța a dispus una dintre soluțiile de condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei ori amânare a aplicării pedepsei sau luarea unei măsuri educative, acțiunea civilă va fi admisă, în condițiile legii. Tot astfel, instanța va admite acțiunea civilă și atunci când va constata că fapta delictuală există și a fost săvârșită de către inculpat cu vinovăție, indiferent de faptul că în latura penală a procesului pronunță soluția achitării, întemeiată, de pildă, pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP. Din contră, instanța va respinge acțiunea civilă atunci când, de pildă, va constata că fapta nu există [art. 16 alin. (1) lit. a) CPP], nu a fost săvârșită de către inculpat [art. 16 alin. (1) lit. c) CPP] etc. În aceste ipoteze, dacă au fost luate măsuri asigurătorii în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune, instanța va dispune, după caz, fie menținerea acestora (în cazul admiterii acțiunii civile), fie, din contră, ridicarea lor (în cazul respingerii acțiunii civile).

O altă măsură pe care o poate dispune instanța cu privire la latura civilă a procesului este aceea de a lăsa nesoluționată acțiunea civilă. Aceste cazuri sunt limitativ prevăzute de lege [art. 25 alin. (5) CPP], acțiunea civilă fiind lăsată nesoluționată în caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza I, lit. e) și f) – cu excepția prescripției, i) și j), în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2) CPP.

În acest caz, pornind de la premisa că au fost luate măsuri asigurătorii în cauză, în conformitate cu dispozițiile art. 397 alin. (5) CPP, instanța le va menține, acestea încetând de drept în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii, dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fața instanței civile.

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

37. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Atunci când în cadrul unui proces unic sunt exercitate cele două acțiuni judiciare, penală și civilă, cu privire la aceasta din urmă, instanța penală are numai trei posibilități: admiterea acțiunii civile, respingerea acțiunii civile ori lăsarea nesoluționată a acțiunii civile.

În această ordine, instanța, atunci când constată că fapta delictuală există și a fost săvârșită cu vinovăție de către persoanele responsabile, va admite acțiunea civilă și le va obliga pe acestea fie la repararea prejudiciului material prin restituirea lucrului, atunci când este posibil, fie la plata unor despăgubiri bănești. Soluția admiterii acțiunii civile poate fi dispusă întotdeauna când instanța pronunță condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei ori ia față de inculpatul minor o măsură educativă. Totodată, soluția admiterii poate fi dispusă, de pildă, în cazul în care instanța pronunță achitarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP – fapta nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege – ori în cazul în care instanța pronunță încetarea procesului penal în temeiul art. 16 alin. (1) lit. f) CPP – a intervenit prescripția răspunderii penale.

Din contră, instanța va pronunța întotdeauna respingerea acțiunii civile atunci când soluția achitării a fost dispusă pe unul dintre cazurile prevăzute de art. 16 alin. (1) lit. a) și c) CPP – fapta nu există ori nu există probe că o persoană a săvârșit infracțiunea.

În aceste ipoteze, instanța penală *soluționează* acțiunea civilă, printr-o soluție de admitere ori, așa cum am arătat, printr-o soluție de respingere. Soluționarea acțiunii civile în cadrul procesului penal reprezintă regula [art. 25 alin. (1) CPP].

Prin excepție, instanța va lăsa *nesoluționată* acțiunea civilă în caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza I, lit. e), f) – cu excepția prescripției, i) și j), în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2) CPP [art. 25 alin. (3) CPP].

Față de toate acestea, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera C.

38. Răspuns: A, B (NB! În prezent, doar A) *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Potrivit art. 25 alin. (5) CPP, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă, în cazul dispunerii soluției de încetare a procesului penal, atunci când soluția este întemeiată pe dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. e), f) – cu excepția prescripției, i) și j), precum și în cazul în care soluția a fost dispusă ca urmare a retragerii plângerii prealabile de către persoana vătămată.

Față de toate acestea, se constată că, *de lege lata*, numai varianta de la litera A este corectă. Varianta de la litera B nu mai este corectă, ca urmare a modificărilor ulterioare aduse dispozițiilor art. 25 alin. (5) CPP.

În cazul în care instanța dispune încetarea procesului penal pentru că a constatat o cauză de nepedepsire prevăzută de lege, acțiunea civilă va fi soluționată de către instanța penală, inculpatul putând fi obligat la plata unor despăgubiri civile.

39. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Retragerea plângerii prealabile în cazul infracțiunilor pentru care retragerea acesteia înlătură răspunderea penală este manifestarea de voință a persoanei vătămate de a opri continuarea procesului penal și tragerea inculpatului la răspundere penală.

Efectul retragerii plângerii prealabile este izolat la latura penală a procesului, fiind înlăturată răspunderea penală a persoanei la care ea se referă, această manifestare de voință neavând niciun efect *substanțial* asupra acțiunii civile promovate. Din perspectivă procesuală, prin retragerea plângerii prealabile, instanța penală își pierde aptitudinea de a rezolva raportul de conflict, motiv pentru care acțiunea civilă va fi lăsată, în toate cazurile, nesoluționată.

Prin urmare, corectă este varianta de răspuns de la litera A.

40. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

De regulă, în cazul în care instanța penală pronunță achitarea inculpatului, acțiunea civilă va fi rezolvată fie în sens pozitiv, prin admiterea ei și obligarea inculpatului la restituirea bunului ori la plata despăgubirilor civile, fie în sens negativ, prin respingerea acțiunii. Astfel, de pildă, instanța va admite acțiunea civilă când va pronunța achitarea inculpatului în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP, prin ipoteză fapta existând, fiind săvârșită de către inculpat și constituind temei al răspunderii civile delictuale indiferent cu care formă de vinovăție a fost săvârșită fapta reținută în sarcina inculpatului. Din contră, instanța va respinge întotdeauna acțiunea civilă dacă temeiul achitării este art. 16 alin. (1) lit. a) – fapta nu există – sau art. 16 alin. (1) lit. c) CPP – nu există probe că o persoană a săvârșit infracțiunea. Desigur, instanța va respinge acțiunea civilă și în celelalte cazuri de achitare atunci când constată că nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile răspunderii civile delictuale.

Atunci când instanța penală achită inculpatul pentru că fapta reținută în sarcina lui nu este prevăzută de legea penală, acțiunea civilă va fi lăsată nesoluționată. Soluția este firească, întrucât, prin ipoteză, în fața unei instanțe care are în definitiv competența să rezolve raporturi de conflict exclusiv penale este adus un raport nepenal. Așadar, în acest caz, instanța penală constată că respectiva cauză nu trebuia să fie înregistrată pe rolul său, că fapta, nefiind penală, trebuie judecată de o altă instanță. Prin urmare, instanța penală nu va soluționa acțiunea civilă în acest caz.

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

41. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

În cazul în care instanța penală pronunțată achitarea, va rezolva, de regulă, și acțiunea civilă. Singurul caz de achitare care impune instanței penale să lase nesoluționată acțiunea civilă este cel prevăzut de art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP – fapta nu este prevăzută de legea penală. Rațiunea acestui caz de nesoluționare a acțiunii civile l-am explicat anterior.

Așa fiind, varianta de răspuns de la litera A este corectă, răspunderea civilă delictuală fiind antrenată indiferent de vinovăția cu care inculpatul a săvârșit fapta, în timp ce varianta de răspuns de la litera C este greșită.

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, întrucât, în situația existenței cauzelor justificative, instanța penală este obligată să rezolve acțiunea civilă, fie prin admitere, fie prin respingerea cererii. Evident, adesea, instanța penală va respinge acțiunea civilă exercitată atunci când va reține o cauză justificativă, întrucât, așa cum s-a arătat în doctrină, antijuridicitatea nu este un concept specific dreptului penal, ci un concept unitar, valabil pentru întreaga ordine juridică, cauzele justificative recunoscute în dreptul penal producând, de regulă, efecte și în celelalte ramuri de drept. Așadar, de pildă, o faptă comisă în legitimă apărare nu atrage nici sancțiuni de altă natură (FL. STRETEANU, D. NIȚU, *Drept penal. Partea generală*, vol. I, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 349); din contră, o faptă comisă în stare de necesitate va putea antrena răspunderea civilă delictuală a agentului (art. 1361 C.civ.).

42. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, cu privire la acțiunea civilă instanța penală nu are decât trei posibilități: admiterea, respingerea sau lăsarea nesoluționată a acțiunii civile. În unele situații, soluția asupra acțiunii civile este impusă de soluția la care instanța a ajuns în latura penală a cauzei. Astfel, de pildă, când pronunță soluția achitării, constatând că fapta nu există ori nu a fost săvârșită de inculpat, instanța penală va respinge consecutiv acțiunea civilă.

În alte ipoteze, instanța penală poate pronunța oricare dintre cele două soluții în merit pe care le presupune acțiunea civilă: admitere ori respingere. Aceasta poate fi situația în care instanța penală pronunță condamnarea, achitarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP, încetarea procesului penal în temeiul art. 16 alin. (1) lit. h) CPP etc., ipoteze în care instanța penală va soluționa acțiunea civilă fie în sens pozitiv, prin admitere, fie în sens negativ, prin respingere, în funcție de constatarea întrunirii cumulative a condițiilor răspunderii civile delictuale.

În fine, în ipotezele prevăzute la art. 25 alin. (5) și (6) CPP, instanța penală va lăsa întotdeauna nesoluționată acțiunea civilă.

Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera A este singura corectă. Varianta de la litera B este eronată, întrucât instanța va respinge acțiunea civilă în acest caz, iar varianta de la

litera C este eronată, întrucât retragerea plângerii prealabile reprezintă un caz de nesoluționare a acțiunii civile.

43. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

În cazul în care soluția încetării procesului penal s-a întemeiat pe unul dintre cazurile prevăzute de art. 16 alin. (1) lit. f) CPP – cu excepția prescripției (*i.e.* a intervenit amnistia, decesul suspectului ori al inculpatului persoană fizică sau s-a dispus radierea suspectului ori a inculpatului persoană juridică), acțiunea civilă va fi lăsată nesoluționată de către instanța penală.

În cazul în care a intervenit împăcarea, potrivit art. 159 alin. (2) CP, răspunderea penală va fi înlăturată, iar acțiunea civilă stinsă. Așa fiind, în acest caz, instanța penală nu va lăsa nesoluționată acțiunea civilă, ci o va rezolva, fie prin admiterea acesteia, luând act de tranzacție ori acordul de mediere încheiat, fie prin respingerea acțiunii.

Disjungerea acțiunii civile este măsura care presupune constituirea unui nou dosar și rezolvarea acțiunii civile în mod separat de către aceeași instanță. Așadar, rezolvarea acțiunii civile de către instanța penală depinde de soluția care este pronunțată asupra acțiunii penale, fără a interesa dacă cele două acțiuni sunt judecate împreună sau separat.

Prin urmare, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

44. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Am arătat anterior faptul că, în caz de deces al inculpatului, instanța penală lasă nesoluționată acțiunea civilă. De asemenea, am arătat faptul că, în prezența reținerii unei cauze justificative, instanța penală este obligată să soluționeze acțiunea civilă, fie prin admiterea ei, fie prin respingere.

Față de toate acestea, varianta de la litera A este eronată, întrucât în acest caz instanța trebuie să soluționeze acțiunea civilă (prin respingere), varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât în acest caz instanța penală trebuie să soluționeze acțiunea civilă (prin respingere), iar varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 25 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. f) CPP.

45. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Potrivit art. 217 alin. (5) și (9) CPP, instanța de judecată dispune prin hotărâre confiscarea cauțiunii, dacă măsura controlului judiciar pe cauțiune a fost înlocuită cu măsura arestului la domiciliu sau a arestării preventive, în cazul în care, pe durata măsurii controlului judiciar pe cauțiune, inculpatul încalcă, cu rea-credință, obligațiile care îi revin sau există suspiciunea rezonabilă că a săvârșit cu intenție o nouă infracțiune pentru care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva sa. Totodată, potrivit art. 399 alin. (8) CPP, instanța dispune confiscarea cauțiunii dacă măsura controlului judiciar pe cauțiune a fost înlocuită cu măsura arestului la domiciliu sau a arestării preventive, pentru motivele arătate la art. 217 alin. (9), și nu s-a dispus plata din cauțiune a despăgubirilor bănești acordate pentru repararea pagubelor cauzate de infracțiune, a cheltuielilor judiciare sau a amenzii.

Din interpretarea coroborată a dispozițiilor mai sus redate se poate observa că, atât timp cât, ca urmare a unui comportament procesual necorespunzător din partea inculpatului, a fost înlocuită măsura controlului judiciar pe cauțiune cu măsura arestării preventive sau a arestului la domiciliu, este indiferent că instanța a pronunțat soluția de încetare a procesului penal ca urmare a intervenirii amnistiei antecondamnatorii. Cauțiunea plătită de inculpat va fi confiscată, întrucât ea garantează participarea inculpatului la procesul penal și respectarea de către acesta a obligațiilor impuse de organul judiciar pe durata măsurii preventive, or, aceste obligații nu au fost respectate de către inculpat. Pentru aceste considerente, observăm că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, instanța putând dispune confiscarea cauțiunii și în cazul pronunțării unei soluții de încetare a procesului penal ca urmare a intervenirii amnistiei.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 25 alin. (5) CPP, în care legiuitorul enumeră limitativ cazurile în care instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă, rezultă că, în situația pronunțării unei soluții de încetare a procesului penal ca urmare a împăcării – art. 16 alin. (1) lit. g) teza a II-a CPP –, instanța va soluționa acțiunea civilă. Prin urmare, varianta de la litera B nu este corectă.

Printre cazurile de la art. 25 alin. (5) CPP în care instanța va lăsa nesoluționată acțiunea civilă regăsim și decesul inculpatului, caz de încetare a procesului penal în temeiul art. 16 alin. (1) lit. f) CPP. Într-o asemenea situație, dacă erau instituite măsuri asigurătorii, soluția cu privire la acestea o găsim în art. 397 alin. (5) CPP, potrivit căruia, în cazul în care instanța lasă nesoluționată acțiunea

civilă, măsurile asigurătorii se mențin. Așadar, reținem că nu interesează faptul că aceste măsuri încetează de drept dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fața instanței civile în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Una dintre contestațiile care au vizat această întrebare a relevat faptul că amnistia înlătură caracterul penal al faptei și toate consecințele condamnării, neavând efecte doar în privința amenzii penale încasate și, prin urmare, cauțiunea nu se poate confisca. În același timp, s-a susținut că răspunsul de la litera C este incomplet și greșit, deoarece măsurile asigurătorii încetează de drept în termen de 30 de zile dacă partea civilă nu introduce acțiune la instanța civilă. Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat că *răspunsul de la litera C este corect, deoarece, potrivit dispozițiilor art. 397 alin. (5) CPP, în cazul în care, potrivit art. 25 alin. (5) CPP, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă [între aceste cazuri fiind și decesul inculpatului – art. 16 alin. (1) lit. f) CPP], măsurile asigurătorii se mențin.*

46. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Disjungerea acțiunii civile presupune constituirea unui dosar distinct înregistrat pe rolul aceleiași instanțe. Așadar, această măsură nu este de natură a modifica competența instanței de judecată ori soluția care va putea fi pronunțată. În aceste condiții, varianta de la litera A este eronată, iar varianta de la litera C este corectă.

Varianta de la litera B este eronată, caracterul definitiv al încheierii de disjungere a acțiunii civile rezultând din dispozițiile art. 26 alin. (5) CPP.

47. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Față de cele arătate anterior, variantele de răspuns de la literele A și B sunt eronate. Într-adevăr, disjungerea acțiunii civile și constituirea unui nou dosar nu modifică prin voința legiuitorului în vreun fel competența instanței penale [art. 26 alin. (1) teza finală CPP], acțiunea civilă urmând a fi soluționată în paralel, de aceeași instanță învestită cu soluționarea acțiunii penale.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 26 alin. (3) CPP, probele administrate în procesul penal până la momentul dispunerii disjungerii sunt ale cauzei, așadar, vor fi folosite ca legal administrate la soluționarea acțiunii civile disjunse.

48. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Potrivit dispozițiilor art. 26 alin. (5) CPP, încheierea prin care instanța disjunge acțiunea civilă este definitivă, ceea ce înseamnă că varianta de răspuns corectă este cea de la litera B. Prin respectiva dispoziție legiuitorul a urmărit excluderea acestei încheieri de la controlul exercitat pe calea apelului, întrucât, în ipoteza în care încheierea ar fi putut fi desființată, urmările unei asemenea măsuri ar fi putut avea consecințe și implicații complexe (de exemplu, s-ar putea infirma, indirect, întreaga activitate de judecată desfășurată în dosarul disjuns, inclusiv sentința pronunțată în cauză).

49. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Am arătat anterior atât faptul că încheierea prin care instanța penală dispune disjungerea acțiunii civile este definitivă [art. 26 alin. (5) CPP], cât și rațiunea acestei dispoziții legale. De asemenea, am arătat că, în acord cu dispozițiile art. 26 alin. (3) CPP, probele administrate în cauză până la disjungere vor fi folosite la soluționarea acțiunii civile disjunse.

Disjungerea acțiunii civile și judecarea ei separată pot fi dispuse de instanță din oficiu ori la cererea procurorului sau a părților [art. 26 alin. (2) CPP].

Prin urmare, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

50. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală se numește persoană vătămată și poate opta să exercite acțiunea civilă în cadrul procesului penal. Odată ce dreptul de opțiune a fost exercitat și persoana vătămată a ales calea de valorificare a pretențiilor sale civile, *opțiunea devine irevocabilă*, în sensul că nu se mai poate părăsi calea aleasă spre a se îndrepta la altă cale (*electa una via non datur recursus ad alteram*). Consecințele acestei reguli sunt foarte importante pentru persoana vătămată, întrucât prin părăsirea instanței penale sau a celei civile se pierde dreptul de a obține repararea pagubei pe cale judiciară, calea alternativă fiind

blocată. Pentru a nu se crea totuși obstacole în realizarea reparațiilor civile, s-au prevăzut și unele excepții de la regula *electa una via*. Astfel, *partea civilă poate părăsi calea penală și să se adreseze cu acțiunea sa civilă la instanța civilă* în următoarele situații:

– când, prin hotărâre definitivă, instanța penală a lăsat nesoluționată acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal [art. 27 alin. (2) CPP];

– când urmărirea penală sau judecata a fost suspendată [art. 27 alin. (3) CPP], întrucât în tot timpul suspendării procesului penal acțiunea civilă este ținută pe loc și nu se știe când va fi reluat procesul;

– când acțiunea civilă a fost exercitată de către procuror și se constată din probe noi că prejudiciul nu a fost integral acoperit prin hotărârea definitivă a instanței penale [art. 27 alin. (5) CPP];

– când prejudiciul s-a născut ori a fost descoperit după constituirea ca parte civilă [art. 27 alin. (6) CPP];

– când procurorul a dispus clasarea cauzei, situație în care cauza nu mai ajunge în fața instanței de judecată, singura autoritate care are dreptul de a acorda despăgubiri civile.

Dintre cazurile amintite, se constată că numai al doilea reprezintă o veritabilă excepție de la regula *electa una via*, numai în acest caz alegerea unei căi, pendinte, nu interzice alegerea celeilalte căi. În restul cazurilor, *i.e.* când acțiunea civilă nu a fost soluționată ori când prejudiciul nu a fost în integralitate acoperit, nu se poate vorbi despre veritabile excepții de la regula amintită, întrucât prin alegerea inițială nu s-a reparat ori s-a reparat numai în parte prejudiciul suferit. În esență, apreciem că regula *electa una via* are rolul de a opri ca justiția să funcționeze în paralel, cu consecința reparării de două sau mai multe ori a aceluiași prejudiciu suferit, risc care nu se identifică în ipoteza în care instanța penală fie nu a soluționat acțiunea civilă, fie a reparat numai în parte prejudiciul suferit (GR. GR. THEODORU, I.P. CHIȘ, *Tratat de Drept procesual penal*, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2020, p. 240-241).

Față de aceste explicații de ordin teoretic, se constată că varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, față de dreptul general de a formula plângere împotriva măsurii sau actelor procurorului (art. 336 CPP).

Varianta de la litera C este eronată, întrucât cererile părții civile trebuie să fie circumscrise obiectului acțiunii civile, respectiv tragerii la răspundere civilă delictuală a persoanelor pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. Or, din datele speței, fapta care face obiectul acțiunii penale este cea de delapidare, și nu cea de vătămare corporală din culpă.

51. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Cazurile de soluționare a acțiunii civile la instanța civilă sunt reglementate de art. 27 CPP.

Astfel, persoana vătămată sau succesorii acesteia au dreptul să se adreseze instanței civile atunci când nu s-au constituit parte civilă în procesul penal ori, dacă s-au constituit, acțiunea civilă nu a fost soluționată, fie că procurorul a stins acțiunea penală printr-o soluție de netrimitere în judecată (nesoluționarea acțiunii civile fiind consecința directă a acestei soluții), fie că instanța penală, rezolvând acțiunea penală, a lăsat nesoluționată acțiunea civilă.

Totodată, persoana vătămată sau succesorii acesteia care s-au constituit parte civilă în procesul penal pot să introducă acțiunea în fața instanței civile dacă procesul penal a fost suspendat (de pildă, s-a constatat pe baza unei expertize medico-legale că suspectul sau inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să participe la proces).

Persoanele interesate vor putea sesiza instanța civilă, în baza unor probe noi, pentru diferența prejudiciului neacoperit în procesul penal în care procurorul a exercitat acțiunea penală ori pentru repararea prejudiciului născut sau descoperit după constituirea ca parte civilă în procesul penal.

Față de toate acestea, rezultă că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

52. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Potrivit dispozițiilor art. 28 CPP, hotărârea definitivă de achitare sau de încetare a procesului penal are autoritate de lucru judecat în fața instanței civile strict cu privire la existența/inexistența faptei și a persoanei care a săvârșit-o (în măsura în care aceste aspecte au fost stabilite), instanța civilă nefiind însă legată de hotărârea penală în ceea ce privește *existența prejudiciului ori a vinovăției autorului faptei ilicite*.

Pentru aceste motive, variantele de răspuns de la literele A și B sunt eronate, iar răspunsul de la litera C este corect.

§3. Participanții în procesul penal

3.1. Părțile, subiecții procesuali principali și drepturile acestora

53. Răspuns: B, C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

În procesul penal, participanții sunt organele judiciare, avocatul, părțile, subiecții procesuali principali, precum și alți subiecți procesuali. În conformitate cu prevederile art. 32 CPP, părțile sunt subiecții procesuali care exercită sau împotriva cărora se exercită o acțiune judiciară, aceștia fiind inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente. În afara acestor subiecți procesuali, legiuitorul a ales să reglementeze alte două categorii de subiecți procesuali, diferențiate în raport de drepturile și obligațiile pe care le au în cadrul procesului penal. Astfel, cea de-a doua categorie de subiecți procesuali este cea a subiecților procesuali principali, reglementată de art. 33 CPP, în care se regăsesc suspectul și persoana vătămată, cărora le sunt recunoscute aceleași drepturi și obligații ca și părților, cu excepția celor pe care legea le acordă numai acestora din urmă, iar cea de-a treia categorie, reglementată de art. 34 CPP, este cea a subiecților procesuali ordinari, care nu se încadrează în primele două categorii, dar cărora le sunt recunoscute anumite drepturi, obligații sau atribuții în procedurile judiciare penale. În această categorie intră martorul, expertul, interpretul, agentul procedural, organele speciale de constatare, precum și alte persoane sau organe prevăzute de lege.

În raport de acest cadru normativ, constatăm că răspunsul de la litera A nu poate fi corect, acesta evidențiind cu caracter exclusiv doar una dintre categoriile subiecților procesuali. În același timp, observăm că răspunsul de la litera B este corect, astfel cum am arătat mai sus, părțile fiind subiecții procesuali care exercită sau împotriva cărora se exercită o acțiune judiciară. Deși, în ceea ce privește această categorie de subiecți procesuali, legiuitorul a ales o denumire specifică, pentru a evidenția statutul lor special în cadrul procesului penal, acest aspect nu este de natură să elimine în vreun fel calitatea lor de subiecți procesuali. În ceea ce privește răspunsul de la litera C, este evident că acesta este corect, enumerarea conținută fiind clară și de natură a evidenția categoria altor subiecți procesuali.

54. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

În interpretarea dispozițiilor art. 32-34 CPP, constatăm faptul că inculpatul este parte în procesul penal, iar expertul este doar subiect procesual, suspectul fiind singurul subiect procesual principal din enumerarea reflectată în variantele de răspuns. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera C este singura corectă.

55. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Suspectul este subiectul procesual principal cu privire la care, din datele și probele existente în cauză, rezultă bănuiala rezonabilă că a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală (art. 77 CPP). Calitatea de suspect este atribuită de către procuror sau organele de cercetare penală, în condițiile art. 305 alin. (3) CPP. Suspectul are drepturile prevăzute de lege pentru inculpat, dacă legea nu prevede altfel (art. 78 CPP), respectiv dacă legea nu garantează anumite drepturi exclusiv inculpatului.

Astfel, în acest sens, reținem posibilitatea pe care o are inculpatul în cursul urmăririi penale de a încheia un acord de recunoaștere a vinovăției, posibilitate pe care organele judiciare au obligația să o aducă la cunoștința acuzatului când îl audiază în calitate de inculpat [art. 108 alin. (4) CPP].

În același dosar penal, părțile și subiecții procesuali principali pot avea mai multe calități. Astfel, în cazul în care persoana care a săvârșit o infracțiune de lovire a fost lovită la rândul ei, în aceleași circumstanțe de timp și de loc, de persoana vătămată din primul raport juridic ori de către o altă persoană, va avea două calități în același dosar, în măsura în care cauzele vor fi reunite.

Totodată, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni se poate împăca cu persoana vătămată în cazul infracțiunilor care prevăd expres această posibilitate [art. 159 alin. (1) CP], indiferent dacă persoana vătămată a înțeles sau nu să se constituie parte civilă în procesul penal. Împăcarea poate interveni anterior ori în cursul procesului penal, dar nu mai târziu de citirea actului de sesizare a instanței [art. 159 alin. (3) CP].

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

Varianta de răspuns de la litera C este incompletă, împăcarea neputând opera în cazul oricărei infracțiuni, ci numai în cazul acelor infracțiuni pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a

făcut din oficiu și numai dacă legea prevede în mod expres că împăcarea este posibilă. Desigur, formularea variantei de răspuns nu este foarte precisă.

56. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Potrivit dispozițiilor art. 77 CPP, suspectul este subiectul procesual principal cu privire la care, din datele și probele existente în cauză, rezultă bănuiala rezonabilă că a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală.

Ca o manifestare a dreptului la apărare recunoscut acuzatului în procesul penal, suspectul are dreptul de a fi informat de îndată și înainte de a fi ascultat despre fapta pentru care se efectuează urmărirea penală și încadrarea juridică a acesteia [art. 10 alin. (3) CPP]. Așadar, suspectului îi vor fi comunicate, înainte de prima audiere, natura și cauza acuzației care îi este adusă [art. 108 alin. (1) CPP].

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și C.

57. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2017)*

Calitatea de suspect îi este atribuită acuzatului prin ordonanță, competența funcțională de a dispune această măsură revenind atât procurorului, cât și organelor de cercetare penală. De menționat că ordonanța prin care organele de cercetare penală dispun efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect este supusă, în termen de 3 zile, confirmării procurorului care supraveghează urmărirea penală în cauză [art. 305 alin. (3) CPP]. Ordonanța prin care se dispune efectuarea în continuare a urmăririi penale este *executorie*, astfel că, până la verificarea ei de către procuror, suspectul se bucură de toate drepturile procesuale recunoscute de lege, iar acesta trebuie să respecte obligațiile impuse, împotriva sa putându-se lua măsura reținerii pentru 24 de ore.

Printre drepturile suspectului sau inculpatului se numără și dreptul de a consulta dosarul, în condițiile legii [art. 83 lit. b) CPP], astfel că acuzatul poate solicita în tot cursul procesului penal consultarea dosarului, procurorul având posibilitatea de a restricționa motivat acest drept [art. 94 alin. (4) CPP].

În vederea prezervării probatoriului, atunci când există riscul ca persoana vătămată, partea civilă, partea responsabilă civilmente sau un martor să nu mai poată fi audiat în cursul judecății, procurorul poate sesiza judecătorul de drepturi și libertăți în vederea audierii anticipate [art. 308 alin. (1) CPP]. Din enumerarea subiecților procesuali care pot fi audiați anticipat au fost excluși suspectul și inculpatul, opțiunea legiuitorului fiind criticabilă în anumite situații punctuale, de pildă, suspectul/inculpatul este martor într-o cauză reunită și există riscul ca acesta să nu mai poată fi ulterior audiat (suferă de o boală degenerativă gravă).

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

58. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

În principiu, în cursul urmăririi penale, acuzatul poate avea calitatea de suspect și/sau de inculpat, calități care sunt atribuite în etapa de investigare a persoanei. Aceeași persoană poate avea în aceeași cauză atât calitatea de suspect, cât și pe cea de inculpat, după cum procurorul a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale cu privire la toate faptele penale cercetare ori numai cu privire la una/unele dintre acestea.

Urmărirea penală va continua cu inculpatul în cauză și atunci când organul de urmărire penală nu a putut lua contact cu acuzatul, întrucât acesta lipsește nejustificat, se sustrage ori este dispărut [art. 309 alin. (5) CPP].

Dintr-un alt registru, reținem că măsura reținerii poate fi dispusă atât de către organele de cercetare penală, cât și de către procuror, față de suspect ori inculpat [art. 203 alin. (1) CPP].

Se constată, astfel, că singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera A.

59. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Persoana vătămată este persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală (art. 79 CPP). Drepturile persoanei vătămate sunt enumerate la art. 81 CPP, printre acestea regăsindu-se dreptul de a formula cereri ce țin de soluționarea laturii penale a cauzei [art. 81 alin. (1) lit. c) CPP], așadar, inclusiv dreptul de a formula apel în ceea ce privește latura penală [art. 409 alin. (1) lit. d) CPP] și dreptul de a formula cereri de administrare de probe în tot cursul procesului penal [art. 81 alin. (1) lit. b) CPP]. Totodată, potrivit dispozițiilor art. 308 CPP, în cazul în care există riscul ca persoana vătămată să nu mai poată fi audiată ulterior, în cursul judecății, procurorul poate

solicita judecătorului de drepturi și libertăți audierea anticipată a acesteia, asigurându-se astfel acuzatului dreptul efectiv de a-și confrunta „martorii acuzării".

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât dreptul persoanei vătămate se limitează la posibilitatea *formulării* cererii de administrare de probe doar dacă țin de soluționarea laturii penale a cauzei [art. 81 lit. c) CPP].

60. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Făcând referire tot la dispozițiile art. 81 CPP, mai reținem că persoana vătămată are dreptul de a fi informată cu privire la drepturile sale [art. 81 alin. (1) lit. a) CPP] și dreptul de a adresa întrebări inculpatului, martorilor și experților [art. 81 alin. (1) lit. g) CPP]. Acest drept se va exercita, de regulă, în scris în cursul urmăririi penale, față de caracterul nepublic, necontradictoriu și preponderent scris al acestei faze a procesului penal.

Dreptul menționat în varianta de răspuns de la litera C nu este prevăzut de lege. De altfel, în fața judecătorului de drepturi și libertăți pot fi formulate cereri care presupun păstrarea confidențialității, niciun subiect procesual ori parte nefiind invitat să participe la soluționarea acestora (de pildă, cererea de încuviințare a efectuării percheziției domiciliare).

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

61. Răspuns: A *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Drepturile persoanei vătămate în procesul penal sunt prevăzute la art. 81 CPP. Printre aceste drepturi le amintim pe cele relevante rezolvării prezentei întrebări, respectiv dreptul de a fi asistată ori reprezentată de avocat, iar în cazurile prevăzute lege, obligația pentru organul judiciar de a-i desemna un avocat din oficiu dacă nu are apărător ales [art. 81 alin. (1) lit. h) raportat la art. 93 alin. (4) și (5) CPP]; dreptul de a propune administrarea de probe de către organele judiciare [art. 81 alin. (1) lit. b) CPP], indiferent dacă acțiunea penală s-a pus în mișcare din oficiu ori la plângerea prealabilă formulată; dreptul de a consulta dosarul de urmărire penală, în condițiile legii [art. 81 alin. (1) lit. e) CPP]. Cu privire la acesta din urmă, reținem că procurorul poate restricționa motivat consultarea dosarului, dacă prin aceasta s-ar putea aduce atingere bunei desfășurări a urmăririi penale, pentru un termen nelimitat anterior punerii în mișcare a acțiunii penale și pentru un termen de cel mult 10 zile ulterior dispunerii acestei măsuri. Limitările exercitării dreptului de consultare a dosarului sunt reglementate pe larg de dispozițiile art. 94 CPP. Cu toate că aceste dispoziții se referă la drepturile avocatului părților și al subiecților procesuali principali, apreciem că limitările pe care le conțin sunt pe deplin aplicabile și atunci când dreptul de a consulta dosarul este exercitat personal de către titular.

Pentru aceste considerente, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

62. Răspuns: A *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală se numește persoana vătămată (art. 79 CPP). Persoana vătămată se poate constitui parte civilă în procesul penal, acțiunea civilă alăturată acțiunii penale având ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanei responsabile, potrivit legii civile, pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale [art. 19 alin. (1) CPP]. Odată cu punerea în mișcare a acțiunii penale, constituirea de parte civilă devine eficientă, persoana vătămată participând în procesul penal sub o dublă calitate: de persoană vătămată și de parte civilă.

Subiecții pasivi ai acțiunii civile sunt inculpatul și, eventual, partea responsabilă civilmente introdusă în procesul penal în condițiile legii. Competența funcțională de rezolvare a acțiunii civile revine instanței de judecată, ceea ce presupune că procurorul trebuie să dispună trimiterea în judecată a inculpatului pentru fapta care constituie condiția principală a răspunderii civile delictuale.

Obligația de reparare a prejudiciului este, de regulă, *solidară*, iar odată admisă acțiunea, partea civilă are dreptul să aleagă cine va executa creanța sa. În unele cazuri, legea stabilește că repararea prejudiciului cade în mod exclusiv în sarcina părții responsabile civilmente (de regulă, până la un anumit plafon), partea civilă neavând dreptul să solicite executarea creanței decât acestei persoane.

Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat în același sens, reținând că *persoana vătămată nu poate exercita acțiunea civilă în fața instanței penale cu privire la participanții la săvârșirea infracțiunii care nu au fost trimiși în judecată, întrucât, potrivit art. 19 alin. (1) CPP, acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile civilmente potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale, iar conform art. 19 alin. (2) CPP, acțiunea civilă se exercită de persoana vătămată sau de succesorii acesteia care se constituie parte civilă împotriva inculpatului și, după caz, a părții responsabile civilmente. Rezultă, așadar, că acțiunea civilă se poate exercita numai împotriva inculpaților trimiși în judecată, întrucât numai aceștia fac obiectul judecății, față de ei exercitându-se și acțiunea penală în aceea cauză.*

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B trebuie făcute câteva precizări. În accepțiunea Comisiei de elaborare a subiectelor, acțiunea civilă se exercită numai împotriva părții care are obligația de a repara prejudiciul cauzat prin fapta penală dedusă judecății. În opinia noastră, acest raționament este eronat, întrucât exercitarea acțiunii civile reprezintă o activitate complexă în cadrul căreia partea civilă urmărește să dovedească în mod cumulativ condițiile răspunderii civile delictuale, respectiv fapta ilicită, prejudiciul, raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și *vinovăția autorului faptei ilicite și prejudiciabile*. Or, această activitate se realizează, în primul rând, în contradictoriu cu autorul faptei, și nu cu persoana care va fi obligată la reparația prejudiciului cauzat prin infracțiune în eventualitatea admiterii acțiunii. Așadar, acțiunii civile exercitate de partea civilă îi corespunde o contraacțiune, exercitată, în primul rând, de autorul faptei delictuale.

Apreciem că alăturarea acțiunii civile în procesul penal are ca fundament comun nu doar identitatea temeiului de fapt, ci și identitatea subiectului pasiv. A considera altfel ar însemna că partea responsabilă civilmente poate fi chemată să răspundă în fața părții civile, alăturat altor inculpați trimiși în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni unice, chiar *în lipsa persoanei pentru a cărei faptă răspunde patrimonial*. Așadar, cum exercitarea acțiunii civile împotriva inculpatului și a părții responsabile civilmente nu exclude obligarea numai a părții responsabile civilmente la repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, apreciem că varianta de răspuns de la litera B este discutabilă (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 105). Partea responsabilă civilmente care poate fi obligată singură la repararea prejudiciului este societatea de asigurări, însă aceasta într-un anumit plafon prestabilit, la eventualul excedent urmând a fi obligat inculpatul. Or, a-l exclude *a priori* pe inculpat din sfera subiecților pasivi ai acțiunii civile numai pentru că a fost introdus asigurătorul în calitate de parte responsabilă civilmente este greșit, de vreme ce obligația de reparare a prejudiciului poate fi partajată între aceștia. Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat în sens contrar opiniei noastre, reținând că *varianta de răspuns de la litera B nu poate fi corectă, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 86 CPP, persoana care, potrivit legii civile, are obligația legală sau convențională de a repara în întregime sau în parte, singură sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune și care este chemată să răspundă în proces este parte în proces și se numește parte responsabilă civilmente. Rezultă că se poate exercita în anumite situații acțiunea civilă doar împotriva părții responsabile civilmente (spre exemplu, asigurătorul, în cazul asigurării obligatorii de răspundere civilă – Decizia nr. 1/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii).*

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, față de dispozițiile art. 335 alin. (4) CPP, care stabilesc participanții în procedura de confirmare a ordonanței de redeschidere a urmăririi penale, printre aceștia nefiind menționată și persoana vătămată. Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat în același sens, reținând că *nu poate fi corectă varianta de răspuns de la litera C, deoarece procedura de confirmare a redeschiderii urmăririi penale, atunci când redeschiderea a fost dispusă de către procurorul ierarhic superior ca urmare a admiterii plângerii persoanei vătămate pe care aceasta a formulat-o împotriva ordonanței de clasare este supusă reglementării din art. 335 alin. (4) CPP, care prevede că judecătorul de cameră preliminară hotărăște prin încheiere motivată, în camera de consiliu, cu citarea suspectului sau, după caz, a inculpatului și cu participarea procurorului. Astfel, rezultă că, în această procedură, persoana vătămată nu se citează, chiar dacă redeschiderea urmăririi penale s-a realizat ca urmare a plângerii sale adresate procurorului ierarhic.*

63. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Persoana vătămată care pune în mișcare și exercită acțiunea civilă în procesul penal se numește parte civilă [art. 84 alin. (1) CPP].

Legea îi recunoaște părții civile aceleași drepturi pe care i le recunoaște persoanei vătămate, de altfel, calitatea de parte civilă a persoanei care a suferit o vătămare prin infracțiune nu înlătură dreptul acestei persoane de a participa în calitate de persoană vătămată în aceeași cauză [art. 85

alin. (2) CPP]. Așa fiind, persoana vătămată care exercită acțiunea civilă în procesul penal își va putea folosi drepturile procesuale circumscrise ambelor laturi ale procesului penal.

Raportându-ne la variantele de răspuns, reținem că partea civilă poate renunța la pretențiile civile oricând în cursul procesului penal, până la terminarea dezbaterilor în apel [art. 22 alin. (1) CPP], spre acest sfârșit, așa cum este firesc, nefiind necesar ca inculpatul să își dea acordul. Spunem că este firesc să nu i se ceară acordul inculpatului, întrucât renunțarea la pretențiile civile are natura unei renunțări la dreptul pretins, și nu a unei renunțări la judecată.

Partea civilă are dreptul să dispună asupra căii de atac a apelului, în sensul renunțării de a o declara [art. 414 alin. (1) CPP] ori, dacă aceasta a fost anterior declarată, în sensul retragerii ei [art. 415 alin. (1) CPP].

Dreptul persoanei vătămate și al părții civile de a consulta dosarul este reglementat expres prin dispozițiile art. 81 alin. (1) lit. e) CPP.

Față de toate acestea, răspunsurile corecte sunt cele de la literele B și C.

64. Răspuns: C *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Începerea cercetării judecătorești în fața instanței de judecată marchează momentul în care organul de jurisdicție administrează probele cauzei în vederea rezolvării raportului de conflict. Așadar, cu toate că legea procesuală penală nu stabilește precis acest moment procesual, cercetarea judecătorească este considerată începută odată cu administrarea în fața instanței de judecată a primei probe (e.g. audierea inculpatului, a persoanei vătămate, a martorilor etc.).

Stabilirea momentului de debut al cercetării judecătorești este extrem de importantă, întrucât reprezintă momentul până la care trebuie stabilit cadrul procesual. Astfel, de pildă, până la începerea cercetării judecătorești, persoana vătămată se poate constitui parte civilă în procesul penal [art. 20 alin. (1) CPP].

Tot până la acest moment procesual, în viziunea legiuitorului, putea fi introdusă în cauză partea responsabilă civilmente la cererea părții îndreptățite potrivit legii civile [art. 21 alin. (1) CPP]. Această soluție legislativă a fost găsită în dezacord cu Legea fundamentală, prin *Decizia nr. 257/2017* (M. Of. nr. 472 din 22.06.2017) Curtea Constituțională statuând că posibilitatea persoanei vătămate care s-a constituit parte civilă de a solicita introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente după închiderea procedurii de cameră preliminară este de natură a aduce atingere dreptului de acces la justiție și dreptului la apărare al părții responsabile civilmente.

Partea civilă are dreptul, în tot cursul procesului penal, însă nu mai târziu de terminarea cercetării judecătorești, să îndrepte erorile materiale din cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă, să mărească ori să micșoreze întinderea pretențiilor sau să solicite repararea prejudiciului material prin plata unei despăgubiri bănești, dacă repararea în natură nu mai este posibilă [art. 20 alin. (5) CPP].

Concluzionând, varianta de la litera A este eronată, întrucât se află în dezacord cu dispozițiile art. 21 alin. (1) CPP, astfel cum acestea au fost interpretate prin Decizia CCR nr. 257/2017, varianta de la litera B este eronată, întrucât dezbaterile pe fond în fața instanței de judecată au loc ulterior terminării cercetării judecătorești, iar varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 20 alin. (5) lit. b) CPP.

65. Răspuns: B (NB! În prezent, niciun răspuns nu este corect) *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Din interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (2) CPP rezultă că introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente poate avea loc la cererea facultativă a părții îndreptățite potrivit legii civile sau la cererea obligatorie a procurorului, atunci când exercită acțiunea civilă. Prin urmare, în raport de cadrul juridic aplicabil, introducerea părții responsabile civilmente nu poate fi dispusă de instanță, din oficiu, și nici la cererea inculpatului, acesta nefiind parte îndreptățită potrivit legii civile. Părțile îndreptățite potrivit legii civile sunt acele persoane care au dreptul de a obține despăgubiri pentru faptele cauzatoare de prejudicii ale inculpatului [M. UDROIU (coord.), *op. cit.*, p. 147].

În ceea ce privește momentul procesual până la care partea responsabilă civilmente putea fi introdusă în procesul penal, respectiv până la începerea cercetării judecătorești, trebuie avut în vedere că, prin *Decizia nr. 257/2017* (M. Of. nr. 472 din 22.06.2017), Curtea Constituțională a constatat că *sintagma „în termenul prevăzut la art. 20 alin. (1)" din cuprinsul art. 21 alin. (1) CPP este neconstituțională*. Pentru pronunțarea acestei soluții, Curtea a reținut că, în condițiile în care

constituirea ca parte civilă a persoanei vătămate se poate face în orice fază procesuală „până la începerea cercetării judecătorești" – introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente, ca și posibilitatea părții responsabile civilmente de a interveni în procesul penal fiind corelate cu declarația de constituire de parte civilă în procesul penal –, exercitarea efectivă de către partea responsabilă civilmente a drepturilor procesuale – recunoscute de lege și statuate în jurisprudența instanței de control constituțional – în faza camerei preliminare, așadar, liberul acces al acestei părți, depinde exclusiv de manifestarea de voință a persoanei vătămate. Or, Curtea constată că persoana vătămată, constituită ca parte civilă în procesul penal, are interese contrare părții responsabile civilmente, așa încât există posibilitatea ca aceasta să își exercite dreptul de a reclama reparații prin mijlocirea organelor judiciare în mod abuziv, cu scopul de a limita/exclude accesul părții responsabile civilmente în faza camerei preliminare care, astfel cum s-a arătat în precedent, are o importanță deosebită asupra fazelor de judecată ulterioare prin prisma obiectului ei. În aceste condiții, reamintind și necesitatea participării părții responsabile civilmente cu drepturi procesuale depline în procedura camerei preliminare, Curtea a constatat că posibilitatea persoanei vătămate, care s-a constituit parte civilă, de a solicita introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente „până la începerea cercetării judecătorești", în orice fază procesuală, inclusiv după închiderea procedurii de cameră preliminară, este de natură a aduce atingere dreptului de acces liber la justiție al părții responsabile civilmente, consacrat de art. 21 din Legea fundamentală.

În raport de considerentele acestei decizii, dispozițiile art. 21 alin. (1) CPP trebuie interpretate în sensul posibilității introducerii în cauză a părții responsabile civilmente, la cererea părții civile sau a procurorului, numai până la finalul fazei de urmărire penală, pentru a da posibilitatea acesteia de a-și exercita plenar drepturile procesuale, începând cu faza camerei preliminare [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), *op. cit.*, p. 87]. Desigur, opinia doctrinară citată nu trebuie privită în termeni stricți, imperativi, întrucât asigurarea dreptului părții responsabile civilmente de a formula cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, în vederea realizării unui echilibru între drepturi fundamentale relative aflate în concurs, și anume dreptul de acces liber la justiție și dreptul la apărare ale persoanei vătămate ce se constituie parte civilă, pe de o parte, și, pe de altă parte, dreptul de acces liber la justiție și dreptul la apărare ale părții civilmente responsabile, poate fi realizată și prin introducerea în proces a acestei părți la debutul procedurii de cameră preliminară.

66. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014; primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (3) CPP, partea responsabilă civilmente are posibilitatea să intervină în procesul penal oricând până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță de judecată, luând procedura în stadiul în care se află la momentul intervenției. Așa fiind, partea responsabilă civilmente are libertatea să intervină în procesul penal, asumându-și însă că actele efectuate în lipsa ei nu vor fi refăcute în contradictoriu cu ea și, mai mult, că nu se mai poate folosi de anumite apărări în ipoteza depășirii momentului procesual până la care se puteau face.

Față de toate acestea, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera C.

67. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Această întrebare ridică aceeași problemă de drept, respectiv care este momentul până la care partea civilmente responsabilă are dreptul să intervină în procesul penal. Potrivit dispozițiilor art. 21 alin. (3) CPP, partea responsabilă civilmente, luând procedura în stadiul în care se află, are dreptul să intervină în procesul penal oricând până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță de judecată.

Așadar, cum citirea actului de sesizare a instanței este anterioară terminării cercetării judecătorești și etapa dezbaterilor pe fond este o activitate ulterioară acestui moment, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

68. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Partea responsabilă civilmente poate fi introdusă în procesul penal la cererea expresă a persoanei care exercită acțiunea civilă, așadar, la cererea fie a părții civile [art. 21 alin. (1) CPP], fie a procurorului [art. 21 alin. (2) CPP]. Participarea la procesul penal a părții responsabile civilmente poate fi realizată și fără introducerea forțată a acesteia la cererea părții îndreptățite potrivit legii civile, dacă

partea responsabilă civilmente declară că dorește să intervină în proces, luând procedura din stadiul în care se află la momentul intervenției [art. 21 alin. (3) CPP]. Manifestarea în acest sens a părții responsabile civilmente poate fi acceptată dacă are loc până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță de judecată.

De regulă, când partea responsabilă civilmente participă la proces, în cazul admiterii acțiunii civile, va fi obligată la plata despăgubirilor în solidar cu inculpatul. Există situații când partea responsabilă civilmente este obligată singură la repararea prejudiciului, de pildă, cazul fostului Fond de protecție a victimelor străzii (în prezent, Biroul Asigurătorilor de Autovehicule din România) [a se vedea, în acest sens, ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 3/2010* (M. Of. nr. 866 din 23.12.2010)] sau cazul societății de asigurare [a se vedea, în acest sens, ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 1/2016* (M. Of. nr. 258 din 06.04.2016)].

Constatăm, astfel, că este corectă varianta de la litera C.

| 69. Răspuns: B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Din interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (2) raportat la art. 20 alin. (1) CPP, rezultă că introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente poate avea loc, la cererea părții civile sau a procurorului, până la începerea cercetării judecătorești, și nu până la terminarea acestei etape. Mai mult decât atât, în prezent, ca urmare a pronunțării *Deciziei CCR nr. 257/2017* (M. Of. nr. 472 din 22.06.2017), introducerea în cauză a părții responsabile civilmente, la cererea părții civile sau a procurorului, se poate realiza numai în cursul fazei de urmărire penală sau la debutul procedurii de cameră preliminară, pentru a da posibilitatea acesteia de a-și exercita plenar drepturile procesuale începând cu faza camerei preliminare. Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și C nu sunt corecte.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, constatăm că aceasta este corectă, în raport de dispozițiile art. 21 alin. (3) CPP, potrivit cărora partea responsabilă civilmente poate interveni în procesul penal până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță de judecată, luând procedura din stadiul în care se află în momentul intervenției. Evidențiem că modificarea adusă de decizia invocată cadrului normativ aplicabil este strict în legătură cu introducerea *forțată* a părții responsabile civilmente, neafectând în vreun fel cadrul de exercitare liberă de către aceasta a dreptului de a interveni în procesul penal, atât timp cât își asumă luarea procedurii din stadiul în care se află.

| 70. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

De lege lata, legea îi permite părții civile, până la terminarea cercetării judecătorești, *(i)* să îndrepte erorile materiale strecurate în cuprinsul cererii de constituire de parte civilă, *(ii)* să mărească ori să micșoreze întinderea pretențiilor și *(iii)* să solicite repararea prin echivalent când repararea în natură nu mai este posibilă [art. 20 alin. (5) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, variantele de răspuns de la literele A și C sunt eronate.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, introducerea în cauză a părții responsabile civilmente la cererea persoanei îndreptățite fiind posibilă, în contextul *Deciziei CCR nr. 257/2017* (M. Of. nr. 472 din 22.06.2017), numai în cursul urmăririi penale ori în procedura de cameră preliminară, în timp util (de pildă, prin formularea unei cereri în acest sens de către persoana îndreptățită potrivit legii civile).

| 71. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

În raport de dispozițiile art. 223 CPP care reglementează condițiile în care se poate lua măsura arestării preventive, constatăm că este obligatoriu ca în cauză să fie pusă în mișcare acțiunea penală, moment procesual în raport de care suspectul dobândește calitatea de inculpat, calitate obligatorie pentru luarea măsurii arestării preventive. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, aceasta este corectă în raport de dispozițiile art. 81 alin. (2) CPP, potrivit cărora persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală printr-o faptă penală pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu și care nu dorește să participe la procesul penal trebuie să înștiințeze despre aceasta organul judiciar, care, dacă apreciază necesar, o va putea audia în calitate de martor.

Ca regulă generală, potrivit art. 309 alin. (1) CPP, acțiunea penală se pune în mișcare de procuror, prin ordonanță, în cursul urmăririi penale, când acesta constată că există probe din care rezultă

că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute la art. 16 alin. (1). O situație excepțională de punere în mișcare a acțiunii penale regăsim în cazul infracțiunilor de audiență, al căror regim este reglementat în art. 360 CPP. Potrivit dispozițiilor aplicabile, dacă în cursul ședinței se săvârșește o faptă prevăzută de legea penală, procurorul care participă la judecată poate declara că începe urmărirea penală, pune în mișcare acțiunea penală și îl poate reține pe suspect sau pe inculpat. Astfel, și varianta de răspuns de la litera C este corectă. Trebuie să facem însă mențiunea, în ceea ce privește această variantă de răspuns, că acțiunea penală nu este pusă în mișcare (oral) de către procuror în cauza pendinte aflată pe rolul instanței. Așadar, prin această măsură nu se extinde acțiunea penală pe care o exercită procurorul în cauza aflată deja pe rolul instanței de judecată, ci se creează cadrul procesual într-un nou proces penal ce debutează cu faza urmăririi penale, pe care procurorul o deschide prin declarațiile sale orale consemnate în încheierea de ședință. Prin urmare, referitor la această variantă de răspuns, nu trebuie să se înțeleagă că persoana care a săvârșit infracțiunea de audiență va fi trasă la răspundere penală într-un proces penal care va debuta direct cu faza judecății.

| 72. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Potrivit art. 29 CPP, participanții în procesul penal sunt organele judiciare, avocatul, părțile, subiecții procesuali principali, precum și alți subiecți procesuali. Persoana vătămată, subiect procesual principal [art. 33 alin. (1) CPP], este persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală (art. 79 CPP). Din definiția legală rezultă că persoană vătămată pot fi atât o persoană fizică, cât și o persoană juridică. Martorul, alt subiect procesual, este persoana care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală [art. 114 alin. (1) CPP]. Pot fi audiați în calitate de martor atât majorul, cât și minorul, pentru acesta din urmă legea procesuală penală reglementând dispoziții speciale privind audierea (art. 124 CPP). Calitatea de martor are întâietate față de calitatea de avocat, cu privire la faptele și împrejurările de fapt pe care persoana le-a cunoscut înainte de a dobândi această calitate [art. 114 alin. (3) CPP]. Corelativ, nu poate participa în calitate de avocat martorul citat în cauză [art. 88 alin. (2) lit. b) CPP].

Față de aceste explicații, varianta de la litera B este singura corectă.

NB! Raportat la *Decizia CCR nr. 637/2021* (M. Of. nr. 1155 din 06.12.2021), reținem că varianta de la litera B nu mai este, în prezent, valabilă pentru toate situațiile. Astfel, persoana care a fost citată în calitate de martor poate fi avocat dacă *(i)* se află în vreuna dintre situațiile prevăzute la art. 117 alin. (1) lit. a) și b) CPP și *(ii)* refuză să declare în calitate de martor.

12. Competența organelor judiciare

| 73. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Noțiunea de competență are în materie procesuală penală un înțeles specific, constând în împuternicirea (capacitatea, aptitudinea) recunoscută de lege unui organ judiciar de a efectua acte specifice într-o anumită cauză penală, cu excluderea de la această activitate judiciară a celorlalte organe de urmărire sau instanțe judecătorești (*lato sensu*). Împuternicirea acordată de lege cuprinde, în primul rând, dreptul, puterea organului judiciar de a urmări, dispune asupra drepturilor și libertăților persoanei, de a verifica legalitatea trimiterii ori netrimiterii în judecată sau de a judeca o anumită cauză penală, care conferă autoritate juridică actelor procesuale ce se efectuează; împuternicirea cuprinde, în al doilea rând, obligația acestor organe de a soluționa ori judeca pricinile repartizate prin lege, orice refuz fiind considerat ca o încălcare a obligațiilor de serviciu (GR.GR. THEODORU, *Tratat de Drept procesual penal*, ed. a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2013, p. 240).

Competența funcțională este stabilită în funcție de activitatea pe care organul judiciar este abilitat legal să o desfășoare (urmărirea penală, verificarea legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată etc.), determinare care trebuie realizată inclusiv în cadrul aceleiași categorii de organe judiciare. Astfel, de pildă, organul de cercetare penală are competența funcțională de a efectua urmărirea penală ori de câte ori competența nu este stabilită în favoarea altui organ de urmărire penală. Tot astfel, judecătorul de cameră preliminară are competența funcțională să verifice legalitatea trimiterii în judecată ori să soluționeze contestația formulată împotriva modului de soluționare a cererilor și excepțiilor.

Referitor la prezenta întrebare, reținem că instanțele judecătorești sunt singurele organe jurisdicționale care au competența funcțională să rezolve raportul de conflict, atât în primă instanță, cât și în cadrul judecării apelului.

Competența de drept comun de judecată în primă instanță aparține judecătoriei [art. 35 alin. (1) CPP], competența revenind acestei instanțe judecătorești ori de câte ori nu este atribuită legal tribunalului, curții de apel ori Înaltei Curți de Casație și Justiție. De regulă, competența de judecată în primă instanță este determinată la data sesizării instanței, în cursul procedurii de cameră preliminară ori ulterior, în cursul judecății (în primă instanță), însă poate suporta modificări în cazul schimbării calității inculpatului (art. 48 CPP) sau a încadrării juridice date faptei (art. 49 CPP).

Față de toate acestea, se constată că varianta de răspuns de la litera A este corectă, competența de judecată în primă instanță a inculpaților avocați revenind curților de apel [art. 38 alin. (1) lit. d) CPP], indiferent de natura infracțiunii ori dacă inculpatul își pierde această calitate după citirea actului de sesizare a instanței [art. 48 alin. (1) lit. b) CPP].

Varianta de la litera B este eronată, întrucât schimbarea încadrării juridice într-o infracțiune dată în competența instanței inferioare nu determină pierderea competenței instanței sesizate [art. 49 alin. (1) CPP], dacă această măsură a fost dispusă ulterior începerii cercetării judecătorești [art. 47 alin. (2) CPP].

Varianta de la litera C este eronată, întrucât competența de judecată a cauzelor reunite revine întotdeauna instanțelor civile, dacă măcar unul dintre inculpați este civil [art. 44 alin. (4) CPP].

74. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Am arătat anterior că prin competență funcțională se înțelege acea formă de competență care stabilește sfera de atribuții ce revine fiecărui organ judiciar penal prin care acestea se disting în cadrul competenței generale. În ceea ce privește organele de jurisdicție, prin prisma competenței funcționale este împărțită jurisdicția (*i.e.* judecător de drepturi și libertăți, judecător de cameră preliminară, instanță care judecă în primă instanță, instanță de apel etc.).

Raportat la toate acestea, reținem că toate instanțele judecătorești din sistemul nostru de justiție au competența funcțională să judece în primă instanță, tribunalele (civil), curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție au competența să soluționeze contestațiile, iar curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție au competența să soluționeze apelurile.

Față de cele arătate, se constată că variantele de la literele A și B sunt corecte. Varianta de la litera C este eronată, întrucât curțile de apel au competența funcțională să soluționeze apelurile.

75. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Potrivit art. 48 alin. (1) lit. a) CPP, când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă să judece, chiar dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, când fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale făptuitorului.

În același timp, potrivit dispozițiilor art. 48 alin. (2) CPP, dobândirea calității după săvârșirea infracțiunii nu determină schimbarea competenței, cu excepția infracțiunilor săvârșite de persoanele prevăzute la art. 40 alin. (1). Din interpretarea acestor dispoziții legale rezultă că dobândirea calității de deputat după săvârșirea infracțiunii, în faza judecății în primă instanță, atrage competența Înaltei Curți de Casație și Justiție. Față de acest cadru normativ, observăm că variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 48 alin. (1) CPP rezultă că, atunci când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța nu mai rămâne competentă să judece dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, iar fapta nu are legătură cu atribuțiile de serviciu ale făptuitorului ori nu s-a dat citire actului de sesizare a instanței. Prin urmare, în enunțul dat, instanța nu mai rămâne competentă să judece cauza privind pe inculpatul care și-a pierdut calitatea de avocat și care a comis o infracțiune de viol, infracțiune care, evident, nu are legătură cu respectiva calitate, iar cauza se află în procedura de cameră preliminară.

76. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, de regulă, dobândirea calității speciale ulterior săvârșirii infracțiunii nu determină schimbarea competenței. Singura excepție prevăzută de lege în acest sens este cea prevăzută la art. 48 alin. (2) teza a II-a CPP, dobândirea unei calități dintre cele prevăzute la art. 40

alin. (1) CPP anterior pronunțării sentinței de către prima instanță conducând în toate cazurile la schimbarea competenței organelor judiciare. Așadar, raportat la datele enunțului completate cu cele rezultate din variantele de răspuns, Judecătoria Ploiești va dispune, prin sentință, declinarea competenței în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanță care, sesizată derivat, va decide dacă va menține probele administrate, actele îndeplinite și măsurile dispuse de judecătorie [art. 50 alin. (2) CPP]. Așa fiind, variantele de la literele B și C sunt corecte.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât în acest caz de schimbare a calității inculpatului nu interesează dacă fapta reținută în sarcina acestuia are legătură cu atribuțiile sale de serviciu.

77. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Dispozițiile referitoare la competența materială (și personală) a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente, sunt prevăzute sub sancțiunea nulității absolute [art. 281 alin. (1) lit. b) CPP]. Așa se explică opțiunea legiuitorului de a limita posibilitatea invocării excepției de necompetență materială (și personală) a instanței superioare celei competente potrivit legii până la un anumit moment procesual (*i.e.* începerea cercetării judecătorești), în timp ce invocarea excepției de necompetență materială (și personală) a instanței inferioare celei legal competente se poate face în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive.

Față de aceste considerente de ordin teoretic, remarcăm că schimbarea încadrării juridice a faptei deduse judecății presupune și schimbarea competenței materiale a instanței, instanța superioară în grad celei sesizate cu rechizitoriu devenind competentă să judece cauza în primă instanță. În acest context, judecătoria își va declina competența în favoarea tribunalului. Reciproca nu este însă valabilă, în contextul în care tribunalul schimbă încadrarea juridică într-o infracțiune dată în competența judecătoriei tot ulterior începerii cercetării judecătorești [art. 49 alin. (1) coroborat cu art. 47 alin. (2) CPP].

În aceste condiții, variantele de la literele B și C sunt corecte.

78. Răspuns: (grilă anulată) ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Potrivit art. 41 alin. (1) CPP, competența teritorială este determinată, în ordine, de: a) locul săvârșirii infracțiunii; b) locul în care a fost prins suspectul sau inculpatul; c) locuința suspectului sau inculpatului persoană fizică ori, după caz, sediul inculpatului persoană juridică, la momentul la care a săvârșit fapta; d) locuința sau, după caz, sediul persoanei vătămate. În același timp, în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (3) CPP, urmărirea penală a infracțiunilor săvârșite în condițiile prevăzute la art. 41 se efectuează de către organul de urmărire penală din circumscripția instanței competente să judece cauza, dacă legea nu dispune altfel. În cazul în care urmărirea penală nu se efectuează cu respectarea acestei ordini, în temeiul art. 41 alin. (5) CPP, organul de urmărire penală este obligat să respecte ordinea de prioritate stabilită de alin. (1) și să sesizeze instanța astfel competentă, chiar dacă aceasta va însemna sesizarea unei alte instanțe de judecată decât cea pe lângă care funcționează [M. UDROIU (coord.), *op. cit.*, p. 200].

Din enunțul întrebării analizate se poate observa că urmărirea penală nu s-a efectuat de către organul de urmărire penală competent în raport de dispozițiile art. 41 alin. (1) CPP, respectiv de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Arad, motiv pentru care, față de dispozițiile alin. (5) al aceluiași articol, această ordine de preferință trebuie avută în vedere la momentul sesizării instanței, acesta fiind motivul sesizării Judecătoriei Arad, în circumscripția căreia a fost comisă fapta.

Pentru aceste considerente, observăm că varianta corectă de răspuns este cea de la litera A, care le exclude pe celelalte.

Deși această întrebare a fost anulată, întrucât competența teritorială a instanțelor judecătorești nu a fost cuprinsă în tematica pentru acel examen, am considerat utilă motivarea răspunsului corect.

79. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Raportat la variantele de răspuns, instituția competenței teritoriale și a conflictului de competență sunt incidente în speță, astfel încât sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și B.

Într-adevăr, Judecătoria Sectorului 2 București și-a declinat competența după criteriul teritorului în favoarea Judecătoriei Pitești, instanță care și-a declinat competența la rândul ei în favoarea primei instanțe, ivindu-se astfel un conflict negativ de competență.

Constatăm în acest context că în mod greșit Judecătoria Pitești a trimis cauza Judecătoriei Sectorului 2 București, întrucât, în realitate, conform dispozițiilor art. 51 alin. (2) CPP, constatând ivit

conflictul de competență, Judecătoria Pitești trebuia să sesizeze instanța ierarhic superioară, respectiv Înalta Curte de Casație și Justiție, în vederea soluționării conflictului negativ de competență. Totodată, Judecătoria Pitești trebuia să rețină dosarul cauzei în vederea luării măsurilor și efectuării actelor care reclamă urgență (de pildă, această instanță va verifica periodic, dacă este cazul, legalitatea și temeinicia măsurii preventive luate față de inculpat).

Conflictul negativ de competență va fi soluționat de către instanța supremă de urgență, printr-o încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac [art. 51 alin. (6) CPP], stabilind competența în favoarea Judecătoriei Sectorului 2 București.

Judecătoria Sectorului 2 București este competentă să judece cauza în primă instanță, întrucât această instanță a admis excepția de necompetență teritorială invocată cu neobservarea dispozițiilor art. 47 alin. (2) și (3) CPP, respectiv ulterior începerii cercetării judecătorești.

În acest caz, instanța care inițial nu fusese competentă a devenit competentă să judece cauza prin depășirea momentului până la care își putea invoca legal necompetența, declinarea judecării cauzei în favoarea altei instanțe fiind nelegală.

80. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Excepțiile de necompetență pot fi invocate din oficiu, de către procuror, de către persoana vătămată sau de către părți [art. 47 alin. (4) CPP], cu respectarea strictă a momentelor procesuale până la care excepția poate fi invocată.

Astfel, excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței inferioare celei competente potrivit legii poate fi invocată în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive [art. 47 alin. (1) CPP].

Excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței superioare celei competente potrivit legii poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești [art. 47 alin. (2) CPP]. În aceleași condiții poate fi invocată și excepția de necompetență teritorială [art. 47 alin. (3) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, pentru că în speță incidentă este chestiunea necompetenței teritoriale, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

81. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Potrivit dispozițiilor art. 51 alin. (4) CPP, până la soluționarea conflictului *pozitiv* de competență, judecata se suspendă. Rezultă, astfel, că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Remarcăm alegerea legiuitorului de a limita efectul suspensiv al ivirii unui conflict de competență strict la cel pozitiv, întrucât, în cazul conflictului negativ, prin ipoteză, organele judiciare se consideră necompetente, așadar, procesul penal nu ar fi continuat.

De menționat că, și în situația în care judecata se suspendă, instanța care și-a declinat competența ori care s-a declarat competentă cea din urmă ia măsurile și efectuează actele ce reclamă urgență [art. 51 alin. (5) CPP].

82. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Variantele de răspuns pun în evidență aspecte care aparțin atât competenței materiale, cât și competenței funcționale a instanțelor judecătorești.

Competența materială (*ratione materiae*) reprezintă acea formă fundamentală și uneori absolută de competență, prin intermediul căreia se stabilește, între organe judiciare de grade diferite, dar cu aceeași competență funcțională, care va soluționa anumite categorii de cauze penale. *Competența funcțională* (*ratione oficii*) reprezintă o formă fundamentală și absolută de competență, prin intermediul căreia se determină competența generală a unui organ judiciar în raport cu celelalte tipuri de organe judiciare. Competența funcțională determină *sfera atribuțiilor speciale* exercitate de un organ judiciar în cadrul competenței sale generale (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 127-128).

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, tribunalul judecă în primă instanță infracțiunile expres prevăzute la art. 36 alin. (1) CPP și soluționează conflictele de competență ivite între judecătoriile din circumscripția sa, precum și contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie, în cazurile prevăzute de lege.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât judecătoria judecă în primă instanță numai acele infracțiuni care nu sunt date prin lege în competența altor instanțe (instanță de drept comun).

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât, în primul rând, curtea de apel nu are competența să soluționeze recursuri în interesul legii și, în al doilea rând, răspunsul este incomplet, curtea de apel având competența funcțională să judece cauze și în primă instanță.

83. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Competența materială (*ratione materiae*) este forma competenței determinată de infracțiunea ce face obiectul cauzei și în raport de care se stabilește care dintre organele judiciare de grad superior sau inferior poate urmări ori judeca respectiva cauză. Derogatorie de la competența materială este competența după calitatea persoanei (*ratione personae*), ce este determinată de o anumită calitate a subiectului *activ* al infracțiunii. În enunțul dat se poate observa că respectiva calitate de magistrat-asistent nu este deținută de subiectul activ al infracțiunii, pentru a atrage aplicabilitatea competenței după calitatea persoanei, ci de cel pasiv, fiind obligatorie, astfel, aplicarea regulii generale a competenței după materie în raport de infracțiunea dedusă judecății. Față de aceste considerente, în raport de dispozițiile art. 36 alin. (1) lit. a) CPP, potrivit cărora tribunalul judecă în primă instanță infracțiunile de omor, observăm că varianta corectă de răspuns este cea de la litera A.

84. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (1) lit. a) CPP, infracțiunea de omor (art. 188 CP) este judecată în primă instanță de tribunal. Așadar, în cazul în care pentru determinarea pe verticală a competenței instanței judecătorești este luată în considerare strict infracțiunea care face obiectul cauzei penale, nu și eventuala calitate specială a acuzatului, competența să judece cauza în primă instanță va reveni în toate cazurile tribunalului.

Raportat la enunțul întrebării, se observă că acuzatul a săvârșit infracțiunea de omor fără a avea o calitate specială, însă ulterior, după începerea urmăririi penale, devine notar public.

Problema în această situație este aceea de a ști dacă dobândirea vreunei calități speciale determină modificări în ceea ce privește competența organelor judiciare. Situația de drept este reglementată prin dispozițiile art. 48 alin. (2) CPP, potrivit cărora dobândirea calității speciale după săvârșirea infracțiunii nu determină schimbarea competenței, cu excepția infracțiunilor săvârșite de persoanele prevăzute la art. 40 alin. (1) CPP.

Cum calitatea de notar public nu se numără printre cele prevăzute la art. 40 alin. (1) CPP, conchidem că dobândirea ulterioară a acestei calități nu este de natură să modifice competența materială a organelor judiciare.

Așa fiind, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera B.

85. Răspuns: C (NB! În prezent, A și C) ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Așa cum am arătat, față de dispozițiile art. 40 CPP, instanța supremă are competența funcțională să judece în primă instanță (după materie, infracțiunea de înaltă trădare, și după calitatea persoanei, senatori, deputați etc.), să judece în apel (apelurile formulate împotriva sentințelor pronunțate de curțile de apel ori de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție), să soluționeze contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție), să judece recursurile în casație și alte cauze anume prevăzute de lege.

Raportat la aceste considerente, varianta de la litera A este în prezent corectă, competența după calitatea de judecător al Curții Militare de Apel este stabilită în favoarea instanței supreme [art. 40 alin. (1) CPP, modificat prin Legea nr. 49/2022 (M. Of. nr. 244 din 11.03.2022)]. Varianta de la litera B este greșită, întrucât calitatea de grefier nu este una dintre cele care atrag vreo competență specială, pe de o parte, iar, pe de altă parte, calitatea subiectului pasiv nu interesează în economia dispoziției (atrage competența personală a unui organ de jurisdicție doar calitatea suspectului sau a inculpatului, nu și a altor subiecți procesuali). Varianta de la litera C este corectă, instanța supremă judecând apelul declarat împotriva sentinței pronunțate de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanță competentă să judece cauza în primă instanță [art. 40 alin. (1) CPP].

86. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Enunțul întrebării surprinde, pe de o parte, care sunt calitățile speciale care determină, atrag competența personală a instanțelor judecătorești, iar, pe de altă parte, dacă pierderea ori, din contră, dobândirea unei calități speciale este de natură să modifice competența acestor organe judiciare.

În ordinea variantelor de răspuns, reținem că, de regulă, dobândirea unei calități speciale ulterior săvârșirii infracțiunii și, *a fortiori*, ulterior sesizării instanței nu determină schimbarea competenței [art. 48 alin. (2) CPP, cu excepția infracțiunilor săvârșite de persoanele prevăzute la art. 40 alin. (1) – n.n.]. Așadar, cu toate că infracțiunile comise de avocați sunt date în competența curților de apel [art. 38 alin. (1) lit. d) CPP], pentru a fi atrasă competența acestei instanțe, este necesar ca infracțiunea să fi fost săvârșită *ulterior* dobândirii calității speciale de către suspect sau inculpat, nu anterior acestui moment. De aceea, varianta de la litera A este greșită.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât expertul judiciar nu este o calitate dintre cele care atrag competența personală a organelor judiciare.

În fine, varianta de răspuns de la litera C are în vedere, de această dată, *pierderea calității speciale*, în speță aceea de procuror. Cu privire la aceasta, față de dispozițiile art. 48 alin. (1) CPP, reținem că pierderea calității speciale care a atras competența personală a instanței nu determină schimbarea competenței dacă *(i)* fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale făptuitorului sau *(ii)* s-a dat citire actului de sesizare a instanței. Dintre cele două ipoteze, prima se verifică cu necesitate, întrucât infracțiunea de represiune nedreaptă (art. 283 CP) are subiect activ circumstanțiat, organ de cercetare penală, procuror, judecător ori instanță de judecată. Așa fiind, dacă infracțiunea are legătură cu atribuțiile de procuror ale inculpatului, pierderea ulterioară a calității nu determină schimbarea competenței.

Pentru aceste motive, varianta de la litera C este corectă.

87. Răspuns: A, B (NB! În prezent, doar A) ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

După calitatea persoanei, curtea de apel judecă infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii, tribunale și procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe [art. 38 alin. (1) lit. c) CPP], infracțiunile săvârșite de avocați, notari publici, executori judecătorești, de controlorii financiari ai Curții de Conturi, precum și auditori publici externi [art. 38 alin. (1) lit. d) CPP], infracțiunile săvârșite de șefii cultelor religioase organizate în condițiile legii și de ceilalți membri ai înaltului cler, care au cel puțin rangul de arhiereu sau echivalent acestuia [art. 38 alin. (1) lit. e) CPP], infracțiunile săvârșite de magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție [art. 38 alin. (1) lit. f) CPP] și infracțiunile săvârșite de membrii Curții de Conturi, de președintele Consiliului Legislativ, de Avocatul Poporului, de adjuncții Avocatului Poporului și de chestori [art. 38 alin. (1) lit. g) CPP].

Față de această enumerare, se constată că, în prezent, varianta de răspuns de la litera A este singura corectă, prin Legea nr. 49/2022 competența de a judeca în primă instanță infracțiunile săvârșite de judecătorii de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel, precum și de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe fiind atribuită Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Relativ la varianta de răspuns de la litera B, este de reținut transferul competenței speciale a instanțelor militare în favoarea unei instanțe civile de a judeca militari. Altminteri, militarii pot fi deferiți justiției în fața instanței civile numai atunci când au săvârșit infracțiunea în coparticipare cu un inculpat civil.

88. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Competența personală atrasă de calitatea de judecător în cadrul tribunalului militar sau procuror în cadrul parchetului militar care funcționează pe lângă această instanță este stabilită în favoarea Curții Militare de Apel [art. 39 alin. (1) lit. c) CPP]. Gradul militar al magistratului nu interesează în economia stabilirii competenței organelor judiciare militare, având în vedere că, pe de o parte, calitatea de magistrat atrage competența celei mai înalte instanțe militare din ierarhia instanțelor (Curtea Militară de Apel), iar, pe de altă parte, împrejurarea că această instanță este competentă să judece infracțiunile săvârșite de militarii cu cele mai înalte grade, de general, mareșal ori amiral [art. 39 alin. (1) lit. d) CPP].

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

89. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Competența funcțională (*ratione oficii*) reprezintă o formă fundamentală și absolută de competență prin intermediul căreia se determină competența generală a unui organ judiciar în raport cu celelalte tipuri de organe judiciare. Competența funcțională determină *sfera atribuțiilor speciale* exercitate de un organ judiciar în cadrul competenței sale generale (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 127).

Potrivit dispozițiilor art. 36 CPP, tribunalul este competent să judece *în primă instanță* [alin. (1)], ca *instanță de control judiciar* contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie [alin. (2)] și să soluționeze alte cauze anume prevăzute de lege.

Față de aceste dispoziții legale, varianta corectă de răspuns este cea de la litera B. *De lege lata*, tribunalul nu judecă în apel și nu soluționează cereri de strămutare.

90. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Față de cele arătate anterior, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera C [art. 36 alin. (2) teza finală CPP].

Varianta de la litera A este eronată, întrucât tribunalul nu are competența funcțională să soluționeze conflictele de competență ivite între procurorii din cadrul parchetelor de pe lângă judecătoriile din circumscripția sa, această competență revenind, potrivit dispozițiilor art. 63 alin. (4) CPP, procurorului ierarhic superior comun acestora.

Varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, tribunalul neavând în niciun caz competența funcțională de a soluționa cererile de strămutare (art. 71 CPP), această competență revenind curților de apel [art. 38 alin. (1) lit. h) CPP] sau, după caz, Înaltei Curți de Casație și Justiție [art. 40 alin. (4) CPP].

91. Răspuns: C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Competența funcțională a instanțele judecătorești se materializează în două tipuri de activități: de judecată, respectiv de rezolvare a fondului cauzei (are caracter principal), și de soluționare, în sens de activitate de rezolvare pe care jurisdicțională a unor probleme care nu antamează elementele esențiale ale raportului de conflict (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 136). Această distincție pe care doctrina a constatat-o pe bună dreptate nu este folosită în mod coerent de către legiuitor. De aceea, în rezolvarea acestei întrebări trebuie pornit de la premisa competenței generale a tribunalului, prevăzută la art. 36 CPP, și nu raportat la distincția amintită între activitatea de judecată și cea de soluționare.

Așa fiind, varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât calitatea de adjunct al Avocatului Poporului atrage competența după calitatea persoanei în favoarea curții de apel [art. 38 alin. (1) lit. g) CPP]; varianta de la litera B este eronată, întrucât competența de a dispune asupra măsurilor asigurătorii revine instanței competente să judece cauza în fond, or, competența de judecată în primă instanță a infracțiunii de distrugere calificată revine tribunalului [art. 36 alin. (1) lit. a) CPP], astfel, contestația împotriva încheierii de luare a acestei măsuri procesuale nu va putea fi soluționată în niciun caz tot de către tribunal.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 68 alin. (8) CPP.

Comisia de soluționare a contestațiilor a respins contestațiile ca neîntemeiate, reținând că varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât în cuprinsul ipotezei *termenul „judecă" este folosit în sens generic, în sensul de soluționare a unei cauze care intră în competența tribunalului. De altfel, echivalența celor doi termeni este recunoscută de însuși legiuitorul, care, în unele dispoziții legale, folosește termenul „soluționează" pentru a desemna activitatea de judecată desfășurată de instanțele de judecată în cauze în care s-a dispus trimiterea în judecată prin rechizitoriu.*

92. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Varianta de la litera B este singura corectă, cererile de strămutare ori de apel fiind date în competența funcțională a curților de apel [art. 38 alin. (1) lit. h) și alin. (2) CPP] ori a instanței supreme [art. 40 alin. (2) și (4) CPP]. Tribunalul judecă, printre altele, infracțiunile cu privire la care urmărirea penală a fost efectuată de Direcția Națională Anticorupție [art. 36 alin. (1) lit. c) CPP].

93. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Instanța supremă are competență funcțională să judece *în primă instanță* [art. 40 alin. (1) CPP], ca *instanță de control judiciar* [art. 40 alin. (2), (3) și (4) CPP] și să soluționeze alte cauze prevăzute expres de lege.

Competența în primă instanță a instanței supreme poate fi determinată de natura infracțiunii (competență materială), *i.e.* infracțiunea de înaltă trădare, ori de calitatea specială a inculpatului (competență personală), *e.g.*, senatori, deputați etc.

Instanța supremă judecă apelurile formulate împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel și de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B, varianta de răspuns de la litera C fiind eronată. În raport de dispozițiile art. 39 alin. (1) lit. d) CPP, care reglementează competența în acest caz în favoarea curții militare de apel.

94. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Varianta de la litera A este corectă, întrucât punerea în executarea a hotărârilor pronunțate în primă instanță de către Înalta Curte de Casație și Justiție se realizează de către Tribunalul București sau, după caz, de tribunalul militar.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât competența de soluționare a cererilor de strămutare este partajată între curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție, în funcție de distincțiile făcute la art. 71 CPP.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât competența de soluționare a apelurilor este și ea partajată între curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție. Această din urmă instanță judecă exclusiv apelurile îndreptate împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel sau de către Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

95. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Am arătat anterior faptul că instanța supremă judecă apelurile formulate împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel [art. 40 alin. (2) CPP], varianta corectă de răspuns fiind astfel cea de la litera A, în contextul în care competența să judece în primă instanță o infracțiune comisă de un avocat revine curții de apel [art. 38 alin. (1) lit. d) CPP].

96. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Competența funcțională de a soluționa căi ordinare de atac este partajată între tribunale, curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție.

Astfel, calea de atac a contestației este soluționată atât de tribunale [art. 36 alin. (2) teza a II-a CPP] și curți de apel [art. 38 alin. (3) teza finală, art. 39 alin. (3) teza finală CPP], cât și de Înalta Curte de Casație și Justiție [art. 40 alin. (4) teza finală CPP], în funcție de instanța care a pronunțat hotărârea obiect al căii de atac.

Apelul, pe de altă parte, este calea ordinară de atac dată în competența exclusivă a curților de apel [art. 38 alin. (2), art. 39 alin. (2) CPP] și a instanței supreme [art. 40 alin. (2) CPP].

Față de toate acestea, se constată că tribunalul are competența să soluționeze contestații, însă nu are competența să judece apeluri. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este singura corectă.

97. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Am arătat anterior faptul că, în cazul competenței personale, calitatea specială trebuie să existe, de regulă, contemporan săvârșirii infracțiunii. Ca excepție se reține ipoteza în care suspectul sau inculpatul dobândește una dintre calitățile la care se referă art. 40 alin. (1) CPP, situație în care calitatea specială, chiar dobândită ulterior săvârșirii infracțiunii, dar nu mai târziu de judecarea cauzei în primă instanță, va atrage declinarea de competență în favoarea organului judiciar competent. Așa fiind, varianta de la litera A este corectă.

Necompetența teritorială sau, după caz, materială ori personală a instanței inferioare poate fi invocată numai până la un anumit moment procesual, expres prevăzut de lege: până la începerea cercetării judecătorești [art. 47 alin. (2) și (3) CPP]. Consecința depășirii acestui moment conduce la decăderea din dreptul de a mai invoca necompetența instanței în fața căreia se află cauza pendinte, competența rămânând astfel câștigată acestei instanțe. Așadar, cum audierea inculpatului de către instanța de judecată are loc în cadrul cercetării judecătorești, varianta de la litera B este, de asemenea, corectă.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât vizează competența materială (determinată de natura infracțiunii), și nu pe cea funcțională.

Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură) a reținut că *răspunsul este unul corect și nu lasă loc de interpretări, având în vedere dispozițiile special edictate pentru competența atrasă de calitatea făptuitorului. Calitatea personală a suspectului sau a inculpatului care determină competența personală trebuie să existe, ca regulă, la momentul consumării/epuizării infracțiunii. Atunci când dobândirea calității are loc după săvârșirea infracțiunii, stabilirea competenței nu se va realiza potrivit dispozițiilor din materia competenței personale, ci potrivit regulilor de la competența materială,*

excepția făcând dobândirea, după săvârșirea infracțiunii, a unei calități care determină competența personală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, caz în care competența nu se mai stabilește potrivit regulilor de la competența materială, ci după regulile competenței personale. În acest sens sunt avute în vedere dispozițiile exprese cuprinse în art. 48 raportat la art. 40 CPP, precum și doctrina în materie care abordează într-o manieră unitară problematica competenței personale.

Comisia INM a reținut că întrebarea contestată se referă la competență, fiind indicat în barem printre răspunsurile corecte și acela potrivit căruia competența personală se raportează, după caz, la momentul săvârșirii infracțiunii sau la un moment ulterior. Comisia reține că răspunsul este unul corect și nu lasă loc de interpretări, având în vedere dispozițiile special edictate pentru competența atrasă de calitatea făptuitorului. Calitatea personală a suspectului sau a inculpatului care determină competența personală trebuie să existe, ca regulă, la momentul consumării/epuizării infracțiunii. Atunci când dobândirea calității are loc după săvârșirea infracțiunii, stabilirea competenței nu se va realiza potrivit dispozițiilor din materia competenței personale, ci potrivit regulilor de la competența materială, excepția făcând dobândirea, după săvârșirea infracțiunii, a unei calități care determină competența personală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, caz în care competența nu se va mai stabili potrivit regulilor de la competența materială, ci după regulile competenței personale. În acest sens sunt avute în vedere dispozițiile exprese cuprinse în art. 48 raportat la art. 40 CPP, precum și doctrina în materie care abordează într-o manieră unitară problematica competenței personale.

Afirmația candidatului în sensul că răspunsul corect este cel de la litera C nu este una justificată. Competența funcțională, potrivit literaturii de specialitate, care este în consens, este forma de competență prin raportare la care sunt stabilite activitatea de urmărire penală efectuată de organele de urmărire penală, activitatea judecătorului de drepturi și libertăți, activitatea judecătorului de cameră preliminară, activitatea de judecată desfășurată de instanțele de judecată. Exemple: judecătoria judecă în primă instanță și soluționează unele cauze date în competența acesteia de lege; tribunalul judecă în primă instanță cauzele date în competența sa prin lege, soluționează conflictele de competență ivite între judecătoriile din circumscripția sa și soluționează contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie în cazurile prevăzute de lege (tribunalul nu are competența funcțională de a judeca apel); etc. Prin urmare, răspunsul de la litera C, potrivit cu care competența funcțională se determină în funcție de natura infracțiunii, este unul greșit și a fost menționat în barem, ca atare.

98. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

În raport de cele arătate la întrebarea anterioară, se constată că varianta de la litera B este singura corectă, întrucât necompetența materială a instanței superioare nu poate fi invocată decât până la începerea cercetării judecătorești. Or, cum schimbarea încadrării juridice a avut loc în cursul cercetării judecătorești, este evident că acest moment, prevăzut sub sancțiunea decăderii, a fost depășit.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât este contrară variantei corecte, iar varianta de la litera C este eronată, întrucât condiționează continuarea judecății de împrejurarea dacă fapta are sau nu legătură cu atribuțiile de serviciu. Or, această condiție va fi analizată numai în cadrul competenței după calitatea persoanei, atunci când, anterior citirii actului de sesizare a instanței, inculpatul își pierde calitatea specială care a atras competența acestei instanțe [art. 48 alin. (1) CPP].

99. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Organul de urmărire penală este obligat, dator, în exprimarea legii, să își verifice competența imediat după sesizare [art. 58 alin. (1) CPP]. Dacă procurorul constată că nu este competent să efectueze ori, după caz, să supravegheze urmărirea penală în cauză, dispune de îndată, prin ordonanță, declinarea de competență în favoarea procurorului competent [art. 58 alin. (2) CPP]. Organul de cercetare penală, când consideră că parchetul din cadrul căruia face parte procurorul care supraveghează efectuarea urmăririi penale nu este competent, propune procurorului declinarea de competență în favoarea organului de urmărire penală competent.

Raportat la datele enunțului, văzând că în cazul infracțiunilor săvârșite de magistrați urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către procuror [art. 56 alin. (3) lit. a) CPP], competența revenind în prezent, raportat la datele enunțului, procurorilor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, organul de cercetare penală a procedat în mod corect când a propus procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Craiova declinarea cauzei în favoarea altei unități de parchet.

Față de modificările legislative aduse prin Legea nr. 49/2022, prin propunerea formulată organul de cercetare penală trebuia să indice Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ca fiind cel competent să investigheze fapta de distrugere presupus săvârșită de un judecător din cadrul Curții de Apel Craiova.

100. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Potrivit dispozițiilor art. 54 CPP, judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, *(i)* verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror, *(ii)* verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală, *(iii)* soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată și *(iv)* soluționează alte situații expres prevăzute de lege (de pildă, verifică temeinicia și legalitatea soluției de renunțare la urmărirea penală, potrivit art. 318 CPP, soluționează cererea de confiscare sau de desființare a unui înscris în cazul clasării, potrivit art. 549^1 CPP).

NB! Raportat la specificul activității, competența judecătorului de cameră preliminară se întinde temporal exclusiv între momentul desesizării organelor de urmărire penală prin una dintre soluțiile prevăzute de lege și momentul *eventual* al începerii judecății, așadar, niciodată în cursul urmăririi penale ori în cursul judecății.

Față de aceste dispoziții legale, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și C.

Varianta de la litera B este manifest greșită, întrucât, așa cum am arătat, competența judecătorului de cameră preliminară debutează temporal cu finalizarea urmăririi penale. Așadar, în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară nu are recunoscută vreo competență procesuală.

101. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Am arătat anterior sfera de competență a judecătorului de cameră preliminară. Reținem că acest organ de jurisdicție se exprimă judiciar în cadrul mai multor proceduri care debutează ulterior încheierii fazei de urmărire penală. Reținem că este specifică competenței funcționale a acestuia soluția de începere a judecății, la finalizarea procedurii de cameră preliminară ori a procedurii prevăzute la art. 341 alin. (7) CPP.

Nu sunt specifice acestei funcții judiciare soluțiile date asupra fondului, de clasare, achitare ori de încetare a procesului penal. Cu toate acestea, potrivit art. 318 alin. (15) lit. b) CPP, în procedura verificării soluției de renunțare la urmărirea penală, judecătorul de cameră preliminară poate dispune clasarea cauzei, atunci când constată că este incident unul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) CPP.

102. Răspuns: B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Competența după calitatea persoanei este determinată, de regulă, după calitatea pe care o are inculpatul la momentul săvârșirii faptei și, prin excepție, după calitatea dobândită ulterior în cursul procesului, însă nu mai târziu de momentul pronunțării sentinței de către prima instanță [art. 48 alin. (2) CPP]. În caz de reunire a cauzelor, competența instanței superioare determinată de calitatea unuia dintre inculpați se prorogă, în sensul că instanța superioară are competența de a judeca și persoana care nu are calitatea specială. Regula devine inaplicabilă în momentul în care s-a dispus disjungerea cauzelor, măsură care este implicită atunci când procurorul soluționează cauza prin două soluții diametral opuse: de trimitere în judecată și de netrimitere în judecată.

Așa fiind, competența de a soluționa plângerea împotriva soluției de clasare revine judecătorului de cameră preliminară din cadrul tribunalului, atât raportat la infracțiunea care a făcut obiectul urmăririi penale [art. 36 alin. (1) lit. a) CPP], cât și raportat la organul de urmărire penală care a efectuat urmărirea penală în cauză [art. 36 alin. (1) lit. c) CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a respins toate contestațiile ca neîntemeiate, pentru următoarele considerente: *Varianta de răspuns B este corectă: în cazul în care Direcția Națională Anticorupție dispune trimiterea în judecată a inculpatului X, avocat, pentru săvârșirea infracțiunii de trafic de influență și, prin același rechizitoriu, dispune clasarea cu privire la inculpatul Y, șoferul lui X, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de mărturie mincinoasă, plângerea prin care Y contestă temeiul soluției de clasare este de competența judecătorului de cameră preliminară de la tribunal, având în vedere dispozițiile art. 340 alin. (1) CPP raportate la cele ale art. 36 alin. (1) lit. c) CPP. Astfel, potrivit art. 340 alin. (1) CPP, persoana a cărei plângere împotriva soluției de clasare, dispusă prin ordonanță sau rechizitoriu, a fost respinsă conform art. 339 poate face plângere în 20 de zile de la comunicare, la judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță, iar potrivit art. 36 alin. (1) lit. c) din același cod, tribunalul este competent să judece în primă instanță, printre altele, infracțiunile cu privire la care urmărirea penală a fost efectuată de către Direcția Națională Anticorupție, dacă nu sunt date prin lege în competența altor instanțe ierarhic superioare. Așadar, rezultă că tribunalul este competent să soluționeze plângerea formulată de inculpatul Y împotriva soluției de clasare dispuse față de acesta prin rechizitoriul întocmit de Direcția Națională Anticorupție sub aspectul săvârșirii infracțiunii de mărturie mincinoasă.*

Varianta de răspuns A nu poate fi corectă, având în vedere că inculpatul Y era șoferul inculpatului X (avocat), calitate care nu atrăgea competența curții de apel, urmându-se regulile de competență de drept comun. Totodată, nu sunt incidente nici dispozițiile art. 44 alin. (2) și (3) CPP privitoare la competența în caz de reunire a cauzelor, întrucât, potrivit alin. (2), competența judecării cauzelor rămâne dobândită chiar dacă pentru fapta sau pentru făptuitorul care a determinat competența unei anumite instanțe s-a dispus disjungerea sau încetarea procesului penal ori s-a pronunțat achitarea, or, față de inculpatul care a atras competența curții de apel s-a dispus trimiterea în judecată, iar față de inculpatul Y s-a dispus clasarea. Alin. (3) nu este aplicabil, întrucât acesta se referă doar la infracțiunile de tăinuire, favorizarea făptuitorului și nedenunțarea unor infracțiuni, iar inculpatul Y a fost cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de mărturie mincinoasă.

În fine, varianta de răspuns C nu poate fi corectă, întrucât, așa cum s-a arătat, potrivit art. 36 alin. (1) lit. c) CPP, în cazul în care urmărirea penală a fost efectuată de către Direcția Națională Anticorupție, competența de judecată în primă instanță aparține tribunalului, dacă infracțiunile pentru care s-a efectuat urmărirea penală nu sunt date prin lege în competența altor instanțe ierarhic superioare.

103. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Principial, exercitarea unei funcții judiciare în procesul penal exclude posibilitatea exercitării unei alte funcții în aceeași cauză penală. Așadar, de pildă, dacă procurorul care a supravegheat sau efectuat urmărirea penală devine judecător, nu va fi compatibil să exercite funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală, funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată ori funcția de judecată în aceeași cauză.

Excepție de la această regulă o face funcția prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. c) CPP, care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecății potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) CPP [art. 3 alin. (3) CPP].

Așa fiind, se constată că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și C.

104. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Potrivit dispozițiilor art. 53 CPP, judecătorul de drepturi și libertăți este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează, *în cursul urmăririi penale*, cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau orice alte sesizări privind *(i)* măsurile preventive, *(ii)* măsurile asigurătorii, *(iii)* măsurile de siguranță cu caracter provizoriu, *(iv)* actele procurorului, în cazurile expres prevăzute de lege, *(v)* încuviințarea percheziţiilor, a folosirii metodelor și tehnicilor speciale de supraveghere sau cercetare ori a altor procedee probatorii potrivit legii, *(vi)* procedura audierii anticipate și *(vii)* alte situații expres prevăzute de lege (de pildă, emite mandatul de supraveghere tehnică în procedura dării în urmărire, potrivit art. 523 CPP).

Raportat la variantele de răspuns, reținem că procedura audierii anticipate nu presupune ca în cauză procurorul să fi pus în mișcare acțiunea penală, suficient fiind să fi dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect; judecătorul de drepturi și libertăți nu dispune prelungirea măsurii controlului judiciar, deoarece această competență îi revine procurorului [art. 215^1 alin. (2) CPP].

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera B [art. 158 alin. (1) CPP].

105. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Competența după materie sau materială (*ratione materiae*) este cea care stabilește organele judiciare de grad diferit care pot urmări sau judeca o anumită cauză penală, delimitând astfel sfera atribuțiilor unui anume organ judiciar prin raportare la organele ierarhic superioare sau inferioare în grad. Spre deosebire de reglementarea anterioară, în prezent, nulitatea absolută intervine doar în cazul în care judecarea cauzei este efectuată de o instanță inferioară în grad instanței competente material, când excepția de necompetență poate fi invocată în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii

definitive, potrivit art. 47 alin. (1) CPP. Deși dispozițiile procedurale care reglementează competența materială a instanțelor judecătorești sunt norme imperative, legiuitorul a exclus intervenția sancțiunii nulității absolute în situația în care judecarea cauzei s-a realizat de către o instanță superioară în grad celei competente material [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), *op. cit.*, p. 140]. În acest din urmă caz, excepția de necompetență materială a instanței superioare celei competente potrivit legii poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești, potrivit art. 47 alin. (2) CPP.

În enunțul dat, fiind în discuție competența materială a judecătoriei, este evident că suntem în prezența lipsei de competență materială a instanței inferioare, necompetență care poate fi invocată în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive. Pentru aceste motive, constatăm că varianta de răspuns de la litera B este cea corectă.

În ceea ce privește posibilitatea formulării unei căi extraordinare de atac pentru nerespectarea dispozițiilor privind competența după materie atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente, aceasta se poate invoca pe calea recursului în casație, potrivit art. 438 alin. (1) pct. 1 CPP, și nu pe cea a contestației în anulare.

106. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014; primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Excepția reprezintă mijlocul procesual prin care participantul invocă și, implicit, solicită punerea în discuție a situației judiciare care se abate de la regula de drept. În materia competenței, orice abatere de la regulile prevăzute de lege relativ la aceasta va putea fi sesizată organelor de jurisdicție prin intermediul excepției, în cadrul judiciar adecvat.

Excepția de necompetență poate fi invocată în funcție de forma de competență care, în opinia participantului, nu este respectată. Astfel, potrivit art. 47 CPP, excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței inferioare celei competente potrivit legii poate fi invocată în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive. Soluția legislativă este coerentă, necompetența materială sau după calitatea persoanei putând fi invocată, în acest caz, în tot cursul procesului penal și poate fi constatată în orice stare a procesului [art. 281 alin. (3) CPP].

Excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței superioare celei competente potrivit legii poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești. Excepția teritorială poate fi ridicată în aceleași condiții.

Față de aceste dispoziții legale, varianta corectă de răspuns este cea de la litera A.

107. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Așa cum am arătat anterior, excepția necompetenței teritoriale a instanței de judecată nu poate fi invocată decât până la începerea cercetării judecătorești [art. 47 alin. (2) și (3) CPP]. Depășirea acestui moment produce două efecte, unul pozitiv, instanța *devenind* competentă să judece respectiva cauză, iar unul negativ, excepția necompetenței teritoriale nu va mai putea fi legal invocată.

În aceste condiții, excepția necompetenței teritoriale trebuie respinsă *ca inadmisibilă* în toate cazurile în care a fost formulată sau ridicată din oficiu în cursul cercetării judecătorești.

Așa fiind, se constată că varianta corectă de răspuns este cea de la litera B.

108. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (1) lit. c^{1}) CPP, infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (M. Of. nr. 672 din 27.07.2005) intră în competența de judecată în primă instanță a tribunalului. Am arătat mai sus că, în prezent, nulitatea absolută intervine doar în cazul în care judecarea cauzei este efectuată de o instanță inferioară în grad instanței competente material, când excepția de necompetență poate fi invocată în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive, potrivit art. 47 alin. (1) CPP. Deși dispozițiile procedurale care reglementează competența materială a instanțelor judecătorești sunt norme imperative, legiuitorul a exclus intervenția sancțiunii nulității absolute în situația în care judecarea cauzei s-a realizat de către o instanță superioară în grad celei competente material [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), *op. cit.*, p. 140]. În acest din urmă caz, excepția de necompetență materială a instanței superioare celei competente potrivit legii poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești, potrivit art. 47 alin. (2) CPP.

Față de acest cadru normativ, în contextul în care din enunțul întrebării rezultă că a fost sesizată Curtea de Apel Constanța, instanță superioară în grad celei competente material în raport de infracțiunea

dedusă judecății, excepția de necompetență materială a instanței astfel sesizate poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești în cauză. Prin urmare, varianta corectă de răspuns este cea de la litera A, care le exclude pe celelalte.

109. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Deși dispozițiile procedurale care reglementează competența materială și cea personală a instanțelor judecătorești, de regulă, sunt norme imperative, legiuitorul a exclus intervenția sancțiunii nulității absolute în situația în care judecarea cauzei s-a realizat de către o instanță superioară în grad celei competente material sau personal. În acest din urmă caz, potrivit dispozițiilor art. 47 alin. (2) CPP, excepția de necompetență materială sau personală a instanței superioare celei competente potrivit legii poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești. Astfel, prima teză a enunțului variantei de răspuns de la litera B este corectă. Cu toate acestea, din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 281 alin. (1) lit. b) CPP, potrivit cărora sancțiunea nulității absolute intervine doar atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente, constatăm că sancțiunea la care se face referire în cea de-a doua teză a acestei variante de răspuns nu este corectă.

În același timp, constatăm că nici varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, atât timp cât, potrivit art. 281 alin. (3) CPP, încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. a)-d) poate fi invocată în orice stare a procesului, deci nu doar până la pronunțarea hotărârii în primă instanță.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C – corectă –, organele de urmărire penală sunt datoare să își verifice competența, obligație care se menține pe întreaga desfășurare a urmăririi penale, indiferent de etapa sau stadiul procesul în care se găsește cauza. În ipoteza în care organul de urmărire penală își constată, la cerere sau din oficiu, necompetența, procurorul își va declina competența în favoarea parchetului competent. În principiu, părțile și subiecții procesuali principali nu invocă necompetența organului de urmărire penală prin intermediul unei excepții, ci prin formularea unei cereri de declinare a competenței.

110. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Excepția de necompetență teritorială poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești, de instanță din oficiu, de către procuror, de către persoana vătămată sau de către părți (art. 47 CPP), astfel încât singura variantă corectă este cea de la litera C.

111. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Reținem că excepția de necompetență materială ori personală a instanței superioare celei competente potrivit legii și excepția de necompetență teritorială pot fi invocate numai până la începerea cercetării judecătorești. Așadar, odată ce s-a depășit acest moment, excepțiile de necompetență amintite urmează să fie respinse ca neîntemeiate, întrucât prin depășirea momentului până la care puteau fi invocate instanța a devenit competentă. Așadar, în cazul surprins de enunțul întrebării, Tribunalul Iași va continua judecata, va întreba persoana vătămată dacă înțelege să formuleze plângere prealabilă, după care, în funcție de poziția adoptată de către aceasta, va continua judecata ori va dispune încetarea procesului penal.

Cu privire la cererea procurorului de suspendare a judecății raportat la împrejurarea că ar putea opera prescripția răspunderii penale, reținem că aceasta nu se grefează pe niciunul dintre cazurile de suspendare prevăzute la art. 367 și art. 368 CPP.

Față de cele arătate, numai variantele de la literele A și B sunt corecte.

112. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Posibilitatea invocării excepției de necompetență a instanței de judecată poate fi limitată temporal, cu excepția ipotezei în care dispozițiile referitoare la competență sunt prevăzute sub sancțiunea nulității absolute. Așa fiind, excepția de necompetență teritorială sau excepția de necompetență materială ori după calitatea persoanei a instanței superioare celei competente nu poate fi invocată decât până la începerea cercetării judecătorești.

Cum însă cercetarea judecătorească a început, potrivit ipotezei, Tribunalul București își va menține competența în cauză.

Prin urmare, varianta corectă de răspuns este cea de la litera B.

113. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Excepţia de necompetenţă invocată la prima instanţă de judecată va fi soluţionată prin încheiere, în cazul în care instanţa respinge excepţia, ori prin sentinţă, atunci când instanţa admite excepţia de necompetenţă, dispunând consecutiv declinarea competenţei în favoarea instanţei competente.

În acest din urmă caz, potrivit legii, instanţa se va exprima printr-o sentinţă definitivă, nesupusă niciunei căi de atac [art. 50 alin. (4) CPP]. Reglementarea este logică, întrucât eventualele critici pe care partea, subiectul procesual principal, procurorul ori chiar instanţa de judecată astfel sesizată le are cu privire la aceasta vor putea fi valorificate ulterior, în faţa instanţei sesizate derivat, printr-o hotărâre de declinare a competenţei în favoarea altui organ jurisdicţional sau în favoarea primului organ sesizat. În acest din urmă caz, se va genera un conflict negativ de competenţă.

Faţă de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

114. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Întrebarea se concentrează asupra probelor administrate şi a măsurilor dispuse de către instanţa necompetentă. Ca o regulă de principiu, reţinem că, în acele cazuri în care se pune problema unei necompetenţe pe verticală, instanţa competentă poate menţine, motivat, probele administrate, actele îndeplinite şi măsurile dispuse de instanţa care şi-a declinat competenţa.

Dacă necompetenţa constatată este pe orizontală, probele administrate (de regulă, instanţa care îşi declină competenţa nu a administrat probe, de vreme ce a dispus declinarea competenţei anterior începerii cercetării judecătoreşti), actele îndeplinite şi măsurile dispuse se menţin.

Faţă de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

115. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Potrivit art. 50 alin. (2) şi (3) CPP, probele administrate, actele îndeplinite şi măsurile dispuse se menţin, în cazul declinării pe orizontală (admiterea excepţiei de necompetenţă teritorială), ori pot fi menţinute, motivat, de către instanţa competentă, în cazul declinării pe verticală (admiterea excepţiei de necompetenţă materială şi după calitatea persoanei).

În aceste condiţii, singura variantă corectă este cea de la litera A.

116. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Când două sau mai multe instanţe se recunosc competente a judeca aceeaşi cauză ori îşi declină competenţa reciproc, conflictul pozitiv sau cel negativ de competenţă se soluţionează de instanţa ierarhic superioară comună [art. 51 alin. (1) CPP]. Sesizarea instanţei ierarhic superioare comune se face de către instanţa care s-a declarat cea din urmă competentă ori, după caz, şi-a declinat cea din urmă competenţa sau de către procuror [art. 51 alin. (2)-(3) CPP]. Instanţa superioară comună se pronunţă asupra conflictului de competenţă, de urgenţă, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac [art. 51 alin. (6) CPP].

Raportat la aceste dispoziţii legale, varianta de la litera A este corectă, iar varianta de la litera C este eronată. Varianta de la litera B este corectă, cele două instanţe aflându-se în circumscripţia a două curţi de apel diferite (Judecătoria Sectorului 1 Bucureşti se află în circumscripţia Curţii de Apel Bucureşti, Tribunalul Cluj se află în circumscripţia Curţii de Apel Cluj).

117. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Faţă de explicaţiile de mai sus, variantele de la literele A şi C sunt corecte. Varianta de la litera B este eronată, întrucât ambele instanţe care şi-au declinat reciproc competenţa se află în circumscripţia Curţii de Apel Bucureşti, aşadar, această instanţă este competentă să soluţioneze respectivul incident.

118. Răspuns: B ***(admitere INM şi în magistratură, 2017)***

Întrebarea surprinde ipoteza declinării de competenţă după criteriul teritoriului, dispusă în faza judecăţii. De reţinut este faptul că, odată transpusă cauza în faza judecăţii, revenirea în procedura de cameră preliminară nu mai este posibilă şi, drept consecinţă, soluţiile specifice acestei faze procesuale nu pot fi dispuse. Pentru aceste motive, variantele de răspuns de la literele A şi C sunt eronate.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, faţă de dispoziţiile art. 50 alin. (3) CPP, potrivit cărora, în cazul declinării pentru necompetenţă teritorială, probele administrate, actele îndeplinite şi măsurile dispuse se menţin. Desigur, adaptat acest text cu aplicabilitate generală fazei procesuale a judecăţii, în cazul declinării pentru necompetenţă teritorială nu se poate pune problema păstrării probelor administrate de către instanţa necompetentă, în condiţiile în care declinarea de competenţă poate fi dispusă cel târziu până la începerea cercetării judecătoreşti. Acesta este motivul pentru care varianta de răspuns de la litera B face referire numai la actele efectuate şi măsurile dispuse de instanţa necompetentă.

119. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Pentru a atrage competenţa unei anumite instanţe, calitatea specială trebuie să existe la momentul săvârşirii infracţiunii, *pierderea* sau, după caz, *dobândirea* ulterioară a calităţii nefiind susceptibilă, de regulă, să modifice competenţa organelor judiciare.

Situaţia dobândirii unei calităţi speciale *ulterior* săvârşirii infracţiunii este reglementată de dispoziţiile art. 48 alin. (2) CPP, conform cărora această împrejurare nu va determina schimbarea competenţei (regula), cu excepţia infracţiunilor săvârşite de persoanele prevăzute la art. 40 alin. (1) CPP.

Cum notarul public nu se numără printre calităţile speciale prevăzute de art. 40 alin. (1) CPP, excepţia nu va fi aplicabilă, Tribunalul Bucureşti rămânând instanţa competentă să judece cauza [art. 36 alin. (1) lit. c) CPP].

Faţă de toate acestea, răspunsul corect este cel de la litera C, variantă care le exclude pe celelalte.

120. Răspuns: A, C ***(admitere INM şi în magistratură, 2017)***

Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror: a) în cazul infracţiunilor pentru care competenţa de judecată în primă instanţă aparţine Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie sau curţii de apel [art. 56 alin. (3) CPP] – or, infracţiunile comise de auditorii publici externi sunt de competenţa curţii de apel, potrivit art. 38 alin. (1) lit. d) CPP; b) în cazul infracţiunilor prevăzute la art. 188-191, art. 257, art. 277, art. 279-283 şi art. 289-294 CP; şi c) în cazul infracţiunilor săvârşite cu intenţie depăşită, care au avut ca urmare moartea unei persoane, deci nu al oricărei infracţiuni care a avut ca urmare moartea unei persoane.

Faţă de aceste considerente, constatăm că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A şi C.

121. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

În conformitate cu prevederile art. 56 alin. (4) CPP, în cazul infracţiunilor săvârşite de militari, urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de procurorul militar. Totodată, potrivit alin. (5), procurorii militari din cadrul parchetelor militare sau secţiilor militare ale parchetelor efectuează urmărirea penală potrivit competenţei parchetului din care fac parte, faţă de toţi participanţii la săvârşirea infracţiunilor comise de militari, urmând a fi sesizată instanţa competentă potrivit art. 44. În dezacord cu opiniile exprimate în doctrină [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 227; N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), *op. cit.*, p. 169], apreciem că extinderea competenţei parchetelor militare şi cu privire la faptele comise de civili este aplicabilă indiferent dacă militarul comite fapta în calitate de autor ori coautor sau doar participă la comiterea ei în calitate de instigator sau complice [art. 56 alin. (5) CPP, art. 174 CP]. Prin urmare, în raport de acest cadru normativ, constatăm că varianta de răspuns de la litera B este corectă, excluzând-o pe cea de la litera A.

În ceea ce priveşte competenţa de judecare a unei asemenea cauze, constatăm că, potrivit art. 44 CPP, dacă în raport de diferiţii inculpaţi competenţa ar aparţine atât instanţei civile, cât şi instanţei militare, competenţa revine instanţei civile, regulă aplicabilă şi în situaţia în care instanţa militară este superioară în grad, caz în care competenţa aparţine instanţei civile echivalente în grad acesteia. Această modalitate de reglementare a competenţei în faza de urmărire penală, respectiv în faza de judecată, în cauzele cu inculpaţi militari şi civili, este de natură, potrivit opiniei Curţii Constituţionale evidenţiate în Decizia nr. 254/2015 (M. Of. nr. 334 din 15.05.2015), să asigure atât standardele constituţionale, cât şi convenţionale. În acest sens, Curtea Constituţională a reţinut că instituirea art. 56 alin. (5) CPP a avut în vedere faptul că efectuarea urmăririi penale de către acelaşi parchet, cel militar, faţă de toţi participanţii este de natură să asigure continuitate, eficienţă şi celeritate activităţii de urmărire penală, deoarece face posibilă o analiză a tuturor elementelor infracţiunilor comise, evitându-se, astfel, soluţiile contradictorii care ar putea apărea în ipoteza în care competenţa de urmărire ar fi împărţită între un parchet militar şi unul civil, ceea ce este o premisă a realizării actului de justiţie într-un termen rezonabil şi în mod echitabil. În acelaşi timp, Curtea a evidenţiat şi jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului în materie, arătând că, în cauza *Mazzni c. României*, instanţa europeană nu a sancţionat efectuarea urmăririi penale de către

un parchet militar, art. 6 parag. 1 din Convenție consacrând *dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei (...), de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege*. În acest context, Curtea Constituțională a reținut că reglementarea actuală nu afectează standardele convenționale prin efectuarea urmăririi penale de către parchetele militare, atât timp cât judecarea cauzelor de acest tip se realizează, potrivit art. 44 CPP, de instanțele civile.

Față de aceste considerente, constatăm că varianta de la litera C nu este corectă. Fiind sesizată cu privire la această variantă de răspuns, Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că nu este *corectă, prin raportare la dispozițiile art. 44 alin. (4) și (5) CPP, potrivit cărora competența revine instanței civile echivalente în grad celei militare. În situația dată, inculpații Y și Z sunt civili, atrăgând competența instanței civile, iar inculpatul X este militar cu grad de general (pentru care competența ar reveni curții militare de apel), ceea ce înseamnă că instanța civilă echivalentă competentă în cauză este curtea de apel*.

122. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Am arătat anterior faptul că, în caz de coparticipare la săvârșirea aceleiași infracțiuni, competența de efectuare a urmăririi penale revine întotdeauna procurorului militar, chiar dacă numai unul dintre participanți are calitatea de militar [art. 56 alin. (5) CPP, art. 174 CP]. În ceea ce privește instanțele de judecată, în acord cu blocul convențional, legiuitorul a stabilit competența în acest caz în favoarea instanțelor civile, echivalente în grad instanței militare căreia i-ar fi revenit competența în absența inculpaților civili [art. 44 alin. (4) și (5) CPP].

Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt corecte, întrucât în cazul dat urmărirea penală va fi efectuată de către procurorul militar, urmând a fi sesizată, în ipoteza emiterii rechizitoriului, instanța civilă competentă. Așa fiind, în mod evident procedura de cameră preliminară se va desfășura tot în fața instanței civile.

123. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Fără a le recunoaște calitatea de organe de cercetare penală, legea acordă unor organe și persoane, denumite *organe de constatare*, dreptul de a încheia acte de constatare în cazul săvârșirii de infracțiuni. O primă categorie de organe de constatare o formează organele inspecțiilor de stat, ale altor organe de stat, precum și ale autorităților publice, instituțiilor publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, potrivit legii; sunt astfel de organe inspectorii pentru protecția muncii, calității produselor, din regimul vamal, silvic, piscicol, sanitar etc. Aceste organe acționează în afara instituției din care fac parte, dar asupra activității persoanelor care trebuie să respecte anumite norme. A doua categorie de organe de constatare sunt organele de control și cele de conducere ale administrației publice, ale altor autorități publice, instituții publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu serviciul de cei aflați în subordinea sau sub controlul lor; sunt astfel de organe: conducătorii autorităților și instituțiilor publice, persoanele cu sarcini de control de la unitățile de orice fel care au datoria de a verifica îndeplinirea de către subordonați a atribuțiilor de serviciu. O a treia categorie de organe de constatare o formează organele de ordine publică și siguranță națională, pentru infracțiunile constatate în timpul exercitării atribuțiilor prevăzute de lege (Gr.Gr. Theodoru, I.P. Chiș, *op. cit.*, p. 635). Aceste organe au obligația să ia măsuri de conservare a locului săvârșirii infracțiunii și de ridicare sau conservare a mijloacelor materiale de probă. În cazul infracțiunilor flagrante, aceleași organe au dreptul de a face percheziții corporale sau ale vehiculelor, de a-l prinde pe făptuitor și de a-l prezenta de îndată organelor de urmărire penală (art. 61 CPP).

Față de cele arătate, variantele de la literele A și B sunt eronate. Varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 114 alin. (4) CPP. Soluția legislativă are în vedere faptul că procesul-verbal întocmit de către organele de constatare constituie act de sesizare a organelor judiciare [art. 61 alin. (5) CPP], și nu mijloc de probă, astfel că pentru valorificarea celor constatate prin propriile simțuri de către organele de constatare trebuie să se apeleze la procedeul audierii.

124. Răspuns: B (NB! În prezent, A, C) *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

În conformitate cu prevederile art. 70 alin. (1) CPP, în tot cursul procesului penal, asupra abținerii sau recuzării procurorului se pronunță procurorul ierarhic superior. Din interpretarea acestor dispoziții rezultă că asupra cererii de recuzare a procurorului de ședință formulate în faza de judecată, în faza

camerei preliminare sau în fața judecătorului de drepturi și libertăți se pronunță procurorul ierarhic superior.

Această soluție normativă a fost însă declarată neconstituțională prin *Decizia nr. 625/2016* (M. Of. nr. 107 din 07.02.2017), Curtea Constituțională reținând că recuzarea procurorului în faza judecății constituie un incident procedural invocat de părțile și de subiecții procesuali principali ce suspectează procurorul de parțialitate, incident a cărui soluționare este de natură să aducă modificări cu privire la cadrul litigiului. În acest context, Curtea a arătat că, potrivit jurisprudenței sale, procedura de soluționare a cererilor de recuzare face parte integrantă din procedura de judecată. Astfel, având în vedere că recuzarea procurorului în faza judecății este un incident procedural, componentă a procedurii de judecată, a cărui rezolvare este de natură să aducă modificări cu privire la cadrul litigiului, soluționarea acestuia nu poate intra, nicidecum, în competența procurorului ierarhic superior, ci doar în competența judecătorului.

În raport de această decizie, cererea de recuzare a procurorului de ședință, formulată în faza de judecată, în faza camerei preliminare sau în fața judecătorului de drepturi și libertăți, se soluționează de instanță ori, după caz, de judecătorul de drepturi și libertăți sau de judecătorul de cameră preliminară învestiți cu soluționarea cauzei la care participă procurorul a cărui recuzare se solicită [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 275].

În prezent, recuzarea procurorului de ședință va fi soluționată de organul jurisdicțional în fața căruia s-a ivit incidentul procesual. În aceste condiții, soluția legislativă cuprinsă în varianta de răspuns de la litera B nu mai este de actualitate, astfel că răspunsul este eronat.

Răspunsul de la litera A îl considerăm corect, instanța de judecată, soluționând pozitiv cererea de recuzare, va solicita unității de parchet desemnarea unui alt procuror de ședință.

De asemenea, varianta de la litera C este corectă, cererea de recuzare fiind în mod logic soluționată fără participarea procurorului recuzat.

125. Răspuns: C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Potrivit art. 3 alin. (3) CPP, în desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecății potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) CPP.

În raport de acest cadru normativ, judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a soluționat contestația formulată de inculpat împotriva ordonanței procurorului de luare a măsurilor asigurătorii nu este incompatibil să dispună în cursul urmăririi penale luarea măsurii arestului la domiciliu al inculpatului sau emiterea unui mandat de aducere a inculpatului, atunci când pentru executarea mandatului este necesară pătrunderea fără consimțământ într-un domiciliu sau sediu, întrucât acesta se află în exercitarea aceleiași funcții judiciare, ca judecător de drepturi și libertăți. Pentru a evita apariția cazurilor de incompatibilitate generate de principiul separației funcțiilor judiciare, chiar este indicat ca, în faza de urmărire penală a unei cauze, același judecător de drepturi și libertăți să soluționeze într-o cauză toate cererile ce sunt de natură să afecteze drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei [art. 102 alin. (5) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 3243/2022 (M. Of. nr. 1254 și nr. 1254 bis din 27.12.2022), statuează în acest sens]. În consecință, variantele de răspuns de la literele A și B sunt greșite.

În ceea ce privește varianta de la litera C, reamintim că, potrivit art. 318 CPP, confirmarea ordonanței de renunțare la urmărirea penală este de competența judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Prin urmare, în această ipoteză sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art. 3 alin. (3) CPP, exercitarea funcției judiciare ca judecător de drepturi și libertăți atrăgând incompatibilitatea acestuia de a îndeplini funcția judiciară de judecător de cameră preliminară. Astfel, judecătorul care, în cursul urmăririi penale, a soluționat contestația formulată de inculpat împotriva ordonanței procurorului de luare a măsurilor asigurătorii este incompatibil să confirme ordonanța de renunțare la urmărirea penală dispusă față de inculpat.

126. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Incompatibilitatea reprezintă o *stare de inadecvare* în care se găsește un anumit subiect oficial în raport de o cauză penală concretă. Incompatibilitatea împiedică subiectul oficial aflat în această

stare să mai participe la soluționarea cauzei și determină înlocuirea sa cu un alt subiect ce face parte din același organ judiciar (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 153).

În primul rând, incompatibilitățile derivă din principiul separării funcțiilor judiciare (și procesuale) în procesul penal. Astfel, subiecții oficiali care au exercitat activități în cursul urmăririi penale sunt excluși, *de plano*, de la a exercita alte funcții judiciare în legătură cu aceeași cauză. Nu va putea exercita funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată procurorul care a efectuat în cursul urmăririi penale acte de urmărire penală [art. 64 alin. (1) lit. e) CPP] ori judecătorul de drepturi și libertăți [art. 64 alin. (4) CPP].

Tot astfel, judecătorul de cameră preliminară care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată nu poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond sau în căile de atac [art. 64 alin. (5) CPP].

Raportat la variantele de răspuns, se constată că varianta de la litera A este corectă, prelungirea măsurii arestului la domiciliu este, prin ipoteză, dispusă numai în cursul urmăririi penale și numai de judecătorul de drepturi și libertăți [art. 203 alin. (3), art. 222 alin. (3) CPP].

În al doilea rând, starea de incompatibilitate poate rezulta și din manifestări personale ori judiciare ale organului în fața căruia se află pendinte cauza. De pildă, judecătorul de drepturi și libertăți care *nu a dispus* asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, ci a soluționat alte cereri date în competența sa în cursul urmăririi penale devine incompatibil să judece cauza pe fond [art. 64 alin. (4) CPP]. De aceea, este corectă și varianta de răspuns de la litera B, procedura audierii anticipate fiind dată în competența judecătorului de drepturi și libertăți.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, starea de incompatibilitate a judecătorului de cameră preliminară fiind dată, din perspectiva separării funcțiilor judiciare în procesul penal, strict de participarea în această calitate la soluționarea plângerii împotriva soluției clasării dispuse de procuror în respectiva cauză, nu și de alte activități pe care judecătorul de cameră preliminară le desfășoară în procesul penal.

127. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Am arătat anterior faptul că incompatibilitățile pot deriva fie din principiul separării funcțiilor judiciare (și procesuale) în procesul penal, fie din manifestări personale ori judiciare ale organului în fața căruia se află pendinte cauza.

Astfel, raportat la variantele de răspuns, varianta de la litera A este corectă, întrucât funcția de judecător de drepturi și libertăți este incompatibilă cu funcția de judecată [art. 3 alin. (3), art. 64 alin. (4) CPP], iar varianta de la litera B este eronată, întrucât funcția de judecător de cameră preliminară care s-a exprimat judiciar în procedura de cameră preliminară nu este incompatibilă cu funcția de judecată [art. 3 alin. (3) CPP].

Varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. a) CPP, întrucât legiuitorul a prezumat lipsa de imparțialitate a judecătorului care a reprezentat o parte sau un subiect procesual principal într-o altă cauză. Dacă ipoteza de lucru s-ar fi referit la aceeași cauză, atunci soluția incompatibilității ar fi rezultat, evident, din principiul separării funcțiilor procesuale, calitatea de avocat (reprezentantul, în genere) în cauză excluzând orice altă formă de participare în procesul penal.

128. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (3) CPP, în desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea altei funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecății în procedura plângerii împotriva clasării [art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) CPP]. În aplicarea principiului separației funcțiilor judiciare, potrivit art. 64 alin. (4) CPP, judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac. Totodată, potrivit art. 64 alin. (5) CPP, judecătorul care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată nu poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond sau în căile de atac. În aceste condiții, în contextul în care judecătorul din varianta de răspuns de la litera A a exercitat în faza de urmărire penală atribuții specifice funcției de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, este evident că acesta este incompatibil să se pronunțe asupra legalității și temeiniciei ordonanței procurorului prin care s-a

dispus redeschiderea urmăririi penale, care presupune exercitarea funcției judiciare de judecător de cameră preliminară. Prin urmare, această variantă de răspuns este corectă.

Aceleași considerente sunt aplicabile și în privința judecătorului prevăzut în varianta de răspuns de la litera B, acesta neputând să exercite funcția de judecată ulterior îndeplinirii atribuțiilor specifice judecătorului de cameră preliminară.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, ea este greșită. În acest sens, evidențiem că, potrivit art. 3 alin. (3) CPP, funcția de verificare a legalității trimiterii în judecată este compatibilă cu funcția de judecată, astfel că verificarea măsurilor preventive în exercitarea funcției judiciare compatibile sau soluționarea contestațiilor împotriva încheierilor care au acest obiect nu atrage incompatibilitatea respectivului judecător.

129. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Fiind contestat răspunsul de la litera A, care este corect, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 64 alin. (4) CPP, judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa în aceeași cauză la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac. Ipoteza din enunțul variantei de răspuns de la litera A vizează situația judecătorului de cameră preliminară investit cu soluționarea unei contestații împotriva luării măsurii sechestrului asigurător, în condițiile în care, anterior, în aceeași cauză, acesta își exercitase funcția judiciară prevăzută de art. 3 alin. (1) lit. b) raportat la 53 lit. a) CPP, ceea ce îl face incompatibil din perspectiva dispozițiilor art. 64 alin. (4) CPP. Textul art. 64 alin. (4) și art. 3 alin. (3) CPP nu face distincție între exercițiul funcțiilor judiciare la judecata pe fond sau în calea de atac a contestației, ci reglementează doar principiul separației funcțiilor judiciare și incompatibilitatea judecătorului în sensul imposibilității exercitării celor două funcții, respectiv judecător de cameră preliminară și judecător de drepturi și libertăți, în aceeași cauză penală.*

În același timp, reamintim că, potrivit art. 64 alin. (5) CPP, judecătorul care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată nu poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond sau în căile de atac. Apreciem că, atât timp cât textul nu distinge, incompatibilitatea este aplicabilă atât în cazul căilor ordinare de atac, cât și al celor extraordinare. În aceste condiții, judecătorul care anterior a admis plângerea împotriva soluției de clasare a procurorului și a trimis cauza la procuror pentru completarea urmăririi penale este incompatibil să soluționeze o cerere de redeschidere a procesului penal, motiv pentru care și varianta de răspuns de la litera B este corectă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, aceasta este greșită. Astfel, evidențiem că, potrivit art. 3 alin. (3) CPP, funcția de verificare a legalității trimiterii sau netrimiterii în judecată [cu excepția cazului când se dispune începerea judecății potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) CPP] este compatibilă cu funcția de judecată, astfel că verificarea măsurilor preventive în exercitarea celor două funcții judiciare compatibile sau soluționarea contestațiilor împotriva încheierilor care au acest obiect nu atrage incompatibilitatea respectivului judecător.

130. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Judecătorul care a emis, în cursul urmăririi penale, mandatul de percheziție domiciliară a locuinței inculpatului nu este incompatibil să soluționeze propunerea de arestare preventivă a acestuia, el fiind în exercitarea aceleiași funcții judiciare. Din contră, pentru a evita apariția cazurilor de incompatibilitate generate de principiul separației funcțiilor judiciare, chiar este indicat ca, în faza de urmărire penală a unei cauze, același judecător de drepturi și libertăți să soluționeze într-o cauză toate cererile ce sunt de natură să afecteze drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei [art. 102 alin. (5) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești statuează în acest sens]. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

În același timp, reamintim că, potrivit art. 3 alin. (3) CPP, funcția de verificare a legalității trimiterii sau netrimiterii în judecată [cu excepția cazului când se dispune începerea judecății potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) CPP] este compatibilă cu funcția de judecată. Astfel, și varianta de răspuns de la litera B este corectă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, reținem că una dintre consecințele principiului separării funcțiilor judiciare este aceea că, potrivit art. 64 alin. (4) CPP, judecătorul de drepturi și

libertăți nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac, așa încât aceasta este greșită.

131. Răspuns: B *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Această întrebare impune stabilirea competenței funcționale în cadrul căreia sunt dispuse măsurile la care fac referire ipoteza și variantele de răspuns. Astfel, ipoteza se referă la funcția judiciară exercitată *în faza judecății*; varianta de răspuns de la litera A se referă la funcția judiciară exercitată de judecătorul de cameră preliminară în procedura de cameră preliminară; varianta de răspuns de la litera B se referă la funcția exercitată de judecătorul de drepturi și libertăți; iar varianta de răspuns de la litera C se referă la funcția judiciară exercitată în faza judecății.

În aceste condiții, având în vedere dispozițiile art. 3 alin. (3) și art. 64 alin. (4) CPP, starea de incompatibilitate a judecătorului sesizat cu contestația formulată împotriva încheierii prin care prima instanță a dispus menținerea controlului judiciar se verifică numai prin raportare la varianta de răspuns de la litera B.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că varianta de răspuns de la litera B este corectă, *potrivit art. 308 alin. (1) CPP, atunci când există riscul ca persoana vătămată, partea civilă, partea responsabilă civilmente sau un martor să nu mai poată fi audiat în cursul judecății, procurorul poate sesiza judecătorul de drepturi și libertăți în vederea audierii anticipate a acestuia. Totodată, dispozițiile art. 64 alin. (4) CPP prevăd că judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac. Astfel, rezultă că judecătorul care a procedat la audierea anticipată a unui martor este întotdeauna incompatibil să soluționeze contestația împotriva încheierii prin care instanța a dispus menținerea controlului judiciar.*

Varianta de răspuns C nu poate fi corectă, întrucât situația la care referă aceasta nu este prevăzută în mod expres în dispozițiile art. 64 CPP. Dacă ar fi însă incident vreunul dintre cazurile de incompatibilitate reglementate în acest articol, judecătorul aflat într-o astfel de situație ar putea deveni incompatibil, însă nu este de plano incompatibil în situația expusă.

132. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Mecanismele prin care starea de incompatibilitate este relevată sunt două: prin intermediul abținerii ori al recuzării. În cazul în care judecătorul incompatibil nu a făcut declarație de abținere, părțile, subiecții procesuali principali sau procurorul au dreptul să formuleze cerere de recuzare [art. 67 alin. (1) CPP]. Incidentul procesual se rezolvă de un alt complet de judecată [art. 68 alin. (2) CPP], care va stabili în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin în eventualitatea admiterii cererii [art. 68 alin. (6) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

133. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Am arătat anterior faptul că recuzarea reprezintă un mecanism de provocare a verificării eventualei stări de incompatibilitate în care s-ar afla participantul la procesul penal. Având în vedere faptul că acest incident procesual poate conduce la modificări ale constituirii ori compunerii instanței de judecată, legiuitorul a prevăzut expres competența și procedura de soluționare a cererii.

În ceea ce privește recuzarea procurorului, reținem că, în acord cu *Decizia CCR nr. 625/2016* (M. Of. nr. 107 din 07.02.2017), competența de soluționare a cererii de abținere/recuzare revine organului jurisdicțional (judecător, respectiv instanță de judecată) în fața căruia s-a ivit incidentul procesual. Așa fiind, varianta de la litera A este eronată.

Cu privire la cazurile de incompatibilitate prevăzute pentru magistratul procuror, reținem că exprimarea unei păreri cu privire la modul în care ar trebui soluționată o anumită cauză nu reprezintă caz de incompatibilitate. De altfel, poziția parchetului este de cele mai multe ori exprimată în scris, prin rechizitoriu, acord de recunoaștere a vinovăției, cereri, propuneri etc., de un alt procuror din cadrul parchetului sau chiar de același care participă la ședința de judecată (procurorul judiciar). Față de aceste aprecieri, se constată că varianta de la litera B este corectă, iar varianta de la litera C este eronată.

134. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Enunțul întrebării completat cu fiecare variantă de răspuns vizează mai multe aspecte, respectiv efectele hotărârii de admitere a cererii de recuzare atât cu privire la măsurile dispuse de către

judecătorul inițial, cât și cu privire la posibilitatea formulării unei noi asemenea cereri; natura hotărârii prin care se soluționează cererea de recuzare.

Astfel, în această ordine, principalul efect al admiterii cererii de recuzare este înlocuirea judecătorului vizat cu un alt judecător. Consecutiv admiterii cererii, judecătorul care a soluționat cererea va stabili în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse de către judecătorul recuzat se mențin [art. 68 alin. (6) CPP]. Așa fiind, reținem că admiterea cererii de recuzare nu va avea în niciun caz efectul încetării de drept a măsurii preventive dispuse, prelungite ori menținute de către judecătorul recuzat.

Soluționarea cererii de recuzare se realizează întotdeauna în camera de consiliu [art. 68 alin. (5) CPP], printr-o încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac [art. 68 alin. (7) CPP].

În fine, reiterarea cererii de recuzare, respectiv împotriva aceleiași persoane și pentru același caz de incompatibilitate, cu aceleași temeiuri de fapt invocate într-o cerere anterioară de recuzare, care a fost respinsă, este inadmisibilă. *A contrario*, formularea unei cereri de recuzare împotriva unei alte persoane sau chiar împotriva aceleiași persoane, însă grefată pe un alt caz de incompatibilitate ori pe temeiuri distincte, este admisibilă.

Față de toate acestea, variantele de la literele B și C sunt corecte.

135. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Analizând variantele de răspuns, vom constata că acestea conturează diferite aspecte ale instituției recuzării, sediul materiei fiind art. 67-68 CPP. În acest sens, potrivit art. 67 alin. (2) teza a II-a CPP, *este inadmisibilă recuzarea judecătorului sau a procurorului chemat să decidă asupra recuzării*. Prin urmare, constatăm că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

În privința variantei de răspuns de la litera B, trebuie să avem în vedere regimul urgent de pronunțare asupra măsurilor preventive, care determină reglementări de excepție pentru a împiedica unele incidente procedurale să ducă la amânarea pronunțării asupra unor asemenea măsuri. Astfel, în temeiul art. 67 alin. (6) CPP, judecătorul în fața căruia s-a formulat recuzarea se pronunță asupra măsurilor preventive, cu alte cuvinte, activitatea judiciară nu este blocată de formularea unei asemenea cereri. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

În privința felului hotărârii prin care se soluționează cererea de recuzare, răspunsul îl regăsim în art. 68 alin. (7) CPP, potrivit căruia *încheierea prin care se soluționează abținerea ori recuzarea nu este supusă niciunei căi de atac*. Constatăm astfel că varianta de răspuns de la litera C este corectă.

136. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Legea procesuală penală prevede cazuri de reunire obligatorie a cauzelor și cazuri de reunire facultativă.

Astfel, în cazul infracțiunii continuate, al concursului formal de infracțiuni sau în orice alte cazuri când două sau mai multe acte materiale alcătuiesc o singură infracțiune, reunirea cauzelor este obligatorie. Așadar, ori de câte ori suntem în prezența unei unități legale de infracțiune (infracțiunea continuată, infracțiunea de obicei ori infracțiunea complexă) sau în prezența unei unități de conduită, acțiune ori inacțiune, care din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs realizează conținutul mai multor infracțiuni, reunirea cauzelor se va dispune cu necesitate [art. 43 alin. (1) CPP].

Din contră, *(i)* când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană, *(ii)* când la săvârșirea unei infracțiuni au participat două sau mai multe persoane ori *(iii)* când între două sau mai multe infracțiuni există legătură și reunirea cauzelor se impune pentru buna înfăptuire a justiției, reunirea cauzelor este facultativă [art. 43 alin. (2) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

137. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Cazurile de reunire *obligatorie* a cauzelor sunt prevăzute la art. 43 alin. (1) CPP, printre acestea numărându-se și ipoteza concursului ideal de infracțiuni (varianta de la litera B, care este astfel corectă). Constituie cazuri *facultative* de reunire ipotezele de coparticipare și de concurs de infracțiuni (variantele de la literele A și C – ambele greșite), așa cum rezultă din dispozițiile art. 43 alin. (2) lit. a) și b) CPP.

138. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Față de dispozițiile art. 43 alin. (1) și (2) CPP, varianta de răspuns de la litera B este corectă, iar variantele de răspuns de la literele A și C sunt eronate, acestea din urmă reprezentând cazuri de reunire facultativă a cauzelor.

139. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Enunțul întrebării face trimitere la instituția concursului real de infracțiuni, caz de reunire facultativă a cauzelor, măsură pe care organele judiciare o vor dispune cât timp se asigură prin aceasta buna desfășurare a procesului penal [art. 46 alin. (1) CPP, *a contrario*].

În acest caz, ambele cauze fiind pendinte în fața primei instanțe, sunt incidente dispozițiile art. 45 alin. (2) CPP, potrivit cărora cauzele pot fi reunite atâta vreme cât ambele se află în etapa judecății în primă instanță, indiferent de stadiul procesual în care se află.

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

140. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Raportat la cele arătate anterior, varianta corectă de răspuns este cea de la litera A, Curtea de Apel București fiind instanța echivalentă în grad instanței militare, instanță superioară în grad instanței civile [art. 44 alin. (5) CPP].

Așa fiind, prin excepție de la regula potrivit căreia competența în caz de reunire a cauzelor revine uneia dintre instanțele pe rolul cărora s-au aflat cauzele anterior reunirii, în cazul în care instanța militară pe rolul căreia este înregistrată una dintre cauze este superioară în grad instanței civile pe rolul căreia este înregistrată cealaltă cauză, competența în caz de reunire nu îi va reveni nici instanței civile, nici instanței militare, ci instanței civile echivalente în grad instanței militare.

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

141. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Potrivit art. 45 alin. (1) CPP, reunirea cauzelor se poate dispune la cererea procurorului, a părților, a persoanei vătămate și din oficiu de către instanța competentă. De asemenea, potrivit alin. (2), cauzele se pot reuni dacă ele se află în fața primei instanțe, chiar după desființarea sau casarea hotărârii, sau în fața instanței de apel. În același timp, potrivit art. 63 alin. (1) CPP, dispozițiile mai sus amintite se aplică în mod corespunzător și în cursul urmăririi penale. Prin urmare, față de cadrul legislativ aplicabil și referindu-ne la variantele de răspuns, reunirea a două cauze care au același obiect și privesc pe același inculpat se poate dispune fie din oficiu, de către procuror în cursul urmăririi penale sau de instanță în cursul judecății în primă instanță, fie la cererea părților, în aceleași stadii procesuale.

Față de aceste considerente, constatăm că variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

142. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Măsura contrară reunirii cauzelor este disjungerea. Astfel, potrivit art. 46 CPP, pentru motive temeinice privind mai buna desfășurare a judecății, instanța poate dispune disjungerea acesteia cu privire la unii dintre inculpați sau la unele dintre infracțiuni. Disjungerea se dispune prin încheiere, din oficiu sau la cererea procurorului ori a *părților*.

Interpretarea strict literală a textului legal exclude posibilitatea persoanei vătămate să solicite disjungerea cauzelor, însă apreciem că prin „*părți*" legiuitorul a dorit să spună părți și subiecți procesuali principali, neexistând nicio rațiune pentru excluderea persoanei vătămate dintre participanții care pot solicita această măsură.

Față de aceste dispoziții legale, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

143. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Potrivit art. 44 alin. (1) CPP, în caz de reunire, dacă în raport cu diferiții făptuitori ori diferitele fapte competența aparține, potrivit legii, mai multor instanțe de grad egal, competența de a judeca toate faptele și pe toți făptuitorii revine instanței mai întâi sesizate. Prin urmare, constatăm că prorogarea de competență nu operează doar în favoarea instanței superioare în grad, ci poate opera și în favoarea unei instanțe egale în grad, care este mai întâi sesizată.

În același timp, potrivit art. 48 alin. (1) CPP, când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă să judece, chiar dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, când fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale făptuitorului sau s-a dat citire actului de sesizare. În consecință, dacă s-a dat citire actului de sesizare, operează prorogarea de competență în favoarea instanței inițial investite în raport de calitatea inculpatului, chiar dacă acesta și-a pierdut respectiva calitate.

Totodată, potrivit dispozițiilor art. 48 alin. (2) CPP, dobândirea calității după săvârșirea infracțiunii nu determină schimbarea competenței, cu excepția infracțiunilor săvârșite de persoanele prevăzute la art. 40 alin. (1). Din interpretarea acestor dispoziții legale rezultă că dobândirea calității de membru în Parlamentul European, în faza judecății în primă instanță și oricând până la pronunțarea sentinței (așadar, chiar și după citirea actului de sesizare), va determina pierderea competenței de către instanța inițial sesizată în favoarea instanței competente după calitatea specială de europarlamentar, respectiv în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Față de aceste considerente, varianta de răspuns de la litera B este cea corectă.

144. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Așa cum rezultă din dispozițiile art. 48 alin. (2) teza I CPP, dobândirea calității după săvârșirea infracțiunii nu determină schimbarea competenței. Așa fiind, câtă vreme inculpatul X a dobândit ulterior săvârșirii faptei calitatea specială, fără a interesa momentul procesual la care se află cauza, competența va rămâne aceeași. Așadar, variantele de la literele B și C sunt corecte. Raportat la datele enunțului, s-ar fi impus declinarea cauzei în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție numai în ipoteza în care inculpatul X, ulterior săvârșirii faptei, ar fi dobândit una dintre calitățile speciale care atrag competența acestei instanțe [art. 48 alin. (2) teza a II-a CPP].

Cu privire la varianta de la litera C, reținem că excepția referitoare la competență poate fi ridicată numai cu privire la competența organului judiciar în fața căruia se află pendinte cauza. Dacă inculpatul X ar fi dorit să aducă critici privitoare la competența unui organ judiciar care a desfășurat anterior activități în cadrul procesului penal, ar fi putut solicita constatarea nulității unor acte întocmite de către acest organ, excluderea probelor administrate etc., cu consecința reîntoarcerii cauzei, atunci când acest remediu este legal posibil, în respectiva fază/etapă procesuală. Astfel, de pildă, în ipoteza în care se constată în procedura de cameră preliminară necompetența (absolută) a organului de urmărire penală, consecutiv constatării nulității actelor de urmărire penală efectuate și excluderii probelor administrate, judecătorul de cameră preliminară va dispune restituirea cauzei la parchet. Tot astfel, când instanța de apel constată necompetența (absolută) a instanței de trimitere, consecutiv desființării sentinței apelate, va dispune trimiterea cauzei instanței competente, pentru reluarea etapei judecății în primă instanță.

145. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Strămutarea reprezintă remediul procesual prin care o instanță își pierde competența *teritorială*, stabilită legal, în favoarea altei instanțe desemnate *judiciar* să judece cauza.

Așadar, strămutarea constituie un remediu procesual penal prin care se urmărește evitarea situațiilor ce pot împiedica desfășurarea normală a procesului, din cauza unui climat nefavorabil judecății în locul unde urmează să fie soluționată pricina penală. Prin intermediul strămutării, se scoate cauza din această ambianță și se duce într-un loc ferit de suspiciune și neliniște (GR. THEODORU, L. MOLDOVAN, *Drept procesual penal*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1979, p. 110), competența teritorială legală fiind înlocuită cu una judiciară delegată (TR. POP, *Drept procesual penal*, vol. II, Tipografia Națională S.A., Cluj, 1947, p. 227-228).

Temeiul strămutării este fie *(i)* suspiciunea rezonabilă că imparțialitatea judecătorilor instanței este afectată datorită împrejurărilor cauzei, calității părților, fie *(ii)* existența unui pericol de tulburare a ordinii publice (art. 71 CPP).

Cu privire la *procedura de soluționare a cererii de strămutare*, reținem că, potrivit art. 73 CPP, instanța competentă să soluționeze cererea de strămutare se constituie cu procuror și soluționează cererea în ședință publică.

Când părțile încunoștințate despre termenul fixat pentru soluționarea cererii sunt prezente, instanța le va acorda cuvântul în dezbateri, mai întâi părții care a formulat cererea de strămutare, celorlalte părți prezente, precum și procurorului. Dacă procurorul a formulat cererea, i se va acorda primul cuvântul. Neprezentarea părților nu împiedică însă soluționarea cererii.

Instanța competentă va soluționa cererea întotdeauna printr-o sentință definitivă [art. 74 alin. (1) și (6) CPP].

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și C.

146. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Competența de a soluționa cererea de strămutare a cauzelor revine curții de apel sau, după caz, Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțe care se vor pronunța printr-o sentință definitivă [art. 74 alin. (1) și (6) CPP].

Cu privire la competență, cu toate că explicația nu este relevantă rezolvării prezentei întrebări, reținem că nu este una alternativă, ci exclusivă, competența curții de apel excluzând competența instanței supreme și viceversa. Curtea de apel va fi competentă ori de câte ori se solicită strămutarea cauzei de la un tribunal ori de la o judecătorie din circumscripția sa, admiterea cererii presupunând trimiterea cauzei la o altă instanță de același grad din circumscripția sa. Înalta Curte de Casație și Justiție are competența să strămute exclusiv judecarea unei cauze de la curtea de apel competentă la o altă curte de apel (art. 71 CPP).

Față de aceste considerente, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera C.

147. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Potrivit dispozițiilor art. 71 teza finală CPP, strămutarea judecării unei cauze de la o instanță militară competentă la o altă instanță militară de același grad se dispune de Curtea Militară de Apel, instanță căreia legea îi recunoaște competența funcțională de a soluționa acest gen de cereri [art. 39 alin. (1) lit. e) CPP].

Cererea de strămutare poate fi formulată de părți, de persoana vătămată sau de procuror [art. 72 alin. (1) CPP] și se depune la instanța de unde se solicită strămutarea, cu indicarea temeiului de strămutare, precum și cu motivarea în fapt și în drept [art. 72 alin. (2) CPP].

Prin introducerea cererii de strămutare, judecarea cauzei nu se suspendă [art. 72 alin. (6) CPP].

Față de toate acestea, variantele corecte sunt cele de la literele A și C.

148. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Așa cu am mai arătat, competența de soluționare a cererilor de strămutare este partajată între curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție, în funcție de nivelul instanței de la care se solicită strămutarea cauzei. Astfel, curțile de apel vor soluționa cererile de strămutare a cauzei de la o judecătorie sau de la un tribunal aflat în circumscripția sa la o altă judecătorie ori tribunal, în timp ce instanța supremă are competența să soluționeze cererile de strămutare de la o curte de apel la o altă curte de apel. Strămutarea reprezintă un caz de prorogare a competenței, or, premisa acestei măsuri este dată de sesizarea prealabilă a unei instanțe. Așadar, strămutarea poate fi dispusă numai în cursul procedurii de cameră preliminară ori în cursul judecății. A nu se confunda instituția strămutării cu desemnarea altei instanțe pentru judecarea cauzei (art. 76 CPP) ori cu trimiterea cauzei la un alt parchet (art. 326 CPP).

Cererea de strămutare se soluționează prin sentință nesupusă niciunei căi de atac [art. 74 alin. (1) și (6) CPP].

Din cele de mai sus, constatăm că variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

149. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Strămutarea poate fi cerută de părți, de persoana vătămată sau de procuror [art. 72 alin. (1) CPP], iar introducerea cererii nu suspendă judecarea cauzei [art. 72 alin. (6) CPP]. Potrivit art. 75 alin. (2) CPP, cererea de strămutare poate fi formulată și în procedura de cameră preliminară.

Față de aceste dispoziții legale, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

150. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Corectitudinea variantei de la litera A rezultă clar din dispozițiile art. 75 alin. (3) CPP, reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 11 din O.U.G. nr. 18/2016, potrivit căruia, când strămutarea se dispune în cursul procedurii de cameră preliminară, judecarea cauzei se efectuează de către instanța la care s-a strămutat cauza. Deși nu se face referire și în textul de lege invocat, la fel ca în enunțul dat, la etapa procesuală, respectiv judecarea cauzei în primă instanță, acest lucru nu este necesar și nici nu afectează în vreun fel corectitudinea răspunsului, procedura de cameră preliminară precedând judecata în primă instanță.

La fel de evident este și faptul că varianta de la litera B conține un răspuns incorect, alin. (4) al art. 75 CPP prevăzând faptul că, în cazul în care se dispune strămutarea judecării căii de atac a apelului, rejudecarea cauzei, în caz de desființare a sentinței cu trimitere spre rejudecare, se va efectua de către *instanța corespunzătoare în grad celei care a soluționat fondul din circumscripția celei la care s-a strămutat cauza*, indicată prin decizia de desființare, deci nu de către instanța de judecată care a soluționat fondul și a pronunțat sentința atacată. Prin urmare, în ipoteza dată, efectele strămutării în apel se prelungesc și în cazul unei soluții de desființare cu trimitere spre rejudecare.

În privința variantei de răspuns de la litera C, trebuie aplicate atât dispozițiile legale ce vizează instituția strămutării, cât și cele ce privesc competența funcțională a instanțelor de judecată, textul răspunsului făcând referire, pe de o parte, la competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar, pe de altă parte, la judecarea apelurilor. În aceste limite, observăm în primul rând că, potrivit dispozițiilor art. 71 CPP, Înalta Curte de Casație și Justiție dispune strămutarea judecării unei cauze de la curtea de apel competentă la o altă curte de apel. Totodată, potrivit art. 38 alin. (2) CPP, curțile de apel sunt singurele instanțe care judecă apeluri, alături de Înalta Curte de Casație și Justiție, ale cărei cauze nu sunt supuse însă strămutării.

Pentru aceste considerente, varianta de răspuns de la litera C este corectă, strămutarea judecării căii de atac a apelului putând fi dispusă numai de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

151. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Transpuse în practică cele arătate anterior, Curtea de Apel Alba Iulia a soluționat în sens pozitiv cererea, dispunând strămutarea judecării cauzei de la Judecătoria Deva la o altă judecătorie din circumscripția curții de apel (art. 71 CPP), competența funcțională a curții fiind determinată în mod corect.

Curtea de apel a soluționat cererea de strămutare prin încheiere, în dezacord cu dispozițiile art. 74 alin. (1) CPP, care stabilește tipul hotărârii prin care instanța trebuie să se pronunțe, *i.e.* sentință definitivă.

Relativ la ultima variantă de răspuns, care nu are legătură cu instituția strămutării cauzelor, reținem că, funcțional, tribunalul nu are competența să judece apeluri, aceasta revenind fie curților de apel, fie Înaltei Curți de Casație și Justiție. Desigur, raportat la datele speței, competentă să judece apelul formulat împotriva sentinței Judecătoriei Deva este Curtea de Apel Alba Iulia.

Față de acestea, variantele corecte sunt cele de la literele A și C.

152. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Așa cum am arătat anterior, competența de soluționare a cererii de strămutare a cauzelor revine fie Înaltei Curți de Casație și Justiție, fie curților de apel, în funcție de gradul instanței pe rolul căreia se află pendinte cauza. Cererea de strămutare este soluționată prin sentință [art. 74 alin. (1) CPP], care nu este supusă niciunei căi de atac [art. 74 alin. (6) CPP].

Formularea unei cereri de strămutare nu atrage suspendarea judecății în fața instanței pe rolul căreia se află pendinte cauza, însă dacă această instanță a procedat între timp la judecarea cauzei, hotărârea pronunțată este desființată prin efectul admiterii cererii de strămutare [art. 74 alin. (5) CPP].

Față de toate acestea, numai varianta de răspuns de la litera B este corectă.

153. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

În practica judiciară s-a arătat că „strămutarea este acel remediu procesual prin intermediul căruia judecarea unei anumite cauze penale este luată din competența unei instanțe și dată spre soluționare unei alte instanțe din aceeași categorie și de același grad, în vederea înlăturării oricărei suspiciuni asupra obiectivității și imparțialității tuturor judecătorilor unei instanțe. Dispunând strămutarea judecării cauzei, instanța competentă nu a strămutat numai judecarea unei anumite faze procesuale a desfășurării procesului, ci întreaga judecată, care implică soluționarea ei atât în fond, cât și în căile ordinare sau extraordinare de atac" (Curtea de Apel Cluj, Secția penală, decizia nr. 465/2004).

Așa fiind, se constată că, ulterior strămutării cauzelor, contestațiile, apelurile etc. vor fi judecate de instanțele în circumscripția cărora se află instanța la care s-a strămutat cauza, varianta de răspuns de la litera A fiind cea corectă. Desigur, *de lege lata*, competența instanței de apel va rămâne

neschimbată, întrucât instanțele de apel, singurele competente să dispună strămutarea, trebuie să aleagă o altă instanță din circumscripția lor, și nu din circumscripția altei instanțe de apel.

154. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Desemnarea unei alte instanțe în cazul emiterii rechizitoriului reprezintă remediul procesual al strămutării folosit cu anticipație de către procuror.

Astfel, potrivit art. 76 CPP, procurorul care efectuează ori supraveghează urmărirea penală poate cere Înaltei Curți de Casație și Justiție să desemneze o altă curte de apel/curții de apel să desemneze un alt tribunal sau o altă judecătorie decât cele cărora le-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță, care să fie sesizate în cazul în care se va emite rechizitoriul.

Înalta Curte de Casație și Justiție ori curtea de apel competentă soluționează cererea procurorului în camera de consiliu, în termen de 15 zile, printr-o încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac.

Rezultă din cele arătate că variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

155. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Așa cum am arătat anterior, competența de desemnare a altei instanțe pentru judecarea cauzei în caz că procurorul va emite rechizitoriul este partajată între instanța supremă și curțile de apel, după cum cererea se referă la deplasarea pe orizontală la nivelul curților de apel (ipoteză în care competența revine instanței supreme) ori la deplasarea pe orizontală la nivelul tribunalelor sau judecătoriilor.

În condițiile speței, instanța supremă sesizată cu o astfel de cerere, constatându-și necompetența, va trimite solicitarea procurorului curții de apel competente, astfel încât varianta de răspuns de la litera B este singura corectă.

3.3. Avocatul. Asistența juridică și reprezentarea

156. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Asistența juridică este obligatorie atunci când față de suspect sau inculpat s-a dispus măsura internării medicale, chiar în altă cauză. Rațiunea acestei dispoziții rezidă în aceea că acuzatul care se află într-o formă de privare de libertate (măsură educativă privativă de libertate, pedeapsă privativă, măsură procesuală privativă de libertate ori măsură de siguranță privativă de libertate) este, sub raportul posibilității de a-și organiza apărarea și de a face față formalităților procedurale, într-o situație de vădită inferioritate, el neputând face toate diligențele pe care legea le socotește ca normal posibile pentru un justițiabil (V. DONGOROZ, *Notă* la Cas. II, dec. nr. 1541/1944, PR 1945, I, p. 28, *apud* V. PAPADOPOL, C. TURIANU, *Apelul penal*, Casa de editură și presă „Șansa", București, 1994, p. 106). În acest caz, precum și în celelalte cazuri prevăzute de dispozițiile art. 90 CPP, asistența juridică este obligatorie, dacă suspectul sau inculpatul nu a optat pentru un avocat ales, organele judiciare desemnându-i unul din oficiu.

Avocatul ales ori desemnat din oficiu nu trebuie să asiste sau să reprezinte părți ori subiecți procesuali principali cu interese contrare, ipoteză care s-ar putea reține, evident, atunci când același avocat i-ar asista/reprezenta atât pe inculpat, cât și pe persoana vătămată [art. 88 alin. (4) CPP].

Pentru a da conținut dreptului acuzatului la apărare, în componenta apărării tehnice, legea procesuală penală a prevăzut un set de drepturi pe care avocatul le are în procesul penal. Unul dintre acestea este dreptul avocatului suspectului ori inculpatului de a asista, în cursul urmăririi penale, la efectuarea oricărui act de urmărire penală, cu excepția celor excluse de lege [art. 92 alin. (1) CPP]. Acest drept al avocatului se activează prin formularea unei cereri exprese în acest sens, organul de urmărire penală fiind ținut să îl încunoștințeze prin notificare telefonică, fax, e-mail sau prin alte asemenea mijloace despre data, ora și locul efectuării actului de urmărire penală, încheindu-se în acest sens un proces-verbal [art. 92 alin. (2) CPP]. Odată ce încunoștințarea a fost realizată în timp util, dându-se astfel eficiență și dreptului avocatului de a beneficia de timpul și de înlesnirile necesare pentru pregătirea și realizarea unei apărări efective [art. 92 alin. (8) CPP], lipsa avocatului nu împiedică efectuarea actului de urmărire penală [art. 92 alin. (3) CPP]. Lipsa avocatului ar putea împiedica efectuarea actului de urmărire penală atunci când sunt îndeplinite, cumulativ, două condiții: *(i)* actul de urmărire penală implică prezența suspectului sau a inculpatului (audiere,

confruntare, luarea unei măsuri preventive etc.); *(ii)* asistența juridică a suspectului sau inculpatului este obligatorie, potrivit legii.

Având în vedere considerentele expuse, varianta de răspuns corectă este cea de la litera C.

157. Răspuns: C *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Prin asistență juridică se înțelege activitatea profesională desfășurată de avocați în scopul promovării drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor fizice și persoanelor juridice, de drept public sau de drept privat. Avocatul poate asista/reprezenta în procesul penal părțile și subiecții procesuali principali [art. 88 alin. (1) CPP], iar activitatea sa poate consta în consultații cu caracter juridic, asistență și reprezentare juridică în fața organelor judiciare, redactarea de acte juridice etc.

Asistența juridică este, de regulă, facultativă, partea sau subiectul procesual principal având dreptul să apeleze la serviciile unui avocat ori să se reprezinte singuri în fața organelor judiciare. În unele cazuri, în care interesul general surclasează interesul particular al părții ori al subiectului procesual principal, asistența/reprezentarea juridică devine obligatorie.

Astfel, suspectul sau inculpatul este asistat în mod obligatoriu în cursul urmăririi penale dacă este minor, internat într-un centru de detenție ori într-un centru educativ, când este reținut ori arestat, chiar în altă cauză, când față de acesta a fost dispusă măsura de siguranță a internării medicale, chiar în altă cauză, precum și în alte cazuri prevăzute expres de lege [art. 90 lit. a) CPP]. De asemenea, asistența juridică a suspectului sau inculpatului este obligatorie ori de câte ori organul judiciar apreciază că acesta nu și-ar putea face singur apărarea [art. 90 lit. b) CPP].

În plus față de aceste cazuri, în procedura de cameră preliminară și în cursul judecății, asistența juridică a suspectului sau inculpatului este obligatorie în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani [art. 90 lit. c) CPP].

Asistența/reprezentarea juridică a părții civile sau a persoanei vătămate este obligatorie când acești subiecți procesuali sunt persoane lipsite de capacitate de exercițiu ori au capacitate de exercițiu restrânsă (*e.g.*, cazul minorilor) [art. 93 alin. (4) CPP]. Totodată, asistența/reprezentarea persoanei vătămate, a părții civile ori a părții responsabile civilmente este obligatorie când organul judiciar apreciază că aceste persoane nu și-ar putea face singure apărarea [art. 93 alin. (5) CPP].

Având în vedere aceste dispoziții legale, singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera C.

158. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Cazul de asistență juridică incident este rezervat strict inculpatului persoană fizică sau juridică față de care s-a dispus trimiterea în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede detențiunea pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani. Așadar, reținem că acest caz de asistență juridică obligatorie nu va fi incident în faza urmăririi penale sau în faza punerii în executare a hotărârii penale ori ulterior, în procedurile aflate în legătură cu o cauză penală. Pentru aceste motive, răspunsul corect este cel de la litera B, iar răspunsul de la litera A este eronat. Cu privire la varianta de la litera C, suplimentar, este de remarcat că, prin *Decizia nr. LXIV (64)/2007* (M. Of. nr. 537 din 16.07.2008), ICCJ, SU, a admis recursul în interesul legii și a stabilit că *asistența juridică nu este obligatorie, pentru petenți sau intimați, în cauzele ce au ca obiect plângeri formulate împotriva soluțiilor de neurmărire ori netrimitere în judecată.*

159. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Varianta de răspuns de la litera A vizează aspectele pe care le-am tratat la întrebarea anterioară. După cum a reținut și Comisia de soluționare a contestațiilor, *potrivit dispozițiilor art. 90 lit. c) CPP, asistența juridică este obligatorie doar în ipoteza în care pedeapsa prevăzută de lege este mai mare de 5 ani, iar nu și atunci când este de până la 5 ani închisoare, cum se reține în grilă*. Nu prezintă importanță, din perspectiva asistenței juridice obligatorii, faptul că inculpatul se află sub control judiciar, întrucât numai măsurile preventive custodiale, arestul preventiv ori la domiciliu, atrag aplicabilitatea acestei instituții [art. 90 lit. a) CPP].

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât, în toate cazurile în care se propune luarea unei măsuri preventive (privativă ori restrictivă de libertate), asistența juridică este obligatorie [art. 214 alin. (3) CPP pentru măsura controlului judiciar, art. 220 alin. (3) CPP pentru măsura arestului la domiciliu etc.]. Dintr-o eroare materială, Comisia de soluționare a contestațiilor s-a referit la instituția judecătorului de drepturi și libertăți. Însă, în esență, opinia Comisiei concordă cu cea

exprimată de noi. Astfel, s-a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 348 alin. (1) CPP, în procedura de cameră preliminară, judecătorul se pronunță, la cerere sau din oficiu, cu privire la luarea, menținerea, înlocuirea, revocarea sau încetarea de drept a măsurilor preventive. Potrivit art. 219 alin. (6) CPP, asistența juridică a inculpatului este obligatorie când judecătorul de drepturi și libertăți analizează luarea măsurii preventive a arestului la domiciliu.*

În fine, atunci când se pune în discuție încetarea de drept a unei măsuri preventive, potrivit dispozițiilor art. 241 alin. (3) CPP, asistența juridică a inculpatului supus unei măsuri preventive este obligatorie, astfel că și varianta de răspuns de la litera C este corectă.

160. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Asistența juridică obligatorie a suspectului sau a inculpatului este reglementată prin dispozițiile art. 90 CPP, iar asistența juridică obligatorie a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente este reglementată prin dispozițiile art. 93 CPP. Totodată, trebuie subliniat că legea prevede și alte cazuri de asistență juridică obligatorie (e.g., în cazul audierii suspectului sau inculpatului în vederea luării unei măsuri preventive, la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției etc.).

De menționat este că nerespectarea dispozițiilor relative la asistența juridică obligatorie a suspectului, a persoanei vătămate sau a părților este sancționată cu nulitatea absolută [art. 281 alin. (1) lit. f) CPP, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 279/2022 (M. Of. nr. 967 din 04.10.2022)].

Față de dispozițiile legale, se constată că varianta de răspuns de la litera A este corectă, persoana vătămată lipsită de capacitate de exercițiu fiind asistată în mod obligatoriu de avocat [art. 93 alin. (4) CPP], sub sancțiunea nulității absolute.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, față de dispozițiile art. 90 lit. c) CPP, cazul de asistență juridică obligatorie nefiind aplicabil în cursul urmăririi penale, ci numai în procedura de cameră preliminară ori la judecată.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 480 alin. (2) CPP.

161. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Explicațiile de la întrebarea de mai sus sunt relevante rezolvării prezentei întrebări.

Astfel, asistența juridică obligatorie este reglementată strict raportat la calitățile de subiect procesual principal (suspect ori persoană vătămată) și părți (inculpat, parte civilă, parte responsabilă civilmente). În acest context, varianta de răspuns de la litera A este eronată.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 90 lit. c) CPP, asistența juridică a inculpatului fiind obligatorie în procedura de cameră preliminară și în faza judecății pentru infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa mai mare de 5 ani.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, printre cazurile de asistență juridică obligatorie a persoanei vătămate prevăzute la art. 93 alin. (4) și (5) CPP nefiind enumerat cazul din enunț.

162. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Cazurile de asistență juridică obligatorie a persoanei vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente sunt prevăzute la art. 93 alin. (4) și (5) CPP. Astfel, potrivit acestor dispoziții, asistența juridică este obligatorie când *(i)* persoana vătămată sau partea civilă este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitate de exercițiu restrânsă și când *(ii)* organul judiciar apreciază că, din anumite motive, persoana vătămată, partea civilă sau partea responsabilă civilmente nu și-ar putea face singură apărarea.

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

163. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Din nou, varianta de răspuns de la litera A se grefează pe aceeași problemă deja analizată în explicațiile de mai sus, asistența juridică nefiind obligatorie în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa închisorii până la 5 ani. Desigur, dacă maximul pedepsei prevăzute de lege, conform noii încadrări juridice, ar fi fost superior limitei de 5 ani, atunci instanța de judecată avea obligația, din momentul schimbării încadrării juridice, de a desemna un avocat din oficiu, dacă inculpatul nu era asistat ori reprezentat de avocat ales.

Conform art. 90 lit. a) CPP, asistența juridică este obligatorie ori de câte ori inculpatul este arestat preventiv în cauză ori în altă cauză sau arestat în baza unui mandat de executare a pedepsei aplicate într-o altă cauză. În același sens a apreciat și Comisia de soluționare a contestațiilor, reținând, în

esență, că, *în conformitate cu prevederile art. 90 lit. a) CPP, asistența juridică este obligatorie când inculpatul este arestat, chiar în altă cauză, ipoteză ce se regăsește și în conținutul enunțului de la litera B, menționat ca răspuns corect în barem.*

La încheierea unui acord de recunoaștere a vinovăției, indiferent de limitele de pedeapsă prevăzute de lege pentru infracțiunea reținută în sarcina inculpatului, asistența juridică este obligatorie [art. 480 alin. (2) teza finală CPP], astfel încât și varianta de răspuns de la litera C este corectă.

164. Răspuns: B (NBI În prezent, B, C) ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Este adevărat că inculpatul minor beneficiază de asistență juridică obligatorie [art. 90 lit. a) CPP], dar această dispoziție rămâne activă cât timp durează și situația care a justificat-o. Astfel, dacă inculpatul este major, însă a comis infracțiunea în timpul minoratului, asistența juridică nu mai este obligatorie, inculpatul putând să își organizeze singur apărarea, întocmai cum ar fi făcut-o dacă ar fi comis infracțiunea ulterior împlinirii vârstei de 18 ani. De reținut însă nuanța care, *de lege lata*, poate fi făcută, asistența juridică putând deveni obligatorie dacă procurorul (pentru faza urmăririi penale) ori instanța (pentru faza judecății) a apreciat că se impune în continuare aplicarea procedurii speciale în cauze cu infractori minori, în condițiile legii [art. 504 alin. (2), art. 507 alin. (3) CPP].

Varianta de la litera B este corectă, așa cum am arătat la întrebarea anterioară, asistența juridică este obligatorie atunci când inculpatul se află într-o formă de privare de libertate.

În prezent, și în etapa verificării admisibilității în principiu a cererii de revizuire atunci când petentul se află încarcerat [art. 90 lit. a) CPP] este obligatorie asistența juridică. Anterior modificării dispozițiilor art. 459 alin. (2) CPP, asistența/reprezentarea juridică nu era obligatorie, întrucât admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire era analizată în lipsa petentului liber ori încarcerat.

165. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

În conformitate cu prevederile art. 90 lit. c) CPP, asistența juridică a suspectului sau inculpatului este obligatorie în cursul judecății în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani. În raport de acest cadru normativ și de limitele de pedeapsă indicate în enunț, este clar că asistența juridică este obligatorie în cazul inculpatului AB.

Însă, din modul în care sunt elaborate variantele de răspuns, s-ar putea crede că acest drept la apărare al inculpatului este limitat în vreun fel în diferite stadii ale judecății, respectiv în primă instanță sau în apel. Evident că nu este cazul, sintagma folosită de legiuitor este foarte clară, *cursul judecății* reflectând faptul că asigurarea asistenței juridice trebuie să se realizeze atât în fond, cât și în apel.

Pentru aceste motive, variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

166. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

În materia asistenței juridice obligatorii, art. 90 CPP stipulează printre cazurile în care statul trebuie să asigure asistența juridică obligatorie și pe acela în care suspectul sau inculpatul este reținut sau arestat, chiar în altă cauză. În afară de reglementarea expresă a acestei obligații pozitive, trebuie avut în vedere raționamentul care a stat la baza ei, respectiv acela că, din cauza stării de detenție, suspectul sau inculpatul este vulnerabil juridic, el neavând la dispoziție toate pârghiile de exercitare plenară a dreptului la apărare. Or, în aceste condiții, apare ca irelevant faptul că starea de detenție este în aceeași cauză sau în alta. Pentru aceste considerente, varianta de la litera A este corectă, iar varianta de la litera C, în mod corelativ, incorectă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, în cazul unor întrebări de acest tip, singurul exercițiu ce trebuie făcut este de a compara variantele de răspuns cu cazurile de nulitate absolută prevăzute de art. 281 CPP (cazuri care trebuie să fie învățate temeinic), care vizează încălcări ale dispozițiilor privind: a) compunerea completului de judecată; b) competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente; c) publicitatea ședinței de judecată; d) participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; e) prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; f) *asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, a celorlalte părți, precum și a persoanei vătămate, atunci când asistența este obligatorie*. Alături de aceste cazuri reglementate în Codul de procedură penală, trebuie să avem în vedere și Decizia CCR nr. 302/2017 (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate ... avocată și s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) CPP, care

nu reglementează în categoria nulităților absolute încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, este neconstituțională.

Prin urmare, în raport de cele mai sus evidențiate, constatăm că varianta de răspuns de la litera B se circumscrie unuia dintre cazurile sancționate cu nulitatea absolută, respectiv cel de la art. 281 alin. (1) lit. f) CPP, astfel că răspunsul este corect.

167. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Față de dispozițiile art. 95 CPP, avocatul are dreptul de a formula plângere la procurorul ierarhic superior procurorului de caz, care este obligat să rezolve plângerea și să comunice soluția, precum și motivarea acesteia în cel mult 48 de ore.

Așa fiind, competența funcțională de soluționare a acestui tip de plângere revine procurorului ierarhic superior, și nu procurorului de caz ori judecătorului de drepturi și libertăți, astfel, varianta de la litera C este corectă, iar variantele de la literele A și B sunt eronate.

168. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Premisa exercitării unei apărări efective este *informarea prealabilă*. În acest sens, legea procesuală penală reglementează dreptul avocatului părților și al subiecților procesuali principali de a solicita consultarea dosarului pe tot parcursul procesului penal. Dreptul de a consulta dosarul este un drept complex, ce presupune *(i)* dreptul de a studia actele acestuia, *(ii)* dreptul de a nota date sau informații din dosar și *(iii)* dreptul de a obține fotocopii (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 74).

Față de aceste considerente de ordin teoretic și față de dispozițiile art. 94 alin. (1) CPP, varianta de răspuns de la litera C este corectă, avocatul părților și al subiecților procesuali principali având dreptul de a solicita consultarea dosarului pe tot parcursul procesului penal.

169. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)*

În conformitate cu prevederile art. 94 CPP, pe tot parcursul procesului penal, avocatul părților și al subiecților procesuali principali are dreptul de a solicita consultarea dosarului. În raport de aceste dispoziții legale, observăm că varianta de la litera C este corectă, aceasta excluzând implicit varianta de la litera B.

În privința subiecților procesuali principali, respectiv suspectul și persoana vătămată potrivit art. 33 alin. (1) CPP, regăsim dreptul acestora de a consulta dosarul în dispozițiile legale prin care sunt reglementate expres drepturile procesuale ale acestor subiecți procesuali, și anume în art. 81 alin. (1) lit. e) în privința persoanei vătămate și în art. 78 raportat la art. 83 lit. b) CPP în ceea ce îl privește pe suspect.

Mai mult decât atât, art. 94 CPP care reglementează instituția consultării dosarului face trimitere expresă în alin. (8) la dreptul părților și al subiecților procesuali principali de a consulta dosarul. Bineînțeles, acest drept nu poate fi exercitat decât în condițiile legii, spre exemplu, procurorul poate restricționa motivat acest drept dacă prin exercitarea lui s-ar putea aduce atingere bunei desfășurări a urmăririi penale.

Pentru aceste considerente, varianta de la litera A nu este corectă, subiecții procesuali principali având în realitate dreptul de a solicita consultarea dosarului.

170. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Așa cum am arătat, avocatul persoanei vătămate are dreptul de a solicita consultarea dosarului pe tot parcursul procesului penal și are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală, cu excepția celor prevăzute de lege [art. 93 alin. (1) CPP]. Față de aceste dispoziții legale, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

Împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a soluționat propunerea de luare a măsurii arestării preventive a inculpatului pot formula contestație numai inculpatul și procurorul, potrivit dispozițiilor art. 204 alin. (1) CPP. Prin urmare, varianta de la litera B este eronată.

171. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Dreptul avocatului de a consulta dosarul *poate fi cumulat* sau *exercitat separat* cu dreptul părților și al subiecților procesuali principali de a consulta personal dosarul, accesul la dosar fiind în primul rând un drept procesual al subiecților cu legitimare cauzală (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 74).

În aceste condiții, cererea suspectului de consultare a dosarului poate fi admisă dacă se consideră întemeiată ori poate fi restricționată motivat, dacă prin aceasta s-ar putea aduce atingere bunei desfășurări a urmăririi penale. Restricționarea pentru cel mult 10 zile, și nu pentru mai mult de 10 zile, cum greșit se arată în varianta de răspuns, poate fi dispusă numai după punerea în mișcare a acțiunii penale [art. 94 alin. (4) CPP].

Pentru aceste argumente, variantele de la literele A și C sunt corecte.

172. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Raportat la variantele de răspuns și la faza procesuală la care face referire enunțul întrebării, reținem că drepturile avocatului în procesul penal sunt prevăzute la art. 92, art. 94-95 CPP. Printre acestea se numără dreptul de a asista la efectuarea oricărui act de urmărire penală, cu excepția (i) situației în care se utilizează metodele speciale de supraveghere ori cercetare și *(ii)* percheziției corporale sau a vehiculelor în cazul infracțiunilor flagrante. Excepțiile sunt impuse de natura lucrurilor, de pildă, încunoștințarea avocatului despre interceptarea unor convorbiri, efectuarea unei livrări supravegheate, utilizarea investigatorilor sub acoperire etc. ar lipsi de eficiență aceste măsuri.

Avocatul are dreptul să consulte dosarul de urmărire penală, acest drept neputând fi exercitat sau restrâns în mod abuziv. Procurorul poate restricționa, motivat, accesul avocatului la dosarul de urmărire penală, mai puțin la declarațiile părții sau ale subiectului procesual principal pe care îl asistă ori îl reprezintă.

Totodată, mai reținem că avocatul are dreptul de a formula plângere în cazul în care apreciază că drepturile sale i-au fost încălcate.

Raportat la toate acestea, varianta de la litera B este singura corectă.

§4. Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii

173. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie în primul rând făcută distincția între probe, mijloace de probă și procedee probatorii, iar în acest sens, în vederea facilitării procesului de învățare, o metodă simplistă de înțelegere și memorare a celor trei concepte ar fi aceea că *probele se obțin prin mijloacele de probă care se obțin prin procedee probatorii*: PROBĂ → MIJLOC DE PROBĂ → PROCEDEU PROBATORIU.

Prin raportare la aceste noțiuni și la dispozițiile art. 131 CPP, putem califica foarte ușor confruntarea ca fiind un procedeu probatoriu, astfel că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

În legătură cu declarația inculpatului, evident că aceasta constituie mijloc de probă, dispozițiile art. 97 alin. (2) lit. a) CPP reglementând expres acest regim juridic, varianta de la litera B fiind fără niciun fel de dubiu corectă.

Spre deosebire de această din urmă variantă de răspuns, varianta de la litera C aduce cu ea câteva elemente speciale, care pun sub semnul întrebării la o primă analiză corectitudinea acesteia, dubiul fiind născut din inexistența unui cadru procesual legal care să permită valorificarea din punct de vedere probator a declarației date înainte de începerea urmăririi penale de persoana vătămată care a depus o plângere cu privire la săvârșirea unei infracțiuni. Doar în aparență o asemenea ipoteză ar putea să creeze dubii asupra valorii juridice de mijloc de probă a unei asemenea declarații, inexistența cadrului procesual în mod formal la acel moment, care de altfel ar fi și imposibil să existe, nefiind de natură să afecteze în vreun fel legitimitatea unei asemenea declarații, care poate fi valorificată ca mijloc de probă în viitorul proces penal. De altfel, pentru a înlătura orice fel de interpretare contrară, în art. 111 alin. (9) și (10) CPP legiuitorul prevede în mod expres soluția într-o asemenea ipoteză. Astfel, audierea persoanei vătămate de către organul judiciar care a înregistrat o plângere cu privire la săvârșirea unei infracțiuni se desfășoară de îndată, iar dacă acest lucru nu este posibil, se va realiza ulterior depunerii plângerii, fără întârzieri nejustificate, declarația dată de persoana vătămată în aceste condiții constituind mijloc de probă, chiar dacă a fost administrată înainte de începerea urmăririi penale.

174. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Părților și subiecților procesuali principali le este recunoscut dreptul la apărare, solicitarea de administrare de probe fiind o manifestare evidentă a acestui drept. În procesul penal, faptele și

împrejurările pot fi dovedite prin folosirea oricărui mijloc de probă pe care legea nu îl exclude, așadar, în principiu, cererea în probațiune formulată de inculpat este admisibilă. Nu este admisibilă, de pildă, proba prin care se dorește răsturnarea unei prezumții absolute ori dovedirea unor fapte contrare concepției comune despre lume. Din acest unghi, văzând variantele de răspuns, enunțul întrebării este imprecis formulat.

Pentru ca o cerere de probe să fie admisă, este necesar să se aibă în vedere, în mod cumulativ, următoarele elemente: *(i) legalitatea*, ce presupune ca probele să nu fie interzise de lege, *(ii) pertinența*, ce se referă la însușirea unei probe de a avea legătură cu faptele și împrejurările ce fac obiectul probațiunii, *(iii) concludența*, ce presupune că faptele care au legătură cu obiectul probațiunii contribuie la aflarea adevărului într-o cauză penală, conduc singure sau coroborat cu altele la o concluzie logică, *(iv) utilitatea*, ce presupune că ceea ce se dorește a fi dovedit prin probele concludente nu a fost dovedit anterior prin administrarea altor probe, și *(v) posibilitatea materială de administrare a probei*, element ce presupune ca aceasta să existe și să se poată recurge la administrarea ei (M. UDROIU, *op. cit.*, p. 244).

În raport cu acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C, cererea în probațiune fiind respinsă când proba este imposibil de obținut ori când nu este necesară dovedirii împrejurării de fapt.

175. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Dispozițiile art. 97 CPP definesc proba, mijloacele de probă și procedeele probatorii, rezultând astfel relația directă între acești trei termeni. În esență, *procedeul probatoriu* reprezintă modalitatea legală de obținere a mijlocului de probă; *mijlocul de probă* reprezintă suportul judiciar al probei; proba reprezintă elementele de fapt cu conținut informativ care servesc la reconstrucția unei secvențe din trecut cu relevanță în cauza penală. Având în vedere toate acestea, de pildă, informațiile (probe) furnizate de martor în legătură cu o anumită faptă sau împrejurare sunt fixate în declarația dată (mijlocul de probă), obținută în cadrul audierii (procedeul probatoriu).

Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera B este corectă, întrucât declarația investigatorului de sub acoperire reprezintă un mijloc de probă.

În continuare, poate fi important în economia discuției să reținem că, deși noțiunile prezentate sunt precis prevăzute de lege, în limbajul practicienilor și uneori al legiuitorului se poate face ușor confuzia între ele (mijlocul de probă/proba). Apreciem că dispozițiile art. 103 alin. (3) CPP, care prevăd că hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe *declarațiile* investigatorului, ale colaboratorului ori ale martorilor protejați, nu se află la adăpost de critică. Credem astfel, întrucât în luarea deciziei asupra existenței infracțiunii și a vinovăției inculpatului ceea ce interesează sunt probele, ca elemente de fapt necesare stabilirii faptelor și împrejurărilor utile stabilirii adevărului, și nu mijloacele de probă. Așadar, în cazul particular al declarațiilor investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați, *probele* (și nu *mijloacele de probă*) furnizate de aceștia nu trebuie să aibă o pondere determinantă la stabilirea adevărului.

176. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Etapele audierii suspectului sau inculpatului în procesul penal sunt următoarele: *(i) etapa preliminară*, în cadrul căreia organul judiciar adresează suspectului sau inculpatului întrebări privind persoana sa, pentru stabilirea situației sale personale, și îi aduce la cunoștință drepturile și obligațiile pe care le are în cadrul procesului, printre acestea numărându-se și dreptul la tăcere cu privire la oricare dintre faptele ori împrejurările despre care este întrebat. Dacă suspectul sau inculpatul înțelege să dea o declarație în fața organului judiciar, i se va aduce la cunoștință că are dreptul să se consulte cu avocatul său atât înainte, cât și în cursul audierii, după care audierea debutează cu *(ii) etapa relatării libere*, în cadrul căreia subiectul audiat este lăsat să declare tot ceea ce dorește referitor la fapta prevăzută de legea penală care i-a fost comunicată. Ulterior finalizării relatării libere, audierea poate continua, dacă unele fapte ori împrejurări au fost omise ori cele relatate necesită lămuriri suplimentare, cu *(iii) etapa interogativă*, în cadrul căreia suspectului sau inculpatului i se pun întrebări.

Față de aceste considerente, se constată că varianta de la litera B este corectă, iar cea de la litera C este eronată.

Varianta de la litera A este, de asemenea, eronată, întrucât orice persoană deținută poate fi audiată prin videoconferință la locul de deținere, în cazuri excepționate și dacă organul judiciar apreciază că aceasta nu aduce atingere bunei desfășurări a procesului ori drepturilor și intereselor părților [art. 106 alin. (2) CPP].

177. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Audierea inculpatului prezent este mijlocul cel mai eficient prin care acesta se poate apăra, prin lămuririle aduse putând pune într-o altă lumină faptele și împrejurările și, astfel, înlătura acuzațiile aduse. Așa fiind, inculpatul are dreptul de a da declarații în procesul penal, drept garantat printr-un set de norme imperative care impun organelor judiciare, raportat la momentul și stadiul procesual, audierea.

Astfel, de pildă, legea impune organului judiciar audierea persoanei care a dobândit calitatea de suspect (art. 307 CPP). Tot astfel, la dobândirea calității de inculpat, acuzatul este chemat pentru a fi audiat [art. 309 alin. (2) CPP]. Aceste măsuri procesuale (efectuarea în continuare a urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale) sunt perfect valabile și atunci când audierea nu a avut loc dacă acuzatul lipsește nejustificat, se sustrage sau este dispărut.

În alte ipoteze, prezența inculpatului (în vederea audierii) se constituie într-o condiție absolută de dispunere a unei măsuri preventive. Astfel, de pildă, reținerea nu va putea fi dispusă în lipsă etc.

Audierea inculpatului prezent este obligatorie și la luarea măsurii preventive a controlului judiciar [art. 212 alin. (3) CPP] ori a arestului [art. 220 alin. (2), art. 225 alin. (7) CPP].

Rezultă, astfel, că variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

178. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Luând în considerare dispozițiile art. 123 alin. (2) CPP, potrivit cărora, în cursul urmăririi penale, audierea martorului se înregistrează prin mijloace tehnice audio sau audiovideo, dacă organul de urmărire penală consideră necesar sau dacă martorul solicită expres aceasta și înregistrarea este posibilă, constatăm că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, înregistrarea audierii martorului nefiind, în toate cazurile, obligatorie.

Ca regulă, emiterea unui mandat de aducere, ce implică restricționarea libertății unei persoane, presupune utilizarea în prealabil a unor alte instrumente alternative prin care se încearcă, fără succes însă, asigurarea prezentării unor persoane în fața organelor judiciare. Abia când aceste instrumente nu dau rezultate, organele judiciare pot emite mandat de aducere [art. 265 alin. (1) CPP]. Cu titlu excepțional, dacă interesul soluționării unei cauze o impune, în cazul suspectului sau inculpatului, organele judiciare nu mai sunt obligate să aplice gradual instrumentele juridice pentru asigurarea prezenței acestora în fața organelor judiciare, putând emite direct mandat de aducere, art. 265 alin. (2) CPP permițând acest lucru. Prin urmare, nici varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

În ceea ce privește obiectul și limitele declarației martorului, art. 116 alin. (1) CPP indică în primul rând faptele sau împrejurările de fapt care constituie obiectul probațiunii în cauza în care a fost citat. Cu toate acestea, alin. (2) vine să lărgească într-un mod absolut necesar aceste limite, în sensul că audierea poate fi extinsă și asupra împrejurărilor necesare pentru verificarea credibilității sale. Lipsa unei asemenea dispoziții ar trunchia posibilitatea clarificării sincerității martorului sau capacității acestuia de a reda fidel împrejurările de care are cunoștință și care pot contura situația de fapt cercetată. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

179. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Din modul de redactare a dispozițiilor art. 110 alin. (5) teza I CPP – „În cursul urmăririi penale, audierea suspectului sau inculpatului se înregistrează cu mijloace tehnice audio sau audiovideo" – observăm faptul că legiuitorul nu a condiționat în vreun fel această garanție suplimentară de autenticitate de manifestarea de voință a suspectului sau inculpatului, aceasta fiind o măsură generală și obligatorie, de principiu, ce cade în sarcina organelor judiciare de anchetă. Prin urmare, varianta de la litera A nu este corectă.

Incorectitudinea variantei de răspuns de la litera B rezultă din dispozițiile art. 109 alin. (3) CPP, care statuează clar dreptul suspectului sau inculpatului de invocare a dreptului la tăcere în raport de oricare dintre faptele ori împrejurările despre care este întrebat, renunțarea la dreptul la tăcere nefiind de natură a genera corelativ în sarcina acestuia obligația totală de a răspunde tuturor întrebărilor

organelor judiciare. De altfel, în patrimoniul de drepturi procesuale al acuzatului se numără și dreptul de a nu se autoincrimina, care este complementar dreptului la tăcere.

În privința variantei de răspuns de la litera C, constatăm că dispozițiile art. 115 alin. (1) teza finală CPP reglementează în privința părților și subiecților procesuali principali un caz de interdicție expresă de a depune ca martor, aceștia neavând capacitatea legală de a fi martori în propria cauză. Pentru aceste considerente, varianta de la litera C este corectă.

180. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Mărturia reprezintă depoziția făcută de un martor în fața unui organ judiciar. Poate fi audiată ca martor, potrivit dispozițiilor art. 114 alin. (1) CPP, orice persoană care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală. Persoana care are cunoștință despre fapte sau/și împrejurări de fapt relevante cauzei penale își păstrează capacitatea de a fi martor dacă nu i s-a atribuit, prin efectul legii ori de către organele judiciare, o altă calitate în respectiva cauză. În aceste condiții, potrivit dispozițiilor art. 115 alin. (1) CPP, partea ori subiectul procesual principal nu poate fi citat și audiat în calitate de martor (*nemo testis idoneus in re sua*). În cazul particular al persoanei care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală, atât timp cât aceasta nu a înștiințat organul judiciar despre împrejurarea că nu dorește să participe la procesul penal în calitatea de persoană vătămată, păstrându-și astfel calitatea de subiect procesual principal, nu va putea fi audiată în calitate de martor. Prin urmare, varianta de la litera B este corectă.

În schimb, organele de constatare prevăzute la art. 61 CPP pot fi audiate în calitate de martor în cauză, potrivit dispozițiilor art. 114 alin. (4) CPP, putându-se astfel valorifica procesual informațiile cunoscute de aceste persoane, motiv pentru care varianta de la litera A este greșită.

Relativ la varianta de răspuns de la litera C – de asemenea greșită –, reținem că nu trebuie să se confunde capacitatea de a fi martor în procesul penal cu posibilitatea acestui subiect procesual de a refuza de a depune ca martor. Una este ca persoana să nu poată să declare în această calitate, incapacitatea fiind de ordin medical ori legal, și cu totul alta este ca persoana să aibă capacitatea de a fi martor, însă să refuze legal să dea declarații în această calitate.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut în același sens, arătând, în esență, că *persoana care a suferit o vătămare de pe urma infracțiunii poate avea calitatea de martor dacă înștiințează organul judiciar că nu dorește să participe la procesul penal în calitate de persoană vătămată. Prin urmare, regula este că, atât timp cât persoana vătămată fizic, material sau moral nu a încunoștințat organul judiciar că nu dorește să aibă această calitate procesuală,* (*nu*, mențiunea noastră) *poate fi audiată în calitate de martor.*

181. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Potrivit dispozițiilor art. 115 alin. (1) CPP, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali, orice persoană poate fi citată și audiată în calitate de martor. În afara excepțiilor indicate, din perspectiva capacității de a avea calitatea de martor nu există alte limite, spre exemplu, impuse de vârsta martorului, de acordarea statutului de martor protejat sau de relația de rudenie a martorului cu unul dintre coinculpații dintr-o anumită cauză. Într-adevăr, există anumite elemente sau instituții procesuale adiacente care conturează condițiile de audiere sau de apreciere a declarațiilor luate acestor persoane, însă acest lucru nu afectează *de plano* capacitatea de a fi martori.

Spre exemplu, faptul că persoana care a luat cunoștință de comiterea unei infracțiuni are o vârstă fragedă nu îi afectează dreptul/obligația de a fi audiată ca martor, însă organele judiciare vor fi nevoite să analizeze declarația acesteia cu luarea în considerare a capacității de înțelegere și memorare a evenimentelor de către o persoană aflată la o vârstă fragedă. Tot astfel, faptul că unui colaborator i-a fost atribuită o altă identitate decât cea reală nu are cum să afecteze capacitatea acestuia de a fi martor. Într-adevăr, o hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați, dar aceasta nu afectează în vreun fel capacitatea lor de a fi martori.

În același timp, trebuie să facem distincție între capacitatea de a fi martor și dreptul de a refuza a da declarații ca martor. În timp ce capacitatea de a fi martor este generală, putând fi analizată *in abstracto*, prin raportare exclusiv la calitățile pe care martorul le-ar avea în cauză ori la starea generală a acestuia, posibilitatea martorului de a refuza a da declarații este analizată întotdeauna *in concreto*,

raportat la alte elemente ale cauzei (de pildă, relația acestuia cu suspectul sau inculpatul). În plus, verificarea capacității de a fi martor precedă orice altă discuție, așadar, reținem că martorul care are dreptul de a refuza să dea declarații deține capacitatea generală de a fi audiat în această calitate.

Pentru aceste considerente, variantele de la literele A și B sunt corecte, iar cea de la litera C este incorectă.

În același sens, Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că, *potrivit art. 117 alin. (1) lit. a) CPP, sora inculpatului are doar dreptul de a refuza să fie audiată în calitate de martor, având posibilitatea de a opta pentru oferirea unei declarații, chiar cu privire la acest inculpat. Ipoteza prevăzută de art. 117 alin. (4) CPP este una specială, aplicabilă în contextul în care martora refuză să dea declarație cu privire la acuzațiile aduse fratelui său, însă nu este ipoteza vizată de grilă.*

182. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Legiuitorul, în considerarea unor relații care necesită o protecție superioară celor aflate în legătură cu realizarea actului de justiție, a reglementat precis ce se înțelege prin noțiunea de martor, iar în cadrul acestei sfere, care persoane nu sunt obligate să depună ca martor în procesul penal.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 114 CPP, martorul este persoana care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală. Orice persoană are capacitatea de a fi martor, cu excepția părților și a subiecților procesuali principali [art. 115 alin. (1) CPP].

Dintre persoanele care au cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt și care nu sunt obligate să dea declarații în calitate de martor în procesul penal, potrivit art. 117 CPP, fac parte *(i)* soțul ori persoanele care au avut calitatea de soț al suspectului sau al inculpatului, *(ii)* persoanele care au stabilit relații asemănătoare acelora dintre soți cu suspectul sau inculpatul [CCR, *Decizia nr. 562/2017* (M. Of. nr. 837 din 23.10.2017)], *(iii)* ascendenții și descendenții în linie directă, precum și frații și surorile suspectului sau inculpatului și *(iv)* persoanele care au stabilit relații asemănătoare acelora dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc cu suspectul sau inculpatul [CCR, *Decizia nr. 175/2022* (M. Of. nr. 450 din 05.05.2022)]. Aceste persoane pot fi însă audiate în calitate de martor dacă arată că sunt de acord să dea declarații [art. 117 alin. (3) CPP], varianta de răspuns de la litera B fiind corectă.

A contrario, persoanele care au cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt și care nu fac parte din această categorie sunt obligate să dea declarații în cauză.

Astfel, potrivit art. 114 alin. (3) și (4) CPP, poate fi audiat în procesul penal expertul sau avocatul, mediatorul ori reprezentantul uneia dintre părți sau al unui subiect procesual principal, cu privire la faptele și împrejurările de fapt pe care persoana le-a cunoscut *înainte* de a dobândi această calitate, precum și organele de constatare care au întocmit procese-verbale.

Raportându-ne la variantele de răspuns, reținem că avocatul care, în exercitarea mandatului de reprezentare, a aflat date relevante pentru soluționarea cauzei nu poate fi audiat în calitate de martor, soluție care rezultă din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 114 alin. (3) CPP și din dispozițiile art. 116 alin. (3) CPP, faptele și împrejurările pe care avocatul le-a aflat cu ocazia exercitării mandatului fiind protejate de secretul profesional. Într-adevăr, potrivit dispozițiilor art. 11 din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat (republicată în M. Of. nr. 440 din 24.05.2018), avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Rezultă, astfel, că varianta de răspuns de la litera C este greșită.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera A – care este corectă –, reținem că suspectul față de care s-a dispus soluția clasării nu are nicio calitate în dosarul în care s-a dispus trimiterea în judecată, așadar, poate avea calitatea de martor dacă este audiat cu privire la alte fapte.

În opinia noastră, condiția de a fi audiat cu privire la alte fapte decât cea pentru care a fost cercetat ar fi putut să lipsească, capacitatea de a fi martor analizându-se raportat la părțile și subiecții procesuali din dosarul pendinte, or, prin ipoteză, suspectul față de care s-a dispus soluția clasării nu mai este considerat subiect procesual principal în cauza în care s-a dispus trimiterea în judecată. Apreciem în acest sens având în vedere inclusiv temeiul soluției dispuse față de suspect, procurorul constatând că suspectul nu a participat la săvârșirea faptei, astfel că, prin ipoteză, acest subiect procesual nu ar fi trebuit să aibă vreodată calitatea de acuzat în procesul penal, ci pe aceea de martor. De asemenea, avem în vedere și *Decizia nr. 10/2019* a ICCJ, Completul DCD pen. (M. Of. nr. 416 din 28.05.2019).

183. Răspuns: A (NB! În prezent, A, C) ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Orice persoană aflată în deplinătatea facultăţilor mintale care are cunoştinţă despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală are capacitatea de a fi audiată ca martor dacă nu are calitatea de parte ori de subiect procesual principal în aceeaşi cauză [art. 115 alin. (1) CPP]. Persoanele care se află într-o situaţie ce pune la îndoială, în mod rezonabil, capacitatea de a fi martor pot fi audiate doar atunci când organul judiciar constată că sunt capabile să relateze în mod conştient fapte şi împrejurări de fapt conforme cu realitatea [art. 115 alin. (2) CPP].

Minorul cu vârsta de până la 14 ani poate fi audiat ca martor, însă nu depune jurământ [art. 124 alin. (5) CPP], astfel încât varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este falsă.

De lege lata, în urma modificării art. 124 CPP prin Legea nr. 51/2023 (M. Of. nr. 186 din 06.03.2023), şi varianta de răspuns de la litera C este corectă, prezenţa psihologului fiind obligatorie în toate situaţiile în care este audiat un martor minor cu vârsta până la 14 ani.

184. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Nu au capacitatea de fi audiaţi în calitate de martor în procesul penal părţile şi subiecţii procesuali principali [art. 115 alin. (1) CPP]. Faţă de aceste dispoziţii legale, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât persoanele enumerate pot fi audiate în calitate de martor dacă sunt de acord să dea declaraţii în procesul penal [art. 117 alin. (3) CPP]. Varianta de răspuns de la litera C este eronată, faţă de dispoziţiile art. 124 CPP, prin care este reglementată procedura în care sunt audiaţi martori minori cu vârsta sub 14 ani.

185. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Persoanele care au dreptul să refuze să depună ca martor în procesul penal sunt strict prevăzute de art. 117 alin. (1) CPP, astfel cum a fost interpretat prin *Decizia CCR nr. 562/2017* (M. Of. nr. 837 din 23.10.2017) şi *Decizia CCR nr. 175/2022* (M. Of. nr. 450 din 05.05.2022).

Astfel, referindu-ne la variantele de răspuns, constatăm că în enumerarea legală nu este menţionată sora persoanei vătămate ori fosta cumnată a suspectului.

În schimb, bunica inculpatului, ascendentă în linie directă, rudă de gradul al II-lea, este menţionată printre persoanele care au dreptul să refuze să dea declaraţii în calitate de martor [art. 117 alin. (1) lit. a) CPP].

Prin urmare, sunt corecte variantele de răspuns de la literele A şi B.

186. Răspuns: B (NB! În prezent, niciun răspuns nu este corect) ***(admitere INM şi în magistratură, 2014)***

Aşa cum am arătat mai sus, nu poate fi pus semnul egalităţii între incapacitatea de a fi martor şi posibilitatea martorului de a refuza să depună în această calitate. Varianta de răspuns de la litera A conţine tocmai această eroare, respectiv o interdicţie absolută de a audia un martor grefată pe posibilitatea lui de a refuza să depună în această calitate. În cazul persoanelor care se află într-o situaţie ce pune la îndoială capacitatea de a fi martor, organul judiciar poate aprecia dacă audierea este sau nu posibilă, în funcţie de particularităţile cauzei şi de rezultatele în urma examinării dispuse, astfel încât nici varianta de răspuns de la litera C nu este corectă.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, în urma modificării prin O.U.G. nr. 18/2016, judecătorul de drepturi şi libertăţi poate audia, în procedura audierii anticipate, persoana vătămată, partea civilă, partea responsabilă civilmente sau un martor, dacă există riscul ca aceştia să nu mai poată fi audiaţi în cursul judecăţii, la cererea procurorului care supraveghează ori efectuează urmărirea penală în cauză (art. 308 CPP). La nivelul anului 2014, posibilitatea audierii în mod anticipat de către judecătorul de drepturi şi libertăţi era limitată strict la martori, ceilalţi subiecţi procesuali neputând fi audiaţi potrivit acestei proceduri.

187. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

În procesul penal, martorul care se află într-un anumit grad de rudenie cu suspectul sau inculpatul, este soţul sau fostul soţ ori se află/a fost implicat într-o relaţie asemănătoare acelora dintre soţi cu acesta poate refuza să dea declaraţii în procesul penal [art. 117 alin. (1) CPP şi *Deciziile CCR nr. 562/2017* (M. Of. nr. 837 din 23.10.2017) şi *nr. 175/2022* (M. Of. nr. 450 din 05.05.2022)]. Raţiunea acestei prevederi constă în aceea că, în ipoteza în care martorul cunoaşte fapte sau împrejurări

incriminatorii, sinceritatea lui îi poate pune în primejdie relaţia pe care o are cu acuzatul, iar lipsa de sinceritate poate pune în pericol aflarea adevărului în cauză şi poate constitui premisa reţinerii infracţiunii de mărturie mincinoasă. Legiuitorul a înţeles să limiteze această posibilitate strict prin raportare la suspect ori inculpat, nu şi faţă de celelalte părţi ori persoana vătămată. De asemenea, în cazul în care declaraţia martorului poate fi limitată numai la ceilalţi acuzaţi în cauză, cu care acesta nu se află în situaţia prevăzută de art. 117 alin. (1) CPP, posibilitatea de a nu depune ca martor este exclusă [art. 117 alin. (4) CPP]. În consecinţă, variantele de răspuns de la literele A şi C sunt greşite.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, reţinem că, potrivit dispoziţiilor art. 114 alin. (3) CPP, calitatea de martor are întâietate faţă de calitatea de expert sau de avocat, de mediator ori de reprezentant al uneia dintre părţi sau al unui subiect procesual principal, cu privire la faptele şi împrejurările de fapt pe care persoana le-a cunoscut înainte de a dobândi această calitate; *a contrario*, subiectul procesual nu va avea calitatea de martor atunci când a luat cunoştinţă despre faptele sau împrejurările cauzei ulterior dobândirii acestei calităţi (poate chiar în considerarea acestei calităţi).

188. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Raportat la enunţul întrebării, reţinem că solicitarea de probe constând în audierea persoanelor care au dreptul, potrivit art. 117 CPP, de a refuza să dea declaraţii în calitate de martor este *admisibilă* şi poate fi relevantă în procesul penal. Desigur, dată fiind relaţia apropiată cu suspectul/inculpatul, declaraţia acestor persoane audiate în calitate de martor trebuie evaluată cu multă atenţie în contextul probelor administrate, fără a se porni însă de la premisa lipsei de onestitate ori de obiectivism a acestor persoane.

Aşadar, cererea acuzatului B de a fi audiată, în calitate de martor, fosta soţie este admisibilă, relevantă şi utilă soluţionării cauzei, martora A având însă dreptul de a refuza să dea declaraţii în cauză [art. 117 alin. (1) lit. b) CPP]. Dacă însă martora A consimte să dea declaraţii în cauză, atunci este obligată să dea declaraţii conforme cu realitatea.

Faţă de cele arătate, numai variantele de la literele B şi C sunt corecte.

189. Răspuns: B, C ***(admitere INM şi în magistratură, 2021)***

În principiu, decizia asupra oportunităţii administrării probelor aparţine organelor judiciare în faţa cărora se află cauza. Aşadar, dacă organul judiciar apreciază că este necesară administrarea unor probe în vederea stabilirii adevărului, va proceda în acest sens, la cererea persoanelor interesate ori din oficiu. Acestor drept şi obligaţie ale organului judiciar le corespunde obligaţia celorlalţi subiecţi de conformare.

În anumite situaţii însă, având în vedere unele împrejurări care aparţin unor drepturi cărora trebuie să li se dea prevalenţă în cazul în care intră în conflict cu obligaţia de conformare, legiuitorul a prevăzut posibilitatea de a refuza colaborarea cu organul judiciar.

O astfel de situaţie este surprinsă de varianta de la litera C, întrucât persoana care a avut în trecut relaţii asemănătoare acelora dintre soţi cu suspectul/inculpatul are dreptul să refuze să dea declaraţii în proces în calitate de martor. *A contrario*, dacă este de acord să dea declaraţii în calitate de martor, organul judiciar o va audia în această calitate. De reţinut că această excepţie funcţionează numai în relaţia cu suspectul/inculpatul, nu şi raportat la persoana vătămată ori celelalte părţi din proces. De aceea, cu trimitere la varianta de la litera A, soţia părţii civile nu poate să nu fie de acord să dea declaraţii în procesul penal.

Cu privire la varianta de la litera B, reţinem că, potrivit art. 81 alin. (2) CPP, persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală printr-o faptă penală pentru care acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu şi care nu doreşte să participe în procesul penal trebuie să înştiinţeze despre aceasta organul judiciar, care, dacă apreciază necesar, o va putea audia în calitate de martor.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor (INM, respectiv magistratură) a reţinut că *răspunsul în legătură cu care s-au formulat contestaţiile vizează ipoteza în care organul judiciar va audia în calitate de martor persoana care a avut în trecut relaţii asemănătoare acelora de soţi cu inculpatul şi convieţuind cu acesta, dacă este de acord să dea declaraţii. Acest răspuns a fost menţionat în barem ca fiind unul corect. Reţine că dispoziţiile art. 117 alin. (1) lit. a) şi b) CPP referitoare la persoanele care au dreptul de a refuza să dea declaraţii în calitate de martor au fost sancţionate de către Curtea Constituţională a României, care, prin Decizia nr. 562/2017, a stabilit că soluţia legislativă cuprinsă în art. 117 alin. (1) lit. a) şi b) CPP, care exclude de la dreptul de a refuza să*

fie audiate în calitate de martor persoanele care au stabilit relații asemănătoare acelora dintre soți, este neconstituțională. Prin urmare, Comisia reține că această persoană poate fi audiată ca martor numai dacă este de acord să dea declarații, răspunsul de la litera C fiind unul corect. Se constată că unul dintre candidați a susținut că răspunsul de la litera C ar fi trebuit să fie apreciat ca răspuns corect, însă, în realitate, a fost menționat ca atare în barem.

190. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Preliminar, amintim condiția legalității (admisibilității) pe care trebuie să o îndeplinească orice probă pentru a fi admisă.

Analizând cererea inculpatului de audiere, în calitate de martor, a soției sale, exclusiv prin raportare la condiția admisibilității probei, constatăm că variantele de răspuns de la literele A și C sunt eronate, soțul/soția suspectului ori a inculpatului având capacitatea de a da declarații în calitate de martor (art. 115 CPP).

Așadar, observăm că nuanța pe care legea o face față de calitatea de soț/soție a suspectului ori inculpatului nu se referă la capacitatea acestui subiect procesual de a da declarații în calitate de martor, ci la posibilitatea sa de a refuza să depună ca martor în cauză.

În aceste condiții, varianta de la litera B este corectă.

191. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Modul de audiere a martorului este prevăzut în art. 122 CPP. Astfel, martorul este audiat în tot cursul procesului penal separat și fără prezența altor martori.

După întrebările privind persoana martorului (întrebări prealabile), organul judiciar îi cere acestuia să relateze ce cunoaște în cauză, ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările de fapt pentru dovedirea cărora a fost propus (relatarea liberă), apoi i se pot adresa întrebări (relatarea dirijată).

Obiectul declarației martorului poate fi extins asupra tuturor împrejurărilor necesare pentru verificarea credibilității sale [art. 116 alin. (2) CPP].

În raport de dispozițiile legale citate, variantele de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă, art. 123 alin. (2) CPP prevăzând că audierea martorului în cursul urmăririi penale se înregistrează prin mijloace tehnice audio sau audiovideo dacă organul de urmărire penală consideră necesar sau dacă martorul solicită expres aceasta și înregistrarea este posibilă.

192. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

În cursul procesului penal, martorul este audiat separat și fără prezența altor martori [art. 122 alin. (1) CPP]. Referitor la capacitatea de a fi martor, legea nu face nicio referire cu privire la vârsta subiectului procesual. Din contră, prevede dispoziții speciale pentru audierea martorului cu vârsta de până la 14 ani.

Cât privește persoanele care au dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor, așa cum am arătat mai sus, soțul, fostul soț ori persoana care se află/a fost implicată într-o relație asemănătoare acelora dintre soți cu suspectul sau inculpatul [art. 117 CPP, *Decizia CCR nr. 562/2017* (M. Of. nr. 837 din 23.10.2017)] poate refuza să depună ca martor în procesul penal.

Pentru aceste motive, varianta corectă de răspuns este cea de la litera A.

193. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Martorul este persoana audiată în cadrul procesului penal, alta decât părțile ori subiecții procesuali principali, care are cunoștință despre fapte sau împrejurări de fapt care constituie probă în cauza penală.

După întrebările privind persoana martorului și aducerea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor procesuale, precum și a obiectului cauzei, organul de urmărire penală ori președintele completului solicită martorului depunerea jurământului sau a declarației solemne [art. 121 alin. (1) CPP].

Fiecare martor este audiat separat și fără prezența altor martori [art. 122 alin. (1) CPP].

În cursul urmăririi penale, audierea martorului se înregistrează prin mijloace tehnice audio sau audiovideo, dacă organul de urmărire penală consideră necesar sau dacă martorul solicită expres aceasta și înregistrarea este posibilă [art. 123 alin. (2) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

194. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Potrivit dispozițiilor art. 118 CPP, declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză, anterior declarației a avut sau, ulterior, a dobândit calitatea de suspect ori inculpat nu poate fi folosită împotriva sa. Prin urmare, este neechivocă imposibilitatea utilizării declarației de martor în ipoteza dată [reamintim că, prin *Decizia CCR nr. 236/2020* (M. Of. nr. 597 din 08.07.2020), a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 118 CPP, care nu reglementează dreptul martorului la tăcere și la neautoincriminare, este neconstituțională]. Observăm însă că varianta de răspuns de la litera A cuprinde o trimitere specială la utilizarea respectivei declarații într-o altă cauză, pentru a forța un exercițiu teoretic în acest sens. Răspunzând acestei chestiuni, constatăm în primul rând că textul art. 118 nu face referire la cauza în care ar putea fi folosită respectiva declarație împotriva martorului, ci doar interzice această utilizare. Prin urmare, indiferent de cauza formată, declarația martorului dată în condițiile art. 118 CPP nu poate fi folosită împotriva sa. În acest sens, arătăm că o eventuală disjungere a cauzei și formarea unei noi cauze reprezintă doar o măsură procesuală ce poate fi luată de organele judiciare pentru asigurarea unei bune soluționări a cauzei. Or, o asemenea măsură nu poate fi de natură să afecteze în vreun fel dreptul martorului de a nu fi folosită împotriva sa propria declarație incriminatoare. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, nicio dispoziție legală în vigoare nu interzice fundamentarea unei soluții de condamnare a unor inculpați, alături de alte probe, și cu luarea în considerare a declarației unui martor care a avut anterior calitatea de inculpat în cauză. Cu toate acestea, organele judiciare vor avea în vedere că participantul la săvârșirea unei fapte de natură penală nu poate fi un martor veritabil, ci în cazul său operează o prezumție de parțialitate. Pentru aceste motive, vor activa garanții suplimentare de natură să elimine riscul unei depoziții părtinitoare, în principal vor asigura inculpaților dreptul de a adresa respectivului martor al acuzării (în sens autonom) întrebări în condiții de contradictorialitate și publicitate. Pentru aceste motive, nici varianta de la litera B nu este corectă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, observăm că în niciun fel ipoteza dată nu afectează privilegiul împotriva autoincriminării, declarația martorului neputând fi folosită împotriva sa, nu în favoarea sa. Având în vedere aceste considerente, constatăm că varianta de la litera C este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că art. *118 CPP nu interzice folosirea declarației în favoarea inculpatului care a dat-o sau împotriva coinculpaților, invocând Încheierea nr. 214 din 8 martie 2018 prin care Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că dispozițiile art. 118 CPP prevăd numai faptul că o astfel de declarație dată în calitate de martor, anterior dobândirii calității de inculpat, nu poate fi folosită împotriva sa. Aceasta înseamnă însă că declarația poate fi folosită în favoarea inculpatului sau împotriva altor persoane cercetate în aceeași cauză.* A mai menționat Comisia că *noțiunea de aceeași cauză nu se referă la o accepțiune administrativă (în sensul de dosar penal), ci vizează toate împrejurările de fapt care au făcut obiectul cercetărilor în cauza inițială, astfel încât declarația dată de o persoană în calitate de martor nu poate fi folosită împotriva sa nici în același dosar penal în care a dat declarație, nici într-un alt dosar penal, cu alt număr, dacă se referă la aceleași împrejurări de fapt, eventual disjuns din primul. Această interpretare asigură finalitatea reglementării, deoarece scopul mediat al acesteia este de a împiedica posibilitatea ca o persoană să ofere anumite informații în calitate de martor cu privire la fapte cunoscute, iar prin aceasta să se autodenunțe.*

195. Răspuns: A, C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Potrivit dispozițiilor legale referitoare la administrarea probelor de către organele de urmărire penală, se imprimă regula ca unele procedee probatorii să fie înregistrate prin mijloace audio-video. De pildă, procedeul audierii persoanelor, procedeul identificării persoanelor, procedeul identificării obiectelor etc. poate fi înregistrat prin mijloace tehnice audio-video. Rațiunea acestor dispoziții nu este atât aceea de a compensa lipsa de publicitate a activităților desfășurate în cursul urmăririi penale, ca o garanție a legalității administrării probei testimoniale, cât aceea de prezervare a probatoriului strâns de către organele de urmărire penală.

De aceea, în cele mai multe cazuri, legea lasă la aprecierea organului de urmărire penală oportunitatea înregistrării prin mijloace tehnice a procedeelor probatorii efectuate. De pildă, nu se va proceda la înregistrarea audierii suspectului, a persoanei vătămate (minoră sau majoră), a

inculpatului, a părții civile și a părții responsabile civilmente când se va constata că acest lucru, din varii motive, *nu este posibil*. Legea nu prevede asemenea excepții în cazul martorului protejat, în această situație, potrivit art. 129 alin. (4) CPP, declarația dată fiind înregistrată prin mijloace tehnice video și audio și redată integral în formă scrisă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat că, *potrivit art. 129 alin. (4) CPP, „Declarația martorului protejat se înregistrează prin mijloace tehnice video și audio și se redă integral în formă scrisă". Textul de lege menționat nu prevede, ca în alte situații, că înregistrarea declarației martorului are loc doar dacă aceasta este posibilă [a se vedea, de exemplu, art. 123 alin. (2) CPP]*.

196. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Potrivit art. 138 alin. (13) CPP, prin supraveghere tehnică se înțelege utilizarea uneia dintre metodele prevăzute la art. 138 alin. (1) lit. a)-d), respectiv: a) interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță; b) accesul la un sistem informatic; c) supravegherea video, audio sau prin fotografiere și d) localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice.

Față de acest cadru normativ, observăm faptul că doar varianta de răspuns de la litera B este corectă, cele de la literele A și C cuprinzând, alături de metodele specifice supravegherii tehnice, și metode speciale de cercetare.

197. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Așa cum am arătat anterior, metodele speciale *de supraveghere tehnică* sunt următoarele: interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță; accesul la un sistem informatic; supravegherea video, audio sau prin fotografiere; localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice [art. 138 alin. (1) lit. a)-d) și alin. (13) CPP].

De principiu, din cauza caracterului lor intruziv, măsurile de supraveghere tehnică trebuie să verifice testul proporționalității și al necesității. Astfel, raportat la particularitățile cauzei, la importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau la gravitatea infracțiunii, utilizarea lor trebuie să fie proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, iar probele nu ar putea fi obținute în alt mod mai puțin intruziv sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.

Aceste principii de ordin supralegal (derivate din Convenția europeană a drepturilor omului) trebuie respectate și de către legiuitor, tocmai de aceea astfel de măsuri speciale de supraveghere nu pot fi dispuse, în principiu, decât în cazul unor infracțiuni grave [art. 139 alin. (2) CP]. Prin excepție, la cererea motivată a persoanei vătămate, poate fi dispusă autorizarea interceptării comunicațiilor ori înregistrării acestora, precum și a oricăror tipuri de comunicări *efectuate de aceasta* prin orice mijloc de comunicare, indiferent de natura infracțiunii ce formează obiectul cercetării [art. 140 alin. (9) CPP].

Față de cele arătate, varianta de la litera A este eronată, iar varianta de la litera B este corectă, întrucât infracțiunile pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate nu sunt în mod necesar infracțiuni de o gravitate redusă (de pildă, violul, lovirea sau alte violențe etc.).

Varianta de la litera C este eronată, întrucât persoana vătămată poate solicita interceptarea propriilor comunicații, și nu a celor ale suspectului/inculpatului.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *întrebarea în legătură cu care s-au formulat contestații se referă la supravegherea tehnică, constând în interceptarea comunicațiilor suspectului, fiind reținută ca variantă corectă de răspuns aceea că poate fi dispusă și în cazul unor infracțiuni pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Comisia apreciază că răspunsul menționat în barem ca fiind corect, acela de la litera B, a fost în mod just reținut ca atare. Supravegherea tehnică constând în autorizarea interceptării comunicațiilor suspectului poate fi dispusă și în cazul unor infracțiuni pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Dispozițiile art. 139 CPP prevăd condițiile în care această măsură poate fi dispusă, una dintre acestea [art. 139 alin. (2)] referindu-se la infracțiunile pentru care se poate dispune. Pe lângă faptul că în enumerarea art. 139 alin. (2) se regăsesc și infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă [de exemplu, violul în varianta normativă prevăzută de art. 218 alin. (1) și (2), unele infracțiuni contra patrimoniului], se observă și faptul că enumerarea nu este limitativă, ci este una exemplificativă, deoarece dispozițiile art. 139 alin. (2) teza finală menționează că se poate dispune supravegherea tehnică și în cazul*

altor infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mare". Prin urmare, răspunsul de la litera B este corect, Comisia reținând că, de altfel, nici nu au fost aduse argumente pentru care ar putea fi considerat un răspuns eronat.

Cât privește susținerea candidaților în sensul că ar fi corectă varianta de răspuns conținută la litera C, Comisia o apreciază neîntemeiată. Enunțul răspunsului de la litera C se referă la faptul că autorizarea interceptării comunicațiilor suspectului poate fi dispusă la solicitarea procurorului, ca urmare a cererii motivate formulate de persoana vătămată, indiferent de natura infracțiunii cercetate. Enunțul nu este unul corect și a fost apreciat în mod just ca fiind unul eronat, în baremul întocmit. Potrivit dispozițiilor art. 140 alin. (9) CPP, indicate și de către candidați în sprijinul contestațiilor formulate, la cererea motivată a persoanei vătămate, procurorul poate solicita judecătorului autorizarea interceptării comunicațiilor ori înregistrării acestora, precum și a oricăror tipuri de comunicări efectuate de aceasta prin orice mijloc de comunicare, indiferent de natura infracțiunilor ce formează obiectul cercetării. Se observă că textul de lege mai sus menționat are în vedere ipoteza interceptării comunicațiilor realizate de persoana vătămată, când, într-adevăr, legiuitorul nu a mai restrâns sfera infracțiunilor pentru care se poate solicita și dispune o astfel de măsură. Însă, enunțul subiectului-grilă, pentru care s-au elaborat cele trei variante de răspuns, între care și aceasta din urmă, se referă la autorizarea interceptării comunicațiilor suspectului, în cazul acestuia fiind aplicabile dispozițiile art. 139 CPP.

198. Răspuns: A *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Potrivit art. 138 CPP, sunt metode speciale *de supraveghere tehnică*: interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță; accesul la un sistem informatic; supravegherea video, audio sau prin fotografiere; localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice. Sunt metode speciale de cercetare: obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane; reținerea, predarea sau percheziționarea trimiterilor poștale; utilizarea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor; participarea autorizată la anumite activități; livrarea supravegheată; obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

Raportat la aceste dispoziții, obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane nu este o metodă de supraveghere tehnică, ci o metodă specială de cercetare. Metoda de cercetare este dispusă de către judecătorul de drepturi și libertăți, iar în caz de urgență, în mod provizoriu, de către procuror [art. 146¹ alin. (2) și (5) CPP] și nu poate viza tranzacțiile financiare dintre avocat și suspect, inculpat sau orice altă persoană pe care acesta o apără, cu excepția situațiilor în care există date că avocatul săvârșește sau pregătește săvârșirea unei infracțiuni dintre cele pentru care metodele speciale sunt admisibile.

În consecință, răspunsul corect este cel de la litera A.

199. Răspuns: B, C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Procurorul este conducătorul urmăririi penale, atât atunci când competența de a efectua cercetarea penală revine organelor de poliție, cât și atunci când urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de către procuror. În calitatea sa de conducător al urmăririi penale, procurorul ia toate măsurile care se impun pentru justa soluționare a cauzei, stabilește planul anchetei, dispune, autorizează sau încuviințează administrarea probelor, dispune sau propune măsuri în materia drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, restrânge dreptul avocatului de acces la dosarul de urmărire penală etc.

Variantele de răspuns se referă tocmai la măsurile pe care procurorul le poate dispune în cursul urmăririi penale, problema ridicată de prezenta întrebare căzând asupra condițiilor și cazurilor în care acestea pot fi dispuse.

Astfel, varianta de răspuns de la litera A este eronată, pentru că procurorul poate autoriza în mod provizoriu măsuri de supraveghere tehnică în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 139 alin. (2) CPP, în această enumerare regăsindu-se infracțiuni care sunt sancționate cu închisoarea mai mică de 5 ani (de pildă, falsificarea de timbre).

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 94 alin. (6) CPP, conform cărora la consultarea declarațiilor părții sau ale subiectului procesual principal nu poate fi restricționat accesul avocatului care îl asistă sau îl reprezintă.

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 158 alin. (3) CPP, care prevăd că mandatul de percheziție emis de judecător poate fi extins și la locurile

învecinate, cu încuviințarea procurorului, dacă se constată în timpul efectuării percheziției că au fost transferate probe, date sau că persoanele căutate s-au ascuns în aceste locuri.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât *grila nu are în vedere verificarea condițiilor în care procurorul poate încuviința, în temeiul dispozițiilor art. 158 alin. (3) CPP, extinderea percheziției domiciliare în spațiile învecinate celor prevăzute în mandatul de percheziție, ci doar a posibilității recunoscute procurorului de a dispune o astfel de măsură, astfel că referirea la existența temeiurilor care justifică măsura nu are relevanță din perspectiva corectitudinii variantei de răspuns.*

200. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Percheziția domiciliară poate fi dispusă numai ulterior începerii urmăririi penale *in rem*, cum sugestiv se menționează în dispozițiile art. 158 alin. (1) CPP („poate fi dispusă în cursul urmăririi penale"). Așadar, măsura nu va putea fi dispusă anterior începerii urmăririi penale și, tot astfel, nu va putea fi dispusă ulterior emiterii rechizitoriului. Dacă oportunitatea efectuării percheziției domiciliare survine în faza judecății, atunci instanța de judecată învestită cu judecarea cauzei o va putea dispune, fie din oficiu, fie la cererea procurorului, atât în etapa judecății în primă instanță, cât și în etapa apelului. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

Nici varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, având în vedere că percheziția corporală poate fi dispusă și efectuată de organele judiciare sau de către orice autoritate cu atribuții în asigurarea ordinii și securității publice.

Efectuarea percheziției domiciliare se realizează, de regulă, în prezența persoanelor care locuiesc în imobilul supus procedeului probatoriu, iar în cazul suspectului sau inculpatului reținut ori arestat, în prezența obligatorie a acestora. Atunci când prezența acestor subiecți procesuali nu poate fi asigurată, percheziția domiciliară va fi efectuată în prezența unui reprezentant ori a unui martor asistent. Așadar, absența vreunei persoane interesate de la efectuarea percheziției domiciliare nu va temporiza ori amâna efectuarea acesteia, de unde rezultă că varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

201. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Strict cu privire la elementele care nu au fost antamate anterior, reținem că, potrivit viziunii legiuitorului procesual penal, percheziția domiciliară poate fi dispusă, în cursul urmăririi penale (fără să intereseze dacă urmărirea penală a fost reluată, motiv pentru care varianta de răspuns de la litera C este greșită), de către judecătorul de drepturi și libertăți [art. 158 alin. (1) CPP], iar în timpul judecății, de către instanța de judecată [art. 158 alin. (11) CPP]. În tăcerea legii, percheziția domiciliară este un procedeu probatoriu care nu poate fi dispus în procedura de cameră preliminară, motivat de aceea că, pe de o parte, legiuitorul a dorit să limiteze posibilitatea administrării de probe în procedura de cameră preliminară strict la materialul dosarului de urmărire penală și la înscrisurile noi prezentate [art. 345 alin. (1) CPP], iar, pe de altă parte, de împrejurarea că prin acest procedeu probatoriu (de regulă) se obțin probe pe situația de fapt, irelevante din perspectiva obiectului camerei preliminare. Rezultă, astfel, că nici varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Totuși, în contextul *Deciziei CCR nr. 802/2017* (M. Of. nr. 116 din 06.02.2018), apreciem că această soluție legislativă trebuie nuanțată, pentru a corespunde standardului impus de instanța de contencios constituțional, în procedura de cameră preliminară fiind posibilă, pentru respectarea dreptului la apărare și a egalității armelor, administrarea oricăror mijloace de probă în mod nemijlocit și în contradictoriu, în vederea verificării legalității administrării probelor de către organele de urmărire penală. Așa fiind, referitor la percheziția domiciliară, în practica judiciară s-ar putea concepe o ipoteză de depozitare într-un seif (montat într-un sediu profesional) în care să se găsească o înregistrare audio/video din care să rezulte modalitatea de administrare a unor probe în cursul urmăririi penale, probă admisibilă în noul context și relevantă soluționării procedurii de cameră preliminară.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, percheziția domiciliară poate fi efectuată în lipsa apărătorului ales al inculpatului dacă, de pildă, acesta nu se prezintă la locul supus percheziției în termenul de două ore de la momentul la care acest drept este comunicat, nu poate fi contactat [art. 159 alin. (9) CPP] ori în cazurile excepționale prevăzute de art. 159 alin. (14) CPP care impun efectuarea percheziției de urgență. Prin urmare, această variantă de răspuns este cea corectă.

202. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Percheziția domiciliară este procedeul probatoriu prin care organele judiciare urmăresc să descopere probe cu privire la infracțiunea pentru care s-a început urmărirea penală în cauză, să conserve urmele săvârșirii infracțiunii ori să îl prindă pe suspect sau inculpat, atunci când aceste calități au fost atribuite unei persoane în procesul penal pendinte [art. 157 alin. (1) CPP].

Așa fiind, condiția care transpare din definiția legală a percheziției este limitată la existența unui proces penal în desfășurare, așadar, s-a început urmărirea penală cu privire la faptă, fără a fi necesar ca organele judiciare să cerceteze persoane, să fi atribuit calitatea de suspect sau inculpat făptuitorului. Varianta de la litera B este, prin urmare, eronată, întrucât procedeul probatoriu poate fi efectuat în orice locuință, aparținând oricărei persoane, atât înainte de dispunerea efectuării urmăririi penale *in personam*, cât și după dispunerea acestei măsuri.

Competența de a dispune percheziția domiciliară este dată, în toate cazurile, unui organ de jurisdicție, judecătorul de drepturi și libertăți, la cererea procurorului [art. 158 alin. (1) CPP], ori instanța de judecată, din oficiu sau la cererea procurorului [art. 158 alin. (11) CPP].

Concluzionând, singura variantă corectă este cea de la litera A.

203. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Prezenta întrebare vizează aspecte ce țin de competența organelor judiciare, locul care poate fi vizat de procedeul probatoriu și procedura de efectuare a acestuia.

Așa cum am arătat, percheziția domiciliară nu poate fi dispusă în nicio situație, nici chiar în mod provizoriu, de către organul de urmărire penală.

Cu privire la locul supus percheziției domiciliare, reținem că nu interesează cui aparține acesta, singura condiție fiind legată de relevanța efectuării procedeului probatoriu, acesta să conducă la descoperirea și strângerea probelor cu privire la infracțiunea care face obiectul cauzei ori la conservarea urmelor săvârșirii infracțiunii.

În fine, efectuarea percheziției domiciliare debutează cu înmânarea copiei mandatului emis de judecător persoanei la care se va efectua percheziția. Percheziția poate începe și fără înmânarea copiei mandatului, de pildă, când este evident faptul că se fac pregătiri pentru acoperirea urmelor sau distrugerea probelor. De exemplu, într-o cauză în care se investighează traficul/consumul de droguri, se poate imagina aruncarea drogurilor în vasul toaletei.

Față de cele arătate, variantele de la literele B și C sunt corecte.

204. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Potrivit dispozițiilor art. 157 alin. (1) CPP, percheziția domiciliară ori a bunurilor aflate în domiciliu poate fi dispusă dacă se presupune că punerea în executare a procedeului probatoriu poate conduce la descoperirea și strângerea probelor cu privire la o infracțiune, la conservarea urmelor săvârșirii infracțiunii sau la prinderea suspectului ori inculpatului. Cu trimitere la aceste dispoziții legale a motivat și Comisia de soluționare a contestațiilor criticile aduse, reținând, în esență, că *percheziția domiciliară se poate dispune și în vederea prinderii suspectului ori inculpatului, deci include și situația în care s-a emis un mandat de arestare pe numele inculpatului.* Într-adevăr, față de dispoziția legală, percheziția domiciliară poate fi dispusă și în vederea punerii în executare a unui mandat de arestare preventivă, însă rațiunea unui asemenea text lipsește, de vreme ce, în acest caz, potrivit dispozițiilor art. 231 alin. (5) CPP, organul de poliție poate pătrunde în domiciliul sau reședința oricărei persoane fizice, fără învoirea acesteia, precum și în sediul oricărei persoane juridice, fără învoirea reprezentantului legal al acesteia, dacă există indicii temeinice din care să rezulte bănuiala rezonabilă că persoana din mandat se află în domiciliul sau reședința respectivă. Derogări de la principiul inviolabilității domiciliului sunt prevăzute și în Legea fundamentală, în vederea executării unui mandat de arestare organele statului putând pătrunde în domiciliul ori în reședința unei persoane fără învoirea acesteia [art. 27 alin. (2) lit. a) din Constituția României]. Rezultă, astfel, că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, față de dispozițiile art. 159 alin. (9) teza finală CPP, conform cărora, în cazuri excepționale, ce impun efectuarea percheziției de urgență, sau în cazul în care avocatul nu poate fi contactat, percheziția poate începe și înainte de expirarea termenului de două ore.

Tot astfel, dacă regula este înmânarea copiei mandatului emis de judecător persoanei la care se va efectua percheziția [art. 159 alin. (5) CPP], legea procesuală penală prevede și excepții [art. 159 alin. (14) CPP], din acest motiv varianta de răspuns de la litera C fiind greșită.

205. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Percheziția domiciliară poate fi dispusă exclusiv de către un organ de jurisdicție, judecător sau instanța de judecată, niciodată de către procuror sau organul de cercetare penală [art. 158 alin. (1) CPP]. Prin *domiciliu* se înțelege o locuință sau orice spațiu delimitat în orice mod ce aparține ori este folosit de o persoană fizică sau juridică. Percheziția domiciliară nu poate fi începută înainte de ora 06:00 sau după ora 20:00, cu excepția infracțiunii flagrante sau când percheziția urmează să se efectueze într-un local deschis publicului la acea oră [art. 159 alin. (3) CPP].

Față de toate acestea, varianta de răspuns corectă este cea de la litera C.

206. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, procedeul probatoriu al percheziției domiciliare poate fi dispus numai de către un organ de jurisdicție (judecător, instanță) și poate fi efectuat, cu anumite excepții, numai în intervalul 06:00-20:00. Excepțiile pe care legea le prevede la art. 159 alin. (3) CPP au în vedere fie locul unde se va desfășura percheziția (un local deschis publicul pe timpul nopții), fie împrejurarea că infracțiunea este flagrantă. Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera A este corectă, iar varianta de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât percheziția domiciliară va fi efectuată de către organul de urmărire penală competent, care poate fi, în caz de infracțiune flagrantă, organul de cercetare penală.

207. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

În raport de explicațiile de mai sus, varianta de la litera B este eronată, iar varianta de la litera C este corectă. Cu privire la competența de efectuare a percheziției domiciliare, reținem că, atât în cursul urmăririi penale, cât și în cursul judecății, percheziția se efectuează de procuror sau de organul de cercetare penală, însoțit, după caz, de lucrători operativi, ca atare, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

208. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Percheziția domiciliară nu trebuie relaționată cu calitatea de suspect sau de inculpat, ci cu o cauză penală pendinte, procedeul probatoriu putând fi dispus imediat ce procesul penal a demarat, imediat ce investigarea faptei (a fost dispusă începerea urmăririi penale *in rem*) a început.

În cursul urmăririi penale, competența de a încuviința percheziția domiciliară îi revine exclusiv judecătorului de drepturi și libertăți, care va soluționa cererea în ședință de cameră de consiliu, cu participarea procurorului, printr-o încheiere definitivă [art. 158 alin. (5) și (6) CPP].

Față de toate acestea, sunt corecte variantele de la literele A și B.

209. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Explicațiile anterioare sunt suficiente rezolvării acestei întrebări. Astfel, cererea se soluționează cu participarea obligatorie a procurorului. În mod evident, inculpatul nu va fi citat ori încunoștințat despre acest demers, întrucât procedeul probatoriu al percheziției presupune un element-surpriză, care nu ar mai fi prezent în alte condiții. Judecătorul soluționează cererea fie în sens pozitiv, prin admitere, fie în sens negativ, prin respingere, întotdeauna printr-o încheiere definitivă, care nu poate face obiectul vreunei căi de atac. În fine, cu privire la varianta de răspuns de la litera A, semnalăm o mică imprecizie de formulare, întrucât, potrivit art. 287 alin. (2) CPP, procurorul înaintează judecătorului, în vederea soluționării propunerilor ori cererilor formulate în cursul urmăririi penale, copii numerotate și certificate de grefa parchetului de pe actele dosarului ori *numai de pe cele care au legătură cu cererea sau propunerea formulată*. Așadar, imprecizia variantei de la litera A rezultă din mențiunea că procurorul trebuie să înainteze judecătorului dosarul cauzei, în timp ce legea îi permite să înainteze numai parte din acesta.

În plus față de cele arătate, reținem că diferitele stadii ale urmăririi penale nu presupun întrunirea unor condiții diferite în ceea ce privește instituția percheziției. Astfel, indiferent dacă urmărirea penală se desfășoară numai *in rem* ori *in personam*, anterior sau ulterior punerii în mișcare a acțiunii

penale, condițiile, competența, procedura etc. privind încuviințarea percheziției rămân aceleași. De aceea, se poate face abstracție de sintagma „după punerea în mișcare a acțiunii penale" prezentă la debutul enunțului.

210. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Potrivit dispozițiilor art. 159 alin. (11) CPP, persoana reținută ori arestată la care se face percheziția va fi adusă la percheziție, cu excepția situației în care acest lucru nu este obiectiv posibil (de pildă, suspectul ori inculpatul este netransportabil, suferind de o boală gravă). Acest drept de participare la efectuarea percheziției domiciliare este prevăzut sub sancțiunea *nulității absolute*, potrivit art. 281 alin. (1) lit. e) CPP. Așadar, în ipoteza în care era posibilă aducerea suspectului sau inculpatului privat de libertate la efectuarea percheziției, iar organele de urmărire penală nu au procedat în acest sens, procedeul probatoriu este lovit de nulitate absolută, iar probele astfel obținute ori cele derivate urmează a fi excluse [M. UDROIU (coord.), *op. cit.*, p. 810]. Dacă încălcarea dispozițiilor legale a avut loc în cursul urmăririi penale, nulitatea va putea fi invocată în tot cursul urmăririi penale și până la încheierea procedurii în camera preliminară [art. 281 alin. (4) lit. a) CPP], așadar, inclusiv direct în calea de atac a contestației în procedura de cameră preliminară [art. 347 alin. (4) CPP], atunci când procurorul a sesizat instanța prin rechizitoriu, sau în orice stare a procesului, indiferent de momentul la care a intervenit încălcarea, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției [art. 281 alin. (4) lit. c) CPP].

Cu privire la varianta de răspuns de la litera A, este de reținut opinia Comisiei de soluționare a contestațiilor, care a arătat că *în conținutul enunțului nu sunt menționate toate cerințele prevăzute de art. 282 alin. (4) lit. b) CPP pentru ca răspunsul să poată fi considerat corect. În cazul nulității relative, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale, aceasta poate fi invocată până la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită și numai dacă instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției, situații ce nu se regăsesc în conținutul enunțului de la litera A din barem*. Fără a intra în analiza justeței opiniei exprimate de către Comisie, subliniem doar că, în cazul nulităților relative, dacă pornim de la premisa că aceasta este sancțiunea incidentă, ele se pot valorifica cel mai târziu pe calea contestației formulate împotriva încheierii prin care s-a dispus începerea judecății în procedura de cameră preliminară *dacă* aceste încălcări au fost invocate inițial în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu, nuanță care, de asemenea, nu rezultă din formularea variantei de răspuns de la litera C.

Având în vedere cele expuse, varianta de răspuns corectă este cea de la litera C.

211. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Cu titlu preliminar, subliniem necesitatea citirii cu atenție a enunțurilor și a răspunsurilor de acest tip și similare, în care se pot regăsi duble negații, legături între afirmații și negații corelative etc. Lipsa unei clare înțelegeri a unor asemenea enunțuri va duce la răspunsuri greșite, indiferent de cunoașterea materiei.

În privința variantei de răspuns de la litera A, reamintim necesitatea cunoașterii distincției dintre probe, mijloace de probă și procedee probatorii, metoda simplistă de înțelegere și memorare a celor trei concepte fiind aceea că probele se obțin prin mijloacele de probă, care se obțin prin procedee probatorii: PROBĂ → MIJLOC DE PROBĂ → PROCEDEU PROBATORIU. Prin raportare la aceste noțiuni și la dispozițiile art. 157 și urm. CPP, putem califica foarte ușor percheziția ca fiind un procedeu probatoriu, nu mijloc de probă, astfel că varianta de la litera A este corectă.

În referire la varianta de răspuns de la litera B, observăm că aceasta vizează identificarea tipului de nulitate ce intervine în cazul nerespectării dispozițiilor privind aducerea inculpatului reținut sau arestat, dacă aducerea este posibilă, la efectuarea percheziției domiciliare. În acest sens, după cum am mai arătat, din interpretarea dispozițiilor art. 282 alin. (1) CPP reiese faptul că încălcarea altor dispoziții legale decât cele prevăzute în art. 281, care reglementează nulitățile absolute, determină nulitatea relativă a respectivului act, în condițiile legii. Astfel, în afara cazurilor de încălcare prevăzute expres și limitativ în cuprinsul art. 281 CPP, toate celelalte încălcări pot atrage regimul nulităților relative. În aceste condiții, singurul exercițiu ce trebuie făcut pentru a răspunde întrebărilor de acest tip este de a compara varianta/variantele de răspuns cu cazurile prevăzute de art. 281 CPP, care vizează încălcări ale dispozițiilor privind: a) compunerea completului de judecată; b) competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată

de o instanță inferioară celei legal competente; c) publicitatea ședinței de judecată; d) participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; *e) prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii;* f) asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, a celorlalte părți, precum și a persoanei vătămate, atunci când asistența este obligatorie. Alături de aceste cazuri reglementate în Codul de procedură penală, trebuie să avem în vedere și Decizia nr. 302/2017 (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), prin care Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) CPP, care nu reglementează în categoria nulităților absolute încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, este neconstituțională. Analizând varianta de răspuns supusă analizei prin prisma cadrului normativ indicat, observăm că trebuie să verificăm dacă ipoteza dată se încadrează în cazul prevăzut la art. 281 alin. (1) lit. e) CPP, respectiv dacă participarea la efectuarea percheziției domiciliare a inculpatului reținut sau arestat este obligatorie potrivit legii. Răspunsul afirmativ îl regăsim în art. 159 alin. (11) CPP, care stipulează obligația aducerii la percheziție a persoanei reținute sau arestate. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera B este incorectă, nerespectarea dispozițiilor în cauză fiind sancționată cu nulitatea absolută, nu relativă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, regăsim în mod fidel redarea acesteia în conținutul art. 159 alin. (9) teza a II-a CPP, potrivit căruia, dacă se solicită prezența unui avocat, începerea percheziției este amânată până la sosirea acestuia, dar nu mai mult de două ore de la momentul la care acest drept este comunicat, luându-se măsuri de conservare a locului ce urmează a fi percheziționat. Prin urmare, varianta de la litera C este corectă.

212. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

În cazul în care percheziția domiciliară este concentrată pe descoperirea și strângerea probelor cu privire la infracțiunea pentru care s-a dispus începerea urmăririi penale *in rem*, organul de urmărire penală este obligat să identifice obiectele și înscrisurile care au legătură cu fapta pentru care se efectuează urmărirea penală, precum și obiectele sau înscrisurile a căror circulație ori deținere este interzisă sau în privința cărora există suspiciunea că pot avea legătură cu săvârșirea unei infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu [art. 159 alin. (13) CPP]. După identificarea acestor mijloace de probă ale cauzei ori a celorlalte înscrisuri sau obiecte care, neavând vreo legătură cu cauza, sunt interzise la deținere ori pot constitui mijloace de probă în alte cauze, sunt prezentate persoanei de la care sunt ridicate și persoanelor prezente, pentru a fi recunoscute și a fi însemnate de către acestea spre neschimbare, după care se etichetează și se sigilează [art. 160 alin. (1) CPP]. Legea procesuală penală tratează și situația obiectelor care nu pot fi ridicate de către organele de urmărire penală, prevăzând punctual procedura de urmat în cazul acestora. Cu privire la obiectele sau înscrisurile ridicate și care constituie mijloace de probă în procesul penal, respectiv *obiectele* care conțin sau poartă o urmă a faptei săvârșite ori care pot servi la aflarea adevărului în cauză, precum și obiectele care au fost folosite sau au fost destinate să servească la săvârșirea unei infracțiuni ori obiectele care sunt produsul infracțiunii (art. 197 CPP) și *înscrisurile* care conțin fapte sau împrejurări de natură să contribuie la aflarea adevărului [art. 198 alin. (1) CPP], reținem că sunt ale cauzei și vor urmări dosarul în toate etapele pe care le parcurge, motiv pentru care vor fi atașate (atunci când acest lucru este posibil) ori păstrate în alt mod, urmând a fi arhivate alăturat dosarului cauzei fie la sediul parchetului, fie la sediul instanței care a judecat cauza în primă instanță, după cum acțiunea penală a fost stinsă printr-o soluție a procurorului de netrimitere în judecată ori printr-o soluție dată asupra fondului de către instanța de judecată. Potrivit dispozițiilor art. 162 alin. (4) CPP, obiectele care nu au legătură cu cauza se restituie persoanei căreia îi aparțin, mai puțin acelea care sunt supuse confiscării, în condițiile legii.

Având în vedere aceste precizări, rezultă că varianta corectă de răspuns este cea de la litera A.

213. Răspuns: A *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Percheziția corporală presupune, printre altele, examinarea obiectelor pe care persoana le are asupra sa sau sub controlul său; procedeul probatoriu poate fi efectuat atât de către organele judiciare, cât și de către organele de constatare prevăzute de art. 61 alin. (1) CPP, de către comandanții de nave și aeronave în cazul infracțiunilor flagrante și, în esență, de orice autoritate cu atribuții în asigurarea ordinii și securității publice. Percheziția nu se va mai efectua dacă sunt predate bunurile

ori obiectele căutate, cu excepția cazului când se consideră util să se procedeze la aceasta. Astfel, corectă este varianta de răspuns de la litera A.

Comisia de soluționare a contestațiilor a opinat în același sens, reținând, în esență, că, *potrivit art. 166 alin. (3) teza a II-a CPP, „Dacă obiectele căutate sunt predate, nu se mai efectuează percheziția, cu excepția cazului când se consideră util să se procedeze la aceasta, pentru căutarea altor obiecte sau urme". Or, din formularea enunțului de la litera C ar rezulta că niciodată nu ar mai putea fi continuată percheziția corporală când bunurile sunt predate de bunăvoie, deși textul de lege permite continuarea percheziției ori de câte ori se apreciază că aceasta este utilă pentru căutarea altor obiecte sau urme.*

214. Răspuns: A *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Așa cum am arătat anterior, percheziția corporală poate fi efectuată și de către alte organe decât organele judiciare, ceea ce presupune, în mod implicit, faptul că procedeul probatoriu poate fi efectuat și anterior începerii procesului penal, organele de constatare neavând competența dispunerii începerii urmăririi penale. De altfel, chiar și în cazul organelor judiciare care au competența dispunerii acestei măsuri, redactarea ordonanței de începere a urmăririi penale ar putea constitui un obstacol în eficienta gestionare a unei asemenea situații, constatarea unei infracțiuni flagrante impunând conservarea locului săvârșirii infracțiunii și ridicarea sau conservarea mijloacelor de probă, inclusiv a celor aflate asupra făptuitorului. Pentru aceste motive, răspunsul de la litera A este corect.

Variantele de răspuns de la literele B și C sunt eronate, aceste condiții de dispunere și de efectuare referindu-se la percheziția domiciliară, și nu la percheziția corporală, procedeu probatoriu care, așa cum am arătat, poate fi dispus și efectuat chiar și de către alte organe decât cele judiciare și fără a fi necesară autorizarea, confirmarea sau încuviințarea organelor judiciare. În fine, percheziția corporală poate fi efectuată la orice oră din zi și din noapte.

215. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Percheziția unui sistem informatic ori a unui suport de stocare a datelor informatice (percheziția informatică) reprezintă procedeul probatoriu de cercetare, descoperire, identificare și strângere a probelor stocate într-un sistem informatic sau suport de stocare a datelor informatice, realizat prin intermediul unor mijloace tehnice și proceduri adecvate, de natură să asigure integritatea informațiilor conținute de acestea [art. 168 alin. (1) CPP]. În cursul urmăririi penale, percheziția informatică este dispusă de către judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul instanței competente, la cererea procurorului [art. 168 alin. (2) CPP], fiind lipsită de relevanță natura infracțiunii, dacă procurorul dovedește că pentru descoperirea și strângerea probelor este necesară cercetarea unui sistem informatic ori a unui alt mediu de stocare.

Percheziția informatică se efectuează de un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare ori în afara acestora, în prezența procurorului sau a organului de cercetare penală și în prezența suspectului ori a inculpatului [art. 168 alin. (11) și (12) CPP], căruia i se va permite să fie asistat ori reprezentat de o persoană de încredere. Când persoana la care se face percheziția este reținută ori arestată, va fi adusă la percheziție, iar în cazul în care nu poate fi adusă, percheziția se face în prezența unui reprezentant ori martor asistent [art. 168 alin. (11) teza a II-a raportat la art. 159 alin. (10) și (11) CPP]. Dacă suspectul sau inculpatul care este adus la efectuarea percheziției se află într-o situație care impune asistența juridică obligatorie, procedeul probatoriu nu va putea avea loc decât în prezența avocatului ales ori desemnat din oficiu.

Rezultă din cele arătate că numai varianta de răspuns de la litera A este corectă.

216. Răspuns: C *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Ridicarea de obiecte sau înscrisuri este procedeul probatoriu prin care sunt ridicate obiecte sau înscrisuri cunoscute, ce pot fi folosite ca mijloace de probă în procesul penal, de la persoanele fizice sau juridice care le dețin. Procedeul probatoriu se realizează în scopul strângerii mijloacelor de probă necesare pentru buna soluționare a cauzei [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 861]. Pot fi ridicate atât înscrisurile originale, cât și copiile acestora, atunci când cele originale nu se găsesc ori când organul judiciar apreciază că reținerea copiei înscrisului este suficientă din perspectiva posibilității folosirii ei ca mijloc de probă în cadrul procesului penal. Pot fi atacate cu plângere în condițiile art. 250 CPP atât ordonanța de dispunere a ridicării silite de obiecte și înscrisuri, cât și modalitatea de aducere la îndeplinire a acesteia [art. 171 alin. (2) CPP]. Potrivit dispozițiilor art. 171 alin. (5) CPP, prezentarea

sau predarea obiectului ori a înscrisului care prezintă caracter secret sau confidențial se va realiza în condiții care să asigure păstrarea secretului ori a confidențialității.

Rezultă din cele arătate că varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

217. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Expertiza este procedeul probatoriu care se dispune când pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea unor fapte ori împrejurări ce prezintă importanță pentru aflarea adevărului în cauză este necesară și opinia unui expert. Dată fiind importanța probatorie a acestui mijloc de probă în economia unei cauze penale, care este dată de valoarea științifică a concluziilor pe care expertul le avansează, legea procesuală penală a prevăzut posibilitatea pentru părți, subiecți procesuali principali și procuror (în faza judecății) de a-și desemna expert-parte care, alături de expertul independent numit de către organul judiciar (organ de urmărire penală sau instanță de judecată), să expună propriile aprecieri cu privire la chestiunile stabilite. Deopotrivă, pentru ca concluziile expertului-parte să fie obiective, în conformitate cu propria convingere, legea a prevăzut situații de incompatibilitate care au menirea asigurării imparțialității expertului. În acest sens, în dispozițiile art. 174 alin. (1) CPP se arată că situațiile de incompatibilitate prevăzute de art. 64 sunt aplicabile și expertului, atât celui oficial, numit de către organul judiciar la care se află cauza, cât și expertului-parte. Expertul oficial va fi numit de către organul de urmărire penală, pentru faza urmăririi penale, sau de către instanța de judecată, în cursul judecății, mai puțin atunci când se ordonă efectuarea unei expertize medico-legale, caz în care numele experților desemnați va fi stabilit de instituția medico-legală [art. 173 alin. (3) CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *susținerea candidaților privind posibilitatea ca expertul recomandat de procuror să participe la efectuarea expertizei dispuse de instanță este corectă, conform art. 173 alin. (4) teza a II-a CPP, însă expertul este supus acelorași cazuri de incompatibilitate ca și membrii organelor judiciare, așa cum acestea se regăsesc în conținutul art. 64 CPP. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 174 alin. (1) CPP, persoana aflată în vreunul dintre cazurile menționate la art. 64 nu poate fi desemnată ca expert. Ipoteza din conținutul răspunsului de la litera A are în vedere tocmai situația expertului care, anterior, și-a exprimat opinia în cauză, în cursul urmăririi penale, astfel încât sunt incidente dispozițiile art. 64 CPP, iar, pe cale de consecință, nu se poate încuviința, la solicitarea procurorului, ca același expert să participe la efectuarea în cursul judecății a noii expertize, alături de expertul desemnat de instanță.*

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

218. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Constatarea este procedeul probatoriu care se dispune numai în cursul urmăririi penale și constă în examinarea unor situații de fapt, mijloace de probă sau persoane de către specialiști, medici legiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul organului de urmărire penală ori în cadrul altor organe, când există pericol de dispariție a mijloacelor de probă (de pildă, dispariția urmelor infracțiunii) sau de schimbare a unor situații de fapt (de exemplu, pentru constatarea rapidă a unor situații financiare) ori este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei (moarte suspectă) (M. Udroiu, *op. cit.*, p. 454).

În practica instanței supreme s-a arătat că urgența efectuării acestui procedeu probatoriu poate fi impusă de *necesitatea justei orientări a organelor de urmărire penală în efectuarea activității de cercetare*, acestea fiind singurele în măsură să aprecieze deopotrivă asupra existenței necesității și relevanței datelor furnizate de specialiști sau tehnicieni în orientarea constructivă a investigațiilor (ICCJ, Completul de 5 judecători, decizia nr. 160/2012, www.scj.ro).

După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, *se poate* (nefiind obligatoriu) dispune efectuarea unei expertize [art. 172 alin. (12) CPP]. Principiul aflării adevărului impune interpretarea textului legal citat în sensul *dispunerii* efectuării unei expertize ori de câte ori organul judiciar apreciază că este *necesară* administrarea probei cu expertiza (teza I), simpla contestare a raportului de constatare nefiind suficientă spre acest sfârșit (teza a II-a).

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt eronate.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât efectuarea unei noi expertize poate fi dispusă, potrivit art. 181 alin. (1) CPP, independent de faptul că expertiza anterioară a avut același obiect și că au participat experți-parte la efectuarea acesteia. Condiția *utilității* mijlocului de probă este îndeplinită

dacă se constată neclaritatea sau caracterul contradictoriu al concluziilor raportului de expertiză sau atunci când între conținutul și concluziile raportului de expertiză există contradicții, deficiențele neputând fi înlăturate prin audierea expertului.

219. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Expertiza reprezintă procedeul probatoriu prin care este cerută opinia unui expert în vederea constatării, clarificării sau evaluării unor fapte ori împrejurări ce prezintă importanță pentru aflarea adevărului în cauza penală.

Raportat la variantele de răspuns, reținem că, în aceeași cauză, o persoană nu poate avea atât calitatea de expert desemnat de organul judiciar, cât și pe aceea de expert recomandat de unul dintre subiecții procesuali [art. 174 alin. (2) CPP]. Expertul poate fi audiat de către organele judiciare dacă se apreciază că este necesară lămurirea constatărilor sau concluziilor la care a ajuns expertul prin raportul de expertiză efectuat în cauză [art. 179 alin. (1) CPP]. Expertul are dreptul să ia cunoștință de materialul dosarului necesar pentru efectuarea expertizei [art. 175 alin. (2) CPP], să ceară lămuriri organelor judiciare [art. 175 alin. (3) CPP] ori părților și subiecților procesuali principali, cu încuviințarea și în condițiile stabilite de organele judiciare [art. 175 alin. (4) CPP].

În consecință, răspunsul corect este cel de la litera A.

220. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

În conformitate cu prevederile art. 173 alin. (4) CPP, părțile și subiecții procesuali principali au dreptul de a solicita ca la efectuarea expertizei să participe un expert recomandat de aceștea. În lipsa oricărei mențiuni suplimentare, conform regulii de interpretare *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, constatăm că dreptul părților și al subiecților procesuali principali de a solicita participarea unui expert recomandat de aceștia la efectuarea expertizei se poate exercita atât în faza de urmărire penală, cât și în faza judecății. Suplimentar, pentru faza judecății, legiuitorul a recunoscut în art. 173 alin. (4) teza a II-a CPP și dreptul procurorului de a solicita participarea la efectuarea expertizei a unui expert recomandat de acesta, în cazul în care expertiza este dispusă de instanță.

Coroborând normele aplicabile mai sus menționate, constatăm că varianta corectă de răspuns este cea de la litera B, care exclude celelalte variante de răspuns.

221. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

De principiu, decizia asupra oportunității administrării unor mijloace de probă aparține organului judiciar. În unele cazuri însă, administrarea lor este impusă de lege. Acesta este cazul expertizei medico-legale psihiatrice, care, potrivit art. 184 alin. (1) CPP, *se dispune* în cazul infracțiunilor comise de minorii cu vârsta între 14 și 16 ani sau în cazul uciderii sau vătămării copilului nou-născut ori a fătului de către mamă.

Particularitățile procedurii de dispunere și efectuare a expertizei medico-legale psihiatrice presupun: (i) obținerea consimțământului scris al persoanei ce urmează să fie supusă expertizei, exprimat în prezența unui avocat ales sau din oficiu, iar în cazul minorului și în prezența ocrotitorului legal [art. 184 alin. (3) CPP]; în cazul în care suspectul sau inculpatul refuză în cursul urmăririi penale efectuarea expertizei, poate fi emis un mandat de aducere în scopul prezentării la comisia medico-legală psihiatrică; *(ii)* în funcție de complexitatea expertizei, efectuarea acesteia poate fi realizată cu sau fără internare medicală a suspectului sau inculpatului; *(iii)* internarea medicală poate fi benevolă sau nevoluntară, în cazul acesteia din urmă legea stabilind exact procedura.

Față de cele arătate, variantele de la literele B și C sunt corecte.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *întrebarea contestată vizează expertiza medico-legală psihiatrică, în legătură cu care s-au reținut ca fiind răspunsuri corecte faptul că aceasta este obligatorie în cazul uciderii ori vătămării de către mamă a copilului nou-născut (litera B), precum și faptul că, pentru a se asigura prezența la examinarea medico-legală psihiatrică a suspectului care refuză să se prezinte la examinare, poate fi emis mandat de aducere (litera C). Împrejurarea că în răspunsul de la litera B nu este menționat intervalul de timp de 24 de ore în care să se fi comis fapta de ucidere sau vătămare de către mamă a nou-născutului nu invalidează acest răspuns, având în vedere că, așa cum rezultă din dispozițiile art. 200 alin. (1) și (2) CP, perioada de timp de 24 de ore de la naștere în care să se fi săvârșit fapta de ucidere sau vătămare face parte din latura obiectivă a acestei infracțiuni, la care art. 184 alin. (1) CPP se referă, în mod evident.*

Critica referitoare la răspunsul de la litera C, apreciat incorect de către un candidat cu argumentul că, atunci când suspectul refuză să se prezinte la examinarea medico-legală psihiatrică, emiterea mandatului de aducere este obligatorie, iar nu facultativă, astfel cum s-a reținut în răspunsul de la varianta C, a fost apreciată de către Comisie ca nefondată. Așa cum rezultă din dispozițiile art. 184 alin. (4) CPP, atunci când suspectul sau inculpatul refuză în cursul urmăririi penale să se prezinte la comisia medico-legală psihiatrică, în vederea examinării, organul de cercetare penală sesizează procurorul sau judecătorul de drepturi și libertăți în vederea emiterii unui mandat de aducere. Împrejurarea că organul de cercetare penală are obligația de a sesiza (fapt ce rezultă din modul imperativ de formulare a verbului – sesizează) nu înseamnă anularea sau limitarea posibilității de apreciere și decizie a organului judiciar sesizat, care va aprecia, în funcție de circumstanțe, de la caz la caz. Dimpotrivă, dispozițiile art. 184 alin. (4) CPP fac trimitere la dispozițiile art. 265 alin. (4)-(9) CPP, dispoziții care se referă și la soluția de respingere a cererii de emitere a unui mandat de aducere.

În fine, împrejurarea că nu s-a menționat în varianta de răspuns de la litera C faptul că vizează numai etapa urmăririi penale, așa cum a invocat un candidat, nu invalidează răspunsul. Mențiunea nu era necesară, întrucât suspectul poate fi subiect al mandatului de aducere în ipoteza vizată, iar adăugarea în conținutul enunțului a faptului că vizează etapa urmăririi penale este superfluă, atâta vreme cât numai despre această etapă putea fi vorba în varianta de răspuns de la litera C. Același candidat a susținut că răspunsul corect ar fi fost cel de la litera A, fără a aduce însă vreun argument. Comisia reține, chiar și în aceste condiții, că răspunsul de la litera A este vădit incorect, deoarece internarea medicală a suspectului sau a inculpatului într-o instituție medicală de specialitate este dublu condiționată, respectiv atunci când este necesară o examinare complexă, ce nu s-ar putea face decât în condiții de internare, și când suspectul sau inculpatul refuză internarea.

| 222. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Durata pentru care au fost dispuse și executate măsurile procesuale custodiale va fi dedusă din durata pedepsei pronunțate [art. 404 alin. (4) lit. a) CPP]. Astfel, din durata pedepsei pronunțate vor fi deduse durata măsurii preventive privative de libertate [art. 72 alin. (1) CP] și durata internării medicale [art. 184 alin. (28) CPP], indicându-se partea din pedeapsă executată în acest mod.

Cu privire la măsura internării într-o instituție de specialitate în vederea efectuării expertizei psihiatrice, reținem că, prin *Decizia nr. 22/2018* (M. Of. nr. 47 din 18.01.2019), ICCJ, Completul RIL, a statuat că, *în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 184 alin. (28) CPP, din durata pedepsei se deduce perioada în care suspectul sau inculpatul a fost internat voluntar sau nevoluntar într-o instituție de specialitate, în vederea efectuării expertizei psihiatrice*.

Prin urmare, este corectă varianta de răspuns de la litera C.

| 223. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Reconstituirea reprezintă procedeul probatoriu efectuat atunci când sunt necesare verificarea și precizarea unor date sau probe administrate ori pentru a stabili împrejurări de fapt ce prezintă importanță pentru soluționarea cauzei [art. 193 alin. (1) CPP]. În esență, reconstituirea constă în reproducerea în întregime sau în parte a modului și a împrejurărilor în care s-a săvârșit fapta (GR. GR. THEODORU, *op. cit.*, p. 336).

Reconstituirea poate fi efectuată în cursul urmăririi penale și în cursul judecății, în prezența medicului legist sau a oricăror persoane a căror prezență organul judiciar o consideră necesară (art. 194 CPP), precum și a suspectului sau a inculpatului asistat de apărător, dacă se află în vreuna dintre situațiile prevăzute la art. 90 CPP [art. 193 alin. (3) CPP].

Față de toate acestea, se constată că singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A, inculpatul judecat pentru tentativă la infracțiunea de omor fiind asistat în mod obligatoriu de către avocat [art. 90 lit. c) CPP].

| 224. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Potrivit art. 100 alin. (4) CPP, oportunitatea administrării unor probe este stabilită de organul judiciar în fața căruia se află pendinte cauza, în reconstrucția faptelor relevante putând fi folosite numai probele *relevante* în raport cu obiectul probațiunii și utile cauzei. În cursul urmăririi penale, atunci când organul de urmărire penală apreciază că proba solicitată nu este relevantă, nu este utilă ori nu este necesară în raport de elementele cauzei, nu se va proceda la administrarea ei, cererea fiind respinsă prin ordonanță. De reținut este că administrarea probelor este lăsată la libera

apreciere a organelor judiciare, hotărârea de a administra sau, din contră, de a respinge administrarea unor probe neputând fi una *nelegală* în contextul în care proba nu este impusă de lege. De pildă, efectuarea unei expertize contabile poate să nu fie necesară într-o cauză de delapidare dacă organul de urmărire penală constată că suma de bani lipsă rezultă cu evidență din actele de contabilitate primară ridicate de la administrator, viramentele efectuate între conturile personale și ale persoanei juridice etc. Pe de altă parte, expertiza medico-legală psihiatrică este *obligatorie*, de pildă, în cazul uciderii nou-născutului, respingerea cererii de administrare a acestei probe fiind nelegală [art. 184 alin. (1) CPP]. În acest caz, întrucât încălcarea legii intervine în cursul urmăririi penale, nulitatea relativă poate fi invocată de persoanele interesate până la închiderea procedurii de cameră preliminară dacă instanța a fost sesizată prin rechizitoriu [art. 282 alin. (4) lit. a) CPP] ori până la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției [art. 282 alin. (4) lit. b) CPP]. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât verifică ipoteza numai în condițiile arătate, și nu cu titlu general, așa cum sugerează varianta de răspuns.

Varianta de răspuns de la litera A este, de asemenea, eronată, întrucât, și în ipoteza în care se verifică condițiile de invocare a nulității relative în cauză (efectuarea expertizei era impusă de lege, iar organul de urmărire penală a refuzat administrarea ei), pentru ca judecătorul de cameră preliminară să dispună restituirea cauzei la procuror nu este suficientă excluderea acestei probe (ca o consecință a nulității), ci excluderea tuturor probelor administrate în cursul urmăririi penale [art. 346 alin. (3) lit. b) CPP], condiție care, desigur, nu se verifică în speță.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă; în etapa soluționării cauzei, procurorul are obligația să verifice dacă urmărirea penală este completă și dacă probele sunt legal administrate. În funcție de constatările procurorului se va dispune soluția în cauză sau, din contră, urmărirea penală va continua în vederea efectuării activităților de urmărire penală necesare lămuririi cauzei în mod complet.

| 225. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Comisia rogatorie este actul procedural prin care organul de urmărire penală sau instanța de judecată, având competența potrivit legii, cere unui alt organ de urmărire penală sau altei instanțe de judecată, *din aceeași categorie și de același grad*, să efectueze un act procedural necesar cauzei pe care o instrumentează (un procuror de la un parchet de pe lângă tribunal unui procuror de la un alt parchet de pe lângă alt tribunal, o judecătorie unei alte judecătorii). Așadar, prin comisie rogatorie se face o transmisie a dreptului de a efectua un act procedural unui alt organ de urmărire penală sau altei instanțe judecătorești cu aceeași competență funcțională, dar cu altă circumscripție (deplasare pe orizontală a competenței teritoriale a organelor judiciare).

În economia dispozițiilor art. 200 CPP, comisia rogatorie nu poate fi dispusă decât pentru efectuarea unor acte *procedurale*, actul sau măsura procesuală fiind dispusă în toate cazurile de către organul judiciar în fața căruia se află cauza. De pildă, organul judiciar în fața căruia se află cauza *dispune* efectuarea unei cercetări la fața locului, audierea unui martor etc., urmând ca *efectuarea propriu-zisă* a acestor procedee probatorii să revină organului judiciar rogat.

Nu vor putea face obiectul comisiei rogatorii, de pildă, punerea în mișcare a acțiunii penale, luarea măsurilor preventive etc. [art. 200 alin. (2) CPP], întrucât acestea sunt acte, respectiv măsuri procesuale, de dispoziție.

Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt corecte.

Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură) a reținut că *întrebarea în legătură cu care s-au formulat contestațiile vizează actele și măsurile care nu pot forma obiectul comisiei rogatorii, fiind apreciate în barem ca răspunsuri corecte acelea potrivit cărora nu pot constitui obiect al comisiei rogatorii: emiterea mandatului de arestare preventivă (răspunsul A) și soluționarea cererii de recuzare (răspunsul B).*

Comisia rogatorie este o activitate procesuală menită să asigure buna desfășurare a procedurilor penale, prin care un organ de urmărire penală sau o instanță de judecată care nu poate efectua nemijlocit un act procedural sau realiza un procedeu probatoriu solicită efectuarea/realizarea acestuia de către un organ judiciar, din aceeași categorie și de același grad, dintr-o altă circumscripție teritorială. Așa cum rezultă din cuprinsul dispozițiilor art. 200 alin. (1) și (2) CPP, pot fi efectuate pe calea comisiei rogatorii acte procedurale sau procedee probatorii, fiind exclusă de la comisia rogatorie dispunerea actelor și măsurilor procesuale.

În continuare, notează faptul că actele procesuale sunt definite în literatura de specialitate ca manifestări de voință prin care organele judiciare și părțile dispun, în limitele dreptului lor, cu privire la desfășurarea procesului penal. Prin intermediul acestora, se exercită drepturile, prerogativele și facultățile organelor și persoanelor implicate în proces. Actele procedurale sunt mijloace prin intermediul cărora se aduc la îndeplinire sarcinile ce decurg din actele și măsurile procesuale. Actul procedural presupune, așadar, existența prealabilă a actului procesual ori a măsurilor procesuale. Sunt acte procedurale, între altele, ascultarea unui martor, efectuarea actelor de cercetare, executarea unui mandat de arestare preventivă, efectuarea unei percheziții. Soluționarea cererii de recuzare reprezintă un act procesual ce implică dispoziția organului judiciar cu referire la cererea formulată, act ce nu poate forma obiectul comisiei rogatorii.

Comisia de soluționare a contestațiilor la examenul de admitere INM a reiterat același aspect. *Astfel, s-a observat că ipoteza avută în vedere în răspunsul de la litera A din grilă este aceea că nu poate constitui obiect al comisiei rogatorii emiterea mandatului de arestare preventivă. Comisia rogatorie este o activitate procesuală menită să asigure buna desfășurare a procedurilor penale, prin care un organ de urmărire penală sau o instanță de judecată care nu poate efectua nemijlocit un act procedural sau realiza un procedeu probatoriu solicită efectuarea/realizarea acestuia de către un organ judiciar, din aceeași categorie și de același grad, dintr-o altă circumscripție teritorială. Așa cum rezultă din cuprinsul dispozițiilor art. 200 alin. (1) și (2) CPP, pot fi efectuate pe calea comisiei rogatorii acte procedurale sau procedee probatorii, fiind exclusă de la comisia rogatorie dispunerea actelor și măsurilor procesuale, cu referire la acestea din urmă, luarea măsurilor preventive fiind exceptată în mod expres de legiuitor de la obiectul comisiei rogatorii.*

În continuare, notează faptul că actele procesuale sunt definite în literatura de specialitate ca manifestări de voință prin care organele judiciare și părțile dispun, în limitele dreptului lor, cu privire la desfășurarea procesului penal. Prin intermediul acestora, se exercită drepturile, prerogativele și facultățile organelor și persoanelor implicate în proces. Actele procedurale sunt mijloace prin intermediul cărora se aduc la îndeplinire sarcinile ce decurg din actele și măsurile procesuale. Actul procedural presupune, așadar, existența prealabilă a actului procesual ori a măsurilor procesuale. Sunt acte procedurale, între altele, ascultarea unui martor, efectuarea actelor de cercetare, executarea unui mandat de arestare preventivă, efectuarea unei percheziții.

Există situații în care, pentru aducerea la îndeplinire a dispoziției cuprinse într-un act procesual, sunt necesare mai multe acte procedurale, diferite ca formă. În cazul de față, încheierea judecătorului prin care se dispune luarea măsurii arestării preventive este pusă în executare prin intermediul unui act procedural scris, constând în mandatul de arestare, și al unui act procedural material, și anume aducerea la îndeplinire a mandatului de arestare, prin conducerea celui față de care a fost luată măsura la locul de deținere. În literatura de specialitate se arată că, după modul de efectuare sau de constatare, se disting acte procedurale scrise, orale și materiale [în acest sens, TR. POP, Drept procesual penal, vol. III, Tipografia Națională, Cluj, 1946, p. 3; în același sens, a se vedea GR.GR. THEODORU, Drept procesual penal român. Partea specială, vol. II, Universitatea „Al.I. Cuza", Facultatea de Drept, Iași, 1974, p. 234 (autorul arată că, sub aspectul formei, actele procedurale pot fi scrise, orale și materiale sau faptice)].

Chiar dacă la nivel teoretic mandatul de arestare preventivă este act procedural, emis în baza încheierii prin care se dispune arestarea (ca act procesual), cu toate acestea, trebuie avut în vedere faptul că mandatul de arestare, potrivit art. 230 alin. (3) lit. h) CPP, este cel care conține „ordinul" (dispoziția, deci) de a fi arestat inculpatul, dispoziție care nu poate fi decât a organului judiciar căruia îi aparține actul procesual.

Totodată, se remarcă faptul că textul art. 200 alin. (1) CPP atrage atenția și din punct de vedere terminologic asupra actelor procedurale care pot forma obiectul comisiei rogatorii, fiind vorba despre actele procedurale care pot fi „efectuate", fiind avută în vedere „efectuarea" actelor procedurale și nu „emiterea" acestora.

§5. Măsurile preventive și alte măsuri procesuale

5.1. Măsurile preventive

226. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Schematic, raportat la elementele competență, fază procesuală și calitate a acuzatului, reținem următoarele:

Măsura preventivă a reținerii poate fi dispusă numai în faza urmăririi penale, față de suspect sau inculpat, de către organele de cercetare penală ori de procuror [art. 203 alin. (1) CPP].

Măsura preventivă a controlului judiciar cu/fără cauțiune poate fi luată exclusiv față de inculpat, de către procuror sau, după caz, judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, de către judecătorul de cameră preliminară, în cursul procedurii de cameră preliminară, ori de către instanță, în cursul judecății [art. 203 alin. (2) CPP].

Măsura preventivă a arestului preventiv ori la domiciliu poate fi luată exclusiv față de inculpat, de către judecător ori de către instanță, potrivit competenței funcționale a acestor organe judiciare [art. 204 alin. (3) CPP].

Față de aceste considerente, varianta de la litera A este corectă.

227. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Așa cum am arătat anterior, măsura preventivă a reținerii poate fi dispusă fie de procuror, fie de organul de cercetare penală, pentru o durată ce nu poate depăși 24 de ore. Măsura reținerii nu este supusă confirmării procurorului, procurorului ierarhic superior ori judecătorului. Împotriva măsurii suspectul sau inculpatul poate face plângere, dacă consideră că au fost încălcate dispozițiile legale care reglementează condițiile de luare a măsurii reținerii. În cazul admiterii plângerii se dispune revocarea măsurii, cu consecința punerii de îndată în libertate a celui reținut [art. 209 alin. (14) CPP].

Din durata măsurii nu se deduc timpul necesar conducerii celui reținut la sediul organului judiciar și nici durata mandatului de aducere [art. 209 alin. (3) și (4) CPP].

Constatăm, astfel, că varianta de răspuns de la litera B este singura corectă.

228. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

De regulă, competența de a dispune asupra măsurilor preventive este partajată între procuror și organele de jurisdicție. Legea procesuală penală prevede o singură excepție de la aceasta, măsura preventivă a reținerii putând fi dispusă numai de către organele de cercetare penală sau de către procuror.

De asemenea, tot cu titlu de excepție, împotriva luării măsurii reținerii suspectul sau inculpatul poate formula plângere numai la procurorul care supraveghează urmărirea penală, după caz, la prim-procurorul parchetului sau procurorul ierarhic superior.

Față de cele arătate, varianta de la litera A este singura corectă.

229. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Dată fiind durata relativ scurtă de timp pentru care se poate dispune măsura reținerii, legiuitorul a apreciat, în opinia noastră în deplin acord cu Convenția europeană a drepturilor omului, faptul că nu se impune efectuarea unui control din partea unui „magistrat în sensul Convenției", suficient fiind controlul intern efectuat în cadrul Ministerului Public.

Așa fiind, potrivit dispozițiilor art. 209 alin. (14) și (15) CPP, împotriva ordonanței organului de cercetare penală prin care s-a luat măsura reținerii suspectul sau inculpatul poate face plângere la procurorul care supraveghează urmărirea penală, înainte de expirarea duratei acesteia, iar împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura reținerii se poate formula plângere, în același termen, la procurorul ierarhic superior.

Față de aceste dispoziții legale, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera C.

230. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Cu titlu preliminar, subliniem că abordarea acestui tip de întrebare ar trebui să se rezume la identificarea unor posibile încălcări ale dispozițiilor legale. Astfel, în raport de stadiul procesual avut în vedere, pentru a aprecia asupra legalității actelor procedurale și a măsurii preventive dispuse

de organul de cercetare penală, nu este necesară analizarea competenței funcționale a instanțelor judecătorești. Pentru aceste considerente, varianta de la litera C nu este corectă.

Cu privire la variantele de la literele A și B, care sunt corecte, reținem următoarele:

În cazul infracțiunii de omor, prevăzută la art. 188 CP, competența materială aparține parchetelor de pe lângă tribunale [art. 56 alin. (6) raportat la art. 36 alin. (1) lit. a) CPP]. În egală măsură, în cazul acestei infracțiuni, urmărirea penală se efectuează întotdeauna de către procuror [art. 56 alin. (3) lit. b) CPP]. Așadar, față de aceste dispoziții legale, aspectul competenței materiale a organelor de urmărire penală și al măsurilor preventive trebuie analizat, întrucât reținerea suspectului și administrarea probelor de către organele de cercetare penală, în contextul enunțului, sunt activități judiciare (*lato sensu*) sancționate cu nulitatea absolută.

231. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Competența de a dispune luarea măsurii controlului judiciar în cursul urmăririi penale revine, de regulă, procurorului care supraveghează ori efectuează urmărirea penală în cauză (procurorul de caz) [art. 211 alin. (1) CPP], prin excepție, respectiv atunci când respinge propunerea de luare a unei măsuri privative de libertate [art. 219 alin. (9), art. 227 alin. (2) CPP] sau atunci când se solicită înlocuirea măsurii privative de libertate cu una mai ușoară [art. 242 alin. (2) și (3) CPP], competența revenindu-i judecătorului de drepturi și libertăți.

Măsura controlului judiciar se ia, în orice fază a procesului penal s-ar afla cauza, față de inculpat, pe o durată ce cel mult 60 de zile.

În cursul urmăririi penale, controlul judiciar poate fi prelungit de către procuror, prin ordonanță, dacă se mențin temeiurile care au determinat luarea măsurii sau au apărut temeiuri noi care să justifice prelungirea acesteia, fiecare prelungire neputând să depășească 60 de zile [art. 215^1 alin. (2) CPP]. Durata totală a măsurii controlului judiciar, în cursul urmăririi penale, nu poate să depășească un an, dacă pedeapsa prevăzută de lege este amenda sau închisoarea de cel mult 5 ani, respectiv 2 ani, dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață sau închisoarea mai mare de 5 ani [art. 215^1 alin. (6) CPP].

Așa fiind, variantele de la literele B și C sunt corecte.

232. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Măsurile procesuale, în genere, au o serie de elemente în comun, ceea ce a determinat legiuitorul să le prevadă sub un titlu unic, iar măsura controlului judiciar și a sechestrului asigurător nu fac excepție. Astfel, ambele măsuri pot fi dispuse, în cursul urmăririi penale, de către procuror. Ambele măsuri presupun verificarea periodică a subzistenței temeiurilor care au determinat luarea lor ori verificarea existenței unor temeiuri noi care să le impună în continuare sau, din contră, să impună ridicarea lor. Desigur, în ceea ce privește măsurile preventive, verificarea periodică este specifică procedurii de cameră preliminară și judecății.

Față de cele arătate, variantele de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât numai controlul judiciar presupune calitatea de inculpat, măsura asigurătorie putând fi îndreptată împotriva oricărui alt subiect procesual.

Comisia de soluționare a contestațiilor (admitere în magistratură) a apreciat în același sens. Astfel, *Comisia a observat faptul că cerința acestei grile de concurs este aceea de a alege răspunsul/răspunsurile corecte, care în fapt reprezintă enunțuri adevărate și comune, în același timp, pentru două măsuri procesuale, respectiv măsura preventivă a controlului judiciar și măsura asigurătorie a sechestrului. Unul dintre răspunsurile grilei, menționat ca fiind corect în barem, este acela că atât măsura preventivă a controlului judiciar, cât și măsura sechestrului asigurător, în faza de cameră preliminară, trebuie verificate periodic de către judecătorul de cameră preliminară. Comisia apreciază că răspunsul de la litera B este un răspuns corect, deoarece și măsura asigurătorie a sechestrului trebuie verificată periodic, în tot cursul procesului penal. Prin Legea nr. 6/2021, publicată în M. Of. nr. 167 din 18.02.2021, au fost introduse dispozițiile art. 250^2 în Codul de procedură penală, cu denumirea marginală „Verificarea măsurii asigurătorii", dispoziții potrivit cărora, în tot cursul procesului penal, procurorul, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, instanța de judecată verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni în cursul urmăririi penale, respectiv un an în cursul judecății, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii, dispunând, după caz, menținerea, restrângerea sau extinderea măsurii dispuse, respectiv ridicarea măsurii dispuse, prevederile art. 250 și 250^1 aplicându-se în mod corespunzător.*

233. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Măsura controlului judiciar poate fi prelungită în cursul urmăririi penale numai de către procuror [art. 215^1 alin. (2)-(3) CPP], fiind indiferent dacă ea a fost luată de judecătorul de drepturi și libertăți în condițiile art. 219 alin. (9), art. 227 alin. (2) sau art. 242 alin. (2) CPP.

În tot cursul procesului penal, măsura controlului judiciar poate fi luată pentru o perioadă de cel mult 60 de zile, cu posibilitatea prelungirii în cursul urmăririi penale ori menținerii în procedura de cameră preliminară sau în cursul judecății. Împotriva ordonanței de luare ori de prelungire a măsurii controlului judiciar inculpatul are dreptul să formuleze plângere la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond. Plângerea se soluționează în camera de consiliu, cu citarea inculpatului și cu participarea procurorului, printr-o încheiere definitivă.

Pentru aceste motive, varianta de răspuns corectă este cea de la litera C.

234. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Sintetizând cele arătate în cadrul explicațiilor anterioare, reținem că măsura controlului judiciar cu/fără cauțiune și măsura arestului (la domiciliu sau preventiv) nu pot fi dispuse: *(i)* de către organul de cercetare penală; *(ii)* față de suspect sau orice alt subiect procesual. În ceea ce privește remediile procesuale puse la dispoziție împotriva actelor prin care se dispune asupra măsurilor preventive, reținem că ceea ce interesează nu este măsura procesuală dispusă, ci actul care face obiectul eventualei căi de atac. Astfel, dacă măsura este dispusă de către organele de jurisdicție (judecător, instanță), calea de atac care poate fi incidentă este contestația. Dacă măsura este dispusă de către procuror prin ordonanță, persoana interesată poate formula plângere. Față de cele arătate, varianta de la litera B este corectă, iar varianta de la litera C este eronată.

Varianta de la litera A este, de asemenea, eronată, întrucât obligația menționată face parte din categoria celor care *pot fi impuse* de către organul judiciar, în funcție de particularitățile cauzei, atunci când consideră necesar acest lucru [art. 215 alin. (2) CPP].

235. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Am arătat anterior că, de regulă, în cursul urmăririi penale, măsura controlului judiciar este dispusă de către procuror, iar prin excepție de către judecătorul de drepturi și libertăți, în condițiile art. 219 alin. (9), art. 227 alin. (2), art. 242 alin. (2) CPP. Prelungirea măsurii controlului judiciar poate fi dispusă în mod exclusiv de către procuror, potrivit art. 215^1 alin. (2)-(3) CPP. Pentru aceste motive, variantele de la literele A și B sunt eronate.

Varianta de la litera C este corectă, orice măsură preventivă încetând de drept la data dispunerii soluției de netrimitere în judecată, chiar nedefinitivă [art. 241 alin. (1) lit. b) CPP].

236. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Așa cum am arătat anterior, în cursul urmăririi penale, măsura controlului judiciar poate fi dispusă numai de către procuror ori, prin excepție, de către judecătorul de drepturi și libertăți. Evident, dacă măsura este dispusă de către procuror, acesta se va exprima în toate cazurile prin ordonanță. Dacă suntem în prezența excepției, respectiv judecătorul de drepturi și libertăți este sesizat cu propunerea procurorului de a lua măsura arestului, însă acesta dispune măsura controlului judiciar, judecătorul se va exprima printr-o încheiere.

Față de cele arătate, varianta de la litera A este corectă.

237. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Măsura controlului judiciar poate fi luată numai față de inculpat, în cursul urmăririi penale, în procedura de cameră preliminară ori în cursul judecății. Atunci când măsura a fost dispusă în cursul urmăririi penale, de procuror ori de judecătorul de drepturi și libertăți, procurorul este singurul organ judiciar care are competența de a dispune prelungirea măsurii preventive [art. 215^1 alin. (2) și (3) CPP].

Ca oricare măsură preventivă luată împotriva inculpatului, controlul judiciar poate fi revocat, înlocuit ori menținut, în condițiile legii.

Încetarea de drept a măsurii preventive a controlului judiciar va fi constatată: la expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de organele judiciare sau la împlinirea duratei maxime prevăzute de

lege [art. 241 alin. (1) lit. a) CPP]; în cazul dispunerii unei soluții de netrimitere în judecată ori a unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei ori a unei pedepse cu amenda, care nu însoțește pedeapsa închisorii, chiar nedefinitivă [art. 241 alin. (1) lit. b) CPP]; la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus condamnarea inculpatului [art. 241 alin. (1) lit. c) CPP].

Din contră, măsura preventivă poate fi menținută atunci când nu se identifică un caz de încetare de drept a măsurii sau necesitatea revocării ori înlocuirii ei.

Constatăm, astfel, că varianta de răspuns de la litera A este singura corectă.

| 238. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Depășind ipoteza în care cunoașterea foarte bine a dispozițiilor procedurale aplicabile în cazul de față (art. 308, art. 139, art. 216 CPP) ar conduce la concluzia simplă că doar varianta de răspuns de la litera C este corectă, încercăm să evidențiem o altă abordare, care vizează înțelegerea cât mai logică a diferitelor etape ale procesului penal și a relațiilor de interdependență între diferitele acte/proceduri judiciare.

Cu titlu preliminar și pentru a înlătura din discuție varianta de răspuns de la litera C, subliniem că un mod simplist de a reține datele relevante enunțului de față și nu numai este acela că doar măsura reținerii se poate lua și față de suspect, celelalte măsuri preventive putând fi dispuse doar față de inculpat.

În ceea ce privește audierea anticipată a martorului, pentru a ne da seama că nu este obligatorie punerea în mișcare a acțiunii penale preliminar aplicării acestei proceduri speciale de administrare a probatoriului, trebuie să conștientizăm că pot exista o multitudine de situații în care nu este pusă în mișcare acțiunea penală, însă audierea anticipată a unui martor, aflat, spre exemplu, sub îngrijire paleativă, ar fi extrem de utilă aflării adevărului în cauză, cu respectarea contradictorialității procedurii. Acest simplu exercițiu teoretic ne face să înțelegem că nu există o legătură juridică între momentul punerii în mișcare a acțiunii penale și procedura audierii anticipate a martorului.

În linii generale, argumentele sunt similare și în cazul variantei de răspuns de la litera B, putând exista situații în care utilizarea metodelor speciale de supraveghere sau cercetare prevăzute la art. 138 alin. (1) lit. a)-d) (interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță; accesul la un sistem informatic; supravegherea video, audio sau prin fotografiere; localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice) să fie utilă soluționării cauzei, însă până la acel moment făptuitorul nu fost identificat sau nu au fost strânse indicii suficiente de comitere a infracțiunii de către acesta pentru a fi pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa. De altfel, acesta poate fi chiar scopul în sine al dispunerii supravegherii tehnice.

| 239. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Cu privire la variantele de răspuns de la literele A și C, reținem că prin cauțiune se garantează participarea inculpatului la procesul penal și respectarea de către acesta a obligațiilor impuse [art. 217 alin. (4) CPP]. Încălcarea acestor obligații de către inculpat nu va atrage, *per se*, confiscarea cauțiunii, această măsură fiind dependentă de măsura înlocuirii controlului judiciar pe cauțiune cu arestul preventiv ori la domiciliu dispus pentru motivele și în condițiile art. 217 alin. (9) CPP. În acest context, numai varianta de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este greșită, descoperirea unor noi probe pe care procurorul nu le cunoscuse anterior, împrejurare care impune o măsură procesuală mai grea, nefiind prevăzută de dispozițiile art. 217 alin. (9) CPP, neputându-se reține vreun caz de încălcare de către inculpat a obligațiilor impuse. Totodată, mai reținem că, în cazul descoperirii unor probe noi care să pună într-o altă lumină periculozitatea persoanei inculpatului, procurorul nu va dispune *revocarea măsurii* controlului judiciar pe cauțiune, ci va solicita organului de jurisdicție *înlocuirea măsurii preventive*, în condițiile art. 242 CPP.

| 240. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Măsura controlului judiciar, cu sau fără cauțiune, poate fi dispusă exclusiv cu privire la inculpat, în cursul urmăririi penale de regulă de către procuror (prin excepție de către judecătorul de drepturi și libertăți), în procedura de cameră preliminară de către judecătorul de cameră preliminară, iar în cursul judecății de către instanța de judecată.

Măsura controlului judiciar poate fi *prelungită* exclusiv în cursul urmăririi penale și exclusiv de către procuror, fiecare prelungire neputând să depășească 60 de zile.

Pe durata măsurii controlului judiciar inculpatul este obligat să respecte obligații impuse, încălcarea cu rea-credință putând conduce la înlocuirea măsurii cu o măsură privativă de libertate.

Față de toate acestea, variantele de la literele B și C sunt corecte.

| 241. Răspuns: B, C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Comisia de soluționare a contestațiilor a punctat în mod corect aspectele care interesează rezolvarea acestei întrebări, explicații la care trimitem. Astfel, a arătat că *variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte: potrivit art. 242 alin. (10) și (11) CPP, în cazul cererii care are ca obiect înlocuirea măsurii arestării preventive sau a măsurii arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar pe cauțiune, dacă găsește cererea întemeiată, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, prin încheiere motivată, dată în camera de consiliu, admite în principiu cererea și stabilește valoarea cauțiunii, acordând termen pentru depunerea ei. Dacă se depune cauțiunea în termenul fixat, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, prin încheiere dată în cameră de consiliu, admite cererea de înlocuire a măsurii preventive cu măsura controlului judiciar pe cauțiune.*

Astfel, reiese cu claritate că cererea de înlocuire a măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar pe cauțiune, în cursul judecății, se dispune prin încheiere motivată dată în cameră de consiliu. De asemenea, rezultă că, după admiterea în principiu a cererii de înlocuire a măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar pe cauțiune, dacă inculpatul depune cauțiunea în termenul fixat, cererea va fi admisă.

Varianta de răspuns de la litera A nu poate fi corectă, deoarece, potrivit dispozițiilor art. 217 alin. (5) CPP, instanța de judecată dispune prin hotărâre confiscarea cauțiunii, dacă măsura controlului judiciar pe cauțiune a fost înlocuită cu măsura arestului la domiciliu sau a arestării preventive, pentru motivele arătate la alin. (9). Așadar, confiscarea cauțiunii nu se poate dispune de judecătorul de cameră preliminară, ci doar de instanța de judecată prin hotărâre (sentință sau decizie).

| 242. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

În privința competenței organelor de urmărire penală de a dispune luarea măsurii controlului judiciar în cursul urmăririi penale, dispozițiile art. 211 alin. (1) CPP sunt foarte clare, în sensul că doar procurorul are această prerogativă, rezultând astfel că varianta de răspuns de la litera C este incorectă.

Referitor la competența procurorului de a dispune asupra obligațiilor ce incumbă inculpatului supus controlului judiciar, trebuie să avem în vedere că prin art. II pct. 46 din O.U.G. nr. 18/2016 a fost introdus în completarea alin. (8) al art. 215 CPP un nou alineat, alin. (8[1]). Potrivit cadrului actual de reglementare a regimului de dispunere asupra obligațiilor din conținutul controlului judiciar, în cursul urmăririi penale procurorul poate dispune, din oficiu sau la cererea motivată a inculpatului, prin ordonanță, impunerea unor noi obligații pentru inculpat ori înlocuirea sau încetarea celor dispuse inițial, chiar și în cazul în care măsura a fost luată de către judecătorul de drepturi și libertăți.

Față de acest cadru normativ, analizând variantele de răspuns de la literele A și B, constatăm că cea de la litera B este cea corectă.

| 243. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Măsura controlului judiciar luată de către procuror prin ordonanță este supusă plângerii, în termen de 48 de ore de la comunicare, care poate fi formulată de către inculpatul în cauză. Competența revine judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond, organ de jurisdicție care va soluționa plângerea în termen de maximum 5 zile de la înregistrare [CCR, *Decizia nr. 17/2017* (M. Of. nr. 261 din 13.04.2017)]. Într-o procedură de cameră de consiliu, cu citarea inculpatului, asigurarea obligatorie a asistenței/reprezentării juridice a acestuia și participarea obligatorie a procurorului [art. 213 alin. (2) și (5) CPP], exprimându-se printr-o încheiere definitivă [art. 213 alin. (6[1]) CPP]. Încheierea astfel pronunțată va fi comunicată inculpatului și procurorului care au lipsit de la pronunțare [art. 203 alin. (7) CPP] și, fiind definitivă, nu este supusă niciunei căi de atac. Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și C sunt greșite, cea de la litera B fiind singura corectă.

În același sens a opinat și Comisia de soluționare a contestațiilor, reținând că *încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți soluționează plângerea împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat ori s-a prelungit măsura controlului judiciar este definitivă. Contestația formulată de procuror împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-au modificat obligațiile din conținutul controlului judiciar este inadmisibilă. Aprecierea asupra admisibilității contestației formulate de procuror, în ipoteza dată, revine însă judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța superioară, investit cu soluționarea acesteia. În consecință, inadmisibilitatea căii de atac nu are consecințe cu privire la executarea măsurii preventive, astfel cum a fost modificată de judecătorul de drepturi și libertăți.* Cu privire la varianta de răspuns de la litera C, Comisia a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 203 alin. (7) CPP, încheierile pronunțate de judecătorul de drepturi și libertăți se comunică inculpatului și procurorului care au lipsit de la pronunțare, iar enunțul variantei de la litera C se referă la ipoteza inculpatului prezent la pronunțare, arestat în altă cauză.*

244. Răspuns: A, C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Fără a relua comentariul de la întrebarea anterioară, reținem că, ori de câte ori se dispune asupra măsurilor preventive, asistența juridică este obligatorie, varianta de la litera A fiind corectă. Varianta de la litera B este eronată, întrucât încheierea judecătorului de drepturi și libertăți este definitivă [art. 213 alin. (6[1]) CPP], iar cea de la litera C este corectă – așa cum a reținut și Comisia de soluționare a contestațiilor –, *față de dispozițiile neechivoce ale art. 213 alin. (1) CPP, care prevăd că împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura controlului judiciar, în termen de 48 de ore de la comunicare, inculpatul poate face plângere la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond.*

245. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)***

Incorectitudinea variantei de răspuns de la litera A rezultă clar din dispozițiile art. 209 alin. (14) CPP, potrivit cărora împotriva ordonanței organului de cercetare penală prin care s-a luat măsura reținerii suspectul sau inculpatul poate face plângere la procurorul care supraveghează urmărirea penală, înainte de expirarea duratei acesteia. Prin urmare, se constată că în această situație nu este judecătorul de drepturi și libertăți cel care exercită controlul de luare a măsurii. De altfel, în privința măsurii reținerii, controlul este exercitat doar la nivelul organelor de urmărire penală, pe linie ierarhică.

În privința variantei de răspuns de la litera B, trebuie subliniată importanța cunoașterii foarte clare a atribuțiilor tuturor funcțiilor judiciare, aceste efort trebuind să se regăsească în portofoliul de cunoștințe al oricărui candidat la concursurile de intrare în profesiile juridice. În acest sens, putem observa că, în lipsa stăpânirii suficiente a dispozițiilor care vizează separarea funcțiilor judiciare, ar fi destul de ușoară confuzia între atribuțiile judecătorului de drepturi și libertăți și cele ale judecătorului de cameră preliminară. În varianta de lucru, observăm că, potrivit dispozițiilor art. 335 alin. (4) CPP, ordonanța procurorului prin care s-a dispus redeschiderea urmăririi penale ca urmare a neîndeplinirii cu rea-credință, de către suspect sau inculpat, a obligațiilor stabilite prin ordonanța de renunțare la urmărirea penală, conform art. 318 alin. (6) CPP, revine în sarcina judecătorului de cameră preliminară, nu a judecătorului de drepturi și libertăți, funcțiile judiciare fiind diferite. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera B este incorectă.

Singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera C, dispozițiile art. 213 alin. (1) CPP fiind foarte clare în acest sens, statuând faptul că împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura controlului judiciar, în termen de 48 de ore de la comunicare, inculpatul poate face plângere la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond.

246. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Ca o manifestare a dreptului fundamental de acces liber la justiție, în genere, prin cererile adresate justiției nu poate să i se creeze titularului cererii o situație mai grea, defavorabilă. Opinia este impusă de natura lucrurilor, întrucât, dacă s-ar aprecia altfel, s-ar ajunge ca titularul să nu se folosească de dreptul său de a se adresa justiției, fiind descurajat de eventuala soluție defavorabilă care ar putea fi pronunțată.

În materia căilor ordinare de atac, neagravarea situației în propria cale de atac a primit o reglementare expresă [art. 418, art. 425[1] alin. (4) CPP].

În aceste condiții, este evident că prin formularea contestației inculpatul nu își poate crea o situație mai grea, instanța de control judiciar neavând posibilitatea, în lipsa contestației procurorului, să dispună o măsură preventivă mai grea decât cea dispusă de instanța de trimitere.

Așa fiind, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera B.

247. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Potrivit dispozițiilor art. 211 alin. (1) și art. 212 alin. (4) CPP, procurorul poate dispune luarea măsurii controlului judiciar față de inculpat, prin ordonanță motivată, dacă luarea acestei măsuri este necesară și servește realizării scopului prevăzut de art. 202 alin. (1) CPP. Împotriva ordonanței procurorului inculpatul poate formula plângere, în termen de 48 de ore, care curge de la comunicare, la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond [art. 213 alin. (1) CPP]. Apreciem că, față de această dispoziție care reglementează în mod expres competența judecătorului de drepturi și libertăți de a soluționa plângerea formulată de către inculpat, dispozițiile generale prevăzute de art. 336 și urm. CPP nu mai sunt aplicabile, procurorul ierarhic superior neavând competența să intervină și să se exprime judiciar pe această chestiune în cadrul controlului ierarhic pe care îl exercită asupra procurorilor din subordine. Pentru aceste considerente, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

În același sens a opinat și Comisia de soluționare a contestațiilor, reținând, în esență, că, *în raport de dispozițiile art. 213 alin. (1) CPP, competența funcțională de soluționare a plângerii împotriva ordonanței procurorului de luare a măsurii controlului judiciar revine judecătorului de drepturi și libertăți.*

248. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

În cursul urmăririi penale, măsura controlului judiciar cu/fără cauțiune poate fi dispusă de către procuror sau, în unele condiții, de către judecătorul de drepturi și libertăți.

Împotriva ordonanței prin care procurorul a dispus luarea măsurii preventive inculpatul poate face plângere la judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul instanței competente, în termen de 48 de ore de la comunicare [art. 213 alin. (1) CPP].

Potrivit art. 213 alin. (6[1]) CPP, încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți soluționează plângerea este definitivă, astfel încât este corectă varianta de răspuns de la litera C.

249. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Durata totală a arestării preventive a inculpatului, în cursul urmăririi penale, nu poate depăși un termen rezonabil și nu poate fi mai mare de 180 de zile [art. 236 alin. (4) CPP], durată maximă care va lua în calcul și durata privării de libertate dispuse prin măsura arestului la domiciliu [art. 222 alin. (10) CPP].

Așa fiind, în cazul concret, procurorul nu putea să propună prelungirea măsurii arestului preventiv pentru o durată de 30 de zile, așa cum ar fi procedat de regulă [art. 236 alin. (3) CPP], întrucât prin aceasta ar depăși cu 10 zile durata maximă a măsurii arestului în faza urmăririi penale.

În cazul în care judecătorul ar fi apreciat că se mențin temeiurile care au determinat luarea măsurii arestului, ar fi putut să admită propunerea și să dispună prelungirea pentru restul rămas, de 20 de zile.

Dacă, din contră, judecătorul apreciază că propunerea este neîntemeiată, va putea dispune înlocuirea măsurii preventive cu măsura arestului la domiciliu, pentru o perioadă de maximum 20 de zile. *A fortiori*, va putea dispune înlocuirea măsurii preventive cu măsura controlului judiciar, pentru o durată de maximum 60 de zile.

Pentru toate acestea, conchidem că variantele de la literele B și C sunt corecte.

250. Răspuns: A (NB! În prezent, niciun răspuns nu este corect) ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Prezenta întrebare nu își mai găsește actualitatea, soluția legislativă inserată în varianta de răspuns de la litera A nefiind în conformitate cu Constituția, întrucât încalcă principiul proporționalității, afectând substanța drepturilor fundamentale vizate, nerezumându-se la restrângerea exercițiului acestora [CCR, *Decizia nr. 361/2015* (M. Of. nr. 419 din 12.06.2015)].

De actualitate și de interes este ipoteza surprinsă de varianta de răspuns de la litera C, respectiv dacă este posibilă luarea vreunei măsuri preventive direct prin sentința de condamnare. Dispozițiile legale sugerează răspunsul negativ, potrivit art. 399 alin. (1) CPP, instanța având obligația să se pronunțe asupra menținerii, revocării, înlocuirii ori încetării de drept a măsurii preventive dispuse,

a contrario, luarea măsurii preventive nefiind posibilă. Doctrina a arătat serioase rezerve referitor la o asemenea soluție. Astfel, pe drept cuvânt s-a arătat că lipsa reglementării în mod expres a dreptului instanței de a lua măsura preventivă prin hotărâre nu are semnificația imposibilității dispunerii unei asemenea măsuri. Rațiunea diferenței de reglementare rezidă în aceea că, și în raport de normele anterioare (vechiul Cod de procedură penală), dispoziția de luare a unei măsuri preventive prin hotărâre era subsumată condițiilor generale de luare a acesteia, pronunțarea unei hotărâri nedefinitive neconstituind, în sine, un temei de luare a unei măsuri de acest gen, în condițiile în care, și după acest moment, măsura procesuală își păstrează caracterul preventiv. Prin urmare, reglementarea potrivit căreia instanța are obligația de a se pronunța prin hotărâre asupra luării măsurilor preventive ar fi fost una improprie, în realitate instanța având posibilitatea de a lua, în condițiile legii, o asemenea măsură procesuală [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), *op. cit.*, p. 1143]. De asemenea, la fel de discutabilă este imposibilitatea de a se lua măsura preventivă prin sentință, hotărâre prin care se rezolvă raportul de conflict și care, cel puțin prin structura ei, este de o complexitate superioară încheierii [M. UDROIU (coord.), *op. cit.*, p. 1604].

251. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Așa cum am arătat anterior, durata totală a arestării preventive a inculpatului, în cursul urmăririi penale, nu poate depăși un termen rezonabil și nu poate fi mai mare de 180 de zile [art. 236 alin. (4) CPP], durată maximă care va lua în calcul și durata privării de libertate dispuse prin măsura arestului la domiciliu [art. 222 alin. (10) CPP]. Nu același lucru se poate spune când măsura preventivă privativă de libertate este înlocuită cu o măsură neprivativă de libertate, în acest caz nefiind luată în calcul perioada măsurii preventive deja executate. De altfel, durata maximă a măsurii controlului judiciar în cursul urmăririi penale nu este de 180 de zile, cum se menționează în varianta de răspuns, ci de cel mult un an, dacă pedeapsa prevăzută de lege este amenda sau închisoarea de cel mult 5 ani, respectiv 2 ani, dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață sau închisoarea mai mare de 5 ani [art. 215[1] alin. (6) CPP]. Față de aceste explicații, varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este corectă, simpla încheiere a unui acord de recunoaștere a vinovăției nereprezentând, în sine, o situație incompatibilă cu măsurile preventive.

252. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

În materia măsurilor preventive, procedura desfășurată în fața judecătorului de drepturi și libertăți este contradictorie, ceea ce înseamnă că inculpatul va fi încunoștințat despre data și ora ședinței programate în acest sens. În cazul măsurilor preventive care reprezintă ingerințe grave în drepturile și libertățile persoanei, legiuitorul a impus prezența obligatorie a persoanei inculpate. Apreciem că în aceste ipoteze obligația nu este trasată numai în sarcina organelor judiciare, care sunt obligate să ia toate măsurile care se impun pentru asigurarea prezenței inculpatului la termenul stabilit, ci și în sarcina inculpatului, acesta fiind *obligat* să se prezinte în fața judecătorului de drepturi și libertăți. Opinăm în acest sens, întrucât, în materia delicată a măsurilor preventive, îndeosebi cele privative de libertate, se impune asigurarea unui contact nemijlocit între acuzat și organul judiciar competent să dispună asupra drepturilor și libertăților acestuia.

În acest sens, prezența inculpatului în fața judecătorului de drepturi și libertăți este obligatorie la soluționarea propunerii de prelungire a măsurii arestării preventive, procurorul având obligația de a se îngriji de acest lucru [art. 235 alin. (2) CPP], propunerea procurorului putând fi luată în discuție și în lipsa inculpatului numai atunci când acesta se află internat în spital și, din cauza stării de sănătate, nu poate fi adus în fața judecătorului de drepturi și libertăți sau când, din cauză de forță majoră ori stare de necesitate, deplasarea sa nu este posibilă. De aceea, varianta de răspuns de la litera B este greșită.

Nu este obligatorie, în schimb, potrivit dispozițiilor art. 222 alin. (11) cu referire la art. 219 alin. (4) CPP, prezența inculpatului la soluționarea propunerii de prelungire a măsurii arestului la domiciliu, neprezentarea inculpatului neconstituind vreun impediment în soluționarea propunerii formulate de către procuror. Tot astfel, în cazul măsurilor asigurătorii luate în cursul urmăririi penale de către procuror, suspectul ori inculpatul sau orice altă persoană interesată poate face contestație. Soluționarea contestației formulate, potrivit dispozițiilor art. 250 alin. (4) CPP, va avea loc în camera de consiliu, cu citarea persoanei care a făcut contestație și a persoanelor interesate, legea nefăcând

nicio referire privitoare la prezența obligatorie a inculpatului. Prin urmare, atât varianta de la litera A, cât și cea de la litera C sunt corecte.

Comisia de soluționare a contestațiilor a opinat în același sens, reținând, în esență, că *judecătorul de drepturi și libertăți investit cu propunerea de luare a măsurii arestului la domiciliu fixează termen de soluționare a propunerii procurorului în camera de consiliu (...) și dispune citarea părților. În alin. (4) (al art. 219 – n.n.) se prevede că neprezentarea inculpatului nu împiedică judecătorul de drepturi și libertăți să soluționeze propunerea înaintată de procuror. Aceeași procedură – în ceea ce privește prezența inculpatului – este aplicabilă, potrivit dispozițiilor art. 222 alin. (11), și la soluționarea propunerii de prelungire a măsurii preventive a arestului la domiciliu. Prin urmare, potrivit dispozițiilor legale menționate, obligatorie este citarea inculpatului aflat în arest la domiciliu, iar nu prezența acestuia, propunerea de prelungire putând fi analizată și în lipsa acestuia.*

253. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Măsurile preventive, mai puțin reținerea, pot fi dispuse exclusiv cu privire la inculpatul persoană fizică, major ori minor [art. 203 alin. (2) și (3) și art. 243 CPP], în orice fază a procesului penal, până la rămânerea definitivă a hotărârii.

În cazul particular al măsurii controlului judiciar pe cauțiune [art. 216 alin. (1) CPP], al măsurii arestului la domiciliu [art. 218 alin. (1) CPP] și măsurii arestului preventiv, alături condițiilor generale privind măsurile preventive, este necesar să se verifice și condițiile speciale prevăzute la art. 223 CPP, printre acestea numărându-se, alternativ cu altele, condiția ca infracțiunea pentru care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale să fie pedepsită cu închisoarea de 5 ani ori mai mare [art. 223 alin. (2) CPP].

Față de toate acestea, variantele corecte sunt cele de la literele A și C.

254. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Măsura preventivă a arestului preventiv poate fi dispusă, în cursul urmăririi penale, exclusiv de către judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă, la propunerea procurorului.

Așadar, în acest sens, procurorul va întocmi propunerea de luare a măsurii arestării preventive față de inculpat, înaintând-o, împreună cu dosarul cauzei, judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța competentă să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul de reținere, locul unde s-a constatat săvârșirea infracțiunii ori sediul parchetului din care face parte procurorul care a întocmit propunerea (competență *alternativă*) (art. 224 CPP).

Propunerea de luare a măsurii arestului preventiv va fi soluționată în ședință de cameră de consiliu, cu citarea inculpatului și participarea obligatorie a procurorului. Propunerea va putea fi soluționată în lipsa inculpatului dacă lipsește nejustificat, este dispărut, se sustrage ori din cauza sănătății, din cauză de forță majoră sau stare de necesitate nu se prezintă ori nu poate fi adus în fața judecătorului [art. 225 alin. (4) CPP].

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

255. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Așa cum am arătat la întrebarea anterioară, procurorul va întocmi propunerea de luare a măsurii arestării preventive față de inculpat, înaintând-o, împreună cu dosarul cauzei, judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța competentă să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul de reținere, locul unde s-a constatat săvârșirea infracțiunii ori sediul parchetului din care face parte procurorul care a întocmit propunerea (competență *alternativă*) (art. 224 CPP).

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și C. De reținut că soluția de restituire a unei cereri/propuneri/rechizitoriu etc. procurorului cu mențiunea de a se îndrepta la o altă instanță nu există, organul de jurisdicție necompetent fiind obligat să primească sesizarea și să își decline competența în favoarea organului jurisdicțional competent atunci când își constată necompetența.

256. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Prezenta întrebare își găsește răspunsul în dispozițiile art. 240 CPP. Potrivit acestor dispoziții legale, atunci când se constată, pe baza actelor medicale, că cel arestat preventiv suferă de o boală

care nu poate fi tratată în rețeaua medicală a Administrației Naționale a Penitenciarelor, administrația locului de deținere dispune efectuarea tratamentului sub pază permanentă în rețeaua medicală a Ministerului Sănătății. Motivele care au determinat luarea acestei măsuri sunt comunicate de îndată procurorului, în cursul urmăririi penale, judecătorului de cameră preliminară, în cursul procedurii de cameră preliminară, sau instanței de judecată, în cursul judecății. Starea de boală nu reprezintă o cauză de încetare de drept a măsurii preventive și nici nu impune, în sine, înlocuirea măsurii arestului preventiv cu o măsură mai blândă.

Pentru aceste motive, varianta de răspuns corectă este cea de la litera C.

257. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Termenele procesuale sunt calculate potrivit art. 271 CPP, pe unități pline de timp, ora sau ziua de la care începe și cea la care se sfârșește termenul intrând în durata acestuia. Presupunând că procurorul (competență exclusivă față de infracțiunea care face obiectul cauzei) a dispus măsura reținerii pentru durata maximă, de 24 de ore, termenul se va împlini la ora 21:00 a zilei următoare. Așa fiind, indiferent dacă propunerea de luare a măsurii arestării preventive față de inculpat este pendinte, acesta va fi eliberat, scos din boxa arestaților, putând participa în continuare la soluționarea propunerii ori putând părăsi instanța dacă audierea sa s-a încheiat.

În cazul în care judecătorul de drepturi și libertăți găsește întemeiată propunerea procurorului, o admite, dispunând arestarea preventivă a inculpatului pentru o perioadă de maximum 30 de zile, durata reținerii nefiind dedusă din durata arestării preventive [art. 226 alin. (2) CPP].

Față de toate acestea, variantele de la literele A și C sunt corecte.

258. Răspuns: B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, pentru că, potrivit art. 223 alin. (1) lit. d) CPP, cazul de luare a măsurii preventive poate fi valorificat numai în cauza inițială, în care s-a pus în mișcare acțiunea penală, indiferent dacă dosarul se află în continuare în faza de urmărire penală sau a avansat în fazele ulterioare ale procesului.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, pentru că durata maximă de 180 de zile pentru care poate fi dispusă măsura arestului are în vedere strict faza urmăririi penale, nu și fazele ulterioare ale procesului penal. Împrejurarea că măsura a fost dispusă anterior pentru aceeași faptă nu interesează, întrucât măsurile preventive nu se dispun pentru fapta săvârșită, ci pentru conduita pe care o adoptă inculpatul în cauză. Or, cum conduita sa se poate modifica ulterior, este evident că măsurile preventive pot fi luate chiar dacă asemenea măsuri au fost dispuse și în precedent.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât contestația are ca obiect încheierea prin care s-a dispus asupra măsurii controlului judiciar, conduita incorectă a inculpatului putând fi valorificată printr-o solicitare de înlocuire a măsurii preventive cu măsura arestului, cerere formulată la prima instanță.

259. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Hotărârile organelor de jurisdicție devin executorii, de regulă, odată cu rămânerea lor definitivă. Anterior acestui moment, hotărârile pot fi atacate cu contestație, după caz, apel, căi ordinare de atac suspensive de executare.

De la această regulă legea prevede și excepții. Una dintre acestea se regăsește în materia măsurilor preventive, contestația formulată împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau prelungirea/menținerea măsurii preventive ori prin care s-a constatat încetarea de drept a acesteia nu este suspensivă de executare [art. 204 alin. (3) pentru faza urmăririi penale, art. 205 alin. (3) pentru procedura de cameră preliminară, art. 206 alin. (4) CPP pentru faza judecății].

Față de acest cadru normativ, varianta de la litera B este singura corectă.

260. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Potrivit art. 230 alin. (1) CPP, în baza încheierii prin care s-a dispus arestarea preventivă a inculpatului, judecătorul de drepturi și libertăți emite de îndată mandatul de arestare preventivă. Reținem, așadar, faptul că încheierea judecătorului prin care s-a dispus luarea măsurii preventive are caracter executoriu și faptul că acest formalism trebuie îndeplinit indiferent dacă inculpatul se sustrage sau nu de la procesul său penal. De altfel, darea în urmărire se solicită și se dispune, printre altele, în cazul în care nu s-a putut executa un mandat de arestare preventivă [art. 521 alin. (2) lit. a) CPP]. Așadar, varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât încheierea prin care se dispune asupra măsurilor preventive, în prim grad de jurisdicție, este supusă contestației [art. 204 alin. (1) CPP].

Varianta de la litera C este corectă, potrivit dispozițiilor art. 233 alin. (2) CPP, termenul pentru care s-a luat măsura arestului curgând de la data punerii în executare a măsurii față de inculpatul prevenit. Soluția legislativă este firească, pentru că durata măsurii reprezintă întinderea de timp pentru care libertatea persoanei cade pe planul secund, astfel că este normal ca termenul ei să nu curgă decât din momentul de debut al privării efective de libertate.

261. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Măsura arestului preventiv, fiind o ingerință gravă în dreptul la libertate al persoanei, cunoaște limitări temporale expres prevăzute de lege.

Astfel, potrivit art. 239 CPP, în cursul judecății în primă instanță, durata totală a arestării preventive a inculpatului *(i)* nu poate depăși un termen rezonabil, *(ii)* nu poate fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată și *(iii)* nu poate depăși 5 ani. Aceste termene curg de la data sesizării instanței de judecată, în cazul în care inculpatul se află în stare de arest preventiv, și, respectiv, de la data punerii în executare a măsurii, când față de acesta s-a dispus arestarea preventivă în procedura de cameră preliminară sau în cursul judecății ori în lipsă.

Dacă în fața primei instanțe un criteriu relevant pentru stabilirea duratei maxime a măsurii arestului preventiv este maximul special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței, în apel, potrivit dispozițiilor art. 241 alin. (1') lit. b) CPP, criteriul avut în vedere este durata pedepsei pronunțate, durata măsurii arestului preventiv neputând să o depășească.

Față de toate acestea, varianta de la litera B este corectă.

262. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Am arătat anterior termenele maximale pe care le prevede legea în cazul măsurilor preventive custodiale. Astfel, potrivit art. 239 CPP, în cursul judecății, durata totală a arestării preventive a inculpatului nu poate fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată, dar nu mai mult de 5 ani. De asemenea, este de menționat că acest termen curge de la data sesizării instanței de judecată, astfel că perioada de arest dispusă pentru procedura de cameră preliminară, în cazul în care aceasta a fost parcursă, va fi avută în vedere.

Față de cele arătate, raportat la enunț și la primele două variante de răspuns, reținem că durata totală a măsurii arestului preventiv în cursul judecății este de 4 ani (jumătatea maximului special), iar perioada de arest preventiv din cursul urmăririi penale nu va fi avută în vedere. Prin urmare, varianta de la litera A este greșită, iar cea de la litera B este corectă.

Cu privire la varianta de la litera C, care este corectă, reținem că în procedura de cameră preliminară și în cursul judecății măsurile preventive trebuie verificate periodic.

263. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Prezenta întrebare vizează strict chestiunea cărui organ de jurisdicție îi revine competența funcțională de a verifica măsura arestului preventiv dispusă în lipsă.

Regula este ca propunerea de luare a măsurii arestului preventiv să fie dezbătută în prezența inculpatului, căruia să i se dea posibilitatea de a da declarații în fața organului de jurisdicție. Prin excepție, atunci când inculpatul se sustrage ori nu poate fi prezentat de către procuror din cauza sănătății, din cauză de forță majoră sau stare de necesitate, propunerea procurorului va fi analizată în lipsa inculpatului, însă în prezența avocatului ales ori desemnat din oficiu care să îi reprezinte interesele.

Inculpatul prins de către organele de poliție în baza unui mandat de arestare preventivă emis în lipsă va fi prezentat judecătorului de drepturi și libertăți care a dispus măsura preventivă sau, după caz, judecătorului de cameră preliminară ori completului la care se află spre soluționare dosarul cauzei [art. 231 alin. (4) CPP], astfel că atât varianta de răspuns de la litera A, cât și cea de la litera B sunt corecte.

264. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Măsura arestului preventiv, odată dispusă în cursul urmăririi penale pe o durată de cel mult 30 de zile, poate fi prelungită, de către judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se află locul de deținere, locul unde s-a constatat săvârșirea infracțiunii ori sediul parchetului din cadrul căruia face parte procurorul care a întocmit propunerea [art. 234 alin. (3) CPP], durata totală a măsurii neputând depăși un termen rezonabil și neputând fi, în niciun caz, mai mare de 180 de zile [art. 236 alin. (4) CPP]. Judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță asupra propunerii de prelungire a măsurii arestului preventiv formulate de către procuror ori în sens pozitiv, prin admiterea propunerii (art. 236 CPP), ori în sens negativ, prin respingerea propunerii, cu înlocuirea consecutivă, atunci când se impune, a măsurii arestului preventiv sub imperiul căreia inculpatul se află cu o măsură mai ușoară (art. 237 CPP). Dacă măsura arestului preventiv a fost înlocuită cu măsura controlului judiciar, competența prelungirii acesteia, în cursul urmăririi penale, revine procurorului care efectuează ori supraveghează urmărirea penală în cauză [art. 215[1] alin. (2) și (3) CPP]. Rezultă de aici că varianta de răspuns de la litera B este corectă, iar cea de la litera A este greșită.

Referitor la varianta de răspuns de la litera C, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 237 alin. (1) CPP, judecătorul de drepturi și libertăți, dacă apreciază că nu sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru prelungirea măsurii arestării preventive a inculpatului, respinge, prin încheiere motivată, propunerea procurorului, dispunând punerea în libertate a inculpatului la expirarea duratei acesteia, dacă nu este arestat în altă cauză. Revocarea măsurii arestării preventive se dispune, conform art. 242 alin. (1) CPP, în cazul în care au încetat temeiurile care au determinat-o ori au apărut împrejurări noi, din care rezultă nelegalitatea măsurii, dispunându-se punerea în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză. Din analiza celor două texte se observă că nu se pot dispune, în același timp, atât respingerea propunerii de prelungire a măsurii arestării preventive, cât și revocarea acestei măsuri. În prima ipoteză, punerea în libertate a inculpatului are loc la expirarea duratei stabilite anterior de judecătorul de drepturi și libertăți – încheierea fiind definitivă –, în timp ce, în cazul revocării măsurii arestării preventive, punerea în libertate se face de îndată, evident, dacă inculpatul nu este arestat în altă cauză.* Această ultimă opinie a Comisiei trebuie privită cu rezerve, întrucât dispoziția de revocare a măsurii arestului preventiv nu are caracter executoriu, iar contestația formulată de către procuror, potrivit dispozițiilor art. 204 alin. (3) CPP citit *per a contrario*, este suspensivă de executare. Așa fiind, punerea în libertate a inculpatului arestat va avea loc numai în eventualitatea în care contestația formulată va fi respinsă de către judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul instanței superioare.

265. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Judecătorul de drepturi și libertăți este organul jurisdicțional care, în cadrul instanței și potrivit competenței acesteia, dispune asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei *în faza urmăririi penale* [art. 3 alin. (1) lit. b) CPP], cu excepția cazurilor când asupra acestora are competență să dispună organul de urmărire penală [art. 3 alin. (5) CPP].

Așadar, în cursul urmăririi penale, competența de a dispune asupra drepturilor și libertăților fundamentale este partajată între organele de urmărire penală și judecătorul de drepturi și libertăți, potrivit art. 203 alin. (1)-(3) CPP, astfel: *(i) reținerea* o poate lua numai organul de cercetare penală ori procurorul, *(ii) controlul judiciar* cu sau fără cauțiune poate fi luat numai de către procuror sau judecătorul de drepturi și libertăți și *(iii) măsura arestului preventiv ori la domiciliu* numai de către judecătorul de drepturi și libertăți.

De menționat că organele de urmărire penală dispun asupra măsurilor preventive numai prin ordonanță motivată, iar judecătorul de drepturi și libertăți numai prin încheiere.

Raportându-ne la variantele de răspuns, reținem că judecătorul de drepturi și libertăți poate lua orice măsură preventivă atunci când a fost sesizat de către procuror printr-o propunere de prelungire a măsurii arestului preventiv. Așa fiind, judecătorul, dacă va găsi propunerea neîntemeiată, o va respinge prin încheiere, putând lua consecutiv măsura arestului la domiciliu ori măsura controlului judiciar [art. art. 237 alin. (2) CPP].

Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

266. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Prin *Decizia nr. 336/2015* (M. Of. nr. 342 din 19.05.2015), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 235 alin. (1) CPP sunt constituționale în măsura în care nerespectarea termenului „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive" atrage incidența art. 268 alin. (1) CPP. Curtea a reținut că nerespectarea termenului de depunere a propunerii de prelungire a arestării preventive la judecătorul de drepturi și libertăți „cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive" este de natură să cauzeze o vătămare procesuală, concretizată în încălcarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului arestat, consacrat de art. 24 din Constituție și de art. 6 parag. 3 lit. b) din Convenția europeană a drepturilor omului, pe de o parte, și încalcă dispozițiile constituționale ale art. 124 privind înfăptuirea justiției, pe de altă parte. Prin urmare, Curtea Constituțională a constatat că nedepunerea propunerii de prelungire a arestării preventive cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive atrage incidența normelor procesuale penale ale art. 268 alin. (1) CPP, sancțiunea fiind decăderea procurorului din exercițiul dreptului de a depune propunerea de prelungire a duratei arestului preventiv și nulitatea actului făcut peste termen. Față de sancțiunea pe care instanța de contencios constituțional a statuat-o ca fiind incidentă, apreciem că termenul de 5 zile în care procurorul trebuie să formuleze propunerea de prelungire a măsurii arestului preventiv este un termen procedural (care se calculează pe unități libere de timp), de regresiune (se calculează în sens invers curgerii timpului), imperativ (absolut). De reținut este faptul că, în interiorul termenului, procurorului îi este interzis să acționeze.

267. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Modul de calcul al acestui termen de 5 zile îl regăsim descris în *Decizia nr. 20/2017* (M. Of. nr. 904 din 17.11.2017), prin care ICCJ, Completul RIL, a stabilit că se realizează potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) CPP. Pentru a pronunța această soluție, instanța supremă a reamintit că, în funcție de natura drepturilor și intereselor în considerarea cărora sunt instituite, termenele se clasifică în termene procedurale și termene substanțiale. *Termenele procedurale* au în vedere drepturi sau interese procesuale, reglementarea lor disciplinând activitățile ce se includ în sfera procesului penal, iar *termenele substanțiale* sunt reglementate în considerarea unor drepturi sau interese extraprocesuale. În funcție de sensul în care sunt calculate, termenele procedurale pot fi *de succesiune*, calculându-se în sensul curgerii timpului, și *de regresiune*, acestea din urmă calculându-se în sensul invers al curgerii timpului. În raport cu efectele pe care le produc, termenele se împart în *dilatorii* (prohibitive), *peremptorii* (imperative) și *orânduitorii* (de recomandare). Această clasificare este specifică termenelor procedurale și se face în raport cu sancțiunea care intervine în cazul nerespectării lor. În considerentele *Deciziei CCR nr. 336/2015* (M. Of. nr. 342 din 19.05.2015) s-a reținut că „sancțiunile privind nerespectarea termenelor procedurale derivă din principiul legalității procesului penal, enunțat de art. 2 din Codul de procedură penală și consfințit prin dispozițiile art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală, și sunt reglementate în cuprinsul normelor procesual penale ale art. 268 alin. (1)-(3), și anume: decăderea din exercițiul unui drept, nulitatea actului făcut peste termen și încetarea unei măsuri procesuale temporare" (parag. 26). În conținutul aceleiași decizii a Curții Constituționale s-a statuat că termenul de 5 zile are natura juridică a unui termen *peremptoriu*, iar nerespectarea termenului de depunere a propunerii de prelungire a arestării preventive la judecătorul de drepturi și libertăți cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive este de natură să cauzeze o vătămare procesuală, devenind incidente normele procesuale penale ale art. 268 alin. (1) CPP, sancțiunea pentru nerespectarea acestui termen fiind decăderea procurorului din exercițiul dreptului de a depune propunerea de prelungire a duratei arestului preventiv și nulitatea absolută a actului făcut peste termen. Or, cele două sancțiuni, decăderea (ca sancțiune procedurală proprie) și nulitatea (ca sancțiune procedurală derivată ce decurge din decădere), sunt specifice doar termenelor procedurale, astfel cum a reținut și Curtea Constituțională la parag. 26 din Decizia nr. 336/2015. A mai reținut instanța supremă în decizia în interesul legii amintită mai sus că în partea finală a art. 269 alin. (1) CPP legiuitorul a prevăzut o excepție („în afară de cazul când legea dispune altfel"). Însă această excepție vizează momentul de la care începe să curgă termenul, iar nu modalitatea de calculare a termenelor procedurale ce a fost stabilită expres în alin. (2)-(4) ale aceluiași articol. În raport cu aceste argumente, s-a statuat că termenul de 5 zile prevăzut de art. 235 alin. (1) CPP este un termen *procedural*, minim, *de regresiune* (se calculează în sensul invers curgerii timpului) și se calculează potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) CPP, respectiv în calculul termenului nu

se socotesc ziua în care începe să curgă termenul și nici ziua în care se împlinește, iar în situația *în care ultima zi a acestui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare anterioare.*

În raport de aceste argumente, constatăm că, spre deosebire de variantele de la literele A și C, cea de la litera B nu este corectă, acest termen, deși este procedural, este peremptoriu, nu dilatoriu.

Considerente similare au fost avute în vedere și de Comisa de soluționare a contestațiilor.

268. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Dispozițiile art. 235 alin. (1) CPP, potrivit cărora propunerea de prelungire a arestării preventive împreună cu dosarul cauzei se depun la judecătorul de drepturi și libertăți cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive, fac ca varianta de răspuns de la litera A să fie evident corectă, față de datele indicate în enunț. Astfel cum am arătat la întrebarea anterioară, la care trimitem pentru detalii, modul de calcul al acestui termen îl regăsim în *Decizia nr. 20/2017* (M. Of. nr. 904 din 17 noiembrie 2017), prin care ICCJ, Completul RIL, a stabilit că se realizează potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) CPP.

Analizând în continuare variantele de la literele B și C, care se exclud reciproc, reamintim principiul separației funcțiilor judiciare reglementat de art. 3 CPP, potrivit căruia în procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare: a) funcția de urmărire penală; b) funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală; c) funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată; d) funcția de judecată. În privința funcțiilor judiciare, alin. (3) al art. 3 statuează faptul că, în desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată, mai puțin când se dispune începerea judecății potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) CPP. Prin urmare, ca regulă, incompatibilitatea intervine în raport de celelalte funcții judiciare, nu în cadrul aceleiași funcții judiciare, respectiv exercitarea funcției de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală într-o anumită cauză, cu privire la o anumită cerere, nu atrage incompatibilitatea în legătură cu o eventuală altă cerere în respectiva cauză. Într-o asemenea situație, fiecare cerere/contestație presupune un proces deliberativ distinct, care nu afectează și nu este afectat de celelalte cereri/contestații soluționate în cadrul respectivului dosar de urmărire penală. Suplimentar acestor argumente trebuie avut în vedere că situațiile de incompatibilitate sunt reglementate cu titlu limitativ în art. 64 CPP, cazul supus analizeineregăsindu-se printre acelea care atrag incompatibilitatea. Pentru aceste considerente, varianta de răspuns de la litera B este cea corectă.

269. Răspuns: C (sau B, C, după admiterea contestațiilor) ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Preliminar, subliniem faptul că legea procesuală penală se exprimă în termeni categorici atunci când legiuitorul a dorit să imprime caracter executoriu măsurii dispuse. Astfel, de pildă, în cazul în care se constată că măsura preventivă a încetat de drept, organul judiciar dispune, în cazul măsurilor privative de libertate, „punerea *de îndată* în libertate" a inculpatului, dacă nu este reținut ori arestat în altă cauză. Măsura poate fi dispusă de către organele jurisdicționale prin hotărâre, denumită încheiere când este pronunțată de judecător ori instanță, sentință când este pronunțată exclusiv de către instanță, hotărâre care se pune în executare de îndată, calea de atac neavând cu privire la această dispoziție caracter suspensiv de executare.

Așadar, în cazul în care instanța de judecată, cu ocazia deliberării asupra fondului, constată unul dintre cazurile care impun măsura încetării de drept a măsurii preventive, dispune, prin sentință, punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat [art. 399 alin. (1), (2) și (3) CPP].

Caracterul executoriu nu rezultă, de această dată, numai din termenii imperativi, categorici folosiți de către legiuitor, ci și din dispozițiile art. 399 alin. (4) CPP, conform cărora sentința pronunțată în condițiile art. 399 alin. (1)-(3) CPP cu privire la măsurile preventive este executorie. Referitor la această dispoziție expresă, având în vedere că art. 399 alin. (1) CPP nu se referă exclusiv la măsura încetării de drept a măsurii preventive, ci vizează și măsurile revocării și înlocuirii măsurii preventive, măsuri care nu sunt, de regulă, executorii, în acest context vor fi puse de îndată în executare, fiind executorii, prin prisma tipului de hotărâre prin care sunt dispuse.

Față de toate acestea, se constată că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

Comisia de soluționare a contestațiilor, admițând contestația, a arătat că varianta de răspuns de la litera B (considerată greșită conform baremului inițial – n.n.) este corectă. Ipoteza se încadrează în dispozițiile art. 399 alin. (1) CPP, respectiv atunci când instanța, dispunând o soluție de condamnare la pedeapsa închisorii și care nu se circumscrie dispozițiilor art. 399 alin. (3) lit. a) CPP (caz de încetare de drept), revocă măsura arestării preventive. În acest caz, potrivit art. 399 alin. (4) CPP, hotărârea pronunțată cu privire la măsura preventivă este executorie. Din caracterul executoriu al acestei dispoziții din sentință rezultă obligația judecătorului de a dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv, dacă acesta nu este reținut sau arestat în altă cauză, și de a comunica măsura către administrația locului de detenție potrivit art. 399 alin. (5) CPP. În fine, împrejurarea că motivele pentru care s-a dispus revocarea arestării preventive nu conduceau la o asemenea măsură este lipsită de relevanță, întrucât caracterul executoriu al hotărârii sub acest aspect nu depinde de legalitatea sau nelegalitatea soluției.

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât, în cazul în care instanța ia față de minor o măsură educativă privativă de libertate, măsura preventivă a arestului nu încetează de drept, acest efect asupra măsurilor preventive privative de libertate avându-l numai măsurile educative neprivative de libertate [art. 399 alin. (3) lit. d) CPP].

270. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Calea de atac împotriva încheierii prin care judecătorul ori instanța de judecată dispune asupra măsurilor preventive este contestația, care poate fi formulată de către inculpat și procuror în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare [art. 204 alin. (1), art. 205 alin. (1), art. 206 alin. (1) CPP].

Soluționarea căii de atac este dată în competența organului jurisdicțional cu aceeași competență funcțională, din cadrul instanței superioare.

Așa fiind, raportat la datele enunțului, împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului București a dispus, în lipsa inculpatului, admiterea propunerii procurorului și luarea măsurii arestului la domiciliu față de inculpat poate fi exercitată contestație la judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Curții de Apel București, în termen de 48 de ore, de către inculpat și procuror.

Judecătorul din cadrul instanței de control judiciar, analizând critica formulată de inculpat în raport cu dispozițiile art. 219 alin. (3) și (4) CPP, prin care se arată că neprezentarea inculpatului legal citat nu împiedică soluționarea propunerii înaintate de procuror, va respinge contestația, dacă apreciază neîntemeiată critica, ori o va admite, cu consecința trimiterii cauzei spre rejudecare instanței de trimitere [art. 425[1] alin. (7) pct. 2 lit. b) CPP].

În aceste condiții, singura variantă corectă este cea de la litera C.

271. Răspuns: A, B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Contestația este calea ordinară de atac care poate fi exercitată împotriva hotărârilor prin care se soluționează aspecte adiacente fondului. Ca regulă generală, căile ordinare de atac sunt incidente în cursul ordinar al procesului și prin efectul lor suspensiv au aptitudinea temporizării intrării hotărârii în puterea lucrului judecat. Caracterul suspensiv al căii ordinare de atac cunoaște și excepții, hotărârile nedefinitive, însă executorii fiind prevăzute expres de lege [art. 550 alin. (2) CPP], cum sunt încheierile prin care s-a dispus luarea, prelungirea, menținerea ori s-a constatat încetarea de drept a măsurilor preventive, încheierea prin care s-a luat măsura asigurătorie, încheierea prin care prima instanță a dispus suspendarea judecății etc. Față de aceste considerente, varianta de răspuns de la litera B este corectă [art. 205 alin. (3) CPP].

Varianta de răspuns de la litera A este, de asemenea, corectă, cu toate că în ipoteza vizată nu se pune problema efectului suspensiv al contestației, întrucât încheierile instanței de apel sunt, de regulă, definitive. Reținem, așadar, că efectul suspensiv presupune exercitarea unei căi ordinare de atac *admisibile*, or, elementele variantei de răspuns nu verifică această condiție. Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat în același sens, reținând că *în redactarea grilei nu s-a cerut candidaților să identifice căile de atac admisibile, ci efectul suspensiv de executare al contestației formulate de procuror în diferite ipoteze. Din interpretarea dispozițiilor art. 206 CPP rezultă că încheierea dată de instanța de apel prin care se dispune înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar este definitivă și executorie. În consecință, contestația, chiar inadmisibilă,*

formulată de procuror împotriva acestei încheieri nu produce efecte asupra caracterului executoriu al acesteia. Dispozițiile art. 204 CPP, invocate de unii contestatori, reglementează calea de atac împotriva încheierilor prin care se dispune asupra măsurilor preventive în cursul urmăririi penale, astfel că nu au aplicabilitate în situația expusă în grilă.

În fine, varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât legea nu se abate de la regula efectului suspensiv al contestației în materia reabilitării. Așadar, în acord cu concluzia Comisiei de soluționare a contestațiilor, reținem că, *astfel cum rezultă din dispozițiile art. 551 CPP, sentința prin care s-a admis cererea de reabilitare judecătorească nu are caracter executoriu, în lipsa unei prevederi exprese în acest sens.*

272. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Contestația este calea de atac exercitabilă împotriva încheierilor pronunțate în prim grad de jurisdicție sau, altfel spus, în primă instanță (de judecător ori de instanța de judecată) în materia măsurilor preventive. Fiind o veritabilă cale ordinară de atac, contestației i s-a recunoscut efectul suspensiv de executare, prin simpla exercitare a ei fiind temporizat (amânat) momentul intrării în puterea lucrului judecat a hotărârii atacate. Admițând că efectul suspensiv al căii de atac a contestației reprezintă regula, automat trebuie să admitem și excepții de la această regulă, excepții care, evident, trebuie prevăzute expres de legiuitor. Astfel, printre excepții se numără încheierile pronunțate în prim grad de jurisdicție în materia măsurilor preventive prin care se dispune luarea, prelungirea, menținerea ori prin care se constată încetarea de drept a măsurii preventive. Așa fiind, varianta de răspuns de la litera A este eronată [art. 204 alin. (3) CPP].

Titularii contestației sunt, ca regulă generală înscrisă în dispozițiile art. 425^1 alin. (2), procurorul și subiecții procesuali la care hotărârea se referă, precum și persoanele ale căror interese legitime au fost vătămate prin hotărârea atacată. Sfera titularilor căii de atac poate fi modificată de către legiuitor prin dispoziții exprese ori poate fi pur și simplu precizată, pentru a se evita formularea contestației de către persoane străine de chestiunea asupra căreia instanța a hotărât. Astfel, de pildă, împotriva încheierilor prin care s-a dispus în prim grad de jurisdicție asupra măsurilor preventive pot face contestație numai procurorul și inculpatul vizat de măsură. Varianta de răspuns de la litera B este, astfel, eronată [art. 204 alin. (1) CPP].

În cursul urmăririi penale procedurile jurisdicționale se desfășoară *în camera de consiliu*, așadar, în ședință nepublică, pronunțarea hotărârilor realizându-se tot în camera de consiliu. Reglementarea este coerentă, întrucât, de pildă, admiterea cererii procurorului de încuviințare a efectuării percheziției domiciliare ar putea fi lipsită de elementul-surpriză dacă pronunțarea încheierii ar avea loc în ședință publică.

273. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Potrivit dispozițiilor art. 204 alin. (1) CPP, împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți dispune asupra măsurilor preventive, inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. Evident că, în ipoteza dată în varianta de răspuns de la litera A, instanța de control judiciar, indiferent de soluția judecătorului de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță, poate admite contestația formulată de inculpat și respinge propunerea de luare a măsurii arestării preventive. Pentru aceste motive, varianta de la litera A este corectă.

În privința caracterului suspensiv de executare al contestației formulate împotriva încheierii prin care judecătorul de drepturi și libertăți a dispus luarea măsurii arestării preventive, reamintim că, potrivit art. 204 alin. (3) CPP, contestația formulată împotriva încheierii prin care s-a dispus luarea sau prelungirea unei măsuri preventive ori prin care s-a constatat încetarea de drept a acesteia nu este suspensivă de executare. Prin urmare, indiferent cine formulează calea de atac, procuror sau inculpat, atât timp cât prin încheierea contestată s-a luat o măsură preventivă, dispoziția este executorie. Pentru aceste considerente, varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

Tot incorectă este și varianta de răspuns de la litera C, întrucât, potrivit art. 204 alin. (7) CPP, contestația se poate soluționa în lipsa inculpatului minor care lipsește nejustificat, dar și în lipsa părinților sau a reprezentantului său legal, dacă s-a realizat citarea legală a acestora, dar nu s-au prezentat.

În același sens s-a pronunțat și Comisia de soluționare a contestațiilor, care a reținut că *enunțul de la varianta de la litera C nu este corect, fiind incidente prevederile art. 204 alin. (7) CPP, contestația putând fi soluționată și în lipsa inculpatului minor, dacă acesta lipsește nejustificat, nefiind necesară prezența unuia dintre părinți sau a reprezentantului legal, doar a apărătorului ales sau din oficiu.*

274. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Cazurile de încetare de drept a măsurilor preventive sunt cele prevăzute de art. 241 CPP, printre acestea fiind pronunțarea deciziei de condamnare la pedeapsa închisorii [art. 241 alin. (1) lit. c) CPP] și neverificarea măsurii preventive, în cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii, în termenul de 60 de zile impus de lege [art. 241 alin. (1) lit. a) raportat la art. 208 alin. (4) CPP]. Din această perspectivă, sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și C.

Varianta de răspuns de la litera B este greșită, deoarece, în ipoteza în care prima instanță a aplicat inculpatului o măsură educativă privativă de libertate, cum este cea a internării într-un centru educativ, măsura arestului preventiv nu încetează de drept [art. 241 alin. (1^1) lit. a) CPP].

275. Răspuns: A, B (sau A sau B, în urma admiterii contestației) *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Apreciem că numai varianta de răspuns de la litera A poate fi considerată corectă. Într-adevăr, măsurile preventive încetează de drept atunci când procurorul dispune o soluție de netrimitere în judecată [art. 241 alin. (1) lit. b) CPP]. Varianta de la litera B nu poate fi corectă, întrucât omite soluții de condamnare care nu conduc în sine la încetarea de drept a măsurilor preventive (de pildă, condamnarea la pedeapsa închisorii în regim de detenție). Este adevărat că, în cazul condamnării la pedeapsa amenzii care nu însoțește pedeapsa închisorii, măsurile preventive încetează de drept, însă varianta de răspuns nu conține nicio mențiune cu privire la soluția condamnării pronunțate în primă instanță.

Cu privire la varianta de la litera C, reținem că simpla încheiere a unui acord de recunoaștere a vinovăției nu poate conduce, în sine, la încetarea de drept a măsurilor preventive, indiferent de soluția la care s-a ajuns la un acord.

276. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Cazurile de încetare de drept a măsurii preventive sunt prevăzute la art. 241 CPP, printre acestea numărându-se și data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus condamnarea inculpatului (și, în esență, rămânerea definitivă a hotărârii prin care la sfârșit procesul penal). Regula este ca încetarea de drept a măsurilor preventive să fie constatată de către organele judiciare, hotărârea fiind comunicată persoanei față de care s-a dispus măsura preventivă, precum și tuturor instituțiilor cu atribuții în executarea măsurii [art. 241 alin. (4) CPP].

În aceste condiții, variantele de răspuns de la literele A și C sunt eronate, iar varianta de răspuns de la litera B este corectă, chiar dacă în acest caz particular instanțele nu constată expres că măsura preventivă a încetat de drept. În practica instanțelor de apel nu se identifică hotărâri prin care să se constate că măsura a încetat de drept prin efectul pronunțării deciziei, cu toate că această mențiune ar trebui să se regăsească în dispozitivul deciziei [art. 424 alin. (2) teza I raportat la art. 399 alin. (1) CPP]. Desigur, atunci când soluția pronunțată pe fondul cauzei este de achitare, încetare a procesului penal, condamnare la pedeapsa amenzii, condamnare la pedeapsa închisorii suspendată sub supraveghere, amânare a aplicării pedepsei sau renunțare la aplicarea pedepsei, această mențiune trebuie să fie cuprinsă în dispozitiv, organele însărcinate cu executarea măsurii preventive urmând să ridice toate formele de supraveghere. În cazul în care inculpatul aflat sub imperiul unei măsuri preventive (de pildă, arest preventiv) este condamnat la pedeapsa închisorii, starea de arest continuă, cu toate că formal nu s-a emis mandatul de executare a pedepsei închisorii.

277. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Încetarea de drept a măsurii preventive a controlului judiciar intervine în cazurile prevăzute de art. 241 alin. (1) CPP. Potrivit acestor dispoziții legale, măsura preventivă încetează de drept *(i)* la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de organele judiciare, *(ii)* în cazurile în care procurorul dispune o soluție de netrimitere în judecată ori instanța de judecată pronunță o hotărâre de achitare, de încetare a procesului penal, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de suspendare a executării pedepsei sub supraveghere, chiar nedefinitivă. *(iii)* la data

rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus condamnarea inculpatului, precum și *(iv)* în alte cazuri anume prevăzute de lege.

Competența de a constata încetarea de drept a măsurii preventive revine organului judiciar în fața căruia se află cauza, procuror, judecător ori instanța de judecată [art. 241 alin. (2) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, folosindu-ne de datele enunțului, atunci când procurorul dispune o soluție de clasare față de inculpatul aflat sub control judiciar, va constata, prin aceeași ordonanță, încetarea de drept a măsurii preventive [art. 315 alin. (4) CPP]. Totodată, față de temeiul clasării, se constată că temeiurile care au determinat dispunerea măsurii asigurătorii au încetat, lipsa probelor din care să rezulte că inculpatul a comis fapta reținută în sarcina lui excluzând luarea oricărei măsuri de siguranță, suportul cauzei penale lipsind.

În aceste condiții, în temeiul art. 315 alin. (2) lit. a) CPP, procurorul va dispune, prin aceeași ordonanță, ridicarea măsurii asigurătorii.

Pentru aceste motive, variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

278. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Potrivit dispozițiilor art. 204 alin. (1) CPP, împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți dispune asupra măsurilor preventive, inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. În cazul în care cererea are ca obiect înlocuirea măsurii arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar pe cauțiune, potrivit art. 242 alin. (10) CPP, dacă găsește cererea întemeiată, judecătorul de drepturi și libertăți, prin încheiere, admite în principiu cererea și stabilește valoarea cauțiunii, acordând inculpatului termen pentru depunerea ei. Potrivit alin. (13) al aceluiași articol, termenul curge de la data rămânerii definitive a încheierii prin care se stabilește valoarea cauțiunii. Din interpretarea cadrului legal redat mai sus se observă că este admisibilă contestația împotriva încheierii pronunțate în prima etapă de judecătorul de drepturi și libertăți căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță prin care se admite în principiu cererea de înlocuire a măsurii arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar pe cauțiune și se stabilește valoarea cauțiunii, aceasta putând face obiectul contestației. Abia de la rămânerea definitivă a încheierii prin care se stabilește valoarea cauțiunii curge termenul de plată a acesteia, în cuantumul stabilit în mod definitiv. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

În privința variantei de la litera B, răspunsul îl regăsim în art. 184 alin. (26) CPP, potrivit căruia, în cazul în care, înainte de expirarea duratei internării nevoluntare, se constată că aceasta nu mai este necesară, comisia de expertiză medico-legală psihiatrică sau persoana internată sesizează de îndată organul care a dispus măsura, în vederea revocării acesteia. Încheierea pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți sau de instanță nu este supusă niciunei căi de atac. Prin urmare, este inadmisibilă contestația formulată împotriva unei asemenea încheieri, varianta de răspuns de la litera B nefiind corectă.

Tot incorectă este și varianta de răspuns de la litera C, încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți soluționează cererea de efectuare a examinării fizice nefiind supusă niciunei căi de atac, potrivit art. 190 alin. (4) CPP.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reamintit că, *din examinarea prevederilor art. 242 alin. (10)-(13) CPP, procedura înlocuirii arestării preventive/a arestului la domiciliu cu controlul judiciar pe cauțiune presupune două etape. Astfel, într-o primă etapă, a admisibilității în principiu, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată analizează dacă, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, măsura preventivă a controlului judiciar pe cauțiune este suficientă pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin. (1) CPP. Într-o astfel de situație, dacă găsește cererea întemeiată, instanța, prin încheiere, dată în camera de consiliu, admite în principiu cererea și stabilește valoarea cauțiunii, acordând inculpatului termen pentru depunerea ei. Încheierea prin care se admite în principiu cererea și se stabilește cuantumul cauțiunii poate fi atacată cu contestație în termen de 48 ore de la comunicare sau pronunțare. Prin urmare, această încheiere poate fi contestată inclusiv cu privire la cuantumul cauțiunii. Subsecvent, dacă se depune cauțiunea în termenul fixat (termen care curge de la rămânerea definitivă a primei încheieri), judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, prin încheiere dată în camera de consiliu (cu participarea procurorului), admite cererea de înlocuire a măsurii preventive cu măsura controlului judiciar pe cauțiune, stabilește*

obligațiile ce vor reveni inculpatului pe durata măsurii și dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză.

279. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Mecanismul de înlocuire a măsurii arestului preventiv ori arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar pe cauțiune este reglementat în art. 242 alin. (10)-(13) CPP. Astfel, indiferent de faza procesuală în care se găsește cauza penală, urmărire penală, cameră preliminară ori judecată, judecătorul sau, după caz, instanța de judecată, constituită cu procuror, în *camera de consiliu* și cu citarea inculpatului arestat (care este adus la soluționarea cererii), analizează într-o primă etapă *admisibilitatea în principiu* a cererii, etapă în care se analizează inclusiv fondul acesteia.

Potrivit dispozițiilor art. 242 alin. (10) CPP, în acest cadru procesual, organul jurisdicțional competent, dacă găsește cererea *întemeiată*, o admite în principiu, prin încheiere, stabilind, totodată, valoarea cauțiunii, acordând inculpatului termen pentru depunerea ei.

De menționat că încheierea de admitere în principiu poate face obiectul căii ordinare de atac a contestației exercitate, în termen de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare [art. 204 alin. (1) pentru faza urmăririi penale, art. 205 alin. (1) pentru faza camerei preliminare și art. 206 alin. (1) CPP pentru faza judecă[ții]], de către inculpat și procuror.

Față de caracterul suspensiv de executare al încheierii pronunțate, dar și față de dispozițiile art. 242 alin. (13) CPP, termenul de depunere a cauțiunii curge de la data rămânerii definitive a încheierii.

În ipoteza în care inculpatul se conformează, depune cauțiunea, organul de jurisdicție în fața căruia se găsește cauza, prin încheiere dată în camera de consiliu, admite cererea de înlocuire a măsurii preventive cu măsura controlului judiciar pe cauțiune, stabilește obligațiile ce vor reveni inculpatului pe durata măsurii și dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului, dacă nu este arestat în altă cauză [art. 242 alin. (11) CPP].

În aceste condiții, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera B.

280. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Înlocuirea în materia măsurilor preventive poate fi dispusă din oficiu sau la cerere, dacă sunt întrunite condițiile art. 242 alin. (2) sau (3) CPP.

În măsura în care, în cursul urmăririi penale, procurorul constată că au încetat temeiurile care au determinat luarea măsurii preventive ori au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii, dispune revocarea, în cazul măsurilor preventive pe care le poate lua (*i.e.* reținerea, controlul judiciar cu sau fără cauțiune), indiferent ce organ judiciar a dispus măsura (organ de cercetare penală sau judecător de drepturi și libertăți), sau sesizează judecătorul de drepturi și libertăți pentru a dispune în consecință, în cazul măsurii arestului preventiv și arestului la domiciliu [art. 242 alin. (4) CPP].

Competența în cursul urmăririi penale de înlocuire a măsurii preventive este partajată, între procuror și judecătorul de drepturi și libertăți, raportat la competența *luării* măsurii preventive în ființă și a celei cu care se dorește *înlocuirea*. Față de această dublă condiție care trebuie să se verifice, în majoritatea cazurilor, judecătorul de drepturi și libertăți va dispune înlocuirea măsurii preventive cu una mai ușoară ori cu una mai grea.

Astfel, de pildă, numai judecătorul de drepturi și libertăți este competent să dispună, în cursul urmăririi penale, înlocuirea măsurii controlului judiciar cu măsura arestului preventiv ori la domiciliu. Competența se păstrează și dacă sensul dorit este invers, dacă se solicită înlocuirea măsurii arestului preventiv cu măsura arestului la domiciliu ori înlocuirea măsurii arestului preventiv sau la domiciliu cu măsura controlului judiciar.

Se va dispune înlocuirea măsurii preventive cu una mai ușoară ori mai grea numai atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru luarea măsurii noi și, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că noua măsură este suficientă ori, după caz, necesară pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin. (1) CPP.

Prin „conduită procesuală a inculpatului" nu vom înțelege în niciun caz exercitarea de către inculpat a unui drept procesual, cum este dreptul la tăcere ori dreptul de a nu se autoincrimina.

Față de toate acestea, variantele de la literele B și C sunt corecte.

281. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Potrivit art. 204 alin. (1) CPP, împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți dispune asupra măsurilor preventive, inculpatul și procurorul pot formula contestație, în termen

de 48 de ore de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare. Din interpretarea cadrului legal aplicabil, observăm că în situația dată contestația inculpatului nu poate fi considerată în toate cazurile inadmisibilă, acesta având interes legitim în a contesta luarea unei măsuri preventive împotriva sa, chiar dacă de o severitate mai mică decât cea propusă inițial de parchet. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

În același timp, potrivit art. 242 alin. (4[1]) CPP, înlocuirea între ele a măsurilor preventive ale controlului judiciar și controlului judiciar pe cauțiune se dispune de procuror, chiar dacă măsura a fost luată de către judecătorul de drepturi și libertăți. Potrivit alin. (4[2]) al aceluiași articol raportat la art. 213 CPP, împotriva ordonanței procurorului se poate formula plângere, în termen de 48 de ore de la comunicare, la judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond. În raport de acest cadru normativ, constatăm că variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

| 282. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Revocarea măsurii preventive reprezintă măsura dispusă de organul judiciar competent atunci când se constată că au încetat temeiurile care au determinat-o și că nu există alte temeiuri pentru care măsura să fie în ființă ori au apărut în cauză împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea acesteia [art. 242 alin. (1) CPP]. Spre deosebire de încetarea de drept a măsurii preventive, care presupune intervenirea unei cauze incompatibile cu menținerea ei, revocarea nu este fundamentată pe o cauză de neadecvare absolută a măsurii, ci pe lipsa temeiurilor care o susțin ori pe elementele noi care pun în lumină nelegalitatea dispunerii ei.

Raportat la variantele de răspuns, constatăm că atât soluția de netrimitere în judecată, cât și soluția de încetare a procesului penal reprezintă cauze prevăzute de art. 241 CPP care atrag încetarea de drept a măsurii. Varianta de la litera B este singura corectă, orice măsură preventivă care și-a pierdut temeiul urmând a fi revocată.

| 283. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Potrivit art. 204 alin. (1) CPP, subiecții procesuali cu capacitate de a formula contestație împotriva încheierilor prin care judecătorul de drepturi și libertăți dispune asupra măsurilor preventive sunt doar inculpatul și procurorul, persoana vătămată nu are calitate procesuală în acest sens. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

În ceea ce privește termenul până la care se soluționează contestația formulată de procuror, constatăm că varianta de răspuns de la litera B este corectă, potrivit art. 204 alin. (5) CPP, contestația formulată de procuror împotriva încheierii prin care s-a dispus respingerea propunerii de prelungire a arestării preventive, revocarea unei măsuri preventive sau înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă se soluționează înainte de expirarea duratei măsurii preventive dispuse anterior.

Referitor la tipul ședinței în care se soluționează contestația formulată de procuror împotriva încheierii judecătorului de drepturi și libertăți, reamintim că, în vederea asigurării respectării caracterului nepublic al fazei de urmărire penală, potrivit art. 203 alin. (5) CPP, în cursul urmăririi penale, cererile, propunerile, plângerile și contestațiile privitoare la măsurile preventive se soluționează în camera de consiliu, prin încheiere motivată, care se pronunță în camera de consiliu. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C nu este corectă.

5.2. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii

| 284. Răspuns: B *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Măsurile asigurătorii au fost definite de doctrină ca fiind măsurile procesuale care constau în indisponibilizarea, pe parcursul procesului penal, a bunurilor unor persoane, pentru ca acestea să nu le înstrăineze până la sfârșitul procesului penal și să devină insolvabile, în cazul luării măsurii în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune sau, după caz, în vederea asigurării înlăturării unei stări de pericol ori a prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni, în cazul în care fundamentul măsurii este dat de măsurile de siguranță [M. Udroiu (coord.), op. cit., p. 1166]. Așadar, măsurile asigurătorii se pot dispune pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ori care pot servi la

garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune [art. 249 alin. (1) CPP]. Măsurile asigurătorii pot fi dispuse din oficiu sau, atunci când scopul acestora este asigurarea reparării pagubei produse prin infracțiune și pentru garantarea executării cheltuielilor judiciare făcute de partea civilă, la cererea acestei părți. Dacă măsurile asigurătorii sunt ordonate din oficiu, acestea pot folosi și părții civile.

Nu pot fi sechestrate bunuri care aparțin unei autorități sau instituții publice ori unei alte persoane de drept public și nici bunurile exceptate de lege [art. 249 alin. (8) CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că varianta de răspuns de la litera B este corectă, *întrucât măsurile asigurătorii luate din oficiu de către instanță pot folosi și părții civile, potrivit dispozițiilor art. 249 alin. (6) teza a II-a CPP*. De asemenea, s-a arătat că *varianta de răspuns de la litera A nu poate fi corectă, întrucât art. 249 alin. (6) teza a II-a CPP face trimitere numai la dispozițiile alin. (5) al aceluiași articol, care se referă la măsurile asigurătorii luate în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune, și nu și la cele ale alin. (4), care vizează măsurile asigurătorii luate în vederea confiscării speciale sau confiscării extinse.*

| 285. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Competența de a dispune luarea măsurilor asigurătorii în cursul urmăririi penale revine strict procurorului, potrivit dispozițiilor art. 249 alin. (1) CPP, care se va exprima judiciar printr-o ordonanță. Așadar, varianta de la litera A este corectă și, prin urmare, cea de la litera B este greșită.

Atunci când măsura procesuală a fost luată în vederea garantării executării pedepsei amenzii, în deplin acord cu principiul personalității pedepsei, principiu fundamental al dreptului penal potrivit căruia pedeapsa nu poate fi aplicată decât persoanei care a săvârșit fapta prevăzută de legea penală, măsura asigurătorie nu poate fi dispusă decât asupra bunurilor suspectului sau inculpatului [art. 249 alin. (3) CPP], nu și asupra bunurilor altor subiecți procesuali, astfel încât și varianta de răspuns de la litera C este corectă.

| 286. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Potrivit art. 249 CPP, procurorul, în cursul urmăririi penale, poate dispune luarea măsurilor asigurătorii și, în funcție de temeiul măsurii, acestea pot viza bunurile suspectului, inculpatului, ale părții responsabile civilmente sau ale altor persoane în proprietatea sau posesia cărora acestea s-ar afla. Așa fiind, variantele de la literele A și C sunt eronate.

Varianta de la litera B este corectă, întrucât, *de lege lata*, potrivit art. 250[2] CPP, în cursul urmăririi penale, măsurile asigurătorii se verifică periodic, dar nu mai târziu de 6 luni, de către procuror.

| 287. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Potrivit art. 249 alin. (3) CPP, măsurile asigurătorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii se pot lua numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului. Dispoziția legală reprezintă expresia principiului personalității pedepsei, întrucât numai persoanei care a săvârșit o infracțiune i se poate aplica o pedeapsă, iar dacă aceasta este (sau poate fi) amenda, executarea ei nu va putea fi garantată decât prin măsuri luate cu privire la patrimoniul acestei persoane. Față de cele arătate, varianta de la litera A este corectă, iar varianta de la litera B este eronată.

În ceea ce ne privește, varianta de la litera C este, de asemenea, eronată. Potrivit acestei variante de răspuns, apreciată ca fiind corectă de către Comisia de elaborare a subiectelor, măsurile asigurătorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii sunt obligatorii în cazul în care persoana vătămată este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu. Potrivit dispozițiilor art. 249 alin. (7) CPP, luarea măsurilor asigurătorii este obligatorie în cazul în care persoana vătămată este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă. Este adevărat că aceste dispoziții legale nu disting, însă credem că ele se pot referi numai la măsurile asigurătorii care se pot circumscrie intereselor persoanei vătămate. Or, garantarea executării pedepsei amenzii, garantarea executării eventualei confiscări speciale etc. excedează intereselor sale. De aceea, apreciem noi, măsurile asigurătorii sunt obligatorii în acest caz numai în vederea garantării reparării pagubei produse prin infracțiune.

| 288. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Prezenta întrebare împreună cu variantele de răspuns pun în evidență două chestiuni în materia măsurilor asigurătorii: organul competent să aducă la îndeplinire măsurile asigurătorii și organul competent să soluționeze calea de atac exercitată împotriva măsurii asigurătorii.

Potrivit dispozițiilor art. 249 alin. (1) CPP, măsura asigurătorie poate fi luată în cursul urmăririi penale exclusiv de către procuror, care se va exprima judiciar printr-o ordonanță. Aducerea la îndeplinire a măsurii asigurătorii se realizează, potrivit art. 251 CPP, de organele de cercetare penală și de către alte organe competente potrivit legii, din dispoziția organului judiciar care a luat măsura.

Calea de atac exercitabilă împotriva ordonanței de luare a măsurii asigurătorii se numește contestație (denumire greșită, în ceea ce ne privește, de vreme ce obiectul acestui remediu procesual nu este o hotărâre judecătorească, ci o ordonanță a procurorului) și este soluționată, în cursul urmăririi penale, de către judecătorul de drepturi și libertăți. În cursul urmăririi penale, calea de atac poate fi exercitată de către suspect, inculpat ori de către orice altă persoană interesată. De reținut este faptul că, odată luată măsura față de o persoană care nu are calitatea de parte ori subiect procesual principal, aceasta va primi calitatea de alt subiect procesual în cauză (art. 34 CPP), întrucât legea le recunoaște anumite drepturi și obligații procesuale.

Față de toate aceste aspecte, varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

289. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Măsurile asigurătorii pot fi dispuse, potrivit art. 249 CPP, în vederea evitării ascunderii, distrugerii, înstrăinării sau sustragerii de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul *(i)* confiscării speciale, *(ii)* confiscării extinse ori care pot servi la garantarea executării *(iii)* pedepsei amenzii sau *(iv)* a cheltuielilor judiciare ori *(v)* a reparării pagubei produse prin infracțiune.

Măsurile asigurătorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii se pot lua numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului [art. 249 alin. (3) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât față de inculpatul minor nu poate fi dispusă soluția condamnării la amendă, închisoare ori detențiune pe viață, față de acesta putându-se lua exclusiv una dintre măsurile educative prevăzute la art. 115 CP.

290. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Atunci când consideră necesar și oportun, procurorul dispune *luarea* măsurilor asigurătorii prin ordonanță în tot cursul urmăririi penale [art. 249 alin. (1) CPP], urmând ca, la finalizarea urmăririi penale, procurorul să dispună prin ordonanță *menținerea* măsurilor asigurătorii luate anterior, în cazul soluției de netrimitere în judecată [art. 315 alin. (2) lit. a) CPP]; atunci când nu a luat măsura asigurătorie în cursul urmăririi penale, procurorul poate *să propună*, prin rechizitoriu, *luarea* măsurilor asigurătorii, în cazul soluției de trimitere în judecată (art. 330 CPP).

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

291. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Măsurile asigurătorii pot fi luate și asupra unor bunuri ale unor persoane care nu sunt părți în procesul penal, acestea devenind subiecți procesuali în procesul penal. Astfel, de pildă, formularea contestației împotriva ordonanței procurorului de către această categorie de persoane, în calitate de persoane interesate, implică dobândirea calității de alt subiect procesual (art. 34 CPP). Tot astfel, aceste persoane interesate devin subiecți procesuali când participă la judecată [art. 366 alin. (3) CPP].

Contestația, denumire nefericită dată de legiuitor în contextul în care obiectul acesteia este, în cursul urmăririi penale, ordonanța procurorului, și nu o hotărâre a organelor de jurisdicție, este dată în competența exclusivă a judecătorului de drepturi și libertăți [art. 250 alin. (1) CPP]. Așa fiind, varianta de la litera B este corectă, iar cea de la litera A este eronată.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, față de dispozițiile art. 249 alin. (8) CPP, conform cărora nu pot fi sechestrate bunuri care aparțin unei autorități sau instituții publice ori unei alte persoane de drept public.

292. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Măsurile asigurătorii sunt dispuse pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ori care pot servi la garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune.

În funcție de motivul care a justificat luarea măsurii asigurătorii, acestea se pot îndrepta numai împotriva bunurilor acelor subiecți procesuali care pot fi obligați, ulterior, raportat la instituțiile menționate. Astfel, pentru dispunerea măsurii asigurătorii cu privire la un bun care poate face obiectul confiscării speciale nu va interesa persoana în posesia căreia acest bun se află. Măsurile asigurătorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii pot fi luate numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului (principiul personalității răspunderii penale), iar cele pentru garantarea executării cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei produse prin infracțiune pot fi luate asupra bunurilor subiecților care pot fi obligați la acestea, suspect, inculpat și parte responsabilă civilmente.

În cursul urmăririi penale, măsurile asigurătorii pot fi luate de către procuror prin ordonanță [art. 249 alin. (1) CPP] supusă contestației la judecătorul de drepturi și libertăți [art. 250 alin. (1) CPP]. Judecătorul de cameră preliminară, respectiv instanța de judecată se vor exprima, de regulă, printr-o încheiere. În ceea ce privește instanțele de judecată, legea nu interzice luarea măsurilor asigurătorii prin hotărâre dată asupra fondului, sentință sau decizie [art. 397 alin. (2) CPP]. În cazul luării măsurii prin sentință, aceasta va putea face obiectul căii de atac odată cu fondul (art. 250¹ CPP *per a contrario*).

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *întrebarea la care se referă contestația vizează măsura asigurătorie a popririi, în legătură cu care s-a reținut în barem că enunțul de la litera C este unul greșit. S-a menționat în răspunsul de la litera C faptul că măsura asigurătorie a popririi, atunci când este luată prin sentință, poate fi atacată pe cale separată, cu contestație. Comisia a apreciat în sens contrar celui menționat de candidat. Căile de atac pot fi exercitate numai în cazurile și condițiile prevăzute de lege, fiind un principiu înscris în Constituția României (art. 129). Contestația a fost prevăzută ca o cale de atac împotriva măsurilor asigurătorii dispuse în cursul judecății, numai atunci când au fost luate prin încheiere, în cursul judecății, în acest sens fiind dispozițiile art. 250¹ alin. (1) CPP. Neexistând prevedere expresă pentru situația în care măsurile asigurătorii au fost dispuse prin sentință, devine aplicabilă regula generală a atacării cu apel a tuturor dispozițiilor cuprinse în sentința instanței de fond. Prin Decizia nr. 633/2018, publicată în M. Of. nr. 1020 din 29.11.2018, Curtea Constituțională, sesizată fiind cu excepția de neconstituționalitate a unor propuneri din Proiectul privind modificarea și completarea Codului de procedură penală, adoptat în luna iunie 2018, a declarat, între altele, ca fiind neconstituțională propunerea de modificare a art. 250¹ CPP, care prevedea că și dispoziția din sentința pronunțată de către prima instanță privind luarea măsurilor asigurătorii poate fi atacată cu contestație. Curtea a reținut, în esență, că prin normele propuse se ajunge la situația în care o sentință să poată fi atacată atât cu apel, cât și cu contestație, iar cele două căi de atac, pe lângă faptul că au termene de declarare și proceduri de soluționare diferite, pot fi rezolvate diferit, chiar contradictoriu. Or, o atare situație apare ca inadmisibilă din perspectiva garanțiilor dreptului la un proces echitabil, dar și perspectiva previzibilității procedurii penale.*

293. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

În vederea garantării dreptului la apărare tuturor persoanelor ale căror drepturi patrimoniale pot fi vizate, legiuitorul a reglementat legal posibilitatea introducerii în cauză, ca alți subiecți procesuali, a persoanelor ale căror bunuri sunt supuse confiscării, acestea având dreptul să fie reprezentate de avocat, să formuleze cereri, să ridice excepții și să pună concluzii cu privire la măsura confiscării [art. 366 alin. (3) CPP]. Așa fiind, se constată că varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât prin dispozițiile menționate legiuitorul nu a reglementat un caz de asistență juridică obligatorie în favoarea acestui subiect procesual, ci una facultativă, indiferent dacă subiectul procesual se află în libertate ori în stare de deținere.

294. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Competența funcțională a judecătorului de drepturi și libertăți este prevăzută la art. 53 CPP și constă în atribuții exercitate exclusiv în cursul urmăririi penale referitoare la cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau orice alte sesizări privind: măsurile preventive, măsurile asigurătorii, măsurile de siguranță cu caracter provizoriu, actele procurorului, încuviințarea perchezițiilor, a folosirii metodelor și tehnicilor speciale de supraveghere sau cercetare ori a altor procedee probatorii, procedura audierii anticipate și alte situații expres prevăzute de lege. Din enumerarea atribuțiilor judecătorului de drepturi și libertăți rezultă cu evidență faptul că varianta de răspuns de la litera B

este eronată, pentru că se referă la faza camerei preliminare, și nu la faza urmăririi penale. Astfel, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât judecătorul de drepturi și libertăți are competența de a soluționa plângerile și contestațiile formulate în materia măsurilor preventive, însă numai dacă acestea nu sunt date în competența altor organe judiciare [art. 3 alin. (5) CPP]. De pildă, plângerea împotriva ordonanței de reținere nu va fi rezolvată niciodată de către judecător, ci de către procurorul care supraveghează urmărirea penală în cauză sau, după caz, de procurorul ierarhic superior acestuia.

295. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Enunțul întrebării completat cu variantele de răspuns se referă la modalitatea de calcul al termenului de contestare a măsurii asigurătorii dispuse de către procuror prin ordonanță. Pornind de la premisa că, din perspectiva naturii juridice, termenul de 3 zile este un termen *procedural*, exprimat pe zile, devin incidente dispozițiile art. 269 alin. (1), (2) și (4) CPP. Astfel, termenul de 3 zile va începe să curgă din ziua comunicării ordonanței, respectiv 25.08.2021 (miercuri), și se va calcula pe unități libere de timp, prima și ultima zi neintrând în calculul termenului. Așa fiind, zilele de joi, vineri și sâmbătă sunt zilele termenului, urmând ca acesta să se împlinească în următoarea zi (zi care nu intră în calcul termenului), duminică. Cum duminica nu este o zi lucrătoare, se constată prorogarea termenului până la finele zilei lucrătoare care urmează, respectiv luni, 30.08.2021.

Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt corecte.

Cu privire la varianta de la litera B, reținem că, potrivit art. 270 alin. (2) CPP, actul este socotit în termen, chiar dacă a fost depus la un organ necompetent, dar înainte de expirarea termenului. Așadar, depunerea contestației la parchet, organ necompetent funcțional să o soluționeze, trebuie socotită ca fiind efectuată în termen, fiind anterioară *dies ad quem* menționat anterior.

§6. Acte procesuale și acte procedurale comune

6.1. Citarea, comunicarea actelor procedurale și mandatul de aducere. Noțiunile de act procesual și act procedural

296. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Pentru a răspunde acestei întrebări, trebuie în primul rând înțeleasă distincția între actele procesuale și actele procedurale. În acest sens, reamintim că actul procesual a fost definit în doctrină ca fiind instrumentul juridic prin care organele judiciare și subiecții procesuali își exercită drepturile și obligațiile prevăzute de lege, în cursul procesului penal, pentru a se asigura buna desfășurare și realizarea scopului acestuia (V. DONGOROZ, S. KAHANE, G. ANTONIU, C. BULAI, N. ILIESCU, R. STĂNOIU, *Explicații teoretice ale Codului de procedură penală român*, vol. I, Ed. Academiei, București, 1975, p. 346). Pentru o mai bună înțelegere, redăm cu titlu exemplificativ câteva acte procesuale care emană de la organele judiciare (începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale, emiterea rechizitoriului, dispoziția de începere a judecății dată de către judecătorul de cameră preliminară, pronunțarea hotărârii judecătorești etc.), respectiv de la participanții în procesul penal (introducerea plângerii prealabile, declararea căii de atac, exercitarea acțiunii civile, împăcarea etc.). Actul procedural reprezintă în schimb activitatea desfășurată de organele judiciare și de părți (sau alți participanți – n.a.), prin care se aduce la îndeplinire un act sau o măsură procesuală ori se constată efectuarea și se consemnează conținutul unui act sau al unei măsuri procesuale ori al unui act procedural (GR. GR. THEODORU, *Tratat de Drept procesual penal*, Ed. Hamangiu, București, 2007, p. 480). Indicăm cu titlu de exemplu acte procedurale precum punerea în executare a unui mandat de aducere, redactarea unui raport de expertiză etc.

Față de aceste considerente, observăm că citația (ca înscris) ori predarea și percheziționarea trimiterilor poștale nu reprezintă decât punerea în executare a unor acte procesuale de dispoziție anterioare emise de către organele judiciare, acte prin care s-au decis/încuviințat chemarea unei persoane în fața organelor judiciare, respectiv solicitarea trimiterilor poștale și percheziționarea acestora. Pentru aceste motive, fiind vorba despre acte procedurale, variantele de răspuns de la literele A și B sunt incorecte.

În schimb, observăm că varianta de răspuns de la litera C este corectă, aceasta reflectând un act de dispoziție prin care organul judiciar încuviințează administrarea de probe.

297. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Prezenta întrebare se referă atât la locurile și modurile de citare a subiecților procesuali în procesul penal, cât și la trăsăturile citării. Astfel, în ordinea elementelor relevante cuprinse în variantele de răspuns, reținem că în cursul urmăririi penale chemarea unei persoane se face prin citație scrisă ori notă telefonică sau telegrafică [art. 257 alin. (1) CPP], prin intermediul poștei electronice sau prin orice alt sistem de mesagerie electronică, cu acordul persoanei citate [art. 257 alin. (5) CPP]. Totodată, organul judiciar poate comunica și oral persoanei prezente termenul următor, aducerea la cunoștință fiind astfel menționată, în cursul urmăririi penale, într-un proces-verbal [art. 257 alin. (7) CPP].

Citația este individuală, fiecare subiect procesual fiind citat aparte, personal, ori prin reprezentantul comun [în cazul persoanelor vătămate – art. 80 – ori al părților civile – art. 85 alin. (3) CPP].

Printre locurile de citare prevăzute de art. 259 CPP se numără și locul de muncă al subiectului procesual, prin serviciul de personal al unității la care lucrează.

Din cele expuse rezultă că singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera B.

298. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Potrivit dispozițiilor art. 259 alin. (9) CPP, dacă suspectul sau inculpatul locuiește în străinătate, citarea se face, pentru primul termen, potrivit normelor de drept internațional penal aplicabile în relația cu statul solicitat, în condițiile legii. În absența unei asemenea norme sau în cazul în care instrumentul juridic internațional aplicabil o permite, citarea se face prin scrisoare recomandată. În ipoteza în care nu i se poate înmâna citația suspectului sau inculpatului care locuiește în străinătate, fie pentru că scrisoarea recomandată nu i-a putut fi înmânată acestuia, fie pentru că statul destinatar nu permite citarea prin poștă, potrivit dispozițiilor art. 260 alin. (3) CPP, la sediul organului judiciar se va afișa citația, și nu o înștiințare despre actul procedural al citării, care este aplicabilă în cazul în care nu se cunosc nici adresa unde locuiește suspectul sau inculpatul și nici locul său de muncă [art. 259 alin. (5) CPP].

Prin urmare, este corectă doar varianta de răspuns de la litera A.

299. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Potrivit art. 261 alin. (4) CPP, când agentul procedural nu găsește destinatarul ori altă persoană căreia îi poate înmâna legal actul procedural supus comunicării, legea stabilește pașii pe care acesta trebuie să îi urmeze. Într-o primă etapă, agentul procedural trebuie să se intereseze când poate găsi destinatarul, pentru a-i înmâna actul procedural. În a doua etapă, atunci când constată că persoana căutată nu poate fi găsită, agentul procedural va afișa pe ușa locuinței acesteia o înștiințare care se referă la actul procedural supus comunicării.

Înștiințarea va cuprinde, printre altele, mențiuni cu privire la termenul stabilit de organul judiciar în care destinatarul este în drept să se prezinte pentru a i se comunica actul procedural și mențiunea că actul procedural se va considera comunicat la împlinirea acestui termen, dacă destinatarul nu se prezintă pentru comunicarea lui în interiorul termenului.

Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera C este corectă.

300. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Conținutul citației este cel prevăzut de art. 258 CPP, prin urmare, având în vedere aceste dispoziții legale, constatăm că variantele de la literele B și C sunt corecte.

301. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Înmânarea citației poate fi realizată personal celui citat, indiferent unde este găsit [art. 260 alin. (1) CPP], ori, printre altele, persoanelor care locuiesc cu acesta, afară de cele cu vârsta mai mică de 14 ani ori lipsite de discernământ [art. 261 alin. (1) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, numai varianta de la litera A este corectă, iar varianta de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât situația la care se referă nu reprezintă un motiv pentru emiterea mandatului de aducere.

302. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

De principiu, neregularitatea cu privire la citare se circumscrie cazurilor de nulitate relativă. Aceasta înseamnă că numai participantul, subiectul procesual principal ori partea care justifică un interes poate invoca neregularitatea și numai într-un termen prestabilit, sub sancțiunea decăderii. Tocmai de aceea, potrivit art. 263 alin. (1) CPP, în cursul judecății, neregularitatea cu privire la citare este luată în considerare doar dacă *partea lipsă* la termenul la care s-a produs neregularitatea o invocă la *termenul următor* la care este prezentă sau legal citată. Potrivit art. 263 alin. (2) CPP, legea permite și celorlalți participanți (*i.e.* procuror, celelalte părți, din oficiu) să invoce neregularitatea privind citarea, însă *numai la termenul la care ea s-a produs*.

Atunci când neregularitatea de citare se circumscrie unui caz de nulitate absolută (relativ la participarea obligatorie a părților la proces), acest incident poate fi invocat în tot cursul procesului penal, de către orice participant ori din oficiu.

Față de toate acestea, se constată că numai varianta de la litera C este corectă. Varianta de la litera A este eronată, întrucât se referă la un caz de nulitate absolută, relevabil oricând, iar varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât invocarea neregularității citării unei părți de către o altă parte nu poate fi făcută decât la termenul la care aceasta s-a produs.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *întrebarea din grila de concurs se referă la neregularitatea procedurii de citare în cursul judecății, fiind stabilit în barem ca răspuns corect cel de la litera C, potrivit cu care, atunci când o privește pe partea responsabilă civilmente și a survenit la termenul la care s-a dat citire actului de sesizare, nu mai poate fi luată în considerare decât dacă a fost invocată de aceasta cu ocazia dezbaterilor, în condițiile în care a fost prezentă la celelalte termene de judecată. Comisia constată că răspunsul reținut în barem drept corect este în acord cu dispozițiile legale referitoare la incidentele privind citarea, cuprinse în textul art. 263 CPP. Se observă că, potrivit dispozițiilor legale, neregularitatea privind citarea va fi luată în considerare dacă partea lipsă la termenul la care s-a produs o invocă la următorul termen la care este prezentă. Or, din datele enunțului rezultă că aceasta a fost prezentă la mai multe termene ulterior celui la care s-a ivit neregularitatea, fără ca incidentul de citare să fie invocat, acest fapt petrecându-se mai târziu, cu ocazia dezbaterilor. Prin urmare, s-a reținut în mod corect în varianta de răspuns de la litera C că neregularitatea de citare nu va mai fi luată în considerare.*

În ceea ce privește răspunsul de la litera A pe care candidatul l-a considerat ca fiind cel corect, Comisia reține că enunțul acestui răspuns este acela că neregularitatea procedurii de citare a inculpatului arestat preventiv poate fi invocată de procuror numai la termenul la care ea s-a produs. Enunțul nu este unul corect, deoarece dispozițiile art. 263 alin. (2) CPP prevăd ca regulă faptul că procurorul poate invoca neregularitatea procedurii de citare a unei părți numai la termenul la care s-a produs. În același timp, dispozițiile prevăd ca o excepție situația în care prezența inculpatului este obligatorie și când, per a contrario, neregularitatea poate fi invocată oricând în cursul judecății. Or, din datele enunțului rezultă că inculpatul este arestat preventiv, ceea ce înseamnă că prezența lui este obligatorie potrivit art. 364 alin. (1) CPP.

303. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Mandatul de aducere reprezintă ordinul dat de organul judiciar ca o persoană a cărei ascultare sau prezență este necesară să fie adusă în fața acestuia. Mandatul de aducere poate fi emis, de regulă, numai dacă subiectul procesual a fost anterior citat, cu excepția suspectului sau inculpatului, care poate fi adus prin constrângere chiar înainte de a fi fost chemat prin citație [art. 265 alin. (1) și (2) CPP]. În cursul urmăririi penale, mandatul de aducere poate fi emis de organele de urmărire penală ori, prin excepție, de către judecătorul de drepturi și libertăți (când pentru executarea mandatului de aducere este necesară pătrunderea fără consimțământ într-un domiciliu sau sediu), de către judecătorul de cameră preliminară în cazul procedurilor desfășurate în fața acestui organ de jurisdicție (procedura de cameră preliminară, procedura verificării soluției de netrimitere în judecată etc.) sau de instanța de judecată, în cursul judecății ori în cazul altor proceduri judiciare aflate în legătură cu o cauză penală date în competența instanței penale de judecată (*e.g.*, reabilitarea).

Mandatul de aducere a subiecților procesuali civili se execută prin organele de cercetare penală ale poliției judiciare și de organele de ordine publică [art. 266 alin. (1) CPP], iar în cazul militarilor prin comandantul unității militare sau prin poliția militară [art. 266 alin. (5) CPP].

Față de toate acestea, varianta de răspuns corectă este cea de la litera B.

304. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, mandatul de aducere poate viza orice subiect procesual care poate fi chemat în fața organelor judiciare. De regulă, mandatul de aducere este emis numai după ce se constată ineficiența procedurii de citare. Cu titlu de excepție, în cazul suspectului sau inculpatului, mandatul de aducere poate fi emis și înainte de a fi chemat în fața organului judiciar prin citație. Atunci când se constată, în cursul urmăririi penale, că pentru executarea mandatului de aducere este necesară pătrunderea fără consimțământ într-un domiciliu sau sediu, mandatul de aducere trebuie emis de către judecătorul de drepturi și libertăți, la cererea procurorului.

Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera C este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *întrebarea se referă la mandatul de aducere emis de procuror și care, potrivit baremului, are ca răspuns corect numai pe cel menționat la litera C, în sensul că poate viza și subiecții procesuali principali. În continuare reține că răspunsul menționat la litera B, acela potrivit căruia mandatul de aducere emis de procuror permite, în vederea executării, pătrunderea în domiciliul oricărei persoane, nu poate fi considerat corect, deoarece, atunci când pentru executarea mandatului de aducere este necesară pătrunderea fără consimțământ într-un domiciliu sau sediu, în cursul urmăririi penale, mandatul de aducere poate fi dispus, la cererea motivată a procurorului, de către judecătorul de drepturi și libertăți, în acest sens fiind dispozițiile art. 265 alin. (4) CPP. Prin urmare, pătrunderea în domiciliul unei persoane pentru executarea mandatului de aducere se va face în cursul urmăririi penale nu în baza unui mandat de aducere emis de procuror, ci în baza unui mandat emis de către judecătorul de drepturi și libertăți. Cum enunțul se referă la mandatul emis de procuror, răspunsul de la litera B nu poate fi apreciat ca fiind corect.*

305. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Prezenta întrebare atinge aspecte ce țin de procedura de chemare a subiectului procesual în fața organului judiciar, de bunăvoie, prin intermediul citației, ori prin constrângere, în baza mandatului de aducere. În ordinea variantelor de răspuns, reținem că, având în vedere poziția pe care o ocupă acuzatul în procesul penal, mandatul de aducere poate fi emis și executat, atunci când interesele cauzei o reclamă, față de suspect sau inculpat chiar înainte de a fi fost chemat prin citație [art. 265 alin. (2) CPP]. Rezultă că varianta de la litera A nu este corectă.

Actul procedural al citației este înmânat persoanei citate oriunde aceasta este găsită [art. 260 alin. (1) CPP], ea având posibilitatea să o primească, semnând sau nu de primire, ori să refuze pur și simplu primirea ei. În situația primirii actului procedural însoțit de refuzul semnării de primire, organul procedural, lăsând citația în mâna persoanei citate, întocmește un proces-verbal despre această împrejurare, citarea astfel realizată considerându-se legal îndeplinită [art. 260 alin. (2') CPP]. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, greșită.

Nu va fi însă legal îndeplinită procedura de citare atunci când persoana citată a refuzat să primească citația, iar agentul procedural, afișând înștiințarea pe ușa locuinței sale, nu a menționat că aceasta se referă la actul procedural al citației, mențiune obligatorie potrivit dispozițiilor art. 260 alin. (2) lit. e) CPP. Această mențiune este esențială în economia procedurii de citare, întrucât subiectul procesual trebuie să cunoască la ce act procedural se referă înștiințarea, pentru a se putea poziționa procesual în cunoștință de cauză față de chemarea sa de către organele judiciare, cu toate consecințele ce decurg din aceasta. În consecință, varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

306. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2017)***

Așa cum am arătat anterior, suspectul sau inculpatul poate fi adus cu mandat de aducere chiar înainte de a fi fost chemat prin citație, dacă această măsură se impune în interesul rezolvării cauzei.

În cursul urmăririi penale, mandatul de aducere se emite, de regulă, de către organul de urmărire penală [art. 265 alin. (3) CPP], prin excepție, atunci când pentru executarea mandatului de aducere este necesară pătrunderea fără consimțământ într-un domiciliu sau sediu, de către judecătorul de drepturi și libertăți, la cererea motivată a procurorului [art. 265 alin. (4) CPP].

Mandatul de aducere se execută față de subiecții procesuali civili de către organele de poliție judiciară și de ordine publică [art. 266 alin. (1) CPP], iar cu privire la militari, prin comandatul unității militare sau prin poliția militară [art. 266 alin. (5) CPP].

Din cele arătate relese că este corectă varianta de răspuns de la litera C.

307. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Potrivit art. 265 alin. (1) CPP, o persoană poate fi adusă în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată pe baza unui mandat de aducere, dacă, fiind anterior citată, nu s-a prezentat în mod nejustificat, iar ascultarea ori prezența ei este necesară, sau dacă nu a fost posibilă comunicarea corespunzătoare a citației și împrejurările indică fără echivoc că persoana se sustrage de la primirea citației.

În cazul particular al suspectului ori inculpatului, mandatul de aducere va putea fi emis chiar înainte de a fi fost chemat prin citație, dacă această măsură se impune în interesul rezolvării cauzei [art. 265 alin. (2) CPP].

În aceste condiții, constatăm că varianta de la litera A este eronată, întrucât lipsa subiectului procesual este justificată, iar variantele de la literele B și C sunt corecte, față de dispozițiile legale precitate.

6.2. Termenele

308. Răspuns: A *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Termenul reprezintă data la care sau intervalul de timp înăuntrul căruia ori până la care se poate îndeplini, nu este permis a se îndeplini sau trebuie îndeplinit un act, o activitate sau o măsură procesuală ori exercitat un drept procesual, o sancțiune ori o măsură de drept penal, după caz [N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), *op. cit.*, p. 718]. În raport de natura drepturilor și intereselor pe care le ocrotesc, termenele sunt clasificate în *procedurale* și *procesuale* (sau *substanțiale*). Termenele procedurale sunt atașate, drept condiții de formă, exercitării unor *drepturi* procesuale și, în caz de neobservare, conduc la decăderea din exercițiul dreptului și la nulitatea actului făcut peste termen [art. 268 alin. (1) CPP]. Termenele procesuale sunt atașate *măsurilor* procesuale, iar expirarea acestora atrage încetarea de drept a efectului măsurii [art. 268 alin. (2) CPP].

Raportat la aceste elemente, conchidem că variantele de răspuns se referă la termene procedurale.

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, pentru motivele reținute de Comisia de soluționare a contestațiilor: *În Decizia nr. 16/2018, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii, a reținut următoarele: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 207 alin. (1) și (2) CPP, stabilește că: Termenul «cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei acesteia» este un termen peremptoriu, iar încălcarea sa atrage decăderea procurorului din dreptul de a formula cereri privind măsurile preventive și nulitatea actului făcut în acest sens peste termen, precum și imposibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a verifica din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive înainte de expirarea duratei acesteia”. În considerentele deciziei menționate s-a arătat că „întocmirea rechizitoriului și înaintarea sa împreună cu dosarul cauzei și copii certificate ale acestuia pentru a fi comunicate inculpaților instanței competente să soluționeze cauza în fond declanșează o nouă etapă a procesului penal, camera preliminară. Procedura prevăzută de dispozițiile art. 207 CPP este însă relativ similară celei reglementate pentru faza de urmărire penală în art. 235 din același cod, diferența fiind aceea că judecătorul de cameră preliminară verifică din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive, independent de existența sau nu a unei propuneri formulate, potrivit art. 330 CPP, de către procuror prin rechizitoriu. Astfel, în ambele cazuri există obligația procurorului de sesizare a judecătorului cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive, ședința se desfășoară cu citarea inculpatului și asigurarea apărării când aceasta este obligatorie potrivit legii, în prezența inculpatului arestat, cu excepțiile prevăzute de art. 235 alin. (4) CPP, la care dispozițiile art. 207 alin. (3) fac trimitere, cu participarea obligatorie a procurorului. Ambele proceduri au aceeași finalitate, respectiv luarea unei decizii cu privire la măsura preventivă, fiind statuată obligația judecătorului de a se pronunța anterior expirării duratei acesteia [art. 235 alin. (4), art. 207 alin. (3) CPP], termenul de declarare a căii de atac este același, de 48 de ore [art. 204 alin. (1), art. 205 alin. (1) CPP], procedura de judecare a contestației este reglementată identic, existând aceeași obligație de a soluționa contestația declarată de procuror împotriva încheierii prin care s-a revocat sau înlocuit măsura preventivă înainte de expirarea măsurii preventive dispuse anterior [art. 204 alin. (5), art. 205 alin. (5) CPP].*

În mod evident, și în această nouă fază a procesului penal, inculpatul trebuie să beneficieze de un interval de timp pentru pregătirea unei apărări efective și, totodată, trebuie asigurate condițiile pentru înlăturarea oricărei aparențe de arbitrar în modul în care judecătorul/judecătorii din contestație

(în situațiile în care calea de atac trebuie soluționată anterior expirării măsurii preventive) dispune/dispun cu privire la măsura preventivă, prin existența unui interval de timp suficient pentru studierea cauzei. Împrejurarea că verificarea legalității și temeiniciei măsurii și luarea unei decizii cu privire la menținerea sau nu a acesteia se fac din oficiu, și nu la solicitarea parchetului, este, în contextul examinat, lipsită total de relevanță, întrucât, independent de titularul cererii sau de etapa procesuală, toate aceste garanții procesuale trebuie asigurate.

Se constată, așadar, că procedura prevăzută de dispozițiile art. 207 alin. (1) CPP pune în discuție imperativul respectării acelorași dispoziții constituționale și convenționale ca cele pe care se fundamentează Decizia nr. 336/2015, astfel că, mutatis mutandis, toate considerentele Curții Constituționale sunt incidente și în privința termenului ce face obiectul prezentei sesizări.

Ca atare, interpretarea dispozițiilor art. 207 alin. (1) CPP trebuie să se facă în lumina deciziei instanței de contencios constituțional, respectiv în sensul că rațiunea termenului stabilit pentru înaintarea rechizitoriului și a dosarului cauzei este aceea de a asigura respectarea dreptului fundamental la apărare al inculpatului și de a elimina arbitrarul în dispunerea menținerii măsurii preventive, termenul având natura juridică a unui termen peremptoriu”.

Având în vedere argumentele expuse de instanța supremă în considerentele Deciziei nr. 16/2018 (M. Of. nr. 927 din 02.11.2018), soluția ICCJ, Completul RIL, reținută în *Decizia nr. 20/2017* (M. Of. nr. 904 din 17.11.2017), își menține valabilitatea și în ceea ce privește calculul termenului prevăzut de art. 207 alin. (1) CPP, acesta calculându-se similar termenului de 5 zile prevăzut de art. 235 alin. (1) CPP, potrivit art. 269 alin. (1), (2) și (4) CPP.

Varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, pentru următoarele motive: potrivit art. 269 alin. (2) CPP, *termenele pe ore și pe zile se calculează pe unități libere de timp, nefiind socotite ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește*. Termenele pe ore nu se prorogă, neexistând o dispoziție legală în acest sens.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât termenul care curge de la afișarea înștiințării este cel stabilit de către organul judiciar în interiorul căruia partea are dreptul să se prezinte la sediul organului judiciar pentru a i se înmâna actul procedural. De aceea, în ipoteza surprinsă de varianta de răspuns, termenul căii de atac urmează să curgă de la data comunicării hotărârii, dacă acest lucru are loc în interiorul termenului stabilit în acest sens de către organul judiciar, iar dacă partea nu s-a prezentat la sediul organului judiciar pentru a-i fi înmânat actul procedural, de la expirarea termenului stabilit.

309. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Termenele substanțiale sau de fond sunt acele termene care se referă la drepturi și interese extraprocesuale, care există independent de procesul penal. Ele asigură ocrotirea drepturilor și intereselor legitime în caz de restrângere a acestora (A. Zarafiu, *op. cit.*, p. 293).

În calculul termenelor procesuale, potrivit art. 271 CPP, ora sau ziua de la care începe și cea la care se sfârșește termenul intră în durata acestuia. Mai mult, spre deosebire de termenele procedurale, în cazul termenelor procesuale nu va interesa dacă *dies ad quem* este o zi lucrătoare ori nelucrătoare, efectul juridic al împlinirii termenului producându-se, făcându-se abstracție de ziua în care acesta s-a împlinit.

Așa fiind, varianta de la litera B este corectă.

310. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Termenele pentru care sunt luate măsurile preventive se numesc termene procesuale sau substanțiale, astfel încât varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Cu privire la termenul de recomandare, apreciem, în acord cu doctrina în materie, că, în caz de nerespectare, nu sunt incidente sancțiunile procesuale pentru actul neefectuat, dar pot atrage sancțiuni disciplinare ori amenda judiciară pentru persoanele care aveau obligația să îl respecte [N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), *op. cit.*, p. 723]. Reținem, astfel, că răspunsul de la litera B este greșit.

Nesocotirea termenului peremptoriu atrage decăderea din exercițiul dreptului și, ca o consecință a acestei sancțiuni, nulitatea actului făcut peste termen [art. 268 alin. (1) CPP]. Prin urmare, și varianta de răspuns de la litera C este corectă. Comisia de soluționare a contestațiilor a opinat în același sens, reținând că, *potrivit dispozițiilor art. 268 alin. (1) CPP, atunci când pentru exercitarea unui drept procesual legea prevede un anumit termen, nerespectarea acestuia atrage decăderea*

din exercițiul dreptului și nulitatea actului făcut peste termen. Decăderea din exercițiul dreptului operează de iure și atrage nulitatea actului făcut peste termen, aceasta fiind consecința realizării actului după ce subiectul pierduse facultatea procesuală de a-l efectua.

| 311. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

În ordinea variantelor de răspuns, termenul contestației împotriva ordonanței prin care procurorul a luat o măsură asigurătorie este de 3 zile și curge de la comunicarea ordonanței [art. 250 alin. (1) CPP], termenul plângerii formulate împotriva ordonanței de prelungire a măsurii controlului judiciar este de 48 de ore și curge de la comunicarea ordonanței [art. 215[1] alin. (5) raportat la art. 213 CPP], iar termenul în care suspectul sau inculpatul poate solicita continuarea urmăririi penale este de 20 de zile și curge de la comunicarea (primirea, în exprimarea legii) copiei de pe ordonanța de soluționare a cauzei [art. 319 alin. (1) CPP].

Față de toate acestea, varianta corectă de răspuns este cea de la litera C, dincolo de imprecizia formulării acesteia.

| 312. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Termenul căilor de atac reprezintă o condiție de formă, esențială, de natură a proteja securitatea raporturilor juridice și prestigiul justiției. Termenele atașate căilor de atac sunt termene legale, procedurale și imperative, nerespectarea lor ducând la decăderea părții din exercițiul dreptului și la anularea actului făcut peste termen.

Raportat la variantele de răspuns, reținem că termenul redeschiderii procesului penal în cazul judecății *in absentia* este de o lună, iar termenul de revizuire în caz de inconciliabilitate a hotărârilor este de 3 luni.

Calea de atac poate fi formulată oricând după pronunțarea hotărârii, fiind fără relevanță faptul că titularul a exercitat calea de atac anterior comunicării hotărârii atacate.

Rezultă, astfel, că este corectă numai varianta de răspuns de la litera B.

| 313. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Prezenta întrebare se referă la instituția actelor considerate ca făcute în termen. Prin act considerat ca făcut în termen (art. 270 CPP) înțelegem actul depus înăuntrul termenului prevăzut de lege *(i)* la administrația locului de deținere, *(ii)* la unitatea militară sau *(iii)* la oficiul poștal prin scrisoare recomandată. În afară de aceste trei variante alternative prevăzute de lege pentru comunicarea actelor către instanță, prin *Decizia nr. 12/2020* (M. Of. nr. 554 din 26.06.2020), ICCJ, Completul DCD pen., a statuat că, *dacă actul de procedură care trebuie făcut într-un anumit termen este trimis prin e-mail sau fax, în ultima zi a termenului care se calculează pe zile, este socotit a fi făcut în termen, chiar dacă actul de procedură se înregistrează la organul judiciar după expirarea termenului*.

Așadar, față de toate acestea, se constată că varianta de la litera A este corectă. Împrejurarea că actul procedural a fost efectuat în afara orelor de program nu are nicio relevanță nici raportat la Codul de procedură civilă [prin Decizia nr. 34/2017 (M. Of. nr. 803 din 11.10.2017), ICCJ, Completul DCD, a interpretat art. 183 CPC în sensul că actul de procedură transmis prin fax sau poștă electronică, în ultima zi a termenului care se socotește pe zile, după ora la care activitatea încetează la instanță, nu este socotit a fi depus în termen, *interpretare asupra căreia s-a revenit* prin Decizia nr. 45/2020 (M. Of. nr. 961 din 20.10.2020), ICCJ, Completul DCD, statuând că actul de procedură transmis prin fax sau e-mail, în ultima zi a termenului procedural care se socotește pe zile, după ora la care activitatea încetează la instanță, *este socotit a fi depus în termen*].

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *întrebarea în legătură cu care s-a formulat contestația se referă la transmiterea prin e-mail a unei cereri de apel, într-o zi de vineri, în ultima zi a termenului, după ora închiderii registraturii instanței. Răspunsul notat ca fiind corect în baremul de evaluare a fost cel de la litera A, potrivit cu care apelul este formulat în termen. Comisia apreciază că răspunsul menționat în barem este cel corect, deoarece în materie penală a fost pronunțată Decizia nr. 12/2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în M. Of. nr. 554 din 26.06.2020, prin care s-a stabilit, în interpretarea art. 269 și art. 270 CPP, că, dacă actul de procedură care trebuie făcut într-un anumit termen este trimis prin e-mai sau fax, în ultima zi a termenului care se calculează pe zile, este socotit a fi făcut în termen, chiar dacă actul de procedură se înregistrează la organul judiciar după expirarea termenului.*

Totodată, Comisia notează faptul că nici în materie procesuală civilă soluția indicată nu mai este de actualitate. Însă nu sunt necesare alte detalii, față de materia în care a fost formulată contestația de față.

| 314. Răspuns: C *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Împotriva măsurii asigurătorii luate de procuror suspectul, inculpatul sau orice altă persoană interesată poate face contestație, în termen de 3 zile de la data comunicării ordonanței de luare a măsurii [art. 250 alin. (1) CPP].

Natura juridică a termenului de 3 zile este a unui termen stabilit pe zile (termenul este calculat pe zile), procedural (termenul este calculat pe unități libere de timp și se prorogă), progresiv (termenul este calculat în sensul firesc al curgerii timpului), legal (termenul este stabilit prin lege) și imperativ (nesocotirea termenului atrage decăderea părții din exercițiul dreptului și nulitatea actului făcut peste termen).

În concret, termenul de 3 zile care a început să curgă din data de 07.05.2019 (zi de marți) se va calcula în felul următor: prima zi, data de 07.05.2019 (marți), reprezintă unitatea liberă care nu se socotește; următoarele trei zile, perioada 08-10.05.2019 (miercuri, joi și vineri), sunt unitățile termenului; și, în fine, ultima zi a termenului, zi liberă care nu se socotește, este ziua de 11.05.2019 (zi de sâmbătă). Cum termenul s-a împlinit într-o zi nelucrătoare, termenul se va proroga, va expira la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează, respectiv luni, 13.05.2019.

Comisia de soluționare a contestațiilor a opinat în același sens, reținând că *singura variantă de răspuns corectă este cea indicată în baremul afișat (răspunsul de la litera C), deoarece, fiind un termen procedural stabilit pe zile, iar nu pe ore, acesta se calculează, în conformitate cu art. 269 CPP, pe zile libere [alin. (2)], de la data comunicării actului care a provocat curgerea termenului [alin. (1)], dar și prin observarea alin. (4), care menționează: „Când ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează"*.

6.3. Cheltuielile judiciare

| 315. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Desfășurarea procesului penal determină efectuarea unor cheltuieli fie de către organele judiciare, fie de către alte persoane ce desfășoară o activitate în cadrul procesului penal. Fiind o situație juridică intrinsecă acestuia, Codul de procedură penală impune ca, atunci când procesul ia sfârșit, procurorul sau instanța, după caz, să stabilească, odată cu rezolvarea cauzei, cine trebuie să suporte aceste cheltuieli și, când este cazul, cui trebuie să îi fie restituite [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), op. cit., p. 740]. Doctrina a făcut o clasificare științifică a cheltuielilor ocazionate cu desfășurarea unui proces penal în *cheltuieli judiciare* sau *de procedură* și *cheltuieli de judecată*, după cum au fost avansate de către stat ori de către părți. Lipsa de consecvență terminologică a legislației penale face uneori greu de acceptat această distincție între cheltuieli, cum este cazul, de pildă, al reabilitării judecătorești, unde legea penală impune ca o condiție a reabilitării achitarea integrală a *cheltuielilor de judecată* [art. 168 lit. b) CP], în timp ce legea procesuală penală impune achitarea *cheltuielilor judiciare* [art. 534 alin. (1) CPP].

Revenind la cheltuielile judiciare avansate de stat, mai reținem că temeiul obligării acuzatului la plata acestora impusă prin ordonanța ori rechizitoriul (care conține soluția de netrimitere în judecată) procurorului prin care este finalizată faza urmăririi penale sau prin sentința primei instanțe este dat de culpa *infracțională*, în timp ce obligarea celorlalte părți sau subiecți procesuali este fundamentată pe culpa *procesuală*. Tot pe culpa procesuală se fundamentează și cheltuielile judiciare avansate de stat în cazul respingerii apelului, recursului în casație ori al introducerii unei contestații sau oricărei alte cereri (de pildă, plângerea formulată împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura controlului judiciar, plângerea împotriva soluției de netrimitere în judecată etc.) formulate de către suspect sau inculpat.

Referindu-ne la variantele de răspuns, se constată că, în cazul în care procurorul dispune renunțarea la urmărirea penală, constatând că fapta există și a fost săvârșită de o persoană necunoscută, de suspect sau de inculpat cu vinovăția prevăzută de lege, lipsind însă interesul public în urmărirea faptei, elementul culpă procesuală nu poate fi reținut în sarcina persoanei vătămate. Tot astfel, în cazul în care inculpatul a fost achitat fără obligarea la repararea prejudiciului, se constată lipsa elementului culpei

infracționale (culpă delictuală în acest caz). În fine, cu privire la varianta de răspuns de la litera B – cea care este singura corectă la această întrebare –, reținem că, în caz de amnistie, prescripție, retragere a plângerii prealabile sau de existență a unei cauze de nepedepsire reținute ca temei al soluției de clasare dispuse de către procuror, suspectul sau inculpatul poate cere, în termen de 20 de zile de la primirea copiei de pe ordonanța de soluționare a cauzei, continuarea procesului penal [art. 319 alin. (2) CPP]. În aceste condiții, potrivit dispozițiilor art. 275 alin. (1) pct. 3 lit. b) CPP, dacă se dispune clasarea pentru alte situații decât cele prevăzute în dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. a)-c) CPP, procurorul îl va obliga pe suspect sau inculpat la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat.

| 316. Răspuns: B, C *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Cheltuielile judiciare avansate de stat pot fi reținute în sarcina unei părți ori a unui subiect procesual aflat în culpă infracțională ori în culpă procesuală, după cum pot rămâne în sarcina statului, dacă niciun subiect procesual nu este răspunzător de generarea lor.

Referindu-ne la variantele de răspuns, reținem că prin dispozițiile art. 51 CP se reglementează cauza legală, generală, personală de nepedepsire a participantului la o tentativă relevantă penal, cauză reprezentată de *împiedicarea săvârșirii infracțiunii* [alin. (1)], precum și regimul actelor îndeplinite până în momentul împiedicării consumării [alin. (2)] – încetățenite în doctrină sub denumirea de *acte de executare calificate* [T. TOADER (coord.), *Noul Cod penal. Comentarii pe articole*, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 130]. Așa fiind, în cazul împiedicării săvârșirii infracțiunii, cheltuielile judiciare vor fi suportate de către acuzatul față de care s-a dispus o soluție de clasare ori de încetare a procesului penal în considerarea acestei cauze de nepedepsire [art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. a) CPP, cu sau fără referire la alin. (5) al aceluiași articol]. Mai mult decât atât, în cazul reținerii *actelor de executare calificate*, acuzatul va fi obligat la plata cheltuielilor judiciare dacă, de pildă, s-a dispus față de el soluția condamnării, amânării aplicării pedepsei ori renunțării la aplicarea pedepsei.

Cheltuielile judiciare vor fi suportate întotdeauna de către persoana vătămată, dacă i se reține o culpă procesuală, în caz de achitare ori de clasare a cauzei, varianta de la litera B fiind, astfel, corectă.

Varianta de la litera C este, de asemenea, corectă, întrucât, așa cum a reținut și Comisia de soluționare a contestațiilor, aceasta *vizează ipoteza în care, în acordul de mediere, este menționat expres faptul că partea civilă este cea care suportă cheltuielile judiciare avansate de stat. Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. c) CPP, cheltuielile judiciare avansate de stat se suportă de către partea prevăzută în acordul de mediere. Enunțul grilei este complet, partea civilă fiind, alături de inculpat și partea responsabilă civilmente, una dintre părțile procesului penal, conform art. 32 alin. (2) CPP, așa încât prin acordul de mediere se poate stipula că partea civilă este cea care suportă cheltuielile judiciare avansate de stat ca urmare a intervenirii medierii penale.*

| 317. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Potrivit dispozițiilor art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. a) CPP, cheltuielile judiciare avansate de stat sunt suportate de inculpat în caz de încetare a procesului penal în temeiul art. 16 alin. (1) lit. h) CPP, respectiv dacă există o cauză de nepedepsire prevăzută de lege, cum este și împiedicarea producerii rezultatului reglementată în art. 34 CP. Cu toate acestea, în ipoteza dată, din interpretarea *per a contrario* a dispozițiilor art. 275 alin. (1) pct. 3 CPP, dacă inculpatul cere în temeiul art. 18 CPP continuarea procesului penal, iar în cauză se dispune clasarea pentru situații prevăzute în dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. a)-c), inculpatul nu mai poate fi obligat la suportarea cheltuielilor judiciare avansate de stat. Prin urmare, observăm că, atât timp cât inculpatul nu solicită continuarea procesului penal pentru a deschide astfel posibilitatea pronunțării unei soluții mai favorabile, întotdeauna el va fi cel care va suporta cheltuielile judiciare avansate de stat atunci când în cauză există o cauză de nepedepsire. Pentru aceste considerente, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

În caz de încetare a procesului penal ca urmare a împăcării, potrivit art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. d) CPP, cheltuielile judiciare vor fi suportate de către inculpat și persoana vătămată. În prezența unor asemenea dispoziții legale neechivoce, constatăm că, deși modul de elaborare a variantei de răspuns de la litera B încearcă testarea cunoștințelor candidaților în acest sens, nu au niciun fel de relevanță eventualele cereri de schimbare a încadrării juridice formulate de persoana vătămată anterior împăcării cu inculpatul. A nu se face confuzie între acest tip de cereri și cele prevăzute de art. 275 alin. (2) CPP, care implică desesizarea instanței de judecată odată cu soluționarea respectivei

cereri (de exemplu, cerere de reabilitare). Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

În privința controlului judiciar exercitat în apel cu privire la cheltuielile judiciare, acesta nu poate fi limitat doar la cele efectuate în faza de judecată, cu excluderea celor din faza de urmărire penală sau de cameră preliminară, cheltuielile judiciare supuse analizei privind cheltuielile necesare pentru efectuarea actelor de procedură, administrarea probelor, conservarea mijloacelor materiale de probă, administrarea și, după caz, valorificarea în cursul procesului penal a bunurilor indisponibilizate, onorariile avocaților, precum și orice alte cheltuieli ocazionate de desfășurarea întregului proces penal, nu doar a unora dintre fazele acestuia. Pentru aceste considerente, varianta de răspuns de la litera C nu este corectă.

| 318. Răspuns: A, C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Culpa infracțională, temei al obligării inculpatului la plata cheltuielilor ocazionate de procesul său penal, poate fi reținută atât în cazul unei soluții de renunțare la urmărirea penală, de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei ori de amânare a aplicării pedepsei, cât și în unele cazuri de clasare, de achitare ori de încetare a procesului penal. Cu privire la acestea din urmă, se constată că inculpatul va fi obligat la plata cheltuielilor judiciare către stat în cazul clasării cauzei ori dispunerii soluției de încetare a procesului penal justificate de reținerea unei cauze de nepedepsire [art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. a) CPP, cu sau fără referire la alin. (5) al aceluiași articol] ori justificate de medierea raportului de conflict dacă prin acord acesta a asumat plata cheltuielilor judiciare avansate de stat [art. 275 alin. (1) pct. 2 lit. c), cu sau fără referire la alin. (5) al aceluiași articol]. În cazul unei soluții de achitare, inculpatul va fi obligat la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat numai în cazul în care a fost obligat la repararea prejudiciului [art. 275 alin. (1) pct. 1 lit. c) CPP].

Având în vedere cele de mai sus, variantele de răspuns de la literele A și C sunt ambele corecte.

| 319. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Am arătat anterior care este temeiul cheltuielilor judiciare. În legătură cu acestea, reținem că singurul caz de obligare în solidar la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat este prevăzut la art. 274 alin. (3) CPP, respectiv când partea responsabilă civilmente va fi obligată în solidar cu inculpatul la plata cheltuielilor judiciare, în măsura în care este obligată în solidar cu inculpatul și la repararea pagubei.

Așadar, când sunt mai mulți inculpați condamnați, instanța de judecată va hotărî partea de cheltuieli judiciare datorate de fiecare, ținându-se seama, pentru fiecare inculpat, de măsura în care a provocat cheltuielile judiciare [art. 274 alin. (2) CPP].

În concluzie, se constată că varianta de la litera B este corectă, care vine în contradicție cu varianta de la litera A. Varianta de la litera C este eronată, întrucât solidaritatea în ceea ce privește plata cheltuielilor judiciare derivă din solidaritatea la repararea pagubei. Or, dacă partea responsabilă civilmente nu a fost obligată la repararea pagubei (de pildă, nu s-au stabilit condițiile răspunderii pentru altul) ori a fost obligată singură la repararea pagubei (de pildă, asigurătorul), nu va fi obligată în solidar cu inculpatul la plata cheltuielilor judiciare.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut faptul că *întrebarea din grila de concurs se referă la ipoteza în care instanța pronunță condamnarea inculpaților X și Y în calitate de coautori la o infracțiune pentru care au fost trimiși în judecată, iar unul dintre răspunsurile apreciate în barem ca fiind greșite este și acela că inculpații vor fi obligați în solidar la plata cheltuielilor judiciare avansate de stat. Apreciază că în mod corect răspunsul de la litera A a fost menționat în barem ca fiind un răspuns greșit, deoarece dispozițiile art. 274 alin. (2) CPP arată de o manieră explicită că, atunci când sunt mai mulți inculpați într-o cauză, instanța hotărăște partea din cheltuielile judiciare datorate de fiecare, în funcție de măsura în care aceștia au provocat cheltuielile judiciare. Solidaritatea inculpaților în ceea ce privește obligarea la plata cheltuielilor judiciare este exclusă, chiar și atunci când sunt coautori la aceeași infracțiune, textul de lege nefăcând vreo distincție din acest punct de vedere.*

6.4. Sancțiunile procesuale

| 320. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Inadmisibilitatea constă în lipsirea de efecte a unui act procesual sau procedural pe care legea nu îl prevede ori îl exclude, precum și a unui act prin intermediul căruia a fost exercitat un drept procesual ce a fost îndeplinit și epuizat anterior, printr-un alt act procesual sau procedural (GH. MATEUȚ, *op. cit.*, p. 634).

Așadar, inadmisibilitatea reprezintă o *sancțiune cu caracter special* ce se referă la exercițiul unor drepturi procesuale și constă în blocarea *de plano* a manifestărilor procesuale aferente acestor drepturi.

Față de aceste considerente de ordin teoretic, reținem că manifestarea procesuală inadmisibilă, nefiind altceva decât corespondentul negativ al *admisibilității*, intervine *(i)* când dreptul procesual a fost epuizat anterior, *(ii)* când nu este în mod obiectiv încuviințat de lege, *(iii)* când îi lipsește legitimarea subiectivă celui care utilizează manifestarea procesuală și *(iv)* când din actele cauzei rezultă inutilitatea (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 298-299).

Raportat la variantele de răspuns, reținem că formularea plângerii împotriva actelor și măsurilor procurorului este permisă de lege (art. 336, art. 339 CPP), hotărârea prin care organele de jurisdicție își declină competența nu este supusă niciunei căi de atac [art. 50 alin. (4) CPP], iar recuzarea organului judiciar chemat să decidă asupra recuzării este inadmisibilă [art. 67 alin. (2) CPP].

Rezultă, astfel, că variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte.

| 321. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Doctrina actuală a definit nulitatea ca fiind sancțiunea procesuală constatată și aplicată de un organ judiciar, care atrage nevalabilitatea actelor procesuale și procedurale efectuate cu încălcarea dispozițiilor care reglementează desfășurarea procesului penal, dacă s-a produs o vătămare dovedită sau prezumată de lege, ce nu poate fi înlăturată decât prin desființarea actului și refacerea acestuia atunci când este necesar și dacă este posibil [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), op. cit., p. 762]. Nulitățile sunt de două feluri, care se exclud reciproc, relative și absolute, după cum cazul pe care se fundamentează este prevăzut expres sau virtual și după cum vătămarea este prezumată *iuris et de iure* ori *iuris tantum*. Astfel, va determina întotdeauna aplicarea nulității absolute, vătămarea fiind prezumată absolut de lege, constatarea unui caz expres de încălcare a dispozițiilor legale prevăzute sub această sancțiune procesuală, potrivit art. 281 alin. (1) lit. a)-f) CPP, în timp ce nulitatea relativă, condiționată fiind de identificarea unei vătămări în patrimoniul procesual al participantului care o invocă, vătămare care nu poate fi înlăturată altfel, este atrasă de încălcarea celorlalte dispoziții legale decât cele menționate la art. 281 CPP.

Referindu-ne la variantele de răspuns, reținem că nesocotirea competenței materiale și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești [dar și a organului de urmărire penală, conform *Deciziei CCR nr. 302/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017)], atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente, atrage sancțiunea nulității absolute [art. 281 alin. (1) lit. b) CPP]. *Per a contrario*, atunci când instanța superioară celei legal competente a judecat cauza, cum este cazul variantei de răspuns de la litera A, respectiv curtea de apel în locul tribunalului competent potrivit art. 36 alin. (1) lit. a) CPP, sancțiunea care ar putea interveni, desigur, cu probarea unei vătămări procesuale, este nulitatea relativă. În această ipoteză, pentru a fi în prezența unei nulități absolute, ar fi trebuit ca judecata în primă instanță a infracțiunii de omor săvârșite de o persoană fără vreo calitate specială potrivit legii procesuale penale să aibă loc în fața judecătoriei. În consecință, varianta de răspuns de la litera A este greșită. Referitor la cazul particular al nesocotirii competenței de către instanța ierarhic superioară celei legal competente, reținem că, după depășirea unui anumit moment procesual (începerea cercetării judecătorești), instanța necompetentă nici nu ar mai avea legal posibilitatea să își decline competența în favoarea celei competente (prin ipoteză, inferioară în grad), devenind astfel, în respectiva cauză, *instanță competentă*. Evident, în acest caz nu se mai poate afirma că au fost încălcate dispozițiile legale, condiție-premisă a nulității, de vreme ce instanța superioară în grad celei competente nu a făcut altceva decât să respecte aceste dispoziții.

Nulitatea relativă poate fi invocată, potrivit dispozițiilor art. 282 alin. (4) lit. b) CPP, până la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției. Varianta de răspuns de la litera B este, așadar, eronată, procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției

desfășurându-se numai în trei faze procesuale, faza urmăririi penale, a judecății și a punerii în executare a hotărârii penale, procedura de cameră preliminară fiind incompatibilă cu această procedură.

Potrivit dispozițiilor art. 282 alin. (5) lit. a) CPP, nulitatea relativă se acoperă atunci când persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege. Din punct de vedere teoretic, apreciem că, în această ipoteză, operează mai curând decăderea din dreptul de a invoca nulitatea relativă decât acoperirea nulității. Însă, față de opțiunea legiuitorului exprimată în cuprinsul art. 282 alin. (5) CPP, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

| 322. Răspuns: B (NB! În prezent, niciun răspuns nu este corect) *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Atât nulitatea relativă, cât și nulitatea absolută presupun existența unei vătămări procesuale, diferența dintre cele două constând în aceea că, dacă în cazul nulităților relative vătămarea (de regulă) trebuie dovedită, în cazul nulităților absolute aceasta este prezumată. Așadar, și într-un caz, și în celălalt, o vătămare procesuală există, altminteri sancțiunea ar fi una pur formală, incidentă în cazul oricărei încălcări a formei, chiar și neesențială în economia justei soluționări a cauzei. Astfel, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

În prezent, odată cu modificarea lit. f) de la alin. (1) al art. 281 CPP prin Legea nr. 279/2022, în sensul sancționării cu nulitatea absolută a încălcării dispozițiilor relative la „asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, a celorlalte părți, *precum și a persoanei vătămate*, atunci când asistența este obligatorie" (s.n.), varianta de răspuns de la litera B nu mai este corectă. La data susținerii concursului, cadrul legislativ în vigoare nu prevedea această sancțiune și pentru ipotezele ce o vizau pe persoana vătămată, astfel încât varianta de la litera B era corectă, sancțiunea aplicabilă fiind la acel moment nulitatea relativă.

Referitor la varianta de răspuns de la litera C, la rândul ei greșită, reținem că numai dispozițiile relative la publicitatea ședinței de judecată sunt prevăzute sub sancțiunea nulității absolute [art. 281 alin. (1) lit. c) CPP], nu și cele privind nepublicitatea acesteia. Totodată, în cazul de contestație în anulare menționat, în prezent, în urma modificării prin O.U.G. nr. 18/2016, mai reținem, alături încălcării dispozițiilor privind publicitatea ședinței de judecată, și condiția ca aceasta să se fi produs cu ocazia judecății în apel [art. 426 lit. g) CPP].

| 323. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Din interpretarea dispozițiilor art. 282 alin. (1) CPP reiese faptul că încălcarea altor dispoziții legale decât cele prevăzute în art. 281, care reglementează nulitățile absolute, determină nulitatea relativă a respectivului act, în condițiile legii. Prin urmare, în afara cazurilor de încălcare prevăzute expres și limitativ în cuprinsul art. 281 CPP, toate celelalte încălcări pot atrage regimul nulităților relative.

În acest sens, singurul exercițiu ce trebuie făcut pentru a răspunde la acest tip de întrebări este de a compara variantele de răspuns cu cazurile de nulitate absolută prevăzute de art. 281 CPP, care vizează încălcări ale dispozițiilor privind: a) compunerea completului de judecată; b) competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente; *c) publicitatea ședinței de judecată*; d) participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; e) prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; f) asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, a celorlalte părți, precum și a persoanei vătămate, atunci când asistența este obligatorie. Alături de aceste cazuri reglementate în Codul de procedură penală, trebuie să avem în vedere și *Decizia CCR nr. 302/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate invocată și s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) CPP, care nu reglementează în categoria nulităților absolute încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, este neconstituțională.

Prin urmare, în raport de cele mai sus evidențiate, constatăm că singura variantă corectă de răspuns, care se circumscrie cazurilor sancționate cu nulitatea absolută, este cea de la litera C, celelalte două tipuri de încălcări ale dispozițiilor legale putând intra sub regimul nulităților relative.

| 324. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Variantele de la literele A și C corespund cazurilor de nulitate absolută expres și limitativ prevăzute de lege [art. 281 alin. (1) lit. a) și c) CPP], astfel încât sunt ambele corecte.

325. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Astfel cum am arătat, cazurile de nulitate absolută sunt cele prevăzute la art. 281 alin. (1) CPP.

Raportat la variantele de răspuns, reținem că art. 281 alin. (1) lit. c) CPP presupune încălcarea *publicității ședinței de judecată*, și nu încălcarea caracterului *nepublic* al ei; încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială a instanței superioare [art. 281 alin. (1) lit. b) CPP] se poate materializa în judecarea unei infracțiuni de omor de către judecătorie, și nu de către tribunal [art. 36 alin. (1) lit. a) CPP raportat la art. 188 CP]. Față de cele arătate, varianta de la litera B este corectă, iar varianta de la litera A este eronată.

Tot eronată este și varianta de la litera C, întrucât legea nu impune participarea obligatorie la judecată a persoanei vătămate. Mai mult decât atât, se constată că numai absența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii, este sancționată cu nulitatea absolută [art. 281 alin. (1) lit. e) CPP], *a contrario*, nu și a persoanei vătămate ori a celorlalte părți.

326. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Variantele de la literele A și C se referă la cazurile de nulitate absolută prevăzute de art. 281 alin. (1) lit. b) și e) CPP, fiind, prin urmare, corecte.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, reținem că, în anumite cazuri, și competența materială a organelor de urmărire penală este prevăzută sub sancțiunea nulității absolute. Astfel, în interpretarea dispozițiilor art. 281 alin. (1) lit. b) CPP dată prin *Decizia CCR nr. 302/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), este sancționată cu nulitatea absolută încălcarea dispozițiilor relative la competența materială și competența personală a organelor de urmărire penală, atunci când urmărirea penală a fost supravegheată ori efectuată de un procuror din cadrul parchetului *inferior* celui competent. Varianta de la litera B trebuie considerată eronată inclusiv prin raportare la aceste considerente, întrucât răspunsul nu face distincția făcută mai sus și, astfel, nu se verifică în toate situațiile.

327. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Potrivit art. 281 alin. (1) CPP, cazurile de nulitate absolută sunt grefate pe încălcarea dispozițiilor privind: *(i)* compunerea completului de judecată, *(ii)* competența materială și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea, atunci când judecata/urmărirea a fost efectuată de către o instanță/parchet inferior celui legal competent, *(iii)* publicitatea ședinței de judecată, *(iv)* participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii, *(v)* prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii, și *(vi)* asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, a celorlalte părți, precum și a persoanei vătămate, atunci când asistența este obligatorie. Față de toate acestea, varianta corectă de răspuns este cea de la litera B.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera A, nesocotirea competenței teritoriale a organelor judiciare este sancționată cu nulitatea relativă, în condițiile art. 282 CPP. Cu privire la varianta de la litera C, *de lege lata*, hotărârea judecătorească va fi motivată *anterior* pronunțării [art. 406 alin. (1) CPP], iar nesocotirea termenului de deliberare, redactare și pronunțare a hotărârii (art. 391 CPP) nu ar trebui, de principiu, să atragă sancțiuni procesuale, ci doar administrative.

328. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Întocmai cum am arătat anterior, văzând dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. a) și d) CPP, care reglementează cazurile de nulitate absolută relevante rezolvării prezentei întrebări, și *Decizia CCR nr. 302/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), conchidem că variantele de la literele A și B sunt eronate.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât nu se verifică în toate cazurile, și anume în ipoteza în care sunt încălcate dispozițiile relative la competența materială și competența personală a organelor de urmărire penală, atunci când urmărirea penală a fost supravegheată ori efectuată de un procuror din cadrul parchetului superior celui competent.

329. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2014)***

Încălcarea dispozițiilor relative la participarea procurorului la ședința de judecată, atunci când participarea acestuia este obligatorie potrivit legii, este sancționată cu nulitatea absolută [art. 281 alin. (1) lit. d) CPP]. Prin participarea procurorului la judecată nu se înțelege exclusiv prezența acestuia în sala în care are loc ședința de judecată, ci se înțelege atât prezența fizică a procurorului

la judecată, cât și asigurarea exercitării acțiunilor judiciare prin acordarea dreptului de a formula cereri, ridica excepții și pune concluzii pe fondul cauzei.

În concluzie, variantele de la literele B și C sunt corecte.

330. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Prezenta întrebare se referă la cazurile de nulitate absolută prevăzute de art. 281 alin. (1) lit. b), e) și f) CPP.

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, din interpretarea *a contrario* a dispozițiilor art. 281 alin. (1) lit. b) CPP rezultând că nulitatea absolută nu este incidentă atunci când este nesocotită competența pe verticală a instanțelor judecătorești de către instanțele superioare în grad celor legal competente.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât din cauze obiective nu a putut fi asigurată prezența inculpatului la efectuarea percheziției domiciliare a imobilului unde locuiește, acesta fiind prezent la percheziția efectuată la biroul său [art. 159 alin. (11) CPP].

În fine, varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. f) raportat la art. 93 alin. (4) CPP, care reglementează un caz de asistență obligatorie a părții civile minore, respectiv fără capacitate de exercițiu ori cu capacitate de exercițiu restrânsă.

331. Răspuns: B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Cele trei variante de răspuns se referă la cazurile de nulitate absolută prevăzute la art. 281 alin. (1) lit. b), c) și e) CPP, respectiv la dispozițiile referitoare la competența după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente, la publicitatea ședinței de judecată și la prezența suspectului sau inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii.

Cu toate că elementele desprinse din variantele de răspuns sunt suficiente pentru a identifica cazurile de nulitate absolută la care se referă, se constată că anumite condiții ale acestora nu sunt întrunite.

Astfel, varianta de răspuns de la litera A este eronată, pentru că textul nesocotit de către judecător este referitor la desfășurarea ședinței în camera de consiliu, și nu în ședință publică. Or, cum încălcarea dispozițiilor legale referitoare la *publicitatea* (și nu la *nepublicitatea*) ședinței de judecată este sancționată cu nulitatea absolută, se constată că varianta de răspuns se referă la altă ipoteză.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 168 alin. (11) CPP, activitatea judiciară pe care o presupune percheziția unui sistem informatic sau a unui suport de stocare a datelor informatice se efectuează *în prezența* suspectului ori a inculpatului. Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut în același sens, arătând că, *potrivit dispozițiilor art. 281 alin. (1) lit. e) CPP, „Determină întotdeauna aplicarea nulității încălcarea dispozițiilor privind: (...) e) prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii". Din interpretarea coroborată a dispozițiilor art. 168 alin. (11) CPP, potrivit cărora „Percheziția în sistem informatic sau a unui suport de stocare a datelor informatice se efectuează în prezența suspectului ori a inculpatului", rezultă că efectuarea percheziției informatice în lipsa inculpatului este sancționată cu nulitatea absolută. Întrucât din enunțul grilei nu rezultă că a fost avută în vedere situația unui inculpat reținut sau arestat, dispozițiile art. 159 alin. (10) și (11) CPP, la care fac trimitere dispozițiile art. 159 alin. (11) CPP, nu își găsesc aplicabilitatea. În consecință, prezența inculpatului la efectuarea percheziției informatice se asigură prin citare, potrivit legii.*

În continuare, referitor la varianta de răspuns de la litera C, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit art. 48 CPP, când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă să judece, chiar dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, în cazurile când: fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale făptuitorului; s-a dat citire actului de sesizare a instanței [acest moment este prevăzut de art. 374 alin. (1) CPP]. Dobândirea calității după săvârșirea infracțiunii nu determină schimbarea competenței, cu excepția infracțiunilor săvârșite de persoanele prevăzute la art. 40 alin. (1) CPP. Dispozițiile menționate, ale art. 40 alin. (1) CPP, fac referire doar la competența Înaltei Curți de Casație și Justiție de a judeca în primă instanță infracțiunile săvârșite de membri din România în Parlamentul European, neputând fi extinse la judecarea de către instanța supremă a apelurilor, sub acest aspect competența Înaltei Curți de Casație și Justiție fiind reglementată în dispozițiile alin. (2) al art. 40 CPP.*

Cu alte cuvinte, competența instanțelor de apel se stabilește raportat la hotărârea care face obiectul căii de atac, și nu la elementele ce țin de locul săvârșirii infracțiunii, persoana inculpatului, natura infracțiunii săvârșite etc. De aceea, în literatura de specialitate s-a opinat în sensul că instanța de control judiciar nu își va stabili niciodată competența în raport de criteriile de competență cunoscute după teritoriu, materie și persoană, ci exclusiv după criteriul *atribuțiilor* (competența funcțională) (I.P. Chiș, *Competența instanțelor de executare. Competență funcțională. Competență exclusivă*, în Dreptul nr. 8/2018, p. 179-186).

332. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Astfel cum am mai arătat, pentru a răspunde la acest tip de întrebare, trebuie identificată natura nulității ce intervine în cazul nerespectării dispozițiilor legale ce privesc ipotezele puse în discuție. Din interpretarea dispozițiilor art. 282 alin. (1) CPP reiese că încălcarea altor dispoziții legale decât cele prevăzute în art. 281, care reglementează nulitățile absolute, determină nulitatea relativă a respectivului act, în condițiile legii. Astfel, în afara cazurilor de încălcare prevăzute expres și limitativ în cuprinsul art. 281 CPP, toate celelalte încălcări pot atrage regimul nulităților relative. În aceste condiții, trebuie să comparăm varianta/variantele de răspuns cu cazurile de nulitate absolută prevăzute de art. 281 CPP, care vizează încălcări ale dispozițiilor privind: a) compunerea completului de judecată; b) competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente [pentru acest caz trebuie să avem în vedere și *Decizia CCR nr. 302/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 281 alin. (1) lit. b) CPP, care nu reglementează în categoria nulităților absolute încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală, este neconstituțională]; c) publicitatea ședinței de judecată; d) participarea procurorului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; e) prezența suspectului sau a inculpatului, atunci când participarea sa este obligatorie potrivit legii; f) asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, a celorlalte părți, precum și a persoanei vătămate, atunci când asistența este obligatorie.

Analizând variantele de răspuns supuse analizei prin prisma cadrului normativ indicat, observăm că doar varianta de la litera C se circumscrie unuia dintre cazurile de nulitate absolută prevăzute de lege, respectiv cel de la art. 281 alin. (1) lit. a) CPP privind compunerea completului de judecată, menținerea măsurii preventive fiind făcută de către organul judiciar în exercitarea unei alte funcții judiciare decât cea prevăzută de lege, respectiv de judecătorul de cameră preliminară în loc de instanța de judecată, având în vedere faptul că la data de 11.01.2021 cauza a depășit faza camerei preliminare și a intrat în faza judecății în primă instanță.

În privința variantei de răspuns de la litera B, constatăm că judecata a fost efectuată de o instanță superioară celei legal competente, în speță tribunalul, motiv pentru care sancțiunea aplicabilă ar putea fi nulitatea relativă, nu cea absolută.

În ceea ce privește neîntocmirea referatului de evaluare a inculpatului minor în cursul judecății, atunci când acesta nu a fost efectuat în cursul urmăririi penale, deși este obligatorie potrivit art. 506 alin. (2) CPP, nu este sancționată cu nulitatea absolută, aceste dispoziții nefiind cuprinse în art. 281 CPP. Pentru aceste motive, nici varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, în cauză putând fi aplicabile dispozițiile privind nulitatea relativă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera A nu poate fi corectă, deoarece cazurile de nulitate absolută sunt strict și limitativ prevăzute de lege, fiind doar cele prevăzute de art. 281 alin. (1) lit. a)-f) CPP. Între acestea nu se regăsește și cazul enunțat în ipoteza de la litera A a grilei, respectiv neîntocmirea referatului de evaluare a inculpatului minor. Încălcarea dispozițiilor legale menționate poate atrage, eventual, sancțiunea nulității relative, în condițiile prevăzute de art. 282 CPP.*

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, spre deosebire de cele reținute de noi, Comisia a avut în vedere că *în ipoteza prezentată este menținută arestarea preventivă a inculpatului de către judecătorul de cameră preliminară după ce, în cauză, față de inculpat s-a dispus, prin încheiere definitivă (judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară), începerea judecății. După începerea judecății, verificarea arestării preventive se face numai în ședință publică, or, judecătorul de cameră preliminară a verificat și menținut arestarea preventivă în camera de consiliu, fiind încălcate dispozițiile legale referitoare la publicitatea ședinței de judecată, încălcare sancționată cu nulitatea*

absolută conform art. 281 alin. (1) lit. c) CPP. Împrejurarea că în ipoteza de la litera C nu s-a arătat specificul dosarului nu are relevanță, fiind cert faptul că, după ce judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară a dispus începerea judecății (în calea de atac a contestației, evident), dosarul a fost restituit instanței de fond pentru parcurgerea judecății.

333. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Analizând variantele de răspuns supuse analizei prin prisma cadrului normativ indicat la întrebarea anterioară, la care facem trimitere, observăm că trebuie să verificăm dacă acestea se circumscriu cazului prevăzut de art. 281 alin. (1) lit. f) CPP („asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, a celorlalte părți, precum și a persoanei vătămate, atunci când asistența este obligatorie"), respectiv dacă vizează ipoteze în care asistența juridică este obligatorie, neasigurarea acesteia fiind sancționată cu nulitatea absolută.

În acest context, observăm în primul rând că art. 90 lit. c) CPP impune asigurarea obligatorie a asistenței juridice a suspectului sau inculpatului în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, fără să facă vreo distincție între persoană fizică sau juridică, or, *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Prin urmare, constatăm că sancțiunea aplicabilă în ipoteza de la varianta de răspuns de la litera A este nulitatea absolută, nu relativă, motiv pentru care răspunsul este incorect. Pentru argumentația completă privind asigurarea asistenței juridice obligatorii și în cazul persoanei juridice, a se vedea *Decizia nr. 21/2016* (M. Of. nr. 884 din 04.11.2016), prin care ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, *în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 90 lit. c) CPP, în cursul procedurii de cameră preliminară și în cursul judecății, în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, asistența juridică este obligatorie pentru inculpatul persoană juridică, în raport cu dispozițiile art. 187 CP*.

În ceea ce privește variantele de răspuns de la literele B și C, constatăm că, în raport de dispozițiile art. 480 alin. (2) teza a II-a, respectiv art. 93 alin. (4) CPP, acestea sunt corecte, în ipotezele propuse asistența juridică fiind obligatorie.

Varianta de răspuns de la litera C a fost contestată, candidații invocând că nu trebuie reținută ca variantă corectă, deoarece o persoană lipsită de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă astfel cum prevede art. 93 alin. (4) CPP nu este similară cu noțiunea de minor. Comisia de soluționare contestațiilor a reținut că *minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu are capacitate de exercițiu, iar după împlinirea vârstei de 14 ani are capacitate de exercițiu restrânsă. Prin urmare, textul de lege prevede asistența juridică obligatorie a minorului.*

334. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Legea procesuală penală reglementează adecvat, în funcție de cazurile de nulitate absolută și de faza procesuală în care încălcarea a intervenit, momentul *ad quem* al invocării nulității. În aceste condiții, pornind de la textul legal, art. 281 alin. (4) CPP, văzând și dispozițiile alin. (3) al aceluiași articol, apreciem că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, cel puțin din următoarele motive: *(i)* cererile și excepțiile relative la actele de urmărire penală pot fi invocate numai până la finalizarea procedurii de cameră preliminară, ulterior acestui moment orice nelegalitate ori neregularitate nemaiputând fi, de principiu, invocată; *(ii)* viziunea legiuitorului a fost aceea că, față de specificul fazei urmăririi penale, nulitățile absolute care pot fi reținute în această fază procesuală sunt numai cele prevăzute de art. 281 alin. (1) lit. e) și f) CPP, de unde și necesitatea reglementării în detaliu a momentului până la care acestea pot fi invocate. Curtea Constituțională, prin jurisprudența sa recentă, a optat pentru soluția contrară. Astfel, prin *Decizia nr. 302/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017), instanța de contencios constituțional a statuat că dispozițiile relative la competența materială și după calitatea persoanei a organului de urmărire penală trebuie să fie reglementate în categoria nulităților absolute. Totodată, prin *Decizia nr. 802/2017* (M. Of. nr. 116 din 06.02.2018), parag. 29, Curtea a constatat că nerespectarea interdicției absolute statuate în cuprinsul normelor procesuale penale ale art. 102 alin. (1) – potrivit căreia probele obținute prin tortură, precum și probele derivate din acestea nu pot fi folosite „în cadrul procesului penal" – și a dispozițiilor art. 101 alin. (1)-(3) CPP privind interzicerea explicită a administrării probelor prin practici neloiale atrage nulitatea absolută a actelor procesuale și procedurale prin care probele au fost administrate și excluderea necondiționată a probei în faza camerei preliminare. Întrucât nerespectarea dispozițiilor cuprinse în normele precitate

cade sub incidența inadmisibilității care produce efecte prin intermediul nulității absolute. Curtea a constatat, totodată, că o verificare a loialității/legalității administrării probelor, din această perspectivă, este admisă și *în cursul judecății*, aplicându-se, în acest mod, regula generală potrivit căreia nulitatea absolută poate fi invocată pe tot parcursul procesului penal. Așadar, interdicția categorică a legii în obținerea probelor prin practici/procedee neloiale/nelegale justifică competența judecătorului de fond de a examina și în cursul judecății aceste aspecte. Prin *Decizia nr. 88/2019* (M. Of. nr. 499 din 20.06.2019), a fost admisă excepția de neconstituționalitate a art. 281 alin. (4) lit. a) raportat la art. 281 alin. (1) lit. f) CPP.

Dincolo de aceste considerații, în ceea ce privește contestația în anulare, mai reținem că aceasta se referă, în majoritatea cazurilor, la desfășurarea judecății în apel, nu în fața primei instanțe sau, a *fortiori*, la desfășurarea urmăririi penale, astfel încât varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Cu privire la varianta de la litera C – greșită –, dispozițiile relative la prezența inculpatului, când aceasta este obligatorie, sunt prevăzute sub sancțiunea nulității absolute, astfel că vătămarea procesuală este prezumată *iuris et de iure*, nepunându-se problema dovedirii ei.

| 335. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Nulitatea relativă este sancțiunea *reziduală* a nulității absolute, așadar, în toate cazurile în care există o încălcare a dispozițiilor legale în afara celor prevăzute la art. 281 CPP, pătrundem în sfera nulităților relative atunci când prin nerespectarea cerinței legale s-a adus o vătămare a drepturilor părților ori ale subiecților procesuali principali, care nu poate fi înlăturată altfel decât prin desființarea actului [art. 282 alin. (1) CPP].

Nulitatea relativă poate fi invocată de procuror, suspect, inculpat, celelalte părți sau persoana vătămată, atunci când există un interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate [art. 282 alin. (2) CPP]. Totodată, nulitatea relativă va putea fi pusă în discuție, din oficiu, de către organul de jurisdicție – judecător ori instanța de judecată – în fața căruia se află cauza [CCR, *Decizia nr. 554/2017* (M. Of. nr. 1013 din 21.09.2017)].

Nulitatea relativă poate fi invocată exclusiv cu respectarea unor momente procesuale imperative stabilite de lege. Astfel, potrivit art. 282 alin. (3) și (4) CPP, nulitatea relativă se invocă în cursul sau imediat după efectuarea actului ori cel mai târziu: *(i)* până la închiderea procedurii de cameră preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în această procedură; *(ii)* până la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției; *(iii)* până la următorul termen de judecată cu procedura completă, dacă încălcarea a intervenit în cursul judecății.

Prin urmare, sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și B.

| 336. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Față de explicațiile de mai sus, varianta de răspuns de la litera A este corectă, iar cea de la litera C este eronată.

Varianta de la litera B este, de asemenea, greșită, față de dispozițiile art. 282 alin. (5) CPP, conform cărora nulitatea relativă se acoperă când *(i)* persoana interesată nu a invocat-o în termenul prevăzut de lege, *(ii)* persoana interesată a renunțat în mod expres la invocarea nulității.

| 337. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Așa cum am arătat anterior, nulitatea relativă poate fi privită drept o sancțiune reziduală a nulității absolute, care intervine în cazul nesocotirii unor dispoziții legale care reglementează desfășurarea procesului penal. Spre deosebire de nulitatea absolută, care se grefează întotdeauna pe un caz expres prevăzut de lege [art. 281 alin. (1) CPP], nulitatea relativă este, de regulă, virtuală.

Față de aceste explicații, numai varianta de la litera B este corectă, variantele de la literele A și C făcând referire la cazuri de nulitate absolută.

6.5. Amenda judiciară

| 338. Răspuns: C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Participanții la procesul penal au, în cadrul desfășurării acestuia, anumite obligații impuse de legea de procedură penală. Neîndeplinirea acestor obligații sau îndeplinirea lor fără respectarea condițiilor prevăzute de lege poate dăuna bunei desfășurări a procedurii judiciare sau poate stânjeni

aflarea adevărului și realizarea justiției penale [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), *op. cit.*, p. 800]. În aceste condiții, reținem că abaterea judiciară constituie o încălcare din partea unei persoane a normelor care reglementează desfășurarea procesului penal. În cazul existenței abaterii judiciare intervine o sancțiune procesuală specifică, autonomă, comună atât procesului penal, cât și celui civil, prin care autorul abaterii va fi obligat să plătească statului o anumită sumă de bani [M. UDROIU (coord.), *op. cit.*, p. 1301].

Amenda judiciară se aplică de organul de urmărire penală prin ordonanță, iar de judecător ori instanța de judecată prin încheiere [art. 284 alin. (1) CPP].

Competența de soluționare a cererii de reducere ori de anulare a amenzii judiciare revine, în cursul urmăririi penale, judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul instanței competente, dacă amenda a fost aplicată de către organul de urmărire penală prin ordonanță, unui alt judecător de drepturi și libertăți, dacă amenda judiciară a fost aplicată de către judecătorul de drepturi și libertăți, în procedura de cameră preliminară, unui alt judecător de cameră preliminară decât cel care a aplicat amenda judiciară, iar în cursul judecății, de asemenea, competența de soluționare a cererii de reducere ori de anulare a amenzii judiciare revine altui complet de judecată decât cel care a aplicat amenda judiciară [art. 284 alin. (1), (4) și (5) CPP].

Față de toate acestea, variantele de răspuns de la literele A și B sunt eronate.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, expertul înlocuit putând fi sancționat de către organul judiciar atunci când omite să pună de îndată la dispoziția acestuia toate actele sau obiectele încredințate, precum și observațiile cu privire la activitățile desfășurate până la momentul înlocuirii sale [art. 176 alin. (4) CPP].

| 339. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Competența de soluționare a cererii de reducere ori de anulare a amenzii judiciare revine, în cursul urmăririi penale, judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul instanței competente, dacă amenda a fost aplicată de către organul de urmărire penală prin ordonanță, unui alt judecător de drepturi și libertăți, dacă amenda judiciară a fost aplicată de către judecătorul de drepturi și libertăți, în procedura de cameră preliminară, unui alt judecător de cameră preliminară decât cel care a aplicat amenda judiciară, iar în cursul judecății, de asemenea, competența de soluționare a cererii de reducere ori de anulare a amenzii judiciare revine altui complet de judecată decât cel care a aplicat amenda judiciară [art. 284 alin. (1), (4) și (5) CPP].

În cazul aplicării unei amenzi judiciare de către organul de urmărire penală, cererea de reducere ori de anulare a amenzii este dată în competența judecătorului de drepturi și libertăți din cadrul instanței căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond. Prin urmare, răspunsul corect este cel de la litera B.

CAPITOLUL AL II-LEA. PARTEA SPECIALĂ

§1. Urmărirea penală

1.1. Dispoziții generale

| 1. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Începerea urmăririi penale presupune parcurgerea mai multor momente procesuale care îi precedă. Astfel, după sesizarea organelor judiciare despre săvârșirea unei infracțiuni se procedează la examinarea sesizării (în cazul plângerii și denunțului). Atunci când sesizarea îndeplinește condițiile legale de admisibilitate, organul de urmărire penală dispune, prin ordonanță, începerea urmăririi penale cu privire la faptă. Nu se va începe urmărirea penală atunci când condițiile de fond și de formă esențiale ale sesizării nu se verifică ori atunci când din cuprinsul sesizării rezultă cu evidență existența unui caz de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale (de pildă, împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale). Așadar, se constată că efectul principal al unei sesizări care îndeplinește condițiile de fond și de formă esențiale constă în obligația organelor de urmărire penală de a dispune, în sens pozitiv sau negativ, cu privire la începerea urmăririi penale și declanșarea procesului penal (A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 345).

Începerea urmăririi penale se dispune numai prin ordonanță, de către organul de cercetare penală ori de către procuror. Spre deosebire de măsura efectuării în continuare a urmăririi penale, care este supusă confirmării procurorului atunci când este dispusă de către organele de cercetare penală, măsura începerii urmăririi penale *in rem* nu este supusă vreunei astfel de formalități.

Din cele de mai sus rezultă că este corectă doar varianta de răspuns de la litera B.

| 2. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Efectuarea urmăririi penale este dată în competența funcțională a organelor de urmărire penală, activitate judiciară care se va desfășura exclusiv în cursul urmăririi penale. Așa fiind, varianta de la litera C este eronată, în cazul sesizării instanței cu rechizitoriu organele de urmărire penală fiind desesizate, faza urmăririi penale finalizată, astfel că orice activitate de urmărire penală este, de *plano*, exclusă.

În continuare, reținem că, de regulă, potrivit art. 57 alin. (1) CPP, urmărirea penală va fi efectuată de către organele de cercetare penală ale poliției judiciare sub conducerea și controlul nemijlocit al procurorului căruia legea îi stabilește competența funcțională de a *supraveghea* efectuarea urmăririi penale [art. 56 alin. (1) CPP]. Prin excepție de la această regulă, procurorul efectuează urmărirea penală în mod obligatoriu în cazul infracțiunilor menționate la art. 56 alin. (3) și (4) CPP.

Este deosebit de important să se rețină întocmai competența organelor judiciare de a efectua urmărirea penală, întrucât, dacă în cazul în care procurorul *supraveghează* urmărirea penală el poate *efectua* nemijlocit orice act de urmărire penală, viceversa nu este valabilă, în cauzele în care procurorul este obligat să efectueze urmărirea penală organelor de cercetare penală le este interzis să efectueze orice act de urmărire penală, sub sancțiunea nulității absolute. Desigur, în acest caz, organele de cercetare penală pot efectua, punctual, acte de urmărire penală, în baza delegării dispuse de către procuror.

În aceste condiții, se constată că varianta de la litera B este corectă, organele de cercetare penală având competența de a efectua urmărirea penală (așadar, delegarea de către procuror nefiind necesară) cu privire la fapta de ucidere din culpă. Evident, competența organelor de cercetare penală se va rezuma exclusiv la cercetarea faptei și până la momentul în care din probele administrate în cauză rezultă că fapta cercetată a fost săvârșită de către o persoană cu o calitate specială (executor judecătoresc), care atrage competența exclusivă a procurorului de a efectua urmărirea penală [art. 56 alin. (3) lit. a) raportat la art. 38 alin. (1) lit. d) CPP].

În fine, varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât, potrivit art. 313 alin. (3) CPP, în timpul cât urmărirea penală este suspendată, organele de cercetare penală continuă să efectueze

... actele a căror îndeplinire nu este împiedicată de situația suspectului sau inculpatului, cu respectarea dreptului la apărare al părților sau subiecților procesuali.

| 3. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Actele sau măsurile procesuale ale organelor de cercetare penală sunt infirmate, la cerere sau din oficiu, de către procurorul care supraveghează urmărirea penală atunci când nu sunt date cu respectarea dispozițiilor legale ori sunt neîntemeiate. Tot astfel, actele sau măsurile procesuale ale procurorului sunt supuse verificării de către procurorul ierarhic superior, măsura infirmării putând fi dispusă în aceleași ipoteze și condiții (art. 304 CPP).

Asupra actelor și măsurilor procesuale organele de urmărire penală vor dispune numai prin ordonanță, potrivit competențelor lor (art. 286 CPP). Astfel, de pildă, organele de urmărire penală (procuror sau organ de cercetare penală) dispun începerea urmăririi penale *in rem* ori *in personam*, ... suspectului etc. prin ordonanță. Atunci când competența de dispunere a unui act ori a unei măsuri procesuale revine în mod exclusiv procurorului, organul de cercetare penală va întocmi un referat prin care va face propuneri adecvate [art. 286 alin. (4) CPP]. De pildă, în ipoteza în care se apreciază că este cazul punerii în mișcare a acțiunii penale, luării măsurii controlului judiciar etc., organul de cercetare penală va înainta procurorului o propunere în acest sens.

În fine, mai reținem în contextul discuției faptul că, după începerea urmăririi penale, secretul bancar și cel profesional, cu excepția secretului profesional al avocatului, nu sunt opozabile procurorului [art. 306 alin. (6) CPP]. Referitor la secretul profesional al avocatului, reținem că procurorul este obligat să distrugă probele obținute prin activitățile de supraveghere tehnică dacă au vizat raporturile dintre avocat și suspect sau inculpat [art. 139 alin. (4) CPP].

Față de toate acestea, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A.

| 4. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

În plus față de cele arătate anterior, reținem că organele de urmărire penală, procuror sau organ de cercetare penală, au obligația să efectueze actele de urmărire penală care nu suferă amânare, chiar dacă acestea privesc o cauză care nu este de competența acestora, lucrările astfel efectuate fiind trimise, de îndată, procurorului competent (art. 60 CPP). Astfel, de pildă, dacă în urma unei percheziții corporale sunt găsite substanțe interzise (droguri de risc, droguri de mare risc etc.), organul de urmărire penală necompetent va ridica respectivele substanțe, le va consemna în procesul-verbal întocmit, urmând ca acestea să fie trimise procurorului din cadrul Direcției pentru Investigarea Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism. Așadar, varianta de răspuns de la litera B este eronată.

Cu privire la varianta de la litera C, reținem că avocatul părților și al subiecților procesuali principali are dreptul de a solicita consultarea dosarului pe tot parcursul procesului penal. Acest drept nu poate fi exercitat, nici restrâns în mod abuziv. Dreptului de a solicita consultarea dosarului îi corespunde obligația procurorului de a soluționa cererea de consultare, fie în sens negativ, fie în sens pozitiv. Procurorul poate restricționa, motivat, consultarea dosarului, dacă prin aceasta s-ar putea aduce atingere bunei desfășurări a urmăririi penale. După punerea în mișcare a acțiunii penale, dreptul de apreciere al procurorului este limitat temporal la cel mult 10 zile de la formularea solicitării. Ca atare, și această variantă de răspuns este greșită.

Varianta de la litera A este corectă, față de dispozițiile art. 306 alin. (6) CPP.

1.2. Sesizarea organelor de urmărire penală

| 5. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Sesizarea constituie, în primul rând, un mijloc prin care organul de urmărire penală ia cunoștință despre comiterea unei infracțiuni și, totodată, dacă este realizată în modurile prevăzute de lege, reprezintă și un act procesual care are ca efect juridic obligația organului de urmărire penală de a soluționa judiciar cauza printr-o soluție de trimitere ori de netrimitere în judecată cu privire la infracțiunea cu care a fost sesizat [N. VOLONCIU, A. S. UZLĂU (coord.), op. cit., p. 828]. Modurile de sesizare a organelor judiciare pot fi împărțite în primare și complementare (de pildă, sesizarea prin declinarea competenței). Modurile de sesizare primară pot fi împărțite, la rândul lor, în moduri de sesizare generală și moduri de sesizare specială a organelor de urmărire penală. Alin. (1) al

art. 288 CPP prevede *modurile de sesizare generală*, și anume sesizarea generală *externă* – plângere, denunț, actele încheiate de alte organe de constatare prevăzute de lege –, respectiv sesizarea generală *internă* – sesizarea din oficiu. Alin. (2) al art. 288 CPP reglementează *modurile speciale de sesizare* – plângerea prealabilă a persoanei vătămate, sesizarea formulată de persoana prevăzută de lege ori autorizarea organului prevăzut de lege (*idem*, p. 829). Elementele pe care trebuie să le cuprindă plângerea penală (aplicabile și în cazul denunțului sau al plângerii prealabile) sunt cele prevăzute de art. 289 alin. (2) CPP, în cazul persoanei juridice acestea fiind denumirea, sediul, codul unic de înregistrare, codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar, indicarea reprezentantului legal ori convențional, descrierea faptei care formează obiectul plângerii, precum și indicarea făptuitorului și a mijloacelor de probă, dacă sunt cunoscute. Plângerea penală transmisă în formă electronică va fi certificată prin semnătură electronică, în conformitate cu prevederile legale [art. 289 alin. (5) CPP], iar în cazul în care este adresată unui organ judiciar necompetent, aceasta va fi direcționată, administrativ (printr-o simplă adresă), organului judiciar competent [art. 289 alin. (9) CPP].

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

6. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Astfel cum am arătat anterior, plângerea reprezintă unul dintre modurile de sesizare a organelor de urmărire penală, alături de denunț, sesizare din oficiu ori de către persoanele care exercită un serviciu de interes public.

Așadar, plângerea penală reprezintă încunoștințarea făcută de o persoană fizică sau juridică, referitoare la o vătămare ce i s-a cauzat prin infracțiune [art. 289 alin. (1) CPP]. Plângerea poate fi formulată personal sau prin mandatar, procura specială urmând a fi atașată plângerii [art. 289 alin. (3) CPP]. Totodată, plângerea poate fi făcută și de către unul dintre soți pentru celălalt soț sau de către copilul major pentru părinți [art. 289 alin. (7) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

7. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Organele de urmărire penală pot fi sesizate prin plângere (penală ori prealabilă), denunț, prin referințele obligatorii ale persoanelor publice cu/fără funcții de conducere ori ale organelor de constatare sau se pot sesiza din oficiu, încheind un proces-verbal în acest sens.

Plângerea reprezintă încunoștințarea făcută de o persoană fizică sau juridică, referitoare la o vătămare ce i s-a cauzat prin infracțiune [art. 289 alin. (1) CPP]. Plângerea nu poate fi făcută decât personal ori prin mandatar, în cel din urmă caz mandatul special dat în acest sens rămânând atașat plângerii [art. 289 alin. (3) CPP]. Plângerea se poate face și de către unul dintre soți pentru celălalt soț sau de către copilul major pentru părinți [art. 289 alin. (7) teza I CPP].

De menționat este faptul că plângerea penală poate fi formulată oricând în interiorul termenului de prescripție a răspunderii penale (pentru a fi eficientă) ori chiar ulterior, caz în care se va constata acest impediment la punerea în mișcare ori la exercitarea acțiunii penale, procurorul dispunând clasarea cauzei, iar instanța încetarea procesului penal.

Plângerea greșit îndreptată ori adresată va fi trimisă, pe cale administrativă, organului de urmărire penală competent [art. 289 alin. (9) CPP].

Rezultă din cele arătate că varianta de răspuns de la litera B este corectă.

8. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Spre deosebire de plângerea penală, denunțul este încunoștințarea făcută de către o persoană fizică sau juridică despre săvârșirea unei infracțiuni prin care nu i s-a cauzat nicio vătămare [art. 290 alin. (1) CPP]. Denunțul se poate face numai personal [art. 290 alin. (2) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, variantele de la literele A și C sunt corecte.

9. Răspuns: C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Prezenta întrebare se referă la etapa prealabilă a regularității sesizării organelor de urmărire penală. În esență, trebuie reținut că verificarea condițiilor de fond și de formă esențiale ale sesizării se realizează numai atunci când organul de urmărire penală este sesizat prin plângere, plângere prealabilă ori denunț și numai în măsura în care organul de urmărire penală își constată competența în raport de elementele care rezultă din cuprinsul actului de sesizare.

În aceste condiții, se constată că varianta de răspuns de la litera C este corectă, iar variantele de răspuns de la literele A și B sunt incorecte. Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 290 alin. (2) CPP, în materia denunțului, dispozițiile art. 289 alin. (9) CPP sunt aplicabile în mod corespunzător. Pe cale de consecință, denunțul greșit îndreptat la organul de urmărire penală se trimite, pe cale administrativă, organului judiciar competent.*

În aplicarea dispozițiilor art. 294 alin. (1) și (2) CPP, la primirea denunțului, organul de urmărire penală își va verifica cu prioritate competența. Dacă procurorul constată că nu este competent să efectueze sau să supravegheze urmărirea penală, deși dispozițiile art. 58 alin. (2) CPP prevăd că acesta dispune de îndată, prin ordonanță, declinarea de competență și trimite cauza procurorului competent, dat fiind momentul aprecierii asupra competenței, acela al examinării sesizării, în cazul denunțului, în raport de dispozițiile art. 289 alin. (9) și ale art. 290 alin. (2) CPP, cauza se va trimite pe cale administrativă organului competent.

Dispozițiile art. 294 alin. (2) CPP, conform cărora, în situația în care denunțul nu îndeplinește condițiile de formă prevăzute de lege, se restituie pe cale administrativă petiționarului, cu indicarea elementelor care lipsesc, devin incidente doar în situația în care procurorul constată că este competent să efectueze urmărirea penală. În mod evident, este vorba despre trimiterea pe cale administrativă realizată înainte de înregistrarea unui dosar penal, ulterior acestui moment fiind incidente dispozițiile referitoare la declinare.

10. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Această întrebare surprinde diferența între situația în care plângerea penală este formulată de către unul dintre soți pentru celălalt soț sau de către copilul major pentru părinții lui [art. 289 alin. (7) CPP] și situația în care sesizarea este făcută prin mandatar cu procură specială. În acest din urmă caz, potrivit dispozițiilor art. 289 alin. (3) CPP, în cazul plângerii penale, și art. 295 alin. (3) raportat la art. 289 alin. (3) CPP, în cazul plângerii prealabile, sesizarea este legal formulată dacă procura dată mandatarului este specială și dacă aceasta este atașată actului de sesizare. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera A este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, care este greșită, reținem că, în cazul infracțiunii de lovire sau alte violențe, faptă prevăzută de art. 193 CP, acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate [art. 193 alin. (3) CP], care trebuie formulată în termen de 3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea faptei [art. 296 alin. (1) CPP]. Dacă plângerea a fost greșit îndreptată, se consideră valabilă dacă a fost introdusă în termen la organul judiciar necompetent [art. 296 alin. (4) CPP].

11. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Plângerea prealabilă poate fi formulată într-un termen de maximum 3 luni, care curge din ziua în care persoana vătămată a aflat de săvârșirea faptei, fiind indiferent dacă este adresată organului judiciar competent sau altui organ judiciar anterior expirării termenului legal [art. 296 alin. (1) și (4) CPP]. În cazul infracțiunilor continue și continuate, termenul va curge din momentul epuizării infracțiunii sau chiar ulterior acestui moment, odată cu luarea la cunoștință a săvârșirii infracțiunii, în care caz nu trebuie depășit termenul de prescripție a răspunderii penale [N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), op. cit., p. 852]. Rezultă, astfel, că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Potrivit dispozițiilor art. 159 CP, împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede expres, și nu în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, varianta de răspuns de la litera B fiind, astfel, greșită.

Referitor la varianta de răspuns de la litera C, la rândul ei greșită, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *dispozițiile art. 296 alin. (4) și (5) CPP se referă la plângerea prealabilă greșit îndreptată la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată, Curtea Constituțională făcând parte din această categorie. Dispozițiile art. 289 alin. (9) CPP invocate în contestații nu pot fi reținute, întrucât se referă la plângere ca mod de sesizare a organului judiciar, și nu la plângerea prealabilă, de existența căreia depinde exercitarea sau nu a acțiunii penale.*

12. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Plângerea prealabilă reprezintă atât un mod de sesizare a organelor judiciare (componenta de plângere penală), cât și o condiție de procedibilitate (componenta procesuală) și pedepsibilitate

(componenta substanțială). Așa se explică de ce, pe de o parte, este reglementată în cadrul capitolului „Sesizarea organelor de urmărire penală" și împrumută mai multe elemente proprii plângerii [art. 295 alin. (3) CPP], iar, pe de altă parte, constituie un caz de stingere a acțiunii penale [art. 16 alin. (1) lit. e) CPP] și o cauză de înlăturare a răspunderii penale (art. 157 CP). Față de cele arătate, varianta de la litera A este corectă, întrucât plângerea prealabilă, întocmai ca plângerea și denunțul, poate fi formulată oral, fiind consemnată într-un proces verbal de către organul care o primește [art. 295 alin. (3) raportat la art. 289 alin. (6) CPP].

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 298 alin. (1) CPP. De altfel, condiționarea efectuării unor activități care nu suferă amânare de existența plângerii prealabile, în cazurile în care legea o impune, ar fi lipsită de logică, față de posibilitatea formulării plângerii prealabile chiar și ulterior, într-un termen de 3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea faptei.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât tardivitatea plângerii prealabile echivalează cu lipsa ei, așadar, reprezintă un caz de stingere a acțiunii penale, constatat printr-un act adecvat de către organele judiciare.

13. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

De principiu, actul de sesizare (*lato sensu*) greșit îndreptat este transmis organului competent. Așa se va proceda, de pildă, în cazul plângerii, denunțului, plângerii prealabile, plângerii formulate împotriva ordonanței prin care s-a dispus clasarea cauzei. În unele situații, *i.e.* anterior înregistrării actului de sesizare ca dosar penal pe rolul parchetului, redirecționarea actului de sesizare va fi realizată *administrativ*, fără a fi necesară dispunerea declinării de competență. Față de cele arătate, varianta de la litera A este corectă.

Cu privire la conținutul actului de sesizare a organelor de urmărire penală, reținem că dispozițiile legale nu impun petentului indicarea încadrării juridice, stabilirea acesteia fiind apanajul organelor de urmărire penală, în baza descrierii faptei care formează obiectul sesizării. Așa fiind, varianta de la litera C este, de asemenea, corectă.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât, spre deosebire de plângere, care poate fi formulată și de către copilul major pentru părinți, în cazul plângerii prealabile acest lucru nu este posibil [art. 295 alin. (3) CPP nu face trimitere la art. 289 alin. (7) din același cod]. Acest regim deosebit rezidă din faptul că plângerea prealabilă nu are valoarea unui simplu act de sesizare a organelor judiciare, ci are un caracter mixt, fiind atât o condiție de pedepsibilitate – aplicarea sancțiunii nefiind posibilă în lipsa acestui tip de plângere –, cât și o condiție de procedibilitate – doar aceasta fiind cea care generează declanșarea și derularea procesului penal.

14. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

În cazul infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri înlătură răspunderea penală, fiind o cauză de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale. Astfel, o plângere tardiv introdusă echivalează cu lipsa plângerii. Plângerea prealabilă trebuie să fie introdusă în termen de 3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea faptei, iar raportat la enunțul grilei se constată că plângerea formulată este tardivă. De reținut este faptul că lipsa plângerii prealabile *nu împiedică începerea urmăririi penale*, ci numai avansarea cauzei în stadiile următoare ale urmăririi penale, respectiv efectuarea în continuare a urmăririi penale și punerea în mișcare a acțiunii penale. Așadar, organul de urmărire penală poate dispune începerea urmăririi penale in rem și efectuează actele care nu suportă amânare ca urmare a sesizării din oficiu.

Atunci când se constată în faza judecății lipsa plângerii, instanța de judecată dispune încetarea procesului penal [art. 396 alin. (6) raportat la art. 16 alin. (1) lit. e) CPP], prin urmare, varianta de la litera C este greșită.

15. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Varianta de la litera A este corectă, întrucât termenul de 3 luni [art. 296 alin. (1) CPP] al plângerii prealabile calculat din data de 28.01.2022 este respectat la data sesizării. **NB!** Pentru a ajunge la această concluzie, am folosit argumentul *a fortiori*, întrucât termenul de introduce a plângerii prealabile nu curge de la data săvârșirii faptei (28.01.2022), ci începând cu ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea faptei. Or, cum termenul de 3 luni este respectat inclusiv prin raport la data

săvârșirii faptei, cu atât mai mult este respectat în raport cu data la care persoana vătămată a aflat despre săvârșirea ei.

Varianta de la litera B este eronată, iar cea de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 81 alin. (2) CPP. Într-adevăr, pentru ca persoana vătămată să nu participe la procesul penal în această calitate, trebuie să se verifice mai întâi de toate condiția referitoare la infracțiunea care face obiectul cauzei. Or, din enunțul întrebării rezultă că în speță este vorba despre o infracțiune de violare de domiciliu, faptă pentru care acțiunea penală se pune în mișcare la plângere prealabilă. Prin urmare, într-o asemenea ipoteză, pe de o parte, persoana vătămată nu poate renunța la această calitate, de plângerea sa prealabilă depinzând nașterea și menținerea cadrului procesual penal în sine, fiind o condiție de procedibilitate, iar, pe de altă parte, păstrând această calitate, evident că nu va fi audiată decât în această calitate.

16. Răspuns: B, C *(admitere în magistratură, mai 2016)*

În cazul infracțiunilor pentru care legea prevede că este necesară formularea plângerii prealabile, punerea în mișcare a acțiunii penale se face numai dacă persoana vătămată formulează o astfel de plângere. Dacă persoana vătămată este un minor sau un major care beneficiază de consiliere judiciară ori tutelă specială, plângerea va fi formulată de către reprezentantul legal al acesteia, iar dacă fapta a fost săvârșită tocmai de către reprezentatul legal, plângerea prealabilă va fi formulată de noul reprezentant legal. În ipoteza schimbării încadrării juridice într-o faptă pentru care legea prevede că este necesară formularea plângerii prealabile, organul de urmărire penală cheamă persoana vătămată și o întreabă dacă înțelege să formuleze o astfel de plângere, în funcție de manifestarea acesteia de voință urmând a fi continuată urmărirea penală sau, din contră, întreruptă printr-o soluție de clasare.

Referindu-ne la datele enunțului, constatăm că, în cazul infracțiunii de lovire sau alte violențe [art. 193 alin. (2) CP], acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Totodată, față de handicapul fizic (locomotor) de care suferea persoana vătămată și în lipsa altor date, constatăm că aceasta nu se afla în ipoteza dispozițiilor art. 296 alin. (2) CPP, respectiv persoană minoră ori persoană majoră care beneficiază de consiliere judiciară ori tutelă specială, astfel încât varianta de răspuns de la litera A este greșită. Din contră, datele întrebării nu sugerează că persoana care a săvârșit infracțiunea de lovire sau alte violențe ar fi reprezentantul legal al persoanei vătămate, contractul de întreținere presupunând strict prestații necesare întreținerii și îngrijirii pentru o anumită durată [art. 2254 alin. (1) C.civ.].

În aceste condiții, pentru antrenarea răspunderii penale, persoana vătămată trebuie să formuleze plângere prealabilă în cauză [chiar și în cazul schimbării încadrării juridice dintr-o infracțiune care nu necesită o astfel de plângere (omorul) într-una pentru care legea prevede această condiție (lovire sau alte violențe)], ea având posibilitatea, ulterior, să dispună în sens negativ asupra acesteia, retragerea plângerii prealabile având ca efect întreruperea urmăririi penale, în sensul că procurorul va dispune clasarea cauzei în temeiul art. 315 alin. (1) lit. b) raportat la art. 16 alin. (1) lit. g) CPP. Se constată, astfel, că varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Retragerea plângerii prealabile poate avea loc până la pronunțarea unei hotărâri definitive [art. 158 alin. (1) CP], oricând aceasta ar interveni suspectul sau inculpatul având dreptul să solicite continuarea procesului penal, fără însă ca prin aceasta să i se poată agrava în vreun fel situația.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera C este corectă, nefiind incidente în cauză dispozițiile art. 113 alin. (2) CPP care vizează protecția persoanei vătămate atunci când sunt îndeplinite condițiile legale referitoare la statutul de martor amenințat sau vulnerabil ori pentru protecția vieții private sau a demnității, articolul de lege invocat neavând legătură cu posibilitatea persoanei vătămate de a-și retrage plângerea prealabilă. În situația vizată de varianta de răspuns, nu este posibilă tragerea la răspundere penală, chiar în contextul în care agresorul a solicitat continuarea procesului penal (posibilitate prevăzută de art. 18 CPP), întrucât instanța de judecată nu poate pronunța într-un asemenea caz decât două soluții: fie de achitare a inculpatului în temeiul dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. a), b), c) sau d) CPP, fie de încetare a procesului penal în temeiul art. 16 alin. (1) lit. g) teza I CPP, dând efect manifestării de voință a persoanei vătămate care și-a retras plângerea. Totodată, retragerea plângerii prealabile nu trebuie însușită de procuror pentru a produce efecte decât în cazul în care acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu, conform art. 158 alin. (4) CP, situație care nu se circumscrie ipotezei avute în vedere de enunțul grilei.*

17. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Atunci când, potrivit legii, punerea în mişcare a acţiunii penale se face numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate ori la sesizarea formulată de persoana prevăzută de lege, acţiunea penală nu poate fi pusă în mişcare în lipsa acestora [art. 288 alin. (2) CPP].

Plângerea prealabilă este actul procesual prin care persoana vătămată printr-o infracţiune îşi manifestă voinţa de a fi tras la răspundere penală făptuitorul, act fără de care nu poate interveni aplicarea legii penale şi, ca urmare, nu poate începe şi nici continua urmărirea penală. Această modalitate specială de sesizare a organelor de urmărire penală poate fi privită ca o *dublă manifestare de voinţă a persoanei vătămate*: în primul rând, ca o încunoştinţare a organelor judiciare, iar, în al doilea rând, ca o expresie a voinţei acesteia ca infracţiunea comisă să fie urmărită şi judecată [N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), *op. cit.*, p. 846]. În prima sa componentă, de încunoştinţare a organelor judiciare, plângerea prealabilă preia funcţia plângerii penale, dispoziţiile care reglementează acest mod de sesizare a organelor judiciare aplicându-se în mod corespunzător [art. 295 alin. (3) CPP]. În cea de-a doua sa componentă, plângerea prealabilă reprezintă o condiţie de procedibilitate şi de pedepsibilitate, fiind necesar ca persoana vătămată să se exprime expres că doreşte pedepsirea, prin mecanismul justiţiei, a autorului faptei şi, implicit, a tuturor persoanelor fizice sau juridice care au participat la săvârşirea acesteia [art. 157 alin. (3) CP].

Relativ la variantele de răspuns, reţinem că legea îi dă posibilitatea persoanei vătămate să aprecieze dacă doreşte ca persoana care a comis infracţiunea prin care i s-a cauzat vătămarea să fie trasă la răspundere, dreptul de a opta pentru promovarea acţiunii penale fiind un drept personal, indisponibil şi netransmisibil. Desigur, persoana vătămată poate exercita acest drept personal sau prin mandatar.

Faţă de toate acestea, varianta de la litera A este corectă.

18. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Am arătat anterior faptul că dreptul persoanei vătămate de a formula plângere prealabilă poate fi exercitat personal sau prin mandatar, procura specială fiind ataşată plângerii.

Plângerea prealabilă, fiind un mod de sesizare a organelor de urmărire penală, va fi adresată organelor de cercetare penală sau procurorului şi depusă la aceste organe ori la administraţia locului de deţinere (pentru deţinuţi), unitatea militară (pentru militari) sau la oficiul poştal prin scrisoare recomandată, în termen de 3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârşirea faptei [art. 296 alin. (1) CPP].

Prin urmare, corectă este varianta de răspuns de la litera A.

19. Răspuns: C ***(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)***

Termenul de formulare a plângerii prealabile este de 3 luni şi curge din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârşirea faptei [art. 296 alin. (1) CPP]. Plângerea prealabilă este considerată ca fiind formulată în termen dacă a fost îndreptată, depusă, în interiorul termenului, la un organ *judiciar* necompetent [art. 296 alin. (4) CPP].

În cazul persoanelor vătămate minore ori al persoanelor majore care beneficiază de consiliere judiciară ori tutelă specială, termenul de 3 luni curge de la data când reprezentantul lor legal a aflat despre săvârşirea faptei [art. 296 alin. (2) CPP], iar în cazul în care fapta a fost săvârşită de reprezentantul legal al persoanei vătămate, termenul curge de la data numirii unui nou reprezentant legal [art. 296 alin. (3) CPP].

Faţă de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

20. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Faţă de cele arătate la întrebările anterioare, varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, posibilitatea sesizării directe a instanţei în cazul anumitor infracţiuni pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale se face la plângerea prealabilă (denumită în doctrină „procedura citaţiunii directe") fiind eliminată prin Legea nr. 356/2006 (M. Of. nr. 677 din 07.08.2006). În prezent, plângerea prealabilă se adresează organului de urmărire penală [art. 295 alin. (2) CPP].

21. Răspuns: C ***(admitere INM şi în magistratură, 2021)***

Potrivit art. 296 alin. (1)-(2) CPP, plângerea prealabilă trebuie introdusă în termen de 3 luni din ziua în care persoana vătămată a aflat despre săvârşirea faptei. Când persoana vătămată este un minor sau un major care beneficiază de consiliere judiciară ori tutelă specială, termenul de 3 luni curge de la data când reprezentantul său legal a aflat despre săvârşirea faptei. În ipoteza în care plângerea a fost introdusă în termen la organul judiciar necompetent, aceasta se consideră valabilă, urmând a fi trimisă, pe cale administrativă, organului judiciar competent [art. 296 alin. (4)-(5) CPP].

Faţă toate acestea, se constată că variantele de la literele A şi B sunt eronate.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât, în cazul în care după începerea urmăririi penale se constată că este necesară plângerea prealabilă (de pildă, a fost schimbată încadrarea juridică într-o infracţiune pentru care acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate), organul de urmărire penală cheamă persoana vătămată şi o întreabă dacă înţelege să facă plângere [art. 297 alin. (2) CPP].

22. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Potrivit art. 296 alin. (2) CPP, când persoana vătămată este un minor sau un major care beneficiază de consiliere judiciară ori tutelă specială, termenul de 3 luni al plângerii prealabile curge de la data când reprezentantul său legal a aflat despre săvârşirea faptei. Aşadar, cum părinţii (reprezentanţii legali) minorei A au aflat la data de 24.03.2022 despre săvârşirea unei fapte pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate (în speţă, violare de domiciliu), termenul legal de 3 luni începe să curgă de la această dată.

Cuprinsul plângerii prealabile este identic cu cel al plângerii, dispoziţiile art. 289 alin. (1)-(6) CPP aplicându-se în mod corespunzător. Raportat la aceste dispoziţii legale, reţinem că titularul plângerii trebuie să îl indice pe făptuitor dacă este cunoscut, însă, în contextul elementelor speţei, nu se poate deduce că această condiţie este întrunită.

Faţă de cele arătate, se constată că numai variantele de la literele A şi C sunt corecte. Varianta de la litera B este eronată, întrucât plângerea se depune la organul de urmărire penală [art. 295 alin. (2) CPP].

1.3. Conducerea şi supravegherea activităţii organelor de cercetare penală de către procuror

23. Răspuns: A, B ***(admitere INM şi în magistratură, 2015)***

Supravegherea urmăririi penale este un ansamblu complex de activităţi prin intermediul cărora procurorul trebuie să asigure desfăşurarea unei anchete efective de către organele de cercetare penală, prin administrarea ritmică a probelor, într-un termen rezonabil, cu respectarea tuturor garanţiilor procesuale. Legea prevede modul gradual prin care procurorul îşi exercită atribuţia de conducere şi de supraveghere a urmăririi penale, pornind de la informarea periodică în orice moment consideră necesar cu privire la activităţile organului de cercetare penală, urmată de emiterea unor dispoziţii obligatorii pentru acesta şi verificarea modului în care sunt respectate şi ajungând la încuviinţarea efectuării unor acte sau la efectuarea nemijlocită a unor acte de procedură ori a întregii urmăriri penale ori de câte ori consideră necesar [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 1332]. Dispoziţiile date organelor de cercetare penală de către procuror pot îmbrăca forma scrisă ori pot fi verbale, în lipsă de orice prevedere contrară, însă modul verbal de a da dispoziţii implică un risc evident, acestea putând fi nesocotite de către organele de cercetare penală fără vreo consecinţă legală, câtă vreme nu se poate face dovada că au fost date astfel de dispoziţii. În cazul preluării cauzei din competenţa organului de cercetare penală în vederea efectuării urmăririi penale de către procuror, personal, nu se va mai întocmi referatul de terminare a urmăririi penale, întrucât organul de poliţie nu mai efectuează urmărirea penală în respectiva cauză şi, astfel, nu va avea propuneri de făcut procurorului cu privire la soluţia care se impune a fi dispusă. Rezultă, astfel, că atât varianta de răspuns de la litera A, cât şi cea de la litera B sunt corecte.

În cazul în care se constată, în timp real, că au fost transferate probe, date sau că persoanele căutate s-au ascuns în locuri învecinate, mandatul de percheziţie este valabil şi pentru aceste locuri, dacă procurorul încuviinţează (şi nu *confirmă*; pentru diferenţa dintre termeni, a se vedea Gr.Gr. Theodoru,

I.P. CHIȘ, *op. cit.*, p. 641) continuarea efectuării percheziției [art. 158 alin. (3) CPP]. Pentru acest motiv, varianta de răspuns de la litera C este greșită.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 300 alin. (3) CPP, în exercitarea atribuțiilor de a conduce activitatea de urmărire penală, procurorul ia măsuri necesare sau dă dispoziții organelor de cercetare penală. Norma de procedură menționată nu obligă ca aceste dispoziții să fie doar scrise și motivate, ele putând fi și verbale, în condițiile legii.* Referitor la varianta de răspuns de la litera C, s-a arătat că *din interpretarea dispozițiilor art. 158 alin. (3) CPP rezultă că procurorul poate dispune încuviințarea continuării efectuării percheziției domiciliare, și nu confirmarea mandatului de percheziție emis de judecătorul de drepturi și libertăți.*

24. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Supravegherea urmăririi penale de către procuror se poate obiectiva în multiple activități, acte și măsuri, de cele mai multe ori alegerea modalității fiind lăsată la latitudinea procurorului.

În unele cazuri însă, legiuitorul a stabilit expres în ce modalitate trebuie să se concretizeze activitatea de supraveghere exercitată de procuror. Astfel, unele măsuri ale organelor de cercetare penală sunt supuse confirmării procurorului. *Confirmarea* unui act reprezintă ratificarea lui, fiind întotdeauna posterioară actului.

Sunt supuse confirmării procurorului, de pildă, dispoziția organelor de cercetare penală de începere a urmăririi penale *in personam*, extinderea urmăririi penale în cauzele în care urmărirea penală se efectuează față de o persoană etc.

Nu sunt supuse confirmării procurorului măsura reținerii suspectului ori măsura începerii urmăririi penale cu privire la faptă, dispuse de organele de cercetare ale poliției judiciare.

Față de toate acestea, varianta de la litera A este singura corectă.

25. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

Activitatea de supraveghere a urmăririi penale de către procuror se realizează prin mai multe modalități. Astfel, procurorul: verifică actele de cercetare penală, infirmându-le, din oficiu sau în baza plângerii persoanei interesate, pe cele nelegale și/sau netemeinice; poate participa la efectuarea actelor de urmărire penală; dispune trecerea cauzei de la un organ de cercetare penală la altul (deopotrivă competent); trimite cauza organului de cercetare penală competent; restituie dosarul organului de cercetare penală; încuviințează continuarea efectuării unor procedee probatorii; confirmă dispozițiile procesuale prin care organul de cercetare penală stabilește sau extinde cadrul procesului penal cu privire la persoane; dă dispoziții și îndrumări organelor de cercetare penală etc.

Așa cum se poate observa, doar unele modalități de supraveghere a urmăririi penale sunt „obligatorii" pentru procuror, cu alte cuvinte, numai în anumite situații procurorul este chemat să se exprime judiciar, să vegheze la legalitatea desfășurării activității de cercetare penală. Astfel, cu titlu de exemplu, ordonanța prin care organele de cercetare penală atribuie calitatea de suspect unei persoane ori prin care dispun extinderea urmăririi penale față de alte persoane este supusă confirmării procurorului care supraveghează urmărirea penală. A se reține însă că ordonanța de extindere a urmăririi penale dispuse *in rem* de către organele de poliție nu este supusă confirmării procurorului, așa cum nu este supusă confirmării ordonanța prin care aceleași organe judiciare dispun începerea urmăririi penale *in rem*.

Pentru aceste motive, varianta de la litera B este corectă, iar cea de la litera C este eronată.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera A, „cazurile" de suspendare, întrerupere și încetare a urmăririi penale nu pot fi valorificate decât de către procuror, niciodată de către organele de cercetare penală.

26. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Potrivit dispozițiilor art. 56 alin. (3) și (4) CPP, în cazurile anume prevăzute de lege, procurorul efectuează în mod obligatoriu urmărirea penală, caz în care poate delega, prin ordonanță, organelor de cercetare penală efectuarea unor acte de urmărire penală [art. 324 alin. (3) CPP].

Sfera actelor de urmărire penală care pot fi delegate, potrivit dispozițiilor art. 201 alin. (2) raportat la art. 200 CPP, se rezumă la *actele procedurale*, de pildă, audierea unui subiect procesual, efectuarea unei cercetări la fața locului, ridicarea unor obiecte etc. Nu pot face obiectul delegării actele și *măsurile procesuale*, de pildă, luarea măsurilor preventive, încuviințarea de probatorii etc. Pentru aceste considerente, varianta de răspuns de la litera B este singura corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că varianta de *la litera C nu este corectă, întrucât, potrivit art. 201 alin. (2) CPP raportat la art. 200 alin. (2) CPP, luarea măsurilor preventive nu poate forma obiectul delegării.*

27. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Așa cum am arătat anterior, în cauzele în care procurorul efectuează în mod obligatoriu urmărirea penală, poate delega organelor de poliție efectuarea unor acte *procedurale*, niciodată *procesuale*. Astfel, luarea măsurilor preventive, încuviințarea de probatorii, dispunerea unor măsuri procesuale etc. nu vor putea face obiectul delegării. În continuare, la finalizarea urmăririi penale, nu este necesară întocmirea unui referat de terminare a urmăririi penale, întrucât urmărirea penală este efectuată de către procuror, și nu de către organul de cercetare penală.

În fine, cu privire la varianta de răspuns de la litera C, reținem că aceasta nu trebuie analizată în mod exclusiv prin raportare la enunț, la ipoteză, întrucât dispoziția procurorului de suspendare a urmăririi penale nu este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară în nicio situație, fiind indiferent dacă procurorul supraveghează urmărirea penală ori o efectuează personal.

28. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Așa cum am arătat anterior, în cazul infracțiunilor pentru care urmărirea penală trebuie efectuată personal de către procuror, legea prevede posibilitatea efectuării unor acte procedurale de către organele de cercetare penală, în baza delegării procurorului [art. 324 alin. (3) CPP]. Așa fiind, varianta de răspuns de la litera A este eronată, iar cea de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată din două motive: *(i)* procurorul nu poate delega organului de cercetare penală efectuarea *oricărui* act de urmărire penală, ci numai efectuarea *unor* acte procedurale, actele procesuale fiind excluse [art. 324 alin. (4) CPP]; *(ii)* ordonanța procurorului nu este supusă confirmării procurorului ierarhic superior. De altfel, niciun act al procurorului nu este supus *confirmării* procurorului ierarhic superior, anumite soluții fiind însă supuse *verificării sub aspectul temeiniciei și legalității de către procurorul ierarhic superior* (de pildă, rechizitoriul, ordonanța de renunțare la urmărirea penală).

29. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Așa cum am arătat anterior, actele și măsurile procurorului nu sunt supuse confirmării procurorului ierarhic superior. În exercitarea activității de supraveghere a urmăririi penale, procurorul are obligația să vegheze la respectarea legii în efectuarea urmăririi penale de către organele de cercetare penală, actele nelegale urmând a fi infirmate prin ordonanță și, în măsura în care este posibil și oportun, refăcute.

Procurorul poate să dispună cu privire la efectuarea oricărui act de urmărire penală de către organele de cercetare penală, dispozițiile date fiind obligatorii și prioritare pentru organul de cercetare. Organele ierarhic superioare ale poliției judiciare nu pot da îndrumări sau dispoziții privind cercetarea penală [art. 303 alin. (2) CPP].

În cazul neîndeplinirii dispozițiilor date privind efectuarea cercetării penale, procurorul poate aplica organului de cercetare penală amenda judiciară [art. 283 alin. (4) lit. m) CPP]. Fiind o sancțiune procesuală, procurorul va reține prin ordonanța prin care aplică amenda judiciară care anume dintre dispozițiile date în scris (prin ordonanța de restituire, note de îndrumare etc.) nu au fost îndeplinite, importanța lor în economia cauzei și motivele pentru care nu au fost îndeplinite în termenul stabilit.

30. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Așa cum am arătat anterior, activitatea de supraveghere a urmăririi penale presupune, uneori, efectuarea unor activități judiciare de către procuror personal. Astfel, ca o manifestare a acestei obligații, legiuitorul a reglementat necesitatea confirmării unor acte procesuale ale organelor de cercetare penală. Cu titlu de exemplu, ordonanța de efectuare în continuare a urmăririi penale față de suspect emisă de organele de cercetare penală este supusă confirmării procurorului, într-un termen de 3 zile [art. 305 alin. (3) CPP]. De asemenea, când urmărirea penală se efectuează față de o persoană, extinderea dispusă de organul de cercetare penală se supune confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală [art. 311 alin. (2) CPP]. Așa fiind, varianta de la litera C este eronată.

Variantele de la literele A și B sunt corecte, pentru că se referă la acte procesuale ale organelor de cercetare penală nesupuse confirmării procurorului, ordonanța de începere a urmăririi penale *in rem* [art. 305 alin. (1) CPP], ordonanța prin care s-a dispus extinderea urmăririi penale cu privire la fapte noi ori schimbarea încadrării juridice [art. 311 alin. (1) CPP], ordonanța prin care organul de cercetare penală admite cererea subiectului procesual principal sau a părții de administrare a unor probe etc.

1.4. Desfășurarea urmăririi penale

| 31. Răspuns: A, B (NB! În prezent, A, C) ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Prezenta întrebare vizează actele de urmărire penală care se circumscriu competenței organelor de cercetare penală care efectuează urmărirea penală.

În prezent, variantele de la literele A și C sunt corecte, față de dispozițiile art. 305 alin. (1) și (3) CPP modificate prin O.U.G. nr. 18/2016. Astfel, potrivit dispozițiilor menționate, organele de cercetare penală au competența de a dispune începerea urmăririi penale cu privire la faptă. De asemenea, aceleași organe de urmărire penală au competența să dispună continuarea urmăririi penale față de suspect, măsură supusă confirmării procurorului într-un termen de 3 zile.

Față de toate acestea, având în vedere că infracțiunea prevăzută la art. 194 CP nu este una dintre cele date în competența exclusivă a procurorului de efectuare a urmăririi penale, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

| 32. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

În viziunea originară a noului legiuitor, probele pot fi administrate numai în cursul procesului penal, respectiv în perioada cuprinsă între momentul începerii urmăririi penale *in rem* și până la pronunțarea hotărârii definitive. Cu toate acestea, ca urmare a modificării dispozițiilor art. 111 CPP operate prin O.U.G. nr. 18/2016, persoana vătămată care a formulat plângere penală va fi audiată de îndată ori fără întârzieri nejustificate, declarația dată în aceste condiții constituind mijloc de probă, chiar dacă a fost administrată înainte de începerea urmăririi penale [art. 111 alin. (9) și (10) CPP]. Pentru aceste motive, variantele de răspuns corecte sunt cele de la literele B și C, aceste procedee probatorii putând fi dispuse numai ulterior începerii urmăririi penale *in rem*.

| 33. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Potrivit dispozițiilor art. 305 alin. (3) CPP, efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect poate fi dispusă, prin ordonanță, atât de către procuror (indiferent dacă supraveghează ori efectuează personal urmărirea penală), cât și de către organele de cercetare penală (numai dacă aceste organe efectuează urmărirea penală), în această din urmă situație măsura fiind supusă confirmării procurorului de caz, în termen de 3 zile. La fel vor proceda organele de cercetare penală și în ipoteza extinderii urmăririi penale față de suspect, reținerea noilor infracțiuni în sarcina acestuia prin ordonanța organelor de poliție judiciară fiind supusă confirmării procurorului de caz, în termen de 3 zile [art. 311 alin. (2) CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a subliniat faptul că, *potrivit dispozițiilor art. 305 alin. (3) CPP, astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 18/2016, efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect poate fi dispusă de organul de urmărire penală, sintagmă care se referă atât la procuror, cât și la organele de cercetare penală*.

Pentru aceste considerente, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

| 34. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

În procesul penal român, depozitarul acțiunii penale este exclusiv procurorul, organul de cercetare penală, judecătorul ori instanța neavând competența funcțională de a dispune punerea în mișcare a acțiunii penale.

Raportat la aceste considerente, variantele de răspuns de la literele A și C sunt eronate.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, măsura punerii în mișcare a acțiunii penale se dispune de către procuror, de regulă prin ordonanță. Însă, în cazul particular al infracțiunilor de audiență, în condițiile legii, procurorul poate dispune această măsură prin declarație orală, consemnată în încheierea de ședință [art. 360 alin. (2) CPP].

| 35. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, depozitarul acțiunii penale este exclusiv procurorul, aceasta însemnând că numai procurorul are posibilitatea (drept și obligație) legală de a pune în mișcare acțiunea penală.

Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera B este corectă.

| 36. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Punerea în mișcare a acțiunii penale este comunicată inculpatului de către organul de urmărire penală, care îl cheamă pentru a îl audia în noua sa calitate [art. 309 alin. (2) CPP]. Referitor la aceasta, reținem că nu interesează atitudinea procesuală anterioară a acuzatului în proces, dacă acesta a înțeles sau nu să dea curs invitațiilor organului de urmărire penală, obligația de asigurare a cadrului exercitării dreptului la apărare de către acuzat subzistând.

În continuare, tot circumscris dreptului la apărare, reținem că, la cerere, organul de urmărire penală eliberează inculpatului o copie a ordonanței prin care a fost dispusă măsura [art. 309 alin. (3) CPP].

În raport de cele arătate, varianta de la litera C este corectă, iar cea de la litera B este eronată.

Varianta de la litera A este, de asemenea, eronată, întrucât în procesul penal actele procurorului nu sunt supuse confirmării procurorului ierarhic superior. În unele situații, strict prevăzute de lege (ex. renunțare la urmărirea penală, rechizitoriu, acord de recunoaștere a vinovăției), legea prevede obligația supunerii verificării de către procurorului ierarhic superior a soluției dispuse.

| 37. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Procedura audierii anticipate este dată în competența exclusivă a judecătorului de drepturi și libertăți (așa cum este firesc, procedeul probatoriu fiind efectuat în cursul urmăririi penale), organ jurisdicțional care va audia persoana vătămată, partea civilă, partea responsabilă civilmente sau martorul cu privire la care există riscul să nu mai poată fi audiat în cursul judecății, în camera de consiliu, cu participarea procurorului și citarea părților și a subiecților procesuali principali. Față de toate acestea, se constată că variantele de răspuns de la literele B și C sunt eronate.

Varianta de la litera A este corectă, putându-se aprecia că, în anumite împrejurări, riscul ca martorul să nu se poată deplasa la instanță în cursul judecății, ca urmare a înrăutățirii inevitabile a afecțiunii medicale de care acesta suferă, se circumscrie condițiilor legale prevăzute de art. 308 alin. (1) CPP.

Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat că *varianta de la litera A este corectă, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 308 alin. (1) CPP, atunci când există riscul ca persoana vătămată, partea civilă, partea responsabilă civilmente sau un martor să nu mai poată fi audiat în cursul judecății, procurorul poate sesiza judecătorul de drepturi și libertăți în vederea audierii anticipate a acestuia. În varianta de răspuns de la litera A se făcea referire la un martor grav bolnav, așa încât exista riscul ca acesta să nu mai poată fi audiat în cursul judecății, fiind pe deplin aplicabile dispozițiile art. 308 alin. (1) CPP.*

| 38. Răspuns: C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Procedura audierii anticipate cunoaște două etape distincte, una de verificare a admisibilității audierii de către judecătorul de drepturi și libertăți, obligatorie, și cea de-a doua în care are loc audierea propriu-zisă, eventuală, incidentă numai dacă judecătorul admite cererea procurorului. În prima etapă, desfășurată în camera de consiliu, fără citarea părților și a subiecților procesuali principali și fără participarea procurorului, judecătorul de drepturi și libertăți va verifica îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, respectiv existența unui risc real ca persoana vătămată, partea civilă, partea responsabilă civilmente sau un martor să nu mai poată fi audiat în cursul judecății. Dacă cererea procurorului de audiere anticipată este fundamentată pe ipoteza prevăzută la art. 308 alin. (4) CPP, judecătorul va verifica dacă îngrijorarea procurorului privind victimizarea secundară a subiectului procesual este sau nu justificată. Așadar, judecătorul nu va verifica în această procedură pertinența, concludența ori utilitatea probei, relevanța audierii subiectului procesual fiind lăsată exclusiv la aprecierea procurorului, ca organ judiciar chemat să asume soluția la finalul urmăririi penale. De reținut este că în această procedură nu poate fi audiat suspectul sau inculpatul (cu toate că în unele situații ar putea fi justificată audierea anticipată și a acestor subiecți procesuali), dar aceasta nu înseamnă că inculpatul nu poate fi ascultat de către judecătorul de drepturi și libertăți în cadrul altor proceduri (de pildă, în procedura soluționării propunerii procurorului de luare a măsurii arestului preventiv).

Față de toate acestea, variantele de răspuns de la literele A și B sunt eronate. Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *stabilirea utilității, pertinenței și concludenței audierii în faza de urmărire penală este dreptul exclusiv (și necenzurabil) al organului de urmărire penală, judecătorului*

de drepturi și libertăți nefiindu-i îngăduit – conform art. 308 CPP – să respingă administrarea anticipată a acestei probe decât pentru neîndeplinirea cerințelor de urgență.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât măsura punerii în mișcare a acțiunii penale se referă la faptele cu relevanță penală care fac obiectul cauzei, și nu încadrarea juridică dată acestora. Așadar, dacă este greșită calificarea în drept a faptelor pentru care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale și trebuie schimbată, procurorul procedează în acest sens. Dacă însă, de pildă, se descoperă că inculpatul a proferat amenințări pentru păstrarea bunului sustras (de schimbării încadrării juridice procurorul va dispune extinderea urmăririi penale și a acțiunii penale.

39. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Din cauza ingerinței grave în dreptul la libertate al persoanei, legiuitorul a prevăzut precis termenele maximale ale măsurilor privative de libertate, atât pentru faza urmăririi penale, cât și pentru fazele care îi urmează în procesul penal. Potrivit art. 236 alin. (4) CPP, durata totală a arestării preventive a inculpatului în cursul urmăririi penale nu poate depăși un termen rezonabil și nu poate fi mai mare de 180 de zile. Astfel, constatăm că varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Dacă în cursul urmăririi penale procurorul constată că au încetat temeiurile care au determinat luarea măsurii preventive ori au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii, dispune revocarea, în cazul măsurilor preventive pe care le poate lua (*i.e.* reținerea, controlul judiciar cu sau fără cauțiune), indiferent ce organ judiciar le-a dispus (organ de cercetare penală, după caz, judecător de drepturi și libertăți), sau sesizează judecătorul de drepturi și libertăți pentru a dispune în consecință, în cazul măsurii arestului preventiv și arestului la domiciliu [art. 242 alin. (4) CPP]. În concluzie, se constată că partajarea competenței funcționale de a dispune asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală se manifestă și în sens negativ, revocarea măsurilor preventive fiind, de asemenea, o competență partajată în cursul urmăririi penale între procuror și judecătorul de drepturi și libertăți. De aceea, varianta de la litera A este greșită.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, reținem că nu pot face obiectul delegării sau comisiei rogatorii actele ori măsurile procesuale [art. 200 alin. (2), art. 201 CPP].

40. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect este al doilea stadiu procesual al urmăririi penale, moment la care procurorul formulează pentru prima oară în cauză acuzații împotriva unei persoane. Persoana care dobândește această calitate are o serie de drepturi și obligații procesuale, printre acestea numărându-se: dreptul de a cunoaște cauza și natura acuzației, dreptul de a da declarații, dreptul a fi asistată ori reprezentată de un avocat, în cazurile expres prevăzute de lege asistența juridică fiind obligatorie și asigurată, obligația de a răspunde chemărilor organelor judiciare, obligația de a se supune măsurilor impuse de către acestea etc.

Referitor la variantele de răspuns, având în vedere că declarația suspectului reprezintă un mijloc eficient de apărare, este evident că, înainte de a se apăra, acuzatul trebuie să cunoască ce i se reproșează. Cu privire la aspectul aducerii la cunoștință a calității de suspect, reținem că această activitate judiciară se desfășoară în mod obligatoriu în prezența unui avocat atunci când legea prevede acest lucru în mod expres, așadar, în cazurile de asistență juridică obligatorie, condiție neîndeplinită în speță.

Prin urmare, varianta de la litera A este singura corectă.

41. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

În activitatea de efectuare a urmăririi penale pot fi întâlnite situații care să justifice măsura schimbării încadrării în drept date faptei cu care au fost sesizate organele de urmărire penală ori necesitatea investigării unor fapte/persoane care nu au fost menționate în sesizarea inițială.

Potrivit dispozițiilor art. 311 CPP, în cazul în care, după începerea urmăririi penale, organul de urmărire penală constată fapte noi, date cu privire la participarea unor alte persoane sau împrejurări care pot duce la schimbarea încadrării juridice a faptei, dispune extinderea urmăririi penale ori schimbarea încadrării juridice.

Având în vedere competența organelor de cercetare penală ale poliției judiciare, reținem că extinderea urmăririi penale *in rem* și schimbarea încadrării juridice sunt măsuri care pot fi dispuse de către aceste organe fără îndeplinirea vreunei alte formalități. Atunci când urmărirea penală se

[illegible] față de o persoană, extinderea urmăririi penale este supusă confirmării procurorului, în acest caz măsura urmând logica efectuării urmăririi penale față de suspect [art. 305 alin. (3) CPP]. Tot astfel, extinderea acțiunii penale este dată în competența procurorului, respectându-se și în acest caz atribuția exclusivă a acestuia de a dispune punerea în mișcare a acțiunii penale.

Așa fiind, se constată că varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată. Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, eronată, față de dispozițiile art. 308 CPP, competența de sesizare a judecătorului de drepturi și libertăți de a efectua audierea anticipată aparținând exclusiv procurorului.

42. Răspuns: C *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Extinderea urmăririi penale reprezintă măsura procesuală prin care cadrul procesual anterior este extins, fie cu privire la fapte noi, fie cu privire la alte persoane, fie atât cu privire la fapte noi, cât și cu privire la alte persoane.

Măsura poate fi dispusă de organele de cercetare penală ori de către procuror, în funcție de natura infracțiunii/infracțiunilor care fac obiectul urmăririi penale. Dacă extinderea urmăririi penale este dispusă în etapa de cercetare a persoanei, existând suspect în cauză, extinderea urmăririi penale dispusă de organele de cercetare penală se supune confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală, în termen de cel mult 3 zile de la data emiterii ordonanței [art. 311 alin. (2) CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *din examinarea celor 3 variante de răspuns, dintre care numai una era cea corectă, rezultă că singura variantă de răspuns corectă era varianta de răspuns de la litera C, celelalte 2 variante de răspuns fiind excluse fie ca urmare a inserării termenului „numai" (varianta de răspuns de la litera A), fie prin referirea la un organ judiciar care nu are o astfel de competență (varianta de răspuns de la litera B).*

43. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Față de cele arătate la întrebarea anterioară, variantele de la literele A și B sunt corecte. Într-adevăr, măsura extinderii urmăririi penale urmează logica instituțiilor începerii și efectuării în continuare a urmăririi penale: măsura organului de cercetare penală de începere a urmăririi penale *in rem* nu este supusă confirmării motivate a procurorului.

Cu privire la varianta de la litera C, care este eronată, reținem că, potrivit art. 311 alin. (3) CPP, organul judiciar care a dispus extinderea urmăririi penale este obligat să îl informeze pe suspect despre faptele noi cu privire la care s-a dispus extinderea. Așadar, dacă în sarcina suspectului sunt reținute noi infracțiuni, aducerea la cunoștință a acestora este obligatorie, fiind în logica reglementării (art. 307 CPP).

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *subiectul se referă la extinderea urmăririi penale, în legătură cu care au fost punctate în barem două răspunsuri ca fiind corecte, respectiv: se poate dispune de către organul de cercetare penală, prin ordonanță, în cursul urmăririi penale efectuate cu privire la faptă (in rem), fără să fie supusă confirmării motivate a procurorului (litera A); atunci când este dispusă de organul de cercetare penală cu privire la o nouă faptă comisă de suspect, este supusă confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală, în termen de cel mult 3 zile de la data emiterii ordonanței de extindere (litera C [litera B – n.n.]). Comisia notează faptul că dispozițiile art. 311 alin. (2) CPP prevăd în mod expres faptul că, atunci când urmărirea penală se efectuează față de o persoană, extinderea dispusă de organul de cercetare penală se supune confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală, în termen de cel mult 3 zile de la data emiterii ordonanței. Soluția legislativă este logică, fiind simetrică și în consens cu începerea urmăririi penale, în cazul căreia legiuitorul a prevăzut, de asemenea, că, atunci când organul de cercetare penală dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de o anumită persoană, despre care există bănuiala rezonabilă că a săvârșit fapta, măsura se supune în termen de 3 zile confirmării procurorului care supraveghează urmărirea penală [art. 305 alin. (3) CPP]. Curtea Constituțională a României, sesizată cu controlul de constituționalitate a dispozițiilor art. 311 CPP, a reținut în cuprinsul Deciziei nr. 49/2017, publicată în M. Of. nr. 324 din 05.05.2017, că după intrarea în vigoare a O.U.G. nr. 18/2016 urmărirea penală in rem și urmărirea penală in personam se pot dispune atât de către procuror, cât și de către organul de cercetare penală, cu mențiunea că, în cazul urmăririi penale in personam dispuse de către organul de cercetare penală,*

măsura trebuie supusă confirmării procurorului în termen de 3 zile. Totodată, extinderea urmăririi penale in rem sau in personam se dispune de către organul de urmărire penală, cu mențiunea că, în cazul unei extinderi in personam (când în cauză există suspect), măsura dispusă de către organul de cercetare penală trebuie supusă, de asemenea, confirmării procurorului în cel mult 3 zile de la data emiterii ordonanței. Prin urmare, dispoziția legală a fost interpretată de către Curtea Constituțională în sensul în care și extinderea cu privire la altă faptă, de către organul de cercetare penală, este supusă confirmării procurorului, dacă urmărirea penală se efectuează in personam (ceea ce rezultă și din enunț).

În același sens, în literatura de specialitate s-a arătat că, „potrivit art. 311 alin. (2) CPP, astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 18/2016, în cazul în care organul de cercetare penală a dispus extinderea urmăririi penale in personam, are obligația procedurală pozitivă să o supună confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală" (M. Udroiu, Procedură penală. Partea specială, Ed. C.H. Beck, București, 2018, p. 73). Tot astfel, s-a arătat că „rezultă, așadar, că este necesară confirmarea procurorului numai în ceea ce privește ordonanța de extindere în cazul în care urmărirea penală se efectuează față de o anumită persoană" (I. Neagu, M. Damaschin, Tratat de procedură penală. Partea specială, ed. a 3-a, Ed. Universul Juridic, 2021, p. 104). Opiniile doctrinare invocate de candidați vizează, mai degrabă, un anume dezacord cu opțiunea legiuitorului, însă nu sunt de natură să conducă la o altă interpretare, textul de lege fiind destul de clar.

Suplimentar, Comisia de soluționare a contestațiilor (INM) a reținut că *argumentul invocat de către unul dintre candidați în sensul că nu s-a specificat dacă în cauză există o urmărire penală in rem sau in personam este esențialmente nejustificat, atâta vreme cât enunțul de la litera B se referă la o faptă nouă comisă de suspect, or, dobândirea acestei calități arată cât se poate de clar că în ipoteza răspunsului de la litera C (B – n.n.) este vorba despre o urmărire penală in personam.*

44. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Extinderea urmăririi penale se dispune de către organul de urmărire penală atunci când constată, ulterior începerii urmăririi penale, fapte noi ori date cu privire la participarea altor persoane. Atunci când urmărirea penală se efectuează față de o persoană, extinderea dispusă de organul de cercetare penală se supune confirmării motivate a procurorului care supraveghează urmărirea penală, în termen de 3 zile de la data emiterii ordonanței.

Așadar, atunci când în cauză a fost atribuită calitatea de suspect, extinderea urmăririi penale dispusă de organul de cercetare penală cu consecința reținerii unor fapte suplimentare în sarcina acestuia este supusă confirmării procurorului. Se va proceda identic atunci când organul de cercetare penală atribuie unor participanți calitatea de suspecți în cauză, prin mecanismul extinderii urmăririi penale.

A contrario, în ipoteza în care extinderea urmăririi penale s-a dispus *in rem*, măsura dispusă de către organele de cercetare penală nu este supusă confirmării procurorului.

Față de cele arătate, varianta de la litera B este corectă.

1.5. Suspendarea urmăririi penale

45. Răspuns: A, C (NB! În prezent, C) ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

În cazurile prevăzute de lege, măsura suspendării urmăririi penale nu este lăsată la aprecierea procurorului, în unele situații și în anumite condiții acesta fiind obligat să dispună în consecință în vederea respectării dreptului la apărare al acuzatului în procesul penal ori în vederea suspendării termenului de prescripție a răspunderii penale [art. 312 alin. (2) CPP raportat la art. 156 alin. (1) CP] sau pentru a da posibilitatea părților să medieze conflictul de drept penal. De menționat este că afecțiunea de care suferă suspectul sau inculpatul trebuie să fie una gravă, care să îl împiedice să ia parte la procesul penal, însă nu trebuie să fie în mod necesar una dintre cele incurabile. În plus față de aceste condiții, pentru a dispune suspendarea urmăririi penale, procurorul trebuie să constate că suspectul sau inculpatul nu ar putea fi audiat la locul unde se află sau prin intermediul videoconferinței ori că audierea lui în acest mod ar aduce atingere drepturilor sale ori bunei desfășurări a urmăririi penale [art. 312 alin. (1') CPP]. Pe durata suspendării urmăririi penale, conform dispozițiilor art. 313 alin. (3) CPP, organele de urmărire penală continuă să efectueze toate actele a căror efectuare nu este temporizată de situația suspectului sau inculpatului, cu respectarea dreptului la apărare al părților și al subiecților procesuali. Rezultă, astfel, că în prezent este corectă doar varianta de răspuns de

la litera C. *De lege lata*, varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât este surprinsă doar ... suspendării, nu și condiția prevăzută la art. 312 alin. (1') CPP.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera C, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut, ... că, *potrivit dispozițiilor art. 313 alin. (3) CPP, organele de urmărire penală continuă să efectueze toate actele a căror îndeplinire nu este împiedicată de situația suspectului sau inculpatului, ... respectarea dreptului la apărare. Efectuarea percheziției la domiciliul inculpatului aflat în stare de ... pe perioada suspendării, nu lezează în vreun fel dreptul la apărare al acestuia, prevăzut ... de textul de lege menționat.*

Soluția este corectă, întrucât, într-adevăr, potrivit dispozițiilor art. 159 alin. (11) CPP, numai în cazul persoanei reținute sau arestate legea impune aducerea la efectuarea percheziției domiciliare ... propriei locuințe, *a contrario*, nu și în cazul suspectului sau inculpatului liber. Legea a avut în ... faptul că aceștia din urmă pot dispune întocmai cum doresc asupra libertății lor de mișcare, ... pot să asiste ori nu la efectuarea percheziției domiciliare, cu alte cuvinte, sunt în situația ... a dispune în mod liber asupra dreptului lor la apărare. Așa fiind, în cazul suspendării urmăririi ... pe perioada desfășurării procedurii medierii, este evident că suspectul sau inculpatul liber ... să dispună de dreptul său la apărare întocmai cum am arătat mai sus, iar în cazul în care ... sau inculpatul se află internat în spital, poate chiar imobilizat la pat, se verifică practic ... negativă prevăzută la art. 159 alin. (15) CPP, persoana în cauză neputând fi, practic, adusă.

46. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Urmărirea penală poate fi suspendată, întreruptă ori terminată, în condițiile legii.

Suspendarea urmăririi penale (art. 312 CPP) poate fi dispusă, în anumite condiții, când se constată (i) printr-o expertiză medico-legală că suspectul sau inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să ia parte la procesul penal, (ii) că există un impediment legal temporar pentru punerea în mișcare a acțiunii penale față de o persoană ori (iii) că a fost declanșată procedura medierii, potrivit legii.

Suspendarea urmăririi penale se dispune numai de către procuror, din oficiu ori la propunerea organului de cercetare penală.

Pe perioada suspendării, organele de urmărire penală continuă să efectueze toate actele a căror îndeplinire nu este împiedicată de situația suspectului sau inculpatului, cu respectarea dreptului la apărare al părților sau al subiecților procesuali [art. 313 alin. (3) CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *în varianta de răspuns de la litera A, Comisia de elaborare a subiectelor a inserat expresia „numai", astfel că această variantă de răspuns nu este corectă, deoarece suspendarea urmăririi penale se dispune atât în cazul „bolii grave" [art. 312 alin. (1) CPP], cât și în cazul în care „există un impediment legal temporar pentru punerea în mișcare a acțiunii penale" [art. 312 alin. (2) CPP]*. Această explicație a Comisiei de soluționare a contestațiilor ... cu anumite rezerve, întrucât nu limitarea „*numai*" este cea care face greșit răspunsul, ... competența de a dispune măsura suspendării.

În continuare, Comisia a stabilit că *nu este întemeiată nici a doua contestație, în care se susține că varianta de răspuns de la litera B ar fi fost cea corectă, deoarece, conform art. 313 alin. (3) CPP, „în timpul cât urmărirea penală este suspendată, organele de cercetare penală continuă să efectueze toate actele a căror îndeplinire nu este împiedicată de situația suspectului sau inculpatului, cu respectarea dreptului la apărare al părților sau subiecților procesuali". Or, se observă că la elaborarea variantei de răspuns de la litera B Comisia de elaborare a subiectelor a inserat expresia „oricărui" act de urmărire penală.*

47. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Pentru respectarea dreptului la apărare al acuzatului, legiuitorul a prevăzut faptul că, în cazul în care se constată, printr-o expertiză medico-legală, că suspectul sau inculpatul suferă de o boală gravă care îl împiedică să ia parte la proces, procurorul dispune suspendarea urmăririi penale. Procurorul dispune în acest sens numai dacă, luând în considerare toate circumstanțele cauzei, apreciază că suspectul sau inculpatul nu ar putea fi audiat la locul unde se află sau prin intermediul videoconferinței ori că audierea lui în acest mod ar aduce atingere drepturilor sale ori bunei desfășurări a urmăririi penale [art. 312 alin. (1') CPP]. Prin măsura suspendării urmăririi penale procurorul amână, *în fapt*, ... efectuarea actelor de urmărire, respectiv efectuarea actelor constitutive ale procesului penal

și soluționarea cauzei (decizia asupra urmăririi). Apreciem în acest sens, întrucât, în timpul cât urmărirea este suspendată, organele de cercetare penală *continuă* să efectueze toate actele a căror îndeplinire nu este împiedicată de situația suspectului sau inculpatului, cu respectarea dreptului la apărare al părților sau subiecților procesuali principali [art. 313 alin. (3) CPP].

Din toate acestea rezultă că varianta de la litera B este cea corectă.

1.6. Clasarea și renunțarea la urmărirea penală

| 48. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Clasarea cauzei și renunțarea la urmărirea penală reprezintă soluții de netrimitere în judecată pe care le poate dispune, în condițiile legii, procurorul care supraveghează sau efectuează urmărirea penală. Diferența dintre cele două soluții este aceea că, spre deosebire de soluția renunțării, care se fundamentează pe o acțiune penală latentă sau activată căreia nu îi lipsesc nici temeiul, nici obiectul, în cazul soluției clasării, fie temeiul acțiunii penale lipsește, fie aceasta nu are obiect. De asemenea, mai reținem soluția clasării fundamentată strict pe aspecte de formă, care poate fi dispusă în cazul plângerii (penale sau prealabile) și denunțului informe (soluție de neurmărire).

Revenind la soluția clasării, care va fi incidentă ori de câte ori este îndeplinită condiția negativă a existenței vreunuia dintre cazurile prevăzute de art. 16 CPP, reținem că aceasta poate fi dispusă, de principiu, numai de către procuror, în cadrul unei competențe funcționale exclusive de soluționare a urmăririi penale. Ordonanța de clasare va fi comunicată persoanelor interesate în genere, de pildă, persoanei care a făcut sesizarea – în cazul sesizărilor externe –, suspectului ori inculpatului – în cazul în care este cunoscut –, oricărei alte persoane care ar putea justifica un interes procesual. Subiecții procesuali cărora li s-a comunicat soluția de clasare dispusă de către procuror pot formula, de regulă, plângere împotriva acesteia la procurorul ierarhic superior procurorului de caz și, ulterior, în cazul unei soluții de respingere a plângerii, la judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței competente să judece cauza în fond.

Ordonanța de netrimitere în judecată va putea conține, alăturat dispoziției de clasare, dispoziții complementare privind, printre altele, cheltuielile judiciare, cuantumul acestora, precum și persoana care le va suporta. Obligația de a suporta cheltuielile judiciare este fundamentată fie pe culpa infracțională, fie pe culpa procesuală, după cum acestea au fost avansate în vederea rezolvării raportului de conflict ori în vederea soluționării/judecării unor cereri în legătură cu ele. În cazul în care soluția procurorului s-a fundamentat pe cazul de împiedicare a acțiunii penale prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. a) CPP (fapta nu există), este evident că nu se poate reține vreo culpă infracțională în sarcina suspectului, astfel că acesta nu va putea fi obligat la plata cheltuielilor [art. 275 alin. (5) raportat la alin. (1) CPP].

Ordonanța procurorului, chiar dacă nu mai poate face obiectul plângerii în condițiile art. 336 și urm. CPP, poate fi infirmată ori revocată, în condițiile art. 335 CPP. Infirmarea soluției va fi dispusă întotdeauna de către procurorul ierarhic superior procurorului de caz, atunci când va constata că nu a existat împrejurarea pe care se întemeia clasarea [art. 335 alin. (1) CPP], iar revocarea va fi dispusă întotdeauna de către procurorul care a dispus soluția în cauză [art. 335 alin. (2) CPP] [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 1381; N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), *op. cit.*, p. 953]. Cu toate acestea, apreciem că opinia trebuie nuanțată, întrucât este adevărat că revocarea va fi dispusă de către procurorul care a dispus soluția în cauză („procurorul revocă ordonanța", în exprimarea legii, art. 335 alin. (2) și (3) CPP], însă la fel de adevărat este că, potrivit principiului unității de direcție, un procuror poate fi înlocuit de un coleg al său, fie că este vorba despre un alt procuror cu funcție de execuție căruia i-a fost repartizat dosarul, fie că este vorba chiar despre conducătorul unității care înțelege să asume o funcție de execuție raportat la respectivul dosar, cu toate consecințele care decurg din aceasta (în respectiva cauză criticile de nelegalitate ori netemeinicie aduse actelor efectuate de către conducătorul parchetului în calitatea sa de „procuror de caz" urmând a fi analizate de către conducătorul parchetului ierarhic superior).

Pentru aceste motive, se constată că singurul răspuns corect este cel de la litera A.

| 49. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Așa cum am arătat mai sus, clasarea, ca soluție *de netrimitere în judecată*, se dispune numai în prezența cazurilor prevăzute la art. 16 alin. (1). Ca soluție *de neurmărire*, clasarea este dispusă, de regulă, atunci când condițiile de fond și de formă esențiale ale sesizării lipsesc. Așadar, varianta de răspuns de la litera A este eronată, clasarea nefiind dispusă exclusiv atunci când se constată unul dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) CPP.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât se referă la soluția renunțării la urmărirea penală, și nu la soluția clasării. Pentru condițiile de dispunere a renunțării la urmărirea penală, trimitem la art. 7 alin. (2) și art. 318 CPP.

Ordonanța de clasare poate conține dispoziții complementare, referitoare la măsurile procesuale dispuse în cursul urmăririi penale. În cazul în care au fost dispuse măsuri preventive în cursul urmăririi penale, măsuri care se află în ființă la momentul soluționării cauzei, procurorul va constata, consecutiv dispunerii clasării cauzei, încetarea de drept a măsurii preventive [art. 315 alin. (4), art. 241 alin. (1) lit. b) CPP].

| 50. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Potrivit art. 328 alin. (3) CPP, procurorul întocmește un singur rechizitoriu chiar dacă lucrările urmăririi penale privesc mai multe fapte ori mai mulți suspecți și inculpați și chiar dacă se dau acestora rezolvări diferite. Așadar, alăturat soluției de trimitere în judecată dispuse prin rechizitoriu, procurorul va dispune clasarea sau renunțarea la urmărirea penală, atunci când s-a efectuat urmărirea penală și cu privire la alte fapte ori alte persoane care justifică aceste soluții.

Faptul că soluția de clasare a fost dispusă de către procuror prin rechizitoriu, și nu prin ordonanță, nu este de natură a sustrage dreptul la plângere al persoanelor interesate. Referitor la aceasta, este de reținut faptul că procurorul ierarhic superior verifică legalitatea și temeinicia soluției de trimitere în judecată, nu și a soluțiilor de netrimitere în judecată. Așadar, prin menționarea verificării rechizitoriului procurorul ierarhic superior nu respinge implicit orice critică s-ar face referitor la soluția de netrimitere în judecată. Așadar, împotriva soluției de clasare dispuse de către procuror, orice persoană interesată poate formula plângere la procurorul ierarhic superior al procurorului de caz (prim-procurorul parchetului, procurorul general, procurorul-șef secție sau, după caz, procurorul ierarhic superior al acestora) și, în cazul respingerii plângerii, la judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță.

În fine, mai reținem că, atunci când în etapa soluționării cauzei de către procuror se constată necesitatea luării unei măsuri preventive, procurorul poate propune judecătorului de cameră preliminară luarea măsurii preventive (art. 330 CPP).

În consecință, varianta de la litera B este singura corectă.

| 51. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Măsurile asigurătorii, după cum sugerează denumirea lor, au rolul de a asigura executarea dispozițiilor penale (*i.e.* confiscarea, amenda), civile (*i.e.* despăgubirile civile, cheltuielile judiciare făcute de părți) ori administrative (cheltuielile judiciare avansate de către stat) și pot fi dispuse în tot cursul procesului penal, din oficiu sau la cerere. Odată luate de către procuror în cursul urmăririi penale, prin ordonanța de clasare se va dispune și asupra acestora, în sensul ridicării ori menținerii lor, fiind indiferent dacă măsurile procesuale au fost dispuse din oficiu ori la cerere [art. 315 alin. (2) lit. a) CPP]. Menținerea măsurilor asigurătorii va putea fi dispusă de către procuror numai atunci când au fost luate în considerarea executării măsurii confiscării speciale, a cheltuielilor judiciare ori a despăgubirilor civile. În acest din urmă caz, măsura asigurătorie se va menține indiferent dacă persoana vătămată este majoră ori minoră, pentru un termen de cel mult 30 de zile de la comunicarea soluției, după care vor înceta de drept dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fața instanței civile.

Pentru aceste motive, răspunsul corect este cel de la litera C.

| 52. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Așa cum am arătat anterior, prin ordonanța de clasare procurorul se va pronunța și asupra măsurilor asigurătorii luate, în sensul ridicării ori menținerii lor. În ipoteza enunțului, procurorul va dispune în mod obligatoriu ridicarea măsurii asigurătorii luate în vederea reparării pagubei produse, întrucât instituția împăcării *stinge acțiunea civilă* [art. 159 alin. (2) CP]. Așa fiind, varianta de la litera B este corectă.

Varianta de la litera A este, de asemenea, corectă, întrucât inculpatul are dreptul să ceară continuarea urmăririi penale în cazul clasării cauzei numai dacă aceasta a fost dispusă ca urmare a constatării că a intervenit amnistia, prescripția răspunderii penale, retragerea plângerii prealabile sau

a existenței unei cauze de nepedepsire. Așadar, având în vedere că instituția împăcării presupune un act bilateral, între persoana vătămată și făptuitor, se constată că în mod logic dispozițiile legale nu permit continuarea procesului penal la cererea suspectului sau inculpatului în acest caz.

Cu privire la varianta de la litera C, care este eronată, reținem că, în caz de clasare, achitare ori încetare a procesului penal, nu poate fi impus suspectului/inculpatului să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității, întrucât în cazul acestor soluții se reține lipsa de temei, respectiv de obiect al acțiunii penale.

53. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Față de cele arătate anterior, varianta de la litera B este corectă, procurorul dispunând asupra măsurilor asigurătorii prin ordonanța de clasare a cauzei [art. 315 alin. (2) lit. a) CPP]. Varianta de la litera A este eronată, întrucât se referă la o altă soluție de netrimitere în judecată decât cea menționată în enunțul întrebării. Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât măsurile preventive încetează de drept la dispunerea unei soluții de netrimitere în judecată [art. 241 alin. (1) lit. b) CPP].

54. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Clasarea este soluția prin care procurorul stinge acțiunea penală și întrerupe urmărirea penală, implicit procesul penal. Soluția poate fi dispusă, de regulă, numai de către procuror, prin ordonanță [art. 314 alin. (1) lit. a) CPP], iar atunci când în cauză procurorul dispune atât trimiterea în judecată, cât și soluția clasării, prin rechizitoriu [art. 328 alin. (3) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, varianta de la litera B este corectă.

55. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Am arătat anterior că, de regulă, numai procurorul poate dispune soluția clasării. Într-adevăr, atunci când se constată, în cursul urmăririi penale, că acțiunea penală este lipsită de temei ori de obiectul său, procurorul dispune, prin ordonanță sau, după distincțiile arătate mai sus, prin rechizitoriu, clasarea cauzei. Prin excepție, soluția clasării poate fi dispusă și de către judecătorul de cameră preliminară, în contextul judiciar presupus de solicitarea procurorului de confirmare a soluției de renunțare la urmărirea penală [art. 318 alin. (15) lit. b) CPP].

Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera B este corectă.

56. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Soluția clasării produce în mod natural efecte asupra măsurilor procesuale dispuse în cauză. Aceasta pe bună dreptate, întrucât, acțiunea penală fiind stinsă, măsurile procesuale dispuse în vederea bunei administrări a justiției sunt lipsite de obiect. Prin urmare, măsurile preventive vor înceta în ipoteza dispunerii unei soluții de clasare, chiar nedefinitivă [art. 315 alin. (4), art. 241 alin. (1) lit. b) CPP].

Tot astfel, soluția clasării ocazionează o reevaluare din partea procurorului cu privire la oportunitatea măsurilor asigurătorii, pornind de la temeiul soluției acestea putând fi ridicate ori menținute [art. 315 alin. (2) lit. a) CPP].

Ordonanța de clasare se comunică în copie persoanei care a făcut sesizarea, suspectului, inculpatului sau, după caz, altor persoane interesate [art. 316 alin. (1) CPP].

Având în vedere toate acestea, variantele de la literele A și B sunt ambele corecte.

57. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

În cursul urmăririi penale, procurorul (niciodată organul de cercetare penală) stinge acțiunea penală prin dispunerea unei soluții de netrimitere în judecată, clasarea ori renunțarea la urmărirea penală.

Soluția clasării este supusă plângerii la procurorul ierarhic superior procurorului care a dispus soluția și, ulterior și eventual, judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanței competente. Soluția renunțării la urmărirea penală este supusă confirmării, din oficiu și în cascadă, procurorului ierarhic superior procurorului care a dispus soluția și judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanței competente.

Soluțiile de netrimitere în judecată pot fi revocate ori infirmate, în condițiile legii. De pildă, revocarea clasării va fi dispusă atunci când au apărut fapte sau împrejurări noi din care rezultă că a dispărut împrejurarea pe care se întemeia clasarea [art. 335 alin. (2) CPP].

În consecință, variantele de la literele B și C sunt corecte.

58. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Așa cum am arătat mai sus, împotriva ordonanței de clasare orice persoană interesată poate face plângere, competența de soluționare a acesteia revenindu-i prim-procurorului parchetului, procurorului general, procurorului-șef secție sau, după caz, procurorului ierarhic superior al acestora. Competența va fi stabilită în funcție de poziția ocupată de către procurorul de caz și de parchetul din cadrul căruia acesta face parte. Astfel, atunci când soluția clasării este dispusă de un procuror care ocupă o funcție de execuție în cadrul:

– *parchetului de pe lângă judecătorie*, competența de soluționare a plângerii revine prim-procurorului parchetului de pe lângă judecătorie;

– *parchetului de pe lângă tribunal*, competența revine prim-procurorului parchetului de pe lângă tribunal;

– *parchetului de pe lângă curtea de apel*, competența revine procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel;

– *Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* (inclusiv Direcția Națională Anticorupție și Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism), competența revine procurorului-șef secție din cadrul acestor structuri de parchet.

Când soluția clasării a fost dispusă de unul dintre procurorii care au competența să soluționeze plângerile îndreptate împotriva soluției de clasare, competența de soluționare a plângerii formulate împotriva soluției dispuse de acesta revine procurorului ierarhic superior, ierarhia fiind următoarea:

– prim-procuror al parchetului de pe lângă judecătorie – prim-procuror al parchetului de pe lângă tribunal – procuror general al parchetului de pe lângă curtea de apel – procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

– procuror-șef secție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiția.

Potrivit art. 319 alin. (1) CPP, în caz de clasare ca urmare a constatării că a intervenit amnistia, prescripția răspunderii penale, retragerea plângerii prealabile sau a existenței unei cauze de nepedepsire, suspectul sau inculpatul poate cere continuarea urmăririi penale.

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt corecte.

59. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Termenul formulării plângerii împotriva soluției de clasare este de 20 de zile și curge de la comunicarea ordonanței [art. 339 alin. (4) CPP]. Termenul de 20 de zile este un termen procedural, care se calculează pe unități libere de timp [art. 269 alin. (2) CPP]. Pornind de la datele enunțului, prima unitate liberă a termenului este 01.07.2020 (miercuri), intervalul 02-21.07.2020 reprezintă cele 20 de zile ale termenului, iar ultima unitate liberă a termenului este 22.07.2020 (miercuri). Așa fiind, suspectul și persoana vătămată pot face plângere împotriva soluției de clasare oricând până la data de 22.07.2020, inclusiv. Față de cele arătate, inclusiv în cadrul explicațiilor întrebării anterioare, variantele de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât judecătorul de cameră preliminară are posibilitatea legală să dispună începerea judecății în procedura plângerii împotriva soluției clasării numai cu privire la persoanele și faptele pentru care procurorul a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale. Dacă nu a fost dispusă în cursul urmăririi penale această măsură, atunci soluțiile pe care judecătorul le poate pronunța sunt cele prevăzute la art. 341 alin. (6) CPP.

60. Răspuns: B, C (doar B, după admiterea contestației) *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Așa cum am arătat anterior, termenul de 20 de zile prevăzut la art. 339 alin. (4) CPP este un termen procedural, calculat pe unități libere de timp și care curge de la data comunicării ordonanței titularului dreptului de a formula plângere. Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera B este corectă.

61. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Desființarea totală sau parțială a unui înscris, reglementată în art. 25 alin. (3) CPP, reprezintă o modalitate fie de reparare în natură a prejudiciului cauzat prin infracțiuni de rezultat (când desființarea unui înscris constituie o măsură de restabilire a situației anterioare săvârșirii infracțiunii), fie de înlăturare a stării de pericol ce ar deriva din menținerea în circuitul civil a unor înscrisuri necorespunzătoare

adevărului, caracteristică infracțiunilor de fals (ICCJ, Secția penală, decizia nr. 37/A/2017). Pentru opinia *la răspundere civilă a unei persoane*, deoarece *desființarea unui înscris este greu de conciliat cu ideea de tragere la răspundere civilă a unei persoane, deoarece desființarea unui înscris nu dă naștere unei obligații între două sau mai multe subiecte de drept, întrucât desființarea unui înscris nu poate fi calificată ca o prestație la care este ținut autorul faptei ilicite față de persoana prejudiciată, iar aceasta din urmă nu dispune de o prerogativă în temeiul căreia să poată opta între desființare și menținerea efectelor înscrisului*, a se vedea I. Kuglay, L. Toma-Dăuceanu, A.R. Trandafir, *Desființarea înscrisurilor și anularea actelor juridice în procesul penal*, în Revista română de drept privat nr. 4/2018.

Atât atunci când reprezintă o formă specială de restabilire a situației anterioare, cât și atunci când desființarea totală sau parțială a înscrisului este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru circuitul civil, măsura va fi dispusă de către instanța de judecată și în lipsa unei constituiri de parte civilă.

Așa fiind, starea de pericol generată de existența documentelor falsificate fiind una actuală, chiar în contextul trecerii unei perioade considerabile de timp (termenul prescripției răspunderii penale împlinindu-se), procurorul va propune judecătorului de cameră preliminară de la instanța competentă să judece cauza în primă instanță desființarea parțială a înscrisului (mențiunile inserate).

Rezultă că singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera C.

62. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Renunțarea la urmărirea penală poate fi dispusă de către procuror numai ca o soluție de netrimitere în judecată (ceea ce implică cel puțin măsura începerii urmăririi penale *in rem*), niciodată ca o soluție de neurmărire. Așa fiind, renunțarea la urmărirea penală va putea fi dispusă numai dacă s-a început urmărirea penală *in rem*, chiar dacă s-a dispus sau nu continuarea urmăririi penale cu privire la suspect sau chiar dacă s-a pus sau nu în mișcare acțiunea penală.

Renunțarea la urmărirea penală poate fi dispusă în tot cursul urmăririi penale, indiferent de stadiul procesual. Soluția renunțării la urmărirea penală va fi legal dispusă, chiar dacă autorul infracțiunii nu este cunoscut, dacă fapta *in concreto* nu îndeplinește condiția interesului public care să justifice urmărirea acesteia. Soluția dispusă de către procuror este supusă verificării sub aspectul temeiniciei și legalității de către procurorul ierarhic superior procurorului de caz (în cazul procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de către procurorul-șef de secție) și este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară. Așa fiind, față de împrejurarea că soluția renunțării la urmărirea penală este supusă *ex officio* controlului obligatoriu, partea interesată nu va mai putea formula plângere împotriva acestei soluții, întrucât un asemenea demers ar fi lipsit de eficiență. Acesta este motivul pentru care dispozițiile art. 339 alin. (4) și art. 340 alin. (1) CPP au fost modificate în sensul înlăturării soluției renunțării la urmărirea penală dintre acelea care pot face obiectul plângerii. Rezultă din cele expuse că atât varianta de la litera A, cât și cea de la litera C sunt corecte, cea de la litera B fiind eronată.

La fel a apreciat și Comisia de soluționare a contestațiilor, în motivarea soluției de respingere arătându-se că, *prin O.U.G. nr. 18/2016, dispozițiile art. 339 alin. (4) și cele ale art. 340 alin. (1) CPP au fost modificate, astfel că plângerea adresată procurorului ierarhic superior sau instanței vizează exclusiv soluția de clasare dată de procuror, iar nu și pe cea de renunțare la urmărirea penală. Această ultimă soluție nu mai poate fi atacată separat de persoanele interesate, printre care și suspectul, deoarece, urmare a modificărilor aduse dispozițiilor art. 318 CPP prin aceeași O.U.G. nr. 18/2016, ordonanța de renunțare la urmărirea penală este supusă controlului ierarhic sub aspectul legalității și temeiniciei, după care este supusă confirmării, în termen de 10 zile de la data la care a fost emisă, judecătorului de cameră preliminară competent [art. 318 alin. (10)-(16) CPP]. Potrivit dispozițiilor alin. (16), încheierea prin care judecătorul verifică legalitatea și temeinicia soluției de renunțare la urmărirea penală și pronunță una dintre soluțiile menționate la alin. (15) este definitivă, prin urmare, nici aceasta nu poate fi atacată de către suspect.*

63. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Enunțul acestei întrebări pune în evidență un caz în care nu există un remediu eficient pentru o situație punctuală de încălcare a legii. În acest sens, reținem că, potrivit art. 318 alin. (14) CPP, judecătorul de cameră preliminară hotărăște prin încheiere motivată, în camera de consiliu, cu citarea persoanei care a făcut sesizarea, a părților, suspectului, persoanei vătămate și a altor persoane

interesate, precum și cu participarea obligatorie a procurorului. Față de caracterul definitiv al încheierii pronunțate [art. 318 alin. (16) teza I CPP], pentru ipoteza în care judecătorul de cameră preliminară omite să citeze vreuna dintre aceste persoane ori dacă procedura de citare este viciată, legea nu prevede vreun remediu, atât apelul, cât și contestația fiind inadmisibile.

Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât această situație nu se circumscrie cazurilor în care poate fi dispusă redeschiderea urmăririi penale, prevăzute la art. 335 CPP.

64. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Am arătat anterior că renunțarea la urmărirea penală reprezintă o soluție de netrimitere în judecată (niciodată de neurmărire), astfel că nu poate fi dispusă decât dacă s-a dispus începerea urmăririi penale. Aceasta este singura condiție impusă de lege raportată la stadiul procesual al cauzei, soluția putând fi dispusă și *in rem*. Dispozițiile legale sugerează acest lucru, întrucât, numai atunci când autorul faptei este cunoscut, la aprecierea interesului public vor fi avute în vedere și circumstanțele personale ale acestuia [art. 318 alin. (3) CPP], *a contrario*, soluția putând fi dispusă și prin raportare la elementele care derivă din săvârșirea faptei.

Această soluție poate fi dispusă în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani și numai dacă infracțiunea nu a avut ca urmare moartea victimei [art. 318 alin. (1) și (5) CPP].

Față de cele arătate, variantele de la literele B și C sunt corecte.

65. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Renunțarea la urmărirea penală poate fi dispusă față de autor necunoscut, suspect sau inculpat, minor sau major, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani [art. 318 alin. (1) și (3) CPP], dacă nu au avut ca urmare moartea victimei [art. 318 alin. (5) CPP].

Rezultă, astfel, că este corectă numai varianta de răspuns de la litera C.

66. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Renunțarea la urmărirea penală poate fi dispusă pur și simplu sau sub condiția îndeplinirii unei/unor obligații. În acest sens, procurorul poate dispune, în urma consultării suspectului sau inculpatului, să repare paguba produsă persoanei vătămate, într-un termen care nu poate fi mai mare de 6 luni sau, pentru obligațiile asumate prin acord de mediere, mai mare de 9 luni. Așa fiind, se constată că varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este eronată atât sub aspectul competenței organului de jurisdicție care se pronunță asupra soluției de renunțare la urmărirea penală, cât și sub aspectul posibilității acestuia de a înlătura una sau mai multe obligații impuse.

În fine, varianta de la litera C este corectă față de dispozițiile art. 335 alin. (3) raportat la art. 318 alin. (9) CPP.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 318 alin. (3) [alin. (6) în prezent – n.n.] CPP, procurorul, dacă renunță la urmărirea penală, poate dispune, după consultarea suspectului sau a inculpatului, ca acesta să îndeplinească, printre alte obligații, și pe aceea de a repara paguba. Rezultă că norma de procedură se referă atât la suspect, cât și la inculpat.*

67. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Renunțarea la urmărirea penală poate fi dispusă atât *in rem*, cât și *in personam*. Concluzia rezultă din interpretarea art. 318 alin. (3) CPP, care extinde, în cazul în care autorul faptei este cunoscut, sfera elementelor pe care trebuie să le aibă în vedere procurorul la dispunerea soluției. Așadar, când autorul faptei nu este cunoscut, rezultă că renunțarea la urmărirea penală va putea fi dispusă în baza elementelor referitoare la faptă [art. 318 alin. (4) CPP]. În aceste condiții, dacă renunțarea la urmărirea penală poate fi dispusă și exclusiv cu privire la faptă, în stadiul procesual al investigării faptei, este evident că varianta de răspuns de la litera A este eronată.

Ordonanța prin care procurorul dispune renunțarea la urmărirea penală este supusă verificării sub aspectul legalității și temeiniciei de către procurorul ierarhic superior [art. 318 alin. (10) CPP]. Varianta de răspuns de la litera B este corectă, însă cu următoarea precizare: competența de verificare sub aspectul temeiniciei și legalității soluției de renunțare la urmărirea penală *revine prim-procurorului*

parchetului numai în cazul în care procurorul care a dispus soluţia funcţionează la un parchet de pe lângă judecătorie sau la un parchet de pe lângă tribunal.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, faţă de dispoziţiile art. 318 alin. (16) CPP.

68. Răspuns: A *(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)*

Renunţarea la urmărirea penală este dispusă de către procuror atunci când se constată că, raportat la circumstanţele cauzei şi la persoana făptuitorului (dacă este cunoscut), nu există un interes public în urmărirea faptei [art. 318 alin. (1) CPP]. Soluţia dispusă de procuror este supusă verificării procurorului ierarhic superior şi, ulterior, confirmării judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanţei competente să judece cauza în fond [art. 318 alin. (12) CPP]. Soluţia este verificată *ex officio* de către judecător, astfel că împotriva acestei soluţii nu se va putea formula plângere. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este greşită.

Raportat la datele enunţului, se constată că soluţia de renunţare la urmărirea penală dispusă de procurorul din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie vizează o faptă comisă de către un notar, calitate specială care atrage competenţa curţii de apel [art. 38 alin. (1) lit. d) CPP]. În aceste condiţii, soluţia va fi supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară din cadrul curţii de apel, ceea ce înseamnă că varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera C nu este corectă, întrucât renunţarea la urmărirea penală este revocată atunci când suspectul sau inculpatul nu şi-a îndeplinit, cu rea-credinţă, obligaţiile stabilite [art. 318 alin. (9) şi art. 335 alin. (3) CPP].

69. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Mecanismul de verificare a soluţiei renunţării la urmărirea penală este următorul: *(i)* într-o primă etapă, soluţia procurorului este supusă confirmării procurorului ierarhic superior; în ipoteza în care soluţia este confirmată, ca orice soluţie de stingere a acţiunii penale, renunţarea la urmărirea penală va fi comunicată persoanelor interesate [art. 318 alin. (12) CPP]; *(ii)* în etapa a doua, soluţia renunţării la urmărirea penală este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanţei competente să judece cauza în fond; soluţia va fi verificată pe baza lucrărilor şi a materialului din dosarul de urmărire penală şi a înscrisurilor noi prezentate.

Soluţiile pe care le pronunţă judecătorul de cameră preliminară pot fi numai două: de admitere ori de respingere a cererii de confirmare a soluţiei. Respingerea cererii va fi urmată de desfiinţarea soluţiei de renunţare la urmărirea penală şi de trimiterea cauzei la procuror pentru a începe sau a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mişcare acţiunea penală [art. 318 alin. (15) lit. a) CPP]. Judecătorul de cameră preliminară va respinge cererea şi va înlocui soluţia de renunţare la urmărirea penală cu soluţia clasării atunci când va constata un impediment la punerea în mişcare ori exercitarea acţiunii penale [art. 318 alin. (15) lit. b) CPP].

Constatăm, astfel, că sunt corecte variantele de răspuns de la literele B şi C.

70. Răspuns: C *(admitere INM şi în magistratură, 2016)*

Cererea procurorului de confirmare a renunţării la urmărirea penală va fi soluţionată de către judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanţei căreia i-ar reveni, potrivit legii, competenţa de a judeca în primă instanţă cauza [art. 318 alin. (12) CPP]. În baza materialului din dosarul de urmărire penală şi a înscrisurilor noi prezentate, prin una dintre cele două soluţii posibile: admiterea sau respingerea cererii [art. 318 alin. (15) CPP]. Judecătorul de cameră preliminară va dispune respingerea cererii de confirmare, cu consecinţa desfiinţării soluţiei de renunţare la urmărirea penală şi dispunerii soluţiei clasării, când constată că, de fapt, există un impediment prevăzut de dispoziţiile art. 16 alin. (1) CPP de punere în mişcare ori de exercitare a acţiunii penale.

Din cele expuse rezultă că răspunsul corect este cel de la litera C.

71. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Tot referitor la soluţiile pe care le poate pronunţa judecătorul de cameră preliminară în contextul judiciar reglementat de art. 318 CPP, reţinem că soluţia admiterii solicitării nu poate fi urmată decât de confirmarea soluţiei de renunţare la urmărirea penală, în timp soluţia de respingere a solicitării poate fi urmată fie de desfiinţarea soluţiei şi trimiterea cauzei la procuror în vederea continuării urmăririi penale, fie de dispunerea soluţiei clasării [art. 318 alin. (15) CPP]. Aceasta înseamnă că judecătorul de cameră preliminară nu va avea în niciun caz posibilitatea să dispună începerea judecăţii, dacă

consideră, contrar procurorului, că există interes public în realizarea obiectului acţiunii penale. Faţă de cele arătate, varianta de la litera A este corectă.

În cazul particular al soluţiei de respingere a solicitării procurorului, o nouă renunţare nu mai poate fi dispusă, indiferent de motivul invocat [art. 318 alin. (16) CPP]. Legea nu face însă nicio referire la ipoteza în care judecătorul de cameră preliminară confirmă soluţia de renunţare la urmărirea penală. În acest caz, de pildă, pentru motivele menţionate la art. 335 alin. (3) CPP, poate fi dispusă redeschiderea urmăririi penale. Aşadar, varianta de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât şedinţa de cameră de consiliu în cadrul căreia judecătorul de cameră preliminară soluţionează solicitarea procurorului de confirmare a renunţării la urmărirea penală este contradictorie, fără a interesa dacă, într-un caz concret, nu există divergenţe între părţile procesuale (acuzare şi apărare).

72. Răspuns: A, C *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Renunţarea la urmărirea penală va fi dispusă prin ordonanţă, când procurorul nu dispune trimiterea în judecată pentru nicio infracţiune şi niciun inculpat, sau prin rechizitoriu, atunci când în cauză se dau rezolvări diferite, alăturat trimiterii în judecată fiind dispusă, pentru o altă faptă ori un alt suspect/inculpat, renunţarea la urmărirea penală. Împrejurarea că prin acelaşi rechizitoriu procurorul a dispus atât trimiterea în judecată, cât şi netrimiterea în judecată trebuie echivalată cu o disjungere *de facto* a cauzelor, generată de procedurile diferite care succed acestor soluţii.

Aşadar, soluţia de renunţare la urmărirea penală va fi supusă *verificării temeiniciei şi legalităţii* de către procurorul ierarhic superior, într-o procedură *distinctă* de verificarea la care se referă art. 328 alin. (1) CPP, iar apoi supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară. Încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară soluţionează cererea de confirmare formulată de către procuror este definitivă. Mai reţinem că, din perspectiva competenţei organelor de jurisdicţie, competenţa instanţei sesizate cu rechizitoriu poate fi diferită de cea a instanţei unde funcţionează judecătorul de cameră preliminară chemat să dispună în procedura confirmării renunţării la urmărirea penală. De pildă, în cazul în care procurorul din cadrul parchetului de pe lângă curtea de apel dispune, prin acelaşi rechizitoriu, trimiterea în judecată a unui notar şi renunţarea la urmărirea penală faţă de un angajat al biroului notarial, competenţa să judece cauza în primă instanţă raportată la soluţia de trimitere în judecată revine curţii de apel, în timp ce, raportat la lipsa vreunei calităţi speciale a angajatului biroului notarial şi la soluţia de renunţare la urmărirea penală, competenţa revine instanţei inferioare.

Potrivit art. 318 alin. (7) CPP, renunţarea la urmărirea penală poate presupune îndeplinirea unor obligaţii din partea suspectului sau inculpatului, în termen de 6 luni, respectiv 9 luni, care curge de la comunicarea ordonanţei [art. 318 alin. (7) CPP].

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a arătat că *variantele de răspuns de la literele A şi C sunt corecte: În cazul renunţării la urmărirea penală, soluţia poate fi dispusă şi prin rechizitoriu, conform art. 328 alin. (3) CPC, pentru unul/unii inculpaţi, iar termenul stabilit de procuror în care trebuie să îndeplinească obligaţiile impuse curge de la data la care i-a fost comunicată ordonanţa, nu de la data confirmării renunţării la urmărirea penală, potrivit art. 318 alin. (7) CPP.*

Varianta de răspuns de la litera B nu poate fi corectă, deoarece, potrivit art. 318 alin. (16) CPP, încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară se pronunţă asupra soluţiei de renunţare la urmărirea penală dispusă de procuror este definitivă.

73. Răspuns: B *(admitere INM şi în magistratură, 2021)*

Potrivit art. 318 alin. (15) CPP, judecătorul de cameră preliminară sesizat de către procuror cu cererea de confirmare a soluţiei de renunţare la urmărirea penală poate pronunţa două categorii de soluţii: admiterea ori respingerea solicitării.

În caz de admitere a cererii, judecătorul de cameră preliminară confirmă renunţarea la urmărirea penală dispusă de către procuror. Când judecătorul respinge solicitarea, va dispune fie *(i)* desfiinţarea soluţiei de renunţare la urmărirea penală şi trimiterea cauzei la procuror pentru a începe sau a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mişcare acţiunea penală şi a completa urmărirea penală, fie *(ii)* desfiinţarea soluţiei de renunţare la urmărirea penală şi clasarea. Aşa fiind, chiar în contextul în care acţiunea penală a fost pusă în mişcare anterior dispunerii renunţării la urmărirea penală, în procedura de confirmare a acestei soluţii nu poate fi dispusă începerea judecăţii. În

aceste situații, judecătorul de cameră preliminară se exprimă judiciar întotdeauna printr-o încheiere definitivă [art. 318 alin. (16) CPP].

Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera B este corectă, iar cea de la litera A este eronată.

Tot eronată este și varianta de la litera C, întrucât, potrivit art. 406 alin. (1) CPP, obligația redactării integrale a hotărârii la momentul pronunțării există numai în cazul pronunțării unei soluții dintre cele prevăzute la art. 396 și art. 397 CPP.

Comisia de soluționare a contestațiilor *a apreciat contestația ca fiind neîntemeiată. Ipoteza avută în vedere în enunțul grilei este aceea că în cadrul procedurii de confirmare a ordonanței de renunțare la urmărirea penală dispusă cu privire la o infracțiune de lovire sau alte violențe, sancționată de lege cu pedeapsa închisorii de la 6 luni la 5 ani sau amendă, persoana vătămată solicită judecătorului de cameră preliminară desființarea soluției de renunțare și începerea judecății, având în vedere că a suferit leziuni traumatice evaluate la 35-40 de zile de îngrijiri medicale. Comisia observă că, potrivit dispozițiilor art. 318 alin. (15) CPP, una dintre soluțiile pe care le poate dispune judecătorul de cameră preliminară, investit cu confirmarea ordonanței de renunțare la urmărirea penală, este și aceea a desființării soluției de renunțare la urmărirea penală și a clasării cauzei. Pentru soluția de clasare pe care o dispune judecătorul de cameră preliminară nu există obligația redactării încheierii la momentul pronunțării, o atare obligație nefiind prevăzută de lege. În urma modificării normelor procesuale penale prin Legea nr. 130/2021 s-a prevăzut obligația de redactare a hotărârii la momentul pronunțării numai în cazul în care instanța de judecată pronunță una dintre soluțiile prevăzute de art. 396 și art. 397 CPP, prin care se rezolvă acțiunea penală și, respectiv, civilă, fiind vorba despre hotărârile prin care se pronunță condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal, precum și despre hotărârile prin care instanța rezolvă acțiunea civilă. Cum o astfel de prevedere nu există și în cazul soluțiilor de clasare, pe care le poate dispune judecătorul de cameră preliminară, răspunsul de la litera C din grilă nu poate fi considerat corect.*

74. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Cu privire la varianta de la litera A, care este greșită, reținem că, potrivit art. 298 alin. (2) CPP, după constatarea infracțiunii flagrante, organul de urmărire penală cheamă persoana vătămată și, dacă aceasta declară că face plângere prealabilă, începe urmărirea penală. *A contrario*, în lipsa plângerii prealabile nu este posibilă începerea urmăririi penale. Cu toate acestea, condiția de procedibilitate a formulării plângerii prealabile ar trebui raportată la un moment ulterior, *i.e.* cel al efectuării în continuare a urmăririi penale față de suspect, ulterior cercetării faptei și stabilirii pe bază de probe a încadrării juridice date acesteia. Această soluție de principiu ar răspunde imperativului administrării probelor exclusiv în cursul procesului penal (ulterior începerii urmăririi penale *in rem*) în acele cauze în care persoana vătămată nu înțelege să formuleze plângere prealabilă imediat (unele momente operative pot fi pierdute).

Varianta de la litera B este corectă, fiind o reproducere a dispozițiilor art. 318 alin. (1) CPP.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât soluția clasării poate fi privită atât ca o soluție de neurmărire penală, adică o soluție care este dispusă anterior începerii urmăririi penale [art. 315 alin. (1) lit. a) CPP], cât și ca o soluție de netrimitere în judecată [art. 315 alin. (1) lit. b) CPP]. Prima variantă are ca premisă imposibilitatea începerii urmăririi penale, întrucât nu sunt întrunite condițiile de fond și de formă esențiale ale sesizării, soluția clasării impunându-se cu necesitate.

75. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Dreptul suspectului sau inculpatului de a solicita continuarea urmăririi penale poate fi exercitat numai dacă față de acesta s-a dispus o soluție de clasare ca urmare intervenirii amnistiei, prescripției răspunderii penale, retragerii plângerii prealabile sau a existenței unei cauze de nepedepsire [art. 319 alin. (1) CPP].

Așadar, pentru ca dreptul la contraacțiune să existe în acest context, soluția clasării trebuie fundamentată, de regulă, pe o cauză de împiedicare care lasă fără obiectul său acțiunea penală și care este incident, de regulă, *independent* de poziția suspectului sau inculpatului. Astfel, cu trimitere la varianta de răspuns de la litera A, dacă în cazul retragerii plângerii prealabile această condiție este îndeplinită, persoana vătămată având dreptul să dispună asupra dreptului său de a

cere tragerea la răspundere a suspectului sau inculpatului, pentru a opera împăcarea este necesară o manifestare similară de voință și din partea suspectului sau inculpatului. Or, dacă acesta s-ar considera nevinovat de săvârșirea faptei reținute în sarcina sa, nu ar fi recurs la această modalitate de stingere a raportului de conflict.

Suplimentar acestor considerente, menționăm că soluția clasării, premisă a cererii suspectului sau inculpatului de continuare a urmăririi penale, poate fi dispusă atât prin ordonanță, potrivit dispozițiilor art. 314 alin. (1) lit. a) și art. 327 lit. b) CPP, cât și prin rechizitoriu, potrivit dispozițiilor art. 328 alin. (3) CPP.

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

1.7. Reluarea urmăririi penale

76. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Potrivit art. 332 alin. (1) CPP, cazurile de reluare a urmăririi penale sunt: *(i)* încetarea cauzei de suspendare a urmăririi penale; *(ii)* restituirea cauzei de către judecătorul de cameră preliminară și *(iii)* redeschiderea urmăririi penale. Dintre cele trei cazuri de reluare a urmăririi penale, numai redeschiderea urmăririi penale este supusă, în unele cazuri, confirmării judecătorului de cameră preliminară.

Așa fiind, varianta de la litera A este eronată, întrucât atât suspendarea urmăririi penale (art. 312 CPP), cât și reluarea urmăririi penale după suspendare (art. 333 CPP) sunt dispuse de către procuror, nici într-un caz, nici în celălalt ordonanța procurorului nefiind supusă confirmării vreunui organ judiciar (procuror ierarhic superior, judecător de cameră preliminară).

Varianta de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 335 alin. (3) raportat la art. 318 alin. (6) lit. b) și alin. (9) CPP. Într-adevăr, în ipoteza în care suspectul sau inculpatul a fost obligat să ceară public scuze persoanei vătămate, încălcarea cu rea-credință a acestei obligații conduce la revocarea ordonanței de renunțare la urmărirea penală, cu consecința dispunerii redeschiderii urmăririi penale, supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât, în cazul admiterii plângerii împotriva soluției de clasare, redeschiderea urmăririi penale se dispune de către procuror, dispozițiile judecătorului de cameră preliminară fiind obligatorii pentru organul de urmărire penală [art. 335 alin. (5) CPP].

Comisia a reținut că *în primul rând se invocă de către un candidat că în mod greșit s-a reținut ca fiind corectă varianta de la litera B, nefiind un caz expres prevăzut de legea penală. Susținerea este eronată, având în vedere prevederile art. 335 alin. (3) CPP, respectiv în cazul în care se constată că suspectul sau inculpatul nu și-a îndeplinit cu rea-credință obligațiile stabilite conform art. 318 alin. (6), procurorul revocă ordonanța și dispune redeschiderea urmăririi penale. În cea de-a doua contestație cu privire la varianta de la litera B, care a fost reținută ca fiind corectă, se invocă faptul că în respectiva ipoteză este incidentă instituția redeschiderii urmăririi penale, iar nu a reluării urmăririi penale. Comisia constată eroarea candidatului cu privire la cazurile în care urmărirea penală este reluată, redeschiderea urmăririi penale fiind una dintre ele, astfel cum rezultă din prevederile art. 332 alin. (1) CPP.*

77. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Reluarea în caz de redeschidere a urmăririi penale va fi dispusă când *(i)* procurorul ierarhic superior infirmă soluția clasării dispusă de către procurorul de caz, întrucât a constatat că nu a existat împrejurarea pe care se întemeia soluția de netrimitere în judecată [art. 335 alin. (1) raportat la art. 304 alin. (2) CPP], *(ii)* procurorul de caz sau procurorul ierarhic superior acestuia revocă ordonanța de clasare, întrucât au apărut fapte sau împrejurări noi din care rezultă că a dispărut împrejurarea pe care se întemeia soluția [art. 335 alin. (2) CPP], *(iii)* procurorul de caz sau procurorul ierarhic superior acestuia revocă ordonanța de renunțare la urmărirea penală, întrucât suspectul sau inculpatul nu și-a îndeplinit cu rea-credință obligațiile stabilite conform art. 318 alin. (6) CPP [art. 335 alin. (3) CPP].

Redeschiderea urmăririi penale este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară în termen de cel mult 3 zile, mai puțin în ipoteza în care soluția de netrimitere în judecată infirmată nu fusese comunicată persoanelor interesate.

Comisia de soluționare a contestațiilor a opinat în același sens, reținând că, *potrivit dispozițiilor art. 335 alin. (6) CPP, astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 18/2016, dacă procurorul ierarhic*

superior infirmă soluția de netrimitere în judecată și dispune redeschiderea anterior comunicării ordonanței prin care s-a dispus această soluție, redeschiderea urmăririi penale nu este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară.

Prin urmare, singurul răspuns corect este cel de la litera A.

Cu privire la varianta de la litera B, reținem că prin sintagma „procuror ierarhic superior" trebuie să se înțeleagă faptul că procurorul care asumă funcția de conducător al parchetului se va exprima judiciar, în sensul arătat, din această poziție, respectiv din cea de procuror ierarhic superior procurorului de caz. Așadar, din această poziție, prim-procurorului nu îi este permis să dispună revocarea soluției de renunțare la urmărirea penală. Aceasta nu înseamnă că, în calitatea sa de procuror, pe care nu și-a pierdut-o, prim-procurorul nu ar avea dreptul să dispună revocarea ordonanței de renunțare la urmărirea penală și redeschiderea urmăririi penale. În acest caz, prim-procurorul acționează nu în calitatea sa de procurorul ierarhic superior procurorului care inițial a dispus soluția, ci în calitate de procuror în cadrul parchetului competent.

78. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera B este corectă, întrucât măsura infirmării aparține organului judiciar superior, un organ judiciar neputându-și infirma propriul act. Dintr-o altă perspectivă, infirmarea se fundamentează întotdeauna pe ideea de greșeală, actul nelegal ori netemeinic urmând a fi refăcut. Pe de altă parte, atunci când se constată că au apărut fapte sau împrejurări noi din care rezultă că a dispărut împrejurarea pe care își întemeiase anterior soluția de clasare, procurorul *revocă* ordonanța și dispune redeschiderea urmăririi penale. Așadar, în acest din urmă caz, remediul revocării ordonanței este incident atunci când în lumina unor noi date motivele pentru care dispusese soluția clasării au devenit neîntemeiate.

Varianta de la litera C este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 335 alin. (6) CPP, respectiv atunci când infirmarea soluției de netrimitere în judecată a fost dispusă anterior comunicării ei persoanelor în drept.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit variantei de răspuns de la litera A, redeschiderea urmăririi penale se dispune și dacă procurorul care a dispus soluția de clasare constată, ulterior, că nu a existat împrejurarea pe care se întemeia clasarea și infirmă ordonanța. Or, potrivit art. 335 alin. (1) CPP, titularul redeschiderii în acest caz nu este procurorul care a dispus clasarea, ci procurorul ierarhic superior celui care a dispus clasarea. Prin urmare, răspunsul de la litera A nu este corect. În același timp, răspunsul de la litera C, pe care candidatul îl consideră greșit, este unul corect. Potrivit acestei variante de răspuns, redeschiderea urmăririi penale nu este supusă întotdeauna confirmării judecătorului de cameră preliminară, afirmație care este una corectă, având în vedere că nu este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară ordonanța procurorului ierarhic superior prin care a fost infirmată soluția de clasare și s-a dispus redeschiderea urmăririi penale, anterior comunicării ordonanței de clasare, potrivit art. 335 alin. (6) CPP.*

79. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Confirmarea actului ori a măsurii procesuale echivalează cu ratificarea *ulterioară*, cu efecte retroactive, a respectivei manifestări de voință.

Legea procesuală penală reglementează, în situații pe care legiuitorul le-a considerat mai sensibile, necesitatea confirmării actului ori a măsurii procesuale de către un alt organ judiciar, de regulă într-un termen procedural prestabilit. Astfel, de pildă, măsura organului de cercetare penală de continuare a urmăririi penale față de suspect este supusă confirmării procurorului, într-un termen de 3 zile [art. 305 alin. (3) CPP]. Tot astfel, în cazul în care organul de cercetare penală dispune extinderea urmăririi penale într-o cauză aflată în etapa investigării persoanei (există suspect în cauză), măsura este supusă confirmării procurorului [art. 311 alin. (2) CPP].

În unele situații, legea procesuală penală impune ca actul ori măsura procurorului să fie supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară. Astfel, de pildă, măsura redeschiderii urmăririi penale ca urmare a revocării ordonanței de clasare ori de renunțare la urmărirea penală este supusă confirmării, într-un termen de 3 zile, judecătorului de cameră preliminară [art. 335 alin. (4) CPP]. De asemenea, ordonanța prin care procurorul a dispus renunțarea la urmărirea penală este supusă confirmării procurorului ierarhic superior și judecătorului de cameră preliminară [art. 318 alin. (12) CPP].

Față de toate acestea, variantele de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât redeschiderea urmăririi penale se dispune în baza încheierii judecătorului de cameră preliminară, astfel că, fiind o măsură impusă de organul de jurisdicție procurorului, este evident că nu se impune (re)confirmarea judecătorului.

80. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Sunt supuse confirmării judecătorului de cameră preliminară, de regulă, măsurile de redeschidere a urmăririi penale dispuse ca o consecință a revocării ori infirmării soluției de netrimitere în judecată dispuse de către procuror. Prin excepție, atunci când infirmarea soluției procurorului a fost dispusă anterior comunicării soluției, redeschiderea urmăririi penale nu este supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară [art. 335 alin. (6) CPP].

Față de aceste considerente, se constată că varianta de la litera C este corectă. Varianta de la litera A este eronată, pentru că vizează un caz de reluare a urmăririi penale după suspendare, soluție care nu presupune desființarea unei soluții favorabile persoanei acuzate care să impună un control de natură jurisdicțională.

81. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Asupra cererii de confirmare a redeschiderii urmăririi penale se pronunță judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței competente să judece cauza în fond, printr-o încheiere definitivă [art. 335 alin. (4[1]) CPP]. Astfel, varianta de la litera B este singura corectă.

82. Răspuns: A, C ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Judecătorul de cameră preliminară este organul jurisdicțional care, în cadrul instanței, verifică soluțiile de netrimitere ori de trimitere în judecată dispuse de către procuror. Totodată, în unele cazuri expres prevăzute de lege, circumscris competenței funcționale amintite, judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea efectuării actelor și legalitatea administrării probelor de către organul de urmărire penală.

Funcția de verificare a soluțiilor de netrimitere în judecată pe care o exercită judecătorul de cameră preliminară se manifestă fie prin verificarea soluției procurorului de întrerupere a urmăririi penale prin una dintre soluțiile pe care acesta le dispune (soluția clasării, pe calea plângerii, soluția renunțării la urmărirea penală, în cadrul unui control exercitat *ex officio*), fie prin verificarea soluției revocării ori infirmării soluției de netrimitere în judecată prin prisma verificării exercitate asupra măsurii de redeschidere a urmăririi penale. În acest cadru, sunt supuse confirmării judecătorului ordonanța prin care procurorul a dispus renunțarea la urmărirea penală [art. 318 alin. (12) CPP] și măsura redeschiderii urmăririi penale, mai puțin în cazul în care una dintre premisele acesteia – infirmarea soluției de netrimitere în judecată – a fost dispusă anterior comunicării ordonanței care cuprinde soluția persoanelor interesate. În consecință, sunt corecte atât răspunsul de la litera A, cât și cel de la litera C.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera A este corectă în raport de dispozițiile art. 335 alin. (6) CPP, care au fost introduse prin O.U.G. nr. 18/2016, ulterior pronunțării Deciziei nr. 27/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (M. Of. nr. 919 din 11.12.2015).*

83. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Odată reținută reaua-credință a suspectului sau inculpatului de a îndeplini obligațiile stabilite prin ordonanța de renunțare la urmărirea penală, procurorul revocă soluția de netrimitere în judecată, fiind evident că scopul acordării beneficiului renunțării la urmărirea penală nu poate fi atins; acesta este argumentul pentru care, potrivit dispozițiilor art. 318 alin. (16) CPP, o nouă soluție de renunțare la urmărirea penală nu mai poate fi dispusă, indiferent de motivul invocat sau reținut. Revocarea soluției de renunțare la urmărirea penală va fi urmată de măsura redeschiderii urmăririi penale, supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară, iar în cazul admiterii cererii, procurorul va soluționa cauza fie prin una dintre soluțiile de trimitere în judecată (prin rechizitoriu sau acord de recunoaștere a vinovăției), fie prin soluția clasării (de pildă, ca urmare a împăcării, retragerii plângerii prealabile, intervenirii prescripției răspunderii penale etc.).

Pentru aceste motive, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

84. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Reluarea urmăririi penale în caz de restituire a cauzei la parchet de către judecătorul de cameră preliminară va fi dispusă de către conducătorul parchetului ori procurorul ierarhic superior prevăzut de lege, numai atunci când constată că pentru remedierea neregularității este necesară efectuarea unor acte de urmărire penală, acte care vor fi menționate în ordonanța de reluare [art. 334 alin. (2) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, se constată că reluarea urmăririi penale nu este în toate cazurile obligatorie, procurorul de caz putându-se rezuma exclusiv la refacerea rechizitoriului, activitate care nu presupune efectuarea unor acte de urmărire penală ori administrarea de probe, astfel încât varianta de răspuns de la litera B este cea corectă.

1.8. Dispoziții privind efectuarea urmăririi penale de către procuror

85. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Acceptând că funcția judiciară de urmărire penală presupune, în realitate, exercitarea a două funcții distincte, acea de *urmărire* și de *cercetare penală*, reținem că dreptul de a dispune asupra urmăririi penale este recunoscut în mod exclusiv procurorului. De aceea, legea prevede că procurorul este unicul depozitar al acțiunii penale, competența de a dispune asupra urmăririi penale fiind una exclusivă.

În procedura *comună*, procurorul rezolvă cauza prin una dintre soluțiile prevăzute de lege, de netrimitere ori de trimitere în judecată, prin ordonanță ori prin rechizitoriu. Atunci când constată întrunite condițiile acordului de recunoaștere a vinovăției, procurorul procedează, potrivit procedurii speciale, la sesizarea instanței. Față de toate acestea, se constată că varianta de răspuns de la litera A este eronată, iar varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, întrucât extinderea urmăririi penale poate fi dispusă și de către organele de cercetare penală. În acest context, dacă a fost pusă în mișcare acțiunea penală anterior, procurorul va aprecia asupra necesității *extinderii acțiunii penale*.

86. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Legea procesuală penală permite deplasarea pe verticală a competenței procurorului, procurorul din cadrul parchetului superior devenind competent să supravegheze ori să efectueze urmărirea penală într-o cauză dată în competența materială a parchetului ierarhic inferior. De reținut este faptul că deplasarea competenței se realizează, în cazul analizat, *exclusiv* pe verticală, procurorul din cadrul parchetului devenit competent prin această măsură având deja competența teritorială în cauză [de pildă, poate fi preluată o cauză înregistrată pe rolul Parchetului de pe lângă Judecătoria Brașov de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Brașov, de către Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Brașov sau de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, circumscripția teritorială (competența teritorială, pe orizontală) nefiind în acest context modificată. Nu va putea fi preluată aceeași cauză, de pildă, de către Parchetul de pe lângă Tribunalul Covasna, întrucât în cazul preluării cauzelor ceea ce se modifică este exclusiv competența pe verticală (după materie sau după calitatea persoanei), nu și competența pe orizontală (competența teritorială). Pentru deplasarea pe orizontală a competenței, a se vedea explicațiile de la întrebarea următoare].

Potrivit art. 325 alin. (1) CPP, procurorii din cadrul parchetului ierarhic superior pot prelua, în vederea efectuării supravegherii urmăririi penale, cauze de competența parchetelor ierarhic inferioare, prin dispoziția motivată a conducătorului parchetului ierarhic superior.

Față de toate acestea, se constată că singurul răspuns corect este cel de la litera A.

87. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Urmând tiparul normativ și rațiunea de a fi a instituției strămutării, legiuitorul a reglementat posibilitatea „strămutării" efectuării urmăririi penale atunci când există o suspiciune rezonabilă că activitatea de urmărire penală este afectată din pricina împrejurărilor cauzei sau calității părților ori a subiecților procesuali principali sau există pericolul de tulburare a ordinii publice (art. 326 CPP).

Trimiterea cauzei la un alt parchet se realizează *exclusiv* pe orizontală, măsura determinând stabilirea competenței unui organ de urmărire penală care, în alte circumstanțe, nu ar fi competent teritorial să efectueze urmărirea penală în cauză.

Competența de a dispune în acest sens revine exclusiv procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, măsura trimiterii cauzei la un alt parchet putând fi dispusă la cererea părților, a unui subiect procesual principal ori chiar din oficiu.

Față de cele arătate, variantele de la literele B și C sunt corecte.

1.9. Rezolvarea cauzelor și sesizarea instanței

88. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Competența de a emite rechizitoriul revine în mod exclusiv procurorului ca titular al acțiunii penale [art. 327 lit. a) CPP]. În cauzele complexe, în care este necesară administrarea unui probatoriu amplu, urmărirea penală poate fi supravegheată ori efectuată de unul sau de mai mulți procurori. În acest din urmă caz, având în vedere că rechizitoriul conține soluția pe care procurorii o dispun în cauză, respectiv trimiterea în judecată a inculpatului/inculpaților, este firesc ca acesta să fie semnat de toți procurorii cărora le-a fost repartizat spre soluționare respectivul dosar și care trebuie să asume o soluție.

Rechizitoriul reprezintă actul prin care instanța de judecată este sesizată cu una sau mai multe acțiuni penale (privite în latura lor substanțială) și, eventual, cu una sau mai multe acțiuni civile. Pentru ca rechizitoriul să fie valabil întocmit, acțiunile judiciare trebuie să fi fost în mod legal puse în mișcare și să fie legal exercitabile la data emiterii actului de sesizare. Cum decesul inculpatului reprezintă un impediment legal la exercitarea acțiunii penale, emiterea rechizitoriului ulterior acestui moment este nelegală, viciu ce va fi constatat în procedura de cameră preliminară, cu consecința restituirii cauzei la procuror. *A contrario*, dacă decesul ar fi intervenit ulterior emiterii rechizitoriului, judecătorul de cameră preliminară ar fi constatat (sub acest aspect) legala sesizare a instanței, cu consecința dispunerii începerii judecății. În cursul judecății, în mod firesc, instanța va dispune încetarea procesului penal [art. 396 alin. (6) raportat la art. 16 alin. (1) lit. f) CPP].

Potrivit dispozițiilor art. 328 alin. (1) CPP, rechizitoriul este verificat de către prim-procurorul parchetului de pe lângă judecătorii sau, după caz, al parchetului de pe lângă tribunal, după cum actul de sesizare este întocmit de către procurorii din cadrul parchetelor de pe lângă judecătorii ori tribunale sau de către prim-procurorul parchetului de pe lângă judecătorii; de către procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, când rechizitoriul a fost întocmit de către procurorii din cadrul parchetelor de pe lângă curțile de apel ori de către prim-procurorul parchetului de pe lângă tribunale; de către procurorul-șef de secție, atunci când rechizitoriul a fost emis de către procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție; de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, când rechizitoriul a fost emis de către procurorul-șef de secție din cadrul acestui parchet ori de către procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel.

Pentru aceste motive, răspunsurile corecte sunt cele de la literele A și B.

Comisia de soluționare a contestațiilor a opinat în același sens, reținând, în esență, că, *potrivit dispozițiilor art. 327 lit. a) CPP, procurorul emite rechizitoriul prin care dispune trimiterea în judecată. De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 328 alin. (3) CPP, procurorul întocmește un singur rechizitoriu. Textele legale menționate fac referire la procuror ca organ de urmărire penală, situație care nu exclude posibilitatea ca actul de trimitere în judecată să fie întocmit de mai mulți procurori. În plus, nu există nicio dispoziție legală care să interzică întocmirea și semnarea rechizitoriului de mai mulți procurori. Împrejurarea că în cuprinsul art. 327 și art. 328 CPP se face vorbire despre „procuror", iar nu despre „procurori", nu poate conduce la o altă concluzie decât cea menționată, întrucât, prin folosirea acestei din urmă sintagme, s-a avut în vedere determinarea organului judiciar cu o anume competență funcțională (întocmirea rechizitoriului ca act de sesizare a instanței); cu alte cuvinte, este vorba despre procuror, ca unic organ competent să sesizeze prin intermediul rechizitoriului instanța, iar nu ca organ unipersonal, nefiind astfel exclus ca în anumite situații, justificate în principal de complexitatea cauzei, cercetările să fie desfășurate și finalizate de mai mulți procurori.*

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, s-a reținut că, *în procedura camerei preliminare, judecătorul, verificând regularitatea actului de sesizare a instanței și constatând că prin rechizitoriu s-a dispus trimiterea în judecată a unui inculpat decedat, va dispune, în baza art. 346 alin. (3) lit. c) CPP, restituirea cauzei la procuror.*

89. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Potrivit dispozițiilor art. 328 alin. (1) CPP, rechizitoriul este verificat sub aspectul legalității și temeiniciei de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, iar când a fost întocmit de acesta, verificarea se face de procurorul ierarhic superior. Când rechizitoriul a fost întocmit de un procuror de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, rechizitoriul este verificat de procurorul-șef de secție, iar când a fost întocmit de acesta, verificarea se face de către procurorul general al acestui parchet. Așadar, ceea ce interesează în economia discuției este actul judiciar emis de către procuror, și nu dacă urmărirea penală a fost efectuată ori supravegheată de către procuror.

Față de toate acestea, se constată că numai varianta de la litera A este corectă.

90. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Potrivit art. 328 alin. (1) CPP, rechizitoriul este verificat sub aspectul legalității și temeiniciei de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, iar când a fost întocmit de acesta, verificarea se face de procurorul ierarhic superior. Când rechizitoriul a fost întocmit de un procuror de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, rechizitoriul este verificat de procurorul-șef de secție, iar când a fost întocmit de acesta, verificarea se face de procurorul general al acestui parchet.

Față de aceste dispoziții legale, se constată că varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Corectă este și varianta de răspuns de la litera B, întrucât, în cazul infracțiunii de omor, urmărirea penală este efectuată în mod obligatoriu de către procuror, toate măsurile fiind luate de către acest organ din proprie inițiativă, și nu la propunerea făcută prin referat de către organele de cercetare penală.

91. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Atunci când cercetarea penală este efectuată de către organele de cercetare penală, la finalizarea urmăririi penale în cadrul căreia s-a stabilit existența temeiurilor trimiterii inculpatului în judecată va fi întocmit un referat de terminare a urmăririi penale (art. 321 CPP). De reținut este faptul că rațiunea acestui referat nu se verifică decât în cazul supravegherii urmăririi penale de către procuror, întrucât, atunci când urmărirea penală este efectuată de către procuror, acesta se va exprima direct prin rechizitoriu. Așa fiind, se constată că varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât procurorul nu este obligat să dispună trimiterea în judecată în cazul în care organele de cercetare penală întocmesc referat de terminare a urmăririi penale și nici nu este condiționat de întocmirea referatului, pentru a dispune această soluție.

92. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Rechizitoriul reprezintă actul de sesizare a instanței, act emis când procurorul constată că au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă și există probele necesare și legal administrate din care rezultă că fapta există, a fost săvârșită de către inculpat și acesta răspunde penal. Rezultă, așadar, că, anterior emiterii rechizitoriului, procurorul trebuie să atribuie persoanei cercetate calitatea de inculpat, de parte în proces, măsura punerii în mișcare a acțiunii penale putându-se realiza în cursul urmăririi penale, de regulă, prin ordonanță (art. 309 CPP). Așa fiind, varianta de la litera B este corectă.

Varianta de la litera A este eronată, comunicarea ulterioară a unui act neputând constitui o condiție anterioară a acestuia, așadar, o ușoară contradicție de termeni poate fi constatată din simpla lectură a enunțului și a variantei de răspuns. De altfel, potrivit art. 344 alin. (1) și (2) CPP, după sesizarea instanței prin rechizitoriu, dosarul se repartizează aleatoriu judecătorului de cameră preliminară, care va lua măsurile necesare comunicării către inculpat a copiei certificate a rechizitoriului.

Tot astfel, referindu-ne la varianta de răspuns de la litera C, reținem că legalitatea ori temeinicia dispoziției de trimitere în judecată nu poate depinde de luarea vreunei măsuri preventive față de inculpat, astfel încât această variantă este greșită.

93. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Raportat la enunțul întrebării și la variantele de răspuns, în cazul în care procurorul reține că fapta care a avut ca urmare moartea victimei există, a fost săvârșită de acuzat cu vinovăția prevăzută

de lege și nu este incident niciunul dintre cazurile prevăzute la art. 16 CPP, soluțiile pe care le are la dispoziție se reduc la una singură: trimiterea în judecată. Trimiterea în judecată se dispune prin rechizitoriu sau, atunci când maximul pedepsei prevăzut pentru infracțiunea care face obiectul cauzei este de cel mult 15 ani, prin acord de recunoaștere a vinovăției. Desigur, dacă procurorul a dispus trimiterea în judecată prin rechizitoriu, în contextul în care infracțiunea reținută în sarcina inculpatului nu este pedepsită cu detențiunea pe viață, inculpatul va putea solicita judecarea cauzei potrivit procedurii recunoașterii învinuirii.

De menționat că soluția renunțării la urmărirea penală este exclusă prin voința legiuitorului în această situație [art. 318 alin. (5) CPP].

Față de toate acestea, se constată că variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

1.10. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală

94. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Împotriva actelor și măsurilor procurorului orice persoană poate formula plângere, dacă prin acestea i s-a adus o vătămare a intereselor sale legitime [art. 336 alin. (1) CPP], plângere adresată procurorului ierarhic superior procurorului de caz [art. 339 alin. (1)-(3) CPP].

De menționat este faptul că, în afară de soluția clasării, care are un regim special, plângerea împotriva actelor și măsurilor procurorului poate fi formulată oricând, în tot cursul urmăririi penale, până la momentul desesizării procurorului prin una dintre soluțiile prevăzute de lege.

În aceste condiții, varianta de la litera A este eronată, întrucât termenul de 20 de zile este propriu procedurii plângerii îndreptate împotriva soluției clasării, condiție care nu se verifică în speță. Varianta de la litera B este eronată, soluția admiterii ori respingerii plângerii îndreptate împotriva actelor și măsurilor procurorului nu poate fi atacată cu plângere la procurorul ierarhic superior [art. 339 alin. (5) CPP].

95. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Ca expresie a dreptului de acces la justiție, împotriva soluției de clasare a cauzei dispuse de către procuror și menținute prin respingerea plângerii de către procurorul ierarhic superior, părțile, subiecții procesuali principali și orice persoană ale cărei interese legitime au fost vătămate prin soluția de netrimitere în judecată pot formula plângere la judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența de a judeca în primă instanță cauza.

Judecătorul de cameră preliminară va verifica soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului de urmărire penală, precum și a oricăror înscrisuri noi prezentate [art. 341 alin. (5') CPP] și va soluționa plângerea prin încheiere definitivă [art. 341 alin. (8) CPP].

Petenții și intimații nu au dreptul de a formula cereri și ridica excepții referitoare la activitatea desfășurată în cursul urmăririi penale (administrarea probelor, legalitatea actelor de urmărire penală) în procedura în care se atacă ordonanța prin care s-a dispus clasarea față de suspect, în acest caz neputându-se dispune începerea judecății, în condițiile în care procurorul nu a pus anterior în mișcare acțiunea penală [art. 341 alin. (2) teza a II-a CPP, *a contrario*].

Pentru aceste motive, răspunsurile corecte sunt cele de la literele B și C.

96. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Ca orice demers în justiție, plângerea formulată împotriva soluției de clasare nu îi poate agrava în vreun fel situația autorului ei. În aceste condiții, este exclusă posibilitatea dispunerii începerii judecății dacă plângerea a fost formulată de către inculpat, situația reținerii impedimentului punerii în mișcare ori al exercitării acțiunii penale fiind în mod evident mai favorabilă inculpatului decât soluția trimiterii sale în judecată. Din acest motiv, varianta de răspuns de la litera B este greșită.

Judecătorul de cameră preliminară va soluționa plângerea, verificând soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate, printr-o soluție de respingere, atunci când plângerea este tardivă, inadmisibilă ori nefondată [art. 341 alin. (6) lit. a) CPP], ori printr-o soluție de admitere. În acest din urmă caz, judecătorul de cameră preliminară va trimite motivat cauza la procuror în vederea începerii urmăririi penale, punerii în mișcare a acțiunii penale ori completării urmăririi penale [art. 341 alin. (6) lit. b) CPP] sau va dispune schimbarea temeiului soluției de clasare, dacă prin aceasta nu se agravează situația persoanei care a formulat

plângerea [art. 341 alin. (6) lit. c) CPP]. Rezultă că atât varianta de răspuns de la litera A, cât şi cea de la litera C sunt corecte.

97. Răspuns: C *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Potrivit dispoziţiilor legale [art. 318 alin. (10)-(16) CPP], mecanismul de verificare atât în cadrul parchetului, cât şi ulterior, de către un organ jurisdicţional, a soluţiei de renunţare la urmărirea penală este realizat din oficiu, fără a fi necesară (sau posibilă) formularea unei plângeri în acest sens de către persoana ale cărei interese au fost vătămate prin soluţia procurorului.

Prin sintagma *persoană ale cărei interese legitime au fost vătămate* prin soluţia procurorului, noţiunea de *denunţător*, în viziunea ICCJ, Completul RIL, exprimată prin *Decizia nr. 13/2011* (M. Of. nr. 794 din 09.11.2011), este *incompatibilă cu aceea de „persoană vătămată"*, adică de persoană care, în calitate de subiect pasiv şi titular al valorii sociale împotriva căreia s-a îndreptat presupusul act de conduită al făptuitorului, a suferit prin fapta penală reclamată o vătămare fizică, morală sau materială, întrucât în cazul acesteia vorbim despre o altă modalitate de sesizare a organelor judiciare (plângere, iar nu denunţ).

În fine, potrivit dispoziţiilor art. 340 alin. (3) CPP, plângerea trebuie să cuprindă, printre alte elemente expres prevăzute de lege, data ordonanţei sau a rechizitoriului atacat.

Rezultă din cele mai sus expuse că varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a arătat că, *potrivit art. 336 alin. (1) CPP, „Orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală, dacă prin acestea s-a adus o vătămare intereselor sale legitime". Legea recunoaşte dreptul de a formula plângere împotriva soluţiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată oricărei persoane căreia i s-a adus o vătămare intereselor sale legitime. Din această perspectivă, noţiunea de denunţător este incompatibilă cu aceea de persoană vătămată, adică de persoană care, în calitate de subiect pasiv şi titular al valorii sociale împotriva căreia s-a îndreptat presupusul act de conduită al făptuitorului, a suferit prin fapta penală reclamată o vătămare. Raţiunea instituirii de către lege a unui beneficiu pentru denunţător de a fi absolvit de răspundere penală nu îi poate atrage acestuia calitatea de persoană ale cărei interese legitime au fost vătămate.*

98. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Problemei de drept analizate anterior i s-a dat o rezolvare diferită. Dacă la întrebarea anterioară s-a reţinut faptul că denunţătorul nu se numără printre persoanele cărora li s-a adus o vătămare a intereselor legitime prin soluţia de netrimitere în judecată dispusă de procuror, Comisia de elaborare a prezentei întrebări a opinat în sens contrar. Un argument care poate fi reţinut în vederea susţinerii acestei idei este acela că existenţa unei vătămări a interesului unei persoane trebuie analizat de la caz la caz, neputând fi abstractizat şi impus ca o regulă generală. În ceea ce ne priveşte, apreciem că ipoteza în care nu se identifică o reală vătămare a interesului denunţătorului prin dispunerea soluţiei de clasare este mai apropiată de adevăr.

Astfel, luând varianta de răspuns de la litera B ca fiind corectă, se apreciază că plângerea formulată de denunţător împotriva soluţiei de netrimitere în judecată este admisibilă, judecătorul de cameră preliminară putând dispune admiterea plângerii, desfiinţarea soluţiei atacate şi trimiterea cauzei la procuror pentru a pune în mişcare acţiunea penală şi a completa urmărirea penală.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, termenul de formulare a plângerii împotriva soluţiei de clasare fiind de 20 de zile, termen procedural care se calculează potrivit art. 269 alin. (2) CPP, pe unităţi libere de timp, ceea ce presupune ca acesta să aibă cel puţin (dacă nu se prorogă) 22 de zile calendaristice.

Varianta de la litera A este eronată, în lipsa actului de inculpare soluţia judecătorului de cameră preliminară de începere a judecăţii fiind nelegală [art. 341 alin. (6) CPP].

99. Răspuns: A *(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)*

Judecătorul de cameră preliminară sesizat cu plângere împotriva soluţiei de clasare are posibilitatea să pronunţe următoarele soluţii:

(i) respingerea plângerii, atunci când aceasta este tardivă (nu s-a respectat termenul de 20 de zile de introducere a plângerii), inadmisibilă (a fost formulată de o persoană care nu a putut justifica o vătămare a intereselor sale legitime) ori nefondată [clasarea este corectă, impedimentul prevăzut de art. 16 alin. (1) CPP a fost reţinut corect de către procuror];

(ii) respingerea plângerii ca rămasă fără obiect, atunci când constată că, ulterior sesizării judecătorului, procurorul ierarhic superior a admis plângerea şi a dispus infirmarea soluţiei atacate [art. 341 alin. (7¹) CPP];

(iii) admiterea plângerii, desfiinţarea soluţiei atacate şi trimiterea cauzei la procuror pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mişcare acţiunea penală şi/sau a completa urmărirea penală;

(iv) admiterea plângerii, desfiinţarea soluţiei atacate şi dispunerea începerii judecăţii cu privire la faptele şi persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mişcare acţiunea penală, când probele legal administrate sunt suficiente;

(v) admiterea plângerii şi schimbarea temeiului de drept al soluţiei de clasare atacate, dacă prin aceasta nu se creează o situaţie mai grea pentru persoana care a făcut plângerea.

Faţă de toate acestea, se constată că singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât plângerea depusă la un organ judiciar necompetent va fi dirijată organului competent.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât prin verificarea rechizitoriului de către judecătorul de cameră preliminară se înţelege verificarea legalităţii soluţiei de trimitere în judecată, eventualele soluţii de netrimitere în judecată urmând a fi verificate în procedura aplicabilă soluţiilor de clasare dispuse prin ordonanţă.

Nu se va considera inadmisibilă nici plângerea formulată la procurorul ierarhic superior împotriva soluţiei de clasare dispuse prin rechizitoriu, chiar dacă acest organ judiciar a verificat sub aspectul legalităţii şi temeiniciei rechizitoriul [ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 17/2009* (M. Of. nr. 875 din 15.12.2009)].

100. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Enunţul întrebării vizează procedura soluţionării plângerii de către judecătorul de cameră preliminară, etapă a procedurii plângerii împotriva ordonanţei de clasare.

În ordinea variantelor de răspuns, judecătorul de cameră preliminară verifică soluţia atacată pe baza materialului din dosarul de urmărire penală şi a oricăror înscrisuri noi administrate în această procedură. Rezultatul deliberării judecătorului se consemnează într-o minută, care se întocmeşte în două exemplare originale [art. 400 alin. (1) şi (3) CPP], iar hotărârea prin care acesta se exprimă judiciar se numeşte încheiere [art. 341 alin. (8) CPP]. Faţă de cele arătate, varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este şi ea corectă, întrucât posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a schimba temeiul soluţiei de clasare este limitat de regula de a nu crea o situaţie mai grea persoanei care a făcut plângerea [art. 341 alin. (6) lit. c) şi alin. (7) pct. 2 lit. d) CPP]. Or, schimbarea temeiului clasării în cel prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. a) CPP creează o situaţie mai defavorabilă părţii civile care a formulat plângerea.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât în această procedură nu este posibilă schimbarea soluţiei de netrimitere în judecată cu o altă soluţie de netrimitere în judecată, aşa cum este posibil în procedura renunţării la urmărirea penală [art. 318 alin. (15) lit. b) CPP]. În această procedură este însă posibilă schimbarea soluţiei de clasare cu soluţia trimiterii în judecată, în condiţiile art. 341 alin. (7) lit. c) CPP.

101. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

În situaţia surprinsă de enunţul întrebării, judecătorul de cameră preliminară apreciază că probatoriul trebuie completat prin administrarea unor mijloace de probă, netemeinicia soluţiei de clasare rezultând dintr-o stabilire superficială a situaţiei de fapt. Aceasta nu înseamnă că, ulterior administrării probelor, situaţia de fapt reţinută anterior de către procuror nu se poate confirma, astfel că o nouă soluţie de clasare poate fi din nou dispusă. În acelaşi context, procurorul poate ajunge la concluzia că ar fi oportun să administreze şi alte mijloace de probă, necesitate care poate rezulta atât ca urmare a administrării probelor impuse prin încheierea judecătorului, cât şi din alte elemente ale cauzei. În mod cert, ceea ce trebuie să se reţină este faptul că încheierea prin care judecătorul soluţionează plângerea formulată este definitivă în contextul elementelor speţei, impunându-se cu forţă obligatorie în faţa procurorului.

Din perspectiva soluţiilor pe care procurorul le poate dispune, reţinem că temeiul noii soluţii de clasare poate fi acelaşi sau, din contră, poate fi diferit.

Faţă de cele arătate, variantele de la literele A şi C sunt corecte.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât, aşa cum am arătat, procurorul poate dispune din nou soluţia clasării, chiar fundamentată pe un alt temei. Desigur, se pune totuşi problema cum s-ar putea reţine că nu există probe că AM a săvârşit fapta reţinută în sarcina lui, în contextul în care, iniţial, se reţinuse că fapta există, a fost săvârşită de AM, însă nu este prevăzută de legea penală. În acest caz, ar fi confirmată superficialitatea procurorului în gestionarea cauzei.

102. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Aşa cum am arătat mai sus, nu este relevant prin ce act a dispus procurorul soluţia clasării, prin ordonanţă ori rechizitoriu, procedura de verificare la plângere fiind aceeaşi.

În concret, persoana vătămată va putea formula plângere la procurorul ierarhic superior al procurorului de caz împotriva soluţiei clasării dispuse prin rechizitoriu, ulterior, în cazul respingerii acestei plângeri, putându-se adresa judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanţei competente să judece cauza în primă instanţă (care poate fi alta decât cea sesizată cu rechizitoriu).

În aceste condiţii, sesizarea directă a judecătorului de cameră preliminară cu plângerea formulată împotriva soluţiei de clasare dispuse prin rechizitoriu echivalează cu sesizarea unui organ judiciar necompetent, situaţie care impune trimiterea plângerii spre soluţionare procurorului ierarhic superior competent.

Rezultă, astfel, că singura variantă corectă este cea de la litera A.

103. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Am arătat la o întrebare anterioară soluţiile pe care le poate pronunţa judecătorul de cameră preliminară sesizat cu o plângere împotriva soluţiei de clasare. Raportat la explicaţiile acolo date, constatăm că varianta de la litera A este corectă [art. 341 alin. (6) lit. a) CPP], cea de la litera B este eronată, întrucât în cauză nu se dispusese punerea în mişcare a acţiunii penale, iar cea de la litera C este eronată, întrucât organele de jurisdicţie nu au competenţa funcţională să dispună punerea în mişcare a acţiunii penale.

104. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Soluţiile pe care le poate pronunţa judecătorul de cameră preliminară în procedura plângerii împotriva soluţiei de clasare dispuse *in rem* sau *in personam* (faţă de suspect) sunt prevăzute la art. 341 alin. (6) şi alin. (7^1) CPP, printre acestea numărându-se posibilitatea schimbării temeiului soluţiei de clasare şi respingerea plângerii ca rămasă fără obiect.

Astfel, de pildă, când soluţia a fost dispusă ca urmare a constatării lipsei vinovăţiei suspectului, în procedura plângerii împotriva soluţiei se poate reţine că fapta nu există şi, drept consecinţă, schimba temeiul clasării. A doua soluţie la care am făcut referire reprezintă practic constatarea inexistenţei ordonanţei de clasare atacate, întrucât aceasta fusese desfiinţată de către procurorul ierarhic superior.

Pentru aceste motive, variantele de la literele A şi B sunt eronate.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât soluţia la care se face referire este proprie procedurii plângerii împotriva soluţiei de clasare dispuse faţă de inculpat (a se vedea şi explicaţiile de la întrebarea următoare).

105. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

În ipoteza în care în cauză s-a dispus punerea în mişcare a acţiunii penale, în procedura plângerii împotriva soluţiei, judecătorul de cameră preliminară poate dispune admiterea plângerii, desfiinţarea soluţiei atacate şi începerea judecăţii cu privire la inculpat pentru infracţiunea pentru care s-a pus în mişcare acţiunea penală de către procuror, atunci când din probele legal administrate rezultă că fapta există, că a fost săvârşită de inculpat şi că acesta răspunde penal. De menţionat este faptul că această soluţie nu va putea fi dispusă decât dacă plângerea a fost formulată de către o persoană ale cărei interese sunt antagonice intereselor inculpatului (de pildă, persoana vătămată). Prin urmare, varianta de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât, în cazul admiterii plângerii împotriva soluţiei clasării şi începerii judecăţii, judecătorul de cameră preliminară devine incompatibil să judece cauza în fond [art. 3 alin. (3) CPP].

Varianta de la litera C este eronată, întrucât rezultă că în cauză procurorul dispusese punerea în mişcare a acţiunii penale.

106. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

În unele cazuri expres prevăzute de lege, circumscris competenţei funcţionale a judecătorului de cameră preliminară, verificările nu se vor limita strict la soluţiile dispuse de către procuror, ci vor fi extinse şi asupra legalităţii efectuării actelor şi legalităţii administrării probelor de către organul de urmărire penală.

În cazul plângerii împotriva soluţiei clasării, dacă în cauză a fost pusă în mişcare acţiunea penală, una dintre soluţiile pe care le poate pronunţa judecătorul de cameră preliminară este aceea de începere a judecăţii, astfel că, aşa cum este firesc, în procedura prevăzută la art. 341 CPP, vor fi verificate inclusiv actele de urmărire penală şi modul de administrare a probelor, indiferent cum va fi soluţionată plângerea formulată împotriva soluţiei clasării.

În ipoteza în care judecătorul constată nereguli cu privire la administrarea probatoriului, va face aplicarea dispoziţiilor art. 102 CPP referitoare la excluderea probelor. Totodată, dacă va aprecia că urmărirea penală nu este completă, va dispune, potrivit dispoziţiilor art. 341 alin. (6) lit. b), alin. (7) pct. 2 lit. b) CPP, admiterea plângerii, desfiinţarea soluţiei atacate şi trimiterea cauzei la procuror în vederea completării urmăririi penale.

În fine, dacă în cadrul controlului realizat de către procurorul ierarhic superior se admite plângerea, cu consecinţa infirmării soluţiei de clasare şi a redeschiderii urmăririi penale (supusă confirmării judecătorului de cameră preliminară), plângerea cu care a fost sesizat judecătorul de cameră preliminară va fi respinsă ca fiind rămasă fără obiect [art. 341 alin. (7^1) CPP].

Rezultă din cele arătate că varianta de răspuns de la litera A este cea corectă.

107. Răspuns: B (NB! În prezent, C) ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

În prezent, varianta de la litera C este corectă; potrivit art. 341 alin. (5) CPP, modificat prin O.U.G. nr. 18/2016, judecătorul de cameră preliminară soluţionează plângerea în camera de consiliu, cu participarea procurorului, prin încheiere motivată, pronunţată în camera de consiliu.

108. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Împotriva măsurilor şi actelor de urmărire penală orice persoană ale cărei interese legitime au fost vătămate poate formula plângere [art. 336 alin. (1) CPP]. Plângerea va fi soluţionată de către procurorul care supraveghează urmărirea penală, atunci când măsura ori actul de urmărire penală aparţine organului de cercetare penală, ori de către procurorul ierarhic superior celui care a luat măsura sau a efectuat actul de urmărire penală.

Dacă obiectul plângerii este soluţia clasării dispusă de către procuror, ulterior respingerii plângerii de către procurorul ierarhic superior procurorului de caz, persoana interesată poate formula plângere la judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanţei competente. De menţionat este faptul că, *de lege lata*, procedura plângerii la judecătorul de cameră preliminară este admisibilă numai în cazul soluţiei de clasare, renunţarea la urmărirea penală făcând obiectul unei proceduri distincte, în care soluţia este supusă *ex officio* verificării procurorului ierarhic superior procurorului de caz şi confirmării judecătorului de cameră preliminară.

Judecătorul de cameră preliminară va soluţiona plângerea prin respingere (în cazul constatării tardivităţii, inadmisibilităţii sau lipsei de temei) ori prin admitere. În acest din urmă caz, judecătorul de cameră preliminară va desfiinţa fie în totalitate soluţia atacată, trimiţând motivat cauza la procuror pentru a începe sau pentru a completa urmărirea penală ori, după caz, pentru a pune în mişcare acţiunea penală şi a completa urmărirea penală, fie în parte, schimbând temeiul de drept al soluţiei de clasare atacate.

Judecătorul de cameră preliminară va respinge plângerea ca rămasă fără obiect, dacă va constata că procurorul ierarhic superior a admis plângerea şi a dispus infirmarea soluţiei atacate [art. 341 alin. (7^1) CPP].

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că *această variantă de răspuns (varianta de la litera B – n.n.) era cu evidenţă singura corectă, deoarece varianta de răspuns de la litera A se referea la soluţia de renunţare la urmărirea penală (care are o altă procedură, prevăzută de art. 318 CPP), iar varianta de răspuns de la litera C era incorectă, prin raportare la dispoziţiile art. 341 alin. (7^1) CPP*

(soluția fiind de respingere a plângerii ca rămasă fără obiect, iar nu soluția respingerii plângerii ca nefondată).

| 109. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Enunțul întrebării se referă la procedura plângerii îndreptate împotriva ordonanței prin care procurorul a dispus clasarea, etapa soluționării plângerii de către judecătorul de cameră preliminară.

Varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată, întrucât în această procedură judecătorul se exprimă întotdeauna printr-o încheiere definitivă atât atunci când dispune respingerea plângerii, cât și atunci când admite plângerea, desființează ordonanța și trimite motivat cauza la procuror pentru a completa urmărirea penală [art. 341 alin. (8) CPP].

Varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 64 alin. (5) CPP, în conformitate cu care judecătorul care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată nu poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond sau în căile de atac.

§2. Camera preliminară

| 110. Răspuns: B (NB! În prezent, B, C) ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Într-o opinie, care se apropie mai mult de voința legiuitorului, se apreciază că procedura camerei preliminare constituie o fază de sine stătătoare a procesului penal, separată atât de faza de urmărire penală, cât și de cea de judecată. Ea constituie cel mai important exercițiu al funcției judiciare prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c) CPP, acela de verificare a legalității trimiterii în judecată. Faza procesuală a camerei preliminare are principala menire de a pregăti cauza în vederea exercitării funcției de judecată; în exercitarea acesteia din urmă, îi va rămâne instanței să se preocupe numai de aspectele de fond ale acuzației, fiind scutită de examenul de legalitate a rechizitoriului și a materialului de urmărire penală, examen care se va realiza de judecătorul de cameră preliminară [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 1413].

Ca o manifestare a funcției de verificare a *legalității* trimiterii în judecată, potrivit dispozițiilor art. 342 CPP, obiectul camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței supreme a apreciat în același sens, reținând că atât doctrina, cât și practica judiciară, inclusiv a Înaltei Curți de Casație și Justiție (judecătorul de cameră preliminară făcând trimitere punctuală la Încheierea nr. 118 din 19.02.2015), s-au exprimat în mod constant în acest sens, analiza efectuată în această etapă a procesului penal *fiind cantonată exclusiv în sfera legalității* (ICCJ, Secția penală, Încheierea JCP nr. 155 din 03.06.2015, nepublicată).

Judecătorul de cameră preliminară va dispune excluderea probelor nelegal ori neloial administrate, dacă va constata că această sancțiune este impusă de vătămarea procesuală prezumată de lege ori constatată de către judecător. În aceste condiții, dacă nu au fost excluse toate probele administrate în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară îi va cere procurorului să aprecieze asupra menținerii sau nu a dispoziției de trimitere în judecată, acordându-i un termen de 5 zile în acest sens. Procurorul se va rezuma la a-i comunica judecătorului dacă menține sau, din contră, dacă solicită restituirea cauzei, nefiindu-i permis să readministreze probele excluse, contextul judiciar în care procurorul ar fi avut această posibilitate fiind închis prin dispoziția de trimitere în judecată. Se constată, astfel, că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă. Probele excluse juridic vor fi îndepărtate fizic din dosarul de urmărire penală [în acest sens, *Decizia CCR nr. 22/2018* (M. Of. nr. 177 din 26.02.2018)] și, în mod evident, nu vor fi avute în vedere la soluționarea cauzei.

Dispozițiile generale relative la asistența juridică a părților și a persoanei vătămate (art. 90 și art. 93 CPP) sunt pe deplin aplicabile și în procedura de cameră preliminară, încălcarea acestor dispoziții fiind sancționată cu nulitatea absolută [art. 281 alin. (1) lit. f) CPP], viciu care poate fi invocat până la încheierea procedurii de cameră preliminară [art. 281 alin. (4) lit. a) CPP]. Referitor la această din urmă dispoziție, reținem că, prin *Decizia CCR nr. 88/2019* (M. Of. nr. 499 din 20.06.2019), a fost admisă excepția de neconstituționalitate a art. 281 alin. (4) lit. a) raportat la art. 281 alin. (1) lit. f) CPP. În acest context, răspunsul de la litera C este, în prezent, corect.

Cu privire la răspunsul de la litera B, reținem că, în cazul verificării legalității sesizării instanței, respectiv a rechizitoriului, sfera controlului exercitat în camera preliminară este limitată strict la

dispoziția de *trimitere* în judecată și la motivarea rechizitoriului (nu și la verificarea eventualelor dispoziții de netrimitere în judecată, în cazul acestora fiind reglementate proceduri distincte în cadrul cărora organele de jurisdicție vor verifica legalitatea și temeinicia soluției procurorului), precum și la următoarele componente, rechizitoriul urmând:

– să se limiteze la fapta și persoana pentru care s-a efectuat urmărirea penală;

– să cuprindă mențiunile prevăzute la art. 286 alin. (2) CPP referitoare la cuprinsul ordonanței (denumirea parchetului și data emiterii; numele, prenumele și calitatea celui care o întocmește; fapta care face obiectul urmăririi penale, încadrarea juridică a acesteia și, după caz, datele privitoare la persoana inculpatului; obiectul actului sau măsurii procesuale ori, după caz, tipul soluției, precum și motivele de fapt și de drept ale acestora; date referitoare la măsurile asigurătorii, măsurile de siguranță cu caracter medical și măsurile preventive luate în cursul urmăririi; alte mențiuni prevăzute de lege; semnătura celui care a întocmit-o);

– să cuprindă datele privitoare la fapta reținută în sarcina inculpatului și încadrarea juridică a acesteia;

– să menționeze probele și mijloacele de probă;

– să stabilească cheltuielile judiciare din faza de urmărire penală;

– să cuprindă mențiuni referitoare la măsurile preventive, asigurătorii și de siguranță;

– să cuprindă dispoziția de trimitere în judecată, precum și alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei (ICCJ, Secția penală, Încheierea JCP nr. 646 din 07.09.2015, nepublicată).

Așa fiind, judecătorul de cameră preliminară nu se va putea exprima în cadrul procedurii de cameră preliminară cu privire la soluțiile de netrimitere în judecată, fiind excluse orice verificare și dispoziție asupra acestora.

| 111. Răspuns: C (NB! În prezent, B, C) ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Potrivit dispozițiilor art. 343 CPP, durata procedurii în camera preliminară este de cel mult 60 de zile de la data înregistrării cauzei la instanță. Doctrina a apreciat că acest termen este unul realist numai în contextul desfășurării procedurii în camera preliminară exclusiv în scris, așa cum a fost gândită inițial această fază procesuală, și nu cu citarea participanților, caz în care termenul va fi de cele mai multe ori încălcat. Indiferent de aceste considerente, natura termenului este aceea a unui termen de recomandare, depășirea lui neatrăgând vreo sancțiune procesuală [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 1423]. De altfel, sancțiunea decăderii este proprie și poate fi atașată numai drepturilor procesuale exercitate sau care pot fi exercitate în procesul penal, nu și instanței de judecată, care exercită în procesul penal atribuții judiciare. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

Incidental, *de lege lata*, toate măsurile preventive se verifică cu regularitate sub aspectul legalității și temeiniciei lor (art. 207 CPP), iar în cazul în care acestea nu au fost dispuse la un moment anterior, judecătorul de cameră preliminară poate dispune, la cerere sau din oficiu, luarea acestora [art. 348 alin. (1) CPP]. De aceea, variantele de răspuns de la literele B și C sunt ambele corecte în prezent.

| 112. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Varianta de la litera A este corectă, întrucât omisiunea încunoștințării avocatului cu privire la efectuarea actelor de urmărire penală poate fi sancționată cu nulitatea relativă, așadar, este condiționată de producerea unei vătămări procesuale. Așa fiind, pornind de la premisa că avocatul putea participa la activitatea judiciară privind identificarea de persoane după fotografii, judecătorul de cameră preliminară va analiza existența unei vătămări procesuale, dispunând în consecință.

Varianta de la litera B este eronată, față de *Decizia CCR nr. 802/2017* (M. Of. nr. 116 din 06.02.2018), prin care s-a statuat că soluția legislativă cuprinsă în art. 345 alin. (1) CPP, care nu permite judecătorului de cameră preliminară, la soluționarea cererilor și excepțiilor formulate ori excepțiilor ridicate din oficiu, să administreze alte mijloace de probă în afara „oricăror înscrisuri noi prezentate", este neconstituțională.

Comisia de soluționare a contestațiilor a constatat că *răspunsul de la litera A a fost punctat corect în baremul de evaluare ca fiind unul corect, referindu-se la ipoteza excluderii unui proces-verbal întocmit ca urmare a identificării de persoane după fotografii, desfășurată în lipsa și fără încunoștințarea avocatului din oficiu al inculpatului, care solicitase, în prealabil, să participe la efectuarea actelor de urmărire penală. Potrivit dispozițiilor art. 92 alin. (1) și (2) CPP, avocatul suspectului sau inculpatului are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală, cu excepțiile prevăzute de lege,*

și poate solicita să fie încunoștințat de data și ora efectuării actului de urmărire penală. Sancțiunea care intervine în cazul în care organul de urmărire penală și-a încălcat obligația de încunoștințare, efectuând actul fără participarea avocatului, poate fi aceea a nulității relative, vătămarea fiind mai mult decât evidentă, cu consecința excluderii probei nelegal obținute, în condițiile art. 102 alin. (2) CPP.

Răspunsul de la litera C a fost apreciat de către Comisie ca fiind unul greșit, deoarece, așa cum *și unii dintre candidați au invocat, prin Decizia CCR nr. 554/2017 s-a stabilit că nulitatea relativă poate fi invocată din oficiu, inclusiv de către judecătorul de cameră preliminară.*

| 113. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

După sesizarea instanței, dosarul se repartizează unui judecător de cameră preliminară care va lua următoarele măsuri: *(i)* va comunica inculpatului copia certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia; *(ii)* va aduce la cunoștință părților și persoanei vătămate obiectul procedurii de cameră preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul în care, de la data comunicării, pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală; *(iii)* va stabili termenul care, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, nu poate fi mai scurt de 20 de zile; *(iv)* va lua măsuri pentru desemnarea unui avocat din oficiu în cazurile de asistență juridică obligatorie.

La expirarea termenului menționat, judecătorul de cameră preliminară stabilește termen pentru soluționarea cererilor și excepțiilor, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului.

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

| 114. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Varianta de la litera A este corectă, întrucât aspectele care fac obiectul procedurii de cameră preliminară sunt verificate și din oficiu, de către judecătorul de cameră preliminară, fără a fi necesară formularea unor cereri ori invocarea unor excepții de către ceilalți participanți.

Varianta de la litera B este eronată, termenul la care fac referire dispozițiile art. 344 alin. (2) teza finală CPP fiind un termen de recomandare, astfel cum a hotărât ICC, Completul RIL, prin *Decizia nr. 14/2018* (M. Of. nr. 765 din 05.09.2018).

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, față de dispozițiile art. 344 alin. (2) prima teză CPP, conform cărora copia certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia se comunică inculpatului.

| 115. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Din perspectiva competenței funcționale a judecătorului în procedura de cameră preliminară, aceasta se rezumă strict la verificarea *legalității* trimiterii în judecată a inculpatului, respectiv a legalității actului de sesizare, a modului de administrare a probelor și de efectuare a actelor de către organele de urmărire penală. Așa fiind, legea exclude orice soluție prin care se stinge raportul de conflict, indiferent dacă aceasta este soluția achitării ori a încetării procesului penal. În cazul în care judecătorul de cameră preliminară va constata că acțiunea penală a devenit, ulterior emiterii actului de sesizare, lipsită de obiect, soluția pe care o va dispune nu va fi aceea de încetare a procesului penal, ci de începere a judecății, în condițiile legii, motiv pentru care varianta de răspuns de la litera A este greșită.

În cursul procedurii de cameră preliminară pot fi ridicate din oficiu ori de către participanți excepții procesuale (*e.g.*, excepția necompetenței instanței), care vor fi puse în dezbaterea contradictorie a participanților prezenți la ședința programată în acest scop. De asemenea, în cursul procedurii de cameră preliminară se vor putea invoca excepții de neconstituționalitate (corect spus, cereri de sesizare a instanței constituționale), judecătorul de cameră preliminară fiind considerat „instanță judecătorească" în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (republicată în M. Of. nr. 807 din 03.12.2010).

Judecătorul de cameră preliminară verifică periodic măsurile preventive dispuse în cauză, chiar în lipsa inculpatului, în condițiile art. 207 alin. (3) raportat la art. 235 alin. (4) CPP, însă numai în prezența avocatului.

Rezultă, astfel, că variantele de răspuns de la literele B și C sunt ambele corecte.

Comisia de soluționare a contestațiilor a conchis în același sens, reținând, în esență, că *cererea de sesizare a instanței de contencios constituțional poate fi formulată în orice fază a procesului penal,*

inclusiv în procedura camerei preliminare. Legiuitorul nu impune limite referitor la cadrul procesual în care pot fi formulate cereri de sesizare a Curții Constituționale, prevăzând drept condiții doar ca excepția să fie ridicată în fața instanțelor de judecată și să aibă legătură cu soluționarea cauzei, indiferent de obiectul acesteia". S-a mai arătat că, potrivit art. 207 alin. (3) CPP, care face trimitere la art. 235 alin. (4) CPP, judecătorul de cameră preliminară poate dispune menținerea măsurii arestării preventive și în situația în care inculpatul, din cauză de forță majoră ori stare de necesitate, nu poate fi adus. În fine, Comisia a arătat că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât, *potrivit dispozițiilor art. 346 alin. (3) CPP, judecătorul de cameră preliminară nu poate lua act de împăcarea părților și, în consecință, să dispună încetarea procesului penal.*

| 116. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Față de explicațiile anterioare la care facem trimitere, variantele de la literele A și B sunt corecte. Într-adevăr, în procedura de cameră preliminară se verifică exclusiv aspectele ce țin de *legalitatea activității* de urmărire penală (legalitatea actelor de urmărire penală, a administrării probelor, a rechizitoriului), niciodată temeinicia acuzației.

Soluția de restituire a cauzei la parchet poate fi dispusă de către judecătorul de cameră preliminară în cazurile prevăzute la art. 346 alin. (3) CPP, constatarea nulității unor acte de urmărire penală nefiind, *per se*, suficientă în acest sens.

| 117. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Raportat la enunțul întrebării și la variantele de răspuns, reținem că, în cazul excluderii tuturor probelor administrate în cursul urmăririi penale, soluția judecătorului de cameră preliminară nu poate fi decât de restituire a cauzei la procuror [art. 346 alin. (3) lit. b) CPP]. În această situație, se constată practic faptul că urmărirea penală desfășurată este lipsită de obiectul său, astfel că solicitarea unei poziții din partea parchetului nu și-ar găsi rațiunea. Așa fiind, varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât solicitarea procurorului de restituire a cauzei la parchet nu poate fi cenzurată de către judecătorul de cameră preliminară. În această ipoteză, indiferent dacă obiectul și limitele judecății pot fi stabilite, judecătorul de cameră preliminară va dispune obligatoriu restituirea cauzei la parchet în cazul în care procurorul solicită acest lucru [art. 346 alin. (3) lit. c) CPP].

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât în această fază a procesului penal nu pot fi dispuse soluțiile specifice fazei judecății prevăzute la art. 396 CPP.

| 118. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Potrivit actualului Cod de procedură penală, actul de inculpare este, de regulă, ordonanța. Procurorul pune în mișcare acțiunea penală prin ordonanță, exclusiv în cursul urmăririi penale, când constată că există probe din care rezultă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există vreunul dintre cazurile de împiedicare prevăzute la art. 16 alin. (1) CPP [art. 309 alin. (1) CPP].

Raportat la datele enunțului, se constată că procurorul a procedat în mod greșit punând în mișcare acțiunea penală prin rechizitoriu (posibilitate care a existat potrivit vechii legi procesuale penale), critica putând face obiectul camerei preliminare, cu consecința restituirii cauzei la parchet.

Din cele expuse rezultă că variantele de la literele A și B sunt corecte.

| 119. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

În procedura de cameră preliminară, soluționarea cererilor și excepțiilor invocate de părți, de persoana vătămată, de procuror ori ridicate din oficiu se realizează în ședință de cameră de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului. În cazurile expres prevăzute de lege de asistență juridică obligatorie, judecătorul de cameră preliminară va lua măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu, în cazul în care partea ori persoana vătămată nu are avocat ales.

Față de toate acestea, se constată că varianta de la litera C este corectă, iar cele de la literele A [art. 345 alin. (1) CPP] și B [art. 344 alin. (3) raportat la art. 90 lit. a) CPP] sunt eronate.

| 120. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Raportat la aspectele relevate de enunț și variantele de răspuns, reținem că actul de sesizare a instanței nu poate fi acceptat în parte de către judecătorul de cameră preliminară, numai cu privire la unele infracțiuni ori acte materiale componente ale infracțiunii continuate. De asemenea, reținem că în procedura de cameră preliminară face obiectul verificării legalitatea administrării probelor,

indiferent dacă procedeele probatorii folosite pentru obținerea mijloacelor de probă au fost încuviințate de către judecător.

Cu privire la natura termenului prevăzut la art. 344 alin. (2) CPP în care inculpatul, persoana vătămată și celelalte părți pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, reținem că, prin *Decizia nr. 14/2018* (M. Of. nr. 765 din 05.09.2018), ICCJ, Completul RIL, a statuat că acesta *este un termen de recomandare*.

Față de cele arătate, se constată că variantele de la literele A și B sunt corecte.

121. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Dintre măsurile pe care le va lua judecătorul de cameră preliminară la repartizarea dosarului de urmărire penală cu rechizitoriu, amintim comunicarea rechizitoriului și, după caz, a traducerii autorizate a acestuia inculpatului [art. 344 alin. (2) CPP]. Față de aceste dispoziții legale, rechizitoriul nu se comunică celorlalte părți ori persoanei vătămate.

Finalizarea procedurii de cameră preliminară presupune stabilirea unui termen, în camera de consiliu, la care judecătorul de cameră preliminară să soluționeze cererile și excepțiile, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului. În ipoteza în care nu au fost invocate cereri ori formulate excepții, judecătorul de cameră preliminară, în camera de consiliu, fără citarea părților și a persoanei vătămate și fără participarea procurorului, va constata legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, dispunând începerea judecății [art. 346 alin. (1) CPP].

În cazurile prevăzute de lege, cauza poate fi strămutată de la instanța competentă la o altă instanță competentă egală în grad acesteia, indiferent dacă se află în procedura de cameră preliminară ori în cursul judecății [art. 71, art. 75 alin. (2) CPP].

Din cele expuse rezultă că variantele de la literele A și B sunt corecte.

122. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Enunțul întrebării își găsește corespondentul în art. 346 alin. (1) CPP. În acest caz, judecătorul de cameră preliminară va dispune, în camera de consiliu, fără citarea părților și a persoanei vătămate și fără participarea procurorului, începerea judecății. Încheierea pronunțată poate face obiectul contestației, potrivit art. 347 CPP. Evident, se pune întrebarea care este rațiunea pentru care poate fi formulată contestație în acest caz, de vreme ce participanții nu au formulat cereri și excepții. Referitor la aceasta, se poate imagina situația în care cererile și excepțiile să nu ajungă la dosarul cauzei în timp util sau chiar părțile și persoana vătămată să nu fi fost încunoștințate despre desfășurarea procedurii de cameră preliminară, constatarea-premisă neverificându-se în acest caz.

În procedura de cameră preliminară, măsurile preventive trebuie verificate periodic, după distincțiile făcute la art. 207 alin. (6) și (7) CPP, de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu.

Față de toate acestea, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

123. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Am arătat anterior că procedura de cameră preliminară va fi soluționată în camera de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului, numai atunci când au fost invocate cereri și excepții. *A contrario*, când nu au fost invocate cereri și excepții, neexistând nicio chestiune de pus în dezbaterea contradictorie a părților, a persoanei vătămate și a procurorului, judecătorul de cameră preliminară va dispune începerea judecății în camera de consiliu, fără citarea părților, a persoanei vătămate și fără participarea procurorului. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

De asemenea, potrivit dispozițiilor art. 75 alin. (2) CPP, strămutarea poate fi solicitată, în condițiile legii, inclusiv în procedura de cameră preliminară, varianta de la litera B fiind, astfel, corectă.

În fine, în procedura de cameră preliminară vor fi respectate, în lipsa unor dispoziții contrare, dispozițiile generale relative la asistența juridică a părților și a persoanei vătămate [art. 90, art. 93 alin. (4) și (6) CPP]. Având în vedere art. 90 lit. c) CPP, rezultă că varianta de la litera C este, de asemenea, corectă.

124. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Pornind de la premisa că faza urmăririi penale a fost finalizată, că procurorul nu mai are dreptul să efectueze acte de urmărire penală și să administreze probe, fiind desesizat, în cazul în care judecătorul de cameră preliminară admite cererile și excepțiile invocate, va proceda astfel: *(i)* dacă constată neregularități ale actului de sesizare, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii, procurorul remediază neregularitățile actului de sesizare; *(ii)* dacă sancționează potrivit art. 280-282 CPP actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii ori dacă exclude una sau mai multe probe administrate, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii, procurorul comunică judecătorului de cameră preliminară dacă menține dispoziția de trimitere în judecată ori solicită restituirea cauzei; *(iii)* dacă sancționează potrivit art. 280-282 CPP actele procesuale fundamentale ale procesului penal (ordonanța de începere a urmăririi penale *in rem*, ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale etc.) ori constată lipsa acestora, judecătorul de cameră preliminară va restitui cauza la procuror; *(iv)* dacă exclude toate probele administrate în cursul urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la procuror. Față de toate acestea, variantele de la literele B și C sunt corecte. De reținut că ipoteza amintită la pct. *(iii)* nu este prevăzută în acești termeni în Codul de procedură penală, însă, alături de alți autori, apreciem că singura soluție în acest caz este restituirea cauzei la parchet. Desigur, în unele cazuri, de pildă în situația sancționării cu nulitatea a ordonanței de începere a urmăririi penale, se va constata consecutiv și faptul că probele nu au fost administrate în contextul unui proces penal și vor fi, astfel, excluse. În acest caz, evident, restituirea cauzei la parchet va fi grefată pe ipoteza expusă la pct. *(iv)*. Totuși, noi apreciem că soluția restituirii cauzei la parchet trebuie să fie incidentă și atunci când judecătorul sancționează ordonanța de efectuare în continuare a urmăririi penale față de suspect sau de punere în mișcare a acțiunii penale, întrucât aceste măsuri reprezintă pilonii de bază ai oricărui proces penal.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât, după desesizare, procurorul nu mai are competența funcțională să efectueze urmărirea penală în cauză prin readministrarea probelor excluse de către judecător.

125. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Judecătorul de cameră preliminară, în procedura de cameră preliminară, în termen de 3 zile de la înregistrarea dosarului, verifică din oficiu legalitatea și temeinicia măsurii preventive, înainte de expirarea acesteia, cu citarea inculpatului [art. 207 alin. (2) CPP].

Relativ la măsura preventivă, soluțiile pe care le poate pronunța judecătorul de cameră preliminară sunt următoarele: *(i) menține* (nu prelungește) măsura preventivă, dacă constată că temeiurile avute în vedere la luarea ei se mențin ori că există temeiuri noi care să o justifice; *(ii) revocă* măsura preventivă atunci când constată că au încetat temeiurile care au determinat-o ori au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii; *(iii) înlocuiește* măsura preventivă cu o altă măsură mai ușoară ori, din contră, mai grea, în condițiile legii; *(iv) constată încetarea de drept* a măsurii, în condițiile legii.

Față de cele arătate, singura variantă corectă este cea de la litera B.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât prelungirea măsurii preventive poate fi dispusă exclusiv în cursul urmăririi penale, iar cea de la litera C este eronată, întrucât măsura reținerii nu poate fi dispusă, în niciun caz, de către judecător ori instanța de judecată.

126. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Judecătorul poate soluționa procedura de cameră preliminară prin două posibile soluții: începerea judecății sau restituirea cauzei la procuror.

Cu privire la aceasta din urmă, doctrina a identificat în mod pertinent nuanțele pe care textul legal le presupune. Astfel, va fi dispusă *restituirea pentru neregularitatea rechizitoriului* când judecătorul a constatat această neregularitate, care nu a fost remediată de către procuror în termenul prevăzut la art. 345 alin. (3) CPP și care atrage imposibilitatea soluționării de către instanță a acțiunii penale [art. 346 alin. (3) lit. a) CPP]. Dacă procurorul, luând act de neregularitatea indicată de judecător, procedează la remedierea ei în termenul prevăzut de art. 345 alin. (3) CPP, dar, chiar și după o astfel de intervenție, neregularitatea subzistă, judecătorul procedează la o nouă evaluare a actului de sesizare și este îndreptățit să restituie cauza numai dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau a limitelor judecății.

Trebuie subliniat că, față de existența celor două soluții diferite, de la lit. a) și c) ale art. 346 alin. (3) CPP, este indubitabil că și ipotezele pe care se întemeiază textele sunt diferite. Astfel, ipoteza de la lit. a), deși exprimată într-un mod care poate sugera pasivitatea procurorului („nu remediază"), în realitate are în vedere situația în care procurorul procedează la înlăturarea neregularității, dar o face într-un mod necorespunzător, astfel că neregularitatea nu este efectiv înlăturată. Numai ipoteza de la lit. c) teza a II-a are în vedere pasivitatea procurorului („nu răspunde").

Prin urmare, dacă, chiar și după intervenția procurorului, neregularitatea rechizitoriului subzistă, ea va da loc unei soluții de restituire a cauzei la parchet, dar numai dacă afectează (continuă să afecteze) posibilitatea de a stabili obiectul sau limitele judecății.

Restituirea pentru excluderea tuturor probelor [art. 346 alin. (3) lit. b) CPP] operează de drept, soluția nefiind supusă aprecierii judecătorului.

Când rechizitoriul privește mai multe fapte sau mai multe persoane, restituirea nu va opera dacă au fost excluse toate probele privind una dintre fapte sau una dintre persoane, ci numai dacă se a vizat materialul probatoriu referitor la totalitatea aspectelor de fapt deduse judecății: *„În situația excluderii totale a probatoriului raportat la una dintre infracțiunile pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului, respectiv abuz în serviciu, în condițiile în care prin aceasta nu s-a dispus excluderea tuturor probelor din faza de urmărire penală, valabile fiind celelalte probe cu privire la infracțiunea de luare de mită, aceasta nu va atrage automat soluția de restituire"* (Trib. Suceava, încheierea JCP din 24.06.2014, nepublicată).

Restituirea determinată de poziția procesuală a procurorului va fi dispusă în cazul în care nu au fost excluse toate probele care fac obiectul controlului, ci numai unele dintre acestea, soluția judecătorului de cameră preliminară depinzând de manifestarea de voință, explicită sau implicită, a procurorului: potrivit art. 346 alin. (3) lit. c) CPP, cauza se restituie dacă procurorul solicită aceasta, în condițiile art. 345 alin. (3) CPP, ori nu răspunde în termenul prevăzut de aceleași dispoziții [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 1435-1439].

Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera A este eronată, iar varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Cu privire la ultima variantă de răspuns, aceasta este, de asemenea, greșită, judecătorul de cameră preliminară nu va restitui cauza la parchet, ci își va declina competența în favoarea instanței competente.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *în conformitate cu dispozițiile art. 346 alin. (3) lit. c) CPP, judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la parchet dacă procurorul nu răspunde în termenul prevăzut de prevederile art. 345 alin. (3) CPP. Potrivit acestui ultim text de lege, în cazul în care judecătorul de cameră preliminară exclude una dintre probele administrate la urmărirea penală, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii respective, procurorul remediază neregularitățile actului de sesizare și comunică judecătorului de cameră preliminară dacă menține dispoziția de trimitere în judecată. Cum, în speță, procurorul nu a răspuns în termenul prevăzut de lege, judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la parchet.*

127. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Enunțul întrebării pune în evidență un caz de nulitate absolută a întregii urmăriri penale, astfel că excluderea tuturor probelor administrate nu este altceva decât o consecință directă a acestei constatări. În acest caz, legea nu prevede decât o singură soluție pe care judecătorul o poate adopta, aceea a restituirii cauzei la parchet în temeiul art. 346 alin. (3) lit. b) CPP.

Împotriva acestei încheieri procurorul, părțile și persoana vătămată pot face contestație în termen de 3 zile de la comunicare [art. 347 alin. (1) CPP].

Față de cele arătate, variantele de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât, așa cum este și firesc, în contextul excluderii tuturor probelor administrate, nici nu s-ar putea pune problema menținerii dispoziției de trimitere în judecată. Dintr-o altă perspectivă, aceea a necompetenței „absolute" a organului de urmărire penală, un astfel de act de dispoziție ar fi neavenit.

128. Răspuns: A, B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Raportându-ne la cele arătate la întrebările anterioare, se constată că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B. Astfel, restituirea cauzei la procuror va fi dispusă de către

judecătorul de cameră preliminară ca urmare a excluderii tuturor probelor administrate în cursul urmăririi penale pe care procurorul și-a fundamentat soluția trimiterii în judecată [art. 346 alin. (3) lit. b) CPP], dar și atunci când procurorul nu răspunde în termenul de 5 zile prevăzut de art. 345 alin. (3) CPP [art. 346 alin. (3) lit. c) CPP].

Varianta de răspuns de la litera C este eronată, excluderea unor probe administrate în cursul urmăririi penale neconducând, în sine, la soluția restituirii cauzei la parchet. Această soluție poate fi totuși dispusă dacă procurorul formulează o solicitare în acest sens sau ca o consecință a pasivității acestuia, ca urmare a faptului că nu răspunde în termenul de 5 zile dacă, în contextul excluderii probelor de către judecător, menține sau nu dispoziția de trimitere în judecată.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de la litera B este corectă, întrucât prezintă una dintre situațiile în care se dispune în mod obligatoriu restituirea cauzei la parchet. Varianta de răspuns de la litera B nu restrânge aplicabilitatea textului de la art. 346 alin. (3) lit. c) teza a II-a CPP numai la ipoteza în care neregularitățile constatate (și cu privire la care procurorul nu a formulat răspuns) atrag imposibilitatea stabilirii obiectului și limitelor judecății.*

129. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Procedura de cameră preliminară depinde de soluțiile date de judecătorul de cameră preliminară cererilor și excepțiilor invocate. Astfel, cu titlu de exemplu, judecătorul de cameră preliminară va dispune restituirea cauzei la parchet dacă neregularitatea constatată a rechizitoriului nu a fost remediată de procuror în termenul de 5 zile, dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății [art. 346 alin. (3) lit. a) CPP]. Tot astfel, soluția restituirii cauzei la parchet va fi dispusă în ipoteza în care judecătorul de cameră preliminară exclude toate probele administrate în cursul urmăririi penale [art. 346 alin. (3) lit. b) CPP].

Față de aceste considerente, se constată că variantele de la literele B și C sunt corecte.

130. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Atunci când judecătorul de cameră preliminară exclude toate probele administrate în cauză de către organele de urmărire penală, soluția judecătorului de cameră preliminară va fi *exclusiv* restituirea cauzei la parchet [art. 346 alin. (3) lit. b) CPP], soluție care va fi dispusă prin aceeași încheiere.

Soluția este una firească, întrucât lipsa oricărei probe legal administrate echivalează cu absența fazei urmăririi penale, context în care procurorul nu poate menține trimiterea în judecată.

Așa fiind, se constată că varianta de la litera B este corectă, iar cea de la litera A este eronată.

Tot eronată este și varianta de la litera C, procurorul neavând competența funcțională să administreze probe în afara cadrului procesual stabilit de faza urmăririi penale.

131. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Procedura de cameră preliminară reprezintă, de regulă, unicul context judiciar în care judecătorul de cameră preliminară poate exclude probele nelegal administrate. Prin excepție, judecătorul de cameră preliminară are competența să dispună în acest sens în cazul sesizării cu plângere împotriva soluției clasării dispuse față de inculpat, în condițiile art. 341 alin. (7) lit. c) CPP. Rezultă că varianta de la litera B nu este corectă.

Nu va exclude probe judecătorul de cameră preliminară sesizat cu cerere de confirmare a soluției de renunțare la urmărirea penală dispuse de procuror, în această procedură verificarea legalității și temeiniciei soluției realizându-se pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a înscrisurilor noi prezentate [art. 318 alin. (15) CPP]. Prin urmare, este corectă varianta de răspuns de la litera A.

Varianta de la litera C este evident corectă, întrucât, în procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției, judecătorul de cameră preliminară nu deține nicio competență, procedura de cameră preliminară lipsind.

132. Răspuns: B, C ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Judecătorul de cameră preliminară se exprimă judiciar prin două categorii de încheieri, definitive sau supuse contestației. Calea de atac a contestației, potrivit dispozițiilor art. 425[1] alin. (1) CPP, poate fi exercitată împotriva hotărârilor numai atunci când legea o prevede în mod expres, a contrario, hotărârea va fi definitivă, în condițiile art. 551 pct. 1 CPP, atunci când o atare prevedere nu există, iar hotărârea nu este supusă nici căii ordinare de atac a apelului.

Cu toate că, de cele mai multe ori, caracterul definitiv al încheierii s-ar putea deduce din lipsa unei prevederi exprese referitoare la contestație, legiuitorul a înțeles să fie mai explicit și a arătat, acolo unde a apreciat că nu se impune reglementarea unei căi de atac, că încheierea nu este supusă niciunei căi de atac ori că este definitivă.

În acest sens sunt dispozițiile art. 341 alin. (8) raportat la art. 341 alin. (6) lit. b) CPP, încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară dispune admiterea plângerii, desființarea soluției atacate și trimiterea cauzei la procuror pentru a pune în mișcare acțiunea penală și a completa urmărirea penală fiind definitivă. De asemenea, încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară soluționează cererea de confirmare a ordonanței de renunțare la urmărirea penală este definitivă [art. 318 alin. (16) CPP].

Pe de altă parte, încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea formulată împotriva soluției de clasare dispuse față de inculpat, admite plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecății este supusă contestației, potrivit dispozițiilor art. 341 alin. (9) CPP, atât sub aspectul modului de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, cât și cu privire la dispoziția judecătorului de începere a judecății [*Decizia CCR nr. 243/2019* (M. Of. nr. 429 din 30.05.2019)].

Prin urmare, atât varianta de răspuns de la litera B, cât și cea de la litera C sunt corecte, cea de la litera A fiind greșită.

133. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Procedura de cameră preliminară, fiind o fază distinctă a procesului penal (pentru opinia că este o etapă a fazei judecății, a se vedea A. ZARAFIU, *op. cit.*, p. 376-378), împrumută, în lipsa reglementării exprese a unor trăsături proprii, principii specifice atât fazei urmăririi penale, cât și fazei judecății.

Așa fiind, în faza camerei preliminare, cu toate că are un caracter jurisdicțional, procedura este nepublică, desfășurându-se în camera de consiliu, iar hotărârile prin care judecătorul de cameră preliminară se exprimă se numesc încheieri, care vor fi pronunțate tot în camera de consiliu [art. 345 alin. (1) CPP].

Potrivit dispozițiilor art. 203 alin. (5) CPP, având în vedere și dezlegarea pronunțată de ICCJ, Completul RIL, prin *Decizia nr. 4/2014* (M. Of. nr. 821 din 11.11.2014), în cursul procedurii de cameră preliminară, contestațiile privitoare la măsurile preventive se soluționează în camera de consiliu, prin încheiere motivată, care se pronunță în camera de consiliu. Este motivul pentru care varianta de răspuns de la litera B este singura corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 203 alin. (5) CPP, contestațiile privitoare la măsurile preventive se soluționează în camera de consiliu, prin încheiere motivată, care se pronunță în camera de consiliu. Aceste dispoziții au caracter derogatoriu, special, în raport cu dispozițiile art. 425[1] CPP, care reprezintă norma generală.*

134. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

În prezent, toate încheierile pronunțate de judecătorul din cadrul instanței sesizate cu rechizitoriu la finalizarea procedurii de cameră preliminară sunt supuse contestației, indiferent de soluția dispusă. Contestația se formulează în termen de 3 zile, care curge de la comunicarea încheierii [art. 347 alin. (1) CPP], și este soluționată de către judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței superioare (sau de completul competent din cadrul instanței supreme), în camera de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului [art. 347 alin. (2) și (3) CPP].

Pe calea contestației nu vor putea fi puse în discuție alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută [art. 347 alin. (4) CPP].

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

135. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Împotriva încheierii prin care procedura de cameră preliminară este rezolvată pot face contestație, în termen de 3 zile de la comunicare, procurorul, părțile și persoana vătămată [art. 347 alin. (1) CPP]. Contestația se soluționează de către completul de judecători de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate ori, după caz, de completul competent din cadrul instanței supreme [art. 347 alin. (2) CPP].

Prin contestație, procurorul, părțile și persoana vătămată nu vor putea invoca alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută [art. 347 alin. (4) CPP].

În aceste condiții, varianta de la litera A este eronată.

Varianta de la litera B este corectă, întrucât admiterea contestației formulate de către inculpat nu conduce, în mod necesar, la soluția restituirii cauzei la parchet, soluție care poate fi dispusă numai în condițiile art. 346 alin. (3) CPP.

Varianta de la litera C este eronată, titularii contestației putând formula calea de atac indiferent de soluția pe care a pronunțat-o judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu.

136. Răspuns: A ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Termenul de contestație este de 3 zile de la comunicare, termen procedural care se calculează potrivit dispozițiilor art. 269 CPP, respectiv pe unități libere de timp, și se prelungește, atunci când se împlinește într-o zi nelucrătoare, până la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Așa fiind, termenul de 3 zile care începe să curgă într-o zi de marți (10.04.2018) cade într-o zi nelucrătoare, ziua de sâmbătă (14.04.2018), astfel că se prorogă până la finele primei zile lucrătoare, respectiv luni (16.04.2018).

Pentru aceste motive, răspunsul corect este cel de la litera A.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *varianta de la litera A este cea corectă, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 347 alin. (1) CPP, termenul de formulare a contestației este de 3 zile de la comunicare, iar conform art. 269 alin. (2) CPP, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se socotesc ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește. Totodată, conform art. 269 alin. (4) CPP, când ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În enunțul grilei erau oferite informații atât despre ziua săptămânii în care s-a comunicat încheierea – 10.04.2018 (într-o zi de marți) –, cât și despre data formulării contestației și, aplicând regulile enunțate, termenul s-ar fi împlinit la data de 14.04.2018 – zi nelucrătoare –, așa încât opera prorogarea termenului procedural până la sfârșitul zilei de 16.04.2018 (prima zi lucrătoare care urmează). Varianta de la litera C nu este corectă, întrucât, în urma modificării art. 347 CPP prin Legea nr. 75/2016 (M. Of. nr. 334 din 29.04.2016), textul de lege permite formularea contestației împotriva încheierii pronunțate de judecătorul de cameră preliminară prin care s-a dispus începerea judecății, inclusiv în situația în care nu se formulează cereri și excepții.*

137. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

De lege lata, toate încheierile pronunțate la finalizarea procedurii camerei preliminare de către judecătorul de la instanța sesizată cu rechizitoriu sunt supuse contestației [art. 347 alin. (1) CPP]. Așa fiind, nu interesează dacă au fost formulate cereri și excepții ori dacă încheierea a fost pronunțată într-o ședință lipsită de contradictorialitate [art. 346 alin. (1) CPP]. Aceasta, pentru că, de pildă, partea sau persoana vătămată poate invoca neregularitatea citării la procedura de cameră preliminară, împrejurare care a condus la imposibilitatea formulării de cereri și excepții. De asemenea, mai reținem că aspectele lovite de nulitate absolută pot fi puse în discuție în orice stare a procesului, astfel că soluția legislativă se verifică cu atât mai mult. Față de cele arătate, varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, întrucât procurorul își poate îndrepta contestația nu atât împotriva încheierii de finalizare a procedurii de cameră preliminară, ci a încheierii anterioare, de excludere a unor probe, care a stat la baza solicitării de restituire a cauzei la parchet. În acest context, dacă se admite contestația procurorului și se constată legalitatea probelor administrate, solicitarea de restituire a cauzei la parchet devine lipsită de premisa ei, astfel că singura soluție care poate fi pronunțată este cea de începere a judecății.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât hotărârile de declinare a competenței nu sunt supuse niciunei căi de atac [art. 50 alin. (4) CPP].

138. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Potrivit art. 347 alin. (3) și (4) CPP, în procedura de cameră preliminară contestația este soluționată prin încheiere [art. 345 alin. (2) CPP, dispoziție care se aplică în mod corespunzător și în etapa contestației], în camera de consiliu. Pe calea contestației nu pot fi invocate decât cererile și excepții

formulate și în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută. Or, cum dispozițiile referitoare la competența materială a organului de urmărire penală, atunci când urmărirea penală a fost efectuată de un parchet ierarhic inferior celui competent, sunt prevăzute sub sancțiunea nulității absolute [art. 281 alin. (1) CPP, *Decizia CCR nr. 302/2017* (M. Of. nr. 566 din 17.07.2017)], se constată că variantele de la literele A și C sunt corecte.

| 139. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu [CCR, *Decizia nr. 437/2017* (M. Of. nr. 763 din 26.09.2017)] se pronunță, la cerere sau din oficiu, cu privire la luarea, menținerea, înlocuirea, revocarea sau încetarea de drept a măsurilor preventive, în tot cursul procedurii de cameră preliminară.

Așa fiind, în procedura de cameră preliminară, verificarea măsurii preventive se va realiza din oficiu (însă nu este exclusă posibilitatea procurorului, a părților ori a persoanei vătămate să solicite verificarea măsurii preventive), cu citarea obligatorie a inculpatului [art. 348 alin. (2) raportat la art. 207 CPP].

Față de cele arătate, se constată că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

| 140. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Procedura de cameră preliminară are ca obiect verificarea competenței și a legalității sesizării instanței, verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Așa fiind, în procedura de cameră preliminară, organul de jurisdicție nu va analiza temeinicia acuzației și nu va putea constata că acțiunea penală este lipsită de obiect. De aceea, varianta de răspuns de la litera C este greșită.

Această fază procesuală cunoaște o etapă obligatorie, în cadrul căreia judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu verifică legalitatea desfășurării urmăririi penale, și una eventuală, în cadrul căreia completul de judecători de cameră preliminară din cadrul instanței de control judiciar soluționează contestația formulată împotriva soluției pronunțate ori a modului de soluționare a cererilor și excepțiilor [art. 347 alin. (1) CPP]. În cazul ambelor etape procesuale, atunci când au fost formulate cereri și excepții, procedura de cameră preliminară va fi soluționată în ședința de cameră de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Pe calea contestației nu pot fi aduse critici noi, neinvocate în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută [art. 347 alin. (4) CPP], astfel încât varianta de răspuns de la litera B este greșită.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *întrebarea nu viza soluțiile pronunțate de instanța învestită cu soluționarea cauzei în primă instanță, soluții prevăzute de art. 396 CPP, astfel că nu este întemeiată afirmația din contestație în sensul că varianta de răspuns corectă ar fi cea de la litera C, prin invocarea dispozițiilor art. 396 alin. (6) CPP. În conformitate cu dispozițiile art. 347 alin. (3) CPP, contestația se soluționează în camera de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului. Prin folosirea de către Comisia de elaborare a subiectelor a expresiei „se citează și partea civilă" (varianta de răspuns de la litera A), rezultă clar și neechivoc că în procedura camerei preliminare o persoană a avut calitatea de parte civilă și deci, la soluționarea contestației împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară, este obligatorie „citarea și a părții civile", adică a persoanei care are această calitate procesuală în camera preliminară, în respectarea dispozițiilor art. 347 alin. (3) CPP.*

§3. Judecata

3.1. Dispoziții generale

| 141. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Curtea Constituțională [*Decizia nr. 702/2014*, parag. 19 (M. Of. nr. 38 din 16.01.2015)] a reținut că publicitatea, ca principiu al fazei de judecată, constă în posibilitatea recunoscută oricărei persoane de a asista la desfășurarea judecății, constituind deopotrivă un mijloc de a prezerva încrederea

opiniei publice în instanțele judecătorești. Aceeași Curte a evidențiat consacrarea convențională a acestui principiu în art. 6 parag. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit căruia orice persoană are dreptul la judecarea în mod public a cauzei sale de către o instanță care va hotărî, între altele, asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat importanța acestui principiu procesual, statuând că publicitatea procedurilor organelor judiciare la care se referă art. 6 parag. 1 are ca scop protejarea justițiabililor împotriva unei „justiții secrete" și vizează dezbaterile propriu-zise ale procesului (Hotărârea din 26.09.1995, pronunțată în cauza *Diennet c. Franței*, parag. 33). Cu toate acestea, a reținut Curtea Europeană, dreptul la o ședință publică nu este absolut, motiv pentru care nu s-ar putea susține că, după judecarea în fond, instanța de apel învestită cu plenitudinea de jurisdicție ar fi ținută întotdeauna de o audiență publică, independent de natura problemelor asupra cărora ea ar statua (Hotărârea din 29.10.1991, pronunțată în cauza *Jan-Åke Andersson c. Suediei*, parag. 27, și Hotărârea din 27.03.1998, pronunțată în cauza *K.D.B. c. Olandei*, parag. 39).

În acord cu aceste standarde convenționale și constituționale, alături de reglementarea publicității ca principiu specific judecății, legiuitorul nostru a prevăzut și excepțiile de la acesta, respectiv ședințele desfășurate în camera de consiliu [art. 352 alin. (1) CPP], cazurile în care judecarea în ședință publică ar putea aduce atingere unor interese de stat, moralei, demnității sau vieții intime a unei persoane, intereselor minorilor sau ale justiției [art. 352 alin. (3) CPP], dacă audierea în ședință publică ar aduce atingere siguranței ori demnității sau vieții intime a unui martor ori a membrilor familiei sale sau dacă audierea în public ar pune în pericol confidențialitatea unor informații [art. 352 alin. (4) CPP]; în alte cazuri prevăzute de lege, cum ar fi: cauzele cu inculpați minori [art. 509 alin. (2) CPP], cauzele privind infracțiunea de trafic de minori, prevăzută la art. 211 CP, și de pornografie infantilă, prevăzută de art. 374 CP [art. 24 din Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane (M. Of. nr. 783 din 11.12.2001)].

Față de acest cadru normativ, constatăm că, în raport de dispozițiile art. 533 alin. (1) și art. 431 alin. (1) CPP, legiuitorul a ales ca soluționarea cererii de reabilitare judecătorească, respectiv analizarea admisibilității în principiu a cererii de contestație în anulare să nu se desfășoare în ședință publică, motiv pentru care variantele de răspuns de la literele B și C nu sunt corecte. În schimb, prin raportare la dispozițiile art. 510 alin. (1) CPP, potrivit cărora, când în aceeași cauză sunt mai mulți inculpați, dintre care unii minori și alții majori, și nu este posibilă disjungerea, judecata are loc după procedura obișnuită, ceea ce presupune inclusiv derularea obligatorie în ședință publică, constatăm, astfel, că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

| 142. Răspuns: B, C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

În conformitate cu prevederile art. 352 alin. (2) CPP, nu pot asista la ședința de judecată minorii sub 18 ani, cu excepția situației în care aceștia au calitatea de părți sau martori, precum și persoanele înarmate, cu excepția personalului care asigură paza și ordinea. *A contrario*, atât timp cât legea nu prevede, orice persoană înarmată care nu face parte din personalul care asigură paza și ordinea nu are dreptul de a asista la ședința de judecată, varianta de răspuns de la litera A fiind, astfel, greșită. În același timp, minorul sub 14 ani care are calitatea de parte civilă în cauză poate asista la ședința de judecată, acest drept fiindu-i acordat de legiuitor în raport de calitatea sa, indiferent de vârsta pe care o are, interesul acestuia de a participa la procedura de judecată fiind evident. Totodată, și persoana fără discernământ, în lipsa unei prevederi exprese de excludere, poate participa la ședința de judecată. Cu privire la această variantă de răspuns, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *asistarea la ședințele de judecată a unei persoane fără discernământ [minor sau incapabil (persoană care beneficiază de consiliere judiciară ori tutelă specială – n.n.)] este posibilă, dar nu obligatorie, putând fi cenzurată de instanța de judecată.*

Față de aceste considerente, constatăm că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C.

| 143. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Publicitatea ședinței de judecată reprezintă un principiu fundamental al judecății. Așadar, în procesul penal, ședințele de judecată sunt publice [art. 352 alin. (1) CPP]. Legea permite și prevede excepții de la această regulă, ședințele putând avea loc în camera de consiliu ori în condiții de nepublicitate.

Astfel, de pildă, în cursul urmăririi penale și în procedura de cameră preliminară, ședințele vor avea loc în camera de consiliu, ceea ce presupune lipsa publicului. Tot astfel, în procedura în cauzele cu infractori minori, ședințele de judecată vor fi nepublice dacă la sesizarea instanței cu rechizitoriu inculpatul nu a împlinit vârsta majoratului [art. 509 alin. (2), art. 507 alin. (3) CPP]. Ședința de judecată poate fi declarată nepublică în cazul în care desfășurarea judecății în ședință publică ar putea aduce atingere, printre altele, intereselor minorilor, demnității ori vieții intime a unei persoane [art. 352 alin. (3) CPP].

Față de toate acestea, se constată că varianta de la litera A este singura corectă. Varianta de la litera B este eronată, întrucât procedura nepublică este cea în care inculpatul este minor, și nu persoanele din audiență. Varianta de la litera C este eronată, întrucât regula publicității ședinței de judecată rămâne activă cât timp nu a fost declarată nepublicitatea ședinței de către instanța de judecată.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B este incorectă, deoarece în conținutul acesteia se menționează expres și neechivoc că „asistă și minori", iar nu că minorii respectivi au calitatea procesuală de inculpați, părți sau martori în lista respectivei ședințe de judecată. În principiu, orice persoană poate „asista" la ședința de judecată, adică poate sta în sala de ședință, accesul publicului fiind permis. Însă, potrivit art. 352 alin. (2) CPP, nu pot asista la ședința de judecată minorii sub 18 ani, cu excepția situațiilor în care aceștia au calitatea de părți sau martori. În consecință, din moment ce minorii sub 18 ani nu pot asista la ședința de judecată, nu se pune chestiunea de drept a „ședinței nepublice". Nu este întemeiată nici critica în sensul că „răspunsul de la litera A nu este corect", cu motivarea că legea nu prevede expres că ședința din camera de consiliu este „nepublică". Codul de procedură penală utilizând exprimările „ședință nepublică", respectiv „Ședința desfășurată în camera de consiliu nu este publică", făcându-se trimitere la dispozițiile art. 352 CPP.*

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *în art. 352 alin. (1) fraza a doua CPP se menționează că „Ședința desfășurată în camera de consiliu nu este publică". Celelalte alineate ale art. 352 CPP se referă la excepțiile de la regula publicității ședinței de judecată sau de la regula accesului și prezenței persoanelor în sala de ședință, printre care și posibilitatea declarării ședinței nepublice, cu precizarea că, spre deosebire de situația de la alin. (1) a doua frază, este obligatorie punerea în discuție contradictorie, în ședință publică, a necesității declarării ședinței nepublice. Or, spre deosebire de aceste ipoteze (în care este obligatorie punerea în discuție contradictorie, în ședință publică, a necesității declarării ședinței nepublice), legiuitorul menționează expres că „Ședința desfășurată în camera de consiliu nu este publică". În consecință, prin chiar voința legiuitorului, această ședință – desfășurată în camera de consiliu – nu este publică, adică este ședință nepublică în toate cazurile, fără a mai fi necesară punerea în discuție contradictorie a părților, urmată de declararea sau nu a ședinței nepublice.*

144. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Principiul publicității reprezintă regula de bază a procedurii desfășurate în faza judecății. Prin excepție de la această regulă, în cazuri expres prevăzute de lege (de pildă, procedura în cauzele cu infractori minori) ori dacă instanța de judecată apreciază în acest sens, se poate declara ședință nepublică.

Într-adevăr, potrivit art. 352 alin. (3)-(5) CPP, va fi declarată ședință nepublică: *(i)* dacă judecarea în ședință publică ar putea aduce atingere unor interese de stat, moralei, demnității sau vieții intime a unei persoane, intereselor minorilor sau ale justiției, *(ii)* în cazul în care audierea martorului în ședință publică ar aduce atingere siguranței ori demnității sau vieții intime a acestuia ori a membrilor familiei sale sau *(iii)* în cazul în care audierea în public ar pune în pericol confidențialitatea unor informații. În aceste cazuri expres și limitativ prevăzute de lege, instanța de judecată poate declara ședință nepublică pentru tot cursul sau pentru o anumită parte a judecării cauzei. Declararea ședinței nepublice se va face în ședință publică.

Față de toate acestea, varianta de la litera C este corectă.

145. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Ședința nepublică poate fi dispusă, potrivit art. 352 alin. (3) și (4) CPP, corespunzător fiecărui caz prevăzut expres de lege, din oficiu, la cererea procurorului, a părților, a persoanei vătămate ori a martorului.

Așa fiind, variantele de la literele A și B sunt corecte.

146. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Principiul *continuității* completului de judecată presupune ca instanța de judecată (completul) să rămână în aceeași compunere de la sesizarea cu rechizitoriu și până la judecarea pe fond a cauzei. Cu alte cuvinte, judecătorii care asumă soluția pe fondul cauzei trebuie să fie aceiași în fața cărora au fost administrate în mod nemijlocit probele cauzei și aceiași cu cei cărora aleatoriu le-a fost repartizată cauza.

Când acest lucru nu este posibil, completul se poate schimba până la începerea dezbaterilor [art. 354 alin. (2) CPP] sau chiar ulterior începerii dezbaterilor, caz în care dezbaterile vor fi reluate [art. 354 alin. (3) CPP].

Desigur, în unele ipoteze, standardul național este inferior standardului convențional, motiv pentru care, indiferent de momentul schimbării componenței completului de judecată, probele esențiale vor fi administrate în fața noului complet.

Rezultă, astfel, că varianta de răspuns de la litera C este corectă.

147. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

„Termenul în cunoștință" reprezintă o excepție de la regula citării părților pentru judecată, justificată de faptul că citarea ar complica inutil desfășurarea procesului, în condițiile în care partea sau subiectul procesual principal are posibilitatea să se informeze cu privire la următorul termen de judecată [N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (coord.), *op. cit.*, p. 1056]. În conformitate cu prevederile art. 353 alin. (2) teza I CPP, partea sau alt subiect procesual principal prezent personal, prin reprezentant sau prin apărător ales la un termen, precum și acela căruia, personal, prin reprezentant sau apărător ales ori prin funcționarul sau persoana însărcinată cu primirea corespondenței, i s-a înmânat în mod legal citația pentru un termen de judecată nu mai sunt citați pentru termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi la vreunul dintre aceste termene, cu excepția situațiilor în care prezența lor este obligatorie. În prezent, observăm că primirea termenului în cunoștință se poate face inclusiv prin înmânarea citației în mod legal pentru un termen funcționarului însărcinat cu primirea corespondenței din cadrul instituției publice. În aceste condiții, varianta de răspuns de la litera B este corectă. Pe de altă parte, simpla citare legală pentru un termen nu este, în sine, suficientă pentru luarea termenului în cunoștință.

Această nuanță trebuie aplicată în ceea ce privește varianta de răspuns de la litera A, în care procedura de citare cu inculpatul este îndeplinită numai pentru acel termen de judecată. Pentru această concluzie, trebuie să avem în vedere, pe de o parte, că soția nu îndeplinește niciuna dintre calitățile enumerate limitativ în art. 353 alin. (2) CPP, care ar conduce la primirea termenului în cunoștință de către inculpat, aceasta regăsindu-se doar în categoria persoanelor care pot primi citația pentru inculpat, potrivit art. 261 alin. (1) CPP (dacă persoana citată nu se află acasă, agentul înmânează citația soțului, unei rude sau oricărei persoane care locuiește cu ea ori care în mod obișnuit îi primește corespondența). Pe de altă parte, prezența apărătorului desemnat din oficiu, care declară că a luat legătura cu inculpatul, nu face decât să acopere procedura de citare la respectivul termen de judecată, potrivit art. 353 alin. (1) CPP, conform căruia înfățișarea persoanei vătămate sau a părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant ori avocat ales sau avocat din oficiu, dacă acesta din urmă a luat legătura cu persoana reprezentată, acoperă orice nelegalitate survenită în procedura de citare. Ceea ce acordă termenul în cunoștință este prezența avocatului ales al inculpatului, potrivit art. 352 alin. (2) CPP, redat mai sus. Prin urmare, ceea ce face diferența dintre acoperirea procedurii de citare și primirea termenului în cunoștință este tipul de reprezentare asigurată de avocat, dacă este ales, prezența acestuia va asigura inclusiv primirea termenului în cunoștință, pe când, dacă este desemnat din oficiu, prezența acestuia, cu condiția să ateste luarea legăturii cu inculpatul, va asigura doar îndeplinirea procedurii de citare pentru acel termen de judecată.

În fine, în raport de ultima teză a art. 353 alin. (2) CPP, potrivit căreia militarii și deținuții sunt citați din oficiu la fiecare termen, constatăm că varianta de răspuns de la litera C nu este corectă.

În același sens, și Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, arătând că *se face o confuzie între instituția „termenului în cunoștință" și cea a „înmânării citației altor persoane". Astfel, potrivit art. 353 alin. (2) CPP, partea sau alt subiect procesual principal prezent personal, prin reprezentant sau prin apărător ales la un termen, precum și acela căruia personal, prin reprezentant sau apărător ales ori prin funcționarul sau persoana însărcinată cu primirea corespondenței, i s-a înmânat în mod legal citația pentru un termen de judecată nu mai sunt citați pentru termenele ulterioare, chiar dacă ar lipsi la vreunul dintre aceste*

termene, cu excepția situațiilor în care prezența acestora este obligatorie. Citația poate fi înmânată, conform art. 261 CPP, și altor persoane, printre care și soția inculpatului, dar aceasta nu dobândește și calitatea de reprezentant în sensul dispozițiilor art. 96 CPP. În enunțul variantei de răspuns de la litera B se menționa că citația a fost primită de funcționarul însărcinat cu primirea corespondenței din cadrul instituției publice, aceasta fiind inculpată în cauză, astfel că singura variantă de răspuns corectă este cea indicată în grilă.

| 148. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Judecata poate avea loc numai dacă persoana vătămată și părțile sunt legal citate și procedura este îndeplinită. Viciul de procedură al citării se va acoperi atunci când persoana vătămată ori partea se înfățișează în instanță, în persoană sau prin reprezentant ori avocat ales sau avocat din oficiu, dacă acesta din urmă a luat legătura cu persoana reprezentată [art. 353 alin. (1) CPP].

Așa fiind, variantele de la literele A și B sunt corecte.

| 149. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Varianta de la litera A este eronată, față de dispozițiile art. 367 alin. (9) CPP. Reținem că suntem în prezența unui text imprecis, în locul sintagmei „ridicarea unei excepții de neconstituționalitate" urmând a se citi „sesizarea Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate".

Varianta de la litera B este eronată, raportat la dispozițiile art. 363 alin. (4) CPP. Într-adevăr, atunci când constată că există vreuna dintre cauzele care împiedică exercitarea acțiunii penale, procurorul pune, după caz, concluzii de achitare sau de încetare a procesului penal.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât militarii nu pot părăsi oricând doresc unitatea din care fac parte (părăsirea postului reprezentând infracțiunea prevăzută la art. 416 CP), astfel că aceștia trebuie citați din oficiu la fiecare termen [art. 353 alin. (2) teza finală CPP].

| 150. Răspuns: B, C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Încunoștințarea despre procesul penal și despre termenele ori întâlnirile programate în cauză de către organele judiciare, precum și invitația de a participa la acestea se realizează prin intermediul actului procedural al citației.

Dispozițiile relative la citarea subiectului procesual la proces sunt prevăzute sub sancțiunea nulității relative, în unele cazuri, față de vătămarea procesuală pe care părțile ori subiecții procesuali principali o încearcă, legiuitorului permițând invocarea neregularității citării atât de către subiectul procesual la care aceasta se referă, cât și de către procuror sau luarea în discuție de către instanță din oficiu. Mai mult, tot ca o manifestare a vătămării procesuale evidente, având în vedere desființarea hotărârii atacate prin intermediul căilor ordinare de atac, urmată de trimiterea automată spre rejudecare [art. 425[1] alin. (7) pct. 2 lit. b) CPP, art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) CPP], se poate concluziona că ne aflăm în prezența unei nulități relative *exprese*.

Așa fiind, potrivit dispozițiilor art. 263 CPP, neregularitățile privind citarea pot fi invocate de partea lipsă la termenul următor și de către procuror numai la termenul la care s-au produs, cu excepția situației când prezența inculpatului este obligatorie. Rezultă, astfel, că atât varianta de răspuns de la litera B, cât și cea de la litera C sunt corecte.

| 151. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Ca regulă generală, în cadrul procesului penal, persoana vătămată are, printre altele, dreptul de a propune administrarea de probe de către organele judiciare, de a ridica excepții și de a pune concluzii [art. 81 alin. (1) lit. b) CPP], dreptul de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale a cauzei [art. 81 alin. (1) lit. c) CPP], dreptul de a adresa întrebări inculpatului, martorilor și experților [art. 81 alin. (1) lit. g) CPP].

Ca o manifestare a acestui drept general, în faza judecății, persoana vătămată are dreptul de a formula cereri, ridica excepții și pune concluzii în latura penală a cauzei [art. 366 alin. (2) CPP].

O particularitate în cazul militarilor și al persoanelor deținute este aceea că nu pot lua termenul în cunoștință, ceea ce presupune că procedura de citare trebuie să se realizeze la fiecare termen de judecată programat în cauză [art. 353 alin. (2) teza finală CPP].

Din cele redate reiese că sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și B.

| 152. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)*

Regula în procesul penal este că judecata cauzei are loc în prezența inculpatului [art. 364 alin. (1) CPP], instanța de judecată luând toate măsurile obiectiv posibile pentru realizarea acestui imperativ. Corelativ acestei reguli, inculpatul are dreptul să participe la judecată. Fiind un drept asupra căruia inculpatul poate să dispună, judecata cauzei poate avea loc în lipsă, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

Potrivit legii procesuale penale actuale, judecarea în lipsă a inculpatului poate avea loc chiar și în situația în care acesta este deținut. Într-adevăr, judecata poate avea loc în lipsa inculpatului privat de libertate dacă cererea formulată în acest sens de inculpat (personal ori prin reprezentantul căruia i-a dat procură specială) este admisă de către instanța de judecată [art. 364 alin. (4) CPP].

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

| 153. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Ca o manifestare a dreptului inculpatului de a participa la judecarea cauzei sale, legea procesuală penală a instituit regula generală potrivit căreia judecata cauzei are loc în prezența inculpatului. În cazul în care inculpatul este deținut (arestat preventiv în cauză ori în altă cauză, deținut, aflat în executarea unei măsuri educative privative de libertate), ca o garanție a acestei reguli, instanța este obligată să ordone aducerea acestuia la judecată [art. 364 alin. (1) CPP].

Judecata poate avea loc și în lipsa inculpatului deținut, dacă acesta formulează o cerere în acest sens, iar cererea este admisă de completul în fața căruia trebuie să se înfățișeze.

Față de toate acestea, varianta de la litera C este corectă.

| 154. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Așa cum am arătat, regula în procesul penal român este ca judecata cauzei să aibă loc în prezența inculpatului. În cazul inculpatului deținut, regula se absolutizează, în sensul că instanța de judecată *trebuie* să ia măsuri ca inculpatul să fie adus la judecată (obligație de rezultat). Se consideră prezent inculpat deținut care, cu toate că nu este prezent în sala de judecată, participă la judecată prin videoconferință.

Prin excepție, judecata poate avea loc în lipsa inculpatului, chiar și deținut, indiferent de limitele de pedeapsă ale infracțiunii reținute în sarcina sa. În acest sens, la dosarul cauzei va trebui să existe cererea formulată de inculpat de judecare în lipsă, admisă de către instanța de judecată. Evident, fiind vorba despre un inculpat deținut, asistența juridică este obligatorie, asupra acestui drept neputând dispune [art. 90 lit. a) CPP].

În consecință, variantele de la literele A și B sunt corecte.

| 155. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Judecata poate avea loc numai dacă persoana vătămată și părțile sunt legal citate, cu participarea obligatorie a procurorului. Referitor la reprezentantul Ministerului Public, reținem că procurorul judiciar formulează cereri, ridică excepții și pune concluzii [art. 363 alin. (3) CPP], prin toate acestea *exercitând* acțiunea penală (și, atunci când este cazul, acțiunea civilă).

Alături de acești participanți la proces vor fi citate și persoanele ale căror bunuri sunt supuse confiscării, pentru a fi respectat dreptul acestor subiecți procesuali la procedura judiciară în cadrul căreia se discută aspecte ce țin de drepturile ori interesele lor legitime. Aceste persoane pot formula cereri, ridica excepții și pune concluzii cu privire la măsura confiscării [art. 366 alin. (3) CPP].

Asupra măsurilor preventive dispune instanța de judecată la cerere sau din oficiu [art. 362 alin. (1) CPP].

Din dispozițiile legale anterior redate rezultă că varianta de răspuns corectă este cea de la litera C.

| 156. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Am arătat anterior că inculpatul, chiar dacă este deținut, poate solicita instanței de judecată să fie judecat în lipsă. Cererea inculpatului va fi analizată de către completul de judecată și va fi soluționată *(i)* prin admitere, dacă se apreciază că nu este necesară prezența inculpatului pentru justa soluționare a cauzei, ori *(ii)* prin respingere, dacă se apreciază contrariul.

De menționat este că soluția dispusă asupra cererii nu leagă în vreun fel instanța, asupra acesteia putându-se reveni. Astfel, dacă ulterior se apreciază necesară prezența inculpatului, instanța poate

dispune aducerea acestuia cu mandat de aducere [art. 364 alin. (5) CPP]. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Procesul penal este o succesiune de acte procesuale și procedurale efectuate în scopul și în ordinea stabilite de lege, activitate care curge continuu și neîntrerupt. În această activitate se pot ivi incidente procesuale, evenimente care sunt de natură să suspende ori să întrerupă curgerea activităților judiciare într-o cauză dată. Astfel, de pildă, procesul penal poate fi suspendat, atât în faza urmăririi penale, cât și în faza judecății, în cazurile expres prevăzute de lege. Unul dintre aceste cazuri se grefează pe afecțiunile medicale de care suferă inculpatul, dacă boala constatată prin expertiză medico-legală îl împiedică să participe la judecată [art. 367 alin. (1) CPP] și dacă sunt îndeplinite condițiile art. 367 alin. (1') CPP. Potrivit art. 367 alin. (4) CPP, încheierea dată în primă instanță prin care s-a dispus cu privire la suspendarea cauzei poate fi atacată separat cu contestație la instanța ierarhic superioară, în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru procuror, părțile și persoana vătămată prezente, și de la comunicare, pentru părțile sau persoana vătămată care lipsesc. Rezultă că și varianta de răspuns de la litera B este corectă.

În fine, cu privire la ultima variantă de răspuns, reținem că titularul acțiunii penale este exclusiv procurorul, el având dreptul și obligația să pună în mișcare acțiunea penală, să o extindă și să o exercite, în condițiile legii, astfel încât aceasta este greșită.

157. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Întrucât întrebarea vizează mai multe aspecte care pot fi întâlnite la judecata în primă instanță, fie potrivit procedurii de drept comun, fie potrivit procedurii speciale a acordului de recunoaștere a vinovăției, vom analiza fiecare variantă de răspuns în parte.

Varianta de la litera A este eronată, față de dispozițiile art. 363 și art. 484 alin. (2) CPP. Potrivit dispozițiilor amintite, participarea procurorului la judecată este obligatorie, ca regulă generală a fazei judecății (se remarcă faptul că regula nu se impune numai prin textul expres al dispoziției amintite, ci și prin poziționarea normei legale în cadrul capitolului intitulat „Dispoziții generale").

Varianta de la litera B este corectă, concluzie care rezultă din dispozițiile art. 349 alin. (2) și art. 374 alin. (4) CPP. Potrivit textelor legale menționate, există posibilitatea ca judecata să aibă loc numai în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți și de persoana vătămată, dacă inculpatul solicită acest lucru. Evident, în aceste condiții, cererea inculpatului trebuie să fie formulată anterior începerii cercetării judecătorești, fiind astfel posibilă demararea cercetării judecătorești simplificate, potrivit art. 377 CPP.

Varianta de la litera C este, de asemenea, corectă, în cazul luării unei hotărâri cu majoritate; motivarea opiniei separate este obligatorie, potrivit art. 394 alin. (4) CPP.

158. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Am arătat anterior că participarea procurorului la judecata în primă instanță este obligatorie în toate cazurile, astfel că varianta de la litera A este corectă.

Cu privire la varianta de la litera B, reținem că participarea inculpatului arestat sau deținut este obligatorie, însă există posibilitatea ca acesta să solicite judecarea cauzei în lipsă [art. 364 alin. (4) CPP]. În această situație particulară, aducerea inculpatului la judecată nu va fi obligatorie.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât asistența juridică a inculpatului nu este obligatorie în toate cazurile (art. 90 CPP).

159. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

În cursul judecății pot apărea, întocmai ca în faza urmăririi penale, incidente procesuale care se constituie în piedici în continuarea procesului penal. Din această categorie fac parte cazurile de suspendare a judecății, măsură care va fi dispusă de către instanță, potrivit art. 367 CPP, pentru motive medicale și pe perioada desfășurării medierii. Instanța va putea (oportunitatea măsurii este hotărâtă *in concreto*) dispune suspendarea judecății și în caz de extrădare activă, potrivit art. 368 CPP.

Raportându-ne la variantele de răspuns, reținem că pe perioada suspendării instanța de judecată este datoare să verifice periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă mai subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurilor preventive ori dacă au apărut temeiuri noi, potrivit art. 208 alin. (4) și (5) CPP [art. 367 alin. (8) CPP]. Din identitate de rațiune, apreciem că în perioada suspendării judecății dispozițiile art. 250² CPP rămân în continuare incidente, astfel că instanța rămâne datoare

să verifice periodic, dar nu mai târziu de un an, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea sau menținerea măsurii asigurătorii.

În primă instanță, măsura suspendării judecății se dispune prin încheiere executorie, care poate fi atacată separat cu contestație la instanța ierarhic superioară, în termen de 24 de ore de la pronunțare, pentru procuror, părțile și persoana vătămată prezente, și de la comunicare, pentru părțile sau persoana vătămată care lipsesc.

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt corecte.

160. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Pentru rezolvarea corectă a acestei întrebări este suficientă lecturarea art. 367 și art. 368 CPP.

Astfel, varianta de la litera A este eronată, întrucât în ipoteza descrisă suspendarea judecății va fi dispusă numai dacă, luând în considerare toate circumstanțele cauzei, instanța apreciază că inculpatul nu ar putea fi audiat la locul unde se află sau prin intermediul videoconferinței ori că audierea lui în acest mod ar aduce atingere drepturilor sale ori bunei desfășurări a judecății [art. 367 alin. (1') CPP].

Varianta de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 368 alin. (1) teza finală CPP, potrivit cărora încheierea instanței prin care s-a dispus suspendarea judecății este supusă contestației în termen de 24 de ore.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât descrie un caz propriu al suspendării urmăririi penale [art. 312 alin. (2) CPP], și nu al suspendării judecății.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *răspunsul de la litera A nu este corect, deoarece, chiar și atunci când inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să ia parte la judecată, boală constatată prin expertiză medico-legală, suspendarea judecății nu operează întotdeauna, ci numai dacă inculpatul nu ar putea fi audiat prin videoconferință la locul de deținere sau dacă audierea în acest mod nu ar aduce atingere drepturilor acestuia ori bunei desfășurări a procesului penal [art. 367 alin. (1') CPP]. Răspunsul de la litera B nu sugerează faptul că suspendarea ar fi obligatorie în caz de extrădare activă, așa cum a arătat un candidat, ci în cadrul acestui răspuns s-au verificat actul procesual prin care se dispune și calea de atac, ambele precizate corect, conform art. 368 alin. (1) CPP.*

161. Răspuns: B, C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

În conformitate cu prevederile art. 367 alin. (7) CPP, instanța de judecată este obligată să verifice periodic, dar nu mai târziu de 3 luni, dacă mai subzistă cauza care a determinat suspendarea judecății. În același timp, potrivit alin. (8) al aceluiași articol, dacă inculpatul se află sub puterea controlului judiciar, se aplică dispozițiile art. 208 alin. (5) CPP, potrivit cărora, în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii, instanța verifică, periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat luarea măsurii controlului judiciar sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestei măsuri.

Față de acest cadru normativ, constatăm că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C, varianta de răspuns de la litera B excluzând-o, în același timp, pe cea de la litera A.

162. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Potrivit art. 367 alin. (4) CPP, încheierea dată în primă instanță prin care s-a dispus cu privire la suspendarea cauzei poate fi atacată separat cu contestație la instanța ierarhic superioară, în termen de 24 de ore de la pronunțare pentru procuror, părțile și persoana vătămată prezente și de la comunicare pentru părțile sau persoana vătămată care lipsesc. Contestația se depune la instanța care a pronunțat încheierea atacată.

Față de aceste dispoziții legale, se constată că variantele de la literele A și B sunt corecte.

163. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Fără a avea relevanță față de actualitatea întrebării raportat la cadrul legislativ actual, reținem că, potrivit art. 367 alin. (1') CPP, alăturat premisei prevăzute la art. 367 alin. (1) din același cod, în vederea dispunerii suspendării judecății, instanța trebuie să constate, luând în considerare toate circumstanțele cauzei, că inculpatul care suferă de o afecțiune medicală nu ar putea fi audiat la locul unde se află sau prin intermediul videoconferinței ori că audierea lui în acest mod ar aduce atingere drepturilor sale sau bunei desfășurări a judecății.

Potrivit art. 367 alin. (4) CPP, încheierea prin care *prima instanță* dispune cu privire la suspendarea judecății poate fi atacată cu contestație la instanța ierarhic superioară în termen de 24 de ore de

la pronunțare, pentru procuror, părțile și persoana vătămată prezente, și de la comunicare, pentru părțile și persoana vătămată care lipsesc.

A contrario, respectându-se regula potrivit căreia instanțele de apel se exprimă prin hotărâri definitive, măsura suspendării se dispune de către instanța de control judiciar prin încheiere definitivă.

Față de aceste considerente, se constată că singura variantă corectă este cea de la litera B.

| 164. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)*

Încheierea prin care *prima instanță* dispune cu privire la suspendarea judecății este supusă contestației la instanța ierarhic superioară [art. 367 alin. (4) CPP].

Așa fiind, în cazul concret, încheierea prin care Judecătoria Constanța a dispus suspendarea judecății poate fi atacată cu contestație la Tribunalul Constanța, instanță ierarhic superioară instanței de trimitere și care are competența funcțională să soluționeze această cale de atac [art. 36 alin. (2) CPP]. De aceea, varianta corectă de răspuns este cea de la litera A.

| 165. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Potrivit art. 368 alin. (1) CPP, suspendarea judecății se dispune prin încheiere, supusă căii de atac a contestației în termen de 24 de ore, nu de 48 de ore, de la pronunțare pentru cei prezenți în caz de cerere de extrădare activă. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

În ceea ce privește posibilitatea de a dispune suspendarea judecății în procedura reabilitării (apreciem că activitatea instanței în această procedură specială este de soluționare, și nu de judecare), reținem că, față de dispozițiile art. 533 alin. (2) CPP, această posibilitate există în ipoteza în care față de condamnat a fost pusă în mișcare acțiunea penală pentru altă infracțiune. Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera C nu este corectă.

Referitor la varianta de răspuns de la litera B, constatăm că aceasta este corectă, în raport de dispozițiile art. 367 alin. (2) CPP, potrivit cărora se poate dispune suspendarea unei întregi cauze ce privește mai mulți inculpați, chiar dacă temeiul suspendării privește doar pe unul dintre ei, iar disjungerea nu este posibilă.

| 166. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Cazurile de suspendare a judecății pot fi împărțite în două categorii: *(i)* cazuri obligatorii, care au ca premisă *a)* starea de sănătate precară a inculpatului ori *b)* declanșarea procedurii de mediere, și *(ii)* cazuri facultative (oportunitatea măsurii fiind analizată de către instanța de judecată), fundamentate pe procedura extrădării active.

Nu constituie caz de suspendare a judecății ridicarea unei excepții de neconstituționalitate [art. 367 alin. (9) CPP].

În cazul suspendării judecății pentru motive medicale, reținem că, potrivit art. 367 alin. (1) CPP, măsura poate fi dispusă numai dacă boala gravă de care suferă inculpatul și care nu îi permite să participe la judecată este dovedită printr-o expertiză medico-legală (nu alte acte medicale) și numai dacă se constată că starea medicală nu îi permite inculpatului să dea declarație la locul unde se află ori prin videoconferință sau că luarea declarației în acest mod ar aduce atingere drepturilor sale ori bunei desfășurări a judecății [art. 367 alin. (1[1]) CPP].

În aceste condiții, singura variantă corectă este cea de la litera B [art. 367 alin. (3) CPP].

| 167. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

În cursul ședinței de judecată grefierul ia note cu privire la desfășurarea procesului. Cu privire la acestea, procurorul și părțile pot cere citirea notelor și vizarea lor de către președinte, precum și copie de pe acestea. Procurorul sau ceilalți participanți la proces pot contesta notele grefierului până cel mai târziu la termenul următor, atunci când constată neconcordanțe cu privire la aspectele discutate în ședință și cele consemnate de către grefier (art. 369 CPP).

Judecata se desfășoară, de regulă, la sediul instanței [art. 350 alin. (1) CPP], însă, pentru motive temeinice, instanța poate dispune ca judecata să se desfășoare în alt loc [art. 350 alin. (2) CPP].

În cursul judecății președintele veghează asupra menținerii ordinii și solemnității ședinței, luând măsurile necesare în acest scop [art. 359 alin. (1) CPP]. Dacă în cursul ședinței se săvârșește o faptă prevăzută de legea penală, președintele completului de judecată constată acea faptă și îl identifică pe făptuitor [art. 360 alin. (1) CPP].

Față de toate acestea, singura variantă corectă este cea de la litera C.

| 168. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Organele de jurisdicție se exprimă judiciar exclusiv prin hotărâri judecătorești – încheieri, sentințe și decizii.

Principial, hotărârile primei instanței pot fi numai încheieri ori sentințe, iar ale celei de control judiciar încheieri ori decizii. De asemenea, principial, sentința este pronunțată de prima instanță exclusiv când judecă în primă instanță cauza ori, fără a se pronunța pe fond, se dezinvestește (își declină competența în favoarea altei instanțe). Urmând aceeași logică, decizia este pronunțată de instanța de control judiciar când soluționează calea de atac, atât atunci când aceasta implică rezolvarea raportului de conflict, cât și atunci când soluția este de respingere a căii de atac ca inadmisibilă ori prin care hotărârea atacată (a instanței de trimitere) a fost anulată.

Încheierea are, de regulă, caracter intermediar, însă reprezentând regula hotărârilor pronunțate în cursul urmăririi penale și în procedura de cameră preliminară, prin acest tip de hotărâre se va soluționa cererea/propunerea/procedura de către judecător.

Totodată, încheierea are rol și de proces-verbal al ședinței de judecată, respectiv înscrisul în care grefierul consemnează desfășurarea procesului în ședință. În acest context, având în vedere și faptul că președintele completului conduce ședința de judecată, reținem că încheierea (de ședință) se întocmește de grefier în termen de cel mult 72 de ore de la terminarea ședinței și se semnează de președintele completului de judecată și de grefier [art. 370 alin. (5) CPP]. Prin urmare, varianta de răspuns corectă este cea de la litera C.

Apreciem că, atunci când completul colegial s-a pronunțat prin încheiere (situația în care instanța nu se pronunță în ședință pe o cerere incidentală ori excepție invocată), încheierea trebuie semnată de toți membrii completului (și de grefier), întrucât prin aceasta este asumată soluția rezultată din procesul deliberării [în același sens, M. UDROIU (coord.), op. cit., p. 1505].

| 169. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

În continuarea explicațiilor anterioare, mai arătăm că, atunci când hotărârea se pronunță în ziua în care a avut loc judecata, nu se întocmește încheierea de ședință [art. 370 alin. (6) CPP]. În acest caz, partea introductivă a hotărârii (practicaua) va cuprinde mențiunile pe care le-ar fi cuprins încheierea de ședință dacă instanța ar fi stabilit o dată ulterioară pentru pronunțare (nu s-ar fi pronunțat în ziua în care a avut loc judecata) [art. 402 alin. (1) CPP].

Astfel, corectă este varianta de răspuns de la litera B.

| 170. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)*

Am arătat anterior regula potrivit căreia prima instanță se pronunță *exclusiv* prin încheieri și sentințe. Prima instanță se pronunță prin sentință atunci când judecă în primă instanță cauza sau când se dezinvestește fără a soluționa cauza [art. 370 alin. (1) CPP].

Față de aceste dispoziții legale, variantele de la literele B și C sunt corecte.

| 171. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Suplimentar celor arătate anterior, reținem că hotărârea instanței se redactează de membrii completului de judecată care au participat la soluționarea cauzei, anterior pronunțării [art. 406 alin. (1) CPP], și se semnează de toții membrii completului și de grefier [art. 406 alin. (2) CPP].

Hotărârea prin care instanța penală soluționează fondul cauzei trebuie să conțină o parte introductivă, o expunere și dispozitivul (art. 401 CPP). Conținutul expunerii este cel prevăzut la art. 403 CPP, printre altele, instanța urmând să indice temeiurile de drept care justifică soluțiile date în cauză [art. 403 alin. (1) lit. d) CPP].

Constatăm că variantele de răspuns de la literele A și C sunt ambele corecte.

| 172. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Am arătat anterior că, de regulă, *sentința* este pronunțată de prima instanță exclusiv când judecă în primă instanță cauza ori, fără a se pronunța pe fond, se dezinvestește (își declină competența în favoarea altei instanțe) [art. 370 alin. (1) CPP], varianta de răspuns de la litera A fiind corectă.

Variantele de răspuns de la literele B și C sunt eronate, întrucât atât rezolvarea recursului în interesul legii, cât și a apelului se realizează prin decizie definitivă, și niciodată prin sentință [art. 370 alin. (2) CPP].

| 173. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Încheierile pot fi *(i)* definitive (pronunțate în primă și ultimă instanță), *(ii)* atacate separat cu contestație ori *(iii)* cu apel sau *(iv)* pot fi atacate odată cu hotărârea finală (dacă aceasta este supusă vreunei căi ordinare de atac, apel ori contestație).

Încheierile pronunțate de instanța de apel sunt, de regulă, definitive. Alte exemple de încheieri date în primă și ultimă instanță (fără cale de atac, definitive) găsim, de pildă, la art. 26 alin. (5) CPP (încheierea prin care se disjunge acțiunea civilă este definitivă), art. 346 alin. (6) raportat la art. 50 alin. (4) CPP (judecătorul de cameră preliminară dispune declinarea competenței prin încheiere nesupusă căilor de atac), art. 68 alin. (7) CPP (încheierea prin care se soluționează abținerea ori recuzarea nu este supusă niciunei căi de atac) etc.

Față de toate acestea, varianta de la litera B este corectă.

Variantele de la literele A și C sunt eronate, încheierile în aceste cazuri, în lipsa unor dispoziții contrare, putând fi atacate odată cu fondul.

| 174. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)*

Împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie se poate formula, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, contestație ori apel.

Contestația formulată împotriva hotărârii pronunțate de judecătorie va fi soluționată în toate cazurile de către instanța ierarhic superioară, respectiv de către tribunal, iar apelul, în toate cazurile, de către curtea de apel în circumscripția căreia se află judecătoria. Așa fiind, varianta de la litera B este eronată.

Varianta de la litera A este corectă, față de dispozițiile art. 367 alin. (4) CPP, iar cea de la litera C este, de asemenea, corectă, față de dispozițiile art. 250[1] alin. (1) CPP.

3.2. Judecata în primă instanță

| 175. Răspuns: C *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Citirea actului de sesizare a instanței reprezintă actul procedural prin care grefierul de ședință dă o citire succintă rechizitoriului sau, după caz, încheierii prin care s-a dispus începerea judecății, anterior începerii cercetării judecătorești, pentru a fi reamintite inculpatului acuzațiile aduse și pentru a-i putea fi explicat de către președintele completului în ce constau acestea. Nu în ultimul rând, citirea actului de sesizare reprezintă o manifestare a principiului publicității ședinței de judecată, desfășurarea judecății putând fi urmărită de publicul prezent numai dacă acesta cunoaște care este obiectul judecății (GR.GR. THEODORU, *op. cit.*, p. 582).

Așa fiind, în cazul procedurii de judecată de drept comun, cu o cercetare judecătorească completă ori abreviată, legea prevede obligația citirii actului de sesizare [art. 374 alin. (1) CPP].

Cu toate că acordul de recunoaștere a vinovăției reprezintă tot un act de sesizare a instanței, procedura în fața instanței sesizate cu acord este diferită de cea de drept comun, citirea actului de sesizare ori efectuarea cercetării judecătorești lipsind.

Față de toate acestea, răspunsul corect este cel de la litera C.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, din două motive: indiferent de calificarea juridică a acordului de recunoaștere a vinovăției ca „act de sesizare", dispozițiile legale sunt clare și neechivoce cu privire la „citirea actului de sesizare", adică la cerința/întrebarea la care candidații trebuiau să răspundă prin alegerea unei singure variante de răspuns. Numai în procedura judecății cauzei în primă instanță ca urmare a sesizării prin rechizitoriu există obligația legală de „citire a actului de sesizare" („citirea rechizitoriului"), astfel cum se menționează în art. 374 alin. (1) CPP. Acordul de recunoaștere a vinovăției este una dintre „procedurile speciale" cuprinse în Titlul IV din Codul de procedură penală, iar în art. 484 CPP nu se prevede „citirea acordului de recunoaștere a vinovăției"*.

| 176. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *primul termen al ședinței de judecată în primă instanță este reglementat de art. 374 CPP, iar procedura se derulează în ordinea prevăzută de acest articol. Astfel, la termenul la care procedura de citare este legal îndeplinită și cauza se află în stare de judecată, președintele dispune grefierului citirea actului de sesizare și doar după acest moment procesual instanța aduce la cunoștința inculpatului învinuirea și drepturile procesuale care îi sunt recunoscute de lege, inclusiv dreptul de a beneficia de procedura recunoașterii învinuirii.*

Față de împrejurarea că împăcarea, atunci când legea o prevede în mod expres, produce efecte juridice asupra acțiunii penale numai dacă a intervenit până la citirea actului de sesizare a instanței, în mod evident că instanța nu va avansa cu procedura dând citire rechizitoriului mai înainte să pună în discuție și să se pronunțe asupra acestei cauze de împiedicare a exercitării acțiunii penale.

Reiese din cele mai sus arătate că varianta de răspuns de la litera B este cea corectă.

| 177. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Citirea actului de sesizare a instanței reprezintă prima activitate pe care o desfășoară prima instanță, cu procedura legal îndeplinită și cu cauza în stare de judecată. În unele situații, legiuitorul a folosit acest moment procesual pentru a stabili momentul *ad quem* al termenului unor instituții, de pildă, împăcarea poate avea loc până la citirea actului de sesizare a instanței [art. 159 alin. (3) CP].

Citirea actului de sesizare nu are nicio relevanță raportat la procedura recunoașterii învinuirii (cererea de judecare conform procedurii simplificate putând fi formulată ulterior citirii actului de sesizare), posibilității părții responsabile civilmente de a interveni voluntar în proces (partea responsabilă civilmente poate interveni voluntar în proces până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță, luând procedura din stadiul în care se află), iar excepția necompetenței materiale a judecătoriei poate fi invocată în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive.

Din cele expuse rezultă că variantele de la literele B și C sunt ambele corecte.

| 178. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Cercetarea judecătorească reprezintă cel mai important stadiu procesual al fazei de judecată, de aceea, legiuitorul a stabilit ca limită inițială a acestui stadiu momentul când cauza se află în stare de judecată. Astfel, cauza se află în stare de judecată după rezolvarea tuturor chestiunilor incidente și prealabile și după citirea actului de sesizare. Așadar, cercetarea judecătorească începe cu momentul în care în cauză *pot fi efectuate acte de cercetare judecătorească*, fiind indiferent dacă la termenul la care acest moment a fost atins s-au efectuat astfel de acte.

Așadar, cercetarea judecătorească poate începe cu audierea inculpatului, când acesta este prezent și dorește să fie ascultat de către instanță, însă poate începe și cu audierea altor subiecți procesuali. Ordinea în care se efectuează cercetarea judecătorească poate fi schimbată, dacă instanța consideră necesar, în funcție de conduita procesuală a inculpatului, dar și de necesitatea ca anumite acte de cercetare să fie efectuate înaintea altora.

Prin urmare, raportat la explicațiile date, singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera B.

| 179. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Referitor la varianta de răspuns de la litera A, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut faptul că *prin Decizia nr. 250/2019 (M. Of. nr. 500 din 20.06.2019) Curtea Constituțională a statuat că dispozițiile art. 386 alin. (1) CPP sunt constituționale în măsura în care instanța de judecată se pronunță cu privire la schimbarea de încadrare juridică a faptei printr-o hotărâre judecătorească ce nu soluționează fondul cauzei. Prin urmare, împrejurarea că inculpatul a fost judecat în procedura simplificată a recunoașterii învinuirii nu are nicio importanță, instanța neputând schimba încadrarea faptei prin sentința pronunțată asupra fondului cauzei în nicio situație. De aceea, răspunsul de la litera A nu este corect.*

În ceea ce privește răspunsul de la litera B, Comisia a arătat că *acesta este greșit, având în vedere că reunirea cauzelor în apel se poate face dacă instanțele sunt egale în grad, or, în ipoteză, fiind vorba despre o infracțiune comisă de către un notar, una dintre instanțele de apel în acest caz este Înalta Curte de Casație și Justiție.*

Cu privire la această opinie, susținută și de o parte a doctrinei (M. Udroiu, N. Volonciu), reținem că în vechiul Cod de procedură penală, la art. 37 alin. (2), se prevedea expres faptul că este posibilă reunirea cauzelor și la instanțele de apel, *de același grad*, dacă se află în același stadiu de judecată. În prezent, cum o atare condiție nu se mai regăsește în cuprinsul art. 45 alin. (2) CPP, impunerea acestei condiții reprezintă o adăugare la lege. În definitiv, așa cum reunirea a două cauze aflate în etapa judecății primei instanțe poate avea ca efect o prorogare de competență în favoarea unei instanțe în ceea ce privește judecata în primă instanță, nu este de neconceput ca tot reunirea,

de data aceasta a două cauze aflate în etapa judecății în apel, să provoace tot o prorogare în ceea ce privește competența de a judeca în apel.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât descrie un caz-tip de încetare de drept a măsurii preventive [art. 241 alin. (1) lit. a) CPP] prin atingerea duratei maxime prevăzute de lege [art. 222 alin. (12) raportat la art. 239 alin. (1) CPP]. În economia discuției, nu prezintă importanță faptul că inculpatul este minor, întrucât calculul duratei maxime a măsurii arestului se realizează în aceeași modalitate.

Dintr-o altă perspectivă, ipoteza descrisă de această variantă este imposibil de conceput, întrucât în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, o procedură specială caracterizată prin suplețea ei (judecata se finalizează în cel mult două termene de judecată), durata arestului, calculată de la data sesizării instanței de judecată, nu poate depăși, în nicio situație, 4 ani.

Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat că *răspunsul de la litera C este corect, iar nu greșit, cum a susținut un candidat, având în vedere că dispozițiile art. 239 CPP la care art. 222 alin. (12) se raportează prevăd că în cursul judecății de primă instanță durata totală a arestării (preventive sau la domiciliu) nu poate fi mai mare de jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată. Aceste dispoziții se aplică și în cazul minorilor, potrivit dispozițiilor art. 243 alin. (1) CPP.*

180. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, septembrie 2022)***

Activitatea de judecată, etapa judecății în primă instanță sau în apel, presupune parcurgerea mai multor momente procesuale, în linii generale și în această ordine: dispunerea unor măsuri premergătoare judecății, efectuarea cercetării judecătorești, acordarea cuvântului în dezbateri și acordarea ultimului cuvânt inculpatului. În timp ce ordinea în care se efectuează aceste activități judiciare (subetape ale judecății) nu poate fi schimbată, întrucât este impusă de firea lucrurilor (pregătirea activității premerge activității în sine; efectuarea/cercetarea chestiunii premerge formulării unor concluzii), în cadrul subetapelor amintite legea permite, în unele cazuri, schimbarea ordinii de efectuare a activităților judiciare. Astfel, atunci când instanța consideră necesar, spre exemplu, când apreciază că o altă ordine este de natură să asigure mai facil aflarea adevărului, poate dispune schimbarea ordinii cercetării judecătorești [art. 376 alin. (5) CPP]; cu toate că nu poate schimba ordinea în care se acordă cuvântul în dezbateri, președintele completului poate da cuvântul în replică [art. 388 alin. (2) CPP].

Față de cele arătate, variantele de la literele A și B sunt eronate. Cu privire la varianta de la litera A, mai reținem că posibilitatea schimbării ordinii cercetării judecătorești nu este condiționată de conduita procesuală a inculpatului [„instanța poate dispune schimbarea ordinii (cercetării judecătorești – n.n.), când aceasta este necesară”].

Varianta de la litera C este corectă, întrucât expertul poate fi audiat atunci când se consideră necesar pentru lămurirea constatărilor sau concluziilor sale [art. 179 alin. (1) CPP].

181. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Primul act al cercetării judecătorești este audierea inculpatului, atunci când acesta este prezent și consimte. Inculpatul este lăsat să arate tot ce știe despre fapta pentru care a fost trimis în judecată, apoi i se pot pune întrebări [art. 378 alin. (1) CPP]. Inculpatul poate fi reascultat ori de câte ori este necesar, atunci când participanții la judecată apreciază că se impune reaudierea [art. 378 alin. (6) CPP], iar inculpatul are dreptul de a da explicații în tot cursul cercetării judecătorești, când socotește necesar [art. 374 alin. (2) CPP].

Pe de altă parte, inculpatul are dreptul să refuze în tot sau în parte să dea declarații în cursul judecății, exercitarea acestui drept nefiind de natură să producă vreo consecință juridică [art. 83 lit. a) CPP]. Asupra refuzului de a da declarații inculpatul poate reveni, atât în fața aceluiași organ judiciar, cât și în fața instanței de control judiciar, audierea fiind legal posibilă, independent de conduita procesuală adoptată anterior.

În situația în care inculpatul dorește să fie audiat, va fi întrebat dacă își manifestă acordul să presteze muncă în folosul comunității, în cazul în care va fi găsit vinovat, atunci când legea prevede această posibilitate [art. 378 alin. (3) CPP].

Din textele de lege citate rezultă că variantele de răspuns de la literele B și C sunt ambele corecte.

182. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

Procesul penal, având ca principiu director aflarea adevărului, este o desfășurare de acte procesuale și procedurale efectuate în ordinea și în condițiile prevăzute de lege, așadar, este o activitate ordonată.

În acest scop, fiind de dorit stabilirea cadrului procesual și a competenței instanței de judecată până la *începerea cercetării judecătorești*, legiuitorul a prevăzut sub sancțiunea decăderii: *(i)* posibilitatea persoanei vătămate de a se constitui parte civilă în procesul penal [art. 20 alin. (1) CPP] personal ori prin reprezentant sau procuror, *(ii)* invocarea excepției de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței superioare celei competente potrivit legii [art. 47 alin. (2) CPP], *(iii)* invocarea excepției de necompetență teritorială [art. 47 alin. (3) CPP].

De menționat este că cercetarea judecătorească debutează cu administrarea oricărui mijloc de probă în fața instanței judecătorești, imediat după citirea actului de sesizare a instanței.

Față de toate acestea, varianta de la litera C este corectă.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât partea responsabilă civilmente poate interveni în procesul penal până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță, luând procedura din stadiul în care se află la momentul intervenției [art. 21 alin. (3) CPP]. Varianta de la litera B este eronată, întrucât partea civilă are dreptul să mărească întinderea pretențiilor până la terminarea cercetării judecătorești [art. 20 alin. (5) lit. b) CPP].

183. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

În conformitate cu prevederile art. 172 alin. (2) și (9) CPP, spre deosebire de expertiză, care se poate dispune atât de organul de urmărire penală, cât și de către instanța de judecată, constatarea se poate dispune în mod exclusiv în faza de urmărire penală de către organul de urmărire penală. În acest context, observăm că varianta de răspuns de la litera A este corectă, spre deosebire de varianta de răspuns de la litera B.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, potrivit cadrului legislativ actual, atunci când concluziile raportului de expertiză necesită anumite lămuriri, organul judiciar poate dispune audierea expertului, neputând dispune, în această ipoteză, direct efectuarea suplimentului de expertiză [art. 179 alin. (1) CPP]. Un asemenea supliment se poate dispune când expertiza nu este completă, iar această deficiență nu poate fi suplinită prin audierea expertului (art. 180 CPP). Pentru acest motiv, această variantă de răspuns este incorectă.

În același sens, și Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 180 alin. (1) CPP, când organul de urmărire penală sau instanța constată, la cerere sau din oficiu, că expertiza nu este completă, iar această deficiență nu poate fi suplinită prin audierea expertului, dispune efectuarea unui supliment de expertiză de către același expert. Aceeași cerință este impusă și în ipoteza efectuării unei noi expertize (art. 181 CPP), care se dispune atunci când concluziile raportului sunt neclare sau contradictorii ori când între conținutul și concluziile raportului de expertiză există contradicții, iar aceste deficiențe nu pot fi înlăturate prin audierea expertului. Prin urmare, în raport cu enunțul oricăreia dintre variante, efectuarea unui supliment de expertiză/nouă expertiză este condiționată de audierea prealabilă a expertului, pentru înlăturarea eventualelor deficiențe ale expertizei.*

184. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

În cursul procesului penal, organele judiciare lămuresc toate aspectele cauzei pe bază de probe administrate cu respectarea dispozițiilor legale. Atunci când se constată că probele au fost nelegal ori neloial administrate, se va dispune excluderea atât a acestor probe, cât și a probelor derivate, dacă au fost obținute în mod direct din probele obținute în mod nelegal și nu puteau fi obținute în alt mod [art. 102 alin. (4) CPP], probele excluse neputând fi avute în vedere la judecarea în fond a cauzei [art. 341 alin. (11), art. 346 alin. (5) CPP].

Potrivit dispozițiilor art. 374 alin. (7) și (8) CPP, probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți sau de către persoana vătămată nu se readministrează în cursul cercetării judecătorești, dacă instanța nu apreciază că este necesar pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

Cu privire la variantele de răspuns de la literele B și C, probele excluse nu vor fi avute în vedere la judecarea cauzei, însă elementele de fapt reținute inițial prin mijloacele de probă sancționate vor putea fi dovedite prin administrarea de probe noi în cursul judecății.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că varianta de răspuns de la litera C este corectă. *Probele noi sunt cele care sunt solicitate pentru prima dată în fața instanței. Probele excluse de judecătorul de cameră preliminară, administrate în cursul urmăririi penale, nu pot fi avute în vedere la soluționarea cauzei, ceea ce este echivalent cu faptul că nu au fost administrate. Ele pot fi însă propuse din nou ca probe în condițiile art. 374 alin. (5) și (6) CPP (de exemplu, poate fi solicitată în fața instanței audierea unui martor ocular, a cărui declarație dată în cursul urmăririi penale a fost exclusă ca urmare a audierii în condiții neprocedurale).*

Din cele arătate rezultă că sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și C.

185. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Ca o sinteză la cele arătate în cadrul acestui capitol, următoarele momente procesuale reprezintă momente *ad quem* ale unor instituții de drept material ori procesual: *a) până la citirea actului de sesizare*: *(i)* este posibilă împăcarea [art. 159 alin. (3) CP] și *(ii)* poate prezenta relevanță schimbarea calității inculpatului [art. 48 alin. (1) lit. b) CPP]; *b) până la începerea cercetării judecătorești*: *(i)* poate fi primită cererea de constituire ca parte civilă [art. 20 alin. (1) CPP] și *(ii)* invocată *(1)* excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței superioare celei competente potrivit legii [art. 47 alin. (2) CPP] ori *(2)* excepția de necompetență teritorială [art. 47 alin. (3) CPP]; *c) până la terminarea cercetării judecătorești*: *(i)* partea civilă își poate îndrepta erorile materiale din cuprinsul cererii de constituire ca parte civilă, mări sau micșora întinderea pretențiilor, solicita repararea prejudiciului material prin plata unei despăgubiri bănești, atunci când repararea în natură nu mai este posibilă [art. 20 alin. (5) CPP], și *(ii)* partea responsabilă civilmente poate interveni voluntar în procesul penal, luând procedura din stadiul în care se află în momentul intervenției [art. 21 alin. (3) CPP].

Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de la litera B este eronată, raportat la dispozițiile art. 22 alin. (1) CPP, conform cărora partea civilă poate renunța la pretențiile formulate, în tot sau în parte, până la terminarea dezbaterilor în apel.

186. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Ca o manifestare a principiului aflării adevărului (art. 5 CPP), procurorul, persoana vătămată și părțile pot cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești [art. 374 alin. (9) CPP], iar instanța poate administra din oficiu probele administrate în cursul urmăririi penale și necontestate de către părți ori persoana vătămată [art. 374 alin. (7) CPP].

Cu privire la audierea martorilor, reținem că, potrivit art. 122 alin. (1) CPP, fiecare martor este audiat separat și fără prezența altor martori, această regulă de tactică criminalistică fiind prevăzută pentru a se evita influențarea lor.

Față de toate acestea, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A.

187. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Am arătat anterior faptul că probele necontestate de către părți sau de către persoana vătămată nu se readministrează în cursul cercetării judecătorești, afară de cazul când instanța apreciază că este necesară readministrarea lor pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei [art. 374 alin. (7) teza I și alin. (8) CPP].

Probele necontestate și nereadministrate în cursul cercetării judecătorești sunt puse în dezbaterea contradictorie a părților, a persoanei vătămate și a procurorului și sunt avute în vedere de instanță la deliberare [art. 374 alin. (7) teza a II-a CPP].

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt corecte.

188. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

În cursul judecății vor fi administrate toate probele pertinente, concludente și utile cauzei, indiferent dacă au fost sau nu administrate anterior în cursul urmăririi penale și indiferent dacă sunt contestate sau nu de către părți ori de persoana vătămată, dacă aceasta conduce la aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei.

Probele pot fi administrate, în cursul judecății, la cererea procurorului, a persoanei vătămate sau a părților și, în mod subsidiar, din oficiu, atunci când instanța consideră necesar pentru formarea convingerii sale [art. 100 alin. (2) CPP].

Rezultă că este corectă numai varianta de răspuns de la litera B.

189. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Potrivit art. 383 alin. (1) CPP, procurorul, persoana vătămată și părțile pot renunța la probele pe care le-au propus. Așa fiind, renunțarea la administrarea unei probe va fi pusă în discuție la cererea celui care a propus proba, niciodată din oficiu. Varianta de la litera A este, în aceste condiții, corectă.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât renunțarea la administrarea probei testimoniale are loc anterior audierii, or, mențiunile martorului cu privire la faptul că nu își mai amintește faptele cu privire la care este întrebat sunt făcute în cadrul audierii.

Renunțarea la administrarea unei probe, în speță la audierea unui martor, nu trebuie confundată cu ipoteza în care se constată imposibilitatea obiectivă de a audia respectivul martor. În acest din urmă caz, potrivit art. 381 alin. (7) CPP, instanța dispune citirea depoziției date de acesta în cursul urmăririi penale și ține seama de ea la judecarea cauzei. Varianta de la litera B este, astfel, eronată.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *rezultă în mod clar că a fost avută în vedere, ca titular al renunțării, instanța de judecată, iar în raport de această ipoteză, răspunsul este unul corect, deoarece, potrivit dispozițiilor art. 383 alin. (1) CPP, numai procurorul, persoana vătămată și părțile pot renunța la probele pe care le-au propus. Comisia observă că unii dintre candidați au făcut confuzie între renunțarea la probe și inutilitatea sau imposibilitatea administrării probelor, situații diferite de renunțare, pe care instanța le poate pune în dezbatere și din oficiu. În ceea ce privește răspunsul de la litera B, rezultă că acesta vizează ipoteza în care renunțarea la audierea unui martor ar fi urmată de citirea, în cursul cercetării judecătorești, a depoziției date de acesta în cursul urmăririi penale. Afirmația nu este una corectă, dispozițiile legale reglementând această situație doar pentru ipoteza în care audierea unui martor care a depus mărturie în faza de urmărire penală nu mai este posibilă în fața instanței [art. 381 alin. (7) CPP].*

190. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Potrivit dispozițiilor art. 360 CPP, dacă în cursul ședinței de judecată se săvârșește o faptă prevăzută de legea penală, președintele completului de judecată constată acea faptă și îl identifică pe făptuitor. Rațiunea instituției constă în aceea că ordinea trebuie să domnească în ședința de judecată unde magistratul judecător este chemat să spună dreptul, eventualele abateri urmând să fie sancționate cu amendă judiciară [art. 283 alin. (4) lit. i) CPP] sau chiar cu sancțiuni penale. În situația în care se săvârșește o infracțiune în pretoriu (sala de judecată) (infracțiuni care pot varia, de la infracțiunea de încălcare a solemnității ședinței sau ultraj judiciar, la infracțiuni îndreptate împotriva persoanei, omorul, loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, loviri sau alte violențe etc.), președintele completului de judecată va constata respectiva faptă și îl va identifica pe făptuitor. În această ipoteză, procurorul de ședință, prin derogare de la dispozițiile care reglementează forma scrisă a actelor de urmărire penală, poate dispune începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale și reținerea suspectului sau a inculpatului [art. 360 alin. (2) CPP]. În ipoteza în care președintele completului de judecată nu a constatat fapta săvârșită în ședința de judecată, dispozițiile relative la infracțiunile de audiență nu sunt activate, astfel că procurorul nu va putea dispune, oral, începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale și reținerea suspectului sau, după caz, a inculpatului.

Reiese, astfel, că atât varianta de răspuns de la litera A, cât și cea de la litera B sunt greșite.

Totodată, fără vreo relevanță pentru rezolvarea prezentei întrebări, mai reținem opiniile exprimate în doctrină cu privire la aspectul competenței procurorului de ședință [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 1488-1490, N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), *op. cit.*, p. 1065]. Astfel, folosindu-ne de datele enunțului, se pune întrebarea dacă procurorul de ședință care funcționează în cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 1 București ar fi competent să dispună vreo măsură dintre cele prevăzute de art. 360 alin. (2) CPP (evident, ulterior constatării infracțiunii de audiență), având în vedere faptul că infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte (art. 195 CP) este dată în competența tribunalelor [art. 36 alin. (1) lit. b) CPP] și a parchetelor de pe lângă aceste instanțe [art. 56 alin. (6) CPP].

Răspunsul nu poate fi decât pozitiv, caracterul derogatoriu al procedurii în discuție nefiind limitat numai la forma actelor procesuale ale procurorului (orale, și nu scrise), ci vizează inclusiv chestiunea competenței organului judiciar. Așadar, în vederea restabilirii ordinii perturbate de fapta săvârșită în ședința de judecată, procurorul va putea dispune, indiferent de natura infracțiunii săvârșite (fiind considerat un caz urgent, art. 60 CPP), ulterior constatării infracțiunii de audiență de către președintele

completului de judecată, măsurile prevăzute de lege în această ipoteză. Soluția contrară este de natură a nesocoti rațiunea instituției, precum și a o face inoperabilă în majoritatea cazurilor (de exemplu, Judecătoria Sectorului 1 București are sediul în sectorul 4, astfel că procurorul de ședință și-ar putea pune problema necompetenței teritoriale; infracțiunea de încălcare a solemnității ședinței este dată în competența parchetelor de pe lângă judecătorii, astfel că procurorii din cadrul parchetelor superioare și-ar putea pune problema necompetenței materiale în cazul în care această infracțiune ar fi săvârșită în fața instanțelor superioare în grad).

Referitor la răspunsul de la litera C, acesta este corect, având în vedere că, potrivit art. 25 alin. (6) CPP, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă în cazul în care moștenitorii părții civile nu își exprimă opțiunea de a continua exercitarea acesteia în termen de cel mult două luni de la data decesului părții civile.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *dispozițiile art. 360 alin. (2) CPP, conform cărora procurorul care participă la judecată poate declara că începe urmărirea penală, pune în mișcare acțiunea penală și îl poate reține pe suspect sau inculpat, trebuie corelate cu dispozițiile alin. (1) al art. 360 CPP. Potrivit acestor din urmă dispoziții legale, dacă în cursul ședinței de judecată se săvârșește o faptă prevăzută de legea penală, președintele completului de judecată constată acea faptă și îl identifică pe făptuitor, iar încheierea de ședință cuprinzând aceste mențiuni se trimite procurorului competent. Prin urmare, procurorul care participă la judecată poate efectua toate actele menționate la alin. (2) al art. 360 CPP numai după ce președintele completului de judecată constată existența faptei și îl identifică pe făptuitor.*

| 191. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, pentru a fi deschisă posibilitatea procurorului de a dispune începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale etc. prin declarație verbală, este necesar să se comită o infracțiune în timpul desfășurării ședinței de judecată, care să fie constatată ca atare de către președintele completului. Așa fiind, fără relevanță raportat la variantele de răspuns, reținem că în mod greșit procurorul a apreciat că are dreptul să dispună această măsură în contextul enunțului. Cu toate acestea, chiar dacă asemenea măsură ar fi putut fi dispusă în mod legal de către procuror, reținem că ea nu ar fi condus la extinderea obiectului judecății, infracțiunea cu privire la care procurorul a dispus începerea urmăririi penale urmând să facă obiectul unui dosar de urmărire penală înregistrat pe rolul unității competente de parchet.

Cu privire la fiabilitatea probei testimoniale, arătăm că probele sunt lăsate la libera apreciere a instanței, împrejurarea că procurorul suspectează săvârșirea unei infracțiuni de mărturie mincinoasă nefiind de natură a modifica aplicarea acestui principiu [art. 103 alin. (1) CPP]. Nu în ultimul rând, reținem că nu există nicio situație în care organele judiciare să refuze consemnarea declarațiilor persoanelor audiate în proces, fiind lipsit de relevanță dacă acestea sunt considerate neverosimile. Mai mult, pentru instanța de judecată o asemenea măsură ar putea echivala cu o antepronunțare.

Față de cele arătate, variantele de la literele B și C sunt corecte.

| 192. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Infracțiunea de audiență este infracțiunea săvârșită în pretoriu (sala de judecată), în ședința de judecată, în prezența completului de judecată. Pentru a fi deschisă procedura infracțiunii de audiență, este necesar să fie constatată de către președintele instanței de judecată, ulterior acesteia procurorul de ședință având posibilitatea, prin declarații orale, să înceapă urmărirea penală, să pună în mișcare acțiunea penală și să îl rețină pe suspect sau pe inculpat [art. 360 alin. (2) CPP].

Așa fiind, se constată că instanța de judecată (președintele completului) nu are competență funcțională să dispună punerea în mișcare a acțiunii penale, titularul acțiunii penale fiind în procesul penal român procurorul.

Rezultă din cele de mai sus că varianta de răspuns de la litera A este greșită, cele de la literele B și C fiind corecte.

O observație avem de făcut cu privire la așa-zisa infracțiune de audiență. Din enunțul întrebării rezultă faptul că martorul AB și-a nuanțat în cursul judecății declarația dată anterior în cursul urmăririi penale. Raportat la această faptă, în opinia noastră, este dificil de identificat, fără a analiza întregul material probator, când a declarat mincinos martorul, în cursul urmăririi penale ori în cursul judecății. Subliniem că această chestiune este esențială, întrucât infracțiunea de audiență este infracțiunea săvârșită în fața instanței de judecată, și nu săvârșită anterior, dar constatată în faza de judecată.

Or, cum instanța de judecată analizează probatoriul și își formează convingerea în procesul de deliberare, avându-se în vedere aspectele care au făcut obiectul dezbaterilor, constatarea infracțiunii de audiență (în majoritatea cazurilor) cu un moment mai devreme echivalează cu antepronunțarea instanței.

Într-adevăr, pentru a afirma că mărturia mincinoasă s-a consumat în fața instanței de judecată, președintele completului trebuie să stabilească faptul că declarația dată la parchet reflectă adevărul, iar acest lucru poate fi realizat numai în urma coroborării și analizării întregului material probator.

| 193. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Organele de jurisdicție își desfășoară activitatea preponderent în ședința de judecată, publică sau de cameră de consiliu, iar atunci când o anumită măsură, soluție ori rezolvare a unei chestiuni incidentale a fost dispusă ulterior ridicării/suspendării ședinței de judecată, în camera de deliberare, va fi adusă la cunoștința publicului sau, după caz, a părților, subiecților procesuali principali și a procurorului, prin pronunțarea hotărârii în ședință publică sau de cameră de consiliu. Așa fiind, se constată că, în afara acestui cadru, legea nu permite organelor de jurisdicție să desfășoare activități judiciare specifice.

Etapa cercetării judecătorești reprezintă cea mai importantă activitate a instanțelor judecătorești, în cadrul acesteia fiind administrate probele necesare reținerii situației de fapt și rezolvării raportului de conflict.

Așa cum s-a arătat în doctrină, chiar dacă progresele științifice au atins în mod semnificativ procesul penal, pilonii principali în descoperirea și probarea faptelor prevăzute de legea penală au rămas persoanele și declarațiile date de acestea [M. UDROIU (coord.), *op. cit.*, p. 446], neexistând proces penal în care activitatea de audiere a persoanelor să lipsească. În aceste condiții, este firească preocuparea legiuitorului de a reglementa în amănunt activitatea audierii persoanei, materializată judiciar prin cosemnarea, semnarea și depunerea declarației la dosarul cauzei.

Raportând acestor considerente de ordin teoretic audierea martorului în cursul judecății, reținem că declarația dată în fața instanței este consemnată de către grefier, de regulă la dictarea președintelui completului de judecată. Declarația tehnoredactată și imprimată este prezentată martorului spre semnare în cazul în care este de acord cu conținutul ei. Atunci când martorul are de făcut completări, rectificări sau precizări, acestea vor fi făcute în ședința de judecată și vor fi indicate în cuprinsul declarației la final, fiind urmate de semnătura martorului [art. 382, art. 123 alin. (1) raportat la art. 110 alin. (2) CPP]. Locurile rămase nescrise vor fi barate, pentru a nu se poate face adăugiri [art. 277 alin. (3) CPP].

Ulterior semnării și depunerii declarației la dosarul cauzei, eventualele erori vor fi îndreptate prin încheiere de către instanța de judecată care a întocmit actul, în condițiile art. 278 CPP.

Având în vedere aceste considerente, varianta de răspuns de la litera C este singura corectă.

| 194. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Președintele completului de judecată veghează asupra menținerii ordinii și solemnității ședinței, putând limita în acest scop accesul publicului la ședința de judecată, ținând seama de mărimea sălii de judecată, și îndepărta din sala de judecată persoanele care tulbură ședința ori nesocotesc măsurile luate [art. 359 alin. (1)-(4) CPP]. Când fapta comisă în pretoriu (sala de judecată) este mai gravă, este o faptă prevăzută de legea penală, președintele completului de judecată va constata infracțiunea de audiență [art. 360 alin. (1) CPP].

Se constată, așadar, că președintele completului de judecată are competență exclusivă strict și limitat la aspectele administrative, administrarea probelor și asumarea soluției fiind întotdeauna apanajul completului de judecată. Așadar, în cadrul audierii martorului, toți membrii completului de judecată pot pune întrebări, dacă apreciază necesar, pentru justa soluționare a cauzei [art. 381 alin. (3) CPP].

În cazul în care martorul nu își mai amintește anumite fapte sau împrejurări ori când există contraziceri între declarațiile făcute în instanță și cele date anterior, președintele poate da citire, în întregime sau în parte, declarațiilor anterioare [art. 381 alin. (6) CPP].

Prin urmare, atât varianta de la litera A, cât și cea de la litera B sunt corecte.

Cu privire la varianta de la litera C, reținem că, de principiu, relatările martorului trebuie să se rezume la ceea ce acesta cunoaște. Cu toate acestea, martorul care posedă un înscris în legătură cu depoziția făcută poate să îl citească în instanță [art. 381 alin. (5) CPP].

195. Răspuns: A, C *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Desfășurarea în sine a cercetării judecătorești presupune administrarea efectivă a probelor în respectiva cauză penală, cu respectarea principiilor publicității, oralității, nemijlocirii și contradictorialității, în vederea soluționării fondului cauzei. Probele administrate sunt atât cele încuviințate la primul termen de judecată, cât și cele încuviințate ulterior procurorului, persoanei vătămate, inculpatului, celorlalte părți sau puse în discuție și administrate din oficiu de către instanță. În urma efectuării cercetării judecătorești, instanța trebuie să stabilească situația de fapt asupra căreia se va pronunța prin una dintre soluțiile arătate de art. 396 CPP. Administrarea probelor trebuie să se facă cu respectarea tuturor garanțiilor dreptului la apărare, altfel hotărârea este susceptibilă de a fi desființată [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 1546].

În activitatea de administrare a probatoriului pot fi întâlnite situații în care audierea unor martori ori administrarea unor probe să se dovedească a fi imposibil de realizat [art. 381 alin. (7), art. 383 alin. (4) CPP]. În situațiile în care probele administrate în cursul urmăririi penale nu mai pot fi administrate în cursul judecății, după ce instanța pune în discuția procurorului, a părților și a persoanei vătămate prezente la judecată imposibilitatea administrării probelor, constată această împrejurare și ține seama la judecarea cauzei de probele câștigate procesului.

Referindu-ne la enunțul întrebării, constatăm că instanța nu a pus în discuția participanților imposibilitatea audierii martorului, procurorul, părțile și persoana vătămată nefiind invitate să formuleze concluzii cu privire la aspectul ivit. De altfel, rezultă din datele speței că ipoteza de imposibilitate de audiere a martorului nu se verifică, acesta putând fi audiat la un termen viitor programat în acest sens, la revenirea sa în țară.

Având în vedere cele de mai sus, se constată că sunt corecte atât varianta de răspuns de la litera A, cât și cea de la litera C.

Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat că *enunțul variantei de răspuns a fost formulat complet și a avut în vedere aplicarea art. 383 alin. (3) CPP la situația particulară, de speță, prezentată în enunțul grilei, care nu făcea referire la persoana vătămată.*

196. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

În enumerarea limitativă a cauzelor de nulitate absolută făcută de art. 281 CPP nu se regăsește încălcarea dispozițiilor privind acordarea ultimului cuvânt inculpatului. Astfel, încălcarea acestor dispoziții nu se încadrează în cazurile de nulitate absolută reglementate, astfel cum am arătat, expres și limitativ. În aceste condiții, în raport de dispozițiile art. 282 CPP, încălcarea dispozițiilor amintite atrage aplicarea regimului nulităților relative, astfel că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

În același timp, reamintim că, potrivit art. 374 alin. (9) CPP, procurorul, persoana vătămată și părțile pot cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești. În același timp, din interpretarea dispozițiilor art. 374 alin. (10) CPP rezultă că, indiferent dacă persoana vătămată, părțile și procurorul propun probe, instanța poate dispune din oficiu administrarea de probe necesare pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Așa fiind, este lipsită de relevanță vârsta inculpatului, întrucât instanța va dispune din oficiu administrarea de probe în vederea aflării adevărului și justei soluționări a cauzei. Pentru aceste motive, nici varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, constatăm că este corectă, având în vedere că, în raport de dispozițiile art. 383 alin. (1) CPP, și procurorul, la fel ca persoana vătămată și părțile, poate renunța la probe încuviințate anterior de instanța de judecată. În acest sens, și Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit dispozițiilor art. 383 alin. (1) CPP, procurorul, persoana vătămată și părțile pot renunța la probele pe care le-au propus, probe încuviințate anterior de instanță. Potrivit alin. (2), după punerea în discuție a renunțării, instanța poate dispune ca proba să nu mai fie administrată, dacă apreciază că nu mai este necesară. Pe cale de consecință, propunerea și încuviințarea unei probe nu împiedică instanța ca, ulterior, la cererea procurorului, constatând situația enunțată, să încuviințeze renunțarea la administrarea unor probe.*

197. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

În conformitate cu prevederile art. 242 alin. (10) CPP, înlocuirea măsurii arestului la domiciliu cu măsura controlului judiciar pe cauțiune se soluționează de instanța de judecată prin încheiere dată în camera de consiliu, astfel că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Totodată, din interpretarea dispozițiilor art. 364 alin. (4) și (5) CPP rezultă că, pe tot parcursul judecății, inculpatul, inclusiv în cazul în care este privat de libertate, poate cere, în scris, să fie judecat în lipsă, caz în care, în consecință, judecata se va desfășura în lipsa acestuia, cu posibilitatea reprezentării sale de către avocatul său ales sau din oficiu. Cu toate acestea, dacă apreciază necesară prezența inculpatului, instanța poate dispune aducerea acestuia cu mandat de aducere. În raport de acest cadru normativ, constatăm că varianta de răspuns de la litera B este corectă, spre deosebire de cea de la litera C.

198. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2017)*

Posibilitatea exercitării și alăturării oricărei acțiuni civile la acțiunea penală, fără să decurgă din aceasta, este contrară principiilor ce guvernează procesul penal. În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (1) CPP, acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. Reies expres din modalitatea de reglementare actuală caracterul accesoriu al acțiunii civile față de acțiunea penală și izvorul ex delictu al acestui tip de răspundere. Astfel, cererea de despăgubiri nu poate fi admisă de instanța penală dacă fapta prin care au fost produse pagubele nu este incriminată de legea penală și cu atât mai mult nu poate genera obligații din perspectiva administrării probatoriului în sarcina instanței. Pentru aceste motive, constatăm că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

Pentru a fi aplicabilă procedura simplificată, inculpatul trebuie să recunoască în totalitate faptele, astfel cum au fost reținute în actul de sesizare, să adopte o atitudine procesuală complet sinceră, și nu parțială sau nuanțată, de natură să îi diminueze răspunderea penală. Or, în ipoteza dată se poate constata cu ușurință că suntem în prezența doar a unei recunoașteri aparente, prin care inculpatul contestă întrunirea elementelor de natură subiectivă din conținutul constitutiv al infracțiunii de tăinuire. Pentru aceste motive, nici varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, reamintim că, în raport de dispozițiile art. 367 CPP, suspendarea judecății se poate dispune și când se constată, pe baza unei expertize medico-legale, că inculpatul suferă de o boală gravă, care îl împiedică să participe la judecată, dacă instanța constată că inculpatul nu ar putea fi audiat la locul unde se află sau prin intermediul videoconferinței ori că audierea lui în acest mod ar aduce atingere drepturilor sale ori bunei desfășurări a judecății. Astfel, normele aplicabile impun constatarea stării de boală printr-un singur mijloc de probă, respectiv expertiza medico-legală, nefiind permisă dovedirea acestei stări prin administrarea altor mijloace de probă, cum ar fi actele medicale emise de medicul de familie. În aceste condiții, constatăm că varianta de răspuns de la litera C este corectă.

199. Răspuns: B, C *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Schimbarea încadrării juridice reprezintă procedura judiciară prin care se stabilește un alt temei juridic al răspunderii penale decât acela arătat prin actul de sesizare. Necesitatea acesteia apare când se constată că fapta efectiv sesizată constituie, de fapt, o variantă agravată, calificată, atenuată sau simplă a infracțiunii în încadrarea dată prin actul de sesizare sau o altă infracțiune cu aceeași latură obiectivă, dar cu urmări sau cu împrejurări diferite (a se vedea, în acest sens, A. CRIȘU, *Drept procesual penal*, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2013, p. 521), o tentativă a acelei infracțiuni sau, din contră, o faptă consumată ori care conține o altă formă de participație (a se vedea, în acest sens, V. DONGOROZ ș.a., *Explicații teoretice ale Codului de procedură penală român*, vol. VI, ed. a 2-a, Ed. Academiei Române, Ed. All Beck, București, 2003, p. 189). Condițiile în care poate avea loc schimbarea încadrării juridice le regăsim în art. 386 alin. (1) CPP, îndeplinirea acestora reprezentând o garanție a dreptului la apărare al părților și, în special, al inculpatului, cât și a justei soluționări a cauzei. Potrivit acestor dispoziții, dacă în cursul judecății se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, instanța este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea. Astfel, pentru a fi schimbată încadrarea

juridică, sunt necesare punerea în discuția părților a acestei operațiuni și, totodată, avertizarea inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea, indiferent cine a formulat cererea. Prin punerea în discuția părților a schimbării încadrării juridice, indiferent dacă a fost provocată de o cerere sau a fost ridicată din oficiu de către instanța de judecată, se creează cadrul procesual necesar pentru ca procurorul, părțile și persoana vătămată să își poată manifesta poziția referitor la necesitatea și la temeiurile acestei operațiuni, nefiind astfel nevoie ca procurorul să formuleze cererea într-un moment incipient al judecății, pentru a da posibilitatea inculpatului să își exercite dreptul la apărare. Referitor la hotărârea prin care instanța dispune schimbarea încadrării juridice, reținem că, prin *Decizia CCR nr. 250/2019* (M. Of. nr. 500 din 20.06.2019), s-a constatat constituționalitatea dispozițiilor art. 386 alin. (1) CPP numai în măsura în care instanța de judecată se pronunță cu privire la schimbarea încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare *printr-o hotărâre judecătorească ce nu soluționează fondul cauzei*. Astfel, varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

În același timp, în ceea ce privește această obligație care revine instanței, în lipsa unei dispoziții exprese contrare, ea trebuie îndeplinită, indiferent dacă noua încadrare juridică ar fi mai ușoară sau mai grea, încălcarea ei atrăgând nulitatea actului astfel efectuat, dacă prin aceasta s-a adus o vătămare ce nu poate fi înlăturată altfel. Pentru aceste considerente, constatăm că varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera B, care este, de asemenea, corectă, reamintim că, potrivit art. 351 alin. (2) CPP, instanța este obligată să pună în discuție cererile procurorului, ale părților sau ale celorlalți subiecți procesuali și excepțiile ridicate de aceștia sau din oficiu și să se pronunțe asupra lor prin încheiere motivată. În privința acestei cereri, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *enunțul variantei de răspuns a fost formulat complet și a avut în vedere o situație particulară, de speță, ce a vizat doar părțile și procurorul, iar nu persoana vătămată. Concluziile formulate de procuror și de părți privind schimbarea încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare, invocate la un termen de judecată și consemnate în încheierea de ședință redactată conform art. 370 alin. (4) CPP, sunt câștigate cauzei, astfel că judecătorul poate dispune schimbarea de încadrare juridică prin încheierea pronunțată la termenul următor, nefiind necesar ca această chestiune să fie din nou pusă în discuție. Dispozițiile art. 386 alin. (1) CPP, care reglementează obligația instanței de a pune în discuție noua încadrare juridică, iar la cererea inculpatului să amâne judecata pentru a acorda acestuia posibilitatea să își pregătească apărarea și să formuleze concluzii la termenul acordat, nu exclud soluția indicată în varianta de răspuns.*

200. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Raportând enunțul întrebării la variantele de răspuns, reținem următoarele:

Când se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare ar putea fi alta, instanța, din oficiu sau la cererea procurorului, a părții ori a persoanei vătămate, este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea [art. 386 alin. (1) CPP]. Referitor la tipul hotărârii prin care instanța se pronunță cu privire la schimbarea încadrării juridice date faptei prin actul de sesizare, prin *Decizia CCR nr. 250/2019* (M. Of. nr. 500 din 20.06.2019) s-a statuat că aceasta nu poate fi decât o hotărâre prin care nu este soluționat fondul cauzei, așadar, instanța se poate pronunța exclusiv printr-o încheiere. Astfel, varianta de la litera A este eronată.

În unele ipoteze, legea procesuală penală sustrage instanței penale competența de a se pronunța asupra acțiunii civile, în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege, instanța lăsând nesoluționată acțiunea civilă [art. 25 alin. (5) și (6) CPP], varianta de la litera B fiind, astfel, corectă.

Instanța este obligată să se pronunțe cu privire la toate aspectele aflate în legătură cu acțiunile judiciare exercitate în procesul penal, de pildă, cu privire la măsurile procesuale (măsuri preventive, măsuri asigurătorii). În cazul particular menționat în varianta de răspuns de la litera C, care este corectă, pronunțarea încetării procesului penal atrage după sine încetarea de drept a măsurii preventive pendinte [art. 241 alin. (1) lit. b) CPP].

201. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)*

Dacă instanța consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, va proceda în felul următor: *(i)* pune în discuție noua încadrare juridică dată faptei (de pildă, instanța pune în discuție necesitatea schimbării încadrării juridice din infracțiunea de furt în infracțiunea de înșelăciune); *(ii)* atrage atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea în raport de noua încadrare juridică; *(iii)* schimbă încadrarea juridică exclusiv prin încheiere, cu consecința acordării unui nou termen de judecată.

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt corecte.

202. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

După terminarea cercetării judecătorești, cauza avansează în stadiul procesual al *dezbaterilor*, în cadrul cărora procurorul, persoana vătămată și părțile – în această ordine – formulează concluziile care trebuie trase în baza materialului probator administrat în cauză. De regulă, dezbaterile se rezumă la acordarea cuvântului participanților la proces, în ordinea stabilită de lege și pe durata pe care o consideră participantul de cuviință, însă există posibilitatea acordării cuvântului în replică și a limitării duratei concluziilor. De asemenea, atunci când concluziile participantului depășesc limitele cauzei, președintele are dreptul să îl întrerupă și să îi ceară să se refere exclusiv la cauză. Desigur, prin aceasta judecătorul trebuie să evite să își arate părerea cu privire la ceea ce consideră că este relevant și ceea ce nu este relevant în cauză. În fine, dezbaterile pot fi întrerupte fie atunci când cercetarea judecătorească s-a finalizat târziu în zi, fie atunci când numărul participanților care vor lua cuvântul, amploarea concluziilor etc. nu permit ca dezbaterile să se desfășoare la o singură ședință de judecată.

Astfel, constatăm că varianta de răspuns de la litera C este corectă.

203. Răspuns: A *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Așa cum am arătat anterior, dezbaterile pe fondul cauzei se realizează prin acordarea cuvântului în ordinea stabilită la art. 388 alin. (1) CPP: procurorului, persoanei vătămate, părții civile, părții responsabile civilmente, inculpatului.

Ordinea este cea firească, întrucât cuvântul trebuie să îl ia cu întâietate participantul la proces care exercită acțiunea penală (acțiunea principală a procesului), apoi cel care exercită acțiunea civilă (acțiunea accesorie a procesului), urmând să ia cuvântul participanții împotriva cărora se exercită aceste acțiuni judiciare. Dezbaterile pot avea loc numai în această ordine, întrucât apărarea poate formula concluziile pertinente cauzei numai cunoscând care sunt concluziile acuzării.

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

204. Răspuns: B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Dreptul de a avea ultimul cuvânt este un drept procesual special acordat de lege inculpatului, de aceea, în timpul cât își rostește ultimul cuvânt, el nu este întrerupt și nu i se pot pune întrebări. Ultimul cuvânt al inculpatului nu reprezintă numai ultima manifestare a dreptului său de apărare înainte de pronunțarea hotărârii, ci constituie un drept unic ce nu poate fi exercitat de apărător în numele celui asistat. La ultimul cuvânt nu se pot da inculpatului replici, nu i se cer explicații cu privire la cele arătate, iar în timpul cât are ultimul cuvânt nu i se pun întrebări. Ultimul cuvânt al inculpatului prilejuiește deci acestuia posibilitatea de a-și expune atitudinea față de faptele ce i se impută, față de procesul care s-a desfășurat și de modul cum privește tragerea sa la răspundere penală. Pentru instanță, ultimul cuvânt al inculpatului poate evidenția aspecte semnificative privind atitudinea acestuia, măsura în care procesul penal a avut asupra lui un efect educativ. În ceea ce privește aspectul procesual, încălcările dispozițiilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrag nulitatea relativă a actului numai atunci când s-a adus o vătămare care nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act. În raport cu dispozițiile legale menționate, se constată că, prin încălcarea prevederilor referitoare la ultimul cuvânt al inculpatului, unul dintre aspectele esențiale ale dreptului la apărare, neacordarea acestuia poate afecta aflarea adevărului și soluționarea corectă a cauzei (ICCJ, Secția penală, decizia nr. 1801/2005, www.legalis.ro). Dacă în acest ultim cuvânt al său inculpatul dezvăluie fapte sau împrejurări noi, care sunt esențiale pentru soluționarea cauzei, instanța dispune reluarea *cercetării judecătorești* în vederea administrării probelor privitoare la noile fapte sau împrejurări, deci reluarea activității de judecată din acel stadiu. Dacă nu se fac astfel de dezvăluiri, după ce inculpatul a spus tot ceea ce a crezut că este necesar să spună, președintele declară închise dezbaterile. Ultimul cuvânt al inculpatului este *un drept, și nu o obligație a acestuia*. În consecință,

el poate să refuze să ia cuvântul, dar președintele este totdeauna obligat să i-l dea [M. Udroiu (coord.), *op. cit.*, p. 1565-1566].

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera B, ulterior reluării și finalizării cercetării judecătorești ultimul cuvânt urmând a fi acordat din nou inculpatului.

| 205. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2016)*

Răspunzând contestațiilor formulate cu privire la această întrebare, Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât *cerința la care trebuie să se răspundă în raport cu enunțul întrebării era aceea dacă inculpatul beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă în funcție de ipotezele grilei. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 374 CPP raportat la art. 396 alin. (10) CPP, atunci când instanța a respins solicitarea inculpatului ca judecata să aibă loc în procedura simplificată, efectuează cercetarea judecătorească și, prin urmare, poate administra probe noi sub aspectul lămuririi situației de fapt și, implicit, al încadrării juridice. În această ipoteză dată, dacă reține aceeași situație de fapt ca aceea descrisă în actul de sesizare și recunoscută de inculpatul major, instanța, cu ocazia deliberării, dispune schimbarea încadrării juridice a faptei și va da eficiență dispozițiilor art. 396 alin. (10) CPP, inculpatul beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor pedepsei închisorii.*

Totodată, aceeași Comisie a arătat că și varianta de răspuns de la litera C este corectă, deoarece *cerința din enunț se referea la situațiile în care inculpatul poate să beneficieze de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă, iar nu la momentul sau condițiile în care se dispune schimbarea de încadrare juridică, instituție care (...) nu este incompatibilă cu aplicarea procedurii simplificate. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 374 alin. (4) CPP coroborat cu dispozițiile art. 396 alin. (10) CPP și art. 377 alin. (4) CPP, în situația în care este admisă solicitarea inculpatului de judecată a cauzei în procedura simplificată, atunci când instanța, din oficiu sau la solicitarea procurorului sau a părților, constată că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare trebuie schimbată, este obligată să pună în discuția părților noua încadrare juridică, să atragă atenția inculpatului că poate solicita lăsarea cauzei mai la urmă sau pentru termenul acordat în conformitate cu art. 377 alin. (2) CPP. Repunerea cauzei pe rol în condițiile art. 395 alin. (2) CPP poate fi dispusă atunci când pentru soluționarea acțiunii penale se impune administrarea altor probe în afara înscrisurilor prevăzute de art. 377 alin. (1)-(3) CPP, situație care nu se regăsește în niciuna dintre variantele de răspuns de la literele A și C.*

Față de răspunsurile anterioare găsite corecte, este evident că varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

| 206. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Potrivit art. 374 alin. (1) CPP, la primul termen la care procedura de citare este legal îndeplinită și cauza se află în stare de judecată, președintele dispune ca grefierul să dea citire actului prin care s-a dispus trimiterea în judecată ori, după caz, a celui prin care s-a dispus începerea judecății sau să facă o prezentare succintă a acestuia. În același timp, potrivit alin. (4) al aceluiași articol, în cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiune pe viață, președintele pune în vedere inculpatului că poate solicita ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate de părți și de persoana vătămată, dacă recunoaște în totalitate faptele reținute în sarcina sa, aducându-i la cunoștință dispozițiile art. 396 alin. (10) CPP. Din interpretarea acestui cadru normativ, observăm că președintele completului de judecată aduce la cunoștința inculpatului dreptul de a fi judecat în procedura simplificată indiferent dacă actul de sesizare a instanței este rechizitoriul sau încheierea prin care se dispune începerea judecății de către judecătorul de cameră preliminară care soluționează plângerea împotriva soluției de clasare în raport de dispozițiile art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) CPP. Singurul motiv de excludere automată de la beneficiul dispozițiilor ce reglementează procedura abreviată de judecată este cel referitor la tipul infracțiunii deduse judecății. Pentru aceste considerente, constatăm că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

Aceeași soluție este aplicabilă și în privința variantei de răspuns de la litera C, având în vedere că manifestarea de voință a inculpatului de a fi judecat în procedura abreviată este personală, *temporară, indivizibilă, singulară, irevocabilă, voluntară, nemotivată, expresă și neechivocă*. Din perspectiva caracterului personal al acestei manifestări de voință, în procesul penal, exercitarea drepturilor și intereselor procesuale ale părților sunt de strictă personalitate, situațiile derogatorii fiind

expres prevăzute de lege. În lipsa unei dispoziții contrare de la această regulă și, mai ales, având în vedere că manifestarea de voință a inculpatului în sensul de a fi judecat în procedura abreviată reprezintă un act de dispoziție ce implică renunțarea la o serie de drepturi, pentru a produce efecte juridice, aceasta trebuie să fie *exprimată personal*. Acest act procesual nu poate fi îndeplinit prin avocat, substitut procesual, reprezentant legal sau convențional, acesta din urmă chiar dacă ar primi mandat special, astfel că, în cazul în care inculpatul nu este prezent în fața instanței de judecată, iar înscrisul autentificat depus în cauză nu cuprinde manifestarea sa de voință, ci a avocatului ori a unui substitut procesual sau reprezentant, acesta nu poate fi primit.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, spre deosebire de acordul de recunoaștere a vinovăției, în cazul procedurii speciale de judecată nu este interzisă schimbarea încadrării juridice a faptei, fiind posibilă reținerea atât a unei încadrări juridice mai favorabile inculpatului, cât și a uneia mai severe. Cu toate acestea, deși posibilă, schimbarea încadrării juridice în cazul aplicării procedurii abreviate de judecată are un anumit specific, ce este dat de caracterul irevocabil și indivizibil al manifestării de voință a inculpatului în sensul recunoașterii învinuirii ce i se aduce. Astfel, pentru a fi aplicabilă procedura simplificată, inculpatul trebuie să recunoască în totalitate faptele, astfel cum au fost reținute în actul de sesizare, să adopte o atitudine procesuală complet sinceră, și nu parțială sau nuanțată, de natură să îi diminueze răspunderea penală.

În același timp, odată constatată îndeplinirea condițiilor de aplicare a procedurii abreviate de către instanță, inculpatul nu mai poate reveni asupra poziției sale de recunoaștere, această interdicție fiind aplicabilă indiferent de forma pe care ar lua-o această revenire, respectiv expresă, adică prin susținerea caracterului netemeinic al învinuirii aduse, sau implicită, prin exercitarea de către inculpat a drepturilor procesuale într-un mod care este de natură să combată propria poziție de recunoaștere.

Unul dintre modurile de manifestare a revenirii tacite asupra poziției de recunoaștere a învinuirii este prin cererea de schimbare a încadrării juridice a faptei recunoscute. Limita superioară a unei asemenea cereri trebuie să fie cea a contestării implicite a faptei recunoscute anterior în mod irevocabil.

Prin urmare, deși posibilă schimbarea încadrării juridice în cadrul procedurii abreviate de judecată, norma care permite acest lucru trebuie interpretată sistematic, contestarea încadrării juridice inițiale neputând tinde la schimbarea, chiar și parțială, a situației de fapt, astfel cum este aceasta expusă în actul de trimitere în judecată.

| 207. Răspuns: A *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Am arătat mai sus că, pentru a fi aplicabilă procedura simplificată, inculpatul trebuie să recunoască în totalitate faptele, astfel cum au fost reținute în actul de sesizare, să adopte o atitudine procesuală complet sinceră, și nu parțială sau nuanțetă, de natură să îi diminueze răspunderea penală. În varianta de răspuns de la litera A, observăm că inculpatul nu a contestat în niciun fel latura obiectivă sau subiectivă a infracțiunii deduse judecății, singurul motiv de contestare fiind modul în care procurorul a încadrat din punct de vedere juridic realitatea faptică. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă. În același sens, și Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *prin cererea de schimbare de încadrare juridică în infracțiunea de lovire sau vătămări cauzatoare de moarte, pe considerentul că aplicarea unei singure lovituri de cuțit ar trebui pedepsită între limite mai reduse, inculpatul nu a contestat forma de vinovăție cu care a săvârșit infracțiunea descrisă în actul de sesizare, faptă recunoscută în totalitate de acesta*.

Totodată, Comisia a arătat că varianta de răspuns de la litera B nu este cea corectă, în condițiile în care, *raportat la dispozițiile art. 349 alin. (2) CPP, instanța poate soluționa cauza numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, când inculpatul solicită aceasta, dacă consideră că probele sunt suficiente pentru aflarea adevărului. Din enunțul variantei de răspuns rezultă că în procedura de cameră preliminară au fost excluse probele esențiale, astfel că aprecierea în sensul că probele sunt suficiente nu poate fi reținută*. De asemenea, aceasta a evidențiat că nici varianta de răspuns de la litera C nu este cea corectă, în condițiile în care, *câtă vreme inculpatul a recunoscut parțial învinuirea, iar instanța, după efectuarea cercetării judecătorești, a reținut aceeași situație de fapt ca aceea prezentată în actul de sesizare, cererea privind judecarea cauzei în procedura simplificată nu este admisibilă.*

| 208. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Folosirea procedurii abreviate sau în cazul recunoașterii învinuirii presupune respectarea unor condiții obligatorii. În primul rând, pentru a-și atinge finalitatea, solicitarea de judecare potrivit procedurii abreviate (cu o cercetare judecătorească comprimată) trebuie formulată anterior începerii cercetării judecătorești. Altminteri, formulată ulterior, de pildă, la începerea dezbaterilor cum este menționat în varianta de la litera A, procesul nu este cu nimic simplificat, abreviat, întrucât prin ipoteză cercetarea judecătorească a fost deja finalizată potrivit procedurii comune.

O altă condiție pe care o presupune această procedură este aceea a recunoașterii în totalitate a faptelor pentru care s-a dispus trimiterea în judecată, atât cu privire la latura lor obiectivă, când și subiectivă. Este adevărat că această procedură nu este incompatibilă cu instituția schimbării încadrării juridice, însă aceasta nu poate fi determinată de schimbarea formei de vinovăție, altminteri am fi în prezența unei recunoașteri parțiale a faptelor.

În fine, reținem că procedura simplificată este aplicabilă și în cazul săvârșirii unor infracțiuni de către un inculpat minor, ipoteză în care solicitarea trebuie încuviințată de către reprezentantul său legal. Evident, această dispoziție legală este incidentă cât timp inculpatul are capacitate de exercițiu restrânsă, adică atât timp cât este minor.

Față de cele arătate, varianta de la litera B este singura corectă.

| 209. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Am arătat deja că premisa procedurii recunoașterii învinuirii este dată de recunoașterea de către inculpat a tuturor faptelor reținute în sarcina sa [art. 374 alin. (4) CPP]. Beneficiul substanțial al acestei proceduri constă în reducerea limitelor de pedeapsă ori, în cazul inculpaților care au săvârșit infracțiuni în minorat, în alegerea măsurii educative, iar în cazul celor *privative de libertate*, în reducerea limitelor perioadelor acestora.

Față de cele arătate, varianta de la litera B este corectă.

Conform baremului, varianta de la litera C este eronată (în opinia noastră, ea este incomplet formulată).

Varianta de la litera A este, de asemenea, eronată, întrucât în această procedură este exclusă, *de plano*, posibilitatea pronunțării soluției de achitare, de pildă, raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP (fapta nu este prevăzută de legea penală). **NB!** Prin *Decizia nr. 4/2019* (M. Of. nr. 546 din 03.07.2019), ICCJ, Completul RIL, a statuat că soluțiile de achitare întemeiate pe cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a și lit. c) CPP sunt excluse în această procedură.

| 210. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)***

Așa cum am arătat anterior, unele soluții de achitare sunt incompatibile cu procedura recunoașterii învinuirii. Într-adevăr, există o contradicție de termeni între „recunoașterea în totalitate a faptelor" și „fapta nu există", „fapta nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege", „fapta nu a fost săvârșită de inculpat" etc.

Din contră, instanța poate pronunța soluția achitării atunci când constată că faptele recunoscute de către inculpat nu sunt prevăzute de legea penală ori a încetării procesului penal când constată că este incidentă o cauză de nepedepsire (soluție care presupune reținerea săvârșirii unei infracțiuni de către inculpat, cu vinovăția prevăzută de lege).

Față de cele arătate, variantele de la literele B și C sunt corecte.

| 211. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Potrivit art. 374 alin. (4) CPP, în cazurile în care acțiunea penală nu vizează o infracțiune care se pedepsește cu detențiunea pe viață, inculpatul poate solicita ca judecata să aibă loc în baza recunoașterii învinuirii. Așadar, procedura abreviată este aplicabilă în cazul omorului (formă tip), întrucât această infracțiune nu este sancționată cu detențiunea pe viață. Față de aceste dispoziții legale, se constată că varianta de la litera A este eronată. **NB!** Procedura abreviată nu este compatibilă cu infracțiunile care se pedepsesc cu detențiunea pe viață, însă aceasta nu înseamnă că sancțiunea detențiunii pe viață nu poate fi aplicată în această procedură, în condițiile art. 39 alin. (2) CP.

Varianta de la litera B este corectă, întrucât solicitarea de judecare potrivit procedurii recunoașterii învinuirii poate fi făcută de către inculpat personal sau prin înscris autentic, iar în ceea ce îl privește pe inculpatul minor, este necesară și încuviințarea reprezentantului său legal [art. 375 alin. (1^1) CPP].

Varianta de la litera C este, de asemenea, corectă, întrucât nu pot fi aplicate, în același timp, atât procedura de judecată de drept comun, cât și procedura specială. De altfel, pe de o parte, beneficiul reducerii limitelor de pedeapsă a fost deja aplicat potrivit procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, iar, pe de altă parte, în cadrul acestei proceduri speciale, instanța nu are posibilitatea diminuării pedepselor la care s-a ajuns la un acord.

Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură) a reținut că *enunțul se referă la procedura în cazul recunoașterii învinuirii, care, potrivit răspunsului de la litera B, nu este aplicabilă atunci când pentru inculpatul minor solicitarea în acest sens a fost formulată prin înscris autentic de către reprezentantul legal al acestuia. Prin art. II pct. 99 din O.U.G. nr. 18/2016 a fost introdus alin. (1^1) în cadrul art. 375 CPP, potrivit căruia, „În cazurile prevăzute la alin. (1) și (1^1), dacă inculpatul este minor, este necesară și încuviințarea reprezentantului său legal". Această dispoziție este, în prezent, corespondentă celei din alin. (6) al art. 478 CPP, introdus prin art. II pct. 118 din O.U.G. nr. 18/2016, în conformitate cu care „Inculpații minori pot încheia acorduri de recunoaștere a vinovăției, cu încuviințarea reprezentantului lor legal, în condițiile prezentului capitol". Comisia reține faptul că enunțul grilei face referire tocmai la solicitarea aplicării procedurii de către reprezentantul legal, și nu la încuviințarea acesteia, și, totodată, că exprimarea poziției reprezentantului legal nu este prevăzută de lege ca putând fi făcută prin act autentic.*

Comisia de soluționare a contestațiilor (INM) a opinat în același sens, reținând că, *în ceea ce privește susținerea potrivit căreia și reprezentantul legal al minorului ar putea solicita încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, Comisia o apreciază ca fiind nefondată. Prin art. II pct. 99 din O.U.G. nr. 18/2016 a fost introdus alin. (1^2) în cadrul art. 375 CPP, potrivit căruia, în cazurile prevăzute la alin. (1) și (1^1), dacă inculpatul este minor, este necesară și încuviințarea reprezentantului său legal. Această dispoziție este, în prezent, corespondentă celei din alin. (6) al art. 478 CPP, introdus prin art. II pct. 118 din O.U.G. nr. 18/2016, în conformitate cu care „Inculpații minori pot încheia acorduri de recunoaștere a vinovăției, cu încuviințarea reprezentantului lor legal, în condițiile prezentului capitol".*

În ceea ce privește susținerea potrivit căreia răspunsul de la litera C este eronat deoarece procedura în cazul în care instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției nu este incompatibilă cu procedura recunoașterii învinuirii, Comisia o apreciază ca fiind vădit nefondată. Enunțul conținut de răspunsul de la litera C este acela că procedura recunoașterii învinuirii nu este aplicabilă atunci când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției. Comisia reține că enunțul este corect, având în vedere că în aceeași cauză nu pot fi aplicate ambele proceduri. Aplicarea procedurii abreviate a recunoașterii vinovăției (învinuirii – n.n.) presupune că instanța a fost sesizată cu rechizitoriu, or, în cadrul procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, actul de sesizare a instanței este chiar acest acord, nefiind întocmit rechizitoriu de către procuror.

În fine, susținerea unui candidat potrivit căreia răspunsul de la litera B este eronat întrucât dispozițiile art. 375 alin. (1^1) și (1^2) CPP se referă la încuviințarea reprezentantului legal, iar nu la formularea de către acesta a solicitării, încuviințare care poate fi exprimată prin înscris autentic, este apreciată de Comisie ca fiind nefondată. Comisia reține faptul că enunțul grilei face referire tocmai la solicitarea aplicării procedurii de către reprezentantul legal, și nu la încuviințarea acesteia, și, totodată, că exprimarea poziției reprezentantului legal nu este prevăzută de lege ca putând fi făcută prin act autentic.

| 212. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Beneficiul substanțial recunoscut în cazul procedurii recunoașterii învinuirii va fi aplicat atât atunci când instanța admite cererea formulată de inculpat, cât și atunci când, respingând cererea și efectuând cercetarea judecătorească, instanța reține aceeași situație de fapt ca aceea recunoscută de către inculpat. În aceste ipoteze, în caz de condamnare ori amânare a aplicării pedepsei, limitele de pedeapsă prevăzute de lege se reduc cu o treime, în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu o pătrime, în cazul condamnării la pedeapsa amenzii.

Față de aceste considerente, variantele de la literele B și C sunt corecte.

| 213. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Participarea procurorului la judecată este obligatorie [art. 363 alin. (1) CPP], în cursul judecății procurorul exercitând rol activ, în vederea aflării adevărului și a respectării dispozițiilor legale [art. 363 alin. (2) CPP]. Procurorul formulează cereri, ridică excepții și pune concluzii [art. 363 alin. (3) CPP].

Concluziile pe fondul cauzei vor fi formulate în cadrul dezbaterilor în următoarea ordine: procurorul, persoana vătămată, partea civilă, partea responsabilă civilmente și inculpatul [art. 388 alin. (1) CPP].

Dintr-un alt registru, relativ la varianta de răspuns de la litera C – singura corectă –, reținem că separarea cauzelor (disjungerea) poate fi realizată în condițiile art. 46 CPP.

| 214. Răspuns: C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Comisia de soluționare a contestațiilor a atins, prin motivele pentru care s-au respins contestațiile, aspectele relevante rezolvării acestei întrebări. Astfel, s-a reținut că varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât, *potrivit art. 399 alin. (10) CPP, după pronunțarea hotărârii, până la sesizarea instanței de apel, instanța poate dispune, la cerere sau din oficiu, luarea, revocarea, înlocuirea sau menținerea unei măsuri preventive cu privire la inculpat, în condițiile legii. Potrivit art. 362 alin. (2) CPP, instanța este datoare să verifice, în cursul judecății (până la soluționarea definitivă a cauzei), legalitatea și temeinicia măsurilor preventive, procedând conform art. 208 CPP. Astfel, instanța de judecată este obligată să verifice legalitatea și temeinicia măsurii preventive luate față de inculpat și după pronunțarea hotărârii în primă instanță, potrivit procedurii amintite mai sus.*

Varianta de răspuns de la litera B nu poate fi corectă, întrucât omisiunea instanței de a se pronunța asupra măsurii controlului judiciar prin hotărârea de condamnare, conform art. 399 alin. (1) CPP, nu reprezintă o omisiune vădită ce poate fi remediată prin procedura prevăzută în art. 279 CPP, această din urmă procedură vizând omisiunile vădite referitoare la sumele pretinse de martori, experți, interpreți, avocați, potrivit art. 272 și art. 273 CPP, precum și cu privire la restituirea lucrurilor sau ridicarea măsurilor asigurătorii.

În esență, reținem că această omisiune a instanței își găsește de lege lata remediul în dispozițiile art. 399 alin. (10), cu toate că justificarea reglementării acestei posibilități nu a fost aceasta. Ca urmare a modificărilor Codului de procedură penală aduse prin Legea nr. 130/2021 (M. Of. nr. 493 din 12.05.2021), în sensul că instanța, în tot cursul judecății, *până la pronunțarea hotărârii*, verifică periodic măsurile preventive [art. 208 alin. (4); art. 362 alin. (1) CPP], că hotărârea trebuie să fie redactată la momentul pronunțării [art. 406 alin. (1) CPP], soluția legislativă prevăzută la art. 399 alin. (10) CPP ar putea rămâne fără aplicabilitate practică.

| 215. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

În afara cazurilor în care instanța rezolvă acțiunile judiciare prin una dintre soluțiile prevăzute la art. 396 și art. 397 CPP, rezultatul deliberării se consemnează într-o minută, care trebuie să aibă conținutul prevăzut pentru dispozitivul hotărârii și se semnează de membrii completului de judecată (judecători care, prin ipoteză, au participat la deliberare) [art. 400 alin. (1) și (2) CPP]. Minuta se întocmește în două exemplare originale, dintre care unul se atașează la dosarul cauzei, iar celălalt se depune, spre conservare, la dosarul de minute al instanței [art. 400 alin. (3) CPP]. Așadar, în cazul în care instanța dispune asupra măsurilor preventive, întocmirea minutei este obligatorie.

Rezultă, astfel, că sunt corecte variantele de răspuns de la literele B și C.

| 216. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Hotărârea trebuie să fie rezultatul acordului membrilor completului de judecată asupra soluțiilor date chestiunilor supuse deliberării. Când unanimitatea nu poate fi întrunită, hotărârea se ia cu majoritate. Dacă din deliberare rezultă mai mult decât două păreri, judecătorul care opinează pentru soluția cea mai severă trebuie să se alăture celei mai apropiate de părerea sa (art. 394 CPP).

Într-o situație ca aceea descrisă în enunțul întrebării, hotărârea va fi luată cu majoritate, judecătorul care opinează pentru condamnarea inculpatului la pedeapsa de 5 ani închisoare urmând să se alăture opiniei exprimate de judecătorul care apreciase că pedeapsa de 4 ani închisoare trebuie aplicată, judecătorul care se oprise la pedeapsa de 3 ani rămânând astfel în minoritate.

Prin urmare, corectă este varianta de la litera A.

| 217. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

De principiu, exercitarea căilor ordinare de atac conduce automat la suspendarea executării celor dispuse prin hotărâre. Aceasta înseamnă că, până la rămânerea definitivă a hotărârii, dispozițiile acesteia nu vor fi puse în executare. Cu toate acestea, măsurilor procesuale li se recunoaște, de principiu, caracterul executoriu, pentru că sunt dispuse în vederea bunului mers al procesului. Așa fiind, luarea, prelungirea, menținerea ori constatarea încetării de drept sunt dispuse prin hotărâri executorii [art. 204 alin. (3), art. 205 alin. (3), art. 206 alin. (4) CPP]. De asemenea, dispunerea măsurilor asigurătorii este executorie [art. 250[1] alin. (3) CPP]. În aceste situații, efectul suspensiv nu este asigurat în cazul exercitării căilor de atac.

Față de cele arătate, raportat la enunțul întrebării, reținem că, potrivit art. 399 alin. (2) și (4) CPP, precum și art. 241 alin. (1) lit. b) CPP, pronunțarea soluției de încetare a procesului penal conduce la încetarea de drept a măsurilor preventive. Așa fiind, varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este eronată.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât principiul *non reformatio in peius* nu conduce la inadmisibilitatea exercitării căii de atac (așa cum sugerează sintagma „poate ataca sentința" regăsită în această variantă de răspuns), ci la netemeinicia căii de atac. Dintr-o altă perspectivă, reținem că, pe de o parte, soluția de încetare a procesului penal nu este cea mai favorabilă dintre cele posibile, iar, pe de altă parte, inculpatul poate ataca hotărârea sub orice aspect (de pildă, modalitatea de rezolvare a acțiunii civile, cuantumul cheltuielilor judiciare reținute, modalitatea de soluționare a cererii de restituire bunuri etc.).

| 218. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2021)***

Continuarea procesului penal la cererea inculpatului poate fi dispusă, potrivit art. 18 CPP, în caz de amnistie, de prescripție a răspunderii penale, de retragere a plângerii prealabile ori de existență a unei cauze de nepedepsire sau de neimputabilitate. Potrivit art. 396 alin. (8) CPP, dacă inculpatul a cerut continuarea procesului penal potrivit art. 18 și se constată că nu sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d), instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal. A contrario, dacă instanța constată incidența unuia dintre cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP, va pronunța achitarea inculpatului.

În plus față de cele arătate, mai reținem că soluția pronunțată asupra acțiunii civile va fi raportată la soluția la care a ajuns instanța ca urmare a cererii de continuare a procesului penal, altminteri cererea acestuia ar rămâne fără niciun efect cu privire la latura civilă a procesului. Astfel, dacă instanța pronunță achitarea inculpatului, acțiunea civilă va fi raportată la soluția achitării la care s-a ajuns, urmând a fi sau nu soluționată. Dacă instanța va pronunța încetarea procesului penal pentru intervenirea prescripției răspunderii penale, acțiunea civilă va fi soluționată de către instanța penală [art. 25 alin. (5) CPP].

Față de cele arătate, variantele de la literele A și B sunt corecte.

Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură) a reținut că întrebarea contestată se referă la ipoteza *în care inculpatul, față de care s-a prescris răspunderea penală, a cerut continuarea procesului penal. În varianta de răspuns de la litera A*, contestată de candidat, s-a menționat că, *în caz de prescripție a răspunderii penale, față de inculpatul care a cerut continuarea procesului penal, instanța va dispune achitarea și lăsarea ca nesoluționată a acțiunii civile dacă, în urma cercetării judecătorești, se constată că, deși termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit, fapta nu este prevăzută de legea penală. Comisia apreciază că enunțul de mai sus este unul corect. Continuarea procesului penal este un drept al inculpatului de a putea demonstra, atunci când s-a prescris răspunderea sa penală, existența unuia dintre cazurile care împiedică exercitarea în continuare a acțiunii penale prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP, în vederea obținerii unei soluții de achitare. Soluțiile pe care instanța de judecată le poate pronunța în urma procedurii în care a continuat procesul penal la cererea inculpatului sunt prevăzute în mod expres în dispozițiile art. 396 alin. (7) și (8) CPP. Astfel, potrivit dispozițiilor mai sus menționate, dacă se constată, în urma continuării procesului, că sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP, instanța de judecată pronunță achitarea. Dacă se constată că nu sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d), instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal. În situația în care în urma cercetării judecătorești constată că fapta nu este prevăzută de legea penală, soluția corectă este aceea a achitării inculpatului, potrivit art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP.*

În continuare, Comisia constată că lăsarea ca nesoluționată a acțiunii civile în caz de achitare pe temeiul legal mai sus menționat este o soluție legală, prevăzută de dispozițiile art. 25 alin. (5) CPP, potrivit cărora „În caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi, lit. e, f) – cu excepția prescripției, i) și j), în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2), instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă". Se observă că temeiul achitării în ipoteza avută în vedere este acela prevăzut de art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP, situație în care acțiunea civilă va rămâne nesoluționată.

Comisia de soluționare a contestațiilor (INM) a apreciat în același sens. Astfel, s-a reținut că *întrebarea contestată se referă la ipoteza în care inculpatul, față de care s-a prescris răspunderea penală, a cerut continuarea procesului penal. Între cele două răspunsuri corecte, s-a menționat în barem ca fiind răspuns corect și cel de la litera B, potrivit căruia instanța va dispune încetarea procesului penal și soluționarea acțiunii civile, dacă în urma cercetării judecătorești se constată că fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii pentru care s-a dispus trimiterea în judecată, însă termenul de prescripție a răspunderii penale s-a împlinit. Comisia apreciază că enunțul de mai sus este unul corect. Continuarea procesului penal este un drept al inculpatului de a putea demonstra, atunci când s-a prescris răspunderea sa penală, existența unuia dintre cazurile care împiedică exercitarea în continuare a acțiunii penale prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP, în vederea obținerii unei soluții de achitare. Soluțiile pe care instanța de judecată le poate pronunța în urma procedurii în care a continuat procesul penal la cererea inculpatului sunt prevăzute în mod expres în dispozițiile art. 396 alin. (7) și (8) CPP. Astfel, potrivit dispozițiilor mai sus menționate, dacă se constată, în urma continuării procesului, că sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP, instanța de judecată pronunță achitarea. Dacă se constată că nu sunt incidente cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d), instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal. Prin urmare, soluția conținută în varianta de la litera B este prevăzută în mod expres de lege și nu lasă nicio posibilitate de interpretare.*

În continuare, Comisia constată că și soluționarea acțiunii civile în ipoteza avută în vedere rezultă din interpretarea per a contrario a dispozițiilor art. 25 alin. (5) CPP, potrivit cărora „În caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi, lit. e), f) – cu excepția prescripției, i) și j), în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2), instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă". Prin urmare, în toate celelalte cazuri, instanța se pronunță asupra acțiunii civile.

219. Răspuns: A, C *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Potrivit dispozițiilor art. 91 alin. (1) CP, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi dispusă dacă, printre altele, inculpatul și-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității [lit. c)], obligație care va fi impusă de către instanța de judecată în cazul pronunțării unei asemenea soluții, pe o perioadă cuprinsă între 60 și 120 de zile, în condițiile art. 93 alin. (3) CP. În acest sens, atunci când legea prevede posibilitatea ca inculpatul să fie obligat la prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității, acesta va fi întrebat dacă își manifestă acordul în acest sens, în cazul în care va fi găsit vinovat [art. 378 alin. (3) CPP].

Alăturat acestei obligații pe care instanța o va dispune în cazul pronunțării unei soluții de condamnare cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere vor putea fi impuse, potrivit dispozițiilor art. 93 alin. (2) CP, atunci când se consideră necesar, una sau mai multe obligații, printre care se numără obligația de a urma un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională [art. 93 alin. (2) lit. a) CP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *textul de lege sus-menționat enumeră obligațiile pe care instanța le poate impune (așadar, în mod facultativ) în sarcina condamnatului, pe durata termenului de supraveghere, printre care și obligația de a urma un curs de calificare profesională.*

În fine, condamnarea la pedeapsa amenzii nu poate fi suspendată sub supraveghere [art. 91 alin. (3) lit. a) CP].

Având în vedere toate aceste considerente, reiese că sunt corecte atât varianta de răspuns de la litera A, cât și cea de la litera C.

220. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Prin dispozițiile art. 34 CP sunt reglementate cauzele legale, generale, personale de nepedepsire a tentativei, reprezentate de desistare și împiedicarea producerii rezultatului, precum și regimul actelor îndeplinite până în momentul desistării ori al împiedicării producerii rezultatului, încetățenite în doctrină sub denumirea de *acte de executare calificate* [T. TOADER (coord.), op. cit., p. 89].

Reținerea cauzei de impunitate va determina dispunerea de către instanța de judecată, în temeiul art. 396 alin. (6) raportat la art. 16 alin. (1) lit. h) CPP, a încetării procesului penal sub aspectul săvârșirii de către inculpat a infracțiunii fapt tentat dedus judecății și rezolvarea eventualei acțiuni civile alăturate procesului penal.

Cu privire la soluția grefată pe un caz de nepedepsire, inculpatul va putea solicita, în temeiul art. 396 alin. (7) raportat la art. 18 CPP, continuarea procesului penal, în urma administrării probelor putându-se dispune fie soluția achitării, fie soluția inițială.

Cu toate acestea, față de modul de formulare a enunțului întrebării și a variantelor de răspuns, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

221. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)*

Ca regulă, reținem că instanța este ținută să rezolve acțiunile judiciare exercitate în procesul penal și să se pronunțe asupra aspectelor incidentale aflate în legătură cu acestea. Astfel, instanța de judecată rezolvă acțiunea penală prin pronunțarea unei soluții de condamnare, de amânare a aplicării pedepsei etc. și se pronunță asupra măsurilor preventive pendinte, în sensul menținerii, revocării, constatării încetării de drept etc. În categoria excepțiilor de la această regulă se numără lăsarea nesoluționată a acțiunii civile. Astfel, în caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi, lit. e), f) – cu excepția prescripției, i) și j), în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2) CPP, instanța *lasă nesoluționată acțiunea civilă* [art. 25 alin. (5) CPP]. În afară de aceste cazuri de nesoluționare a acțiunii civile grefate fie pe soluția pronunțată, fie pe procedura de judecată aleasă, la art. 26 alin. (6) CPP sunt prevăzute cazuri de nesoluționare a acțiunii civile grefate pe conduita participanților direct interesați în soluționarea ei. Față de cele arătate, varianta de la litera C este corectă.

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, măsurile preventive încetând de drept la pronunțarea unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei ori a unei pedepse cu amendă, care nu însoțește pedeapsa închisorii, chiar nedefinitivă [art. 241 alin. (1) lit. b) CPP].

În ceea ce privește constatarea încetării de drept a măsurii arestării preventive a inculpatului odată cu pronunțarea unei soluții de condamnare a acestuia la pedeapsa închisorii, acestea nu sunt incompatibile, existând situații în care măsura arestării preventive încetează de drept în cazul pronunțării unei asemenea soluții. Astfel, în raport de dispozițiile art. 241 alin. (1^1) lit. a) CPP, este obligatorie încetarea de drept a măsurii arestării preventive a inculpatului în cazul pronunțării de către instanța de fond a unei hotărâri de condamnare cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau la o pedeapsă cu închisoarea cel mult egală cu durata reținerii, arestului la domiciliu și arestării preventive. Pentru aceste considerente, varianta de răspuns de la litera A este eronată.

222. Răspuns: A, B (NB! În prezent, doar A) *(admitere INM și în magistratură, 2015)*

Ca o consecință a rezolvării acțiunilor judiciare promovate și exercitate în procesul penal, instanța de judecată se va pronunța, din oficiu sau la cerere, asupra măsurilor eventuale, cu caracter incidental, care pot fi dispuse în vederea bunei desfășurări a procesului penal și pentru o mai bună administrare a justiției.

Astfel, odată cu pronunțarea sentinței și în funcție de soluția pe care aceasta o cuprinde, instanța are obligația să se pronunțe asupra menținerii, revocării, înlocuirii ori încetării de drept a măsurii preventive dispuse pe parcursul procesului penal față de inculpat [art. 399 alin. (1) CPP]. Instanța va dispune punerea în libertate a inculpatului arestat preventiv, ca o consecință a constatării încetării de drept a măsurii preventive, atunci când, printre altele, a pronunțat față de inculpat o măsură educativă neprivativă de libertate [art. 399 alin. (3) lit. d), astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 18/2016, raportat la art. 241 alin. (1^1) lit. a) CPP]. În aceste condiții, constatăm că varianta de răspuns de la litera B este, în prezent, eronată.

Referitor la varianta de răspuns de la litera C, reținem că, ulterior pronunțării sentinței și până la sesizarea instanței de apel, prima instanță poate dispune luarea, revocarea, înlocuirea sau menținerea unei măsuri preventive [art. 399 alin. (10) CPP]. Referitor la aplicabilitatea de *lege lata* a art. 399 alin. (10) CPP, astfel cum am arătat mai sus, ca urmare a modificărilor Codului de procedură penală aduse prin Legea nr. 130/2021, în sensul că instanța, în tot cursul judecății, *până la pronunțarea hotărârii*, verifică periodic măsurile preventive [art. 208 alin. (4); art. 362 alin. (1) CPP], că hotărârea trebuie să fie redactată la momentul pronunțării [art. 406 alin. (1) CPP], soluția legislativă prevăzută la art. 399 alin. (10) CPP ar putea rămâne fără aplicabilitate practică.

Cu privire la latura civilă a procesului, potrivit art. 397 alin. (5) CPP, instanța va menține măsurile asigurătorii dacă lasă nesoluționată acțiunea civilă, acestea urmând să înceteze de drept dacă persoana vătămată nu introduce acțiune în fața instanței civile în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

223. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Varianta de la litera A este corectă, iar varianta de la litera C este eronată, întrucât măsura preventivă a arestului (preventiv ori la domiciliu) încetează de drept la pronunțarea în primă instanță a unei hotărâri de condamnare cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere [art. 241 alin. (1^1) lit. a) CPP]. În ceea ce privește măsura arestului preventiv, reținem și dispozițiile art. 399 alin. (3) lit. b) CPP, care prevăd în același sens (dispoziții redundante). Nu în ultimul rând, reținem că măsura procesuală depinde de soluția pronunțată pe fond, nu viceversa.

Varianta de la litera B exprimă o regulă de principiu, fiind corectă ori de câte ori se pronunță o soluție în primă instanță asupra fondului. Astfel, fiind garantat dublul grad de jurisdicție în materie penală, nu interesează care este infracțiunea care a făcut obiectul cauzei, sentința pronunțată în primă instanță poate fi atacată cu apel.

224. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

În conformitate cu prevederile art. 399 alin. (2) CPP, în caz de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei, de achitare sau de încetare a procesului penal, instanța dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv. Observăm astfel că, în cazul pronunțării soluției de renunțare la aplicarea pedepsei, instanța nu are posibilitatea analizării temeiurilor care au determinat arestarea inițială și dacă acestea impun în continuare privarea de libertate a inculpatului, ci, în mod automat, este obligată să constate, în temeiul art. 241 alin. (1) lit. b) CPP, încetarea de drept a măsurii preventive și să dispună punerea de îndată în libertate a inculpatului. Pentru aceste motive, constatăm că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

Totodată, nici varianta de răspuns de la litera B nu este corectă, atât timp cât, din interpretarea dispozițiilor art. 399 alin. (7) și (8) CPP raportat art. 217 CPP, rezultă că, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecății față de inculpat s-a luat măsura preventivă a controlului judiciar pe cauțiune, în caz de renunțare la aplicarea pedepsei, instanța va dispune restituirea sumei depuse drept cauțiune doar dacă nu s-a dispus confiscarea cauțiunii sau plata din aceasta a despăgubirilor acordate pentru repararea pagubelor cauzate de infracțiune ori a cheltuielilor judiciare.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, constatăm că aceasta este corectă, în raport de dispozițiile art. 103 alin. (3) CPP, potrivit cărora hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați.

225. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Potrivit art. 241 alin. (1) lit. b) CPP, măsurile preventive încetează de drept în cazurile în care procurorul dispune o soluție de netrimitere în judecată ori instanța de judecată pronunță o hotărâre de achitare, de încetare a procesului penal, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei ori o pedeapsă cu amendă, care nu însoțește pedeapsa închisorii, chiar nedefinitivă. În raport de aceste dispoziții, observăm că varianta de răspuns de la litera B este corectă, indiferent de tipul măsurii preventive, aceasta încetează odată cu pronunțarea uneia dintre soluțiile prevăzute limitativ.

În același timp, potrivit art. 399 alin. (3) raportat la art. 241 alin. (1^1) lit. a) CPP, atunci când pronunță o pedeapsă cu suspendarea executării sub supraveghere sau când aplică o măsură educativă neprivativă de libertate, instanța este obligată să dispună încetarea de drept a măsurii arestării preventive și a arestului la domiciliu. *A contrario*, instanța nu poate dispune încetarea de drept a măsurii controlului judiciar în ipotezele date. Pentru aceste motive, variantele de răspuns de la literele A și C nu sunt corecte.

226. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Așa cum am arătat, soluțiile prin care organele judiciare sting acțiunea penală se răsfrâng într-un sens sau altul asupra măsurilor procesuale, fie că este vorba despre măsurile preventive, fie că este vorba despre măsurile asigurătorii.

Astfel, de pildă, în cazul achitării inculpatului, măsura preventivă încetează de drept, chiar dacă hotărârea nu este definitivă [art. 241 alin. (1) lit. b), art. 399 alin. (2) și (4) CPP]. Tot astfel, în funcție de modul de rezolvare a acțiunii civile, instanța dispune menținerea ori revocarea măsurii asigurătorii. Menținerea măsurii va fi dispusă atât atunci când instanța admite acțiunea civilă, cât și atunci când o lasă nesoluționată [art. 397 alin. (5) CPP].

Față de acestea, varianta de la litera A este eronată, iar cea de la litera B este corectă.

Varianta de la litera C este eronată, instanța de judecată neavând competența funcțională de a dispune restituirea cauzei la parchet, această competență revenind exclusiv judecătorului de cameră preliminară în procedura de cameră preliminară.

227. Răspuns: B, C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Decesul inculpatului reprezintă o cauză de împiedicare a exercitării acțiunii penale, astfel, dacă intervine în cursul urmăririi penale, procurorul dispune soluția clasării, iar dacă intervine după sesizarea instanței, aceasta dispune încetarea procesului penal. În latura civilă a procesului, decesul inculpatului determină lăsarea nesoluționată a acțiunii civile [art. 25 alin. (5) CPP] și menținerea măsurilor asigurătorii dispuse [art. 397 alin. (5) CPP].

Pentru aceste motive, varianta de răspuns de la litera A este eronată, iar cea de la litera C este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, întrucât continuarea procesului penal (continuarea judecății, în speță) nu poate fi cerută decât de inculpat și numai în caz de amnistie, de prescripție, de retragere a plângerii prealabile, de existență a unei cauze de nepedepsire sau de neimputabilitate (art. 18 CPP).

228. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Restabilirea situației anterioare a fost inclusă, alături de restituirea lucrurilor, în categoria măsurilor de reparație imediată prin care se asigură imediata reparație în natură a pagubei suferite de persoana vătămată și se preîntâmpină eventualitatea altor consecințe păgubitoare [N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), *op. cit.*, p. 675]. Nu trebuie să se facă confuzia între această măsură procesuală, cu caracter temporar, folosibilă numai în cursul judecății, și modalitatea de rezolvare a acțiunii civile în procesul penal.

Cu privire la modalitatea de rezolvare a laturii civile, reținem că, potrivit dispozițiilor art. 25 alin. (3) CPP, instanța dispune restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, chiar dacă nu există constituire de parte civilă. Așa fiind, spre deosebire de măsura procesuală care nu va fi luată niciodată prin efectul legii, restabilirea situației anterioare va fi dispusă, din oficiu, prin sentință ori decizie. În același sens va proceda instanța și cu privire la înscrisurile falsificate, ca formă a restabilirii situației anterioare săvârșirii infracțiunii, dispunând, din oficiu, ca o consecință a constatării infracțiunii de fals, desființarea totală sau parțială a înscrisului.

Rezultă, astfel, că varianta de răspuns de la litera C este singura corectă.

229. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

În prezent, ca urmare a modificării Codului de procedură penală prin Legea nr. 130/2021 (M. Of. nr. 493 din 12.05.2021), hotărârea se pronunță după redactare [art. 405 alin. (1) CPP]. Cu aceeași ocazie au fost modificate și dispozițiile art. 400 alin. (1) CPP, în actuala reglementare minuta fiind întocmită numai în cazurile în care instanța nu rezolvă raportul de conflict, respectiv nu se pronunță asupra acțiunii penale și acțiunii civile.

Așadar, raportat la enunțul întrebării, reținem că nu se va întocmi minută atunci când instanța de judecată pronunță una dintre soluțiile prevăzute la art. 396 și art. 397 CPP, iar pronunțarea hotărârii nu va putea avea loc decât după redactarea *in extenso* a hotărârii.

Față de cele arătate, varianta de la litera A este corectă, iar cea de la litera C este eronată.

Varianta de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 406 alin. (2) CPP, soluție legislativă menținută de actualul legiuitor.

3.3. Apelul

230. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Titularii apelului sunt menționați la art. 409 CPP, aceștia fiind: procurorul, inculpatul, partea civilă, partea responsabilă civilmente, persoana vătămată, martorul, expertul, interpretul și avocatul, precum și orice persoană fizică ori juridică, circumscris intereselor lor legitime. Apelul poate fi declarat și de către substituiți procesuali în locul și pentru părțile și subiecții procesuali ori neprocesuali titulari ai căii de atac.

Astfel, de pildă, făcând referire la titularii apelului menționați în variantele de răspuns, reținem că partea responsabilă civilmente poate face apel în ceea ce privește latura civilă, iar referitor la latura penală, în măsura în care soluția din această latură a influențat soluția în latura civilă [art. 409 alin. (1) lit. c) teza a II-a CPP], persoana vătămată în ceea ce privește latura penală [art. 409 alin. (1) lit. d) CPP] și inculpatul în ceea ce privește latura penală și latura civilă [art. 409 alin. (1) lit. b) CPP].

Față de toate acestea, variantele de la literele A și C sunt corecte.

231. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

Prezenta întrebare se referă la actele de dispoziție în legătură cu cererea de apel.

Astfel, cu privire la *declararea* apelului, reținem că regula este formularea apelului de către titularul său, personal sau prin mandatar (mandatul trebuie să fie special). Cu toate acestea, pentru titularii căii de atac, alții decât procurorul, apelul poate fi declarat și de către reprezentantul legal (de pildă, părintele în cazul părții sau persoanei vătămate minore) ori de către avocat. Pentru inculpat, apelul poate fi declarat și de către soțul acestuia [art. 409 alin. (2) CPP]. Față de cele arătate, varianta de la litera A este eronată.

Cu privire la *renunțarea* la apel, reținem că, după pronunțarea hotărârii și până la expirarea termenului de declarare a apelului, părțile și persoana vătămată pot renunța în mod expres la această cale de atac [art. 414 alin. (1) CPP]. Asupra renunțării, cu excepția apelului care privește latura civilă a cauzei, se poate reveni înăuntrul termenului pentru declararea apelului [art. 414 alin. (2) CPP]. Așa fiind, varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, iar varianta de la litera C este corectă.

Tot cu privire la actele de dispoziție asupra apelului, reținem că, spre deosebire de renunțarea la apel, retragerea apelului presupune un apel deja declarat și poate fi făcută oricând, chiar și în fața instanței de apel (art. 415 CPP).

232. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

Așa cum am arătat anterior, titularii apelului pot declara calea de atac circumscris intereselor lor procesuale, persoana vătămată putând viza exclusiv latura penală a cauzei [art. 409 alin. (1) lit. d) CPP], partea civilă latura penală și latura civilă [art. 409 alin. (1) lit. c) teza I CPP], iar partea responsabilă civilmente latura civilă, iar referitor la latura penală, în măsura în care soluția din această latură a influențat soluția în latura civilă [art. 409 alin. (1) lit. c) teza a II-a CPP].

Față de acestea, se constată că variantele de la literele A și C sunt corecte.

233. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Varianta de la litera A este eronată, întrucât, potrivit art. 22 alin. (1) CPP, partea civilă poate renunța, în tot sau în parte, la pretențiile civile formulate, până la *terminarea* dezbaterilor în apel.

Varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât acțiunea civilă poate fi exercitată în procesul penal și de către succesorii persoanei vătămate, și nu numai de către persoana care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală prin fapta penală.

Varianta de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 409 alin. (1) lit. c) teza I CPP.

234. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

Cu privire la titularii căii de atac, reținem că partea responsabilă civilmente poate declara această cale de atac în principal cu privire la latura civilă a procesului, iar referitor la latura penală, numai în măsura în care soluția din această latură a influențat soluția în latura civilă [art. 409 alin. (1) lit. c) teza a II-a CPP]. De pildă, partea responsabilă civilmente va putea ataca soluția dată asupra acțiunii

penale, argumentând că „fapta nu există", inexistența faptei conducând automat la respingerea acțiunii civile. Față de cele arătate, varianta de la litera B este corectă.

În continuare înțelegem să analizăm împreună variantele de la literele A și C, întrucât se referă la instituția apelului în general, fără vreo legătură cu calitatea menționată în enunțul întrebării. Astfel, varianta de la litera A este corectă, întrucât apelul declarat de procuror și retras de către procurorul ierarhic superior poate fi însușit de partea în favoarea căreia a fost declarat [art. 415 alin. (4) CPP]. Varianta de la litera C este eronată, întrucât titularul căii de atac poate reveni asupra renunțării înăuntrul termenului pentru declararea apelului, cu excepția apelului care privește latura civilă a cauzei [art. 414 alin. (2) CPP].

235. Răspuns: C ***(admitere în magistratură, iunie 2019)***

Instanța se pronunță prin aceeași hotărâre atât asupra acțiunii penale, cât și asupra acțiunii civile [art. 25 alin. (1) CPP]. Acțiunea civilă va fi lăsată nesoluționată în caz de achitare sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza I, lit. e), f) – cu excepția prescripției, i) și j). În caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2) CPP [raportat la art. 25 alin. (5) CPP]. Rezultă că varianta de la litera A este greșită.

Sentința primei instanțe prin care a fost judecat fondul este supusă apelului, într-un termen de 10 zile. Printre titularii căii de atac se numără și inculpatul, parte care poate declara apel personal ori prin mandatar special. Pentru inculpat va putea declara apel și soțul acestuia ori avocatul, fără a fi necesară prezentarea unui mandat special în acest sens. De aceea, și varianta de răspuns de la litera B este greșită.

Un alt titular al apelului este martorul, subiect procesual care poate formula calea de atac împotriva dispoziției din sentință privind sumele cuvenite cu titlu de cheltuieli judiciare ori amenda judiciară aplicată, motiv pentru care varianta de la litera C este corectă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că *varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, în raport cu argumentele expuse în contestație, prin simpla examinare a dispozițiilor art. 25 alin. (5) CPP, text invocat chiar de candidat. Astfel, conform art. 25 alin. (5) CPP, în caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza I, lit. e), f) – cu excepția prescripției, i) și j). În caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2), instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă.*

236. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2014)***

În locul și pentru părțile ori subiecții procesuali titulari ai căii de atac poate fi declarat apel și de către avocat, în calitate de substituit procesual. În plus față de acesta, în cazul particular al inculpatului, apelul poate fi declarat și de către soțul/soția acestuia [art. 409 alin. (2) CPP], varianta de la litera A fiind astfel corectă.

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, rezultatul deliberării consemnat în hotărâre (ca urmare a modificărilor intervenite prin Legea nr. 130/2021) urmând să fie asumat prin semnarea acesteia de către toți judecătorii care au participat la deliberare, organe jurisdicționale care, prin ipoteză, au participat și la dezbaterile cauzei (art. 406 CPP).

Varianta de la litera C este eronată, hotărârea se semnează întotdeauna de către judecătorii care au participat la deliberare, neexistând nicio situație în care hotărârea să fie semnată pentru aceștia de către președintele instanței, așa cum legea prevede în cazul grefierului [art. 406 alin. (2) teza a II-a CPP].

237. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Din enunțul întrebării rezultă cu evidență că nu a fost aplicată procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției, inculpații apelând la procedura recunoașterii învinuirii; totodată, cu privire la calea de atac a apelului, se constată că aceasta a fost declarată, astfel că instituția renunțării este *de plano* exclusă. Variantele de la literele A și B sunt, prin urmare, eronate.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât soția inculpatului este un substituit procesual, adică o persoană care are dreptul să îndeplinească, în nume propriu, anumite activități procesuale, pentru realizarea unui drept al altei persoane.

238. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2014; primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Din enunțul întrebării rezultă faptul că instanța de apel a interpretat eronat dispozițiile relative la declararea apelului de către substituiții procesuali [art. 409 alin. (2) CPP] și dispozițiile relative la efectul extensiv al apelului (art. 419 CPP).

Astfel, din dispozițiile legale menționate, este evidentă eroarea de judecată a instanței de apel, apelul declarat pentru inculpatul BC de către soția sa fiind admisibil. Mai mult decât atât, chiar apreciind inadmisibil apelul inculpatului BC, instanța de apel trebuia să extindă efectele apelului declarat de către inculpatul AB și față de inculpatul BC, raportat la temeiul de drept al achitării complicelui AB, *i.e.* fapta nu este prevăzută de legea penală.

Din cele expuse rezultă că variantele de la literele A și B sunt corecte.

239. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)*

Apelul poate fi declarat inclusiv de către expertul judiciar care a întocmit raportul de expertiză în cauză, în ceea ce privește cheltuielile judiciare cuvenite [art. 409 alin. (1) lit. e) CPP], de îndată după pronunțarea încheierii prin care s-a dispus asupra indemnizației și cel mai târziu în 10 zile de la pronunțarea sentinței prin care s-a soluționat cauza [art. 410 alin. (2) teza I CPP].

Titular al apelului este și procurorul, cu privire la ambele laturi ale cauzei [art. 409 alin. (1) lit. a) CPP], apelul declarat putând fi retras de către procurorul ierarhic superior [art. 415 alin. (3) CPP]. Apelul retras va putea fi însușit de partea în favoarea căreia a fost declarat, dacă aceasta din urmă condiție se verifică din motivele de apel ale procurorului [art. 415 alin. (4) CPP].

Față de toate acestea, sunt corecte variantele de la literele A și B.

240. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)*

Varianta de la litera A este eronată, întrucât cererea de apel *se adresează* instanței de apel, însă *se depune* la instanța a cărei hotărâre se atacă [art. 413 alin. (1) CPP].

Cu privire la efectul suspensiv al apelului, reținem că apelul declarat în termen este suspensiv de executare, atât în ceea ce privește latura penală, cât și în ceea ce privește latura civilă, în afară de cazul când legea dispune altfel (art. 416 CPP). Cu alte cuvinte, în contextul formulării apelului în termen, sentința prin care s-a dispus condamnarea inculpatului la pedeapsa închisorii în regim de detenție și obligarea acestuia la plata unei sume de bani cu titlu de despăgubiri civile nu va fi pusă în executare. Sintagma *în afară de cazul când legea dispune altfel* se referă la ipotezele în care legea recunoaște hotărârilor (nedefinitive, prin ipoteză) caracter executoriu cu anticipație, de pildă, dispoziția de revocare a arestului preventiv dispusă prin sentință este executorie [art. 399 alin. (1) și (4) CPP], la fel dispozițiile privind luarea măsurilor asigurătorii și restituirea lucrurilor [art. 397 alin. (4) CPP].

Față de cele arătate, varianta de la litera B este corectă, iar cea de la litera C este eronată.

241. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)*

Competența de a judeca apeluri este partajată între curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție, prin raportare la nivelul la care se află prima instanță în sistemul instanțelor judecătorești. Astfel, apelul declarat împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii și tribunale este judecat de curțile de apel, iar apelul declarat împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție este judecat de instanța supremă.

Efectul suspensiv de executare este atașat căilor ordinare de atac, respectiv apelului și contestației. Aceasta înseamnă că, de principiu, dispozițiile cuprinse în dispozitivul hotărârii atacate nu vor fi puse în executare la momentul pronunțării hotărârii, ci la momentul rămânerii ei definitive. Această regulă cunoaște și excepții aflate în legătură, de regulă, cu ideea de asigurare a bunului mers al procesului. Așadar, reținem că dispozițiile date prin sentință asupra măsurilor procesuale (măsuri preventive, măsuri asigurătorii) au caracter executoriu, ceea ce înseamnă că vor fi puse imediat în executare, chiar dacă hotărârea este nedefinitivă.

Dispozițiile art. 409 CPP prevăd titularii apelului și aspectele care pot fi vizate prin exercitarea acestei căi de atac. Astfel, *inter alia*, procurorul este titular al căii de atac și poate ataca hotărârea atât referitor la latura sa penală, cât și cu privire la latura sa civilă [art. 409 alin. (1) lit. a) CPP].

Din cele de mai sus reiese că sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și B.

242. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Principiul legalității căilor de atac presupune reglementarea condițiilor de fond și de formă care trebuie respectate atunci când se apelează la acest remediu procesual. Printre condițiile de fond ale căilor de atac se numără și *titularul* acestora, respectiv persoana care are dreptul legal de a folosi calea de atac.

Printre titularii căii de atac menționați la art. 409 CPP se numără procurorul, cu privire la ambele laturi ale cauzei, și persoana vătămată, exclusiv cu privire la latura penală a cauzei, în timp ce organul de cercetare penală care a efectuat urmărirea penală nu se numără printre cei care pot declara apel.

Prin urmare, sunt corecte variantele de răspuns de la literele A și C.

243. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

În cazul persoanelor fizice ori juridice titulari ai apelului, calea de atac poate fi formulată, pentru acestea, și de către reprezentatul legal [art. 409 alin. (2) CPP].

Raportat la enunțul întrebării, se constată că reprezentatul legal al inculpatului minor AB poate declara legal apel în numele inculpatului. Apelul declarat în aceste condiții ori de către minor personal poate fi retras de către reprezentantul legal, în ceea ce privește latura civilă urmând a fi respectate condițiile prevăzute de legea civilă [art. 415 alin. (2) teza I CPP]. Inculpatul minor nu va putea retrage apelul declarat personal ori de către reprezentatul său legal [art. 415 alin. (2) teza finală CPP].

Apelul declarat de procuror poate fi *retras* de către procurorul ierarhic superior și, în aceste condiții, *însușit* de către partea *în favoarea* căreia a fost declarat [art. 415 alin. (3) și (4) CPP].

Rezultă, astfel, că variantele de la literele A și B sunt ambele corecte.

244. Răspuns: C (NB! În prezent, A, C) *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Printre condițiile de formă privind apelul, amintim *termenul* și forma cererii de apel. Termenul reprezintă limitarea în timp a dreptului de a ataca hotărârea nedefinitivă pronunțată, expirarea acestuia conducând la *decăderea* din acest drept. În cazul apelului, termenul este de 10 zile și curge de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu prevede altfel [art. 410 alin. (1) CPP, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 130/2021]. Așadar, de *lege lata*, declarația de apel va fi făcută după ce titularul căii de atac cunoaște argumentele care susțin soluția pronunțată. De aceea, în prezent, varianta de la litera A este corectă.

Cererea de apel trebuie semnată de către persoana care declară calea de atac, omisiune care poate fi acoperită în fața instanței de apel de parte ori de reprezentatul ei la primul termen de judecată cu procedura legal îndeplinită [art. 412 alin. (3) CPP].

Cererile de apel se depun la instanța a cărei hotărâre este vizată de declarația de apel [art. 413 alin. (1) CPP]. Această dispoziție legală este justificată din mai multe motive, cel mai relevant fiind legat de atribuțiile de instanță de executare pe care le are, de regulă, instanța care a judecat cauza în primă instanță. Astfel, în măsura în care se constată nu s-a formulat apel în cauză, iar hotărârea a rămas definitivă prin neexercitarea căii de atac, instanța de executare va lua toate măsurile necesare punerii în executare a hotărârii.

245. Răspuns: C (NB! În prezent, B) *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Așa cum am arătat anterior, termenul de apel este de 10 zile. Pentru procuror, persoana vătămată și părți, termenul de apel curge de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu prevede altfel [art. 410 alin. (1) CPP, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 130/2021]. Față de aceste dispoziții legale, singura variantă corectă în prezent este cea de la litera B, pentru procuror, părți și persoana vătămată, termenul de apel curgând de la comunicarea hotărârii.

246. Răspuns: B, C (NB! În prezent, A) *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Am arătat anterior faptul că, potrivit legii, termenul de apel începe să curgă întotdeauna și față de toți participanții de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu prevede altfel [art. 410 alin. (1) CPP, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 130/2021], indiferent dacă aceștia au luat cunoștință despre hotărâre prin alte mijloace (de pildă, prin consultarea portalului instanței de judecată). În aceste condiții, în prezent, numai varianta de la litera A este corectă.

247. Răspuns: A, B *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Potrivit art. 407 alin. (1), după pronunțare, o copie a hotărârii sau, după caz, a minutei se comunică procurorului, părților, persoanei vătămate și, în cazul în care inculpatul este arestat, administrației locului de deținere, în vederea exercitării căii de atac, iar art. 410 alin. (1) din același cod prevede că termenul de apel curge de la data acestei comunicări. Față de aceste dispoziții legale, variantele de la literele A și B sunt corecte.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât încheierea prin care prima instanță a dispus schimbarea încadrării juridice poate fi atacată numai odată cu fondul.

Comisia de soluționare a contestațiilor (magistratură) a reținut că *întrebarea mai sus menționată are în vedere momentul de la care curge termenul de apel, răspunsurile punctate în barem ca fiind corecte fiind acelea potrivit cărora termenul de apel curge de la comunicarea hotărârii (litera A) și de la comunicarea copiei minutei (litera B). Observă că ambele răspunsuri au fost menționate corect în barem, termenul de 10 zile pentru formularea căii de atac a apelului curgând de la comunicarea hotărârii sau, după caz, de la comunicarea copiei minutei. În acest sens sunt prevederile exprese ale art. 410 alin. (1) CPP.*

Apelul, cale ordinară de atac, deși are ca obiect, în principal, hotărâri prin care se rezolvă fondul unei acuzații și prin care se pronunță una dintre hotărârile prevăzute de art. 396 și art. 397 CPP, cu titlu de excepție, vizează și alte categorii de hotărâri. După modificarea dispozițiilor art. 410 alin. (1) CPP prin Legea nr. 130/2021, publicată în M. Of. nr. 493 din 12.05.2021, există momente diferite de debut al termenului de apel, după cum este vorba sau nu despre hotărârile prevăzute de art. 406 alin. (1) CPP. În cazul hotărârilor prevăzute de art. 406 alin. (1) CPP, adică al hotărârilor prin care instanța pronunță o soluție de condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei, amânare a aplicării pedepsei, achitare sau încetare a procesului penal, precum și în cazul hotărârilor prin care instanța soluționează acțiunea civilă, termenul de apel, potrivit art. 410 alin. (1) CPP, curge de la momentul comunicării hotărârii in extenso, adică al hotărârii redactate. Atunci când hotărârea pronunțată nu face parte din categoria celor mai sus menționate, termenul de apel curge de la comunicarea copiei minutei [hotărârile pronunțate în procedura reconstituirii înscrisurilor sau dosarelor, potrivit art. 547 alin. (6) CPP, hotărârile pronunțate în materia cooperării judiciare internaționale în materie penală, cum sunt hotărârile de transferare a persoanelor condamnate deținute în state terțe, în vederea executării pedepsei sau a măsurii privative de libertate într-un penitenciar sau unitate sanitară din România, stabilite prin hotărâri judecătorești străine (art. 135 din Legea nr. 302/2004), sau hotărârile privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine, în cazul în care persoana condamnată se află în România (art. 137 din Legea nr. 302/2004)].

Comisia de soluționare a contestațiilor (INM) a reținut în același sens, respectiv că *întrebarea mai sus menționată are în vedere momentul de la care curge termenul de apel, răspunsurile punctate în barem ca fiind corecte fiind acelea potrivit cărora termenul de apel curge de la comunicarea hotărârii (litera A) și de la comunicarea copiei minutei (litera B). Notează că ambele răspunsuri au fost menționate corect în barem, termenul de 10 zile pentru formularea căii de atac a apelului curgând de la comunicarea hotărârii sau, după caz, de la comunicarea copiei minutei. În acest sens sunt prevederile exprese ale art. 410 alin. (1) CPP.*

Faptul că în varianta de răspuns de la litera A este prevăzut ca moment de debut al curgerii termenului de apel momentul comunicării hotărârii, iar nu cel al comunicării copiei hotărârii, nu este de natură a înlătura corectitudinea acestui răspuns. Chiar textul art. 410 alin. (1) CPP prevede, din punct de vedere terminologic, comunicarea hotărârii, iar nu a copiei hotărârii, însă, trecând peste aspectul că, într-adevăr, părților, persoanei vătămate și Ministerului Public li se comunică hotărârile în copie, iar nu cele semnate de membrii completului de judecată și de grefier, este ușor de observat că problematica în discuție nu este cea a originalității actului procedural, ci a felului actului procedural a cărui comunicare provoacă curgerea termenului de apel. De altfel, dacă candidatul avea o nelămurire din acest punct de vedere, avea posibilitatea de a solicita clarificări colectivului de elaborare a subiectelor de concurs, ceea ce nu rezultă că s-ar fi întâmplat.

Cu referire la celelalte argumente pentru care au fost contestate răspunsurile, Comisia reține că apelul, cale ordinară de atac, deși are ca obiect, în principal, hotărâri prin care se rezolvă fondul unei acuzații și prin care se pronunță una dintre hotărârile prevăzute de art. 396 și art. 397 CPP, cu titlu de excepție, vizează și alte categorii de hotărâri. După modificarea dispozițiilor art. 410 alin. (1) CPP prin Legea nr. 130/2021, publicată în M. Of. nr. 493 din 12.05.2021, există momente diferite de

debut al termenului de apel, după cum este vorba sau nu despre hotărârile prevăzute de art. 406 alin. (1) CPP. În cazul hotărârilor prevăzute de art. 406 alin. (1) CPP, adică al hotărârilor prin care instanța pronunță o soluție de condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei, amânare a aplicării pedepsei, achitare sau încetare a procesului penal, precum și în cazul hotărârilor prin care instanța soluționează acțiunea civilă, termenul de apel, potrivit art. 410 alin. (1) CPP, curge de la momentul comunicării hotărârii in extenso, adică al hotărârii redactate. Atunci când hotărârea pronunțată nu face parte din categoria celor mai sus menționate, termenul de apel curge de la comunicarea copiei minutei [hotărârile pronunțate în procedura reconstituirii înscrisurilor sau dosarelor, potrivit art. 547 alin. (6) CPP, hotărârile pronunțate în materia cooperării judiciare internaționale în materie penală, cum sunt hotărârile de transferare a persoanelor condamnate deținute în state terțe, în vederea executării pedepsei sau a măsurii privative de libertate într-un penitenciar sau unitate sanitară din România, stabilite prin hotărâri judecătorești străine (art. 135 din Legea nr. 302/2004), sau hotărârile privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine, în cazul în care persoana condamnată se află în România (art. 137 din Legea nr. 302/2004)]. Faptul că procedurile în care se pronunță hotărârile mai sus menționate nu au făcut obiectul tematicii de concurs nu conduce la admiterea contestației, atâta vreme cât calea ordinară de atac a apelului este inclusă în tematica de concurs, inclusiv în ceea ce privește termenul de exercitare a acesteia, termen care, în plus, este prevăzut în mod expres de lege – art. 410 alin. (1) CPP.

248. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Termenul de apel este un termen procedural, pe zile, care se calculează potrivit regulii stabilite la art. 269 alin. (2) CPP, pe unități libere de timp, ceea ce presupune că ziua de la care începe să curgă termenul și cea la care acesta se împlinește nu se socotesc.

Așa fiind, folosind datele din enunțul întrebării, constatăm că ziua de 08.05.2015 (ziua comunicării hotărârii) nu se socotește, că în intervalul 09-18.05.2015 sunt cuprinse cele 10 zile ale termenului și că ziua imediat următoare, 19.05.2015, nu se socotește. Cum 19.05.2015 este o zi de duminică, termenul de apel va fi prorogat, potrivit art. 269 alin. (4) CPP, până la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează, respectiv ziua de luni, 20.05.2015.

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt corecte.

249. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Referitor la varianta de la litera A, care este corectă, reținem că termenul reprezintă o condiție de formă a căii de atac, verificarea acestei condiții fiind realizată anterior soluționării pe fond a cererii.

Varianta de la litera C este, de asemenea, corectă, reprezentând o aplicare practică a principiului neagravării situației în propria cale de atac (art. 418 CPP). Într-adevăr, în contextul în care numai inculpatul a formulat apel, agravarea situației sale nu mai este legal posibilă, indiferent de aspectele noi care ar putea fi puse în evidență în fața instanței de apel.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât participarea procurorului la judecata în apel nu este condiționată de formularea căii de atac, or, procurorul participă la judecată prin formularea de cereri, ridicarea de excepții și formularea de concluzii.

Distinct de toate acestea, reținem că termenul de apel este de 10 zile și curge de la comunicarea hotărârii. Așadar, dacă sentința a fost comunicată titularului căii de atac la data de 15.10.2021 (aceasta reprezentând prima zi, care nu intră în calculul termenului), ultima zi în care poate fi declarat apelul este ziua de 26.10.2021 (ultima zi, care nu intră, de asemenea, în calculul termenului).

250. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)*

Prin retragerea apelului, titularul căii de atac dispune în sens negativ asupra apelului declarat. Declarația de retragere a apelului se poate face fie la instanța a cărei hotărâre a fost atacată – instanța la care s-a depus declarația de apel –, fie la instanța de apel, până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel [art. 415 alin. (1) CPP]. Așa fiind, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Persoana vătămată și oricare dintre părți își pot retrage apelul declarat până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel, și nu până la terminarea cercetării judecătorești, cum greșit se menționează în varianta de răspuns de la litera A.

Posibilitatea retragerii apelului cunoaște excepții numai în cazul minorilor, care nu pot retrage apelul declarat personal sau de reprezentanții lor [art. 415 alin. (2) CPP]. Așadar, varianta de răspuns

de la litera C este eronată, apelul declarat de procuror putând fi retras de procurorul ierarhic superior [art. 415 alin. (3) CPP].

| 251. Răspuns: A *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Potrivit art. 551 CPP, hotărârile primei instanţe rămân definitive *(i)* la data pronunţării, când hotărârea nu este supusă contestaţiei sau apelului, *(ii)* la data expirării termenului de apel sau de introducere a contestaţiei, când nu s-a declarat calea de atac în termen ori, declarată fiind, a fost retrasă înăuntrul termenului, *(iii)* la data retragerii căii de atac, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului înăuntrul căruia trebuia declarată, ori *(iv)* la data pronunţării hotărârii prin care s-a respins calea de atac.

Faţă de aceste dispoziţii legale, se constată că varianta corectă de răspuns este cea de la litera A, hotărârea penală pronunţată de prima instanţă rămânând definitivă în condiţiile art. 551 pct. 2 lit. b) CPP.

Explicaţia acestei soluţii legislative este următoarea: retragerea căii de atac este operantă la data declaraţiei, ceea ce determină, în cazul în care o asemenea manifestare de voinţă s-a produs înainte de expirarea termenului, să fie considerată inexistentă calea de atac şi deci hotărârea să rămână definitivă la data expirării termenului în care poate fi atacată (GR.GR. THEODORU, *op. cit.*, p. 769).

| 252. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)*

Faţă de condiţiile de fond şi de formă pe care trebuie să le întrunească în mod cumulativ cererea de repunere în termen, singurul răspuns corect este cel de la litera B [art. art. 411 alin. (2) CPP].

Varianta de la litera A nu este corectă, întrucât, până la soluţionarea cererii de repunere în termen, hotărârea atacată se execută, fiind considerată definitivă.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât titularul căii de atac a formulat apel cu neobservarea termenului de 10 zile prevăzut la art. 411 alin. (1) CPP. Referitor la aceasta, subliniem faptul că ivirea unei împrejurări care s-a constituit într-o piedică temeinică pentru titular să declare în termen calea de atac (de pildă, o stare de comă) nu este susceptibilă să mărească întinderea termenului legal, ci doar să amâne momentul începerii curgerii lui. Aşadar, termenul de apel rămâne şi în acest caz de 10 zile, care însă nu se va calcula de la comunicarea legală a hotărârii, ci de la încetarea cauzei temeinice care a împiedicat titularul să exercite calea de atac.

| 253. Răspuns: A *(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)*

Raportat la cele arătate anterior, singura variantă corectă este cea de la litera A, cu condiţia ca starea gravă de sănătate să îl fi pus în imposibilitate obiectivă să formuleze apel (de pildă, titularul căii de atac a intrat în comă).

Varianta de la litera B este eronată, întrucât deplasarea în interes de serviciu nu reprezintă un caz echivalent forţei majore ori cazului fortuit care să pună titularul căii de atac în imposibilitate obiectivă să formuleze calea de atac. Reţinem că cererea de apel poate fi trimisă prin intermediul serviciului poştal, prin fax ori e-mail, deplasarea în interes de serviciu nepresupunând, în sine, că titularul căii de atac nu a avut acces la acestea.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât, în acest caz, persoana condamnată are dreptul să formuleze apel, termenul de 10 zile nefiind împlinit faţă de acest titular al căii de atac.

| 254. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Repunerea în termen reprezintă remediul procesual reglementat pentru situaţia în care în mod obiectiv titularul căii de atac nu a putut declara apel în termen, dacă cererea de apel a fost făcută în termenul general al căii de atac care curge de la încetarea acesteia [art. 411 alin. (1) CPP].

Pentru a ne afla într-o ipoteză întemeiată de repunere în termen, este necesar să se verifice următoarele condiţii: *(i)* apelul să nu fi fost declarat în termenul iniţial de 10 zile, *(ii)* din cauza unei situaţii obiective, temeinice de împiedicare, *(iii)* ivită *anterior* expirării termenului iniţial de apel, iar *(iv)* cererea de apel nu a fost făcută mai târziu de 10 zile de la încetarea acesteia.

Până la soluţionarea cererii de repunere în termen, hotărârea atacată este definitivă (executorie), instanţa de apel având posibilitatea legală să dispună suspendarea executării ei [art. 411 alin. (2) şi (3) CPP].

Din toate acestea rezultă că este corectă varianta de răspuns de la litera B.

| 255. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat stagiar/definitiv, 2014)*

Procurorul ierarhic superior poate retrage apelul declarat de procuror [art. 415 alin. (3) CPP]. Într-o situaţie precum cea surprinsă în enunţul întrebării – retragerea apelului declarat de procuror prin care se tinde la crearea unei situaţii favorabile altui titular al căii de atac, care însă nu a declarat apel –, apelul poate fi însuşit de către acesta [art. 415 alin. (4) CPP]. În acest caz, instanţa de apel nu va putea agrava situaţia persoanei în favoarea căreia a fost declarată calea de atac de către procuror [art. 418 alin. (2) CPP].

Aşa fiind, la verificarea hotărârii se vor avea în vedere instituţia retragerii apelului procurorului, însuşirii apelului de către partea în favoarea căreia a fost declarat şi efectul neagravat al apelului.

Rezultă că sunt corecte variantele de răspuns de la literele A şi C.

| 256. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Renunţarea la apel este manifestarea de voinţă a părţii exprimată anterior împlinirii termenului şi formulării căii de atac, prin care titularul căii de atac arată că nu înţelege să o folosească. Asupra renunţării se poate reveni înăuntrul termenului pentru declararea apelului, cu excepţia apelului care priveşte latura civilă a cauzei [art. 414 alin. (2) CPP].

Constatăm, faţă de cele arătate, că varianta de la litera B este eronată, întrucât, prin renunţare la calea de atac, nu va exista, prin ipoteză, o judecată în calea de atac determinată de manifestarea de voinţă a părţii.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât corespunde definiţiei legale a renunţării la apel [art. 414 alin. (1) CPP].

Varianta de la litera A este eronată, întrucât procurorul nu poate renunţa la apel.

| 257. Răspuns: A, B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Titularii căii de atac care pot renunţa la apel sunt părţile şi persoana vătămată [art. 414 alin. (1) CPP], personal sau prin mandatar special [art. 414 alin. (3) CPP].

Renunţarea la apel are ca premisă posibilitatea legală a de formula calea de atac pe care titularul înţelege să nu o folosească. În aceste condiţii, renunţarea la apel poate avea loc după pronunţarea hotărârii supuse apelului şi până la împlinirea termenului de 10 zile.

Rezultă, astfel, că variantele de la literele A şi B sunt corecte.

| 258. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Dacă retragerea apelului are în vedere un apel declarat, renunţarea la apel are în vedere un apel care poate fi declarat. De aceea, renunţarea la apel poate avea loc în intervalul cuprins între momentul pronunţării sentinţei şi momentul expirării termenului de declarare a apelului. Prin urmare, varianta de la litera A este greşită.

Asupra renunţării la apel se poate reveni în interiorul termenului de apel, cu excepţia apelului care priveşte latura civilă a cauzei [art. 414 alin. (2) CPP CPP], aşa cum prevede în mod corect varianta de răspuns de la litera C, varianta de la litera B fiind greşită.

| 259. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)*

Asupra renunţării la apel titularul căii de atac poate reveni, cu excepţia apelului care a vizat latura civilă a cauzei, situaţie în care, prin renunţarea la apel, hotărârea devine definitivă în latura sa civilă.

Raportat la variantele de răspuns, reţinem că titularul căii de atac poate reveni asupra renunţării la apel exclusiv înăuntrul termenului pentru declararea apelului şi exclusiv cu privire la latura penală a procesului. Aşa fiind, varianta de la litera B este corectă, iar cele de la literele A şi C sunt eronate.

| 260. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Faţă de cele arătate anterior, varianta de răspuns de la litera B este singura corectă.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât revenirea asupra renunţării la apel poate interveni numai până la împlinirea termenului de apel. Varianta de la litera C este eronată, întrucât persoana vătămată (care, prin ipoteză, nu s-a constituit parte civilă) poate viza prin apelul său exclusiv latura penală a cauzei [art. 409 alin. (1) lit. d) CPP].

261. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Spre deosebire de renunțarea la apel, retragerea căii de atac presupune exercitarea acesteia de către titularul său. Așadar, plasarea pe axa timpului a manifestărilor de voință menționate este următoarea: *(i)* titularul căii de atac poate renunța la calea de atac după pronunțarea hotărârii și până la expirarea termenului de declarare a apelului, în tot cazul, întotdeauna *anterior* eventualei declarări a căii de atac; *(ii)* titularul căii de atac poate retrage apelul declarat oricând până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel, așadar, întotdeauna *ulterior* declarării căii de atac.

Efectul principal al retragerii căii de atac este acela de *desesizare* a instanței de apel cu judecarea căii de atac declarate de către titularul care revine asupra declarației de folosire a căii de atac, cu consecința rămânerii definitive a hotărârii dacă retragerea căii de atac s-a produs după expirarea termenului de apel [art. 551 pct. 3 CPP].

Așa fiind, varianta de la litera C este corectă, hotărârea penală devenind definitivă la data retragerii căii de atac, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului de apel, și nu la data expirării termenului de apel.

262. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)***

Așa cum titularul căii de atac poate ataca pe calea apelului hotărârea în integralitate ori numai în parte, cu privire la unul/unii dintre inculpați, una/unele soluții ori chiar numai cu privire la una dintre laturile cauzei (penală ori civilă), tot astfel, în caz de retragere a căii de atac, ne vom putea găsi în situația în care aceasta să fie retrasă în totalitate ori numai în parte. Astfel, de pildă, dacă procurorul declară apel cu privire la doi inculpați, procurorul ierarhic superior poate retrage calea de atac cu privire la unul dintre aceștia, cu privire la celălalt inculpat judecata în apel continuând.

Față de toate acestea, varianta de la litera B este corectă, cea de la litera A fiind eronată.

Cu privire la varianta de la litera C, aceasta este greșită, procurorul neputând să renunțe la apel.

263. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)***

Retragerea apelului poate fi primită oricând în intervalul de timp scurs între declararea căii de atac și închiderea dezbaterilor la instanța de apel [art. 415 alin. (1) teza I CPP]. Ulterior acestui moment, indiferent că instanța a stabilit un termen pentru pronunțare ori chiar a amânat pronunțarea, retragerea apelului nu mai este legal posibilă. Astfel, varianta de răspuns de la litera A este singura corectă.

264. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Sintetizând cele arătate anterior, regula este că apelul declarat poate fi retras de către titular, mai puțin în ceea ce îi privește pe procuror (apelul poate fi retras în acest caz numai de către procurorul ierarhic superior) și pe inculpatul minor (acesta nu poate retrage în niciun caz apelul declarat). Apelul declarat de procuror și retras de către procurorul ierarhic superior poate fi însușit de partea în favoarea căreia a fost declarat.

Pentru aceste motive, variantele de răspuns corecte sunt cele de la literele B și C.

265. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)***

Judecarea apelului se face cu citarea părților și a persoanei vătămate, în prezența inculpatului deținut și cu participarea obligatorie a procurorului [art. 420 alin. (1)-(3) CPP].

Instanța de apel va proceda la ascultarea inculpatului, atunci când aceasta este posibilă, și va putea readministra probele administrate la prima instanță ori administra alte probe noi, în condițiile art. 100 CPP [art. 420 alin. (4) și (5) CPP].

După finalizarea cercetării judecătorești în apel se va da cuvântul în dezbateri, mai întâi apelantului, apoi intimatului și pe urmă procurorului. Dacă între apelurile declarate se află și apelul procurorului, primul cuvânt îl are acesta [art. 420 alin. (6) CPP].

Față de toate acestea, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

266. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Judecata în apel este tot o judecată *în fond*, așadar, instanța de apel are posibilitatea să dea o nouă apreciere a probelor deja administrate în cauză, să administreze orice probă pe care o consideră utilă judecării în apel [art. 420 alin. (5) CPP], potrivit regulilor de la judecata în primă instanță [art. 420 alin. (11) CPP]. Astfel, singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera C.

267. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

De principiu, instanța de apel are competența funcțională de a soluționa toate cererile formulate în etapa apelului. Astfel, varianta de la litera A nu poate fi decât eronată, întrucât cererea de repunere în termenul de apel este adresată tocmai instanței de apel.

Cu privire la instituția repunerii în termenul de apel, reținem că aceasta se referă la situația în care titularul căii de atac a declarat apel după expirarea termenului prevăzut de lege, întârzierea fiind determinată de o cauză temeinică de împiedicare, iar cererea de apel fiind făcută în cel mult 10 zile de la încetarea acesteia (art. 411 CPP). Din contră, dacă apelul declarat cu neobservarea termenului căii de atac nu s-a datorat unei cauze temeinice de împiedicare, atunci cererea de apel va fi respinsă ca tardivă. În acest caz, precum și atunci când titularul căii de atac nu a declarat calea de atac, instanța de apel examinează cauza prin extindere și cu privire la aceștia, putând hotărî și în privința lor, fără însă a le crea o situație mai grea (art. 419 CPP). Așa fiind, varianta de la litera B este corectă.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât apelul este judecat pe bază de probe, administrate în tot cursul procesului penal, inclusiv (eventual) administrate de către instanța de apel. Așadar, reținem că instanța de apel poate readministra probele administrate la prima instanță [art. 420 alin. (5) CPP], în unele cazuri fiind chiar obligată în acest sens [art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. a) teza a II-a CPP].

268. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

În procesul penal român întâlnim, raportat la obiectul căii de atac, două variante în care se poate desfășura judecata în apel.

Astfel, când apelul este declarat împotriva sentinței penale, judecata în apel se desfășoară întotdeauna cu citarea părților și a persoanei vătămate, în prezența inculpatului deținut (în măsura în care nu a solicitat ca judecata în apel să se desfășoare în lipsă) și cu participarea procurorului. Prin excepție, când apelul este formulat împotriva încheierilor care, potrivit legii, pot fi atacate separat cu apel, se judecă în camera de consiliu, fără prezența părților, care pot depune concluzii scrise, cu excepția cazurilor în care legea dispune altfel ori a celor în care instanța apreciază că este necesară judecata în ședință publică [art. 420 alin. (12) CPP]. Astfel, de pildă, apelul formulat împotriva încheierii prin care prima instanță a dispus asupra cheltuielilor judiciare cuvenite martorului va fi judecat potrivit acestei proceduri.

Apelul poate fi formulat de către titularii (neoficiali) ai căii de atac, personal, prin mandatar special ori prin reprezentantul legal, avocat, iar pentru inculpat, și de către soțul acestuia. Pentru Ministerul Public, apelul poate fi declarat numai de către procuror.

Unul dintre efectele declarării căii de atac este efectul suspensiv, ce presupune că hotărârea nu va fi pusă în executare, atât în ceea ce privește latura penală, cât și în ceea ce privește latura civilă, în afară de cazul când legea dispune altfel (art. 416 CPP), până la rămânerea definitivă a hotărârii.

De menționat este că efectul suspensiv de executare al declarației de folosire a apelului operează începând cu împlinirea termenului de apel, până la acest moment hotărârea nefiind pusă în executare nu datorită efectului suspensiv, ci ca efect al termenului peremptoriu.

Constatăm, astfel, că atât varianta de răspuns de la litera A, cât și cea de la litera B sunt corecte.

269. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)***

Efectul suspensiv al apelului operează atât în ceea ce privește latura penală, cât și în ceea ce privește latura civilă, în afară de cazul când legea dispune altfel (art. 416 CPP). Dispoziții neafectate de efectul suspensiv sunt acelea cărora legea le recunoaște caracterul executoriu cu anticipație.

De pildă, luarea măsurilor asigurătorii ori restituirea lucrurilor dispuse prin sentință sunt executorii [art. 397 alin. (4) CPP], urmând a fi puse în executare de îndată, indiferent dacă se formulează apel în cauză. Tot astfel, sentința primei instanțe are caracter executoriu ori de câte ori se referă la măsurile preventive luate în cauză [art. 399 alin. (4) CPP].

De aceea, răspunsul corect la această întrebare este cel de la litera B.

270. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)***

La art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) CPP sunt prevăzute toate cazurile de desființare a sentinței și trimitere a cauzei spre rejudecare, respectiv: *(i)* judecata cauzei a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, invocată de acea parte, *(ii)* prima instanță nu s-a pronunțat asupra unei fapte

reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare, *(iii)* prima instanță nu s-a pronunțat asupra acțiunii civile, *(iv)* s-a constatat o încălcare sancționată cu nulitatea absolută, cu excepția cazului de necompetență, când se dispune rejudecarea nu de către instanța de trimitere (instanța care a pronunțat sentința atacată), ci de către instanța competentă.

În această situație, decizia trebuie să indice care este ultimul act procedural rămas valabil de la care procesul trebuie să își reia cursul, în caz contrar toate actele procedurale fiind desființate de drept [art. 424 alin. (4) CPP].

Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt corecte.

Varianta de la litera B este greșită, întrucât tribunalul nu are, în nicio situație, competența funcțională de a judeca în apel.

| 271. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)*

Apelul este o cale ordinară de atac, de regulă de *reformare*, prin excepție de anulare.

Instanța de apel va desființa sentința primei instanțe și nu va trece la rejudecarea cauzei pe fond, ci va trimite cauza instanței de trimitere ori de câte ori constată că judecarea cauzei la prima instanță a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, critică invocată de acea parte. De asemenea, soluția desființării cu trimitere spre rejudecare primei instanțe va fi dispusă și atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare sau asupra acțiunii civile ori când există vreunul dintre cazurile de nulitate absolută, cu excepția cazului de necompetență, când se dispune rejudecarea de către instanța competentă.

Așa fiind, varianta de la litera B este corectă. Varianta de la litera C este eronată, întrucât, în cazul de nulitate absolută dat de încălcarea normelor de competență a instanțelor judecătorești, cauza se va trimite spre competentă judecare altei instanțe decât celei care a judecat cauza în primă instanță.

| 272. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Pentru rezolvarea acestei întrebări trebuie stabilit ce se înțelege prin sintagma „încălcarea dispozițiilor legale privitoare la citarea inculpatului" și prin sintagma „judecarea cauzei a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate" (caz de desființare cu trimitere spre rejudecare instanței de trimitere). Relația dintre cele două noțiuni este de întreg-parte, nelegala citare a unei părți echivalând cu o încălcare a dispozițiilor legale privitoare la citare, reciproca nefiind însă valabilă. Aceasta, pentru că încălcarea dispozițiilor legale privitoare la citarea inculpatului la prima instanță nu trebuie să se fi produs, în mod necesar, pentru termenul la care s-a dezbătut fondul cauzei (ultimul termen de judecată) sau să nu se fi acoperit, în condițiile art. 263 alin. (1) CPP.

Față de cele arătate, numai varianta de la litera B este corectă.

| 273. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Instanța de apel este o veritabilă instanță de fond, având posibilitatea să administreze orice probă necesară soluționării apelului/apelurilor formulate. În anumite cazuri, legea impune instanței de apel administrarea declarațiilor pe care prima instanță și-a întemeiat soluția de achitare [art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. a) CPP].

În vederea soluționării apelului, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept [art. 417 alin. (2) CPP].

Raportat la datele enunțului, reținem că avocatul este justițiabil la curtea de apel pentru fapta săvârșită ulterior primirii în profesie.

Din cele de mai sus reiese că sunt corecte variantele de la literele B și C.

| 274. Răspuns: A, B (NB! În prezent, B, C) *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Potrivit modificărilor aduse Codului de procedură penală prin Legea nr. 130/2021, termenul de apel este de 10 zile, atât pentru procuror, cât și pentru ceilalți titulari ai căii de atac, și curge de la comunicarea hotărârii (*in extenso*), dacă legea nu prevede altfel. Instanța de apel administrează orice probă necesară soluționării apelului/apelurilor, fie că aceasta a fost deja administrată în cursul urmăririi penale ori al judecății în primă instanță, fie că proba este nouă, neadministrată în precedent.

Rezultă astfel că, în prezent, sunt corecte variantele de la literele B și C.

| 275. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Efectul devolutiv al apelului semnifică faptul că instanța judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. În cadrul acestor limite, instanța este obligată să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, fiind indiferent dacă apelantul nu a invocat aceste temeiuri. Așa fiind, aspectul competenței prevăzute sub sancțiunea nulității absolute a instanței de trimitere va fi examinat, chiar dacă acest lucru nu a fost invocat de către apelant.

Potrivit principiului *non reformatio in peius*, instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai grea pentru cel care a declarat apel. Această garanție a liberului acces la justiție este transferată instanței de trimitere ori instanței competente în cazul desființării hotărârii și trimiterii cauzei spre rejudecare.

Potrivit art. 415 alin. (1) CPP, părțile și persoana vătămată își pot retrage apelul declarat, până la închiderea dezbaterilor la instanța de apel.

Față de aceste aspecte, variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte, iar cea de la litera A este eronată.

| 276. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)*

Din enunțul întrebării rezultă două critici aduse sentinței pronunțate de prima instanță, prin care titularii căii de atac solicită același lucru: desființarea hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare primei instanțe.

Față de cazurile prevăzute de art. 421 CPP în care instanța de control judiciar se poate rezuma exclusiv la desființarea hotărârii, nu și la reformarea acesteia, reținem că semnarea hotărârii de către un alt judecător decât cel care a luat parte la deliberări este sancționată cu nulitatea absolută, întrucât au fost încălcate normele relative la compunerea completului de judecată [art. 281 alin. (1) lit. a) CPP].

Critica adusă de inculpatul DC este nefondată, întrucât nelegala citare poate fi invocată numai de către parte personal. Desigur, dincolo de faptul că legea se referă la parte, nu și la persoana vătămată, reținem, în primul rând, faptul că nelegala citare a fost invocată de către inculpat, și nu de către persoana în drept.

În consecință, varianta de răspuns de la litera B este singura corectă.

| 277. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Așa cum am arătat anterior, în unele cazuri, apelul este o cale de atac de anulare, instanța de control judiciar, constatând incidența cazului expres prevăzut de lege, se va limita la a desființa sentința penală și a trimite cauza spre rejudecare primei instanțe ori instanței competente.

Raportat la datele enunțului, se constată că motivele de apel invocate de inculpat nu se circumscriu niciunui caz de anulare (desființare cu trimitere spre rejudecare). Într-adevăr, greșita individualizare a pedepsei reprezintă o critică pe care o va analiza instanța de apel cu consecința respingerii ori admiterii ei. Totodată, lipsa părții responsabile civilmente nelegal citate nu poate fi invocată decât de acea parte, nu de inculpat ori de alte părți din proces.

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este singura corectă.

| 278. Răspuns: B, C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Aceeași problemă de drept o ridică și această întrebare. De reținut este faptul că, în această situație, trebuie să fie verificate atât cazurile de anulare a hotărârii primei instanțe, cât și competența instanței de rejudecare a cauzei după desființare.

Or, așa cum am arătat, toate variantele de răspuns se circumscriu unor cazuri de anulare (desființare) a hotărârii primei instanțe, atât aspectul competenței materiale a instanței inferioare și al asistenței juridice obligatorii a inculpatului, cât și aspectul publicității ședinței de judecată sunt prevăzute sub sancțiunea nulității absolute, ceea ce ar conduce, *per se*, la desființarea hotărârii cu trimitere spre rejudecare. Cu toate acestea, în cazul particular al desființării hotărârii primei instanțe pentru încălcarea dispozițiilor referitoare la competența materială sau după calitatea persoanei, instanța de apel nu va trimite cauza spre rejudecare instanței de trimitere (cea care a pronunțat hotărârea desființată), întrucât aceasta este prin ipoteză necompetentă, ci instanței competente.

Față de cele arătate, numai variantele de la literele B și C sunt corecte.

279. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Instanța de apel este o veritabilă instanță de fond, în fața căreia pot fi readministrate probele administrate în fața primei instanței ori probe noi. Soluțiile pe care le pronunță instanța de apel sunt fie de respingere a apelului și menținere a sentinței atacate, fie de admitere a apelului, desființare a sentinței și rejudecare a cauzei de către instanța de apel, fie de admitere a apelului, desființare a sentinței și trimitere a cauzei spre rejudecare instanței de trimitere ori instanței competente. În raport de acestea, variantele de a literele A și B sunt eronate.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât instanța de apel poate examina cauza și cu privire la alte persoane, aplicând efectul extensiv al căii de atac.

280. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)***

Ca regulă, efectul devolutiv impune instanței să judece apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces [art. 417 alin. (1) CPP]. Judecata va porni, evident, de la motivele pe care apelantul înțelege să le formuleze, însă judecarea apelului nu se va limita numai la acestea, instanța având obligația să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept [art. 417 alin. (2) CPP]. Totodată, mai reținem că în apelul părții nu i se poate crea acesteia o situație mai dezavantajoasă (art. 418 CPP).

Raportat la enunțul întrebării, reținem că partea civilă poate declara apel atât în ceea ce privește latura civilă a cauzei, cât și cu privire la latura penală. Atunci când i se admite apelul părții civile, cu privire la latura civilă a cauzei, instanța de apel nu are altă posibilitate decât aceea să majoreze cuantumul despăgubirilor, altminteri menținerea lor nu ar justifica admiterea apelului, iar reducerea lor nu ar fi posibilă în apelul părții civile. Varianta de la litera A este astfel corectă.

Discuția poate fi făcută în aceiași termeni și prin raportare la varianta de la litera B, care este corectă, în cazul admiterii apelului inculpatului prin care se critică cuantumul pedepsei aplicate, instanța de apel neavând decât o singură posibilitate: să reducă cuantumul pedepsei.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât, cu toate că instanța de apel are obligația să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, achitarea pe motivul că nu există probe că inculpatul a săvârșit infracțiunea este exclusă în cazul procedurii recunoașterii învinuirii [ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 4/2019* (M. Of. nr. 546 din 03.07.2019)].

281. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Persoana vătămată este titular al apelului, sentința penală putând fi atacată de acest subiect procesual exclusiv cu privire la latura penală a cauzei [art. 409 alin. (1) lit. d) CPP].

Soluția pe care o va pronunța instanța de apel referitor la critica ce rezultă din datele enunțului întrebării este de admitere a apelului declarat de persoana vătămată, desființare a sentinței atacate și trimitere a cauzei spre rejudecare instanței a cărei hotărâre a fost desființată [art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) teza a II-a CPP].

Varianta de răspuns de la litera B este, astfel, singura corectă.

282. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

Așa cum am mai arătat, pronunțarea unei hotărâri de achitare în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP impune lăsarea nesoluționată a acțiunii civile [art. 25 alin. (5) CPP].

Cu privire la titularii căii de atac a apelului [art. 409 alin. (1) CPP], reținem că modul de rezolvare a acțiunilor judiciare nu poate fi criticat decât de către procuror, de părți și de persoana vătămată (niciodată de ceilalți participanți), după următoarele distincții: *(i)* procurorul, inculpatul și partea civilă referitor la latura penală și latura civilă; *(ii)* persoana vătămată în ceea ce privește latura penală; *(iii)* partea responsabilă civilmente în ceea ce privește latura civilă, iar referitor la latura penală, în măsura în care soluția din această latură a influențat soluția în latura civilă.

Așa fiind, este inadmisibil apelul declarat de martor cu privire la modalitatea de rezolvare a fondului cauzei. Apelul declarat de inculpat este admisibil (fiind fără relevanță dacă hotărârea atacată este de achitare), fără a exista riscul ca în propriul apel să i se creeze o situație mai grea (art. 418 CPP).

Față de cele arătate, variantele de la literele B și C sunt corecte.

283. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2014)***

Principiul neagravării situației în propria cale de atac nu se limitează numai la judecata în apel, ci este aplicabil și la rejudecarea cauzei de către instanța de trimitere ori de către instanța competentă. Acest principiu nu este incident în speță, pentru că rejudecarea a fost dispusă în apelul formulat de către persoana vătămată, astfel că agravarea situației inculpatului este perfect posibilă, varianta de la litera A fiind greșită, iar cea de la litera C corectă.

Instanța de trimitere trebuie să se conformeze hotărârii instanței de apel, în măsura în care situația de fapt rămâne cea avută în vedere la soluționarea apelului [art. 425 alin. (1) CPP], astfel încât varianta de la litera B este corectă.

284. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)***

Enunțul întrebării se referă la efectul extensiv al apelului și la principiul neagravării situației în propria cale de atac. În această ordine, reținem că instanța de apel examinează cauza prin extindere și cu privire la părțile care nu au declarat apel sau la care acesta nu se referă, putând hotărî și în privința lor, fără să poată crea acestor părți o situație mai grea. În esență, efectul extensiv reprezintă înlăturarea limitelor referitoare la persoană impuse de efectul devolutiv al căii de atac (I.P. CHIȘ, *Redeschiderea procesului penal în cazul judecății in absentia*, Ed. Hamangiu, București, 2022, p. 256). În aceste condiții, se constată că varianta de la litera A este corectă, întrucât achitarea autorului pentru motivul că fapta reținută în sarcina lui nu este prevăzută de legea penală conduce la aceeași concluzie și cu privire la complicii săi, astfel că efectul extensiv va fi incident în acest caz.

Cu privire la motivele formulate de partea apelantă, reținem că instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept [art. 417 alin. (2) CPP]. Așadar, împrejurarea că inculpatul-apelant a vizat prin apelul său exclusiv individualizarea pedepsei nu poate conduce la concluzia că instanța de apel va fi ținută să analizeze exclusiv acest aspect. Varianta de la litera B este, astfel, eronată.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât principiul *non reformatio in peius* interzice îngreunarea situației persoanei care a declarat apel sau, prin extindere, a celorlalte persoane aflate în același grup procesual.

285. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Cu toate că noul legiuitor nu a menținut în cadrul capitolului „Dispoziții generale" al Titlului III, denumit „Judecata", dispozițiile referitoare la deliberarea, hotărârea instanței și pronunțarea acesteia, așa cum a procedat legiuitorul din 1968, dispozițiile art. 391-406 CPP se aplică în mod corespunzător și în etapa apelului. Așadar, hotărârea instanței de apel se ia de judecătorii care au participat la judecarea apelului, hotărârea *in extenso* se redactează de membrii completului care au participat la soluționarea apelului, iar decizia va fi semnată de toți membrii completului și de către grefier. Pronunțarea hotărârii se realizează în ședință publică, de către președintele completului de apel, asistat de grefier, ședință la care părțile și persoana vătămată nu se citează.

Varianta de răspuns de la litera C este, astfel, singura corectă.

3.4. Contestația

286. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Normele generale care se referă la contestație prevăd că această cale de atac se soluționează prin decizie, hotărâre care nu este supusă niciunei căi de atac [art. 425¹ alin. (7) CPP]. Cu toate acestea, în funcție de faza procesuală și/sau de materia în care se exercită calea de atac, legea face o serie de derogări.

Astfel, organul de jurisdicție care exercită controlul judiciar, fie în calitate de judecător de drepturi și libertăți, fie în calitate de judecător de cameră preliminară ori instanță de judecată, soluționează contestația prin hotărâre definitivă, prin încheiere în cursul urmăririi penale și al procedurii de cameră preliminară ori prin decizie în cursul judecății, dacă legea nu prevede altfel.

Raportându-ne nu în mod necesar la fazele procesuale ale procesului penal, ci la diferitele materii, în mod special la materia măsurilor preventive, reținem că, în mod invariabil, atunci când se dispune luarea, prelungirea, menținerea, înlocuirea, revocarea, constatarea ca încetată de drept a măsurii preventive, și contestațiile formulate vor fi soluționate prin încheiere ori de câte ori asupra

acestora dispune judecătorul de drepturi și libertăți ori judecătorul de cameră preliminară [art. 203 alin. (5) CPP, ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 4/2014* (M. Of. nr. 821 din 11.11.2014)].

În aceste condiții, se constată că variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și C, în cursul urmăririi penale și în procedura camerei preliminare organele de jurisdicție dispunând asupra măsurilor preventive numai prin încheiere.

287. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

Termenul de declarare a contestației este stabilit atât prin normele generale, 3 zile de la pronunțare pentru procuror și de la comunicare pentru celelalte persoane [art. 425^1 alin. (2) CPP], cât și, poate, prin norme speciale, caz în care se vor aplica acestea din urmă, conform principiului *specialia generalibus derogant*.

Astfel, raportându-ne la variantele de răspuns, constatăm că răspunsul de la litera A este eronat, întrucât împotriva sentinței prin care prima instanță dispune în materia reabilitării poate fi formulată contestație în termen de 10 zile de la comunicare (art. 535 CPP).

În materia măsurilor preventive, așa cum arătam la anterior, calea de atac este contestația, care poate fi formulată în termen de 48 de ore, care curge de la pronunțare sau, după caz, de la comunicare, indiferent de faza procesuală în care se află cauza, urmărire penală, procedură de cameră preliminară ori judecată [art. 204 alin. (1), art. 205 alin. (1) și art. 206 alin. (1) CPP].

Încheierea prin care judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței sesizate cu rechizitoriu încheie procedura de cameră preliminară este supusă contestației în termen de 3 zile, care curge de la comunicare [art. 347 alin. (1) CPP].

Pentru aceste motive, răspunsul corect este cel de la litera C.

288. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2015)***

Pentru ca o cale de atac să fie considerată ca făcută în termen, va trebui să se stabilească termenul în care aceasta poate fi exercitată, momentul de la care începe să curgă termenul și unde trebuie depusă (cui trebuie adresată interesând mai puțin, calea de atac fiind redirecționată, odată înregistrată pe rolul unui organ judiciar). Totodată, se vor avea în vedere actele care sunt sau nu considerate ca făcute în termen, potrivit dispozițiilor art. 270 CPP.

Prin *Decizia nr. 12/2020* (M. Of. nr. 554 din 26.06.2020), ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 269 și art. 270 CPP, *dacă actul de procedură care trebuie făcut într-un anumit termen este trimis prin e-mail sau fax, în ultima zi a termenului care se calculează pe zile, este socotit a fi făcut în termen, chiar dacă actul de procedură se înregistrează la organul judiciar după expirarea termenului*.

Așa fiind, varianta de la litera A nu este corectă, față de dispozițiile art. 270 alin. (3) CPP, care prevăd faptul că actul efectuat de procuror, *cu excepția căilor de atac*, este considerat ca făcut în termen dacă la data la care a fost trecut în registrul de ieșire al parchetului este înăuntrul termenului cerut de lege pentru efectuarea actului. În aceste condiții, înregistrarea contestației la judecătorul de drepturi și libertăți într-un termen de 3 zile apare ca fiind tardivă în raport de termenul de 48 de ore prevăzut la art. 204 alin. (1) CPP.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, fiind respectat termenul de 10 zile de la comunicarea sentinței prin care prima instanță a respins cererea de reabilitare (art. 535 CPP).

În fine, varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă, depunerea în interiorul termenului legal a cererii de contestație la administrația locului de deținere de către inculpatul arestat preventiv este considerată ca fiind făcută în termen, potrivit dispozițiilor art. 270 alin. (1) CPP, indiferent când această cerere a parvenit judecătorului de drepturi și libertăți.

Comisia de soluționare a contestațiilor a respins critica formulată, reținând că *cerința din enunț se referă la termenul legal de formulare a contestației, și nu la instanța la care se depune contestația.*

289. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Acest tip de întrebare presupune o analiză detaliată și din mai multe unghiuri a tuturor aspectelor la care s-ar putea referi.

Astfel, competența după calitatea persoanei este exclusă prin sintagma „inculpat muncitor necalificat". Competența materială în cazul infracțiunii de omor, inclusiv fapt tentat, aparține tribunalului [art. 36 alin. (1) lit. a) CPP].

În continuare, reținem că enunțul se concentrează asupra măsurii preventive luate în cursul judecății, or, în această fază procesuală, împotriva încheierii prin care se dispune asupra măsurilor preventive se poate declara exclusiv contestație, la instanța ierarhic superioară [art. 206 alin. (1) CPP].

Așadar, fiind stabilit că încheierea pronunțată de către tribunal în materia măsurilor preventive face obiectul contestației, competența de soluționare a căii de atac revine în toate cazurile curții de apel.

În fine, competența curții de apel nu este modificată în caz de schimbare a încadrării juridice, urmată sau nu de declinarea de competență, întrucât competența în cazul căilor de atac este una eminamente funcțională. Cu alte cuvinte, pentru instanța de control judiciar nu interesează locul unde a fost săvârșită infracțiunea, infracțiunea care face obiectul judecății ori persoana inculpatului, ci interesează exclusiv dacă instanța de trimitere (instanța care a pronunțat hotărârea atacată) este una dintre cele asupra cărora poate exercita legal controlul judiciar.

De asemenea, în materia măsurilor preventive, pentru instanța de control judiciar nu interesează dacă ulterior pronunțării hotărârii care face obiectul căii de atac instanța de fond a procedat la verificarea legalității și temeiniciei măsurii, cu consecința menținerii ei, întrucât hotărârea ulterioară a primei instanțe nu are autoritate de lucru judecat în fața ei, iar motivele pe care și-a fundamentat inculpatul contestația pot subzista. Cu toate acestea, pentru instanța de control judiciar interesează existența obiectului căii de atac, în acest caz particular dacă măsura preventivă este în continuare în ființă. De pildă, în cazul în care prima instanță ar fi constatat ulterior că măsura preventivă a încetat de drept (hotărâre care este executorie), contestația formulată cu privire la aceasta ar fi lipsită de obiect.

Cu privire la faptul că „se impunea soluționarea contestației împotriva încheierii prin care s-a luat măsura arestului preventiv înainte de a se proceda la verificarea legalității și temeiniciei măsurii", critică formulată de către un candidat, Comisia a reținut că *soluționarea contestației formulate de procuror înainte de expirarea duratei măsurii arestării preventive dispuse anterior se impune doar în cazul în care s-a dispus revocarea unei măsuri preventive sau înlocuirea cu o altă măsură preventivă conform art. 206 alin. (6) CPP. În celelalte cazuri se prevede doar faptul că se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare contestația formulată de inculpat, conform art. 206 alin. (5) CPP.*

Dintr-o altă perspectivă, nu trebuie să se facă abstracție de faptul că luarea măsurii arestului preventiv, chiar și în timpul judecății, se face pe o perioadă de cel mult 30 de zile [art. 238 alin. (1) CPP]. Or, putându-se lua chiar pe o durată mai scurtă, poate fi concepută ipoteza enunțului, verificarea măsurii preventive realizându-se de către prima instanță anterior soluționării contestației prin care s-a dispus luarea măsurii.

290. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)***

Contestația reprezintă calea ordinară de atac care poate fi exercitată numai atunci când legea prevede această posibilitate în mod expres [art. 425^1 alin. (1) CPP]. În mod nefericit legiuitorul a folosit același termen și când a reglementat remediul pus la dispoziție părților în procedura luării, în cursul urmăririi penale, a măsurilor asigurătorii. În acest caz, în dezacord cu regula potrivit căreia căile de atac nu pot avea drept obiect decât hotărârile judecătorești, contestația poate viza și ordonanța procurorului.

Cu privire la natura ședinței de soluționare a contestației, reținem că aceasta poate depinde, de pildă, de faza procesuală în care se află cauza (în prima fază a procesului, logica nepublicității urmăririi penale impunând nepublicitatea procedurilor jurisdicționale desfășurate în fața judecătorului de drepturi și libertăți).

Variantele de la literele A și B sunt astfel corecte.

291. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Varianta de la litera A este corectă, întrucât împotriva hotărârilor date în materia executării pedepsei, așadar, inclusiv în materia contestației la executare, poate fi formulată contestație, potrivit art. 597 alin. (7) CPP.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât termenul contestației în cazul măsurilor asigurătorii luate în cursul urmăririi penale este de 3 zile, astfel că instituția repunerii în termenul contestației va fi raportată la aceeași durată.

Varianta de la litera C este, de asemenea, eronată, întrucât minorul nu poate retrage în nicio situație calea ordinară de atac (apel sau contestație) declarată personal sau de reprezentantul său legal [art. 425^1 alin. (3) raportat la art. 415 alin. (2) teza finală CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *în ceea ce privește răspunsul de la litera C despre care s-a susținut că este corect, se constată că acesta se referă la posibilitatea retragerii de către minor a contestației declarate personal, dacă a fost încuviințată de reprezentantul legal. Potrivit dispozițiilor art. 425^1 alin. (3) CPP, dispozițiile art. 415 CPP se aplică corespunzător. Or, potrivit dispozițiilor art. 415 alin. (2) teza finală CPP, inculpatul minor nu poate retrage calea de atac declarată personal sau de reprezentantul legal.*

În ceea ce privește răspunsul de la litera A, Comisia a constatat că *este clar și corect enunțat. Hotărârea prin care s-a respins cererea condamnatului de a constata că a intervenit prescripția executării pedepsei este supusă contestației. O astfel de cerere constituie obiectul contestației la executare întemeiate pe dispozițiile art. 598 alin. (1) lit. d) CPP, iar potrivit art. 597 alin. (7) CPP, hotărârile pronunțate în materia executării pot fi atacate cu contestație la instanța superioară ierarhic.*

| 292. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Contestația, fiind tot o cale ordinară de atac, are o reglementare care pornește de la aceleași principii și reguli de bază pe care este fundamentată instituția apelului.

Astfel, întocmai ca la apel, raportându-ne la variantele de răspuns, reținem că retragerea contestației de către procurorul ierarhic superior procurorului care a formulat-o este posibilă [art. 425^1 alin. (3) raportat la art. 415 CPP], astfel încât varianta de la litera A este greșită.

Tot astfel, contestația este, de regulă, o cale de atac de reformare, dar poate fi, prin excepție, și o cale de atac exclusiv de anulare, în acest din urmă caz instanța de control judiciar nu analizează fondul cauzei, ci, identificând cazul expres prevăzut de lege [nu au fost respectate dispozițiile privind citarea, art. 425^1 alin. (7) pct. 2 lit. b) CPP], se rezumă numai la a desființa hotărârea și la a trimite cauza spre rejudecare. În acest caz, se vor activa dispozițiile relative la cazurile de incompatibilitate a organelor de jurisdicție, judecătorul care a participat la judecarea unei cauze neputând participa la rejudecarea cauzei după desființarea hotărârii [art. 64 alin. (3) CPP]. Rezultă că și varianta de la litera C este greșită.

Varianta de la litera B este corectă, contestația fiind soluționată, de regulă, prin decizie, potrivit art. 425^1 alin. (7) CPP, atunci când legea nu prevede altfel.

| 293. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)*

Regula generală prevede că titularii contestației sunt procurorul și subiecții procesuali la care hotărârea se referă, precum și persoanele ale căror interese legitime au fost vătămate prin aceasta [art. 425^1 alin. (2) prima teză CPP].

Termenul general de contestație este de 3 zile, termen procedural care se calculează pe unități libere de timp [art. 269 alin. (2) CPP] și care curge (potrivit regulii generale) de la pronunțare pentru procuror și de la comunicare pentru celelalte persoane [art. 425^1 alin. (2) teza a II-a CPP].

Instanța de control judiciar se va pronunța, de regulă, printr-o decizie, în sensul *respingerii* contestației și *menținerii* hotărârii, când calea de atac este tardivă, inadmisibilă ori nefondată [art. 425^1 alin. (7) pct. 1 CPP], ori *admiterii*, atunci când calea de atac este fondată, soluție care presupune *desființarea* și soluționarea/rejudecarea cauzei de către instanța de control judiciar/instanța de trimitere [art. 425^1 alin. (7) pct. 2 CPP].

În aceste condiții, singura variantă corectă este cea de la litera C.

În cadrul acestor explicații, făcând referire exclusiv la dispozițiile art. 425^1 CPP, am subliniat faptul că prin aceste prevederi sunt reglementați termenii generali, comuni ai contestației, prin dispoziții speciale putându-se dispune altfel. Astfel, în ceea ce privește *titularii* contestației, reținem că, de pildă, în materia măsurilor preventive, calea de atac poate fi formulată exclusiv de către procuror și inculpat [art. 204 alin. (1), art. 205 alin. (1), art. 206 alin. (1) CPP]. Tot astfel, *hotărârea* prin care se soluționează contestația formulată, de pildă, în cursul urmăririi penale este încheierea, și nu decizia [art. 203 alin. (5) CPP, ICCJ, Completul RIL, *Decizia nr. 4/2014* (M. Of. nr. 821 din 11.11.2014)]. *Termenul* contestației poate fi de 48 de ore [cazul măsurilor preventive, de pildă, art. 206 alin. (1) CPP] ori de 10 zile (cazul reabilitării, art. 535 CPP).

| 294. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Varianta de la litera A este eronată, față de dispozițiile art. 250 alin. (2) CPP, potrivit cărora contestația formulată împotriva ordonanței prin care procurorul a luat măsura asigurătorie nu este suspensivă de executare.

Varianta de la litera B este corectă, față de dispozițiile art. 535 CPP. De altfel, în cazul procedurii reabilitării, ședința de soluționare a cererii este nepublică atât la prima instanță, cât și în calea de atac a contestației.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât calea de atac este îndreptată împotriva hotărârii prin care s-a dispus declinarea de competență. Or, potrivit art. 50 alin. (4) CPP, hotărârea de declinare de competență nu este supusă căilor de atac.

Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat că *prevederile art. 535 CPP, care prevăd soluționarea contestației împotriva sentinței în ședință nepublică, nu disting dacă rezolvarea privește o cerere de reabilitare de drept sau judecătorească.* Cu privire la varianta de la litera C, Comisia a reținut că, *potrivit art. 346 alin. (6) CPP, dacă apreciază că instanța sesizată nu este competentă, judecătorul de cameră preliminară procedează potrivit art. 50 și art. 51, care se aplică în mod corespunzător. Potrivit art. 50 alin. (4) CPP, hotărârea de declinare a competenței nu este supusă căilor de atac.*

| 295. Răspuns: A *(admitere INM, noiembrie 2019)*

Repunerea în termen reprezintă remediul procesual prin care calea ordinară de atac exercitată ulterior expirării termenului de către titularul său se consideră formulată în termen dacă instanța constată că întârzierea a fost determinată de o cauză temeinică de împiedicare, iar cererea a fost făcută în cel mult termenul inițial al căii de atac, calculat de la încetarea cauzei de împiedicare [art. 411 alin. (1) CPP]. Instituția repunerii în termen este aplicabilă căilor ordinare de atac, apelului și contestației. Pentru mai multe explicații privind instituția repunerii în termenul căii de atac, a se vedea subsecțiunea 3.3. privind apelul.

Pentru aceste motive, răspunsul corect este cel de la litera A.

| 296. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Poziționarea apelului și a contestației sub umbrela căilor ordinare de atac este justificată și din perspectiva asemănărilor care există între cele două. De pildă, ambele căi de atac sunt soluționate prin hotărâri definitive (art. 551 pct. 2-4 CPP), de regulă prin decizie (în unele cazuri, contestația poate fi soluționată prin încheiere, de pildă, în materia măsurilor preventive), presupun efectul suspensiv și neagravarea situației în propria cale de atac etc. Din contră, necesitatea reglementării lor separate a fost impusă de tot atâtea elemente de diferențiere, cum ar fi obiectul lor (materia și tipul hotărârii), termenul etc.

Față de cele arătate, varianta de la litera B este eronată, iar varianta de la litera C este corectă. Varianta de la litera A este, de asemenea, eronată, întrucât termenul de apel este de 10 zile, în timp ce termenul contestației este, în genere, de 3 zile (printre excepții reținem termenul de contestație în materia reabilitării, care este de 10 zile).

| 297. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2021)*

Regula care trebuie reținută pentru rezolvarea acestui tip de întrebare este aceea că, potrivit art. 425^1 alin. (1) CPP, contestația poate fi exercitată numai atunci când legea o prevede expres. Așa fiind, pentru a fi admisibilă, contestația trebuie să fie prevăzută în mod expres, cu alte cuvinte, să se prevadă în mod explicit că hotărârea poate fi atacată cu contestație. Nu se verifică condiția prevederii exprese nici atunci când legea tace, nici atunci când legea folosește formulări de genul „hotărârea este definitivă” sau „hotărârea nu este supusă niciunei căi de atac”.

Raportat la variantele de răspuns, se constată că încheierea judecătorului de drepturi și libertăți prin care s-a dispus asupra cererii de încuviințare a percheziției domiciliare nu este supusă niciunei căi de atac [art. 158 alin. (9) CPP], iar ordonanța procurorului prin care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale nu poate face obiectul acestei căi de atac [actele și măsurile procurorului pot fi atacate cu plângere (prin excepție cu contestație) de regulă la procurorul ierarhic superior].

Față de toate acestea, numai varianta de la litera B este corectă (art. 535 CPP).

| 298. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)*

Calea de atac a contestației se poate exercita numai atunci când legea o prevede expres. În mod evident, fiind o cale ordinară de atac, contestația nu poate fi exercitată decât împotriva hotărârilor nedefinitive și care nu sunt apelabile. Prin excepție de la cele arătate, legiuitorul a prevăzut, în mod impropriu, contestația împotriva ordonanței procurorului prin care s-au luat măsuri asigurătorii. În realitate, acest remediu procesual ar fi trebuit să poarte denumirea de „plângere”.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că dispoziţiile art. 426 lit. a) CPP, care reglementează *cazul de contestaţie în anulare privind judecata în apel fără citarea legală a unei părţi, trebuie să fie aplicate în acord cu prevederile art. 263 CPP, conform căruia, cu excepţia situaţiei în care prezenţa inculpatului este obligatorie, neregularitatea privind procedura de citare a unei părţi poate fi invocată de celelalte părţi, de procuror sau din oficiu numai la termenul la care ea s-a produs. Dispoziţia legală statuează un principiu care se aplică atât la judecata în fond, cât şi în căile de atac.*

| 306. Răspuns: A, B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Etapa verificării admisibilităţii în principiu a contestaţiei în anulare are loc în camera de consiliu, cu citarea părţilor şi cu participarea obligatorie a procurorului [art. 431 alin. (1) CPP], fiind soluţionată fie prin admiterea în principiu a cererii, prin încheiere, atunci când instanţa constată că cererea este făcută în termenul prevăzut de lege, că motivul pe care se sprijină contestaţia este dintre cele prevăzute la art. 426 CPP şi că în sprijinul contestaţiei se depun ori se invocă dovezi care sunt la dosar [art. 431 alin. (2) CPP], fie prin respingerea cererii, prin sentinţă sau decizie, după cum contestaţia în anulare a fost introdusă la instanţa care a judecat cauza în primă instanţă [numai în cazurile de contestaţie în anulare prevăzute de art. 426 lit. b) şi i), dacă sentinţa penală a rămas definitivă prin neapelare] ori la instanţa de apel (în toate cazurile de contestaţie în anulare exercitate împotriva deciziilor) [M. Udroiu (coord.), op. cit., p. 1703].

De menţionat este faptul că, indiferent de hotărârea prin care instanţa soluţionează etapa verificării admisibilităţii în principiu, încheiere, sentinţă sau decizie, aceasta va fi definitivă. În acest sens a decis ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 5/2015* (M. Of. nr. 248 din 10.04.2015), în considerentele hotărârii apreciindu-se că, în concepţia Codului de procedură penală, atât încheierea prin care se dispune admiterea în principiu a contestaţiei în anulare, cât şi sentinţa sau decizia prin care se dispune respingerea, ca inadmisibilă, a contestaţiei în anulare, în cadrul procedurii de examinare a admisibilităţii în principiu, prevăzută în art. 431 CPP, sunt hotărâri definitive, nesupuse căii de atac a apelului.

În acest sens a apreciat şi Comisia de soluţionare a contestaţiilor, arătându-se că *varianta de la litera A este corectă, ţinând cont de dispoziţiile art. 431 CPP, care nu prevăd o cale de atac în cazul în care se pronunţă sentinţă sau decizie de respingere ca inadmisibilă a contestaţiei în anulare, în etapa admisibilităţii în principiu a acestei căi extraordinare de atac. Prevederile art. 432 alin. (4) CPP, la care fac referire candidaţii, au în vedere sentinţele sau deciziile pronunţate în procedura soluţionării contestaţiei în anulare, după parcurgerea etapei admisibilităţii în principiu. De altfel, acest aspect rezultă fără echivoc din considerentele Deciziei nr. 5/2015 pronunţate de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.*

3.5.2. Revizuirea

| 307. Răspuns: A, B *(admitere INM şi în magistratură, 2017)*

Ca orice cale extraordinară de atac, revizuirea va fi judecată în două etape distincte, prima presupunând examinarea admisibilităţii în principiu, iar cea de-a doua etapă, care este condiţionată de admiterea în principiu a cererii, presupunând judecarea în fond a acesteia.

În cadrul primei etape, instanţa va verifica elementele prevăzute de art. 459 alin. (3) CPP, unul dintre cele mai importante fiind invocarea temeiurilor legale pentru redeschiderea procedurilor penale, temeiuri care trebuie să fie dintre cele prevăzute expres şi limitativ de lege, respectiv art. 453 alin. (1) CPP.

În aceste condiţii, raportându-ne la variantele de răspuns, se constată că varianta de la litera A este corectă, întrucât prin faptele şi împrejurările descoperite şi care nu au fost cunoscute la soluţionarea (judecarea) cauzei trebuie să se dovedească netemeinicia hotărârii pronunţate în cauză, şi nu nelegalitatea acesteia, cum se arată în varianta de răspuns.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, corectă, cazul de revizuire prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. f) CPP fiind incident numai dacă excepţia de neconstituţionalitate pe care se grefează cererea a fost invocată în cauza a cărei revizuire se cere. Este de menţionat că acest caz de revizuire a fost modificat prin O.U.G. nr. 18/2016 ca urmare a Deciziei CCR nr. 126/2016 (M. Of. nr. 185 din 11.03.2016), hotărâre prin care instanţa de contencios constituţional a amintit că revizuirea hotărârilor judecătoreşti ca urmare a pronunţării deciziilor Curţii Constituţionale reprezintă o cale extraordinară de atac cu caracter *sui generis* circumscris cauzelor în care a fost invocată

excepţia de neconstituţionalitate, aceasta profitând, în exercitarea căii de atac a revizuirii, persoanelor care au invocat excepţia de neconstituţionalitate în cauze soluţionate definitiv până la publicarea în Monitorul Oficial a deciziei prin care se constată neconstituţionalitatea şi autorilor aceleiaşi excepţii, invocată anterior publicării deciziei Curţii, în alte cauze, soluţionate definitiv. Aceasta, pentru că, în ceea ce priveşte cauzele soluţionate până la publicarea deciziei Curţii Constituţionale şi în care nu a fost dispusă sesizarea Curţii Constituţionale cu o excepţie având ca obiect o dispoziţie dintr-o lege sau ordonanţă declarată neconstituţională, acestea reprezintă o *facta praeterita*, de vreme ce cauza a fost definitiv şi irevocabil soluţionată. Curtea a mai reţinut că, din momentul introducerii cererii în instanţă şi până la soluţionarea definitivă a cauzei, norma incidentă a beneficiat de o prezumţie de constituţionalitate, care nu a fost răsturnată decât ulterior pronunţării hotărârii prin care s-a tranşat în mod definitiv litigiul. Astfel încât s-a constatat că incidenţa deciziei de admitere a instanţei de contencios constituţional într-o atare cauză ar echivala cu atribuirea de efecte *ex tunc* actului jurisdicţional al Curţii, cu încălcarea dispoziţiilor art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, şi ar nega, în mod nepermis, autoritatea de lucru judecat care este ataşată hotărârilor judecătoreşti definitive (parag. 29).

În fine, varianta de la litera C este eronată, potrivit dispoziţiilor art. 461 alin. (3) CPP, instanţa având posibilitatea să dispună efectuarea cercetărilor necesare de către procurorul de la parchetul de pe lângă această instanţă, dacă situaţia de fapt nu poate fi stabilită în mod nemijlocit sau aceasta s-ar putea face cu mare întârziere. Aşa fiind, cercetările efectuate de către procuror sunt eventuale, dacă instanţa apreciază că este necesar acest lucru, nefiind realizate în toate cazurile.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că *varianta de răspuns de la litera A este corectă, în conformitate cu dispoziţiile art. 453 alin. (3) şi (4) CPP şi în lumina considerentelor Deciziei CCR nr. 2/2017 (M. Of. nr. 324 din 05.05.2017), cazul prevăzut la art. 453 alin. (1) lit. a) CPP constituie motiv de revizuire dacă este invocat în favoarea sau în defavoarea persoanei condamnate/achitate sau a celei faţă de care s-a dispus renunţarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei, iar pe baza faptelor sau împrejurărilor noi se poate dovedi netemeinicia hotărârii de condamnare/achitare, de renunţare la aplicarea pedepsei ori amânare a aplicării pedepsei sau de încetare a procesului penal. Atât dispoziţiile procesuale penale, cât şi considerentele Deciziei nr. 2/2017 limitează incidenţa acestui caz revizuire la situaţiile în care, pe baza faptelor sau împrejurărilor noi, se poate dovedi netemeinicia hotărârii de condamnare/achitare, de renunţare la aplicarea pedepsei ori amânare a aplicării pedepsei sau de încetare a procesului penal. Textul din enunţul răspunsului de la litera A se referă la ipoteza în care împrejurările noi, ce nu au fost cunoscute la soluţionarea cauzei, dovedesc nelegalitatea soluţiei de achitare a inculpatului, iar nu netemeinicia hotărârii, astfel încât cererea de revizuire era inadmisibilă, ca atare, argumentele invocate de candidaţi nu sunt întemeiate.*

| 308. Răspuns: C *(admitere INM şi în magistratură, septembrie 2018)*

Printre condiţiile de exercitare a cererii de revizuire se numără şi formularea căii de atac de o persoană dintre cele prevăzute la art. 455 CPP [art. 459 alin. (3) lit. b) teza a II-a CPP], indicarea temeiului legal pentru redeschiderea procedurilor penale [art. 459 alin. (3) lit. c) CPP] şi a faptelor şi mijloacelor de probă care conduc, în mod evident, la stabilirea unor temeiuri legale ce permit revizuirea hotărârii [art. 459 alin. (3) lit. e) CPP].

Faţă de dispoziţiile legale amintite, varianta de la litera C este corectă.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât cererea de revizuire poate fi formulată, în caz de deces al inculpatului, de membrii lui de familie, personal sau prin mandatar special.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât depunerea ori chiar adresarea cererii de revizuire nu este o condiţie de admisibilitate a cererii. Este adevărat că cererea de revizuire va fi soluţionată de către instanţa care a judecata cauza în primă instanţă (art. 458 CPP), însă reţinem că depunerea cererii la alt organ judiciar nu afectează valabilitatea ei, revizuirea urmând a fi redirecţionată instanţei competente.

| 309. Răspuns: C *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Verificarea admisibilităţii în principiu a cererii de revizuire reprezintă etapa-filtru a căii de atac, în cadrul căreia instanţa examinează dacă *(i)* cererea a fost formulată în termen şi de o persoană dintre cele prevăzute la art. 455 CPP, *(ii)* cererea a fost întocmită cu respectarea prevederilor art. 456 alin. (2) şi (3) CPP, *(iii)* au fost invocate temeiuri legale pentru redeschiderea procedurilor penale,

(iv) faptele și mijloacele de probă în baza cărora este formulată cererea nu au fost prezentate într-o cerere anterioară de revizuire care a fost judecată definitiv, *(v)* faptele și mijloacele de probă în baza cărora este formulată cererea conduc, în mod evident, la stabilirea existenței unor temeiuri legale ce permit revizuirea, *(vi)* persoana care a formulat cererea s-a conformat cerințelor instanței dispuse potrivit art. 456 alin. (4) CPP [art. 459 alin. (3) CPP].

Instanța va pronunța, prin sentință supusă aceleiași căi de atac ca și hotărârea la care se referă revizuirea, respingerea ca inadmisibilă a cererii ori, prin încheiere definitivă, admiterea în principiu a cererii de revizuire [art. 459 alin. (7) CPP].

Admiterea în principiu a cererii de revizuire determină rejudecarea cauzei, instanța urmând să administreze din nou probele din cursul primei judecăți, dacă apreciază că se impune acest lucru [art. 461 alin. (1) și (2) CPP]. Odată cu sau ulterior admiterii în principiu a cererii de revizuire, instanța de judecată poate dispune suspendarea executării hotărârii [art. 460 alin. (1) CPP].

În concluzie, numai varianta de răspuns de la litera C este corectă.

| 310. Răspuns: A, B *(admitere în magistratură, mai 2018)*

Prezenta întrebare tratează cazul de revizuire bazat pe descoperirea de fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei, care va fundamenta o soluție de admitere a cererii numai dacă prin aceasta se dovedește netemeinicia soluției cuprinse în hotărârea atacată, așadar, dacă o soluție diametral opusă urmează să fie pronunțată. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Așa fiind, este inadmisibilă cererea de revizuire fundamentată pe acest caz dacă titularul dorește schimbarea încadrării juridice ori stabilirea prejudiciului într-un cuantum mai ridicat decât cel reținut definitiv. De aici rezultă că varianta de răspuns de la litera A este corectă, în timp ce varianta de la litera C este greșită.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *potrivit art. 453 alin. (1) lit. a) CPP, revizuirea hotărârilor judecătorești pe latură penală poate fi cerută când s-au descoperit fapte și împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză. Sintagma „dovedirea netemeiniciei hotărârii" presupune pronunțarea unei hotărâri diametral opuse aceleia dispuse prin hotărârea atacată. În cazul amânării aplicării pedepsei, prin cererea de revizuire întemeiată pe fapte sau împrejurări noi, trebuie să se urmărească exclusiv achitarea inculpatului, iar nu pronunțarea unei hotărâri mai favorabile acestuia, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de încetare a procesului penal.*

Conform art. 396 alin. (3) și (4) CPP, atât amânarea aplicării pedepsei, cât și renunțarea la aplicarea pedepsei se pronunță când instanța constată, dincolo de orice bănuială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat. Prin urmare, pentru a fi aplicată, fiecare soluție are în vedere ab initio aceleași elemente de probațiune. Conform art. 396 alin. (6) CPP, încetarea procesului penal se pronunță în cazurile de la art. 16 alin. (1) lit. e)-j) CPP. Aceste cazuri sunt fundamentate pe lipsa de obiect al acțiunii penale, care face astfel imposibilă tragerea la răspundere penală a infractorului, spre deosebire de achitare, care se pronunță în cazurile prevăzute de art. 16 alin. (1) lit. a)-d), bazate pe lipsa de temei de drept al acțiunii penale. În acest context, soluția de încetare a procesului penal nu este diametral opusă celei de amânare a aplicării pedepsei, pentru că ambele soluții exclud incidența unui impediment prevăzut de art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP.

Decizia Curții Constituționale nr. 2/2017, prin care s-a decis că soluția legislativă cuprinsă în art. 453 alin. (4) teza I CPP care exclude revizuirea soluției de achitare în cazul prevăzut de alin. (1) lit. a) este neconstituțională, vizează o situație diferită, care nu are legătură cu chestiunea de drept indicată de variantă de răspuns.

| 311. Răspuns: B *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Organul judiciar competent să soluționeze cererea de revizuire și căruia revizuirea i se adresează este instanța care a judecat cauza în primă instanță, potrivit dispozițiilor art. 456 alin. (1) CPP, cu excepția revizuirii speciale (art. 465 CPP) și cu excepția situației în care prin cererea de revizuire este vizată exclusiv latura civilă a hotărârii. În acest din urmă caz, potrivit dispozițiilor art. 453 alin. (2) CPP, revizuirea poate fi cerută numai în fața instanței civile, potrivit Codului de procedură civilă.

Reiese, astfel, că răspunsul de la litera B este cel corect.

| 312. Răspuns: A *(admitere INM și în magistratură, 2022)*

Prezenta întrebare nu presupune decât identificarea dispozițiilor incidente din Codul de procedură penală, astfel cum, eventual, au fost interpretate prin hotărâri cu caracter obligatoriu.

Varianta de la litera A este corectă, întrucât, potrivit art. 459 alin. (5) raportat la art. 459 alin. (3) lit. a) CPP, în cazul în care instanța constată neîndeplinirea condițiilor de admisibilitate, printre ele numărându-se și formularea cererii de revizuire în termen, dispune prin sentință respingerea cererii de revizuire, ca *inadmisibilă*.

Varianta de la litera B este eronată, față de dispozițiile art. 453 alin. (3) și alin. (1) lit. a) CPP, astfel cum au fost interpretate prin *Decizia CCR nr. 2/2017* (M. Of. nr. 324 din 05.05.2017). Cu acea ocazie, instanța de contencios constituțional a statuat, printre altele, că soluția legislativă care exclude posibilitatea revizuirii hotărârii de achitare pentru cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) este neconstituțională.

Cu privire la varianta de la litera C, care este eronată, reținem că, potrivit art. 452 alin. (1) CPP, hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă. Trebuie reținut însă, din această perspectivă, diferența între revizuirea laturii civile (alăturat celei penale) și revizuirea exclusiv a laturii civile. Cu privire la această din urmă ipoteză, potrivit art. 453 alin. (2) CPP, revizuirea poate fi cerută numai în fața instanței civile, potrivit Codului de procedură civilă.

Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat în același sens, notând faptul că, *atunci când cererea de revizuire este tardiv formulată, aceasta se respinge ca inadmisibilă, potrivit art. 459 alin. (5) raportat la art. 459 alin. (3) CPP. Prin urmare, răspunsul de la litera A este corect. Răspunsul de la litera C este greșit, având în vedere că revizuirea poate privi și latura civilă a cauzei, iar faptul că nu s-a indicat natura procesului, civil sau penal, la care se raportează incidența căii de atac nu prezintă importanță. De fapt, candidații au dorit să atragă atenția asupra faptului că revizuirea, exclusiv a laturii civile, este de competența instanței civile, ceea ce nu a făcut obiectul verificării prin grila de concurs. În acest context, Comisia notează faptul că, la nivel de principiu, este enunțat în dispozițiile art. 452 CPP că hotărârile judecătorești definitive pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă și, prin urmare, răspunsul de la litera C care arată că nu poate privi latura civilă este unul greșit. Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece și procurorul poate invoca descoperirea unor fapte sau împrejurări noi care ar dovedi netemeinicia soluției de achitare, în acest sens fiind Decizia CCR nr. 2/2017.*

| 313. Răspuns: A, C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Cazul de revizuire prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. b) CPP poate fi dovedit în două modalități, ambele prevăzute de art. 454 CPP, respectiv fie prin hotărârea judecătorească definitivă prin care instanța s-a pronunțat asupra fondului cauzei, constatând existența faptei de mărturie mincinoasă și săvârșirea ei de martorul audiat în cauză, fie, în ipoteza dovedirii faptului că hotărârea definitivă nu a fost pronunțată datorită unei cauze care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau exercitarea acțiunii penale, proba cazului de revizuire va fi realizată în procedura revizuirii, prin orice mijloc de probă.

În doctrină s-a arătat, pe drept cuvânt, pornind de la dispoziția legală care nu face vreo distincție cu privire la soluțiile ce se pot da în cauza în care s-a judecat infracțiunea de mărturie mincinoasă, că, alăturat hotărârilor prin care instanța pronunță condamnarea, amânarea aplicării pedepsei ori renunțarea la aplicarea pedepsei, așadar, alăturat hotărârilor în merit prin care s-au reținut vinovăția acuzatului și faptul că acesta răspunde penal, dovada cazului de revizuire se va putea realiza și prin hotărârea prin care s-a dispus încetarea procesului penal, adăugăm noi, în ipoteza administrării întregului probatoriu (de pildă, în cazul intervenției prescripției speciale a răspunderii penale, nu și atunci când a operat cauza de nepedepsire a retragerii mărturiei mincinoase) sau chiar achitarea (de pildă, reținerea constrângerii morale, nu și atunci când achitarea s-a dispus pentru că fapta nu există, nu este prevăzută de legea penală ori nu a fost săvârșită de inculpat) [M. UDROIU (coord.), op. cit., p. 1769-1770].

Pentru aceste motive, răspunsurile corecte sunt cele de la literele A și C, iar varianta de răspuns de la litera B este eronată.

314. Răspuns: A ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

La primirea cererii de revizuire, instanța va stabili termen pentru examinarea admisibilității în principiu, președintele dispunând atașarea dosarului cauzei [art. 459 alin. (1) CPP]. Admisibilitatea în principiu va fi examinată de către instanță în camera de consiliu, cu citarea părților și participarea obligatorie a procurorului.

Odată cu admiterea în principiu a cererii de revizuire sau ulterior acesteia, așadar, numai în ipoteza și în considerarea unei cereri admisibile, constatată ca atare, instanța poate suspenda motivat, în tot sau în parte, executarea hotărârii supuse revizuirii, dispunând, totodată, atunci când se va considera că se impune și numai față de condamnat, respectarea unora dintre obligațiile prevăzute la art. 215 alin. (1) și (2) CPP. Pentru aceste motive, varianta de la litera A este corectă, textul legal nefăcând nicio distincție cu privire la soluția care trebuie să fie cuprinsă în hotărârea a cărei revizuire se cere.

Admiterea în principiu a cererii deschide cea de-a doua etapă a revizuirii, respectiv rejudecarea cauzei, instanța, dacă găsește necesar, administrând din nou probele din cursul primei judecăți [art. 461 alin. (2) CPP]. Dificultatea sau imposibilitatea stabilirii situației de fapt de către instanța de judecată permite transferul efectuării cercetărilor necesare de la instanță la procuror, acestea neputând dura mai mult de 3 luni [art. 461 alin. (3) CPP]. Așa fiind, răspunsul de la litera B este eronat, efectuarea cercetărilor de către procuror fiind dispusă numai în condițiile menționate, și nu în toate cazurile, cum se afirmă în varianta de răspuns.

În cazul particular al hotărârilor care nu se pot concilia, după pronunțarea admisibilității în principiu a cererii de revizuire, cauzele în care aceste hotărâri au fost pronunțate se reunesc în vederea rejudecării [art. 460 alin. (4) CPP]. Mecanismul rejudecării cauzei ori a cauzelor reunite implică pronunțarea asupra temeiniciei cererii de revizuire la finalul procedurii, când instanța, găsind întemeiată cererea, anulează hotărârea ori hotărârile care nu se pot concilia și pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art. 395-399 CPP, care se aplică în mod corespunzător. Varianta de la litera C este eronată, anularea hotărârilor nefiind dispusă odată cu admiterea în principiu a cererii de revizuire și nici ulterior admiterii în principiu, însă anterior judecării pe fond a cererii, ci odată cu admiterea cererii de revizuire, când în locul hotărârilor anulate va fi pronunțată o nouă hotărâre.

315. Răspuns: C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Revizuirea, fiind o cale extraordinară de atac, poate avea ca obiect numai hotărâri definitive, așadar, executorii. Legea prevede posibilitatea suspendării executării începute în baza hotărârii atacate cu revizuirea, odată cu sau ulterior admiterii în principiu a revizuirii. Împotriva încheierii prin care instanța *dispune* suspendarea hotărârii supuse revizuirii, procurorul sau persoana interesată poate formula contestație în termen de 48 de ore de la pronunțare pentru cei prezenți și de la comunicare pentru cei lipsă. În aceste condiții, se constată că varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât contestația nu poate avea ca obiect încheierea prin care instanța de revizuire respinge cererea de suspendare a executării hotărârii.

Efectul imediat al suspendării executării pedepsei este ridicarea temporară a oricăror efecte pe care le produce hotărârea atacată cu revizuirea (de pildă, condamnatul la pedeapsa închisorii va fi pus în libertate). Consecutiv admiterii cererii de suspendare a executării pedepsei, instanța poate dispune respectarea de către condamnat a unora dintre obligațiile prevăzute la art. 215 alin. (1) și (2) CPP, respectiv a obligațiilor conținut al măsurii controlului judiciar. În cazul în care obligațiile nu sunt respectate de către condamnat, instanța poate revoca măsura suspendării, reluându-se executarea pedepsei aplicate prin hotărârea atacată. Pentru aceste motive, având în vedere și faptul că măsurile preventive nu pot fi dispuse în afara ciclului ordinar al procesului, varianta de răspuns de la litera B este eronată.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, față de dispozițiile art. 462 alin. (2) CPP, potrivit cărora instanța rejudecă prin extindere și cu privire la părțile care nu au formulat cerere de revizuire, putând hotărî și în privința lor, fără să le poată crea acestora o situație mai grea.

3.5.3. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate

316. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Cererea de redeschidere a procesului penal în cazul judecării în lipsă va fi formulată numai în scris [art. 467 alin. (3) CPP] de către titularul căii de atac, care este numai persoana față de care s-a

dispus, într-o procedură desfășurată *in absentia*, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei [art. 466 alin. (1) și (5) CPP].

Cu privire la obiectul căii de atac, reținem că, prin *Decizia nr. 22/2015* (M. Of. nr. 486 din 02.07.2015), ICCJ, Completul DCD pen., a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 466 alin. (1) CPP, *obiectul cererii de redeschidere a procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate îl reprezintă numai hotărârile penale definitive prin care s-a dispus condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei, indiferent dacă judecata în primă instanță sau în calea ordinară de atac este consecința rejudecării cauzei ca urmare a admiterii contestației în anulare ori revizuirii.*

În consecință, sunt corecte atât varianta de răspuns de la litera A, cât și cea de la litera B.

§4. Proceduri speciale

4.1. Acordul de recunoaștere a vinovăției

317. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2016)***

În prezent, procurorul poate încheia acord de recunoaștere a vinovăției atât cu inculpatul major, indiferent dacă a săvârșit fapta în minorat ori împotriva unui minor, cât și cu inculpatul minor. Evident, pentru faptele comise în minorat, procurorul va avea în vedere strict măsurile educative, iar atunci când părțile acordului acceptă o măsură educativă privativă de libertate, se vor avea în vedere limitele acesteia reduse cu o treime. Una dintre deosebirile existente între cele două forme de justiție negociată, *i.e.* procedura în cazul recunoașterii învinuirii și acordul de recunoaștere a vinovăției, este aceea că inculpatul, în cazul acordului, nu trebuie să recunoască toate faptele pentru care procurorul a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, convenția limitându-se strict la acele fapte recunoscute și acceptate sub aspectul încadrării juridice stabilite de către procuror.

Inculpatul care nu a împlinit vârsta de 18 ani poate încheia acord de recunoaștere a vinovăției numai cu încuviințarea reprezentantului său legal [art. 478 alin. (6) CPP], condiție legală care nu se va mai aplica după împlinirea majoratului. Acordul de recunoaștere a vinovăției va fi legal încheiat indiferent de felul măsurii educative convenite, în cazul măsurilor educative privative de libertate limitele perioadelor pe care se dispun reducându-se cu o treime. De aici reiese că varianta de răspuns de la litera A nu este corectă.

Spre deosebire de procedura recunoașterii învinuirii, în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției, inculpatul nu trebuie să recunoască toate faptele pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală, acordul putând să vizeze numai una ori unele (nu toate) dintre acestea, o altă deosebire esențială între cele două forme de justiție negociată fiind aceea că, în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției, inculpatul trebuie să accepte și încadrarea/încadrările juridice date de către procuror, în timp ce, în cazul procedurii de recunoaștere a învinuirii, încadrarea juridică poate fi contestată și schimbată, la cererea inculpatului, de către instanța de judecată.

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este corectă, iar cea de la litera C este greșită.

318. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2022)***

Raportat la variantele de răspuns, reținem că acordul de recunoaștere a vinovăției trebuie să conțină, printre altele, declarația expresă a inculpatului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală. Cu privire la aceasta, prin *Decizia nr. 5/2017* (M. Of. nr. 375 din 19.05.2017), ICCJ, Completul RIL, a statuat că *retragerea de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției*. Așa fiind, asupra consimțământului dat inculpatul poate reveni exclusiv în cursul urmăririi penale, anterior sesizării instanței cu acordul de recunoaștere a vinovăției, astfel că varianta de la litera A este eronată.

Cu privire la a doua variantă, reținem că hotărârile pronunțate în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției sunt hotărâri pronunțate asupra fondului, ceea ce înseamnă că, de principiu, pot face obiectul căilor extraordinare de atac (mai puțin al recursului în casație). Cu toate acestea, varianta de la litera B este eronată, întrucât cazul *ne bis in idem* este valorificabil pe calea contestației în anulare, și nu a revizuirii.

Varianta de la litera C este corectă, întrucât, în cazul particular al minorilor, dispozițiile speciale ale acordului de recunoaștere a vinovăției trebuie completate cu dispozițiile procedurii speciale în cauzele cu infractori minori. Or, această procedură specială presupune nepublicitatea ședinței de judecată [art. 509 alin. (2) CPP] atunci când este incidentă, respectiv atunci când unicul inculpat în cauză este minor (art. 510 CPP, *a contrario*), starea de minorat existând și la data sesizării instanței [art. 507 alin. (3) teza I CPP].

Comisia de soluționare a contestațiilor a apreciat în același sens. Astfel, cu privire la varianta de la litera A, s-a arătat că *nu trebuie să se ignore faptul că în enunț nu se precizează faza procesuală în care inculpatul revine asupra consimțământului său, aceasta putând interveni în faza urmăririi penale. Decizia invocată de către candidați privește situația în care inculpatul își retrage în fața instanței de judecată consimțământul valabil exprimat în cursul urmăririi penale*. În continuare, Comisia a reținut că *ipoteza de la varianta de la litera C privește un inculpat minor, în cazul acestora aplicându-se dispozițiile speciale de la art. 509 alin. (2) CPP*.

319. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi încheiat și cu inculpatul care a săvârșit infracțiuni în minorat, situație în care la stabilirea măsurii educative se va ține seama de conduita cooperantă a inculpatului, iar în cazul în care se stabilește o măsură educativă privativă de libertate, limitele perioadelor pe care se va dispune sunt cele prevăzute de lege, reduse cu o treime [art. 480 alin. (4) teza finală CPP].

Inculpații minori pot încheia acordul de recunoaștere a vinovăției cu încuviințarea reprezentantului lor legal [art. 478 alin. (6) CPP].

Față de toate acestea, varianta de la litera A este eronată, lipsa încuviințării reprezentantului legal neputând fi complinită ulterior încheierii acordului, varianta de la litera B este, de asemenea, eronată, întrucât minorul cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani este prezumat că are discernământ, astfel că expertiza medico-legală psihiatrică nu se impune, iar varianta de la litera C este corectă, întrucât, în cazul măsurilor educative neprivative de libertate, limitele speciale nu se reduc, iar limita minimă a măsurii asistării zilnice este de 3 luni [art. 120 alin. (2) CP].

320. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)***

Așa cum am mai arătat, în cursul urmăririi penale, inculpatul și procurorul pot încheia un acord, ca urmare a recunoașterii vinovăției de către inculpat [art. 478 alin. (1) CPP], în limitele stabilite prin avizul prealabil și scris al procurorului ierarhic superior [art. 478 alin. (4) CPP], dacă infracțiunea care face obiectul acordului este sancționată cu pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani [art. 480 alin. (1) CPP]. Fiind un act prin care se dispune trimiterea în judecată a inculpatului, acordul de recunoaștere a vinovăției este supus avizului procurorului ierarhic superior.

Față de cele arătate, se constată că numai varianta de la litera A este corectă. Varianta de la litera B este eronată, întrucât acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi încheiat numai ulterior punerii în mișcare a acțiunii penale, așadar, exclusiv de către inculpat, iar varianta de la litera C este eronată, deoarece organul de cercetare penală nu este implicat în această procedură specială.

321. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Așa cum am arătat, inculpatul minor poate încheia acord de recunoaștere a vinovăției numai cu încuviințarea (prealabilă) a reprezentantului legal [art. 478 alin. (6) CPP]. Față de aceste dispoziții legale, varianta de la litera C este corectă.

Varianta de la litera A este eronată, întrucât prin acord se pot stabili inculpatului minor inclusiv măsuri educative privative de libertate, caz în care beneficiul reducerii se va răsfrânge asupra limitelor perioadelor de timp pe care se dispun aceste măsuri.

Varianta de la litera B este eronată, întrucât condiția menționată nu aparține procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, ci procedurii de renunțare la urmărirea penală [art. 318 alin. (5) CPP].

322. Răspuns: A, C ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției constă în recunoașterea comiterii faptei și acceptarea încadrării juridice pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și privește felul și cuantumul pedepsei, precum și forma de executare a acesteia, respectiv felul măsurii educative ori, după caz, soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei (art. 479 CPP).

Beneficiul substanțial al încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției constă în, după caz, reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei închisorii, reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei amenzii sau reducerea cu o treime a limitelor perioadelor pe care se dispun măsurile educative privative de libertate. Așadar, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

Acordul poate fi încheiat numai după ce urmărirea penală a avansat în stadiul punerii în mișcare a acțiunii penale, așadar, numai de către inculpat și numai dacă asistența juridică este asigurată. Suplimentar, în cazul inculpatului minor, încheierea legală a acordului de recunoaștere a vinovăției presupune existența încuviințării reprezentantului legal. Așa fiind, varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât se referă la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției de către suspect.

323. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Acordul de recunoaștere a vinovăției presupune îndeplinirea mai multor condiții. Această modalitate de soluționare, potrivit unei proceduri speciale reglementate prin art. 478-488 CPP, presupune ca în cauză să se fi trecut la stadiul punerii în mișcare a acțiunii penale pentru faptele pentru care se dorește încheierea acordului. În continuare, este necesar acordul comun al inculpatului și al procurorului de a încheia acordul de recunoaștere a vinovăției. Atunci când procurorul constată că inculpatul în realitate nu recunoaște comiterea faptei, nuanțările făcute contrazicând situația de fapt reținută, acordul de recunoaștere a vinovăției nu poate fi încheiat, întrucât premisa recunoașterii nu se verifică.

Față de toate acestea, numai varianta de răspuns de la litera B este corectă, cu atât mai mult cu cât, în practică, acordul de recunoaștere a vinovăției este încheiat în mod distinct cu fiecare inculpat în parte, având în vedere că procedura presupune o „negociere" a sancțiunii pe care cei doi actori urmează să o propună instanței.

324. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Inculpatul și procurorul pot încheia un acord de recunoaștere a vinovăției după punerea în mișcare a acțiunii penale [art. 478 alin. (1) CPP]. În acest sens, potrivit art. 108 alin. (4) CPP, organul de urmărire penală are obligația să aducă la cunoștința inculpatului posibilitatea încheierii unui acord de recunoaștere a vinovăției. Acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi încheiat atât cu un inculpatul major, cât și cu un inculpat minor, în acest din urmă caz limitele măsurilor educative privative de libertate reducându-se cu o treime [art. 478 alin. (6), art. 480 alin. (4) CPP]. Față de cele arătate, variantele de la literele A și C sunt eronate.

Varianta de la litera B este corectă, întrucât în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției instanța este obligată, în caz de admitere a acordului, să pronunțe soluția la care s-a ajuns la un acord. Or, cum acordul de recunoaștere a vinovăției reprezintă o soluție de trimitere în judecată și cum procurorul nu poate dispune această soluție decât atunci când constată că fapta există, a fost săvârșită de inculpat cu vinovăția prevăzută de lege, este evident că soluția menționată în acord nu poate fi cea de achitare ori de încetare a procesului penal.

325. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

Acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi încheiat numai în cursul urmăririi penale, după punerea în mișcare a acțiunii penale pentru faptele care fac obiectul acordului și numai cu privire la infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani. Sentința prin care este admis acordul de recunoaștere a vinovăției și s-a pronunțat soluția la care s-a ajuns la un acord este supusă apelului (art. 488 CPP).

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este corectă, iar cele de la literele A și B sunt greșite.

326. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, martie 2019)***

Acordul de recunoaștere a vinovăției are ca obiect recunoașterea comiterii faptei și acceptarea încadrării juridice pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și privește felul și cuantumul pedepsei, precum și forma de executare a acesteia, respectiv felul măsurii educative ori, după caz, soluția de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei (art. 479 CPP), între limitele stabilite prin avizul prealabil și scris al procurorului ierarhic superior [art. 478 alin. (4) CPP].

În cazul acestei proceduri speciale, acțiunea civilă va fi lăsată nesoluționată dacă nu s-a încheiat între părți o tranzacție ori un acord de mediere cu privire la aceasta [art. 486 alin. (2) CPP].

Din toate acestea reiese că variantele de la literele A și B sunt corecte.

327. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)***

Inițiativa încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției aparține procurorului de caz și inculpatului [art. 478 alin. (1) și (3) CPP], acordul fiind încheiat în limitele stabilite prin avizul prealabil și scris al procurorului ierarhic superior [art. 478 alin. (4) CPP].

Acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie în formă scrisă [art. 481 alin. (1) CPP] și este semnat de către procurorul de caz, inculpat și avocatul inculpatului [art. 482 lit. i) CPP].

Acordul de recunoaștere a vinovăției reprezintă actul de sesizare a instanței, astfel că procurorul nu va întocmi rechizitoriu cu privire la inculpații și faptele pentru care a întocmit acord [art. 481 alin. (2) CPP].

În consecință, singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera B.

328. Răspuns: A, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Așa cum am arătat anterior, limitele încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției se stabilesc prin avizul prealabil și scris al procurorului ierarhic superior [art. 478 alin. (4) CPP]. Pentru încheierea valabilă a acordului de recunoaștere a vinovăției, este necesar ca procurorul (de caz) și inculpatul să ajungă la un acord, în această ecuație persoana vătămată nefiind inclusă. La încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției asistența juridică a inculpatului este obligatorie [art. 480 alin. (2) teza finală CPP].

Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte.

329. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Am arătat anterior atât faptul că acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi inițiat de către inculpat ori procurorul de caz [art. 478 alin. (1) și (3) CPP], cât și faptul că împotriva sentinței pronunțate în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției poate fi exercitat apelul (art. 488 CPP).

Potrivit proceduri speciale, având în vedere specificul acesteia, în special faptul că procurorul și inculpatul stabilesc „cu ușile închise" soluția și cuantumul pedepsei pe care le vor propune instanței, legiuitorul a stabilit un nou caz de asistență juridică obligatorie. Astfel, la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției asistența juridică a inculpatului este obligatorie [art. 480 alin. (2) CPP].

Pentru aceste motive, variantele de răspuns corecte sunt cele de la literele A și B.

330. Răspuns: A, C ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

În prezent, procurorul poate încheia acord de recunoaștere a vinovăției atât cu inculpatul major, indiferent dacă a săvârșit fapta în minorat ori împotriva unui minor, cât și cu inculpatul minor. Evident, pentru faptele comise în minorat, procurorul va avea în vedere strict măsurile educative, iar atunci când părțile acordului acceptă o măsură educativă privativă de libertate, se vor avea în vedere limitele acesteia reduse cu o treime. Spre deosebire de procedura în cazul recunoașterii învinuirii, în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției inculpatul nu trebuie să recunoască toate faptele pentru care procurorul a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, convenția limitându-se strict la acele fapte recunoscute și acceptate sub aspectul încadrării juridice stabilite de către procuror. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă, în timp ce varianta de răspuns de la litera B este greșită.

Grațierea reprezintă un act de clemență prin care Președintele României ori Parlamentul dispune înlăturarea, din anumite considerente, a *executării* pedepsei ori măsurii educative (sau *comutarea* pedepsei într-o pedeapsă mai ușoară) pronunțate de către instanțele judecătorești. Grațierea colectivă poate fi și antecondamnatorie, situație în care vor fi vizate pedepsele ori măsurile educative care se vor aplica faptelor comise înainte de intrarea în vigoare a legii de grațiere. Și în acest din urmă caz, actul de grațiere va continua să se răsfrângă asupra pedepsei ori măsurii educative care va fi aplicată ori stabilită, și nu asupra răspunderii penale a inculpatului. Așa fiind, în cazul unei legi de grațiere antecondamnatorie, procurorul va continua urmărirea penală și va soluționa cauza prin una dintre soluțiile prevăzute de lege (soluție de trimitere ori netrimitere în judecată), actul de clemență activându-se numai în ipoteza aplicării ori stabilirii unei pedepse ori a unei măsuri educative de către instanța judecătorească, astfel încât și varianta de răspuns de la litera C este corectă.

331. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)***

Acordul de recunoaștere a vinovăției se încheie în formă scrisă [art. 481 alin. (1) CPP] și este semnat de către procuror, inculpat și avocatul său [art. 482 lit. i) CPP]. Inițiativa încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției aparține inculpatului și procurorului, după punerea în mișcare a acțiunii penale [art. 478 alin. (1) CPP].

Constatăm, astfel, că varianta de răspuns de la litera C este singura corectă.

332. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)***

În cazul admiterii acordului de recunoaștere a vinovăției, soluția pe care o pronunță instanța în latura penală trebuie să coincidă cu cea cuprinsă în acord, instanța neputându-i agrava ori ușura inculpatului situația. Cu privire la latura civilă, instanța va lăsa nesoluționată acțiunea privată dacă nu s-a încheiat tranzacție ori acord de mediere cu privire la aceasta [art. 486 alin. (2) CPP].

În măsura în care acordul de recunoaștere a vinovăției este încheiat între procuror și mai mulți inculpați din aceeași cauză, instanța poate admite acordul numai cu privire la unii dintre aceștia [art. 485 alin. (2) CPP].

Prin urmare, numai varianta de la litera C este corectă.

333. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Acordul de recunoaștere a vinovăției reprezintă o procedură specială de rezolvare a raportului de conflict în condiții simplificate, cu un standard de probă mai redus decât în cazul procedurii obișnuite, în care lipsește procedura camerei preliminare, iar etapa judecății este extrem de simplificată, activitatea principală desfășurată în ședința de judecată constând în concluziile în susținerea ori respingerea (de către persoana vătămată) acordului de recunoaștere a vinovăției. Toate aceste lipsuri ale unei proceduri echitabile sunt complinite de declarația de recunoaștere a comiterii faptei și de acceptare a calificării în drept a acesteia, cu alte cuvinte, de renunțare anticipată la mijloacele procesuale de apărare. Așa cum este și firesc, orice procedură specială se completează cu procedura de drept comun atunci când dispozițiile acesteia din urmă nu contravin mecanismului procedurii speciale. Acesta este cazul dispozițiilor art. 399 alin. (3) lit. b) raportat la art. 241 alin. (1[1]) lit. a) CPP, în cazul pronunțării unei soluții de condamnare la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării sub supraveghere măsura preventivă a arestului preventiv încetând de drept, cu consecința punerii de îndată în libertate a inculpatului. Astfel, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

Nu în aceiași termeni se pune problema în cazul schimbării încadrării juridice de către instanța de judecată, mecanism prevăzut de dispozițiile art. 386 CPP, aceasta venind în contradicție cu acceptarea de către inculpat a încadrării juridice, ca o condiție de validitate a acordului de recunoaștere a vinovăției. Dacă instanța va aprecia că încadrarea juridică dată de procuror și acceptată de către inculpat nu este corectă, în acord cu principiul legalității procesului penal, va dispune respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției cu această motivare, de aceea, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

Consimțământul valabil exprimat în sensul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției nu va putea fi retractat în fața instanței de judecată, după cum a statuat și instanța supremă în rezolvarea unui recurs în interesul legii [ICCJ, Completul RIL, Decizia nr. 5/2017 (M. Of. nr. 375 din 19.05.2017), prin care s-a arătat că *retragerea de către inculpat, în fața instanței de judecată, a consimțământului valabil exprimat în cursul urmăririi penale, în condițiile art. 482 lit. g) CPP, nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției*]. Prin urmare, nici varianta de răspuns de la litera B nu este corectă.

334. Răspuns: A, C ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Dispozițiile art. 485 CPP reglementează soluțiile pe care le poate da instanța în urma judecării cauzei în baza acordului de recunoaștere a vinovăției. Așa cum este firesc, într-o primă etapă, instanța va examina *legalitatea* desfășurării urmăririi penale (*e.g.*, dacă în cauză s-a început urmărirea penală *in rem*, dacă s-a dispus continuarea urmăririi penale *in personam*, dacă s-a pus în mișcare acțiunea penală cu privire la fapta menționată în acord), a acordului de recunoaștere a vinovăției, care va viza aspecte de *formă* (*e.g.*, acordul s-a încheiat cu privire la infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau a închisorii de cel mult 15 ani, inculpatul și-a exprimat consimțământul în mod valabil și în prezența unui avocat) și de *fond* (*e.g.*, au fost stabilite/aplicate pedepsele ori măsurile educative în limitele prevăzute de lege), iar în a doua etapă instanța va judeca fondul acordului, respectiv *temeinicia* lui (*e.g.*, dacă din probele administrate rezultă suficiente date cu privire la existența faptei pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală și care face obiectul acordului, precum și date cu privire la vinovăția inculpatului; dacă pedeapsa ori măsura educativă nu este nejustificat de blândă în

raport cu gravitatea infracţiunii sau periculozitatea infractorului). Faţă de toate acestea, se constată că varianta de răspuns de la litera A este corectă, iar cea de la litera B este greşită.

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă, acordul de recunoaştere a vinovăţiei putând fi legal încheiat numai cu privire la unele dintre faptele reţinute în sarcina inculpatului [art. 483 alin. (2) CPP].

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a reţinut că, *potrivit art. 485 alin. (2) lit. b) CPP, instanţa respinge acordul, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art. 480-482, cu privire la toate faptele care au făcut obiectul acestuia. Raportat la enunţul variantei de răspuns, conform căruia din probele administrate nu rezultă date cu privire la vinovăţia inculpatului, rezultă că soluţia instanţei de respingere a acordului este legală, nefiind îndeplinite condiţiile prevăzute de art. 480 alin. (2) CPP.*

| 335. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat stagiar, 2021)*

Prezenta întrebare vizează soluţiile pe care le poate pronunţa instanţa în procedura acordului de recunoaştere a vinovăţiei. De menţionat este faptul că, atunci când admite acordul de recunoaştere a vinovăţiei, instanţa va pronunţa întotdeauna soluţia la care s-a ajuns la un acord [art. 485 alin. (1) lit. a) CPP]. Atunci când se constată nelegalitatea acordului de recunoaştere a vinovăţiei, instanţei nu îi este permis să procedeze la remedierea aspectelor de nelegalitate, soluţia impusă de lege în acest caz fiind respingerea acordului şi trimiterea dosarului procurorului, în vederea continuării urmăririi penale.

Faţă de cele arătate, varianta de la litera C este singura corectă.

| 336. Răspuns: A, B *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Potrivit art. 485 alin. (1) lit. b) CPP, în cazul în care soluţia cu privire la care s-a ajuns la un acord este nejustificat de blândă în raport de gravitatea infracţiunii sau periculozitatea infractorului, instanţa va respinge acordul de recunoaştere a vinovăţiei. Aceeaşi va fi soluţia şi atunci când instanţa constată că procurorul a încălcat condiţia de admisibilitate a acordului de recunoaştere a vinovăţiei referitoare la gravitatea *in abstracto* a infracţiunii care face obiectul acordului, respectiv a încheiat acordul cu privire la infracţiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani. Reiese din cele arătate că atât varianta de răspuns de la litera A, cât şi cea de la litera B sunt corecte.

Cu privire la varianta de răspuns de la litera C, în acord cu Comisia de soluţionare a contestaţiilor, apreciem că *aceasta nu este corectă, întrucât acordul de recunoaştere a vinovăţiei poate viza doar o parte dintre faptele pentru care s-a dispus punerea în mişcare a acţiunii penale, conform art. 483 alin. (2) CPP, pentru restul putându-se dispune trimiterea în judecată sau alte soluţii procesuale.*

| 337. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Potrivit art. 488 alin. (1) CPP, împotriva sentinţei pronunţate potrivit art. 485 şi art. 486 inculpatul, părţile şi persoana vătămată pot declara apel, în termen de 10 zile de la comunicare. De menţionat este faptul că admisibilitatea căilor de atac nu este condiţionată, în sistemul nostru de drept, de participarea la şedinţa de judecată în faţa primei instanţe.

Referitor la varianta de la litera C, reţinem că *admisibilitatea* apelului este un element distinct de temeinicia căii de atac. Mai mult, chiar dacă prima instanţă a pronunţat soluţia la care a ajuns la un acord, inculpatul poate ataca hotărârea sub alte aspecte, de pildă, cu privire la cuantumul cheltuielilor judiciare stabilite în sarcina sa.

4.2. Procedura în cauzele cu infractori minori

| 338. Răspuns: B *(admitere în magistratură, iunie 2019)*

Tratarea specială a delincvenţei juvenile a impus norme procedurale adecvate situaţiei speciale în care se află minorul. Astfel, în cursul urmăririi penale, la orice ascultare sau confruntare a minorului, organul de urmărire penală citează părinţii acestuia ori, după caz, pe tutore, curator sau persoana în îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorul, precum şi direcţia generală de asistenţă socială şi protecţie a copilului din localitatea unde se desfăşoară audierea [art. 505 alin. (1) CPP, *Decizia CCR nr. 102/2018* (M. Of. nr. 400 din 10.05.2018)].

Inculpatul minor are posibilitatea încheierii acordului de recunoaştere a vinovăţiei, cu încuviinţarea reprezentantului legal [art. 478 alin. (6) CPP], procedură specială în cadrul căreia limitele perioadelor măsurilor educative privative de libertate se reduc cu o treime [art. 480 alin. (4) CPP].

Dacă s-a dispus trimiterea în judecată prin rechizitoriu, inculpatul minor are posibilitatea să recunoască învinuirile aduse, cu încuviinţarea reprezentantului său legal [art. 375 alin. (1^1) CPP].

Din aceste dispoziţii legale rezultă că singura variantă corectă este cea de la litera B.

| 339. Răspuns: A, B (NBI în prezent, B, C) *(admitere INM şi în magistratură, 2017)*

Delincvenţa juvenilă a impus reglementarea unui cadru judiciar adecvat pentru ca infractorul minor să nu fie afectat negativ de desfăşurarea procedurilor, formalismul acestora cu care minorul nu este familiarizat putând afecta negativ calitatea declaraţiilor date. Acesta este motivul pentru care legea a prevăzut nepublicitatea şedinţelor de judecată a minorilor [art. 509 alin. (2) CPP] şi chemarea persoanelor apropiate minorului la audierea acestuia. Aşa fiind, în cadrul procedurii speciale, legiuitorul a acordat o atenţie deosebită minorilor, la orice ascultare ori confruntare a acestora organele judiciare fiind obligate să îi citeze părinţii ori, după caz, tutorele, curatorul sau persoana în îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorii, precum şi direcţia generală de asistenţă socială şi protecţie a copilului din localitatea unde se desfăşoară audierea [art. 505 alin. (1) CPP, *Decizia CCR nr. 102/2018* (M. Of. nr. 400 din 10.05.2018)]. Pentru aceste motive, în prezent, varianta de răspuns de la litera A este eronată.

Dispoziţiile relative la asistarea de către avocat a suspectului sau inculpatului, atunci când asistenţa este obligatorie, sunt prevăzute sub sancţiunea nulităţii absolute [în cazul suspectului/inculpatului minor, art. 281 alin. (1) lit. f) raportat la art. 90 lit. a) CPP]. Încălcare care, constatată că s-a produs în faza urmăririi penale, poate fi invocată în orice stare a procesului [art. 281 alin. (1) lit. a) CPP, *Decizia CCR nr. 88/2019* (M. Of. nr. 499 din 20.06.2019)]. Rezultă, astfel, că varianta de răspuns de la litera C este corectă în prezent.

La punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate se va fixa termen când se vor dispune aducerea minorului, chemarea reprezentantului legal al acestuia, a reprezentantului serviciului de probaţiune pentru punerea în executare a măsurii luate şi a persoanelor desemnate cu supravegherea acesteia (art. 511 CPP). Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

| 340. Răspuns: C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Referatul de evaluare este întocmit în cauzele cu inculpaţi minori în vederea constatării elementelor relevante stabilirii măsurii educative şi a duratei acesteia, cum ar fi informaţii cu privire la mediul familial şi social al minorului, situaţia educaţională şi profesională, conduita generală a minorului, analiza comportamentului infracţional, riscul de săvârşire a unor infracţiuni, precum şi orice alte date relevante pentru situaţia minorului; referatul de evaluare poate face referire şi la starea de sănătate, la evoluţia minorului din punct de vedere fizic, afectiv, moral şi intelectual, în măsura în care acestea au influenţat sau pot influenţa comportamentul infracţional [M. Udroiu (coord.), op. cit., p. 2033].

Potrivit dispoziţiilor art. 506 alin. (1) şi (2) CPP, în cauzele cu inculpaţi minori, efectuarea referatului de evaluare este *obligatorie*, trebuie să existe la dosarul cauzei, sub sancţiunea nulităţii relative, instanţa de judecată dispunând efectuarea acestuia ori de câte ori referatul nu a fost efectuat în cursul urmăririi penale. De menţionat este că, *de lege lata*, în cursul urmăririi penale efectuarea referatului de evaluare este obligatorie când se dispune trimiterea în judecată, cu excepţia cazului în care acest lucru ar fi contrar interesului superior al minorului. Aşa fiind, în cazul încheierii unui acord de recunoaştere a vinovăţiei, referatul de evaluare va fi dispus de către organele de urmărire penală în vederea alegerii unei măsuri educative şi stabilirii duratei acesteia în mod corect. În fine, aşa cum s-a apreciat în doctrină, referatul de evaluare poate fi extrem de util în vederea efectuării expertizei medico-legale psihiatrice, obligatorie în cazul prevăzut de art. 113 alin. (2) CP şi art. 184 alin. (1) CPP [N. Volonciu, A.S. Uzlău (coord.), op. cit., p. 1434]. Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera C.

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât nu distinge între soluţiile pe care procurorul le poate dispune, or, potrivit art. 506 alin. (1^1) CPP, numai în cazul trimiterii în judecată este obligatorie efectuarea referatului de evaluare dacă nu se constată că acest lucru ar fi contrar intereselor minorului; *a contrario*, în cazul celorlalte soluţii, cele de netrimitere în judecată, efectuarea referatului de evaluare nu este obligatorie.

Comisia de soluţionare a contestaţiilor a apreciat în acelaşi sens, apreciind că, *în raport de prevederile art. 506 alin. (1) CPP, organul de urmărire penală poate solicita, atunci când consideră*

necesar, efectuarea referatului de evaluare de către serviciul de probațiune în a cărui circumscripție teritorială își are domiciliul minorul.

341. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Am arătat anterior care este rațiunea întocmirii referatului de evaluare în cauzele cu infractori minori. Varianta de litera A este eronată, întrucât organele de urmărire penală pot să solicite, atunci când consideră necesar, efectuarea referatului de evaluare de către serviciul de probațiune [art. 506 alin. (1) CPP]. Reținem însă că, *de lege lata*, atunci când procurorul dispune soluția trimiterii în judecată, efectuarea referatului de evaluare devine, în principiu, obligatorie. Atunci când însă efectuarea referatului de evaluare nu a fost solicitată în cursul urmăririi penale, instanța de judecată este obligată să îl solicite, pentru a-l avea în vedere la stabilirea măsurii educative adecvate [art. 506 alin. (2) CPP]. Dată fiind importanța pe care o are referatul de evaluare în stabilirea măsurii educative, că în cazul procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției aceasta este propusă prin acordul întocmit de procuror în acord cu inculpatul minor, apreciem că în această procedură referatul trebuie efectuat la solicitarea organului de urmărire penală, în cursul urmăririi penale. Opinia exprimată de noi anterior și-a găsit consacrare legislativă, așa cum am precizat mai sus, potrivit art. 506 alin. (1') CPP, în prezent, efectuarea referatului de evaluare devine obligatorie încă din faza urmăririi penale, dacă procurorul dispune trimiterea în judecată (or, acordul de recunoaștere a vinovăției este o soluție de trimitere în judecată), cu excepția cazului în care acest lucru ar fi contrar intereselor minorului.

Cauzele cu infractori minori se judecă potrivit regulilor de competență obișnuite de către judecători anume desemnați potrivit legii (judecători specializați), prin urmare, varianta de litera B este corectă.

Varianta de litera C este eronată, întrucât, întocmai ca în cazul condamnaților majori, măsurile educative privative de libertate pot fi amânate sau întrerupte, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege (de pildă, minora este însărcinată ori minora/minorul are un copil mai mic de un an).

342. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)***

La judecarea cauzelor cu infractori minori se citează serviciul de probațiune, părinții minorului sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia se află temporar minorul. Neprezentarea acestor persoane, legal citate de către instanță, nu împiedică judecarea cauzei. Procedura de judecată a inculpatului potrivit procedurii speciale este incidentă numai dacă la data sesizării instanței acesta nu a împlinit vârsta de 18 ani ori dacă, împlinind anterior sesizării vârsta majoratului, instanța apreciază, în condițiile legii [art. 507 alin. (3) CPP], că se impune aplicarea în continuare a procedurii pentru cauzele cu infractori minori. De reținut sunt condițiile în care instanța învestită poate decide în acest sens: *(i)* la data sesizării instanței inculpatul împlinise vârsta majoratului; *(ii)* inculpatul era minor la data dobândirii calității de suspect în cursul urmăririi penale; *(iii)* instanța constată, raportat la gradul de maturitate și gradul de vulnerabilitate ale inculpatului, că aplicarea procedurii pentru cauzele cu infractori minori se află în consonanță cu interesul superior al minorului.

Așa cum am arătat anterior, efectuarea referatului de evaluare în cursul judecății nu este necesară dacă a fost dispusă în cursul urmăririi penale [art. 506 alin. (2) CPP].

Față de cele arătate, rezultă că singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A.

343. Răspuns: B ***(admitere INM, noiembrie 2019)***

Această întrebare pune în evidență aceleași probleme de drept precum cea anterioară. Fără a relua cele arătate, reținem că judecarea unui inculpat care a săvârșit infracțiuni în minorat nu se poate realiza legal în lipsa referatului de evaluare. De aceea, atunci când referatul de evaluare nu a fost efectuat în cursul urmăririi penale, instanța de judecată va dispune efectuarea lui în cursul judecății. Dacă efectuarea referatului de evaluare a fost solicitată în cursul urmăririi penale, în cursul judecății efectuarea lui din nou este facultativă.

Procedura în cauzele cu infractori minori este aplicabilă numai dacă la data sesizării instanței inculpatul este minor ori dacă instanța apreciază că se impune aplicarea procedurii speciale, în temeiul art. 507 alin. (3) teza a II-a CPP.

Față de cele arătate, rezultă că singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera B.

344. Răspuns: C ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

În cauzele cu infractori minori se poate dispune, în cursul urmăririi penale, atunci când se consideră necesar, efectuarea referatului de evaluare de către serviciul de probațiune în a cărui

circumscripție teritorială își are locuința minorul [art. 506 alin. (1) CPP]. În cazul în care minorul este trimis în judecată, solicitarea referatului de evaluare este obligatorie, cu excepția cazului în care acest lucru ar fi contrar interesului superior al minorului [art. 506 alin. (1') CPP]. Organul de urmărire penală va considera necesară efectuarea referatului în cursul urmăririi penale atunci când inculpatul minor dorește să încheie acord de recunoaștere a vinovăției, la stabilirea măsurii educative urmând a se avea în vedere și propunerile motivate ale serviciului de probațiune [art. 506 alin. (4) CPP].

În cursul judecății efectuarea referatului de evaluare este obligatorie dacă nu a fost efectuat în cursul urmăririi penale, în cazul în care prima instanță omite să dispună în acest sens efectuarea referatului urmând a fi dispusă de către instanța de apel.

Având în vedere rolul pe care îl are referatul de evaluare la stabilirea măsurii educative, efectuarea lui se impune indiferent dacă judecata inculpatului care a săvârșit infracțiuni în minorat se desfășoară potrivit procedurii speciale ori potrivit procedurii comune.

Din toate acestea rezultă că doar varianta de răspuns de la litera C este corectă.

345. Răspuns: A, B ***(primire în profesie – avocat definitiv, martie 2019)***

Așa cum am arătat anterior, în cauzele cu infractori minori, efectuarea referatului de evaluare este obligatorie în cursul judecății dacă nu a fost solicitată în cursul urmăririi penale [art. 506 alin. (2) CPP].

În cursul judecății, dacă minorul nu a împlinit vârsta de 16 ani, instanța, dacă apreciază că administrarea anumitor probe poate avea influență negativă asupra sa, poate dispune îndepărtarea lui din ședință [art. 509 alin. (3) CPP].

În fine, ședința de judecată în cauzele cu infractori minori este nepublică [art. 509 alin. (2) CPP].

Având în vedere aceste dispoziții legale, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

346. Răspuns: B, C ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)***

Potrivit art. 507 alin. (3) prima teză CPP, inculpatul care a săvârșit infracțiunea în timpul când era minor este judecat potrivit procedurii aplicabile în cauzele cu infractori minori, dacă la *data sesizării instanței* nu a împlinit 18 ani. Prin sesizarea instanței se înțelege înregistrarea rechizitoriului la instanța competentă, cauza fiind repartizată aleatoriu judecătorului de cameră preliminară din cadrul acestei instanțe, pentru a decide dacă este sau nu cazul *învestirii* instanței.

Raportat la datele enunțului, rezultă că inculpatul RC era minor anterior sesizării instanței, așadar, în cursul urmăririi penale, ceea ce face aplicabile dispozițiile art. 90 lit. a) CPP referitoare la asistența juridică obligatorie. De altfel, potrivit opiniei majoritare, cazul de asistență juridică obligatorie amintit nu trebuie raportat în mod exclusiv la vârsta suspectului/inculpatului, ci la procedura aplicată. Or, cum în cazul minorilor procedura aplicabilă este procedura în cauzele cu infractori minori, este evident că asistența juridică este obligatorie. Tot obligatorie va fi însă asistența juridică și atunci când inculpatul devine major în cursul procesului penal, însă legea impune ori organul judiciar decide aplicabilitatea mai departe a procedurii speciale.

În fine, reținem că minorul are acces atât la judecata simplificată în caz de recunoaștere a învinuirii, cât și la procedura acordului de recunoaștere a vinovăției.

Având în vedere aceste motive, variantele de răspuns corecte sunt cele de la literele B și C.

4.3. Procedura reabilitării

347. Răspuns: B ***(admitere INM și în magistratură, 2014)***

Competența de soluționare a cererii de reabilitare revine, de regulă, instanței care a judecat cauza în primă instanță ori instanței corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție domiciliază condamnatul, pentru persoanele care domiciliază pe teritoriul României, ori în circumscripția căreia a avut ultimul domiciliu, dacă la data introducerii cererii domiciliază în străinătate. Această competență a instanțelor penale nu trebuie să se confunde cu atribuția de a pune în executare hotărârile penale, caz în care competența este unică și absolută și revine, de regulă, tot instanței care a judecat cauza în primă instanță. În aceste condiții, spre deosebire de procedura punerii în executare a hotărârilor penale, competența în cazul reabilitării revine instanței care a judecat cauza în primă instanță, aceasta putând fi atât judecătoria, tribunalul ori curtea de apel, cât și Înalta Curte de Casație și Justiție. Competența în materia reabilitării este în principiu alternativă, atunci când aceasta este real posibilă (în cazul instanței supreme, competența fiind una exclusivă), fiind indiferent dacă infracțiunea

care a atras condamnarea a fost săvârșită pe teritoriul României ori în străinătate. În acest din urmă caz, în afara instanțelor bucureștene care au judecat în primă instanță infracțiunea săvârșită în străinătate (Judecătoria Sectorului 2 București, Tribunalul București ori Curtea de Apel București), va fi competentă să soluționeze cererea de reabilitare și instanța corespunzătoare în grad în a cărei circumscripție domiciliază condamnatul (în cazul în care acesta locuiește pe teritoriul României) ori în a cărei circumscripție a avut ultimul domiciliu (în cazul în care condamnatul locuiește în străinătate).

În consecință, varianta de răspuns corectă este cea de la litera B.

348. Răspuns: B ***(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)***

Competentă să se pronunțe asupra reabilitării judecătorești este fie instanța care a judecat cauza în primă instanță în care s-a pronunțat condamnarea pentru care se cere reabilitarea, fie instanța corespunzătoare în a cărei circumscripție domiciliază condamnatul sau în care a avut loc ultimul domiciliu, dacă la data introducerii cererii domiciliază în străinătate (art. 529 CPP).

Cererea de reabilitare poate fi formulată de către condamnat, iar după moartea acestuia, de soț sau de rudele apropiate. Soțul sau rudele apropiate pot continua procedura de reabilitare pornită anterior decesului [art. 530 alin. (1) CPP].

Hotărârea prin care prima instanță soluționează cererea de reabilitare se numește sentință și poate fi atacată cu contestație în termen de 10 zile, care curge de la comunicare (art. 535 CPP).

Din toate acestea rezultă că varianta de la litera B este singura corectă.

349. Răspuns: B, C ***(admitere INM și în magistratură, 2017)***

Potrivit dispozițiilor art. 529 CPP, competentă să se pronunțe asupra reabilitării judecătorești este fie instanța care a judecat în primă instanță cauza în care s-a pronunțat condamnarea pentru care se cere reabilitarea, fie instanța corespunzătoare în a cărei circumscripție domiciliază condamnatul sau în care a avut ultimul domiciliu, dacă la data introducerii cererii domiciliază în străinătate. În aceste condiții, se constată că persoana condamnată are posibilitatea alegerii între două instanțe deopotrivă competente, competența fiind în acest caz una alternativă, motiv pentru care varianta de răspuns de la litera B este corectă.

În cazul intervenirii prescripției executării pedepsei dintr-o cauză imputabilă persoanei condamnate, cum este cea a sustragerii de la executare a celui condamnat, nu se poate dispune reabilitarea [art. 532 alin. (3) CPP]. De aceea, varianta de răspuns de la litera C este și ea corectă.

În cazul punerii în mișcare a acțiunii penale pentru o altă infracțiune, soluționarea cererii de reabilitare se suspendă până la judecarea definitivă a acelei cauze. Așadar, se constată că numai măsura punerii în mișcare a acțiunii penale este susceptibilă a atrage suspendarea soluționării cererii de reabilitare, nu și măsura continuării *in personam* a urmăririi penale. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este greșită.

350. Răspuns: A, B ***(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)***

Referitor la condițiile reabilitării care trebuie să fie verificate în această procedură, reținem achitarea integrală a cheltuielilor de judecată (și judiciare) și îndeplinirea obligațiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare [art. 168 lit. b) CP]. Achitarea obligațiilor civile părții civile se poate realiza personal de către condamnat sau de către orice altă persoană, în numele persoanei condamnate ori în nume personal.

Pentru dovedirea îndeplinirii condiției referitoare la plata cheltuielilor de judecată (în favoarea unei părți ori în favoarea persoanei vătămate) și la îndeplinirea obligațiilor civile, instanța de judecată poate cita la soluționarea cererii de reabilitare judecătorească persoanele cărora le-au fost recunoscute aceste drepturi.

Dacă condamnatul sau persoana care a făcut cererea de reabilitare dovedește că nu i-a fost cu putință să achite despăgubirile civile și cheltuielile judiciare, instanța poate acorda un termen pentru achitarea acestora, termen care nu poate depăși 6 luni [art. 534 alin. (1) și (2) CPP].

Față de toate acestea, variantele de la literele A și B sunt corecte, iar varianta de la litera C este eronată, în cazul neîndeplinirii condiției termenului de reabilitare instanța de judecată urmând să respingă cererea, nu să acorde termen.

351. Răspuns: B ***(admitere în magistratură, aprilie 2017)***

Potrivit dispozițiilor art. 535 CPP, calea de atac împotriva sentinței penale pronunțate în materia reabilitării este contestația, în termen de 10 zile, care curge de la comunicare, motiv pentru care varianta de răspuns de la litera B este singura corectă. Contestația va fi soluționată de către instanța ierarhic superioară instanței care a pronunțat hotărârea atacată, în ședință nepublică, cu citarea petentului și cu participarea obligatorie a procurorului.

352. Răspuns: C ***(primire în profesie – avocat stagiar, august 2019)***

Mai întâi reținem că, în cauză, incidentă nu este reabilitarea judecătorească, ci reabilitarea de drept. Cu toate acestea, nu este inadmisibilă constatarea judiciară a îndeplinirii condițiilor reabilitării de drept.

Varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât cererea de reabilitare se soluționează prin sentință supusă contestației, în termen de 10 zile de la comunicare (art. 535 CPP). Varianta de răspuns de la litera A este eronată, întrucât cererea de reabilitare poate fi formulată și la instanța echivalentă în grad celei competente în a cărei circumscripție domiciliază condamnatul sau în care a avut ultimul domiciliu (art. 529 CPP). Varianta de răspuns de la litera B este eronată, întrucât anularea reabilitării intervine numai dacă s-a descoperit că cel reabilitat mai săvârșise o infracțiune, măsura punerii în mișcare a acțiunii penale nefiind suficientă în acest sens. Dacă se constată că s-a pus în mișcare acțiunea penală pentru săvârșirea unei alte infracțiuni anterior soluționării cererii de reabilitare, examinarea cererii se suspendă până la soluționarea definitivă a acelei cauze.

§5. Executarea hotărârilor penale

353. Răspuns: A, B ***(admitere în magistratură, mai 2018)***

Prin prezenta întrebare este surprinsă chestiunea rămânerii definitive a hotărârii primei instanțe. Potrivit dispozițiilor art. 551 CPP, hotărârea primei instanțe rămâne definitivă *la momentul pronunțării ei*, dacă hotărârea nu este supusă vreunei căi ordinare de atac, *la data expirării termenului* de apel sau de introducere a contestației, dacă nu s-a declarat cale de atac ori declarația a fost făcută cu neobservarea termenului legal (în mod tardiv) sau a fost retrasă înăuntrul termenului calea de atac declarată, *la data retragerii* căii de atac, dacă aceasta s-a produs după expirarea termenului căii de atac, și, în fine, *la data respingerii căii de atac declarate*, cu consecința menținerii hotărârii primei instanțe. În aceste condiții, singurele variante corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

Comisia de soluționare a contestațiilor a reținut că, *în conformitate cu dispozițiile art. 551 pct. 2 lit. a) CPP, hotărârile primei instanțe rămân definitive la data expirării termenului de apel, când nu s-a declarat apel în termen, în consecință, la data expirării termenului de introducere a unei căi de atac ordinare, hotărârea pronunțată devine definitivă și executorie. Hotărârea penală rămâne definitivă la datele stabilite în art. 551 CPP, la momente diferite pentru părțile cauzei, în funcție de situațiile concrete apărute. Efectul extensiv al apelului, prevăzut în art. 419 CPP, are în vedere o chestiune distinctă de cea a datei rămânerii definitive a hotărârii primei instanțe, și anume stabilește că instanța de apel examinează cauza prin extindere și cu privire la părțile care nu au declarat apel, putând hotărî și în privința lor, fără să le poată crea însă o situație mai grea.* De asemenea, s-a mai reținut că, *în conformitate cu dispozițiile art. 551 pct. 2 lit. a) CPP, hotărârile primei instanțe rămân definitive la data expirării termenului de apel, când nu s-a declarat apel în termen. Așadar, în cazul hotărârilor atacabile cu apel, prin neexercitarea în termen a apelului, data rămânerii definitive a hotărârii este data expirării termenului de apel. Art. 551 pct. 4 CPP are în vedere altă situație, aceea a apelului declarat în termen și respins ca nefondat, ipoteză în care hotărârea primei instanțe rămâne definitivă la data pronunțării hotărârii prin care s-a respins apelul.*

354. Răspuns: A ***(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)***

Întrebarea se referă la hotărârile date în primă și ultimă instanță, care nu pot fi atacate cu nicio cale ordinară de atac. Legiuitorul poate exprima diferit aceeași idee, fie prin sintagma „este definitivă” [*e.g.*, disjungerea acțiunii civile – art. 26 alin. (5) CPP, confirmarea ordonanței de renunțare la urmărirea penală – art. 318 alin. (16) CPP], fie prin sintagma „nu este supusă căilor de atac” [*e.g.*, hotărârea

de declinare a competenței – art. 50 alin. (4) CPP, încheierea de soluționare a cererii de abținere ori recuzare – art. 68 alin. (7) CPP].

Varianta de la litera B este eronată, față de dispozițiile art. 204 alin. (1) CPP, iar varianta de la litera C este eronată, față de dispozițiile art. 347 alin. (1) CPP.

355. Răspuns: C *(admitere în magistratură, aprilie 2017)*

Potrivit dispozițiilor art. 553 alin. (2) și (4) CPP, hotărârile definitive pronunțate în primă instanță de către Înalta Curte de Casație și Justiție se pun în executare de Tribunalul București sau de tribunalul militar, cu excepția hotărârilor executorii privind măsurile de siguranță, măsurile asigurătorii și măsurile preventive, care se pun în executare, după caz, de judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de instanța care le-a dispus. Prin urmare, este corectă varianta de răspuns de la litera C.

356. Răspuns: B *(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)*

Regula în materia executării hotărârilor penale este aceea că instanță de executare devine instanța care a judecat cauza în primă instanță, independent de soluția pe care această instanță a pronunțat-o. Prin excepție, atunci când instanța supremă a judecat în primă instanță, instanța de executare este Tribunalul București sau, după caz, tribunalul militar.

Raportat la datele enunțului, instanța de executare este Curtea de Apel București, ca instanță care a judecat cauza în primă instanță, astfel încât varianta de la litera B este cea corectă.

357. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Așa cum am arătat anterior, regula în materie de executare este că instanța care a judecat cauza în primă instanță devine instanță de executare, fiind indiferent dacă soluția pe care a pronunțat-o prin sentință a fost sau nu reformată (schimbată sau modificată) de către instanța de apel. Excepție de la această regulă o face exclusiv instanța supremă, în cazul căreia hotărârile sunt puse în executare de către Tribunalul București sau, după caz, tribunalul militar.

Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera C se referă la instanța de executare în cauză.

358. Răspuns: C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)*

Întocmai ca la întrebarea precedentă, cât timp Înalta Curte de Casație și Justiție nu a judecat în primă instanță, instanța de executare nu va fi Tribunalul București ori tribunalul militar, ci instanța care a judecat cauza în primă instanță. De aceea, varianta de răspuns corectă este cea de la litera C.

Așa cum am arătat anterior, nu interesează care a fost soluția pronunțată de această instanță, dacă instanța de control judiciar a menținut sentința pronunțată ori a reformat-o în sensul schimbării sau modificării soluției, în toate aceste ipoteze instanța de executare nu poate fi alta decât instanța care a judecat cauza în primă instanță.

359. Răspuns: C *(admitere INM și în magistratură, 2014)*

Și de această dată, constatăm o oarecare imprecizie în formularea variantei corecte de răspuns (cea de la litera C). Hotărârea dată față de un justițiabil de instanța supremă nu trebuie să fie în mod necesar pronunțată de către această instanță, calitatea de judecător al Curții Constituționale a României putând fi dobândită ulterior pronunțării sentinței de către prima instanță și, în aceste condiții, hotărârea penală va fi pusă în executare de instanța care a judecat cauza în primă instanță, care poate fi o altă instanță decât Înalta Curte de Casație și Justiție. În schimb, în situația în care calitatea de judecător al Curții Constituționale a preexistat săvârșirii infracțiunii ori a fost dobândită anterior acestui moment, însă anterior pronunțării sentinței penale, s-ar fi impus, în temeiul art. 48 alin. (2) CPP, declinarea competenței de efectuare a urmăririi penale în favoarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori, după caz, de soluționare a cauzei în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanță competentă în cauză [art. 40 alin. (1) CPP]. Varianta de răspuns de la litera C se verifică a fi corectă numai în aceste condiții, Tribunalul București fiind instanța competentă să pună în executare o hotărâre pronunțată în primă instanță de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Relativ la varianta de răspuns de la litera A, care nu este corectă, competența instanței de executare este stabilită întotdeauna în mod derivat, în funcție de instanța care a judecat cauza în primă instanță, fiind lipsit de relevanță cuantumul pagubei pricinuite prin săvârșirea infracțiunii ori domiciliul condamnatului. În fine, cu privire la varianta de răspuns de la litera B, de asemenea greșită, reținem că instanțele militare de executare se stabilesc în baza acelorași criterii amintite, tribunalul militar fiind competent să pună în executare strict propriile hotărâri pronunțate și hotărârile pronunțate de către Înalta Curte de Casație și Justiție (în cazul militarilor), nu și atunci când Curtea Militară de Apel București a judecat cauza în primă instanță, caz în care aceasta va fi instanța de executare.

360. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)*

Ca regulă generală, instanța de executare este instanța care a judecat cauza în primă instanță. Prin excepție, pentru Înalta Curte de Casație și Justiție, instanța de executare este Tribunalul București ori tribunalul militar. Cu mențiunea că nu interesează dacă hotărârea a rămas definitivă prin neapelare, prin respingerea apelului ori prin admiterea apelului și reformarea sentinței, instanța care a judecat cauza în primă instanță, în speță judecătoria, este instanța de executare.

Rezultă din cele arătate că singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera A.

361. Răspuns: A, C *(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)*

Așa cum am arătat anterior, de regulă, instanța de executare este instanța care a judecat cauza în primă instanță. Față de datele enunțului, varianta de la litera A este corectă, întrucât avocatul este justițiabil la curtea de apel la momentul săvârșirii faptei; varianta de la litera B este eronată, iar varianta de la litera C este corectă, întrucât inculpatul X, fără vreo calitate specială, este justițiabil la judecătorie pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă.

362. Răspuns: A *(primire în profesie – avocat definitiv, august 2019)*

Punerea în executare a hotărârilor penale revine instanței de executare, care este, de regulă, instanța care a judecat cauza în primă instanță. Raportat la datele enunțului, la data pronunțării deciziei penale, Curtea de Apel D trebuie să trimită un extras din decizie Judecătoriei B pentru a emite formele de executare în cauză.

Pentru aceste motive, este corectă doar varianta de răspuns de la litera A.

363. Răspuns: A, C *(admitere INM și în magistratură, 2021)*

Contestația la executare este un mijloc procesual, cu caracter jurisdicțional, care poate fi folosit înainte de punerea în executare a hotărârii penale definitive, dacă s-a ivit un incident prevăzut de lege până în acest moment, în cursul executării pedepsei, dacă incidentul s-a ivit în perioada executării, și chiar după ce s-a executat pedeapsa, dar în legătură cu executarea ei. Este un mijloc procesual de a se asigura punerea în executare și executarea propriu-zisă a hotărârii penale definitive în conformitate cu legea, prin aplicarea acelor dispoziții de drept penal și de drept procesual penal care se referă la executarea unei condamnări penale (GR.GR. THEODORU, I.P. CHIȘ, *op. cit.*, p. 1136).

Cazurile de contestație la executare sunt prevăzute la art. 598 CPP, iar procedura se desfășoară potrivit dispozițiilor art. 597 din același cod. De regulă, contestația la executare este dată în competența instanței de executare sau, după caz, în competența instanței în a cărei circumscripție se află locul de deținere. În mod particular, în cazul de contestație la executare prevăzut la art. 598 alin. (1) lit. c) CPP, competența de soluționare revine instanței a cărei hotărâre se execută. În cazul în care obiectul contestației la executare îl reprezintă o nelămurire cu privire la hotărârea care se execută (care poate fi o dispoziție dintr-o hotărâre pronunțată, de pildă, în apel sau în recurs în casație), competența va reveni instanței care a pronunțat dispoziția vizată.

Față de cele arătate, se constată că varianta de la litera A este corectă, Judecătoria Sectorului 1 București fiind instanța a cărei hotărâre se execută [art. 598 alin. (2) CPP]. Varianta de la litera C este, de asemenea, corectă, întrucât instanța care a judecat cauza în prim grad de jurisdicție se pronunță asupra contestației la executare întotdeauna prin sentință supusă contestației la instanța ierarhic superioară [art. 597 alin. (7) CPP].

Varianta de la litera B este eronată, întrucât atât participarea procurorului [art. 597 alin. (3) CPP], cât și asistența juridică a condamnatului aflat în stare de detenție [art. 597 alin. (1) CPP] sunt obligatorii.